18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet

a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (3) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatáskköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 10. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § (1) Az 1. melléklet a felsőoktatásban megszerezhető végzettségi szinteket leíró általános jellemzőket, kompetenciákat határozza meg.

(2) A 2. melléklet a felsőoktatási szakképzésben valamennyi felsőoktatási szakképzés közös moduljának jellemzőit és képzési területenként a felsőoktatási szakképzések képzési és kimeneti követelményeit határozza meg.

(3) A 3. melléklet képzési területenként a felsőoktatási alapképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit határozza meg.

(4) A 4. melléklet - a tanári szakok kivételével - képzési területenként a felsőoktatási mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit határozza meg.

(5) Az 5. melléklet a magyar és külföldi felsőoktatási intézmények közös képzéseinek követelményeit határozza meg.

(6) A 6. melléklet a hitéleti képzés szakjainak képzési és kimeneti követelményeit határozza meg.

(7)[1] A 7. melléklet azon alap- és mesterképzési szakokat határozza meg, amelyeken csak a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott specializáció indítható.

(8)[2] A 8. melléklet azon alap- és mesterképzési, valamint osztatlan szakokat határozza meg, amelyeken specializáció nem indítható.

2. § Az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben az elsajátítandó szakmai kompetenciák részét képezi a szaknak, szakképzésnek megfelelő informatikai írástudás, digitális képzési tartalmak ismerete, továbbá az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretek, amelyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

3. § (1) Ha a szak, felsőoktatási szakképzés képzési és kimeneti követelményei a képzést megkülönböztető speciális jegyek pont alatt másként nem rendelkezik, a képzés a tantervében meghatározottak szerint teljes idejű képzésben és részidős képzésben, valamint távoktatásként is megszervezhető.

(1a)[3] A 7. melléklet szerinti szak, felsőoktatási szakképzés kivételével a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott, országosan egységes specializáción kívül az adott szakon, felsőoktatási szakképzésen az intézmény egyedi kérelme alapján további specializációt indíthat.

(1b)[4] Ha a képzési és kimeneti követelmények nem tartalmaznak specializációra vonatkozó rendelkezéseket, akkor - a 8. melléklet szerinti szak, felsőoktatási szakképzés kivételével - a specializáció intézményi hatáskörben indítható.

(2) Az e rendelettel meghatározott képzési és kimeneti követelményeket kell alkalmazni a teljes idejű és részidős, valamint a távoktatásként szervezett alap- és mesterképzésben és felsőoktatási szakképzésben is.

4. § Az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben a szak, szakképzés a képzési program jellege alapján lehet:

a) kiemelten elméletorientált, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű

---

[1] Beiktatta: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 53. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
[2] Beiktatta: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 53. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
[3] Beiktatta: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 54. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
[4] Beiktatta: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 54. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

ismeretátadás aránya 70-80 százalék,

b) elméletorientált, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 60-70 százalék,

c) kiegyensúlyozott, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40-60 százalék,

d) gyakorlatorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60-70 százalék vagy

e) kiemelten gyakorlatorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 70-80 százalék.

5. § (1) A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 49. § (2a) bekezdésében és a 82. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltak figyelembevételével a felsőoktatási intézmény képzési programjában és annak részeként a képzés tantervében, továbbá a tanulmányi és vizsgaszabályzatban, a képzéshez kapcsolódó ajánlott tantervben határozhat az idegen nyelven folyó oktatás kereteiről, tantárgyak, tantervi egységek idegen nyelven történő meghirdetéséről, felvételéről, valamint idegen nyelven vagy külföldi részképzésben történő teljesítéséről, a képzés - részben vagy egészében - idegen nyelven történő megszervezéséről.

(2) A szak, szakképzés idegen nyelven történő indítása esetén a képzésbe való felvétel feltételeként a felsőoktatási intézmény a képzés nyelvéből államilag elismert nyelvvizsga teljesítésének a felvételi eljárásban történő igazolását írhatja elő.

6. §[5] (1) Az Nftv. 108. § 1b. pontjában meghatározott képzések az adott szak - képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott, teljes idejű, a képzési időszakra, a képzés módszereire, a tanórára, a megszerzett tudás értékelésére egyedi rendelkezéseket tartalmazó - tanterve szerint duális képzésben is megszervezhetők.

(2) Alapképzésben vagy a mesterképzésben szervezett duális képzési formában a szakmai gyakorlatot a hallgató a fogadó gazdasági szervezetnél teljesíti.

7. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A 15. § (3) és (5) bekezdése, a 11. §, a 9. és 11. melléklet 2016. szeptember 1-jén lép hatályba.

8. § Az e rendeletben meghatározott képzési és kimeneti követelményeket a 2017/2018. tanévben felsőoktatási szakképzésben, alap-, mesterképzésben első évfolyamon tanulmányaikat kezdő hallgatókra, majd azt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni.

9. § (1) A legkésőbb 2016/2017. tanévben megkezdett tanulmányokat - folyamatos képzésben - végzőkre az alap- és mesterképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet vagy a felsőoktatási szakképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló 39/2012. (XI. 21.) EMMI rendelet szerinti képzési és kimeneti követelményeket, valamint a felsőoktatási intézménynek a tanulmányai megkezdésekor hatályos tanulmányi és vizsgaszabályzatában és tantervében meghatározottak szerinti követelményeket kell alkalmazni.

(2)[6] A 2016/2017. tanévben, illetve e rendelet hatálybalépését megelőzően megkezdett és oklevél kiadásával le nem zárt, felsőoktatási szakképzésben, alap-, illetve mesterképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel meghatározott idegennyelvi követelmény - feltéve, hogy az a (volt) hallgató számára kedvezőbb - e rendelet alapján is teljesíthető.

(3) Az egészségügyi menedzser mesterképzési szak a 2016/2017-es tanévben az e rendeletben meghatározott képzési idővel indítható.

10. § A 3. melléklet VIII. fejezet 1. alcíme, a 4. melléklet I. fejezet 1. alcíme, a VII. fejezet 8. alcíme, a VIII. fejezet 1., 7. és 8. alcíme, valamint a XII. fejezet 7. alcíme a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlament és tanácsi irányelv 24., 31., 34., 38., 40., 44. és 46. cikkének, továbbá a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet

[5] Módosította: ugyane rendelet 11. §.

[6] Megállapította: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 55. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

módosításáról szóló, 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlament és tanácsi irányelv 1. cikk 18., 23., 26., 29., 30., 33., 35. pontjának való megfelelést szolgálja.

11. §[7]

12-14. §[8]

15. § (1)-(2)[9]

(3)[10]

(4)[11]

(5)[12]

(6)-(7)[13]

16-17. §[14]

1. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

A VÉGZETTSÉGI SZINTEKET LEÍRÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK, KOMPETENCIÁK

1. A felsőoktatási szakképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői

Felsőoktatási szakképzésben felsőoktatási szakképzettséget az szerezhet, aki rendelkezik a következő tudás, képesség, attitűd, illetve autonómia és felelősség kompetenciákkal:

***a)* tudása**

- Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.
- Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Rendelkezik az adott szakma hosszú távú, és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.
- Ismeri anyanyelven a szakterület szakmai szókincsét, és legalább egy idegen nyelven alapszintű nyelvismerettel rendelkezik.
- Ismeri azokat az értékeket, amelyek szakmáját a jelenkori műveltség keretébe kapcsolják.

***b)* képességei**

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.
- Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik.
- Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és képes használni a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Felismeri személyes fejlődése és a közjó szolgálata közötti összefüggést.

***c)* attitűdje**

- Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Folyamatos önképzésre törekszik.

---

[7] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. IX. 2-től.
[8] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.
[9] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.
[10] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. IX. 2-től.
[11] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.
[12] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. IX. 2-től.
[13] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.
[14] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.

- Önkritikus saját munkájával kapcsolatosan.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Új, váratlan élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.

***c)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.

2. Az alapképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői

Alapképzésben alapfokozatot az szerezhet, aki rendelkezik a következő tudás, képesség, attitűd, illetve autonómia és felelősség kompetenciákkal:

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

***b)* képességei**

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák

teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

***c)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

3. Mesterképzésben (osztott és osztatlan képzésben) szerezhető végzettségi szint jellemzői

Mesterképzésben mesterfokozatot az szerezhet, aki rendelkezik a következő tudás, képesség, attitűd, illetve autonómia és felelősség kompetenciákkal:

***a)* tudása**

- Ismeri szakterülete általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.
- Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Jól ismeri szakterülete szókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait: legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.
- Részletekbe menően ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

***b)* képességei**

- Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazza és ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végez.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- A szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazza.
- Feladatai ellátása során együttműködik a kapcsolódó szakterületek képviselőivel.
- Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

***c)* attitűdje**

- Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.
- Szakterülete legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári, műveltségi elemeket.
- Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

***c)* autonómiája és felelőssége**

- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Önállóan tervezi meg és végzi tevékenységeit.
- Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

2. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSBEN VALAMENNYI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI ÉS A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

A) A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI

1. Munkaerő-piaci ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:
- helyzetfelismerés és helyzetelemzés, logikus gondolkodás, kreativitás, ötletgazdagság;
- hiteles kommunikáció, önmenedzselés, határozottság és céltudatosság;
- felelős munkavállalói magatartás, döntésképesség;
- önfoglalkoztatási kompetenciák, vállalkozói magatartás;
- udvariasság, kulturált és etikus magatartás;
- a munka világában az értékrend ismerete és betartása;
- a munkáltatói elvárásoknak megfelelő magatartás és teljesítmény;

b) a szakmai követelmény:
- a munkaerőpiac alapfogalmainak ismerete;
- gazdálkodó szervezetek fogalmának, típusainak ismerete;
- adott vállalkozás esetén a munkajogi előírások értelmezése;
- a munkavállalói jogok és kötelezettségek ismerete;
- álláskeresési technikák alkalmazása (szakmai önéletrajz készítése), interjúkon siker elérése;
- alkalmazkodás az önfoglalkozási korlátokhoz, a vállalkozás szakmai és jogi kereteihez;
- alkalmazkodás a hazai és a nemzetközi munkaerő-piaci változásokhoz;
- aktuális jogi és eljárási szabályok ismerete az EGT tagállamaiban történő munkavállaláshoz.

2. Idegennyelvi alapszintű ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:
- alapszintű beszédkészség;
- alapszintű szöveg hallás utáni megértése;

- olvasott szöveg megértése, alapszintű nyelvtudás az írásbeli válasz elkészítéséhez;

b) a szakmai követelmény:

- idegen nyelven, alapfokon történő kommunikáció, írásban és szóban;
- egyszerűbb idegen nyelvi szöveg megértése és fordítása (idegennyelvről anyanyelvre);
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő szükséges idegen nyelvű szoftverek használata útmutatás alapján; a kezelőfelületek használata, a felhasználónak készített leírások, üzenetek megértése és alkalmazása.

3. Szakmai és pénzügyi információfeldolgozási alapismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- informatikai alapkompetenciák - egy operációs rendszer alapszolgáltatásainak használata, egy szövegszerkesztő, táblázatkezelő, böngésző, prezentációkészítő - biztonságos birtoklása;
- szakmai informatikai programok felhasználói szintű ismerete és felhasználói készség annak használatával kapcsolatban;
- infokommunikációs rendszerek használata;
- logikus gondolkodás, felelősségtudat a szakmai feladatok megoldásában;
- alapvető pénzügyi és adózási ismeretek, valamint ezek alkalmazása konkrét számítási feladatokban;

b) a szakmai követelmény:

- ECDL alapkövetelményei;
- problémák, feladatok megoldásában a gazdálkodó szervezet adminisztrációs, információs és kommunikációs rendszereinek szakszerű használata;
- egyszerű, a hétköznapi életben előforduló számítási feladatok megoldása számítógép használatával (különösen a százalékszámítás, kamatos kamat, ÁFA- és adószámítások, számlázási alapismeretek);
- a döntési folyamatokban az információs rendszer és adatbázisának aktív használata;
- számítógép hálózati szolgáltatások ismerete és alkalmazása adott feladatok megoldásához;
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő adatbázisok kezelése, a meglévő adatbázisokból lekérdezési feladatok meghatározása és megoldása adott szakmai cél szerint.

4. Kommunikációs ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- szakmai kommunikáció megértése és szakszerű alkalmazása szóban és írásban;
- az adott szakma témakörében anyanyelven eredményes szakmai kommunikáció;
- fejlett beszédkészség, megfelelő szakmai szókincs, nyelvhelyesség, közérthetőség;
- időtervezés, információátadás;

b) a szakmai követelmény:

- tárgyalásokon való képviselet, a kommunikációs eszköztár használata a tárgyalástechnika és az üzleti szabályok figyelembevételével;
- a szakmai álláspontok meggyőző képviselete; hiteles kommunikáció; érvelési technikák és a szakmai érvrendszer ismerete, használata, képviselete;
- együttműködés a munkatársakkal;
- kommunikáció a széles értelemben vett megrendelővel, ügyféllel;
- együttműködés a szakmai partnerekkel, helyi önkormányzatokkal, kamarákkal, kormányhivatallal, médiával és a munkatársakkal, új üzleti kapcsolatok építése, sikeres kommunikáció a gazdasági élet valamennyi szereplőjével;
- üzleti levél, üzenetkészítés;
- az alapvető kommunikációs módszerek és technikák ismerete és szakszerű alkalmazása.

B) A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

I. AGRÁR KÉPZÉSI TERÜLET

1. MÉNESGAZDA FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: ménesgazda felsőoktatási szakképzés (Stud farming)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése:
- szakképzettség: ménesgazda
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Stud-Farmer

3. Képzési terület: agrár

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakör(ök):
6121 Szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és -tenyésztő

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék).
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra, amely az agrártermelés sajátosságai miatt megosztható, de legalább öthetes összefüggő szakmai gyakorlatot kell külső szakmai gyakorlóhelyen teljesíteni.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja olyan lovas szakemberek képzése, akik képesek a mikro, kis- és középvállalkozások lovas létesítményeinek, méneseknek telepvezetői, irányítói feladatait ellátni. Megtervezik, majd irányítják a tenyésztési munka folyamatát, koordinálják a létesítmény napi feladatait, szükség szerint maguk is képesek azt elvégezni. Ismerik a minőségi tenyésztéshez szükséges takarmányozási és tartástechnológiai irányelveket, megteremtik a korszerű és piacképes lótartás feltételeit. Tevékenyen részt vesznek a lovak tenyészszemlékre, teljesítményvizsgákra történő felkészítésében. A szükséges gazdasági, pénzügyi, jogi ismeretek és informatikai tudás birtokában közreműködnek a létesítmény gazdasági életének irányításában, valamint az adminisztratív munkában.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A ménesgazda
***a)* tudása**
- Ismeri a magyar lótenyésztési kultúrát, annak történelmét és a jelenlegi tenyésztésszervezést.
- Ismeri a lótenyésztés, lótartás alapvető fogalmait, tényeit és összefüggéseit a legfőbb gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Tudja és érti saját szakterületére vonatkozóan a lótenyésztés, a lótartás alapvető, általános és szakspecifikus, valamint a lovassportok és a lóversenyzés tekintetében azok általános ismeretanyagát.
- Ismeri a gazdálkodási és a termék-előállítási folyamatokat.
- Ismeri a mezőgazdaság, a lótenyésztés, lótartás alapvető etikai szabályait.
- Ismeri szakterületének alapvető jogszabályait, a lótenyésztés és lótartás intézményi és gazdasági környezetét, a gyakorlati működtetés fontosabb jellemzőit, a gazdálkodó szervezetek működésének mechanizmusait.
- Ismeri a feladatok megoldására szerveződő csoportok működési folyamatait, az irányításukra vonatkozó alapelveket.
- A munkájához szükséges hardvereket és szoftvereket, informatikai eszközöket napi szinten használja, azok működését átlátja, az azok által nyújtott lehetőségekkel tisztában van.
- Szakterületének szókincsét legalább egy idegen nyelven alapszinten ismeri.
- Ismeri a tenyésztésszervezés jogi szabályozását, az abban szerepet vállalókat, különösen a lótenyésztő

szervezetek feladatát, jogát és kötelezettségét.

***b)* képességei**

- Képes fiatal csikók felvezetésére, alapszintű futószáras munka elvégzésére, alapszintű lovaglási és fogathajtási gyakorlati ismeretek birtokában van.
- Képes felmérni a termék-előállítási folyamatokhoz kapcsolódó feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
- Munkáját a fenntartható mezőgazdasági termelés alapelveinek alkalmazásával végzi.
- Képes saját szakterületén (lótenyésztés, lótartás, takarmányozás) a jártasságot igénylő feladatok előírások (útmutatók, technológiai leírások, jogszabályok) szerinti végrehajtására, dokumentálására.
- Képes a szakterület rutin feladatainak elvégzéséhez szükséges, megfelelő módszerek és eszközök önálló megválasztására és alkalmazására.
- Képes operatív szinten a problémák ok-okozati összefüggéseinek feltárására, magyarázatára, következtetések levonására, javaslatok megfogalmazására.
- Képes a lovak szakszerű felvezetésére, alapszintű lovaglási és fogathajtási feladatok végrehajtására.
- A személyi és tárgyi feltételek ismeretében képes a gazdálkodási folyamatok irányítására.
- Alkalmazza a tudásszervezés, önfejlesztés különböző módszereit, valamint a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Képes szaknyelven kommunikálni munkatársaival és a vezetőkkel.
- Képes tájékozódni egyszerű idegen nyelvű szakmai szövegekben.
- Szakmai és pénzügyi információkat gyűjt, nyilvántart és szolgáltat, szervezési, előkészítési és elemzési feladatokat végez, közreműködik a szakmai rendezvények, bemutatók és tanácskozások előkészítésében, szervezésében.
- Megszerzett gazdasági ismeretei alkalmazásával képes lótartó vállalkozások pénzügyi feladataival kapcsolatos döntések meghozatalára.
- Rendelkezik a környezet és az egészség megőrzését szolgáló életvitellel kapcsolatos korszerű ismeretekkel, és törekszik azok alkalmazására. Elfogadja az erőforrásokkal való jó gazdálkodás fontosságát.

***c)* attitűdje**

- Nyitott tudásának korszínvonalon tartására, a szakterületén új eredmények befogadására, törekszik az újdonságok megismerésére, megértésére, alkalmazására.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt.
- Betartja a szakirányú etikai elvárásokat és a szakirányú viselkedéskultúra elveit.
- A jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli a saját munkáját és a környezetében zajló lótenyésztéssel, lótartással és lókiképzéssel kapcsolatos szakmai tevékenységet.
- Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Tapasztalatait átadja, ismereteit folyamatosan bővíti.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Fel tudja mérni, hogy képes-e egy adott feladat megoldására.
- Szükség szerint maga is elvégzi az egyes munkafolyamatokat.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Ellenőrzi és szükség esetén intézkedik a munkavégzés feltételeiről.
- Biztosítja a lótenyésztő, lótartó, lókiképző vállalkozások termelési folyamatainak feltételeit.
- Hibalehetőségeket tár fel és hárít el.
- Részt vesz a szakmai, vezetői fejlődését szolgáló továbbképzéseken, tréningeken.
- Felelősséggel irányítani tudja a rábízott munkaerő előírás szerinti munkavégzését, és a lóállomány értékének megtartását, növelését.
- Ellenőrzi a munkavégzéshez szükséges dokumentáció meglétét (hiányosság esetén ennek tényéről tájékoztatja munkahelyi felettesét).
- A szakmai beszámolót önállóan készít el.
- Felelős saját jogosultságainak naprakészen tartásáról (engedélyek megléte, kötelező továbbképzéseken való részvétel).
- Rábízható jelentős gazdasági értékkel bíró lóállomány mindennapi munkájának irányítása.

- Képes önálló gazdálkodásra, csoportok irányítási feladatainak ellátására.
- Munkavállalással, vállalkozással kapcsolatosan felelős döntéseket hoz.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditarányai
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A ménesgazda felsőoktatási szakképzésben a gyakorlati képzés a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint megszervezhető felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tangazdaság, lovarda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél (magyarországi ménes, mesterséges termékenyítő állomás, sportklub) is.

10. A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltételei
A felsőoktatási szakképzésre csak az vehető fel, akinek egészségügyi alkalmassági vizsgálata során bebizonyosodott, hogy az élő állattal, lóval való biztonságos munkavégzésének akadálya nincs.

2. MEZŐGAZDASÁGI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: mezőgazdasági felsőoktatási szakképzés (Agricultural Assistant)

2. A felsőoktatási szakképzés oklevélben szereplő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú mezőgazdasági mérnökasszisztens
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Engineer Assistant

3. Képzési terület: agrár

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakör(ök):
3131 Mezőgazdasági technikus
3161 Munka- és termelésszervező
1311 Mezőgazdasági, erdészeti, halászati és vadászati tevékenységet folytató egység vezetője
4131 Készlet- és anyagnyilvántartó

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A képzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra, amely az agrártermelés sajátosságai miatt megosztható, de legalább öthetes összefüggő szakmai gyakorlatot kell külső szakmai gyakorlóhelyen teljesíteni. Részidős képzésben a szakmai gyakorlat hat hét (ebből összefüggő három hét), legalább 240 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja olyan agrárszakemberek képzése, akik részt vesznek a mezőgazdasági termelési folyamat, a termék-előállítás technológiai változatainak működtetésében; közreműködnek a mezőgazdasági termelést végző kis- és középüzemek munkájában, a termék-előállítás folyamatában, a feldolgozásban, az értékesítésben, továbbá közreműködnek a pénzügyi tervek összeállításában, a gazdasági

döntés-előkészítésben.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mezőgazdasági mérnökasszisztens

***a)* tudása**

- Ismeri a mezőgazdaság alapvető fogalmait, tényeit és összefüggéseit a legfőbb gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Tudja és érti saját szakterületére vonatkozóan a mezőgazdasági termelés alapvető, általános és szakspecifikus ismeretanyagát, valamint gyakorlati alkalmazásának módszereit és eszközeit.
- Ismeri a gazdálkodási és a termék-előállítási folyamatokat.
- Ismeri szakterületének alapvető jogszabályait, a mezőgazdaság intézményi és gazdasági környezetét, a gyakorlati működtetés fontosabb jellemzőit, a gazdálkodó szervezetek működésének mechanizmusait.
- Ismeri a feladatok megoldására szerveződő csoportok működési folyamatait, az irányításukra vonatkozó alapelveket.
- Ismeri a mezőgazdaság alapvető etikai szabályait.
- Ismeri a munkájához szükséges hardvereket, szoftvereket és informatikai eszközöket.
- Alapszinten tájékozott a K+F tevékenység céljairól, fontosságáról.
- Alapszinten ismeri szakterületének szókincsét legalább egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

- Munkáját a fenntartható mezőgazdasági termelés alapelveinek alkalmazásával végzi.
- Képes saját szakterületén (növénytermesztés, állattenyésztés, élelmiszertermelés, erdőgazdálkodás, kertészeti termelés, stb.) a jártasságot igénylő feladatok előírások (útmutatók, technológiai leírások, jogszabályok) szerinti végrehajtására, dokumentálására.
- Képes a szakterület rutin feladatainak elvégzéséhez szükséges, megfelelő módszerek és eszközök önálló megválasztására és alkalmazására.
- Az elsajátított ismeretek birtokában képes a mezőgazdasági igazgatás, termelés és szállítás, árufeldolgozás és forgalmazás, valamint a vidékfejlesztés területén dolgozó mérnökök, munkáját segíteni úgy, hogy tisztában van a termelési folyamattal, annak irányításával.
- Képes felmérni a feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
- Képes önálló gazdálkodásra, csoportok irányítási feladatainak ellátására, a munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos felelős döntések meghozatalára és mindezek egészséget támogató voltának erősítésére.
- Képes operatív szinten a problémák ok-okozati összefüggéseinek, hibalehetőségeinek a feltárására, magyarázatára, következtetések levonására, javaslatok megfogalmazására.
- Szakmai és pénzügyi információkat gyűjt, tart nyilván és szolgáltat, szervezési, előkészítési és elemzési feladatokat végez, közreműködik a szakmai rendezvények, bemutatók és tanácskozások előkészítésében, szervezésében.
- Megérti szakterülete kutatási projektjeinek céljait, valamint azok megvalósításában közreműködik.
- Szaknyelven kommunikál munkatársaival és a vezetőkkel.
- Képes tájékozódni egyszerű idegen nyelvű szakmai szövegekben.
- Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét javító-támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

***c)* attitűdje**

- Nyitott tudásának korszínvonalon tartására, a mezőgazdaság újabb eredményeinek befogadására.
- Törekszik az újdonságok, a szakterülethez kapcsolódó folyamatok megismerésére, megértésére, alkalmazására.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt.
- Betartja a szakirányú etikai elvárásokat és a szakirányú viselkedéskultúra elveit; a jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli saját munkáját és környezetében zajló szakmai

tevékenységet.
- Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Érdeklődő a tudományos kutatás iránt, és törekszik annak etikai szabályait megismerni és betartani.
- Részt vesz a szakmai, vezetői fejlődését szolgáló továbbképzéseken, tréningeken.
- Tudását fejleszti, és ehhez alkalmazza a tudásszervezés, önfejlesztés különböző módszereit, valamint a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Tapasztalatait átadja.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Fel tudja mérni, hogy képes-e egy adott feladat megoldására.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Ellenőrzi és szükség esetén intézkedik a munkavégzés feltételeiről.
- Biztosítja a termelési folyamatok feltételeit.
- Felelősséget vállal a rábízott munkaerő előírás szerinti munkavégzéséért.
- Ellenőrzi a munkavégzéshez szükséges dokumentáció meglétét (hiányosság esetén ennek tényéről tájékoztatja munkahelyi felettesét).
- A szakmai beszámolót önállóan készít el.
- Felelős saját jogosultságainak naprakészen tartásáért (engedélyek megléte, kötelező továbbképzéseken való részvétel).

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditarányai
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit, amelyből a képzési ág szerinti közös modul: 10 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A gyakorlati képzés a felsőoktatási szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tangazdaság, tanműhely, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél szerezhető meg.

3. SZŐLÉSZ-BORÁSZ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: szőlész-borász felsőoktatási szakképzés (Viticulture and Enology)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú szőlész-borász mérnökasszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Viticulture and Enology Engineer Assistant

3. Képzési terület: agrár

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakör(ök):
3113 Élelmiszer-ipari technikus
3131 Mezőgazdasági technikus
3135 Minőségbiztosítási technikus
3161 Munka- és termelésszervező
3410 Oktatási asszisztens
6114 Szőlő-, gyümölcstermesztő
7115 Borász és egyéb szeszesital-gyártó, szikvízkészítő

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- A szakképzés orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra. Részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra. Részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A felsőoktatási szakképzés célja olyan szőlész-borász szakemberek képzése, akik gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek, képesek a meg tanult ismereteket integráltan alkalmazni, előre nem látható helyzeteket is részben vagy teljesen megoldani. Alkalmasak a szőlő termesztéstechnológiájának megtervezésére, az ökológiai és agrotechnikai tényezőkhöz való adaptálására, a termesztéstechnológiai munkaműveletek megszervezésére, végrehajtására, a végrehajtás irányítására, ellenőrzésére. Jártasak a borászati műveletek alkalmazásában, olyan elméleti és gyakorlati szakismerettel rendelkeznek, mely alapján a technológia által megkövetelt beavatkozásokat el tudják végezni.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szőlész-borász mérnökasszisztens

***a)* tudása**

- Ismeri a szőlőtermesztés technológiájának alapvető elemeit.
- Ismeri a borászati folyamatok tervezésének és irányítástechnikájának alapjait.
- Ismeri a szőlő és a bor feldolgozásával, tárolásával és csomagolásával kapcsolatos előírásokat.
- Ismeri szakterületének alapvető jogszabályait, a szőlőtermesztés és borászat intézményi és gazdasági környezetét, a gyakorlati működtetés fontosabb jellemzőit, a gazdálkodó szervezetek működésének mechanizmusait.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri az élelmiszer-ipari, környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.
- Ismereteit folyamatosan bővíti a kamarai és egyéb szakmai továbbképzéseken.
- Figyelemmel kíséri a szőlészeti és borászati műveletekhez alkalmazott gépek, berendezések, az egyéni védőeszközök fejlődését és javaslatot tesz azok alkalmazására.
- Követi az élelmiszer-technológiai, élelmiszer-biztonsági és minőségügyi ismeretek, élelmiszer-etikai ismeretek változásait.
- Ismeri és alkalmazza a munkaegészségügy (a munka higiéné és a foglalkozás-egészségügy), munkabiztonság legfontosabb alapfogalmait.
- Ismeri a vállalkozások alapításával, működtetésével és megszüntetésével kapcsolatos alapvető eljárási, pénzügyi, számviteli, munkaügyi, társadalombiztosítási és adózási jogszabályokat.
- Alapszinten tájékozott a K+F tevékenység céljairól, fontosságáról.

***b)* képességei**

- Képes a szőlőnövények telepítésére, szakszerű ápolási munkáinak végzésére, minőségi termékek előállítására és forgalmazására, ezen feladatok irányítására.
- Képes a szőlőből kereskedelmi forgalmazásra szánt borokat készíteni, palackozás során a szükséges műveleteket, technológiákat alkalmazni.
- A szőlőfeldolgozás, mustkezelés, erjesztés és a borkezelési folyamatokat irányítja és ellenőrzi.
- A munkavégzés során alkalmazandó gépeket, berendezéseket képes szakszerűen működtetni.
- Képes a felmerülő szakmai kérdések véleményezésére, a problémák komplex kezelésére, az optimális megoldások kiválasztására.
- Képes korszerű középszintű irányítói, vezetői tevékenység végzésére, továbbá önálló vállalkozás alapítására.
- Minőségbiztosítással, élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos feladatokat lát el.

- Képes a munkabiztonsági és munkaegészségügyi feladatok ellátására, környezettudatos magatartás formálására.
- Képes a vállalkozás ügyviteli feladatainak ellátására, szakmai kapcsolat létesítésére és ápolására.
- Képes az áruforgalmi folyamatok (beszerzés, készletezés, értékesítés) tervezésére, szervezésére, irányítására, ellenőrzésére.
- Képes projekttervezésben és annak megvalósításában részt venni.
- Képes munkája során alkalmazni az élelmiszer-technológiai, élelmiszer-biztonsági és minőségügyi ismereteket.
- Képes alkalmazni a munkaegészségügy (a munkahigiéné és a foglalkozás-egészségügy), munkabiztonság legfontosabb alapfogalmait.
- A felhasznált anyagokra vonatkozó alapvető jogszabályok ismeretében közreműködik az élelmiszerek előállításából, tárolásából, szállításából, tovább-feldolgozásából, felhasználásából adódó ember- és környezetkárosító hatások megelőzésével kapcsolatos feladatok ellátásában.
- Alkalmazza a kommunikációs módszereket, képes információkat felhasználni és átadni, tárgyalási technikákat alkalmazni, számítógépes és telekommunikációs eszközöket használni.
- Irányítja és ellenőrzi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, szem előtt tartva a minőségbiztosítás és minőségszabályozás, élelmiszer-biztonság, valamint a környezetvédelem elemeit.
- Szőlőt termel, bort állít elő, biztonságosan üzemelteti a szőlészeti és borászati gépeket, berendezéseket.
- Minősíti az alapanyagokat, a késztermékeket, valamint gyártásközi ellenőrzéseket végez.
- El tudja látni a munka-, tűz-, környezetvédelemmel, higiéniával, minőségbiztosítással, élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos alapfeladatokat.
- Elemzi az alapvető gazdálkodási összefüggéseket, elvégzi a vállalkozás alapításával, működtetésével és megszüntetésével kapcsolatos számviteli, pénzügyi és munkaügyi alapfeladatokat.

***c)* attitűdje**

- Együttműködik a munkáltató munka-, tűz- és környezetvédelmi, valamint higiéniai, minőségbiztosítási feladatait ellátó szakembereivel.
- Nyitott tudásának fejlesztésére, az adott szakterület új eredményeinek befogadására.
- Törekszik az újdonságok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt.
- A jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli saját munkáját és a környezetében zajló szakmai tevékenységeket.
- Empatikus mások szakmai problémái iránt.
- Törekszik a szakterületéhez kapcsolódó folyamatok mélyebb megértésére.
- Nyitott az újabb termelési módszerek megismerésére és azok befogadására.
- Érdeklődő a tudományos kutatás iránt, és törekszik annak etikai szabályait megismerni és azokat betartani.
- Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja és ellenőrzi a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Intézkedik a technikai eszközök időszakos karbantartásáról, felügyeli a higiéniai műveletek elvégzését, ellenőrzi annak eredményét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai és adminisztrációs változásokat.
- Felelősséggel tartozik a saját és a rábízott munkaerő előírás szerinti munkavégzéséért.
- Ellenőrzi a munkavégzéshez szükséges eszközök, anyagok meglétét (hiányosság esetén gondoskodik a pótlásról, ennek tényéről tájékoztatja munkahelyi felettesét).
- Ellenőrzi és felismeri a szőlőtermesztés és a borelőállítás kritikus pontjait, kezdeményezi a szükséges intézkedések megtételét.
- Ellenőrzi, illetve ellenőrizteti gépek, berendezések biztonságos működését.
- Fel tudja mérni, hogy képes-e egy adott probléma, feladat megoldására.
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett önállóan végzi munkáját.

- Operatív döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza meg.
- Felelősséget érez saját és az általa irányított szakmai csoport - munkaszervezeti egység - munkája, eredményei és kudarcai iránt.
- Vállalja a felelősséget a szakterületével kapcsolatos következtetések levonásáért, önálló javaslatok megfogalmazásáért.
- Önállóan képes szakmai ismereteinek bővítésére.
- Felelősséget vállal a K+F tevékenységben végzett munkájáért, a létrehozott eredmények valódiságáért.
- Szakmai beszámolóit, jelentéseit maga készíti el.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A gyakorlati képzés megszervezhető a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tangazdaság, tanműhely, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél.

10. A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltételei
A felvétel feltétele az egészségügyi alkalmassági követelményeknek való megfelelés.

II. INFORMATIKA KÉPZÉSI TERÜLET

1. GAZDASÁGINFORMATIKUS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: gazdaságinformatikus felsőoktatási szakképzés (Business Information Technology)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú gazdaságinformatikus-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Business Information Technologist Assistant

3. Képzési terület: informatika

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
2151 Adatbázis-tervező- és üzemeltető
2152 Rendszergazda
2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
2159 Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető
3141 Informatikai és kommunikációs rendszereket kezelő technikus
3142 Informatikai és kommunikációs rendszerek felhasználóit támogató technikus
3143 Számítógéphálózat- és rendszertechnikus

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált 60-70 százalék.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: teljes idejű képzésben egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat hat hét, legalább 240 óra, amelyből az összefüggő gyakorlat

időtartama három hét.

- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30, legfeljebb 90 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A képzés célja felsőfokú gazdaságinformatikus szakemberek képzése, akik képesek a gazdálkodás, illetve egyéb alrendszerek tevékenységrendszere, informatikai támogatásának területén felelősségteljesen részfeladatokat megoldani, együttműködni, valamint a létrehozott információs rendszerek teljes életciklusát gazdálkodási szempontú szolgáltató és elemző munkával támogatni. Ismerik a választott szakterület specifikus alkalmazási igényeit és lehetőségeit, tudnak csapatban dolgozni, kommunikálni, folyamatosan fejlesztik szakmai ismereteit.

8. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1. A gazdaságinformatikus-asszisztens

***a)* tudása**

- Az angol nyelvtudása eléri a szakmai feladatokhoz elvégzéséhez, és a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Rendelkezik a gazdaságinformatika területén a szakmai feladatok ellátásához szükséges általános és specifikus alapvető ismeretekkel.
- Alapismeretekkel rendelkezik a vállalat tevékenységi rendszerével, a vállalati működés alapelveivel, pénzügyi-számviteli elszámolásával kapcsolatban.
- Ismeri a vállalat funkcionális tagozódását, az értékteremtő folyamatok menedzsmentjével kapcsolatos alapfogalmakat és eljárásokat.
- Ismeri az alapvető mikro- és makroökonómiai fogalmakat, a nemzetgazdasági teljesítményt mérő mutatókat.
- Ismeri a matematika, statisztika és számítástudomány alapfogalmait, gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.
- Rendelkezik az információrendszerekkel, adatbázisokkal és programozással kapcsolatos alapismeretekkel.
- Ismeri a szakma részterületének megfelelő szakspecifikus eszközöket, módszereket, eljárásokat.
- Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, hálózati és szóbeli szakmai kommunikáció módszereit és eszközeit.
- Rendelkezik szakmai alapszókinccsel anyanyelven és angol nyelven.
- Ismeri az informatika legfontosabb jogi és etikai szabályait és az informatikai biztonsággal összefüggő szabályozást.

***b)* képességei**

- Képes vállalati, üzleti folyamatokhoz kapcsolódó egyszerű tervezési, programozási feladatokat elvégzésére.
- Képes adatbázisok tervezésében, létrehozásában, üzemeltetésében, optimalizálásában és lekérdezésében való feladatok elvégzésére.
- Szakmai irányítás mellett képes statisztikai, gazdasági elemzések elvégzésére.
- Képes számviteli feladatok célszoftver segítségével történő elvégzésére.
- Szakmai együttműködésben (projektben) képes rendszertervezési, -fejlesztési részfeladatok elvégzésére, dokumentálására.
- Képes gazdasági alkalmazások adaptációjában különböző szakmai feladatok megoldására.
- Képes gazdaságinformatikus alapfeladatok megoldásához a megfelelő módszerek és eszközök kiválasztására és azok alkalmazására.
- Képes gazdasági célú informatikai alkalmazások üzemeltetésére, működtetésére a szükséges adatbiztonsági (fizikai és jogi védelem) és dokumentálási szabályok betartásával.
- Képes anyanyelvi szakmai szókincsét szóbeli kommunikációban az együttműködések során (projektmunkák) használni és a szakmai feladatok dokumentálásában alkalmazni.

***c)* attitűdje**
- Törekszik a folyamatos szakmai képzésre és az általános önképzésre.
- Elkötelezett szakmai munkája eredményessége és hatékonysága iránt.
- Elkötelezett szakmája etikai és jogi szabályainak betartására.
- Nyitott szakmájával kapcsolatos technológiai és fejlesztési eredmények megismerésére, befogadására és törekszik tudásának megosztására.
- Érdeklődő a szakmájával kapcsolatos új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.
- Elkötelezett minőségi követelmények betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Informatikai munkakörben - előírt keretek között - önállóan végzi feladatait.
- Önálló a munkájához kapcsolódó előírások betartásában és a vonatkozó dokumentumok elkészítésében.
- Munkájáért felelősséget vállal önálló feladatvégzésnél és csoportmunkában egyaránt.
- Az általa használt és működtetett informatikai eszközök értékét és jelentőségét érti, azokért személyes felelősséget vállal.

9. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

10. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas szervezetnél, vállalkozásnál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.

2. MÉRNÖKINFORMATIKUS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: mérnökinformatikus felsőoktatási szakképzés (Information Technology Engineer)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése:
- szakképzettség:
- felsőfokú hálózati mérnökinformatikus-asszisztens
- felsőfokú rendszergazda mérnökinformatikus-asszisztens
- felsőfokú telekommunikációs mérnökinformatikus-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
- Network Information Technology Engineer Assistant
- System Administrator Engineer Assistant
- Telecommunication Technology Assistant
- választható szakirányok: hálózati informatika, rendszergazda, telekommunikáció

3. Képzési terület: informatika

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
2151 Adatbázis-tervező és -üzemeltető
2152 Rendszergazda
2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
2159 Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető
3141 Informatikai és kommunikációs rendszereket kezelő technikus
3142 Informatikai és kommunikációs rendszerek felhasználóit támogató technikus
3143 Számítógéphálózat- és rendszertechnikus

3144 Webrendszer- (hálózati) technikus
3145 Műsorszóró és audiovizuális technikus
3146 Telekommunikációs technikus

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra, amelyből az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A képzés célja olyan informatikai szakemberek képzése, akik a vállalati környezetben az informatikai infrastruktúra üzemeltetése során felmerülő egyszerűbb, illetve rutinfeladatokat képesek önállóan vagy csoportban elvégezni, a komplex feladatok megoldásában pedig irányításmutatás mellett részfeladatokat elvégezni. Ezen belül elsődlegesen képesek rendszerek, szoftverek és szolgáltatások telepítésére, paraméterezésére és üzemeltetésére, beleértve az egyszerűbb hibák elhárítását és a felhasználók képzését, támogatását.

8. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1. A mérnökinformatikus-asszisztens

***a)* tudása**
- Ismeri az informatika alapvető technikáit, az informatikai rendszerkomponensek szerepét, feladatát és működését.
- Tisztában van az informatikai szolgáltatások típusaival és azok szerepével.
- Ismeri a fejlesztési módszertanok szerepét, legalább egy fontos módszertant használ.
- Ismeri a dokumentálás és a folyamatok ábrázolásnak általánosan használt eszközeit, jelölési-ábrázolási rendszerét.
- Ismeri az IT-biztonság alapelveit, a feladatához kapcsolódó biztonsági elemeket.

***b)* képességei**
- Képes az új ismeretek, programnyelvek befogadására, alkalmazására.
- Képes informatikai rendszerek komponenseit installálni, működtetni és karbantartani.
- Képes programok implementációjára legalább egy programnyelven és fejlesztési környezetben.
- Képes együttműködni a felhasználókkal és a szakember-kollégákkal.
- Képes az informatikus szakma fogalmainak és szaknyelvének használatára.
- Legalább egy meghatározó programozási környezetben képes készség szintjén programozni, és a fontosabb algoritmusokat alkalmazni.

***c)* attitűdje**
- Nyitott az új informatikai technológiák, programnyelvek és módszerek megismerésére.
- Nyitott a megbízók szakmai üzemeltetési, fejlesztési környezetének megismerésére.
- Szolgáltatóként viszonyul a felhasználókhoz.
- Minden területen törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Felelősséget vállal az általa menedzselt eszközök megfelelő állapotáért, valamint az önállóan és csapatban végzett munkájáért.
- Fokozottan figyeli a rendszerek biztonsági állapotát, intézkedik, kezdeményezi a hiányosságok megszüntetését.
- Önállóan és csapatban is dolgozik, ismeri korlátait.
- Az informatikai fejlesztésekben irányítás alatt tevékenykedik.

9. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

10. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas szervezetnél, vállalkozásnál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.

3. PROGRAMTERVEZŐ INFORMATIKUS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése programtervező informatikus felsőoktatási szakképzés (Software Information Technology)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése:
- szakképzettség:
- felsőfokú fejlesztő programtervező informatikus-asszisztens
- felsőfokú multimédia programtervező informatikus-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
- Generative Software Information Technology Assistant
- Multimedia Software Information Technology Assistant
- választható szakirányok: fejlesztő, multimédia

3. Képzési terület: informatika

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
2151 Adatbázis-tervező és -üzemeltető
2152 Rendszergazda
2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
2159 Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető
3141 Informatikai és kommunikációs rendszereket kezelő technikus
3142 Informatikai és kommunikációs rendszerek felhasználóit támogató technikus
3143 Számítógéphálózat- és rendszertechnikus
3144 Webrendszer- (hálózati) technikus
3045 Műsorszóró és audiovizuális technikus
3146 Telekommunikációs technikus

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra, részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra, amelyből az összefüggő gyakorlat legalább három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A képzés célja programtervező informatikus szakemberek képzése, akik a képzettség ismeretanyagának birtokában képesek részt venni hardver és szoftver rendszerek tervezésében, létrehozásában,

működtetésében, szervizelésében, valamint azok fejlesztési és alkalmazási tevékenységében. Rendelkeznek a csapatmunkához szükséges együttműködési, kommunikációs és prezentációs képességekkel.

8. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1. A programtervező informatikus-asszisztens

***a)* tudása**

- Ismeri az alapvető hardver és szoftver eszközöket.
- Ismeri a legelterjedtebb technológiákra épülő alkalmazások fejlesztésének és tesztelésének egyszerű tervezési folyamatait, legalapvetőbb feladat-megoldási elveit, módszereit és eljárásait, fő szoftverfejlesztési paradigmákat, alapvető programozási módszertanokat, a szükséges hardver és szoftver eszközöket.
- Ismeri a tipikus hardver és szoftver környezet kialakításának módszereit.
- Ismeri multimédiás anyagok tervezéséhez és fejlesztéséhez szükséges alapvető hardver és szoftver eszközöket és technológiákat.
- Ismeri a legújabb igényeknek megfelelő webes alkalmazások tervezésének, fejlesztésének és tesztelésének alapvető eszközeit.
- Az angol nyelvtudása eléri a szakmai feladatokhoz elvégzéséhez, és a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Ismeri a felhasználói követelmények feltárásának és elemzésének alapvető technikáit, módszereit.
- Ismeri az alapvető jogi és szabvány előírásokat.

rendszergazda specializáción továbbá

- Ismeri az operációs rendszereket, azok telepítési módjait, ki tudja választani a működési körülményeknek megfelelő változatot.
- Ismeri a különböző szerepkörök jelentését, tulajdonságait és a szükséges szolgáltatások telepítési, konfigurálási lehetőségeit.
- Ismeri a hálózati címtárszolgáltatás, csoportházirend, jogosultságok rendszerét, konfigurálja, üzemelteti azokat.
- Ismeri az automatizálható feladatokhoz használható script készítés elemeit.
- Ismeri a hálózati szolgáltatások (tűzfal, forgalomirányítás, DNS, DHCP) telepítési, konfigurálási feladatait.
- Ismeri a rendszermentési, rendszer-visszaállítási szolgáltatások felügyeletének, a naplózási események vizsgálatának lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Képes algoritmusok tervezésére és megvalósítására az alapvető módszertani eszközök alkalmazásával.
- Képes alapvető szoftverfejlesztési technológiák alkalmazására.
- Képes egyszerűbb adatmodellek felépítésére, kisebb adatbázisok tervezésére, megvalósítására, valamint adatbázisok karbantartására valamely adott adatbázis-kezelő rendszerben.
- Képes web-programozási és web-tervezési ismereteinek használatára, egyszerűbb webes alkalmazások tervezésére, forrásanyagának előállítására, fejlesztésére és tesztelésére.
- Képes egyszerűbb forrásanyagok (szöveg, hang, mozgó- és állókép, grafika, animáció) előállítására és szerkesztésére, valamint az ezekhez szükséges szoftvereszközök paramétereinek és szolgáltatásainak meghatározására.
- Képes egyszerűbb internetes tartalomkezelő rendszerek létrehozására, menedzselésére.
- Képes szakmai vélemény kialakítására a szoftverfejlesztéshez szükséges technológiák, hardver és szoftver eszközök kiválasztása során.
- Képes hardver és szoftver eszközökkel és technológiákkal multimédiás anyagok tervezésében és fejlesztésében való részvételre.
- Képes részt venni modern technológiákra épülő tipikus alkalmazások fejlesztésében, tesztelésében.
- Képes off-line és on-line tartalmak készítésére a vonatkozó jogi szabályozás keretében.
- Képes a jogi és szabvány előírások alkalmazására.
- Képes a munkájához kapcsolódó informatikai feladatok megoldásához szükséges együttműködésre, egyéni és team munkában való hatékony munkavégzésre.

rendszergazda specializáción továbbá

- Képes a megfelelő az operációs rendszer telepítésére, konfigurálására.
- Képes a különböző felhasználói szerepkörök beállítására a szükséges szolgáltatások telepítésével együtt.
- Képes megtervezni, kialakítani a szükséges hálózati címtárszolgáltatást, csoportházirendeket, jogosultságok rendszerét és üzemeltetni azokat.
- Képes az automatizálható feladatok script programjainak elkészítésére.
- Képes a hálózati szolgáltatások (tűzfal, forgalomirányítás, DNS, DHCP) telepítésére, beállítására és üzemeltetésére.
- Képes a szervezet megfelelő mentési szolgáltatásának kialakítására, a szükséges visszaállítási feladatok elvégzésére.
- Képes ellátni az operációs rendszer működésének felügyeletét, szolgáltatások monitorozásával megelőzni a rendszerhibákat.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli az adott informatikai szakterületet, képesítése szerinti tevékenységeket és azok eredményeit.
- Elkötelezett szakmai munkája ellenőrizhetősége, eredményessége, hatékonysága iránt.
- Elkötelezett szakterületének etikai és jogi szabályainak betartására.
- Nyitott a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai, fejlesztési eredmények megismerésére, befogadására, és törekszik saját tudásának megosztására.
- Érdeklődő a szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök iránt.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását szakmai munkájában.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartására.
- Megérti az élethosszig tartó tanulás jelentőségét, törekszik ennek megvalósítására, a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Előírt keretek között önállóan végzi munkaköri feladatait.
- Önálló a munkájához kapcsolódó előírások betartásában és a vonatkozó dokumentumok elkészítésében.
- Munkájáért felelősséget vállal önálló feladatvégzésnél és csoportmunkában egyaránt.
- Tudatában van az általa használt és működtetett informatikai eszközparkok értékének és jelentőségének, azokért személyes felelősséget vállal.

8.2. fejlesztő szakirányon továbbá

***a)* tudása**

- Ismeri a legfontosabb adatmodelleket, a funkcionális, fizikai és logikai rendszerterv készítésének módszertanát és szoftver eszközeit.
- Ismeri a legelterjedtebb technológiákat alkalmazó, kliens és szerver oldali programozást igénylő webes alkalmazások tervezésének, fejlesztésének és tesztelésének módszertanát.
- Ismeri az alapvető mobil alkalmazásokat, azok fejlesztésének és tesztelésének alapvető módszereit.
- Ismeri a fejlesztői és felhasználói dokumentációk készítésének alapvető módszertani eszközeit.

***b)* képességei**

- Képes részt venni komplex szoftverek tervezési és fejlesztési folyamatában, modern szoftverfejlesztési technológiák alkalmazásával.
- Képes részt venni komplex webes alkalmazások tervezésében és fejlesztésben.
- Képes részt venni mobil eszközökre szánt alkalmazások tervezésében és fejlesztésében.
- Képes részt venni adatmodell, valamint funkcionális, fizikai és logikai rendszerterv készítésében ismert módszertan és szoftver segítségével.
- Képes részt venni összetett, a legújabb technológiákat alkalmazó, kliens és szerver oldali programozást igénylő webes alkalmazás tervezésére, fejlesztésére és tesztelésében történő részvételre.
- Képes mobil alkalmazások fejlesztésében és tesztelésében történő részvételre.
- Képes fejlesztői és felhasználói dokumentációk készítésére.

8.3. multimédia szakirányon továbbá

***a)* tudása**

- Ismeri a multimédiás termékek tervezése során fellépő speciális felhasználói követelményeket, azok elemzésének módszereit, a rendszerterv elkészítésének módszertanát, annak tartalmi és formai elemeit.
- Ismeri a multimédiás elemek és az alkalmazások megjelenítésének fejlesztésének alapvető eszközeit (grafika, design, interakciók), a legfontosabb grafikai programok használatát.
- Ismeri az alapvető digitális fényképkészítési, valamint digitális hang- és video-rögzítési eszközöket és azok használatának technikáját.
- Ismeri az alapvető digitális kép-, hang- és video-szerkesztési eszközöket, azok használatának módszereit, az animációk készítésének eszközeit.
- Ismeri a forrásanyagok meghatározott rendszerbe történő integrálásának, a multimédia termék prototípusa elkészítésének, tesztelésének alapvető módszereit.

***b)* képességei**

- Képes multimédia anyagok előállítására, a multimédiához kapcsolódó ismeretek alkotó alkalmazására.
- Képes a legelterjedtebb multimédiafejlesztő eszközök használatára és alkalmazására.
- Képes digitális fényképek készítésére, vektor- és pixelgrafikus képszerkesztésre, digitális hangfelvételek készítésére, hangszerkesztésre, egyszerűbb videó produkció digitális rögzítésre, szerkesztésre, animáció készítésére.
- Képes választani multimédia szerzői rendszerekből.
- Képes alkotó módon alkalmazni a multimédia designt, a kiadvány szerkesztési és a tipográfiai ismereteit.
- Képes önállóan vagy csoportmunkában prezentációk és elektronikus tanulási anyagok összeállítására.
- Képes a médiakommunikáció eszköztárának alkalmazására.
- Képes multimédiás rendszerek elemeinek, folyamatainak, funkcióinak és megjelenítésének tesztelésére.
- Képes multimédiás elemek és alkalmazások megjelenítésének fejlesztésére (grafika, design, interakciók), grafikai programok használatára.
- Képes forrásanyagok meghatározott rendszerbe történő integrálására, a multimédia termék prototípusának elkészítésére, tesztelésére, korrekciók végrehajtására.
- Képes az eszközkörnyezet- és szükséglet meghatározására az alkalmazás működéséhez.

9. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

10. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlóhelyeket -a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas szervezetnél, vállalkozásnál vagy felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő.

III. JOGI KÉPZÉSI TERÜLET

1. JOGI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: jogi felsőoktatási szakképzés (Law)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése:

- szakképzettség: felsőfokú jogi asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Paralegal

3. Képzési terület: jogi

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakör(ök):
3642 Jogi asszisztens
3221 Irodai szakmai irányító, felügyelő
3641 Személyi asszisztens
3649 Egyéb igazgatási és jogi asszisztens
4111 Titkár(nő)
4112 Általános irodai adminisztrátor
4136 Iratkezelő, irattáros
4190 Egyéb, máshova nem sorolható irodai, ügyviteli foglalkozású
4229 Egyéb ügyfélkapcsolati foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra. Részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A képzés célja felsőfokú jogi asszisztens szakalkalmazottak képzése, akik jogi alapismeretekkel rendelkeznek. Jártasak az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületeken az adott jogterületre vonatkozó ismeretek gyakorlati alkalmazásában, Felkészültek jogászi tevékenység előkészítésére és képesek tehermentesíteni a jogászokat a jogászi végzettséget nem igénylő feladatok alól.
7.1. A képzésben elsajátítandó kompetenciák
A felsőfokú jogi asszisztens
***a)* tudása**
- Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, az államra és a jogrendszerre vonatkozó alapvető és általános elméleti és gyakorlati ismereteket, a jogintézmények elvi hátterét és gyakorlati működési módozatait.
- Ismeri a társadalomtudományok és a filozófia fogalmi készletének, elméletének, módszerének legfontosabb alapelemeit.
- Ismeri a jogra és államra vonatkozó legfontosabb elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.
- Ismeri és használja az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületek intézményeiben alkalmazott speciális szoftvereket.
- Ismeri és használja az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületek intézményeiben alkalmazott speciális adatbázisokat és azokat különböző szempontok szerint csoportosítja és rendezi.
- Ismeri a munkaköréhez tartozó útmutatókat, kapcsolódó jogszabályokat.
- Ismeri a munkaköréhez tartozó jogi etikai szabályokat és normákat.
- Rendelkezik gépírási, iratkezelési, szerkesztési ismeretekkel.
- Ismeri a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályait és technikáit.
***b)* képességei**
- Képes a jogi ismeretek gyakorlati alkalmazására.
- Képes ismeretei megfelelő helyzetben és módon való adekvát alkalmazására.
- Képes a jogászi tevékenységhez szükséges számítógépes és speciális ügyviteli adatbázisok kezelésére és karbantartására.
- Képes a jogászi tevékenységet előkészítő feladatok súlyozására és sorrendiségének kialakítására.
- Képes a jogászokkal és az ügyfelekkel történő együttműködésre.
- Képes kompetencia-határainak felismerésére és betartására.

- Képes munkafeladatait önállóan és felelősséggel elvégezni, az előre nem látható helyzeteket szakszerűen kezelni.
- Képes a munkaköréhez tartozó útmutatók, kapcsolódó jogszabályok alkalmazására.
- Képes az ügyfelek szakszerű tájékoztatására.
- Képes a munkaköréhez tartozó tárgykörökben szóbeli és írásbeli beszámolók, elemzések, statisztikai adatsorok, előterjesztések elkészítésére, javaslatok megfogalmazására.
- Képes a munkaköréhez kapcsolódó dokumentumok, nyomtatványok, jegyzőkönyvek, feljegyzések és emlékeztetők önálló elkészítésére.
- Képes a munkaköréhez kapcsolódó események (tárgyalások, megbeszélések) szervezésére, technikai előkészítésére.
- Képes feladatai összehangolására, súlyozására és sorrendiségének kialakítására.
- Képes a munkaköréhez tartozó minőségbiztosítási és munkavédelmi előírások alkalmazására.
- Képes a jogi etikai normák betartására és betartatására.
- Jártas a jogásszal és az ügyfelekkel mint szakmai partnerekkel való kapcsolat kialakításában, fenntartásában, a velük történő együttműködésben.
- Képes különböző típusú kommunikációs szituációkban adekvát viselkedésre, problémák felismerésére és konfliktushelyzetek kezelésére.
- Jártas az irodai szakmai adminisztrációs teendőkben, képes az irodai és számítástechnikai eszközök használatára.
- Képes elméleti ismereteit a konkrét jogászi szakterülethez kapcsolni, és a gyakorlatban alkalmazni.
- Képes az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületek intézményeiben alkalmazott speciális szoftverek és adatbázisok kezelésére.
- Képes az etikai ismeretek gyakorlati alkalmazására.
- Képes az igazságszolgáltatás intézményeiben (bíróságon, ügyészségen, ügyvédi és közjegyzői irodákban) és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületeken (kormányhivatalokban, önkormányzatoknál, kis- és középvállalkozásoknál) a területnek megfelelő ügyviteli feladatok önálló ellátására.
- Képes ismeretei megfelelő helyzetben és módon való önálló és adekvát alkalmazására.
- Képes az ügyfelek és munkatársak szakszerű és felelős tájékoztatására.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogi asszisztensi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.
- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre, kész folytonos önképzésre és új ismeretek megszerzésére. Hajlandó önművelésre, önfejlesztésre, tudásának magasabb szintre emelésére, a munkaköréhez kapcsolódó jogszabályi változások elsajátítására.
- Nyitott korábban nem ismert problémák megoldásának keresésére.
- Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.
- Tiszteli a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.
- Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata, valamint a munkája egészét átható értékek, azok kialakítása, terjesztése mellett.
- Nyitott a mediációra, a konfliktusban álló felek közötti közvetítésre, az abban való részvételre.
- Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.
- Elkötelezett a közérdek, és a közérdekű jogi asszisztensi munka iránt.
- Felelős saját szakmai fejlődéséért, a munkaköréhez tartozó tudásanyag naprakész ismeretéért.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Alkalmas munkafeladatait önállóan és felelősséggel elvégezni, az előre nem látható helyzeteket szakszerűen kezelni.
- Alkalmas a munkaköréhez tartozó útmutatók, szabályzatok, kapcsolódó jogszabályok önálló alkalmazására.
- Az önálló és felelős munkavégzés körében alkalmas szóbeli és írásbeli jelentések, statisztikai adatsorok, előterjesztések elkészítésére, irattervezetek megfogalmazására, a jogi asszisztensi munkához kapcsolódó

dokumentumok, nyomtatványok, jegyzőkönyvek, iratok és dokumentumok önálló elkészítésére.
- Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.
- Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.
- Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.
- Rendszerezi a jogászi szaktevékenység előkészítéséhez kapcsolódó folyamatokat, ismerik a szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
- Fokozott felelősséggel jár el munkája ellátásában, a tudomására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során.
- Fokozott felelőssége kiterjed a jogi normák munkaidőn túli betartására.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A szakmai gyakorlat a negyedik félévben, a jogászi szakterületekhez igazodó képzésnek megfelelően, a jogászi szakterületek különböző intézményeiben egymást követő gyakorlatokból áll.

INTÉZMÉNYEK	TELJES IDEJŰ KÉPZÉS (óraszám)	RÉSZIDEJŰ KÉPZÉS (óraszám)
bíróság	140	55
ügyészség	140	55
ügyvédi iroda	70	40
közigazgatás (államigazgatás és önkormányzat)	210	90
ÖSSZESEN:	560	240

IV. GAZDASÁGTUDOMÁNYOK KÉPZÉSI TERÜLET

1. GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: gazdálkodási és menedzsment felsőoktatási szakképzés (Business Administration and Management)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú gazdasági menedzser-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Business Administration Assistant

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
3221 Irodai szakmai irányító, felügyelő
3615 Statisztikai ügyintéző
3641 Személyi asszisztens
4112 Általános irodai adminisztrátor
4114 Adatrögzítő, kódoló
4123 Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor

4131 Készlet- és anyagnyilvántartó
4136 Iratkezelő, irattáros
4224 Ügyfél- (vevő)tájékoztató
4225 Ügyfélszolgálati központ tájékoztatója
4226 Lakossági kérdező, összeíró

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra; részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a gazdálkodási és menedzsment folyamatok irányításának, szervezésének, működtetésének alapelveit és módszereit. Tisztában vannak a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli, adózási alapjaival, a munka- és ügyvitelszervezési eljárásokkal, a döntéstámogatás és a kontrolling módszertani alapjaival, az információs és a kommunikációs technikákkal.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A gazdasági menedzser-asszisztens
***a)* tudása**
- Ismeri a gazdálkodástudomány legalapvetőbb fogalmait, elméleteit, tényeit, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseit a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Birtokában van a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.
- Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétel, együttműködés szabályait és etikai normáit.
- Rendelkezik a szakterületen releváns egyéni és kisvállalkozói tevékenység előkészítéséhez, indításához szükséges ismeretekkel.
- Rendelkezik a sikeres menedzseléséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, beleértve a formális és informális szabályozási környezetet is.
- Rendelkezik a vállalkozás egyes folyamatainak tervezésében, szervezésében, lebonyolításában, döntés-előkészítési és operatív feladataiban való aktív részvételhez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri a vállalkozás üzleti tervkészítési folyamatát és az üzleti terv fejezeteit. Ismeri a pályázati lehetőségeket felkutatásának és előkészítésének technikáit.
- Ismeri a vállalati folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközöket.
- Ismeri és érti a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsét anyanyelvén és egy idegen nyelven is.
***b)* képességei**
- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.
- Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt.
- Hatékonyan kommunikál írásban és szóban. Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.
- Képes egyszerű gazdaságossági számítások, költségkalkulációk elvégzésre.
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető

gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására.
- Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni és önállóan végezni.
- Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységét a jogi és gazdasági környezet változásával értékelni és fejleszteni.
- Eredményesen működik együtt a projektfeladatok és munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel.
- Anyanyelvén és alapszinten idegen nyelven is szakmai szöveget olvas, értelmez.

***c)* attitűdje**
- Kritikusan szemléli saját munkáját.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Projektben, munkacsoportban szívesen vállal feladatot, együttműködő és nyitott, segítőkész, minden tekintetben törekszik a pontosságra.
- Elfogadja a vezetői, munkatársi kritikát, illetve támogatást.
- Törekszik az egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenység fejlesztésére és a változó környezethez igazodni.
- Nyelvtudását, kommunikációs készségét folyamatosan fejleszti, lépést tart az új kommunikációs technológiák fejlődésével.
- Viselkedésében a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódón önállóan követi a szakmai és jogi környezet változásait. Kritikus, vitás esetben igénybe veszi munkatársai, illetve vezetői segítségét.
- Egyéni és kisvállalkozói tevékenységet önállóan vezet.
- Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.
- Kommunikációs és nyelvi hiányosságait maga azonosítja, megkeresi a továbbfejlesztés lehetőségeit. Támaszkodik munkatársai és vezetői segítségére.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tanműhely, tanszálloda, tanétterem, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlat.

10. Idegennyelvi és szaknyelvi követelmények

Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

2. KERESKEDELEM ÉS MARKETING FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: kereskedelem és marketing felsőoktatási szakképzés (Commerce and Marketing)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése

- szakképzettség:
  - felsőfokú közgazdász-asszisztens kereskedelmi szakirányon
  - felsőfokú közgazdász-asszisztens marketingkommunikáció szakirányon
  - felsőfokú közgazdász-asszisztens logisztika szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Economist Assistant in Commerce
  - Economist Assistant in Marketing Communication
  - Economist Assistant in Logistics
- választható szakirányok: kereskedelmi, marketingkommunikáció, logisztika

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
2531 Piackutató, reklám- és marketingtevékenységet tervező, szervező
2532 PR-tevékenységet tervező, szervező
2533 Kereskedelmi tervező, szervező
3622 Kereskedelmi ügyintéző
3641 Személyi asszisztens
4131 Készlet- és anyagnyilvántartó
4132 Szállítási, szállítmányozási nyilvántartó
5111 Kereskedő
5123 Telefonos (multimédiás) értékesítési ügynök

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra; részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja olyan gazdasági szakemberek képzése, akik képesek általános gazdálkodási és ügyviteli feladatok lebonyolítására, döntések előkészítésére, alkalmasak kisvállalkozások áruforgalmi vagy marketing területén vezetői, nagyobb vállalkozásoknál középvezetők és a felsővezetők mellett kereskedelmi, illetve marketing szakreferensi, asszisztensi tevékenységet folytatni.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közgazdász-asszisztens

***a)* tudása**
- Tisztában van a gazdálkodás-tudomány legalapvetőbb fogalmaival, elméleteivel, tényeivel, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseivel a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétel, együttműködés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a marketing alapfogalmait és elméleteit.
- Rendelkezik a kereskedelmi, logisztikai és marketing módszerek ismeretével és alkalmazói szinten birtokolja.

- Készség szinten ismeri a gazdasági szervezetek gyakorlati működését, különös tekintettel a marketing és kereskedelmi folyamatokra.
- Ismeri az ügyfélkapcsolati feladatok ellátásának technikáit.
- Ismeri a kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatokat, és ismeri a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó alapvető jogi szabályozásokat.
- Ismeri és érti a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsét anyanyelvén és egy idegen nyelven is.

***b)* képességei**

- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.
- Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt. Hatékonyan kommunikál írásban és szóban. Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.
- Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni, önállóan végezni.
- Eredményesen működik együtt a projektfeladatok és munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel.
- Anyanyelvén és alapszinten idegen nyelven is szakmai szöveget olvas, értelmez.
- Képes ügyfelekkel, partnerekkel való kapcsolattartásra.
- Képes kérdőívkészítésben, piackutatásban való közreműködésre.
- Készség szintjén alkalmazza a gazdasági szervezetek gyakorlati működésével kapcsolatos ismereteit, különös tekintettel a marketing és kereskedelmi folyamatokra.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan szemléli saját munkáját.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Projektben, munkacsoportban szívesen vállal feladatot, együttműködő és nyitott, segítőkész, minden tekintetben törekszik a pontosságra.
- Elfogadja a vezetői, munkatársi kritikát, illetve támogatást.
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.
- Nyelvtudását, kommunikációs készségét folyamatosan fejleszti, lépést tart az új kommunikációs technológiák fejlődésével.
- Viselkedésében a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír.
- Hitelesen képviseli munkaszervezetét és munkafeladatát.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.
- Kommunikációs és nyelvi hiányosságait maga azonosítja, megkeresi a továbbfejlesztés lehetőségeit.
- Támaszkodik munkatársai és vezetői segítségére.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tanműhely, tanszálloda, tanétterem, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlat.

10. Idegennyelvi követelmény

Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

3. PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: pénzügy és számvitel (Finance and Account)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése

- szakképzettség:
  - felsőfokú államháztartási közgazdász-asszisztens
  - felsőfokú nonprofit pénzügyi és számviteli közgazdász-asszisztens
  - felsőfokú pénzintézeti közgazdász-asszisztens
  - felsőfokú vállalkozási közgazdász-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Public Finance Economist Assistant
  - Nonprofit Finance and Accounting Economist Assistant
  - Banking Economist Assistant
  - Economist Assistant Specialized in Enterpreneurship
- választható szakirányok: államháztartási, nonprofit pénzügyi és számviteli, pénzintézeti, vállalkozási

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:

3611 Pénzügyi ügyintéző (a pénzintézeti ügyintéző kivételével)
3614 Számviteli ügyintéző
3639 Egyéb, máshova nem sorolható üzleti jellegű szolgáltatás ügyintézője
3652 Adó- és illetékhivatali ügyintéző
3653 Társadalombiztosítási és segélyezési hatósági ügyintéző
4121 Könyvelő (analitikus)
4129 Egyéb számviteli foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- A szakmai gyakorlat legalább 12 hetes, nappali tagozaton legalább 400 órás, részidős képzésben legalább 200 órás.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A pénzügy és számvitel felsőoktatási szakképzési célja a hallgatók felkészítése olyan közgazdasági alapműveltség megszerzéséhez a pénzügyi, illetve a számviteli alkalmazásokhoz kapcsolódó módszertani ismeretekkel, melyek alapján képesek lesznek pénzügyi és számviteli rendszerek átlátására, működtetésére.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közgazdász-asszisztens

***a)* tudása**

- Tisztában van a gazdálkodástudomány legalapvetőbb fogalmaival, elméleteivel, tényeivel, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseivel a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétel, együttműködés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat.
- Ismeri a pénzügyi és számviteli területet érintő legalapvetőbb összefüggéseket.
- Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási-számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit.
- Ismeri a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát.
- Ismeri a vállalkozások tevékenységét szabályozó jogszabályokat, a vállalat piaci alkalmazkodásának legfontosabb pénzügyi feltételeit.
- Ismeri a hazai adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének (alapítás, működés, átalakulás, megszüntetés) számviteli, pénzügyi megjelenítését.
- Ismeri a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.
- Ismeri az egyes pénzintézeti típusok sajátosságait, a hitelezési folyamatot.

***b)* képességei**

- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket tár fel és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban.
- Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt.
- Hatékonyan kommunikál írásban és szóban. Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.
- Alkalmas a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések áttekintésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok előkészítésére, előzetes értékelésére.
- Alkalmas pénzügyi és számviteli nyilvántartási rendszerek használatára, kezelésére.
- Képes finanszírozási döntésekre megértésére, éves számviteli beszámolók, pénzügyi kimutatások elkészítésére és elemzésére.
- Képes adó-, illeték-, vám-, jövedék-, társadalombiztosítási és járulék kötelezettségek meghatározására és a bevallások elkészítésére.
- Képes gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex pénzügyi, számviteli következményeinek megértése.
- Képes az alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan szemléli saját munkáját. Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Projektben, munkacsoportban szívesen vállal feladatot, együttműködő és nyitott, segítőkész, minden tekintetben törekszik a pontosságra.
- Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt.
- Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására, munkáját a minőségi munkavégzés iránti igény jellemzi.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.

- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti.
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tanműhely, tanszálloda, tanétterem, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlat.

10. Idegennyelvi követelmény

Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

4. TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: turizmus-vendéglátás felsőoktatási szakképzés (Tourism and Catering)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése

- szakképzettség:
  - felsőfokú közgazdász-asszisztens turizmus szakirányon
  - felsőfokú közgazdász-asszisztens vendéglátó szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Economist Assistant in Tourism and Catering Specialized in Tourism
  - Economist Assistant in Tourism and Catering Specialized in Catering
- választható szakirányok: turizmus, vendéglátás

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:

1331 Szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytató egység vezetője
1332 Vendéglátó tevékenységet folytató egység vezetője
1335 Kulturális tevékenységet folytató egység vezetője
1339 Egyéb kereskedelmi, vendéglátó és hasonló szolgáltatási tevékenységet folytató egység vezetője
3631 Konferencia- és rendezvényszervező
3639 Egyéb, máshova nem sorolható üzleti jellegű szolgáltatás ügyintézője
3641 Utazási tanácsadó, szervező, idegenforgalmi ügyintéző
4221 Utazásszervező, tanácsadó
4222 Recepciós

4223 Szállodai recepciós
5131 Vendéglős
5132 Pincér
5133 Pultos
5233 Idegenvezető

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: egy félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, legalább 240 óra; részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A képzés célja olyan, az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában lévő, azokat munkájuk során hasznosítani képes, idegen nyelve(ke)t beszélő, turisztikai és vendéglátó vállalkozásoknál dolgozó gazdasági szakemberek képzése, akik alkalmasak a fogyasztói igények feltárására és megértésére, színvonalas szolgáltatások megvalósítására, tartalmi továbbfejlesztésére, illetve a szervezőmunkában való közreműködésre, a szakterületen működő mikro- és kisvállalkozások alapítására, vezetésére és működtetésére, valamint közép- és nagyvállalatok egyes részlegeinek irányítására, illetve felsővezetők munkáját segítő szakreferensi és asszisztensi feladatok ellátására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közgazdász-asszisztens

***a)* tudása**

- Ismeri a gazdálkodástudomány legalapvetőbb fogalmait, elméleteit, tényeit, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseit a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését.
- Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétel, együttműködés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a turizmus és vendéglátás hazai és nemzetközi intézményrendszerét, jellemzőit és a rendszer elemeinek összefüggéseit.
- Ismeri a turizmus és vendéglátás hazai és nemzetközi piacának, és a piac szereplőinek jellemzőit, sajátosságait.
- Ismeri a turisztikai és vendéglátó marketing eszközrendszerét és alkalmas a vállalkozások marketing tevékenységében történő közreműködésre.
- Alapszintű rendezvényszervezői ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a turizmus földrajzi vonatkozásait, a magyar és külföldi kultúrák értékeit, az általános művelődéstörténet főbb eseményeit.
- Ismeri az utazásszervezés és-közvetítés üzletágait, a vendéglátás szerepét a turizmus és szállásadás területén.

A vendéglátó szakiránon továbbá

- Ismeri az ételkészítés és az értékesítés során felhasznált élelmiszereket, illetve italokat.
- Ismeri a vendéglátásban előírt higiéniai, minőségirányítási és élelmiszer-biztonsági szabályokat, az ételkészítési, illetve értékesítési folyamatokat, ezek különböző részfolyamatait.
- Alapszintű mikrobiológiai alapismeretekkel rendelkezik az élelmiszerek tartósítása, élelmiszer-mérgezések, élelmiszer-fertőzések területén.

- Ismeri a vendéglátás alapvető gépeit, műszaki berendezéseit, eszközeit.
- Ismeri a vendéglátás szervezési-vezetési fő- és részfolyamatait, gazdálkodási összefüggéseit.

***b)* képességei**

- Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni és következtetéseket levonni, javaslatokat megfogalmazni a szervezet rutin folyamataiban.
- Képes egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervezni, megszervezni, végrehajtani. Hatékonyan kommunikál írásban és szóban.
- Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.
- Képes a szakterülethez tartozó egyes tudáselemek integrálására, gyakorlati alkalmazására.
- Képes a piac változásának felismerésére, az ahhoz való alkalmazkodásra, kapcsolódó döntések meghozatalára.
- Képes az egyes turisztikai szakterületen (elsősorban a szállásadás, vendéglátás, utazásszervezés területén) jelentkező feladatok és munkakörök ellátására, a turisztikai kis- és középvállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására, részlegvezetői feladatok ellátására.
- Többnyelvű kommunikációra képes a vendégekkel és szakmai partnerekkel középfokon, írásban és szóban a szakterületükhöz tartozó munkafeladatok végrehajtása során.
- Képes a turisztikai és vendéglátó vállalkozások ügyfélkapcsolati területén jelentkező igények szakszerű kiszolgálására.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan szemléli saját munkáját.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Projektben, munkacsoportban szívesen vállal feladatot, együttműködő és nyitott, segítőkész, minden tekintetben törekszik a pontosságra.
- Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.
- Nyitott önálló és együttműködést igénylő feladatokban való részvételre;
- Befogadó mások véleménye, továbbá az ágazati, regionális, nemzeti és nemzetközi (európai) értékek (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) iránt.
- Munkája során a szakma jogi és etikai szabályait, normáit betartva végzi tevékenységét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.
- Az ügyfélkapcsolatokat önállóan és felelősségteljesen kezeli, a vezetői támogatás szükségességének önálló megítélésével.
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.
- Munkájukat a minőségi szempontok mindenkori figyelembevételével végzi.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara felsőoktatási gyakorlóhelyi nyilvántartásában szereplő szervezetnél vagy felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tanműhely, tanszálloda, tanétterem, laboratórium,

taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlat.

10. Idegennyelvi követelmény
A felsőoktatási szakképzésben a szakképzettség megszerzéséhez legalább középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő államilag elismert szaknyelvi vizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

11. A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltételei
A felvétel az egészségügyi alkalmassági követelményeknek való megfelelés.

V. ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. ORVOSI DIAGNOSZTIKAI ANALITIKUS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: orvosi diagnosztikai analitikus felsőoktatási szakképzés (Medical Diagnostic Analyst)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú orvosdiagnosztikai asszisztens
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Medical Diagnostic Assistant

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. Felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
3323 Orvosi képalkotó diagnosztikai és terápiás berendezések kezelője
3324 Orvosi laboratóriumi asszisztens

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 1 félév, legalább 560 óra. Részidős képzésben a szakmai gyakorlat két alkalommal három hét, legalább 240 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: minimum 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja orvosdiagnosztikai asszisztens szakemberek képzése, akik az egészségügyi szakellátást végző csoport tagjaiként, hivatásszerűen gyakorolják munkájukat, és képesek az etikai, jogi, egészség- és biztonságvédelmi feladatok ellátására. Képesek - a minőségellenőrzési szabályokat betartva - mintavételi, minta előkészítési, analitikai, dokumentálási valamint archiválási feladatok ellátására. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Az orvosdiagnosztikai asszisztens
***a)* tudása**
- Ismeri az egészségügy főbb gazdasági összefüggéseit, a humánerőforrás-gazdálkodás alapjait.
- Ismeri a munkavállalói jogokat és kötelezettségeket, azokat tudja értelmezni.
- Ismeri az orvosi- és egészségtudományi szakterület szakmai alap szókincsét anyanyelven és latin

nyelven (orvosi latin).

- Ismeri a számítógép felhasználói szintű kezelését, az alapvető számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, statisztikai és speciális egészségügyi programok.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció vezetésének és kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri az adott hálózati szolgáltatásokat.
- Ismeri a személyközi kommunikáció elméleti alapjait, az alapvető beteg/kliens vezetési technikáit.
- Ismeri a betegjogokkal és a betegek tájékoztatására vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos szabályokat.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az egészségügyi ellátórendszer általános felépítéséről, működéséről.
- Ismeri szakterületének főbb gazdasági, vezetési, szervezési elméleti vonatkozásait.
- Ismeri az egészséges emberi szervezet alapvető felépítését, működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, az egészségkárosító magatartás összetevőit.
- Ismeri a prevenció lehetőségeit.
- Ismeri az elsősegélynyújtás fogalomrendszerét és eljárásait.
- Ismeri az egészségügyi tevékenységéhez kapcsolódó etikai és jogi szabályozást.
- Ismeri a finanszírozásra, a munka- és egészségvédelemre, valamint a tűz- és balesetvédelemre vonatkozó jogszabályokat, megérti az előírásokat.
- Ismeri és megfelelően alkalmazza az egészségügyi diagnosztika területén a munkájához szükséges szaknyelvet.

***b)* képességei**

- Képes a munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos felelős döntésekre, valamint képes az erőforrások felkutatására és a gazdálkodás támogatására.
- Képes szakmai kommunikációra az egészségügy más területén dolgozó szakemberrel.
- Megérti hallás után az alapszintű szakmai szöveget. Szakmai idegen nyelvű szoftvereket alkalmaz munkája során.
- Idegen nyelvismerettel képes nemzetközi környezetben munkavégzésre.
- Képes a munkájára vonatkozó egészségügyi dokumentációt kezelni, naprakészen elkészíteni.
- Felismeri a szakterületén jelentkező főbb problémákat, kiválasztja és alkalmazza a megfelelő módszereket.
- Biztosan alkalmazza az infokommunikációs rendszereket.
- Alkalmazza a hálózati szolgáltatásokat a feladatai megoldásához.
- Képes a betegekkel, kliensekkel való együttműködésre és a szakmai csoportmunkára.
- Képes együttműködni a diagnosztika és terápiás ellátó team más tagjaival.
- Anyanyelvén biztosan kommunikál szóban és írásban az adott szakmacsoport team tagjaival.
- Beszédkészsége fejlett, megfelelő szakmai szókincse van.
- Képes tájékozódni az adott egészségügyi ellátórendszerben, annak működésébe bekapcsolódni.
- Képes az alapvető gazdasági és szervezési ismeretek alkalmazására.
- Képes felismerni az egészséget károsító tényezőket, és saját hatáskörén belül lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes tudását, szakmai ismereteit folyamatosan bővíteni, fejleszteni, információkat gyűjteni és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Képes az alapvető azonnali életmentő beavatkozások kivitelezésére.
- Képes a rá vonatkozó jogi és etikai szabályokat betartani és felismerni az etikai és jogi normáktól való eltéréseket.
- Képes a jogi és etikai szabályozásokban bekövetkező változások implementálására saját szakterületén belül.
- Képes közreműködni a személyi-, tárgyi-, technikai-, valamint a baleset-, munka- és egészségvédelmi feltételek biztosításában a hatályos jogszabályokat figyelembe véve.
- Alkalmazkodik a hazai és a nemzetközi munkaerőpiaci változásokhoz.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelő magatartásra, és teljesítményre.

- Nyitott a kapcsolatépítésre, együttműködésre és kommunikációra magyar és idegen nyelven, legalább alapfokon.
- Nyitott az egészségügyi dokumentáció-kezelést érintő változásokra.
- Törekszik arra, hogy szóbeli és írásbeli kommunikációja közérthető legyen.
- Empatikus módon viszonyul a betegekhez, kliensekhez és korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik.
- Elkötelezett az egészségügyi ellátórendszerben a feladatkörének megfelelő munkavégzésre.
- Rugalmasan kezeli az ellátórendszerben bekövetkező változásokat, nyitott a problémamegoldásra.
- Értéknek tekinti a rekreációt, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével.
- Nyitott az egészségmegőrzéshez, a megelőzéshez kapcsolódó új ismeretek iránt.
- Empatikus és határozott hozzáállással látja el a bajbajutottat.
- Elfogadja a szakterületének megfelelő egészségügyi etikai és jogi szabályokat, törekszik azok betartására és betarttatására.
- Nyitott az etikai és jogi szabályozásokban bekövetkező változások követésére.
- Fontosnak tartja az embert, mint értéket.
- Elkötelezettséget mutat a laboratóriumok szabályos működése iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséggel használja intézménye erőforrásait. Felelősséggel betartja a munkaviszonyához kapcsolódó jogi kereteket.
- Önállóan törekszik nyelvtudásának fejlesztésére. Törekszik a szakmai nyelv használatára szóban és írásban, önállóan fejleszti szókincsét.
- Felelősséget vállal az általa rögzített és kezelt adatokért.
- Munkája során felelősséget vállal az egészségügyi dokumentációért, az adatok biztonságos kezeléséért.
- Felelősségtudattal oldja meg a szakmai feladatokat.
- Minden esetben egészségügyi szakemberhez méltóan viselkedik.
- Felelősséget vállal az általa írott szakmai levelek tartalmáért (pl. vegyszerrendelés).
- Felelősséget vállal az egészségügyi ellátórendszerben végzett tevékenységéért.
- Részt vesz kezdeményezett együttműködésben és segíti annak fenntartását az egészségtudományi területen található szervezetekkel.
- Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembe vételével hozza.
- Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.
- A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és kliense, valamint környezete testi-lelki fejlődését, tudatosodását.
- Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.
- Felelősséggel képviseli szakterülete etikai és jogi normáit.
- Felelősen alkalmazza szakmája gyakorlása közben a titoktarás szabályait.
- Együttműködik a szakmai team tagjaival, felelősséget érez a munka- és egészségvédelem, valamint a balesetvédelemre vonatkozó előírások betartása/betartatása iránt.

7.1.2. Az orvosdiagnosztikai asszisztens további, az orvosdiagnosztikai laboratóriumi specializáción szerezhető

***a)* tudása**

- Ismeri a laboratóriumi munkához szükséges szaknyelvet anyanyelvén.
- Ismeri a laboratóriumi munkájához kapcsolódó informatikai rendszer, működésének alapjait.
- Ismeri az informatikai rendszer laboratóriumi automatákkal és kórházi betegdokumentációs rendszerrel való kommunikációjának jellegzetességeit.
- Ismeri az adatkezelés alapvető szabályait a laboratóriumi informatikai rendszerben.
- Ismeri a laboratóriumi minták típusait: vér, szérum, plazma, vizelet, széklet, gyomornedv, epe, punkciós folyadékok, liquor, kenet.
- Ismeri a laboratóriumba történő mintaküldés adminisztratív szabályait és a különböző klinikai minták

kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a laboratóriumi diagnosztikában alkalmazott mintavételi eszközöket.
- Tudja a mintavételezés körülményeire vonatkozó előírásokat, ismeri azok fontosságát.
- Ismeri a mintavételezés folyamatait.
- Ismeri a munkája során alkalmazott alapvető fogalmakat, eszközöket, módszereket, és eljárásokat a labordiagnosztika szakterületén.
- Ismeri a pH és a különböző koncentrációegységek fogalmát.
- Ismeri a kémiai alapfogalmakat.
- Tudja a laboratóriumi munka során használt oldatok, reagensek elkészítésének, tárolásának, használatának körülményeit és szabályait.
- Készségszintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.
- Megfelelő szintű elméleti tudással rendelkezik élettanból és anatómiából.
- Ismeri az elsősegélynyújtás alapjait.
- Gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a laboratóriumi diagnosztika területén alkalmazott módszerekről és eszközökről.
- Ismeri a klinikai diagnosztikai laboratóriumokban előforduló analizátorok, műszerek és automata rendszerek alkalmazásának, működésének alapelveit.
- Tisztában van az automatizáció alapelveivel és folyamataival.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az automaták főbb típusairól, alkalmazásuk előnyeiről és korlátairól.
- Ismeri a műszerek karbantartására, javítására vonatkozó szabályokat.
- Az adott laboratórium módszereinek, eszközeinek, műszereinek, automata analizátorainak kezelésére vonatkozó ismereteknek a birtokában van: klinikai-kémiai, haematológiai, immunológiai, elválasztás-technikai, mikrobiológiai, haemostaseológiai szakterületen.
- Ismeri a kritikus gondolkodást.
- Ismeri az adott vizsgálatok hátterében álló tudományos elvek alapjait.
- Felhasználói szintű számítógépes ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a laboratóriumi informatika területét.
- Ismeri az alapvető statisztikai adatfeldolgozást.
- Ismeri a szaknyelvi kommunikáció szabályait szóban és írásban.
- Ismeri a laboratóriumi módszerek kémiai, fizikai, biológiai alapjait.
- Ismeri a diagnosztikai laboratóriumokban alkalmazott protokollok, módszerleírások tartalmi követelményeit, szabályait.
- Ismeri megfelelő szinten a laboratóriumi minőség-ellenőrzés területét.
- Ismeri felhasználói szinten a belső és külső kontroll módszereket, rendszereket (QC). Felhasználói szinten ismeri a laboratóriumokban használatos szoftvereket.
- Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.
- Megfelelő szintű ismeretekkel rendelkezik a haematológiai, haemostaseológiai, áramlási citrometriai, immunkémiai, immunológiai, elválasztástechnikai (kromatográfia, tömegspektrometria), enzim-és szubsztrát kémiai, mikrobiológiai, hisztokémiai, genetikai és molekuláris biológiai, proteomikai, izotóptechnikai vizsgáló módszerekkel, a különböző mikroszkópos technikákkal, ismeri ezen módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában.
- Ismeri a manuális módszerek kivitelezésének folyamatát és az automatizált módszerek kivitelezését, az alkalmazott műszerek működési elvét és felépítését, ismeri az adott módszerek elméleti hátterét.

***b)* képességei**

- Megfelelően alkalmazza az laboratóriumi diagnosztika területén a munkájához szükséges szaknyelvet.
- Képes szakmai kommunikációra az egészségügy más területén dolgozó szakemberrel.
- Képes valamely laboratóriumi informatikai rendszerben (Glims) való tájékozódásra, adatok bevitelére és adatok kinyerésére egyaránt, képes egyéb laboratóriumi informatikai rendszerek használatának gyors elsajátítására.
- Képes átlátni a laboratóriumi automaták és az informatikai rendszer közötti, valamint a laboratóriumi informatikai rendszer és a kórházi informatikai rendszer közötti kommunikáció alapvető sajátosságait.
- Képes a laboratóriumi mintákat azonosítani és vizsgálatra előkészíteni.

- Képes a vizsgálati anyag vételének megszervezésében, kivitelezésében.
- Alkalmazza az élő szervezetből származó minták, biológiai, kémiai anyagok mintavételi, mintakezelési szabályait.
- Megteremti a higiéniás feltételeket.
- Képes alapvető laboratóriumi eszközöket, mérlegeket, térfogatmérő eszközöket és mikroszkópokat használni műszer- és méréstechnikai célú alapműveletek végzése közben.
- Képes a laboratóriumi vizsgálatokhoz használt oldatokat (tápoldatok, táptalajok) elkészíteni (pl. festékek, indikátorok, stb.), higítani és megfelelően tárolni.
- Képes az oldatok, reagensek elkészítésével kapcsolatos problémák felismerésére, a tárolt oldatok minőségének megítélésére.
- Képes a különböző életkorú betegek, kliensek ellátásában részt venni, őket a vizsgálatra felkészíteni, felismeri az egyes korcsoportok speciális igényeit, és képes azokat problémamegoldó képességének használatával kezelni.
- Közreműködik az optimális munkafolyamat megvalósításában.
- Képes a munkája (különösen a mintavételezés) során fellépő szövődményeket felismerni, azokat szakszerűen ellátni.
- Képes a labordiagnosztika területén munkaköréhez kapcsolódó speciális eszközök rendeltetésszerű használatára, karbantartására, alapműveletek elvégzésére.
- Képes a munkához szükséges feltételek ellenőrzésére és munkára kész állapotban tartja a munkahelyét: a szükséges anyagokról, eszközökről, műszerekről önállóan gondoskodik.
- Az esetleges hibákat azonnal felismeri, képes a hibaüzenetek értékelésére, hatáskörén belül a hiba elhárítására.
- Képes új műszerek működtetésének elsajátítására.
- Képes megbízás alapján (utasításra) önállóan végezni a rutin - vagy kutatólaboratóriumi profilú, kémiai, fizikai biológiai és orvosi diagnosztikai laboratóriumokban (kutatóintézetek, országos, regionális, helyi betegellátó -és szűrő-, vérellátó-, valamint szociális intézetek, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv és a háziorvosi rendszer laboratóriumai) a vizsgálatok szervezési és technikai részét. Képes a minták minőségi (kvalitatív) és mennyiségi (kvantitatív) analízisének az elvégzésére.
- Képes vegyszer- és reagens nyilvántartást vezetni.
- Képes a betegadat és vizsgálati kérés bevitelére a laboratóriumi informatikai rendszerbe.
- Képes munkalista készítésére, adatkeresésre archivált adatbázisból, valamint az eredmények továbbítására, képes a napi, heti, havi vizsgálati statisztika, éves összesítések, kötelező vizsgálatok, vegyszer stb. adatgyűjtés készítésére.
- Képes közreműködni a laboratórium személyi-, tárgyi-, technikai-, valamint a baleset-, munka- és egészségvédelmi feltételeinek biztosításában az érvényben lévő jogszabályokat figyelembe véve (pl. vegyszer raktár kezelése).
- Képes kémiai, fizikai és biológiai alapismereteinek felhasználásával az egyes laboratóriumi módszerek működési elvének megértésére.
- Képes új laboratóriumi protokollok értelmezésére és alkalmazására felügyelet mellett.
- Képes kontrollkártya összeállítására, standard deviáció számítására.
- Képes a Westgard-szabályok alkalmazására, képes a hibakeresésre, valamint a hibák felismerésére.
- Képes rutin vér- és vizeletvizsgálatok elvégzésére.
- Képes a vizelet paraméterei közül a fajsúly, pH, protein, glükóz, ketonok, bilirubin, urobilinogén, haemoglobin, fvs, nitrit kimutatására hagyományos és tesztcsíkos módszerekkel.
- Képes a vizelet üledékvizsgálatának előkészítésére és kivitelezésére.
- Képes a vörösvértest-, fehérvérsejt- és trombocita szám meghatározására mikroszkóppal.
- Képes elvégezni vércsoport szerológiai vizsgálatokat.
- Képes a vérzési és alvadási idő meghatározására.
- Képes eszközöket, oldatokat sterilizálni, munkája során a steril körülményeket fenntartani.
- Képes tenyészetek leoltására, különféle tenyészetek készítésére.
- Képes kenetet készíteni.

- Képes festési eljárásokat kivitelezni.
- Képes citológiai, hisztológiai előkészítő vizsgálatok önálló kivitelezésére.
- Képes rutin hisztokémiai munkák elvégzésére (metszetkészítés, szövettani festés).

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a laboratóriumi szaknyelv megfelelő alkalmazására munkája során.
- Törekszik a laboratóriumi szaknyelven történő szóbeli és írásbeli kommunikációra, nyitott a változások követésére.
- Elkötelezett a laboratóriumi informatikai rendszer rendeltetésszerű használatára, az adatkezelés szabályainak betartása iránt.
- Nyitott a laboratóriumi informatikai rendszerekkel kapcsolatos új ismeretek elsajátítására, és az önképzésre.
- Elfogadja a minták előkészítésének szabályait, törekszik a pontos, fegyelmezett munkavégzésre.
- A mintavételezés közben segíti a beteget, klienst.
- Elfogadja és betartja a mintavétel szabályait, a higiéniás előírásokat.
- Nyitott és törekszik az önképzésre.
- Empátiás magatartás jellemzi, tiszteli az embert és az életet, mint értéket.
- Képes kezelni a vérvétel körüli lehetséges komplikációkat (ájulás, petechia, ödéma, alvadt minta).
- Nyitott a szakterületéhez kapcsolódó technikai fejlesztések iránt, törekszik az új eszközök és módszerek megismerésére, az ismeretek elsajátítására.
- Nyitott a laboratóriumi diagnosztikára jellemző technikai fejlődés következtében megjelenő új eljárások (mintavételi, méréstechnikai, stb.) gyakorlati elsajátítására, a tapasztalatszerzésre.
- Fejleszti a problémamegoldó képességét.
- Nyitott az élethosszig tartó tanulásra, önképzésre.
- Elfogadja a munkavégzés feltételeit leíró szabályokat, a határidők betartását fontosnak tartja.
- Elkötelezettséget mutat a laboratóriumok szabályos működése iránt.
- Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt.
- Elkötelezett a minőségirányítás szabályainak betartása iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A laboratóriumi szakmai nyelvet felelősséggel használja szóban és írásban, önállóan fejleszti szakmai szókincsét.
- Önállóan kezeli a felelősségére bízott laboratóriumi informatikai rendszert.
- Jogosultsági szintjének megfelelően önállóan visz be és nyer ki adatokat az adott laboratóriumi informatikai rendszerből.
- Tisztában van az adatvédelem fontosságával.
- A laboratóriumi minták szakszerű tárolásáért, előkészítéséért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a mintavételezési tevékenységért, tudatában van a mintavétel kivitelezésének lehetséges következményeinek.
- Tiszteletben tartja a gyermeki és emberi méltóságot és az alapvető jogokat a laboratóriumi diagnosztikai szakterületen végzett munkája során.
- Felelős a mintavételhez szükséges eszközök folyamatos biztosításáért, a mintavételi szabályok és higiéniás előírások betartásáért.
- Felügyelet mellett alkalmazza szakterületén a különböző, jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében, folyamatos önellenőrzés mellett.
- Az általa elkészített oldatokért, reagensekért, táptalajokért, azok megfelelő tárolásáért felelősséget vállal.
- Önmagát kontrollálja.
- Felelős a szakszerű mintavételezésért, a minták szakszerű tárolásáért.
- Szakmai lehetőségei szerint mindent megtesz a mintavételezés közben bekövetkező esetleges szövődmények elhárításáért.
- Önállóan törekszik tudásának fejlesztésére.
- A munkavégzéshez szükséges körülmények fenntartásában és lehetőségei szerinti javításában

felelősséget vállal.

- A rábízott feladatokat felelősségének tudatában látja el.
- Laboratóriumi teszteket önállóan kivitelezi, az esetleges hibákat felismeri.
- Tisztában van a munkája fontosságával, a mulasztások következményeivel.
- A rábízott feladatok kivitelezésért, a határidők betartásáért felelősséget vállal.
- Együttműködik a szakmai team tagjaival, felelősséget érez a munka- és egészségvédelem, valamint a balesetvédelemre vonatkozó előírások betartása/betartatása iránt.
- Felelősséggel alkalmazza alapismereteit munkavégzése során.
- Felelőssége tudatában, irányítás mellett végzi új laboratóriumi protokoll átültetését a mindennapi gyakorlatba.
- Betartja a minőségügyi folyamatleírások előírásait és észleli az azoktól való eltéréseket. Kezeli a módszerekkel és műszerekkel kapcsolatos minőségügyi dokumentumokat

7.1.3. Az orvosdiagnosztikai asszisztens további, a képi diagnosztikai és intervenciós specializáción szerezhető

***a)* tudása**

- Ismeri a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás módszerek működésének fizikai, kémiai alapjait.
- Ismeri az ionizáló sugárzások lehetséges biológiai hatásait és következményeit, az ionizáló sugárzások méréstechnikai lehetőségeit, eszközeit, a sugárvédelemben használatos dózisfogalmakat, a sugárveszélyes tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit, az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet, páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét, a sugárforrások elleni védelem alapelveit, az ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi jogszabályokat, ajánlásokat.
- Ismeri a sugárterápiás módszerek sugárbiológiai alapjait.
- Ismeri a betegdokumentáció, betegregisztráció, fogadás, felvilágosítás szabályait.
- Ismeri az adott munkahely képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás munkafolyamatait.
- Ismeri a képalkotó diagnosztika és sugárterápia egyes területein adott műveletek és vizsgálatok elvégzésének módszereit, a protokollok előírásait.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző szervek és szervrendszerek leggyakoribb megbetegedéseinek kialakulásáért felelős kóros élettani és biokémiai folyamatairól.
- Ismeri az ezek képalkotó diagnosztikájában használható legfontosabb módszereket.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás műszereket és azok biztonságos üzemeltetését.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai adminisztrációs rendszerek (HIS, RIS) felépítését, működését, alkalmazását.
- Ismeri a képi információk kezelésének elveit (DICOM rendszerek, képformátumok).
- Ismeri a teleradiológia működését, alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a képalkotó berendezésekkel nyert információk képi feldolgozásának, értékelésének és archiválásának módszereit.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai vizsgálatok finanszírozási, elszámolási, dokumentációs szabályait.
- Ismeri az adatvédelmi, betegjogi rendelkezéseket.
- Ismeri a képalkotó és sugárterápiás berendezések működtetésével kapcsolatos eljárásokat és szabályokat, azok betartásának módját.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikában és a sugárterápiában a minőségellenőrzés, minőségbiztosítás, minőségfejlesztés alapelveit, a minőségügyi folyamatleírásokat. Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.

***b)* képességei**

- Képes a komplex adatfelvitelre, adatkezelésre, betegadminisztrációra a kórházi és radiológiai informatikai rendszerekben.
- Képes a betegek felkészítésére képalkotó diagnosztikai, intervenciós és sugárterápiás eljárások során.
- Képes a képalkotó diagnosztika és sugárterápia egyes területein adott műveletek és vizsgálatok önálló elvégzésére.

- Képes a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás műszerek biztonságos üzemeltetésére.
- Képes a képalkotó berendezésekkel nyert információk képi feldolgozására, értékelésére és archiválására, a leletezés magas szintű előkészítésére.
- Képes a vizsgálat, valamint a terápiás beavatkozások alatt a beteg megfigyelésére, a kóros állapot észlelésére.
- Képes a terápiás vizsgálatokban való közreműködésre.
- Képes a radiológiai ellátásból, sugárterápiás kezelésből származó esetleges egészségkárosító hatások, illetve műszaki-technikai hibák felismerésére és ezek elhárításában való közreműködésre.
- Képes munkavégzése során a saját és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló sugárveszély-helyzetek felismerésére és azok elhárításának megkezdésére.
- Megbízhatóan tudja használni a rendszeresített hatósági dozimetriai eszközöket.
- Képes adott munkahely képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás munkafolyamatainak szervezésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a tevékenysége során a betegek tudása szerinti legmagasabb szintű ellátására.
- Törekszik a maximális diszkrécióra és empátiára.
- Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.
- Hatékonyan kommunikál és együttműködik kollegáival.
- Folyamatos önképzést végez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végez diagnosztikai és sugárterápiás adminisztrációs feladatokat.
- Protokollok szerint (illetve egyedi utasítások alapján) önállóan végzi a beteg előkészítését diagnosztikai és sugárterápiás beavatkozásokhoz.
- Protokollok alapján önállóan végez alap radiológiai képalkotó diagnosztikai vizsgálatokat (röntgenvizsgálat).
- A leletezést és a terápiás beavatkozások tervezését kiszolgáló képfeldolgozó tevékenységet felügyelettel végzi.
- Felügyelettel végez besugárzás tervezést előkészítő tevékenységet (képregisztráció, képfúzió, kontúrozás).
- Felügyelet mellett végez sugárterápiás kezeléseket.
- Felügyelettel végez képverifikációs eljárásokat, azok kiértékelésében felügyelettel vesz részt.
- Felügyelet mellett részt vesz dozimetriai mérések elvégzésében.
- Önállóan felügyeli a diagnosztikai gépparkot és annak környezetét, felelős állagának megóvásáért.
- Részt vesz a veszélyes hulladékok kezelésében.
- Felügyelettel végzi a módszerek minőségi ellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és részt vesz azok elhárításában.
- Betartja a minőségügyi folyamatleírások előírásait és észleli az azoktól való eltéréseket.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a választható szakmai modul: 57 kredit

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében külső szakmai gyakorlóhelyen, egészségügyi intézményben, erre alkalmas vállalkozásoknál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesíthető.

10. Idegen nyelvi és szaknyelvi követelmények

Az idegen nyelvi követelmény a felsőoktatási intézmény szakképzési programjában meghatározott

egészségügyi latin kurzus teljesítése.

11. A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltételei
- a felvétel feltétele az egészségügyi alkalmassági követelményeknek való megfelelés (munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti egészségügyi alkalmassági követelmények érvényesítése);
- munkatapasztalat és az előzetesen megszerzett tudás beszámítása (Laboratóriumban szerzett munkatapasztalat a munkáltató igazolása, illetve megszerzett tudás alapján beszámítható, melynek mértékét a Kreditátviteli Bizottság határozza meg. Legalább 15 év klinikai diagnosztikai laboratóriumban szerzett szakmai gyakorlat esetén a szakmai gyakorlati tárgyakból legfeljebb 10 kredit beszámítható.).

VI. MŰVÉSZET KÉPZÉSI TERÜLET

1. GYÁRTÁSSZERVEZŐ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: gyártásszervező felsőoktatási szakképzés (Production Assistant)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú gyártásszervező asszisztens
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Production Assistant

3. Képzési terület: művészet

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
3715 kiegészítő filmgyártási és színházi foglalkozású
3719 egyéb művészeti és kulturális foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 1 félév, legalább 560 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A képzés célja a gyártásszervezés hivatásszerű gyakorlásához a televíziózás, filmkészítés, mozgókép készítés területén gyártásszervező szakasszisztensek képzése, akik film-, televízió- és videostúdiók, valamint produceri irodák számára végeznek gyártásszervezést segítő szakasszisztensi munkát. Szervezőmunkájukkal hatékonyan segítik a produkció létrejöttét Alapfokú szakmai, technikai, gazdasági, pénzügyi, szervezési és jogi ismereteikkel segítik a produkció megvalósításának folyamatát.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A gyártásszervező asszisztens
***a)* tudása**
- Rendelkezik a gyártásszervezéshez kapcsolódó alapvető általános és szakspecifikus, strukturált ismeretekkel.
- Alapfokú tudással rendelkezik a gyártásszervezéshez kapcsolódó tevékenységek végzésének körülményeiről, a gyártási folyamatokra, megvalósításra, gyártási tervre vonatkozóan.
- Alkalmazásorientált ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkezik a gyártásszervezés egyes részei, továbbá az adott művészeti ág és más művészeti ágak, illetve más szakterületek közötti kapcsolódási

pontokról.

- Alapfokú tudással rendelkezik televíziós és filmszakmai technikákról, valamint a vágó, az operatőri, a hang, a látvány, az utómunka és a dramaturgia területén.
- Átlátja szakmájának munkavállalással kapcsolatos szabályait, előírásait, tevékenységi köreit.
- Tisztában van a gyártásszervezés etikai, alapvető jogi kérdéseivel.
- Tárgyalástechnikai ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a mozgókép és a média területéhez kapcsolódó kommunikációs feladatokat.

***b)* képességei**

- Képes a gyártásszervezés feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, alkalmazására.
- Képes tudását fejleszteni és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és a megfelelő információs és kommunikációs eszközöket.
- Tevékenysége során képes a gyártásszervezés szereplőivel, szakmai, technikai képviselőivel hatékonyan együttműködni.
- Képes a vezetők munkáját segítő asszisztensi feladatok ellátására és a munkavállalással kapcsolatos önálló döntésekre.
- A gyártásszervezés etikai elvárásait és alapvető jogi szabályait a gyakorlatban alkalmazza.
- Képes a mozgókép és a média területén lévő gyakorlat során rutin szakmai problémák azonosítására.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a minőségi gyártásszervezési munkavégzés mellett.
- Nyitott a gyártásszervezés elméleti alapjainak, módszereinek, új eredményeinek, innovációinak megismerésére.
- Együttműködésre törekszik a gyártásszervezés és más szakterületek szereplőivel.
- A gyártásszervezéssel kapcsolatos munka szabályait, előírásait elfogadja.
- Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Gyártásszervezési oldalról törekszik csapatmunkában a különböző projektek megvalósításának segítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Kötelességének érzi a folyamatos önképzést, és szakmai téren önreflexióra törekszik.
- Szakmai együttműködések során tisztában van kompetenciájának határaival.
- A munkahelyi elvárásoknak megfelelően önállóan végzi munkáját.
- Döntéseit a szakterület etikai, a szakma alapvető jogi szabályainak figyelembevételével hozza meg és felelősséget vállal azokért, valamint a produktumok tartalmáért.
- Tiszteletben tartja mások szellemi értékeit, szakmai eredményeit.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas vállalkozásoknál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.

10. Idegennyelvi és szaknyelvi követelmények

Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

2. KÉPZŐMŰVÉSZETI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: képzőművészeti felsőoktatási szakképzés (Fine Art Theory)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség:
  - felsőfokú képzőművész-asszisztens könyvműves szakirányon
  - felsőfokú képzőművész-asszisztens bútorműves és műtárgyvédő szakirányon
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Typograhic-assistant
  - Assistant in Furniture Production and Work of Art Protection
- választható szakirányok: könyvműves, bútorműves és műtárgyvédő

3. Képzési terület: művészet

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök
2722 képzőművész
2729 egyéb alkotó- és előadó-művészi foglalkozású (felsőfokú képzettséghez kapcsolódó)
2719 egyéb művészeti és kulturális foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 1 félév, legalább 560 óra; részidős képzésben a szakmai gyakorlat hat hét, legalább 240 óra; részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A felsőoktatási szakképzés célja a szakirány szerinti speciális szaktudással rendelkező
- könyvműves képzése, aki képes tömegtermelésre és egyedi kivitelezésre alkalmas papíralapú dokumentumok, tárgyak, dobozok, tokok, tárolóeszközök tervezésére és készítésére, különféle tradicionális, szükség szerint muzeális technikákkal, hagyományos eszközökkel, kézműves módszerekkel történő könyvek kötésére;
- bútorműves képzése, aki a bútorműves és műtárgyvédő művészi, művészettörténeti, rajzi, plasztikai, színtani és manuális kultúrával rendelkezik és képes belső terek és téregyüttesek bútorzatának, berendezési és használati tárgyainak tervezésére, ábrázolására, elkészítésére, továbbá, akik specializált tudásukat használva autonóm művészeti produktumok, projektek elkészítésében asszisztensi szerepet vállalhatnak.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A képzőművész asszisztens
***a)* tudása**
- Rendelkezik a képzőművészethez kapcsolódó alapvető és szakspecifikus, strukturált ismeretekkel, mind a gyakorlati műtermi munka, mind az elméleti, művészettörténeti vonatkozásokkal.
- Alapvető tudással rendelkezik, a képzőművészetben végzett tevékenységek alapjául szolgáló anyagokról, technikákról, (festészeti, szobrászati, grafikai eljárásokról, vizualitásban használt új technikai médiumokról), valamint a tevékenységek végzési körülményeiről: műtermekről, műhelyekről.
- Alkalmazásorientált ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkezik a képzőművészet egyes specializált részei, továbbá a képzőművészet és más művészeti ágak, más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról.
- Tisztában van a képzőművészet etikai, alapvető jogi, szerzői jogi kérdéseivel.

***b)* képességei**

- Képes a képzőművészet szakmai feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök, kiválasztására, alkalmazására, munkájának térbeli, technikai képi, vagy sík felületen történő vizuális megjelenítésére.
- Képes képzőművészetről való tudását, mind gyakorlati, mind elméleti megközelítésben fejleszteni és ennek elérése érdekében megfelelően használni a rendelkezésre álló technikai feltételeket, képzőművészeti alkotások létrehozására alkalmas infrastruktúrát, az információs és kommunikációs eszközöket.
- Gyakorlati tevékenysége során képes a különböző művészeti ágak szereplőivel hatékonyan együttműködni, az autonóm képzőművészek mellett asszisztensként dolgozni.
- Képes a munkavállalással kapcsolatos önálló döntésre.
- A képzőművészet etikai elvárásait és alapvető jogi, szerzői jogi szabályait a gyakorlatban alkalmazza.
- Képes művészeti tevékenységük környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, ennek keretében a munkakörnyezet biztonságos kialakítására és a megfelelő eszközök, anyagok, a megfelelő (védő)eszközök megválasztására, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki egészségéhez való hozzájárulásra.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a minőségi képzőművészeti munkavégzés mellett.
- Nyitott a képzőművészet elméleti alapjainak (mind a technéhez, mind a művészettörténethez tartozó), módszereinek, a vizuális kultúra új eredményeinek, innovációinak megismerésére.
- Együttműködésre törekszik autonóm módon alkotó képzőművészekkel, más művészeti ágak, szakterületek szereplőivel.
- A képzőművészeti tevékenység munkavállalással kapcsolatos szabályait, előírásait elfogadja.
- Elfogadja a képzőművészet társadalmi szerepét, értékeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez képzőművészeti munkájáért, eredményeiért, kudarcaiért, akkor is, ha tevékenységét önállóan, és akkor is, ha egy csoport tagjaként végzi.
- Kötelességének érzi a folyamatos képzőművészeti (ön)képzést.
- Képzőművészeti tevékenységében (akkor is, ha egy nagyobb projekt részfeladatát végzi) önreflexióra törekszik.
- Képzőművészeti produktumok, produkciók létrehozása során tisztában van kompetenciájának határaival.
- Beosztásához tartozó elvárásoknak megfelelően önállóan végzi munkáját.
- Döntéseit a képzőművészet etikai, alapvető jogi, szerzői jogi szabályainak figyelembevételével hozza meg, és azokért felelősséget vállal. Tiszteletben tartja mások szellemi értékeit, szakmai eredményeit.

7.1.2.A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A könyvműves szakirányon továbbá a képzőművész asszisztens

***a)* tudása**

- Felkészült tömegtermelésre és egyedi kivitelezésre alkalmas papíralapú dokumentumok, tárgyak, dobozok, tokok, tárolóeszközök tervezésére és készítésére.
- Tud különféle tradicionális, szükség szerint muzeális technikákkal, hagyományos eszközökkel, kézműves módszerekkel könyvet kötni.
- Papíröntést, merítést és festést végez.
- Adott papíralapú tárgy, metszet, grafika, térkép, fotó, könyv állapotát, sérüléseit képes felmérni, okát felismerni, restaurálási dokumentációt készíteni, tárgyfotózni, vizsgálatokat végezni, restaurálási tervet készíteni.
- Tud egyedi kötésű könyvet tervezni és elkészíteni ismeretei alapján.
- Állapotmegőrző javításokat, kötésjavítást, alapszintű restaurálást végez.
- Tud szakrajzot készíteni, ornamentikát másolni, tervezni.
- Ismeri a nemes grafikai eljárásokat, a magas, a mély, a sík, és az átnyomó technikák közötti különbséget.
- Jártas a különböző papír alapú tárgyak és könyvek készítési technikájának, anyagának, korának

felismerésében.

- Jártas a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközök és módszerek használatában.
- Ismeri a könyvműves és restaurátori vállalkozás szabályozóit, jogszabályait, etikai előírásait, valamint a restaurátor szakma alkalmazásának fontosabb szakmai és pénzügyi feltételeit.
- Tisztában van a szakma gyakorlati és technikai, eszköz és finanszírozási, adózási alapjaival, a kivitelezések alapelveivel, a tevékenységek elemzésének módszertanával, dokumentálásával.
- Ismeri a gyakorlati és az etikai folyamatok irányításának, szervezésének, kivitelezésének, működtetésének alapelveit, módszereit.
- Ismeri a kiadványtervezés célját, szerepét, jelentőségét, az összeállításának leghatékonyabb, lehetőleg leggazdaságosabb módozatait és azok gyakorlati megvalósításait.
- Ismeri a korszerű tervezési eljárásokat, az információs és a kommunikációs technikákat, és azok alkalmazását a gyakorlati életben is.
- Ismeri a szakmai projektek tervezésének, szervezésének alapjait, a projekthez szükséges, a tervezést meggyorsító, elősegítő informatikai eszközök korszerű használatát, illetve a korszerű nyomdatechnikai előkészítést, és a kivitelezések, nyomtatások legújabb módozatait.

***b)* képességei**

- Jártas a nemes grafikai eljárásokban, ismeri a gyakorlati kivitelezést a magas, a mély, a sík, és az átnyomó technikákban.
- Képes a különböző papír alapú tárgyak és könyvek készítésére, állagmegóvására, közreműködik a restaurálásban.
- Képes általános állapotfelmérésre, restaurátori, múzeumi asszisztensi, könyvtári állományvédelmi feladatok ellátására.
- Képes magasnyomással sokszorosított grafikai vagy könyvillusztráció esetében egy nyomdai, illetve rotációs magasnyomást (esetleg egy nyomdai klisényomást), fametszetet, linómetszetet szakszerűen megkülönbözetni.
- Képes klasszikus grafikai technikák használatára (fametszet, rézkarc, linómetszés, litográfia), védőborító, címlap, kiadvány tervezésére, illusztráció készítésére.
- Képes kiállítások anyagának technikai előkészítésére.

7.1.2.2. A bútorműves és műtárgyvédő szakirányon továbbá a képzőművész asszisztens

***a)* tudása**

- Művészi, művészettörténeti, rajzi, plasztikai, színtani és manuális kultúrával rendelkezik.
- Átlátja a bútortörténeti stílusokat, elkészítésük korabeli faipari technikai lehetőségeit, használt anyagait, valamint a mai kor követelményeinek megfelelő faipari szakipari gyártástechnológiáját, a gyártás során használt anyagokat.
- Jártas a szakma feladatainak megoldása során a tervezésben és a lebonyolításban, a megfelelő módszerek és eszközök kiválasztásában.
- Jártas a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközök és módszerek használatában.
- Ismeri a kereskedelmemmel kapcsolatos konkrét megbízások teljesítésének, illetve kivitelezés szervezésének szakmai alapkritériumait.

***b)* képességei**

- Képes belső terek és téregyüttesek bútorzatának, berendezési és használati tárgyainak tervezésére, ábrázolására, elkészítésére.
- Képes munkaterülete, továbbá a mások által régebben készített berendezési tárgyak javítására, melyet tevékenységi területéhez tartozó körben készítettek el (alkatrészcsere, törés, kopás helyreállítása, bizonyos darabok pótlása, felújítása, felületkezelése).
- Képes műtárgyvédelmi területen tervezési és gyakorlati feladatok megoldására önálló vállalkozóként is.
- Képes bútorok és bútorzatok tervezésére, kivitelezésére vagy a kivitelezés irányítására.
- Képes kereskedelmi forgalomban lévő, műtárgyként nem nyilvántartott bútorok felújítására, állagmegóvására.
- Képes segédrestaurátori (asszisztensi) feladatkör ellátására, szakrestaurátori szakmai vezetés mellett.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit és a szakirány szerinti modul: 57 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei:
A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas szervezetnél, vállalkozásoknál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.

10. Idegennyelvi és szaknyelvi követelmények
Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

3. SZÍNHÁZI RENDEZŐASSZISZTENS FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: színházi rendezőasszisztens felsőoktatási szakképzés (Stage Directing Assistant)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú színházi rendezőasszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Stage Directing Assistant

3. Képzési terület: művészet

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
3712 segédrendező;
3719 egyéb művészeti és kulturális foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 1 félév, legalább 560 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A képzés célja színházi szakemberek képzése, akik a színházi munkafolyamatok pontos ismeretének elsajátításával elméleti és gyakorlati szinten egyaránt képesek lesznek önálló színházi előadásokban a próbafolyamat munkamenetét átlátni, megszervezni, támogatni, valamint egyéb szakmaspecifikus feladatokat ellátni, továbbá az előadások játszása során a rendezőt helyettesíteni, felújító és beugrópróbákat tartani, az előadás minőségére ügyelni. A képzés során elsajátított kompetenciák, tudáselemek és megszerezhető ismeretek, illetve személyes adottságok és készségek birtokában, mint a rendező melletti művészeti munkatárs, képesek megfelelni a színházi szakmai elvárásoknak.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A színházi rendezőasszisztens
***a)* tudása**
- Átfogóan ismeri a vizuális művészetek rendszerét, felépítését, stílusjegyeit, alkalmazásának alapszabályait.

- Alapszinten ismeri a klasszikus és kortárs drámatörténetet.
- Alapfokon tisztában van a dramaturgia szabályrendszerével.
- Alapfokú ismeretei vannak a zenei összefüggésekről, zenetörténetről, a meghatározó zeneszerzőkről és életművükről.
- Alapfokú ismeretei vannak a rendezés és a szcenika terén.
- Színházi üzemtan és menedzsment ismeretekkel rendelkezik.
- Elméleti tudása és gyakorlati tapasztalata biztosítja a színházi struktúra ismeretét.
- A próbafolyamat és dokumentációk ismerete mellett rendelkezik egyéb színházi szakmaismerettel (súgó, ügyelő), ismeri a színház gyakorlati működését.

***b)* képességei**

- Képes a színházi tevékenységben, mint csapatmunkában való kreatív részvételre.
- A színházi próba során a színészek játékát akadályozó, véletlenszerűen felmerülő technikai akadályokat felismeri és a probléma természetének megfelelően azonnal intézkedik.
- Képes a közreműködő művészek és műszaki szakemberek munkájának összehangolására, a próbafolyamat koordinálására, javaslattételre a felmerülő fegyelmi, illetve jutalmazási kérdésekben.
- Képes a színház vezetőit segíteni a repertoár, műsorrend kidolgozásában, költségvetések tervezésében.
- Hatékonyan képes kommunikálni a színházi kollégákkal, felismerve és érzékenyen kezelve a színházban, illetve az aktuálisan próbált színdarabban betöltött munkájuk milyenségét, rangját, szerepét, adekvát módon kommunikál a rendezővel és közvetlen kreatív munkatársaival, a főszereplőkkel, mellékszereplőkkel, az egyes technikai szakmaterületek képviselőivel.
- A próbafolyamattal járó összes, szükséges találkozást képes hatékonyan megszervezni, lebonyolítani (próbatábla összeállítása, részpróbák egyeztetése, szakmai konzíliumok szervezése).
- Képes teljes tartalmában megérteni és alkalmazni a színházi szaknyelvet magyar és legalább egy idegen nyelven egyaránt.
- Képes a színházi működést, a produkció létrejöttét segíteni.

***c)* attitűdje**

- Igényes és önkritikus saját tudásával szemben, fejleszti színházi és színház-technológiai ismereteit.
- A színházi próbák által igényelt szerteágazó munkavégzés teljességére ügyel, annak minden részletére kiterjed a figyelme.
- A színházban történő művészi munka során felmerülő konfliktushelyzeteket elfogulatlanul, előítélet-mentesen kezeli.
- A próba- és előadás-szituációkat kreativitással, rugalmasan és empátiával kezeli.
- Betartja a színházi szakma etikai normáit.
- A különböző, szélsőséges karaktereket toleranciával kezeli.
- Törekszik arra, hogy színházi produkciók alkotócsapatának tagja legyen, munkájával új színházi alkotások létrejöttét segítse.
- Nyitott a színházi munkavégzésével kapcsolatos technikai és módszertani újdonságok megismerésére.
- Elfogadja, hogy saját munkáját teljes egészében a létrejövő színházi produkciónak, illetve a kreatív munkatársak döntéseinek rendeli alá.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal a színpadi rend és munkafegyelem fenntartásáért.
- Önállóan tervezi meg a próbák beosztását, a rendezővel és a közvetlen munkatársakkal konzultálva.
- A rendező utasításai szerint önállóan végzi feladatát.
- A színházi próba során elhangzott rendezői utasítások mindegyikét nagy pontossággal és körültekintéssel feljegyzi.
- Felismeri a színházművészetnek a társadalomban betöltött szerepét, a színdarabok társadalomra tett hatását, kulturális értékét.
- Színházi rendezőasszisztensi feladatainak megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns metódust.
- Figyelemmel kíséri a színházi előadások munkavédelmi előírásait, ezek próbákon való betartását.
- Feladatkörében önállóan intézkedik, és intézkedései következményeiért vállalja a felelősséget.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A szakmai gyakorlat hazai vagy külföldi, nemzeti vagy kiemelt színházban, bábszínházban vagy független társulatnál produkció létrehozásában másodasszisztensként való részvétel a munka előkészület, olvasópróba, bemutató fázisaiban.

10. Idegennyelvi és szaknyelvi követelmények
Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

4. TELEVÍZIÓS MŰSORKÉSZÍTŐ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: televíziós műsorkészítő felsőoktatási szakképzés (Television Production)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú televíziós műsorkészítő-asszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Television Production Assistant

3. Képzési terület: művészet

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakörök:
3712 segédrendező
3715 kiegészítő filmgyártási és színházi foglalkozású
3719 egyéb művészeti és kulturális foglalkozású

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 1 félév, legalább 560 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja
A képzés célja a televíziós műsorkészítés hivatásszerű gyakorlásához szükséges szakképzettség nyújtása, amellyel a televíziós műsorkészítő-asszisztensek a mozgóképkészítés eszközeinek ismerete és fejlett kommunikációs képességek birtokában képesek televíziós műfajokban, a mozgóképkészítés területén televíziós szakemberekkel együttműködésben műsorok készítésében részt venni. Elméleti és gyakorlati alapismeretekkel rendelkeznek a képalakítás és képalkotás terén, és képesek a vizuális nyelvben rejlő kifejezési lehetőségek felhasználására, a televíziós műsorkészítésben asszisztensi feladatkörök ellátására, részben előre nem látott feltételek melletti technikai feladatok megoldására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A televíziós műsorkészítő-asszisztens
***a)* tudása**
- Rendelkezik a televíziós műsorkészítéshez kapcsolódó alapvető általános és szakspecifikus, strukturált ismeretekkel.

- Alapfokú tudással rendelkezik a televíziós műsorkészítő tevékenységek alapjául szolgáló anyagokról, technikákról, valamint a tevékenységek végzésének körülményeiről.
- Alkalmazásorientált ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkezik a televíziós műsorkészítés egyes részei, továbbá az adott művészeti ág és más művészeti ágak, illetve más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról.
- Átlátja szakmájának munkavállalással kapcsolatos szabályait, előírásait, tevékenységi köreit.
- Tisztában van a televíziós műsorkészítés etikai, alapvető jogi, szerzői jogi kérdéseivel.
- Az audiovizuális eszközöket alapszinten ismeri a mozgókép és a média területén.
- Tudása kiterjed az audiovizuális tartalmak piaci szegmensére is.
- Rendszerszemléletű látásmóddal rendelkezik, amely a szerteágazó feladatköröket és azok technikai igényeit optimalizálja.
- Szakmai kapcsolatokon keresztül tud vonatkoztatási pontokat találni az innovatív tevékenységek terén.

***b)* képességei**

- Képes a televíziós műsorkészítés feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, alkalmazására.
- Képes tudását fejleszteni és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és a megfelelő információs és kommunikációs eszközöket.
- Tevékenysége során képes a televíziós műsorkészítés szereplőivel, szakmai, technikai képviselőivel hatékonyan együttműködni.
- Képes a vezetők munkáját segítő asszisztensi feladatok ellátására és a munkavállalással kapcsolatos önálló döntésekre.
- A televíziós műsorkészítés etikai elvárásait és alapvető jogi, szerzői jogi szabályait a gyakorlatban alkalmazza.
- Képes a mozgókép és a média területén lévő gyakorlat során rutin szakmai problémák azonosítására.
- Képes önálló döntéseket hozni a technikai alkalmazások és azok rendeltetésszerű használatát figyelembe véve.
- Képes csapatban együttműködni és a feladatok végrehajtását specifikusan elvégezni.
- Képes tájékozódni a magyar televíziózás intézményrendszerében.
- Képes a különböző kommunikációs csatornák, közösségi szolgáltatások kezelésére, használatára.
- Képes - a rendszerszemlélet alkalmazásával -, az optimális kihasználtsági és ütemezési, gyártási folyamtok kezelésére.
- A műsorkészítési folyamatokat átlátja és a tevékenységi köröket összehangolja.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.
- Nyitott a televíziós műsorkészítés elméleti alapjainak, módszereinek, új eredményeinek, innovációinak megismerésére.
- Nyitott az új technikai elemek megismerésére, feltérképezésére, használatára.
- Együttműködésre törekszik a televíziós műsorkészítés és más szakterületek szereplőivel.
- Szakmájának munkavállalással kapcsolatos szabályait, előírásait elfogadja.
- Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Az audiovizuális eszközöket alapszinten használja a mozgókép és a média területén.
- Megbecsüli munkatársai tevékenységét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Kötelességének érzi a folyamatos önképzést, és szakmai téren önreflexióra törekszik.
- Szakmai együttműködések során tisztában van kompetenciájának határaival.
- A munkahelyi elvárásoknak megfelelően önállóan végzi munkáját.
- Döntéseit a szakterület etikai, a szakma alapvető jogi, szerzői jogi szabályainak figyelembevételével hozza meg, és felelősséget vállal azokért, valamint a produktumok tartalmáért.
- Tiszteletben tartja mások szellemi értékeit, szakmai eredményeit.
- Figyelemmel kíséri a különböző támogatási források által kínált lehetőségeket, azok felhasználási

területeit, igényeit figyelembe véve.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei
- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei
A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen, intézményben, erre alkalmas vállalkozásoknál vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.

10. Idegennyelvi és szaknyelvi követelmények
Alapszintű szakmai idegennyelvtudás, melynek a követelményeit a felsőoktatási intézmény a szakképzési programban határozza meg.

VII. MŰSZAKI KÉPZÉSI TERÜLET

1. MŰSZAKI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: műszaki felsőoktatási szakképzés (Engineer Assistant)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése:
- szakképzettség: műszaki mérnökasszisztens
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Technical Engineer Assistant

3. Képzési terület: műszaki

4. A felsőoktatási szakképzettséggel legjellemzőbben betölthető FEOR szerinti munkakör(ök):
2910 Egyéb magasan képzett ügyintéző
3111 Bányászati technikus
3112 Kohó- és anyagtechnikus
3113 Élelmiszer-ipari technikus
3114 Fa- és könnyűipari technikus
3115 Vegyésztechnikus
3116 Gépésztechnikus
3117 Építő- és építésztechnikus
3121 Villamosipari technikus (energetikai technikus)
3122 Villamosipari technikus (elektronikai technikus)
3131 Mezőgazdasági technikus
3132 Erdő- és természetvédelmi technikus
3133 Földmérő és térinformatikai technikus
3134 Környezetvédelmi technikus
3135 Minőségbiztosítási technikus
3136 Műszaki rajzoló, szerkesztő
3139 Egyéb, máshova nem sorolható technikus
3151 Energetikai (erőművi) berendezés vezérlője
3152 Égető-, víz- és csatornaművi berendezés vezérlője
3153 Vegyipari alapanyag-feldolgozó berendezés vezérlője
3154 Kőolaj- és földgázfinomító berendezés vezérlője

3155 Fémgyártási berendezés vezérlője
3159 Egyéb folyamatirányító berendezés vezérlője
3161 Munka- és termelésszervező
3162 Energetikus
3163 Munkavédelmi és üzembiztonsági foglalkozású
3171 Tengeri és belvízi hajóparancsnok, fedélzeti tiszt
3172 Légijármű-vezető, hajózómérnök
3173 Légiforgalmi irányító
3174 Légiforgalmi irányítástechnikai berendezések üzemeltetője
3190 Egyéb műszaki foglalkozású
3910 Egyéb ügyintéző

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A képzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben egy félév, legalább 560 óra. Részidős képzésben a szakmai gyakorlat hat hét, legalább 240 óra. Részidős képzésben az összefüggő gyakorlat időtartama három hét.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma: legalább 30 kredit.

7. A felsőoktatási szakképzés célja

A képzés célja műszaki szakemberek képzése, akik specializációjuknak megfelelő széles körű természettudományos, társadalomtudományi, műszaki, informatikai és gazdaságtani ismereteik, valamint - elsősorban munkaadói igényekre alapozott - gyakorlati szaktudásuk birtokában támogatni tudják a vállalatoknál és intézményeknél dolgozó mérnökök, döntéshozók munkáját. A képzés célja továbbá a szakelméleti megalapozás olyan szintű megvalósítása, amely lehetővé teszi az erős gyakorlati felkészültség megszerzését, majd a kezdeti munkatapasztalatok integrálását az összefüggő szakmai gyakorlat során. A végzett szakemberek önálló és csoportban való munkavégzésük során képesek mérnöki felkészültséget és különleges engedélyt nem igénylő gyártási, szerelési, kivitelezési, építési, fenntartási, vállalkozási, karbantartási, üzemeltetési folyamatirányítási, analitikai, környezetvédelmi, és fejlesztési részfeladatokat végezni, illetve alkalmasak a munkafolyamatok középszintű irányítására, szervezésére és műszaki ügyintézői feladatok ellátására.

8. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1. A műszaki mérnökasszisztens

***a)* tudása**

- Ismeri a műszaki képzési terület műveléséhez szükséges általános matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat, és az ezekkel összefüggő terminológiát.
- Ismeri a műszaki képzési terület adott részterületéhez kapcsolódó tevékenységek legfontosabb eljárásait, eszközeit és dokumentációs rendszerét.
- Ismeri a speciális szakterületén alkalmazható adatgyűjtési és feldolgozási módszereket.
- Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, rajz útján történő és szóbeli szakmai kommunikáció eszközeit.
- Ismeri a műszaki képzési terület adott részterületének legfontosabb etikai és jogi szabályait.
- Ismeri a speciális szakterületének lényeges gyakorlati munkafogásait, munkafolyamatait.
- Birtokában van a munkahely irányításához szükséges középvezetői feladatok ellátását biztosító minőségirányítási, vezetési és szervezési ismereteknek.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, környezetvédelmi területek elvárásait, követelményeit.

***b)* képességei**

- A műszaki képzési terület egy adott részterületén felmerülő rutinfeladatok megoldása során képes alkalmazni a megismert általános elveket, szabályokat, eljárásokat, terminológiát.
- Képes szakterületén belül adott részterület műszaki folyamatait működtetni és munkáját dokumentálni.
- Alkalmazza a műszaki képzési terület adott részterületére vonatkozó adatgyűjtési módszereket.
- Feladatmegoldása során képes együttműködni és szakmai kommunikációt folytatni más szakemberekkel.
- Képes szakterületén feladatai megoldásához IKT eszközöket felhasználni.
- Képes speciális szakterületén a lényeges gyakorlati munkaműveletek elvégzésére, egyes gépek, berendezések kezelésére.
- Képes egyénileg és csoportmunkában egyaránt ismereteinek gyakorlatban való megvalósítására.
- Képes létrehozni, olvasni és értelmezni a műszaki dokumentációkat.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és elfogadja a műszaki képzési területet, az ott ellátandó mérnöki kisegítő tevékenységeket.
- Érdeklődő a műszaki képzési területtel összefüggő új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.
- Elfogadja és betartja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit, továbbá a munkavállalás és munkavégzés jogi szabályait.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartása iránt.
- Betartja és betartatja a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, környezetvédelmi követelményeket.
- Nyitott ismereteinek gyarapítása iránt.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotónia-tűréssel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A kiadott feladatot képes önállóan végrehajtani.
- Felismeri saját szakmai korlátait egy adott probléma felmerülése esetén.
- Munkahelyi vezetőjének utasítása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Képes és hajlandó együttműködni szakmai feladatok megoldásában más résztvevőkkel.
- Figyelembe veszi munkájában az etikai és jogi szabályokat, szervezeti előírásokat.
- Felelősséggel végzi saját munkáját és felelősséget vállal érte.
- Felkészült a munkavállalásra, vállalkozásra (önfoglalkoztatásra).

9. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

- valamennyi felsőoktatási szakképzés közös kompetencia modulja: 12 kredit;
- a képzési terület szerinti közös modul: 21 kredit;
- a szakképzési modul: 87 kredit, amelyből az összefüggő szakmai gyakorlat: 30 kredit, a műszaki jellegű (gépészet, elektrotechnika-elektronika, informatika, vegyipar, építészet, könnyűipar, faipar, nyomdaipar, közlekedés, környezetvédelem-vízgazdálkodás) szakmacsoportok szerinti specializáló kreditértéke legfeljebb 15 kredit.

10. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés negyedik félévében a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében, valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál, költségvetési szervnél, önkormányzatnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlat.

3. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

AZ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

I. AGRÁR KÉPZÉSI TERÜLET

1. ÉLELMISZERMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: élelmiszermérnöki (Food Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: élelmiszermérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Food Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 541

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan élelmiszermérnökök képzése, akik általános ismeretekkel rendelkeznek a biológia, a kémia, a fizika, a műszaki és gazdasági alaptudományokban, speciális ismeretekkel az élelmiszer-tudományban, szakmai alapismeretekkel és gyakorlati készségekkel az élelmiszer-technológia terén. A megszerzett élelmiszermérnöki és ezzel összefüggő piaci ismereteik birtokában képesek a különféle nagyságú és szerkezetű termelőegységekben folyó élelmiszer-előállítási és kezelési munka szervezésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az élelmiszermérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az élelmiszer-előállítás során lejátszódó fontosabb fizikai, kémiai, biológiai folyamatokat, azok alapvető törvényszerűségeit, vizsgálati módszereit. Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggseit és folyamatait.
- Ismeri az élelmiszer-előállítás és -kezelés egészére vonatkozó alapfogalmakat, tényeket, elméleteket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns élelmiszer-ipari szereplőket, azok funkcióit és az iparághoz kötődő folyamatokat. Rendelkezik az ehhez szükséges legfontosabb elméleti, módszertani alapokkal, valamint gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri az élelmiszeripar fő termékeit, azok alapanyagait, gyártási technológiáit, az élelmiszerek minőségét és biztonságát alapvetően meghatározó tényezőket az egészségtudatos táplálkozás vonatkozásában.
- Ismeri és érti a széleskörűen értelmezett élelmiszer-ipari műveletek alapelveit, gépeit, berendezéseit és műszereit, valamint ezek működését a gyakorlatban is.
- Rendelkezik az élelmiszeripar területén alkalmazható menedzsmentismeretekkel a gazdálkodó egység méretétől (családi gazdaság, iparszerű gazdálkodás) függetlenül.

- Rendelkezik az élelmiszeripar területén az alapvető etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri az élelmiszer-ipari ágazatot működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret.
- Birtokában van az élelmiszer-technológiai és élelmiszerlánc-biztonsági problémák azonosításához szükséges ismereteknek.
- Ismeri az élelmiszer-technológiai és élelmiszerbiztonsági problémák azonosításhoz szükséges laboratóriumi vizsgálatok alapelveit.
- Ismeri a releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket.
- Átlátja és érti a K+F+I tevékenység szerepét és célját az élelmiszeriparban.
- Ismeri és használja a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri az élelmiszeripar szakmai szókincsét magyarul és egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

- Képes élelmiszer-ipari nyersanyagok élelmiszerlánc-biztonsági kockázatainak felmérésére, értékmegőrző tárolására és azokból értéknövelő eljárások alkalmazásával biztonságos élelmiszerek előállítására, tartósítására, forgalmazására a kapcsolódó szak- és közigazgatási vonatkozások figyelembevételével.
- Képes az élelmiszer-előállítással kapcsolatos gazdálkodástudományi, szervezési, marketing, élelmiszer-ipari informatikai szabványosítási és műszaki szabályozási elvek alkalmazására.
- Képes az élelmiszeripar területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek, valamint közép- és kisvállalkozások (KKV-k) mérnöki szintű irányítására, ellenőrzésére és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a minőségbiztosítási, minőségszabályozási és környezetvédelmi előírásokat is.
- Képes a környezetvédelmi és egészségvédelmi előírások figyelembevételével laboratóriumi, félüzemi, üzemi feladatok elvégzésére, gépek és berendezések működtetésére, új módszerek alkalmazására az élelmiszer-előállítás teljes területén.
- Képes részfeladatok ellátására a technológiai rendszerek fejlesztésében, tervezésében, új eljárások, termékek kifejlesztésében.
- Képes az élelmiszerlánc szereplőinek viselkedését, intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és munkája során felhasználni.
- Képes a hatékony önképzésre, saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére, az ehhez szükséges források felkutatására.
- Képes az élelmiszer-ipari folyamatok szervezésére, ellenőrzésére, minőségügyi rendszerének alkalmazására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre.
- Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.
- Képes anyanyelvén az élelmiszer-ipari szakterület tudásanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is.
- Képes az élelmiszeripar szakterületével kapcsolatos információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására legalább egy idegen nyelven.
- Megérti és használja az élelmiszer-tudomány és -technológia online és nyomtatott szakirodalmát magyar és egy idegen nyelven.
- Hatékonyan alkalmazza az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközöket.

***c)* attitűdje**

- A szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá, kezdeményező, fogékony az újdonságokra, váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.
- Elfogadja a szakmai fejlődés, valamint az életpálya-tervezés fontosságát, igénye van az önképzésre.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Elkötelezett az élelmiszer-minőség, -biztonság, valamint az egyén és a társadalom egészségét támogató,

környezetbarát megoldások iránt.

- Érzékeny és nyitott az élelmiszeripar területén felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására. A felmerülő szakmai problémák megoldásában az együttműködési szándék, alkalmazkodó képesség és jó kapcsolatteremtő képesség jellemzi.
- Fogékony az élelmiszer-ipari folyamatokhoz kapcsolódó eszközök, berendezések működéséhez szükséges ismeretek befogadására.
- Elkötelezett az élelmiszer-ipari K+F+I tevékenységek iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Az élelmiszeripar területén felmerülő szakmai problémák megoldását önállóan vagy másokkal együttműködve, a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával végzi.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- Az élelmiszer-termelési és -kezelési egységek szintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az élelmiszermérnöki szakmát megalapozó természettudományi diszciplínák (matematika, fizika, kémia, biológia) 20-30 kredit;
- az élelmiszerekben a feldolgozás és tárolás alatt lejátszódó folyamatok megértését szolgáló általános szakmai ismeretek (biokémia, élelmiszerkémia, fizikai kémia, általános mikrobiológia, ipari mikrobiológia) 15-25 kredit;
- mérnöki (műszaki) alapozó ismeretkörök (gépészeti ismeretek, élelmiszer-ipari művelettani ismeretek, méréstechnika és automatizálás, elektrotechnika, informatika) 30-40 kredit;
- élelmiszerlánc-biztonsági szaktudást adó ismeretek (élelmiszer-analitika, élelmiszer mikrobiológia és higiénia, élelmiszerlánc-biztonság, élelmiszer-ipari minőségirányítás) 10-20 kredit;
- gazdaságtani és kommunikációs ismeretek (közgazdaságtan, élelmiszer-ipari gazdaságtan, élelmiszer-ipari marketing, folyamatszervezés, élelmiszer-termelés és -kezelés jogi szabályozása, tárgyalástechnika) 15-20 kredit;
- az élelmiszer-előállításhoz és -kezeléshez kapcsolódó speciális kompetenciákat nyújtó ágazati szakismeretek (árukezelési technológia, állatitermék-technológia, borászat és üdítőitalipari technológia, édes- és zsiradékipari technológia, sör- és szeszesipari technológia, sütő- és tésztaipari technológia, tartósítóipari technológia, élelmiszer-kereskedelem) 30-60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódóan összesen, legalább három hét gyakorlati képzésből, amelynek teljesítése kreditérték nélküli kritériumfeltétel, valamint egy félévig (tizenöt hétig) tartó szakmai gyakorlatból.

2. FÖLDMÉRŐ ÉS FÖLDRENDEZŐ MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: földmérő és földrendező mérnöki (Land Surveying and Land Management Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: földmérő és földrendező mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Land Surveying and Land Management Engineer
- választható specializációk: geoinformatika, földrendező

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

7. Az alapképzési szak képzési célja és szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a geodézia különböző szakterületein (általános geodézia, földügy, mérnökgeodézia, fotogrammetria, távérzékelés, térinformatika) a terepi mérési és távérzékelési technológiák alkalmazása, a helyhez kötött adatok feldolgozása, a térbeli információk megjelenítése terén, valamint a kapcsolódó jogi és gazdálkodási tudományokban általános jártassággal rendelkeznek, felkészültek a munkaerő-piaci belépésre.

Képesek a mérési, feldolgozási, nyilvántartási, információszolgáltatási és tervezési szakterületeken használatos korszerű technológiák alkalmazására. Elsajátítják és alkalmazzák a környezetbarát és környezetkímélő technológiákat. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák, elvárások

7.1.1. A földmérő és földrendező mérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a földmérés és földrendezés, illetve a hozzá kapcsolódó szakterületek ismeretanyagát, lehetőségeit, fejlődési tendenciáit.
- Ismeri a földméréshez és földrendezéshez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert, szaknyelvezetet.
- Átfogóan ismeri a földmérés területén használatos műszereket, eszközöket, mérési, számítási és kiértékelési módszereket.
- Ismeri a geodézia ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri a forgalomban lévő térinformatikai, szakmai adatfeldolgozási szoftvereket.
- Rendelkezik a szakterülethez kapcsolódó jogi, gazdasági és társadalmi ismeretekkel.
- Ismeri az államigazgatási rendszerek működését.
- Átfogóan ismeri az agrárszakterület legfontosabb feladatait.
- Megfelelő idegen nyelvi ismeretekkel rendelkezik a szakma gyakorlásához.
- Ismeri a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat, azokat előnyben részesíti.

***b)* képességei**

- Elvégzi a térbeli objektumok és a térinformatikai rendszerekben előforduló jelenségek elemzését, értelmezését és integrálását - beleértve az ilyen adatok megjelenítését és kommunikációját is - térképek, modellek és mobil digitális eszközök felhasználásával.

- Képes a különböző méretarányú földmérési alaptérképek, tervezési alaptérképek, megvalósulási térképek és térinformatikai adatbázisok előállítására, az elvégzett feladatok minőségtanúsítására.
- Elvégzi a Földön elhelyezkedő természetes és mesterséges tereptárgyak (objektumok) térbeli helyzetének, alakjának, felszínének meghatározását (felmérését), időbeli változásuk követését.
- Felméri és kitűzi a földrészletek határvonalát, beleértve az országhatárokat, közigazgatási határokat, földrészlethatárokat.
- Ismeri és elvégzi a létesítményekkel, az építéssel kapcsolatos mérnökgeodéziai munkákat.
- Képes a korszerű geodéziai és távérzékelési adatgyűjtő eszközök és az ezekkel gyűjtött adatok feldolgozó szoftvereinek használatára.
- Képes térbeli adatokat és információkat kinyerni földi, légi és űrfelvételekből.
- Képes a földrajzi információs rendszerek (térinformatikai rendszerek) tervezésére, megvalósítására, valamint az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtésére, tárolására, elemzésére, kezelésére, megjelenítésére és terjesztésére.
- Képes a természeti erőforrások és a társadalmi környezet változásával kapcsolatos térbeli adatok kezelésére és felhasználására a városfejlesztés, a vidékfejlesztés és a regionális fejlesztés tervezésénél.
- Képes az ingatlanok tervezésével, újratervezésével, fejlesztésével, értékbecslésével kapcsolatos földmérési, térinformatikai, ingatlan-nyilvántartási feladatok végzésére.
- Megérti és használja a földmérés és kapcsolódó szakterületek online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a szakmai, a szakmaközi együttműködésre, az alkalmazók igényeinek megértésére, felmérésére.
- Nyitott a földmérési gyakorlat aktuális kérdései iránt.
- Törekszik a szakmai gyakorlatban jelentkező problémák felismerésére, azok megfogalmazására és megoldására a mérnöki etika szabályainak betartásával.
- A komplex megközelítést kívánó, illetve a váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályokat és a szakmai etikai normákat figyelembe vevő döntéshozatalra.
- Önképzés, vagy más továbbképzés révén törekszik a modern technikai eszközök megismerésére, használatára, és azoknak a szakmai gyakorlatban történő bevezetésére.
- Elkötelezett az élethosszig tanulás mellett, megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai ismeretei, tájékozottsága alapján képes önállóan értelmezni, végiggondolni a felmerülő szakmai kérdéseket.
- A tervezési, kivitelezési munkafolyamatban felhasználja a társszakmáktól kapott adatokat.
- Terepi körülmények között önállóan tájékozódik.
- Felelősséget érez munkája iránt, vállalja tettei következményeit.
- Felelősséggel vállal részt szakmai nézetek, trendek kialakításában, indoklásában, képviseletében és a szakterület innovációjában.
- Alkalmas a multidiszciplináris munkacsoportokban való együttműködésre, a projektmenedzsmentben való részvételre.
- Rendelkezik a szakmai és a szakmaközi együttműködéshez szükséges kommunikáció képességével és felelősségtudattal.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományos ismeretek (matematika, geometria, fizika) 16-24 kredit;
- informatikai ismeretek (informatika, programozás, CAD alkalmazások, térinformatika) 14-22 kredit;
- általános műszaki és környezettudományi ismeretek (műszaki ismeretek, földhasználat és földminősítés, környezettan, föld- és területrendezés) 6-12 kredit;
- közgazdaságtani és menedzsment ismeretek 4-8 kredit;

- jogi és államigazgatási ismeretek 4-8 kredit;
- társadalomtudományi és EU ismeretek (kommunikáció, EU agrárpolitika) 4-8 kredit;
- mérési és adatfeldolgozási ismeretek (földmérési ismeretek, térképi ismeretek, adatgyűjtési módszerek, térképkészítési technológiák, vonatkoztatási rendszerek, műholdas helymeghatározás, fotogrammetria, távérzékelés, topográfia, nagyméretarányú felmérés, térinformatikai alkalmazások, mérnökgeodézia, föld- és területrendezés) 55-65 kredit.

8.1.2. A szakon sajátos kompetenciákat eredményező specializációk, amelyek hozzásegítik a hallgatót a személyes képességeinek és érdeklődésének leginkább megfelelő szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez 20-40 kredit.

A választható specializációk szakterületei, kreditarányok:

a) geoinformatika specializáció:

digitális kartográfia, felsőgeodézia, mérnökgeodézia, térinformatikai menedzsment;

b) földrendező specializáció:

föld- és területrendezés, távérzékelési alkalmazások, vidék- és területfejlesztés, vízrendezés és melioráció.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódó intézeti gyakorlati képzésből [két hét geodézia terepgyakorlat (kritériumfeltétel), két hét felmérés terepgyakorlat, két hét komplex terepgyakorlat], valamint egy összefüggő (tíz hét) szakmai gyakorlatból. A gyakorlatok kreditértéke összesen 30 kredit.

3. KERTÉSZMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: kertészmérnöki (Horticultural Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: kertészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Horticultural Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 622

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan kertészmérnökök képzése, akik ismerik a kertészet termelési ágazatainak legfőbb

sajátosságait, valamint azok agrárgazdaságon belüli szerepét és lehetőségeit. Képesek üzemi méretű termelési folyamatok tervezésére, irányítására és szervezésére, az áruvá készítés, a termékek forgalmazása és tárolása során jelentkező feladatok vezetésére, a kertészet területén speciális szakigazgatási alapfeladatok ellátására. Alkalmasak önálló kertészeti gazdaságok létrehozására és azok gazdaságos üzemeltetésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kertészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a kertészeti növényekben lejátszódó fontosabb fizikai, kémiai, biológiai folyamatokat.
- Tisztában van a kertészeti termesztés biológiai és technológiai alapjaival, az egyes ágazatok agro- és fitotechnikai sajátosságaival és ezek szabályozási lehetőségeivel, a kertészeti termesztésben károsító szervezetekkel és abiotikus hatásokkal, valamint az ellenük alkalmazható hatékony védekezési módokkal.
- Tisztában van azzal, hogy a kertészeti termesztésben előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Ismeri a kertészeti szakmához kapcsolódó műszerek, gépek, berendezések működését.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat.
- Átlátja az egyes kertészeti ágazatokban (dísznövény-, gyógynövény-, gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés) felmerülő termelési folyamatok sajátosságait, az ehhez szükséges legfontosabb elméleti és módszertani alapokat és a kapcsolódó gyakorlati ismereteket, a kertészeti szakmában alkalmazható vállalkozási menedzsmentismereteket, valamint a termelési folyamatok, az élelmiszerlánc-biztonság és a minőségbiztosítás összefüggéseit.
- Ismeri az agrárpolitika és a kertészeti szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit.
- Tisztában van a K+F+I tevékenység kertészetben betöltött szerepével.
- Ismeri a start-up lehetőségeket és technikákat.
- Rendelkezik a kertészeti ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel.
- Ismeri a kertészeti szakma és azon belül az egyes kertészeti ágazatok terminológiáját, a szaknyelv anyanyelvi és egy idegen nyelvet jellemző sajátosságait.
- Ismeri a kertészeti termékeket és kereskedelmüket.
- Munkája során különös figyelmet fordít az egyének és a társadalom egészségét támogató környezet kialakítására, egészségbarát műszaki megoldások alkalmazására.

***b)* képességei**

- Kertészeti növények termesztése során képes magas biológiai értékű és élelmiszercélú növények esetén biztonságos, sérülésektől és károsodásoktól mentes termés, illetve áru előállítására, megóvására és igényes kiszerelésére, alkalmas a kertészeti termékek előállításával, forgalmazásával kapcsolatos szak- és közigazgatási feladatok ellátására.
- Képes a kertészeti ágazatok területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek, valamint kis- és középvállalkozások mérnöki szintű irányítására és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi előírásokat is.
- A kertészeti ágazatok területén képes a termelést előkészítő és szolgáló eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások szakszerű elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Képes a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók, gyomnövények, valamint természetes ellenségeik azonosítására, növényvédelemre.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.
- Képes kertészeti ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló

szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.

- Képes a képzése során elsajátított vizsgálati módszereket alkalmazni.
- Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.
- Képes a kertészeti szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, a kertészeti szakterülettel kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére, szakterülete tudásanyagának összegző értékelésére anyanyelvén, valamint szaktudományi tartalmak szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is a speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazása révén.
- Képes az IT nyújtotta lehetőségek tudatos és szakszerű használatára, előnyeinek és hátrányainak felismerésére a kertészeti ágazat összefüggéseiben.
- Képes a hatékony kommunikáció különböző formáit, módszereit és eszközeit alkalmazni a kertészeti szakterületre jellemző kommunikáció során.
- Választott kertészeti ágazatában, illetve specializációjában képes az ágazat működését meghatározó szakmai ismeretek rendszerszintű átlátására és értelmezésére.
- Rendelkezik vállalkozásszervezési és -irányítási készséggel.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli az agrárgazdaság, különösen ezen belül a kertészet és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepét, képviseli szakterületének legfontosabb értékeit.
- Együttműködő-készség, kapcsolatteremtő képesség jellemzi.
- Érti, magyar és idegen nyelven is alkalmazza a szakmai és emberi kommunikáció szabályait.
- Konstruktívan áll a szakmai kérdésekhez. Kezdeményezőkészség és fogékonyság jellemzi az újdonságok iránt, nyitott az agrártudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására, együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő szakmai problémák megoldásához.
- Környezettudatos, fenntartható gazdálkodásra törekvő szemlélettel rendelkezik.
- Felelősségtudata a K+F+I tevékenységhez kötődő jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Nyitott a kertészeti termelésfejlesztés legújabb eredményeinek alkalmazására.
- Minőség iránti igény jellemzi.
- Szakmai felelősségtudattal és együttműködési készséggel rendelkezik.
- Elkötelezett az ágazat szakmai és etikai normái mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősségtudat jellemzi a munkával és magatartással kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A döntési és a menedzsment funkciókat önállóan gyakorolja a termelésszervezeti egységek szintjén.
- Felelősséget érez a kertészeti főágazat szerepének erősítésében.
- Felelősséget vállal saját döntéseiért, a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja szakmai állásfoglalásainak következményeit.
- Választott kertészeti ágazatában, illetve specializációjában önállóan képes azonosítani a problémákat, s elméleti és gyakorlati tudása segítségével alkalmas azok megoldási stratégiáinak kidolgozására és e stratégiák következetes követésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a kertészeti ágazatok elméleti és gyakorlati szakmai tudnivalóit megalapozó természettudományi

diszciplínák (növénytan, kémia, anyagcsere-élettan, növényi biotechnológia és genetika, természeti erőforrások ismerete) 35-45 kredit;

- a mérnöki felkészültséget megalapozó természettudományos ismeretek (matematika, biometria, fizika, informatika, műszaki diszciplínák) 20-25 kredit;
- társadalomtudományi alapozó ismeretkörök (közgazdaságtan, agrárgazdaságtan, agrárpolitikai ismeretek) 5-10 kredit;
- általános és enciklopédikus mezőgazdasági ismeretek (földművelés, növénytermesztés, állattenyésztés, ökológiai gazdálkodás) 10-15 kredit;
- a kertészeti növények (dísznövények, gyógynövények, gyümölcstermő növények, szőlő, zöldségnövények) termesztéséhez, szaporításához és áruvá készítéséhez szükséges általános szakmai ismeretek (faj- és fajtaismeret, technikai folyamatok, növényvédelmi diszciplínák, élelmiszerlánc-biztonsági ismeretek) 55-65 kredit;
- kertészeti gazdasági és gazdálkodási ismeretek (marketing, minőségbiztosítás, számvitel és pénzgazdálkodás, üzemszervezés) 10-15 kredit.

8.1.2. A specializációk a kertészeti ágazatokhoz (dísznövénytermesztés, gyógynövénytermesztés, gyümölcstermesztés, zöldség- és gombatermesztés), továbbá azok botanikai, molekuláris biológiai alkalmazásaihoz kapcsolódó, karakterisztikus kompetenciákat nyújtó, az intézmények által ajánlható speciális ismeretek, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 15-30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze:

- a szakmai tantárgyi képzéshez kapcsolódóan összesen legalább öt hét terepgyakorlatból, amelynek teljesítése a tantárgyak kreditértékével együtt elismert vagy amely különálló kredit megszerzésére irányul, továbbá
- 30 kreditértékkel elismerhető féléves (tizenkettő-tizenöt hét) összefüggő üzemi gyakorlatból.

4. LÓTENYÉSZTŐ, LOVASSPORT SZERVEZŐ AGRÁRMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki (Equine Husbandry and Equestrian Sport Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Horse Breeding, Equestrian Sport Manager
- választható specializációk: lovassport menedzser, lovasedző

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnökök képzése, akik természettudományi, agrárműszaki és mezőgazdasági technológiai, valamint állattenyésztési ismereteik birtokában képesek a lótenyésztés, a lovassport szervezés területén a tudásukat alkalmazni. Ismerik a lovassport szervezés különböző szervezeti formáit és azok működését. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek ahhoz, hogy tanulmányaikat a mesterképzésben folytassák.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat.
- Ismeri és érti a lótenyésztéshez, versenyszervezéshez kapcsolódó műszerek, gépek, berendezések működését.
- Rendelkezik szakterületén az alapvető etikai szabályok, a nemzetközi és a magyar lovaskultúra hagyományainak ismeretével.
- Ismeri a lótenyésztés szervezeti kereteit, az agrárgazdaságot működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret.
- Ismeri a jogi és közgazdasági szabályozórendszert, a rendelkezések alkalmazásának módszereit, technikáit és az ágazathoz tartozó szakigazgatási feladatokat.
- Ismeri a lovas ágazathoz szervesen kapcsolódó takarmánytermesztési, takarmányozási technológiai munkák szervezését, a tenyészállat-értékesítési módszereket, a lóállomány betegségmegelőzési feladatainak ellátását.
- Birtokában van a gazdálkodás pénzügyi feltételeinek tervezésére és gyakorlati megvalósítására vonatkozó ismerteknek.
- Szakterületén alkalmas a gazdasági folyamatok elemzésére és az azzal kapcsolatos nyilvántartási feladatok elvégzésére.
- Ismeri a lótenyésztés és lótartás területén a legújabb kutatási eredményeket.
- Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és az egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

- Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és munkája során felhasználni.
- Képes anyanyelvén szakterülete tudásanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is.
- Képes szakterületével kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.
- Képes a lótenyésztéssel, lótartással, lovas oktatással foglalkozó egységekben felmerülő feladatok megértésére.
- Képes, az ágazatot érintő technológiai fejlesztések megértésére, befogadására, azok átültetésére a napi munkaszervezésben.
- Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

lovassport menedzser specializáción továbbá

- Képes a lovasversenyek és egyéb, a lóhoz köthető szakmai rendezvények szervezésre és lebonyolítására.
- Képes tenyésztő és nemesítő munka végzésére, a tenyészállatok és a kiképzett sport-, verseny- vagy más

használatú lovak szakszerű kezelésére és azok értékesítésére.

lovasedző specializáción továbbá

- Képes a ló-lovas együttesek kiképzésére, lovassportedzések vezetésére, valamint lovak és lovasok versenyre való felkészítésére, azok versenyeztetésre.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli saját és mások tenyésztői, kiképzői, edzésvezetői munkáját és a környezetében zajló lótenyésztéssel, lótartással és lókiképzéssel kapcsolatos szakmai tevékenységet.
- Befogadó mások véleménye iránt, különösen a tenyésztési eljárásokkal és kiképzési módszerekkel kapcsolatban.
- Környezettudatos szemlélettel rendelkezik, igyekszik ennek megvalósítására az ágazathoz köthető tevékenység során.
- Fogékony a szakterülethez kapcsolódó eszközök, berendezések működéséhez szükséges ismeretek befogadására.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét, különös tekintettel a nemzetközi edzői besorolásra.
- Betartja a szakirányú etikai elvárásokat és a szakirányú viselkedéskultúra elveit.
- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá, kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Különös gondot fordít az egészség- és környezettudatos technológiák és hulladékkezelési módszerek alkalmazására.

***e)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősségtudatosan képes a lótenyésztés, a lótartás és a kiképzés során a minőségi, a minőségbiztosítási, és a munkavédelmi előírások megtartására, jogi és közgazdasági szabályozórendszerének alkalmazására.
- Felelősséggel vállalja a lótenyésztés, a lótartás és a kiképzés minőségi, minőségbiztosítási, környezetvédelmi, állatvédelemi és munkavédelmi előírásait, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- A lótenyésztés, lótartás, versenyszervezés területén a kollégáival egyeztetett szakmai álláspontot alakít ki, álláspontját megvédi a viták során.
- Képes az agrárium területén működő lótenyésztéssel, lótartással, lókiképzéssel foglalkozó vállalkozások, vállalatok irányítására, és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi előírásokat is.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- szakmai alapozó ismeretek 50-80 kredit:
  - természettudományos, műszaki, természet- és környezetvédelmi, alapismeretek,
  - általános jogi, igazgatási, kommunikációs és gazdálkodási alapismeretek,
  - agrárágazati (növénytermesztési, állattenyésztési) alapismeretek,
  - lótenyésztési, lóhasználati alapismeretek,
  - ágazati, szervezeti alapismeretek;
- lótenyésztő, lovassport szervező szakmai ismeretek 70-100 kredit:

(Takarmánynövény-termesztés. Gyepgazdálkodás. A ló funkcionális anatómiája és mozgása. Speciális lóegészségügyi ismeretek. Lótenyésztés. Lovaglás. Takarmányozástan. Sport és versenyló-tenyésztés. Lovak takarmányozása. Lóbírálat és lókereskedelem. Lovak tartástechnológiája. Etológia. Szakági ismeretek. Környezetgazdálkodás. Számvitel és pénzgazdálkodás. Üzemgazdaságtan. Vezetés és szervezés. Marketing. Vállalkozási ismeretek. Mezőgazdasági géptan.)

8.1.2. Sajátos kompetenciákat eredményező, választható specializációk és azok szakterületi ismeretei

A választható ismeretek képzésen belüli kreditaránya - a szakdolgozat elkészítését is beleértve - legfeljebb 50 kredit.

Választható specializációk:

a) lovassport menedzser specializáció

létesítmények vezetéséhez, tenyésztésszervezéshez, versenyszervezéséhez szükséges ismertek;
b) lovasedző specializáció
középfokú edző szinthez szükséges készségek, kompetenciák elsajátítása, különös tekintettel a humán anatómiára, az edzésvezetés elméletére és módszertanára.
Mindkét specializáción továbbá szakmai idegen nyelvi, kommunikációs készségeket fejlesztő ismeretek oktatása történik.

8.2. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódóan összesen legalább hat hét gyakorlati képzésből, amelynek teljesítése kreditérték nélküli kritériumfeltétel, valamint a képzés utolsó félévében a háromszor négy héten át tartó összefüggő szakmai gyakorlatból. Az összefüggő szakmai gyakorlat a specializáció szerinti szakterületnek megfelelő gyakorlati terepen, azonos gyakorlati óraszámmal megvalósuló képzés.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés teljes idejű képzésként folyik.

5. MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI GÉPÉSZMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki (Mechanical Engineering in the Agriculture and Food Industry)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer in the Agriculture and Food Industry

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

7. Az alapképzési szak képzési célja és szakmai kompetenciák
A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik természettudományi, műszaki, alkalmazott biológiai, gazdasági és humán ismereteik birtokában képesek a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban alkalmazott gépészeti, műszaki berendezések üzemeltetésére és fenntartására, gépészeti technológiák bevezetésére, a kutatás és műszaki fejlesztés átlagos bonyolultságú feladatainak megoldására, a termelés, gépüzemeltetés irányítási feladatainak végrehajtására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a mező- és élelmiszer-gazdasági tevékenység egészére vonatkozó alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket.
- Ismeri az alkalmazási szakterületek (élelmiszer-alapanyag, élelmiszer-ipari nyersanyag, takarmány előállítás, továbbá élelmiszer-ipari feldolgozási műveletek és technológiák), valamint a releváns műszaki tárgykörök alapvető tényeit, irányait és határait. Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés, az élelmiszer-ipari feldolgozás energia-, környezet- és egészségtudatos műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi, műszaki, alkalmazott-biológiai és élemiszer-biztosági elveket, összefüggéseket, eljárásokat és mindezeket a műszaki logika szabályai szerint értelmezni tudja.
- Ismeri és érti az élelmiszer-gazdaság szakterületein végbemenő folyamatok általános összefüggéseit, kölcsönhatásait, rendelkezik az ehhez szükséges legfontosabb elméleti és módszertani alapokkal, a kapcsolódó gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az élelmiszer-ipari feldolgozási technológiák gépesítési feladatait.
- Ismeri a termelési folyamatok műszaki kiszolgálásához szükséges gépek és berendezések működését, a termeléshatékony géprendszerek kialakításának és összeállításának minden alapvető kritériumát.
- Birtokában van mindazon ismereteknek, amelyek segítségével energiatakarékos és környezetkímélő, ugyanakkor termeléshatékony géprendszer-üzemeltetés, szervizelés és műszaki fejlesztés valósítható meg.
- Ismeri az élelmiszergazdaság hatékony működtetéséhez szükséges általános műszaki kiszolgálási és gépforgalmazási ismereteket, azok gyakorlati alkalmazását.
- Tisztában van az élethosszig tartó tanulás, az életpálya-tervezés fontosságával, szakmai előmenetelének lehetőségeivel.
- Ismeri az élelmiszer-gazdaság alapvető gazdasági, gazdálkodási, vállalkozási és jogi szabályait, azokat kreatív módon alkalmazni tudja.
- Birtokában van a szakterületének műveléséhez szükséges infokommunikációs ismereteknek.

***b)* képességei**

- Képes az élelmiszer-gazdaság műszaki kiszolgálásához és fejlesztéséhez kapcsolódó műszaki ismeretrendszert alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Feladatai végrehajtásakor képes az adott alkalmazási terület műszaki irányításához szükséges legfontosabb elméleteket, eljárásrendeket, valamint az azokkal összefüggő terminológiákat alkalmazni.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megoldására.
- Képes használni, megérteni a mezőgazdaság és az élelmiszeripar szakterületeinek jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- Képes az élelmiszer-gazdaságra jellemző termelési, termék-előállítási rendszerek és folyamatok műszaki modellezésére.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Képes mezőgazdasági termelési eljárások és élelmiszer-ipari termékfeldolgozó technológiák megvalósítását lehetővé tevő gépek és géprendszerek összeállítására, telepítésére, üzemeltetésére, szervizelésére.
- Képes a vidékfejlesztési, településmérnöki és településüzemeltetési eljárások műszaki feladatainak ellátására, beleértve a szakkommunikációs és a műszaki logisztikai folyamatok előkészítését, irányítását.
- Képes az élelmiszergazdasági folyamatok, illetve az azokat segítő műszaki kiszolgálási, logisztikai,

biztosítási, pénzügyi tevékenységeket szolgáló számítógépes hálózatok működtetésére, egyszerű programok alkalmazására, bővítésére.

- Képes az agrárium és az élelmiszer-feldolgozás műszaki vonatkozásaiban oktatási, szakhatósági, szakértői és szaktanácsadási feladatok ellátására.
- Képes kis és közepes méretű mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozások létrehozására és irányítására.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli az agrárműszaki tudományág társadalmi szerepét, annak alapvető viszonyát a világhoz.
- Munkájában és teljes kapcsolatrendszerében felelősséggel képviseli a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki szakma értékrendjét, nyitott a szakmailag megalapozott kritikai észrevételekre.
- Nyitott és fogékony a korszerű mezőgazdasági és élelmiszer-ipari technológiák megvalósítását és továbbfejlesztését szolgáló műszaki, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására és hiteles közvetítésére.
- Fogékony az élelmiszergazdasági tevékenységhez kapcsolódó gépek, berendezések működéséhez, üzemeltetéséhez, szervizeléséhez, továbbfejlesztéséhez szükséges ismeretek befogadására. Felelősségtudata a K+F+I tevékenységhez kötődő jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Elfogadja a szakmai fejlődés, valamint az életpálya-tervezés fontosságát. Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Kritikusan fogadja el a munkahelye munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit, de törekszik arra, hogy a problémákat kollektív szakmai együttműködésben oldja meg.
- A mérnöki munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét javító, környezetbarát megoldásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan tervezi és választja ki az élelmiszer-gazdaság adott szakterületi tevékenységéhez megfelelő gépeket, berendezéseket.
- Önállóan tervezi és irányítja a termelőtevékenységet biztosító gépek, berendezések energetikai, műszaki üzembiztossági, környezetvédelmi és szervizelési feladatait.
- Önállóan tartja a kapcsolatot a gép- és alkatrész-forgalmazókkal valamint a releváns szerviz hálózatokkal.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. A következményekért felelősséget vállal.
- Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Öntevékenyen tárja fel az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Önállóan és felelősségteljesen tervezi meg saját szakmai előmenetelét.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alkalmazott matematikai és természettudományos ismeretek (matematika, fizika, műszaki kémia, mechanika, informatika, ábrázolás és térinformatika, általános műszaki ismeretek) 30-45 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (mikro- és makroökonómia, vállalkozás-gazdaságtan, gazdasági jog és etika, minőségügyi ismeretek, infó-kommunikáció, humán és menedzsment ismeretek, EU agrárpolitika) 10-20 kredit;
- mezőgazdasági és élelmiszer-ipari diszciplínák (növénytani, állattani, talajtani ismeretek, élelmiszer-ipari műveletek és folyamatok, higiénia és minőségbiztosítás, növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti, élelmiszer-technológiai és élelmiszerlánc-biztonsági ismeretek) 10-20 kredit;
- általános gépészmérnöki diszciplínák (anyagismeret, hő- és áramlástan, gépelemek, elektro- és irányítástechnika, logisztika- és anyagmozgatás, gép- és épület-szerkezettan, gyártás- és

javítástechnológiák) 22-36 kredit;

- energetikai és környezetipari diszciplínák (települési és környezetműszaki ismeretek, műszaki logisztika, a melioráció és mezőgazdasági vízgazdálkodás gépesítése, környezettechnika, energiagazdálkodás, élelmiszer-ipari gépek és berendezések, munkavédelem, üzemeltetési és üzemfenntartási ismeretek) 18-28 kredit;
- mezőgazdasági és élelmiszeripai gépesítés diszciplínái (erőgépek, munkagépek, géprendszerek, ágazati gépesítés, gépüzemeltetés, gépfenntartás, műszaki fejlesztés) 18-28 kredit;
- IT és precíziós technológiák műszaki ismeretei (műszaki informatika, képfeldolgozás és távérzékelés, felhasználói szoftverek, irányítás- és szabályozástechnika, méréstechnika) 10-20 kredit.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által ajánlott intézményspecifikus műszaki ismeret, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 20-30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat három részből álló, féléves időtartamú (tizenkettő-tizenöt hét) gyakorlat, amelynek részei

- a szakmai alapképzéshez kapcsolódó legalább egy hét időtartamú gyakorlati képzés, szakmai tanulmányút,
- a szakmai alapozó képzéshez kapcsolódó legalább négy hét gépi munkavégző gyakorlat,
- a szakmai törzsanyaghoz kapcsolódó legalább hat hét szakmai-vezetői gyakorlat.

6. MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mezőgazdasági mérnöki (Agricultural Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: mezőgazdasági mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése***:*** Agricultural Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-40 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

7. Az alapképzési szak képzési célja és szakmai kompetenciák

A képzés célja mezőgazdasági mérnökök képzése, akik általános természettudományi ismeretekre alapozott mezőgazdasági, műszaki és gazdasági tudás birtokában vannak, Európai Uniós ismeretekkel, továbbá megfelelő szintű gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek a termelés közvetlen irányításához, valamint

egy adott gazdaságban alkalmazott technológiai folyamatok szükség szerinti módosításához, illetve új technológiák bevezetéséhez. Felismerik az élelmiszerláncban betölthető szerepköröket. Munkájuk során olyan megoldásokat keresnek és részesítenek előnyben, amelyek a társadalom és az egyének egészségét támogatják, illetve a környezet védelmét is szem előtt tartják. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mezőgazdasági mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a mezőgazdasági termelést megalapozó természettudományi, műszaki, technológiai, élelmiszerlánc-biztonsági, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmakat.
- Ismeri a mezőgazdasági ágazatokban használatos korszerű technológiákat és azok gyakorlati alkalmazását.
- Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.
- Ismeri az agrárium Európai Uniós és magyar intézményrendszerének felépítését, jogi szabályozását.
- Birtokában van mindannak az ismeretnek, amely képessé teszi szabatos szakmai kommunikációra, mezőgazdasági termelésben való közvetlen részvételre, annak támogatására, továbbá K+F+I projektek gyakorlati megvalósításában való aktív - operatív - szereplésre.

***b)* képességei**

- Képes családi gazdaságot alapítani és vezetni.
- Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére és annak megszüntetésére.
- Képes az az élelmiszerlánc-biztonsági alapelveket betartani és betartatni élelmiszer előállítása során.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.
- Ismeri a környezet és a mezőgazasági termelés egymásra hatását és képes munkájában komplex szemlélettel dönteni.
- Mezőgazdasági vállalkozások középvezetőjeként rendelkezik megfelelő kooperációs képességgel, melynek révén a szakmai utasításokat egyértelműen tudja értelmezni és közvetíteni a beosztottjai felé.
- Képes a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók, gyomnövények, valamint természetes ellenségeik azonosítására, az integrált növényvédelem megtervezésére és megvalósítására.
- Képes az ágazatra vonatkozó előírások, jogszabályok értelmezésére, azokat betartja és betartatja.
- Megfelelő kommunikációs képességgel rendelkezik, amely alkalmassá teszi szakmai véleményének, álláspontjának megfogalmazására és - vita esetén - annak megvédésére.

***c)* attitűdje**

- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá.
- Érzékeny a mezőgazdaság bármely szektorában felmerülő problémák, az újabb termelési irányzatok iránt és törekszik azok megoldására illetve bevezetésére.
- Felelős az élelmiszerlánc-biztonsági feltételek betartásáért.
- Szakmai döntéseiben fontos szerepet játszik a társadalom és az egyéni egészsége és a környezet védelme.
- A mezőgazdasági mérnök munkája során önállóan végzi szakmai feladatait.
- Önállóan tervezi meg életpályáját.
- Elfogadja a szakmai fejlődés fontosságát és az életpálya-tervezés fontosságát és tudatában van annak, hogy az élethosszig tartó tanulás a sikeres életpálya alapja.
- Ennek megfelelően folyamatosan képezi magát, tájékozódik a mezőgazdasági technológia területén zajló kutatásokról és azok eredményeiről.
- Érzékeny a mezőgazdasági termelés környezetvédelmi, állatjóléti, élelmiszerbiztonsági vonatkozásai iránt, amely megnyilvánul álláspontjának megfogalmazásában és napi munkájában egyaránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Képes önálló gazdálkodásra a mezőgazdasági termelést kiszolgáló szolgáltatói, kereskedelmi

szektorokban való önálló munkavégzésre vagy különböző méretű és jellegű mezőgazdasági vállalkozások termelői és operatív irányítói feladatainak ellátására, a tanácsadásra.

- A feladatai ellátása során fellépő döntéseiért, saját és a rábízott munkaerő munkájáért felelősséget vállal.
- Szakmai ismeretei alapján képes K+F +I projektek munkatervének önálló összeállítására és vállalja a fejlesztési tevékenység közvetlen irányításának felelősségét.
- Érti és hitelesen képviseli a mezőgazdaság bármely szektorának fontosságát, hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt.
- Elkötelezett a mezőgazdasági termelés pozitív társadalmi megítélésének fenntartása, javítása iránt.
- Szakmai kommunikációjában felelősen képviseli szakmai meggyőződését.
- Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1 A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományos alapismeretek [az általános és specifikus mezőgazdasági ismeretek megértéséhez és elsajátításához szükséges általános természettudományos (botanikai, zoológiai, kémiai, genetikai) ismeretek] 15-25 kredit;
- mérnöki alapismeretek [általános műszaki (informatikai, gépészeti) ismeretek] 4-10 kredit;
- mezőgazdasági és technológiai alapismeretek [az egyes mezőgazdasági ágazatok specifikus ismereteinek elsajátításához szüksége alapozó mezőgazdasági (talajtani, agrokémiai, mikrobiológiai, élelmiszerlánc-biztonsági, vízgazdálkodási, agrometeorológiai) ismeretek] 15-30 kredit;
- gazdasági és humán alapismeretek (a hazai és nemzetközi agrárgazdaság intézményrendszere, a mezőgazdasági termelés jogi és gazdasági szabályozásának alapjai, társadalmi jelentősége) 5-12 kredit;
- mezőgazdasági mérnöki szakmai ismeretek (a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó technológiai, operatív, gazdasági, társadalmi ismeretek, a növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés gyakorlati ismeretei) 75-100 kredit;
- komplex gyakorlati ismeretek (egy-egy mezőgazdasági üzem működésének, a hatékony és gazdaságos termelés megvalósítási gyakorlatának komplex megismerése) 30-36 kredit.

8.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező, az agrárium egy-egy szektorában történő elméleti, gyakorlati elmélyülést lehetővé tevő és a következő képzési szinten történő továbbtanulás lehetőségét megalapozó, választható ismeretek kreditaránya a képzés egészén belül 25-40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert,

középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódóan összesen három-öt hét gyakorlati képzésből, valamint egy félévig (tizenkettő-tizenöt hétig) tartó szakmai gyakorlatból.

7. MEZŐGAZDASÁGI SZAKOKTATÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mezőgazdasági szakoktató (Agricultural Instruction)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: mezőgazdasági szakoktató

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Instructor
- választható specializációk:
  - mezőgazdasági
  - élelmiszer-ipari
  - környezetvédelemi, vízgazdálkodási

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 146

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mezőgazdasági szakoktatók képzése, akik felkészültek a specializációnak megfelelő, az Országos Képzési Jegyzék szerinti környezetvédelem-vízgazdálkodás, mezőgazdaság, élelmiszeripar szakmacsoportjaiba tartozó adekvát szakképesítések iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzéseiben folyó szakmai gyakorlati tárgyak oktatására, az összefüggő szakmai gyakorlatok megtervezésére, szervezésére, vezetésére, lebonyolítására felkészültek a pedagógus kompetenciaelvárások teljesítésére.

A képzés része a szakmai gyakorlati tantárgyakhoz kapcsolódó tanműhelyi, szakképző intézményen belüli és kívüli összefüggő szakmai (vállalati képzőhelyeken folytatott üzemi, tanműhelyi) gyakorlatok lebonyolítása, illetve a felsőoktatási szakképzés, a felnőttképzés és átképzés, valamint a közoktatás gyakorlati képzési feladataira történő felkészítés.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mezőgazdasági szakoktató

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait, a szakképesítések rendszerét.
- Ismeri az agrár szakterületi szakmacsoportba tartozó szakképesítések rendszerét.
- Ismeri az agrár irányultságú szakképesítések szakmai gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
- Ismeri az egészségmegőrzéssel és az egészségfejlesztéssel kapcsolatos alapvető elvárásokat, különösen a szakképzés adekvát szakterületén érvényesítendő élelmiszerlánc-biztonsággal, környezet-, munka-, baleset- és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelményeket.
- Rendelkezik a mezőgazdasági szakoktatói tevékenységhez szükséges természettudományos, gazdasági menedzsment ismeretekkel, a speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri az új, korszerű technológiákat, azok alkalmazását. Nyomon követi és beépíti a tananyagba a szakterületre jellemző termelési és gazdálkodási eljárásokat, technológiai fejlődéseket.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.
- Új módszereket és eljárásokat alkalmaz az oktatásban, a specializációknak megfelelő területeken.

***b)* képességei**

- Képes gyakorlati oktatói tevékenység folytatására.
- Képes szakképzést nyújtó középiskolában és felnőttképzésében az adott szakiránynak megfelelő gyakorlati tárgyak oktatására, a gyakorlatok vezetésére, a 10. évfolyam elvégzéséhez vagy annál

alacsonyabb iskolai előképzettséghez kötött szakképesítések esetén a képzés gyakorlattal összekötött szakmai elméleti tantárgyaiban, laboratóriumi, műhelygyakorlati foglalkozásain az oktatási feladatok ellátására.

- Képes a szakterületi képzéssel kapcsolatba hozható tanügyi dokumentumok, jogszabályok és iskolai dokumentumok használatának oktatására.
- Gyakorlati foglalkozásokat és összefüggő szakmai gyakorlatokat tervez, szervez, vezet és irányít.
- Meghatározza a gyakorlati foglalkozások tantervhez igazodó céljait, követelményeit; a foglalkozásokhoz szükséges személyi, tárgyi, környezeti és pénzügyi feltételeket, továbbá biztosítja a tanulók egészségének, testi épségének védelmét.
- Képes a szaktárgy tanórán és iskolán kívüli tanulás tervezésének oktatására, a végzettségének megfelelő korosztály, továbbá a felnőttképzés keretében.
- Képes a tanulók személyiségének életkorukkal összhangban lévő fejlesztésére a gyakorlati munkavégzések folyamatában.
- Képes a szakterületen alkalmazott technikai eszközök és technológiai folyamatok megismertetésére.
- Képes a gyakorlati képzés során a szakmai feladatok ellátásához szükséges kompetenciák fejlesztésére.
- Képes a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kezelésére.
- Képes a szakképzést folytató és a vizsgáztatással kapcsolatos feladatokat ellátó intézmények számára a gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
- Képes a gyakorlati oktatás tartalmának ellenőrzésére és értékelésére.
- Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére.
- Képes a gyakorlati vizsgák megszervezésére és lefolytatására.
- Képes szakmai gyakorlati vizsgára történő felkészítésre, valamint szakmai bizottsági tagként gyakorlati vizsgáztatási feladatok ellátására.
- Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályaorientációs feladatok ellátására.
- Képes a környezet-, munka-, baleset- és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelmények érvényesítésére a szakmai gyakorlati képzésben.
- Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és idegen nyelven történő megértésére és használatára.
- Képes saját önálló tanulásának megtervezésére és megszervezésére.
- Hatékonyan választja meg az elmélet és a gyakorlat kapcsolatát, egységét támogató munkaformákat, alkalmazza őket a szakképzés folyamatában.
- A pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban képes szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióra.
- Képes a termelési, szolgáltatási folyamatot alkotó munkafolyamatok meghatározására.
- Képes a munkafolyamatokban alkalmazható eszközök, szerszámok, gépek és berendezések megválasztására, működtetésére.
- Képes a szakmai szocializáció megalapozását segíteni.
- Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés eredményeinek felhasználására.
- Képes szakmai és érdekvédelmi szervezetekben való közreműködésre.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
- Váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Fejleszti a szakmával kapcsolatos hivatástudat kiépítését.
- Ismeri a szakterületi, szakmai érvényesülési és szakmai mobilitási lehetőségeket, képes ezen ismeretek megosztására.
- Rendszeres kapcsolatot tart a gazdálkodó vagy szolgáltató szervezetekkel, üzemekkel.
- Képes az üzem és az iskola érdekeinek egyeztetésére, képviseletére.
- Részt vesz az iskola vagy a szakképző intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének kialakításában.
- Közreműködik a település, a kistérség és a régió fejlesztésében.
- Képes adott szakképesítés szerinti munkahelyek sajátos munkavédelmi és biztonságtechnikai ismereteinek közvetítésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- A szakoktató képzésben közös képzési tartalmak ismeretei (Nemzeti alaptanterv szakterületi és szakmacsoportos ismeretei. Pedagógiai és pszichológiai elméleti, gyakorlati ismeretek.) 30-40 kredit;
- A mezőgazdasági szakoktató képzés szakterületi ismeretei 120-130 kredit, melyből
  - szakoktatói tevékenységhez szükséges alapozó (természettudományos gazdasági és gazdaságmenedzsment) ismeretek 30-40 kredit;
  - a mezőgazdasági szakoktató - specializáció szerinti - adekvát (környezetvédelem és vízgazdálkodás, mezőgazdaság, élelmiszeripar) Országos Képzési Jegyzék szakmacsoportjába tartozó szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tárgyainak oktatásához szükséges általános és speciális módszertani és gyakorlati ismeretei 80-90 kredit;
  - a mezőgazdasági szakoktató képzés specializációihoz kapcsolódó választható ismeretek (pedagógiai és pszichológiai ismeretek, Országos Képzési Jegyzék szakmai gyakorlati ismeretek) 15-25 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, iskolai és munkahelyi összefüggő gyakorlat és portfolió készítése, amelynek kreditértéke 30 kredit.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés folyamán a hallgatók különböző tantárgyaikhoz (Nemzeti alaptanterv szakterületi és Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképesítés szakmacsoportos ismeretek, pedagógiai-pszichológiai gyakorlati ismeretek, a szakképesítés szakmai gyakorlati ismeretei) kötődően folyamatosan oldanak meg olyan projektfeladatokat, melyek feltétele a tantervben meghatározott iskolai gyakorlatokon való részvétel.

A képzés utolsó félévében kötelező összefüggő iskolai és munkahelyi gyakorlaton kell részt venni. Ennek során a hallgatók elsajátítják szakterületük gyakorlati képzésének sajátosságait és feladatait a szakképző intézményekben és gyakorlati képzőhelyeken. A gyakorlat folyamán mentoraik irányításával önálló oktatási és szakmai tevékenységet folytatnak.

8. SZŐLÉSZ-BORÁSZ MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szőlész-borász mérnöki (Viticulture and Oenology Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: szőlész-borász mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Engineer of Viticulture and Oenology

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szőlész-borász mérnökök képzése, akik megszerzett szőlőtermesztési-borászati és ezzel összefüggő piaci ismereteik birtokában képesek a különféle nagyságú és szerkezetű termelőegységekben folyó szőlészeti-borászati munka szervezésére és irányítására, a K+F+I tevékenységben történő részvételre a szőlészet és borászat területén. Alkalmasak önálló borászati gazdaságok létrehozására és azok üzemeltetésére, valamint borászati termékek forgalmazására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szőlész-borász mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az agrárgazdaság egészére, a mezőgazdasági termelésre és az élelmiszerlánc-biztonságra vonatkozó alapfogalmakat, azok főbb jellegzetességeit és összefüggéseit, valamint a szőlészeti és borászati ágazat szereplőinek szerepét, azok funkcióit és az ágazathoz kötődő folyamatokat.
- Tisztában van a szőlészetet és borászatot megalapozó természettudományi (matematika, biometria, fizika, alkalmazott informatika, kémia, növénytan, növényélettan, genetika, általános mikrobiológia) és mérnöki alapismeretekkel, valamint a szakma műszaki és gazdaságtudományi alapjaival (közgazdaságtan, üzemtan).
- Birtokában van a szőlész-borász szakma általános szakmai ismeretköreivel az élelmiszer- és borászati kémia, az analitika, az egészségtan, az élelmiszerlánc-biztonság, a mikrobiológia, az élelmiszer-ipari alapműveletek (mérés és automatizálás, munkavédelem, hő- és anyagátadás), a géptan területén.
- Tisztában van a rovartan, a kórtan, az agrometeorológia, a talajtan, az agrár- és élelmiszer-ipari gazdaságtan szőlészeti és borászati vonatkozásaival.
- Birtokában van a szőlészet és borászat ágazatához kapcsolódó vezetési, szervezési és marketing ismereteknek, valamint a minőségbiztosítás vonatkozó szakterületeinek.
- Ismeri a szőlőtermesztés és borászat történetét.
- Jártas a szőlőtermesztés biológiai és ökológiai alapjaiban, a termőhelyismeretben, szőlőtermesztés-technológiai ismeretekben, (hagyományos, organikus, biodinamikus, integrált) művelési irányzatokban.
- Ismeri a szőlőtermesztés gépesítését, a borászati technológia (borkészítés, erjesztésirányítás, borkezelések, borstabilizálás), a minőségszabályozás, az organoleptikus értékelés és a kóstolástechnika fontosabb elemeit.
- Tisztában van a szőlő növényvédelmével, a szőlő-fajtaismerettel és -használattal, a szőlőnemesítés és a

biotechnológia alapjaival, a szőlőszaporítás ismereteivel.

- Ismeri a szőlőtermesztés rendeleti szabályozását és eredetvédelmét.
- Tisztában van a szőlészet és borászat gyakorlatának elemeivel (műszerek, gépek, berendezések működési alapelveivel, a melléktermékek kezelésére vonatkozó ismeretekkel).
- Ismeri a szőlészet és borászat területének alapvető etikai szabályait.
- Ismeri a mezőgazdaság, ezen belül a szőlő- és bortermelés intézményhálózatát, az ágazat működésének jogszabályi hátterét és a kapcsolódó menedzsment-ismereteket (függetlenül a gazdálkodó egység méretétől).
- Ismeri az agrárpolitika valamint a vonatkozó szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető elemeit és összefüggéseit.
- Birtokolja a szakterületi problémák azonosításához szükséges ismereteket és a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszereket.
- Tisztában van a K+F+I tevékenység szerepével és az agrárgazdaságban - különösen a szőlő és bor ágazatban - betöltött szerepével.
- Rendelkezik a tevékenységi területén alkalmazható olyan korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismeretekkel, amelyekkel képes erősíteni a munkaszervezetek egészséget támogató voltát.
- Ismeri a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.

***b)* képességei**

- Képes a szőlészet és borászat területén önálló szakmai álláspont kialakítására, annak megvédésére; szakmailag megalapozott vélemény megalkotására.
- Értelmezni tudja az agrárgazdasági szereplők viselkedésének, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét.
- Átlátja a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.
- Képes szőlészeti és borászati eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások elosztására, részt tud venni a szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában és a következtetések levonásában (nemcsak operatív szinten).
- Képes a szőlészet és borászat területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek ágazati, valamint kis-és középvállalkozások irányítására, és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási és környezetvédelmi előírásokat is.
- Létre tud hozni és fenn tud tartani korszerű szőlőültetvényeket.
- Képes ültetvény-beruházási tervdokumentációk, termesztési és borászati technológiai tervek készítésére, a szakterületi fejlesztésre.
- Magas szinten képes végezni, irányítani és fejleszteni korszerű, gépesített termesztéstechnológiákat.
- Tudja alkalmazni az ismert szőlőtermesztés-technológiai irányzatokat.
- Felismeri a szőlő kórokozóit, kártevőit és az ültetvényben előforduló gyomnövényeket, növényvédelmi mérnökkel együttműködve képes az ellenük való hatékony és élelmiszerlánc-biztonságot nem veszélyeztető védekezési módszerek kidolgozására, alkalmazására.
- El tudja látni a megtermelt alapanyag feldolgozásával és a késztermék forgalmazásával kapcsolatos teendőket, a megtermelt szőlő minőségét megtartó borkészítést.
- Képes irányítani a szőlőfeldolgozás és borkészítés folyamatát.
- Képes bormarketing végzésére, annak segítésére.
- Tud borkezelést végezni.
- Alkalmazni képes a borharmónia létrehozására irányuló módszereket.
- Képes alkalmazni a korszerű borászati technológiákat, a minőségbiztosítás és minőség-ellenőrzés lépéseit.
- Korszerű, ökonómiai szemlélettel tudja értékelni a termesztési módszereket és a borkészítést.
- Szakmai irányítás mellett részt vesz kutatási projektben a projekt részfeladataiban, képes annak operatív szintű, közvetlen irányítására.
- Megérti a szakterülettel kapcsolatos idegen nyelvű információkat, a speciális szakkifejezéseket aktívan alkalmazza, az írásbeli és szóbeli kommunikáció eszközeivel együtt.
- Képes a szőlészeti és borászati szakterület tudásanyagának összegző értékelésére anyanyelvén valamint

annak szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is.

- Magas szinten képes alkalmazni a szőlészeti és borászati szakma szókincsét anyanyelvén és egy idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- Együttműködő-készség és kapcsolatteremtő képesség jellemzi.
- Döntési és kezdeményező készséggel bír.
- Etikus szakmai felelősségtudat jellemzi.
- Birtokában van az önképzés iránti igénynek, nyitott a szakmai innovációk befogadására.
- A szőlész-borász szakma iránti problémaérzékenység jellemzi, törekvő azok megoldásában.
- Elkötelezett a minőség és az élelmiszerlánc-biztonság mellett.
- Elkötelezett a környezettudatos szőlészeti és borászati tevékenység iránt.
- Nyitott a szőlő-bor ágazat alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára.
- Elfogadja és képviseli a szőlész-borász szakma legfontosabb értékeit.
- Különös gondot fordít az egészség- és környezettudatos technológiák alkalmazására és hulladékkezelésre.
- A mérnöki munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A termelés-szervezeti egységek szintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért, valamint felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai fejlődési útját.
- Hatékony önképzésre törekszik, az ehhez szükséges forrásokat felkutatja a szőlészet és borászat területén.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi (matematika, biometria és informatika, fizika, kémia, biológia, mérnöki (közgazdaságtan, üzemtan) alapozó diszciplínák 44-58 kredit;
- a szőlész-borász szakmát megalapozó szakmai tudományterületek (élelmiszer-kémia és analitika, mikrobiológia, élelmiszer-ipari alapműveletek, mérés és automatizálás; munkavédelem, hő- és anyagátadási borászati műveletek, szőlészeti és borászati gépek; agrometeorológia, talajtan, gazdaságtan; vezetési, szervezési és marketing ismeretek, minőségbiztosítás) 47-57 kredit;
- a szőlész-borász specifikus szakterületek (a szőlőtermesztés és borászat története, a szőlőtermesztés biológiai és ökológiai alapjai, termőhelyismeret, kapcsolódó jogi ismeretek, technológiai és géptani ismeretek, termesztéstechnológia, művelési irányzatok, a szőlő kórtana és növényvédelme; szőlőfajtaismeret és -használat, korszerű nemesítési ismeretek; borászati technológia, minőségszabályozás, organoleptikus értékelés) 39-65 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze. Egy legalább három alkalommal megszervezett, egyenként egy hét időtartamú, a szak kiemelt tárgyköreit (szőlészet, borászat) érintő, a szorgalmi időszakba beépített szakmai gyakorlat, amelyeknek hallgatói munkaigényét a megfelelő tantárgyak kreditértékébe kell beépíteni, továbbá egy fél évig (tizenöt hétig) tartó szakmai gyakorlat.

9. TÁJRENDEZŐ ÉS KERTÉPÍTŐ MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tájrendező és kertépítő mérnöki (Landscape Management and Garden Construction Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: tájrendező-kertépítő mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Landscape and Garden Engineer
- választható specializációk: kertépítő, tájrendező, településüzemeltető

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tájrendező-kertépítő mérnökök képzése, akik ökológiai, műszaki, építészeti technológiai, gazdasági, környezetegészségügyi és vezetési ismereteik birtokában felkészültek a táj, a települések és a különböző létesítmények környezetének kertépítési, építési-kivitelezési, rendezési, fenntartási és üzemeltetési feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A tájrendező-kertépítő mérnök

***a)* tudása**

- Rendelkezik a tájrendező, a kertépítő és a településüzemeltető szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudásával, ismeri a különböző elméleti megközelítéseket és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri a tájrendező és kertépítő tervező, kivitelező és fenntartó tevékenység egészére vonatkozó ökológiai összefüggéseket, alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket.
- Ismeri és érti a szakterületéhez kapcsolódó műszaki alapokat (műszerek, gépek, berendezések, szoftverek működését).
- Ismeri a kertépítéshez, tájrendezéshez és településüzemeltetéshez szükséges tervezési alapokat, és megérti a tervek műszaki tartalmát.
- Ismeri a kert- és tájépítészetet, a településüzemeltetést, valamint a kapcsolódó szakterületeket működtető intézményhálózatot és jogszabályi hátteret.
- Rendelkezik a szakterületen alkalmazható menedzsment-ismeretekkel, a gazdálkodó egység méretétől (családi gazdaság, iparszerű gazdálkodás) függetlenül képes önálló vállalkozást vezetni.
- Ismeri a szakterület szakmai szókincsét, annak sajátosságait anyanyelvén és egy idegen nyelven.
- Ismeri a képzési terület általános ökológiai, építészeti, gazdasági és vezetési formáit, módszereit.
- Ismeri és alkalmazza az egészségbarát, környezetbarát és környezetkímélő technológiákat, ismeri és különös gondossággal alkalmazza a környezettudatos hulladékkezelés módszereit.

***b)* képességei**

- Képes a rutin szakmai problémák azonosítására, azok elméleti és gyakorlati szintű feltárásához szükséges nyomtatott és elektronikus szakirodalmi források önálló feldolgozására, az analitikus és szintetikus gondolkodásra és az adekvát értékelésre.
- Képes szakmailag megalapozott véleményt alkotni az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazhatóságáról.
- Képes a táj- és kertépítészet, valamint a településüzemeltetés szakterületi szereplőinek viselkedését, intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni és azt munkája során felhasználni.
- Kreatív, rendelkezik vizuális kifejezőkészséggel, gyakorlattal és kultúrával.
- Képes szakterületén átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert, és így képes megtervezni életpályáját.
- Képes eljárások megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására.
- Képes szakterületével kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására.
- Képes tevékenységének környezet- és egészségtudatos módon való megszervezésére, végzésére, az egészséget támogató megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

- Hitelesen közvetíti a tájrendező, kertépítő és településüzemeltető szakma társadalmi szerepét, értékeit.
- Vállalja és hitelesen képviseli a kertépítészet, a tájrendezés és településüzemeltetés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepét.
- Elfogadja a szakmai fejlődés, valamint az életpálya-tervezés fontosságát.
- Szakmai kérdésekhez konstruktívan, együttműködési szándékkal áll hozzá, kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt.
- Környezettudatos szemlélettel rendelkezik.
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő ökológiai, környezeti és műszaki problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására.
- Nyitott az új szakmai eredmények hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Folyamatos önképzésre törekszik.
- Elfogadja és képviseli szakterületének legfontosabb értékeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szakmai kérdések megválaszolását, a problémák megoldását önállóan vagy másokkal együttműködve, a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával végzi.
- Szakterületén önálló szakmai álláspont alakít ki és azt meg is védi.
- Szakmai irányítás mellett kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítását végzi.
- Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A szervezeti egységek szintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományos alapismeretek (matematika, informatika, ábrázoló geometria és rajz, növénytan, Magyarország tájföldrajza, dendrológia) 30-40 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (mikro- és makroökonómia, vállalkozási ismeretek, közigazgatási és jogi ismeretek, társadalomtudományi ismeretek) 10-20 kredit;
- tájrendező-kertépítő mérnök szakmai ismeretek (mérnöki alapismeretek, táj-, település és kertépítészet történet, építészet, geodézia és tereprendezés, út- és közműépítés, kert- és szabadtérépítés, természetvédelem, tájrendezés, térinformatika, környezetvédelem, településépítészet és -rendezés, település- és zöldfelület-gazdálkodás) 65-70 kredit;
- választás szerinti specializációk szakmai ismeretei 40-45 kredit.

8.1.2. A választható specializációk és azok szakterületi, diszciplináris ismeretei:
a) kertépítő specializáció (települési zöldfelületek, magánkertek és zöldfelületek kivitelezési, fenntartási munkáihoz kapcsolódó feladatok irányítása, elvégzése);
b) tájrendező specializáció (települési külterületek, természeti területek, nemzeti parkok és egyéb védett területek táj- és természetvédelmi menedzsmentjéhez, fenntartásához kapcsolódó feladatok elvégzése);
c) településüzemeltető specializáció (települési közterületek, városüzemeltetés munkáihoz kapcsolódó feladatok irányítása, elvégzése).

8.2. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat egy félévig (tizenkettő-tizenöt hétig) tartó egybefüggő szakmai gyakorlat.

10. TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: természetvédelmi mérnöki (Nature Conservation Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: természetvédelmi mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Nature Conservation Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 852

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja elhivatott, szakmai tudással és gyakorlati ismeretekkel egyaránt rendelkező és a problémák alapjainak feltárására és megoldására képes, holisztikus szemléletű természetvédelmi mérnökök képzése,

akik képesek a természetvédelem általános és sajátos feladatainak szervezésére és végrehajtására. A természeti értékek védelmének fontosságát megfelelő módon és alapossággal képesek képviselni az élet minden területén. A természeti értékekkel és megújítható természeti erőforrásokkal tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetekkel (erdő-, mező-, hal-, vad-, gyepgazdálkodási, vidék- és településfejlesztési szervezetek) fenntartott munkakapcsolat során érvényesíteni tudják a természetvédelmi elveket és előírásokat; alkalmasak a természetvédelmi szemléletformálásra. Birtokában vannak a tevékenységi területükön alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében. Ismerik a természettel való kapcsolatnak az egyének és a társadalom egészségére gyakorolt hatásait. Felismerik a különböző ágazatok közötti együttműködési lehetőségeket a természeti környezet fenntartható használata és a természeti értékek megőrzése érdekében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A természetvédelmi mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a klíma-, természetvédelmi, mező- és erdőgazdasági, vízgazdálkodási, vad- és halgazdálkodási, környezetvédelmi alapfogalmakat, az ezekkel kapcsolatos főbb adatokat és összefüggéseket, a releváns szereplőket, funkciókat és folyamatokat.
- Ismeri és érti a természetvédelmi kezeléshez, nyilvántartáshoz és ismeretterjesztéshez használt műszerek, gépek, szoftverek működését.
- Ismeri a természet- és környezetvédelmi, mező- és erdőgazdasági, vízgazdálkodási, vad- és halgazdálkodási intézményhálózatot, jogszabályi hátteret.
- Tájékozott a környezet- és természetvédelem aktuális kérdéseiben.
- Ismeri a természetvédelmi problémák megoldásához szükséges információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszereket.
- Alaposan ismeri a szakterület szakmai szókincsét.
- Rendelkezik a természetvédelem általános és egyéni feladatainak szervezéséhez és végrehajtásához szükséges elméleti tudással.
- Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

- Képes a menedzs a természetvédelem feladatainak összeegyeztetésére.
- Képes a természetvédelmi adattárak, az erdészeti és vadgazdálkodási üzemtervek, a földnyilvántartások adatainak, térképeinek használatára.
- Útmutatás alapján képes ökológiai szemléletű fajmegőrzési, élőhely-fejlesztési, tájrekonstrukciós feladatok elvégzésére.
- Képes a természetvédelem hatósági és igazgatási feladatainak, valamint a mező-, az erdő-, a hal-, a vad-, a vízgazdálkodási vállalkozások, nem-kormányzati szervek természetvédelmi feladatainak ellátására, ökoturisztikai tevékenység végzésére.
- gazéletpályáját.
- Végrehajtóként képes részt venni a K+F+I tevékenységben.
- Képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására.
- Képes szakterülete tudásanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is.
- Képes szakterületével kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére.
- Képes felismerni az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.
- Rendelkezik a természetvédelem általános és egyéni feladatainak szervezéséhez és végrehajtásához szükséges gyakorlati készséggel.
- Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli a természetvédelem társadalmi szerepét.
- Elfogadja a szakmai fejlődés, valamint az életpálya-tervezés fontosságát, folyamatos önképzésre törekszik.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és nemzetközi értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Környezettudatos szemlélettel rendelkezik.
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően.
- Elfogadja a K+F+I tevékenységhez kötődő jogi, etikai normákat, szabályokat.
- Nyitott a természetvédelmi szakma alapvető értékeinek, eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal hazánk természeti örökségének megőrzéséért és védelméért, a fenntarthatóság szemléletének a mindennapokban történő megjelenítéséért, és a vidéki térségek felemelkedéséért, hazánk Alaptörvényének szellemiségével összhangban.
- Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, -etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Útmutatás mellett képes szakmai projektek részfeladatainak elvégzésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természet- és környezetvédelmi ismeretek 40-60 kredit;
- természettudományos ismeretek 40-60 kredit;
- mező-, erdő-, hal- és vadgazdálkodási ismeretek 30-50 kredit;
- műszaki, statisztikai és informatikai alapismeretek 5-15 kredit;
- gazdaságtudományi, jogi és igazgatási ismeretek 10-20 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat része a nappali képzésben az első hat képzési időszakhoz tartozó, legalább 160 óra gyakorlat, amiből legalább 80 óra komplex terepgyakorlat, továbbá az egy féléves, egybefüggő, tizenkettő-tizenöt hét időtartamú, több különböző gyakorlóhelyen is megszervezhető gyakorlat.

11. VADGAZDA MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vadgazda mérnöki (Wildlife Management Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vadgazda mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Wildlife Management Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 623

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vadgazda mérnökök képzése, akik ökológiai, környezettudatos, élelmiszerlánc szemléletük alapján képesek a vadvédelem, a vadgazdálkodás, a természeti erőforrás-kezelés és a természetvédelem általános és sajátos feladatainak a megtervezésére, szervezésére, irányítására és végrehajtására. A vadállománnyal, mint megújítható természeti értékkel tevékenységet folytató gazdálkodó vagy egyéb szervezetekkel (erdészeti, mezőgazdasági, halászati, gyepgazdálkodási, vidék- és településfejlesztési szervezetek) fenntartott munkakapcsolat során a vadgazda mérnökök érvényesíteni tudják a vadvédelmi és természet- megőrzési elveket és előírásokat, a vadgazdálkodás érdekeit; alkalmasak a vadgazdálkodás speciális feladatainak ellátására, a természet-megőrzési szemléletű nevelésre és a vadászati turizmus szervezésére. Birtokában vannak a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vadgazda mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a vadbiológia és vadgazdálkodás területének főbb alapfogalmait, tényeit, az ágazati jellegzetességeket, összefüggéseket és a szakterület szaknyelvi szókincsét.
- Ismeri a vadgazdálkodás és a kapcsolódó agrárszakterületek, kiemelten a növénytermesztés, állattenyésztés, erdőgazdálkodás és természetvédelem gazdálkodási rendszerét, a kapcsolódó intézményhálózatot, funkciókat és folyamatokat.
- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vadgazdálkodással kapcsolatos előírásait.
- Ismeri és érti a vadgazdálkodásban és az azt megalapozó adatgyűjtések során alkalmazható eszközök, műszerek és gépek működését.
- Ismeri a vadgazdáskodás és vadászat állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági jogszabályait, a kapcsolódó intézményhálózatot, funkciókat és folyamatokat.
- Rendelkezik a vadgazdálkodás és a vadászat alapvető etikai szabályainak ismeretével, ismeri a vadászok etikai szabályzatát.
- Ismeri a vad tartásának és hasznosításának lehetőségeit és módszereit, az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszerhigiéniai feltételeit, a vad, mint élelmiszer alapanyag tárolására, szállítására, feldolgozására vonatkozó szabályokat.
- Ismeri a szakterület továbbképzési lehetőségeit és szükségességét.
- Tisztában van a végzettség birtokában betölthető álláslehetőségekkel, ismeri a szakmai előlépések

szintjeit és rendelkezik az ezek eléréséhez szükséges kommunikáció formáival, módszereivel és eszközeivel.

- Ismeri és érti a vadgazdálkodásban végbemenő folyamatok általános összefüggéseit, kölcsönhatásait, rendelkezik az ehhez szükséges legfontosabb elméleti és módszertani alapokkal, a kapcsolódó gyakorlati ismeretekkel.
- Tájékozott az agrárpolitikához és a vadgazdálkodáshoz kapcsolódó (támogatási, adózási) szakpolitikák alapvető funkciói és összefüggései vonatkozásában. Rendelkezik a vadgazdálkodásban alkalmazható menedzsment-ismeretekkel a gazdálkodó egység méretétől és típusától függetlenül.
- Birtokában van a vadgazdálkodás szakterületén a problémák azonosításához szükséges ismereteknek és a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszereknek.
- Szakismerete birtokában átlátja és érti a kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek szerepét, célját az agrárgazdaságban és a vadgazdálkodásban.

***b)* képességei**

- Képes a vadgazdálkodás és a vadbiológia adatgyűjtések területén szakmai álláspontjának kialakítására, mások eltérő álláspontjának értékelésére és az esetleges ellentétes, vagy ellentmondó álláspontok megvitatására és annak megvédésére a viták során.
- Képes eljárások megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.
- Képes a vadgazdálkodás területén működő vállalkozások, vadgazdálkodási egységek, termelőüzemek ágazati irányítására és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási, környezetvédelmi és természetvédelmi, valamint élelmiszer-biztonsági előírásokat is.
- Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására.
- Képes felismerni az internettechnológia nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli a vadgazdálkodás és a vadbiológia ökológiai, gazdasági és társadalmi szerepét.
- Nemcsak ismeri, hanem elfogadó és értő módon képviseli szakterületének legfontosabb értékeit és eredményeit.
- Érti és alkalmazza a vadgazdálkodás és az agrárszakterület szakmai és az általános emberi kommunikáció szabályait.
- Elfogadja a szakmai fejlődés, valamint az életpálya-tervezés fontosságát, különös tekintettel a természeti erőforrások, köztük a vadállomány sikeres megőrzéséhez és hasznosításához szükséges ismeretek folyamatos megújulására.
- Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá, kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Kritikusan fogadja el a munkahelye munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit. Környezettudatos szemlélettel rendelkezik, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodási ismereteit alkalmazza.
- Érzékeny a vadgazdálkodással kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő szakmai problémák megoldásához.
- Fogékony a szakterülethez kapcsolódó eszközök, műszerek berendezések működéséhez szükséges ismeretek befogadására.
- Nyitott a vadbiológia és a kapcsolódó tudományterületek alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Képes a hatékony önképzésre, az ehhez szükséges források felkutatására.
- Képes az agrárium területén átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert, és így képes megtervezni életpályáját.

- Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A termelésszervezeti egységek szintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Szakmailag megalapozott, felelős és önálló véleményt alkot az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazhatóságáról.
- Felelősen képes anyanyelvén szakterülete tudásanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is. A szakterületével kapcsolatos idegen nyelvű információkat megérti, a vadgazdálkodáshoz kapcsolódó speciális szakkifejezéseket önállóan alkalmazza.
- Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.
- Felelősségtudata és önállósága a kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységekhez kötődő jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi, mezőgazdasági, műszaki, természet- és környezetvédelmi, valamint társadalomtudományi alapozó ismeretek 50-80 kredit:
  - természettudományos, műszaki, természet- és környezetvédelmi, valamint vízgazdálkodási alapismeretek,
  - általános jogi, igazgatási, kommunikációs és gazdálkodási alapismeretek,
  - agrárágazati (növénytermesztési, állattenyésztési és erdőgazdálkodási) alapismeretek,
  - vadbiológiai, vadgazdálkodási és vadászati alapismeretek,
  - élelmiszer-biztonsági ismeretek;
- vadgazda mérnöki szakmai ismeretek 70-100 kredit

(vadászatszervezés és vadászati etika, vadbiológia, ágazati jogi és igazgatás, vadföldgazdálkodás és vadtakarmányozás, élőhelykezelés és fejlesztés, állományhasznosítás, vadkárelhárítás és -becslés, vadgazdálkodás tervezés, vadegészségtan, kynológia, fegyver- és lőszerismeret, munkavédelem, trófeakezelés és -bírálat, zárttéri vadgazdálkodási ismeretek, vadhús, vad élelmiszer és állati származékok kereskedelme és forgalomba hozatala);

- választható speciális vadbiológiai és vadgazdálkodási ismeretek, amelynek kreditaránya legfeljebb 50 kredit, beleértve a szakdolgozat kreditértékét is.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódó, összesen három-öt hét gyakorlati képzésből, amelynek teljesítése kreditérték nélküli kritériumfeltétel, valamint egy félévig (tizenhárom-tizenöt hétig) tartó szakmai gyakorlatból.

12. VIDÉKFEJLESZTÉSI AGRÁRMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vidékfejlesztési agrármérnöki (Rural Development Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vidékfejlesztési agrármérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Rural Development Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan vidékfejlesztési agrármérnökök képzése, akik képesek a termeléssel, szolgáltatással, szaktanácsadással összefüggő szervezési, irányítási, adminisztratív és logisztikai, valamint termelési feladatok ellátására. Az elsajátított agrártudományi, ökonómiai, menedzsment, üzemtani, elemzési-tanácsadási, agrár-kereskedelmi, agrármarketing, környezetvédelmi, regionális és térségi ismereteik birtokában, valamint a szakigazgatási feladatok és az agrárgazdaság kapcsolatrendszerének ismeretében képesek a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő szakmai munka végzésére. Rendelkeznek a vidékfejlesztés európai uniós normák szerinti értelmezéséhez, vidékfejlesztési programok tervezéséhez, lebonyolításához szükséges szakismeretekkel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vidékfejlesztési agrármérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.
- Ismeri az élelmiszerlánc-biztonság alapvető összefüggéseit.
- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.
- Tájékozott az agrár- és vidékfejlesztési politika hazai és nemzetközi funkcióiban és összefüggéseiben.
- Ismeri a vidékfejlesztésben alkalmazható menedzsmentismereteket a gazdálkodó egység méretétől függetlenül.
- Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.

- Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.
- Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási termelési feladatok egészségszempontú meghatározó megoldásait.
- Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok tereléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.
- Ismeri a vidéki társadalmi változásokat, azok összefüggéseit és a vidék-társadalom-mezőgazdaság egymásra hatásának aspektusait.
- Ismeri a korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási irányokat, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.
- Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a a környezetvédelem területén komplexen átlátni a szakmai előrelépéshez szükséges feltételrendszert.
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.
- Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.
- Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos idegen nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.
- Képes az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközök hatékony alkalmazására, felismeri az IT nyújtotta lehetőségek használatának előnyeit és hátrányait, ha szükséges, képes ezek tudatos és szakszerű használatára.
- Képes a vidékfejlesztéshez kapcsolatos agrármérnöki feladatok ellátására és az ehhez szükséges informatikai (adatbázis kezelés, programalkalmazás) ismeretek alkalmazására.
- Képes az emberi egészséget, az élelmiszerlánc-biztonságot támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére.
- Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra.
- Befogadó mások véleménye, a vidékfejlesztés ágazati, regionális, nemzeti és európai értékei iránt.
- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.
- Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.
- Nyitott a tértudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészségszempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
- Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.
- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.
- Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető

összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.

- Szakmai irányítás mellett képes vidékfejlesztési kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő, közvetlen irányítására.
- Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi alapismeretek (gazdaságtudományi, jogi és közigazgatási ismeretkörök a gazdasági folyamatok megértéséhez, elsajátításához) 25-35 kredit, amelyből
  - gazdaságmatematikai, informatikai ismeretek 5-15 kredit,
  - közgazdaságtani, statisztikai ismeretek 10-15 kredit,
  - agrár- és gazdasági jogi ismeretek, közigazgatási alapismeretek 5-15 kredit;
- agrártechnológiai és agrár-természettudományi alapismeretek (az egyes mezőgazdasági ágazatok termelési folyamataihoz szükséges agrár-természettudományi és mezőgazdasági alapismeretek) 35-45 kredit, amelyből
  - növénytermesztési, kertészeti, állattenyésztési, élelmiszerlánc-biztonsági alapismeretek 15-25 kredit,
  - mezőgazdasági műszaki alapismeretek 4-10 kredit,
  - talajvédelmi, vízgazdálkodási, környezetgazdálkodási ismeretek 4-15 kredit,
  - agrártermelés természettudományi alapismeretek 4-15 kredit;
- agrárgazdasági és vállalkozási alapismeretek (a gazdasági, agrárpolitikai, vállalkozástervezési folyamatok megértéséhez szükséges agrárgazdasági és vállalkozásfejlesztési ismeretek) 35-45 kredit, amelyből
  - földhasználat, integrációs, agrár- és birtokpolitikai ismeretek 4-10 kredit,
  - természeti erőforrások, fenntartható vidékfejlesztés, gazdaságtani ismeretek 4-10 kredit,
  - pénzügy és számviteli, pályázati, támogatási ismeretek 5-15 kredit,
  - mezőgazdasági üzemtani ismeretek 5-15 kredit,
  - szaktanácsadási és agrárkereskedelmi ismeretek 5-10 kredit,
  - marketing, logisztikai ismeretek 5-10 kredit;
- regionális és vidékfejlesztési alapismeretek (a vidéki tér gazdasági összefüggéseinek megértéséhez szükséges regionális és vidékfejlesztési ismeretkörök) 35-45 kredit, amelyből
  - regionális gazdaságtani és vidékpolitikai ismeretek 5-15 kredit,
  - regionális elemzési módszerek ismeretei 4-10 kredit,
  - vidékfejlesztési ismeretek 4-15 kredit,
  - területi és projekttervezési ismeretek 4-10 kredit,
  - menedzsment és emberi erőforrás gazdálkodási ismeretek 5-10 kredit.

8.1.2. A vidékgazdaság működésének, annak gazdasági-, társadalmi összefüggéseinek elméleti és gyakorlati kérdéseihez kapcsolódó, választható speciális ismeretek 25-35 kredit, amelyből

- speciális térinformatikai ismeretek 5-8 kredit,
- vállalatirányítási és szervezési ismeretek 5-8 kredit,
- vidék- és civilbiztonsági ismeretek 5-8 kredit,
- környezetvédelmi és politikai ismeretek 5-8 kredit,
- közösségfejlesztési, szociológiai ismeretek 5-8 kredit,
- versenyképesség fejlesztési ismeretek 5-8 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két részből tevődik össze: a szakmai elméleti képzéshez kapcsolódóan összesen, legalább három hét gyakorlati képzésből, valamint egy félévig (tizenkettő-tizenöt hétig) tartó szakmai gyakorlatból áll, amely külső gyakorlati helyen is megszervezhető.

II. BÖLCSÉSZETTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. ANGLISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: anglisztika (English and American Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: anglisztika alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English and American Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik az angol nyelvet, az angol nyelvű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú C1 szintjén képesek angol nyelvű mindennapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, az oktatás, valamint az újságírás és a PR területén középvezetői szintű feladatokat is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az angol alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az angol nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az angol nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, szépirodalmi, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja az angol szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van az anglisztika jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.

- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) angol nyelvű szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi az anglisztika szakhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

***b)* képességei**

- Értelmezi az angol nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes az angolt elhelyezni a világ nyelvei között. Képes azonosítani az angol nyelv főbb társadalmi és regionális változatait, és tisztában van az angol nyelv terjedését, terjesztését magyarázó legfontosabb elméletekkel.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
- Képes legalább egy, Európán kívüli angol nyelvű kultúra, eszmerendszer szempontjából az angol nyelvű kultúrák jelenségeit értelmezni.
- Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél angolul, világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
- Műfajilag sokszínű angol nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez.
- Kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő angol nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- Világos, részletes szövegeket alkot sokféle témában, különösen az angolszász kulturális témakörökkel kapcsolatosan.
- Folyamatos és természetes módon olyan interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, amely egyik félnek sem megterhelő, valamint megérti az anglisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Későbbi munkahelyén a szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatokat is elvégez, illetve később irányít.
- Irányítás mellett képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projektalapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes alkalmazói tudását az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. Más kultúrákat elfogad, törekszik azok megismerésére és megértésére.
- Igénye van az európai és Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli az angol nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az angol nyelv-, irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik angol szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.

- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik az anglisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és angol szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, plágiummentes ismeretközvetítést alkalmaz.
- Az anglisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az anglisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Nyitott az angol nyelvű kultúrák hátterének megismerésére.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- angol nyelvfejlesztés 25-40 kredit;
- angol nyelvészet 15-40 kredit;
- angol nyelvű irodalmak 15-40 kredit;
- angol nyelvű kultúrák és társadalmak 15-40 kredit;
- választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület művelésére alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

Az angol szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az angol nyelv további (amerikanisztika, anglisztika) szakterületi ismeretei vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő angol nyelvtudás szükséges. A záróvizsga letétele a nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés angol nyelven folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

2. GERMANISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: germanisztika (Germanic Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - germanisztika, német alapszakos bölcsész
  - germanisztika, német nemzetiségi alapszakos bölcsész
  - germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcsész
  - germanisztika, skandinavisztika alapszakos bölcsész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Philologist in Germanic Studies, Specialized in German Studies
  - Philologist in Germanic Studies, Specialized in German as Ethnic Minority Studies
  - Philologist in Germanic Studies, Specialized in Netherlandistic Studies
  - Philologist in Germanic Studies, Specialized in Scandinavian Studies
- választható szakirányok: német, német nemzetiségi, néderlandisztika, skandinavisztika

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan germanisztikai szakemberek képzése, akik a germanisztika területén, valamint általános bölcsész- és társadalomtudományi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek, amely ismeretek révén képesek szakmájuk sokoldalú, inter- és multidiszciplináris gyakorlati és elméleti művelésére. Magas szinten ismerik a szakiránynak megfelelően a német, a holland, a dán, a svéd vagy norvég nyelvet, a germán eredetű kultúrákat. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú, C1 szintjén képesek a szakiránynak megfelelően német, holland, dán, svéd vagy norvég nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. A német nemzetiségi szakirányon végzettek behatóan ismerik a hazai németség nyelvét, történelmét, néprajzát, irodalmát, jog- és intézményrendszerét.

Elláthatnak hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, valamint az újságírás és a PR területén is középvezetői feladatokat. A nemzetiségi német szakirányon végzettek ismereteiket a hazai nemzetiségi szervezetek, önkormányzati és kulturális intézmények kötelékében hasznosíthatják. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A germanisztika, német alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a szakiránynak megfelelő germán nyelv beszélt és írott változatának szabályait, ismeretekkel rendelkezik az elvégzett szakiránynak megfelelő nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a választható szakirányoknak megfelelő nyelvek és kultúrák körében, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű ország, illetve országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
- Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van a germanisztika jellemző kutatási kérdéseivel, irányzataival, korszerű elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakiránynak megfelelő nyelvű szakkifejezéseit.

***b)* képességei**

- A szinkron nyelvállapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a szakiránynak megfelelő nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
- Értelmezi a szakiránynak megfelelő nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Interkulturális kommunikatív kompetenciák birtokában képes a kultúrák közötti közvetítésre.
- Képes műfajilag sokszínű, a szakiránynak megfelelő nyelvű szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére.
- Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat kritikusan, értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.
- Képes alapvető kutatási technikák alkalmazására, szakmai kérdések megoldására a nyelv-, az irodalom- és a kultúratudomány területén.
- Képes tudását, az egyéni és szervezeti erőforrásokkal tudatosan gazdálkodva, önállóan fejleszteni.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezetten vállalja szakképzettsége átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati normáinak hiteles közvetítését, nyitott az új jelenségek és eredmények befogadására.
- Elkötelezett a szakiránynak megfelelő nyelv és kultúra megismertetése iránt, törekszik megszerzett tudása kreatív felhasználására.
- Törekszik nyelvi tudásának és általános ismeretanyagának folyamatos fejlesztésére.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Igénye van az európai, és az azon kívüli kultúrák sokszínűségének megismerésére.
- Elfogadja a magyar és az európai identitások vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Nyitott a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetősége irányába.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a germanisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- A germanisztika területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a germanisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Német szakirányon továbbá a germanisztika, német alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a német nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a német nyelvű kultúrák területén, ismeri azok történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
- Ismeri a német nyelvű országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
- Ismeri a német nyelvű irodalmak, kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a német nyelvű szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

***b)* képességei**

- Képes Magyarország és a német nyelvű országok társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes német nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

7.1.2.2. Német nemzetiségi szakirányon továbbá a germanisztika, német nemzetiségi alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeretekkel rendelkezik a magyarországi németek történetéről, jog- és intézményrendszeréről, tárgyi és szellemi kultúrájáról, nyelvéről és nyelvhasználatáról, valamint jelenkori irodalmáról.
- Ismeretekkel rendelkezik a magyarországi németek kutatástörténetéről és a folyamatban lévő kutatási projektekről, valamint a főbb empirikus adatgyűjtési módszerekről.

***b)* képességei**

- Képes önálló empirikus adatgyűjtésre és feldolgozásra, az empirikus kutatás különböző módszereinek alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Különös érzékenységgel rendelkezik a többi hazai kisebbség és az európai nemzetiségek nyelve, története, kultúrája iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Elkötelezett a hazai német kisebbség nyelvének, kultúrájának hagyományozása, ápolása és dokumentálása irányában.

7.1.2.3. Néderlandisztika szakirányon továbbá a germanisztika, néderlandisztika alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a beszélt és írott holland nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a holland nyelv változatairól, regisztereiről.
- Tájékozott a holland nyelvű és a régi németalföldi irodalom és kultúra területén.
- Ismeri a célnyelvű ország földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Alapfokú ismeretekkel rendelkezik a holland üzleti kommunikáció nyelvében és kultúrájában.
- Ismeri a holland kultúra írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a holland szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

***b)* képességei**

- Képes Magyarország és a holland nyelvterület társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes holland nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

7.1.2.4. Skandinavisztika szakirányon továbbá a germanisztika, skandinavisztika alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a beszélt és írott dán, norvég, vagy svéd nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik a dán, norvég, svéd nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a dán, norvég vagy svéd nyelvű és az óészaki nyelv, irodalom és kultúra területén.
- Ismeri a célnyelvű ország földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeretekkel rendelkezik az interskandináv kommunikációról.
- Ismeri a dán, norvég, vagy svéd kultúra írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a dán, norvég vagy svéd szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.

***b)* képességei**

- Képes Magyarország és a skandináv országok társadalmi, gazdasági, környezeti adottságainak ismeretében a megszerzett tudás közvetítésére és alkalmazására hivatása gyakorlása során.
- Képes dán, norvég vagy svéd nyelven hatékonyan kommunikálni az informatika legújabb eszközeivel is, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, germán nyelvek és kultúrák, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-16 kredit;
- germanisztikai szakmai ismeretek: 150-164 kredit, amelyből
  - germanisztikai alapozó modul (nyelvgyakorlat: német, holland, svéd, norvég, illetve dán nyelvi ismeretek elmélyítése; kulturális ismeretek) 20-30 kredit,
  - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, nyelvészeti ismeretek, irodalmi ismeretek, kultúra- és médiatudományi ismeretek) 80-90 kredit,
  - választás szerinti szakmaspecifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) német szakirány

- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
  - nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli

kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
- történelmi és jelenkori országismeret (a német nyelvű országok földrajza történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
- irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
- nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
- a német szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
- tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás);
- kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
- kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs német kultúra, kultúraközvetítés);
- irodalmi ismeretek (a német nyelvű irodalmak története: korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés, módszerek);
- nyelvészeti ismeretek [szinkrón rendszernyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika), szövegnyelvészet, fejlődési tendenciák, nyelvi változatok);
- kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);
b) német nemzetiségi szakirány
- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
- nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
- történelmi és jelenkori országismeret (a német nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
- irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés, módszerek);
- nyelvészeti alapismeretek: nyelvészeti terminológia, módszerek;
- nemzetiségi ismeretek;
- a német nemzetiségi szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
- tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás);
- kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
- kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs német kultúra, kultúraközvetítés);
- irodalmi ismeretek (a német nyelvű irodalmak története: korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
- nyelvészeti ismeretek (szinkrón rendszernyelvészet - fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika, szövegnyelvészet, fejlődési tendenciák, nyelvi változatok);
- kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);
- társadalomtudományi ismeretek (a magyarországi németek története, a magyarországi németek jog- és intézményrendszere);
- néprajzi ismeretek (a magyarországi németek tárgyi és szellemi kultúrája);
- nemzetiségi képzéshez kapcsolódó nyelvtudományi ismeretek (dialektológia, szociolingvisztika, kontaktusnyelvészet);
- nemzetiségi képzéshez kapcsolódó irodalomtudományi ismeretek (az 1945 utáni magyarországi német irodalom);
c) néderlandisztika szakirány
- germanisztikai alapozó modul 20-30 kredit:
- holland nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli

kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése, szövegfajták];
- történelmi és jelenkori országismeret (a holland nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
- irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
- nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
- kultúrtörténet.
- a néderlandisztika szakirány speciális szakmai ismeretei 80-90 kredit:
- tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás, holland grammatika);
- kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
- kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs holland nyelvű kultúra, kultúraközvetítés);
- irodalmi ismeretek (a régi németalföldi irodalom és a modern holland és flamand irodalom, korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
- nyelvészeti ismeretek [a mai holland nyelv rendszere (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis), szövegnyelvészet, variációs nyelvészet];
- kultúra- és médiatudományi ismeretek;
- kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák);

d) skandinavisztika szakirány
- germanisztikai alapozó modul: 20-30 kredit
- dán, norvég, svéd nyelvi kompetenciák fejlesztése [nyelvtani gyakorlatok, szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség), szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciák fejlesztése];
- történelmi és jelenkori országismeret (a skandináv nyelvű országok földrajza, történelme, politikai, társadalmi, gazdasági ismeretei);
- irodalomtudományi alapismeretek (elemi műfajismeret, alapvető terminológia, irodalmi szövegelemzés);
- nyelvészeti alapismeretek (nyelvészeti terminológia, módszerek);
- kultúrtörténet;
- a skandinavisztika szakirány speciális szakmai ismeretei: 80-90 kredit
- tartalomalapú nyelvi kompetenciafejlesztés (szókincsbővítés, fordítási gyakorlatok, stílusrétegek, szövegfajták, kontrasztivitás, dán, norvég, svéd grammatika);
- kommunikáció- és médiatudományi alapismeretek;
- kultúratudományi alapismeretek (a kultúratudomány főbb területei, interkulturális germanisztika; a kortárs skandináv kultúra, kultúraközvetítés);
- irodalmi ismeretek (az óészaki irodalom és a modern skandináv irodalom, korszakok és korszakhatárok, fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik, irodalmi műfajok, szövegértelmezés, szövegelemzés);
- nyelvészeti ismeretek [a dán, a norvég, a svéd nyelv rendszere (fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaktika), szövegnyelvészet];
- kultúratudomány (Skandinávia kultúrtörténete);
- kutatásmódszertan (a tudományos ismeretszerzés technikái, tudásbázisok használata, számítógépes bölcsészet, projektmunka és prezentációs technikák).

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A germanisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,

- az alapképzési szak másik szakiránya vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez a választott szakirány célnyelvének felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szintű ismerete szükséges. A záróvizsga letétele a nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés az adott szakirány nyelvén folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

3. KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: keleti nyelvek és kultúrák (Oriental Languages and Cultures)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, altajisztika szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, arab szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, hebraisztika szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, indológia szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, iranisztika szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, japán szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, kínai szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, koreai szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, mongol szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, tibeti szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, török szakirányon
  - keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész, újgörög szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Altaic Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Arabian Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Hebrew Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Indological Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Iranian Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Japanese Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Chinese Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Korean Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Mongolian Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Tibetan Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Turkish Studies)
  - Philologist in Eastern Languages and Cultures (Modern Greek Studies)

választható szakirányok: altajisztika, arab, hebraisztika, indológia, iranisztika, japán, kínai, koreai, mongol, tibeti, török, újgörög

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 68 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan, gyakorlati ismeretekkel is rendelkező bölcsész szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek az orientalisztika területén, betekintést nyerve az ókortudományba. Ismerik Ázsia és Észak-Afrika népeinek, országainak vagy (az újgörög szakirányon) az ókor utáni görögségnek a történetét, kultúráját. Áttekintésük van továbbá a szakiránynak megfelelő terület történetéről és művelődéstörténetéről. Ismerik az orientalisztikában és a szakirány területén érvényes ismeretszerzés általános módjait és a főbb kutatási módszereket. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott közel- és távol-keleti, illetve újgörög kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar, európai, valamint a közel- és távol-keleti identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait.
- A közel- és távol-keleti vagy az újgörög kultúrák legfontosabb vonásait, valamint választott szakirányának megfelelően egy keleti vagy az újgörög kultúra nyelvét, irodalmát, történelmét, vallástörténetét behatóan ismeri.
- Ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a közel- és távol-keleti népekkel, illetve az újgörögséggel kapcsolatos szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásairól, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusairól; a választott szakirányát érintő kulturális jelenségek, hagyományok értelmezéséhez szükséges módszereket ismeri.
- Általános orientalisztikai vagy neogrecisztikai ismeretekkel rendelkezik.
- Tisztában van a közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kultúrák, különösképpen választott szakirányának jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Összefüggéseiben értelmezi a bölcsész szakterület munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.
- Ismeri a választott szakirányán elsődlegesen elsajátított közel- vagy távol-keleti írott és beszélt nyelvet (hebraisztika szakirány esetében a klasszikus hébert), illetve az újgörögöt, nyelvtudása a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjének felel meg.
- A választott szakirányán elsődlegesen elsajátított nyelven kívül még egy választott közel- vagy távol-keleti nyelv írott szövegeit szótár segítségével tudja értelmezni (kivéve az újgörög, mongol és tibeti

szakirányon, ahol nincs kötelezően előírt második keleti nyelv).

***b)* képességei**

- Képes értelmezni a közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és a kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmezni.
- Képes a közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kultúrák, eszmerendszerek szempontjából saját szakterületének jelenségeit értelmezni.
- Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni.
- Képes műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes a távol- és közel-keleti, illetve az újgörög kultúrák, kiemelten a választott szakirányának megfelelő kultúra, kultúrák történelmi és kulturális jelenségeinek értelmezésére, elemzésére.
- Képes választott szakiránya idegen nyelvű forrásszövegeinek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.
- A közel- és távol-keleti, illetve az újgörög kultúrákról, kiemelten a választott szakirányának megfelelő kultúrákról szerzett ismereteit képes önállóan, összetett feladatok keretében is alkalmazni.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a tudományterületéhez kapcsolódó idegen nyelvű szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igénye van a közel- és távol-keleti kultúrák, különösképpen a választott szakirányának megfelelő kultúra megismerésére.
- Igénye van arra, hogy a választott szakirányának megfelelően a közel- vagy távol-keleti, illetve az újgörög kultúrákkal kapcsolatos aktuális eseményekkel, történésekkel kapcsolatban tájékozott legyen.
- Tiszteli az Európán kívüli kultúrákat, vallásokat.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.
- Nyitott különféle kultúrák, népek, vallások megismerésére.
- Hatékonyan együttműködik a szakirányának megfelelő hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Szakterületéről szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Nyitott a szakirányához kapcsolódó idegen nyelv kulturális hátterére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Önállóan értékeli a szakirányához kapcsolódó kulturális jelenségeket.
- Felelősséggel végzi a szakirányához kapcsolódó fordítási feladatokat.

7.1.2.Szakirányon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Altajisztika szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott az altáji nyelvű népek kulturális jelenségei és történetük körében.
- Ismeri az altáji nyelvű népek kultúrájának legfontosabb vonásait.
- Tisztában van az altáji nyelvek jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Szakterületéhez szükséges módon, a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjének

megfelelően ismeri a mai törökországi török nyelvet.
- Ismeri az altajisztikai alap-szakterminológiát.

***b)* képességei**

- Képes a török és mongol nyelvű népek kultúrája, eszmerendszere szempontjából saját szakterületének jelenségeit értelmezni.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a tudományterületéhez kapcsolódó török nyelvű szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli az altáji nyelvű népek nyelvi és kommunikációs normáit.
- Törekszik török szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.

7.1.2.2. Arab szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott az arab nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri az arab országok, arab nyelvű kultúrák legfontosabb vonásait.
- Ismeri az arabisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern irodalmi arab írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a klasszikus arab nyelvet.
- Ismer egy mai arab nyelvjárást.
- Ismeri az iszlám vallás történetét, mai alakulását.

***b)* képességei**

- Képes közérthetően kommunikálni irodalmi arab nyelven, mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű arab nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő arab nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és modern arab nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni az arabisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli az arab nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az arab nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik az arab kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik arab szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban az arab nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és arab szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.3. Hebraisztika szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott az ókori és későbbi zsidó kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri az ókori és modern izraeli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a klasszikus héber nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a modern héber nyelvet.

***b)* képességei**

- Képes klasszikus és modern héber nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.

- Képes megérteni a hebraisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- A héber nyelv és irodalom, a zsidó kultúra gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik héber szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Nyitott a közel-keleti kultúrák, ezen belül az izraeli kultúra hátterére.

7.1.2.4. Indológia szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a szanszkrit és hindi nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a modern hindi írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelően, valamint a klasszikus szanszkrit nyelvi és lexikai sajátosságait.

***b)* képességei**

- Képes értelmezni a szanszkrit és hindi nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes India nyelveit elhelyezni a világ nyelvei közt.
- Képes világos, részletes szövegeket alkotni hindi nyelven, különféle témákban.
- Képes megérteni az indológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Érdeklődik más indiai nyelvek iránt, törekszik legalább egy elsajátítására, kiindulva saját szakiránya megszerzett ismereteiből és kompetenciáiból.
- Igénye van a dél-ázsiai kultúrához kapcsolódó egyéb kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli a hindi nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Hitelesen közvetíti az indiai kultúra nyelvészeti, irodalom-, kultúratudományi és történelmi gondolkodásmódját.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának a fejlesztésére.
- Nyitott a szanszkrit és a hindi nyelv kulturális hátterére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és hindi szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Az indológia szakirányon szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

7.1.2.5. Iranisztika szakirányon, továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a perzsa nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a perzsa kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az iranisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern perzsa írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, valamint a klasszikus perzsa nyelvi és lexikai sajátosságait.
- Elégséges nyelvismerettel rendelkezik arab nyelvű írott szövegek szótárral való lefordításához.

***b)* képességei**

- Képes közérthetően kommunikálni perzsa nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű perzsa nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő perzsa nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és modern perzsa nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni az iranisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai

szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a perzsa nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A perzsa nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a perzsa kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik perzsa szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban a perzsa nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és perzsa szövegeiért, tudatában van azok felhasználási területeinek.

7.1.2.6. Japán szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a japán nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) alapvető japán nyelvű szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern japán írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N3-N2-es szintjén.

***b)* képességei**

- Képes műfajilag sokszínű japán nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő japán nyelv-, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Képes japán nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a japán szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a japán nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A japán nyelv- és irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik japán szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és japán szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.7. Kínai szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a kínai nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a modern kínai írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, illetve a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 4-es szintjén.

***b)* képességei**

- Képes műfajilag sokszínű kínai nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő kínai nyelv-, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Képes kínai nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a kínai szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a kínai nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Törekszik kínai szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és kínai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Nyitott a távol-keleti kultúrák, ezen belül a kínai kultúra hátterére.

7.1.2.8. Koreai szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a koreai civilizáció kulturális jelenségeinek és azok történeti gyökereinek kérdéseiben.
- Ismeri a modern koreai írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, továbbá egy másik keleti nyelvet legalább alapfokú szinten ismer.

***b)* képességei**

- Képes szakmai koreai szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő koreai kulturális vagy történelemkutatási módszert.
- Képes koreai nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amely során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti a koreai szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a Koreai-félsziget nyelvi és kommunikációs normáit.
- A koreai nyelv és kultúra, a koreai civilizáció gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik koreai szaknyelvi tudásának fejlesztésére, koreai íráskészségének képzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és koreai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Nyitott a távol-keleti kultúrák, ezen belül a koreai kultúra hátterére.

7.1.2.9. Mongol szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a mongol nyelvű népek és Belső-Ázsia hagyományos műveltségét és történetét.
- Ismeri a belső-ázsiai és mongol műveltég legfontosabb vonásait.
- Ismeri a mongolisztika egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és művelődéstörténet) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern mongol írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint a klasszikus mongol nyelvi és lexikai sajátosságait.

***b)* képességei**

- Képes közérthetően kommunikálni halha mongol nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes értelmezni műfajilag sokszínű mongol nyelvű szövegeket és a bennük lévő kulturális jelenségeket.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő mongol nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- Képes a klasszikus és modern mongol nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére.
- Képes megérteni a mongolisztika szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a mongol népek nyelvterületeinek nyelvi és kommunikációs normáit.
- A mongol nyelv-, irodalom, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a mongol és belső-ázsiai műveltségek hazai megismertetésére.
- Törekszik mongol szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a belső-ázsiai, elsősorban a mongol nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.

- Felelősséget vállal anyanyelvű és mongol szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.10. Tibeti szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a tibeti nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a tibeti kultúra és a tibeti buddhizmus legfontosabb vonásait.
- Ismeri a tibetológia egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a mai tibeti írott és beszélt nyelvet, legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint a klasszikus tibeti írásbeliség nyelvi és lexikai sajátosságait.

***b)* képességei**

- Képes közérthetően kommunikálni tibeti nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű tibeti nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő tibeti nyelv-, irodalom- vagy kultúratudományi módszert.
- A klasszikus és mai tibeti nyelvű forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni a tibetológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban idegen nyelvű - szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a tibeti nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A tibeti nyelv-, irodalom, történelem, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a tibeti kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik tibeti szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a keleti, elsősorban a tibeti nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és tibeti szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.11. Török szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a török nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a török (oszmán-török) kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a turkológia egyes területeinek (irodalom-, nyelv-, történelem-, vallás- és kultúratudomány) alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a modern török írott és beszélt nyelvet legalább a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szinten, valamint szótár segítségével olvassa és megérti az oszmán-török szövegeket.

***b)* képességei**

- Képes érthetően kommunikálni mai török nyelven mind szóban, mind írásban.
- Képes műfajilag sokszínű török nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő török nyelv- vagy irodalomtudományi, vagy kultúratudományi módszert.
- Klasszikus oszmán-török forrásszövegek önálló történeti-nyelvészeti-filológiai elemzésére képes.
- Képes megérteni a turkológia szakirányhoz kapcsolódó alapvető - elsősorban angol nyelvű - szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli a török nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- A török nyelv-, irodalom-, történelem-, vallás- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik a török kultúra hazai megismertetésére.
- Törekszik török szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy objektíven értékelje a Közel-Kelet, elsősorban a török nyelvterület történelmi és aktuális eseményeit, történéseit.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és török szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

7.1.2.12. Újgörög szakirányon továbbá a keleti nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott az újgörög nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) alapvető újgörög nyelvű szakkifejezéseit.
– Ismeri az újgörög írott és beszélt nyelvet a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Görög Állami Nyelvvizsga (Πιστοποίηση Ελληνομάθειας) B2-Γ1 szintjén.

***b)* képességei**

- Képes műfajilag sokszínű újgörög nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes kiválasztani és alkalmazni a szakmai problémának megfelelő újgörög nyelv-, irodalom-, vagy kultúratudományi módszert.
- Képes újgörög nyelven hatékonyan, változatosan társalogni, képes a szisztematikus érvelésre, amelynek során jól kiemeli a lényeges pontokat és megfelelő mennyiségű részlettel szolgál, valamint megérti az újgörög szakirányhoz kapcsolódó alapvető szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan képviseli az újgörög nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Az újgörög nyelv-, irodalom- és kultúratudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Törekszik újgörög szaknyelvi tudásának fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és újgörög nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Kritikusan értékeli saját tevékenységét, valamint céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [elméleti nyelvészet, irodalomelmélet, esztétika, társadalmi ismeretek, történelemfilozófia, társadalomfilozófia, az ókori és keleti kultúra ismeretkörei (ókori és keleti nyelvek és írások, történelem, vallástudomány, vallástörténet, irodalomtörténet, művészettörténet, archeológia, kultúrtörténet)] 25-30 (altajisztika szakirányon legfeljebb 10) kredit;
- orientalisztikai, ókortudományi szakmai ismeretei 135-145 kredit, amelyből:
  - keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit
  - a keleti nyelvek és kultúrák általános ismeretei (történelem, földrajz, vallás, irodalom, kultúrtörténet, írástörténet), filológia, újgörög szakirányon egyéb ókori és általános ismeretek;
  - a választott nyelv és kultúra szakterületi ismeretei és az azon kívüli másik keleti vagy ókori nyelv alapismeretei;
  - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek, a szakirányhoz kapcsolódó

specializációk) 60-70 (altajisztika szakirányon legfeljebb 90) kredit;

- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) altajisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [törökországi török nyelv, egy második altáji nyelv (kazak, csuvas, burját)] 46 kredit,
- egyéb filológiai és gyakorlati ismeretek (bevezető kurzusok az altajisztikába, altáji nyelvű népek történetébe és vallásaiba, bevezetés a műhelymunkába, gyakorlati ismeretek) 43 kredit;

b) arab szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (klasszikus és modern arab, nyelvgyakorlat, újságnyelv) 44 kredit,
- egyéb történelmi, vallás- és kultúrtörténeti ismeretek, sémi kapcsolatok 24 kredit;

c) hebraisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [(klasszikus héber nyelv (grammatika, szövegolvasás), modern héber nyelv (grammatika, szövegolvasás, társalgás), egy másik bibliai, illetve zsidó nyelv (arámi, jiddis vagy judeo-arab)] 36-45 kredit,
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek [zsidó történelem, zsidó kultúra, vallás, irodalomtörténeti bevezetések (bibliai, rabbinikus)] 18-25 kredit,
- specializáció (egyéb bibliai nyelv vagy talmudi arámi; bibliai vagy judaisztikai tudománytörténet, jiddis kultúrtörténet, bibliai irodalom vagy középkori zsidó, héber nyelvű irodalom) 6-10 kredit;

d) indológia szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (szanszkrit nyelv, hindi nyelv) 60 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek [ind kultúrtörténet (óind és újind), óind és hindi irodalomtörténet] 8 kredit;

e) iranisztika szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés [klasszikus és modern perzsa részletes nyelvleírás, klasszikus perzsa szövegolvasás (forráselemzés), modern perzsa nyelvgyakorlat] 44 kredit,
- egyéb irodalomtörténeti és filológiai ismeretek (klasszikus és modern perzsa irodalomtörténet, verstan, paleográfia) 17 kredit,
- specializáció (bevezetés a nyelvtörténetbe és dialektológiába, perzsa művészettörténet, a modern Irán történetének kérdései, a modern Irán problémái) 7 kredit;

f) japán szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (mai japán nyelv, nyelvleírás) 40-45 kredit,
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek (japán gazdaság- és kultúrföldrajz, történelem, irodalom, kultúrtörténet, mai társadalom és kulturális élet) 25-30 kredit;

g) kínai szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (mai kínai nyelv, klasszikus kínai nyelv és filológia) 40-70 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, műveltség, vallástörténet, kínai és japán műveltség) 8-30 kredit;

h) koreai szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (koreai nyelv) 43 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, műveltség, vallástörténet, kínai és japán műveltség) 25 kredit;

i) mongol szakirány

- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,

- nyelvi képzés (ujgur-mongol írásos szövegek, mai mongol nyelv) 40 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (történelem, hagyományos nomád műveltség, vallástörténet) 28 kredit;

j) tibeti szakirány
- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (klasszikus tibeti nyelvtan és szövegolvasás, mai tibeti nyelv, beszéd- és olvasásgyakorlat, tibeti művelődéstörténet) 42 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (bevezetés a tibeti műveltségbe, a tibeti filológia alapjai, forrásfeldolgozás, történeti stúdiumok) 26 kredit;

k) török szakirány
- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit,
- nyelvi képzés (török nyelv, stílusgyakorlat, grammatika, szövegolvasás, oszmán-török nyelv) 51 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (a török népek története, az Oszmán Birodalom története, a magyarországi török hódoltság története, török-magyar kapcsolatok, általános turkológia, oszmán történelem, oszmán paleográfia) 17 kredit;

l) újgörög szakirány
- keleti nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul 18-22 kredit
- nyelvi képzés (nyelvi és nyelvészeti képzés, újgörög szöveginterpretációk) 53 kredit,
- egyéb kultúrtörténeti ismeretek (bevezetés az újgörög tanulmányokba, áttekintés az újgörög irodalomról, a görög nyelv történeti áttekintése, az újkori görögség története, országismeret) 15 kredit.

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A keleti nyelvek és kultúrák szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei vagy a választott nyelven és kultúrán kívüli másik kultúra vagy ókori nyelv ismeretei,
- az alapképzési szak másik szakiránya, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez az angol, német, francia, olasz, orosz, spanyol nyelvek valamelyikéből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

Az adott szakirányon a záróvizsga letétele a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja, kivéve az indológia szakirányon a szanszkrit nyelvismeretet és hebraisztika szakirányon a modern héber nyelvismeretet, melyek az alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga-követelményeivel egyenértékűek.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar. A tanulmányok során a képzés egy része az adott szakirány nyelvén vagy angol nyelven folyik (altajisztika szakirányon török, kazak és burját nyelven, arab szakirányon arab nyelven, hebraisztika szakirányon modern héber nyelven, indológia szakirányon hindi nyelven és angol nyelven, iranisztika szakirányon perzsa nyelven, japán szakirányon japán nyelven, kínai szakirányon kínai nyelven, koreai szakirányon koreai nyelven, mongol szakirányon mongol (halha) nyelven, tibeti szakirányon tibeti nyelven, török szakirányon török nyelven, újgörög szakirányon újgörög nyelven).

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési terület

alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

4. KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: közösségszervezés (Community Coordination)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - kulturális közösségszervező
  - ifjúsági közösségszervező
  - humánfejlesztő
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Cultural Community Coordinator
  - Youth Community Coordinator
  - Human Developer

választható szakirányok: kulturális közösségszervezés, ifjúsági közösségszervezés, humánfejlesztés

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

7. Az alapképzési szak képzési célja, az általános és szakmai kompetenciák

Az alapképzési szak célja kulturális, humán, közösségi alapú társadalom- és gazdaságszervező munkát végző szakemberek képzése, akik el tudják látni művelődési, egyházi, civil, vállalkozói és nonprofit szervezetek, állami vagy önkormányzati intézmények, integrált, többfunkciós szervezetek, intézmények működtetését, képesek helyi, közösségi szinten a művelődés, az ifjúság, a felnőttképzés társadalmi és gazdasági helyzetének fejlesztésével összefüggő állami feladatellátást megszervezni, meghatározott intézményszintek esetében azt irányítani.

A közösségszervező szakember a közösségi művelődés, az ifjúságsegítés és a humánfejlesztés területén, településeken, intézményekben, szervezetekben, közösségekben és a közösségi művelődés, az ifjúsági szolgáltatás, valamint a felnőttképzés különböző színterein közvetlen tervező, szervező, értékelő, irányító, illetve animátori, koordinátori munkaköröket, feladatokat lát el. Ebben a feladatkörében együttműködik a feladatát érintő intézményekkel, szervezetekkel, különösen a kultúra, a közoktatás-köznevelés, szociális ellátás, felnőttképzés, helyi gazdaságfejlesztés ágazataiban. Felkészült a tanulmányok mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közösségszervező

***a)* tudása**

- Ismeri a kultúra, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika,

a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének alapvető elveit, a szervezetek, intézmények jogi szabályozását.

- Ismeri a közösségszervezés módszereit, a társadalom- és gazdaságszervezés törvényszerűségeit, a kultúra mikro- és mezotereit, illetve azok közösségi használatát, a közösségi és közösségszervező tényezőket, a közösségszervezés elméleti és gyakorlati ismereteit, a közösségi fejlesztés módszereit, a közösségi szakmai beavatkozás, a közösségi fejlesztés szakmai profilját.
- Ismeri a társadalmi tervezés gyakorlatát, a közművelődési és ifjúsági fejlesztési és stratégiai célokat, az ifjúság társadalmi helyzetét, igényeit, szükségleteit.
- Ismeri a kultúraközvetítés főbb történeti és funkcionális változásait, az ismeretszerzési módokat és az ismeretforrásokat, az egész életre kiterjedő formális, nem-formális és informális környezetben zajló tanulás sajátosságait, módszereit. Ismeri minden korosztály sajátosságait a fiataloktól a felnőtteken át az idős korosztályig.
- Ismeri a közművelődés, az ifjúsági és az ifjúsággal foglalkozó, valamint a felnőttképzési szervezetek, magyarországi, határon túli és uniós intézmények rendszerét, működési mechanizmusát, a szervezet fejlődésének társadalmi, gazdasági környezettel való összefüggéseit.
- Ismeri a közművelődési és az ifjúsági (ifjúságfejlesztési) szolgáltatási és intézményrendszerben zajló feladatok tervezési, szervezési és koordinációs, továbbá monitoring és értékelési mechanizmusait és lehetőségeit.
- Ismeri a szolgáltatási és intézményrendszeri működés jogi és szervezeti vonatkozásait, a gazdaság, a pénzügy, a menedzsment és a kulturális marketing, a támogatásszervezés alapvető kérdéseit.
- Ismeri a közművelődés és az ifjúsággal foglalkozó szervezetek megismerésének alapvető módszereit, a problémamegoldás több szempontú, rendszerszintű megközelítésének, a problémamegoldás értékelésének elveit és módszereit, a változó igényekhez igazodó kulturális, ifjúsági és közösségi tervezés és szervezés, továbbá a hatékony koordináció, a kommunikáció, a konfliktuskezelés alapvető technikáit.
- Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit, a tananyagfejlesztés, tanulásszervezés, személyiségfejlesztés, tanácsadás, csoportszervezés és a felnőttoktatás módszereit, illetve a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének módszereit.
- Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának elveit, eljárását, eszközeit. Ismeri a közösségszervezés, az ifjúságfejlesztés, a humánfejlesztés területén az infokommunikációs technológiák alkalmazásának az előnyeit, lehetőségeit és a lehetséges kockázatait (maga is „digitális írástudó”).
- Ismeri az állampolgári részvétel formáit és lehetőségeit, a közösség (település) megismerésének közösségi alapú feltáró módszereit.
- Ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai és nemzetközi viszonylatban, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztési lehetőségeket.
- Ismeri a pályaorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét.
- Ismeri a (település, közösség, speciális csoport, folyamat) történetiségében való feltárásának módját, a jövőtervezés, jövőalkotás módszerét.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

***b)* képességei**

- Képes a kultúra, a kultúraközvetítés, a közművelődés, a felnőttoktatás-felnőttképzés, az ifjúságszervezés, az ifjúságpolitika, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények működtetésére, gazdálkodásának és menedzsmentjének ellátására, kulturális, ifjúsági, humánfejlesztési célú pályázatok

írására és projektek menedzselésére.

- Képes a közösségi művelődés, kultúraközvetítés, az ifjúságfejlesztés, ifjúságsegítés, humánfejlesztés területén településeken, intézményekben, civil szervezetekben, egyházakban, a köznevelés és a felnőttképzés különböző színterein tervezői, szervezői, fejlesztői, monitoring, ellenőrzési, koordinátori, animátori feladatok, illetve az ezekhez kapcsolódó munkakörök ellátására.
- Képes az élethosszig tartó (Life Long Learning) és az élet minden területére kiterjedő (Lifewide Learing), az összes korosztályt bevonó, formagazdag, atipikus tanulási módokban bővelkedő tanulás-művelődés megszervezésére, támogatására, a felnőtt és az idős korosztály körében alkalmazható módszerekkel egyaránt.
- Képes a közművelődési, az ifjúsági és a humánfejlesztéssel foglalkozó állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, a civil és nonprofit szervezetek és intézmények funkcióinak a lokális és magasabb térszerkezetben megjelenő közösségi szükségletekhez történő alakítására.
- Képes az emberi viselkedés és különösen a kulturális fogyasztás és az értékpreferencia differenciált észlelésére és befolyásolására.
- Képes a hagyományos, közösségi kulturális értékek megőrzését, éltetését és megújítását szolgáló közösségi folyamatok tervezésére és megvalósítására, elemzésére és értékelésére.
- Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének tervezésére, szervezésére, továbbá a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és a közösségi partnerek együttműködésének elemzésére és értékelésére.
- Képes ifjúsági, képzési és közösségi projektek generálására, az ezekhez szükséges források felkutatására, pályázatírásra és projektek menedzselésére.
- Képes történetiségében feltárni és értelmezni a település, közösség, speciális csoport folyamatokat és alkalmazni a jövőtervezés, jövőalkotás módszereit.
- Képes idegen nyelven és az információ- és kommunikációtechnológia eszközeivel hatékonyan kapcsolatot teremteni, együttműködni, közösen dolgozni.
- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

***c)* attitűdje**

- Munkavégzése során multidimenzionális gondolkodás jellemzi.
- Rendelkezik munkája során társadalmi érzékenységgel, a globális értékek lokális alkalmazásának képességeivel.
- Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó készséggel.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus viszonyulású.
- Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
- Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
- Rendelkezik munkájában a minőség iránti elkötelezettséggel.
- Rendelkezik munkavégzése során a nemzetben gondolkodás képességével.
- Rendelkezik a folyamatos tanulás, képzés és önképzés iránti elkötelezettséggel.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.

- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével a szakma folyamatos fejlesztése érdekében.
- Rendelkezik a személyisége permanens fejlesztése, valamint szakmai önképzés fontosságának szemléletével.
- Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel.
- Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli a közösségszervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A kulturális közösségszervező szakirányon továbbá a kulturális közösségszervező

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalmi-gazdasági valóság kulturális folyamatait és megoldandó problémáit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés alapelveit, irányultságát, legitimációját, különösen a közösség és a részvétel eszmeköreit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés kialakulásának nemzetközi és hazai történetét és a közösségi fejlesztést meghatározó aktuális nemzetközi trendeket, az épített és szellemi kulturális örökség, a hungarikumok alapfogalmait.
- Ismeri a közösségi beavatkozás modelljeit, a közösségi fejlesztési folyamatot, a közösségi fejlesztés módszereit és technikáit, közötte a felnőttkori tanulás és képzés megjelenését.
- Ismeri a kulturális turizmus, a közösségi gazdaság alapjait, a kulturális alapú, helyi erőforrásokra alapozó gazdaságfejlesztés módszereit, a hagyományos közösségi kulturális értékek megőrzésének, éltetésének, megújításának módszereit, a nyílt és zárt közösségi tereket, mint közösségi, közösségszervező tényezőket és az azokkal összefüggő alapvető térelméleti kérdéseket.
- Ismeri a közösségi fejlesztést, mint szaktevékenységet benne a felnőttképzés jelentőségét, a közösségfejlesztő szerepeit és etikai dilemmáit.
- Ismeri a közösségi fejlesztés nemzetközi és hazai hálózatait, szervezeteit, fontosabb műhelyeit.
- Ismeri a művészeti és kreatív ipari területek jellegzetességeit, a kiscsoportok működési és működtetési mechanizmusait, animációs lehetőségét.

***b)* képességei**

- Képes a helyi közösség kapcsolati, információs és kommunikációs rendszerének szervezésére, a helyi szereplők társadalmi és közösségi részvételének, valamint a társadalmi és közösségi partnerek együttműködésének biztosítására.
- Képes a helyi társadalom szervezett szereplői és a lakosság körében felismertetni az önsegítő és

önszervező helyi cselekvés, a részvétel, az épített és szellemi kulturális örökség felhasználásának fontosságát és lehetőségeit, aktivizálni a helyi lakosságot az önsegítő, önszervező, önképző, helyi, közösségi cselekvésre.

- Képes szakmai segítséget nyújtani a kibontakozó helyi cselekvéshez (információk nyújtása, kapcsolatszervezés, képzés, közösségi tervezés, intézmények létrehozása és működtetése a helyi közösségben).
- Képes elősegíteni az önszerveződéssel kialakult közösségi csoportok együttműködését a nem kormányzati szektoron belül és a szektorok között.
- Képes szabadidős, önképző, önművelő, művészeti és egyéb közösségek animációjára, csoportok, közösségek felmérésére és a kapott eredmények mentén csoport-, illetve közösségi fejlesztésre.

7.1.2.2. Az ifjúsági közösségszervező szakirányon továbbá az ifjúsági közösségszervező

***a)* tudása**

- Ismeri az ifjúsági korosztály fejlődésének egészségszempontú támogatása lehetőségeit, egészséges személyiségfejlődését segítő, illetve veszélyeztető körülmények körét, a megelőzés, a korai felismerés, a korrekció lehetőségeit és módszereit, elősegítve azt, hogy az ifjúság értéknek és a sikeres élet részének tekintse a családot és a gyermekvállalást, és aktívan készüljön a szülői szerepre.
- Ismeri az ifjúság hagyományos és szubkulturális közösségeinek, testületeinek, szervezeteinek, művelődési, kulturális és sportintézményeinek, az ifjúsági szolgáltatások rendszerének kialakulását, működését.
- Ismeri az ifjúsági munka területeit és módszereit, beleértve a szociális segítés ifjúsági korosztályra vonatkoztatható alapelveit és módszereit.
- Ismeri a személyes ifjúságsegítés fogalmát, helyszíneit, formáit, szakmai-etikai normáit.
- Ismeri a virtuális ifjúsági munka tereit, eszközrendszerét és sajátos viszonyait, hálózatait.
- Ismeri az érdekegyeztetési lehetőségeket, a párbeszéd lehetséges formáit és módszereit a helyi, a nemzeti (Kárpát-medencei és szórványbeli) és az európai ifjúsági munkában.
- Ismeri az ifjúsági munka és az ifjúságsegítő tevékenység hatékonyságát vizsgáló módszereket.
- Ismeri a magyarországi nemzetiségi csoportok (mindenekelőtt a közép-európai cigányság) helyzetét, a magyarságismeret gyakorlatban is alkalmazható alapvető tartalmait, a multi- és interkulturalitás főbb irányzatait, a rasszizmus értelmezéseit.

***b)* képességei**

- Képes az ifjúsági munka módszereinek, eljárásainak alkalmazására.
- Képes az ifjúsági folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok és projektek tervezésére, menedzselésére, sikeres megvalósítására és értékelésére.
- Képes a gyermek és ifjúsági korosztály körében fejlesztő, támogató, segítő tevékenység végzésére.
- Képes a helyi ifjúsági szolgáltatási rendszerek létrehozására és működtetésére.
- Képes ifjúsági, ifjúsággal foglalkozó szervezetek irányítására.
- Képes ifjúsági pályázatok előkészítésére és lebonyolítására.
- Képes a helyi ifjúsági munka szereplőinek (egyén, ifjúsági közösség, egyházi és civil, nemzetiségi szervezet, önkormányzat, intézmény) koordinálására.
- Képes hazai, nemzeti és nemzetközi szinten az önkéntességgel foglalkozó intézmények közötti eligazodásra, önkéntes projektek megvalósítására.
- Képes a nem-formális tanulási környezetben alkalmazott módszerek használatára, a nem-formális és informális tanulási környezet előmozdítására, létrehozására és megszervezésére az ifjúságban rejlő erőforrás hatékony fejlesztése érdekében.
- Képes a virtuális ifjúsági munka módszereinek alkalmazására (virtuális közösségek létrehozására és működtetésére).
- Képes az ifjúsági munka, különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.

7.1.2.3. A humánfejlesztő szakirányon továbbá a humánfejlesztő

***a)* tudása**

- Ismeri az oktatási rendszer alapvető összefüggéseit történetiségében és napjainkra vonatkozóan a főbb változások tendenciáival együttesen.
- Ismeri a felnőttképzés jogi szabályozását, az oktatási és felnőttképzési programok engedélyeztetését, illetve akkreditációját.
- Ismeri a felnőttképzési piaci tendenciáit, munkaerő-piaci összefüggéseit, ennek főbb országos jellemzőit, valamint lokális vonatkozásait.
- Ismeri az emberi erőforrás természetét az ezzel kapcsolatos elméleteket és irányzatokat és ezek napjainkban megfigyelhető tendenciáit.
- Ismeri a hazai és uniós, nemzetközi felnőttoktatás és képzés történet meghatározó dokumentumait, személyiségeit, kezdeményezéseit.
- Ismeri a távoktatás, a blended learning és az e-learning eszköztárát és alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri a felnőtt tanulók, munkavállalók munkavállalással, teljesítményértékeléssel, innovációval és továbbképzéssel kapcsolatos attitűdjeinek befolyásolására szolgáló módszereket, motivációs technikákat.
- Ismeri a képzések tervezésével, szervezésével, lebonyolításával és értékelésével kapcsolatos eljárásokat.
- Ismeri a felnőttek tanulásának és tanításának módszertani alapjait.

***b)* képességei**

- Képes a felnőttoktatás és -képzés különböző színterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.
- Képes a tanulási és képzési programok tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és az eredmények értékelésére.
- Képes a felnőttképzési programok engedélyeztetésre, akkreditációra történő előkészítésére, valamint felnőttképzéssel foglalkozó szervezetekben szakmai feladatok ellátására.
- Képes az intézmények és települések felnőttképzési igényeinek feltárására, illetve a rejtett igények artikulálására.
- Képes a humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos feladatok elvégzésére.
- Képes az oktatás, képzés világához kapcsolódó hazai és nemzetközi pályázati programok kidolgozására és menedzselésére.
- Képes elektronikusan támogatott képzéssel kapcsolatos felületek, tartalmak és dokumentumok kezelésére, adatok rögzítésére.
- Képes egyének, közösségek és település(rész)ek tanulási igényeinek feltérképezésére, az ehhez igazodó képzési kínálat meghatározására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 11-23 kredit;
- művelődéselmélet és -történet, közművelődés 23-34 kredit;
- közösségi fejlesztés 17-29 kredit;
- kultúraközvetítés és ifjúsági kultúra 17-29 kredit;
- ifjúsági- és humánfejlesztés, felnőttképzés 17-29 kredit.
- a választott szakirány szerinti speciális ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

a) kulturális közösségszervezés szakirány:
- közművelődés és kultúraközvetítés 22-28 kredit,
- közösségi fejlesztés 22-28 kredit;

b) ifjúsági közösségszervezés szakirány:
- ifjúsági munka 22-28 kredit,
- ifjúságsegítés és közösségi nevelés 22-28 kredit;

c) humánfejlesztés szakirány:
- felnőttképzés 22-28 kredit,

- humán fejlesztés 22-28 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl magában foglalja:

- a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő kéthetes (80 óra), adott képzési időszakhoz kapcsolódó gyakorlatot, valamint
- a szakirányú szakképzettség szerinti, a választott szakiránynak megfelelő intézményben vagy szervezetben biztosított, legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlatot.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: települési önkormányzatok, oktatási, közösségi művelődési intézmények, közösségi színterek, közművelődési intézmények, ifjúsági információs és tanácsadó irodák, ifjúsági vagy ifjúsággal foglalkozó szervezetek, ifjúsági szociális intézmények, felnőttképzési és humánfejlesztő szervezetek, egyházi, nonprofit és civil szervezetek, amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

5. MAGYAR ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: magyar (Hungarian)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: magyar alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hungarian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja magyar alapszakos bölcsész szakemberek képzése, akik a magyar nyelv és általában a nyelvhasználat, valamint a magyar és a világirodalom jelenségeiről, történetileg és szociológiailag változó formáiról, folyamatairól és alapvető kulturális összefüggéseiről megbízható ismeretekkel rendelkeznek. Cél továbbá a nyelvi és irodalmi jelenségek értelmezéséhez szükséges alapvető eljárások megismertetése. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A magyar alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.
- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel ismeri a magyar nyelv és irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Ismeri a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.
- Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet.

***b)* képességei**

- Képes értelmezni a magyar nyelv és irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar nyelvi és irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a magyar nyelvi és irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- A nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni.
- Képes a magyar nyelv és irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudomány módszereket.
- Legalább egy idegen nyelven képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a nyelvtudományhoz és az irodalomtudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a nyelvi és irodalmi jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Tudatosan képviseli a megismert szaknyelvi és kommunikációs normákat, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában.
- A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes és törekszik az önképzésre.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan, történetileg és világnézetileg koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kontextusukból következő lehetséges szakmai értékeléseinek és etikai következményeinek.
- A magyar nyelv és irodalom területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a nyelvtudomány és az irodalomtudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- nyelvészeti alapismeretek 6-12 kredit;
- a magyar nyelv rendszere, leírása 15-26 kredit;
- a magyar nyelv használata, tagolódása, története, rokonsága 18-30 kredit;
- a magyar irodalom története 20-34 kredit;
- világirodalom, komparatisztika 11-19 kredit;
- irodalomelmélet és műértelmezés 8-15 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei 40-60 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A magyar szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a művelődéstudomány valamely területeinek ismeretei vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

6. NÉPRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: néprajz alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnographer

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja néprajz alapszakos bölcsészek képzése, akik ismerik a néprajztudomány, az európai etnológia és a kulturális antropológia alapjait. Cél továbbá a saját és mások kultúráját megértő, a szűkebb és tágabb közösségek kulturális identitását alakítani képes, mások kultúrájával szemben toleráns szakemberek képzése, akik jártasak a kultúrakutatásban, a kulturális antropológiában, képesek a kultúra működési sajátszerűségeit a múltban és a jelenben megérteni és értelmezni. A folklorisztika elméleti ismeretein túl rendelkeznek a néprajzi gyűjtési és muzeológiai gyakorlatok, az adatkezelés, az archiválás módszereinek és a terepkutatás ismereteivel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A néprajz alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Tisztában van a néprajztudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (elsősorban magyar és összehasonlító néprajz; népcsoportok és regionális kultúrák; magyar és összehasonlító folklór) alapvető szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi a néprajztudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.
- Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.
- Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához.

***b)* képességei**

- Értelmezi a magyar és európai kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.
- Képes a kulturális, illetve társadalmi kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a néprajztudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő néprajzi szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Több stílusregiszterben, a néprajztudomány szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.
- Hatékonyan kommunikál írásban és szóban, valamint megérti a néprajztudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kulturális-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett.
- Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.

- Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását.
- Értő módon képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat. Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitásvallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűséget.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli a néprajztudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A néprajztudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik a néprajzi tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatatni.
- Szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre törekszik.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajztudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.
- Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegprodukciós készségét.
- Érti és képviseli saját szakterülete, szaktudománya kritikai megközelítéseit.
- Átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket. Nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Érti az erőforrásokkal való jó gazdálkodást, látja ennek fontosságát.
- A nemzeti, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseihez kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket.
- Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, s ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a néprajztudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A néprajz területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, művelődéstörténet, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 16-22 kredit;
- a néprajzhoz kapcsolódó társadalom- és bölcsészettudományi alapozó ismeretek 20-30 kredit;
- néprajzi szakmai ismeretek (a magyar és összehasonlító néprajz nagy témakörei) 80-100 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a néprajz területéről, amelynek kreditértéke 50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből vagy latin nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott, a szakmúzeológiai ismeretek megszerzését követően két, egyenként 150 órás múzumi szakmai gyakorlat helytörténeti gyűjteményben, szakmúzeumban vagy országos (történeti) múzeumban.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

7. ÓKORI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: ókori nyelvek és kultúrák (Ancient Languages and Cultures)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- a szakképzettség:
  - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész asszíriológia szakirányon
  - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész egyiptológia szakirányon
  - ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész klasszika-filológia szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Assyriology)
  - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Egyptology)
  - Philologist in Ancient Languages and Cultures (Classical Philology)
- választható szakirányok: asszíriológia, egyiptológia, klasszika-filológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi

besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan gyakorlati ismeretekkel is rendelkező bölcsész szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek az ókortudomány területén. Alapszinten ismerik az ókori Mediterráneum és a vele érintkező területek népeinek és országainak történetét, kultúráját, valamint a választott szakiránynak megfelelően az ókori Közel-Keletről, az ókori Egyiptomról és a klasszikus antikvitásról elmélyültebb tudásra tesznek szert. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Birtokában van a szakirányát meghatározó kultúrák tanulmányozásához szükséges nyelvtudásnak és a kulturális jelenségek értelmezéséhez szükséges, irodalmi, történeti, vallástörténeti és művészettörténeti ismereteknek.
- Ismeri a szakma tudományos műveléséhez szükséges kézikönyveket, szakfolyóiratokat, szótárakat, és tisztában van ezek használatával.
- Ismeri a szakma tudományos művelésének alapvető szabályait, tisztában van a korszerű tudományos gondolkodás normáival, és ugyanakkor ismeri ezek történeti meghatározottságát is.
- Gyakorlatot szerzett a források nyelvi és kultúraszempontú értelmezésében.
- Képes az ókori kultúrák jelentőségét megértetni kortársaival.

***b)* képességei**

- Az alapszakon végzett hallgató képes az ókori Mediterráneum kultúráinak átfogó értelmezésére és tudományos megismerésére.
- Az alapszakot végzett hallgató képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a magyarul, illetve (az általa ismert) idegen nyelven szakirodalmi szövegek értelmezésére. Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes önállóan igényes szövegek megalkotására a szakirányának megfelelő ókori kultúra kérdéseiben.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes az alapképzési szakon megszerzett ismereteit hasznosítani más szakterületeken is.

***c)* attitűdje**

- Meglátja az ókor kultúráiban a sajátjától eltérőt, és törekszik ennek megértésére, tisztában van azzal, hogy ez a megértés csak szisztematikus ismeretgyűjtés eredményeként jöhet létre.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez az ókori civilizációk kulturális örökségének megőrzéséért és megismertetéséért.
- Felelősséget érez megszerzett ismereteinek gyarapításáért és megújításáért.
- Alkalmas a rokonszakmák szakembereivel való együttműködésre.
- Az ókortudomány területén szerzett tapasztalatait értelmezi és hasznosítja a mai társadalmi, kulturális jelenségek értékelésében is.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Asszíriológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az asszíriológia általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát.
- Tisztában van az asszíriológiát jellemző kutatási kérdésekkel, elemzési és értelmezési módszerekkel.

- Legalább középfokon ismeri a sumer és az akkád nyelvet, képes sumer és akkád nyelvű ékírásos szövegek olvasására, feldolgozására és értelmezésére.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.

***b)* képességei**

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.
- Képes felhasználni az asszíriológia rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára az ókortudományon belül az asszíriológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik az asszíriológia rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik az asszíriológia területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok felhasználási területeinek.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

7.1.2.2. Egyiptológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az egyiptológia általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát.
- Tisztában van az egyiptológiát jellemző kutatási kérdésekkel, elemzési és értelmezési módszerekkel.
- Legalább középfokon ismeri az óegyiptomi és a kopt nyelvet, képes óegyiptomi hieroglif és kopt nyelvű szövegek olvasására, feldolgozására és értelmezésére.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.

***b)* képességei**

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes megoldási javaslatokat adni a kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.
- Képes felhasználni az egyiptológia rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.

- Hitelesen közvetíti a társadalom számára az ókortudományon belül az egyiptológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik az egyiptológia rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik az egyiptológia területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

7.1.2.3. Klasszika-filológia szakirányon továbbá az ókori nyelvek és kultúrák alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- A klasszika-filológia szakirányon végzett hallgató mind latin, mind görög nyelven képes ókori szöveget olvasni és olvasmányát értelmezni. Rendelkezik az ehhez szükséges nyelvi ismeretekkel. Tisztában van a latin és a görög nyelvtan szabályaival, illetve rendelkezik olyan szókinccsel, amely a szövegolvasás előfeltételének tekinthető.
- A nyelvi ismereteken túl rendelkezik az ókori Görögország és Róma történelméről, vallás-, művészet- és irodalomtörténetéről annyi ismerettel, hogy olvasmányait tágabb kulturális keretben is értelmezni tudja.
- Ismeri szakmájának módszertanát, illetve annak történeti kialakulását, tisztában van igazság és módszer alapvető összefüggéseivel.

***b)* képességei**

- Képes latin, illetve görög nyelvű szövegek olvasására és értelmezésére segédeszközök felhasználásával.
- Rendelkezik annyi olvasási gyakorlattal, amennyi a latin és görög nyelvű forrásszövegek olvasását lehetővé teszi.
- Képes az alapszakon szerzett tudásának további elmélyítésére és önálló tájékozódásra.
- Képes szakmája eredményeit nem szakemberek számára is érthető módon megfogalmazni írásban és szóban.
- Képes nehezebb szakszövegek értelmezésére, idegen nyelven is.

***c)* attitűdje**

- A klasszika-filológia szakirányt végzett hallgató tisztában van az európai civilizáció mediterrán gyökereivel és a kulturális rendszer szüntelen átalakulásának következményeivel.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára a klasszika-filológia gondolkodásmódját és tudományos eredményeit. Küzd a leegyszerűsítő kultúra-magyarázatok ellen.
- Tisztában van a folyamatos önképzés és szakmai ismeretgyarapítás fontosságával.
- Tisztában van a klasszika-filológiai tudás nemzetközi jellegével, újabb ismeretek keresése során nem áll meg a magyar nyelv, a magyar tudományosság határainál.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tisztában van a tudományos, szellemi munka alapvető etikai szabályaival.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Megjeleníti szakmai környezete számára a görög és a római civilizációk kulturális, társadalmi jelentőségét.
- Környezetében képviseli a társadalmi és kulturális jelenségek sokoldalú, elemző és értelmező megközelítését.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, elméleti nyelvészet, irodalomelmélet, esztétika, az ókori kultúrák ismeretkörei (ókori nyelvek és írások, történelem, vallástudomány, vallástörténet, irodalomtörténet, művészettörténet, archeológia, civilizációtörténet)] 26-30 kredit;
- ókortudományi szakmai ismeretei 135-145 kredit, amelyből:
- ókori nyelvi szakmai alapozó modul [két ókori nyelv (görög, latin, egyiptomi, héber, szír, akkád, szanszkrit) ismeretei; az ókori Mediterráneum népei, területei közötti gazdasági és szellemi kapcsolatok] 16-20 kredit;
- a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek (nyelvi ismeretek, történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek, szakirányhoz kapcsolódó specializációk) 70-75 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és kreditaránya

a) asszíriológia szakirány:

- nyelvi képzés [akkád nyelv (szövegolvasás), sumer nyelv (nyelvtan, szövegolvasás), egyéb sémi és ékírásos nyelvek (arab, héber, arámi, ugariti, hettita, elámi, óperzsa vagy hurri)];
- egyéb történeti és kultúrtörténeti ismeretek (az ókori Közel-Kelet történeti földrajza, régészete, története, kultúrtörténete);

b) egyiptológia szakirány:

- nyelvi képzés (egyiptomi nyelv, kopt nyelv),
- egyéb történeti és kultúrtörténeti ismeretek (a Nílus-völgy története, kultúrtörténete);

c) klasszika-filológia szakirány:

- nyelvi képzés (görög és latin grammatika, auktorolvasás),
- egyéb történeti, irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek (régiségtan, mitológia, verstan-metrika, irodalomtörténet, színháztörténet, tudománytörténet, numizmatika, epigráfia, zenetörténet),
- specializáció [görög, latin specializáció (ógörög, bizánci görög, latin, középlatin, újkori latin, patrisztika)].

8.1.3. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

Az ókori nyelvek és kultúrák szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve

- az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei (a választott nyelven és kultúrán kívüli másik kultúra vagy ókori nyelv ismeretei),
- az alapképzési szak másik szakiránya, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz (a klasszika-filológia szakirányon továbbá spanyol) nyelvekből egy államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

A záróvizsga letétele asszíriológia szakirányon az akkád és a sumer alapfokú (B1), komplex típusnak megfelelő, az egyiptológia szakirányon az óegyiptomi és a kopt nyelv alapfokú (B1), komplex típusnak megfelelő, a klasszika-filológia szakirányon a latin és az ógörög nyelv középfokú (B2), komplex típusnak megfelelő nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

8. PEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: pedagógia (Pedagogy)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: pedagógia alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Pedagogy

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik a társadalom, a kultúra, a tanulás és tanítás világát ismerik, átlátják, képesek oktatási-nevelési intézményekben, szakmai és civil szervezetekben, csoportok, egyének tanulását, fejlődését, fejlesztését segítő folyamatokhoz minőségi és felelős munkával hozzájárulni. Alkalmasak iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli oktatási és nevelési feladatok ellátásának segítésére; oktatási ügyekkel foglalkozó szervezetekben, intézményekben, alapszintű pedagógiai szakképzettséget igénylő feladatok ellátására. Elkötelezettek az élethosszig tartó tanulás mellett, feladataikat megfelelő autonómiával kezelik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A pedagógia alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról.
- Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit.
- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.
- Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Érti a tanulóval, pedagógussal, szakmai vezetővel, illetve partnerekkel való kommunikáció alapelveit, a működés törvényszerűségeit.
- Érti a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását,

alapvető összefüggéseit. Ismeri a különböző iskolai és iskolán kívüli nevelési és oktatási formációk, modellek lényegét.

- Ismeri a felnövekvő nemzedékek társadalmi beilleszkedését, szocializációját biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát; érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet, a kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.
- Tájékozott a főbb pedagógiai paradigmákról, és ismeri gyakorlati megvalósulásának formáit.
- Ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait különböző életkorú és kulturális hátterű tanulók esetében.
- Ismeri a különböző tanulói csoportok heterogenitásának jellemzőit, tisztában van az eltérő társadalmi hátterű, eltérő tanulási utakon érkező gyermekek, fiatalok nevelésének, oktatásának különböző lehetőségeivel.
- Érti az együttműködés és társas kapcsolatok szerepét a társadalmi kohézió és közjó szolgálatában, azonosítja és értelmezi ebben a pedagógiai segítő szerepét.
- Ismeri a különböző nevelési, oktatási és ezeket támogató projekt- és kutatási folyamatok tervezésének és kivitelezésének lépéseit, módszereit, ismeri a főbb iskolai minősítési eljárásokat, rendszerméréseket. Érti az erőforrások szerepét. Ismeri a vonatkozó etikai normákat.
- Ismeri a köznevelés, a civil szféra szervezetei és az egyéb oktatási intézmények szabályozását, működési elveit munkavállalói szempontból. Tájékozott a szakmájához kapcsolódó kompetenciákról és az egyes munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

***b)* képességei**

- Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.
- A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni.
- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.
- Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.
- Rendelkezik együttműködési, alkotó és kommunikációs képességgel, az elvégzett tevékenységek értékelésének, önértékelésének képességével, fejlett a reflektív kompetenciája.
- Feladatainak elvégzésekor képes figyelembe venni a köznevelési, a civil intézmények, a nevelési rendszerek társadalmi kontextusát és az itt észlelt sajátosságoknak megfelelő, adekvát gyakorlatot alkalmazni, vagy a meglévőhöz alkalmazkodni.
- Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán.
- Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztési tervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában.
- Képes a tanulókhoz és a környezethez is alkalmazkodó, adaptív pedagógiai megoldások azonosítására és alkalmazására; a tanítás és tanulás szereplőinek segítséget adni feladataik ellátásához, szakmai repertoárjából ki tudja választani az adott esetben releváns megoldást, s azt személyre szólóan megtervezni, az adott tanulócsoporthoz illeszkedően alkalmazni.
- Képes hatékonyan közreműködni a köznevelési és egyéb társadalmi intézményekben felmerülő pedagógiai jellegű asszisztensi feladatok ellátásában, tervezésében, szervezésében. El tud végezni tanulási-tanítási célokra, folyamatokra és eredményekre irányuló részelemzést. Együttműködés során képes az életkori, társadalmi különbségekre tekintettel lenni.

- Képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására; alkalmas elemzésekhez szükséges egyszerű háttérmunkálatok elvégzésére. Képes projektekben asszisztensként közreműködni.
- Képes a köznevelési vagy más, tanulást szolgáló intézmények jogszerű működéséhez hozzájárulni, közreműködik a szervezet céljainak megvalósításában, s maga is alakítja azt. Feladataiban mérlegelni képes önállóságának szintjét, javaslattal tud élni.

***c)* attitűdje**

- Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak.
- Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanulásnak különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak.
- Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.
- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív fejlesztésére.
- Tudatos a tanulás és tanítás támogatásában, a nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.
- Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység jellemzi, és feladatait a gyermeki és emberi jogok tisztelete mellett végzi.
- Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Képviseli a tudomány és a kutatás önállóságának fontosságát. Érdeklődik a különböző kutatási, fejlesztési, innovatív megoldások, az új trendek, módszerek, eszközök iránt. Elfogadja az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás fontosságát.
- Munkája során problémaérzékeny, megoldásai során a gyakorlat és az elmélet által felkínáltakat mérlegeli reflektív, elfogadja, hogy a hibázás a tanulás, továbblépés erőforrása lehet.
- Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége.
- Képviseli az egész életen át tartó tanulás és tudásmegosztás szükségességét. Elfogadja, hogy a jobb eredmények együttműködésben születnek.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómia és felelőssége**

- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.
- Pedagógus, szakmai vezető megbízása alapján a rábízottakat és azok tevékenységét támogató feladatait önállóan, beszámolási és elszámolás kötelezettség mellett végzi. Kiskorúak segítésekor felelőssége korlátozott, mentorálása, támogatása szükséges.
- Kutatási és projektfeladataiért felelősséget vállal. Célhatékony az idő és energia felhasználásban. Saját, esetleg korlátozott önállósággal végzett feladatától függetlenül a kutatás, projekt egészéért érzi felelősségét.
- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, pedagógia, pszichológia, a művelődés és a tudomány világa) 10-12 kredit;
- a nevelés és oktatás elméleti alapjai (szocializáció, a nevelés és az oktatás alapvető története, társadalmi

dimenziói, főbb pedagógiai, pszichológiai elméletek) 15-25 kredit;

- a pedagógiai tevékenység szervezeti keretei, főbb területei és ezek működésének pedagógiai vonatkozásai (nevelési és oktatási rendszerek, hálózatok, intézmények, valamint a működésükhöz, a fejlesztéshez és innovációhoz kötődő pedagógiai tevékenységek; társadalmi, kulturális, történeti kontextus; egyéni szakmai tudás, kompetenciatartalmak) 30-45 kredit;
- a pedagógiai praxis művelésének, támogatásának és kutatásának módszerei, formái, eszközei (reflektív gyakorlat; a munka és a tanulás világa, tanulóközösségek; a rendszer-, a szervezeti és a személyes szintű támogatás célja, keretei, folyamata; módszerek, eszközök; projektek, pályázatok; empirikus és teoretikus kutatásmódszertan) 50 kredit;
- választás szerinti szakma-specifikus ismeretek legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A pedagógia szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- specializációs pedagógiai modulok,
- más képzési terület alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat magában foglalja a köznevelés nevelő, valamint nevelő és oktató intézményeiben, a köznevelés pedagógiai szakszolgálati intézményeiben és a pedagógiai szakmai-szolgáltató, illetve szolgáltató intézményekben végzett szakmai gyakorlatot, valamint azon intézményekben (múzeumok, könyvtárak, gyűjtemények) végzett gyakorlatot, amelyekben a fejlesztő program közvetve kapcsolódik a pedagógiai munkához. A szakmai gyakorlaton a hallgató valós szituációban alkalmazza és kipróbálja megszerzett tudását, s azt probléma-orientált megközelítéssel továbbépíti. A szakmai gyakorlat időtartama a teljes képzés alatt 6-12 hét (240-480 óra).

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi más képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kreditértékű specializáció formájában történő felvételét.

9. PSZICHOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: viselkedéselemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Behavior Analyst

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- a szakdolgozat a műhelymunkákból készített portfolió, amelyhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja viselkedéselemző szakemberek képzése, akik a pszichológia tudomány elméleti alapismereteinek és alapvető módszereinek birtokában - szakmai vezetés mellett - alkalmasak a pszichológia alkalmazott ágaiban feladatok ellátására. A képzés során olyan készségeket és technikákat sajátítanak el, amelyek révén alapfokon képessé válnak az egyének, a csoportok és szervezetek megismerésére, illetve fejlesztésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A viselkedéselemző

***a)* tudása**

- Ismeri a filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, alapozó elméleti tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei; a pszichológia biológiai alapjai) bevezető elméleteit.
- Ismeri a társadalomlélektan (szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás) legfontosabb szakkifejezéseit és jelenségeit, az európai identitás alakulásának alapvető szövegeit, kontextusait.
- Ismeri a pszichológia jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja a szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a pszichológia fő jellemző kutatási kérdéseinek elemző és értelmezési területein.
- Tisztában van azzal, hogy a viselkedéselemző képességgel milyen munkavállalási lehetőségei vannak, és e munkakörökre milyen előírások és szabályok érvényesek.
- Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Tisztában van azzal, hogy a szakképzettséggel ellátható feladatkör a pszichológus-asszisztensi munkakörnek felel meg.

***b)* képességei**

- Képes értelmezni a pszichológiai jelenségeket, és ismeri a pszichológia tudományának történelmi beágyazottságát.
- Képes az ok-okozati összefüggések meglátására, logikus gondolkodásra, összefoglaló elemzések elkészítésére.
- Képes az emberi viselkedés differenciált észlelésére és a helyzetek hatékony felismerésére.
- Képes szakember irányítása mellett egyszerűbb tesztek felvételére és kiértékelésére.
- Képes alkalmazni a modern prezentációs eszközöket és önálló prezentációt tartani a különböző szakspecifikus területeken.
- Képes értelmezni, hogy melyek azok a feladatok, amelyeket szakmai kompetenciájával lefed, és ezt a hatáskört nem lépi át.

***c)* attitűdje**

- Képes a kooperatív együttműködésre, csoportos feladatok megoldására.
- Érzékenységet és érdeklődést mutat a pszichológiai jelenségek és problémák meglátására.
- Rendelkezik hatékony kommunikációs és problémamegoldó készséggel.
- Emberi kapcsolataiban etikus és humánus viselkedés jellemzi.

- Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.
- Rendelkezik egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel, sikerorientáltsággal.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével.
- Rendelkezik a szakmai önképzés képességével, valamint a folyamatos személyiségfejlődés és fejlesztés igényével.
- Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel.
- Rendelkezik egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli a közösségszervezés módszereit, ismereteit, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén.
- Tudatosan és felelősen képviseli, hogy végzettségével nem lépi át saját kompetenciájának határait, és ezen kívül eső feladatot nem vállal.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek [filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, valamint szakspecifikus elméleti alapozó tárgyak (bevezetés a pszichológiába, a pszichológia főbb területei, a pszichológia biológiai alapjai), szakterület gyakorlati készséget fejlesztő ismeretei (általános és pszichológiai statisztika)] 25-35 kredit;
- általános szakterületi ismeretek, alaptudományi tanulmányok (kísérleti és általános lélektan észlelési folyamatok, a figyelem kognitív és aktivációs vonatkozásai, a tanulás elméletei, az emlékezet kognitív modelljei, a képzelet, a gondolkodás törvényszerűségei, motiváció és emóció 80-85 kredit;

evolúciós pszichológia és fejlődéslélektan - evolúciós modellek, fejlődéslélektani modellek, kognitív és szenzomotoros fejlődés, beszédfejlődés, érzelmi és morális fejlődés, szociális megismerés és szociális kompetencia, szocializáció, kötődés, én-tudat fejlődése, identitás;

személyiséglélektan - személyiségelméletek, modellek, egyszerű diagnosztikai eszközök és alkalmazásuk; társadalomlélektan - szociális megismerés, attitűdszerveződés, kognitív stílus, egyéni és társadalmi nézetrendszerek, társas viselkedés, segítő és agresszív viselkedés, szociális szerep, társadalmi identitás);

- határtudományok és kutatásmódszertan (pszichofiziológia, neurológia, társadalmi és bölcsészettudományi tanulmányok; differenciált tudományági kutatásmódszertan) 50 kredit;
- a pszichológia alkalmazása és története (a pszichológia alkalmazott területeinek rendszere és módszertana - vezetéspszichológia, iskolapszichológia, a tanácsadás pszichológiája, egészségpszichológia, klinikai pszichológia, pszichoterápia; pszichológiatörténet; pszichológus etika és jogi ismeretek) 5-10 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

10. RÉGÉSZET ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: régészet (Archeology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: régészet alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Archaeology
- régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyházrégészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlathoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területeinek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja régészet alapszakos bölcsészek képzése, akik a régészet általános ismeretanyagából és választott két szakterületből jó felkészültséggel rendelkeznek, képesek az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. Jártasak a magyar és idegen nyelvű szakirodalomban. Alkalmasak szakmai irányítás alatt régészeti terepi és egyéb örökségvédelmi feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A régészet alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a régészet általános ismeretanyagában, ismeri annak módszertanát, legfontosabb szakkifejezéseit és szakirodalmát. Tájékozott a régészet különböző természettudományos módszereiben, és ismeri azok felhasználási lehetőségeit.
- Ismeri a régészeti felderítés és feltárás módszertanát.
- Ismeri a régészeti muzeológia módszereit és feladatkörét.
- Tájékozott legalább két régészeti szakterület speciális ismeretanyagában, ismeri annak legfontosabb problémaköreit, módszertanát, szakkifejezéseit és szakirodalmát. Történeti korok esetében ismeri az alapvető írásos forrásokat.
- Ismeri a tudományos közlés formai és tartalmi követelményeit.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik néhány más tudományterület szakmai problémáiról.

***b)* képességei**

- Képes az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes a szakirodalomból szerzett információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Képes az információk, érvek és elemzések különböző szempontok szerinti bemutatására, átgondolására.
- Képes mesterfokozatú régész irányításával régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és dokumentálására.
- Képes a feltárt és dokumentált régészeti források és lelőhelyek tudományos igényű feldolgozására és közlésére.
- Képes megoldási javaslatokat adni a régészeti kutatás során felmerülő problémák értelmezésére, hatékonyan alkalmazza a tanulmányai során elsajátított problémamegoldó technikákat.

- Képes felhasználni a régészet rokon tudományterületeinek eredményeit.
- Képes idegen nyelven és az informatika eszközeivel is hatékonyan kommunikálni.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.
- Hitelesen közvetíti a társadalom számára a régészet gondolkodásmódját és tudományos eredményeit.
- Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik a régészet rokon tudományterületeivel való együttműködésre.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Minőség- és felelősségtudattal rendelkezik, törekszik együttműködő, kommunikációs és problémamegoldó készségeinek fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez Magyarország és a világ kulturális örökségének megőrzéséért.
- Hatékonyan együttműködik a régészet területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek 26-42 kredit:
  - általános alapozó ismeretek (latin nyelv, filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret, történelemtudomány) 16-32 kredit,
  - más tudományterületek ismeretei 10 kredit;
- régészeti szakmai ismeretek: 100-150 kredit, amelyből
  - szakmai alapozó és módszertani tárgyak (bevezetés a régészet különböző területeibe, régészetmódszertan, a régészet természettudományos módszerei, a régészettel rokon területek ismeretei) 30-60 kredit,
  - tereptan és terepmunka (évenként legalább két hét ásatási gyakorlat) 6-12 kredit,
  - muzeológia 4-8 kredit,
  - egyes régészeti szakterületekhez kapcsolódó ismeretek (két választott szakterület) 60-70 kredit

A képző intézmény által ajánlott szakterület lehet: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyházrégészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből vagy latin nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által kijelölt területen tanévenként legalább két hét ásatási gyakorlat.

11. ROMANISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: romanisztika (Romance Philology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettségek
  - romanisztika, francia alapszakos bölcsész
  - romanisztika, olasz alapszakos bölcsész
  - romanisztika, portugál alapszakos bölcsész
  - romanisztika, román alapszakos bölcsész
  - romanisztika, román nemzetiségi alapszakos bölcsész
  - romanisztika, spanyol alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Philologist in Romanistics, Specialized in French Studies
  - Philologist in Romanistics, Specialized in Italian Studies
  - Philologist in Romanistics, Specialized in Portuguese Studies
  - Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian Studies
  - Philologist in Romanistics, Specialized in Romanian as Ethnic Minority Studies
  - Philologist in Romanistics, Specialized in Spanish Studies
- választható szakirányok: francia, olasz, portugál, román, román nemzetiségi, spanyol

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan bölcsész szakemberek képzése, akik ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret felsőfokú (C1), komplex típusú, vagy azt meghaladó szintjén képesek újlatin (francia, olasz, portugál, román vagy spanyol) nyelvű, a munkavégzésükhöz kapcsolódó általános kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni, alkotni írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá az újlatin nyelvek és kultúrák területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel, amelyek birtokában képesek a lehetséges munkavállalási területek (az adott újlatin nyelv és kultúra ismeretéhez kötődő feladatok ellátása hazai és nemzetközi szervezeteknél, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, az oktatás, az újságírás, a PR területén) elvárásainak megfelelően szakmai, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére, feladatok megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A romanisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató tájékozott az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális szövegeit, kontextusait, valamint, ha van, legalább egy, a saját szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri az adott újlatin nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja az adott újlatin nyelvhez tartozó szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van az adott újlatin nyelv és kultúra jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri az adott újlatin nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben értelmezi a romanisztika alapszak munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.

***b)* képességei**

- Értelmezi az adott újlatin nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes az adott újlatin nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt, valamint azonosítani az adott újlatin nyelv főbb regionális változatait.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és ezeket a kulturális jelenségeket az európaiság kontextusában értelmezi.
- Képes legalább egy, a szakirányához kapcsolódó, Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából az adott újlatin nyelvű kultúra jelenségeit értelmezni.
- Az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél az adott újlatin nyelven, világos, részletes szövegeket alkot különféle témában, különösen az adott újlatin nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatosan.
- Műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez az adott újlatin nyelven.
- Az adott újlatin nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.

***c)* attitűdje**

- Érdeklődik más újlatin nyelvek iránt, törekszik ezek elsajátítására, kiindulva saját szakiránya megszerzett ismereteiből és kompetenciáiból.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási, társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van a szakirányához kapcsolódó Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Tudatosan képviseli az adott újlatin nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Hitelesen közvetíti az adott újlatin nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi, történelmi gondolkodásmódját.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudatának kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Hatékonyan együttműködik az adott újlatin nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar nyelvű és adott újlatin nyelvű szövegeiért, tudatában van azok lehetséges felhasználási területeinek.
- Az adott újlatin nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében is.

- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel az adott újlatin nyelv és kultúra területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Nyitott az adott újlatin nyelv kulturális hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret): 8-12 kredit
- romanisztikai szakmai ismeretek: 150-170 kredit, amelyből:
  - szakmai alapozó modul (bevezetés az adott újlatin nyelv tanulmányaiba: nyelvfejlesztés, leíró nyelvtan, országismeret, az irodalmi szöveg, a latin nyelv alapjai): 30-40 kredit,
  - a választott szakirány szerinti újlatin nyelv speciális ismeretei (alapismeretek az adott újlatin nyelvhez kapcsolódóan: földrajzi, történelmi, kultúrtörténeti, művészettörténeti, zenetörténeti, színház- és filmtörténeti, folklorisztikai ismeretek; a stilisztika és verstan alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének vázlatos ismerete; nyelvfejlesztés; nyelvészet: fonetika, morfológia, szintaxis, lexikológia, lexikográfia; nyelvtörténeti alapok): 70-80 kredit
  - választás szerinti szakma-specifikus ismeretek: legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A romanisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
- másik alapképzési szak szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozatú diploma megszerzéséhez az adott újlatin nyelven a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintű ismerete szükséges. A záróvizsga letétele a nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés az adott újlatin nyelven folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

12. ROMOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: romológia (Roma Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: romológus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Romologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja romológus szakemberek képzése, akik képesek a cigány, roma közösségeket érintő kérdések hatékony közvetítésére minden olyan társadalmi szervezethez, amely e közösségekkel kommunikál, és egyúttal képesek a társadalmi szervezetek által megfogalmazott igényeket közvetíteni a lokális cigány közösségek felé. Cél továbbá olyan szakemberek képzése, akik a cigány közösségek kultúrájával és problémáival foglalkozó szakemberek (szociológus, szociálpolitikus, pedagógus, jogász, orvos) mellett közvetítői feladatokat látnak el. A szakot elvégzők középszinten elsajátítják a romani vagy a beás nyelvet, a cigány kultúrát. Ismereteikre építve a Közös Európai Referenciakeret középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén képesek romani vagy beás nyelvű hétköznapi, kulturális, társadalmi valamint nyelvtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Behatóan ismerik a hazai cigányok nyelveit, történelmét, néprajzát, irodalmát, jog- és intézményrendszerét. Hazai és nemzetközi szervezetekben, vállalatoknál, önkormányzatoknál, a kulturális menedzsment, valamint az újságírás és a PR területén láthatnak el feladatokat. Ismereteiket a hazai nemzetiségi szervezetek, önkormányzati és kulturális intézmények kötelékében hasznosíthatják. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A romológus

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató ismeri a beszélt és írott romani vagy beás nyelv szabályait, ismeretekkel rendelkezik az elvégzett szakiránynak megfelelő nyelv variánsairól, regisztereiről.
- Tájékozott a cigány, roma kultúra körében, ismeri annak történeti vonatkozásait, hasonlóságait és különbségeit.
- Ismeri a hazai cigányok, romák területi elhelyezkedésének, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.
- Ismeri a cigány/roma kultúra jellemző szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit.
- Ismeri az romani vagy beás nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait.
- Átlátja a romani vagy beás szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van a romológia jellemző kutatási kérdéseivel, irányzataival, korszerű elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.

***b)* képességei**

- A szakot elvégző hallgató a szinkron nyelvállapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a romani vagy beás nyelv gördülékeny, helyes, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.

- Képes értelmezni a romani vagy beás nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Interkulturális kommunikatív kompetenciák birtokában képes a kultúrák közötti közvetítésre.
- Képes műfajilag sokszínű romani vagy beás nyelvű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmezni.
- Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat kritikusan, értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.
- Kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő módszert, képes összetett szakmai kérdések megoldására a nyelv-, az irodalom- és a kultúratudomány területén.
- Képes alapvető kutatási technikák alkalmazására.
- A szakon végzettek a romológia területén, valamint általános társadalomtudományi témakörökben olyan elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek, amely ismeretek révén képesek szakmájuk sokoldalú, inter- és multidiszciplináris gyakorlati és elméleti művelésére.
- Képes tudását, az egyéni és szervezeti erőforrásokkal tudatosan gazdálkodva, önállóan fejleszteni.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezetten vállalja szakképzettsége átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati normáinak hiteles közvetítését, nyitott az új jelenségek és eredmények befogadására.
- Rendelkezik a romani vagy beás nyelv és a cigány, roma kultúra iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel, a megszerzett tudás kreatív felhasználásának képességével, jó együttműködő és kommunikációs készséggel és felelősségtudattal.
- Törekszik romani vagy beás nyelvi tudásának és általános ismereteinek folyamatos fejlesztésére.
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Igénye van az európai, és az azon kívüli kultúrák sokszínűségének megismerésére.
- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Nyitott a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetősége irányába.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a romológia területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- A romológia területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a romológia területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kompetenciákat fejlesztő bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek 23-37 kredit:
  - általános alapozó ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, irodalomtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 8-12 kredit,
  - szakmai alapozó ismeretek (bevezetés a nyelvtudományba, az irodalomtudományba; a cigány népismeretbe; a romológiába; az európai cigányság helyzetébe; szocializáció és kisebbségi identitás; területi-társadalmi ismeretek, különös tekintettel a cigány közösségekre) 15-25 kredit;
- romológiai szakmai ismeretek 80-90 kredit:
  - nyelvtudomány [nyelvészeti ismeretek (bevezetés a szociolingvisztikába, kétnyelvűség, nyelvi tervezés és nyelvpolitika, szociolingvisztika - romani, beás -, nyelvtipológia); nyelvi ismeretek (beás lexika, beás grammatika, beás fordítási gyakorlat, romani lexika, romani grammatika, romani fordítási gyakorlat)];

- egyéb társadalomtudományi ismeretek (a cigányság története, a kisebbségek nevelésszociológiája, multikulturális társadalom, interkulturális nevelés, a kisebbségek jogi helyzete Európában és Magyarországon, szociológiai ismeretek a cigánykutatásban, foglalkoztatás és gazdaságpolitika, civil szféra);
- kultúra- és néprajzi ismeretek (cigány népismeret, mint tantárgy, néprajzi kutatások a cigányság körében, kulturális antropológia a cigánykutatásokban, a cigány közösségek zene és tánckultúrája, cigány, roma irodalom és képzőművészet, cigány kultúra, cigány társadalom romani vagy beás nyelven, kutatásmódszertan);
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A romológia szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:
- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei,
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek másik alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Romani vagy beás nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele a nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat lehet a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó, a szak tantervében meghatározott tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapszak szakmai alapozó tárgyainak oktatása magyar nyelven folyik, a választott szakirány két célnyelve, a beás vagy a romani nyelv oktatása mellett.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakja szakterületi ismereteinek specializáció formájában történő felvételét.

13. SZABAD BÖLCSÉSZET ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szabad bölcsészet (Liberal Arts)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: alapszakos szabad bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist
- választható specializációk: elméleti nyelvészet, esztétika, etika, filozófia, filmelmélet és filmtörténet, kommunikáció, művészettörténet, vallástudomány

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainak elemzésére. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az analitikus gondolkodásra, a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak az érvelés mesterségében, érvek konstruálásában és ellenőrzésében, írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. A képzés célja továbbá, hogy szilárd elméleti, módszertani és műveltségi alapokat biztosítson az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódóknak. A végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szabad bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a nyugati eszmetörténet alapvető korszakaiban, azok általános jellemzőiben és adataiban.
- Ismer bölcseleti, művészeti alapszövegeket, alapműveket és alapproblémákat.
- Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás hagyományos és mai változatait, és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban.
- Ismeretekkel rendelkezik a filozófia, az esztétika, az etika, művészetek, a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet és a vallási jelenségek mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.

***b)* képességei**

- Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbírálatok írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre.
- Képes argumentumok azonosítására, átgondolására, valamint ezeknek élőszóban és írásban vázlatos vagy részletes bemutatására.
- Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra.
- Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra.
- Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés és -értelmezés, valamint a kritikai elsajátítás terén.
- Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre.
- Kritikai és kreatív gondolkodás és problémaérzékenység jellemzi.
- Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát.
- Képes argumentált módon kifejteni saját álláspontját.
- Nyitott más kultúrákra, a kulturális és vallási sokszínűségre.

- Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket.
- Fejleszti nyelvtudását.
- Folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását.
- Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között.
- Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért.
- Véleményét argumentumokra alapozza.
- Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit.
- Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását.
- Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett.
- Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.

Az elméleti nyelvészet specializáción továbbá a szabad bölcsész

***a)* tudása**

- Ismeri a nyelvleírás, a fonológia, a magyar fonológia, a szintaxis, a magyar szintaxis, a szemantika, a formális szemantika, a neurolingvisztika és a pszicholingvisztika alapjait, legfontosabb elméleti és módszertani kérdéseit.
- Tájékozott a matematikai és logikai alapismeretekben.
- Ismeri a terepmunka módszereit és jelentőségét.

A filozófia specializáción továbbá a szabad bölcsész

***a)* tudása**

- A hallgató tájékozott a filozófiatörténet nagy korszakaiban és műveiben.
- Ismeri a metafizika, tudományfilozófia és tudománytörténet, elmefilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, művészetfilozófia, analitikus filozófia, vallásfilozófia alapproblémáit.

Az esztétika specializáción továbbá a szabad bölcsész

***a)* tudása**

- A hallgató tájékozott a klasszikus, a modern és a kortárs elméletekben, a vizuális kultúrában.
- Ismeri az ágazati esztétikákat.
- Ismer kanonikus műveket.
- Jártas a műelemzés módszertanában, ismeri annak jelentőségét és elméleteit.

***b)* képességei**

- Képes művészeti kritikákat írni.

Az etika specializáción továbbá a szabad bölcsész

***a)* tudása**

- A hallgató tájékozott az etikatörténet korszakaiban.
- Ismeri az ágazati etikákat.
- Átlátja az alkalmazott etikák, a filozófiai antropológia, az ökológiai etika, a politikaelmélet alapvető problémáit.

A filmelmélet és filmtörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész

***a)* tudása**

- A hallgató tájékozott a filmtörténetben és a filmelméletekben.
- Ismeri a filmelemzés módszereit, elméleti alapjait és jelentőségét.

- Átlátja a filmi kompozíciót, a filmi elbeszélést.

A kommunikáció specializáción továbbá a szabad bölcsész
***a)* tudása**
- A hallgató jártas alapvető jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniós ismeretekben.
- Birtokában van alapvető informatikai ismereteknek.
- Ismeri a kommunikáció sajátos színtereit, a kommunikáció dinamikáját, a kommunikációs zavarokat.
- Átlátja a mediatizált kommunikációt.
- Rendelkezik alapvető médiaismeretekkel.

***b)* képessége**
- Képes a kommunikáció szabályozására.

A művészettörténet specializáción továbbá a szabad bölcsész
***a)* tudása**
- Ismeri az egyetemes (európai) és a magyar művészet nagy stíluskorszakait (az antikvitástól a középkori és újkori művészeten át a modern és kortárs művészetig).
- Jártas a kutatásmódszertani és értelmezéstani alapismeretekben, a kiállítás-értékelésben.
- Rendelkezik muzeológiai és műemlékvédelmi alapismeretekkel.

A vallástudomány specializáción továbbá a szabad bölcsész
***a)* tudása**
- Ismeri a vallástörténet korszakait, az egyetemes és magyar egyház- és felekezettörténet nagy vonalait.
- Jártas a valláselmélet alapjaiban.
- Átlátja a világvallásokat, a vallási jelenségek rendszerét és alapvető teológiai problematikákat.

8. Az alapképzés jellemzői
8.1. Szakmai jellemzők
8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- általános szakterületi ismeretek 110-120 kredit, amelyből
  - szabad bölcsészeti általános szakmai modul 40-50 kredit:
  - a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, nyelvtudomány, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret,
    - logika, érveléstechnika, akadémiai írás, számítógépes ismeretek,
    - átfogó eszmetörténet,
    - bölcsészettudományok módszerei (módszertan), valamint a választandó specializációnak megfelelően: nyelvleírás, a nyelvtan mint modell, a nyelvi kompetencia és performancia különbségei, a nyelv elsajátításának és a nyelv változásának elméleti alapjai; esztétika és története, műelemzés, akadémiai írás; etikatörténet, ember és társadalom (kultúrtörténet, pszichológiai, szociálpszichológiai, szociológiai, kulturális antropológiai ismeretek, társadalomtörténet); ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, fenomenológia, hermeneutika; bevezetés a filmtörténetbe, a filmelméletek alapjai; bevezetés az építészettörténetbe és a műemlékvédelembe, múzeumismeret, ikonográfia, a művészettörténet forrásai és irodalma, a művészet társadalmi aspektusa; vallástörténet, vallásfilozófia, vallásszociológia, vallási néprajz;
  - választható szakmai modulok 60-80 kredit az alábbi ismeretkörökből:
  - elméleti nyelvészet: a nyelvleírás fontosabb módszertani alapjai és területei: fonológia, magyar fonológia, morfológia, szintaxis, magyar szintaxis, szemantika, formális szemantika, a neurolingvisztika és pszicholingvisztika alapjai, a terepmunka módszertana, matematikai és logikai alapismeretek;
    - esztétika: klasszikus elméletek, modern elméletek, kortárs elméletek, ágazati esztétikák, kanonikus mű, műelemzés;
    - etika: etikatörténet, ágazati etikák, alkalmazott etikák, filozófiai antropológia, ökológia, politológia;

- filozófia: a filozófiatörténet nagy korszakai és művei, tudományfilozófia, tudatfilozófia, politikai filozófia, társadalomfilozófia, etika, esztétika, analitikus filozófia, metafizika, vallásfilozófia;
- filmelmélet és filmtörténet: filmtörténet, filmelméletek, filmelemzés, a filmi kompozíció, a filmi elbeszélés, társművészetek és a film, kommunikáció és médiaelmélet, írásgyakorlatok, gyakorlati ismeretek;
- kommunikáció: szabályozott társadalom (jogi, etikai, gazdasági, igazgatási és uniós ismeretek); kommunikációs tréning, beszéd- és írásművelés, informatikai ismeretek, a kommunikáció sajátos színterei, a kommunikáció dinamikája, a kommunikáció szabályozása, kommunikációs zavarok, medializált kommunikáció, médiaismeretek, szabadon választható ismeretkörök;
- művészettörténet: az egyetemes és a magyar művészet nagy stíluskorszakai (antikvitás, középkori művészet, újkori művészet, legújabbkori művészet), módszertani és gyakorlati szaktárgyak, iparművészet-történet, emlékmeghatározás;
- vallástudomány: vallástörténet és valláselmélet, világvallások, vallási jelenségek rendszere, egyetemes és magyar egyház- és felekezettörténet;

- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret a következőkből, amelynek kreditértéke a képzésen belül legfeljebb 50 kredit:

- az elméleti nyelvészet
- az esztétika
- az etika
- a filozófia
- a filmelmélet és filmtörténet
- a kommunikáció
- a művészettörténet
- a vallástudomány.

A szabad bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak specializációja szerinti további szakterületi ismeretek,
- az alapképzési szak másik specializációjának ismeretei, vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek specializáció formájában történő felvételét.

14. SZLAVISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szlavisztika (Slavonic Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - szlavisztika, orosz alapszakos bölcsész
  - szlavisztika, bolgár alapszakos bölcsész

- szlavisztika, cseh alapszakos bölcsész
- szlavisztika, lengyel alapszakos bölcsész
- szlavisztika, horvát alapszakos bölcsész
- szlavisztika, horvát nemzetiségi alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szerb alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szerb nemzetiségi alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szlovák alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szlovák nemzetiségi alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szlovén alapszakos bölcsész
- szlavisztika, szlovén nemzetiségi alapszakos bölcsész
- szlavisztika, ukrán alapszakos bölcsész
- szlavisztika, ukrán nemzetiségi alapszakos bölcsész

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Slavonic Studies, Philologist in Russian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Bulgarian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Czech Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Polish Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Croatian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Croatian as Ethnic Minority Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Serbian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Serbian as Ethnic Minority Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Slovakian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Slovakian as Ethnic Minority Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Slovenian Studies;
  - Slavonic Studies, Philologist in Slovenian as Ethnic Minority Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Ukrainian Studies
  - Slavonic Studies, Philologist in Ukrainian as Ethnic Minority Studies
- választható szakirányok: orosz, bolgár, cseh, lengyel, horvát, horvát nemzetiségi, szerb, szerb nemzetiségi, szlovák, szlovák nemzetiségi, szlovén, szlovén nemzetiségi, ukrán, ukrán nemzetiségi

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:180 kredit
- szakorientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 100 kredit
- a szakdolgozat készítéséhez rendelhető kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismereteik birtokában a Közös Európai Referenciakeret középfokú **(**B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén képesek valamely szláv (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán) nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, nyelv- és irodalomtudományi szövegeket értelmezni, az adott nyelvi kompetencia keretei között közvetíteni, valamint alkotni írásban és szóban. Rendelkeznek továbbá a szláv nyelvek és kultúrák - beleértve a magyarországi szláv nyelvű nemzetiségek nyelveit és kultúráit - területén, valamint általános társadalomtudományi, humán műveltségi témakörökben olyan alapvető elméleti és gyakorlati

ismeretekkel, amelyek birtokában képesek szakmájuk inter- és multidiszciplináris gyakorlati művelésére, emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen konkrét feladatok önálló megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szlavisztika, orosz/ bolgár/ cseh/ lengyel/ horvát/ horvát nemzetiségi/ szerb/ szerb nemzetiségi/ szlovák/ szlovák nemzetiségi/ szlovén/ szlovén nemzetiségi/ ukrán/ ukrán nemzetiségi alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- A szakot elvégző hallgató általános ismeretekkel rendelkezik a szlávság kulturális és nyelvi sokszínűségéről, jól ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű közösség kulturális és nyelvi identitásának fejlődéstörténetét.
- Ismeri az alapvető összefüggéseket a szláv, a magyar és az európai identitás legfontosabb kulturális objektumai és szövegei között, szakirányának egynémely tudományos részproblémáját pedig Európán kívüli kulturális jelenségekkel is összefüggésbe tudja hozni.
- Ismeri a szakirányának megfelelő szláv nyelvű kultúra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Vannak ismeretei a szakirányának megfelelő szláv szövegek és kulturális jelenségek befogadásának fontosabb eljárásairól és az értelmezés szakmailag elfogadott fontosabb módozatairól.
- Tisztában van a szakirányának megfelelő szláv nyelv és kultúra néhány jellemző kutatási kérdésével, elemzési és értelmezési módszerével.
- Ismeri az adott szláv nyelv egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.
- Összefüggéseiben látja a szlavisztika alapszak adott szakirányának munkavállalással és vállalkozással kapcsolatos dimenzióit és lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Kompetenciái keretei között és tudásszintjének megfelelően képes helyesen értelmezni az adott szláv nyelvű kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát, képes továbbá az adott szláv nyelvet elhelyezni a világ nyelvei közt, valamint azonosítani az adott szláv nyelv főbb regionális változatait.
- Képes átlátni szakiránya legfontosabb nemzeti és nemzetiségi identitásképző diskurzusainak felépítését és működését, az európai kontextusban is felismerhető némely kulturális jelenséget pedig értelmezni.
- Képes az adott szláv nyelvű kultúra legalább egy fontos megnyilatkozásának helyes értelmezésére az Európán kívüli kultúra és eszmerendszer szempontjából.
- Nyelvi szintjének megfelelően egy adott műfaj szabályrendszerének tiszteletben tartásával képes közérthetően írni és beszélni az adott szláv nyelven, különösen pedig az adott szláv nyelv kulturális témaköreivel kapcsolatban az érvényes nyelvi normarendszer tiszteletben tartásával helyes szövegeket alkotni.
- Műfajilag eltérő szövegeket és kulturális jelenségeket képes nyelvi szintjének megfelelően értelmezni az adott szláv nyelven.
- Az adott szláv nyelvhez és kultúrához kapcsolódóan alapvetően képes kiválasztani és részben alkalmazni is a szakmai problémának megfelelő nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúratudományi módszert.
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően képes összetett feladatokat is elvégezni.

***c)* attitűdje**

- Átlátja, érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag determináltak és dinamikus pályát futnak be.
- Képviseli a magyar, a nemzetiségi és az európai identitás kulturális, vallási, és társadalmi sokszínűségét, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igyekszik tudatosan alkalmazni az adott szláv nyelvterület nyelvi és kommunikációs normáit.
- Tudatában van az adott szláv nyelv nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi gondolkodásmódja fontosságának.

- Szintjének megfelelően mérlegeli a problémák többoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit.
- Törekszik az adott szláv nyelven általános és szaknyelvi tudásának fejlesztésére.
- Törekszik szakmai hivatástudata kialakítására és önképzésre.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és közössége épülését.
- Együttműködik az adott szláv nyelv területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi partnerekkel.
- Felelősséget vállal az anyanyelvén és az adott szláv nyelven íródott szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Az adott szláv nyelv és kultúra területén szerzett ismereteit az önművelésében és önismeretében is alkalmazza.
- Törekszik azoknak a módszereknek az érvényesítésére, amelyek az adott szláv nyelv és kultúra szempontjából relevánsak, de elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait is.
- Tudása és képességei keretei között látja a helyét egyének és csoportok szakmai fejlődésének felelősségvállalásában.
- Nyitott az adott szláv nyelv kulturális hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, nyelvtudomány, irodalomtudomány, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, könyvtárismeret) 10-12 kredit;
- szlavisztikai szakmai ismeretek 158-160 kredit, amelyből
  - a szláv nyelvi és kultúratörténeti szakmai alapozó modul [bevezetés a szláv nyelvi tanulmányokba: szláv kultúrák (bolgár, cseh, horvát, lengyel, orosz, szerb, szlovák, szlovén, ukrán), illetve szláv nyelvű országok történelmehez, földrajzához kapcsolódó alapismeretek; klasszikus és modern szláv irodalmak (a szláv népek irodalomtörténete, a legjelentősebb korszakok és alkotók); a magyar-szláv történelmi, nyelvi, irodalmi, kulturális kapcsolatok múltja és jelene)] 50-56 kredit;
  - a választott szakirány szerinti speciális nyelvészeti, irodalmi, kultúrtörténeti ismeretek [a választott nyelvhez kapcsolódó földrajzi, történelmi és kultúratörténeti alapismeretek; a stilisztika alapjai; az adott szakirány irodalomtörténetének ismerete; nyelvfejlesztés; nyelvészet (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis, jelentéstan, nyelvtörténeti alapok)] 50-56 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei legfeljebb 50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret.

A szlavisztika szakos bölcsész - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi területeken kaphat speciális ismeretet:

- az alapképzési szak szakirány szerinti további szakterületi ismeretei
- az alapképzési szak másik szakiránya vagy
- másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozatú diploma megszerzéséhez a választott szakirány célnyelvének a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgának megfelelő szintű ismerete szükséges. A záróvizsga letétele a nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapszak szakmai alapozó tárgyainak oktatása magyar nyelven, a szakirány tárgyainak oktatása pedig

magyarul vagy az adott szláv nyelven folyik.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

15. TÖRTÉNELEM ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: történelem (History)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: történelem alapszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in History

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan történelem alapszakos bölcsészek képzése, akik egyetemes és magyar történelemből, a rokon és segédtudományokból, valamint a történelem alapszakhoz tartozó specializációk területén szerzett ismeretekkel rendelkeznek és képesek történelmi, illetve általános társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. A hallgatók képessé válnak a történelmi folyamatok értékelésére, tanulságok levonására és a közelmúlt történelmi folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A történelem alapszakos bölcsész

***a)* tudása**

- Tájékozott a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.
- Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.
- Ismeri a magyar és európai kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.
- Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.
- Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit.
- Ismeri a latin nyelv alapjait.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Összefüggéseiben értelmezi a történettudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással,

vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat.

***b)* képességei**

- Értelmezi a magyar és európai kulturális és történeti jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.
- Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális és történeti jelenségeket európai kontextusban értelmezni.
- Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a történeti-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a történettudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai ismeretek jellemzői

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretek (filozófiatörténet, társadalmi ismeretek, kommunikáció, informatika, szövegalkotási készségfejlesztő ismeretek, könyvtárismeret) 8-12 kredit;
- történelmi szakmai ismeretek: 110-120 kredit:

- történelmi szakmai alapozó modul (történettudomány, néprajz, régészet, levéltári ismeretek, művészettörténet, vallástörténet, művelődéstörténet, politikatudomány, vallástudomány, történeti földrajz historiográfia, latin nyelv) 20-30 kredit;
- magyar és egyetemes történelem szakterületi ismeretei, történeti segédtudományok (diplomatika, szfragisztika, heraldika, kronológia), őskori és ókori történelem, középkori magyar történelem, középkori egyetemes történelem, kora újkori magyar történelem, kora újkori egyetemes történelem, újkori magyar történelem, újkori egyetemes történelem, jelenkori magyar történelem, jelenkori egyetemes történelem, művelődéstörténet, gazdaságtörténet 80-90 kredit;
- választás szerinti specializációk ismeretei 30-50 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret két típusú lehet:

- a szakhoz tartozó differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializáció, melynek szakterületi, diszciplináris sajátosságait az intézmények saját hatáskörben határozzák meg, vagy
- másik szaknak, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek másik alapképzési szakjának szakterületi ismeretei.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből vagy latin nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a szak tantervében meghatározott, a képző intézmény által ajánlott specializációhoz (levéltári, muzeológiai ismeretek) kapcsolódó tantervi egység.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szakképzettség megszerzésének feltétele a képzés tantervében meghatározott latin nyelvi követelmények teljesítése.

A szak lehetővé teszi másik, elsősorban a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakja szakterületi ismereteinek 50 kredit értékű specializáció formájában történő felvételét.

III. TÁRSADALOMTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. INFORMATIKUS KÖNYVTÁROS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: informatikus könyvtáros (Library and Information Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: informatikus könyvtáros
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)

- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja informatikus könyvtáros szakemberek képzése, akik könyvtárosi ismeretekre és korszerű informatikai tudásra tesznek szert, melynek birtokában képesek a különböző típusú könyvtárak, valamint a tájékoztatási, információ feldolgozási és közvetítési feladatokat végző szervezetek gyakorlati szaktudást igénylő munkaköreinek betöltésére. Képesek tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységre, segítség nyújtására a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az informatikus könyvtáros

***a)* tudása**

- Ismeri a könyvtári szakterülete működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági, politikai és technológiai folyamatok legfontosabb tényezőit.
- Tisztában van a könyvtár- és információtudomány alapfogalmaival és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeivel.
- Átfogóan ismeri a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat.
- Ismeri a hazai és külföldi dokumentumok és információk értékelésével, kiválasztásával, a gyűjteményszervezéssel, a formai és tartalmi feldolgozással, a keresőrendszerek használatával, működtetésével, fejlesztésével, valamint a könyvtári szolgáltatások nyújtásával és tervezésével kapcsolatos alapelveket.
- Áttekintéssel rendelkezik az informatikai és infokommunikációs eszközök, módszerek, technikák alkalmazásának, hasznosításának lehetőségeiről, a számítógépes információs és tájékoztató rendszerek alkalmazásával, működtetésével, fejlesztésével, továbbá az elektronikus dokumentumok létrehozásával kapcsolatos alapelvekről.
- Ismeri az információs műveltség és a digitális kompetencia fogalmi rendszerét, valamint birtokolja a fogalmi körbe tartozó ismeretek jelentős részét.
- Ismeri a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok könyvtári ellátásának alapvető módszereit és eszközeit.
- Ismeri az információ- és tudásszervezéssel kapcsolatos feladatai ellátásához szükséges kommunikációs, szervezési, marketing, kapcsolattartási és kapcsolatépítési, tervezési, projektvezetési, minőségirányítási, humánerőforrás fejlesztési alapfogalmakat, alapelveket.
- Alapos ismeretekkel és adekvát problémamegoldási technikákkal rendelkezik a könyvtári konfliktuskezelés területén.
- Ismeri a könyvtári szakterület és határterületei információs igényének kielégítését szolgáló legfontosabb szakirodalmi forrásokat, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereket.

***b)* képességei**

- Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények alapos és részletes elemzésére, az eredményekből kibontható összefüggések feltárására, reális értékítéleteket alkot és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat fogalmaz meg.
- Eligazodik a könyvtári terület összefüggései, a könyvtári terület működését meghatározó folyamatok, hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiák, jogi szabályozások, intézményrendszerek, programok között.
- Mindennapi szakmai szóhasználatában beépült ismeretként jelennek meg a könyvtár- és információtudomány alapfogalmai és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemei, melyeket magabiztosan képes használni.

- Képes ismereteinek hatékony alkalmazására az egyes könyvtári munkaterületeken, a gyűjteményszervezés, az információ- és dokumentum feldolgozás, az információkeresés, az információ- és dokumentumszolgáltatás és egyéb könyvtári szolgáltatások területén.
- Képes a könyvtári területen alkalmazott informatikai és infokommunikációs eszközök használatának elsajátítására, a számítógépes információs rendszerek alkalmazására.
- Magas szinten képes a vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek megértésére, értelmezésére.
- Képes aktív szerepet vállalni a hagyományos és online közösségfejlesztésben, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélynövelésében, valamint az élethosszig tartó tanulás támogatásában.
- Képes arra, hogy eligazodjon a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára nyújtott szolgáltatások, a gyakorlat által felvetett konkrét problémák és a lehetséges megoldási modellek, jó gyakorlatok között.
- Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvkiadók, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra, és ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.
- Képes az elsajátított problémamegoldó technikák hatékony és adekvát alkalmazására a könyvtári konfliktuskezelés területén, a használókkal és más partnerekkel való kommunikációban.
- Szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozza, rendszerezi és alkalmazza. Képes áttekinteni és kezelni az egyes tudományterületek hagyományos és elektronikus szakirodalmi forrásait, a szaktudományi adatbázisokat, magabiztosan használja a könyvtári adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.

***c)* attitűdje**

- Tudatos értékközvetítést vállal a humanizmus, a béke, a haza, a nemzet, a szabadság, a demokrácia, a szolidaritás, a kulturális pluralizmus, a nemzeti kultúra, és a környezetvédelem területén, harcol az értékek rombolásával (fajgyűlölet, militarizmus, kultúraellenesség, kulturális monopólium, egyéni és kollektív jogok megsértése, a természeti környezet tönkretétele) szemben.
- Együttműködési készséggel, empátiával fordul a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felé, és azonosul a könyvtárak szerepvállalásával a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklésében.
- Elkötelezett a lakosság legkülönbözőbb csoportjait érintő digitális kompetenciafejlesztés területén.
- Elfogadja a könyvtárakban általánossá váló minőségszemléletet, az ezzel járó feladatokat és kötelezettségeket.
- Minőségtudattal rendelkezik, és saját tevékenységét is kritikusan szemléli. Részese kíván lenni a könyvtári szolgáltatások jó minőségét garantáló minőségi láncolatnak.
- Törekszik az információs társadalomban eligazodni tudó kritikus gondolkodásmód kialakítására.
- Munkáját siker- és szolgáltatásorientáltság jellemzi annak érdekében, hogy a magas szintű szolgáltatások eredményeként erősödjön a könyvtárak társadalmi elismertsége és elfogadottsága.
- Nyitott a könyvtári innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus a könyvtári munkát érintő elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Elfogadja és alkalmazza a mindennapok könyvtári gyakorlatában igazolt megoldásokat, él a szakmai továbbképzés minden formális és informális lehetőségével.
- Támogatja és tiszteletben tartja a könyvtárhasználók nemzeti, európai, etnikai, vallási, illetve lokális azonosságtudatát, kulturális identitását, annak megőrzését.
- Munkája során követi a magyar könyvtárosság etikai kódexe közös szakmai normáit.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló és kezdeményező szerepet vállal abban, hogy a társadalomban kialakult könyvtárkép egyre pozitívabbá váljon.
- Felelősen áll ki a könyvtári munkavégzést, a könyvtári rendszer működését, a könyvtárosok és a használók jogait szabályozó jogi normák következetes végrehajtása mellett.
- Következetesen képviseli a könyvtárhasználók érdekeit, önálló kezdeményezéseket tesz a használók jogainak érvényesítéséért.
- Felelősen vesz részt a könyvtári területen is egyre általánosabbá váló csoportmunkában. Erős

érdekérvényesítésre képes a projektek sikeres végrehajtása érdekében.

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, proaktivitással és felelősséggel szervezi munkáját, és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, könyvtáros szakmai szervezetekben.
- Kiváló szervező- és kezdeményezőkészséggel rendelkezik, amelyet hatékonyan képes kamatoztatni a könyvtári közönségkapcsolatok és pályázati projektek területén.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalom- és bölcsészettudományok 15-25 kredit;
- könyvtártan és információszervezés 30-40 kredit;
- menedzsment ismeretek 5-20 kredit;
- informatika 15-25 kredit;
- kommunikációs ismeretek 5-20 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható specializációk kreditaránya további 35-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai törzsanyag részeként a szakmai gyakorlat könyvtárakban és információszolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglal magában. Az összesen minimum 300 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg, kreditértéke 15 kredit.

2. KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: kommunikátor
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Communication

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke:10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 321

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja kommunikációs szakemberek képzése, akik ismerik a kommunikáció különböző színterein működő intézményeket, intézményrendszereket. Ismerik a társadalmi kommunikáció színtereit, az itt működő intézmények struktúráját, a kommunikáció és média fontosabb intézményeit, a kommunikáció és média működését. Megszerzett tudásuk, képességeik és attitűdjeik birtokában teljes mértékig alkalmasak a kommunikáció színterein lévő intézményekben kommunikációs munka végzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kommunikátor

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.
- Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
- Ismeri és érti a kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszereik működési mechanizmusait.
- Áttekintéssel rendelkezik a szakterülethez tartozó társadalmi létszférák, azaz az intézmények mint a gazdaság, politika, tudomány, művészet, moralitás, vallás, nyelv, jog normatív rendszereiről és működési gyakorlatáról.
- Ismeri a kommunikáció és média területét meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit,
- Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

***b)* képességei**

- Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.
- Képes szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozni. Magabiztosan kezeli a nyomtatott és a digitális szakirodalmi forrásokat, a társadalomtudományi és médiakutatási adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.
- Képes a társadalmi kommunikáció alapvető elméleteinek és koncepcióinak szintetizáló összevetésére, racionális érvek kifejtésére, vagyis a kommunikáció különböző színterein zajló viták során véleménye megformálására és véleményének megvédésére.
- Alapfokú elméleti felkészültségére építve képes kidolgozni a társadalmi kommunikáció színterein zajló folyamatok valóságos viszonyait feltáró, a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézisét, az ennek vizsgálatára szolgáló legalkalmasabb empirikus módszert és a feldolgozás folyamatának koncepcióját.
- Képes az elméleti és a gyakorlati munkája során megismert kommunikációs szinteken és színtereken feltárt tények alapos és részletes elemzésére és az eredményekből kibontható összefüggések feltárására.
- A kommunikáció és médiakutatás területén képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletet hozni, és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat megfogalmazni.
- Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- A gyakorlati alkalmazhatóság szintjén képes szakterületére vonatkozó (személyközi, csoportos, nyilvános, szervezeti, kultúraközi és tömegkommunikáció) döntéshozatali folyamatokban döntéseket hozni.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, és felvállalja ezen értékeket képviseletét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrákhoz.
- Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a legsúlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az elesettekkel és a kiszolgáltatokkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
- Képes kommunikációs készségek elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.
- Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A kommunikáció és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét és szakmai csoportját.
- Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Felelősséget vállal az általa készített anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegekért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: A jelzett kompetenciák a szakmai szocializációra vonatkozó tudás és képességek elsajátítása révén, illetve a képzésbe épített elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása útján szerezhetők meg:

- kommunikációs és társadalomtudományi alapismeretek 40-55 kredit

[ember és társadalom, társadalmi kommunikáció, társadalomtudományi alapismeretek, szociálpszichológiai alapismeretek; alapozó gyakorlatok modul, kommunikációs szakmai kompetencia-fejlesztés (írásos és mediális gyakorlati kommunikációs ismeretek, kommunikációs kutatásmódszertani ismeretek)];

- kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumok 101-116 kredit (kommunikációs színterek, a kommunikáció elméletei és modelljei, kommunikációs intézmények működése és intézmények kommunikatív működése, a kommunikáció mediális aspektusai, kultúra és kommunikáció, vizuális kommunikáció, szakmai gyakorlati ismeretek).

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes

képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikációs elméleti és gyakorlati stúdiumokon belül 40-44 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kommunikáció különböző színterein lévő intézményekben eltöltött legalább 80 órás gyakorlat.

3. NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi tanulmányok (International Relations)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: nemzetközi kapcsolatok szakértő
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Relations Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A nemzetközi tanulmányok alapképzés célja, hogy a nemzetközi kapcsolatok világában eligazodni képes, a nemzeti és a regionális érdekeket megfelelően képviselni tudó, a globális problémák iránt érzékeny, az európai integrációs folyamatból származó kihívások kezelésére alkalmas, más kultúrák megismerésére nyitott értelmiségieket képezzen, akik hazai vagy nemzetközi vállalati, illetve kormányzati és nem kormányzati szervezeteknél képesek nemzetközi kapcsolattartásra, a kreatív problémakezelésre és az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A nemzetközi kapcsolatok szakértő

***a)* tudása**

- Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében.
- Összefüggéseiben értelmezi a szakterületéhez általában kapcsolódó, nemzetközi, európai és regionális, politikai, jogi, gazdasági és civilizációs ismereteket és eseményeket.
- Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési

módszereivel.

- Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket.
- Ismeri a nemzetközi kapcsolattartás formáit, eszközeit és technikáit.
- Ismeri az Európai Unió intézményrendszerének működését, hatásköreit, szakpolitikáit.

***b)* képességei**

- Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.
- Legalább két idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a nemzetközi kapcsolatok jelenségeit értelmezni.
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.
- Képes és alkalmas a kis és közepes vállalkozásokban a nemzetközi együttműködésekben való megjelenés elősegítésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a multinacionális és nagyvállalati szektorban nemzetközi együttműködésekből származó feladatok ellátására.
- Képes az EU által támogatott projektek tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.
- Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő feladatok ellátására a magánszférában, a nem kormányzati szerveknél, az önkormányzatoknál és a kormányzati szerveknél, valamint az állami intézményekben.

***c)* attitűdje**

- Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az európai nemzeti kultúrák befogadására és az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.
- A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános társadalomtudományi ismeretek és kompetenciák [közgazdaságtan, jogi alapismeretek, filozófia, politológia, szociológia, történelem (modern magyar és egyetemes történelem) informatika] 20-60 kredit;
- módszertani és készségfejlesztő ismeretek (statisztika, társadalomstatisztika, kvalitatív, kvantitatív módszertan, szaknyelvi gyakorlatok) 20-30 kredit;
- a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai ismeretek 50-100 kredit a szakdolgozat kreditértékével együtt az alábbiak szerint:
  - nemzetközi kapcsolatok története [nemzetközi kapcsolatok története 1815-1989-ig, magyar külpolitika története, diplomáciatörténet, nemzetközi kapcsolatok az új világrendben (1989-től)] 5-40 kredit;
  - nemzetközi politika elmélete és gyakorlata (a nemzetközi politikaelmélet főbb iskolái, elméletei, a diplomácia elmélete és gyakorlata) 5-40 kredit;
  - nemzetközi jog (nemzetközi közjog, nemzetközi magánjog, nemzetközi szerződések, nemzetközi intézmények és szervezetek) 5-40 kredit;
  - nemzetközi gazdaságtan (nemzetközi gazdaságtan, külgazdaságpolitika, nemzetközi pénzügyek, világgazdaságtan, nemzetközi vállalatok gazdaságtana) 5-40 kredit;
  - regionális-civilizációs tanulmányok (civilizációtörténet, európai civilizáció története, regionális tanulmányok) 5-40 kredit;
  - Európai Unió (az Európai Unió fejlődéstörténete, az EU intézményrendszere és döntéshozatala, az EU joga, az EU hatáskörei, szakpolitikái, Magyarország az Európai Unióban, európai uniós pályázatok készítése és projektek menedzsmentje) 5-40 kredit;
  - a nemzetközi kapcsolatok gyakorlata (nemzetközi kapcsolattartás technikái, nemzetközi rendezvények, diplomáciai protokoll, tárgyalási technikák) 5-40 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A szakmaspecifikus ismeretek a képzés egészén belül 30-35 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább két élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szükséges, amelyek közül legalább az egyik a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok vagy az államtudományi képzési terület megfelelő szaknyelvi (nemzetközi kapcsolatok, diplomáciai, gazdálkodási menedzsment, gazdasági, idegenforgalmi, idegenforgalmi-vendéglátóipari, jogi és közigazgatási, katonai, kereskedelmi, közgazdasági, pénzügyi, üzleti) nyelvvizsgája, a másik általános nyelvvizsga, vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

4. POLITIKATUDOMÁNYOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: politikatudományok (Political Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: politológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja politológusok képzése, akik ismerik a társadalom politikai rendszerét és viszonyait, az alapvető politikai intézményeket és azok szellemi alapjait, a hatalom szervezetét és működését. Alkalmasak a politikával kapcsolatos szakértői tevékenységre, politikai elemzésre és kutatásra, szervezői és tanácsadói munkára. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A politológus

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, alapos történeti ismeretekkel bír, érti a közgondolkodásnál mélyebb összefüggéseket. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik.
- Átfogóan ismeri a politika alapvető törvényszerűségeit, a társadalompolitikai rendszerét, a politikai intézményeket, szervezeteket és mozgalmakat.
- Ismeretei birtokában értelmezni tudja a politika konfliktusos folyamatait, a pártok és érdekszervezetek tevékenységét, elemezni tudja a választásokat és a politikai döntéshozatali folyamatokat.
- Alaposan ismeri az adott ország kormányzati rendszerét, hatalmi berendezkedését, az országos és helyi politika fő ágenseit és működésüket.
- Tisztában van a döntéshozatali folyamatok komplexitásával és a közpolitikai alternatívákkal.
- Tájékozott a politikai kultúra és tradíciók szerepéről, érti és elemezni képes a politikai kommunikáció folyamatait.
- Rendszeres elméleti ismeretekkel rendelkezik a politikai tevékenység legfontosabb összetevőiről, ismeri a politika eszmetörténetét, az alapvető politikai elméleteket és ideológiákat.
- Elsajátította a politikatudomány alapvető fogalmait és a politikai elemzés tudományos módszereit.
- Ismeri a nemzetközi politika fő folyamatait, a főbb nemzetközi szervezeteket és a saját ország helyét a nemzetközi kapcsolatrendszerben.
- Ismeri az Európai Unió fő intézményeit és döntéshozatali folyamatait.
- Ismeri a politikai ismeretszerzés forrásait és az információfeldolgozás főbb módszereit.

***b)* képességei**

- Képes a politikai folyamatok tárgyszerű elemzésére és értelmezésére, a politikai információk értékelésére.
- Képes a politikai problémák azonosítására, a döntéshozatali alternatívák értékelésére, ennek alapján szakértői tevékenység folytatására.
- Rendelkezik olyan kommunikatív kompetenciával, melynek révén hozzájárulhat szervezési és

igazgatási problémák megoldásához a közigazgatás és a politikai tevékenység különböző szervezetei szintjein.

- Képes tudása felhasználásával a humán erőforrások feltárására és mozgósítására is egyes problémák megoldásában.
- Képes politikai szakértői, elemzői feladatok ellátására, humánpolitikai feladatok elvégzésére.
- Képes politikai intézmények működésével kapcsolatos ismeretek birtokában szervező, döntés-előkészítő, kapcsolattartó, kapcsolatépítő munka végzésére.
- Képes szervező és menedzseri feladatok ellátására a központi, regionális, valamint nemzetközi szervezetekben.
- Képes a politikai igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekintő képesség birtokában alapszintű problémák megoldására.
- Képes összehasonlító elemzések, szakértői anyagok készítésére szakterületén.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, idegennyelv-tudással.
- A politológus érti és használni képes szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- A politológus számára fontos a tárgyilagosság és a tolerancia, hogy a politika konfliktusos folyamataiban kellőképp eligazodjon, és szakmai tudását felhasználva képes legyen közérdekű megoldásokat előmozdítani.
- Nyitott arra, hogy a politikáról szerzett ismereteit hitelesen közvetítse.
- Követi szakmája fejlődését, az új felismeréseket, tényeket és tudományos következtetéseket megosztja környezetével.
- Elkötelezett a jogállam és demokrácia, a társadalmi egyenlőség eszméi iránt.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Képes önmaga továbbképzésére, a megoldásokhoz szükséges új ismeretek és tudás megszerzésére.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- A politikai tudás felelősséget is jelent: a politológus nehéz helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg szuverén döntését.
- Törekszik arra is, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, társadalomfilozófia, társadalomelmélet, közgazdaságtan, a kommunikációelmélet alapjai) 20-30 kredit;
- a politológia szakmai ismeretei (politikatudomány alapjai, egyetemes és magyar politikai gondolkodás története, XX. századi társadalom és politikatörténet, magyar politikai rendszer, jogi ismeretek, nemzetközi viszonyok elmélete, módszertani ismeretek) 110-160 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

5. SZOCIÁLIS MUNKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociális munka (Social Work)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociális munkás
- a szakképzettség angol megnevezése: Social Worker

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 + 30 kredit
- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke:30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 762

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
Az alapképzési szak célja olyan szociális munkás szakemberek gyakorlat-orientált képzése, akik a szociális munkára vonatkozó globális alapelvek, tudományos és szakmai eredmények, etikai követelmények és alapvető módszerek birtokában képesek a szociális munka, mint hivatás művelésére, elsődlegesen a gyermekjóllét és a szociális szolgáltatások szélesen értelmezett területein. Elkötelezettek a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és a demokratikus értékek iránt, felkészültek az ezek érdekében történő szakszerű és felelős gyakorlati szociális munka végzésére. A képzés megfelel a szociális képzésekre vonatkozó hazai és nemzetközi szakmai elvárásoknak, illeszkedik az európai térség hasonló szakképzettségeivel szemben támasztott követelményekhez. Az alapszakon végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A szociális munkás
***a)* tudása**
- Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét.
- Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket.
- Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre.
- Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási

mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat.

- Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket.
- Ismeri és értelmezi a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját és ehhez kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat.
- Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat.
- Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét.
- Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra.
- Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatási területeit és módszereit.
- Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait.
- Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.
- Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.

***b)* képességei**

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotipiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.
- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.
- Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.
- Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel.
- Képes áttekinteni a szociális munka szakterületeinek dokumentációit, a kapcsolódó szakmai feladatokat.

***c)* attitűdje**

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.
- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.
- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Társadalomtudományok (szociológia, állam- és jogtudomány, közgazdaságtudomány, multidiszciplináris társadalom-tudományok) 150-180 kredit, amelyből

- a szociális munka elmélete és gyakorlata 70-90 kredit;
- szociológia tudományok 25-35 kredit;
- állam és jogtudományok 10-20 kredit;
- közgazdaságtudományok 3-10 kredit;
- társadalom-és szociálpolitika 20-30 kredit;
- bölcsészettudományok (pszichológia, neveléstudomány) 20-30 kredit;
- orvostudományok (egészségtudomány) 5-15 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szociális munka elmélete és gyakorlata területén szerezhető speciális ismeret, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül legfeljebb 15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény által szervezett vagy jóváhagyott képzési program alapján folyó gyakorlat. A szakmai gyakorlat része a kiscsoportos tantermi személyiség- és készségfejlesztés (legalább 90 tanórában), a kutatási gyakorlatok és a kapcsolódó szemináriumok, a rövid időtartamú és egybefüggő terepgyakorlatok, az összefüggő legalább egy féléves gyakorlat és a terepgyakorlatokhoz, illetve az összefüggő szakmai gyakorlathoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok. Az egybefüggő szakmai gyakorlat saját, közvetlen klienskörrel rendelkező, szociális tevékenységet folytató állami, önkormányzati, non-profit vagy egyházi szolgáltatásnál, intézményben szervezett, tereptanár (a gyakorlóhely felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező munkatársa) irányításával valósul meg. A legalább egy féléven (tizenkettő-tizenöt héten) keresztül - heti 4 napon, heti 24 órában - folyó egybefüggő gyakorlat keretében a közvetlen klienskapcsolati munkára minimum 300 órát kell fordítani.

6. SZOCIÁLPEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociálpedagógia (Social Pedagogy)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociálpedagógus
- a szakképzettség angol megnevezése: Social Pedagogue

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 761

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szociálpedagógusok képzése, akik képesek elsősorban a gyermek és ifjúsági korosztály tanulási, szociális és mentális problémáit komplex rendszerben kezelni és az érintett személyekkel együttműködésben segíteni, továbbá a gyermek, a fiatal és környezete egyensúlyát fenntartani, helyreállítani, fejleszteni. Képességeik, készségeik és értékrendjük alapján hatékonyan működnek közre a szociális problémák megelőzésében, megoldásában és az érintettek társadalmi integrációjának az elősegítésében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociálpedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.

***b)* képességei**

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a

társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.

- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenciós és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.
- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.

***c)* attitűdje**

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőségtudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénekkel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Társadalomtudományok és bölcsészettudományok (szociológia, jogtudomány, neveléstudomány, pszichológia, multidiszciplináris társadalomtudományok) 135-185 kredit, amelyből

- szociálpedagógia, szociális munka elmélete, gyakorlata, munkaformái és módszerei 50-55 kredit;
- társadalomismeret 20-30 kredit;
- társadalom és szociálpolitika 9-18 kredit;
- pszichológia 20-30 kredit;
- pedagógia 20-30 kredit;
- jog és jogi igazgatás 9-18 kredit;
- egészségügyi és egészségtudományi ismeretek 6-10 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditaránya további 30-40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik a kiscsoportos tantermi gyakorlatok, a terepgyakorlatok és a terepgyakorlatokhoz kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok.

Az intenzív terepgyakorlat legalább egy féléven át (tizenkettő-tizenöt hét) végzett folyamatos gyakorlatot jelent, amelynek kreditértéke 30 kredit.

7. SZOCIOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociológia (Sociology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociológia alapszakos szakelőadó
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szociológia alapszakos szakelőadók képzése, akik a megszerzett szociológiai

alapismereteik birtokában segíthetik a tudásalapú információs társadalom megvalósulását, az életminőség javulását, az esélyegyenlőség feltételeinek javítását, a társadalmi demokrácia kiteljesítését, valamint a szociális integráció erősítését. Megszerzett elméleti alapismereteik birtokában képesek felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvető strukturális összefüggéseit, továbbá birtokában vannak azoknak a gyakorlati és módszertani alapismereteknek, amelyek mindezek feltárására, elemzésére és megértésére szolgálnak. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociológia alapszakos szakelőadó

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalomtudomány, a társadalom alrendszereivel, szerkezetével, rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal, a társadalmi folyamatokkal kapcsolatos fogalomkészlet fontosabb elemeit.
- Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományos értelmezéseihez az általános alapokat képezik.
- Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.
- Ismeri és érti a szociológia által vizsgált társadalmi jelenségek fontosabb működési mechanizmusait és normatív rendszereit, a társadalmi alrendszerek kapcsolódási viszonyait.
- Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataival kapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákat előidéző társadalomszerkezeti és kulturális okok működését.
- A gyakorlati elemzés szintjén átlátja a szociológiai kutatás folyamatát.
- Ismeri a társadalomkutatás módszertanának alapelveit, a legfontosabb kutatási módszereket és az alapvető adatelemzési eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz szükséges legfontosabb társadalomtudományi adatbázisokat, és elektronikus forrásokat.
- Ismeri a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását célzó legfontosabb programokat.
- Ismeri a társadalomtudományi kutatásra vonatkozó etikai követelményeket.
- Megfelelő szintű nyelvismerettel rendelkezik ahhoz, hogy legalább egy idegen nyelven kommunikáljon, szakmai anyagokat olvasson és megértsen.

***b)* képességei**

- A mindennapi szakmai szóhasználatában precízen használja a szociológia alapfogalmait és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- Összegyűjti és feldolgozza a szociológiailag releváns információkat, alapszinten használja a korszerű informatikai eljárásokat.
- Kezeli és használja a társadalomtudományi adatbázisokat, a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat.
- Közreműködik a kutatási problémához illő kutatási módszerek kiválasztásában és alkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentését, a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását szolgáló komplex programok kidolgozásában és megvalósításában.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a társadalmi változásokra, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Következetesen elfogadja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetű csoportok iránti szolidaritás, az interkulturális tudatosság és tolerancia.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, továbbá a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.

- Nyitott és egyben kritikus a szociológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaival kapcsolatban.
- Nyitott a kritikus önértékelésre és a szakmai továbbképzés különböző formáira.
- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Elméleti és gyakorlati tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.
- Önálló és konstruktív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Aktívan és felelősen vesz részt szociológiai kutatásokban vagy társadalmi problémák megoldására létrehozott csoportok munkájában, együttműködésre törekszik más tudományok, szakmák, intézmények képviselőivel és a felhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése és védelme érdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéleti részvétel, az esélyegyenlőség támogatása, a társadalompolitikai kérdések iránti felelősség jellemzi.
- Felelősen betartja a kutatásetikai és publikációs normákat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet 18-54 kredit;
- szakszociológiák 18-54 kredit;
- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai 18-54 kredit;
- kutatásmódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás) 36-90-kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

IV. INFORMATIKA KÉPZÉSI TERÜLET

1. GAZDASÁGINFORMATIKUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: gazdaságinformatikus (Business Informatics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: gazdaságinformatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Business Informatics Engineer

3. Képzési terület: informatika

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gazdaságinformatikusok képzése, akik képesek az információs társadalom feltétel- és értékrendszerében a valós üzleti folyamatok, a folyamatokban rejlő problémák megértésére és megoldására; az értékteremtő folyamatokat támogató informatikai feladatok menedzselésére; az információtechnológia korszerű lehetőségeit kihasználva a szervezetek tudásbázisának és üzleti intelligenciájának növelésére, az infokommunikációs folyamatok és technológiák együttműködésen alapuló modellezésére, folyamatok szabályozására és tervezésére, a problémák feltárására, a problématér definiálására, alkalmazások fejlesztésére, működtetésére és a működés elvárt minőségnek megfelelő felügyeletére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gazdaságinformatikus

***a)* tudása**

- Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Ismeri és érti az analízis, valószínűségszámítás, lineáris algebra, operációkutatás, statisztika, illetve a számítástudomány alapvető fogalmait és összefüggéseit, valamint az alkalmazási területekhez kapcsolódó rutinszerű problémák formális modelljeit.
- Ismeri és érti az alapvető mikro- és makroökonómiai fogalmakat és összefüggéseket, értelmezni tudja a nemzetgazdasági teljesítményt mérő mutatók adatait, és a köztük lévő összefüggéseket.
- Ismeri és érti a vállalat tevékenységi rendszerét, az értéklánc, az ellátási lánc alapvető fogalmait, a folyamatszemléletű vállalati működés alapelveit, a vállalati stratégia fogalmát és összetevőit.
- Ismeri és érti a vállalat funkcionális tagozódását, valamint az értékteremtő folyamatokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat és eljárásokat.
- Rendelkezik az információrendszerekkel kapcsolatos alapvető ismeretekkel, érti az architektúra szervezési elveket, és összefüggéseiben képes értelmezni a számítástechnikai és információ architektúra összetevőit.
- Ismeri a számítástechnikai infrastruktúra elvi komponenseit, a hardver komponensek elvi felépítését, a kommunikációt és a rendszerszoftvereket, az adatmenedzsment területeit, beleértve az adatbázisok, adatfeldolgozás, reprezentáció és vizualizáció alapvető fogalmait is.
- Ismeri az információ architektúra különböző rétegeinek (tranzakció-feldolgozás, operatív működés támogatása, döntéstámogatás, csoportmunka, munkafolyamat) alapvető jellemzőit és a közöttük levő összefüggéseket.
- Ismeri a programozással összefüggésben az alapvető programozási struktúrákat, a szoftverfejlesztés módszertanát és a fontosabb programozási környezeteket.
- Általános ismeretekkel rendelkezik az információs társadalom szabályozási kérdéseiről, problémáiról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az információmenedzsment valamennyi területéről, beleértve az informatikai stratégia, folyamatmenedzsment, rendszerfejlesztés, tudásmenedzsment, IT szolgáltatásmenedzsment, projektmenedzsment, kockázatmenedzsment, teljesítménymenedzsment, az informatikai vagyonnal való gazdálkodás, informatikai biztonság és az IT audit fogalmi rendszerét és összefüggéseit.

***b)* képességei**

- Az elsajátított informatikai eljárások és módszerek segítségével képes valós üzleti, szervezeti körülmények között az alkalmazások működési feltételeinek feltárására, előnyök, veszélyek, kockázatok mérlegelésére és kommunikációjára.
- Képes üzleti folyamatok megértésére, elemzésére, a végrehajtást segítő szoftveralkalmazások követelmény-specifikációjának elkészítésére, elvégzésére, egyszerűbb programozási feladatok végrehajtására.
- Képes az üzleti és informatikai szakemberekkel együttműködve, a leghatékonyabb IT-megoldások felhasználásával gazdasági problémák megoldási változatainak elkészítésére, informatikai támogatás, fejlesztés kezdeményezésére, végrehajtására.
- Képes adatbázisok menedzselésével kapcsolatos feladatok ellátására, egyszerű adatmigrációs feladatok megoldására.
- Képes a gazdasági alkalmazások adaptációjára, az IT-alkalmazások bevezetéséhez szükséges szervezeti változtatások kezdeményezésére, a végrehajtásban az együttműködésére.
- Képes rendszerfejlesztési elvek és módszerek alkalmazására, fejlesztőeszközök (üzleti modellezés, illetve számítógéppel támogatott fejlesztés eszközei) használatára.
- Rendelkezik a gazdaságinformatikára sajátosan jellemző problémák feltárásához, kutatásához, valamint a megoldásukhoz, kezelésükhöz szükséges erőforrások felkutatásának és összegyűjtésének képességével.
- Menedzseli a szervezet informatikai részlegét, szolgáltatási folyamatokat üzemeltet.
- Feltárja és azonosítja a működési és működtetési kockázatokat.
- Kisebb fejlesztési projekteket tervez és irányít.
- Együttműködik az informatikai audit kapcsán felmerülő feladatok ellátásában.
- Képes gazdasági alkalmazások működtetésére, felhasználói szolgáltatások ellátására.
- Képes a gazdasági környezetben felmerülő informatikai konfliktushelyzetek feloldására.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli az informatikai és alkalmazási szakterülete (vállalat, közigazgatási vagy közszolgálati szervezet) szakmai alapelveit.
- Nyitott az informatikával és alkalmazási területével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és befogadására.
- Fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését szakmai és az alkalmazási területe egyéb képviselői számára.
- Elfogadja és alkalmazkodik a környezete munka- és szervezeti kultúrájához, betartja a szakma etikai elveit.
- Reflektív módon tekint saját szakmai kompetenciáira és tevékenységére.
- Törekszik a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását.
- Felemeli szavát az általánosan elfogadott emberi joggal szemben álló, hátrányos megkülönböztetésre alkalmas, a társadalmi és környezeti normákkal ellenkező technológiák, eljárások, módszerek és fejlesztések szervezeten belüli megjelenése, vagy kidolgozásuk előkészítése ellen.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelős önálló és csoportban végzett szakmai tevékenységéért.
- Vezetői tevékenységében felelősséget vállal az irányítása alá tartozók szakmai munkájáért.
- Feladatvégzéskor szakmai szempontok érvényesítése mellett önálló véleménye van az informatikai rendszerek gazdasági, társadalmi, és biztonsági hatásaival, vonzataival kapcsolatosan.
- Feladatait szakmai szempontok érvényesítése mellett az informatikai rendszerek működésének környezettel és fenntarthatósággal kapcsolatos hatásairól és vonzatairól alkotott önálló véleménye mindenkori figyelembevételével végzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (analízis, valószínűségszámítás, lineáris algebra, statisztika, operációkutatás, számítástudomány) 20-40 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalatgazdaságtan, vezetés és szervezés, jog, számvitel, kontrolling) 30-40 kredit;
- gazdaságinformatikai szakmai ismeretek (vállalati architektúra, szoftvertechnológia, adatbázisok, programozás, rendszerfejlesztés, informatikai biztonság, információmenedzsment, infrastruktúra-menedzsment, üzleti intelligencia, minőség, audit) 65-110 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az informatikai szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditértéke további legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő legalább nyolc hétig tartó, 320 igazolt munkaórát tartalmazó projekt-struktúrájú gyakorlat.

2. MÉRNÖKINFORMATIKUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mérnökinformatikus (Computer Science Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: mérnökinformatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Science Engineer

3. Képzési terület: informatika

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mérnökinformatikusok képzése, akik képesek műszaki informatikai és információs infrastrukturális rendszerek és szolgáltatások adat- és programrendszereinek tervezési, fejlesztési feladatainak ellátására, valamint azok telepítési és üzemeltetési feladatainak megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mérnökinformatikus

***a)* tudása**

- Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Ismeri az informatikai szakterületének műveléséhez szükséges természettudományi elveket és módszereket (matematika, fizika, egyéb természettudományok).
- Ismeri az informatikai rendszerek hardver és szoftver elemeinek működését, megvalósításuk technológiáját, működtetéséből származó feladatok megoldásának mikéntjét, valamint informatikai és egyéb műszaki rendszerek összekapcsolásának lehetőségeit.
- Birtokában van a mért jelek feldolgozásával, rendszerek és hálózatok modellezésével, szimulációjával és szabályozásával kapcsolatos alapismereteknek és mérnöki szemléletnek.
- Ismeri a főbb programozási paradigmákat, programnyelveket, fejlesztési eszközöket. Tudása kiterjed az információs rendszerek modellezésére, adatbázis alapú rendszerek kialakítására, számítógépes hálózatok felépítésére, működésére és implementációjára, felhasználói interfészek és grafikus alkalmazások megvalósítására, intelligens rendszerek jellemzőire, a mobil alkalmazásfejlesztés sajátosságaira, a korszerű, általános célú operációs rendszerek menedzselésére, és az IT biztonság szempontjaira.
- Ismeri a fontos szoftverfejlesztési módszertanokat, informatikai tervek és dokumentációk jelölésrendszerét.
- Alapvető adatbiztonsági ismeretekkel bír.
- Ismeri az informatika és a mérnöki szakma szókincsét és kifejezési sajátosságait magyar és angol nyelven, legalább alapszinten.

***b)* képességei**

- Felhasználja az informatikai szakterületének műveléséhez szükséges természettudományi elveket és módszereket (matematika, fizika, egyéb természettudományok) az informatikai rendszerek kialakítását célzó mérnöki munkájában.
- Tanulmányai során szerzett ismeretanyagát felhasználva képes számítógépes és távközlő hálózatok telepítésére és konfigurálására, hálózati hibák elhárítására, hálózatok üzemeltetésére és továbbfejlesztésére.
- Képes alkalmazást fejleszteni, kliens-szerver és WEB, mobil rendszereket programozni, multiplatform rendszereket kialakítani.
- Képes vállalati információs rendszereket fejlesztésére és korábbi fejlesztések implementációjára.
- Tanulmányai során szerzett ismeretanyagát felhasználva képes beágyazott rendszereket specifikálni és megvalósítani.
- Képes a megszerzett alapismeretekre építve egy-egy műszaki informatikai területen mélyebb ismeretek önálló megszerzésére, a szakirodalom feldolgozására, majd a területhez kapcsolódó informatikai problémák megoldására.
- Képes szakterületén elemzési, specifikációs, tervezési, fejlesztési és üzemeltetési feladatok ellátására, alkalmazza a fejlesztési módszertanokat, hibakeresési, tesztelési és minőségbiztosítási eljárásokat.
- Együttműködik informatikusokkal és villamosmérnökökkel a csoportmunka során, és más szakterületek képviselőivel is az adott probléma követelményelemzésének és megoldásának kimunkálása során.
- Magyar és angol nyelven kommunikál szakmai kérdésekről és alkotó módon használja az informatika formális nyelvezetét.
- Folyamatosan képezi magát és lépést tart az informatikai szakma fejlődésével.

***c)* attitűdje**

- Hitelesen képviseli a mérnöki és informatikai szakterületek szakmai alapelveit.
- A saját munkaterületén túl a teljes műszaki rendszer átlátására törekszik.
- Nyitott az új módszerek, programozási nyelvek, eljárások megismerésére és azok készség szintű elsajátítására.
- Nyitott az informatikai eszközöket alkalmazó más szakterületek megismerésére és azokon informatikai megoldások kidolgozására az adott terület szakembereivel együttműködve.
- Komplex megközelítést kívánó döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Érti és magáénak érzi a szakma etikai elveit és jogi vonatkozásait.

- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Szem előtt tartja és ügyel a munkatársai és megrendelői adatainak, információinak biztonságára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget érez az önálló és csoportban végzett informatikai rendszerelemzői, -fejlesztői és -üzemeltetési tevékenységéért.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A szakismeretek birtokában biztonságtudatos hozzáállású, szem előtt tartja a potenciális veszélyeket és támadási lehetőségeket, és felkészül azok kivédésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományos alapismeretek [matematika (analízis, algebra, valószínűségszámítás, matematikai statisztika, diszkrét matematika), számításelmélet és algoritmuselmélet, fizika, egyéb természettudományos ismeretek)] 40-45 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, jogi, államigazgatási, menedzsment ismeretek) 15-25 kredit;
- szakmai törzsanyag és differenciált ismeretek [rendszertechnika (digitális rendszerek, számítógép architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes és távközlő hálózatok, mérés és szabályozástechnika, elektronika), szoftvertechnológia (programozási paradigmák és programnyelvek, programtervezés), informatikai rendszerek (adatbázis-kezelés, tudásreprezentáció, felhasználói interfészek és számítógépes grafika, WEB és mobilprogramozás, informatikai rendszerek felépítése, modellezése, analízise, megvalósítása, biztonsága)] 100-150 kredit.

8.1.2. A képzésben a képző intézmény által ajánlott, az informatikai szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább nyolc hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat.

3. PROGRAMTERVEZŐ INFORMATIKUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: programtervező informatikus (Computer Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: programtervező informatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Scientist

3. Képzési terület: informatika

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja programtervező informatikusok képzése, akik képesek szoftverorientált információs technológiai eszközök és rendszerek létrehozási, bevezetési, működtetési, szervizelési, fejlesztési, alkalmazási tevékenységét önállóan és csoportmunkában ellátni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A programtervező informatikus

***a)* tudása**

- Ismeri az informatikai szakterület tudásanyagát megalapozó általános és specifikus matematikai, számítástudományi elveket, tényeket, szabályokat, összefüggéseket, és eljárásokat. Az érintett területek: analízis (kalkulus), numerikus analízis, diszkrét matematika, lineáris algebra, operációkutatás, valószínűségszámítás és statisztika, logikai alapok, számításelmélet, algoritmusok tervezése és elemzése, automaták és formális nyelvek, mesterséges intelligencia alapjai.
- Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen az alábbi területeken: a programozás módszertani alapjai, programozási nyelvek, fordítóprogramok, alkalmazások fejlesztése, programozási környezet; számítógép architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes hálózatok, osztott rendszerek, az adatbázisok elméleti alapjai.
- Ismeri az informatikai szakterület tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak alapvető feladatmegoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen - választott specializációjának megfelelően - a következő területeken: programozási technológia, adatbázisok felépítése és menedzselése, vállalati információs rendszerek felépítése és menedzselése, internet eszközök és szolgáltatások fejlesztése, térinformatikai rendszerek fejlesztése, osztott rendszerek felépítése, menedzselése, információbiztonság, logika informatikai alkalmazásai.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a rendszertervezés alapjai és a projektmenedzsment módszertanok területén.
- Rendelkezik az informatikai szakterület megfelelő szakspecifikus eszközeinek ismeretével az eszközök kiválasztásához és a feladatok elvégzéséhez, különösen - specializációjának megfelelően - az alábbi területeken: számítógépes grafika, szakértői rendszerek, multimédia alkalmazások, numerikus számítási rendszerek, térinformatika, információbiztonság, adatbázis kezelő rendszerek.
- Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
- Ismeri a szakszerű és hatékony szakmai kommunikáció speciális informatikai eszközeit és módszereit.
- Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb etikai és jogi, közgazdasági vonatkozásait, társadalmi hatásait.

***b)* képességei**

- Képes az általános és specifikus matematikai, számítástudományi elveket, tényeket, szabályokat, összefüggéseket alkalmazni informatikai szakterületen.
- Képes az informatika formális modelljeinek alkalmazására.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni algoritmusok tervezésére, elemzésére és implementálására a legfontosabb programozási paradigmák figyelembe vételével.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni meglévő rendszertervek értelmezése és szoftverfejlesztési módszertanok és technológiák alkalmazása során, különös tekintettel a projekt munkában történő szoftverfejlesztésre, dokumentálásra, tesztelésre, kódminőség ellenőrzésre, validálásra.

- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni mesterséges intelligencia technikák, eszközök használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni osztott rendszerek használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni WEB-es alkalmazások fejlesztésére.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni numerikus számítási rendszerek modellezése és megvalósítása során.
- Képes az informatikai szakterület tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási rutinfeladatainak ellátására szoftver rendszerek, adatbázis kezelő rendszerek, vállalati információs rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek esetében.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni térinformatikai rendszerek használata során.
- Képes az informatikai szakterület tudásanyagát alkalmazni információbiztonsági és kriptográfiai problémák esetében.
- Képes az informatikai rendszerek fejlesztésével, használatával kapcsolatos jogi szabályozás alkalmazására, a jogi adatbázisok készség szintű használatára.
- Anyanyelvén képes szakmai szakterületi kommunikációra és kooperációra. Legalább angol nyelven képes alapszintű szakmai kommunikációra és együttműködésre.
- Képes csapatban történő munkavégzés során együttműködni informatikai és más szakterületek szakembereivel.
- Képes saját álláspontja kialakítására és annak vitákban való megvédésére az általános társadalmi, gazdasági és speciális informatikai kérdésekben.
- Képes a szakmai információforrások használatára, a megoldandó problémához szükséges ismeretanyag megkeresésére. Meglévő ismereteire alapozva hatékonyan sajátít el új technológiákat és paradigmákat.
- Képes informatikai tudását az elsajátított matematikai, számítástudományi elvek, tények, szabályok, eljárások alapján folyamatosan fejleszteni.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli informatikai szakterülete szakmai alapelveit.
- Nyitott a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődés és innováció megismerésére és befogadására.
- Fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését szakmai és nem szakmai körök számára.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás, a társadalmi felelősségvállalás közvetítését és megvalósítását.
- Elfogadja az informatikai szakma munka- és szervezeti kultúra szabályait, etikai elveit.
- Reflektív módon tekint saját szakmai kompetenciáira és tevékenységére.
- Törekszik a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.
- Törekszik más szakterületek szakembereivel való együttműködésre.
- Munkája során figyelembe veszi az informatikai szakterület jogi előírásait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal szakmai tevékenységéért.
- Szakmai konfliktusok esetén konstruktív hozzáállást tanúsít.
- Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
- Felelősséggel vállalja részfeladatok megoldását komplex szoftverfejlesztési feladatok megoldásában.
- Felelősséggel dönt saját tudásának fejlesztéséről és karrierjének építéséről.
- Munkáját az információbiztonsági szempontok tiszteletben tartásával végzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- matematikai és számítástudományi ismeretek: 60-75 kredit;
- informatikai ismeretek, a szakdolgozat elkészítésének kreditértékével együtt: 80-130 kredit.

8.1.2. Differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező szakmai ismeretek aránya a képzés

egészén belül 36-60 kredit. Különösen javasolt specializációk és azok szakterületei:
- modellező informatikus (matematikai és alkalmazott matematikai ismeretek 24-52 kredit, informatikai alkalmazói ismeretek 8-12 kredit);
- szoftverfejlesztő informatikus (informatikai ismeretek 36-60 kredit);
- szoftveralkalmazó informatikus (informatikai alkalmazói ismeretek 36-60 kredit);
- térinformatikus (földrajzi és térképészeti alapismeretek 10-12 kredit, térinformatikai szakmai ismeretek 26-50 kredit);
- adatmodellezés és információbiztonság (matematikai és számítástudományi alapismeretek 10-12 kredit, informatikai ismeretek 26-50 kredit);
- komputer grafika és képfeldolgozás (matematikai és számítástudományi ismeretek 10-12 kredit, informatikai ismeretek 26-50 kredit);
- adatbázis rendszerek üzemeltetése, fejlesztése (informatikai ismeretek 3-60 kredit).

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő legalább nyolc hétig tartó (320 igazolt munkaórát tartalmazó) projekt-struktúrájú gyakorlat.

V. JOGI KÉPZÉSI TERÜLET

1. IGAZSÁGÜGYI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: igazságügyi igazgatási (Judicial Administration)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: igazságügyi szervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Judicial Administration Manager

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja igazságügyi szervezők képzése, akik jogi, különösen eljárásjogi alapismereteik, a jogi informatika gyakorlati és az igazságügy szervezetére és ügyvitelére vonatkozó ismereteik birtokában alkalmasak arra, hogy közreműködjenek igazságügyi döntések előkészítésében és végrehajtásában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1.Az igazságügyi szervező

***a)* tudása**

- Ismeri a szakmájához szükséges társadalomtudományi alapismereteket.
- Ismeri a társadalomtudományok főbb elméleteit és irányzatait, különösen azokat, melyek kapcsolódnak az igazságügyi igazgatáshoz.
- Ismeri a szakma folytatásához nélkülözhetetlen jogi alapismereteket, az alapvető jogintézmények működését.
- Ismeri a jogszociológia főbb elméleteit és megállapításait az igazságügyi igazgatás vonatkozásában.
- Ismeri az igazgatástörténet főbb korszakait és azok sajátosságait, intézményeit, különös tekintettel a magyar közigazgatás és igazságszolgáltatás történetére és intézményeire.
- Ismeri a közigazgatás és az igazságszolgáltatás statisztikai és informatikai vonatkozásait.
- Ismeri a magyar bíróság szervezet- és igazgatási rendszerét.
- Ismeri a szakmájához kapcsolódó terület alapvető pénzügyi és közgazdasági helyzetét és szabályozását.
- Ismeri a közszolgálati és munkajog alapjait.
- Ismeri a polgári peres és nemperes eljárás, a büntetőeljárás és a bírósági ügyiratkezelés alapjait.
- Ismeri a közigazgatási eljárást.
- Ismeri a főbb jogágak alapvető szabályait és működését.
- Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogászi írás alapelemeivel. Ismeri a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályait és technikáit.
- Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellemzőit.

***b)* képességei**

- Képes az alapozó társadalomtudományi ismertetek releváns alkalmazására, társadalmi problémák megértésére. Érzékeny a szakmai és társadalmi problémákra.
- Képes a jogi, igazgatási és igazságügyi alapozó ismeretek alkalmazására munkája során.
- Képes a munkájában felismerni az adekvát jogi területek adaptálható ismeretanyagát, és tudja alkalmazni azokat a felmerülő kérdések kapcsán. Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, ellentmondások, dilemmák értelmezésére és vélemény kialakítására.
- Képes az államigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges jogalkalmazási technikák alkalmazására.
- Képes az igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekintő képesség birtokában problémák megoldására.
- Képes az ügyvédi, jogtanácsosi munka szakszerű segítésére.
- Képes az igazságügyi szervezői-vezetői feladatok ellátására.
- Képes a jogi dokumentumok előkészítésével, jogi tanácsadással kapcsolatos adminisztratív munka elvégzésére.
- Kommunikációs kompetenciái segítségével képes a közvetítésre a különböző álláspontok között.
- Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására képes idegen nyelven és az informatika legújabb eszközeit is alkalmazó kommunikációra.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a különböző álláspontokra, a konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.
- Tiszteli és elfogadja az eltérő véleményeket.
- Nyitott a problémák megoldására, új területek befogadására.
- Elkötelezett a szakmai együttműködésre az ügyfelekkel és más szereplőkkel.
- Tiszteli az ügyfelek személyiségi jogait.
- Elkötelezett a nyílt és egyenrangú kommunikáció mellett.
- Nyitott a szakmai továbbképzésen való részvételre és kész folyamatos, önálló tanulásra, új ismeretek megszerzésére.
- Elkötelezett a minőségi feladatvégzés, az igényes és minőségi munka mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai kompetenciája határai között önállóan közreműködik az igazságügyi döntések előkészítésében és végrehajtásában.

- Pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.
- Munkájában figyelembe veszi az ügyfelek szempontjait, törekszik azok érvényesítésének és alátámasztására a jogszabályi keretek között.
- Tevékenysége közben betartja a titoktartási szabályokat.
- Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi (társadalomelméleti, szociológiai, jogi és jogszociológiai, igazgatástörténeti, kommunikációs), továbbá statisztikai és informatikai alapismeretek 40-60 kredit;
- igazságügyi szakmai ismeretek (igazgatástörténet, szakigazgatási, pénzügyi, közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi; igazságügyi, eljárásjogi ismeretek, ágazati tudományok főbb területeit felölelő ismeretek és szakmai ismeretek az ügyvédi, közigazgatási, bírói, ügyészi munkával kapcsolatban) 95-125 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább 40 óra időtartamú gyakorlat az ügyvédi, közigazgatási, bírói, ügyészi feladatok ellátásához kapcsolódó szervezeteknél, intézményekben.

2. MUNKAÜGYI ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási (Employment Relations and Social Insurance Administration)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: munkaügyi és társadalombiztosítási szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Employment Relations and Social Insurance Expert
- választható specializációk: munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítás

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja munkajoggal, munkaügyi kapcsolatokkal (tág értelemben vett munkaerő-piaci ismeretekkel) és szociális joggal, társadalombiztosítással (tág értelemben szociális ellátásokkal) összefüggő

feladatokat elvégző munkaügyi és társadalombiztosítási szakemberek képzése, akik képesek munkaügyi és munkaerő-piaci kapcsolatok alakításában, munkajogi és társadalombiztosítási, szociális ügyek intézésében közreműködni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

- Ismeri az egyéni és kollektív munkajogi és szociális igazgatási ügyek viteléhez szükséges történeti, elméleti és gyakorlati alapokat.
- Érti a munkaerőpiac és a szociális igazgatás alanyait érintő fontosabb folyamatokat, összefüggéseket.
- Rendelkezik a hatékony munkaerő-gazdálkodáshoz szükséges tudással.
- Rendelkezik a munkaügy és a szociális igazgatás területén tanácsadói közreműködéshez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri a munkajogra, szociális jogra, valamint a munkaügyre és szociális igazgatásra vonatkozó hazai és a főbb európai uniós jogi szabályokat, valamint a szakjogi terminológiát.
- Érti a munkaszervezet működését, szervezeti kultúráját, az emberi erőforrás gazdálkodás és a szervezeti munka alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a munkaügy és a szociális igazgatás általános, valamint szakmai etikai normáit.
- Ismeri a munkaerőpiac működésével, valamint a szociális igazgatással kapcsolatos főbb ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereket.

***b)* képességei**

- Képes a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás területén szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.
- Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények elemzésére, az eredményekből levonható alapvető összefüggések feltárására és problémák megoldására.
- Képes a munkaügyet és a szociális ellátásokat érintő fontosabb társadalmi problémák megértésére, új jelenségek felismerésére, kognitív gondolkodásra.
- Képes a munkaügyi és szociális igazgatási kérdésekre vonatkozó fontosabb jogszabályok alapvető értelmezésére és alkalmazására a jogállami értékek keretei között.
- Felhasználói szinten alkalmazza a munkájához kapcsolódó számítástechnikai eszközöket és szoftvereket.
- Képes a munkaügy és a szociális igazgatás szakterületére vonatkozó elektronikus és könyvtári források összegyűjtésére és útmutatás melletti feldolgozására.
- Képes (útmutatással) a munkavédelem, munkaerő-piaci politikák, a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviseleti szervei közötti rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakítására és a végrehajtás ellenőrzésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a munkaüggyel és szociális igazgatással kapcsolatos feladatok gyors megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.
- Kész a munkaerő-piaci viszonyokat is érintő társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség melletti elköteleződésre.
- Kész a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás társadalmi helyének és szerepének a megismerésére és hiteles képviseletére.
- Nyitott a munkaügyi kapcsolatok és szociális igazgatás gondolkodásmódjának és gyakorlati működésének hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre, kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
- Tiszteletben tartja a munkaügyi kapcsolatok és társadalombiztosítás rendszerében a mérvadó erkölcsi és közösségi értékeket, valamint az alapvető emberi jogokat és kötelességeket.
- Nyitott a munkaerőpiac működéséhez és a szociális igazgatáshoz kapcsolódó, széles körű szakmai műveltség megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A begyakorolt feladatokat önállóan végzi, míg az újszerű vagy összetettebb feladatokat rendszerint vezetői irányítás mellett látja el.
- Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének eredményeire.
- Vezetői irányítással alkalmas konstruktív és határozott érdekérvényesítő szerep betöltésére a munkaszervezeten belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Munkáját a szakterületre vonatkozó jogi, etikai, szakmai normák és tradíciók betartása mellett végzi.
- Irányítás mellett értékeli saját munkáját.
- A tevékenységét meghatározó szakmai nézeteket felelősséggel képviseli.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A munkaügy és a szociális igazgatás területén jelentkező szakmai feladatokat egyéni és csoportmunkában egyaránt végez.
- Önálló kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkezik.

7.1.2. A munkaügyi kapcsolatok specializáción továbbá a munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

- Rendelkezik a rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakításához szükséges tudással (beleértve az előkészítés, tervezés és a megvalósítás folyamatát).
- Rendelkezik az egyéni és kollektív érdekegyeztetési folyamatok koordinálásához szükséges tudással.
- Rendelkezik a kollektív szerződés megkötéséhez szükséges ismeretekkel.
- Felismeri az egyéni és kollektív munkaügyi konfliktusok és viták közötti különbséget és a megoldásukhoz szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.

***b)* képességei**

- Képes a közreműködésre a mikro- és makroszintű munkáltatói érdekegyeztetési fórumok kialakításánál, eljárási szabályainak kidolgozásánál.
- Irányítással képes kollektív tárgyalás lebonyolításának megszervezésére.
- Képes a munkahelyi participációs rendszerek működésének a megszervezésére.
- Irányítással fejleszti és szervezi a munkavállalói és munkáltatói érdekképviseletek tevékenységét.
- Képes szakmai idegen nyelven kommunikálni.

7.1.3. A társadalombiztosítás specializáción továbbá a munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalombiztosítási, illetve magánbiztosítási ellátások, valamint egyéb szociális ellátások igényléséhez, megállapításához, folyósításához és finanszírozásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat, ezen belül különösen a nyugdíjbiztosítási ellátások, az egészségbiztosítási ellátások, a munkanélküli ellátások, a családtámogatási ellátások, a magánbiztosítási ellátások, valamint az egyéb szociális ellátások igénylésére, megállapítására és folyósítására vonatkozó szabályokat.
- Ismeri az egészségügyi szolgáltatók működtetésével és finanszírozásával kapcsolatos feladatokat.

***b)* képességei**

- Képes a központi és helyi társadalombiztosítási-, illetve adóigazgatási szerveknél, önkormányzatoknál valamint magánbiztosítóknál, illetve a versenyszférában ügyintézési, igazgatási feladatok ellátására.
- Képes költségvetési szervek, magánbiztosítási pénztárak és a versenyszféra munkáltatóinak gazdálkodási-pénzügyi feladatainak végrehajtására.
- Képes társadalombiztosítási, magánbiztosítási és munkahelyi szociális ellátórendszerek működésének az ellenőrzésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, politológia, társadalomtörténet, jogtudomány, gazdaságtudomány és HR-alapismeretek, IT-alapismeretek szakspecifikus ismeretanyaga) 20-30 kredit;
- szakspecifikus anyagi és eljárási jogi, általános anyagi és eljárásjogi igazgatási ismeretek; szakspecifikus jogtudományi kiegészítő és segédtudományok ismeretek, pénzügyi, gazdaságtani és munkaerő-piaci ismeretek, vita- és konfliktusrendezési technikák 80-120 kredit.

8.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez kapcsolódó specializációk választhatók.

A választható specializációk:

- munkaügyi kapcsolatok,
- társadalombiztosítás.

A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 27-55 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább három hét időtartamú szakmai gyakorlat a munkajog, a munkaügyi kapcsolatok, a társadalombiztosítás, a szociális ellátás intézményeiben, szervezeteiben.

VI. GAZDASÁGTUDOMÁNYOK KÉPZÉSI TERÜLET

1. ALKALMAZOTT KÖZGAZDASÁGTAN ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: alkalmazott közgazdaságtan (Applied Economics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Applied Economics

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan közgazdász szakemberek képzése, akik stabil közgazdasági fogalomrendszerrel,

valamint megfelelő módszertani háttérrel rendelkezzenek, az elsajátított ismeretek és a megszerzett képességek felhasználásával releváns gazdasági kérdéseket tudnak azonosítani, képesek az azonosított probléma megoldására, valamint gazdasági események és gazdaságpolitikai beavatkozások hatásának alapszintű elemzésére. Tudásuk és képességük alapján részt vehetnek alapszintű elemzési, döntés-előkészítési feladatok elvégzésében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri azokat az eszközöket, amelyek segítségével a releváns gazdasági kérdések beazonosíthatók.
- Ismeri és értő módon használja a közgazdaságtani elemzések fogalomrendszerét.
- Ismeri azokat a modellépítési, információ-gyűjtési, információ-feldolgozási, valamint elemzési módszereket, amelyek segítségével a releváns gazdasági kérdések megválaszolhatók.
- Elsajátította a gazdasági szereplők döntéseit befolyásoló tényezőkre vonatkozó tudnivalókat, illetve azokat az összefüggéseket, amelyek révén a döntésekből és a piaci folyamatokból kialakul a gazdasági esemény.
- Ismeri azokat a kapcsolódási pontokat, amelyeken keresztül a piaci, és gazdaságpolitikai intézményrendszer képes befolyásolni a gazdasági eseményeket.
- Ismeri a gazdaságpolitikai beavatkozások transzmissziós mechanizmusát.
- Elsajátította és értő módon használja a szakmai eredmények közlésének tartalmi és formai követelményeit.

***b)* képességei**

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat tesz, döntéseket hoz ismert, és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes releváns gazdasági kérdések helyes beazonosítására, azok elemzésen és előrejelzésen alapuló, szakmailag elfogadható szintű megválaszolására.
- A releváns gazdasági probléma megoldásához képes megválasztani az adekvát fogalmi és módszertani elemeket.
- Átlátja a gazdasági összefüggéseket, képes a gazdasági folyamatok alakulása mögött meghúzódó tényezők azonosítására, valamint a gazdasági események és a gazdaságpolitikai beavatkozások várható hatásainak felmérésére.
- Képes arra, hogy eredményeit az elvárt szakmai színvonalon, érthetően és világosan prezentálja.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.
- Betartja a tudományos élet és munkavégzés szakmai, etikai normáit.
- Fogékony új ismeretek befogadására.
- Elkötelezett ismeretei, szaktudása élethosszig tartó fejlesztése mellett.

- Önálló munka esetén betartja a szakmai tevékenységre jellemező etikai normákat, csoportmunka esetén nyitott és konstruktív.
- A megszerzett matematikai ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb s átfogóbb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal döntéseiért, tevékenységéért és magatartásáért.
- Felelősséget vállal az oktatási intézmény által megfogalmazott normák, etikai irányelvek, illetve a szakmai normák betartása területén.
- Felelősséget vállal saját szakmai fejlődéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A képzés a stabil közgazdasági fogalomrendszer és az alapszintű gazdasági kérdések megoldásához szükséges módszertani eszköztár kiépítését biztosítja, valamint a problémák felfedéséhez, megoldásához, és az eredmények prezentálásához fűződő képességeket fejleszti, valamint a hallgató attitűdjét, felelősségét és autonómiáját erősíti.

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdasági és módszertani ismeretek [matematika, statisztika, informatika, közgazdaságtan (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan), vállalat-gazdaságtan, pénzügy, számvitel gazdaságelméleti, gazdaságstatisztikai, pénzügyi, elmélettörténeti, gazdaság modellezési, játékelméleti, gazdaságpolitikai, ágazati és funkcionális gazdaságtani, közösségi gazdaságtani, világ- és Európa-gazdaságtani, környezet gazdaságtani, közpolitikai, regionális gazdaságtani ismeretek, továbbá differenciált szakmai ismeretek] 155-165 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (Európai Uniós ismeretek, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, politológia, szociálpszichológia, filozófia, szervezet- és vezetéselmélet) 15-25 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

2. EMBERI ERŐFORRÁSOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: emberi erőforrások (Human Resources)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász emberi erőforrások alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Human Resource Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a gazdaságtudományokban jártas, módszertanilag felkészült, megfelelő szakmai és általános műveltséggel rendelkező gazdasági szakemberek képzése, akik társadalomtudományi, közgazdasági, üzleti és menedzsment ismereteikre támaszkodva képesek az emberierőforrás-gazdálkodás funkcionális területeinek ellátására, a munkaerő piacok elemzésére, az érdekegyeztetési folyamatok koordinálására. Képesek az érintett területeken tervezési, szervezési, elemzési, döntés-előkészítési és szolgáltatási feladatok megoldására, kisebb gazdálkodó szervezetek emberierőforrás-gazdálkodásának irányítására, illetve nagyobb szervezetek esetében egy-egy részterület önálló ellátására, irányítására, valamint projektekben való hatékony közreműködésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Emberi erőforrások alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri az erőforrásokkal, ezen belül az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás fogalmait, összefüggéseit, korszerű eljárásait, tervezési, elemzési és értékelési módszereit.
- Ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás szervezeti és információs rendszerét, azok működését, döntés-előkészítésben játszott szerepét, és kapcsolódását a többi funkcionális területhez.
- Ismeri a kompetenciák fejlesztésének az egyéni és szervezeti képességekre gyakorolt hatását, az emberi tőkebefektetések és hozamok vizsgálatát.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika és az emberierőforrás-gazdálkodáshoz kapcsolódó szakpolitikák alapvető céljait, funkcióit és összefüggéseit.
- Ismeri a munkaerő-piaci, érdekegyeztetési és emberierőforrás-fejlesztési folyamatok elemzését és koordinálását, az ezzel kapcsolatos döntés-előkészítési feladatok megoldását a gazdaság minden területén.
- Ismeri az emberierőforrás-gazdálkodással kapcsolatos jogszabályokat, azok változásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.

***b)* képességei**

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes az emberierőforrás-gazdálkodás legújabb szakmai ismereteit önállóan megérteni és munkája során alkalmazni.

- Képes a gazdaság különböző területein működő szervezetekben, illetve vállalkozásokban az emberi erőforrások alkalmazásával és fejlesztésével kapcsolatos tervezési, szervezési, irányítási és ellenőrizési feladatok ellátására.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Nyitott és befogadó az emberierőforrás-gazdálkodással kapcsolatos új ismeretek és változások iránt.
- Döntéseinél - a jogszabályi előírások betartásán túl - figyelembe veszi ez etikai normákat, empatikusan jár el, és szem előtt tarja a társadalmi felelősségvállalás szempontjait.
- Elkötelezett multikulturális környezetben történő megbízható, minőségi munkavégzés iránt.
- Törekszik a szakmai és személyes kompetenciáinak fejlődését szolgáló önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- Szakmai feladatai megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a megfelelő módszereket.
- Kapcsolatát szakterületének képzett szakembereivel és a többi szervezeti egység vezetőivel, tagjaival az együttműködés és felelősség jellemzi.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, szervezi szakmai és általános fejlődését.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (filozófia, szociológia, pszichológia, politológia, jog, gazdaságtörténet, demográfia, gazdaságpolitika, európai uniós ismeretek, egyéb szakmai és társadalomtudományi ismeretek) 10-20 kredit;
- emberierőforrás-gazdálkodás szakmai ismeretei (munkaerő-piaci ismeretek, szervezet- és munkaszociológia, munkahelyi és munkaerő-piaci képzés, munkaügyi kapcsolatok rendszere, munkajog, kompetencia- és ösztönzésmenedzsment, üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika, személyügyi tevékenység, személyügyi informatika, személyügyi kontrolling, szervezeti magatartás, szociálpszichológia, szervezeti kommunikáció, területfejlesztés, oktatáspolitika, emberierőforrás-gazdálkodási esettanulmányok, munkavédelem és ergonómia, regionális munkaerő-gazdálkodás, projektvezetés, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. Az emberierőforrás-gazdálkodás szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat.

3. GAZDÁLKODÁSI ÉS MENEDZSMENT ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: gazdálkodási és menedzsment (Business Administration and Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Business Administration and Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteik és a specializációk keretében megszerzett tudásuk birtokában képesek a gazdálkodó szervezetek és intézmények működési folyamatainak és gazdasági kapcsolatainak megismerésére, tervezésére, elemzésére. A gyakorlati tudás és tapasztalat megszerzését követően pedig képesek a gazdálkodói, vállalkozói tevékenységek és folyamatok irányítására, szervezésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel.
- Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.

- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait.
- Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.
- Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.
- Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.
- Középszinten szakmai idegen nyelv használatára képes.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Elfogadja és elismeri az életpálya-tervezés fontosságát.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok

betartása terén.

- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;
- gazdálkodási és menedzsment szakmai ismeretek (vállalati pénzügyek, számvitelelemzés, emberi erőforrás gazdálkodás, marketing menedzsment, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, kontrolling, üzleti etika, stratégiai tervezés, termelésmenedzsment, folyamat- és minőségmenedzsment, humánerőforrás-menedzsment, team-menedzsment, közmenedzsment, szervezésmódszertan, információgazdálkodás, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A gazdálkodási és menedzsment ismeretekkel rendelkező közgazdász szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat.

4. KERESKEDELEM ÉS MARKETING ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: kereskedelem és marketing (Commerce and Marketing)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász kereskedelem és marketing alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Commerce and Marketing

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a

szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 341

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kereskedelmi és marketing szaktudással és készségekkel, gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező gazdasági szakemberek képzése, akik alkalmasak a különböző termékek és szolgáltatások keresletvezérelt beszerzésére és értékesítésére, kis- és középvállalatok kereskedelmi tevékenységének szervezésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Kereskedelem és marketing alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Átfogóan ismeri a kereskedelem és marketing szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, gazdasági, szakterületi szervezetek struktúráját, működését és kapcsolat-rendszerét, a szereplők viselkedését, az azt meghatározó külső és belső környezeti, viselkedési, döntési információs és motivációs tényezőket.
- Ismeri a kereskedelem és marketing szakterülethez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.
- Ismeri a fogyasztói, vevői magatartás folyamatát, a fogyasztóvédelem területét.
- Ismeri az értékesítési, üzletkötési tevékenység folyamatait, jogi, etikai követelményeit. Ismeri a kereskedelmi vállalatok működését és szervezetét, a kereskedelmi tevékenység főbb munkafolyamatait és technikáit. Ismeri a logisztikai folyamatokat.
- Ismeri az e-üzlet módszereit és hátterét.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Elvégzi a kereskedelem és marketing szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések alapfokú analízisét, az összefüggéseket szintetizálja, és adekvát értékelő tevékenységet folytat.
- Képes a marketing és értékesítés rövid és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, azokhoz való alkalmazkodásra.

- Képes marketing és kereskedelmi döntéseket előkészítő marketingkutatási feladatok előkészítésére, a kutatási terv megfogalmazására, és a kutatás lebonyolítására, az alapvető összefüggések elemzésére.
- Képes a vállalati kereskedelmi és marketing adatbázisok kezelésére, a szekunder marketingkutatási információk és adatok elemzésére, a szükséges specifikus szoftverek használatára.
- Képes hatékony munkára gazdasági, marketing és kereskedelmi projektekben, gazdálkodó szervezetekben,
- Képes marketing és kereskedelmi szervezeti egységek, vállalkozások vezetésére.
- Megérti és használja a kereskedelem és marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni.
- Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.
- Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerekkel való együttműködésre.
- Írásban, szóban és modern infókommunikációs eszközökkel, idegen nyelven is képes kommunikálni.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális kereskedelem és marketing szakmai kérdések végiggondolását, és rendelkezésére álló források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal kereskedelmi és marketing szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel, menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, alapozó üzleti ismeretkörök) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, politológia, filozófia) 10-20 kredit;
- kereskedelmi és marketing szakmai ismeretek (vállalatirányítás, a kereskedelem gazdaságtana,

marketing menedzsment, szervezeti magatartás, vállalati pénzügyek, marketingkutatás, külkereskedelmi technikák, marketingkommunikáció, logisztika, média gazdaságtana, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A kereskedelmi és marketing üzleti szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat.

5. NEMZETKÖZI GAZDÁLKODÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi gazdálkodás (International Business Economics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in International Business

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszeree szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja idegen nyelven is magas szinten tárgyalóképes gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi és módszertani ismereteik és a specializációk keretében megszerzett tudásuk birtokában képesek a nemzetközi vállalkozói tevékenység végzésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit,

birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.

- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

***b)* képességei**

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.

- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia, szervezet- és vezetéselmélet) 10-20 kredit;
- nemzetközi gazdálkodási szakmai ismeretek (nemzetközi kereskedelemi és gazdasági intézmények, világgazdasági folyamatok és régiók, külgazdasági politika, elemzés és piacfejlesztés, nemzetközi pénzügyek, nemzetközi ügyletek, nemzetközi marketing, interkulturális menedzsment, az Európai Unió közösségi politikái, nemzetközi tárgyalási technikák, nemzetközi etikett, protokoll, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A nemzetközi gazdálkodási szakterület szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, amelyek közül az egyik nyelvvizsga államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsgával kiváltható.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat.

6. PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: pénzügy és számvitel (Finance and Accounting)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat

- szakképzettség: közgazdász pénzügy és számvitel alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Finance and Accounting

3. Képzési terület: gazdaságtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 343

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzési célja pénzügyi és számviteli szakemberek képzése, akik korszerű, nemzetközi követelményeknek megfelelő közgazdasági műveltséggel, pénzügyi és számviteli alkalmazásokhoz elméleti ténybeli és módszertani ismeretekkel rendelkeznek, képesek az adatok valósághű előállítására, hasznosítására, a tudástőke, mint szervezeti vagyon gyarapítására, a pénzügyi és számviteli rendszerek átlátására, működtetésére, fejlesztésére, stratégiai döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási, elszámolási, kontrolling eljárások és módszerek alkalmazására, az intézményi feltételek formálására, nemzetközi, országos és regionális vállalkozások információs rendszerének áttekintésére, működtetésére, fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattételre, az érdekegyeztetési folyamatok koordinálására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Pénzügy és számvitel alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.
- Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.
- Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.
- Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit.
- Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének (alapítás, működés, átalakulás, megszüntetés) számviteli, pénzügyi megjelenítését.
- Ismeri a pénzintézeti rendszer felépítését, az egyes pénzintézeti típusok sajátosságait, a hitelezési folyamatot, az értékpapír-piac működésének fontosabb elemeit.

- Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert.

***b)* képességei**

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.
- Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.
- Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatások készít és elemez.
- Meg tudja határozni az adó-, illeték-, vám-, jövedék- és társadalombiztosítási kötelezettségeket, valamint el tudja készíteni az ezekhez kapcsolódó bevallásokat.
- Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.
- Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.
- Képes idegen nyelven kommunikálni.
- Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.
- Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.
- Érdeklődik az innovációk iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.
- Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, egyéb alapozó üzleti ismeretek) 80-90 kredit;

- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;
- pénzügyi és számviteli szakmai ismeretek (pénzügyek, jog, pénzügyi számítások és pénzügyi piacok, adózási ismeretek, vállalatértékelés, pénzügyi számvitel, vezetői számvitel alapjai, elemzés-ellenőrzés módszertana, üzleti tervezés, a pénzügyi és számviteli informatika, sajátos számviteli esetek, elszámolására vonatkozó ismeretek továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A pénzügyi és számviteli szakterület szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat.

7. TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: turizmus-vendéglátás (Tourism and Catering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közgazdász turizmus-vendéglátás alapképzési szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése (Economist in Tourism and Catering)

3. Képzési terület: gazdaságtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 812

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a turizmus és vendéglátás feladatait ellátói idegen nyelveket beszélő gazdasági szakemberek képzése, akik közgazdaságtudományi, társadalomelméleti, alkalmazott módszertani ismereteik és szakirányú tudásuk birtokában képesek elvégezni a turizmus és a vendéglátás területén felmerülő feladatokat, irányítani és szervezni tudják a kapcsolódó munkafolyamatokat, feltárják és elemzik a keresletet befolyásoló tényezőket, vonzó és élményszerű kínálatot alakítanak ki, megszervezik és elvégzik a kapcsolódó szolgáltató tevékenységeket. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Turizmus-vendéglátás alapképzési szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, csapatban, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a turisztikai ágazat működésének elveit és annak kapcsolódó ágazatait, ismeri a turizmus hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásaikat.
- Ismeri a különböző típusú turisztikai vállalkozások (szálláshelyek, vendéglátóhelyek, szabadidős létesítmények) típusait, valamint azok működtetésére és piaci tevékenységeinek irányítására vonatkozó elveket és menedzsment módszereket.
- Ismeri a turizmus alágazatainak és tevékenységeinek (például szállás- és vendéglátóhelyek, utazásszervezés és közvetítés, térség-menedzsment szervezetei, egyéb szolgáltatók stb.) működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait.
- Ismeri a turizmushoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog, egészségtudomány, gasztronómia, élelmezéstudomány).
- Képes legalább két idegen nyelven kommunikálni.
- Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.

***b)* képességei**

- Képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni, szervezni, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet irányítani és ellenőrizni.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is.
- Képes következtetései, valamint az őket megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt.
- Képes a turisztikai vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására.
- Képes a szakterülethez tartozó informatikai ismeretek alkalmazására.
- Képes kidolgozott szakmai javaslatok, vezetői beszámolók, marketingajánlatok (például programfüzetek, étlapok) készítésére.
- Képes a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére.
- Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
- Képes a turisztikai és vendéglátó vállalkozások tevékenységének részleges vagy teljes körű tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a turizmus és a vendéglátás különféle területein jelentkező gazdasági problémák kezelésére és megoldására.
- Képes szakszerű és hatékony kommunikációra írásban és szóban is.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.

- Nyitott a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére.
- Környezetérzékeny, gyakorlatorientált szemléletmódú.
- A vendégelégedettséget előtérbe helyező minőségi szemléletmódot követ és közvetít a munkatársak felé is.
- Nyitott a turizmust és vendéglátást, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások megismerésére, ezek hatásainak megértésére, az új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására.
- Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására a turizmus és vendéglátás fejlesztése iránt érdeklődők körében.
- Az életpálya-tervezés fontosságát elismeri, az életen át tartó tanulásra törekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.
- Kész a turizmus társadalmi, gazdasági, technológiai és jogi környezetében bekövetkező változások önálló megfigyelésére, a vonatkozó szakpolitikák követésére, a következtetések felelősségteljes levonására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. A szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani, módszertani és üzleti ismeretek (matematika, statisztika, informatika, mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, pénzügytan, vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, számvitel, menedzsment, üzleti kommunikáció, szaknyelv, környezet-gazdaságtan, alapozó üzleti ismeretkörök) 80-90 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) 10-20 kredit;
- turizmus és vendéglátás szakmai ismeretei (turizmus rendszere, vendéglátás, szállásadás, utazásszervezés, turisztikai erőforrások, a turizmus közigazgatási, szakigazgatási, önkormányzati vonatkozásai, turizmus marketing, turisztikai termékek, turisztikai vállalkozások, vendéglátás szervezés, vezetés, nemzetközi gazdasági kapcsolatok, továbbá választható specializációk) 70-90 kredit.

8.1.2. A turizmus és vendéglátás szakmai igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret kredit aránya a képzés egészén belül legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, amelyek közül az egyik nyelvvizsga államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsgával kiváltható.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tizenkettő hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat. A szakmai gyakorlat turizmus, illetve vendéglátás tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény tanéttermében vagy tanszállodájában végezhető.

8. ÜZLETI SZAKOKTATÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: üzleti szakoktató (Vocational Instruction in Business)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: üzleti szakoktató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Vocational Instructor in Business
- választható specializációk:
  - kereskedelem
  - vendéglátás
  - ügyviteli

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180+30 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit, amelyből a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 146

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja üzleti szakoktatók képzése, akik felkészültek a specializációnak megfelelő, az Országos Képzési Jegyzék szerinti vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli szakképzésben a szakmai gyakorlatok oktatására, az összefüggő szakmai gyakorlatok megszervezésére, levezetésére, lebonyolítására, a pedagógusok kompetencia-elvárásainak teljesítésére és a tanulmányaik szakmai tanári mesterképzésben való folytatására.

A képzés része a szakmai gyakorlatok tantárgyakhoz kapcsolódó tanüzemi, tanbolti, a képző intézményen belüli és kívüli (vállalati munkahelyen folytatott) összefüggő szakmai gyakorlatok lebonyolítására, továbbá a felsőoktatási szakképzés, a felnőttképzés és átképzés, valamint a köznevelési gyakorlatok képzési feladataira történő felkészítés.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az üzleti szakoktató

***a)* tudása**

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, csapatban, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Szakmai területén ismeri, érti és rendelkezik az oktatói tevékenységéhez szükséges elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati tudással.
- Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályban meghatározott követelményeit, a szakképesítések rendszerét.
- Ismeri a gazdasági szakterületen belül és szakmacsoportjába tartozó szakképesítések rendszereit.
- Ismeri az üzleti irányultságú szakképesítések szakmai gyakorlati tantárgyait, az ezekhez, különösen a specializációjához kapcsolódó, ezzel összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.

- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, környezetvédelmi, minőségbiztosítási) szakterületek alapjait.

***b)* képességei**

- Képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni, szervezni, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet irányítani és ellenőrizni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával képes tényeket és alapvető összefüggéseket feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is.
- Képes az iskolai és munkahelyi gyakorlatokhoz közvetlenül kapcsolódó, azokat megelőző elméleti oktatási feladatok ellátására.
- Kiépít és fenntart szakmai kapcsolatokat az elméleti oktatás képviselőivel, együttműködik a szakmai gyakorlati helyek képviselőivel, intézményeinek munkatársaival.
- Képes a jogszabályi és szakmai környezetnek megfelelően szakterületén, ezen belül a választott szakirányának megfelelő gyakorlati képzési programok önálló összeállítására, valamint a szakmai elméleti követelményekkel való összehangolására.
- Képes a gyakorlati oktatás tartalmának ellenőrzésére, értékelésére, vizsgák megszervezésére és lefolytatására.
- Képes a szakmai gyakorlati foglalkozásokon belül és ezeken kívül is nevelőmunkára, pályaorientációs feladatok ellátására.
- Képes szakterülete online és nyomtatott magyar és legalább egy idegen nyelvű szakirodalmának megértésére és használatára. Folyamatos önképzésre törekszik.

***c)* attitűdje**

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Vállalja és hitelesen képviseli szakterülete és a pedagógus szakma társadalmi szerepét, viszonyát a gazdasághoz, társadalomhoz. Nyitott szakterülete gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.
- Befogadó mások véleménye, továbbá a szakterülete, valamint a regionális, nemzeti és európai értékek iránt.
- Kritikusan viszonyul önmaga, munkatársai és tanítványai munkájához, magatartásához. Kész hibáinak kijavítására, munkatársait, tanítványait segíti ebben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.
- A szakma és ezen belül az adott specializáció alapvető működési feltételeinek és követelményeinek szem előtt tartásával önállóan gondolja végig és dolgozza ki a gyakorlati oktatásának a részét képező szakmai tartalom és módszerek komplex rendszerét.
- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel összefüggő álláspontok, döntések kialakításában.
- Felelősséggel szerepet vállal az iskolai elméleti és gyakorlati szakképzés és a tanulók munkahelyi, vállalati foglalkoztatása koordinációjában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- pedagógiai és társadalomtudományi közös modul [a pedagógiai és pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek (neveléslélektan, személyiségfejlesztés, neveléstan, didaktika, oktatásszervezés, kommunikáció, felzárkóztatás, felnőttképzés), Nemzeti alaptanterv szakterületi és az Országos Képzési Jegyzék szakmacsoportos ismeretei] 30-40 kredit;
- üzleti szakoktatói szakmai ismeretek 120-130 kredit,
- üzleti szakoktató szakképzés közös szakterületi ismeretei 45-55 kredit;
- gazdaságtani ismeretek (gazdaságtani alapismeretek, gazdasági matematika, számítástechnika, didaktika, közgazdaságtan, környezetgazdálkodás, gazdaságpolitika) 20-30 kredit;
- üzleti ismeretek (vállalkozás-gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, pénzügyi ismeretek, üzleti szakmai lélektan, fogyasztóvédelem, számvitel, vállalkozások pénzügyi alapjai, szakmai idegen nyelv) 25-30 kredit;
- specializációk szakmai ismeretei 30-40 kredit.

8.1.2. A választható specializációk az üzleti képzés - Országos Képzési Jegyzék szakmacsoportja szerinti - speciális ismeretei, amelyek tartalmukban és követelményeikben igazodnak az iskolai és vállalati szakképzés sajátos elvárásaihoz. Az adott specializáció az üzleti szakoktatói szakmai ismeretek képzési elem része, amelynek kreditaránya 44-45 kredit:

- kereskedelmi specializáció elméleti és gyakorlati ismeretei (bevezetés a kereskedelmi vállalkozások gazdaságtanába, általános és szakáruismeret, minőségbiztosítás, kereskedelmi informatika, logisztika és marketing, szakmai gyakorlatok oktatásának módszertana);
- vendéglátó specializáció elméleti és gyakorlati ismeretei (ételkészítési és értékesítési ismeretek, higiéné, táplálkozástan, műszaki ismeretek, vendéglátás szervezése és gazdálkodása, vendéglátási informatika, különleges ételek és italok, szakmai gyakorlatok oktatásának módszertana);
- ügyviteli specializáció elméleti és gyakorlati ismeretei (szolgáltató vállalkozások gazdálkodásának ismerete, jogi és gazdasági szabályozás ismerete, minőségbiztosítás, adatbeviteli, dokumentumokat készítési, kezelési, tárolási munkafolyamatok ismerete, ügyviteli programcsomagok használatának ismerete);
- a szabadon választható tantárgyak ismeretei (választható pedagógiai és pszichológiai ismeretek, OKJ szakmai gyakorlat ismerete 10-20 kredit).

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részeként - a képzéssel párhuzamosan - szakiskolában, tanműhelyben vagy munkahelyen folyik a gyakorlati oktatás, amelyet a képzés tanterve határoz meg. A képzés utolsó félévében szervezett iskolai vagy munkahelyi oktatási gyakorlat a szakmai és az üzleti szakoktatói kompetenciák fejlesztését biztosítja. A hallgatók a szakmai gyakorlat során szerzett tapasztalataikat portfólióban rögzítik. A szakmai gyakorlat kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés folyamán a hallgatók különböző tantárgyaikhoz (a Nemzeti alaptanterv szakterületi és az Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképesítés szakmacsoportos ismeretek, a szakképesítés szakmai gyakorlati ismeretei, pedagógiai-pszichológiai gyakorlati ismeretek) kötődően folyamatosan oldanak meg olyan projekt feladatokat, amelyek feltétele a tantervben meghatározott iskolai és munkahelyi oktatási gyakorlatokon való részvétel.

A képzés utolsó félévében szervezett iskolai és munkahelyi oktatási gyakorlat mentorok irányításával végzett önálló oktatási tevékenység.

VII. MŰSZAKI KÉPZÉSI TERÜLET

1. ANYAGMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: anyagmérnöki (Materials Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: anyagmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Materials Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja anyagmérnökök képzése, akik ismerik a szerkezeti anyagok alapvető típusait (fémek, kerámiák, polimerek és kompozitok), alkalmasak az ilyen anyagokban zajló folyamatok értelmezésére és irányítására, az anyagok szerkezetének és tulajdonságainak vizsgálatára és azoknak a különböző technológiák során történő megváltoztatására, az anyag-előállítás technológiai folyamatainak rendszerszemléletű irányítására és szervezésére, valamint ezen technológiákkal előállított anyagok minőségének biztosítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az anyagmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az anyagi rendszerekben zajló alapvető fizikai-kémiai folyamatokat, azok (alapszintű) matematikai leírását, különös tekintettel a termodinamika és kinetika törvényszerűségeire.
- Széles körűen ismeri a szilárd anyagok atomi, mikro- és makroszerkezetét, a szerkezet vizsgálatához szükséges alapvető módszereket és az alapvető eszközök működési elvét, illetve a szerkezetek kialakulását előidéző folyamatokat.
- Részletesen ismeri az anyaggyártás gépeinek és berendezéseinek működési alapelveit.
- Ismeri a fémek és ötvözeteik előállításának és alakadásának (képlékeny alakítás és öntészet) alapvető technológiáit.
- Ismeri a hőkezelés, a felületkezelés alapvető technológiáit.
- Ismeri a kerámiák (beleértve az üveget és kötőanyagokat) és kompozitanyagok gyártásának alapvető technológiáit.
- Ismeri a polimerek előállításának és feldolgozásának alapvető technológiáit.
- Rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a szakterületéhez tartozó technológiák energetikai jellemzőit, energiahatékonysági elvárásait, a szükséges energia biztosításának lehetőségeit illetően.
- Alapvetően ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Vázlatosan ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.

- Ismeri az anyagmérnöki szakterület speciális tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes alkalmazni a termék- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Képes értelmezni és jellemezni a gépészeti rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazza a gyártó rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Irányítja és ellenőrizi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Megérti és képes alkalmazni a szakterületére jellemző környezetvédelmi, munka- és balesetvédelmi, biztonságtechnikai követelményeket, valamint képes a folyamatokat az elvárásoknak megfelelően módosítani.
- Képes megfelelni a szakterületére vonatkozó jogszabályoknak és közgazdasági elvárásoknak.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- A várható specializációkat is figyelembe véve képes az anyagtechnológiák során a munkafázisok minőségi ellenőrzésére és részfeladatok minőségirányítására, különböző termékek tulajdonságainak meghatározására.
- Képes az anyaggyártással kapcsolatos környezeti terhelés felmérésére és annak csökkentésére.
- Képes az anyaggyártással kapcsolatos energiafelhasználás felmérésére és annak racionalizálására.
- Képes munkavédelmi feladatok megoldására.
- Képes az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése az anyagmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Kreatív megközelítéssel törekszik az alkalmazott technológiák és eljárások folyamatos fejlesztésére.
- Törekszik a környezettudatos technológiák alkalmazására, az épített és természeti környezet megóvására.
- Törekszik az energia és anyagtakarékos folyamatok, illetve technológiák alkalmazására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Meghatározza a különböző termékek tulajdonságait, ellenőrzi a technológiára jellemző munkafázisok minőségét és elvégzi a részfeladatok minőségirányítását.
- Felméri gyártással kapcsolatos környezeti terhelést és törekszik annak csökkentésére.
- Felméri és racionalizálja az anyaggyártással kapcsolatos energiafelhasználást.
- Ellátja a munkavédelmi feladatokat.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Figyel az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.
- Segíti munkatársait szakmai fejlődésükben és előmenetelükben.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek [matematika (legalább12 kredit), fizika, kémia] 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, környezetvédelem, környezettudatosság és energiagazdálkodás, jogi ismeretek, humán ismeretek, biztonságtechnika) 14-30 kredit;
- anyagmérnöki szakmai ismeretek [műszaki (gépészeti, energetikai és informatikai), kémiai és fizikai, anyagtudományi, szakmai alapozó (fém-kerámia-polimer-kompozit)] 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az anyagmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

2. BIOMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: biomérnöki (Biochemical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: biomérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biochemical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biomérnökök képzése, akik alkalmasak a széles körűen értelmezett biotechnológiai rendszerek, és az azokat működtető személyzet irányítására, analitikai vizsgálatok, gyártásközi és végső minőségellenőrzés végzésére, valamint legalább egy idegen nyelven a műszaki dokumentáció megértésére. A képzés lezárultával a biomérnök részt vehet technológiai rendszerek fejlesztésében, tervezésében, új eljárások, termékek kifejlesztésében, részfeladatokat láthat el kutatásokban, a munkaerőpiac igényeinek megfelelően. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A biomérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a biológiai rendszerek felépítését, működését és ezek szabályozási lehetőségeit.
- Ismeri a kémiai, biokémiai és mikrobiológiai folyamatok alapvető törvényszerűségeit és az ezekre épülő vizsgálati módszereket.
- Ismeri a modern molekuláris biológiai elveket, technikákat és azok összefüggéseit.
- Ismeri az általános és bioipari művelettan elveit, összefüggéseit, eljárásait.
- Ismeri a széles körűen értelmezett biotechnológiai műveleteket, berendezéseit és ezek irányítását.
- Ismeri a biológiai, biotechnológiai ipar fő termékeit, a gyártási technológiákat és a tervezési alapelveket.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek alapvető elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem és a biológiai biztonság, vonatkozó előírásait.
- Ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági és menedzsment szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a biomérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a környezetvédelem és környezetvédelmi technológiák alapelveit, összefüggéseit és a környezetvédelmi szabályozás főbb elveit.

***b)* képességei**

- Képes biológiai, biotechnológiai és mikrobiológiai rendszerek biztonságos, környezettudatos működtetésére, a szakterülettel kapcsolatos szolgáltatások, kereskedelmi feladatok ellátására.
- Képes biotechnológiai jellegű laboratóriumi, félüzemi, üzemi feladatok elvégzésére, új vizsgálati módszerek, metodikák elsajátítására, munkavédelmi feladatok megoldására.
- A laboratóriumi gyakorlati tevékenységhez megfelelő manualitással rendelkezik.
- Alkalmazni tudja a szakterülethez kapcsolódó számítási, biometriai és modellezési módszereket, képes számítástechnikai ismeretek, adatbázisok alkalmazására.
- Képes a szakmai adatbázisok és szakirodalom felhasználására és feldolgozására.
- Képes önállóan végrehajtani laboratóriumi vagy technológiai részfolyamatokat. Képes felismerni a felmerülő problémákat és döntéseket hozni megoldásukra.
- Képes irányítani és ellenőrizni a széles körűen értelmezett biotechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes részfeladatok ellátására a technológiai rendszerek fejlesztésében, tervezésében, új eljárások, termékek kifejlesztésében, biológiai és rokon tudományok kutatásában.
- Képes bonyolultabb feladatok elvégzésére, ismeretek gyakorlati alkalmazására a választott specializációnak megfelelő szakterületen.
- Képes biotechnológiai, bioipari munkavédelmi feladatok megoldására.
- Képes legalább egy idegen nyelven a műszaki dokumentáció megértésére.
- Képes együttműködni és megfelelően kommunikálni más szakterület szakembereivel (más irányultságú mérnök, jogász, informatikus, menedzser stb.)
- Képes korábban nem ismert új folyamatok, termékek, rendszerek megismerésére, megértésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése és továbbképzése a biomérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Nyitott a biotechnológiai, bioipari területeken zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Érdeklődik a bioipari, biotechnológiai szakterülettel összefüggő új ismeretek, módszerek és eszközök iránt.
- Betartja a biotechnológiai területre speciálisan fontos munkavégzés biológiai biztonsággal kapcsolatos szabályait, valamint munkajogi szabályait.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Igényli és munkatársaitól elvárja a minőségi munkát.

- Érzékeny a mikro- és makrokörnyezet szempontjaira.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Döntéseiért és beosztottjaiért felelősséget vállal, felelősséggel irányít és önirányít.
- Jellemzője a kezdeményezés, személyes felelősségvállalás és döntéshozatal.
- Képes a személyes motiváció és a csoportmunka összeegyeztetésére.
- Autonóm módon képes a biotechnológiai területen átfogó szakmai kérdések értelmezésére.
- Törekszik a jogkövető magatartásra és az etikai, bioetikai szabályok betartására.
- Igényli és támogatja az eredményesség és biztonságosság folyamatos ellenőrzését.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), fizika, kémia, biológia, biokémia, mikrobiológia] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (mikro- és makroökonómia, menedzsment- és vállalkozásgazdaságtan, üzleti jog) 16-30 kredit;
- biomérnöki szakmai ismeretek (biológiai rendszerek működése, fizikai kémia alkalmazásai és anyagtudomány, mérés- és irányítástechnika, géptan és művelettan, technológia) 70-103 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a biomérnöki szakma igényeinek megfelelően, a biotechnológia, az egészségvédelem, az élelemiszer-technológia, a speciális analitikai módszerek, a környezetvédelem szakterületein szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül 40-60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat legalább összesen hat hét időtartamú gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

3. BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: biztonságtechnikai mérnöki (Safety Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: biztonságtechnikai mérnöki
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Safety Technology Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 521

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biztonságtechnikai mérnökök képzése, akik alkalmasak a biztonságtechnikai rendszerek eszközeinek üzemeltetésére, fenntartására, a kapcsolódó új technológiák bevezetésére, alkalmazására. Képesek a műszaki támogatás mérnöki feladatainak ellátására, illetve az ezekhez kapcsolódó gyakorlati tevékenységek tervezésére, a polgári vagy nemzetbiztonsági területeken jelentkező komplex biztonságtechnikai (rendészeti, személy- és vagyonvédelmi, információvédelmi, munka- és tűzvédelmi, környezetvédelmi) feladatok megoldására, szervezésére és irányítására, rendszerszemléletű kezelésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A biztonságtechnikai mérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő fogalomrendszert, a legfontosabb összefüggéseket és elméleteket.
- Átfogóan ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.
- Behatóan ismeri a biztonságtechnikai szakterületen alkalmazott eszközöket, berendezéseket és rendszereket, azok alkalmazásának módszereit, feltételeit.
- Alapvetően ismeri a rendszertervezési elveket és módszereket, az alkalmazási eljárásokat és működési folyamatokat.
- Átfogóan ismeri az alkalmazott biztonságtechnikai berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Alkalmazói szinten ismeri a biztonságtechnikában használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Átfogóan ismeri a biztonságtechnikai szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri az érvényben levő információvédelmi, a kockázatelemzési és értékelési szabványokat, módszereket és eljárásokat.
- Behatóan ismeri a biztonságtechnikai szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes az adott műszaki szakterület legfontosabb terminológiáit, elméleteit, eljárásrendjét alkalmazni az azokkal összefüggő feladatok végrehajtásakor.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.
- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes műszaki rendszerek és folyamatok modellezésére.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.

- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alkalmazni tudja a biztonságtechnikai termék- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, tervezési és modellezési elveit és módszereit.
- Értelmezni, jellemezni és modellezni tudja a biztonságtechnikai rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazza a biztonságtechnikai rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a biztonságtechnikai berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Irányítja és ellenőrizi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a biztonságtechnika területén előforduló meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására, javításstechnológiai feladatok megoldására.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Törekszik arra, hogy önképzése a biztonságtechnikai szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Nyitott az informatikai eszközök használatára, törekszik a szakterülethez tartozó szoftverek megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Figyel beosztottai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így is segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a biztonságtechnikai berendezések és rendszerek üzemeltetését.

- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Felelősséget vállal műszaki elemzéseiért, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (min. 12 kredit), fizika, kémia, informatika és számítástechnika] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, környezettudatosság és energiagazdálkodás, államigazgatási-szakmagyakorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- biztonságtechnikai szakmai ismeretek (minőségbiztosítás, környezetvédelem, munkavédelem, információvédelem, információbiztonság, műszaki kommunikáció, mérnöki alapismeretek és mérések, továbbá az alábbi modulok valamelyike: biztonságtechnikai tervező, biztonságtechnikai szervező információbiztonsági, tűzvédelmi, munkavédelmi) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve

- a biztonságtechnikai rendszerek tervezése és szervezése,
- az őrzés-védelmi, személy- és vagyonvédelmi rendszerek,
- a tűzvédelmi rendszerek,
- a biometrikus azonosító, beléptető, vizuális megfigyelő és azonosító rendszerek,
- a korszerű biometrikus azonosító berendezések, technológiák, a komplex védelmi rendszerek elektronikus alrendszerei (behatolásjelző, beléptető, videofelügyeleti, tűzjelző), integrált rendszerek,
- a biztonságtechnikai, élet- és vagyonvédelmi rendszerekben a szereléstechnológia kidolgozása, a biztonságtechnikai berendezések kiszolgálásának szervezése,
- az információbiztonság,
- a környezetbarát technológiák alkalmazása, az ipari környezet kialakítása, a környezetvédelmi technikai eszközök tervezése,
- a munkavédelem

szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett, egybefüggő gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

4. ENERGETIKAI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: energetikai mérnöki (Energy Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: energetikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Energy Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 522

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja energetikai mérnökök képzése, akik alkalmasak a nemzetgazdaság, ezen belül a települések, az ipari és mezőgazdasági üzemek, az intézmények és a lakosság biztonságos, fenntartható és gazdaságos, a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő energiaellátását megvalósítani és üzemeltetni, továbbá képesek az energetikai-technológiai megoldások egészségre és biztonságra való hatásmechanizmusainak azonosítására, azok egészséges és biztonságos működtetésére. Alapvető műszaki és kapcsolódó gazdasági ismeretekkel és képességekkel rendelkeznek az energetikai rendszerek és technológiák tervezése, vizsgálata és üzemeltetése terén. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az energetikai mérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő fogalomrendszert, a legfontosabb összefüggéseket és elméleteket.
- Átfogóan ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri az energetikai területen alkalmazott fontosabb szerkezeti anyagokat és alkalmazásuk feltételeit.
- Átfogóan ismeri az energetikai rendszerek és folyamatok, valamint az energiaátalakító gépek és technológiák alapvető működési elveit és módszereit.
- Ismeri az energetikai területhez kötődő hőerőgépek és összetett energiaátalakító rendszerek működési elveit, lényeges szerkezeti egységeit.
- Ismeri az energetikai szakterületen használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri az energetikai szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, ezen ismeretek - energetikai mérnöki szakmához tartozó - alkalmazási követelményeit.
- Ismeri az energetikai szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes az energetikai és az általános műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes az energetikai szakterület legfontosabb terminológiáit, elméleteit, eljárásrendjét alkalmazni az azokkal összefüggő feladatok végrehajtásakor.
- Képes önálló tanulás és ismeretszerzés megtervezésére, megszervezésére és elvégzésére.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.

- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző on-line és nyomtatott szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes az energetikai műszaki-technológiai rendszerek és folyamatok alapvető modelljeinek megalkotására.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alkalmazni tudja a gépészeti termék-, folyamat- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Alkalmazza az energetikai rendszerek és technológiák alapvető számítási, méretezési és modellezési elveit és módszereit.
- Képes értelmezni és jellemezni az energiaátalakító és -ellátó rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazza az energetikai rendszerek és folyamatok üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, az energetikai technológiai rendszerek, berendezések és folyamatok beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Irányítja és ellenőrzi az energiaátalakítási és -ellátási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes az egyszerűbb meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Alkalmazza a rendszertechnikai és folyamatszabályozási ismereteket az energetikai technológiai folyamatok területén.
- Egyes gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony az energia-, egészség- és környezettudatos tervezési és üzemeltetési elvek és módszerek alkalmazására.
- Törekszik arra, hogy önképzése az energetikai szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Feladatainak megoldását, vezetési döntéseit az irányító és irányított munkatársak véleményének megismerésével végzi, illetve hozza meg.
- Munkája során érvényesíti a hatékonyság, a fenntarthatóság, valamint a környezet- és egészségtudatosság követelményeit.
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Nyitott az informatikai eszközök használatára, törekszik az energetikai szakterülethez tartozó tervező és döntéstámogató szakértői rendszerek megismerésére és alkalmazására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére, az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival így is segítve fejlődésüket.
- Törekszik az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, a korszerű vezetői ismeretek és készségek alkalmazására az egészséget és hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítása érdekében.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen műszaki, valamint gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli az energetikai rendszerek üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Felelősséget vállal műszaki elemzései, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.
- A rendszerelvű megközelítés alkalmazásával hozzájárul az energiahordozók és -források gazdaságos és fenntartható felhasználásához.
- Nyitott a szervezeti és egyéni egészségfejlesztés munkahelyi módszerei iránt.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (min. 12 kredit), műszaki fizika, mechanika, villamos alapismeretek, hőtan, áramlástan, kémia] 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdasági és projektmenedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, energiagazdálkodás, államigazgatási és szakmagyakorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- energetikai mérnöki szakmai ismeretek (információtechnológiai ismeretek, elektrotechnikai alapismeretek, szerkezet- és üzemtani ismeretek, energetikai alap- és szakismeretek) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve

- az atomenergia felelős, biztonságos és fenntartható használata,
- az energiafelhasználó rendszerek és folyamatok energia- és környezettudatos üzemeltetése,
- az energiaátalakító és -ellátó rendszerek és folyamatok alapvető tervezési elvei, üzemeltetési módszerei, gépészeti kérdései, a berendezések karbantartása,
- az épületenergetikai rendszerek kialakítása és fenntartható üzemeltetése,
- a vegyipari és az élelmiszer-ipari energotechnológiai rendszerek és folyamatok alapvető tervezési elvei és üzemeltetési módszerei,

szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

5. ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: építészmérnöki (Architectural Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor. rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: építészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Architectural Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomaterv készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építészmérnökök képzése elsősorban a magasépítéshez kapcsolódó - a vonatkozó rendeletek szerint e szakképzettség birtokában közvetlenül végezhető - tevékenységek (szerkesztői, rajzolói, műszaki előkészítői, építéskivitelezési, épületfenntartási, építőanyag vagy épületelem gyártási és forgalmazási, hatósági, bizonyos tervezési és kutatási részfeladatok) területére, akik természettudományi, műszaki és művészeti, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén alkalmasak irányítás mellett a fentiekben leírt műszaki feladatok megoldására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az építészmérnök

***a)* tudása**

- Rálátása van az építészethez kapcsolódó humán tudományokra, az építészetre ható társadalmi folyamatokra.
- Ismeri az építészet történet fontosabb korszakait, alkotásait, a kortárs építészet és társművészetek megjelenési formáit, rálátása van a települések fejlődésének történetére.
- Érti az ember, az épített és a természeti környezet közötti alapvető kapcsolatokat és kölcsönhatásokat, ismeri az épületek tervezésének alapelveit, lépéseit.
- Ismeri a jellemző épületfajták fontosabb funkcionális, társadalmi és jogszabályi követelményeit.
- Ismeri az épületek alapvető konstruálási és méretezési elveit, jellemző megoldásait, az építés anyagainak tulajdonságait, különös tekintettel az épületfizikai, tűzvédelmi és egyéb szabványokban rögzített műszaki követelményekre.
- Ismeri az energiahatékony és környezettudatos építés korszerű elveit, megoldásait.
- Megfelelő ismerettel rendelkezik az építést szolgáló egyéb mérnöki szakismeretek területén.
- Ismeri az építészeti ábrázolás és a műszaki dokumentációk fajtáit, a korszerű számítógépes tervkészítést és dokumentálást.
- Ismeri az épületmegvalósítás és ingatlanfejlesztés, valamint létesítménygazdálkodás folyamataihoz szükséges alapvető műszaki, gazdasági és jogi elvárásokat, technológiákat és eljárásokat, az épületállomány felmérésének, dokumentálásának, karbantartásának és rekonstrukciójának fontosabb elveit és módszereit.
- Átlátja az építészmérnök szakma társadalmi kötelezettségeit, annak szociológiai, műszaki, gazdasági, jogi és etikai tényezőit.
- Ismeri az építészeti tervezés alapelveit és az építési tevékenység minőségbiztosítási módszereit, rálátása van a minősítési rendszerekre.

***b)* képességei**

- Képes értelmezni és jellemezni az építészeti tervek és alkotások funkcionális rendszereit, szerkezeti egységeit, elemeinek felépítését, működését, és ezek egymással való kapcsolatát.
- Képes az építési tevékenységhez kapcsolódó feladatokban való közreműködésre, a tervezési és kivitelezési folyamat szereplőiből álló munkacsoportokkal való együttműködésre.
- Képes szakirányú tevékenysége során a széles körben használatos épületszerkezetek, termékek, technológiák megismerésére és azok megfelelő alkalmazására.
- Képes a magasépítési tartószerkezetek és épületszerkezeti, valamint épületgépészeti megoldások működésének megértésére és alkalmazására, ezek kivitelezésében való közreműködésére.
- Képes az épületmegvalósítási, épületfenntartási folyamatok megszervezésére, előkészítésére, irányítására, követésére és ellenőrzésére.
- Képes a települések szabályozási tervek és az építésügyi szabályzások értelmezésére, alkalmazására.
- Képes az épületfizikai és környezeti hatások, problémák kezelésére, a szakterületére vonatkozó előírások és szabványok betartására.
- Képes építési műszaki dokumentáció készítésére, a vonatkozó ábrázolási szabályok és szabványok alkalmazására, építészeti rajz, valós és virtuális modellezés, prezentáció készítésére.
- Képes az alapvető építészeti informatikai eszközök és szoftverek használatára, költségvetések és organizációs tervek elkészítésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik az esztétikai szempontokat és műszaki követelményeket egyaránt kielégítő, magas minőségű, harmonikus építészeti produktumok megvalósítására.
- Munkája során törekszik a rendszerszemléletű, folyamatorientált, komplex megközelítésre, a problémák felismerésére, és azok kreatív megoldására.
- Törekszik az ökológiai szempontok megismertetésére és érvényesítésére, jövőtudatos, fenntartható, energiahatékony épületek létrehozására.
- Nyitott az új információk befogadására, törekszik szakmai és általános műveltségének folyamatos fejlesztésére.
- Kezdeményező, törekszik az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására, munkacsoportok létrehozására, tiszteletben tartva a munkatársak és bevont szakemberek tudását.
- Törekszik az építész szakma közösségi szolgálatba állítására, érzékeny az emberi problémákra, nyitott a környezeti és társadalmi kihívásokra, mindeközben tiszteli a hagyományokat, felismeri és védi az épített és természeti környezet értékeit.
- A munkája során előforduló minden helyzetben törekszik a jogszabályok és etikai normák betartására, követi a munkahelyi egészségi és biztonsági, a műszaki, a jogi és gazdasági szabályozás előírásait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák során önállóan és felelőssége tudatában lép fel.
- Felelősséggel irányít szakmai gyakorlatának megfelelő méretű munkacsoportot, ugyanakkor képes irányítás mellett dolgozni egy adott csoport tagjaként.
- Döntéseit körültekintően, szükség esetén a megfelelő szakterületek képviselőivel konzultálva hozza meg és azokért felelősséget vállal.
- Munkáját személyes anyagi és erkölcsi felelősségének, és az épített környezet társadalmi hatásának tudatában végzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. A szakmai ismeretek jellemzői

8.1.1 A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kreatív készségfejlesztési, művészeti és műveltségi, humán és társadalomtudományi, valamint természettudományos, műszaki, gazdasági és jogi ismeretek és segédtudományok 32-63 kredit;
- építészmérnöki szakmai ismeretek (épülettervezés, építészettörténet, várostörténet, településtervezés, tartószerkezetek, épületszerkezetek, építőanyagok, épületgépészet, építéskivitelezés-szervezés, épületfizika és energetika, építészeti ábrázolás, építészeti informatika) 116-147 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az építészmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legfeljebb 42 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél kiadásához egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, az intézmény által elfogadott szakmai gyakorlóhelyen (tervezési vagy kivitelezési-beruházási környezetben) teljesített gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

6. ÉPÍTŐMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: építőmérnöki (Civil Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: építőmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Civil Engineering

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építőmérnökök képzése, akik alkalmasak építményekkel kapcsolatos építési, fenntartási és üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátására, a képzésnek megfelelő tervezési és egyszerűbb fejlesztési feladatok önálló megoldására, bonyolultabb tervezési munkákban való közreműködésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az építőmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az építőmérnöki szakterületen leggyakrabban alkalmazott szerkezeti anyagokat, azok tulajdonságait és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri az építőmérnöki gyakorlatban alkalmazott alapvető tervezési elveket és módszereket.
- Ismeri az alapvető építéstechnológiai eljárásokat, az alkalmazott munka- és erőgépek működési elveit.
- Ismeri a talajmechanikai, alapozási elveket, módszereket.
- Ismeri az építőmérnöki gyakorlatban leggyakrabban használatos mérési és alapvető földmérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.

- Ismeri a híd-műtárgy építési-fenntartási szakmai elméleti gyakorlati módszereket.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó informatikai és infokommunikációs módszereket, eljárásokat.
- Ismeri az építőmérnöki szakterülethez kapcsolódó fontosabb szabványokat.
- Ismeri az építőmérnöki szakterületen fontosabb munka- és tűzvédelmi követelményeket, a környezetvédelmi előírásokat.
- Ismeri az építési munkákhoz szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, minőségbiztosítási, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait és alapvető követelményeit.
- Ismeri az építőmérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes megérteni a mérnöki létesítmények viselkedését és a mérnöki munkát befolyásoló jelenségeket.
- Képes alkalmazni az építőmérnöki tervezés modelljeit és számítási módszereit.
- Képes alkalmazni az építmények építéséhez és üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat.
- Képes műszaki módon (pl. rajzban) kommunikálni.
- Képes az építőmérnöki szakma teljes területén műszaki vezetői tevékenység, építési műszaki ellenőri tevékenység végzésére, valamint építési, akadálymentesítési, fenntartási és üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátására.
- Képes településüzemeltetési feladatok és a településmérnöki tevékenységek körébe tartozó építőmérnöki részfeladatok ellátására.
- Szűkebb szakterületén belül képes egyszerűbb tervezési és fejlesztési feladatok önálló megoldására, bonyolultabb tervezési és fejlesztési feladatokban - irányítás melletti - érdemi mérnöki közreműködésre.
- Képes a szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

***c)* attitűdje**

- Feladatait igyekszik legjobb tudása szerint, magas színvonalon elvégezni.
- Nyitott arra, hogy feladatait önállóan, de a feladatban közreműködőkkel egyeztetve végezze el.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Nyitott az építőmérnöki területen és elsősorban is szűkebb szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére.
- Törekszik a folyamatos önképzésre.
- Munkája során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, valamint a mérnöketika alapelveire. Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan hoz szakmai döntéseket egyszerűbb tervezési, építési, fenntartási-üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatokban az építőmérnöki szakterületen.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli az eszközök, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), fizika, mechanika, kémia] 40-60 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozási és menedzsment ismeretek, államigazgatási és jogi ismeretek) 15-25 kredit;
- általános építőmérnöki ismeretek (anyagismeretek, építőmérnöki ábrázolás, geodézia, geoinformatika, geotechnika, magasépítési, mélyépítési, közlekedési és vízi létesítmények, települési és környezetmérnöki

ismeretek) 80-120 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az építőmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül 55-85 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

7. FAIPARI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: faipari mérnöki (Timber Industry Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: faipari mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Timber Industry Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 543

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja faipari mérnökök képzése, akik a faanyag-feldolgozás területén alkalmasak az elsődleges famegmunkálások (fűrészipar, lemezgyártás), és a tovább-feldolgozás (bútor-, ajtó- és ablakgyártás), valamint a faépítészet (faszerkezetek illetve faszerkezeti elemek gyártása és építése), épületelemek gyártása területén a termékkonstrukció, a gyártás- és építéstechnológia alkalmazására, a termelés, gyártás, építés és karbantartás szervezésére és irányítására, a műszaki fejlesztés, kutatás és tervezés átlagos bonyolultságú részfeladatainak ellátására, a munkaerőpiac igényeit is figyelembe véve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A faipari mérnök

***a)* tudása**

- Széles körűen ismeri a faipari szakterületen alkalmazott alapanyagokat, szerkezeti anyagokat, azok előállításának technológiáit, alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri a faanyagok mikro- és makroszerkezetét, a szerkezet vizsgálatához szükséges alapvető módszereket és az alapvető eszközök működési elvét.

- Ismeri a faipari szakterület, a faépítészet, valamint a logisztikai terület vezetési, irányítási és szervezési feladatait.
- Ismeri az alapvető tervezési elveket és módszereket, a gépgyártás technológiai alapjait, irányítástechnikai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Ismeri a faiparban alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit és felhasználási módját.
- Ismeri a faipari gépek, faipari anyagmozgató berendezédek, faipari por-forgács elszívó és pneumatikus transzport rendszerek üzemeltetését.
- Ismeri a faipari szakterületen és a faépítészetben használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a faanyagok modifikálási és faanyagvédelmi eljárásait és azok felhasználási területeit.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a faipari szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai (specializáció specifikus), menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, marketing és pénzügyi szakterületek faipari specialitásait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a faipari mérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes a faipari mérnöki szakterület teljes területén művezetői tevékenység végzésére.
- Önállóan és magabiztosan alkalmazza a faipari termék- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Képes a tervezési, számítási és modellezési feladatok ellátásához szükséges számítástechnikai ismeretek, adatbázisok alkalmazására.
- Önállóan old meg feladatokat a nem engedélyköteles faszerkezetek kivitelezése, állagmegóvása és felújítása terén.
- Szakmai irányítás mellett old meg feladatokat engedély köteles faszerkezetek kivitelezése, állagmegóvása és felújítása terén.
- Képes egyszerűbb fejlesztési feladatok önálló megoldására.
- Képes értelmezni és jellemezni a faipari rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazza a faipari rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, gépészeti berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Önállóan képes faipari ragasztási és felületkezelési folyamatok irányítási feladatainak ellátására.
- Jártasság szintjén képes különböző faanyagvédelmi technológiák, eljárások feladatainak, műveleteinek alkalmazására.
- Szakmai ismeretek birtokában képes az alkalmazási területnek megfelelő ragasztó, felületkezelő anyagok és faanyagvédő szerek megválasztására, a műszaki szempontok mellett szem előtt tartva a környezetvédelmi és ökológiai szempontokat és előírásokat.
- Képes irányítani és felügyelni a különböző faalapú termékek gyártási technológiáit és folyamatait.
- Irányítja és ellenőrizi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Önállóan képes a faiparban alkalmazott gépek és berendezések meghibásodásának diagnosztizálására és a megfelelő elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes a faipari és faalapú termékek gyártásával kapcsolatos környezeti terhelések felmérésére és annak csökkentésére.
- Képes faipari technológiák egészséggel és biztonsággal kapcsolatos kockázatainak felismerésére, kézbentartására, kezelésére, minimalizálására.
- Képes az üzemeltetés, karbantartás egészséghatásainak ismerete alapján a káros hatások kivédésére, az egészségvédelem megvalósítására,
- Képes a gyártási technológiákkal és folyamatokkal kapcsolatos energiafelhasználás felmérésére és

annak racionalizálására.

- Képes termékfejlesztési, innovációs projektek kidolgozásában, menedzselésében való részvételre.
- Képes műszaki fejlesztés, kutatás és tervezés átlagos bonyolultságú részfeladatainak nagy biztonsággal történő ellátására.
- Átlátja és képes javaslatokat tenni a vállalkozás gazdasági folyamatait illetően (ide értve a termékfejlesztés, piacra vezetés, innováció-, marketing és projektmenedzsment területeket, piackutatások eredményeinek értelmezését és a termékfejlesztésben történő felhasználását).
- Kreatív problémamegoldó technikák alkalmazására képes.
- Képes munkavédelmi feladatokat megszervezésére.
- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Képes a faipari szakterületeknek megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikálni anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése a faipari mérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy a faipari szakterület feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- A megszerzett szakmai ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során az SHE, illetve a QA/QC (biztonsági, egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési) követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Törekszik arra, hogy önképzése a faipari szakterületen belül és kiemelten a munkavégzéséhez kapcsolódó egyéb szakterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséggel irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Felelős szakmai vezetőként ügyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, közösen értékelik a hibákat, hogy elősegítse munkatársai és beosztottai szakmai fejlődét.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mechanika, mérnöki fizika-kémia, általános műszaki ismeretek, ábrázoló geometria) 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdálkodási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, környezettudatosság és energiagazdálkodás, államigazgatási-szakmagyakorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- faipari mérnöki szakmai ismeretek (információtechnológiai, informatikai, anyagismereti, gépészeti, elektrotechnikai, mérés- és irányítástechnikai, üzemeltetési és karbantartási, hő- és áramlástani, gyártástechnológiai, logisztikai, faanatómiai, faipari alapszerkezetek, fűrészipari technológia, faipari lemez- és lapgyártási, faipari gépek, bútor-, ajtó-, ablakgyártási, faanyagvédelmi ismeretek) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve

- a faipari technológiák (faipari termelő berendezések üzemeltetése, üzemfenntartása, épületasztalos ipari,

bútoripari gyártás-előkészítés),
- a faépítészeti technológiák (faszerkezetek, a faépületek, faházak szerkezeti rendszereinek gyártás-előkészítése, épületek üzemeltetése, a szerkezetépítési folyamatokban és a kivitelezési munkák irányítása, épületek üzemeltetési, karbantartási feladatainak ellátása),
- a logisztikai és folyamatszabályozás (a termelésben az alapanyag használat logisztikai feladatainak, késztermék logisztikai feladatainak, tárolási, raktározási feladatok megoldása, irányítása, gyártósorok üzemeltetésének optimalizációja, hibafeltárás és hibakiküszöbölés)
szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

A faipari mérnök - a várható specializációkat is figyelemebe véve - az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket:
- faipari technológiák területén
  - faipari termelő berendezések üzemeltetése, üzemfenntartása,
  - épületasztalos-ipari, bútoripari gyártás-előkészítés,
  - elsődleges és másodlagos faipari gyártás technológiák,
  - faipari termékszerkezetek,
- faépítészeti technológiák területén
  - faszerkezetek, a faépületek, faházak szerkezeti rendszereinek gyártás-előkészítése,
  - épületek üzemeltetése, a szerkezetépítési folyamatokban és a kivitelezési munkák irányítása,
  - épületek üzemeltetési, karbantartási feladatainak ellátása,
- logisztikai és folyamatszabályozási területen
  - a termelésben az alapanyaghasználat logisztikai feladatainak megoldása, irányítása,
  - késztermék logisztikai feladatainak megoldása, irányítása,
  - tárolási, raktározási feladatok megoldása, irányítása,
  - gyártósorok üzemeltetésének optimalizációja, hibafeltárás és a hibakiküszöbölés.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

8. GÉPÉSZMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: gépészmérnöki (Mechanical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik alkalmasak gépek és gépészeti berendezések üzemeltetésére és fenntartására, a gépipari technológiák bevezetésére, illetőleg alkalmazására, a munka szervezésére és irányítására, a műszaki fejlesztés, kutatás és tervezés átlagos bonyolultságú feladatainak ellátására a munkaerőpiac igényeit is figyelembe véve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gépészmérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő fogalomrendszert, a legfontosabb összefüggéseket és elméleteket.
- Átfogóan ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.
- Behatóan ismeri a gépészeti szakterületen alkalmazott szerkezeti anyagokat, azok előállításának módszereit, alkalmazásuk feltételeit.
- Alapvetően ismeri a géptervezési elveket és módszereket, gépgyártástechnológiai, irányítástechnikai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Átfogóan ismeri az alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Alkalmazói szinten ismeri a gépészetben használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Alkalmazói szinten ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, valamint munkaegészségügyi területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Átfogóan ismeri a gépészeti szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Behatóan ismeri a gépészmérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a vállalati gazdaságtan, valamint műszaki alapokon nyugvó költség-haszon elvű elemzés módszereiről és eszközeiről.
- Értelmezni, jellemezni és modellezni tudja a gépészeti rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Alkalmazni tudja a gépészeti termék-, folyamat- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes az adott műszaki szakterület legfontosabb terminológiáit, elméleteit, eljárásrendjét alkalmazni az azokkal összefüggő feladatok végrehajtásakor.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.

- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes műszaki rendszerek és folyamatok alapvető modelljeinek megalkotására.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Képes alkalmazni a gépészeti rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, gépészeti berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Képes irányítani és ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a gépészeti meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására, javításstechnológiai feladatok megoldására

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Törekszik arra, hogy önképzése a gépészmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Nyitott az informatikai eszközök használatára, törekszik a gépészeti szakterülethez tartozó szoftverek megismerésére és alkalmazására, legalább egy ilyen programot készségszinten ismer és kezel.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással, egészségtudatossággal kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági, egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen műszaki, valamint gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére, az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így is segítve fejlődésüket.
- Felelősséget vállal műszaki elemzései, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), mechanika, mérnöki fizika, műszaki kémia, általános műszaki ismeretek] 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdálkodási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, környezettudatosság és energiagazdálkodás, államigazgatási-szakmagyakorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- gépészmérnöki szakmai ismeretek (információtechnológiai, anyagtudományi, gépészeti tervezési és modellezési, gyártástechnológiai, hő- és áramlástani, elektrotechnikai, mérés- és irányítástechnikai, biztonságtechnikai, üzemeltetési és karbantartási ismeretek) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve:

- a gépelemek, gépek, gépészeti készülékek, épületgépészeti berendezések és szerkezetek, hő- és áramlástechnikai, vegyipari folyamatok modellezése, konstrukciós tervezése, szerkesztése,
- a gép- és fém-, illetve polimer és kompozit szerkezetek és ezek elemeinek gyártástervezése és irányítása, szereléstechnológia kidolgozása,
- a gépek és gépészeti rendszerek diagnosztikai vizsgálata, karbantartási, megbízhatósági feladatok kidolgozása,
- az építésgépesítési technológiák, gépészeti technológiai folyamatok, mechatronikai rendszerek működtetése, irányítása, alkalmazása,
- a gépi berendezések kiszolgálásának szervezése,
- a környezetbarát technológiák alkalmazása, ipari környezet kialakítása, környezetvédelmi technikai eszközök tervezése, gyártása,
- a szakmához tartozó informatikai eszközök és szoftverek használata,
- a munkavédelmi feladatok megoldása

szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

9. HIVATÁSOS REPÜLŐGÉP-VEZETŐI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: hivatásos repülőgép-vezetői (Professional Pilot)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: hivatásos pilóta
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Professional Pilot

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 841

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan hivatásos repülőgép-vezetők képzése, akik ismerik a légiközlekedést, alkalmasak a repülőgépeket üzemeltető vállalkozásoknál, szervezeteknél a hivatásos repülőgép-vezetői tevékenység ellátására, a légiüzemeltetéssel (air operation), a földi kiszolgálással (ground handling) és a szállítási feladatok szervezésével, megoldásával kapcsolatos, valamint a vonatkozó minőségbiztosítási teendők végzésére. Elsajátították az (Airline Transport Pilot, Aircraft) ATP(A) integrált képzés követelményeit. Felkészültek a tanulmányok mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A hivatásos repülőgép-vezető

***a)* tudása**

- Ismeri és készség szinten használja a repülőgép-vezető képzés feltételeiről szóló 1178/2011(2011.11.03.) EU rendelet szerinti speciális angol nyelvet.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Ismeri a légi járművekkel és vonatkozó tevékenységekkel kapcsolatos tűz- és baleseti veszélyeket és azok megelőzésének, elhárításának lehetőségeit.
- Ismeri a repülés nemzetközi és hazai szervezeteit, az általuk kiadott előírásokat (ICAO Annex-ek, az Európai Unió rendeletei, EASA előírások, nemzeti előírások).
- Ismeri a repülésbiztonságot befolyásoló tényezőket, a Repülésbiztonsági Rendszer (Safety Management System, SMS) alapjait.
- Ismeri a számítástechnika alapjait (szövegszerkesztést, táblázatkezelést, adatbázis-kezelést) felhasználói szinten.
- Ismeri és alkalmazni tudja a navigációs és teljesítményszámításhoz szükséges elméleti alapokat.
- Ismeri a meteorológia alapfogalmait, jelenségeit, ezek repülésre gyakorolt hatását és a repülésre veszélyes légköri folyamatokat.
- Ismeri a repülési szabályokat és eljárásokat, az eljárások kidolgozásának alapjait.
- Ismeri és alkalmazni tudja a látás utáni és műszeres navigációs eljárásokat.
- Ismeri és alkalmazni tudja a rádióforgalmazás szabályait.

***b)* képességei**

- Személyes kompetenciái (felelősségtudat, precizitás, állóképesség, stressztűrő képesség, térérzékelő képesség, mozgáskoordináció, kézügyesség, pszichomotoros funkciók, beszédkészség, figyelemmegosztás, határozottság) képessé teszik polgári célú légiközlekedésben részt vevő repülőgép irányítására.
- Társas kompetenciái (kapcsolatteremtő készség, irányítási készség, konfliktusmegoldó készség, csapatmunka és együttműködés) képessé teszik polgári célú légiközlekedésben részt vevő repülőgép irányítására.
- Módszerekkel kapcsolatos kompetenciái [analitikus gondolkodás, önkontroll (önellenőrző képesség),

problémamegoldás, hibaelhárítás, helyzetfelismerés, rendszerekben való gondolkodás, lényegfelismerés (lényeglátás), döntésképesség, szervezőkészség] képessé teszik polgári célú légiközlekedésben részt vevő repülőgép irányítására.

- Képes további képzés nélkül sikeresen teljesíteni az ATP(A) integrált képzés elméleti és gyakorlati hatósági vizsgáit.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.
- Képes az angol nyelvű szakirodalmat, dokumentációt készség szinten használni.
- Képes repülőgépek üzemeltetését kiszolgáló és irányító mérnöki feladatok ellátására.
- Képes többpilótás repülőgépen a típusképzés után elsőtiszti feladatok ellátására,
- Képes a Műszeres jogosítású kereskedelmi pilóta (Commercial Pilot Licence/Instrument Rating, CPL/IR) jogosításnak megfelelő repülések - repülési szabályok és hatósági előírások szerinti - végrehajtására.
- Képes a repülés megtervezésére, a szükséges navigációs és teljesítményszámítás elvégzésére.
- Képes a repülési terv elkészítésére, leadására.
- Képes a repülőgép sárkány berendezéseinek és rendszereinek, a repülőgép hajtóművének és rendszereinek, a fedélzeti műszerek és műszerrendszerek a Légiüzemeltetési Utasításban leírtak szerinti üzemeltetésére, az esetlegesen bekövetkező meghibásodás felismerésére és szakszerű kezelésére.
- Képes a fedélzeti rádió- és rádiónavigációs berendezések beállítására, használatára.
- Képes földrajzi ismeretei, térképhasználati jártassága, vizuális tereptárgy-felismerő képessége és gyakorlata alapján a Látás utáni Meteorológiai Körülmények (Visual Meteorological Condition, VMC) esetén - egyéni korlátozásait figyelembe véve - látás után navigálni.
- Képes Műszeres Meteorológiai Körülmények (Instrument Meteorological Condition, IMC) esetén - egyéni korlátozásait figyelembe véve - rádiónavigációs ismereteit és gyakorlatát felhasználva, a fedélzeti műszerek alapján navigálni.
- Képes az angol nyelvű rádióforgalmazásra.
- Képes a meteorológiai helyzet elemzésére, értékelésére, a szükséges intézkedés meghozatalára.
- Képes a meteorológiai táviratok és jelentések értelmezésére és figyelembevételére a repülések megtervezésekor és végrehajtásakor.
- Képes a repülésbiztonsági szabályok betartására.
- Képes továbbképzés, megfelelő gyakorlat megszerzése után szakági vezetői pozíciók betöltésére (légiüzemeltetésért, földi kiszolgálásért, repülésbiztonságért, megfelelősségért felelős vezető).
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése a hivatásos repülőgép-vezető szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.

8. Az elsajátítandó általános kompetenciák

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományos ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), mechanika, fizika, hő- és áramlástan, műszaki kémia, elektrotechnika] 40-46 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (munkavédelem, kommunikáció, minőségbiztosítás, közgazdaságtan, uniós ismeretek, gazdaságtan, gazdasági jog, menedzsment) 14-26 kredit;
- hivatásos repülőgép-vezetői szakmai ismeretek (informatika, műszaki ábrázolás, anyagismeret és gyártástechnológia, gépelemek, elektronika és digitális technika alapjai, repüléselmélet, légijog, emberi teljesítőképesség és korlátai, repülőgép műszerek és elektromos berendezések, repülőgép sárkányszerkezet és rendszerek, repülőgép hajtóművek) 70-95 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a repülésmeteorológia, a repülési navigáció, a repülési gyakorlat, a tömeg és súlypontszámítás, a teljesítmény ismeretek, a repüléstervezés és-ellenőrzés, a légijárművek üzemeltetési eljárásai, a Látás utáni Repülés Szabályai (Visual Flight Rules, VFR) és a Műszeres Repülés Szabályai (Instrument Flight Rules, IFR), a rádióforgalmazás, a repülőszemélyzeti együttműködés szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül a szakdolgozattal együtt legfeljebb 50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből az államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és a repülőgép-vezető képzés feltételeiről szóló 1178/2011(2011.11.03.) EU rendelet szerinti speciális angol szaknyelv ismerete szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a repülési gyakorlat, amely a szorgalmi időszakban napi repülések, továbbá a nyári nyolc hetes repülési gyakorlatok formájában valósul meg. A szakmai gyakorlat kreditértéke 10 kredit. A szakmai gyakorlat az intézménnyel szerződésben álló és a kijelölt közlekedési hatóság által jóváhagyott és felügyelt külső szakmai gyakorló helyen, erre alkalmas szervezetnél (Approved Training Organization, ATO) teljesíthető.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az alapképzésre való felvétel feltétele:

- angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.
- a 1178/2011 (2011.11.03.) EU rendelet a MED alfejezet szerinti 1. osztályú orvosi minősítés (egészségügyi alkalmassági vizsgálat).

A hivatásos repülőgép-vezetői oklevél önmagában nem jogosít hivatásos repülőgépvezető tevékenység ellátására. Az alapfokozatú végzettséget igazoló oklevél kiadásának feltétele a repülőgép-vezető tevékenységre jogosító szakszolgálati engedély megszerzése. Repülőgép-vezető tevékenységre való jogosultság, szakszolgálati engedély a Nemzeti Közlekedés Hatóság Légügyi Hivatala akkreditált vizsgarendszerében eredményes elméleti és gyakorlati vizsga letételével szerezhető.

Az alapfokozatú végzettséget igazoló oklevél kiadásának feltétele a repülőgép-vezető tevékenységre jogosító szakszolgálati engedély megszerzése.

10. IPARI TERMÉK- ÉS FORMATERVEZŐ MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: ipari termék- és formatervező mérnöki (Industrial Design Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat

- szakképzettség: ipari termék- és formatervező mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Industrial Design Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ipari termék- és formatervező mérnökök képzése, akik alkalmasak ipari termékek tervezésére, gyártására és forgalmazására, elsősorban kis- és középvállalkozások keretein belül. A képzést elvégző ipari termék- és formatervező mérnökök olyan kreatívan gondolkodó műszaki szakemberek, aki elsősorban a tartós fogyasztói termékek és használati tárgyak tervezése, gyártása és forgalmazása területén tevékenykednek. Képesek műszaki, esztétikai, humán, valamint gazdasági ismereteik és készségeik birtokában a termékfejlesztés valamennyi fázisában önálló, alkotó munkára, továbbá ismerik a termékfejlesztés innovációs folyamatát, a termékfejlesztéshez szükséges tárgyi, szervezeti és emberi erőforrásokat, képesek a termék életpálya ciklusait menedzselni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ipari termék- és formatervező mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a terméktervezői szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természettudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri az alapvető tervezési elveket és módszereket, a fontosabb gyártástechnológiai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Ismeri a terméktervezői szakterületen alkalmazott legfontosabb alapanyagokat, azok előállítását és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri az alapvető konstrukciós kialakításokat és azok méretezésének alapjait.
- Ismeri az ipari termékek tervezéséhez szükséges alapvető ergonómiai és pszichológiai módszereket, szabályokat, és szabványokat.
- Ismeri a termékek formaadásának, a tartalom és a forma összhang megtalálásának alapvető szabályait és technológiai korlátait.
- Ismeri a természeti és a műszaki rendszerek közötti fontosabb analógiákat, és azok alkalmazásának lehetőségeit a tervezésben.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, valamint munka-egészségügyi területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a terméktervezői szakterülethez szervesen kapcsolódó marketing, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a terméktervezői szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri szakterületének legfontosabb gyakorlati munkafogásait.
- Ismeri az ipari formatervezés történeti korszakait, annak kiemelkedő tervezőit és jellemző tárgyait.

- Ismeri a szellemi tulajdon kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a csoportmunka etikáját és módszereit.

***b)* képességei**

- Képes egyszerűbb termékek formai és konstrukciós tervezésére a gyártástechnológiai korlátok, az elvárt költségek, a környezetre gyakorolt hatások figyelembevételével.
- Képes a termékkoncepciók, vázlatok rajzi prezentálására hagyományos kézi technikákkal.
- Képes háromdimenziós számítógépes tervezőrendszerek alkalmazásával a termékkoncepciók, illetve termékek virtuális modellezésére és műszaki dokumentációjuk elkészítésére.
- Képes hagyományos, illetve háromdimenziós termékmodellen alapuló közvetlen digitális gyártástechnológiákkal valós modellek, prototípusok elkészítésére, vizsgálatára és tesztelésére.
- Képes gyakorlati problémák tapasztalati úton való megoldásán keresztül új ismeretek elsajátítására.
- Képes a természetben kifejlődött megoldások műszaki gyakorlatba való átültetésére.
- Tudja alkalmazni az ipari terméktervezéshez kapcsolódó szakirodalom számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Képes értelmezni és jellemezni az egyszerűbb műszaki rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes meghibásodások okainak feltárására, azok elhárítására irányuló intézkedések kiválasztására.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és legalább egy idegen nyelven.
- Magyarul és legalább egy idegen nyelven ismeri és alkalmazza szakmaterületének nyelvezetét, speciális kifejezéseit.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Képes csoportmunkában részt venni, illetve azt irányítani.
- Képes projektek kezdeményezésére, összeállítására és kivitelezésére team munkában, elsősorban multidiszciplináris környezetben.
- Képes az ipari tervezés és termékfejlesztés folyamatában a történelmi, kulturális, társadalmi-gazdasági és az ipari környezet aspektusait figyelembe venni.
- Képes a tervezett termékkel kapcsolatos döntéseket indokolni, azokat tesztelni, műszaki és szabványos vizsgálati módszerekkel alátámasztani.
- Képes a tervezési projekteket a tervezési módszerek alkalmazásával elemezni és az alkalmazott munkameneteket módszertanilag megindokolni.
- Képes egyszerűbb munkavédelmi feladatokat megoldani.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése az ipari termék- és formatervező mérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Igénye van arra, hogy megismerje szakterületének legújabb fejlesztési irányait, megoldásait, innovációit.
- Piac-, környezet- és vevőorientált.
- Elkötelezett a terméktervezéshez, fejlesztéshez tartozó minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Nyitott saját tudásának a munkatársai felé való átadására.
- Munkája során jogkövető magatartásra és a mérnöki etikai szabályok figyelembevételére törekszik.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- A problémamegoldás során ügyel az egyenlő esélyű hozzáférés elvének biztosítására.
- Munkája során a vonatkozó biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.

***d)* autonómija és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

- Felkészült az innovációs és terméktervezési folyamatok koordinálására.
- A workshopokon, meetingeken felmerülő ötleteket közös eredményként értékeli és használja fel.
- Felkészült a terméktervező szakterületen való munkavállalásra vagy vállalkozás alapítására.
- A minőség- és környezetirányítási rendszerek elvárásai szerint tevékenykedik.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 35-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- szakmai ismeretek 70-105 kredit, ezen belül
- műszaki tervezési ismeretek 50-65 kredit,
- formatervezési ismeretek 15-25 kredit,
- menedzsment-ergonómiai ismeretek 10-20 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a terméktervezéshez, az ipari tervezői feladatokhoz szükséges készségek kialakításához, továbbfejlesztéséhez integrált tevezési projektfeladatokban szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül 25-45 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett, gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az ipari termék- és formatervező mérnökképzés sajátossága a képzés teljes időtartama alatt folyó, egyéni és csoportos munkán nyugvó, terméktervező stúdióban, modell vagy prototípusgyártó műhelyben és gyakorlati, iparvállalati terepen végzett, projekt jellegű integrált terméktervezési gyakorlat.

11. JÁRMŰMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: járműmérnöki (Vehicle Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: járműmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Vehicle Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 525

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja járműmérnökök képzése, akik képesek a közlekedési, szállítási és logisztikai folyamatok sajátosságait figyelembe véve a közúti (személy- és haszongépjárművek), vasúti, vízi- és légijárművek, illetve járműrendszerek és mobil gépek, valamint építő- és anyagmozgató gépek tervezésével, gyártásával, rendszerszemléletű üzemeltetésével, javításukkal kapcsolatos mérnöki alapfeladatok megoldására. E feladataikat a biztonság, a környezetvédelem és az energiagazdálkodás szempontjait figyelembe véve képesek ellátni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A járműmérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a járművek és mobil gépek szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a járművek és mobil gépek szakterület fogalomrendszerét, problémamegoldási módszereit.
- Birtokában van a járművek és mobil gépek gyártásával, üzemeltetésével kapcsolatos alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályoknak, eszközöknek.
- Ismeri a járműgépészeti szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, és közlekedési szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a járművekkel és mobil gépekkel megvalósítandó logisztikai és közlekedési folyamatok szükségleteit, elvárásait és feltételrendszereit.
- Ismeri a járművek és mobil gépek működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Ismeri a járműtechnikában használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a járműtechnikában használatos alapvető tervezési elveket, módszereket, előírásokat és szabványokat, a gyártástechnológiai, az irányítástechnikai eljárásokat és a működési folyamatokat.
- Ismeri a járműmérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a számítógépes kommunikációt, a szakterület fontosabb alkalmazói szoftvereit.
- Ismeri a szervezési, irányítási és kommunikációs technikákat.
- Ismeri a járművekhez és mobil gépekhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, minőségbiztosítási területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplinák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes a járművek és mobil gépek szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát a feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Alkalmazni tudja a járművek és mobil gépek, valamint rendszereik üzemeltetéséhez és alapszintű tervezéséhez kapcsolódó számítási, modellezési elveket, módszereket, és műszaki előírásokat.
- Képes értelmezni és jellemezni a járművek és mobil gépek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes alkalmazni a járműrendszerek, illetve mobil géprendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, gépészeti berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Képes irányítani, ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási és üzemeltetési folyamatokat a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér

feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.

- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes megérteni és használni a járművek és mobil gépek szakterület jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- Képes a megszerzett informatikai ismereteket a járművek és mobil gépek szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes műszaki rendszerek és folyamatok modellezésére.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Nyitott a járművek és mobil gépek szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy hogy önképzése a járműmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Munkájában elkötelezett az egészség- és környezetvédelem szempontjainak széles körű érvényesítésére.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hoz.
- Szakmai feladatainak elvégzése során felelősségteljesen együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Tudatában van munkájának és döntéseinek jogi, gazdasági, biztonsági, társadalmi, egészségvédelmi és környezeti következményeinek.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- járműmérnöki szakmai ismeretek 70-105 kredit, amelyből
  - járművek és mobil gépek felépítése, berendezései és működésük 10-25 kredit,
  - járművek és hajtáselemek tervezése, gyártása, javítása, fenntartása 25-40 kredit,
  - informatika, járműirányítás 10-25 kredit,

- járművek és mobil gépek specifikus mérnöki szakterületei 25-50 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a járműmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

12. KÖNNYŰIPARI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: könnyűipari mérnöki (Light Industrial Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: könnyűipari mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Light Industry Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 542

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja könnyűipari mérnökök képzése, akik alkalmasak az anyagokban zajló folyamatok értelmezésére, az anyagok szerkezetének és tulajdonságainak vizsgálatára és azoknak a különböző technológiák során történő megváltoztatására, az anyag-előállítás technológiai folyamatainak rendszerszemléletű irányítására és szervezésére, valamint az ezen technológiákkal előállított anyagok és eszközök tervezésére, továbbfejlesztésére, minőségének biztosítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A könnyűipari mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a könnyűipari mérnöki munkához szükséges általános és specifikus matematikai, természettudományos és műszaki elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a könnyűiparban (ruha-, textil-, és bőripar) alkalmazott szerkezeti anyagok tulajdonságait, azok előállításának és feldolgozásának technológiáit és alkalmazhatóságuk feltételeit.
- Ismeri a nyomda-, csomagoló-, papír- és papírfeldolgozó-ipar termékeinek előállítási technológiáit.

- Ismeri az alapvető tervezési elveket és módszereket, gyártástechnológiai, irányítástechnikai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Ismeri az alkalmazott gépek, berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Ismeri az anyag- és termékvizsgálati mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a (biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, SHE), illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési, QA/QC) követelményrendszereket.
- Ismeri a könnyűiparhoz szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a könnyűipari szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes a szakterületéhez tartozó termékek vagy azok alkatrészeinek tervezésére a gyártástechnológiai korlátok és az elvárt költségek figyelembevételével.
- Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására.
- Képes a magyar és idegen nyelvű (angol) szakmai kommunikációra.
- Képes tervezési- és gyártási dokumentációk értelmezésére, összeállítására.
- Képes anyagok, eszközök, folyamatok vizsgálatára és tesztelésére.
- Képes gyakorlati problémák tapasztalati úton való megoldásán keresztül új ismeretek elsajátítására.
- Alkalmazni tudja az ipari terméktervezéshez kapcsolódó szakmai számítási, modellezési elveket és módszereket.
- Képes értelmezni és jellemezni az egyszerűbb műszaki rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kiválasztását és kapcsolatát.
- Képes meghibásodások diagnosztizálására, azok elhárítására irányuló intézkedések kiválasztására.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Képes csoportmunkában részt venni, illetve azt irányítani.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése a könnyűipari szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Munkája során a (biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, SHE), illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési, QA/QC) követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Munkája során jogkövető magatartásra és a mérnöki etikai szabályok figyelembevételére törekszik.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület

képzett szakembereivel is.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- könnyűipari mérnöki szakmai ismeretek 70-103 kredit, amelyből
  - informatikai, alkalmazott számítástechnikai és tervezési ismeretek 21-30 kredit,
  - könnyűipari anyagok, folyamatok, műveletek és technológiák 35-53 kredit,
  - termelés-, környezet- és minőségmenedzsment 14-20 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a könnyűipari szakma igényeinek megfelelően a nyomda-, csomagoló-, papír- és papírfeldolgozó-ipar, a ruha-, textil-, és bőripar, valamint a minőségbiztosítás-rendszerfejlesztés szakterületein szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legfeljebb 50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

13. KÖRNYEZETMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: környezetmérnöki (Environmental Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: környezetmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 851

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja környezetmérnökök képzése, akik korszerű, alkalmazott természettudományos, ökológiai, műszaki, gazdasági és menedzsment ismeretekkel rendelkeznek. Képesek azonosítani a különböző területeken jelentkező környezeti veszélyeket, illetve szakmai tapasztalat birtokában képesek gazdaságosan és hatékonyan irányítani a megelőző, valamint a kárelhárítási tevékenységet. Szakmai ismereteik birtokában

alkalmasak a környezeti ártalmak és károk megelőzésében, csökkentésében illetve megszüntetésében, a természeti erőforrások ésszerű felhasználására való törekvésben, hulladékszegény és energiahatékony technológiák működtetésében részt vállalni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A környezetmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a környezetvédelmi szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket.
- Korszerű informatikai ismeretek birtokában használni tud szakmai adatbázisokat és specializációtól függően egyes tervező, modellező, szimulációs szoftvereket.
- Ismeri a környezetvédelmi szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Átfogóan ismeri a környezeti elemek és rendszerek alapvető jellemzőit, összefüggéseit és az azokra ható környezetkárosító anyagokat.
- Ismeri a közgazdaság- és környezet-gazdaságtan, projekt- és környezetmenedzsment fogalmát, eszközeit a környezetvédelem területén.
- Ismeri a főbb környezetvédelmi célú technológiákat, a technológiához kapcsolható berendezéseket, műtárgyakat és azok működését, üzemeltetését.
- Ismeri a környezeti elemek és rendszerek mennyiségi és minőségi jellemzőinek vizsgálatára alkalmas főbb módszereket, ezek jellemző mérőberendezéseit és azok korlátait, valamint a mért adatok értékelésének módszereit.
- Ismeri az energiagazdálkodás alapjait, az energiatermelés lehetőségeit, annak előnyeit és hátrányait, a fenntartható fejlődés fogalmát és megvalósítási lehetőségeit.
- Ismeri a környezeti hatásvizsgálatok végzésére és hatástanulmányok összeállítására vonatkozó módszertant és jogi szabályozást.
- Ismeri a környezetvédelem területéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai és kárelhárítási előírásokat és módszereket.

***b)* képességei**

- Képes a környezeti elemek és rendszerek korszerű mérőeszközökkel történő mennyiségi és minőségi jellemzőinek alapfokú vizsgálatára, mérési tervek összeállítására, azok kivitelezésére és az adatok értékelésére.
- Képes víz-, talaj-, levegő-, sugár- és zajvédelmi, valamint hulladékkezelési és -feldolgozási feladatok javaslat szintű megoldására, döntés előkészítésben való részvételre, hatósági ellenőrzésre és e technológiák üzemeltetésében részt venni.
- Képes környezeti hatásvizsgálatok végzésére és hatástanulmányok összeállításában történő részvételre.
- Képes környezetvédelmi kárelhárítási módszerek alkalmazására, kárelhárítás előkészítésére és a kárelhárításban való részvételre.
- Képes a gyakorlatban is alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek előírásait, követelményeit.
- Képes arra, hogy szakmailag szóban és írásban anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven kommunikáljon és szakmai tudását igény szerint folyamatosan fejlessze.
- Képes a számára kijelölt feladatkör megismerése után a környezetvédelemmel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására, hatósági feladatok elvégzésére.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Képes környezetvédelmi megbízotti feladatok ellátására.
- Ismeretei alapján képes projektek, pályázatok megvalósításában illetve ellenőrzésében részt venni.
- Szakmai gyakorlatot követően képes vezetői feladatokat ellátni.
- A termelő és egyéb technológiák fejlesztése és alkalmazása során képes az adott technológiát fejlesztő és alkalmazó mérnökökkel az együttműködésre a technológia környezetvédelmi szempontú fejlesztése

érdekében.

- Multidiszciplináris ismeretei révén alkalmas a mérnöki munkában való alkotó részvételre, képes alkalmazkodni a folyamatosan változó követelményekhez.
- Képes a technológia megismerése után feltárni az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Képes részt venni környezetvédelmi szakértői, tanácsadói, döntés-előkészítési munkában.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli a környezetvédelem társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Együttműködik a környezetvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, de vitaképes az optimális megoldások kidolgozása érdekében.
- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzéssel a tudását folyamatosan fejlessze és világról szerzett tudását frissen tartsa.
- Szervezett továbbképzésen való részvétellel a környezetvédelem területén tudását folyamatosan továbbfejleszti.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjenek meg.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi környezetvédelmi feladatait, irányítja a környezetvédelmi szakmai munkát.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Figyelemmel kíséri, és szakmai munkája során érvényesíti a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika legalább 12 kredit, kémia legalább 12 kredit, biológia és ökológia legalább 6 kredit, fizika legalább 6 kredit) 40-60 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-30 kredit;
- műszaki mérnöki ismeretek 20-50 kredit;
- környezeti elemek védelme 30-70 kredit;
- környezetelemzés, környezetinformatika 10-30 kredit;
- környezetmenedzsment 10-30 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve

- a projektmenedzsment, vállalati gazdaságtan, a döntés-előkészítés eszközei,
- az alternatív környezetbarát technológiák,
- a környezetgazdálkodás, környezet-gazdaságtan, környezetmenedzsment,
- a természetvédelmi feladatok megoldása,
- a környezetvédelmi szakértői, tanácsadói, döntés-előkészítési munkában való részvétel,
- a közigazgatási, önkormányzati környezetvédelmi (település-környezetvédelmi) hatósági, ellenőri, szakértői tevékenység,
- a környezetvédelem szakterületéhez kapcsolódó minőségbiztosítás, informatika, jog, közgazdaságtan szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlható specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

14. KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: közlekedésmérnöki (Transportation Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: közlekedésmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Transportation Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 525

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közlekedésmérnökök képzése, akik alkalmasak közlekedési, személy- és áruszállítási folyamatok alapszintű tervezésére, előkészítésére, működtetésére és irányítására, a kapcsolódó igazgatási és hatósági alapfeladatok ellátására, valamint e folyamatok eszközeinek megválasztásával, üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatos alapfeladatok ellátására, beleértve az infrastruktúra, valamint az irányítási és informatikai rendszer elemeit is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A közlekedésmérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a közlekedési, személy- és áruszállítási folyamatokat, azok lebonyolításának módjait, technikai lehetőségeit.
- Ismeri az alapvető közlekedési, személy- és áruszállítási igények felmérésének módszereit és megvalósítási lehetőségeit, gyakorlatát.
- Ismeri a közlekedési, személy- és áruszállítási folyamatok megvalósítására alkalmas járművek és géprendszerek működési elveit, szerkezeti jellemzőit.
- Ismeri a közlekedési, személy- és áruszállítási folyamatokat kiszolgáló járművek és mobil gépek üzemeltetési, fenntartási rendszereit.
- Ismeri a közlekedésben használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a közlekedés szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.

- Ismeri a közlekedés és szállítás szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a közlekedési szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a számítógépes kommunikációt, a szakterület fontosabb alkalmazói szoftvereit.
- Ismeri a szervezési, irányítási és kommunikációs technikákat.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes alkalmazni a közlekedési, szállítási folyamatokkal kapcsolatosan megismert számítási, modellezési elveket és módszereket.
- Képes értelmezni és jellemezni a közlekedési, szállítási folyamatok elemeit, azok kapcsolatát, szerepét és jelentőségét a teljes folyamatban.
- Képes a közlekedési, személy- és áruszállítási igények felismerésére, az összefüggések meghatározására.
- Képes a közlekedési, személy- és áruszállítási folyamatok megismerésére, a folyamatok lebonyolítására, a lebonyolítás technikai megvalósítására, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a közlekedési, személy- és áruszállítási rendszer funkciójának megfelelő folyamat alapszintű megtervezésére, a technikai elemek megválasztására, a rendszer működésének menedzselésére.
- Képes a folyamatot kiszolgáló járművek és mobil gépek üzemeltetésére, fenntartására, az irányítórendszerek működtetésére, a környezeti, gazdasági és minőségbiztosítási szempontok figyelembevételére.
- Képes a közlekedési, szállítási folyamatban fellépő hibák feltárására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes megérteni és használni a közlekedés szakterület jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a közlekedés és szállítás szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Figyelemmel kíséri a közlekedéssel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Nyitott a közlekedés szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy hogy önképzése a közlekedési szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Munkájában elkötelezett az egészség- és környezetvédelem szempontjainak széles körű érvényesítésére.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hoz.
- Szakmai feladatainak elvégzése során felelősségteljesen együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Tudatában van munkájának és döntéseinek jogi, gazdasági, biztonsági, társadalmi, egészségvédelmi és környezeti következményeinek.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a folyamatok, járművek üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- közlekedés mérnöki szakmai ismeretek 70-105 kredit, amelyből
  - járművek felépítése, elemei és működése 10-25 kredit,
  - közlekedési ismeretek, technológiák, infrastruktúra, gazdaságtan 25-40 kredit,
  - informatika, járműirányítás 10-25 kredit,
  - a közlekedés, az áru és személyszállítás specifikus mérnöki szakterületei 25-50 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a közlekedésmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

15. LOGISZTIKAI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: logisztikai mérnöki (Logistics Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: logisztikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Logistics Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 525

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja logisztikai mérnökök képzése, akik a szakterülethez kapcsolódó természettudományos, specifikus műszaki, gazdasági, menedzsment, informatikai, ipari és közlekedési technológiai ismereteik birtokában alkalmasak a vállalatokon belüli és a vállalatok közötti anyagáramlást, valamint az ahhoz kapcsolódó információáramlást megvalósító logisztikai (áruszállítási, anyagmozgatási, raktározási, komissiózási, rakodási, anyagellátási, beszerzési, áruelosztási, hulladékkezelési) folyamatok és rendszerek alapszintű elemzésére, szervezésére és irányítására. Alkalmasak a logisztikai rendszerek elemeit képező logisztikai gépek, eszközök, berendezések gyártásában, minőségellenőrzésében való közreműködésre, üzemeltetésük irányítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A logisztikai mérnök

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a logisztikai folyamatokat, azok lebonyolításának módjait, technikai lehetőségeit.
- Ismeri az alapvető logisztikai igények felmérésének módszereit és megvalósítási lehetőségeit, gyakorlatát.
- Ismeri a logisztikai folyamatok megvalósítására alkalmas járművek és géprendszerek működési elveit, szerkezeti jellemzőit.
- Ismeri a logisztikai folyamatokat megvalósító járművek és mobil gépek üzemeltetési, fenntartási rendszereit.
- Ismeri a logisztikában használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a logisztika szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a közlekedés és szállítás szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a logisztikai szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a számítógépes kommunikációt, a szakterület fontosabb alkalmazói szoftvereit.
- Ismeri a szervezési, irányítási és kommunikációs technikákat.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- Képes alkalmazni a logisztikai folyamatokkal kapcsolatosan megismert számítási, modellezési elveket és módszereket.
- Képes értelmezni és jellemezni a logisztikai folyamatok elemeit, azok kapcsolatát, szerepét és jelentőségét a teljes folyamatban.
- Képes felismerni az ipari termelési és gazdasági rendszerekben a közlekedési, szállítási, anyagmozgatási folyamatot, a logisztikai rendszer megvalósításához szükséges eszközigényeket.
- Képes a logisztikai rendszerek üzemeltetésének megszervezésére, lebonyolítására, irányítására.
- Képes a logisztikai rendszerek egyes részleteinek tervezésével, gyártásával és javításával, illetve ezek szervezésével kapcsolatos mérnöki alapfeladatok elvégzésére.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a közlekedés, a mobilgépek, a folyamatelmélet, az ipari termelési folyamatok, az elektronika, és informatika szakterületeiről.
- Képes a logisztikai rendszerek részfolyamatainak, és azok fizikai realizálását végző részegységek

(anyagmozgatógépek, szenzorok, aktuátorok, irányítórendszerek, adatbázis-rendszerek stb.) összekapcsolására.

- Képes irányítani és ellenőrizni a logisztikai folyamatokat a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a logisztikai folyamatban fellépő hibák feltárására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes megérteni és használni a logisztika szakterület jellemző szakirodalmát, számítástechnikai, könyvtári forrásait.
- Képes a megszerzett informatikai ismereteket a közlekedés és szállítás szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is képes a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntéseit.

***c)* attitűdje**

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Felelősséggel vallja és képviseli a mérnöki szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Figyelemmel kíséri a logisztikával kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Nyitott a logisztika szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy hogy önképzése a logisztika szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen.
- Munkájában elkötelezett az egészség- és környezetvédelem szempontjainak széles körű érvényesítésére.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Váratlan döntési helyzetekben is önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hoz.
- Szakmai feladatainak elvégzése során felelősségteljesen együttműködik más (elsődlegesen gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Tudatában van munkájának és döntéseinek jogi, gazdasági, biztonsági, társadalmi, egészségvédelmi és környezeti következményeivel.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a folyamatok, járművek üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- logisztikai mérnöki szakmai ismeretek 70-105 kredit, amelyből
  - járművek, logisztikai gépek felépítése, elemei és működése 10-25 kredit,
  - logisztikai ismeretek, technológiák, hálózatok, folyamatok 25-40 kredit,

- informatika, irányítástechnika 10-25 kredit,
- a műszaki logisztika specifikus mérnöki szakterületei 25-50 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a logisztikai mérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

16. MECHATRONIKAI MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mechatronikai mérnöki (Mechatronical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: mechatronikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechatronical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 523

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mechatronikai mérnökök képzése, akik alkalmasak a gépészetet az elektronikával, elektrotechnikával és számítógépes irányítással szinergikusan integrálni, képesek mechatronikai berendezések és folyamatok, továbbá intelligens gépek rutinszerű tervezési feladataira, üzemeltetésére és fenntartására, mechatronikai technológiák bevezetésére, alkalmazására, folyamat- és termelésirányítás energiahatékony és környezettudatos megszervezésére, a műszaki fejlesztés és tervezés átlagos bonyolultságú feladatainak ellátására a nemzetközi munkaerőpiac igényeit is figyelembe véve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mechatronikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a mechatronika szakterületen alkalmazott anyagokat, azok előállítását, jellemzőit és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri a mechatronikai, elektromechanikai, informatikai, mozgásszabályozási rendszereket, szenzorokat

és aktuátorokat, valamint azok szerkezeti egységeit, alapvető működésüket mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.

- Ismeri az alapvető mechatronikai tervezési elveket, módszereket ezen belül a gépészeti és finommechanikai konstrukciók, valamint az analóg és digitális áramkörök tervezésének alapjait.
- Ismeri az alapvető gépészeti, villamos- és irányítástechnikai rendszerekkel kapcsolatos számítási, modellezési, szimulációs módszereket.
- Ismeri a számítógépes irányítás, mérésadatgyűjtés, beágyazott rendszerek, optikai érzékelés, képfeldolgozás eszközeit, részegységeit, alapvető tervezési és programozási módszereit.
- Ismeri a gépészetben és az elektronikában használatos alapvető mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi szabványokat, előírásokat.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó (biztonsági, egészségvédelmi, környezetvédelmi, SHE), valamint a minőségbiztosítási és ellenőrzési (QA/QC) követelményrendszereket.
- Ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, munkaegészségügyi, információtechnológiai, jogi, gazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a vállalati gazdaságtan, valamint műszaki alapokon nyugvó költség-haszon elvű elemzés módszereiről és eszközeiről.

***b)* képességei**

- Alkalmazni tudja mechatronikai, elektromechanikai, mozgásszabályozási termékek és technológiák tervezéséhez kapcsolódó alapvető számítási, modellezési elveit, módszereit, mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.
- Képes értelmezni és jellemezni a mechatronikai rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.
- Alkalmazza a mechatronikai rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, az intelligens gépek, mechatronikai berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit gépészeti, elektrotechnikai, irányítástechnikai megközelítésből egyaránt, és átlátja azok gazdaságossági összefüggéseit.
- Irányítja és ellenőrzi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes meghibásodások diagnosztizálására, a megfelelő hibaelhárítási eljárás kiválasztására mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.
- Képes az elektronikai, gépészeti és informatikai szakterület ismereteinek integrálására, és rendszerszintű gondolkodásra, a különböző területek szakértőivel szakmailag tárgyalni, gondolatait szakmailag szabatosan előadni, mind írásban, mind szóban.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, e tudás birtokában folyamatosan megújul.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniatűréssel rendelkezik.
- Képes csoportban dolgozni, valamint csoportbeli státuszát elfogadni, azzal azonosulni.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a gépészeti, az informatikai, a villamosmérnöki és az élettudományi szakterületek közötti összekötő, integráló szerep betöltésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a mechatronikai, ezen belül kiemelten az alkalmazott gépészeti, villamos és informatikai részterületeken és munkavégzéséhez kapcsolódó egyéb szakterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Nyitott és fogékony az új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására, különösen az ökológiai gazdálkodással, egészségtudatossággal kapcsolatos területeken.

- Törekszik a szakterületén alkalmazott legjobb gyakorlatok, új szakmai ismeretek, módszerek megismerésére.
- Munkáját az etikai normák figyelembevételével végzi.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tervezési, üzemeltetési, ellenőrzési feladatai megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Felelősséget vállal a terv- és egyéb dokumentációiban közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, valamint irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Bekapcsolódik a munkájához kapcsolódó kutatási és fejlesztési projektekbe. A projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Vezető beosztásban tevékenykedve értékeli beosztottjai munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát, figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 14-30 kredit;
- mechatronikai mérnöki szakmai ismeretek 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a mechatronikai mérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

17. MOLEKULÁRIS BIONIKA MÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: molekuláris bionika mérnöki (Molecular Bionics Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: molekuláris bionikus mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Molecular Bionics Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja molekuláris bionikus mérnökök képzése, akik szelektív biológiai, molekuláris fizikai-kémiai, elektronikai és számítástechnikai, valamint orvosi alapismereteket és kísérleti metodikákat elsajátítva, ezeket a gyakorlati és elméleti munkában integrálni képesek. Ismereteiket alkalmazni tudják a gyógyszeripar, orvosi biotechnológiai, továbbá orvosi- és bioelektronikai ipar, nanotechnológiai ipar, bio-protézis ipar, bio-képalkotó berendezés ipar és rokon iparágak területén és más kapcsolódó területeken (környezet- és közegészség-védelem, ipari és természeti katasztrófavédelem, köz- és személyi biztonság, személyre szóló orvosi és gyógyszer-technológiák). Képesek lesznek nagy értékű berendezések készségszintű működtetésére az egészségügyi és ipari alkalmazásokban egészségvédelmi és biztonsági alapelveket figyelembe véve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A molekuláris bionikus mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a bionikai szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, modern mérnöki fizikai, molekuláris és sejtbiológiai, genetikai, elektronikai és informatikai valamint kvantitatív idegtudományi alapelveket.
- Összefüggő ismeretekkel rendelkezik a molekuláris világ fizikai, kémiai, elektromos, mágneses és optikai alapjelenségei terén.
- Gyakorlati szinten ismeri az elektronikai valamint molekuláris biológiai laboratóriumi alapméréseket és metodikákat, beleértve a számítástechnikai szakismereteket is.
- Ismeri és érti a bionikai szakterületen a tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési és problémamegoldó módszereket, valamint azok etikai korlátait.
- Ismeri szakterületének ellenőrzési, minősítési feladatait és kutatás-fejlesztési területeken a kísérleti munka részfeladatait is.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más szakterületek (elsődlegesen közgazdasági, jogi, etikai) alapjait, azok vonatkozó szabályait.

***b)* képességei**

- Képes a bionikai szakterületen a rutinfeladatok megoldásában az elsajátított ismeretek alkalmazására elsősorban a gyógyszeripar, orvosi biotechnológiai. orvosi és bio-elektronikai ipar, nanotechnológiai ipar, bio-protézis ipar, bio-képalkotó berendezés ipar és rokon iparágak területén.
- Képes a rutinfeladatok megoldásában az elsajátított ismeretek alkalmazására a környezet- és közegészség-védelem, ipari és természeti katasztrófavédelem, köz- és személyi biztonság, személyre szóló orvosi és gyógyszer-technológiák területén is.
- Képes az egészségügyi és ipari alkalmazásokban egyre jelentősebb szerepet kapó nagy értékű műszerkomplexumok használatára és egészséget nem veszélyeztető, biztonságos működtetésére.
- Képes az elsajátított ismeretei alapján a jövőt formáló iparágakban (pl. a bio-protézis, az orvosi biotechnológiák, a biológiai képalkotó berendezések és a diagnosztikai berendezések fejlesztésében) és szolgáltatásokban való részvételre.
- Képes a bionikai szakterületen a felmerülő problémák megoldási módját azonosítani és annak megoldhatóságát megítélni a rendelkezésre álló eszközök segítségével.
- Képes a feladat- és problémamegoldásai során a kapcsolódó szakterületek (elsődlegesen idegtudományi, orvostudományi, műszaki, informatikai) képviselőivel való hatékony együttműködésre.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a bionikai kutatási eredmények, fejlesztések és innováció iránt.
- Nyitott és érdeklődő a bionikai ipar és szolgáltatások által létrehozott új eszközök és berendezések iránt.
- Törekszik arra, hogy önképzése és továbbképzése a bionikai szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatai megoldása, vezetési döntései a rokon szakmák szakembereinek bevonásával és az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Elkötelezett a munkavégzése során a minőségi követelmények betartása és betartattatása iránt.
- Munkavégzése során figyel a minőségi, biztonsági és egészségbiztonsági követelmények betartására és betartatására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai ismereteit önállóan és szervezett formában is tudja bővíteni, érdeklődésének megfelelően.
- Szakmai kérdéseket önállóan képes értelmezni és megválaszolni.
- Tisztában van munkájának eredményével és annak következményeivel, és azt vállalja is.
- Közreműködik a bionikai területen szakemberekkel kutatás-fejlesztési projektek megvalósításában.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- A bionikai területen képesítésének megfelelően, önirányító és irányító.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

- A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományos alapismeretek (matematikai, kémiai, biológiai és fiziko-kémiai alapismeretek) 40-60 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani, vállalat-gazdaságtani és menedzsment, tudománytörténeti és jogi, iparjogvédelmi, filozófiai, etikai és egyéb humán ismeretek) 15-25 kredit;
- modern fizikai és elektronikai ismeretek 12-33 kredit;
- számítástechnikai ismeretek 10-20 kredit;
- molekuláris biológiai, genetikai és biofizikai ismeretek 10-24 kredit;
- bioinformatikai ismeretek 4-10 kredit;
- idegtudományi ismeretek 10-25 kredit;
- további szakspecifikus szakmai ismeretek legfeljebb 15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szűkebb szakterület gyakorlati vonatkozásainak megismerésére önálló laboratórium tantervi egységek keretein belül kerül sor.

18. MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: műszaki földtudományi (Earth Science Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: földtudományi mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Earth Science Engineer
- választható specializációk: földtudomány, bánya- és geotechnika, olaj és gáz, nyersanyag-előkészítés

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 544

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja földtudományi mérnökök képzése, akik felkészültek egyszerűbb szakmai feladatok önálló megoldására és tervezési elvek alkalmazására a földtani közeg állapotvizsgálatánál, a természeti erőforrások - nyersanyagok, energiahordozók és a víz - készleteinek kutatásánál és feltárásánál, a készletek hatékony, gazdaságos és környezetkímélő módon történő kitermelésénél és előkészítésénél. Képesek e műszaki-gazdasági folyamatokhoz szükséges sajátos építmények és műtárgyak építésének, fenntartásának, üzemeltetésének irányításában való közreműködésre, illetve e tevékenységekhez kapcsolódó vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátására. Képesek komplex mérési, adatfeldolgozási és tervezési munkákban való közreműködésre. Ismereteik alapján megfelelő szakmai gyakorlatot szerezve lehetőséget kaphatnak a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építmények esetében építési műszaki ellenőri feladatok ellátására, hites bányamérői tevékenység folyatására, illetve az előírt továbbképzést követően robbantómesteri, illetve robbantásvezetői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A földtudományi mérnök

***a)* tudása**

- Áttekintően ismeri a nyersanyag-kitermelő ágazat felépítését, az ásványi nyersanyagok és felszín alatti vízkészlet megkutatására, kitermelésére és előkészítésére alkalmazott munkafolyamatokat, ezek sorrendiségét, a szakterületet érintő alapvető tervezési elveket és módszereket.
- Ismeri a földtani közeget felépítő egységeket, ezeket rendszerbe tudja foglalni.
- Ismeri a főbb földtani és nyersanyagképződési folyamatokat, átlátja ezek ok-okozati sorrendiségét.
- Ismeri a térinformatikai adatkezelés módszereit és a geoinformatikai rendszerek alapjait.
- Ismeri a nyersanyagkutatás, -kitermelés és -feldolgozás során alkalmazott technológiákat és azok technikai eszközeit, az eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Ismeri a földtani közeg vizsgálatához alkalmazott mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri szakterületén az üzemi mérési és szabályozó módszereket.
- Ismeri a terepi, bányaüzemi munkához kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a műszaki földtudományi szakterülethez szervesen kapcsolódó menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, szociológiai szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

földtudomány specializáción továbbá

- Alapos ismeretekkel rendelkezik a földtani közeg alkotóinak kialakulásáról, átalakulásáról, a földtani folyamatok időbeli lefolyásáról, és ezen ismereteket alkalmazni tudja a természetes anyagok állapotának értelmezésénél, mérnöki létesítmények földtani szerkezetekben kialakított tervezése, kivitelezése során.

- Ismeri a térbeli földtani objektumok méretének, alakjának, anyagi összetételének és szerkezeti állapotának közvetlen, vagy közvetett megismeréséhez alkalmazott ásvány-kőzettani, földtani, geofizikai, mintavételi, elemzési, matematikai módszereket.

bánya- és geotechnika specializáción továbbá

- Ismeri a bányászat alapvető földtani, technológiai, gépészeti, biztonsági, robbantástechnikai, környezetvédelmi, jogi és gazdasági kérdéseit, és azok alkalmazásában gyakorlatot szerez.
- Ismeri a külfejtéses bányaüzemekben és a hozzájuk kapcsolódó ásványelőkészítő művekben működő komplex rendszereket, azok irányításának módját.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki földtudományi szakterület legfontosabb műszaki elméleteit, módszertani ismereteit az adott specializációhoz tartozó szakmai feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Képes rendszerbe foglalva értelmezni a földtudományi szakterülethez kapcsolódóan megszerzett természettudományi elveket, összefüggéseket, ismeretanyagot.
- Képes a műszaki földtudományi szakterület adott specializációjának alapvető tervezési elveit, eljárásait rutinszerűen alkalmazni.
- Képes rutinszerű térinformatikai feladatok megoldására, geoinformatikai adatok rendszerbe illesztésére és kezelésére.
- Képes a műszaki földtudományi szakterület adott specializációjához köthető rutinfeladatok megoldási módját felismerni, valamint megtervezni a probléma megoldhatóságát a rendelkezésre álló eszközökkel.
- Képes a műszaki földtudományi szakterület adott specializációjához köthető egyszerű méréseket önállóan elvégezni.
- Képes a szakterületéhez kapcsolódóan műszaki folyamatokat szervezni és működtetni.
- Irányítás mellett képes érdemi mérnöki közreműködésre összetett tervezési munkákban, a műszaki földtudományi feladatok megoldásában.
- Képes a munkavédelmi és biztonságtechnikai feladatok megoldására.
- Képes feladatvégzése során a kapcsolódó szakterületekkel együttműködni.
- Képes szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikálni anyanyelvén, és az adott szakterület egy élő idegen nyelvén.
- Képes a duális képzés során a gyakorlati képzőhelyen csoportban történő munkavégzésre, felelősségvállalásra, rutinszerű adatgyűjtési és üzemeltetési feladatok önálló elvégzésére.

földtudomány specializáción továbbá

- Képes olyan földtani modell megalkotására, mennyiségi és minőségi becslésre, amely gazdasági döntés, mérnöki tervezés, építés alapja lehet.
- Képes geológiai eredetű természetes anyagok (ásványok, kőzetek, fluidumok) felderítésére, megkutatására, ezek fizikai és kémiai állapotjellemzőinek mérésére.

bánya- és geotechnika specializáción továbbá

- Megszerzett tudása alkalmassá teszi a külfejtéses bányaüzemekben és a hozzájuk kapcsolódó ásvány-előkészítő művekben az üzemeltetés valamennyi gyakorlati feladatának ellátására és egyszerűbb tervezési feladatok megoldására.

nyersanyag-előkészítés specializáción továbbá

- Képes a nyersanyag- és alapanyag-feldolgozás eljárástechnikai feladatainak ellátására.
- Képes a nyersanyag-feldolgozás eljárásainak, gépeinek és berendezéseinek a feldolgozás céljával összhangban lévő kiválasztására, rendszerbe illesztésére és üzemeltetésére, a kapcsolódó környezetvédelmi eljárásokat és berendezéseket is beleértve.
- Képes a nyersanyag-előkészítésben alkalmazott alapvető mérési és adatgyűjtési folyamatok elvégzésére, az eredmények értékelésére, az alapján önálló döntések meghozatalára.

az olaj- és gáz specializáción továbbá

- Képes kőolaj- és földgázipari rendszerek egyszerűbb tervezési és üzemeltetési feladatainak ellátására.
- Képes a kőolaj- és földgáziparban alkalmazott alapvető mérési és adatgyűjtési folyamatok elvégzésére, az eredmények értékelésére, ez alapján önálló döntések meghozatalára.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a műszaki földtudományi szakterületen alkalmazott legjobb gyakorlatok, új szakmai ismeretek, módszerek megismerésére.
- Törekszik kreatív megoldások megtalálására feladatának megoldása során.
- Motivált a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Betartja és betartatja a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai követelményeket, felismeri a kockázatokat és a havária helyzeteket.
- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi szabályrendszerét, törekszik annak időszerű ismeretére.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, döntései a munkatársak véleményének megismerésével, együttműködésben történjen meg.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával végzi.
- Önálló véleménnyel rendelkezik a földtudományi szakterület adott specializációját érintő szakmai kérdésekről.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Képesítésének megfelelően képes az önálló munkavégzésre, és beosztottak irányítására.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Képes a különböző társadalmi csoportok tagjaival együttműködést kialakítani.
- Az ágazati biztonsági szabályok ismeretében hozza meg döntéseit.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mérnöki fizika, kémia, informatika, mérnöki ábrázolás) 30-40 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, jogi ismeretek, szociológia, szakterületi jog és gazdálkodástan, európai uniós ismeretek): 16-25 kredit;
- földtudományi alapozó ismeretek (ásvány- és kőzettan, geológia, geofizika, geodézia és térinformatika) 20-25 kredit;
- mérnöki alapozó ismeretek (mechanika, áramlástan, anyagismeret, építőanyagok, gépészeti alapok, elektrotechnika) 25-30 kredit;
- műszaki földtudományi ismeretek (nyersanyagkutatás, geoinformatika, geomechanika, geotechnika, környezetvédelem) 15-20 kredit.

8.1.2. A műszaki földtudományi alapképzési szakon választható specializációk és azokhoz tartozó tartozó speciális ismeretkörök:

- földtudomány: kőzettan-geokémia 6-8 kredit, földtan-teleptan 8-10 kredit, geofizikai kutatómódszerek 14-16 kredit, hidrogeológia 12-15 kredit, mérnökgeológia 5-8 kredit;
- bánya- és geotechnika: bányaművelési és -gazdálkodási módszerek 18-22 kredit, bányászati kiegészítő műveletek és eljárások 16-18 kredit, termelő- és szállítógépek 5-7 kredit, geotechnikai módszerek 4-8 kredit, ásványelőkészítés 6-8 kredit;
- nyersanyag-előkészítés: nyersanyag-előkészítéshez és környezetvédelemhez kapcsolódó eljárások és technológiák 20-28 kredit, eljárástechnikai berendezések 4-7 kredit, hulladékgazdálkodás 8-12 kredit, bányászati ismeretek 5-8 kredit, mintavételezés 3-6 kredit;
- olaj és gáz: a szénhidrogén-termelés alapjai 6 kredit, a mélyfúrás alapjai 6 kredit, a rezervoármechanika alapjai 6 kredit, a szénhidrogén-szállítás alapjai 6 kredit, a földgáztárolás alapjai 6 kredit, a földgázelosztás és -felhasználás alapjai 12 kredit, speciális fluidum mechanika 9 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

19. MŰSZAKI MENEDZSER ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: műszaki menedzser (Technical Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: műszaki menedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Technical Manager

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70) százalék
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja műszaki menedzserek képzése, akik megfelelő természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkeznek a különböző jellegű termelő és szolgáltató vállalkozások anyagi, műszaki, informatikai, pénzügyi és humán folyamatainak menedzseléséhez, képesek e folyamatokhoz kapcsolódó projektekben hatékonyan közreműködni, képesek továbbá a szervezetek működésének menedzselésére, ide értve a fejlesztési folyamatok megalapozását, megvalósítását is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A műszaki menedzser

***a)* tudása**

- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a szűkebb műszaki szakterület termelőeszközeit és azok üzemeltetésének feltételeit, szabályait.
- Ismeri a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, összefüggéseit, határait, korlátait.
- Ismeri és érti a szakterület műszaki folyamatainak szervezési és üzemeltetési eljárásait.
- Ismeri a termelő és szolgáltató folyamatok reál, humán, illetve gazdasági és társadalmi összefüggéseit, azok egészségre és biztonságra való hatásmechanizmusát.
- Ismeri a műszaki szakterülethez kapcsolódó gazdálkodás- és szervezéstudományi szakterületek

(menedzsment, termelésmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, innováció-menedzsment, környezetmenedzsment, termékmenedzsment, logisztikai menedzsment, stratégiai menedzsment, vállalkozásmenedzsment, információmenedzsment, marketing, közgazdaságtan, jog) alapjait, követelményeit, összefüggéseit.

- Ismeri a beruházások, továbbá fejlesztési projektek tervezésének, gazdaságossági vizsgálatainak, műszaki kivitelezésének főbb eljárásait, módszereit.
- Ismeri a környezeti hatásvizsgálatok végzésére és a hatástanulmányok összeállítására vonatkozó módszertant és a jogi szabályozás alapjait.
- Ismeri a műszaki menedzsment szakterületeinek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri a szűkebb műszaki szakterület technológiáit.

***b)* képességei**

- A műszaki szakterületen felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes műszaki-gazdasági dokumentációk megértésére, feldolgozására.
- Képes műszaki, technológiai, beruházási, gyártási, logisztikai, minőségbiztosítási, informatikai folyamatok irányítására, szervezésére, ellenőrzésére és fejlesztésük összehangolására.
- Képes üzleti tervek készítésére, döntéselőkészítési feladatok elvégzésére, innovációs stratégiák kidolgozására és megvalósítására.
- Képes munkahelyi csoportok vezetésére, az emberi erőforrás menedzselési feladatainak ellátására.
- Képes az információk menedzselésére.
- Képes a termelésmenedzsment operatív feladatainak ellátására.
- Képes a versenytársak, a termékek, a piaci lehetőségek elemzésére és a termékek, műszaki tartalmú szolgáltatások értékesítése.
- Képes az érintett szakterületen előállított termékek és szolgáltatások értékesítésében való aktív közreműködésre.
- Képes vállalati, intézményi menedzsment alrendszerek működtetésére.
- Képes a folyamat- és működésfejlesztéssel foglalkozó teamek munkájában való részvételre, és e csoportok munkájának koordinálására.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Rendelkezik felelősségtudattal, minőségtudattal, értékelési és önértékelési, analizáló és szintetizáló képességgel.
- Képes a beruházási igények felmérésére, menedzselésére, valamint a beruházásokkal kapcsolatos műszaki és gazdaságossági vizsgálatok végrehajtására.
- Képes a szakterületét támogató szoftverek és informatikai rendszerek felhasználói szintű kezelésére, alkalmazására.
- Képes a gyakorlatban is alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek előírásait, követelményeit.
- Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, az egészségfejlesztési ismeretek alkalmazására, az egészséget és a hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítására.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és egy idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.
- Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és specifikus ismeretekre.
- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi, erkölcsi és szakmai szabályrendszerét.
- Törekszik arra, hogy döntéseit a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Törekszik arra, hogy döntéseit az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség

szerint velük együttműködésben hozza meg.
- Törekszik arra, hogy folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.
- Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel egy-egy konkrét projekt megvalósításában.
- Önállóan képes a termelő és szolgáltató vállalkozások műszaki-gazdasági jellegű, valamint humán folyamataival kapcsolatos menedzselési feladatok ellátására.
- Önállóan képes a szervezetek működésének menedzselésére.
- A szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó módszereket.
- Saját munkájának eredményeit reálisan értékeli.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan képes a munkavégzésre, a szakmai kérdések végiggondolására.
- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért.
- Felelősséget vállal az általa irányított és az általa elvégzett munkafolyamatokért.
- A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Felelősséget érez a fenntartható fejlődésért.
- Felelősséget érez munkahelyéért és beosztott munkatársaiért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül**:**
- természettudományi ismeretek [matematika (minimum 12 kredit), fizika, biológia, kémia, mechanika és más természettudományok] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, gazdaságstatisztika, számvitel, vállalkozás-gazdaságtan, minőségmenedzsment, ergonómia, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- műszaki menedzseri szakmai ismeretek (műszaki ábrázolás, gépszerkezetek, informatika és alkalmazások, anyag, gyártási és technológiai ismeretek, mérés- és irányítástechnikai alapok, menedzsment, pénzügyek, jogi ismeretek, egészségfejlesztési ismeretek, differenciált szakmai ismeretek) 70-105 kredit.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök közül a műszaki ismeretek aránya legalább 50%.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a műszaki menedzsment szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

20. MŰSZAKI SZAKOKTATÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: műszaki szakoktató (Vocational Technical Instruction)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat

- szakképzettség: műszaki szakoktató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Vocational Technical Instructor
- választható specializációk:

gépészet, elektrotechnika-elektronika, informatika, vegyipar, építészet, könnyű- és nyomdaipar, faipar, nyomdaipar, közlekedés, környezetvédelem-vízgazdálkodás, közszolgálat, biztonságtechnika.

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
- a szakorientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték:15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 146

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja műszaki szakoktatók képzése, akik a specializációjukhoz tartozó Országos Képzési Jegyzék szerinti műszaki szakmacsoportok területén felkészültek az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben elsősorban a gyakorlati tárgyak oktatásának megtervezésére, szervezésére, vezetésére, valamint oktatási tevékenység végzésére, a szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó laboratóriumi foglalkozások és a vállalati képzőhelyeken folytatott szakmai (üzemi, duális, tanműhelyi) gyakorlatok lebonyolítására, gyakorlati foglalkozások vezetésére, figyelembe véve az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés szakterületre vonatkozó elméleti és gyakorlati alapjait. A képzés része továbbá a felsőfokú szakképzés, a felnőttképzés, az át- és továbbképzésképzés, valamint a közoktatás gyakorlati képzési feladataira történő felkészítés is. A műszaki szakoktató alapképzési szakon végzettek felkészültek a pedagógus kompetenciaelvárások teljesítésére.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A műszaki szakoktató

***a)* tudása**

- Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás - beleértve a felnőttképzést is - legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Rendelkezik a vállalati rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
- Ismeri a műszaki szakterület szakmacsoportjaiba tartozó szakmák körét.
- Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.
- Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
- Ismeri az egészségmegőrzéssel és egészségfejlesztéssel kapcsolatos alapvető elvárásokat, különösen a

szakképzés adekvát szakterületén érvényesítendő környezet-, munka-, baleset- és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelményeket.

- Ismeri a munkavállalókat érő terhelések szabályozási lehetőségeit, a megterhelések és igénybevételek dinamikus egyensúlyának megvalósításának feladatait.
- Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri a duális képzés legfontosabb alapfogalmait, jellemzőit, tipikus megvalósítási formáit.
- Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a műszaki szakoktató szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Ismeri azokat az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket, melyek a műszaki szakoktató szak műveléséhez elengedhetetlenül fontosak.
- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, az enkulturációról és a multikulturalizmusról.
- Rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.
- Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.
- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.
- Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Ismeri a tehetség, a sajátos nevelési igény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, valamint a különleges bánásmód igény fogalmát, ismérveit.

***b)* képességei**

- Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
- Képes a szakmai specializációnak megfelelő munkafogások, munkacselekvések, munkatevékenységek elsajátításának és begyakoroltatásának irányítására.
- Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
- Képes a gyakorlati vizsgák megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, értékelésére a minőségbiztosítási elvek figyelembevétele révén.
- Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
- Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönfélébb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.

- Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka- és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
- Képes a szakmai gyakorlat (iskolai, vállalati) speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
- Képes a szakképzéssel összefüggő tanórán kívüli nevelőmunkára, a szakképzést elősegítő pályaorientációs feladatok ellátására.
- Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket.
- Képes közreműködni a vállalati gyakorlati képzési helyek kialakításában.
- Képes a környezet-, a munka-, a baleset- és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelmények érvényesítésére a szakmai gyakorlati képzésben.
- Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, a korszerű vezetői ismeretek, készségek, egészségfejlesztési ismeretek alkalmazására az egészséget és hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítása érdekében.
- Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
- Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és részben idegen nyelven történő megértésére és használatára.
- A szakképzés nézőpontjából képes a műszaki szakterület ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- A szakképzés nézőpontjából képes az adott műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.
- Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait.
- A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni.
- Képes egyszerűbb, a szakképzés nézőpontjából fontos műszaki rendszerek és folyamatok modellezésére, különös tekintettel az iskolai és a vállalati gyakorlatok eltérő szempontjaira.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye (iskolai tanműhely, vállalati gyakorlóhely) erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően egy idegen nyelven szakmailag adekvát módon kommunikáljon.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Képes a személyiségfejlesztési lehetőségek kihasználására, a tanulók önálló ismeretszerzésének támogatására.
- Képes a konfliktusok hatékony kezelésére.
- Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók pályaorientációját, elhelyezkedési esélyeit.
- Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében egyaránt.
- Képes a megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az

együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.

- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően.
- Képes felismerni, értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni.
- Képes pedagógiai tapasztalatai és nézetei reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.
- Képes meghatározni saját szakmai szerepvállalását.
- Képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához.
- Pedagógiai helyzetekben képes együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- A tananyag feldolgozása során tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel.
- Képes a szaktárgyainak tanításával, tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.

***c)* attitűdje**

- Vállalja a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
- Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt.
- Vállalja szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a műszaki szakterületen zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógusi céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Tiszteli a tanulók személyiségét.
- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
- Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
- Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.
- Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.
- Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
- Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.
- Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra, magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt.

- Elkötelezett az alapvető demokratikus értékek iránt.
- Szociális érzékenység és a segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
- Hitelesen képviseli a pedagógus szakma társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.
- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására.
- Egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek: 30-40 kredit

a műszaki szakoktatói tevékenységhez szükséges matematikai, továbbá a specializációhoz tartozó természettudományos, általános műszaki ismeretek, melyeket tartalmukban és követelményeikben igazítani kell a szakképzés sajátos elvárásaihoz;

- gazdasági és humán ismeretek: 10-20 kredit

a műszaki szakoktatói tevékenységhez szükséges közgazdaságtani, üzemszervezési, vállalkozási, környezetvédelmi, minőségbiztosítási ismeretek, továbbá a humán ismeretek közül az alkalmazott kommunikáció és a szociológia, melyeket tartalmukban és követelményeikben igazítani kell a szakképzés sajátos elvárásaihoz;

- műszaki szakoktatói ismeretek: 77-115 kredit, amelyből
  - a szakmai specializációnak megfelelő műszaki ismeretek 30-45 kredit

  a műszaki szakoktató szak specializációja szerinti szakmacsoportnak megfelelő alapképzési szak műszaki ismeretei, melyek tartalmukban és követelményeikben igazodnak az iskolai és vállalati szakképzés sajátos elvárásaihoz;
  - pedagógiai és pszichológiai ismeretek, pedagógiai gyakorlatok 35-50 kredit;
  - a szakmai specializációnak megfelelő szakmódszertanok, gyakorlatok (figyelembe véve az iskolai és

a vállalati gyakorlati szakképzés eltérő sajátosságait) 12-20 kredit.

8.1.2. A választható specializáció a műszaki képzési terület alapképzési szakjai szakterületeire épülő - az Országos Képzési Jegyzék szakmacsoportja szerinti - speciális ismeret, amely tartalmában és követelményeikben igazodik az iskolai és vállalati szakképzés sajátos elvárásaihoz. A specializáció a képzés egészén belül 35-45 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamot elérő, szakmai gyakorlóhelyen (iskolai, vállalati) szervezett gyakorlat. A gyakorlat a szakmai és a műszaki szakoktatói kompetenciák fejlesztését is biztosítja. A hallgatók a szakmai gyakorlat során szerzett tapasztalataikat portfólióban rögzítik, a gyakorlathoz kísérő szeminárium kapcsolódik. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A műszaki szakoktató szak a fejlesztendő kompetencia területei részben lefedik a szak specializációja szerinti szakmacsoportnak, szakmacsoportoknak megfelelő alapképzési szak kompetenciáit. Szakmai jellemzőiben sajátosan, ugyanakkor hangsúlyosan jelenik meg a gyakorlati (iskolai, vállalati) szakképzésre való felkészítés, mindez megnyilvánul a természettudományos ismereteknek, a gazdasági és humán ismereteknek, a szakoktatói szakmai ismereteknek a műszaki alapképzési szakoktól eltérő tartalmában és követelményeiben. A műszaki szakoktató szak valamely specializációjának tartalma és követelménye részben megegyezik a szak egy specializációja szerinti szakmacsoportnak megfelelő alapképzési szak, szakok képzési tartalmával, követelményeivel.

21. VEGYÉSZMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vegyészmérnöki (Chemical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vegyészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60) százalék
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vegyészmérnökök képzése, akik alkalmasak vegyipari folyamatok, berendezések üzemeltetésére és fenntartására, vegyipari technológiák bevezetésére, alkalmazására, a munka szervezésére

és irányítására, a műszaki fejlesztés, kutatás és tervezés átlagos bonyolultságú feladatainak ellátására a technológiai rendszerek egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működtetésére, az emberi egészségre kifejthető hatásainak felismerésére, a szükséges prevenciós tevékenység eszköztárának alkalmazására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vegyészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a vegyipar és a kapcsolódó iparágak területén alkalmazott folyamatok matematikai és természettudományos (kémiai és fizikai) hátterét.
- Ismeri a vegyiparban leggyakrabban használt anyagokat, előállításuk alapjait és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri a kémiai és vegyipari folyamatokra vonatkozó alapvető elveket, tervezési és irányításstechnológiai eljárásokat.
- Ismeri a vegyiparban és a kémiai technológiákban és a kapcsolódó laboratóriumokban használt berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeiket, tervezésük alapjait.
- Ismeri a vegyiparban és általában a kémiai folyamatokban használatos mérési és elemzési módszereket, eszközöket és mérőberendezéseiket, és azok alkalmazhatósági körülményeit.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó biztonsági, egészségvédelmi és környezetvédelmi követelményeket.
- Ismeri a vegyiparhoz, illetve a kémiai technológiákhoz szervesen kapcsolódó gazdasági, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási (QC/QA), információtechnológiai, szellemi tulajdon védelmi és egyéb jogi szabályok és eljárások alapjait.
- Ismeri a vegyészmérnöki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait.

***b)* képességei**

- Képes alkalmazni a kémiai folyamatokhoz és kémiai technológiákhoz kapcsolódó elemzés és tervezés számítási, modellezési elveit és módszereit.
- Képes értelmezni és jellemezni a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes alkalmazni a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek egészséget nem veszélyeztető üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki és biztonsági előírásokat, a folyamatok és berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Képes irányítani és ellenőrizni a vegyipari gyártási és egyéb technológiai folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás szempontjait figyelembe véve.
- Képes a meghibásodások, technológiai problémák diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes megérteni és használni szakterületének jellemző online és nyomtatott műszaki dokumentációit, szakirodalmát magyar, és legalább egy idegen nyelven.
- Képes a korábban nem ismert új folyamatok, termékek, rendszerek megismerésére, új módszerek elsajátítására és bevezetésére, az emberi egészséggel kapcsolatos hatásmechanizmusuk felismerésére.
- Képes laboratóriumi, félüzemi és üzemi szintű mérések elvégzésére, értékelésre és a fejlesztés részfeladatainak elvégzésére.
- Képes alapszintű vegyészmérnöki vezetői feladatok ellátására.
- Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, a korszerű vezetői ismeretek és készségek alkalmazására az egészséget és hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítása érdekében.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése a vegyészmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Nyitott és fogékony a környezettudatos technológiákkal, gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Munkájának végzésében, az új technológiai folyamatok, eljárások bevezetésében mindig szem előtt

tartja a fenntarthatóság szempontjait.

- Törekszik a szakterületén alkalmazott legjobb gyakorlatok, újabb szakmai ismeretek, módszerek megismerésére és alkalmazására.
- Munkája végzésében mindig érvényesíti a minőségi szemléletet és alkalmazza egyúttal a korszerű minőségügyi eljárásokat.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjenek meg.
- A technológiai és laboratóriumi feladatok végzése és megtervezése során érvényesíti a biztonság, az egészség- és környezetvédelem követelményeit és szempontjait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján önállóan, a minőség, a biztonság követelményeit betartva végzi szakmai munkáját.
- Szükség, lehetőség esetén új szakmai megoldások kidolgozását, bevezetését kezdeményezi.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a technológiai berendezések és mérőműszerek üzemeltetését.
- Rendszeresen értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát, az értékelés eredményei alapján adja ki a további feladatokat.
- Figyelemmel kíséri és értékeli beosztottjai szakmai fejlődését, ösztönzi és segíti ilyen irányú törekvéseiket.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.
- Hatáskörének megfelelően dönt, illetve tesz javaslatot munkatársai minősítésére, elismerésére, illetve előléptetésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), kémia (legalább 15 kredit), fizika, biokémia)] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozási és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, államigazgatási-szakmagyakorlói jogi ismeretek, humán ismeretek) 14-30 kredit;
- vegyészmérnöki szakmai ismeretek (általános műszaki és információtechnológiai ismeretek, fizikai kémia, analitikai kémia, anyagtudomány, kémiai és vegyipari méréstechnika, vegyipari géptan és művelettan, technológia, folyamatirányítási és szabályozástechnikai ismeretek, kémiai technológiai műveletek és folyamatok tervezése) 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a vegyészmérnöki szakma igényeinek megfelelően az analitikai, a vegyipari ágazati, valamint folyamatirányítási és szabályozástechnikai szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül 40-60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú szakmai gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

22. VILLAMOSMÉRNÖKI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: villamosmérnöki (Electrical Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: villamosmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Electrical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott: 40-60 százalék
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakkpzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 523

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja villamosmérnökök képzése, akik természettudományi, műszaki és informatikai, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén villamosmérnöki feladatok ellátására képesek. Ennek megfelelően az alapfokozatú villamosmérnök szakképzettség birtokában közreműködhetnek villamos és elektronikus eszközök, berendezések, összetett rendszerek és létesítmények tervezésében, ezek gyártása és üzemeltetése során bemérési, minősítési, ellenőrzési feladatokat oldhatnak meg, részt vehetnek üzembe helyezésükben, illetve villamosmérnöki ismereteket igénylő üzemeltetői, szolgáltatói, szervizmérnöki, termékmenedzseri, továbbá ezekhez kapcsolódó irányítói feladatokat láthatnak el. A képzésben résztvevők a szakon belül egy szűkebb szakmai területen (specializációban) alkotó mérnöki munkára készülnek fel. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A villamosmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a villamosmérnöki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a villamosmérnöki szakterület legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és ezek terminológiáját.
- Ismeri a villamosmérnöki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait, korlátait.
- Ismeri a villamosmérnöki szakterületen használt tervezési elveket.
- Ismeri a villamos szakterületen alkalmazott anyagokat, azok előállítását és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri az elektronika, az infokommunikáció, az irányítástechnika, az elektronikai technológia és a villamos energetika alapvető tervezési elveit, módszereit és eljárásait.
- Ismeri a villamos szakterületen használt berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Ismeri a villamos szakterületen használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a villamos szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a villamosmérnöki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai

korlátait és problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

- Képes elektronikai alkatrész- és mikroelektronikai ismereteire is alapozva analóg és digitális áramkörök rutinszerű tervezésére és kivitelezésére.
- Képes elektronikai berendezések és rendszerek tervezésére, analizálására, hibajavítására.
- Képes alapvető hardver és szoftver ismereteit felhasználva számítógépek kezelésére és programozására.
- Képes a villamos és nem villamos mérési módszerek elveinek gyakorlati alkalmazására.
- Képes főbb villamosipari anyagok és technológiák felhasználását igénylő feladatok megoldására.
- Képes irányítástechnikai eszközök alkalmazására.
- Képes a villamosenergia-ellátás, -tárolás és -átalakítás folyamatához kapcsolódó feladatok megoldására.
- Képes alapvető híradástechnikai és infokommunikációs rendszerekhez kapcsolódó feladatok megoldására.
- Képes alkalmazás szintű ismeretei felhasználásával a kiválasztott specializációban mérnöki feladatok megoldására (tervezés, fejlesztés, üzembe helyezés, üzemeltetés, szolgáltatás, karbantartás).
- Képes munkavédelmi feladatok megoldására.
- Alkalmazni tudja a villamos gyártmányokhoz és gyártmányfejlesztésekhez kapcsolódó számítási, modellezési elveket és módszereket.
- Képes értelmezni és jellemezni a villamos rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes alkalmazni a villamos rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a villamos berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.
- Képes irányítani és ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Képes az IKT eszközök használatára.
- Képes alkalmazni a szakterület tanulási, ismeretszerzési és adatgyűjtési módszereit.
- Képes a szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmának feldolgozására magyar és idegen nyelven, és annak mérnöki feladatokra való felhasználására.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- A megszerzett villamosmérnöki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Nyitott és fogékony a szakterületével kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi szabályrendszerét.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Betartja és betartatja a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai követelményeket, törekszik arra, hogy önképzése a villamosmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben valósuljon meg.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival.
- Törekszik a jogkövető magatartásra és az etikai szabályok figyelembevételére.
- Elkötelezett az egészség- és biztonságkultúra, az egészségfejlesztés iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes szakterületén átfogó, megalapozó szakmai kérdések értelmezésére.
- Villamosmérnöki feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel adott projekt megvalósításában.

- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért, az általa, valamint irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- A műszaki szakterületen képesítésének megfelelően önirányító és irányító.
- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika (legalább 12 kredit), fizika, informatika, villamosipari anyagismeret] 40-50 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, menedzsment és vállalkozás-gazdaságtan, jogi ismeretek, az intézmény hagyományainak és lehetőségeinek megfelelő további gazdasági és humán alapismeretek) 14-30 kredit;
- villamosmérnöki szakmai ismeretek [villamosságtan (elektrotechnika, hálózatok és rendszerek), elektronika, digitális technika, programozás, szakmai alapismeretek (híradástechnika, méréstechnika, irányítástechnika, mikroelektronika, elektronikai technológia, villamos energetika), laboratórium, az intézmény hagyományainak és lehetőségeinek megfelelő további, a törzsanyag részét képező ismeretek] 70-105 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a villamosmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

23. VÍZÜGYI ÜZEMELTETÉSI MÉRNÖK ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vízügyi üzemeltetési mérnöki (Water Operation Engineering)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vízügyi üzemeltetési mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Water Operation Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakkpzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vízügyi üzemeltetési mérnök képzése, akik képesek a területi, a települési vízgazdálkodási létesítmények mérnöki-üzembehelyezési, üzemeltetési feladatainak ellátására, üzemeltetői jogosultság birtokában a megfelelő mérnöki szakterületen vízügyi létesítmények beüzemelési és üzemeltetési feladatainak végzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben való folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vízügyi üzemeltetési mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a matematika és a szakterülethez tartozó más természettudományok, valamint a releváns műszaki tudományok alapösszefüggéseit, amelyek lehetővé teszik a probléma vagy helyzet minél pontosabb azonosítását, és a saját vagy más szakterület képviselőivel való kommunikációt.
- Rendelkezik alapvető közgazdasági és vállalatgazdasági ismeretekkel.
- Ismeri a projektmenedzsment alapvető fogalmait, valamint szó- és eszköztárát.
- Érti a vízkészlet-gazdálkodás, a vízminőség-védelem, és a vízmű-üzemeltetés területén megszerzett ismeretei közötti alapvető összefüggéseket.
- Ismeri a szakterületen alkalmazott szerkezeti anyagokat és alkalmazásuk feltételeit.
- Ismeri a legalapvetőbb tervezési elveket és módszereket, irányítástechnikai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Ismeri az alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.
- Ismeri az üzemeltetésben használatos mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit, a környezetvédelem vonatkozó előírásait.
- Ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Alapszintű ismeretekkel rendelkezik a számítógépes folyamatszimulációkban.
- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, az egyenlő esélyű hozzáférés elvét, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás előírásait.
- A műszaki megoldási lehetőségeket a költség-, idő-, és energiahatékonyság szempontjából különválasztani és értékelni tudja. Ismeri a települési, illetve területi vízgazdálkodás alapfogalmait, alaptörvényeit, főbb összefüggéseit.
- Ismeri a vízi létesítmények felépítésével, működtetésével kapcsolatos alapismereteket.
- Ismeri a vízgazdálkodási létesítmények költséghatékony működtetéséhez szükséges gazdasági alapfogalmakat, alapösszefüggéseket.
- Ismeri a vízi létesítményekkel összefüggő vagyongazdálkodási feladatokat.
- Ismeri a vízi infrastruktúráknál leggyakrabban előforduló baleseti veszélyeket, a megelőzés és elhárítás módjait.
- Ismeri a hazai vízgazdálkodás szervezeti felépítését, irányító szerveit.
- Ismeri a vízjogi alapfogalmakat, a hazai vízgazdálkodás jogi vetületeit.
- Ismeri a minőségbiztosítási rendszerek felépítését, azok működtetésével kapcsolatos feladatokat.

***b)* képességei**

- Képes értelmezni és jellemezni a vízi létesítmények szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát.
- Képes alkalmazni a vízgazdálkodási létesítmények üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, és

ezek gazdaságossági összefüggéseit.

- Képes irányítani és ellenőrizni a vízi létesítmények működtetését, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.
- Képes a meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására.
- Megérti és használja szakterületének jellemző on-line és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Képes a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák feldolgozására, értelmezésre.
- Képes a vízbeszerzési eljárások és a korszerű vízkezelési eljárások működtetésére.
- Felkészült a komplex vízkészlethasználati, vízvédelmi és vízbázisvédelmi feladatok megoldására.
- Felkészült a vonatkozó hazai és európai szakmai, környezetvédelmi és természetvédelmi jogi szabályozás hatékony alkalmazására.
- Képes az Európai Uniós Víz Keretirányelvének megfelelő ökológiai szemlélet érvényesítésére.
- Szakmai koordináció mellett képes kutatási-fejlesztési és szakértői feladatokban való részvételre a vízgazdálkodási szakterületen.
- Képes irányítás mellett vízipari cégek fejlesztési munkálataiban való hatékony részvételre.
- Képes termék- vagy folyamatinnovációs tevékenységet segíteni.
- Képes a beosztott munkatársak szakmai irányítására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Nyitott és fogékony az új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- A megszerzett vízgazdálkodási ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Törekszik a módszeres munkavégzésre, analitikus gondolkodásra. Nyitott és érzékeny a vízi környezettel kapcsolatban felmerülő problémákra és a fenntarthatósági kérdésekre.
- Megfelelő motivációval rendelkezik az eltérő munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Hivatástudata, szakmai szolidaritása elmélyült.
- Tiszteletben tartja és tevékenységében követi a munka- és szakmai kultúra elveit és írott szabályait, és képes ezek betartására is, kisebb munkacsoportok irányítása során.
- Munkája során a biztonsági, egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Munkája során jellemzi az intuíció, módszeresség és tanulási készség, a fegyelem, a megbízhatóság és a precizitás.
- A munkahelyén belüli és kívüli jó kommunikációra törekszik.
- A konfliktusok kezelésében törekvő.
- Nyitottság és tolerancia jellemzi más tudományos területekkel, elképzelésekkel, kultúrákkal, értékekkel, nemekkel, etnikumokkal, világnézetekkel és szokásokkal kapcsolatban.
- Tisztában van a fogyatékosságügyi, hozzáférhetőségi és rehabilitációs ismeretekkel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján önállóan irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.
- Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.
- Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- A mérnöki munka és a meghozott döntések lehetséges kihatásait felméri és figyelembe veszi annak társadalmi, biztonsági, ökonómiai, ökológiai, biztonsági, jogi szempontjait.

- Munkája során betartja a mérnök-etikai szabályokat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül):

- természettudományi ismeretek (fizika, kémia, matematika, mechanika, mérnökgeológia, hidrobiológia, vízkémia, mikrobiológia, alkalmazott ökológia) 34-43 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek [kommunikáció és konfliktuskezelés, közgazdasági ismeretek, víz- és környezetjog, menedzsment- és vállalkozás gazdaságtan, projektmenedzsment (szervezési ismeretek), minőségügyi ismeretek, pénzügyi ismeretek, logisztika, európai uniós ismeretek, számviteli ismeretek, esélyegyenlőségi ismeretek] 12-26 kredit;
- vízügyi üzemeltetési mérnöki szakmai ismeretek (informatika, műszaki ábrázolás, építési szerkezetek, hidraulika, hidrológia, geotechnika, vízgépek, a vízi létesítmények rekonstrukciója, talajtan, és mezőgazdaságtan, hidrogeológia, hidroinformatika és adatbáziskezelés, energiagazdálkodás, ivóvíztisztítás, szennyvíztisztítás, Magyarország vízgazdálkodása, adatértékelési módszerek, honvédelmi és katasztrófavédelmi ismeretek, biztonságtechnika, tűzvédelem, egészség- és munkavédelem, korrózióvédelem) 60-90 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a vízügyi üzemeltetés szakma igényeinek megfelelően, a vízgazdálkodási innováció, a környezeti analitika, méréstechnika és monitoring, a biotechnológia, a hulladékgazdálkodás, a természetvédelem, a vízminőség- és talajvédelem, a környezeti kárelhárítás, a projekttervezés szakterületein szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül legfeljebb 40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett egybefüggő gyakorlat.

VIII. ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: ápolás és betegellátás (Nursing and Patient Care)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség:
  - ápoló
  - dietetikus
  - gyógytornász-fizioterapeuta
  - mentőtiszt
  - szülésznő
  - hang-, beszéd- és nyelésterapeuta
  - ergoterapeuta
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Nurse

- Dietitian
- Physiotherapist
- Ambulance Officer (Paramedic)
- Midwife
- Voice, speech an swallowing therapist
- Occupational Therapist

- választható szakirányok: ápoló, dietetikus, ergoterápia, gyógytornász, hang-, beszéd- és nyelésterapeuta, mentőtiszt, szülésznő

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték**:** 120 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ápoló és betegellátó szakemberek képzése, akik az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelméről és az egészség helyreállításáról, valamint az egészségügyi és szociális ellátásról szerzett ismereteik alapján képesek az egészségügyi és szociális ellátás szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munkában önálló felelősséggel részt venni. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ápoló és betegellátó szakemberek

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.
- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.
- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.
- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció tipusait, módszertanát.
- Részletesen ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.
- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

- Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.
- Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.
- Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.
- Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.
- Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.
- Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.
- Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.
- Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.
- Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.
- Ismeri a gyógyszertan alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.
- Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.
- Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegedukációs feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

- Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.
- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.
- Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.
- Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.
- Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.
- Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.
- Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

***b)* képességei**

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszertan, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.
- Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.
- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.
- Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.
- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.
- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszicho-szomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.
- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.
- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.
- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.
- Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienst a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.
- Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatásmódszertani és biostatisztikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.
- Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.
- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembe vételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.
- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.
- Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembe vételével hozza.
- Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.
- Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.
- Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.
- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.
- Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.
- Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó

változtatásokra.

- Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.
- Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.
- Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.
- Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.
- Kezdeményez, önállóan döntést hoz.
- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.
- Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.
- Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.
- Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.
- Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkori hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.
- Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Az ápoló szakirányon továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).
- Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.
- Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkultúrális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.
- Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.
- Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio,

defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

- Ismeri az oxigénterápia indikációit, kontraindikációit és veszélyeit, az oxigénterápia és az inhalációs terápia eszközrendszerét.
- Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.
- Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladékleszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.
- Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.
- Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis,intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.
- Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosszeális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülök behelyezésének és alkalmazásának menetét.
- Ismeri az egyéb centrális vénás kanülök behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.
- Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.
- Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.
- Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.
- Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciós stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.
- Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.
- Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.
- Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.
- Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Bioptron lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának

lehetőségeit.

- Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.
- Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.
- Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.
- Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait, meghatározott megbetegedések (így egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak indikációs körét (például méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prostata vizsgálata - RDV, egyes laboratóriumi vizsgálatok), kivitelezésük menetét és a kapott vizsgálati eredmények értékelésének a menetét.
- Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.
- Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit.
- Ismeri szakterületének dokumentációit, azok előállításának, kezelésének szabályait, adatszolgáltatási kötelezettségeinek formáit és módját.
- Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.

***b)* képességei**

- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.
- Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.
- Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.
- Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.
- Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.
- Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.
- Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben

alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

- Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).
- Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.
- Képes az alkalmazandó FiO^2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.
- Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegezetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
- Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadási helyének, szögének;, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.
- Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.
- Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosszeális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.
- Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.
- Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
- Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.
- Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülök ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.
- Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
- Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.
- Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.
- Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
- Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések

formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

- Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.
- Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.
- Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Bioptron lámpa alkalmazására.
- Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.
- Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.
- Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.
- Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.
- Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.
- Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.
- Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegút-menedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.
- Képes a panaszkezelésre, az egészségszervezési szakmai irányelvek, tevékenységelemek és szolgáltatási folyamat menedzselésére, adatok kezelésére, jelentések értelmezésére, megosztására, az egyén elégedettségének nyomon követésére, fejlesztésére, a kapcsolattartásra az egyénnel, az orvos szakmai és segítő teamekkel.
- Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.
- Képes szakmai tudásának hatékony alkalmazására, szakmai irányelvek, protokollok, jogszabályok betartására, valamint a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására.
- Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára.

***c)* attitűdje**

- Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.
- Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvéses) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes

hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.
- Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában.
- Törekszik az önképzésre.
- Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.
- Korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik és etikusan viszonyul mások szakmai eredményeihez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkori hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.
- Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

7.1.2.2. Dietetikus szakirányon továbbá a dietetikus

***a)* tudása**

- Ismeri az egészséges táplálkozás követelményeit, a helytelen táplálkozás egészségkárosító hatásait, a megelőzés módjait és lehetőségeit.
- Ismeri a különböző korosztályok, állapotok (például. várandósok, szoptató anyák) táplálkozási sajátosságait és szükségleteit.
- Tudja a gyakoribb betegségek és betegségtípusok etológiai tényezőit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, patomechanizmusait és a dietoterápia lehetőségeit.
- Ismeri az élelmezési üzemre vonatkozó általános követelményeket, a korszerű ételkészítési technológiákat és a diétás konyhatechnológia eljárásait, alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri az ételek tápanyag-összetételét, az ételkészítés során abban végbemenő változásokat és a tápanyagok szerepét az egészséges és a beteg ember táplálkozásában.
- Különbséget tud tenni az egyes diéták között az energiatartalom, az összetétel és az ételkészítés alapján.
- Ismeri az étlaptervezés alapvető szabályait.
- Ismeri a dietoterápiás eljárás (Nutrition Care Process), a táplálásterápia részeit.
- Felismeri a tápláltsági állapotban bekövetkező változást.
- Ismeri a különböző táplálási formákat és lehetőségeket, valamint ismeri az aktuális szakmai ajánlásokat.
- Ismeri az élelmezés területén adódó nosocomialis ártalmakat, azok megelőzésének, kiküszöbölésének módjait, valamint az élelmezés higiéné előírásait.
- Ismeri a dietetika szakmai szókincsét, fogalomtárát.
- Ismeri a táplálkozási tanácsadás során alkalmazandó kommunikációs technikákat és a táplálkozás változtatását elérő módszereket, az egyéni és csoportos szaktanácsadás területén egyaránt.
- Tisztában van az aktuális szakmai és etikai irányelvekkel.
- Ismeri a különböző üzemeltetők (önkormányzat, vállalkozási formák) által működtetett élelmezési üzemek menedzsment feladatait.
- Ismeri a releváns étrendtervező- és élelmezési programokat.
- Ismeri szerepét és kapcsolódását az egyéb szakmákhoz az egészségügyi és szociális ellátáson belül.
- Ismeri a dietetikusi feladatokat a klinikum, a prevenció és az adminisztráció területén valamint a vezetői dietetikus munkakörben, továbbá az élelmezésvezetői munkakörben is.
- Ismeri a speciális dietetikai területeket (sport, wellness).
- Ismeri és megérti a dietetikai dokumentáció jelentőségét a hatályos jogszabály értelmében.

***b)* képességei**

- Képes táplálkozási és élelmezési szakemberként a dietoterápia önálló művelésére.
- Megszervezi az élelmezési üzem munkafolyamatait és irányítja az élelmezési szolgálatot.
- Alkalmas élelmezési minőségbiztosítási rendszerek folyamatos működtetésére, a vendéglátás területén is képes az élelmezési üzem vezetésére.

- Kialakítja a kulturált étkeztetés feltételeit és körülményeit.
- Megszervezi és megvalósítja a diétás étkeztetést.
- Képes egészségesek és betegek körében az egyéni és csoportos dietetikai szaktanácsadásra.
- Képes az alapellátásban és a praxisközösségekben a gyógyító team tagjaként szaktudásának megfelelő feladatot ellátni.
- Képes a tápláltsági állapot felmérésére és meghatározására.
- Képes a megfelelő szakmai információkat (orvosi, biokémia, táplálkozási, antropometriai, élelmiszer-fogyasztási, szociális, kulturális, pénzügyi) összegyűjteni, rendszerezni és elemezni, valamint ezek birtokában a dietoterápia megtervezésére és megvalósítására, egyéni táplálási terv kialakítására.
- Képes prioritásokat felállítani a megvalósítható dietetikai célok kitűzése érdekében.
- Képes a dietoterápia adekvát módosítására.
- Javaslatot tud tenni a megfelelő táplálási formára.
- Képes megfelelő étrendet tervezni korcsoportnak és egészségi állapotnak megfelelően, akár speciális étlaptervező programok felhasználásával.
- Javaslatot tud tenni élelmiszeripari cégek felé tápanyagtartalomra, összetételre.
- Használja a dietetika szakmai szókincsét, fogalomtárát.
- Alkalmazza a megfelelő kommunikációs technikákat a táplálkozási tanácsadás során, egyéni és csoportos formában egyaránt.
- Képes motiválni az egyént a táplálkozásában bekövetkező változásra.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, az azok megoldására szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és megoldására.
- Részt tud venni az egészségügyi, illetve szociális ellátásban a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban a dietetikával összefüggésben.
- Képes az alapellátásban és a praxisközösségekben a gyógyító team tagjaként szaktudásának megfelelő feladatot ellátni.
- Képes használni és megérteni a dietetikai szakterület jellemző hazai és nemzetközi irodalmát.
- A dietetikai dokumentációt vezeti és fejleszti, a hatályos jogszabályok figyelembevételével.
- Saját szakterületén felismeri az összefüggéseket, értékeli az eredményeket, tapasztalatokat.

***c)* attitűdje**

- Tiszteletben tartja mások táplálkozással kapcsolatos vallási, etnikai és morális érzékenységét.
- Interperszonális kapcsolataiban kifejezi mások iránti megbecsülését, méltósággal viselkedik, az egyéni jogokat és autonómiát szem előtt tartva.
- Alkalmas önmaga hatékony menedzselésére.
- Tud team-tagként dolgozni és vezetői tulajdonságokat felmutatni.
- Másokkal együtt tud működni, valamint tárgyalási és kompromisszumkészségét fejleszteni.
- A rendelkezésre álló információkat kritikusan elemzi és értelmezi.
- Törekszik a szakmai érdeklődését elmélyíteni, megszilárdítani, fogékony az újabb ismeretek elsajátítására, motivált a saját ismeretanyagának folyamatos bővítésére.
- Elkötelezettség és igény jellemzi a minőségi munkára.
- Kreatív problémamegoldásra törekszik, ugyanakkor felismeri tudásának határait és segítséget tud kérni.
- Empátia és lojalitás jellemzi a betegekkel és munkatársaival való kapcsolatában.
- Elfogulatlanság és prekoncepció nélküliség jellemzi a tanácsadás során.
- Támogatja az egyént táplálkozásának változtatásában.
- Kommunikációs képességei lehetővé teszik más szakmákkal való együttműködésre.
- Tudatosan vállalja a dietetika szakma etikai normáit.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a dietetikusi szakma társadalmi szerepét és értékeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmáján belül feladatait önállóan végzi (a megfelelő dietoterápia alkalmazása, megtervezése, gyakorlati kivitelezése, táplálási terv felállítása, eredmények kiértékelése).
- Szakmai ismeretek birtokában az adott feladatnak megfelelően hatékony döntést hoz és ezt képes megvalósítani.

- Személyes felelősséget vállal döntéseiért és tevékenységéért.
- Döntéseit alátámasztja kellő ismereteivel, megindokolja azok hátterét tudományos ismereteivel.
- Felelősséget érez az egyén, a beteg dietetikai ismereteinek és táplálkozási szokásainak befolyásolásában.
- Felelős döntéseket tud hozni a dietetika alapvető kérdéseiben.
- Vállalja a modern táplálkozási ismeretek érvényre juttatását a prevenció minden területén.
- Mások munkáját vezeti és irányítja (élelmezésvezetőként, vezető dietetikusként).
- Szerepet vállal a megoldandó problémák megértésében, szakterülete speciális problémáinak biztonságos megoldásában.
- Kezdeményező az eredeti ötletek felvetésében.
- Képes az önellenőrzésre.
- Törekszik arra, hogy a problémákat a társszakmákkal együttműködve oldják meg a kliens érdekében, egyenrangú partner a szakmai kooperációban.
- A gondozó team, vagy táplálási team tagjaként együttműködik a dietetikai és táplálási feladatok ellátásában.
- Felelősséget vállal a megfelelő forrásfelhasználásért.
- A dietetikai munkát hatékonyan tervezi, végzi és dokumentálja a szolgáltatási tevékenység szabályainak megfelelően.
- A dietetikusi hivatást nemzeti és nemzetközi eljárásoknak, szabályozásoknak (jogi, szakmai kollégiumi) és etikai irányelveknek megfelelően gyakorolja.

7.1.2.3. Gyógytornász szakirányon továbbá a gyógytornász

***a)* tudása**

- Ismeri a fizioterápia tárgykörét, annak a képzési területébe tartozó és azzal tágabb kapcsolatban lévő területeit.
- Részletesen ismeri a mozgásrendszer felépítését, anatómiai struktúráit, működését, a mozgás irányítási szabályozási folyamatait, és azok fejlődési és működési zavarait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a mozgás biomechanikai törvényszerűségeiről, azok károsodásairól és következményeikről.
- Alapvető ismeretei vannak a mozgás energetikai hátteréről, a mozgatórendszer és a kardiopulmonális rendszer fizikai teljesítményének fejlesztéséről, a fejlesztés módszereiről.
- Átfogóan ismeri a mozgásfejlődés menetét, annak vizsgálatát és fejlődésének elősegítését befolyásoló tényezőket, és terápiás lehetőségeit.
- Ismeri a fizikai aktivitás szerepét az egészség megőrzésében és a betegségek megelőzésében, illetve az inaktivitás kóros hatásait a különböző szervrendszerekre és életkorokban.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik az elektro-és mechanoterápiás kezelések elméleti alapjairól, hatásairól és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeiről.
- Átfogóan ismeri a balneo-, hidro- termo-, és klimatoterápia elméleti hátterét, hatásait és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeit.
- Részletesen ismeri a mozgató rendszer és az idegrendszer fizikális vizsgálatának menetét, módszereit, szabályait.
- Ismeri az alapvető képalkotó vizsgálati eljárásokat, azok indikációit és szerepét a diagnosztikában.
- Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a leggyakoribb mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti-traumatológiai, neurológiai betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásairól, illetve azok megelőzésének lehetőségeiről, felnőtt és gyermekkorban.
- Átfogóan ismeri a fizioterápiában használatos orvostechnikai berendezések, gyógyászati segédeszközök működési elvét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a betegellátás kapcsán előforduló nosocomialis ártalmakat, azok megelőzésének, kiküszöbölésének módjait, valamint a kórházhigiéné előírásait.

***b)* képességei**

- Képes a mozgásrendszer funkcionális vizsgálatára és elemzésére, a mozgásszervi státus felvételére, dokumentálására, az egészséges mozgásképesség kritériumainak és a megváltozott mozgásképesség

okainak megállapítására.

- Képes rövid és hosszú távú fizioterápiás terv elkészítésére és végrehajtására önálló formában és komplex rehabilitációs programba illeszkedően.
- Képes megtervezni és végrehajtani a mozgásterápiás beavatkozásokat, aktív, passzív manuális, eszközös, egyéni vagy csoportos formában, szárazon és vízben.
- Az orvosi dokumentáció és a saját betegvizsgálat alapján képes a kiegészítő elektro-, balneo-, hidro-, klimato-, és mechanoterápiás beavatkozások kiválasztására, és azok végrehajtására.
- Képes a mozgásterjedelem növelésére, az ízületi stabilitás fokozására aktív és passzív mobilizációs és stabilizáló technikákkal.
- Képes az izomtónus befolyásolására, izomerő egyensúly helyreállítására, az izomerő, és erő-állóképesség, fejlesztésére, dinamikus és statikus formában.
- Képes a koordináció fejlesztésére, szenzoros és motoros képességek fejlesztésére, kompenzációs technikák tanítására és gyakoroltatására, ortézisek és protézisek, mozgást támogató segédeszközök használatának megtanítására és gyakoroltatására.
- Képes terhestorna, gyermekágyi torna, műtéti beavatkozás utáni mozgásterápia, vizelet inkontinencia különböző formáinak konzervatív és műtét utáni fizioterápiájára.
- Képes a fizikai képességek mérésére és azok fejlesztésére a hazai és nemzetközi gyakorlatban elfogadott módszerek szerint, egészséges és beteg egyéneken, különböző életkorokban.
- Képes alkalmazni a kézi és gépi masszázs különböző formáit, az elektroterápiás kezeléseket (rövid, közép és magas frekvenciás), indirekt elektroterápiás kezeléseket, aerosol inhalációs, valamint termoterápiás kezeléseket.
- Képes kiválasztani és végrehajtani a megfelelő expektorációt támogató technikát, mellkas mobilizálást, a ventiláció javítását, kardiopulmonális állóképesség növelését, szükség szerint oxigéntámogatással.
- Képes a perifériás artériás keringés javítására, vénás keringés javítására, operált és nem operált szívbetegek mozgásterápiájának vezetésére, állóképességének fejlesztésére.
- Képes a fizioterápiás beavatkozások hatásainak vizsgálatára, mérésére, az eredmények értékelésére, szükséges konzekvenciák levonására és a kezelés módosítására.
- Képes szűrő vizsgálatok tervezésére és elvégzésére önállóan, vagy csoportban dolgozva, saját szakterületének megfelelően.
- Képes saját szakterületén az egészség megőrzésére, az állapot javítására, vagy a megváltozott képességekhez történő alkalmazkodásra vonatkozó tanácsadásra.
- Képes szakmai véleményének megfogalmazására, dokumentálására, és közlésére laikusok és szakemberek számára.

***c)* attitűdje**

- Igényesen fejleszti szakmai elméleti és gyakorlati tudását, az új ismeretek befogadására nyitott, azokat felelősséggel alkalmazza a mindennapi munkájában.
- Szigorúan vett szakmai kompetenciái mellett törekszik a beteg, kliens állapotának holisztikus értékelésére és javítására.
- A kezelés, gondozás során az érvényes eljárási protokollokat követi, de törekszik új megoldások keresésére.
- Kritikusan értékeli a rendelkezésére álló ismereteket, és felelősséggel hoz döntéseket.
- Nyitott az együttműködésre a beteggel, családtagjaival, kollégáival és más szakemberekkel.
- Együttműködik szakmai csoportokkal és hatóságokkal.
- Érzékeny a beteg, kliens jelzéseire, arra szakmai tudásának és hatáskörének megfelelően reagál.
- Beavatkozásainak eredményét lemérve és a beteg reakcióját értékelve kész változtatni, módosítani, vagy továbbfejleszteni a végzett beavatkozást.
- Segítő, a beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete, partnerség, szociális és interkulturális érzékenység, valamint előítélet nélküli attitűd jellemzi.
- Törekszik a legmagasabb színvonalú szakmai ellátás biztosítására minden páciens számára.
- Törekszik az evidenciákon alapuló gyógyító-megelőző tevékenységre, de nyitott új eljárások beavatkozások tesztelésére, hatékonyságuk igazolására, vagy elvetésére.

- Az egészséges életmódra, a fizikai erőnlét fejlesztésére és a fizikai aktivitásra ösztönző szemléletmóddal rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi az anamnézis felvételét, vizsgálja az ízületi tengelyállást, aktív és passzív ízületi mozgásterjedelmet, járulékos ízületi mozgásokat (transzláció, trakció, kompresszió), izomerőt, izom nyújthatóságot, ízületi instabilitást, speciális teszteket, érzőkört és myotatikus reflexeket.
- Önállóan végzi a funkcionális vizsgálatokat (például. kéz funkciók, járás, testtartás mindennapi aktivitás, állóképesség stb.) minden klinikai területen.
- Önállóan vizsgálja a statikus és dinamikus egyensúlyt, koordinációt.
- Önállóan vizsgálja a kardiopulmonális állóképességet funkcionális tesztekkel (például 1000-2000 m futás, 6MWT).
- Önállóan vizsgálja koraszülött, újszülött, csecsemő és kisded korban a mozgásfejlődést.
- Köteles a mozgás, és kiegészítő fizioterápiás beavatkozások megkezdése előtt a betegvizsgálatot, valamint a kontroll vizsgálatokat elvégezni, a vizsgálatok eredményét dokumentálni.
- Orvosi diagnózis, saját betegvizsgálata alapján dönt a fizioterápia hatáskörébe tartozó beavatkozásokról, azok sorrendjéről, felépítéséről, vagy a szükséges kiegészítő vizsgálatokról. A betegellátásért felelős személy (szakmai vezető) felé javaslatot tesz a szükséges beavatkozásokról, konzultál.
- Önállóan kezel, felelősséget vállal szakmai tevékenységéért mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti-traumatológiai, neurológiai, betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásaiban, felnőtt és gyermekkorban, konzervatív, illetve pre- és posztoperatív ellátásban.
- Elméleti ismereteire támaszkodva önállóan felelősséggel választja ki és alkalmazza a megelőző, terápiás beavatkozásokat a különböző klinikai területeken, a beteg állapotának, az orvosi véleménynek és a szakmai protokolloknak figyelembevételével.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hozzájárul szakterületének fejlesztéséhez.
- Részt vesz tudományos kutatási programokban, kutatási és fejlesztési tevékenységében etikai és jogi felelősséget vállal.
- Felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz szükséges anyagokat, módszereket és eszközöket.
- Szükség szerint kapcsolatot tart a hozzátartozókkal.
- Fizioterápiás, rehabilitációs, beteg-(hozzátartozó-) tanácsadást tart egyéni és csoportos formában.

7.1.2.4. Mentőtiszt szakirányon továbbá a mentőtiszt

***a)* tudása**

- Ismeri a hazai egészségügy szervezeti felépítését és intézményrendszerét, ezen belül a mentőellátás és a sürgősségi betegellátás helyét, szerepét és kapcsolatrendszerét.
- Ismeri a hazai mentőellátás szervezetét, működését, az operatív mentőmunka szolgálati, működési és magatartási szabályait.
- Ismeri a kórházi sürgősségi ellátás intézményi szerepét, kereteit, szerveződését és feladatait, a vonatkozó jogszabályokat, a kórházi betegellátó tevékenység működési és magatartási szabályait.
- Ismeri a prehospitális és hospitális ügyeleti és sürgősségi ellátásban használatos korszerű eszközöket, gyógyszereket, kötszereket és műszereket, azok biztonságos alkalmazását.
- Ismeri a sürgősségi ellátást igénylő kórfolyamatok kórtani alapjait, kórlefolyását, diagnosztikai lehetőségeit, az aktuális ajánlások szerinti kezelési módjait és alternatíváit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi, sürgősségi ellátás szempontjából releváns ajánlásokat és protokollokat.
- Ismeri a prehospitális és hospitális sürgősségi betegellátás vonatkozó jogszabályait, különös tekintettel a betegjogokra és annak korlátozásaira.

***b)* képességei**

- Képes a sürgősségi betegellátás körülményei között szükségessé váló beavatkozások indikációinak felállítására, szakszerű és biztonságos kivitelezésére, a nemkívánatos következmények megelőzésére, felismerésére és hatásai csökkentésére.
- Képes a megszerzett ismeretek szakszerű alkalmazására valamennyi sürgősségi ellátást igénylő esetben

a helyszínen, illetve a sürgősségi betegellátás rendszerében gyógyintézeti keretek között.

- Képes a betegekkel kapcsolatos, szakmai protokollokban meghatározott triázs tevékenységre.
- Képes tömeges balesetek és megbetegedések, illetve katasztrófa helyszínén a kompetenciájába tartozó mentő és szervezési feladatok ellátására.
- Képes a mérgezett beteg ellátásának megkezdésére, a biztonságos betegellátási környezet megteremtésére, a dekontamináció megkezdésére és a beteg definitív ellátásának megszervezésére.
- Képes komplikációmentes szülés levezetésére, a komplikációk felismerésére, azok következményeinek minimalizálására.
- Az újszülöttet szakszerűen ellátja, a szülés és születés körüli vészhelyzeteket elhárítja.
- Képes betegellátó team munkájának a megszervezésére, irányítására, értékelésére és korrekciójára.
- Képes elsősegélynyújtás oktatására, mentőápolók és mentő-gépkocsivezetők képzésében és továbbképzésében való részvételre, továbbá alkalmas oktatási intézményekben folyó elsősegélynyújtó tanfolyamok tartására.
- Képes a kórházi akut ellátói team tagjaként a hospitális sürgősségi ellátásra kompetenciájának megfelelően.
- Képes a tudásának és problémamegoldó képességének önálló fejlesztésére, a szakirodalomban való tájékozódásra, a helyes tudományos következtetések levonására, az aktuális tudományos eredmények betegellátás során történő alkalmazására.
- Halál megállapítást végez, felismeri a természetes és a rendkívüli halál körülményeit, szükség esetén további intézkedéseket kezdeményez.
- A légút átjárhatóságát műfogásokkal és segédeszközzel biztosítja és fenntartja, a légzést asszisztált módon támogatja, vagy kontrollált módon pótolja, önállóan megválasztja a megfelelő lélegeztetési módot.
- Meghatározott szintű procedurális szedálást, illetve szükség esetén emelt szintű légútbiztosítást végez a mindenkori érvényes protokollok mentén.
- Szívritmuszavart felismer és elhárít gyógyszeres, elektromos beavatkozással (kardioverzió, defibrilláció), indokolt esetben a spontán ingerképzést transztorakális non-invazív pacemaker segítségével pótolja, önállóan felismeri a kardiológiai intervenciós lehetőségek indikációit, az azokkal kapcsolatos betegút-szervezési feladatokat ellátja, a beteg definitív ellátását végző teammel, a protokolloknak megfelelően együttműködik.
- Gondoskodik a szövetek megfelelő vérátáramlásának, oxigén- és tápanyagellátásának biztosításáról, önállóan dönt az ezt biztosító beavatkozásokról, majd kivitelezi azokat.
- A központi és perifériás idegrendszer kórfolyamatait önállóan felismeri, felelősséggel tartozik a betegútért, az életveszélyt és tartós szöveti károsodást önállóan megválasztott beavatkozások kivitelezésével megelőzi.
- Felméri, és felismeri a környezeti veszélyforrásokat, azoktól a beteget, önmagát és a betegellátó-team tagjait védi, az őt érő hatásokat minimalizálja.
- Önállóan képes a sürgősségi ellátást jellemző csoportdiagnózis megalkotására.
- Ennek érdekében a sürgősségi eszköz nélküli, eszközös (így az invazív, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok) indikációs körét felállítja, szakszerűen kivitelezi vagy elvégezteti azokat, a vizsgálatok leleteit önállóan értékeli és értelmezi, az eredményeket szintetizálja.
- Felismerve kórismealkotó lehetőségeinek vagy képességeinek korlátait, szakmai felettesével, orvossal vagy szakorvossal - együttműködés keretében - konzultál, a konzultáció eredményét értelmezi és végrehajtja.
- A beavatkozásai sikertelenségnek, a sürgősségi ellátás jellegzetességéből fakadó korlátainak felismerését követően önálló döntés keretében választ egyéb, rendelkezésére álló betegellátási alternatívák közül.
- Felelős a beteg állapotváltozásának felismeréséért, az állapotromlás megelőzéséért. Ennek érdekében dönt a betegmegfigyelés, monitorozás szükséges módjáról, mértékéről, a szükséges vizsgálatok köréről.
- Megfigyeli vagy megfigyelteti a beteg eszméleti és tudati állapotát, a légutat (annak átjárhatóságát esetleg veszélyeztetettségét), légzésszámát, légzésmélységét és légzésmintázatát, a beteg bőrét és nyálkahártyáját.

- Elektrokardiogramot készít vagy készíttet, azt önállóan értékeli.
- Rendszeresen méri vagy méreti a beteg oxigén-szaturációját, kilégzésvégi széndioxid mennyiségét (EtCO2), artériás vérnyomását, pulzusszámát és pulzuskvalitásait, vércukrát, testének köpeny és maghőmérsékletét.
- Önállóan értékeli az artériás vérgáz vizsgálat eredményét, a korrekció szükségességét és annak mértékét.
- Meghatározza, meghatároztatja a beteg tudatállapotának változását, az artériás középnyomást, a beteg fájdalmának intenzitását, a bevitt és ürített folyadék mennyiségét.
- A sürgősségi ellátás tárgykörébe tartozó kórfolyamatok zajlásdinamikájába önállóan megválasztott terápiával beavatkozik.
- Légutat biztosít és tart fenn szupra- és infraglottikus eszközökkel, indokolt esetben konikotómia kivitelezésével.
- Életveszély elhárítása, illetve kialakulásának megakadályozása érdekében a mellüreg és a szívburok detenzionálását elvégzi, mellüregi drenázst és thorakosztómiát végez.
- Folyadékot, elektrolitot pótol intravénás (perifériás vénás, vagy különösen indokolt esetben centrális vénás) vagy intraosszeális úton.
- Felismeri a szepszis, súlyos szepszis és szeptikus sokk jeleit, megkezdi a beteg folyadékterápiáját, meningococcaemia gyanújának esetén antibiotikus kezelését, illetve gondoskodik az ellátó team tagjainak antibiotikus profilaxisáról.
- Gyógyszert juttat vagy juttattat a szervezetbe az érvényes szakmai protokolloknak megfelelő enterális és parenterális úton.
- Fájdalmat csillapít pszichés vezetéssel, gyógyszeresen, hideg, meleg terápiával, az optimális testhelyzet megválasztásával vagy elősegítésével (pozicionálással).
- Kompetenciájának megfelelő fizikális, illetve eszközös vizsgálatot végez, használja az ágymelletti diagnosztikát, értékeli az annak során szerzett adatokat, a prehospitális ellátásban meghatározott kompetenciákat önállóan gyakorolja, a műszakvezető felügyelete mellett meghatározott beavatkozásokat végez, úgymint: intraosszeális út biztosítása, sebellátás, gipsz felhelyezése.
- A fájdalmat gyógyszeresen, eszközösen csillapítja, a beteget szedálja.
- Vérzést csillapít, végtagot, gerincet rögzít, megkezdi a keringő vérmennyiség optimalizálását, megakadályozza a beteg kihűlését, túlmelegedését, a szöveti véráramlás okozta acidózis kialakulásának minimalizálásával, felhelyezi a sérüléseknek megfelelő kötéseket, gondoskodik az aszepszis és antiszepszis szabályainak betartásáról, továbbá a betegellátó team testi épségéről.
- A sérült testhelyzetét megválasztja.
- Gondoskodik a hatásos fájdalomcsillapításról, a megfelelő folyadékpótlásról.
- Katéter segítségével biztosítja a vizelet akadálytalan elvezetését.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony az egészség- és orvostudomány tudományosan bizonyított szakmai alapjainak megismerésére és alkalmazására.
- Kezdeményezi és elfogadja a csapatszellemű betegellátást, felismeri a kollektív munka értékeit, igényli a döntései kritikáját, törekszik a konzultatív döntéshozatalra.
- Nyitott a szakmai konzultációra, a betegellátókkal kommunikációt kezdeményez, annak eredményét értékeli és nyitott az alternatíva befogadására.
- Igényli a szakmai fejlődést, nyitott az új tudományos eredmények befogadására, törekszik azok megismerésére.
- A bajbajutott beteghez empátiával viszonyul, fontosnak tartja a kommunikációt, felismeri a beteg ezirányú szükségleteit és igényét.
- Elkötelezett a minőségi betegellátó tevékenység iránt, saját és kollégái munkáját indokolt esetben, az ennek történő megfelelés érdekében kritikával illeti.
- Vállalja a szakismeretek széles körben történő terjesztését (public notification), az egészségpropagandát, a betegtájékoztatást.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A beteg életét közvetve vagy közvetlenül veszélyeztető kórfolyamatokba, azok felismerését követően

késlekedés nélkül önállóan beavatkozik, ennek keretében életmentő beavatkozásokat végez, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

- Komplex újraélesztést végez, egységvezetőként vezet.
- A sérültet önállóan ellátja, a sérült testtájékot szakszerűen rögzíti, immobilizálja.
- Az égett beteget önállóan ellátja: meghatározza az égés kiterjedését, súlyosságát.
- A légúti égést időben felismeri, fennállása esetén a beteget szakszerűen ellátja.
- Törekszik az égéssel összefüggő fertőzések és szövődmények megelőzésére.
- Toxikológiai beteg sürgősségi ellátását toxidrómoknak megfelelően megkezdi, különös tekintettel a dekontaminációra, az antidótumok alkalmazására, továbbá a vitális funkciók fenntartására.
- Felelős a betegellátó team testi épségének megőrzéséért.
- Szülést önállóan levezet, a komplikációkat felismeri, azok következményeit minimalizálja.
- Az újszülöttet szakszerűen ellátja, a szülés és születés körüli vészhelyzeteket elhárítja, indokolt esetben kifejtési műfogásokat, epiziotómiát alkalmaz.
- A helyszíni ellátás keretében önállóan, kórházi körülmények között a műszakvezető szakorvossal együttműködve dönt a beteg kórházi kezelésének szükségességéről, az otthonában szükséges további kezelésről, melyről a beteget részletesen tájékoztatja, az ezt kísérő dokumentációért felelősséget vállal.
- Kórházi sürgősségi betegellátóként önállóan képes komplex újraélesztésre csapattagként, csapatvezetőként, észleli és értékeli a betegek vitális paramétereit, a rendelkezésre álló információk alapján azonnali döntéseket hoz.
- Az intra- és interhospitális transzportot koordinálja, véghezviszi.

7.1.2.5. Szülésznő szakirányon a szülésznő

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a normális női életciklusokról, a női reproduktív szervek élettani és kóros működéséről.
- Ismeri a szülészeti és nőgyógyászati rutin ellátás szakmai irányelveit és protokolljait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit, koncepcióit, a jogi szabályozásokat és az ismeretek bővítésének lehetőségeit.
- Széleskörű tudással rendelkezik a női egészségről, annak tényezőiről, az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés módszereiről.
- Ismeri a szexuális és reproduktív egészség területeit, a családtervezés fogalmát, célját, folyamatát, feladatait, a korszerű fogamzásgátlás elvét, módszereit, technikáját.
- Ismeri a terhesség felismerésének módszereit, a várandósság környezeti, foglalkozási és genetikai kockázatait, a magzat növekedését és fejlődését, a kötelezően előírt és ajánlott szűrőmódszerek indikációit, kivitelezését.
- Felismeri a veszélyeztetett és magas kockázatú várandósságot, a speciális gondozási szükségleteket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az élettani és kóros vajúdás és szülés folyamatairól, ismeri az újszülött újraélesztéséhez használt eszközöket, gyógyszereket, az újszülött újraélesztés folyamatát.
- Ismeri a gyermekágyas időszakban zajló élettani folyamatokat és esetleges szövődményeket, illetve kockázatokat.
- Ismeri a nőgyógyászati kórképek diagnosztikáját, azok vizsgálati módszereit, a kezelés elveit, módjait, eljárásait, a prevenció és a rehabilitáció lehetőségeit, valamint az öregedés anatómiai és fiziológiai jelenségeit, a menopausa hatásait a mentális és fizikai egészségre.
- Ismeri a nőgyógyászati onkológiai szűrővizsgálat rendjét és módszereit.
- Rendelkezik a szülészeti és nőgyógyászati műtétek, invazív beavatkozások kivitelezésének és elveinek alapszintű ismereteivel. Ismeri a műtéti érzéstelenítés módszereit és lehetséges szövődményeit, az aszeptikus munkavégzést és a sterilitást.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a szülészet-nőgyógyászat területén alkalmazott diagnosztikus és terápiás módszerekről.
- Ismeri a prevenció, a gondozás, a szülészeti és nőgyógyászati ellátás során alkalmazott dokumentumokat, a dokumentáció vezetésének és kezelésének szabályait.

- Ismeri a szakmai kommunikáció területeit, módszereit, a kliensvezetési technikákat, fogalmait.
- Ismeri a szakterület szakmai szókincsét.
- Ismeri a szakterületéhez tartozó empirikus kutatások tudományelméleti háttereit, szemléletmódjait, fogalomrendszerét, a kutatás típusait és ezek főbb módszereit.
- Elméleti ismeretekkel rendelkezik az egészségügy gazdasági, vezetési, szervezési és minőségfejlesztési technikáira vonatkozóan.
- Ismeri a szülésznői hivatás legfontosabb szakmai irányelveit és határait, a határterületekhez való kapcsolódását, a szakma érdekképviseleti szerveit, valamint az érdekérvényesítés módjait és lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Az élettani és kóros működéseket egymástól elkülöníti, és ezt a tudását szakmai döntéseiben alkalmazza.
- Képes szakterületén rutin szakmai problémák azonosítására, analitikus és szintetikus gondolkodásra, a nőbeteg, várandós sajátos szükségleteinek feltárására, prioritások felállítására.
- Támogatja az egészséges családi élet megvalósítását, a pozitív és negatív családtervezés folyamatát, képes egészségnevelő feladatok ellátására, segítő, tanácsadó kommunikáció alkalmazására.
- Képes alacsony kockázatú várandósok önálló gondozására, szülésre felkészítő program szervezésére, a szülői szerepre való felkészülés támogatására, tevékenysége magában foglalja a komplikációk korai felismerését és az ezzel kapcsolatos intézkedések megtételét.
- Képes teljes körű tájékoztatást nyújtani a gondozás alatt végzendő szűrővizsgálatokról és a terhességet befolyásoló rizikófaktorokról.
- Önállóan képes az anyai és magzati monitorizálásra, a szülés előrehaladásának megfigyelésére, észlelésére, valamint a vajúdó támogatására.
- Önállóan képes az élettani szülés biztonságos levezetésére, az episiotomia kivitelezésére és ellátására, valamint sürgős esetben (ha orvos nincs jelen) farfekvéses szülés levezetésére.
- Önállóan képes a szülőnő és az újszülött állapotának megítélésére, az újszülött elsődleges és másodlagos ellátására, valamint az anya és újszülött korai közvetlen kapcsolatának biztosítására.
- Képes az újszülött újraélesztésre.
- Képes a sürgősségi helyzetek felismerésére és az azonnali intézkedések megkezdésére.
- Képes a gyermekágyas megfigyelésére, gondozására, a szoptatás elősegítésére, a hazabocsátással kapcsolatos feladatok ellátására (tanácsadás, kóros tünetek felismerése, intézkedés).
- Képes a betegápolás ápolási folyamat szerinti kivitelezésére.
- Képes a megfelelő szakmai eljárások és protokollok alkalmazására.
- Képes nőgyógyászati onkocitológiai mintavétel önálló elvégzésére.
- Képes a nőbeteg műtétre történő felkészítésére, előkészítésére és a műtét utáni ápolási teendők szakszerű kivitelezésére.
- Képes aszeptikus munkavégzésre.
- Képes a diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére, eredményeinek értékelésére és dokumentálására.
- Képes az egészségügyi ellátás során keletkezett adatok értelmezésére és az önálló tevékenységéhez kapcsolódó dokumentumok vezetésére az adatvédelmi szabályok betartásával.
- Szülészet-nőgyógyászati szakterületén adekvát szakmai kommunikációt képes folytatni szakértő és nem szakértő közegben egyaránt.
- Képes alkalmazni kliensvezetési technikákat.
- Képes a szülészet-nőgyógyászat területét érintő átfogó és speciális összefüggések, tudományos ismeretek megértésére és alapfokú elemzésére.
- Képes könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozására, rendelkezik az analizáló és szintetizáló gondolkodás képességével.
- Képes egészségügyi intézményekben középvezetőként közreműködni (irányítás, szervezés, minőségfejlesztés), képes az önálló döntéshozatalra.

***c)* attitűdje**

- Az emberi élet védelmét középpontba állítva törekszik a konstruktív szakmai, segítő magatartásra.
- Szociális és interkulturális érzékenység, előítélet nélküli attitűd jellemzi, elfogadja és tiszteletben tartja

az egyéneket és kultúrájukat, szokásaikat, függetlenül azok státuszától, származásától, vallási meggyőződésétől.

- A magas szintű ellátás megvalósítása érdekében nyitott az új eljárások, szakmai innovációk megismerésére, és törekszik gyakorlati készségének fejlesztésére.
- Holisztikus, reflektív szemlélete meghatározza döntéseit.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett, feladatait pontosan, megbízhatóan végzi.
- Az emberi és anyagi erőforrásokat költségtudatosan használja.
- Elkötelezett az egyén egészségmagatartásának kialakításában.
- Emberközpontú szemlélete lehetővé teszi, hogy az adott problémához kötődő adekvát megoldásokat megtalálja.
- Elkötelezett a dokumentáció szabályszerű vezetésére, és nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások nyomon követésére és kezelésére.
- Fogékony az egészségtudomány tudományosan bizonyított szakmai alapjainak megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott mások véleményének kritikus figyelembe vételére.
- Munkáját az etikai normák és jogszabályok betartásával részben autonóm, részben együttműködő módon végzi.
- Munkájával és szereptudatos magatartásával a szülésznői hivatást méltóan képviseli.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséggel végez egészségfejlesztő, egészségnevelő feladatokat, önállóan, vagy team tagjaként.
- Önállóan végzi a szükségleteken alapuló ellátást, gondozást az élettani terhesség során a jogszabályoknak megfelelően, és tevékenységéért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal az egészségügyi ellátó rendszerben, illetve azon kívül (magánszolgáltató, születésház, otthonszülés) végzett önálló tevékenységéért.
- Elkötelezettséget mutat a biztonságos és higiénikus környezet megteremtésére a szülészeti-nőgyógyászati műtéteknél és speciális kezelési formákban.
- Felelősséget érez a maga által vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Felelősséget vállal az önállóan végzett diagnosztikus és terápiás vizsgálatok elvégzéséért és értékeléséért.
- Felelősséggel alkalmazza a szakterületéhez kapcsolódó eszközöket és módszereket.
- Felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért és tartalmáért.
- Képes team-munka végzésére, kooperációra, ugyanakkor önálló humán erőforrás és gazdasági döntés-előkészítő véleménnyel rendelkezik, középvezetőként minőségügyi felelősséggel bír.
- Hivatását minden körülmények között felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottággal képviseli.

7.1.2.6. Hang-, beszéd- és nyelésterapeuta szakirányon továbbá a hang-, beszéd- és nyelésterapeuta

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri a szervezet felépítésének és működésének alapelveit: a csontizomrendszer és az idegrendszer felépítését, működési elveit, a központi idegrendszer és az endokrin rendszer irányítási módját - a tudomány ismeretfeltáró módszerei alapján.
- Néhány példán keresztül megismeri és értékeli a tudományos fejlődés eredményeképpen megváltozott betegségfelfogást (például. organikus-pszichogén-struktuális regulatív zavar).
- Részletekbe menően ismeri a hangképzésben, a beszédben, a nyelvi funkcióban és a nyelésben résztvevő szervek, szervrendszerek felépítését, működésük általános és specifikus összefüggéseit, továbbá a kóros működésű struktúrák és az endokrin/neurogén irányító rendszer kölcsönhatásait, patológiás működés pszichoszociális kihatásait, ezeknek a funkciókkal való kölcsönhatását. Ismeri a kóros működések etiológiai tényezőit, patomechanizmusukat és szimptómáit: organikus, pszichés, vegetatív, működésbeli tüneteit, auditív és akusztikus jellemzőit.
- Részletesen ismeri a hangképzés, a beszéd és a nyelvi funkció, a táplálékfelvétel (rágás, nyelés) fejlődését és változását az életkor tükrében.
- Ismeri a hangképzési és beszédfunkcióval szoros összefüggésben lévő hallás élettanát, patológiáját, és

a pszichoakusztika fontosabb jelenségeit.

- Ismeri a diagnosztikai módszerek fiziológiai-pszichológiai, akusztikai, aerodinamikai, elektrofiziológiai alapjait, az eszközös vizsgálati módszerek akusztikai, optikai működési elvét, használatuk lehetőségeit és határait, az orvostechnikai berendezések és gyógyászati segédeszközök használatát.
- Ismeri a terápiaformák hatásának alapelveit, a tanuláselméleti alapokat. Ismeri a terápiaformák indikációit és kontraindikációit. Meg tudja különböztetni a tudományos evidencia alapú terápiákat az empirikusan bevált, de tudományosan nem bizonyított hatású eljárásoktól.
- Az alapvető gyakorló terápiák ismeretén túl (hangképzés és artikuláció, nyelvi készség, nyelési terápiák), ismeri a viselkedési terápiák, a pszichoterápiák, a linguisztikai és pszicholinguisztikai kezelési módok alapelveit, továbbá az eszközös terápiák (elektro-, aerodinamika) működési elvét, ezek indikációit és kontraindikációit.
- Ismeri az orvosi társszakmákban (foniátria, fül-orr-gegészet, audiológia, neurológia, neuropszichoiógia, pszichiátria, fogszabályozási-állkapocssebészet, belgyógyászat, gyermekgyógyászat, rehabilitációs orvoslás) előforduló, a kommunikációt és a táplálékfelvételt érintő betegségeket és az orvosi kezelési formák alapjait, különös tekintettel a gyakorló terápia és az orvosi kezelés összehangolására. Ismeri a nem-orvosi társszakmáknak (így a fonetikának, a nyelvészetnek, a logopédiának, a gyógypedagógiának) a kommunikációra és táplálékfelvétel zavaraira vonatkozó, a szak számára releváns tudásanyagát.
- Ismeri a szakot érintő rehahilitációs alapelveket, a multimorbiditás és a pszichoszomatika jelentőségét, az ambuláns és intézeti rehabilitáció aktuális lehetőségeit.
- Ismeri az intenzív-medicinai ellátásban részesülő személy kommunikációs lehetőségeit, táplálékfelvételi módusait, a légzőkanülök működését, a póthangelőállító készülékeket.
- Ismeri a képalkotó vizsgálatoknak a szakot érintő alapjait.
- Ismeri a betegellátás kapcsán előforduló nosocomialis ártalmakat, azok megelőzésének, kiküszöbölésnek módjait, valamint a higiénés előírásokat.
- Ismeri a megelőzés alapelveit.

***b)* képességei**

- Önállóan végzi a hangképzés, az artikuláció, a nyelvi képességek, a táplálékfelvétel (rágás, nyelés) funkcionális vizsgálatát és elemzését, a státusz felvételét, dokumentálását. Képes a funkcióvizsgálatokhoz szükséges motiválásra és empátiára.
- Megállapítja és értékeli az egészséges funkciókat és a megváltozott funkciókat. A patológiás funkciók okait differenciálja.
- Képes a kezelendő személy kezelhetőségének, rehabilitálhatóságának a szakma szempontjai alapján történő megállapítására az orvosi és pszichológiai pszichiátriai véleménnyel való összevetésben, továbbá kezelés elérendő és elérhető céljának meghatározására a kezelt személy egészségi igényeinek és szociális szükségleteinek vetületében.
- Önállóan, strukturáltan tervezi a terápiát rövid és hosszú távra. Képes a terápia végrehajtására a kezelendő személlyel egyetértésben, egyéni, illetve csoportos kezelés végzésére, a hozzátartozók, szükség szerinti bevonására a terápiába.
- Rendelkezik a gyakorló terápiákhoz szükséges, fejleszthető pszichomotoros képességekkel, az önreflexió képességével a megfelelő terápiai helyzet (külső és lelki) kialakításának és monitorozásának készségével.
- Képes az orvosi diagnózis értelmezésére, a terápiának az orvosi kezelésbe, a rehahilitációba illeszkedő megtervezésére és kivitelezésére. Az orvossal, az ápolással, a dietetikával, fizioterápiával és egyéb szakokkal strukturáltan együttműködik. A team munkában aktívan és konstruktívan működik közre.
- Képes a terápia hatásainak vizsgálatára, az eredmények értékelésére, konzekvenciák levonására és a kezelés szükség szerinti módosítására.
- Kész az életkori sajátosságoknak megfelelően tanácsot adni a kezelt személynek, szülőnek, más hozzátartozónak, a jogilag meghatalmazott személynek.
- Képes a tudományos munkában való részvételre.
- Képes szakmai vélemény megfogalmazására, dokumentálására és közlésére laikusok és szakemberek számára.

***c)* attitűdje**

- Jellemzi a szakma tisztelete, a szakmai igényesség, a tudás fejlesztésének, az új ismeretek befogadásának igénye a hangképzés, a beszéd, a nyelvi képességek és a táplálékfelvétel fiziológiájának és patológiájának széles területén.
- Motivált a saját ismeretanyagának folyamatos bővítésére, a rendszeres információfelvételre, ugyanakkor a rendelkezésre álló információkat kritikusan elemzi és értelmezi.
- Kreatív problémamegoldásra képes, törekszik kollégáival és más szakmák képviselőivel való tapasztalatcserére.
- Kész paciensének kezelőorvosával és ápolójával, illetve más terapeutával való információcserére, konzultálásra, a paciens egyetértése alapján.
- Képes team-tagként dolgozni, és, ha erre szükség van, vezetői tulajdonságokat felmutatni.
- A minőségi munkára való elkötelezettség jellemzi. Munkáját strukturáltan és önkritikusan, felelősségteljesen végzi, elemzi és dokumentálja.
- Terápiás munkáját a beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete jellemzi.
- Pszichológiai és szociális érzékenysége alapján óvakodik attól, hogy a terápia sikerét magának tulajdonítsa, esetleges sikertelenségét a beteg hibájának értékelje. A kezelt személyt egyenrangú partnerként kezeli, érte mély felelősséget érez.
- A vizsgált, illetve kezelt személy személyiségi jogait szigorúan szem előtt tartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját önállóan végzi az anamnézis felvételétől kezdve a diagnosztikai lépéseken át a kezelésig, a tanácsadásig, továbbá a dokumentációig.
- Ismereteire támaszkodva önállóan és felelősséggel választja ki és alkalmazza a terápiákat a beteg állapotának, szociális és kulturális helyzetének megfelelően, a szakmai protokollok figyelembevételével. Felelősséggel és érzékenységgel jár el a többnyelvűség jelenségének megítélésében.
- Tudatában van az orvosi és más társszakmák által végzett diagnosztika, kezelés és vélemény jelentőségének: az ezekből származó ismereteket felelősséggel értékeli, és - ha szükséges - integrálja az általa végzett terápiába.
- Figyelemmel kíséri az általa végzett terápiák rövid- és hosszútávú eredményeit, ebből következtetéseket von le.
- Felelősséggel használja a vizsgálatokhoz és a terápiákhoz szükséges mechanikai eszközöket, elektromos, akusztikai műszereket, egészségügyi segédeszközöket, valamint a vizsgálati és terápiás módszereket. Az emberi és anyagi erőforrásokat költségtudatosan használja.
- Felelősséget érez az önfejlesztésért, a szakmai területének szakmai, etikai fejlődéséért, az új ismeretek integrálásáért, a fiatalok szakmai neveléséért.
- Részt vesz tudományos-szakmai továbbképzéseken, és ha módja van rá, a tudományos munkában.
- Felelősséggel tartozik a munkája során tudomására jutott adatok információk megőrzéséért.

7.1.2.7. Ergoterápia szakirányon továbbá az ergoterapeuta

***a)* tudása**

- Ismeri az elméleti és gyakorlati modelleket, az alkalmazható referencia kereteket az ergoterápia területén, a bizonyítékon alapuló kezelés módszertanát.
- Ismeri a tevékenységet, mint az emberi lét lényegét és annak kivitelezési módjait. Ismeri a tevékenységet, mint alapvető terápiás eszközt, és annak komponenseit.
- Ismeri az egészséges szervezet működését, a testi funkciókat és struktúrákat, az egészség és jóllét fogalmát.
- Tisztában van a tevékenység, részvétel, károsodás fogalmával, a tevékenység akadályozottságával és a részvételi korlátozottság jelentésével, ismeri a személyes és környezeti tényezőket.
- Ismeri a társadalomban betöltött szerepeket és az azokhoz tartozó főbb tevékenységi köröket.
- Ismeri a tevékenységbeli diszfunkciókat, érti azok fizikális, mentális és szociális aspektusait.
- Ismeri a tevékenységet és azok összetevőit elemző vizsgálati módszereket és eszközöket, az ergoterápiában alkalmazott hét lépcsős vizsgálati metódust, az alkalmazható teszteket, skálákat, indexeket

és az azokhoz tartozó dokumentációt. Ismeri az életminőséget vizsgáló teszteket, módszereket.

- Jól ismeri a személy - környezet - tevékenység kapcsolatát, érti azok összefüggéseit.
- Ismeri a személy motoros, szenzoros, kognitív, perceptuális, pszichoszociális és spirituális alkotóelemeit.
- Ismeri a környezet fizikai, szociális, kulturális és intézményes alkotóelemeit.
- Ismeri a tevékenység formáit a három fő területen, így a produktivitásban, mely a munkavégzést és tanulást jelenti, az alapvető, mindennapi tevékenységek területét vagy az eszközzel végzett napi tevékenységeket, illetve a szabadidős tevékenységek területét és a pihenéssel, alvással összefüggő tevékenységeket, és ismeri ezek komponenseit is.
- Ismeri a főbb csecsemő-gyermekgyógyászati, neurológiai, pszichiátriai, ortopédiai, traumatológiai, reumatológiai, belgyógyászati, érzékszervi megbetegedéseket, az azok által kiváltott funkciókiesést, akadályozottságot és korlátozottságot és azok ergoterápiás vonatkozásait, a tevékenység-alapú kezelést.
- Ismeri az ergoterápiás célokat, így a fizikális és mentális tevékenység-kivitelezés segítését, a csökkent képességek fejlesztését, az életminőség, autonómia növelését, a szociális szokások fenntartásának folytatását, pszichoszociális támogatás nyújtását és információ biztosítását az egyén és a gondozó személyzetnek, családnak.
- Ismeri a rövid és hosszú távú kezelési terv készítésének módszertanát, a kezelés eredményességének felmérését.
- Ismeri a rehabilitáció folyamatát, jól ismeri szakterületét, az ergoterapeuta szerepét, helyét a folyamatban. Ismeri a rehabilitációs multidiszciplináris team-munkában való részvétel módját.
- Ismeri az ergoterápiás kezelési lehetőségek széles palettáját, a tevékenység-kivitelezés komponenseinek módosítási lehetőségeit, a kompenzációs lehetőségeket, az adaptációkat, a deficit-specifikus tréninget és a szociális képesség tréninget.
- Ismeri a jelenlegi technológiát, a technikai rehabilitáció lehetőségeit, a technikai berendezéseket, egyénre szabott módosítások tervezési és kivitelezési lehetőségeit, a gyógyászati segédeszközök működési elvét, gyakorlati alkalmazhatóságukat, ismeri az egyéni adaptáció széles skáláját.
- Ismeri a beteg-, kliens -központú megközelítést, annak gyakorlati alkalmazhatóságát.

***b)* képességei**

- Képes azonosítani az egészség, funkcióképesség, károsodás, fogyatékosság, rokkantság biológiai és viselkedésbeli komponenseit, ezek kapcsolatát az emberrel és a társadalommal.
- Képes kiválasztani, alkalmazni és módosítani a megfelelő elméleteket, referencia kereteket, modelleket az ergoterápiás gyakorlatban és módszerekben, hogy a tevékenységbeli és az egészségi állapotnak megfelelő szükségletek találkozzanak.
- Képes a károsodásból, fogyatékosságból, rokkantásból adódó tevékenység-vesztés, funkciókiesés felmérésére, vizsgálatára és szakszerű dokumentálására az ergoterápiás eszközök, módszerek alkalmazásával.
- Érti és képes vizsgálni a személy - tevékenység - környezet kapcsolatát, képes analizálni, szelektálni és alkalmazni a tevékenységet, mint alapvető terápiás eszközt. Képes és törekszik a beteg-, kliensközpontú kapcsolat kiépítésére.
- Képes a biológiai, orvosi, humán, pszichológiai, szociális és foglalkozási tudományokból a releváns tudást szintetizálni és alkalmazni a tevékenység és részvétel elméletekkel.
- Képes az egyén tevékenységét, részvételét fejlesztő ergoterápiás terv készítésére a kapott vizsgálati eredmények alapján.
- Képes az ergoterápiás kezelés szakszerű kivitelezésére, segítő technológiák és módozatok kivitelezésére, környezeti adaptációk kidolgozására, tanácsadásra és a társadalmi részvétel serkentésére.
- Képes szoros kollaborációban együtt dolgozni egyénnel vagy csoporttal a tevékenységben való részvétel során az egészségfejlesztés, a prevenció, a re/habilitáció és kezelés területén.
- Képes a rehabilitáció teamben való munkára, jó szakmai kapcsolat kiépítésére.
- Képes közreműködni az akadálymentes fizikai és infokommunikációs környezet, a szállítóeszközök igényfelmérésében, kialakításában.
- Képes elmagyarázni a funkció és diszfunkció fogalmát a munka, a szabadidő és a mindennapi élet

tevékenységeiben.

- Képes ergoterápiás tanácsot adni a kliensnek, a csoportoknak és a gondozó személyzetnek, családnak egyaránt.
- Képes a kreatív problémamegoldásra, képes hatékonyan használni a szakmai és etikai okfejtést az ergoterápia folyamatában.
- Képes tevékenykedni a hozzáférhető és adaptív környezetért és segít előmozdítani a munkahelyi igazságosságot.
- Képes közösségekkel együttműködni, hogy a közösség egészségét és jóllétét előmozdítsa a tevékenységben való részvétel által.

***c)* attitűdje**

- Önálló munkavégzése során követi a szakmai utasításokat, protokollokat és tudományos módszereket, törekszik az evidenciákon alapuló ergoterápiás tevékenységre.
- Aktívan fejleszti elméleti és gyakorlati szakmai ismereteit, igénye van az önképzésre, nyitott az új kutatási eredményekre, kritikusan értékel és az információk és evidenciák széles körét alkalmazza, így biztosítva a naprakész és legjobb kezelést a kliens számára.
- Nagy felelősséggel rendelkezik a szakmai döntéshozatalban. Mérlegeli a több forrásból származó szakmai információt, szakirodalmat. Körültekintő, szakmájában kerüli a szélsőséges döntéseket, racionálisan gondolkodik.
- Hű a tényekhez, a valósághoz munkájában, őszinte és hiteles magatartásformát követ a szolgáltatást igénybe vevőkkel és kollégákkal szemben, mely a szakmai kompetenciák fenntartásával és fejlesztésével valósítható meg.
- Kritikusan alkalmazza az ergoterápiás gyakorlatot, biztosítva, hogy a középpontban a tevékenység, foglalkoztatás és annak kivitelezése álljon.
- A kliens-központú megközelítés elveit követve dolgozik, a kliens tevékenységbeli szükségletét állítva a középpontba. Tiszteli a kliens autonómiáját és méltóságát, törekszik a jóllét és önállóság minél magasabb szintű elérésére, szakmai munkájára jellemző az önzetlenség.
- Terápiás kapcsolatot épít ki, mely az ergoterápiás kezelés alapja. Nyitott az együttműködésre a klienssel, a gondozóival, a családtagokkal, előmozdítja a team-munkakapcsolatokat.
- Ismeri és hitelesen képviseli szakmája társadalmi és rehabilitációban betöltött helyét és szerepét.
- Törekszik az írásbeli és szóbeli kommunikációban az ismeretek közérthető közvetítésére.
- Szakmai szervezetben és fórumokon képviseli szakmáját, megismerteti tevékenységét más társszakmákkal, együttműködik a hatóságokkal.
- Nyitott az értékelésre, önértékelésre, fogékony a kezelés kimenetelének elemzésére, kész a változtatásra, módosításra, továbbfejlesztésre.
- Ösztönző szemlélettel bír az egészséges életmódra nézve.
- Érzékeny és fogékony a sokszínűségre, a kontextusbeli és személyes tényezőkre az emberi interakciókban, az egészségben és jóllétben. Az ergoterápiás szolgáltatások során méltányosság, pártatlanság és egyenlőség jellemzi, tiszteletben tartja mások értékeit, hiedelmeit, életfelfogását.
- Törekszik a tájékozottságra az egyén törvényes jogairól a szakmai tevékenységére vonatkozóan, hogy mindazok számára, akinek szükséges, biztosítva legyen a terápiás ellátás.
- Lehetővé teszi és megerősíti az egyén számára a választás szabadságát a személyes és társadalmi célok elérésében saját szakmáján belül.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Képes felelős szakemberként a megalapozott, önálló szakmai döntéshozatalra.
- Előkészíti, fenntartja és felülvizsgálja az ergoterápiás kezelés folyamatának dokumentációját.
- Önállóan, a szakma szabályai szerint vizsgálja a beteget, klienst az ergoterápiában használt hét lépcsős metódust alkalmazva.
- Az orvosi diagnózisra és a saját vizsgálataira alapozva önállóan kezelési célokat határoz meg, rövid- és hosszú távú kezelési tervet állít fel, elvégzi a tevékenység-alapú ergoterápiás kezelést, beavatkozást, azt önállóan értékeli.
- Tevékenységét szakmájának jogi és etikai szabályainak betartásával végzi, - megfelelve a magas szintű

helyi, regionális, nemzeti, európai jogszabályoknak és eljárásoknak, szakmai standardoknak és a munkáltató előírásainak. Az etikai normák követésével és a szakma előírásának megfelelően, a beteg, kliens érdekeit szem előtt tartva végzi ergoterápiás tevékenységét mind a diagnosztikus és terápiás, mind a szociális ellátás folyamában, fenntartva saját szakmai szerepkörét.

- Példamutató szakmai magatartás jellemzi, felelősséget vállal munkájáért, szakmai megnyilvánulásaiért, szakvéleményéért.
- Megérti a fontosságát és képes fenntartani a szakmai titoktartást, az adatvédelmet és szakmailag elkötelezett a megfelelő betegtájékoztatás iránt.
- Munkája során szakmai kötelezettséget vállal, felismeri a személyes felelősségvállalás fontosságát szakmai döntéseiben, felismeri a magas szintű szakmai standardok fenntartásának fontosságát, az önképzés szerepét.
- Élethosszig folytatja a tanulást, fejleszti a képességeit, elkötelezett az önképzésre, önművelésre, mellyel növeli az ergoterápiás szakmai ismereteit, öregbíti annak hírnevét.
- Tiszteletben tartja a beteg, kliens érdekeit, ismeri és betartja a szakmai és etikai normákat, beteg-, kliensközpontú kezelést biztosít.
- Munkája során nem diszkriminál, elismeri és tiszteletben tartja az egyének, csoportok véleményét, kulturális gyakorlatát; együttműködik az egészség, biztonság, jól-lét, egyenlőség és méltóság fejlesztését, előmozdítását célzó irányelvek és rendszerek kidolgozásában.
- Mint ergoterapeuta, magabiztosságot tanúsít az önigazgatás, önismeret, önreflexió területén és a saját korlátainak ismeretében.
- Mint autonóm szakember képes saját szakmai véleményalkotásra, ismeri saját tevékenységének határait, az adott helyzetet elemezve el tudja dönteni, mikor kell másik szakember véleményét kikérni, mikor van szükség konzultációra, felügyeletre. Hatékonyan együtt dolgozik más szakemberekkel, team-tagokkal.
- Tudatosan képviseli szakmája módszertanát, elfogadja más szakterületek módszertani sajátosságait.
- Felismeri a munkaterhelés és az erőforrások hatékony önmenedzselésének a szükségét, felismeri a helyes és megalapozott ergoterápiás igényt, hatékonyan használja ki az idejét és energiáit. Menedzseli az ergoterápia folyamatát, tisztelve a véges emberi és nem emberi forrásokat.
- Felismeri a szükségét a saját fizikai és mentális egészségének fenntartására szakmája magas szintű gyakorlásához.
- Felelősséget érez munkájának rendszeres felülvizsgálatára.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- ápolástudományok 4-6 kredit;
- táplálkozástudományok 2-5 kredit;
- gyógyszertudományok 2-4 kredit;
- természettudományok 6-8 kredit;
- bölcsészettudományok 6-8 kredit;
- társadalomtudományok 8-12 kredit.

8.1.2. A szakirányok további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

a) ápoló szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- ápolástudományok 75-85 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- mentéstudományok 5-10 kredit;

b) dietetikus szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,

- élelmiszer- és táplálkozástudományok 90-100 kredit;
c) gyógytornász szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,
- fizioterápia és mozgástudományok 90-100 kredit;
d) hang-, beszéd- és nyelésterapeuta
- elméleti- és klinikai orvostudományok 20-25 kredit,
- alkalmazott egészségtudományok 20-25 kredit,
- hang-, beszéd- és nyelésterapeuta szakmai ismeretek 70-90 kredit;
e) mentőtiszt szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,
- ápolástudományok 2-4 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- mentéstudományok 75-85 kredit;
f) szülésznő szakirány:
- ápolástudományok 10-15 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- szülésznői szakismeretek 80-90 kredit *g)* ergoterápia szakirány
- alkalmazott egészségtudományok 2-4 kredit
- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit
- ergoterápia szakismeretek 80-90 kredit
- fizioterápia és mozgástudományok 5-10 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama 14 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.

A szülésznői szakirány szakmai gyakorlatára vonatkozó további követelmények:

- Terhesgondozás, legalább 100 szülés előtti vizsgálat végrehajtása.
- Legalább 40 várandós anya gondozása és felügyelete.
- Legalább 40 szülés levezetése a hallgató által, ha ez nem teljesíthető a rendelkezésre álló várandós anyák hiánya miatt, ez a szám 30-ra csökkenthető, ha a hallgató asszisztál további 20 szülésnél.
- Aktív részvétel farfekvéses szülésnél. Ha ez nem lehetséges a farfekvéses szülések hiánya miatt, a gyakorlat végrehajtható szimulált helyzetben is.
- Bevezetés az epiziotómia kivitelezésébe és a varrat elkezdésébe. A varrás gyakorlása tartalmazza az epiziotómiát követő varrást és az egyszerű sebfelszakadás varrását. Végső esetben végrehajtható szimulált helyzetben is.
- 40 várandós nő felügyelete és gondozása veszélyeztetett terhesség vagy veszélyeztetett szülés vagy veszélyeztetett gyermekágyi időszak esetén.
- Legalább 100 gyermekágyas nő és egészséges újszülött gondozása és felügyelete (a vizsgálatot is beleértve).
- Különleges gondozást igénylő újszülöttek felügyelete és gondozása, beleértve a koraszülött, túlhordott, alacsony súllyal született és beteg újszülötteket.
- Kóros szülészeti vagy nőgyógyászati tüneteket mutató nők gondozása.
- A gyógyászatba és a sebészetbe történő bevezetés tartalmazza az elméleti útmutatásokat és klinikai gyakorlatot. A kiegyensúlyozott és összehangolt elméleti és gyakorlati képzés, valamint a klinikai gyakorlat együtt biztosítja a tudás és tapasztalat megfelelő módon történő megszerezését. A klinikai gyakorlatot - felügyelt szolgálatban töltött gyakorlat keretében - kórházi osztályon vagy a megfelelő hatóság vagy

személyek által felügyelt egészségügyi intézményben kell végrehajtani. A gyakorlat részeként a szülésznő hallgató részt vesz az érintett osztályok tevékenységében, felkészül a szülésznők tevékenységének felelősségére.

Az ápoló szakirány klinikai szakmai gyakorlatára vonatkozó további követelmények:

Ápolás gyakorlat megszerzése az általános orvostan és szakorvostan, az általános sebészet és szaksebészet, az aneszteziológia, a belgyógyászat, a bőrgyógyászat, az elmegyógyászat és pszichiátria, a fül-orr-gégészet, a gyermekgondozás és gyermekgyógyászat, az idősek gondozása és geriátria, az intenzív terápia, a közösségi ápolás, a neurológia, az onkológia, az otthoni ápolás, az oxyológia, a szemészet, a szülészet-nőgyógyászat, a terhesgondozás területein.

2. EGÉSZSÉGÜGYI GONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: egészségügyi gondozás és prevenció (Health Care and Disease Prevention)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- a szakképzettség:
  - népegészségügyi ellenőr
  - védőnő
  - dentálhigiénikus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Public Health Supervisor
  - Health Visitor
  - Dental Hygienist
- választható szakirányok: népegészségügyi ellenőr, védőnő, dentálhigiénikus

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 120 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az egészségtudomány eredményei alapján a betegségmegelőzés, egészségvédelem és egészségfejlesztés törvényszerűségeit ismerve gondozzák a társadalom egyéneit, közösségeit és elősegítik az egészségük fejlesztésének lehetőségeit. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az akalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az egészségügyi gondozás és prevenció területén a szakemberek

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri a szervezet biokémiai felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási valamint az anyagcsere folyamatokat.
- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.
- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció alapjait.
- Ismeri az asepsis-antisepsis, nozokómiális surveillance fogalmait, az elkülönített hulladékgyűjtés lényegét és menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását).
- Ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.
- Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.
- Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit; személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus egészségügyi ellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű egészségügyi ellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.
- Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.
- Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési és leszokási lehetőségeket. Ismeri a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.
- Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit és holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, az egészség-tanácsadás lényegét.
- Ismeri az egészségi állapotot meghatározó tényezőket, az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati vonatkozásait.
- Ismeri a gyógyszertan alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.

- Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.
- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.
- Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét, átfogó elméleti ismeretekkel rendelkezik az egészségügy gazdasági, vezetési és szervezési technikáira vonatkozóan, részletesen ismeri a humánerőforrás gazdálkodás alapjait, a minőség fogalmát, valamint annak alkalmazási, mérési és fejlesztési lehetőségeit az egészségügyben.
- Ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.
- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.
- Széles körűen ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.
- Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.
- Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.
- Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ellátás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.
- Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat.
- Ismeri a munkavállaló egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat és a munkaeszközök biztonságos használatát.
- Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

***b)* képességei**

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.
- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.
- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszicho-szomatikus szemlélet követésére, képes a beteg-egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.
- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően képes tájékoztatást nyújtani a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.
- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.
- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében, és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában, valamint az epidemiológiai ismeretek alapján képes értékelni adott területen élő lakosság egészségi állapotát és a prevenciós tevékenységek hatékonyságát.
- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.
- Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást, és a pácienst a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.
- Képes szakterületével összefüggő egészségfejlesztő, egészség-nevelő feladatok ellátására.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos tárolási kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.
- Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket, és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a gondozott életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.
- Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.
- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembe vételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok megelőzésére, felismerésére.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatásmódszertani és biostatisztikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában. Képes az adatok kezelésére, feldolgozására, a kapott eredmények prezentálására.
- Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

***c)* attitűdje**

- A magas szintű ellátás megvalósítása és a folyamatos fejlődés biztosítása érdekében nyitott az új eljárások, szakmai innovációk megismerésére.
- Holisztikus, proaktív szemlélettel rendelkezik.
- Fogékony az egészségtudomány tudományosan bizonyított eredményeinek megismerésére és alkalmazására.
- Az emberi élet és egészség védelmét középpontba állítva törekszik korrekt szakmai magatartásra.
- Nyitott mások véleményének figyelembevételére, kritikus mérlegelésére, empátiával viszonyul partnereihez, respektálja az egészségügyi ellátás és a népegészségügyi szolgáltatások különböző szintjein és szinterein tevékenykedő szakemberek tudását és képességeit, megbecsüli munkájukat, igényt tartva támogató együttműködésükre.
- Nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások követésére, nyitott új infokommunikációs eszközök, eljárások megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott az egészségügyi ellátórendszer folyamatszemlélete és az ellátás javítása iránt.
- Munkájában a prevenció szemléletét követve törekszik a betegségek megelőzésére, a veszélyeztető

tényezők, kórállapotok korai felismerésére.

- Kommunikációját egyénekkel és közösségekkel egyaránt empátia, felelősség, a jó szándék és a szakértelem meggyőző közvetítésére való törekvés hatja át.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját minden körülmények között felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal, szakterületének méltánylását elérve és elvárva végzi, mindenkor figyelembe véve és törekedve a kliensek, gondozottak jól-létére és elégedettségére.
- Felelősséggel végez egészségfejlesztő, egészségnevelő feladatokat, önállóan vagy team tagjaként.
- Személyes felelősségérzettel, szakmai önismerettel és minőségtudattal bír, igénnyel szaktudásának és készségeinek folyamatos fejlesztésére.
- Tudományosan és módszertanilag megalapozott szakmai döntéseit, valamint azok következményeit felelősséggel vállalja.
- Szakmai fejlődésének irányításában tudatosan és felelősséggel együttműködik.
- Felelősséget vállal az emberi élet és egészség védelmére irányuló tevékenységéért.
- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét egyéni munkaszituációban és teamben egyaránt.
- Felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért, tartalmáért.
- Önálló és felelős módon képes a kliens betegúton való vezetésére.
- A szakmai irányelveknek megfelelően, minőségi ellátást végez önállóan vagy team-tagként másokkal együttműködve.

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Népegészségügyi ellenőr szakirányon továbbá a népegészségügyi ellenőr

***a)* tudása**

- Ismeri a népegészségügyi hatósági feladatok végzésének szabályait.
- Ismeri a járványügyi állapotjelentés alapján megfelelő járványügyi vizsgálatok, baktériumhordozók felkutatásának és ellenőrzésének, továbbá a fertőző betegek nyilvántartásának és statisztikáinak értékelését.
- Ismeri a levegő-, víz-, talajszennyeződés, a szennyvíz, az épített környezet, valamint a hulladék emberre és a környezetére gyakorolt hatásait, az esetlegesen kialakuló környezeti károsodások megelőzésének, felszámolásának módozatait és lehetőségét.
- Ismeri az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségkárosodásokat, azok vizsgálati módszereit, továbbá az ételfertőzésre, ételmérgezésre gyanús megbetegedések tüneteit, valamint a szükséges intézkedéseket és az élelmiszerek előállítását, forgalmazását szabályozó előírásokat.
- Ismeri az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit, a megfelelő munkakörnyezet kialakításának feltételeit.
- Ismeri a kórházak, üzemek és intézmények üzemeltetésének higiénés feltételeit.
- Ismeri a szakterülettel összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.
- Ismeri az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére vonatkozó jogszabályokat, előírásokat, módszertanokat

***b)* képességei**

- Képes népegészségügyi hatósági tevékenység ellátására a jogszabályok alapján szükséges intézkedések megtételére és ellenőrzésére.
- Nem hatósági tevékenységi körében képes a vonatkozó jogszabályok alapján a megfelelő hatósági ellenőrzés eredményes lefolytatására.
- Képes járványügyi feladatok kezdeményezésére, megszervezésére és lebonyolítására.
- Képes járványügyi vizsgálatok eredményeinek elemzésére, értelmezésére, felhasználására és kritikus alkalmazására.
- Alkalmazza az élelmezéssel-táplálkozással, környezettel, munkakörnyezettel és munkavégzéssel kapcsolatban esetlegesen kialakuló károsodások megelőzésének, illetve felszámolásának módozatait.
- Szakterületével összefüggésben képes vizsgálata eredményeinek és a szükséges intézkedéseknek közérthető formában történő kommunikálására.
- Képes a lakosság egészségi állapotát javító helyi és központi egészségpolitikai koncepció kidolgozására

és megvalósítására.

- Képes nosocomialis surveillance megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes a lakosság egészségi állapotának monitorizálására, betegségmegelőző programok tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és értékelésére.
- Egészségmodellek alapján képes az egészséget meghatározó tényezők és az egészséget veszélyeztető kockázatok azonosítására, a mikro-szintű kockázatok elhárítására.
- Képes azonosítani az egészségre ható környezeti, foglalkozási, élelmiszerbiztonsági tényezőket, koncepcionális javaslatot tesz azok csökkentésére vagy elhárítására.
- Alkalmazza a szakterülettel összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.
- Képes az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére irányuló intézkedések végrehajtatására.
- Képes az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések előfordulása esetén a terjedés megakadályozására irányuló intézkedések végrehajtatására.

***c)* attitűdje**

- Hitelesen képviseli a népegészségügyi tevékenység gyakorlásában alapelveknek (esélyegyenlőség, partnerség, szolidaritás) tekintett értékeket.
- Tevékenységének korlátait respektálva, de lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a lakosság, illetve a rábízott közösség egészségi állapotának javítása érdekében.
- Megőrzi igényét ismereteinek és képességeinek folyamatos fejlesztésére.
- Koncepcionális javaslataival törekszik a népegészségügyi alapképzés javítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Hatósági feladatainak végrehajtása során kizárólag szakmai szempontok respektálásával kialakított bizonyítékokon alapuló véleményt alkot.
- Szaktudásával támogatja a határterületi tevékenységet kifejtő munkatársait.
- A népegészségügyi tevékenység etikai normáit követve tevékenykedik.
- Koncepcionális javaslatokat kezdeményez az egészséget támogató politikai döntésekben helyi szinten.

7.1.2.2. Védőnő szakirányon továbbá a védőnő

***a)* tudása**

- Ismeri a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat, módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket.
- Ismeri az életkorhoz kötött és lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésének módszereit, végrehajtását, a népegészségügyi célú méhnyakszűrési vizsgálat elveit, módszereit, eljárásait.
- Birtokolja a családtervezéssel, a szülésre és a szülői szerepre való felkészüléssel kapcsolatos ismeretanyagot, ismeri a csoportos egészségnevelés és a szülői csoportok vezetésének módszertanát.
- Ismeri a várandósság élettani és lélektani változásait, a terhességgel összefüggő kóros állapotokat, a terhességtől független betegségek hatásait a várandósságra.
- Ismeri a várandós gondozás folyamatát, a gondozásban szereplők feladatait, a várandós gondozás védőnői vonatkozásait.
- Ismeri a gyermekágyi időszak involúciós és evolúciós változásait, a gyermekágyas gondozás védőnői vonatkozásait, ismeri az újszülött újraélesztéséhez használt eszközöket, gyógyszereket, az újszülött újraélesztés folyamatát.
- Ismeri 0-18 éves korig az egészséges fejlődés jellemzőit (testi, lelki, szociális), a fejlődést meghatározó tényezőket, azok befolyásolásának lehetőségeit.
- Ismeri a különleges védőnői ellátást igénylő (koraszülött, kissúlyú, krónikus beteg, fogyatékkal élő, magatartási zavarral küzdő, szociálisan veszélyeztetett, eltérő fejlődésű) gyermekek gondozásának módszereit, ellátási formáit, útját.
- Ismeri az egészséget károsító magatartásformák kialakulásának folyamatát, egészségre gyakorolt hatásait, elhagyásukat segítő módszereit.
- Ismeri az egyes életkorokhoz és állapotokhoz igazodó egészséges táplálkozási elveket, dietoterápiás lehetőségeket, irányelveket.

- Ismeri az anyatejes táplálás egészségre gyakorolt hatásait, a szoptatás támogatás módszereit.
- Ismeri a kliensek, gondozottak jogait és azok érvényesítésének lehetőségeit, a szociális- és gyermekvédelmi ellátás rendszerét, a családokat, gyermekeket, gondozottakat veszélyeztető tényezőket, helyzeteket, azok rizikótényezőit, valamint az adott helyzetnek megfelelő teendőket, a jelzőrendszer tagjaként ellátandó feladatokat.
- Ismeri és értelmezi az interkulturális együttéléshez kapcsolódó személyes, csoportos megközelítés nehézségeit, az interkulturális konfliktusok alapjait.
- Ismeri a védőoltási tevékenységre vonatkozó hazai gyakorlati feladatokat, továbbá az oltásokkal kapcsolatos általános és specifikus indikációkat, kontra indikációkat, az oltóanyagok beszerzésére, tárolására, felhasználására, az oltási nyilvántartásokra, jelentésekre vonatkozó kötelezettségeket, szakmai ismereteket, előírásokat illetve ajánlásokat.
- Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, módszertani leveleit, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit.
- Ismeri szakterületének dokumentációit, azok előállításának, kezelésének szabályait, adatszolgáltatási kötelezettségeinek formáit és módját, valamint ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.
- Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait.

***b)* képességei**

- Képes az egyén, a család és a közösség szükségleteire alapozottan a védőnői gondozási célok megfogalmazására, megállapítására, gondozási terv készítésére, a folyamatos gondozás végrehajtására.
- Képes a 0-18 év közötti korosztály életkorhoz kötött szűrővizsgálatainak szervezésére, a védőnői kompetenciába tartozó (jogszabályban előírt) feladatok végrehajtására, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésére, népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzésére.
- Képes a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadásra, az anyaságra, szülői szerepre való felkészülés támogatására, valamint szülői csoportok szervezésére, támogatására.
- Képes a várandós anyák (jogszabályban rögzített) célzott individuális, folyamatos gondozására, védőnői kompetenciába tartozó vizsgálatok és feladatok elvégzésére.
- Képes a gyermekágyas nők ápolására, gondozására, az aktuális állapotuknak és szükségletüknek megfelelő ellenőrző vizsgálatok elvégzésére, kompetencia körén belül.
- Képes az újszülött újraélesztésére.
- Képes az adott korosztály fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlettségi szintből adódó problémák észlelésére, azonosítására és kompetencia határain belül intézkedések meghozatalára.
- Képes a különleges védőnői ellátást igénylő (koraszülött, kissúlyú, krónikus beteg, fogyatékkal élő, magatartási zavarral küzdő, tanulásban akadályozott, az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, a hátrányos és veszélyeztetett, eltérő fejlődésű) gyermekek azonosított és értékelt szükségleteiből kiinduló, reális gondozási célok meghatározására, a védőnői gondozás megvalósítására.
- Képes a káros szokások és szenvedélyek megelőzésében, leszokásában segítségnyújtásra, szükség esetén szakemberhez való irányításra.
- Képes a szoptatás és az anyatejes táplálás figyelemmel kísérésére, az anyatejes táplálásra való ösztönzésre, a szoptatás módszereinek tanítására, szoptatási problémák esetén segítségnyújtásra.
- Képes az egészséges táplálkozás irányelveinek hiteles közvetítésére, a leggyakoribb gyermek és felnőttkori betegségek étrendi kezelési alapelveinek átadására, betartásának segítésére a saját kompetencia határainak megfelelően.
- Képes a családokhoz, gyermekekhez és az egészségügyi ellátáshoz kötődő jogokról, az ezekhez kapcsolódó kötelességek megjelölésével tájékoztatást adni, valamint a családokat megillető szociális ellátásokról információt nyújtani.
- Saját szakterületén belül képes az interkulturális háttértényezők felderítésére, a kulturális különbségekből adódó működések egymástól való elkülönítésére.
- Képes a védőoltásokkal kapcsolatos (jogszabályban, módszertani levélben rögzített) szervezési, nyilvántartási, jelentési feladatok ellátására.

- Képes saját szakterületének megfelelően a gyermekeket, gondozottakat veszélyeztető tényezők és azok rizikófaktorainak azonosítására.
- Képes eleget tenni jelzési kötelezettségének, továbbá kompetenciájának megfelelően önállóan vagy team-munkában a veszélyeztető tényezők elhárítására, abban való közreműködésre.
- Képes szakmai tudásának hatékony alkalmazására, a szakmai irányelvek, protokollok, jogszabályok, módszertani levelek betartására, valamint a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására.
- Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, továbbá a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára.
- Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására.

***c)* attitűdje**

- Védőnői munkája minőségelvű.
- Törekszik az egyéni élettörténetekre és megküzdési stratégiákra támaszkodó, adaptív, individuális, célzott gondozás megvalósítására.
- Törekszik a gondozott érzés- és gondolatvilágába belehelyezkedni tudó, empatikus hozzáállásra.
- Nyitott a folyamatos önreflexióra és önismeret-fejlesztésre.
- Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással rendelkezik.
- Nyitott az interperszonális kapcsolatok kialakítására, a csoportos munkába való beilleszkedésre, illetve annak megszervezésére.
- Elkötelezett a státusz- és kompetenciabeli különbségek megfelelő módon való kezelésére és kompetenciahatárainak betartására.
- Törekszik az önszabályozás keretében a hivatás szabályai ellen vétők figyelmeztetésére.
- A gondolkodása partnerközpontú, elfogadja az együttműködés fontosságát.
- Emberközpontú, gyermekközpontú szemlélete lehetővé teszi, hogy az adott életszakaszhoz kötődő adekvát megoldásokat megtalálja.
- Elfogadó attitűddel alkalmazkodik a gondozottak igényeihez, az aktuális körülményekhez és helyzetekhez.
- Önmaga is elkötelezett az egészség védelme, az egészségtudatos magatartás kialakítása iránt.
- Egészséges önbizalom, becsvágy, az önmegvalósítás igénye jellemzi, folyamatosan törekszik arra, hogy személyiségében és hivatásában is fejlődjön.
- Fogékony az egészség megőrzésével kapcsolatos új ismeretek befogadására.
- Elkötelezett az anyatejes táplálás támogatására.
- Szociális és interkulturális érzékenység, előítélet nélküli attitűd jellemzi.
- Az interkulturális háttér, attitűd és identitást meghatározó szerepét az ellátás megvalósításában figyelembe veszi.
- A védőoltások betegségek megelőzésében betöltött szerepének kedvező megítélése.
- Az interkulturális háttér, attitűd és identitást meghatározó szerepét az ellátás megvalósításában figyelembe veszi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Védőnői munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi.
- Társadalmi érzékenységen alapuló közösségi felelősségérzettel és önálló feladatvállalási igénnyel rendelkezik.
- Felelősséggel használja a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat és módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket.
- Szakmai ismereteire alapozva, a problémahelyzetet strukturálja, és a gondozási folyamat során felmerülő veszélyeztető tényezőket önállóan elhárítja.
- Felelősséget vállal a rábízottakért, akár egyes személyekről, akár csoportokról van szó.
- Tetteiért, megnyilatkozásaiért felelősséget vállal.
- Önállóan vagy team tagjaként beteg-edukációt végez.
- Tudatossá válik a másság elfogadása. Felelősséggel végzi az eltérő szocializációs hátterű gondozottak

ellátását.

- Társszakmák munkatársaival csapatmunkában való részvételre képes.
- Megfelelő és egységes színvonalú védőnői ellátáshoz való hozzáférést biztosít, az ellátás akadályait igyekszik elhárítani.
- Megfelelő, szakmailag megalapozott tájékoztatással lehetővé teszi, hogy a gondozott dönthessen, annak kompetenciáit erősíti.
- Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékok figyelembevételére képes. Szakmai kutatások elősegítését kötelességének érzi.
- Az egészségügyi erőforrások felhasználásánál törekszik a párhuzamosság elkerülésére, a felesleges kiadások megszüntetésére.
- Felelőssége kiterjed a szakmai tevékenysége közben felmerülő érdekkonfliktusok felismerésére és elhárítására.

7.1.2.3. Dentálhigiénikus szakirányon továbbá a dentálhigiénikus

***a)* tudása**

- Ismeri az orális régió struktúráinak fejlődését, felépítését, szerkezeti sajátosságait, e struktúrák fiziológiás, diszfunkcionális és patológiás funkcionális működéseit, valamint az orális régiónak a szervezeti belső és a külső környezettel kialakuló viszonyait.
- Ismeri a gyakoribb fog- és szájbetegségek és a szájtünetekkel is járó általános betegségek etiopatogenezisét, valamint az egyén általános egészségi állapota és a szájüreg egészségi állapota közötti összefüggéseket, valamint képes azonosítani azok testi, pszichológiai, szociális és kulturális hátterét.
- Ismeri a gyakoribb orális és a szájtünetekkel is járó általános betegségek rizikójának felmérésében és diagnosztikájában alkalmazott korszerű feltáró eljárások és módszerek lényegét, azok várható információit, e vizsgálatok indikációit és kontra-indikációit, kockázati tényezőit és az eredmények diagnosztikus értékét.
- Ismeri a különböző életkorokhoz, egészségi állapotokhoz vagy megváltozott egészségi állapotokhoz, megváltozott élethelyzetekhez kapcsolódó, továbbá a szociálisan, kulturálisan hátrányos helyzetű egyének és közösségek fog- és szájbetegségeinek és a szájtünetekkel is járó szisztémás betegségek folyamatalapú professzionális dentálhigiénikusi primer prevenciós, diagnosztikus, terápiás és rehabilitációs feladatait.
- Ismeri a munkája során alkalmazható eljárásokhoz és módszerekhez kapcsolódó elvárásokat és jogi felelősségi alakzatokat, az infekciókontroll, munkavédelmi, munkabiztonsági, tűzvédelmi és környezetvédelmi alapelveket, adatkezelési szabályokat, valamint azok gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri az orális egészségmegőrzésben, egészségfejlesztésben alkalmazható egyéni és közösségi stratégiák és módszerek elvi alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a fogak és az állkapocs friss baleseti sérüléseinek, a fogászati, dentálhigiénikusi ellátás során fellépő sürgősségi ellátást igénylő állapotok etiológiai tényezőit, megelőzési lehetőségeit, elsődleges ellátásuk alapelveit.
- Ismeri az orális egészség intézményrendszerének felépítését és működését, az abban elfoglalt helyét és szerepét, etikai és jogi felelősségét, különösen a fogorvosi praxis működésének etikai, jogi, adminisztratív és gazdasági szabályozási előírásait, finanszírozási technikáit.
- Ismeri a tudományos kutatás módszereit saját szakterületére vonatkozóan.
- Ismeri szakmai tudásának szinten tartásához, fejlesztéséhez, élethossziglani tanulás alapelveit, a szakmai információszerzés és készségfejlesztés formális és informális lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Képes a primer prevenció keretében az orális egészség megőrzése és fejlesztése érdekében egyéni és közösségi kockázati tényezők azonosítását követően egyéni és csoportos egészségfejlesztő tevékenységet tervezni, szervezni, kivitelezni és értékelni.
- Képes a kliensek, betegek orális egészség deficitjét, a parodontális állapot változásait, a társult szisztémás betegségek hatását a beteg orális egészségi állapotára, a szükséges profilaktikus és definitív terápiás szükségletekre, valamint a szükséges dentálhigiénikusi kezelés kimenetelére vonatkozóan felmérni, kiértékelni és dokumentálni, a vizsgálatok eredményeinek, az észlelt elváltozások ismeretében szükség esetén a páciens, páciensek betegútját menedzselni, kezelőorvosnak referálni, fogorvosi vagy egyéb szakorvosi konzíliumot kérni, szakorvosi kezelést kezdeményezni.

- Képes különböző életkorú, egészséges, illetve megváltozott egészségi állapotú, továbbá szociálisan, kulturálisan hátrányos helyzetű egyének és közösségek orális egészségének, szájhigiénés állapotának optimalizálása, illetve fejlesztése érdekében az ellátási, gondozási folyamat, mint munkamódszer alkalmazásával a dentálhigiénikusi nem sebészi parodontális kezeléseken túl egyéb fogászati (konzerváló fogászati, protetikai, esztétikai fogászati, fogszabályozó) terápiás és parodontális műtéti és szájsebészeti utógondozást végezni.
- Képes a dentálhigiénés ellátás során fellépő fájdalmat megelőzni, infiltrációs és felszíni érzéstelenítést végezni, a folyamat elvégzése során vagy után fellépő esetleges szövődményeket elhárítani.
- Képes a fogak és az állkapocs friss baleseti sérüléseit, valamint a dentálhigiénikusi ellátás során fellépő sürgősségi ellátást igénylő állapotokat elsődlegesen ellátni, vagy ellátásukban közreműködni, illetve a beteg további ellátásáról intézkedni.
- Képes munkája során a fertőzéseket megelőzni, a munkájában előforduló biztonsági, egészségkárosodási, környezetvédelmi és minőségi kockázatokat minimalizálni.
- Képes munkájában az etikai alapelveket követni és a szakmáját szabályozó jogi szabályok változását követni és betartani.
- Képes saját és a hozzá tartozó munkatársak munkáját szervezni, dentálhigiénés szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, kivitelezésében és értékelésében más szakmák képviselőivel együttműködni, információkat megosztani.
- Képes szakmája gyakorlati és elméleti fejlődéséhez hozzájáruló kutatásokban közreműködni.
- Képes saját szakmai fejlődése érdekében szakmai ismereteit bővíteni, képességeit fejleszteni, munkatársainak szakmai fejlődését segíteni, és a hallgatók klinikai gyakorlatát vezetni, segíteni és munkájukat értékelni.

***c)* attitűdje**

- A kliens, beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete, a másik feltétel nélküli elfogadása, partnerség, szociális és interkulturális érzékenység, valamint előítélet mentesség jellemzi.
- A változások iránti nyitottság, a magas szintű ellátás megvalósítása, a tudományos megalapozottság és a napi gyakorlattal igazolt paradigmák alkalmazása, továbbá a probléma-alapú, cél-, illetve eredményorientált, kliens- és betegközpontú, minőségelvű, és költségtudatos munkavállalói magatartás jellemzi.
- Munkáját holisztikus és reflektív szemlélettel, interdiszciplináris megközelítéssel, az érvényes eljárási protokollokat követve végzi.
- Az emberi élet védelmét középpontba állítva törekszik a humánus és korrekt szakmai magatartásra, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással rendelkezik.
- A dentálhigiénikus szakma társadalmi szerepét, értékeit elfogadja és hitelesen közvetíti.
- Csapatmunkára való hajlandóság, kezdeményező-készség, együttműködési készség, kompromisszumkeresés, rugalmasság, valamint mások iránti érdeklődés, tisztelet és tolerancia jellemzi.
- Törekszik arra, hogy személyiségében és hivatásában is folyamatosan fejlődjön.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Dentálhigiénikusi munkáját minden körülmények között felelősen, a jogszabályokban meghatározott módon, a szakmai eljárási protokollokat betartva önállóan, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal, továbbá mindenkor figyelembe véve és törekedve a kliensek jól-létére és elégedettségére végzi.
- Tevékenységét hivatásszerűen, szakmája etikai és jogi normáinak betartásával végzi.
- Felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz és beavatkozásokhoz szükséges anyagokat, eszközöket és berendezéseket, valamint gondoskodik azok beszerzéséről és karbantartásáról.
- A teamben szakmai munkájáért és kommunikációjáért, illetve az általa vezetett team tevékenységéért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó egészségtudományok 10-15 kredit

- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit
- ápolástudományok 3-5 kredit
- táplálkozástudományok 2-4 kredit
- gyógyszertudományok 2-4 kredit
- természettudományok 8-12 kredit
- bölcsészettudományok 10-12 kredit
- társadalomtudományok 10-12 kredit

8.1.2. A szakirányok további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

a) népegészségügyi ellenőr szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- népegészségügyi szakismeretek 85-100 kredit;

b) védőnő szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 12-15 kredit,
- ápolástudományi ismeretek 3-5 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- védőnői szakismeretek 70-80 kredit;

c) dentálhigiénikus szakirány:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- dentálhigiéniai szakismeretek 70-80 kredit.

8.1.3. A választható specializációkat is figyelembe véve népegészségügyi ellenőr, védőnő, dentálhigiénikus szakma igényeinek megfelelő szakterületekről szerezhető speciális ismeret, amelynek kreditértéke a szakirányhoz kapcsolódóan a képzés egészén belül legfeljebb 50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 10 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.

3. EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEZŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: egészségügyi szervező (Health Care Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: egészségügyi szervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Health Care Manager
- választható specializációk: egészségbiztosítás, egészségügyi ügyvitelszervező, egészségturizmus-szervező

3. Képzési terület: orvos és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 11 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja egészségügyi szervező szakemberek képzése, akik az egészségügy, az egészségturizmus, valamint a társadalom- és humánbiztosítás működésének törvényszerűségeit felismerve és átlátva képesek magas színvonalon ellátni a felsorolt területek informatikai, adatszolgáltatási, gazdálkodási, tervezési és elemzési, valamint szervezési feladatait. Képesek az egészségügy működéséhez szükséges és működése során keletkezett információk rögzítésére, tárolására, visszakeresésére, hatékony kiértékelésére, valamint az informatikai rendszerek üzemeltetésére. Képesek továbbá az egészségturisztikai piacban rejlő lehetőségek felismerésére, kiaknázására, ugyanakkor komplex egészségturisztikai projektek megtervezésére és kivitelezésére. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az egészségügyi szervező

***a)* tudása**

- Ismeri a számítógép működését, szoftver és hardver elemeit, valamint felhasználói szintű kezelését, ismeri az alapvető irodai (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő, adatbázis-kezelő) programok működését, valamint a számítógépes hálózatok működésének elveit.
- Klinikai ismereteinek birtokában megérti az egyes betegségek természetét, ismeri az egészségügyi ellátórendszer felépítését, és képes rendszerbe foglalni a betegeket és az egészségügyi ellátásokat.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.
- Matematikai és statisztikai ismereteinek birtokában képes statisztikák, jelentések és beszámolók elkészítésére, az adatok elemzésére, és az adatszolgáltatások teljesítésére.
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat.
- Széleskörűen ismeri a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.
- Ismeri a közgazdaságtan alapvető összefüggéseit, az intézményi gazdálkodás szabályait, valamint rendelkezik feladatai ellátásához szükséges pénzügyi és számviteli ismertekkel.
- Ismeri az egészségügyi intézmények finanszírozási alapelveit, módszereit, valamint a kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségeket.
- Elemzi és értelmezi a kontrolling rendszer működését és az abban szereplő adatokat.
- Ismeri a társadalom-, és a humánbiztosítás rendszerét, megérti működésüket, a releváns elszámolási és adatszolgáltatási rendszerek működési metódusait.
- Ismeri a menedzsment tudomány alapelveit, megérti az egészségügyi menedzsment sajátosságait, felismeri alkalmazásuk feltételeit a gyakorlatban.
- Ismeri az adatvédelem legfontosabb előírásait és az egészségügyi adatok kezelésének sajátosságait.
- Ismeri az elektronikus szolgáltatások működését, egészségügyi alkalmazásuk lehetőségeit.
- Ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét.

- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.
- Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).
- Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos törvényi előírásokat, és az uniós szabályokat.
- Ismeri a munkavállaló egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, valamint a munkaeszközök biztonságos használatát.

***b)* képességei**

- Készség szinten alkalmazza a számítógépeken működő operációs rendszereket és irodai programokat.
- Megérti a számítógépes hálózatok működési elveit, képes azonosítani a leggyakoribb számítástechnikai problémák lehetséges okait.
- Klinikai és egészségügyi szervezési ismereteit felhasználva képes megszervezni a páciens komplex egészségügyi ellátását.
- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó etikai normák és jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket.
- Kompetenciahatárainak megfelelően képes tájékoztatást nyújtani a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.
- Matematikai és statisztikai ismereteit felhasználva statisztikákat, jelentéseket és beszámolókat készít, adatokat elemez, és az adatszolgáltatások készít elő és teljesít.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is.
- Képes hatékonyan kommunikálni a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes szakmai kommunikációra a szakterületén vagy az egészségügy más területén dolgozó szakemberekkel.
- Alkalmazza közgazdasági ismereteit a szakmai munka során, felhasználja pénzügyi és számviteli tudását a feladatai ellátásához, részt vesz az intézmények gazdálkodási folyamatainak megvalósításában.
- Munkája során alkalmazza az egészségügyi finanszírozás alapelveit és módszereit, működteti az intézmény kontrolling rendszerét.
- Képes a társadalom-, és humánbiztosítás folyamatainak áttekintésére és értelmezésére, megoldja a munkakörébe tartozó elszámolási és adatszolgáltatási feladatokat.
- Munkája során alkalmazza az egészségügyi menedzsment elméleteit, felhasználja a menedzsment gyakorlati módszereit munkateljesítményének hatékonyabbá tétele és beosztottainak irányítása érdekében.
- Munkája során alkalmazza az adatvédelem alapelveit, képes az adatkezelési és továbbítási feladatok jogszabályoknak megfelelő módon történő ellátására.
- Megérti az elektronikus szolgáltatások működési elveit, képes azonosítani az ilyen rendszerek leggyakoribb hibáit, működési problémáit.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatásmódszertani és biostatisztikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.
- Képes az adatok kezelésére, feldolgozására, a kapott eredmények prezentálására.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, amelyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.
- Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, a balesetvédelmi és a tűzvédelmi előírásokat.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a számítástechnika fejlődésének nyomon követésére, törekszik informatikai tudásának továbbfejlesztésére.
- Érzékeny a páciensek valós egészségügyi szükségleteire, támogatja őket az egészségügyi ellátás során,

és egészségi állapotuknak megfelelő empátiával kezeli a betegeket.

- Fogékony az egészségügyi jog változásainak folyamatos internalizációjára, fontosnak érzi a jogszabályok és etikai szabályok betartását és betartatását szakmai munkája során.
- Elfogadja a statisztikai adatgyűjtés szabályait, felismeri a valid adatszolgáltatás fontosságát.
- Fontosnak tartja személyiségének fejlesztését a pácienseken és munkatársakkal való hatékonyabb kommunikáció érdekében.
- Nyitott a közgazdasági problémák megértésére.
- Nyitott az egészségügyi finanszírozás módszereiben bekövetkező változásokra, törekszik az ebben rejlő gazdasági előnyök mind teljesebb kiaknázására.
- Érdeklődik a társadalom-, és humánbiztosítás folyamatai iránt, törekszik a felmerülő elszámolási és adatszolgáltatási feladatok magas szintű ellátására.
- Elfogadja az adatvédelmi szabályokat, fontosnak tartja azok maradéktalan érvényesülését, és támogatja az adatvédelmi felelős munkáját.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes felhasználói szintű informatikai feladatok megoldására, együttműködik az informatikai rendszer üzemeltetését végző munkatársakkal.
- Együttműködik az egészségügyi ellátórendszer szereplőivel a páciensek optimális ellátásának megteremtése érdekében.
- Felelősséget érez a jogszabályok és a vonatkozó etikai elvek betartására vonatkozóan szakmai munkája során.
- Önállóan készíti el a statisztikákat, jelentéseket, beszámolókat, felelősséget vállal azok tartalmáért és a statisztikai adatszolgáltatás szabályszerűségéért.
- Együttműködik a pácienseken és munkatársaival a kommunikációs folyamatban.
- Kezdeményezi a közgazdasági szemlélet megerősítését a feladatellátásban.
- Önállóan végzi az egészségügyi intézmények finanszírozásával kapcsolatos teendőit, felelősséget vállal a finanszírozás és kontrolling szervezeti egységben betöltött, munkakörébe tartozó feladatainak ellátásáért.
- Felelősséget érez társadalom-, és humánbiztosítási ismereteinek naprakészsége tekintetében, önállóan látja el a munkakörébe tartozó elszámolási és adatszolgáltatási feladatokat.
- Együttműködik munkatársaival, felkérésre vezető szerepet lát el munkacsoportjában, felelősséget vállal az általa vezetett munkatársak tevékenységéért a munkajogi szabályoknak megfelelően.
- Együttműködik az adatvédelmi felelőssel, felelősséget vállal az adatok szabályszerű kezelésért és továbbításáért.
- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó etikai és jogi kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait

7.1.2. Az egészségbiztosítás specializáción továbbá az egészségügyi szervező

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszerét, a dokumentációs és informatikai rendszereik működését, valamint az adatszolgáltatási rendszereiket.
- Ismeri a társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások megállapításának, számfejtésének szabályait és eljárásrendjét.
- Ismeri a közigazgatási hatósági eljárások szabályait, valamint megérti annak összefüggéseit a társadalombiztosítási ellátások megállapítása során alkalmazott eljárásokkal.
- Ismeri az egészségügyi intézmények, a társadalom- és a humánbiztosítási szervek tevékenységének pénzügyi, számviteli és adózási folyamatait.
- Ismeri az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények ellenőrzésének rendszerét, valamint az ellenőrzés pénzügyi, számviteli és jogi szabályait.
- Ismeri az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszerét, rendszerbe foglalja az abból kinyert információkat.
- Ismeri a társadalombiztosítási és családtámogatási kifizetőhelyek működésének szabályait,

eljárásrendjét, megérti működésüket, felismeri a kifizetőhelyek eljárásrendjének fejlesztendő pontjait.

- Ismeri az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszerét.
- Elemzi és értelmezi a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint az egyéb egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatokat, továbbá az elemzés legújabb módszertanát.
- Ismeri a kutatásmódszertan alapvető eszköztárát, etikai és jogi kereteit, valamint az egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások speciális módszereit.

***b)* képességei**

- Munkája során alkalmazza a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszeréről szerzett ismereteit, közreműködik a dokumentációs és informatikai rendszereik működtetésében, valamint adatszolgáltatási tevékenységet végez.
- Társadalombiztosítási- és családtámogatási ellátások megállapítására és számfejtésére vonatkozó ismereteit felhasználva megoldja a felmerülő adminisztrációs feladatokat, megszervezi az igényelbírálás és számfejtés folyamatát.
- Munkája során alkalmazza a közigazgatási hatósági eljárások szabályait, felhasználja ezen ismereteit a társadalombiztosítási ellátások megállapítására, számfejtésére vonatkozó eljárásokban.
- Alkalmazza pénzügyi, számviteli és adózási ismereteit az egészségügyi intézmények, társadalom- és humánbiztosítási szervek tevékenységének ellátására irányuló munkavégzése során.
- Megszervezi az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények ellenőrzését, alkalmazza az ellenőrzésre vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteit az ellenőrzési folyamat jogszerűségének és hatékonyságának érdekében.
- Megtervezi és működteti az egészségügyi intézmények kontrolling és minőségbiztosítási rendszerét, fejleszti azokat a vezetői iránymutatásoknak megfelelően.
- Alkalmazza szakmai ismereteit a társadalombiztosítási és családtámogatási kifizetőhelyek működésével kapcsolatosan, megszervezi és működteti a kifizetőhelyek adminisztrációs, dokumentációs és adatszolgáltatási tevékenységét.
- Megszervezi az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények adminisztrációs és dokumentációs rendszereit, felhasználja ismereteit az adatszolgáltatási és dokumentációs problémák megoldására.
- Képes demográfiai, mortalitási, morbiditási, egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok elemzésére, az alkalmazott elemzési technikák fejlesztésére.
- Képes magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások megtervezésére és kivitelezésére, az alkalmazott kutatás-módszertani technikák továbbfejlesztésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszeréről szerzett ismereteinek bővítésére, támogatja a dokumentációs és informatikai rendszerek működését és az adatszolgáltatási tevékenységet.
- Érdeklődik a társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások megállapításának, számfejtésének szabályai iránt, fontosnak tartja a szabályoknak megfelelő működését.
- Elfogadja a közigazgatási hatósági eljárás alapelveinek, szabályainak alkalmazását, törekszik a jogszerűség maradéktalan betartására eljárásai során.
- Érzékeny az egészségügyi intézmények, a társadalom- és humánbiztosítási szervek tevékenységének pénzügyi, számviteli és adózási folyamataiban bekövetkező változásokra.
- Fontosnak tartja az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények ellenőrzését, felismeri a működési hiátusait, támogatja a munkatársakat a munkafolyamatok korrigálása érdekében.
- Törekszik az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszerének mind teljesebb megismerésére, és a vezetői igényeknek megfelelő fejlesztésére.
- Fontosnak tartja a társadalombiztosítási és családtámogatási kifizetőhelyek szabályszerű működését, fogékony az ügyfelek problémáinak megoldására, és elkötelezettséget mutat a szolgáltatások színvonalának fejlesztésére.
- Törekszik az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények adminisztrációs és dokumentációs rendszereinek magas szintű működtetésére.
- Fontosnak tartja a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint más egészségügyi, egészség-

gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok elvárásoknak megfelelő elemzését, kezdeményezi az elemzések módszertanának fejlesztését.

- Törekszik magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások elvégzésére, támogatja kutatócsoportját, elkötelezettséget mutat a kitűzött célok megvalósítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Együttműködik munkatársaival a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszereei működéséhez, valamint az adatszolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó feladataik ellátásában, önállóan látja el munkaköréhez kapcsolódó feladatait.
- Társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások megállapítására és számfejtésére vonatkozó ismereteit felhasználva önállóan látja el a munkakörébe tartozó felmerülő adminisztrációs feladatokat, vezetői szerepet lát el az igényelbírálás és számfejtés folyamatának szabályszerű lebonyolításában.
- Felelősséget érez a közigazgatási hatósági eljárások szabályainak betartásáért munkavégzése során, kezdeményező szerepet lát el a hatósági eljárásokra vonatkozó belső eljárásrendek összehangolása során.
- Önállóan ellátja a munkakörébe tartozó pénzügyi, számviteli és adózási feladatokat, együttműködik az egészségügyi intézmények, a társadalom- és a humánbiztosítási szervek gazdasági tevékenységet végző szervezeti egységeivel.
- Önállóan látja el az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények ellenőrzéséhez kapcsolódó munkaköri feladatait, felelősséget vállal az általa végzett ellenőrzés jogszerűségéért, együttműködik az ellenőrzési folyamat során az illetékes hatóságokkal.
- Önállóan látja el az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszeréhez kapcsolódó munkaköri feladatait, együttműködik munkatársaival a minőségbiztosítási és kontrolling rendszer működtetése során.
- Önállóan látja el a társadalombiztosítási és családtámogatási kifizetőhelyek működéséhez kapcsolódó munkaköri feladatait, vezetői szerepet tölt be a kifizetőhely feladatainak ellátásában, együttműködik munkatársaival, valamint az ellenőrzést végző hatóságokkal és vezetőként felelősséget érez a munkavégzés színvonaláért.
- Önállóan látja el az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszerének működéséhez kapcsolódó munkaköri feladatait.
- Felelősséget érez a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint más egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok magas színvonalú elemzéséből levont következtetések helytállóságáért, kezdeményezi az elemzés módszertanának fejlesztését.
- Önállóan képes magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások megtervezésére és megvalósítására.

7.1.3. Az egészségügyi ügyvitelszervező specializáción továbbá az egészségügyi szervező

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszerét, a dokumentációs és informatikai rendszereik működését, valamint az adatszolgáltatási rendszereiket.
- Ismeri az egészségügyi intézmények, a társadalom- és humánbiztosítási szervek tevékenységének pénzügyi, számviteli és adózási folyamatait.
- Ismeri az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszerét, rendszerbe foglalja az abból kinyert információkat.
- Ismeri az egészségügyi és a társadalombiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszerét.
- Elemzi és értelmezi a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint más egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatokat, ismeri az elemzés legújabb módszertanát.
- Ismeri a kutatásmódszertan alapvető eszköztárát, etikai és jogi kereteit, valamint az egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások speciális módszereit.
- Átfogó tudással rendelkezik az egészségtudomány területén alkalmazott digitális eszközökről.
- Ismeri az egészségügyi ellátást közvetlenül vagy közvetetten támogató egyszerű és komplex informatikai rendszerek működési elvét.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az adatok informatikai eszközökkel történő feldolgozásának

követelményeiről, eszközeiről és módszereiről.

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a számítógépes rendszerek fejlesztését támogató módszertanokról.

***b)* képességei**

- Munkája során alkalmazza a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszeréről szerzett ismereteit, közreműködik a dokumentációs és az informatikai rendszereik működtetésében, valamint adatszolgáltatási tevékenységet végez.
- Alkalmazza a pénzügyi, a számviteli és az adózási ismereteit az egészségügyi intézmények, a társadalom- és humánbiztosítási szervek tevékenységének ellátására irányuló munkavégzése során.
- Megtervezi és működteti az egészségügyi intézmények kontrolling és minőségbiztosítási rendszerét, fejleszti azokat a vezetői iránymutatásoknak megfelelően.
- Megszervezi az egészségügyi és társadalombiztosítási intézmények adminisztrációs és dokumentációs rendszereit, felhasználja ismereteit az adatszolgáltatási és dokumentációs problémák megoldására.
- Képes demográfiai, mortalitási, morbiditási, egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok elemzésére, az alkalmazott elemzési technikák fejlesztésére.
- Képes magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások megtervezésére és kivitelezésére, az alkalmazott kutatásmódszertani technikák továbbfejlesztésére.
- Képes megítélni az adott technológia korszerűségét, hatékonyságát, javaslatot tud tenni a folyamatok és az eszközök költséghatékonyságának növelésére.
- Képes ismereteire támaszkodva támogatni az egészségügyi ellátásban dolgozó szakembereket az infokommunikációs eszközök használatában.
- Képes feladata ellátásához szükséges egyszerűbb adatstruktúrák, algoritmusok és programok előállítására.
- Képes a szakmai reálfolyamatokat a feladatnak megfelelő absztrakciós szinten megfogalmazni, és ez alapján informatikai igényeket specifikálni.
- A megfelelő eszközök rendelkezésre állása esetén képes megítélni, hogy egy informatikai rendszer a szakmai szabályoknak, megfogalmazott elvárásoknak megfelelően működik-e.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszeréről szerzett ismereteinek bővítésére, támogatja a dokumentációs és az informatikai rendszerek működését és az adatszolgáltatási tevékenységet.
- Érzékeny az egészségügyi intézmények, a társadalom- és a humánbiztosítási szervek tevékenységének pénzügyi, számviteli és adózási folyamataiban bekövetkező változásokra.
- Törekszik az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszerének mind teljesebb megismerésére és a vezetői igényeknek megfelelő fejlesztésére.
- Törekszik az egészségügyi és a társadalombiztosítási intézmények adminisztrációs és dokumentációs rendszereinek magas szintű működtetésére.
- Fontosnak tartja a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint más egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok elvárásoknak megfelelő elemzését, kezdeményezi az elemzések módszertanának fejlesztését.
- Törekszik a magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások elvégzésére, támogatja kutatócsoportját, elkötelezettséget mutat a kitűzött célok megvalósítására.
- Folyamatosan követi az infokommunikációs technológia új vívmányait, elsajátítja az azokkal kapcsolatos alapvető ismereteket, ezáltal elősegítve azok egészségügyi célú felhasználását.
- Figyeli és felismeri, ha egy egészségügyi folyamatban informatikai eszközök alkalmazása, illetve a meglévő eszközök és folyamatok továbbfejlesztése eredményességet vagy hatékonyságot növel.
- Az egészségügyi adatokra és rendszerekre vonatkozó szabványokat fontosnak tartja.
- Egymással szabványos adatcserére, szintaktikailag és szemantikailag interoperabilis rendszerek és megoldások fejlesztésére törekszik, és ezeket a szempontokat érvényesíti saját munkája során.
- Fokozott figyelmet szentel az eltérő tudományterületen (különösen az egészségtudományi, egészség-gazdaságtani és informatikai szakterület) dolgozó szakemberek közötti sikeres kommunikációnak.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Együttműködik munkatársaival a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszerei működéséhez és az adatszolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó feladataik ellátásában, önállóan látja el munkaköréhez kapcsolódó feladatait.
- Önállóan ellátja a munkakörébe tartozó pénzügyi, számviteli és adózási feladatokat, együttműködik az egészségügyi intézmények, a társadalom- és a humánbiztosítási szervek gazdasági tevékenységet végző szervezeti egységeivel.
- Önállóan látja el az egészségügyi intézmények minőségbiztosítási és kontrolling rendszeréhez kapcsolódó munkaköri feladatait, együttműködik munkatársaival a minőségbiztosítási és kontrolling rendszer működtetése során.
- Önállóan látja el az egészségügyi és a társadalombiztosítási intézmények dokumentációs és informatikai rendszerének működéséhez kapcsolódó munkaköri feladatait.
- Felelősséget érez a demográfiai, a mortalitási és a morbiditási, valamint más egészségügyi, egészség-gazdaságtani és társadalombiztosítási adatok magas színvonalú elemzéséből levont következtetések helytállóságáért, kezdeményezi az elemzés módszertanának fejlesztését.
- Önállóan képes magas színvonalú egészségügyi és társadalombiztosítási kutatások megtervezésére és megvalósítására.
- Egészségügyi, gazdasági és menedzsment szakemberekkel együttműködve tervez és valósít meg hatékonyság-növelő, illetve innovációs tevékenységeket. Felelősen ítéli meg javaslatai jog- és életszerűségét.
- Önállóan vagy csoportban végzi ellátást támogató rendszerek üzemeltetését. Figyelmet fordít az eszközhasználat szakmai szabályoknak megfelelő biztonsági szempontjaira.
- Egyszerűbb feldolgozási, fejlesztési feladatokat önállóan végez. Felelősen viszonyul módszerei helytállóságához, eszközei megbízhatóságához, ergonómiájához, valamint ügyel azok további hasznosíthatóságára.
- Munkahelyi vagy projektszervezetben is ellátja a vonatkozó rendszerfejlesztési módszertannak megfelelő feladatokat, feladatait minőségben, határidőre, együttműködően végzi.
- A felismert szervezeti-működési hiányosságokat jelzi.

7.1.4. Egészségturizmus szervező specializáción továbbá az egészségügyi szervező

***a)* tudása**

- Ismeri az egészségügyi és turisztikai intézmények rendszerét és működési módját, tevékenységeinek jogi, pénzügyi, számviteli, adózási folyamatait, az európai együttműködési lehetőségeket.
- Ismeri a speciális egészségturisztikai szolgáltatások megszervezésének rendszereit, marketingmódszereit, a vendégekkel való bánásmód elméleti és gyakorlati hátterét.
- Ismeri a turizmus általános elméletét, a speciális turisztikai menedzsmentek és stratégiák elemeit, a turisztikai piac nemzetközi működésének tendenciáit.
- Ismeri a wellness termékcsoport összetevőit, a wellness és rekreációs központok felépítését és működését.
- Ismeri a fizioterápia, balneo- és egyéb gyógyterápiák alkalmazási köreit, a különböző kezelési módok szerepét a rehabilitációban és a prevencióban, valamint az egészségturizmushoz kapcsolódó intézmények programszervezői feladatait.
- Ismeri a természeti értékek és a környezetgazdálkodás kölcsönhatásait és turisztikai lehetőségeit, a falusi és ökoturizmusban rejlő rekreációs lehetőségeket.
- Ismeri a nemzetközi turisztikai és egészségturisztikai trendeket, fejlesztési lehetőségeket és irányokat.
- Ismeri a kutatásmódszertan alapvető eszköztárát, etikai és jogi kereteit, valamint az egészségügy, az egészségturizmus és a turizmus általános területeit érintő kutatások speciális módszereit.
- Ismeri a pszichoszomatikus betegségek speciális stresszkezelési módszereit és alapvető eszköztárát.
- Ismeri a legújabb gasztronómiai és reformtáplálkozási trendeket, ezek alkalmazhatóságát az egészségturisztikai szolgáltatásokban.

***b)* képességei**

- Képes munkája során alkalmazni a turizmushoz kapcsolódó egészségügyi és turisztikai intézmények

rendszeréről szerzett ismereteit, közreműködni a dokumentációs és informatikai rendszereik működtetésében, valamint adatszolgáltatási tevékenység végzésére.

- Képes kliensre szabott egészségturisztikai programok készítésére.
- Képes az egészségturisztikai programtervezés mellett az egyéb turisztikai területeken is programtervezésre és kivitelezésre.
- Képes a wellness és rekreációs intézményekben személyre szabott rekreációs és wellness programok összeállítására és ismertetésére.
- Képes a kezelőorvosi javaslat alapján a gyógyterápiás eljárások programszervezésére, ismertetésére és az esetleges egészségügyi ellenjavallatok tájékoztatásra.
- Képes felismerni a szakterületében rejlő értékeket, lehetőségeket, ezáltal képes innovációs fejlesztési programok kidolgozására.
- Képes turisztikai, statisztikai adatok elemzésére, valamint az alkalmazott elemzési technikák fejlesztésére, továbbá turisztikai, egészségturisztikai pályázati tevékenységek végzésére.
- Képes egészségügyi, demográfiai, üzleti, statisztikai adatok elemzésére, a kutatások megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes az egészségturizmusban használható stresszkezelési eljárások, módszerek, adekvát alkalmazására.
- Képes személyre szabott, az egészséges táplálkozás igényeit is kielégítő programok kidolgozására, szervezésére.
- Képes wellness és rekreációs intézményekben team tagként vagy vezetőként programszervezésre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik az egészségügyi és turisztikai intézmények rendszeréről szerzett ismereteinek bővítésére, támogatja a dokumentációs és informatikai rendszerek működését és az adatszolgáltatási tevékenységet.
- Képes elfogadni és megérteni az emberek közötti különbségeket és azonosságokat, ezáltal befogadóbbá, nyitottabbá, érzékenyebbé válni.
- Érdeklődést mutat az egyéb turisztikai területek fejlesztési irányaira.
- Elkötelezett az egészségmegőrzés elvei iránt.
- A gyógyeljárások programtervezése során a kliensekkel segítőkész, etikus, empatikus magatartást tanúsít.
- Elkötelezett a környezetvédelem ügye és a természeti értékek megőrzése iránt.
- Nyitott a természet közeli és a vidékfejlesztést érintő egészségturisztikai területek fejlesztésére.
- Fontosnak tartja az új egészségturisztikai trendek megismerését, valamint a hazai egészségturizmus fejlesztését.
- Fontosnak tartja a demográfiai, a morbiditási és a turizmus általános területeit érintő statisztikai elemzések elvégzését. Kezdeményezi az elemzések módszertanának fejlesztését, elkötelezett a kitűzött célok megvalósítására.
- Elkötelezett a stressz elleni módszerek megismerésére és alkalmazására.
- Fontosnak tartja, hogy az egészségturisztikai programokban szerepet kapjon az egyénre szabott, egészséges táplálkozás követelménye.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Képes együttműködni munkatársaival a turisztikai intézmények dokumentációs és informatikai rendszereinek működéséhez és adatszolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó feladataik ellátásában, továbbá önálló munkavégzésre.
- Egészségturisztikai ismereteire alapozva felelősséggel, megfelelő önképzéssel képes egyéb turisztikai területek menedzselésére.
- Önállóan ellátja a wellness és rekreációs programokhoz kapcsolódó egészség-megőrzési és dokumentációs feladatokat.
- A rendelkezésére álló, a kliensek egészségügyi adatait tartalmazó dokumentáció alapján, képes a javasolt gyógyeljárások önálló szervezésére.
- Felelősséget érez a gyógykezelési program optimális megvalósítására és a kliensek gyógyulásának elősegítésére.

- Képes innovatív módon felismerni a speciális turisztikai lehetőségeket a természeti értékek kiaknázásával.
- Képes önállóan felismerni a nemzetközi lehetőségeket, irányokat és ezt átültetni a hazai gyakorlatba.
- Felelősséget érez a demográfiai, a morbiditási, a turisztikai, valamint más statisztikai adatok magas színvonalú - az etikai és a jogi keretek figyelembe vételével - elemzéséből levont következtetések helytállóságáért.
- Önállóan és felelősséget érezve segíti klienseinek stressz elleni megküzdését az elsajátított stresszkezelési eljárások birtokában.
- Képes önállóan, felelősségteljesen megszervezni a szakterületén, az egyéni igényeknek megfelelő gasztronómiai és reformtáplálkozási programokat kliensei számára.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 35-40 kredit;
- matematika- és számítástudományok 5-10 kredit;
- bölcsészettudományok 4-6 kredit;
- társadalomtudományok 20-25 kredit.

8.1.2. A képzésben választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:
A specializáció kreditaránya további 80 kredit:
a) egészségbiztosítási specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,
- egészségbiztosítási szakismeretek 45-55 kredit,
- közgazdaságtudományok 15-20 kredit;

b) egészségügyi ügyvitelszervező specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- egészségügyi ügyviteli szakismeretek 45-55 kredit,
- közgazdaságtudományok 10-15 kredit;

c) egészségturizmus szervező specializáció
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,
- egészségturizmus szakismeretek 45-55 kredit,
- közgazdaságtudományok 15-20 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 8 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.

4. ORVOSI DIAGNOSZTIKAI ANALITIKUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: orvosi diagnosztikai analitikus (Medical Diagnostic Analysis)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: orvosi diagnosztikai analitikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Medical Diagnostic Analyst

- választható specializációk: orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika, orvosi kutatólaboratóriumi analitika, radiográfia, optometria, patológiai analitika

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 725

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja orvosi diagnosztikai analitikusok képzése, akik képesek önálló laboratóriumi analitikai, vagy képalkotó diagnosztikai vagy optometriai tevékenység végzésére, szervezésére, kis orvosi laboratóriumok vagy diagnosztikai részlegek, optometriai laboratóriumok munkájának irányítására, jártasak az adatfeldolgozás korszerű módszereiben, valamint rendelkeznek modern gazdasági ismeretekkel. Kellő ismeretekkel rendelkeznek a korszerű műszer és méréstechnika, az informatika és számítástechnika és azok orvosi laboratóriumi, képalkotó diagnosztikai és optometriai alkalmazásának területein. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. Az orvosi diagnosztikai analitikus

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási valamint az anyagcsere folyamatokat.
- Ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a betegségek jellegzetes makro-mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.
- Széles körűen ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.
- Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).
- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét. Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.
- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció alapjait.
- Ismeri az asepsis-antisepsis, nozokómiális surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét. Ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit.
- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén

szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

- Ismeri az orvosi laboratóriumi, képalkotó diagnosztikai munkára vonatkozó egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírásokat.
- Ismeri az orvosi laboratóriumi, képalkotó diagnosztikai műszerek működésének elveit.
- Ismeri az orvosi laboratóriumi, képalkotó diagnosztikai módszerek kémiai, fizikai és biológiai alapjait.
- Ismeri az alapvető biometriai, illetve matematikai-statisztikai módszereket, és tudja alkalmazni azokat a szerzett információk, adatok feldolgozásához és értékeléséhez.
- Ismeri az egészségügyben alkalmazott számítógépes információs rendszerek és hálózatok működését.
- Ismeri a modern számítástechnika orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri az orvosi laboratóriumi, képalkotó diagnosztikai munkaszervezés kérdéseit.
- Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.
- Ismeri a betegdokumentáció, betegregisztráció, fogadás, felvilágosítás szabályait.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.
- Ismeri az adott munkahely munkafolyamatait, szakmája munkaszervezési kérdéseit.
- Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét, átfogó elméleti ismeretekkel rendelkezik az egészségügy gazdasági, vezetési és szervezési technikáira vonatkozóan.
- Részletesen ismeri a humánerőforrás gazdálkodás alapjait, a minőség fogalmát, valamint annak alkalmazási, mérési és fejlesztési lehetőségeit az egészségügyben.
- Ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás,orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét.
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat.
- Átfogóan ismeri az egészség fogalmát és meghatározóit, az egészségfejlesztés fogalmát, alapelveit, módszereit, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, az egészség-tanácsadás lényegét.
- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a lakosság egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb krónikus nem fertőző betegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi (a betegségek megelőzésére, az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló) törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai elméleteket és szemléletmódot.
- Ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.

***b)* képességei**

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok megelőzésére, felismerésére.
- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.
- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni. Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.
- Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és

mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.

- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és qualitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.
- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.
- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Képes a szakmájában alkalmazott módszerek értékelésére, továbbá új módszerek bevezetésére, beleértve a szükséges műszeres vizsgálatokat is.
- Képes a szerzett tapasztalatok, eredmények és összefüggések felismerésére, ezek megfelelő dokumentálására, és az ezekből levonható általános következtetések megfogalmazására.
- Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- Képes a laboratóriumi analitikai vagy képalkotó diagnosztikai módszerek értékelésére, továbbá új módszerek bevezetésére, beleértve a szükséges műszeres vizsgálatokat is.
- Képes a laboratóriumi vagy képalkotó diagnosztikai veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások betartására.
- Képes megadott szempontok alapján önálló biometriai, illetve matematikai-statisztikai analízisek elvégzésére.
- Képes szakmai ismeretei önálló és szervezett formában való bővítésére, alkalmazására.
- Képes a szakirodalom felhasználásával új módszerek beállítására.
- Képes információk és erőforrások feltárására.
- Képes a költség-, és rendszerszemléletű gondolkodásra.
- Képes interperszonális kapcsolatok kialakítására, a csoportos munkába való beilleszkedésre, illetve annak megszervezésére.
- Képes munkáját hivatásszerűen, a jogszabályok és az etikai normák betartásával végezni.
- Képes a szakterületének megfelelő egészségnevelési feladatok ellátására.
- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenysége gyakorlása során.
- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembe vételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatásmódszertani és biostatisztikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében, és azok prezentálásában.
- Képes megválasztani és alkalmazni a szakterületéhöz kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított hatékony szakmai kommunikáció folytatására szóban és írásban is a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén.
- Képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszicho-szomatikus szemlélet követésére, Képes a beteg-egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.
- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.
- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában, valamint az epidemiológiai ismeretek alapján képes értékelni adott területen élő lakosság

egészségi állapotát és a prevenciós tevékenységek hatékonyságát.

- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a csapattagokkal.

***c)* attitűdje**

- Ismeri, vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi helyét és szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Folyamatos önképzés igénye jellemzi.
- Törekszik a tevékenysége során a betegeket tudása szerint legmagasabb szinten ellátni.
- Törekszik a maximális diszkrációra és empátiára, a betegekkel kapcsolatos titoktartásra.
- Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.
- Hatékonyan kommunikál és együttműködik kollégáival.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kompetenciahatárainak megfelelően önállóan szakmai döntést hoz.
- Önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Együttműködés és felelősség jellemzi az adott szakterület képzett szakembereivel.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- A bizalmas, személyes információk vonatkozásában titoktartási kötelezettsége van.

7.1.2. Orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika specializáción továbbá az orvosi diagnosztikai analitikus

***a)* tudása**

- Ismeri a laboratóriumi munkájához kapcsolódó informatikai rendszert, működésének alapjait.
- Ismeri az informatikai rendszer laboratóriumi automatákkal és kórházi betegdokumentációs rendszerrel való kommunikációjának jellegzetességeit.
- Ismeri az adatkezelés alapvető szabályait a laboratóriumi informatikai rendszerben.
- Ismeri a laboratóriumi minták típusait (például. vér, szérum, plazma, vizelet, széklet, gyomornedv, csontvelői aspirátum, epe, punkciós folyadékok, liquor, kenet), a laboratóriumba történő mintaküldés adminisztratív szabályait és a különböző klinikai minták kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a laboratóriumi diagnosztikában alkalmazott mintavételi eszközöket.
- Tudja a mintavételezés körülményeit, ismeri azok fontosságát. Ismeri a mintavételezés folyamatait.
- Megfelelő szintű anatómiai ismeretekkel rendelkezik.
- Tudja a laboratóriumi munka során használt oldatok, reagensek elkészítésének, tárolásának, használatának körülményeit és szabályait, készségszintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hematológiai, hemosztazeológiai, klinikai kémiai, immunkémiai, immunológiai, transzfuziológiai, elválasztástechnikai, mikrobiológiai, patológiai, hisztológiai, citológiai, genetikai diagnosztikai, toxikológiai, TDM és in vitro izotópdiagnosztikai módszerekkel, a vizeletés egyéb testfolyadékok vizsgálatával kapcsolatban, részletesen ismeri e módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában, ismeri a manuális módszerek kivitelezésének folyamatát és részletesen ismeri az automatizált módszerek kivitelezését, lehetőségeit és korlátait.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző szervek és szervrendszerek leggyakoribb megbetegedéseinek kialakulásáért felelős kóros élettani és biokémiai folyamatokról, és ismeri az ezek diagnosztikájában használható legfontosabb módszereket.
- Gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a laboratóriumi diagnosztika területén alkalmazott eljárásokról és eszközökről.
- Ismeri a klinikai diagnosztikai laboratóriumokban előforduló analizátorok, műszerek és automata

rendszerek alkalmazásának, működésének alapelveit. Tisztában van az automatizáció alapelveivel és folyamataival.

- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az automaták főbb típusairól, alkalmazásuk előnyeiről és korlátairól.
- Ismeri a műszerek beszerzésére, telepítésére vonatkozó alapvető szabályokat.
- Ismeri a műszerek karbantartására, javítására vonatkozó szabályokat.
- Ismeri a diagnosztikai laboratóriumokban alkalmazott protokollok, módszerleírások tartalmi követelményeit, szabályait.
- Ismeri a szakterületéhez tartozó munkajogi szabályozást.
- Alapvető gazdasági, finanszírozási és labormenedzsment ismeretekkel rendelkezik.
- Alapvető ismeretei vannak az egészségügyi rendszer ellátási szintjeiről.
- Ismeri az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.
- Ismeri a laboratóriumi költségelemzés alapvető összetevőit (műszer, reagens, vegyszer, fogyóeszköz, kontroll, kalibrátor, karbantartás, bérköltség, finanszírozás).
- Ismeri a laboratóriumi dokumentáció alapvető szabályait, kezelési elveit (például. rendelés, készletezés, nyilvántartás) és megfelelően alkalmazza ezeket.
- Ismeri az autovalidálás fogalmát, alkalmazásának szabályait és körülményeit.
- Ismeri a laboratóriumi veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásokat.
- Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.
- Rendelkezik adatvédelemi, betegjogi, etikai ismeretekkel.

***b)* képességei**

- Képes valamely laboratóriumi informatikai rendszerben való tájékozódásra, képes adatbevitelre és adatok kinyerésére.
- Tudása felhasználásával képes egyéb laboratóriumi informatikai rendszerek használatának gyors elsajátítására.
- Képes átlátni a laboratóriumi automaták és az informatikai rendszer közötti kommunikáció alapvető sajátosságait.
- Képes átlátni a laboratóriumi informatikai rendszer és a kórházi informatikai rendszer közötti kommunikáció alapvető sajátosságait.
- Képes a laboratóriumi mintákat azonosítani és vizsgálatra előkészíteni, képes felismerni a preanalitikai hibákat (például. helytelen mintaazonosítás, nem adekvát minta vétele, nem megfelelő módon történő mintaküldés, rossz vér-citrát arány, hemolizált, lipémiás, icterusos minta, stb.).
- Képes adekvát kommunikációra az egészségügyi ellátásban résztvevő szakemberekkel, személyzettel a preanalitikai hibák feltárásával és elhárításával kapcsolatban.
- Képes a vizsgálati anyag vételének megszervezésére és a vérvétel kivitelezésére.
- Megteremti a higiéniás feltételeket.
- Képes a laboratóriumi vizsgálatokhoz használt oldatok, reagensek elkészítésének protokollját elkészíteni, és ennek felhasználásával az oldatokat, reagenseket elkészíteni és megfelelően tárolni.
- Képes táptalajok, tápoldatok elkészítésére.
- Képes az oldatok, reagensek elkészítésével kapcsolatos problémák felismerésére, a tárolt oldatok minőségének megítélésére, valamint ezen ismereteinek átadására a laboratórium egyéb dolgozói számára.
- Képes kémiai, biokémiai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, hematológiai, hisztológiai, citológiai, számítástechnikai és műszeres analitikai ismeretei alkalmazásával a klinikai kémiai, izotópdiagnosztikai, mikrobiológiai, szövettani, citológiai és hematológiai diagnosztika területén biztonsággal eligazodni és önálló munkát végezni,
- Képes a rábízott vizsgálatok önálló elvégzésére a rutin diagnosztikai laboratóriumban.
- Képes a vizsgálatok technikai és személyi feltételeinek a megszervezésére.
- Képes az adott módszert betanítani a laboratórium munkatársai számára és ellenőrizni a vizsgálat helyes kivitelezését.
- Képes önállóan és csapatmunkában dolgozni.
- Képes kislaboratóriumok, laboratóriumi részlegek analitikai munkájának önálló és közvetlen irányítására.

- Szakmai ismereteinek birtokában képes a laboratóriumban alkalmazott diagnosztikai vizsgálatok eredményeinek értelmezésére, a normál és patológiás értékek elkülönítésére, leírására.
- Képes írásos szakmai anyag olvasására és értelmezésére.
- Képes a hibás mérésen alapuló laboratóriumi mérési eredmények felismerésére.
- Képes a labordiagnosztika területén munkaköréhez kapcsolódó speciális eszközök rendeltetésszerű használatára, karbantartására, alapműveletek elvégzésére.
- Képes a munkához szükséges feltételek ellenőrzésére és munkára kész állapotban tartja a munkahelyét: a szükséges anyagok, eszközök, műszerek meglétéről önállóan gondoskodik.
- Képes a hibaüzenetek felismerésére, értékelésére, hatáskörén belül a hiba elhárítására.
- Képes munkalisták készítésére.
- Képes új laboratóriumi protokollok értelmezésére és alkalmazására.
- Felügyelet mellett képes új diagnosztikai módszerek bevezetésére, az eredmények technikai értékelésére, módosító javaslatok megfogalmazására.
- Képes új módszert betanítani munkatársainak, ellenőrizni a kivitelezés helyességét.
- Képes átlátni kisebb laboratórium, vagy laboratóriumi részleg működését, az optimális működéshez szükséges feltételeket.
- Képes a biztonságos működéshez szükséges technikai és személyi feltételek megtervezésére.
- Képes az egészségügyi dokumentációt vezetni, az ahhoz kapcsolódó gyakorlati ismereteket elsajátítani.
- Képes laboratóriumi vizsgálatok tételes költségelemzésére.
- Képes a laboratóriumi módszerek belső és külső minőségellenőrzésének kivitelezésére.
- Képes a felmerülő problémák felismerésére és korrigálására.
- Képes az orvosi laboratóriumba érkező minták analízisre történő előkészítésére és a mintakezelési teendők szervezésére, ellátására, mintakezelési szabályok kidolgozására.
- Képes preanalitikai hibák észrevételére, feltárására.
- Képes a laboratóriumi informatikai rendszer önálló kezelésére.
- Képes laboratóriumi tesztek önálló kivitelezésére a szakmai gyakorlatok témaköreinek megfelelő szakterületeken, a kapott eredményeknek a kivitelezés megfelelősége szempontjából történő önálló értékelésére.
- Képes a hibás méréseken alapuló eredmények felismerésére és a probléma megoldására.
- Képes a laboratóriumi mérések minőségi kontrolljára: minőségi kontroll mérések kivitelezésére, a kontroll eredmények értelmezésére, nem megfelelőség esetén korrekciós intézkedések meghozatalára.
- Képes a laboratóriumi műszereket, automatákat karbantartani, üzemeltetni, mérésre kész állapotban tartani.
- Képes a hibás működés hibaüzeneteinek értelmezésére.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a laboratóriumi diagnosztikára jellemző technikai fejlődés következtében - megjelenő új eljárások (mintavételi, méréstechnikai) gyakorlati elsajátítására, tapasztalatszerzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan kezeli a felelősségére bízott laboratóriumi informatikai rendszert.
- Jogosultsági szintjének megfelelően önállóan visz be és nyer ki adatokat az adott laboratóriumi informatikai rendszerből.
- Tisztában van az adatvédelem fontosságával.
- Önállóan végzi az orvosi laboratóriumba érkező minták analízisre történő előkészítését, és megszervezi a mintakezelési teendőket a gondjaira bízott vizsgálatok vonatkozásában.
- Intézkedéseket tesz a preanalitikai hibák csökkentése és megoldása érdekében.
- Felelősen részt vesz a hatáskörébe tartozó laboratóriumi egység mintakezelési szabályainak kidolgozásában, felelős azok betarttatásáért és a felmerülő problémák feltárásáért.
- Laboratóriumi teszteket önállóan kivitelezi, a kivitelezést irányítja.
- A kapott eredményeket a kivitelezés megfelelőségének szempontjából értékeli (konfirmálás).
- A hibás méréseken alapuló eredményeket felismeri és intézkedéseket tesz a probléma megoldására.
- A mérések során felmerülő technikai problémákat felismeri és megoldja.

- A rábízott feladatokat felelősségének tudatában látja el.
- Tisztában van a munkája fontosságával, a mulasztások következményeivel.
- Felismeri a diagnosztikai eljárások során keletkezett patológiás eredményeket, és a laboratóriumi diagnózis felállítása érdekében saját hatáskörében további tesztek kivitelezését önállóan kezdeményezi, és végzi el a meglévő laboratóriumi protokollok alapján.
- Felügyelet mellett, aktívan közreműködik az eredménykiadásban.
- Felelősséget vállal az egészségügyi ellátórendszerben végzett saját tevékenységéért és az általa vezetett team tevékenységéért.
- Vezető szerepet tölt be a felügyeletére bízott laboratóriumi egység (részleg) műszerparkjának fenntartásában, a műszerekkel kapcsolatos karbantartási dokumentumok kezelésében.
- Megszervezi és irányítja a műszerek rendszeres karbantartását, és aktívan részt vesz a felmerülő hibák elhárításában.
- Felelősséget vállal annak érdekében, hogy az adott műszerek folyamatosan mérésre kész állapotban legyenek.
- Felelősséggel kapcsolatot tart a műszerek szervízelését végző szakemberekkel.
- Felelőssége tudatában, irányítás mellett végzi új laboratóriumi protokoll átültetését a mindennapi gyakorlatba.
- Új diagnosztikai módszer bevezetését, evaluálását irányítás mellett végzi.
- Részt vesz részlegleírások, módszerleírások, kivitelezési útmutatók elkészítésében.
- Kis diagnosztikai laboratórium, vagy diagnosztikai speciális részleg technikai irányítását önállóan végzi.
- Önállóan végzi a működéshez szükséges reagensek, vegyszerek, fogyóanyagok nyilvántartását és gondoskodik azok beszerzéséről.
- Felelős az optimális munkamenet (például munkalista kialakítás) és az ahhoz szükséges feltételek (személyi és technikai) megszervezéséért, az optimális leletátfordulási idő ("turn around time") biztosításáért.
- Felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért és annak tartalmáért.
- Irányítja a veszélyes hulladékok kezelését a laboratóriumban.
- Önállóan végzi és irányítja a módszerek belső minőségellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és intézkedéseket tesz azok elhárítására.

7.1.3. Orvosi kutatólaboratóriumi analitika specializáción továbbá az orvosi diagnosztikai analitikus

***a)* tudása**

- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hematológiai, hemosztazeológiai, áramlási citrometriai, reológiai, immunkémiai, immunológiai, elválasztástechnikai (kromatográfia, tömegspektrometria), enzim- és szubsztrát kémiai, mikrobiológiai, hisztokémiai, genetikai és molekuláris biológiai, proteomikai, izotóptechnikai vizsgáló módszerekkel, a különböző mikroszkópos technikákkal, elektronmikroszkópos technikákkal kapcsolatosan, részletesen ismeri e módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában és orvosi kutatásokban, ismeri a manuális módszerek kivitelezésének folyamatát, és részletesen ismeri az automatizált módszerek kivitelezését, az alkalmazott műszerek működési elvét és felépítését. Ismeri az adott módszerek elméleti hátterét.
- Ismeri a laboratóriumi minták típusait (különösen: vér, szérum, plazma, vizelet, széklet, gyomornedv, csontvelői aspirátum, epe, punkciós folyadékok, liquor, kenet), és a különböző klinikai minták kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a laboratóriumi munka során használt oldatok, reagensek elkészítésének, tárolásának, használatának körülményeit és szabályait és készségszintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.
- Ismeri a kísérleti állatházak üzemeltetésének, működtetésének szabályait és az állatgondozással kapcsolatos előírásokat és eljárásokat.
- Ismeri a sejt- és szövettenyésztő laboratóriumok működési feltételeit és szabályait.
- Ismeri a vegyszer, reagens és fogyóanyag beszerzésének módjait és szabályait, a műszerek

karbantartásával, javításával kapcsolatos előírásokat.

- Ismeri a laboratóriumi veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásokat.
- Ismeri a szakirodalom alkalmazását új módszerek beállítása során.
- Tisztában van a módszertani hibák kiderítésének („trouble shooting”) és azok korrigálásának szabályaival.
- Ismeri az állatkísérletekkel kapcsolatos etikai és jogi szabályozást, az állatkísérletek kivitelezésének szabályait és technikáit.
- Ismeri a sejt- és szövettenyésztési technikákat, a steril munka szabályait.
- Ismeri az új módszerek bevezetésével kapcsolatos szakkifejezéseket.
- Ismeri a módszer bevezetés és evaluálás szabályait és lépéseit.
- Ismeri a kutatólaboratóriumi munkával kapcsolatos minőségirányítási elveket, minőségügyi követelményeket, a GLP (good laboratory practice) alapelveit.
- Ismeri a laboratóriumi kísérleti jegyzőkönyv vezetés szabályait.
- Ismeri a sejtbiológiai, biokémiai, molekuláris biológiai, immunbiológiai élettani folyamatokat és a kóros elváltozások alapjait, rendelkezik funkcionális anatómiai, neuromorfológiai, hisztológiai, általános patológiai, patobiokémiai, mikrobiológiai, farmakológiai és farmakotoxikológiai ismeretekkel.
- Rendelkezik alapvető ismeretekkel a kutatásmenedzsment területén.
- Ismeri a tudományszervezés alapkérdéseit, a tudományos támogatási rendszereket, a tudományetikai normákat.
- Ismeri a tudományos adatbázisokat, a tudományos publikálás típusait és a tudományos közlemények szerkezetét.
- Rendelkezik könyvtárismerettel.
- Rendelkezik adatvédelemi, betegjogi, etikai ismeretekkel.

***b)* képességei**

- Képes sejtbiológiai, genetikai, molekuláris genetikai, molekuláris biológiai, molekuláris morfológiai, immunológiai, sejttenyésztési számítástechnikai és műszeres analitikai ismeretei alkalmazásával a korszerű kutatás aktív közreműködőjeként tevékenykedni.
- Képes a modern kutatólaboratóriumi vizsgálómódszerek főbb területein önállóan és csapatmunkában dolgozni.
- Ismeri a laboratóriumi vizsgálatokhoz használt oldatok, reagensek elkészítésének protokollját és ennek felhasználásával képes az oldatokat, reagenseket elkészíteni, és megfelelően tárolni.
- Képes táptalajok, tápoldatok elkészítésére.
- Képes az oldatok, reagensek elkészítésével kapcsolatos problémák felismerésére, a tárolt oldatok minőségének megítélésére, ezen ismereteinek átadására a laboratórium egyéb dolgozói számára.
- Képes átlátni a kutatólaboratórium, a sejt- és szövettenyésztő laboratórium és a kísérleti állatházak folyamatos működéséhez szükséges feltételeket.
- Képes a biztonságos működéshez szükséges feltételek megtervezésére, a működést veszélyeztető eltérések azonosítására.
- Képes in vitro sejtvonalak fenntartására és kezelésére, a kísérleti állatok gondozására, kezelésére, és protokollok alapján az állatokon történő beavatkozások elvégzésére.
- Képes a módszerbevezetéssel és evaluációval kapcsolatban adekvát szakmai kommunikációra.
- Képes a szakirodalom felhasználásával új módszerek beállítására.
- Képes az evaluáció során kapott eredmények értelmezésére, a módszertani hibák kiderítésére és azok korrigálására.
- Képes pontos és informatív laboratóriumi kísérleti jegyzőkönyv vezetésére.
- Képes módszertani hibák kiderítésére („trouble shooting”) és azok korrigálására,.
- Képes korszerű laboratóriumi műszereket, műszer együtteseket üzemeltetni,.
- Képes írásos szakmai anyag olvasására és értelmezésére, képes a szakirodalom felhasználásával tudásának bővítésére.
- Képes az eredmények alapján összefüggések felismerésére, ezek megfelelő dokumentálására és általános következtetések megfogalmazására.

- Képes a megadott témában publikációkat kikeresni és értelmezni.
- Képes az orvosi laboratóriumba érkező minták analízisre történő előkészítésére és a mintakezelési teendők szervezésére, ellátására, a mintakezelési szabályok kidolgozására.
- Képes preanalitikai hibák észrevételére, feltárására.
- Képes a laboratóriumi informatikai rendszer önálló kezelésére.
- Képes kutatólaboratóriumi módszerek önálló kivitelezésére a szakmai gyakorlatnak megfelelő tématerületeken, képes a hibás méréseken alapuló eredmények felismerésére, a probléma elhárítására.
- Képes módszerfejlesztésben való részvételre, módszervalidálásra, kutatólaboratóriumi módszerek minőségellenőrzésére, kutatási jegyzőkönyv vezetésére.
- Képes kutatólaboratóriumi műszerek, műszer együttesek önálló üzemeltetésére, karbantartására, a hibás működés felismerésére, hibaüzenetek értelmezésére.

***c)* attitűdje**

- Jó szervezési képességekkel rendelkezik, költségszemléletű gondolkodás jellemzi, elkötelezett a kutatólaboratórium, mint munkakörnyezet optimális körülményeinek biztosítása iránt.
- Elkötelezett a kísérleti állatok tartásának és felhasználásának etikai normák szerinti megvalósítása iránt.
- Elkötelezett a módszerek pontos kivitelezése, a GLP betartása iránt.
- Együttműködik a laboratóriumvezető kutatójával és a kutatói személyzettel. Sikeres együttműködésre és a kutatócsoportban való aktív részvételre törekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A kutatólaboratóriumi módszereket önállóan kivitelezi, a kivitelezést irányítja.
- Önállóan üzemelteti a laboratóriumi műszereket, műszer együtteseket.
- A kapott eredményeket a kivitelezés megfelelőségének szempontjából értékeli.
- A hibás méréseken alapuló eredményeket felismeri és intézkedéseket tesz a probléma megoldására.
- Aktívan részt vesz a módszerek folyamatos fejlesztésében, új módszerek kidolgozásában.
- Önállóan végzi a felügyeletére bízott kutatólaboratóriumok, egységek, sejt- és szövettenyésztő laboratóriumok, kísérleti állatházak üzemeltetését.
- Vezeti a kutatólaboratórium működéshez szükséges reagensek, vegyszerek, fogyóanyagok nyilvántartását és gondoskodik azok beszerzéséről.
- Felelős a laboratórium működéséhez szükséges technikai feltételek folyamatos biztosításáért.
- Irányítja a veszélyes hulladékok kezelését.
- Új módszerek bevezetését, evaluálását irányítás mellett végzi.
- Önállóan végzi a módszerek minőségi ellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és részt vesz azok elhárításában.
- Betartja a minőségügyi folyamatleírások előírásait és észleli az azoktól való eltéréseket.
- Kezeli a módszerekkel és műszerekkel kapcsolatos minőségügyi dokumentumokat.
- Részt vesz orvos-és egészségtudományi kísérletek megtervezésében.
- Az általa végzett kísérletek eredményeit önállóan dokumentálja.
- Részt vesz az eredmények értékelésében.
- Önállóan tájékozódik a szakirodalomban.
- Önállóan használja a tudományos adatbázisokat, részt vesz közlemények előkészítésében.

7.1.4. Radiográfia specializáción továbbá az orvosi diagnosztikai analitikus

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését a molekuláris-, sejt-, és szervrendszerek, és a szervek szintjén, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Részletesen ismeri a betegségek jellegzetes makro-mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás módszerek működésének fizikai, kémiai alapjait.
- Ismeri az ionizáló sugárzások lehetséges biológiai hatásait és következményeit, az ionizáló sugárzások méréstechnikai lehetőségeit, eszközeit, a sugárvédelemben használatos dózisfogalmakat, a sugárveszélyes

tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit, az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet, a páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét, a sugárforrások elleni védelem alapelveit, az ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi jogszabályokat, ajánlásokat.

- Ismeri a sugárterápiás módszerek sugárbiológiai alapjait.
- Ismeri a képalkotó diagnosztika és sugárterápia egyes területein adott műveletek és vizsgálatok elvégzésének módszereit, a protokollok előírásait.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző szervek és szervrendszerek leggyakoribb megbetegedéseinek kialakulásáért felelős kóros élettani és biokémiai folyamatokról.
- Ismeri az ezek képalkotó diagnosztikájában használható legfontosabb módszereket.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás műszereket és azok biztonságos üzemeltetését.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai adminisztrációs rendszerek (HIS, RIS) felépítését, működését, alkalmazását.
- Ismeri a képi információk kezelésének elveit (DICOM rendszerek, képformátumok).
- Ismeri a teleradiológia működését, alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a képalkotó berendezésekkel nyert képi információk jelentését, felismeri a kóros állapotokat. Ismeri a képalkotó berendezésekkel nyert információk képi feldolgozásának, értékelésének és archiválásának módszereit.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikai vizsgálatok finanszírozási, elszámolási, dokumentációs szabályait.
- Ismeri a képalkotó és sugárterápiás berendezések működtetésével kapcsolatos eljárásokat és jogszabályokat, azok betartásának, betartatásának szabályait.
- Ismeri a képalkotó diagnosztikában és a sugárterápiában a minőségellenőrzés, minőségbiztosítás, minőségfejlesztés alapelveit, a minőségügyi folyamatleírásokat. Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.

***b)* képességei**

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes komplex adatfelvitelre, adatkezelésre, betegadminisztrációra a kórházi és radiológiai informatikai rendszerekben.
- Képes pontos, közérthető tájékoztatást adni az ionizáló sugárzás természetéről, biológiai hatásmechanizmusáról, esetleges kockázatairól, szövődményeiről pozitív és negatív hatásait illetően.
- Képes a betegek felkészítésére a képalkotó diagnosztikai, intervenciós és sugárterápiás eljárásokra.
- Képes a képalkotó diagnosztika és sugárterápia egyes területein adott műveletek és vizsgálatok önálló elvégzésére.
- Képes a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás műszerek biztonságos üzemeltetésére.
- Képes a képalkotó berendezésekkel nyert információk képi feldolgozására, értékelésére és archiválására, a leletezés magas szintű előkészítésére.
- Képes a képalkotó és sugárterápiás berendezések működtetésével kapcsolatos eljárások és jogszabályok betartására.
- Képes a vizsgálat, valamint a terápiás beavatkozások alatt a beteg megfigyelésére, a kóros állapot észlelésére.
- Képes a terápiás vizsgálatokban való közreműködésre.
- Képes a radiológiai ellátásból, sugárterápiás kezelésből származó esetleges egészségkárosító hatások, illetve műszaki-technikai hibák felismerésére és ezek elhárításában való közreműködésre.
- Képes az aktuális sugárvédelemmel kapcsolatos jogszabályoknak megfelelő radiográfusi munkavégzésre.
- Képes munkavégzése során az ő és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló sugárveszély-helyzetek felismerésére és azok elhárításának megkezdésére.
- Megbízhatóan használni tudja a rendszeresített hatósági dozimetriai eszközöket.
- Képes adott munkahely munkafolyamatainak szervezésére.
- Képes képalkotó diagnosztikai vizsgálatok és sugárterápiás beavatkozások önálló kivitelezésére a

szakmai gyakorlatok témaköreinek megfelelő szakterületeken, a kapott eredmények kivitelezés megfelelőségének szempontjából történő önálló értékelésére. A hibás vizsgálatok felismerésére és a probléma megoldására.

- Képes a képalkotó diagnosztikai vizsgálatok és sugárterápiás beavatkozások minőségi kontrolljára: minőségi kontroll vizsgálatok kivitelezésére, a kontroll eredmények értelmezésére, nem megfelelőség esetén korrekciós intézkedések meghozatalára.
- Képes a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás berendezések karbantartására, üzemeltetésére, vizsgálatára, sugárterápiás beavatkozásra kész állapotban tartásáéra.
- Képes hibás működés, hibaüzenetek értelmezésére.

***c)* attitűdje**

- Jó szervezési képességekkel rendelkezik.
- Költségszemléletű gondolkodás jellemzi.
- Elkötelezett a képalkotó diagnosztikai és sugárterápiás munkakörnyezet optimális körülményeinek biztosítása iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végez diagnosztikai és sugárterápiás adminisztrációs feladatokat.
- Protokollok szerint (illetve egyedi utasítások alapján) önállóan végez betegelőkészítést diagnosztikai és sugárterápiás beavatkozásokhoz.
- Protokollok alapján önállóan végez képalkotó diagnosztikai vizsgálatokat.
- A leletezést és a terápiás beavatkozások tervezését kiszolgáló képfeldolgozó tevékenységet önállóan végez.
- Önállóan végez besugárzás tervezést előkészítő tevékenységet (képregisztráció, képfúzió, kontúrozás).
- Önállóan (felügyelet mellett) végez sugárterápiás kezeléseket.
- Önállóan végez képverifikációs eljárásokat (de azok kiértékelése felügyelettel történik).
- Felügyelet mellett részt vesz dozimetriai mérések elvégzésében.
- Önállóan felügyeli a diagnosztikai gépparkot és annak környezetét, felelős állagának megóvásáért.
- Irányítja a veszélyes hulladékok kezelését.
- Önállóan végzi a módszerek minőségi ellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és részt vesz azok elhárításában.
- Betartja a minőségügyi folyamatleírások előírásait és észleli az azoktól való eltéréseket.
- Részt vesz az orvos-és egészségtudomány terén tudományos tevékenység megtervezésében, annak eredményeit képes önállóan dokumentálni és részt vesz az eredmények értékelésében.
- Önállóan tájékozódik a szakirodalomban.

7.1.5. Az optometria specializáción továbbá az orvosi diagnosztikai analitikus

***a)* tudása**

- Ismeri a legfontosabb szemészeti anatómiai, fiziológiai, patofiziológiai paramétereket, a korszerű szemészeti vizsgálati eszközöket és módszereket.
- Ismeri a szem megbetegedéseit, a látást veszélyeztető állapotokat és azok értékelésének módszereit.
- Ismeri a látásélesség szubjektív és objektív meghatározásának, a szem törőközegeinek, refrakciós képességének, fénytörésének, a szemizmok tevékenységének, a heterophoriának és a konvergencia képességének, a binokuláris látásnak a vizsgálatának, továbbá a csarnokzug, a szemlencse, a vörös visszfény vizsgálatának módszereit.
- Ismeri az oftalmoszkópia és az oftalmotonometria mérési eljárások menetét, az eredmény értékelésének szabályait.
- Ismeri a szem fénytörési hibáinak megfelelő korrekciós szemüveglencse vagy kontaktlencse meghatározás módszereit, tisztában van a kontaktlencse használat szabályaival és komplikációival.
- Ismeri a szemészeti betegségben szenvedők ápolási szükségleteit, az ellátás szabályait.

***b)* képességei**

- Képes a legfontosabb szemészeti paraméterek megfigyelésére, korszerű vizsgálati eszközök és módszerek alkalmazására.

- Képes a szem megbetegedéseinek, fejlődési rendellenességeinek, a látást veszélyeztető területeknek a felismerésére és értékelésére.
- Képes a szem kimosására, bekötésére, a felső szemhéj kifordítására, a szemsérülés elsődleges ellátására.
- Képes a látásélesség szubjektív és objektív meghatározására, a szem törőközegeinek, refrakciós képességének, fénytörésének, a szemizmok tevékenységének, a heterophoriának és a konvergencia képességének, a binokuláris látásnak a vizsgálatára, továbbá a szemlencse és a vörös visszfény vizsgálatára.
- Kompetencia határait betartva képes a szem fénytörési hibáinak megfelelő korrekciós szemüveglencse vagy kontaktlencse felírására, a szemnyomás becslésére.
- Képes a szemészeti megbetegedésben szenvedők ápolási szükségleteinek felismerésére és ellátására.
- Képes látás szűrővizsgálatok végzésére és értékelésére.
- Képes a klinikai és ápolástudományi ismereteinek alkalmazására szakmai tevékenysége során.
- Képes a tevékenysége során felmerülő szomatikus és pszichés problémák felismerésére.
- Képes elsősegélynyújtásra és egészségnevelésre.

***c)* attitűd**

- Tisztában van szakmája, mint segítő egészségügyi szakma jelentőségével.
- Megszerzett ismeretei birtokában az optometria, valamint a szemészeti klinikum minden egyes területét hitelesen képviseli mind szakmai körökben, mind a rábízott páciensek felé.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szemészeti klinikai és ápolástani ismeretei birtokában képes az ellátórendszerben működő team-munkában elfoglalni a helyét, a team-en belül munkáját felelősséggel, önállóan ellátni.
- Ismeretei birtokában alkalmas a szemészeti szűrővizsgálatok önálló elvégzésére, ismerve kompetencia határait, és képes az azon túlmutató problémák felismerésére.
- Felismeri kompetencia határait, és szükség szerint szemorvosi segítséget kér, illetve szemész szakorvoshoz irányítja a beteget.
- A betegségről mértéktartóan nyilatkozik, diagnózist önállóan nem állapíthat meg, terápiát nem rendelhet el és nem alkalmazhat.

7.1.6. Patológiai analitika specializáción továbbá a patológiai analitikus

***a)* tudása**

- Ismeri a patológiai laboratórium munkájához kapcsolódó informatikai rendszert, működésének alapjait.
- Ismeri az patológiai informatikai rendszer laboratóriumi automatákkal és kórházi betegdokumentációs rendszerrel való kommunikációjának jellegzetességeit.
- Ismeri az adatkezelés alapvető szabályait a patológiai laboratóriumi informatikai rendszerben.
- Ismeri a patológiai minták típusait (például szövettani, citológiai minta), a laboratóriumba történő mintaküldés adminisztratív szabályait és a különböző klinikai minták kezelésének alapvető szabályait.
- Ismeri a patológiai laboratóriumi diagnosztikában alkalmazott mintavételi eszközöket.
- Tudja a mintavételezés körülményeit, ismeri azok fontosságát.
- Ismeri a mintavételezés folyamatait.
- Megfelelő szintű anatómiai ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyakoribb betegségek etiológiai, mikrobiológiai, biokémiai, makroszkópos és mikroszkópos patológiai vonatkozásait, a patológiai képalkotás módszereit.
- Tudja a patológiai laboratóriumi munka során használt oldatok, reagensek elkészítésének, tárolásának, használatának körülményeit és szabályait, készségszintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hisztotechnikai, citodiagnosztikai, hisztokémiai, immunhisztokémiai, makropatológiai, molekuláris pathológiai eljárásokról és azok alkalmazásáról, részletesen ismeri e módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában.
- Ismeri a patológiai laboratóriumi management és minőségbiztosítás szabályait.
- Ismeretekkel rendelkezik a sejt- és szövettenyésztés, a toxikológia, a genetika és az áramlási citometria alapjairól.
- Ismeri a manuális módszerek kivitelezésének folyamatát, és részletesen ismeri az automatizált

módszerek kivitelezését, lehetőségeit és korlátait.

- Gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a patológiai laboratóriumi diagnosztika területén alkalmazott eljárásokról és eszközökről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a patológiai laboratóriumi automaták főbb típusairól, alkalmazásuk előnyeiről és korlátairól.
- Ismeri a műszerek beszerzésére, telepítésére vonatkozó alapvető szabályokat.
- Ismeri a műszerek karbantartására, javítására vonatkozó szabályokat.
- Ismeri a patológiai laboratóriumokban alkalmazott protokollok, módszerleírások tartalmi követelményeit, szabályait.
- Ismeri a szakterületéhez tartozó munkajogi szabályozást.
- Alapvető ismeretei vannak az egészségügyi rendszer ellátási szintjeiről.
- Ismeri az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.
- Ismeri a patológiai laboratóriumi költségelemzés alapvető összetevőit (például. műszer, reagens, vegyszer, fogyóeszköz, kontroll, karbantartás, bérköltség, finanszírozás).
- Ismeri a patológiai laboratóriumi dokumentáció alapvető szabályait, kezelési elveit (például. rendelés, készletezés, nyilvántartás), és megfelelően alkalmazza ezeket.
- Ismeri a patológiai laboratóriumi veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásokat.
- Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.
- Rendelkezik adatvédelemi, betegjogi, etikai ismeretekkel.

***b)* képességei**

- Tudása felhasználásával képes patológiai informatikai rendszerek használatának gyors elsajátítására.
- Képes átlátni a patológiai laboratóriumi automaták és az informatikai rendszer közötti kommunikáció alapvető sajátosságait.
- Képes átlátni a patológiai laboratóriumi informatikai rendszer és a kórházi informatikai rendszer közötti kommunikáció alapvető sajátosságait.
- Képes a laboratóriumi mintákat azonosítani és vizsgálatra előkészíteni, képes felismerni a preanalitikai hibákat (például helytelen mintaazonosítás, nem megfelelő módon történő mintaküldés, szövet-fixálási problémák).
- Képes adekvát kommunikációra az egészségügyi ellátásban résztvevő szakemberekkel, személyzettel a preanalitikai hibák feltárásával és elhárításával kapcsolatban.
- Képes a vizsgálati anyagok patológiára történő érkeztetésének és tárolásának megszervezésére.
- Képes megteremteni a higiéniás és munkavédelmi feltételeket.
- Képes a patológiai laboratóriumi vizsgálatokhoz használt oldatok, reagensek elkészítésének protokollját elkészíteni, és ennek felhasználásával az oldatokat, reagenseket elkészíteni és megfelelően tárolni.
- Képes az oldatok, reagensek elkészítésével kapcsolatos problémák felismerésére, a tárolt oldatok minőségének megítélésére, valamint ezen ismereteinek átadására a laboratórium egyéb dolgozói számára.
- Képes ismeretei alkalmazásával a makropathológiai vizsgálatok (szövettani indítás), a szövetfeldolgozás, a hisztokémiai eljárások szakma szabályai szerinti elvégzésére.
- Képes a sebészeti patológiai minták makroszkópos leírására és a patológiai diagnosztikához szükséges reprezentatív szövetblokkok kimetszésére (indítására) a szakmai protokolloknak megfelelően.
- Képes az immunhisztokémiai vizsgálatok kivitelezésére, nőgyógyászati és légúti citológiai minták előszűrésére, aspirációs citológiai vizsgálatok során az orvosi tevékenységhez asszisztálni.
- Képes molekuláris patológiai laboratóriumban mintaelőkészítés, feldolgozás elvégzésére.
- Képes a vizsgálatok technikai és személyi feltételeinek megszervezésére.
- Képes az adott módszert betanítani a laboratórium munkatársai számára és ellenőrizni a vizsgálat helyes kivitelezését.
- Képes önállóan és csapatmunkában dolgozni.
- Képes kislaboratóriumok, patológiai laboratóriumi részlegek analitikai munkájának önálló és közvetlen irányítására.
- Szakmai ismereteinek birtokában képes a nőgyógyászati citológiai kenetek értékelése során a normál és kóros minták elkülönítésére.

- Képes írásos szakmai anyag olvasására és értelmezésére.
- Képes a patológiai labordiagnosztika területén munkaköréhez kapcsolódó speciális eszközök rendeltetésszerű használatára, karbantartására, alapműveletek elvégzésére.
- Képes analitikai hibák felismerésére, értékelésére, hatáskörén belül a hiba elhárítására.
- Képes munkalisták készítésére, új laboratóriumi protokollok értelmezésére és alkalmazására.
- Felügyelet mellett képes új diagnosztikai módszerek bevezetésére, az eredmények technikai értékelésére, módosító javaslatok megfogalmazására.
- Képes új módszert betanítani munkatársainak, ellenőrizni a kivitelezés helyességét.
- Képes a biztonságos működéshez szükséges technikai és személyi feltételek megtervezésére.
- Képes az egészségügyi dokumentációt vezetni, az ahhoz kapcsolódó gyakorlati ismereteket elsajátítani.
- Képes laboratóriumi vizsgálatok tételes költségelemzésére.
- Képes a laboratóriumi módszerek belső és külső minőségellenőrzésének kivitelezésére.
- Képes a felmerülő problémák felismerésére és korrigálására.
- Képes a patológiai laboratóriumi eljárások minőségi kontrolljára: minőségi kontroll mérések kivitelezésére, a kontroll eredmények értelmezésére, nem megfelelőség esetén korrekciós intézkedések meghozatalára.
- Képes a patológiai laboratóriumi műszereket, automatákat karbantartani, üzemeltetni, mérésre kész állapotban tartani.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a patológiai laboratóriumi diagnosztikára jellemző technikai fejlődés következtében megjelenő új eljárások (mintavételi, méréstechnikai, stb.) gyakorlati elsajátítására, tapasztalatszerzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan kezeli a felelősségére bízott patológiai laboratóriumi informatikai rendszert.
- Jogosultsági szintjének megfelelően önállóan visz be és nyer ki adatokat az adott informatikai rendszerből.
- Tisztában van az adatvédelem fontosságával.
- Önállóan végzi a patológiai laboratóriumba érkező minták feldolgozásra történő előkészítését, és megszervezi a mintakezelési teendőket a gondjaira bízott vizsgálatok vonatkozásában.
- Intézkedéseket tesz a preanalitikai hibák csökkentése és megoldása érdekében.
- Felelősen részt vesz a hatáskörébe tartozó patológiai laboratóriumi egység mintakezelési szabályainak kidolgozásában, felelős azok betarttatásáért és a felmerülő problémák feltárásáért.
- Önállóan, felelősen végzi a makropathológiai vizsgálatokat (szövettani indítás), a szövetfeldolgozást, valamint a hisztokémiai eljárásokat a szakma szabályai szerint.
- Önállóan végzi a nőgyógyászati citológiai kenetek értékelését, és felelős a normál és kóros minták elkülönítéséért, a negatív eredmények önálló kiadására jogosult megfelelő belső minőségellenőrzési rendszer mellett.
- Az orvos utasításainak megfelelően, önállóan, felelősen végzi az immunhisztokémiai vizsgálatokat, a molekuláris patológiai minták előkészítését, feldolgozását.
- A mintafeldolgozás során felmerülő technikai problémákat felismeri és megoldja.
- Felelősséget vállal az egészségügyi ellátórendszerben végzett saját tevékenységéért és az általa vezetett team tevékenységéért.
- Vezető szerepet tölt be a felügyeletére bízott patológiai laboratóriumi egység (részleg) műszerparkjának fenntartásában, a műszerekkel kapcsolatos karbantartási dokumentumok kezelésében.
- Megszervezi és irányítja a műszerek rendszeres karbantartását és aktívan részt vesz a felmerülő hibák elhárításában.
- Felelősséget vállal annak érdekében, hogy az adott műszerek folyamatosan működőképes állapotban legyenek.
- Felelősséggel kapcsolatot tart a műszerek szervízelését végző szakemberekkel.
- Felelőssége tudatában, irányítás mellett végzi új patológiai laboratóriumi protokoll átültetését a mindennapi gyakorlatba.
- Részt vesz részlegleírások, módszerleírások, kivitelezési útmutatók elkészítésében.

- Kis diagnosztikai laboratórium, vagy diagnosztikai speciális részleg technikai irányítását önállóan végzi.
- Önállóan végzi a működéshez szükséges reagensek, vegyszerek, fogyóanyagok nyilvántartását és gondoskodik azok beszerzéséről.
- Felelős az optimális munkamenet (munkalista kialakítás, stb.) és az ahhoz szükséges feltételek (személyi és technikai) megszervezéséért, az optimális leletátfordulási idő ("turn around time") biztosításáért.
- Felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért.
- Irányítja a veszélyes hulladékok kezelését a laboratóriumban.
- Önállóan végzi és irányítja a módszerek belső minőségellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és intézkedéseket tesz azok elhárítására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 20-25 kredit;
- ápolástudományok 2-4 kredit;
- bölcsészettudományok 5-8 kredit;
- társadalomtudományok 5-8 kredit;
- természettudományok 20-25 kredit;

8.1.2. A képzésben választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya. A specializáció kreditaránya további 120 kredit:

a) radiográfia specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,
- egészségtudományi- - radiográfiai szakismeretek 90-100 kredit;

b) kutató laboratóriumi analitika specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- egészségtudományi- - kutató laboratóriumi analitikai szakismeretek 90-100 kredit,
- természettudományok 5-10 kredit;

c) orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- egészségtudományi- - laboratóriumi analitikai szakismeretek 90-100 kredit,
- természettudományok 5-10 kredit;

d) optometria specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- egészségtudományi---optometriai szakismeretek 80-90 kredit.

e) patológiai analitika specializáció:
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit;
- egészségtudományi- - laboratóriumi szakismeretek 90-100 kredit,
- természettudományok 5-10 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 10 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.

A szakmai gyakorlat magában foglalja:
- orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika specializáción: a hematológia és transzfúziológia, a

hemosztazeológia, a hisztokémia, citológia, az immunológia, a klinikai kémia, a mikrobiológia szakmai gyakorlatot;

- orvosi kutatólaboratóriumi analitika specializáción: a biokémia és molekuláris biológia kutatólaboratóriumi gyakorlatot, a farmakológiai, az immunbiológiai, a molekuláris morfológiai,a sejtbiológia, sejtélettan kutatólaboratóriumi gyakorlatot;
- a radiográfia specializáción: a hagyományos radiológia, az ultrahang, a komputer tomográfia, a mágneses rezonancia, a nukleáris medicina, a sugárterápia szakmai gyakorlatot;
- az optometria specializáción: a fekvőbeteg osztályos vizsgálói, a járóbeteg vizsgálói, a területi kontaktológia laboratóriumi, a gyermekszemészeti rendelői, az optikai üzleti gyakorlatot.
- patológiai analitika specializáción: a makropatológia, a hisztokémia, az immunhisztokémia, a molekuláris patológia szakmai gyakorlatot.

IX. PEDAGÓGUSKÉPZÉS KÉPZÉSI TERÜLET

1. CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: csecsemő- és kisgyermeknevelő (Infant and Early Childhood Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- szakképzettség: csecsemő- és kisgyermeknevelő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Infant and Early Childhood Educator

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja csecsemő- és kisgyermeknevelők képzése, akik tudásukat, képességeiket és attitűdjeiket tekintve alkalmasak a három év alatti gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítésére, nevelésére, fejlődésének segítésére. Átlátják a kisgyermeknevelés rendszerét, képesek a bölcsődében és más, a három év alatti korosztályt nevelő intézményben a kisgyermeknevelői feladatokat a szakmai kompetenciájuk alapján elvárható autonómiával és felelősséggel ellátni. Képesek a szakmai innovációra, a társadalmi szerepvállalásra, a folyamatos megújulásra és fejlődésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A csecsemő- és kisgyermeknevelő

***a)* tudása**

- Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani ismeretekkel.
- Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket.
- Ismeri a pedagógiai tervezés szintjeit, a közöttük lévő összefüggéseket, és tájékozott a kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdéseiben.
- Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi hátterét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.
- Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal.
- Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.
- Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket.
- Ismeri a kisgyermekkori tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével.
- Korszerű játék-módszertani ismeretekkel rendelkezik.
- A művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra, a mozgásfejlődés és a nyelvi, kommunikatív fejlődés) támogatása területén a három év alatti korosztályhoz illeszkedő módszertani ismeretekkel rendelkezik, és tisztában van e tevékenységek személyiségfejlesztő hatásával.
- Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.
- Tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően.
- Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

***b)* képességei**

- Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.
- Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit.
- A három év alatti gyermekek és a gyermekcsoport ismeretében az adott intézmény célkitűzéseihez és szakmai kereteihez igazodva meghatározza a nevelés céljait, feladatait és tartalmait, megtervezi, alakítja, elemzi és értékeli a pedagógiai folyamatot.
- A három év alatti gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg, és közvetíti.
- Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását.
- Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására.
- Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.
- Megteremti a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában.
- Kielégíti a kisgyermek esztétikai szükségleteit, szakszerűen támogatja a különböző művészeti ágakhoz kapcsolódó kisgyermekkori alkotó és befogadó tevékenységeket, a fejlődő gyermeki kreativitást. Támogatja

a motoros képességek és a nyelvi, kommunikatív képességek fejlődését.

- Megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal.
- Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt.
- Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.
- Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömet okoz számára.
- Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, szívesen vesz részt művészeti tevékenységekben.
- A kisgyermek és önmaga kreativitását örömmel éli meg.
- Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.
- Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.
- Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.
- Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.
- A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat.
- A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni.
- Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.
- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudomány, informatika 15-20 kredit;
- pedagógia, pszichológia 45-55 kredit;
- egészségtudomány 20-25 kredit;
- a bölcsődei, intézményes kisgyermeknevelés, fejlődéssegítés, gondozás módszertana 25-30 kredit;
- gyakorlati képzés 30 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a csecsemő- és kisgyermeknevelő lehetséges szakmai tevékenységköréhez, munkaköréhez vagy a további tanulmányokhoz kapcsolódó (intézményes kisgyermekellátás, innováció a kisgyermeknevelés területén, a családi nevelés támogatása, gyermekvédelem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, művészeti nevelés kisgyermekkorban, kora gyermekkor és idegen nyelv, inter- és multikulturális nevelés) területeken szerezhető speciális ismeret. A választható ismeretek kreditérték 15-18 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni intézményi gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása;
- az összefüggő komplex gyakorlat.

Az összefüggő komplex szakmai gyakorlat időtartama a képzés utolsó évében legalább 6 hét, mely megbontható oly módon, hogy az egyes szakaszok 2 hétnél rövidebbek nem lehetnek. A komplex szakmai gyakorlat csak bölcsődében teljesíthető. Az összes gyakorlat 30 kredit, ebből az összefüggő komplex gyakorlat 10 kredit.

2. GYÓGYPEDAGÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: gyógypedagógia (Special Needs Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- szakképzettség:
  - gyógypedagógus, értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon
  - gyógypedagógus, hallássérültek pedagógiája szakirányon
  - gyógypedagógus, látássérültek pedagógiája szakirányon
  - gyógypedagógus, logopédia szakirányon
  - gyógypedagógus, pszichopedagógia szakirányon
  - gyógypedagógus, szomatopedagógia szakirányon
  - gyógypedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon
  - gyógypedagógus, autizmus spektrum pedagógiája szakirányon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Special Needs Educator and Therapist (Intellectual and Multiple Disabilities)
  - Special Needs Educator and Therapist (Hearing Impairment)
  - Special Needs Educator and Therapist (Visual Impairment)
  - Special Needs Educator and Therapist (Speech and Language Therapy)
  - Special Needs Educator and Therapist (Behavioural Disorders)
  - Special Needs Educator and Therapist (Physical Disabilities)
  - Special Needs Educator and Therapist (Learning Disabilities and Difficulties)
  - Special Needs Educator and Therapist (Autism Spectrum Disorders)
- választható szakirányok: értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirány, hallássérültek pedagógiája szakirány, látássérültek pedagógiája szakirány, logopédia szakirány, pszichopedagógia szakirány, szomatopedagógia szakirány, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány, autizmus spektrum pedagógiája szakirány.

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210+30 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 8 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 145

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gyógypedagógusok képzése, akik a gyógypedagógia és a határtudományai korszerű elméleti és módszertani ismereteinek, a gyógypedagógiai tevékenységekhez szükséges képességeknek, valamint a szakterületi és gyakorlati ismereteknek a birtokában segítséget nyújtanak a fogyatékos, sérült, akadályozott gyermekeknek, fiataloknak és felnőtteknek képességeik fejlesztéséhez, funkciózavaraik (kognitív, szociális, szomatikus, érzékelési, észlelési) korrekciójához, illetve kompenzálásához, életviteli nehézségeik kezeléséhez, rehabilitációjukhoz, valamint környezetük rendezéséhez, társadalmi integrációjukhoz. A választott szakirányon a különböző fogyatékos, sérült, akadályozott népességcsoportokat szakszerűen segítik, komplex gyógypedagógiai fejlesztést, nevelést, oktatást, habilitációt és rehabilitációt végeznek. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a fogyatékosságügy, a gyógypedagógia és a gyógypedagógiához kapcsolódó határtudományok fogyatékos, sérült, akadályozott személyekre vonatkozó történeti elemeit, alapvető társadalmi folyamatait, legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és probléma-megoldási módszereit.
- Ismeri a komplex gyógypedagógiai diagnosztika, nevelés, oktatás, fejlesztés, terápia és rehabilitáció módszereit, gyakorlatát, valamint az integrált, inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit.
- Átfogó funkcionális anatómiai és fejlődéstani ismeretekkel rendelkezik az emberi test fő szervrendszereiről.
- Ismeri a fogyatékosságok, sérülések, akadályozottságok hátterében álló kórélettani folyamatokat.
- Tisztában van a fogyatékosságok, sérülések, akadályozottságok felismerésének, differenciálásának kritériumaival.
- Rendelkezik a fogyatékossággal élő személyekkel kapcsolatos pszichológiai és pszichodiagnosztikai ismeretekkel, tisztában van a fogyatékosságok, sérülések, akadályozottságok hátterében álló pszichológiai folyamatokkal.
- Ismeri a fogyatékossággal élő személyekkel kapcsolatos alapvető specifikus kutatásmódszertani kérdéseket, módszereket és kutatásetikai alapelveket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az általános pedagógia, nevelés- és oktatáselmélet, andragógia, alternatív- és reformpedagógiai koncepciók, pedagógiai projektek területéről és azok gyógypedagógiai adaptációs lehetőségeiről.
- Ismeri a művészetpedagógiai és művészetterápiás eljárások alapelveit, módszertanát és a kapcsolódó pedagógiai, gyógypedagógiai adaptációs, intervenciós lehetőségeket. Ismeri a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciós és művészetterápiás módszereket és a saját kompetencia szintjén tudja alkalmazni azokat.
- Ismeri a fogyatékossággal élő személyek, csoportok és környezetük megismerésére alkalmas felmérés, diagnosztika területeit, formális és informális eljárásait, és a diagnosztikán alapuló gyógypedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát.
- Tájékozott a szakterületein alkalmazható alapvető digitális eszközök alkalmazhatóságában, ismeri szakterületén, /szakterületein a tanulói képességekhez illeszthető digitális tanulási, fejlesztési lehetőségeket, eszközöket, környezeteket.
- Alapvető ismeretei vannak a fogyatékos személyek fejlődési sajátosságainak és tanulási folyamatainak törvényszerűségeiről, jellemzőiről. Tisztában van a fogyatékos személyek (gyógy)pedagógiájának nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs céljaival, tartalmaival, a folyamatok összefüggéseivel.
- Érti az értékelés és fejlődés összefüggéseit, ismeri az értékelés funkcióit, folyamatát, módszereit, eszközeit, rendelkezik a differenciált értékelési formák megválasztásához szükséges tudással.
- Tisztában van a fogyatékos emberekkel foglalkozó intézményrendszer és szolgáltatások működési

elveivel és gyakorlatával, a szolgáltatásokkal kapcsolatos jogszabályi, finanszírozási háttérrel, ismeri továbbá a fogyatékos emberekkel kapcsolatos nemzetközi irányelveket és az alapvető emberi jogokat.

- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Ismeri gyógypedagógus-szerepre vonatkozó elméleteket, a szereppel kapcsolatos elvárásokat, a pedagógusszemélyiség jellemzőit, az önreflexióhoz és önkorrekcióhoz szükséges alapvető módszereket, az alapvető gyógypedagógusi kommunikáció szempontjait.
- Érti a reflektív gondolkodás és sajátélményen alapuló mentálhigiénés támogatás jelentőségét tanulmányaiban és szakmai fejlődésében.
- Ismeri a szakmai együttműködés és team-munka alapelveit, útjait és megvalósításának módszertanait.
- Tájékozott a krízis- és válsághelyzetekben alkalmazható segítségnyújtás, mentálhigiénés támogatás lehetőségeiről.

***b)* képességei**

- Saját szakterületén belül képes értelmezni a fogyatékosságokkal kapcsolatos orvosi diagnózisokat, vizsgálati eredményeket.
- Saját szakterületén belül képes értelmezni a fogyatékosságokkal kapcsolatos pszichológiai diagnózisokat és vizsgálati eredményeket.
- Pszichológiai ismereteit képes az adott fogyatékossági csoportnak megfelelően adaptív módon alkalmazni.
- Képes az orvosi (egészségügyi), továbbá a pszichológiai diagnózisok, vizsgálati eredmények ismeretében komplex gyógypedagógiai differenciáldiagnosztikát végezni a gyógypedagógiai tevékenység és folyamatok tudatos, célorientált megtervezése érdekében.
- Képes a gyógypedagógiai diagnosztika digitális eszközrendszerének megismerésére.
- A gyógypedagógiai folyamatok tervezésében ötvözi az általános didaktikai, metodikai alapelveket a fogyatékossági típusnak megfelelő, speciális gyógypedagógiai tartalmakkal, alkalmazkodva a fogyatékos személyek életkori, képességbeli, attitűdbeli és szociokulturális sajátosságaihoz is.
- A fogyatékos személy szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve a kompenzációs lehetőségeket és életminőséget támogató, komplex gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs tevékenységet végez a fogyatékos személyeket ellátó intézmény- és szolgáltató-rendszerekben.
- Egyéni felmérés alapján a gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, beleértve a gyermek, felnőtt haladásának, a pedagógiai módszereknek és eszközöknek, valamint a saját munkájának értékelését.
- Képes a saját szakterületein a gyermekek, fiatalok, felnőttek képességeit figyelembe véve digitális kompetenciájuk fejlesztésére, a digitális eszközök, környezetek megfelelő alkalmazására.
- Képes a társadalom változó digitális környezeti kihívásainak megismerésére, pedagógiai, gyógypedagógiai szempontú értelmezésére, értékelésére, a szakterületein mindezeknek a tanítási-tanulási, fejlesztési, habilitációs, rehabilitációs folyamat során produktív, gyakorlatias, a gyermekek, fiatalok, felnőttek képességeit figyelembe vevő implementálására.
- Képes saját pedagógiai tevékenysége hatását felmérni, és kritikusan elemezni, pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív módon értelmezni, értékelni, majd ezek alapján a szükséges önkorrekciót végrehajtani.
- Alapvető kutatásmódszertani ismereteit az adott fogyatékossági csoportnak megfelelően adaptív módon alkalmazza, felismeri, hogy az adott fogyatékossági csoportnak és kutatási témának megfelelően milyen kutatási módszert célszerű alkalmazni. Lehetőség szerint inkluzív kutatásmódszertani eljárásokra törekszik.
- Tudományos igényű szakszövegeket a saját szakterületén legalább egy idegen nyelven is önállóan olvas, a fogyatékosságügy és gyógypedagógia alapvető szakirodalmait megérti, szakszerűen reflektál rájuk, és képes azokat használni egy tudományos dolgozat megírásához a megfelelő hivatkozásokkal.
- Felismeri egy módszer tudományos megalapozottságának meglétét vagy hiányát.
- Képes a szakmai képzéssel és különösen a saját szakterületével, szakterületeivel kapcsolatos gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésére, kifejezésére és értelmezésére különböző társadalmi, gazdasági és kulturális kontextusokban.
- Képes a team-munkához szükséges kooperációra, kommunikációra.
- Képes a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciós

módszerek alkalmazására saját kompetencia szintjén.

- Képes a fogyatékosságügyi szakmapolitikai dokumentumok értelmezésére, az ellátórendszer finanszírozásának átlátására, adott esetben pályázatok írására, valamint a fogyatékos személyek és a szakma érdekeinek képviseletére az intézményrendszerek és szolgáltatások területén.

***c)* attitűdje**

- Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására.
- Mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára.
- Törekszik az ön- és társismeret, önelfogadás, önreflektivitás fejlesztésére.
- Szakmai, nyelvi készségeit az élethosszig tartó tanulás jegyében karban tartja és fejleszti.
- Tiszteletben tartja saját és mások kompetenciahatárait, a team-munka során határozottan képviseli saját szakmai elveit, tapasztalati tudását, de a hatékony együttműködés érdekében a többi résztvevő törekvéseit is érvényesülni hagyja.
- Igénye van a gyógypedagógiai folyamatok folyamatos elemzésére, értékelésére, nyitott az eredmények és a körülmények figyelembe vételével a tervek és folyamatok felülvizsgálatára és módosítására.
- A fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat - azok igényeit figyelembe véve - informálja az alkalmazni kívánt koncepcióról, eljárásról, módszerről, terápiáról, illetve ezek eredményeiről.
- Elkötelezett a fogyatékos személy tanulási és terápiás szükségleteinek kielégítése és a tanuláshoz, terápiához igazodó környezet megválasztása, kialakítása iránt. A fogyatékos személyek lehetőségeit figyelembe véve fontosnak tartja a tanulás folyamatainak tudatosítását, az önszabályozott tanulás támogatásához szükséges tudás és képességek megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését.
- Nyitott a digitális technológiák, infokommunikációs eszközök és a hozzájuk kapcsolódó módszertani eljárások megismerésére.
- Fogyatékos személyekkel kapcsolatos kutatásai során teljes mértékben törekszik a fogyatékossággal kapcsolatos etikai problémák figyelembe vételére.
- Elkötelezett a fogyatékos személyek fejlődését segítő, pozitívumokra fókuszáló, tanulást, fejlődést támogató értékelés mellett.
- A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket összefüggéseiben látja, ezeken keresztül reflektál a jelen problémáira, ezekről megalapozott szakmai véleményt formál, és kulturált vitát folytat.
- A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket, intézményi és szolgáltatásbeli formákat nyitottan és kritikusan szemléli, részt vállal a gyógypedagógiával és fogyatékosságüggyel kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.
- Felelősen képviseli az adott téma szakszerű és korrekt (adott) idegen nyelvi meghatározásait, és ezeket a konkrét kommunikációs szituáció, az adott szociokulturális háttér figyelembe vételével és a változó világra való nyitottsággal használja.
- Elfogadja a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény elveit és törekszik azok megvalósítására munkája során.
- Az emberi jogi megközelítésből kiindulva tiszteletben tartja és képviseli a fogyatékos emberek és hozzátartozóik jogait és érdekeit.
- A „Semmit rólunk nélkülünk” elv értelmében támogatja és elősegíti a fogyatékos emberek minél aktívabb részvételét, és önrendelkezésük megvalósulását az őket érintő folyamatokban.
- Munkája során alkalmazza az emberi jogi megközelítést, jogszabályi ismereteinek - az adott kontextusban történő - aktivizálásával.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szakirányának megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban önállóan és felelősséggel látja el az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1-6. évfolyamán (a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon és az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon: az 1-8. évfolyamon, értelmileg akadályozottak pedagógiája és szomatopedagógia

szakirányon: a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamában) a nevelési és valamennyi műveltségi területhez tartozó oktatási feladatokat.

- A szakképzésben a készségfejlesztő, a diákotthonban, gyermekotthonban és kollégiumban az általános nevelői feladatokat látja el.
- Az ambuláns gondozást, fejlesztést végző intézményekben: egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás, illetve az integrált, inkluzív nevelést-oktatást végző köznevelési intézményekben a sajátos nevelési igényű, illetve a gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányának, szakirányainak megfelelő területen, területeken egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatokat lát el. Feladata kiterjed a tanulási technikák megtanítására, együttműködésre, általános gyógypedagógiai segítségnyújtásra és tanácsadásra a fejlesztésben vagy gondozásban és a rehabilitációban közreműködő más szakemberekkel, illetve családokkal.
- Tudományosan és módszertanilag megalapozott fogyatékosságügyi és gyógypedagógiai nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Tudatosan képviseli a gyógypedagógia és határtudományai, társtudományai módszertani kultúráját.
- Felelősséget vállal a fogyatékos személyekért, a gyógypedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése során hozott döntéseiért és gyógypedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Felelősséget vállal a fogyatékos személy felelősségérzetének, önállóságának, autonómiájának kialakításáért.
- A partnerekkel előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert teremt, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál.
- Munkáját teamben végezi, szakmai műhelyekben aktívan vesz részt.
- Krízis- és válsághelyzet esetén hatékony tanácsot ad, segítséget nyújt, vagy kér.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában kezdeményező szerepet tölt be, gyógypedagógiai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye küldetéséért.
- Felelősséget érez saját gyógypedagógusi öndefiníciójának folyamatos alakításáért, és azért a szűkebb és tágabb közösségért, ahol tevékenységét kifejti.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri az értelmi akadályozottság hazai és külföldi definícióit, értelmezni tudja azokat.
- Birtokában van az értelmi akadályozottság súlyossági fokozatainak, kóreredeti specifikumainak és az értelmileg akadályozott személyek életkori jellemzőivel kapcsolatos gyógypedagógiai elméleti, módszertani és gyakorlati tudásnak.
- Rendelkezik az értelmileg akadályozott személy személyiségének, kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szaktudományos ismeretekkel.
- Ismeri az értelmileg akadályozott személyek (gyógy)pedagógiájának legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és probléma-megoldási módszereit, tájékozott az aktuális, specifikus terápiás ellátási formák tekintetében.
- Tisztában van az értelmileg akadályozott személyek gyógypedagógiai kísérésének tartalmi és módszertani vonatkozásaival.
- Ismeri az értelmileg akadályozott személyek esetében alkalmazható legújabb és legfontosabb diagnosztikai eszközöket, tudja azokat alkalmazni, eredményeiket értelmezni és felhasználni a tervezésben.
- Ismer olyan technikákat, amelyekkel a környezet konfliktusait oldani tudja.
- Ismeri az értelmileg akadályozott emberek érdekvédelmét, ha szükségesnek látja, bekapcsolódik az ilyen jellegű tevékenységbe.

***b)* képességei**

- Képes az értelmileg akadályozott személyek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, gyógypedagógiai diagnózis készítésére, a gyógypedagógiai folyamat eredményeinek értékelésére.

- A korai intervenció időszakában (0 éves kortól) és helyszínein (korai fejlesztő centrumok, pedagógiai szakszolgálat, PIC, NIC, integráló bölcsőde, stb.) prevenciós feladatok lát el, egyéni és csoportos fejlesztést végez.
- Az óvodai nevelés időszakában és helyszínein (speciális óvoda, integrált óvoda) komplex gyógypedagógiai tevékenységet végez.
- Ellátja a fejlesztő nevelés és fejlesztő nevelés-oktatás komplex gyógypedagógiai feladatait.
- Ellátja az értelmileg akadályozott tanulók általános iskolai nevelésében 1-8. évfolyamon valamennyi műveltségi terület nevelési-oktatási feladatait, a fejlesztő nevelés-oktatás feladatait annak teljes időtartamában, a speciális készségfejlesztő szakiskola évfolyamain közismereti tárgyak oktatását végzi, valamint a szakoktatókkal történő együttműködésben a kognitív és szociális fejlesztés feladatait látja el.
- Utazótanári feladatok lát el.
- Speciális kollégiumokban, gyermekotthonokban általános nevelői feladatokat lát el, habilitációs- -rehabilitációs tevékenységet végez értelmileg akadályozott személyeknél, a felnőtt értelmileg akadályozott személyek nappali és bentlakásos intézményiben a gyógypedagógiai segítés feladatait látja el.
- Kiaknázza az élethosszig tartó tanulás speciális lehetőségeit értelmileg akadályozott személyeknél.
- Orvosi, jogi, pedagógiai, pszichológiai és társadalomismereti tudását (gyógy)pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, az értelmileg akadályozott egyén, csoport jellemzőit és sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- Az értelmileg akadályozott személyek jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a specifikus szakmai problémák megoldását elősegítő megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokat, tartalmakat, folyamatokat és módszereket.
- Képes munkahelyi szervezetben az értelmileg akadályozott személyekkel való együttműködés elősegítésére, a betanítási folyamatok támogatására, ehhez kapcsolódó tanácsadásra, fejlesztő programok eredményeinek mérésére, tanácsadásra.
- Az egészségügyi, a gyermekvédelmi és a szociális ágazatban a fogyatékos gyermek, fiatal és felnőtt népességcsoportok gondozását, fejlesztését, pedagógiai kísérését, életvitelük segítését végzi, az értelmileg akadályozott személyekkel partneri munkakapcsolatot alakít ki, elősegíti az önrendelkezést, az önálló életvitel támogatásának szolgálatában koordinálási, kísérő, mentori és mediátori feladatokat lát el.
- Képes az értelmileg akadályozott emberek érdekeinek képviseletére, esélyegyenlőségüket, intézményi és társadalmi integrációjukat segítő feladatok ellátására, tanácsadásra.

7.1.2.2. Hallássérültek pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos emberi jogi és orvosi megközelítéseket, ezek érvrendszerét és történeti kialakulását.
- Korszerű ismeretei vannak a hallássérülés etiológiája, epidemiológiája, tüneti képe, pszichológiai háttere és ellátása kapcsán.
- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos tevékenységeket, és az azokat meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a hallássérülés korszerű diagnosztikájáról, a segédeszköz-ellátás folyamatosan korszerűsödő gyakorlatáról.
- Ismeri a gyógypedagógiai felmérés területeit, annak speciális eljárásait hallássérült személyek esetében.
- Ismeri a hallássérült személyek heterogén szükségleteihez igazodó fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a hallássérült személyek által használható infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségekről. Ismeri az egyenlő esélyű hozzáférés és az ésszerű alkalmazkodás elveit hallássérült személyekkel végzett mindennapi tevékenysége során.
- Felismeri a leggyakoribb, a hallássérülés mellé társuló zavarokat, ismeri azok kompenzálását, terápiáját, vagy képes abban a társszakmák segítségét kérni.
- Ismeri a hallássérült személyek ellátórendszerét, a megfelelő célzott fejlesztő, nevelő, oktató, habilitációs-rehabilitációs gyógypedagógiai ellátás eljárásait, módszereit, eszközrendszerét.

- Ismeri a hallássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

***b)* képességei**

- Eligazodik a hallássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi dokumentumokban, ezek változását képes követni. Képes alakítani saját szakmai és társadalmi szerepvállalását.
- Ismereteit a hallássérült személyek szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve használja fel a gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok ellátása során.
- Felkészült a hallássérült személyek differenciált nyelvi szükségleteinek felismerésére, képes ehhez alkalmazkodva megfelelő támogatást biztosítani.
- A hallássérült gyermek vagy felnőtt (csoport) szükségletei és képességei, valamint a hallássérüléssel kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján a gyógypedagógiai folyamatot differenciáltan, egyénre szabottan megtervezi, irányítja, elemzi és értékeli.
- Kiválasztja a megfelelő tanulásszervezési eljárásokat, a hallássérült személyek életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő kommunikációs stratégiákat, módszereket alkalmazza.
- Képes a hallássérült gyermekek, fiatalok és felnőttek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, objektív felmérésen alapuló fejlesztési tervek kidolgozására, meghatározva a megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- Gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatait képes a hallássérült gyermekkel vagy felnőttel, illetve a nevelésben, ellátásban, gondozásban, támogatásban érintett partnerekkel együttműködésben ellátni.
- Képes az egészségügyi, korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint szociális intézményekben a fejlesztő tevékenység területeinek és eszközeinek meghatározására.
- Szakmai irányítás mellett a hallássérüléssel, a hallássérült személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.3. Látássérültek pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a különböző életkorú és látásteljesítményű látássérült személyek eltérő igényeit, rendelkezik a látássérült személyek kognitív, személyes és szociális kompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges alapvető szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a látássérülés különböző (hazai és külföldi) definícióit, gyógypedagógiai és funkcionális felosztását.
- Ismeri a látássérülés életkor-specifikus kórokait, prevalenciáját és az incidencia változásait hazai és világviszonylatban is.
- Ismeri a szembetegségek funkcionális kihatásait.
- Ismeretekkel rendelkezik a korszerű orvosi kezelések és optikai korrekciók lehetőségeiről és ezek elérhetőségéről.
- Ismeri a funkcionális és pedagógiai látásvizsgálat jelentőségét, a különböző életkorokban alkalmazott menetét, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a korszerű látásjavító optikai és elektronikus eszközöket, ezek hozzáférhetőségét.

Ismeretekkel rendelkezik a látássérülés pszichológiai és szociális hatásairól.

- Ismeri a látássérült személyek számára kifejlesztett pszichodiagnosztikai módszereket és eszközöket.
- Ismeri a látássérült személyekkel végzendő gyógypedagógiai tevékenységeket és ezek színtereit.
- Ismeri a látássérült személyek ellátó rendszerét, a látássérült személyek korai fejlesztésével, óvodai nevelésével, iskolai nevelésével és oktatásával, valamint az elemi rehabilitációval kapcsolatos jogszabályokat, hazai és nemzetközi dokumentumokat.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a látássérült gyermekek korai fejlesztéséről, a súlyos fokban látássérült (vak) tanulók, a gyengénlátó, aliglátó tanulók igényeiről, fejlesztésük, oktatásuk és nevelésük színtereiről, módszereiről és eszközeiről, a terápiás eljárásokról.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a látássérült felnőttek elemi rehabilitációjáról, módszereiről, eszközeiről, a terápiás eljárásokról, a speciális megsegítés szervezeti formáiról és tartalmi

jellemzőiről.

- Korszerű, átfogó és speciális ismeretekkel rendelkezik az időskorú látássérült személyek megsegítésének tartalmi jellemzőiről és lehetőségeiről.
- Korszerű, átfogó és specializált ismeretekkel rendelkezik a halmozottan fogyatékos látássérült személyek sajátos igényeiről, fejlesztésük, oktatásuk és nevelésük színtereiről, módszereiről és eszközeiről, a terápiás eljárásokról.
- Ismeri az egyéni fejlesztési terv jelentőségét, elkészítésének lépéseit.
- Felismeri a leggyakoribb társuló zavarokat, ismeri azok kezelését, vagy képes abban a társszakmák segítségét kérni.
- Ismeri az integráltan tanuló látássérült tanulók helyzetét, tisztában van a sikeres integráció-inklúzió feltételeivel, ismeri a gyógypedagógus kompetenciáit, az utazótanár szerepét, feladatait, a többségi pedagógussal történő kapcsolattartás lehetőségeit.
- Ismeri a látássérült személyek heterogén szükségleteihez igazodó fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat.
- Ismeri a környezeti adaptáció jelentőségét, lehetőségeit, kivitelezését, az egyenlő esélyű hozzáférés elvét és speciális alkalmazását saját szakirányán, az infokommunikációs akadálymentesítés látássérülés-specifikus eszközeit.
- Ismeri a látássérült személyek érdekvédelmi és egyéb civil szervezeteit, azok feladatait.
- Ismeri a látássérüléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

***b)* képességei**

- Ismereteit képes felhasználni a különböző életkorú és látásteljesítményű látássérült személyek szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve, a gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok ellátása során.
- Képes a látássérülés több szempontú definiálására, a látássérült személy látásteljesítményét funkcionális szempontból közelíti meg és értelmezi.
- A látássérüléssel kapcsolatos orvosi diagnózisokat értelmezni tudja, melyek alapján a funkcionális szempontokat figyelembe véve megfelelő környezetet biztosít a látássérült személy vagy csoport számára.
- Különböző életkorú és társuló sérüléssel élő személyeknél komplex funkcionális látásvizsgálatot végez, a vizsgálat alapján kiválasztja a megfelelő látásjavító eszközöket és megtanítja használatukat.
- A látássérült személyhez a látássérülésre vonatkozó pszichológiai ismereteinek megfelelően közelít, a fejlesztési, nevelési, oktatási, habilitációs és rehabilitációs munkájába pszichológiai ismereteit beépíti.
- Megfelelő célzott fejlesztő, nevelő, oktató, rehabilitációs gyógypedagógiai ellátást biztosít.
- Meghatározza a korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint rehabilitációs intézményekben a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- Alkalmazza a korai fejlesztés módszereit, eszközeit, a speciális óvodai és iskolai készségfejlesztés elemeit az elemi rehabilitáció elméleti és gyakorlati ismereteit.
- A rehabilitációs lehetőségeket és az életminőséget támogató gyógypedagógiai fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatait a látássérült kliens szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve látja el.
- Felméri a látássérült személy, csoport heterogén kommunikációs, tanulási és egyéb, az életminőséget meghatározó szükségleteit, kommunikációs technikákat tanít, komplex fejlesztést végez.
- Képes a felnőtt halmozottan fogyatékos látássérült személyek habilitációs-rehabilitációs foglalkoztatásának megtervezésére, kivitelezésére.
- Képes megfigyelést és esetelemzést végezni integráltan tanuló látássérült tanuló helyzetéről és az integráció minőségéről a pedagógiai munka, a képességfejlesztés, a szociális inklúzió és a speciális eszközellátottság figyelembe vételével.
- Képes megfelelő szakmai kapcsolatot kialakítani és ápolni a befogadó intézmény munkatársaival.
- Megtervezi a látássérült személyek számára megfelelő fejlesztő, oktatási-nevelési és terápiás eljárásokat, kiválasztja az adekvát módszereket és eszközöket.
- Kiválasztja a tanuláshoz szükséges megfelelő adaptációs technikákat és ezek használatát megtanítja, a környezetet a látássérült személyek igényeinek megfelelően adaptálja, kiválasztja a látássérült személy

számára és a tevékenységhez igazodva a korszerű infokommunikációs eszközöket.

- Képes a látássérült személy és családja számára az érdekvédelemmel és a civil szervezetekkel kapcsolatos adekvát információ-átadásra.
- Képes szakmai irányítás mellett a látássérüléssel, a látássérült személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végezni.

7.1.2.4. Logopédia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Korszerű és alapos interdiszciplináris (orvostudományi, pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai pszichológiai, nyelvészeti) és intradiszciplináris tudással rendelkezik a kommunikáció, a hang, a beszéd, a beszélt és az írott nyelv, valamint a gyermekkori nyelés zavarairól.
- Ismeri a kommunikációs zavarok kultúrtörténeti, tudománytörténeti és szakmatörténeti előzményeit.
- Ismeri a hang, a beszéd, a beszélt és az írott nyelv, valamint a gyermekkori nyelés működésének anatómiáját és fiziológiáját, felismeri azok eltéréseit.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a hang, beszéd, a beszélt és az írott nyelvi zavarok, valamint a gyermekkori nyelési zavarok etiológiájáról, epidemiológiájáról, a különböző tüneti képekről.
- Ismeri a logopédiai diagnosztikai folyamat átfogó rendszerét, a vizsgálatok fajtáit, célját, feladatait, és lehetséges tartalmait.
- Ismeri a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavarainak különböző nyelvi szintekre irányuló receptív és expresszív vizsgálati eljárásait, valamint a gyermekkori nyelés diagnosztikus eszközeit, a differenciáldiagnosztikai szempontokat és a folyamatdiagnózis szerepét.
- Alapos ismeretekkel rendelkezik a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavaraihoz és a gyermekkori nyelészavarhoz kapcsolódó logopédiai beavatkozások korszerű lehetőségeiről.
- Ismeri a prevenció, a terápia és az utógondozás életkor- és diagnosztika-specifikus formáit.
- Ismeri a beszédtechnika hanghigiénés elemeit.
- Ismeri a logopédiával kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

***b)* képességei**

- Ismeretei alapján a különböző kommunikációs zavarokat interdiszciplináris szemlélettel, a személyiséggel és a társadalmi beágyazottsággal összefüggésben értelmezi.
- Megszerzett szakmai tudását a köznevelés különböző szinterein: pedagógiai szakszolgálati feladatokat ellátó intézményekben, nevelési és nevelési-oktatási intézményekben a kommunikáció, a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelvi zavarok és a gyermekkori nyelési zavarok ellátásában, szegregált és integrált keretek között, az alapellátásban és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében egyaránt alkalmazza.
- Kijelöli a hang, a beszéd, a beszélt és írott nyelv fejlődési és szerzett zavarainak, valamint a gyermekkori nyelési zavarok életkor-specifikus és nyelviszint-specifikus vizsgálatának tartalmait.
- Dokumentálja, kvantitatív és kvalitatív szempontok alapján elemzi, értelmezi az eredményeket, levonja a logopédiai diagnosztikai következtetéseket, és erről különböző szintű írásos és szóbeli összefoglalást ad a team tagjainak, a szülőnek, a kliensnek.
- Az interdiszciplináris diagnosztikai teamben a különböző forrásokból származó információkat összegzi, logopédiai szempontból értékeli, és azokat a korábbi információkkal integrálja.
- Megtervezi az egyénre szabott evidencia alapú logopédiai beavatkozást.
- A státusz- és differenciál diagnózisnak megfelelő sérülés-specifikus, individuális logopédiai beavatkozást evidencia alapon tervezi, időben ütemezi, és hatékonyan megvalósítja.
- A terápiás folyamatot monitorozza, azt az eredményeknek megfelelően módosítja. A kiválasztott terápiás módszert indokolja és meghatározza a logopédiai terápiás team kereteit.
- Beszédtechnikája tudatos, képes hanghigiéné kialakítására.
- Képes szakmai irányítás mellett a logopédiával, a logopédiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végezni.

7.1.2.5. Pszichopedagógia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a tanulási, érzelmi és a viselkedési zavarok, a személyiségfejlődés orvostudományi, pszichológiai, pszichodiagnosztikai, szociológiai, filozófiai hátterét, azok ok-okozati összefüggéseit.
- Ismeretekkel rendelkezik az eltérő személyiségfejlődés kialakulásának lehetséges hátteréről és annak pszichopedagógiai intervenciós lehetőségeiről.
- Tisztában van a viselkedészavarok ok-okozati összefüggéseivel, a tanulási zavarok, az érzelmi zavarok, a devianciák és a viselkedészavarok kapcsolatával.
- Ismeri a magatartás és viselkedésszerveződés neurobiológiai alapjait.
- Ismeri a személyiségfejlődési, viselkedésbeli, érzelmi problémákkal küzdő népességcsoportokhoz kapcsolódó bánásmódot, az ellátás hazai módszereit és gyakorlatát, rálátása van külföldi jó gyakorlatokra.
- Ismeri az intézményes segítő, ellátórendszereket: köznevelési intézmények, szociális, és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ellátás intézményei, egészségügyi intézmények, javító-nevelés és a büntetés-végrehajtás intézményrendszerét.
- Tisztában van az aktuális diagnosztikus osztályozó rendszer fentebb említett zavarokra vonatkozó elemeivel, és az abból következő pszichopedagógiai ellátás feladataival, kompetenciakörével.
- Ismeri a koragyermekkori ellátórendszert.
- Biztos tudása van a 0-7 éves korú gyermekek eltérő fejlődésmenetének felismeréséről, a beavatkozás lehetőségeiről.
- Tudja, ismeri a pszichés fejlődési zavart mutató gyermekek (kiemelten az óvodás és iskoláskorúak) pszichopedagógiai, gyógypedagógiai terápiás megsegítésének lehetőségeit, módszereit, technikáit.
- Tisztában van a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, szülői háttér nélküli gyermekek és fiatalok fejlesztésének, segítésének lehetőségeivel.
- Tudja és ismeri a speciális szükségletek, devianciák kialakulásának hátterét, fokozatait, a szenvedélybetegségek és egyéb deviáns jelenségek jellemzőit, a felismerésre alkalmas mérőeszközöket és a gyakorlatban alkalmazható prevenciós, intervenciós lehetőségeket.
- Ismeri a gyermekvédelmi segítőrendszereket, a reszocializációs gondozás intézményrendszerét, módszertanát. Biztos ismeretei vannak a szociálpolitika és a szociális munka köréből.
- Tisztában van az egészségügyben gondozott (krónikus) betegek, illetve gyermekpszichiátriai betegek kognitív és pszichés fejlődésével.
- Ismeri a pszichopedagógia hazai és nemzetközi szakirodalmát.

***b)* képességei**

- Képes bármely életkorban az érzelmi és viselkedészavarral összefüggő tanulási és magatartási mintázatokat értelmezni, azok hátterét, kialakulásának módját figyelembe véve gyógypedagógiai diagnózist felállítani, majd fejlesztő eljárásokat megtervezni és kivitelezni.
- Képes felismerni a pszichés fejlődés zavarait, valamint a rendszerint gyermek- vagy serdülőkori kezdettel megjelenő érzelmi és viselkedészavarokat, szociális-szocializációs nehézségeket, pszichoszociális fogyatékosságot, tanulási zavarokat, és az érintett személyek gyógypedagógiai ellátására irányuló komplex tevékenységet végezni.
- Munkáját a bio-pszicho-szociális szempontú gondoskodás mentén végzi el a gyermekek, fiatalok támogató nevelésével, fejlesztési foglalkoztatásával, krízisintervenciós, habilitációs, rehabilitációs célú gondozásával, az eredményes (re)szocializáció elősegítése és a gyermeki, tanulói képességek optimumának elérése érdekében.
- Tevékenységében a bizonyítékokon alapuló ellátási formák nyilvánulnak meg, melyeket a köznevelési, szociális, gyermekvédelmi alap- és szakellátásban, a büntetés-végrehajtásban és egészségügyi intézményrendszerben alkalmazhat, és melyek az érintett népességcsoportokra, valamint családjaik sokrétű szupportív pszichopedagógiai ellátására irányulnak.
- Gyógypedagógiai ellátásban részesíti azon kiemelt figyelmet igénylő személyek csoportját, akik különleges bánásmódot igényelnek, azon belül sajátos nevelési igényűek, egyéb pszichés fejlődési, súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdenek.
- Képes a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók gyógypedagógiai megsegítésére.
- Együttműködik a beilleszkedési, tanulási, érzelmi és viselkedészavart mutató személy közvetlen

környezetével és az őt ellátó szakmai közösség tagjaival.

- Együttműködik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, deviáns magatartást mutató, a veszélyeztetett, a bántalmazott és neglektizált gyermekek közvetlen környezetével és az ellátást biztosító egyéb szakmai teammel.
- Azonosítja a protektív és kockázati tényezőket, valamint pszichopedagógiai ellátást biztosít.
- Felismeri az iskolai bántalmazás jelenségét, a beavatkozás lehetőségeit.
- Alkalmazza a kompetenciakörébe tartozó addiktív kórképeket, iskolai agressziót felmérő szűrőteszteket, mérőmódszereket, pszichopedagógiai intervenciós tevékenységet végez.
- Az alábbi színtereken pszichopedagógiai ellátást, tevékenységet végez: korai fejlesztés, óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltató intézmény, egészségügyi intézmények alapellátása és rehabilitációs ellátása, javító-nevelő intézetek, büntetés-végrehajtási intézmények, szociális ellátórendszer intézményei, gyermekvédelmi gondoskodás intézményei, civil segítő szervezetek.
- Szakmai irányítás mellett a pszichopedagógiával, a pszichopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.6. Szomatopedagógia szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri a tartó és mozgató szervrendszer felépítését, működését és működési zavarait, a szomatopedagógiai tervezéshez nélkülözhetetlen, legfontosabb mozgásvizsgáló eljárásokat.
- Tisztában van a fiziológiás mozgás ismérveivel, követelményeivel.
- Megfelelő módszertani tudással rendelkezik egyéni vagy csoportos formában zajló mozgásfoglalkozások levezetéséhez.
- Korszerű ismeretei vannak a mozgáskorlátozottság etiológiájára, epidemiológiájára, biográfiájára, aktuális állapotára, pszichológiai hátterére vonatkozóan.
- Ismeri a mozgáskorlátozott személy kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szomatopedagógiai szaktudományos és módszertani elméleteket.
- Rendelkezik a mozgáskorlátozott személyek és környezetük megismerésére alkalmas vizsgálati és felmérési módszerek, eszközök ismeretével.
- Tisztában van a szomatopedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokkal, tartalmakkal, folyamatokkal és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri a komplex szomatopedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát.
- Ismeri a mozgásos akadályozottsággal járó állapotváltozásokat, ezek ismeretében a személyiségfejlődést befolyásoló gyógypedagógiai, szomatopedagógiai eljárásokat, módszereket, eszközöket.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a mozgáskorlátozott személyek rehabilitációs és segédeszköz-ellátásának folyamatosan korszerűsödő gyakorlatáról, valamint ismeri az infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségek széles spektrumát.
- Ismeri a segítő technológiák fogalomkörét, a környezeti adaptáció (egyenlő esélyű hozzáférés, ésszerű alkalmazkodás) korszerű felfogását.
- Ismeri a mozgáskorlátozottsághoz társuló diszartriák, beszédzavarok megjelenési formáit, jellemző tüneteit.
- Ismeri az augmentatív és alternatív kommunikációs lehetőségeket, eszközöket.
- Ismeri a halmozottan és a súlyosan-halmozottan fogyatékos személyek nevelésének-oktatásának speciális elméleti, módszertani, gyakorlati lehetőségeit, eljárásait, eszközeit.
- Ismeri a fogyatékos személyek testkulturális nevelésének, adaptált testnevelésének, sportjának, rekreációjának elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a szomatopedagógiai rehabilitáció egészségügyi, szociális és köznevelési intézményrendszerét, színtereit, azok tevékenységeit.
- Ismeri a mozgáskorlátozott személyek rehabilitációjában részt vevő társszakmák szemléletét, alapvető kompetenciáit.
- Tisztában van az együttműködés lehetséges formáival, a feladatfelosztás módjával.

- Ismeri a szomatopedagógiára, a kapcsolódó társtudományokra és a mozgáskorlátozottságra vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalmakat.

***b)* képességei**

- Képes tartó és mozgató szervrendszer funkcionális vizsgálatára.
- El tudja különíteni egymástól a fiziológiás és kóros mozgásokat.
- Korrekciós hatású gyakorlatsorokat állít össze, azokat szakszerűen át tudja adni az érintett személyeknek.
- Szomatopedagógiai elméleti, módszertani és gyakorlati ismereteit pedagógiai és terápiás gyakorlatában adaptív módon, a mozgáskorlátozott személy, csoport jellemzőit és sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- Szomatopedagógiai diagnosztikát végez, dokumentációt vezet.
- Egyénre szabottan, a mozgáskorlátozott személy szükségleteihez, képességeihez illeszkedve, valamint a diagnosztizált állapottal kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján meghatározza a megfelelő szomatopedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs célokat, tartalmakat, folyamatokat. Mindezek alapján képes fejlesztési, rehabilitációs tervet készíteni.
- Kiválasztja és alkalmazza a szomatopedagógiai problémák megoldását elősegítő módszereket. Szintetizálja a különböző módszerek azon elemeit, amelyek az adott helyzetben, az adott személy továbbfejlődését, rehabilitációját a leginkább elősegítik.
- Az általa vezetett folyamatdiagnosztika aktuális eredményei alapján, szükség szerint módosítja a rehabilitációs tervet.
- Az életkorhoz és a tevékenységhez igazodva segíti mozgáskorlátozott személyek minél nagyobb fokú önállóságát.
- Tevékenység analízist végez, kiválasztja a kompenzációs lehetőségeket és az életminőséget támogató optimális eszközöket, megtanítja használatukat.
- Segíti, facilitálja a mozgáskorlátozott személyek kommunikációját, támogatja az augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök használatának elsajátítását és gyakorlását.
- A mozgáskorlátozott gyermekek, tanulók korai intervenciójában, fejlesztő nevelésében, óvodai nevelésében, iskolai nevelés-oktatásában, fejlesztő nevelés-oktatásában, diákotthonaiban terápiát, fejlesztést, nevelést, oktatást, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt végez.
- Integrált, inkluzív óvodákba, iskolákba járó mozgáskorlátozott gyermekek, tanulók fejlesztését, terápiáját és rehabilitációját végzi, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel. Utazótanárként a partnerek számára tanácsadást biztosít.
- Mozgáskorlátozott felnőttekkel kapcsolatban az egészségügyi, szociális, köznevelési intézményrendszer bármely színterén és ellátási formájában általános és specifikus rehabilitációs feladatokat lát el.
- Fogyatékos személyek számára testnevelés, adaptált testnevelés, sport és rekreációs foglalkozásokat tervez és vezet.
- Képes definiálni a szomatopedagógus kompetenciákat, szakmai vitákban képviselni a szomatopedagógiai elveit.
- A mozgáskorlátozott személyek rehabilitációja során együttműködik a társszakmák képviselőivel, kihasználva a különböző hatásrendszerek egymást kiegészítő pozitív egymásra hatását.
- Szakmai irányítás mellett a szomatopedagógiával, a szomatopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez.

7.1.2.7. Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Rendelkezik a tanulásban akadályozott személyek kognitív, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztését megalapozó szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a tanulásbiológia alapjait.
- Ismeri a tanulási akadályozottság, valamint a tanulási nehézség és a tanulási zavar pszichológiai hátterét, pszichodiagnosztikáját és pedagógiai diagnosztikáját.
- Széleskörű tudással rendelkezik a tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok nevelésével, oktatásával,

fejlesztésével kapcsolatban.

- Ismeri az integrált, inkluzív nevelés szakirányhoz kapcsolódó specifikumait.
- Tisztában van a kommunikációs, kognitív, orientációs, kreatív, szociális és motoros képességek fejlesztésének módszertanával.
- Ismeri a végrehajtó funkciók működését és fejlesztésének lehetőségeit tanulásban akadályozott gyermekeknél.
- Tisztában van a tanulási akadályozottság (tanulási zavar, tanulási nehézség) és a magatartási problémák összefüggéseivel.
- Ismeri a tanulási motiváció különböző elméleti megközelítéseit.
- Tisztában van a nevelési, oktatási, fejlesztési célok megvalósítása érdekében az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának módszertanával.
- Ismeri a tanulásban akadályozott sajátos nevelési igényű tanulók nevelési, oktatási, fejlesztési céljai érdekében alkalmazható szoftvereket.
- Ismeri a tanulásban akadályozott fiatalok továbbtanulási útjait, elhelyezkedésük lehetőségeit, életminőségük befolyásolását.
- Tisztában van a tanulási akadályozottság szociokulturális kontextusával, ezt értelmezni is tudja saját tevékenységére vonatkozóan.
- A tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok, felnőttek és családjaik érdekében tájékozott a partnerekkel való együttműködés módjairól.
- Tisztában van és elismeri a tanulásban akadályozott tanulók idegennyelv-tanulásának fontosságát, mint a társadalmi és gazdasági lehetőségekhez vezető azonos esélyű hozzáférésük biztosításának egy területét.
- Ismeri az adott tanulócsoport szükségleteihez igazodó idegen nyelvi kompetenciák fókuszait.

***b)* képességei**

- Képes a tanulásban akadályozott (ezen belül az enyhén értelmi fogyatékos), a tanulási zavart és a tanulási nehézséget mutató gyermekek és fiatalok speciális nevelési, fejlesztési szükségleteinek megállapítására, (gyógy)pedagógiai diagnózis készítésére.
- Képes az állapotuk és élethelyzetük javítására irányuló gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatok megtervezésére és ellátására, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel.
- A tantervi dokumentumok figyelembe vételével kiválasztja és a tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok, felnőttek szükségleteihez, fejlettségéhez igazítja a nevelési és oktatási tartalmakat.
- A gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, differenciált egyéni és csoportos fejlesztés tervez és vezet.
- Meghatározza a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- A műveltségi területek, tantárgyak, projektek keretében fejleszti a tanulásban akadályozott gyermekek, tanulók kommunikációs, kognitív, orientációs, kreatív, szociális és motoros képességeit.
- Képes a fejlesztendő személyhez, csoporthoz illeszkedő infokommunikációs eszköz, szoftver megválasztására.
- Adaptív módon fejleszti az adott csoport digitális kompetenciáját, azt képes a csoport szabadidejének, információ- és tudásmegosztásának, az együttműködő tanulóhálózat építésének, tanulásának szolgálatába állítani.
- Képes a rábízott gyermekek, fiatalok, felnőttek digitális állampolgárrá nevelésére.
- Képes a tudásmegosztás digitális eszközrendszerét és módszereit szakmai közösségeiben is alkalmazni.
- Képes adaptív módon alkalmazni a tanulásban akadályozott fiatalok szociokulturális háttértényezőiről és jellemzőiről szerzett ismereteit, kiemelten a tanulási folyamatokkal kapcsolatban.
- Szakmai irányítás mellett képes a tanulásban akadályozott, tanulási zavart és nehézséget mutató gyermekekkel, tanulókkal, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatok elvégzésére.
- Egy idegen nyelven megbízhatóan ismeri a tanulásban akadályozottak pedagógiájához tartozó szakkifejezéseket, továbbá ismeri a tanulási akadályozottság, a tanulásban akadályozottak pedagógiája hazai és nemzetközi szakirodalmát.

7.1.2.8. Autizmus spektrum pedagógiája szakirányon továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Ismeri az autizmus tudománytörténeti vonatkozásait, társadalmi beágyazódását, az autizmussal kapcsolatos legfőbb elméleteket, azok összefüggéseit.
- Korszerű ismeretei vannak az autizmus spektrum etiológiája, epidemiológiája, tüneti képe, pszichológiai háttere kapcsán.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az autizmus spektrum zavar korszerű diagnosztikájáról.
- Ismeri az autizmussal kapcsolatos szerteágazó tevékenységet meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, jogi és etikai szabályokat, normákat.
- Tisztában van az autizmussal való foglalkozás lehetséges mentálhigiénés hatásaival, veszélyeivel.
- Ismeri az autizmus kapcsán a pedagógusszerepre vonatkozó elméleteket, a szereppel kapcsolatos elvárásokat, a pedagógusszemélyiség jellemzőit, az önreflexióhoz és önkorrekcióhoz szükséges alapvető módszereket, az alapvető pedagógusi kommunikáció autizmus-specifikus szempontjait.
- Alapos ismeretekkel rendelkezik a korszerű autizmus-specifikus terápiás megközelítések egyénre szabott alkalmazásának módszereiről, eszközeiről, a módszerek közös alapjairól, beleértve az autizmus-specifikus komprehenzív megközelítéseket és a kiegészítő terápiákat, valamint az infokommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségeket.
- Ismeri a közös és eltérő szükségleteket az autizmus spektrumán különböző dimenziók mentén, beleértve az intellektuális képességeket, az életkort, a nyelvi képességeket, a kulturális hátteret, illetve az autizmussal élő személy személyiségének más aspektusait is.
- Rendelkezik olyan specifikus szakmai kompetenciákkal, melyek segítségével korszerűen avatkozik be kiemelt fejlesztési területeken, úgymint a szociális-kommunikációs készségek, az önállóság, a szabadidős készségek, munkakészségek és munkaviselkedés, és problémás viselkedések területén.
- Felismeri az autizmushoz leggyakrabban társuló zavarokat, ismeri azok kezelését, vagy képes abban a társszakmák segítségét kérni.
- Rendelkezik az önálló tanulás támogatásához szükséges kompetenciákkal.
- Tájékozott az autizmussal élő személyek támogatásában szükséges partnerekkel való együttműködés módjairól. Ismeri az autizmussal élő emberek szerteágazó ellátórendszereit, azok színtereit, jellegzetességeit.
- Ismeri azokat a stratégiákat, melyekkel magukat az érintett autizmussal élő gyermekeket, felnőtteket bevonja a pedagógiai munka tervezésébe és folyamatába.
- Érti a szülővel és más családtagokkal való együttműködés jelentőségét összefüggésben az autizmus spektrum zavar természetével.

***b)* képességei**

- Meghatározza az egészségügyi, korai fejlesztési, nevelési-oktatási, valamint szociális intézményekben a fejlesztő tevékenység területeit és eszközeit.
- Ismereteit képes felhasználni a foglalkoztatás, támogatott döntéshozatal, támogatott lakhatás, támogatott életvitel területein, valamint társadalmi tudatosság formálásában.
- Az autizmus pszichodiagnosztikájában a diagnosztikus teamben kompetenciáinak megfelelő feladatokat lát el.
- Megállapítja az autizmussal élő gyermekek, fiatalok és felnőttek speciális nevelési, fejlesztési szükségleteit, objektív felmérésen alapuló fejlesztési terveket dolgoz ki, meghatározva a megfelelő nevelési, oktatási, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat az autizmus-specifikus területeken.
- Eligazodik az autizmussal kapcsolatos hazai és nemzetközi szabályozó dokumentumokban, ezek változását képes követni.
- Az adott gyermek vagy felnőtt, csoport szükségletei és képességei, valamint az autizmussal kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján képes a pedagógiai folyamat differenciált, egyénre szabott megtervezésére, irányítására, elemzésére és értékelésére.
- Megteremti a fejlesztendő személyhez, csoporthoz, valamint az autizmus természetéhez illeszkedő támogató tanulási környezetet, az érzelmi biztonságot.
- Kiválasztja a tanulásszervezési eljárásokat, törekszik az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak

megfelelő autizmus-specifikus stratégiák, módszerek alkalmazására.

- Képes a viselkedési problémák hátterének feltérképezésére, megértésére, megelőzésére és kezelésére.
- Gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs feladatait az autizmussal élő gyermekkel, vagy felnőttel, illetve a nevelésben, ellátásban, gondozásban, támogatásban érintett partnerekkel együttműködve látja el.
- Képes az autizmussal kapcsolatos szakirodalom használatára, releváns szakmai kérdések megfogalmazására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a) gyógypedagógusi szakképzettségek közös, általánosan művelő ismeretei 62-78 kredit, ebből:

aa) társadalomtudomány (tudománytörténet, pedagógiatörténet, jogtudomány, informatika, kutatásmódszertan), gyógypedagógia (humánbiológia, orvostudomány, pszichológia, neveléstudomány, nyelvtudomány, képesség- és személyiségfejlesztési, érzékelési és mozgásfejlesztési, művészeti nevelési ismeretek) területéről 28-32 kredit;

ab) gyógypedagógiai közös szakterületről gyógypedagógiai szakmai elméleti ismeretek (gyógypedagógia elmélet, történet, gyógypedagógiai pszichológia és pszichodiagnosztika), gyógypedagógiai gyakorlati, módszertani ismeretek (komplex nevelő, oktató, fejlesztő, habilitációs, rehabilitációs eljárások módszertana, műveltségterületek szerinti alapozó és szakmódszertani ismeretek) 30-50 kredit;

b) a választott szakirány sérülés típusa szerinti gyógypedagógiai szakmai ismeretek 50-70 kredit;

c) a választott szakirányt bővítő, a közoktatás területein pedagógiai jellegű feladatok ellátását erősítő, vagy második szakirány gyógypedagógiai ismeretei 50-70 kredit;

d) gyakorlati képzési modul 30 kredit.

8.1.2. A szakirányok szakmai ismeretei a szakirányhoz tartozó adott népességcsoportokra vonatkozó komplex diagnosztikai, fejlesztési, nevelési, oktatási, habilitációs és rehabilitációs elméleti, gyakorlati és módszertani ismeretek (a sérülés típusa szerinti szakirányok közül egy kötelezően választandó) 50-70 kredit.

A sérülés típusa szerinti szakirányok:

- az értelmileg akadályozottak pedagógiája
- a hallássérültek pedagógiája
- a látássérültek pedagógiája
- a logopédia
- a pszichopedagógia
- szomatopedagógia
- a tanulásban akadályozottak pedagógiája
- az autizmus spektrum pedagógiája

Az összefüggő szakmai gyakorlat egy gyógypedagógiai szakirány elvégzése esetén: 30 kredit, két szakirány elvégzése esetén 30-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik

- a szakirányhoz kapcsolódó hallgatói hospitálások, az egyéni és kiscsoportos gyakorlatok, az önismereti, kommunikációs, fejlesztő tréningek, a gyakorlatorientált stúdiumok keretében végzett gyakorlatok, továbbá
- az összefüggő szakmai gyakorlat.

Az összefüggő szakmai gyakorlat, a képzés utolsó félévében folyó egyéni gyakorlat, amelynek kreditértéke egy gyógypedagógiai szakirány elvégzése esetén 30 kredit, két szakirány elvégzése esetén 30-50 kredit. Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 12-15 hét, amely a szakirány tartalmához

kapcsolódó tevékenységi körrel rendelkező intézménynél, szervezetnél végezhető.

3. KONDUKTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: konduktor (Conductive Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- szakképzettség: konduktor
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Conductive Teacher
- választható specializációk: óvodai, iskolai, pedagógiai rehabilitáció

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 144

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek, konduktorok képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek és képességek birtokában alkalmasak bármely életkorú központi idegrendszeri sérülés következtében mozgáskoordinációs (mint vezető tünet) zavarral küzdő gyermek, felnőtt konduktív neveléssel megvalósított fejlesztésére, komplex pedagógiai rehabilitáció megvalósítására, speciálisan az óvodai specializáció az óvodáskorú mozgássérült gyermekek integrált, inkluzív, szegregált csoportokban történő nevelésére, fejlesztésére, **az iskolai specializáció** az 1-4. osztályos mozgássérült gyermekek integrált, inkluzív, szegregált osztályokban történő nevelésére, oktatására, fejlesztésére. Felkészültek a tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A konduktor

***a)* tudása**

- Ismeri a társadalom fejlődésének és működésének történelmi, eszmei, strukturális és funkcionális összefüggéseit.
- Ismeri a hazai köz- és felnőttnevelés, továbbá a közegészségügy, a korai szűrés, a korai fejlesztés feladatait és stratégiáit, érvényes dokumentumait, a rendszerek preferenciáit, különös tekintettel az esélyegyenlőség biztosítására.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméletét, a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az életkorokra jellemző pszichológiai sajátosságokat és nevelési lehetőségeket, a személyiségfejlődés és -fejlesztés pszichológiai tényezőit.
- Tisztában van a képességfejlesztés pszichológiai és pedagógiai alapjaival, feltételeivel, eljárásaival valamennyi életkorban, valamint a differenciált és az inkluzív, illetve integrált nevelés-oktatás elveivel, eljárásaival.
- Ismeri a központi idegrendszeri sérülések kialakulásának kockázatát, lehetséges prevencióját, a mozgás- és pszichomotoros fejlődés menetét. Ismeri és tudja a központi idegrendszeri sérülések következtében

létrejövő mozgásszervi fogyatékosság vagy az ehhez hasonló tünetegyüttesek sajátosságait (spina bifida).

- Ismeri az egészséges életmódra nevelés és mentális egészség védelmének lehetőségeit az egyes életkorokban és tünettípusokban.
- Tisztában van az egyes életkorokhoz kapcsolódó funkcionális és diszfunkcionális működés anatómiai, neuroanatómiai és patológiai alapjaival, ismeri a motoros diszfunkció eredetét, tüneteit, vizsgálatát, differenciált diagnosztikájának alapjait.
- Tisztában van a központi idegrendszeri sérültek fejlesztésének lehetőségeivel valamennyi életkorban.
- Rendelkezik a mozgásában korlátozott gyermekek számára készülő fejlesztő program tervezésének, módszereinek, eszközeinek, megvalósításának ismereteivel.
- Tisztában van az elbocsátás, a más intézménybe helyezés, az integrálás, utánkövetés, tanácsadás, szakszolgálati tevékenység és utazó konduktori munka feladataival.
- Ismeri a nevelés eszközeként funkcionáló anyanyelv használatának tartalmi és technikai összetevőit, a hatékony kommunikáció technikáit és módszereit, a közéleti szereplés követelményeit.
- Ismeri a mozgássérültekkel kapcsolatos önálló felmérések, egyszerűbb vizsgálatok, megfigyelések tervezésének, lebonyolításának munkamenetét, az adatok értékelésének módját és az eredmények alkalmazását.
- Tájékozott a sajátos nevelési igényűek és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogok törvényi szabályozását illetően.

***b)* képességei**

- Képes elméleti, társadalomtudományi, pedagógiai, pszichológiai, orvosbiológiai, konduktív pedagógiai ismeretei kreatív és adekvát megvalósítására valamennyi életkorú és tünettípusú mozgássérült fejlesztésében.
- Eligazodik a különböző életkorú sérültek fő élettevékenységeinek, humán funkcióinak fejlesztésében.
- Képes gyermekek és felnőttek konduktív pedagógiai szűrővizsgálatára, illetve a működési zavarok pedagógiai befolyásolására, problémacentrikus feladatsor összeállítására, a tevékenység irányítására, értékelésére, a sérült megfigyelésére, a fejlődés dokumentálására.
- A fejlődés különböző állomásain differenciált egyéni és csoportprogramokat készít és bonyolít le.
- Értelmezni tudja a konduktív pedagógia célját, rendszer jellegét és rendszer elemeit, és képes az ágazatokon átívelő (oktatásügy, egészségügy, szociális) rehabilitációs tevékenység homogén és vegyes teamjeiben együttműködni.
- Együttműködik a családokkal, krízishelyzeteket kezel, elvégzi a szülők, hozzátartozó, gondviselő felkészítését. A fejlesztő programot beépíti a sérült életrendjébe.
- Képes az ismeretek önálló, kritikus megfogalmazására, a konduktív nevelés során előadódó nevelési helyzetek, problémák elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.
- Képes a konduktív nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére a CP-s gyermekek tanulási folyamatának irányítására, a tanulási alapképességek fejlesztésére, a tanítási órán, foglalkozáson kívüli nevelési feladatok ellátására.

***c)* attitűdje**

- Adaptív módon alkalmazza a prevenciós szemléletet.
- Adaptív módon együttműködik a speciális és többségi szak- és társintézményekkel.
- Nyitott az egyetemes és a nemzeti értékek megbecsülésére a sérült emberek társadalmi integrációja érdekében.
- Nyitott az emberi értékek elfogadására, a másság tiszteletben tartására, a sérült személyek társadalmi beilleszkedésének támogatására.
- Tiszteletben tartja az emberi értékeket, az ép és sérült fejlődésmenetű emberek társadalmi együttélésének értékeit és az etikai normákat.
- Természetes számára a másság elfogadása, az eltérő fejlődésmenet tiszteletben tartása.
- Elkötelezett az egészség mint érték óvása, az egészség mint érték megőrzése, az egészséges életmód támogatása iránt.
- Konduktori tevékenysége során nyitott a szakmai kritika elfogadására és önértékelésre.

- Nyitott a konduktív neveléssel összefüggő új elméletek és módszerek, technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Részt vállal a konduktív neveléssel összefüggésben álló szakmai kutatásokban, innovatív team-munkákban.
- Igénye van önálló továbbtanulással és szervezett továbbképzések segítségével meglévő képességei fejlesztésére és szakterületén felhasználható új kompetenciák elsajátítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A konduktor hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rá bízott mozgássérült gyermekek és felnőttek optimális fejlődéséért, kulcskompetenciáik megalapozásáért vagy kialakításáért.
- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a konduktor munkával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.
- Önállóan vezeti a tanügyi, óvodai nevelési dokumentumokat, egyéni fejlesztési terveket készít.
- Felelősséget vállal a fejlesztési folyamat során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Konduktori hivatása, művelése körében felelősséget vállal az intézmény küldetéséért.
- Szakmai tevékenységén kívül is felelősséget vállal az ép és sérült fejlődésmenetű személyek társadalmi kohéziójának erősítésében.
- Konduktori tevékenységét a sérült gyermekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség, felelősség irányítja.

7.1.2. Óvodai specializáción továbbá a konduktor

***a)* tudása**

- Ismeri a fejlődés, a fejlesztés, a széles értelemben vett tanulás sajátosságait az ép fejlődésű és mozgássérült óvodáskorú gyermekek körében, a mozgássérült gyermekek szegregált és integrált nevelésének elméleti, módszertani kérdéseit, az óvodai nevelés alapdokumentumait, a szegregált és a többségi, integrált intézményekben a nevelés eredményes konduktív megvalósítását, valamint a feladat és programtervezés életkor- és diagnózis-specifikus lehetőségeit és eszközeit.
- Ismeri az óvodás életkorhoz kapcsolódó funkcionális és diszfunkcionális működéseket, továbbá az ehhez kapcsolódó ellátási és gondozási tevékenységeket, a tanulási nehézségek okait, megjelenési formáit, a fejlesztés lehetőségeit.
- Ismeri azokat a műveltségi tartalmakat, amelyek a társadalmi igényeknek megfelelően, pedagógiai-pszichológiai megfontolásból az óvodáskorúak fejlesztésében szerepet kapnak.
- Tisztában van mindazon pedagógiai és pszichológiai koncepciókkal és elvekkel, amelyeken a konduktív nevelés módszertani eljárásai alapulnak.
- Tudja a konduktív nevelés területeinek tervezési módjait, a mozgássérült óvodás korú gyermekek nevelési-tanulási-fejlesztési folyamata megszervezésének, megvalósításának, értékelésének eljárásait.
- Ismeri a nevelési területeken megvalósítható képességfejlesztési eljárásokat, az egyes nevelési területek sajátos hozzájárulását a kommunikációs, a kognitív és a cselekvéses képességek fejlesztéséhez, a tanulás, mint komplex tevékenység megalapozásához.
- Ismeri a nevelési területek sajátos hozzájárulását a nevelési feladatok megvalósításához, különös tekintettel az anyanyelvi nevelésre, a környezeti nevelésre, a vizuális nevelésre, a testi és zenei nevelésre.

***b)* képességei**

- Konduktív elméleti és gyakorlati ismereteit adekvát és kreatív módon alkalmazza a 3-8 éves sajátos nevelést igénylő, elsősorban mozgássérült gyermekek egyéni és csoportos szegregált és integrált nevelésében.
- Az óvodás korú mozgássérült gyerekek problémáit felismeri, azok ismeretében képes fejlesztő programok tervezésére és végrehajtására.
- A konduktív fejlesztő munkában képes az óvodáskorú mozgássérült gyermek fejlődésének értékelésére, nevelésével kapcsolatos tanácsadásra, a szülőkkel való kapcsolattartásra.
- Eligazodik az óvodáskorúak gyermekvédelmével kapcsolatos jelzésértékű feladatokban.
- Képes a mozgássérült óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésére, a nevelési tevékenység

tervezésére, a megfelelő módszerek kiválasztására, a nevelési folyamat szervezésére, irányítására, értékelésére, foglalkozási-nevelési terv készítésére a helyi program kimunkálásától az egyes foglalkozások tervének elkészítéséig.

- Spontán és tervezett nevelési helyzetekben képes a nevelési területek tartalmának és a hozzájuk kapcsolódó szakmódszertani ismereteknek az adekvát transzferálására.
- Hatékony problémamegoldó technikákat alkalmaz nevelési helyzetek, problémák elemzésére és konfliktushelyzetek megoldására.
- Felismeri a tanulási problémákra utaló jeleket, a kompetenciahatárok betartásával azokat kezeli, szakszolgálathoz irányítja, kapcsolatot létesít és tart fenn a társszakmák képviselőivel.
- Folyamatosan tájékozódik az új óvodai nevelési koncepciók, irányzatok körében.
- Eljárásait folyamatosan kontrollálja, és ennek alapján választ és alkalmaz új eljárásokat.

7.1.3. Iskolai specializáción továbbá a konduktor

***a)* tudása**

- Ismeri a fejlődés, a fejlesztés, a széles értelemben vett tanulás iskoláskorra jellemző sajátosságait az ép fejlődésű és a mozgássérült kisiskolások körében, a nevelés és tanítás elméleti, módszertani kérdéseit.
- Tisztában van a szegregált és többségi, integrált 1-4. osztály nevelési-oktatási programjával, megvalósításának konduktív módjaival.
- Ismeri az iskoláskorúak motoros diszfunkcióinak központi idegrendszeri eredetét, felismerését, szűrését, motoros diszfunkciójának tüneteit, vizsgálatát, a motoros diszfunkció differenciált diagnosztikájának alapjait, ritka kórképeit és azok kezelését.
- Tisztában van a tanulási nehézségek okaival, speciális megjelenési formáival, a fejlesztés lehetőségeivel, speciális hallás-, beszéd- és írásproblémákkal és azok fejlesztésének módjaival, a mozgássérült iskolások segítésének módjaival és eszközeivel, alternatív kommunikációs módszerek alkalmazásával.
- Ismeri azokat a műveltségi tartalmakat, amelyek a társadalmi igényeknek megfelelően, pedagógiai-pszichológiai megfontolásból az 1-4. osztályos tanulók nevelésében-oktatásában szerepet kapnak.
- Tisztában van a tantárgy-pedagógiai eljárásokat megalapozó pedagógiai-pszichológiai elvekkel és koncepciókkal.
- Ismeri a műveltségtartalmakhoz, tantárgyakhoz kapcsolódó nevelés tervezésének módjait, az ép fejlődésű és a mozgássérült tanulók tanítási-nevelési folyamata megszervezésének, megvalósításának, értékelésének eljárásait.
- Tisztában van az 1-4. osztályos tanulók körében megvalósítható képességfejlesztési eljárásokkal.
- Ismeri a műveltségtartalmak sajátos hozzájárulását a nevelési feladatok megvalósításához, különös tekintettel a környezeti nevelésre, a társadalmi és vizuális környezet (természeti, épített, nyelvi, hangzó) megismerésére, védelmére és fejlesztésére.
- Ismeri mindazokat a mesterségbeli eljárásokat és technikákat, amelyekkel az 1-4. osztályos tanulók konduktív iskolai nevelése-oktatása eredményesen végezhető.

***b)* képességei**

- Társadalomtudományi, pedagógiai és pszichológiai ismereteit kreatívan és adekvátan alkalmazza az 1-4. osztályos mozgássérült gyermekek egyéni és csoportos nevelésében-oktatásában.
- Képes az egyéni képességek megismerésére, a fejlődésbeli lemaradás mértékének megállapítására.
- A képességek ismeretében egyéni és csoportosos fejlesztést végez, képes a képességhiányok korrigálására, kompenzálására, a fejlődés diagnosztizálására, dokumentálására.
- Folyamatosan fejleszti a sajátos nevelési szükségletű kisiskolások tan- és fejlesztő eszközeit.
- Megvalósítja az 1-4. osztályos, sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív csoportban folyó nevelését, személyiségfejlesztését.
- Képes az 1-4. osztályos, eltérő fejlődésű tanulók tanulási tevékenységeit, tanulási folyamatait megtervezni és irányítani, kiválasztani szükséges oktatási-nevelési terveket és alkalmazni a különféle értékelési eljárásokat.
- Cerebral paretikus gyermekek körében képes a műveltségtartalmak és a hozzájuk kapcsolódó speciális tantárgy-pedagógiai ismeretek adekvát transzferálására spontán nevelési helyzetekben.

- Eligazodik a sajátos nevelési igényűek gyermekvédelemmel kapcsolatos jelzésértékű feladatok ellátásában.

7.1.4. Pedagógiai rehabilitáció specializáción továbbá a konduktor

***a)* tudása**

- Tisztában van a különböző rehabilitációs eljárások történeti fejlődésével és intézményrendszerével, a rehabilitációban részt vevők jogaival és az ellátó intézményrendszerrel.
- Ismeri az emberi mozgások során érvényesülő anatómiai, élettani, biomechanikai, neurofiziológiai, mozgásszabályozási és pszichofiziológiai törvényszerűségeit.
- Ismeri a kognitív pszichológia vizsgálatának tárgyát, a figyelem, az észlelés, tanulás, az emlékezet, a problémamegoldás és a nyelv fejlődésének pszichológiáját.
- Ismeri azokat a műveltségi tartalmakat, amelyek a társadalmi igényeknek megfelelően, pedagógiai-pszichológiai megfontolásból a cerebralparetikusok óvodai nevelésében és az 1-4. osztályos tanulók oktatásában szerepet kapnak.
- Tisztában van a felnőttnevelés társadalmi funkcióival, a felnőtt korosztály iskolai és iskolán kívüli képzésének cél- és feladatrendszerével, a felnőttek tanulásának-tanításának eszközeivel és módszereivel.
- Ismeri a mozgásszervi rehabilitáció különböző eljárásait, a fizioterápia alkalmazási formáit, a rehabilitációs team munka összehangolt működésének alapjait.
- Tisztában van pszicholingvisztika és neurolingvisztika alapjaival, a beszédpercepció és beszédprodukció zavaraival, a fejlesztő, alternatív kommunikációs eljárásokkal.
- Tisztában van a szegregált és többségi, integrált óvodai nevelés és iskolai oktatás történeti előzményeivel, programjával, megvalósításának konduktív módjaival.
- Ismeri a kórházpedagógia kialakulását, jelenlegi rendszerét, jogi, intézményi és szervezeti kereteit.
- Tisztában van a sportpszichológia kialakulásának történetével, a tudományág feladataival és módszereivel, különös tekintettel a parasportokra.

***b)* képességei**

- Társadalomtudományi, pedagógiai és pszichológiai ismereteit kreatívan és adekvátan alkalmazza a mozgássérült gyermekek és felnőttek egyéni és csoportos, komplex pedagógiai rehabilitációjában.
- Az egyéni képességek megismerése alapján megállapítja a fejlődésbeli lemaradás mértékét, az aktív és passzív mozgatórendszer alapvető biomechanikai mérési eljárásait használja, elemzi és értékeli.
- Komplex anatómiai, neurofiziológiai és ortopédiai ismeretei alapján megvalósítja a mozgásszervrendszer életminőség javító korrekcióját adekvát segédeszközök használatával, és speciális programok összeállításával.
- A képességek ismeretében egyéni és csoportosos fejlesztést végez, képes a képességhiányok korrigálására, kompenzálására, a fejlődés diagnosztizálására, dokumentálására.
- Képes az óvodás korú és az 1-4. osztályos, eltérő fejlődésű tanulók tanulási tevékenységeit, tanulási folyamatait megtervezni és irányítani, kiválasztani a szükséges oktatási-nevelési terveket és alkalmazni a különféle értékelési eljárásokat.
- Folyamatosan fejleszti a különböző kommunikációs nehézséggel elő mozgássérültek alternatív kommunikációs eljárásait, eszközeit, adekvátan alkalmazza a különböző kommunikációs stratégiákat a sérültekkel, hozzátartozóikkal, heterogén rehabilitációs teamben, különös tekintettel az etikai normák betartására.
- Elméleti ismereteit alapján konduktív fejlesztést végez kórházban, együttműködve az egészségügyi rehabilitációs folyamatban, megismerve az állapotfelmérést, terápiás eljárásokat, dokumentációt, részt vesz az otthoni ápolásban és a komplex dokumentáció elkészítésében.
- Az egyéni képességek ismeretében rekreációs programokat tervez, a konduktív pedagógiai programba beépíti az adaptív sportok megvalósítható elemeit, ágazatait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- speciális társadalomtudományi (jogi), neveléstudományi, pszichológiai ismeretek 35-45 kredit;
- konduktori szakmai elméleti ismeretek (orvosbiológiai, neurológiai alapismeretek, neurorehabilitáció, konduktív pedagógia, konduktív nevelés módszertana, különböző életkorúak konduktív nevelése) 55-60 kredit;
- konduktív pedagógiai gyakorlat 50-55 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a konduktor szakma életkor szerinti (óvodai, iskolai, rehabilitáció) igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret, amelynek kredit értéke 60-65 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A gyakorlati képzés bármely életkori sérült személyiség- és mozgásfejlesztéséhez szükséges korszerű eljárások, módszerek megismerését, a tanultak gyakorlását és alkalmazását biztosítja egyéni és csoportos foglalkozásokon. Biztosítja, fejleszti a speciális konduktori, nevelői képességek, technikai jártasságok kialakulását. A gyakorlati képzés tartalmába beleértendők a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni gyakorlatai, valamint a pedagógiai és módszertani, tantárgy-pedagógiai stúdiumok keretében végzett integrált, többségi és konduktív óvodai foglalkozások és iskolai tanítási gyakorlatok is. A hallgató az óvodapedagógus specializáción módszertani, a tanító specializáción tantárgy-pedagógiai gyakorlatot végez különböző csoportokban. A hallgató a képzés során többségi és integráló intézményekben is teljesít gyakorlatot. A pedagógiai rehabilitáció specializációt választó hallgatók egészségügyi és szociális intézményben is végeznek szakmai gyakorlatot.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés a speciális, konduktív nevelési módszertani, oktatási és kutatási tevékenységet folytató Pető András Főiskolán folyik, amely intézmény gyakorló és köznevelési intézményei biztosítják, hogy a hallgató a képzés egész folyamatában részt vegyen a konduktív nevelési fejlesztésben, konduktori teamekben, csecsemőkortól felnőtt korig megismerhesse a cerebral paretikusok vagy ahhoz hasonló tünetegyüttest mutató kórképeket.

4. ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: óvodapedagógus (Pre-School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- szakképzettség:
  - óvodapedagógus;
  - nemzetiségi óvodapedagógus [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot];
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Pre-School Teacher
  - Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Pre-School Teacher
- választható szakirány: nemzetiségi óvodapedagógus

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 9 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 32 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 143

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja, óvodapedagógusok képzése, akik alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, a 3-7 éves korú gyermekek nevelésére, a pedagógusi hivatás gyakorlására.

A nemzetiségi szakirányt választó hallgatók képzésének célja a fentieken túl, hogy végzett óvodapedagógusként képesek legyenek a 3-7 éves gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett nemzetiségi nyelven történő nevelésére is, a korosztályhoz illeszkedően nemzetiségi identitás (ki)alakítására, nemzetiségi kultúra közvetítésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az óvodapedagógus

***a)* tudása**

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést támogató eljárásokkal.
- Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Tisztában van a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti és gyakorlati ismereteivel.
- Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

***b)* képességei**

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.
- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.
- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszert alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Elkötelezett a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon az óvodapedagógus

***a)* tudása**

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3-7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat.
- Tisztában van saját nemzetiségi nyelvi modell szerepével, a nemzetiségi nevelési, fejlesztési célok, tartalmak, folyamatok összefüggéseivel.
- Tisztában van a 3-7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi óvodapedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, a nemzetiségi pedagógus szakmai, etikai és jogi szabályait, normáit.
- Tisztában van a nemzetiségi óvodai nevelés területén végzett tevékenysége társadalmi jelentőségével, felelősségével, kompetenciája lehetőségeivel és korlátaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.

***b)* képességei**

- A 3-7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3-7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- A nemzetiségi tartalmakhoz illeszkedő támogató tanulási környezet teremt, fejlesztési eljárásokat választ ki, törekszik az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Népismereti, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja e tartalmak 3-7 éves korban történő elsajátíttatásának korszerű módszertani lehetőségeit.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
- Saját nemzetiségi pedagógiai tevékenysége hatását felméri és kritikusan elemzi, értékeli, szükség esetén korrigál.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszármaztatása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.
- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanuláselméletek, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét, kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tudatosan képviseli nemzetisége kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúraközvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3-7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.
- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

- pedagógia, pszichológia, társadalomtudomány, informatika 32-45 kredit;
- az óvodai nevelés tevékenységformáinak módszertana (játék pedagógiája és módszertana, anyanyelvi, irodalmi nevelés és módszertana, matematikai nevelés és módszertana, környezeti nevelés és módszertana, ének-zenei nevelés és módszertana, vizuális nevelés és módszertana, testnevelés és módszertana) 54-72 kredit;
- óvodapedagógus szakképzettség további speciális vagy a nemzetiségi óvodapedagógus szakirány szakmai ismeretei: 32-40 kredit:

a) az óvodapedagógus szakképzettségnél: a szakma igényeinek megfelelő (például családpedagógia, integrált-inkluzív nevelés, környezeti nevelés, multi- és interkulturális nevelés, gyermek- és gyógytestnevelés, gyógypedagógia) szakterületeken szerezhető speciális ismeret;

b) nemzetiségi óvodapedagógus szakképzettségnél: nemzetiségi nyelv, nemzetiségi ismeretek, kétnyelvűség elmélete és gyakorlata, nemzetiségi óvodai tevékenységek módszertanának és gyakorlatának ismeretei;

- gyakorlati képzési modul: 26-34 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon végzettek esetén a sikeres záróvizsga a felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása,
- az óvodapedagógus-jelölt komplex egyéni gyakorlata, aminek időtartama a nyolcadik félévben 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke minimum 9 kredit.
- Nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon a nemzetiségi képzés gyakorlata legalább 6 kredit.

A nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon a szakmai gyakorlat részben nemzetiségi nyelven, nemzetiségi óvodában folyik.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nemzetiségi óvodapedagógus a 3-7 éves gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett felkészült a korosztály nemzetiségi nyelven történő nevelésére is.

A nemzetiségi óvodapedagógus szakirány tantárgyainak oktatása és vizsgái - beleértve a záróvizsgát is - az adott nemzetiségi nyelven folynak.

5. TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tanító (Primary School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: **alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat**
- a szakképzettség
  - tanító
  - nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése**:**
  - Primary School Teacher

- Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Primary School Teacher
- választható szakirány: nemzetiségi tanító

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 144

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tanítók képzése, akik - a változó társadalmi szükségleteknek, az általános iskolai nevelés-oktatás céljainak megfelelően - képesek a tanulók személyiségének komplex fejlesztésére, a tanító teljes szerepkörének betöltésére. Felkészültek az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán egy választott műveltségi terület nevelés-oktatás feladatainak ellátására, nemzetiségi szakirányon pedig az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés nevelés-oktatás feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányok mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A tanító

***a)* tudása**

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnek a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.
- Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi, továbbá az 1-6. évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.

- Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.
- Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

***b)* képességei**

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6-12 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőivel, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

***c)* attitűdje**

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben - a jogszabályok és az intézményi keretek között - önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Nemzetiségi tanító szakirányon továbbá a tanító

***a)* tudása**

- Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.
- Ismeri a 6-12 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvfejlesztési stratégiákat.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség területén.
- Tisztában van az inklúziónak a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.
- Ismeri a nemzetiségi tanító tevékenységét meghatározó jogi, szakmai dokumentumokat.

***b)* képességei**

- Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira és kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszármaztatására.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Képes nemzetiségi nyelven tanításra, színvonalas, példaadó nemzetiségi nyelvű kommunikációra.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszármaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.
- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nemzetiségi nyelvű kommunikáció iránt.
- Aktívan szerepet vállal a nemzetiségi közösségi célok elérésében, a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.
- Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.
- Felelősséget vállal a tanulók nemzetiségi identitásának alakításában és erősítésében.
- Felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományok, pedagógia, pszichológia, informatika 44-55 kredit;
- szaktudományosan megalapozott tantárgy-pedagógiák a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az ember és társadalom, a természetismeret, az ének-zene, a vizuális nevelés, az informatika, az életvitel és gyakorlat, valamint a testnevelés és sport területén az általános iskola 1-4. évfolyamának nevelési-oktatási feladataira való felkészülés keretében 81-96 kredit;
- műveltségterületi modul

a) tanítói szakképzettségnél: kötelezően választható műveltségi terület a magyar nyelv és irodalom vagy az idegen nyelv vagy a matematika vagy az ember és társadalom vagy a természetismeret vagy az ének-zene vagy a vizuális nevelés, vagy az informatika vagy a technika-életvitel és gyakorlat vagy a testnevelés és sport területén az általános iskola 1-6. évfolyamának nevelési-oktatási feladataira való felkészülés keretében 21-25 kredit;

b) nemzetiségi tanító szakképzettségnél: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógiája; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom 36-42 kredit;

- a tanítói kompetenciák hatékony kibontakoztatását segítő, választható elméleti és gyakorlati tanulmányok (például szakmai idegen nyelv, műveltségterületi stúdiumok, alternatív pedagógiák, szabadidő-pedagógia, gyermekvédelem) 10-12 kredit;

- gyakorlati képzési modul 40-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A nemzetiségi szakirányon és az idegen nyelv műveltségi területen végzettek esetén a sikeres záróvizsga a felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni iskolai gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása,
- a tanítójelölt komplex gyakorlata, aminek időtartama a nyolcadik félévben 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12-14 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlata legalább 6 kredit.

A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat részben nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nemzetiségi tanító felkészült az általános iskola első négy évfolyamán valamennyi műveltségi terület és az első hat évfolyamán a nemzetiségi anyanyelvi nevelés nevelési-oktatási feladatainak ellátására is.

A nemzetiségi tanító szakirány tantárgyainak oktatása és vizsgái - beleértve a záróvizsgát is - az adott nemzetiségi nyelven folynak.

X. SPORTTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. EDZŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: edző (Physical Training)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szakedző (megjelölve a sportágat)
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physical Trainer

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja edzők képzése, akik megalapozott elméleti és gyakorlati ismeretek és készségek birtokában képesek utánpótlás és felnőtt sportolók edzésfolyamatának tervezésére és végrehajtására, a

sportolók kiválasztására, személyiségük fejlesztésére és teljesítményük fokozására. Rendelkeznek olyan megfelelő koordináló, szintetizáló képességekkel, mellyel a sportszervezetek sportszakmai munkájának irányítását, szervezését, ellenőrzését képesek ellátni. Kompetenciáik birtokában alkalmasak a különböző korosztályok munkájának összehangolására, a korosztályos vagy a felnőtt válogatottak magas szintű sportági szakmai felkészítésére és versenyeztetésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szakedző

***a)* tudása**

- Ismeri a sportban, illetve a sportágban jellemző baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási alapvető szabályokat és eljárásokat.
- Ismeri a testnevelés és sportmozgalom célkitűzéseit, szervezeti és kapcsolatrendszerét.
- Ismeri az egészséges munkavégzés, munkakultúra, ergonómiai, mentálhigiénés és szervezeti kultúrával való összefüggéseit, fejlesztési módszereit.
- Magas szintű tudással rendelkezik a gyakorlati edzői tevékenység ellátásához szükséges alapvető, anatómiai és élettani, sporttudományi, gazdasági, vezetéselméleti ismeretekről.
- Magas szintű elméleti és gyakorlati tudással rendelkezik a sportolók felkészítéséhez, versenyeztetéséhez szükséges pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségekről.
- Ismeri a versenysport gyakorlata által megkövetelt magas szintű teljesítmény fejlesztésének ismereteit, melyet a sportolók egészségvédelmének maximálisan alárendel.
- Megfelelő tudással rendelkezik a sportolók életmódjának tudatos fejlesztéséhez.
- Ismeri a sportolók motiválásának különböző technikáit és annak gyakorlati megvalósíthatóságait.
- Megfelelő tudással rendelkezik az egészséges emberi szervezet alapvető testi, lelki működésről és a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőkről.
- Elsajátítja a sportolók hosszú távú fejlesztésének elveit, módszereit.
- Ismeri a versenyzők egyéni képességfejlesztéséhez kapcsolódó módszereket, technikákat.
- Ismeri a sportágában jellemző nemzetközi trendeket, felkészítési alapelveket.
- Magas szinten ismeri sportágának technikai és taktikai elemeit, tanításának és alkalmazásának módszereit.
- Ismeri a tehetséggondozás elméleteit és annak gyakorlati megvalósíthatóságának módjait.
- Ismeri a hátrányos helyzetű sportolók felzárkóztatásához, integrálásához szükséges elméleteket, eszközöket, módszereket.
- Választott sportágában ismeri a fogyatékossággal élő versenyzők felkészítésének speciális tudásanyagát.

***b)* képességei**

- Képes sportszervezeteknél, szövetségeknél a legmagasabb szintű nemzetközi versenyrendszer követelményeinek megfelelő szintű edzői munka végzésére.
- Képes a nevelési-oktatási intézményekben a délutáni sportfoglalkozások vezetésére.
- Szakterületén képes a pedagógia, pszichológia, szociológia és a testkultúra módszereinek alkalmazására, és alkalmazza azok törvényszerűségeit.
- Képes az egészségfejlesztés és a mentálhigiénés kultúra feltételeinek kialakítására az őt alkalmazó szervezetekben.
- Képes sportágfejlesztő tevékenységre, melyet folyamatosan vagy projektszerű munkavégzésben valósít meg.
- Képes az előforduló balesetek esetén elsősegélynyújtásra.
- Képes az őt alkalmazó szervezetekben balesetvédelmi programok kidolgozására.
- Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos informatikai elemző rendszereket és eszközöket, valamint képes a keletkező adatok edzésmódszertani szempontú feldolgozására.
- Képes az edzői tevékenységében sporttudományi, egészségtudományi, illetve gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek alkalmazására.
- Képes a sportolók kiválasztására, magas szintű felkészítésére, versenyeztetésére.

- Képes a versenysport gyakorlata által megkövetelt magas szintű teljesítmény fejlesztésére, a sportolók egészségének megtartása mellett.
- Képes a tehetséggondozásra a gyakorlatban, figyelembe véve a tehetségmenedzsment követelményeit.
- Képes a hátrányos helyzetű sportolók felzárkóztatására és integrálására.
- A választott sportágában képes a fogyatékossággal élő versenyzők felkészítésére és versenyeztetésére.

***c)* attitűdje**

- Elfogadja, hogy a társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségek és a sport összefüggésben állnak, saját erejétől függően próbálja pozitívan befolyásolni ezeket.
- Értéknek tekinti a sportot, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével, nézeteit sportolói és ismerősi körében terjeszti.
- Képviseli a sport által közvetített erkölcsi értékeket, fontosnak tartja a személyiség- és közösségfejlesztő funkcióit, és munkája során kiemelt jelentőséget tulajdonít a pedagógiai normák betartatásának.
- Tiszteletben tartja a gyermeki és bármely életkori emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során, különös tekintettel a saját szakterületén előforduló esetekre.
- Nyitott a szakmai kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra, kezdeményezi azt magyar és idegen nyelven.
- Célul tűzi ki maga elé, hogy a szakterületén és az azt meghaladó szóbeli és írásbeli kommunikációja az általa beszélt nyelveken közérthető legyen.
- Törekszik az élethosszig tartó tanulásra, nyitott új médiumok, oktatás- és információtechnológiai módszerek iránt.
- Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi a testkulturális terület kérdéseinek elemzését és szakmai források, ajánlások, összefüggések alapján történő alkalmazását.
- A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, azt személyével képviseli, illetve ezek szerint alakítja környezetét.
- Kooperatív és kreatív együttműködés kialakítására törekszik a testkulturális területen működő szervezetekkel, érintettekkel.
- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét a sport, az egészségfejlesztés társadalmi szerepének, fontosságának hangsúlyozásával.
- Sportszakmai döntései során tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak módszertani sajátosságait, eredményeit.
- Minden esetben a fair play szellemében és értékeit közvetítve tevékenykedik, magatartásával mintát ad teljes környezetének.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- sporttudomány 50-80 kredit;
- egészségtudomány 20-40 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia 20-40 kredit;
- társadalomtudományok 15-30 kredit;
- szervezés és vezetéstudományok 15-30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazított bontásban szervezett, legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó, a Magyar Olimpiai Bizottság, az országos sportági szakszövetségek

közreműködésével megvalósuló gyakorlat. Kreditértéke 8 kredit a sporttudomány tudományágon belül.

2. SPORT- ÉS REKREÁCIÓSZERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: sport- és rekreációszervezés (Sports and Recreation Management)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- a szakképzettség:
  - sportszervező
  - rekreációszervező és egészségfejlesztő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Sports Manager
  - Recreation Manager and Health Promoter
- választható szakirányok: sportszervezés, rekreációszervezés és egészségfejlesztés,

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált: 60-70 százalék
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 120 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja rekreációszervező és egészségfejlesztő, valamint sportszervező szakemberek képzése, akik megalapozott elméleti és gyakorlati ismeretek, valamint készségek birtokában képesek fejlesztő és szervező szerep betöltésére a sport és a rekreáció területén. A fejlesztő és a szervező szereppel járó feladatokat a rekreációs aktivitás és a sporttevékenységek kínálta lehetőségeken keresztül a sportszervezetekben, az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, illetve civil szervezetekben látják el. Alkalmasak a rendelkezésre álló erőforrások tervezésére, vezetésére, valamint eligazodnak a sportra ható társadalmi és gazdasági tényezők és folyamatok között. Ismerik és alkalmazzák a fizikai aktivitás és a sporttevékenységek egészség- és életmódkultúrára gyakorolt komplex hatását, vezetési és szakterületi jártasságuk segítségével hozzájárulnak a sport, a rekreációs és a mentálhigiénés kultúra kialakításához, feltételeinek megteremtéséhez, illetve gazdagításához. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A rekreációszervező és egészségfejlesztő, valamint a sportszervező

***a)* tudása**

- Ismeri a testkultúra és az egészségkultúra alapfogalmait, fejlesztésük eszközrendszereit, módszereit és eljárásait.
- Ismeri a testnevelés és sport, rekreáció szervezeti és kapcsolatrendszerét, általános folyamatait, ezek felépítését és működését.

- Tisztában van a sport, rekreáció szabályozási környezetével, a szabályozás folyamatával.
- Ismeri és érti az emberi erőforrások alkalmazásához szükséges gazdasági, szervezéstudományi, pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségeket.
- Ismeri a sport, fizikai aktivitás társadalmi integrációt elősegítő funkcióját (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.).
- Ismeri a szakterületén alkalmazható konfliktuskezelési módokat, kommunikációs stratégiákat és módszereket.
- Rendelkezik a szakterületükhöz tartozó etikai, jogi és gazdasági, valamint alapvető kommunikációs és tömegkommunikációs ismeretekkel.

***b)* képessége**

- Képes az egészségtudatos életmód tervezésére, az egészségfejlesztésre, a rekreációs és mentálhigiénés kultúra kialakítására, feltételeinek megteremtésére és korrekciójára a családokban és társadalmi, egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben.
- Képes az elsajátított szakmai, jogi, gazdasági, valamint szervezési és vezetési ismeretek hatékony gyakorlati alkalmazására.
- Képes a testnevelési és sportszervezetek, egyesületek, civil szervezetek létrehozására, céljainak meghatározására, a sportmozgalom gyakorlati szervezésére.
- Képes a szakterületi erőforrások felkutatására, bevonására és az azokkal történő gazdálkodásra.
- Képes sportszervezői, rekreáció szervezői, vezetői és sportvezetői tevékenységek ellátására.
- Képes a sportszervezeteknél, önkormányzatoknál, rekreációs intézményeknél, rendezvényszervezéssel foglalkozó szervezeteknél szervezői és vezetői feladatok ellátására.
- Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket.

***c)* attitűdje**

- Rendelkezik az egészségkultúra, az életminőség, valamint a rekreáció korszerű (egészségtudatos) szemléletével, nézeteit szűkebb és tágabb társadalmi körben terjeszti.
- Tiszteletben tartja az emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során, különös tekintettel a saját szakterületén előforduló esetekre.
- A testkulturális területen végzett munkája során tiszteletben tartja a szociokulturális környezethez, illetve a fogyatékkal élőkhöz tartozók emberi méltóságát és jogait.
- Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra.
- Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.
- Igényes munkavégzésével hozzájárul a testkultúra, a rekreációs és egészségkultúra színvonalának emeléséhez.
- Törekszik arra, hogy a szakmai problémákat lehetőség szerint másokkal, más szervezetekkel együttműködve oldja meg.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Személyes példamutatásával elősegíti környezete sportolással kapcsolatos pozitív szemléletmódjának alakítását.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a testkultúra, illetve az egészségkultúra kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg.
- Koherens álláspontot alakít ki a holisztikus értelemben vett egészségről, és álláspontját modern kommunikációs eszközökkel is terjeszti.
- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét a testnevelés és sport, rekreáció társadalmi szerepének, fontosságának hangsúlyozásával.
- Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit.
- Minden esetben a fair play szellemében tevékenykedik, amivel mintát ad teljes környezetének.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Sportszervezés szakirányon továbbá a sportszervező

***a)* tudása**

- Ismeri a testnevelés és a sportmozgalom célkitűzéseit, szervezeti és kapcsolatrendszerét. Birtokában van a sporttudomány, és a szervezés- és vezetéstudomány alapvető szakmai szókincsének, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri az alapvető sporttudományi, sportgazdasági, vezetéselméleti, szervezéstudományi és projektmenedzsment módszereket, elméleteket és gyakorlatokat.
- Ismeri az emberi erőforrások testkultúra területén történő alkalmazásához szükséges pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségeket.
- A sportszervezetek működéséhez, működtetéséhez szükséges gazdasági, vezetéselméleti, és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a sporttudomány és a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, fejlődési jellegzetességeinek és összefüggéseinek ismeretével a releváns társadalmi, gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra, a társadalmi, gazdaság ágazati szerkezetére és komplex rendszerére vonatkozóan.
- Tisztában van a sportszervezetek struktúrájával, működésével és kapcsolat-rendszerével, az érintett társadalmi, gazdasági szereplők viselkedését meghatározó külső és belső környezeti tényezőkkel, a társadalmi, gazdasági viselkedés, döntések információs és motivációs tényezőivel.

***b)* képességei**

- Sportszervezetben szervezői tevékenységet tervez, szervez, irányít és ellenőriz.
- Képes az elsajátított gazdasági, szervezési, vezetési és jogi ismeretek hatékony alkalmazására.
- Sportszervezetet, vagy szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi, irányítja, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya építésre vonatkozóan önálló tervet, pályaképet dolgoz ki.
- A tanult elméleteket és módszereket hatékonyan alkalmazza, következtetéseket fogalmaz meg, javaslatokat tesz és döntéseket hoz.
- Képes tudását folyamatosan és önállóan fejleszteni.

***c)* attitűdje**

- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Elkötelezett a sportszervezetek hatékony és eredményes gazdasági működtetése iránt.
- Projektekben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező, kész a hibák kijavítására, erre munkatársait is ösztönzi.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, sportszervezet tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Kötelességének tartja a szakterület szerint releváns, kapcsolódó más szakpolitikák, jogszabályok követését, alkalmazását, illetve betartását.
- Elfogadja és elismeri az életpálya-tervezés fontosságát. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.
- Törekszik mások véleményét, a sportágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Korszerű sportgazdasági szemlélettel, megfelelő kapcsolatteremtő-, problémafelismerő- és megoldó képességgel, valamint együttműködési- és kommunikációs készséggel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Feladatait általános felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.

- Felelősséget vállal elemzései, javaslatai, döntései következményeiért más szakpolitikák tekintetében is.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi és szükség szerint szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottjait is segíti ebben.

7.1.2.2. Rekreációszervezés és egészségfejlesztés szakirányon továbbá a rekreációszervező és egészségfejlesztő

***a)* tudása**

- Ismeri az egészséges emberi szervezet alapvető testi, lelki működését és a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőket.
- Átlátja a rekreáció általános folyamatait, rendszereit, valamint ezek működését. Ismeri az életkorhoz, a nemhez és az egészségi állapothoz igazított rendszeres fizikai aktivitás emberi szervezetre gyakorolt, tudományosan bizonyított hatásait.
- Ismeri az egészség és életmód fejlesztésének lehetőségeit és módszereit.
- Differenciált ismeretekkel rendelkezik a rekreáció területein alkalmazható módszerekről és technikákról.
- Ismeri az életen át tartó rekreációs és egészségfejlesztési aktivitás kialakításának és fenntartásának pedagógiai, pszichológiai és kommunikációs feltételeit.
- Ismeri a rekreációszervezéshez szükséges alapvető sporttudományi, vezetéselméleti, szervezéstudományi ismereteket és módszereket.
- Rendelkezik az emberi magatartás befolyásolásához szükséges kommunikációs és szociális készségekkel, valamint pedagógiai ismeretekkel.

***b)* képességei**

- Képes az egészség- és életmódkultúra feltételeinek megteremtésére, illetve fejlesztésére a családokban és társadalmi, egészségügyi, szociális, nevelési intézményekben, illetve civil szervezetekben.
- Képes egészségfejlesztő, életmódprogramok tervezésére, valamint gyakorlati megvalósítására.
- Fejleszti az emberek rekreációs és egészségkultúráját, emeli annak színvonalát.
- Képes sport, szociokulturális, turisztikai és gyermek animációs programok tervezésére, szervezésére és lebonyolítására.
- Képes egészségmegőrzést, rehabilitációt szolgáló intézményekben rekreációs aktivitási programok tervezésére, foglalkozások megszervezésére és lefolytatására.
- Képes a fizikai rekreációs programokhoz szükséges motoros képességek felmérésére, motoros programok tervezésére és mozgáselemezésre.
- Képes a fittségi és wellness tevékenységek szervezésére, koordinálására, illetve gyakorlati megvalósításukban való aktív részvételre.

***c)* attitűdje**

- Értéknek tekinti az egészség- és életmódkultúrát megalapozó és fejlesztő rekreációt, illetve életminőséget.
- Azonosul a rekreáció és az életminőség korszerű szemléletével, nézeteit formális és informális közegben is terjeszti.
- Szociális, pedagógiai és szakterületi ismeretei révén eredményesen alakíthatja az általa foglalkoztatottak egészségszemléletét.
- Az etikai, jogi, gazdasági, valamint tömegkommunikációs ismeretei átadásával hozzájárul az egyének különböző helyszínű és fajtájú sporttevékenységekbe történő beilleszkedéséhez.
- Figyelemmel van a sportolók, sportvezetők sajátos szükségleteire, a sporttevékenység és a versenyzés jellegzetes problémáira.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A sport- és az egészségkultúra, valamint az életminőség fejlesztése terén szerzett magas szintű tudását az emberek életminőségének javítására szenteli.
- Elkötelezett és igényes munkavégzésével hozzájárul a testkultúra, a rekreációs és az egészségkultúra színvonalának emeléséhez.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- sporttudomány (sportelmélet és sportági gyakorlat) 40-60 kredit;
- szervezés- és vezetéstudomány15-40 kredit;
- gazdaságtudomány 15-30 kredit;
- egészségtudomány 10-40 kredit;
- társadalomtudomány 15-30 kredit;
- közismereti alapismeretek 10-15 kredit;
- rekreációszervezés, sportszervezés választható szakmai ismeretei 10 kredit.

8.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

a) sportszervezés szakirány:
- sporttudomány 40-50 kredit,
- sportmenedzsment 50-60 kredit,
- gazdaságtudomány 15-30 kredit;

b) rekreációszervezés és egészségfejlesztés szakirány:
- sporttudomány 40-50 kredit,
- egészségtudomány 20-40 kredit,

rekreáció menedzsment 30-40 kredit.

A szakon a szakirányokhoz kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező specializációk választhatók a személyes képességek szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez. A képző intézmény által ajánlott specializáció kredit aránya a szakirány részeként: 30-40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett, legalább 200 óra időtartamot elérő és 400 órát meg nem haladó, gyógyfürdőkben, szállodákban, sportegyesületekben, fitnesztermekben, közművelődési intézményekben végzett gyakorlat. Kreditértéke 8 kredit a sporttudomány tudományágon belül a szakirány részeként.

XI. TERMÉSZETTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. BIOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: biológia (Biology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: biológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték:10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biológusok képzése, akik rendelkeznek a biológia szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudásával, ismerik a különböző elméleti megközelítéseket és az ezeket felépítő terminológiákat, az élő szervezeteket, rendszereket és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazását. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A biológus

***a)* tudása**

- Rendelkezik az élő rendszerek egyed alatti és egyed feletti szintjeihez kapcsolódó alapismeretekkel, és rendszerezni, alkalmazni tudja azokat.
- Rendelkezik rendszerszerű alapvető természettudományos ismeretekkel.
- Ismeri és használja azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati eszközöket és módszereket, melyekkel a biológia szakterületekhez kapcsolódó vizsgálati, mérési módszereket alapszinten gyakorolni tudja.
- A biológia alapvető részterületeinek (rendszertan, szervezettan, sejttan, ökológia, mikrobiológia, élettan, genetika, evolúció, biotechnológia, bioetika, biostatisztika, humánbiológia, biokémia, biofizika, molekuláris biológia) ismeretköreivel, alapfogalmaival és terminológiájával tisztában van.
- Ismeri az összefüggéseket a különböző tárgyak keretében elsajátított ismeretkörök között.
- Az élő anyag evolúciójának elméleteit és a földtörténeti, tudománytörténeti vonatkozásokat ismeri.
- Tisztában van a modern biológiai vizsgálati módszerek alapvető alkalmazási területeivel.

***b)* képességei**

- Képes a különböző természettudományos szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára.
- Képes a természet, élő rendszerek és az ezekkel összefüggésben lévő társadalmi folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek feltárására, megfogalmazására.
- Képes a biológia alapszakon elsajátított tudás és megismerés alkalmazására, közreműködni a tudományos kutatásban és új tudományos eredmények létrehozásában.
- Képes alapvető vizsgálati módszerek és eszközök alkalmazására és használatára, a nyert eredmények értelmezésére.
- Képes interdiszciplináris gondolkodásra, meg tudja határozni a kollaborációs munkákba bevonandók körét.
- Képes minőségorientált gondolkodásra, a minőségfejlesztés elveinek folyamatos szem előtt tartására.
- Képes a munkakörnyezetet fenntartható módon megtervezni és működtetni, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni.
- Képes a biológia témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban, rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Birtokolja a szakterület műveléséhez szükséges idegennyelv-tudást.
- Tudományos szempontok szerint képes rendszerezni adatokat, ismerethalmazokat.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a természet és az ember viszonyának, az ember és más élő szervezetek testfelépítésének, működésének megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége, tanulási folyamatai során környezettudatos magatartást mutat.
- Nyitott az újabb biológiai és más természettudományos kutatási eredmények megismerésére, a szakmai

együttműködésre.

- Törekszik arra, hogy környezetében a természet és az ember viszonyának témakörében felelős véleményt nyilvánítson, annak létfontosságú elemeit a lehető legszélesebb körben megismertesse.
- Példamutató környezet- és természettudatos magatartást tanúsít, másokat ennek követésére ösztönöz.
- Nyitott az új ismeretek befogadására, tanulásra és művelődésre, a más szakmai csoportokkal történő folyamatos együttműködésre.
- Elkötelezett a biológia szakterületén tudása folyamatosan gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására, szakirányú továbbképzésben való részvételre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Rendelkezik kisebb gyakorlati munkacsoportok irányításához, munkájuk megszervezéséhez szükséges önállósággal.
- Szakmai és nem szakmai körökben felelősen nyilvánít véleményt biológiai, kutatásetikai és bioetikai kérdésekről.
- Biztonságos munkavégzést biztosít, és igényel mind terepi, mind biológiai laboratóriumi körülmények között.
- Rendelkezik a kisebb munkaközösségek munkájának megszervezéséhez szükséges önállósággal.
- Ismeri a biztonságos munkavégzés törvényi feltételeit, másokat is felhív a munkabiztonságot növelő jogkövető magatartásra.
- Szakmai gyakorlat megszerzése után eligazodik a munka világában, segíti partnereit a tudatos, célorientált feladat-végrehajtásban.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi ismeretek (matematika, informatika, fizika, kémia, földtudomány, biológia) 16-30 kredit;
- biológiai szakmai alapozó ismeretek (biokémia, sejtbiológia, növényszervezettan, növényrendszertan, állatszervezettan, állatrendszertan) 28-56 kredit;
- biológiai szakismeretek (összehasonlító élettan, növényélettan, humánbiológia, genetika, mikrobiológia, molekuláris biológia és biotechnológia, ökológia és biogeográfia, evolúcióbiológia, etológia, természet- és környezetvédelem) 34-80 kredit;
- képző intézmény által ajánlott specialis biológusi szakismeret 20-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legfeljebb hat hetes, a képzés hat féléve alatt, legfeljebb két részletben, külső vagy belső gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat.

2. FIZIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: fizika (Physics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: fizikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physicist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 441

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja fizikusok képzése, akik a megszerzett ismeretek birtokában képesek tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytatni, egyénileg és szervezett formában további tanulmányokat végezni. Alapszintű fizikai ismereteik, általános műveltségük, korszerű természettudományos szemléletmódjuk képessé teszi őket arra, hogy a műszaki és gazdasági életben, valamint az államigazgatásban irányító, szervező részfeladatokat lássanak el. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A fizikus

***a)* tudása**

- Ismeri a fizika alapvető összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezeket alkalmazó matematikai, informatikai eljárásokat.
- Ismeri a tudományos eredményeken alapuló fizikai elméleteket, modelleket.
- Tisztában van a fizika lehetséges fejlődési irányaival és határaival.
- Rendelkezik természettudományos alapismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Tudja és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Tisztában van a fizika fogalomrendszerével és terminológiájával.
- Átlátja azokat a vizsgálható folyamatokat, rendszereket, tudományos problémákat, melyeket aztán megfelelő, a tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel tesztel.

***b)* képességei**

- Képes a fizikai jelenségek megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges szakirodalom használatára.
- Képes a fizikai elméletek, elvek és törvényszerűségek alkalmazására.
- A fizika területén szerzett tudása alapján képes az egyszerűbb fizikai jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására.
- Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Képes beazonosítani szakterületének kérdéseit.
- Képes a fizika területén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- Képes a fejlesztési folyamatok fizikán alapuló részének tervezésére és szervezésére.
- A szakjának megfelelően képes azon releváns adatok összegyűjtésére és értelmezésére, amelyek alapján megalapozott véleményt tud alkotni társadalmi, tudományos vagy etikai kérdésekről.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó érvelés képességével.
- Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a természet és az ember viszonyának megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el.
- Nyitott a szakmai eszmecserére.
- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel.
- Ismeri a vitatkozó és kétkedő természettudós példáját.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére, fejleszti, mélyíti szakterületi ismereteit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végiggondolja az alapvető szakmai kérdéseket, és adott források alapján megválaszolja azokat.
- Felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.
- Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel.
- Tudatosan vállalja a fizikus szakma etikai normáit.
- Saját munkájának eredményét reálisan értékeli.
- Beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli.
- Tisztában van a tudományos kijelentések jelentőségével és következményeivel.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, berendezéseket, eszközöket.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi ismeretek (matematika, informatika és elektronika, természettudományos alapismeretek) 20-40 kredit;
- fizika szakmai ismeretei [mechanika, hullámok és optika, termodinamika és statisztikus fizika alapjai; elektromágnesség, relativitáselmélet alapjai; atomfizika és kvantumfizika alapjai; kondenzált anyagok fizikája alapjai; mag-és részecskefizika alapjai; fizikai laboratóriumok; bevezetés az elméleti fizikába (mechanika, elektrodinamika, kvantummechanika, statisztikus fizika); felsőbb matematika; számítógépes módszerek] 70-100 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a fizikus szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya 30-45 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

3. FÖLDRAJZ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: földrajz (Geography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: geográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geographer
- választható specializációk: település- és területfejlesztés, táj- és környezetföldrajz, geoinformatika, regionális elemzés, turizmus, geomorfológia, alkalmazott földrajz, megújuló energiaforrások

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja geográfusok képzése, akik korszerű elméleti és alkalmazott földrajzi ismeretekkel rendelkeznek, melyekkel képesek a természeti, társadalmi-gazdasági és települési környezet térbeli és időbeli összefüggéseinek elemzésére, az eredmények szintetizálására, a szakterületükön önálló ismeretszerzésre, elsajátítva a korszerű földrajztudomány terepi, laboratóriumi és informatikai eszközeinek, szoftvereinek a használatát, képesek döntések előkészítésére, szakmai kérdések megválaszolására és szakfeladatok megoldására. Képesek arra, hogy alapszintű geográfiai ismereteiket természet- és környezetvédelmi, államigazgatási, gazdasági, statisztikai, turisztikai-idegenforgalmi területen alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen.
- Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein.
- Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit.
- Rendelkezik elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismeretekkel.
- Ismeri a földrajzi szakterülettel kapcsolatos természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek alapvető működési elveit.
- Ismeri a földrajz szakterülethez kapcsolódó alapvető számítási módszereket.
- Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait.
- Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit.
- Ismeri a természetföldrajzi terepi és laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére alkalmas alapvető módszereket.
- Ismeri a természet- és társadalomföldrajz témakörébe tartozó adatgyűjtési, adatrögzítési, és adatfeldolgozási módszereket.

***b)* képességei**

- Képes a geográfia alapvető módszereinek a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein való alkalmazására.
- Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására.
- Képes a természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó alapvető gyakorlati problémáinak megoldására.
- Képes a földrajz szakterületén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával.

- Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek felismerésére, alkalmazására.
- Képes a természetföldrajzi módszerek ismeretben terepi és laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére.
- Képes a földrajzi térben lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok leírására, megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges módszerek és szakirodalom használatára.
- Képes a laboratóriumi, terepi szakeszközök használatára, azoknál adatfelvételekre, a társadalomföldrajzi adatok adatbázisba rendezésére.
- Képes a geo adatok térinformatikai feldolgozása, eredmények térképi megjelenítésére, legalább egy geoinformatikai szoftver magabiztos alkalmazására.
- Képes a földrajzi eredmények megjelenítésére, térképezésére.
- Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére.
- Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni.
- Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására.
- Képes geográfiai elemzéseket végezni.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére.
- Földrajzi terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el, elkötelezett a fenntartható fejlődés iránt.
- Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben.
- A megszerzett földrajzi ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető földrajzi jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen.
- Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.
- A földrajzi vizsgálatokhoz kötődő gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotónia-tűréssel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket.
- Felelősséggel vállalja szakmája értékrendjét, feladatainak elvégzése során együttműködik más szakterület szakembereivel.
- Saját és beosztott munkatársai munkájának hatékonyságát, eredményességét, biztonságosságát reálisan, felelősséggel értékeli.
- Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket.
- Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.
- A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.

7.1.2. A specializációkon szerezhető további kompetenciák

7.1.2.1. A terület- és településfejlesztés specializáción a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a regionális fejlődés és fejlesztés, a városkutatás, a településfejlesztés és településüzemeltetés alapvető összefüggéseit és fogalmait.
- Átlátja a térségi helyzetelemzés és fejlesztési stratégiaalkotás folyamatait, intézményi kereteit és jogi szabályozását.
- Módszertani tudással rendelkezik a projekttervezés és -menedzsment alapjairól.

***b)* képességei**

- Képes a terület- és településfejlesztés különböző szintjein bekapcsolódni a tervezési- és döntés-előkészítési folyamatokba.
- Alkalmas helyzetelemzések készítésére.

7.1.2.2. A táj- és környezetföldrajz specializáción a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a hallgatók a táj- és környezetelemzésnek, illetve értékelésének elveit, szabályait, fontosabb módszereit.
- Ismeri a környezeti hatásértékeléseket és auditokat.
- Gyakorlatot szerez a tájak funkcionális elemzésében, illetve a környezeti adatbázisok használatában.
- Ismerik a terület jogi szabályozásának kérdéseit.

***b)* képességei**

- Képes a helyi önkormányzatoknál, valamint a közigazgatás és a környezetvédelmi szakigazgatás különböző szintjein és szerveinél zajló, táj- és környezetvédelmi ügyeket érintő tervező és döntéselőkészítő munkába történő bekapcsolódásra.
- Felismeri a geokörnyezeti konfliktusokat és kialakítja azok megoldásának lehetséges módozatait.

7.1.2.3. A geoinformatika specializáción a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a geotudományi feladatok megoldásához szükséges alapvető térinformatikai modelleket.
- Alapismeretekkel rendelkezik a raszteres, vektoros rendszerekről, az ebben a körben használható egyszerűbb elemzési módszerekről, az adatok, különösen a távérzékelt adatok, eléréséről.

***b)* képességei**

- Képes magabiztosan, készségszinten használni legalább egy, napjainkban széles körűen elterjedt térinformatikai szoftvert, és ismeri több hasonló program működésének alapjait.
- Képes elsajátítani bármely, hazai munkakörnyezetben előforduló térinformatikai szoftver használatát.
- Alkalmas az önkormányzati, köz- és szakigazgatási, valamint vállalati szférában keletkező térbeli adatok kezelésére, rendszerek üzemeltetésére, és azokkal kapcsolatos problémák megoldására, tervezési és döntés-előkészítési munka térinformatikai támogatására.

7.1.2.4. A regionális elemzés specializáción a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a gazdaság és a társadalom térbeli szerveződésének törvényszerűségeit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi települési, területi adatbázisok és különböző térképek előállításának módszereit.
- Ismeri a különböző térképek előállításának módszereit, felhasználásának, elemzésének korszerű tudományos eszközeit, valamint e térképeknek a társadalmi-gazdasági problémák vizsgálatában történő felhasználási lehetőségeit.

***b)* képességei**

Képes szakpolitikai tervezési munkákban való részvételre.

7.1.2.5. A turizmus specializáción a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a földrajzi tér és a turizmus jelenségeinek komplex kapcsolatrendszerét.
- Ismeretekkel rendelkezik a turizmuskutatás kapcsolódó társadalomtudományi háttérről.
- Ismeri a turisztikai vonzerők, termékek és desztinációk földrajzi alapjait, a turizmus hatását a földrajzi tér egészére.
- Ismeri a turizmus, mint gazdasági ágazat működésének gyakorlati aspektusait.

***b)* képességei**

- Képes egy adott terület turisztikai szempontú értékelésére, a térségi turizmusfejlesztés irányainak

meghatározására, turisztikai stratégiaalkotásba való bekapcsolódásra, termék- és desztináció-menedzsmentre.

- Alkalmas a helyi és önkormányzatok, társulásaik és nonprofit szervezeteik által folytatott turizmusfejlesztési feladatok megoldásában való közreműködésre.
- Felkészült a turisztikai piac szereplőinél történő munkavállalásra.

7.1.2.6. A geomorfológia specialización a geográfus

***a)* tudása**

- Felismeri az egyes területek geomorfológiai sajátosságait és veszélyforrásait (árvíz-, csuszamlás-, erózióveszély).

***b)* képességei**

- Képes bekapcsolódni azokba a tevékenységekbe, amelyek geomorfológiai sajátosságok és veszélyforrások kiküszöbölésére, mérséklésére irányulnak.
- Felkészült a helyi önkormányzatoknál, a közigazgatás és a környezetvédelmi szakigazgatás, a katasztrófavédelem, valamint a tervezés különböző szintjein bekapcsolódni a döntés-előkészítésbe.

7.1.2.7. Az alkalmazott földrajz specialización a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a munkaadók által elvárt természeti és társadalomföldrajzi gyakorlati ismereteket (különösen az alkalmazott térinformatika, a laboreszközök használata, a társadalomföldrajzi adatgyűjtés, a földrajzi adatok és egyszerű elemzések térképi megjelenítése).
- Ismeri a területfejlesztési folyamat intézményi kereteit, valamint a projekttervezés és menedzsment alapkérdéseit.

***b)* képességei**

- Képes az alapvető geoinformatikai feladatok megoldására (adatkezelés, térképezés, elemzés).
- Használni tud olyan laboratóriumi és terepi szakeszközöket, amelyek alkalmazását a témával foglalkozó cégeknél gyakorolták.
- Alkalmas vállalkozásoknál, önkormányzatoknál, környezetvédelmi és regionális fejlesztési kérdésekkel fogalakozó szerveknél történő munka szakirányú segítésére.

7.1.2.8. A megújuló energiaforrás specialización a geográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a helyi erőforrásokat mobilizálni képes eszközöket és módszereket.
- Képes kezdeményezni, illetve lebonyolítani helyi erőforrás-elemzéseket, fejlesztéseket.
- Rendelkezik a helyi partnerségek kiépítésnek, a regionális hozzáadott érték-láncok fejlesztésének, a földhasználat-menedzsment elősegítésének tudásával.

***b)* képességei**

- Felkészültsége alapján hozzájárul a megújuló energiákat hasznosító projektek és programok megvalósításához (különösen helyi partnerségek kiépítésének, a regionális hozzáadott érték-láncok fejlesztésének, a földhasználat-menedzsment elősegítésének tudásával).
- Képes kezdeményezni, illetve lebonyolítani helyi erőforrás-elemzéseket, fejlesztéseket.
- Alkalmas cégeknél és vállalatoknál (mérnöki irodák, állami erdészeti vállalatok, földhő hasznosítással foglalkozó cégek) közvetlenül vagy közvetve a megújuló energiák hasznosításával foglalkozó munka végzésére.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi, humán és gazdasági ismeretek [természettudományi és társadalomtudományi alapismeretek (matematika, fizika, informatika, biológia, kémia, európai uniós, közgazdaságtani, szociológiai, demográfiai alapismereteket nyújtó kurzusok), földtudományi alapismeretek (éghajlattani,

térképtani, földtani alapozó kurzusok), földrajzi alapismeretek (geomatematikai, geoinformatikai, földrajzi vizsgálati, kutatási módszertani alapismereteket nyújtó kurzusok)] 36-58 kredit;

- geográfusi szakmai ismeretek [természetföldrajzi modul (geomorfológia, belső erők, talajföldrajz, biogeográfia, hidrogeográfia kurzusai); társadalomföldrajzi modul (népesség- és településföldrajz, általános gazdaságföldrajz kurzusok); regionális földrajzi modul (Európa természet- és társadalomföldrajza, Magyarország természet- és társadalomföldrajza kurzusok)] 50-74 kredit;

8.1.2. Választható specializációk

- település- és területfejlesztés,
- táj- és környezetföldrajz,
- geoinformatika,
- regionális elemzés,
- turizmus,
- geomorfológia,
- alkalmazott földrajz,
- megújuló energiaforrások.

A választható specializációk kreditaránya 35-60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott egybefüggő legalább 6 hetes időtartamú szakmai tevékenység.

4. FÖLDTUDOMÁNYI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: földtudományi (Earth Sciences)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: földtudományi kutató
- a szakképzettség angol nyelvű megfelelője: Earth Scientist
- választható specializációk: geológia, geofizika, meteorológia, csillagászat, térképészet és geoinformatika, alkalmazott földtudomány, geográfia

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés kreditértéke: legfeljebb 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja földtudományi kutatók képzése, akik korszerű természettudományos szemléletmódjuk, a földtudományok elméletének és gyakorlatának ismeretében képesek a tudományos életben, a nemzetgazdaság különböző intézményeiben, valamint az ipari erőforrás-kutatásokban önálló szervező és irányító feladatok ellátására, a Föld rendszerszemléletű megértésére, és jelenségeinek bemutatására, a négydimenziós gondolkodásra, és hogy hivatásuknak tekintsék a Föld megismerését és védelmét. Ismerik a Föld erőforrásait (levegő, víz, talaj, ásványi nyersanyagok és energiaforrások), az azokkal való környezettudatos gazdálkodást. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A földtudományi kutató

***a)* tudása**

- Ismeri a földtudományi szakterület főbb összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott egyszerűbb matematikai, informatikai eljárásokat.
- Ismeri a földtudományok legfontosabb, tudományos eredményeken alapuló, igazolt elméleteit és modelljeit.
- Tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányaival és határaival.
- Rendelkezik a természettudományos alapismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Ismeri és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges a természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek földtudományok körébe sorolható alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Anyanyelvén tisztában van a természeti folyamatokat megnevező fogalomrendszerrel és terminológiával.

***b)* képességei**

- Képes beazonosítani szakterületének problémáit.
- Képes földtudományi elméletek, paradigmák és elvek gyakorlati alkalmazására, melyek során alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja**.**
- Szakterületén szerzett tudása alapján képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Átlátja azokat a vizsgálható folyamatokat, rendszereket, tudományos problémákat, melyeket aztán megfelelő, a tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel tesztel.
- Képes a mérési eredmények térképi ábrázolására és térinformatikai megjelenítésére, térbeli és relációs adatok adatbázisba rendezésére, adatbázisok működtetésére, térelemzésre, statisztikai módszerek, valamint földtudományi eszközök felhasználásával történő egyszerű elemzésére.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó elemi érvelés képességével.
- Képes a természeti (elsősorban földtudományi) és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges szakirodalom használatára.
- Képes a természeti, és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek alkalmazására, valamint - komplex szemlélete folytán - a természet és társadalom kölcsönhatásából eredő problémák felismerésére, és ezeknek a döntéshozók számára való megfogalmazására.
- Képes kutatási projektek részfeladatainak végrehajtására, laboratóriumi és terepi mérések végzésére.

***c)* attitűdje**

- Saját munkájának eredményét ellenőrzi és reálisan értékeli.
- Törekszik a természet és az ember viszonyának megismerésére.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el.
- Nyitott a szakmai eszmecserére.

- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel.
- Ismeri a vitatkozó és kétkedő természettudós példáját.
- Tisztában van a tudományos kijelentések jelentőségével és következményeivel.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására, világképének és szakterülete ismereteinek bővítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Képes önállóan végiggondolni alapvető szakmai kérdéseket, és adott források alapján képes azok megválaszolására.
- A természettudományos világnézetet felelősséggel vállalja.
- Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- Saját munkájának eredményét reálisan és felelősséggel értékeli.
- Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket.
- Nemzeti és nemzetközi földtudományi megfigyelő és előrejelző szolgálatoknál, hatósági jogkört gyakorló intézményeknél beosztott tervezői, hivatali munkakörben önállóan dolgozik.
- Környezettudományi, erőforrás-kutatási, környezet- és természetvédelmi feladat- és munkakörökben koordinációs feladatokat önállóan lát el.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, biológia, informatika) 18-35 kredit;
- a földtudományi diszciplinák műveléséhez szükséges általános földtudományi ismeretek (geológia, geofizika, meteorológia, csillagászat, geográfia, térképészet és geoinformatika) 40-70 kredit.

8.1.2. Választható specializációk

- geológia,
- geofizika,
- meteorológia,
- csillagászat,
- térképészet és geoinformatika,
- alkalmazott földtudomány,
- geográfia.

A választható specializációk kreditaránya 50-90 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat külső vállalatnál, intézménynél vagy egyetemi tanszéken, kutatólaboratóriumban a felsőoktatási intézmény tanterve szerint szervezett 2-6 hét időtartamú szakmai munka. A képzést a képzési hely tágabb környezetében megtalálható földtani és egyéb terepi képződmények, jelenségek tanulmányozására alkalmas helyszíneken folytatott terepi gyakorlatozás egészíti ki.

5. KÉMIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: kémia (Chemistry)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: vegyész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: minimum 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 442

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vegyészek képzése, akik elméleti és gyakorlati kémiai ismeretekkel, a rokon szakterületeken (matematika, fizika, informatika, szakmai idegen nyelv) elfogadható alapismeretekkel rendelkeznek, és az alapfokozat birtokában alkalmassá válnak elsősorban gyakorlati feladatok és problémák felismerését és önálló megoldását igénylő munkakörök ellátására a vegyipari termelésben, analitikai, minőségbiztosítási laboratóriumokban, valamint igazgatási, környezetgazdálkodási és környezetvédelemi területeken. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A vegyész

***a)* tudása**

- Ismeri a kémia alapvető kvalitatív és kvantitatív összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alapozott alapvető kémiai módszereket.
- Ismeri a kémia tudományos eredményein alapuló, az atomok és molekulák szerkezetére, a kémiai kötés kialakulására vonatkozó legfontosabb igazolt elméleteket, modelleket.
- Rendelkezik azokkal a kémiai alapismeretekkel, amelyek lehetővé teszik az alapvető kémiai reakciók leírását, az erre épülő gyakorlat elemeinek megismerését, az ismeretek rendszerezését.
- Ismeri és alkalmazza a kémiai laboratóriumokban használt anyagokat, eszközöket és módszereket, valamint a vonatkozó biztonságtechnikai ismereteket.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek kémiai vonatkozású alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Anyanyelvén tisztában van a természeti folyamatokat megnevező fogalomrendszerrel és terminológiával.
- Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek (megfelelő szakmai irányítással) lehetővé teszik számára a vizsgálható kémiai folyamatok, rendszerek, tudományos problémák tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel történő tesztelését, a mérési eredmények számítógépes feldolgozását.
- Tisztában van a kémia és a vegyipar lehetséges fejlődési irányaival és határaival.

***b)* képességei**

- Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén kémiai folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges kémiai szakirodalom használatára.
- Képes a természeti és antropogén kémiai folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek ismeretében

gyakorlati problémák megoldására.

- Képes a természettudományi elméletek, paradigmák és elvek (ezen belül elsősorban a kémia területét érintő elméletek és alapelvek) gyakorlati alkalmazására, kémiai laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére.
- A kémia szakterületen szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát egyszerűbb kémiai jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására.
- Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.
- Képes a kémia szakterületen szerzett tudását alapvető gyakorlati (kémiai laboratóriumi, vegyipari, környezetgazdálkodási és környezetvédelmi) problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- A kémia szakterületen képes azon releváns adatok összegyűjtésére és értelmezésére, amelyek alapján megalapozott véleményt tud alkotni társadalmi, tudományos vagy etikai kérdésekről.
- Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó érvelés képességével.
- Képes elsajátítani azt az idegen nyelvű szókincset, amellyel ismeretanyagát idegen nyelvű közegben is kommunikálni tudja.

***c)* attitűdje**

- Megszerzett kémiai ismereteinek alkalmazásával törekszik a természet - ezen belül hangsúlyozottan a kémiai jelenségek - és az ember viszonyának megismerésére, törvényszerűségeinek leírására.
- A kémiai laboratóriumi munkája során környezettudatosan jár el, törekszik a kis környezetterheléssel járó módszerek alkalmazására.
- Nyitott a szakmai eszmecserére mind a kémiai szakterületen, mind a kapcsolódó területeken dolgozó szakemberekkel.
- Szemléletmódja révén nyitott a szélesebb szakmai együttműködésre, befogadó a gazdaságtudomány és a környezetvédelem újabb kémiai vonatkozásai iránt.
- Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt a szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- Tisztában van a szakmai kijelentések jelentőségével és következményeivel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Laboratóriumi munkája során képes önállóan végiggondolni alapvető szakmai kérdéseket, képes erről felettesének érdemi összeállításokat készíteni, amelyek döntések alapjául szolgálhatnak.
- Vegyipari tevékenység esetén képes a kémiai technológiai folyamatok alapeszközeinek önálló működtetésére.
- A természettudományos világnézetet szakmai megbeszélések, viták során felelősséggel vállalja.
- Szakmai irányítás mellett felelősséggel együttműködik más szakterületek (kiemelten a környezetgazdálkodási és környezetvédelemi területek) szakembereivel.
- Saját munkájának eredményét reálisan értékeli, azokat hasonló szakmai beosztásban dolgozó munkatársak eredményeivel összeveti.
- A laboratórium vagy üzem (gyárrészleg) szélesebb kört érintő döntéseinek meghozatalában csak kellő tapasztalat megszerzése után vesz részt.
- Laboratóriumi vagy ipari tevékenysége során a beosztott vegyésztechnikusok és laboránsok munkáját felelősséggel értékeli. Munkájukról felelősen beszámol felettesének.
- Folyamatos témavezetői irányítás mellett vesz részt tudományos kutatásban.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi alapozó ismeretek 15-25 kredit;
- kémiai szakmai ismeretek (általános kémia legalább 8 kredit, szervetlen kémia legalább 12 kredit, analitikai kémia legalább 12 kredit, szerves kémia legalább 12 kredit, fizikai kémia legalább 12 kredit,

alkalmazott kémia legalább 8 kredit) 80-120 kredit;
- speciális szakmai ismeretek (szervetlen, analitikai, szerves és fizikai kémiából, továbbá interdiszciplináris területekről) 15-65 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

6. KÖRNYEZETTAN ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: környezettan (Environmental Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: alkalmazott környezetkutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Applied Environmental Studies

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 422

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja a környezettudomány területén szilárd általános természettudományos elméleti tudással és gyakorlatorientált alkalmazói készséggel rendelkező szakemberek képzése, akik képesek a szakterületek átfogó és speciális ismereteinek birtokában a környezettudomány alkalmazott szintű művelése iránti társadalmi igények kielégítésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Az alkalmazott környezetkutató
***a)* tudása**
- Ismeri a környezettudomány alapvető elméleteit, paradigmáit, elveit.
- Birtokában van a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges tudományterületeken (biológia, fizika, földtudományok, kémia, valamint matematika és informatika) a stabil, dinamikusan felhasználható alaptudásnak.
- Ismeri az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatok közti összefüggéseket.
- Ismeri és érti az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatokat.
- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervetlen anyagok legfontosabb alkotóelemeit.

- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervetlen anyagok környezeti szempontú elemzésének terepi és laboratóriumi módszereit.
- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló élő és élettelen anyagok hosszú távú (monitoring) megfigyelési módszereit.
- Ismeri és átlátja a környezeti szempontból fontos egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és a társadalomra gyakorolt hatásait.
- Ismeri a környezetünkben előforduló élő és élettelen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtésének, adatrögzítésének és -feldolgozásának, valamint adatértelmezésének legfontosabb módszereit.
- Ismeri a környezettudományhoz kapcsolódó interdiszciplináris alap- és alkalmazott kutatások módszereit.
- Ismeri a környezet- és természetvédelemi, az ipari, a mezőgazdasági, az erdőgazdasági, a vízügyi, az egészségügyi, a települési önkormányzati területeken jelentkező, környezet- és természetvédelmi jellegű problémák megoldásának alapvető elméleti és gyakorlati lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Képes a környezettudományi elméletek, paradigmák, elvek gyakorlati alkalmazására.
- Képes az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai folyamatok kezelésére.
- Multidiszciplináris gondolkodása révén az egyes diszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudományi jellegű összefüggéseket.
- Képes a természettudományi mintákban lévő szerves és szervetlen alkotóelemek eloszlásának és szerkezetének elemzésére a nm-km mérettartományban.
- Képes az egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és a társadalomra gyakorolt hatásának ismeretében szerves és szervetlen anyagok környezeti szempontú terepi és laboratóriumi vizsgálatának elvégzésére.
- Képes az elsajátított eljárások, technikák alapján az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtésre, adatrögzítésre, az adatok feldolgozására és értelmezésére.
- Képes a környezetünkben előforduló szerves és szervetlen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtéséhez, adatrögzítéséhez, adatfeldolgozásához, valamint adatértelmezéséhez szükséges alapvető informatikai és infokommunikációs módszereket alkalmazni.
- Képes a természetes és mesterséges környezetben előforduló élő és élettelen anyagok hosszú távú (monitoring) megfigyelésére.
- Képes az egyes környezeti szférákat multidiszciplinárisan kutató felsőoktatási és kutató-fejlesztő intézeteknél folyó kutatásokba bekapcsolódni és ott kutatói feladatokat ellátni.
- Rendelkezik a környezeti problémák által megszabott, széles körben hasznosítható problémamegoldó készségekkel.
- Képes a környezet- és természetvédelem, az ipar, a mezőgazdaság, az erdőgazdaság, a vízügy, az egészségügy, a települési önkormányzatok területén jelentkező környezet- és természetvédelmi alapismereteket igénylő, elméleti és gyakorlati feladatok ellátására és megoldására.
- Képes a környezettudományi szakterülethez kötődő témákról angol nyelvű szakcikkek feldolgozására, adott szempontrendszer alapján.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a környezettudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére.
- Törekszik a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó folyamatok multidiszciplináris megismerésére.
- Megfelelően széles körű, szintetizáló látásmóddal tekint a környezeti problémák minden dimenziójára.
- Törekszik arra, hogy önképzéssel vagy szervezett továbbképzésen való részvétellel a környezetvédelem területén tudását folyamatosan továbbfejlessze.
- Törekszik arra, hogy a környezeti problémákkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Érzékeny az őt körülvevő és a globális léptékben jelentkező környezeti problémákra és válságokra.
- A környezettudatosság, a természet szeretete és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja

és alakítja életvitelét és tetteit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de a környezettudományon belül más tudományterületen tevékenykedő szakemberekkel való önálló és felelős szakmai együttműködésre.
- Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja a környezeti problémákat és azokról szakmailag kritikus véleményt alkot.
- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért.
- Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja az antropogén folyamatok környezeti kockázatait, és legjobb szakmai tudása szerint kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A környezettudományi területek bármelyikéhez kapcsolódó, akár angol nyelvű szakirodalom feldolgozását megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.
- A környezettudományi területek bármelyikéhez kapcsolódó gyakorlati kutatási feladatait megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (biológia, fizika, földrajz, földtudomány, kémia, matematika, informatika) 20-35 kredit;
- alkalmazott környezetkutatói szakmai ismeretek 60-85 kredit, amelyből:

a) általános környezettudományi szakterület (környezeti fizika, ásványtan, meteorológia, környezeti szervetlen, szerves és biokémia, levegő-, víz- és földkémia, kőzettan, talajtan; hidrológia, hidrogeológia, geoinformációs rendszerek; általános ökológia, fizika az élővilágban, alkalmazott ökológia, tájökológia, mikrobiológia, hidrobiológia, biogeográfia) legalább 15 kredit;

b) környezet- és természetvédelmi szakterület (környezettechnológia, környezetgazdaságtan, környezetegészségtan, globális környezeti problémák, környezetvédelem, természetvédelem, hulladékgazdálkodás, környezetjog, társadalmi kommunikáció, környezettudatosság, fenntarthatóság) legalább 15 kredit;

c) környezettudományi monitorozási szakterület [méréstechnika (biológiai, fizikai, földtudományi, kémiai mérések és vizsgálati módszerek), környezetminősítés, állapotértékelés] legalább 15 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 50-60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat.

7. MATEMATIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: matematika (Mathematics)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
- szakképzettség: matematikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mathematician

3. Képzési terület: természettudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 461

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja matematikusok képzése, akik olyan elméleti és alkalmazott matematikai ismeretekkel rendelkeznek, melyek képessé teszik őket arra, hogy alapszintű matematikai ismereteiket műszaki, gazdasági, statisztikai és számítógépes területen alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A matematikus

***a)* tudása**

- Ismeri a matematika alapvető módszereit az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területén.
- Ismeri az elméleti matematika alapvető összefüggéseit az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűség-számítás (statisztika) területén.
- Ismeri a matematika különböző részdiszciplínái közötti alapvető kapcsolatokat.
- Tisztában van az absztrakt fogalmak definiálásának követelményeivel, az alkalmazott problémákban rejlő általános sémákat, fogalmakat felismeri.
- Ismeri a matematikai bizonyítás követelményeit, alapvető módszereit.
- Tisztában van a matematikai gondolkodás sajátos jellemzőivel.

***b)* képességei**

- Képes logikus, igaz matematikai állítások megfogalmazására azok feltételeinek és fontosabb következményeinek pontos megadásával.
- Képes a mennyiségi adatokból minőségi következtetéseket levonni.
- Képes az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (statisztika) területen megszerzett ismereteinek alkalmazására.
- Képes az analízis, algebra, geometria, véges matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (statisztika) területén új összefüggések átlátására, feltárására.
- Képes elvonatkoztatni a problémák konkrét formájától, képes azokat az elemzés és a megoldás érdekében absztrakt, általános formában is megfogalmazni.
- Képes adatgyűjtés céljából kísérleteket tervezni, és az adódó eredményeket matematikai és informatikai eszközökkel elemezni.
- Képes különböző matematikai modellek összehasonlító elemzésére.
- Képes a matematikai elemzések eredményeit idegen nyelven és az informatika eszközeit felhasználva hatékonyan kommunikálni.
- Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni.

***c)* attitűdje**

- Igénye van matematikai tudásának gyarapítására, új matematikai ismeretek megszerzésére, kompetenciák elsajátítására, kifejlesztésére.
- Törekszik a matematikai ismereteinek minél szélesebb körű alkalmazására.
- A megszerzett matematikai ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.

- Matematikai ismeretei felhasználásával törekszik a természettudományos érvelésre.
- Nyitott a más szakterületek sajátos problémáinak felismerésére, az ott dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre, a szakterület-specifikus problémák matematikai átfogalmazására.
- Nyitott a matematikai továbbképzés irányában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A matematika részdiszciplínáiban elsajátított alapvető ismeretei felhasználásával képes önállóan matematikai kérdések megfogalmazására, azok elemzésére.
- Felelősen értékeli a matematikai eredményeket, azok alkalmazhatóságát, alkalmazhatósági korlátait.
- Tisztában van a matematikai tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.
- Képes a matematikai elemzések eredményeiből következő önálló döntések meghozatalára.
- Tudatában van annak, hogy matematikai munkáját a legmagasabb etikai normák megtartásával, magas minőséggel kell végeznie.
- A matematika területeihez tartozó elméleti, illetve gyakorlati kutatási feladatait megfelelő iránymutatás mellett önállóan végzi.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- algebra és számelmélet 15-45 kredit;
- analízis, differenciálegyenletek, komplex függvénytan 22-50 kredit;
- geometria, topológia, differenciálgeometria 15-35 kredit;
- kombinatorika, gráfelmélet, algoritmuselmélet, halmazelmélet, matematika alapjai 10-30 kredit;
- valószínűség-számítás, statisztika, operációkutatás és optimalizálás 10-40 kredit;
- alkalmazott matematika és informatika 10-45 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

XII. MŰVÉSZET KÉPZÉSI TERÜLET

1. ALKOTÓMŰVÉSZET ÉS MUZIKOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: alkotóművészet és muzikológia (Musical Creative Arts and Musicology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - zeneszerző
  - jazz-zeneszerző
  - muzikológus
  - zeneteoretikus
  - zenei asszisztens
  - elektronikus zenei médiaasszisztens
  - alkalmazott zeneszerző
- a szakképzettségek angol nyelvű megjelölése:
  - Composer
  - Jazz Composer

- Musicologist
- Music Theoretician
- Music Assistant
- Electronic Music Assistant
- Composer of Applied Music

- választható szakirányok: zeneszerzés, jazz-zeneszerzés, muzikológia, zeneelmélet, zeneismeret, elektronikus zenei médiaművészet, alkalmazott zeneszerzés.

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakiránytól függően a szakdolgozat készítéséhez vagy a diplomahangversenyhez rendelt kreditérték: 6 kredit
- a szakirányoz rendelhető minimális kreditérték: 115 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja zenész szakemberek képzése, akik képesek a szakképzettségük szerinti magas szintű zeneszerzői, elméleti vagy tudományos tevékenység végzésére a magyar és nemzetközi zenei, kulturális, illetve tudományos életben. Megszerzett gyakorlati és elméleti tudásuk birtokában kiművelt ízléssel gyarapítják a zenei alkotások és a zenéről szóló tudás repertóriumát. A zenei élet intézményeiben hasznos segítő szerepet tudnak vállalni, és aktívan részt venni a zenei köztudat formálásában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az alkotóművészet és muzikológia szakon szakképzettséget szerzett zenész

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretei vannak az egyetemes és a magyar zenetörténet korszakairól, a fontosabb szerzőkről, alkotásokról.
- Ismeri a zeneművészeti tevékenysége alapjául szolgáló zenei akusztikai hátteret.
- Átfogóan ismeri a magyar népzene elméleti hátterét, általános ismeretei vannak a népzenei repertoárról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a zeneművészet és más művészeti ágak, illetve kulturális tevékenységek közötti kapcsolódási pontokról, továbbá az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.
- Tisztában van a zenei előadó-együttesek, a zenei és kulturális intézmények működésének és működtetésének tartalmi és formai kereteivel, valamint társadalmi-művelődési adottságaival.
- Tisztában van a tevékenységére vonatkozó etikai szabályokkal és a legalapvetőbb szerzői jogi kérdésekkel.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a filozófia történetéről és fogalmi szerkezetéről.

***b)* képességei**

- Képes zeneművek önálló értékelésére azok zenetörténeti, stiláris, kompozíciótechnikai, esztétikai kontextusában.
- Képes a különböző stíluskorszakok, műfajok zeneművei kottaképének helyes értelmezésére.
- Képes a zeneművek és zenei jelenségek tágabb összefüggésekben való megközelítésére.
- Aktív és hatékony együttműködésre képes a társművészetek és a zenei előadó-művészet szereplőivel.

- Képes zenei vagy kulturális intézményeket alkotó módon segíteni, és azokban az egyszerűbb szervezési, koordinációs feladatokat elvégezni.
- Tevékenysége során képes alkalmazni a zeneművészet, illetve a zenetudomány etikai normáit.

***c)* attitűdje**

- Fontosnak tartja, hogy a zeneművészetből kiindulóan képes legyen tájékozódni a filozófia és a társművészetek világában, valamint a zeneművészet helyét és szerepét e körben meg tudja fogalmazni.
- Értő módon viszonyul a zeneirodalom történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint a különböző zenei előadói gyakorlatokhoz, konkrét művészeti produkciókhoz.
- Törekszik a társművészetek ismeretében való elmélyülésre, valamint azok elemeinek a zeneművészeti tevékenységbe való beemelésére.
- Tudatosan gondolkodik zenei alkotótevékenységének társadalmi vonatkozásairól.
- Törekszik a zeneművészet, illetve a zenetudomány, a zenei közélet etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tudatában van annak, hogy a társadalomban nem csupán önmagát, hanem művészi tevékenységével a zeneművészetet és annak értékeit is képviseli.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, tájékozott a tevékenységéhez kapcsolódó írásos publikációk terén.
- Felismeri tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait, szakmai tevékenységében törekszik ennek széleskörű és intenzív érvényesítésére.
- Szakmai tudása, zenei tapasztalatai birtokában kreatív és kommunikatív módon vesz részt projektek kialakításában és formálásában.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A zeneszerzés szakirányon továbbá a zeneszerző

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a különböző vokális és hangszeres kompozíciós technikákat, a történeti és kortárs zenei stílusokat, műfajokat, iskolateremtő irányzatokat, mintaértékű kompozíciókat, azok kompozíciós felépítését.
- Magas szinten ismeri az egyes hangszerek technikai és hangzási adottságait, azok kombinációit, a különböző stílusoknak megfelelő kamarazenei, valamint a kis- és nagyzenekari hangszerelési technikákat.
- Átfogó ismeretei vannak a vokális zene tekintetében a zene és szöveg viszonyáról, a vokális kompozíciókra vonatkozó különböző prozódiai megoldásokról.
- Ismeri a számítógépes kottaírás eszközeit és módját.
- Birtokában van az elektronikus zeneszerzés elméleti és technikai alapismereteinek.
- Ismeri a zeneszerzői alkotótevékenysége alapjául szolgáló zeneelméleti, formatani hátteret.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretekkel rendelkezik a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.
- Alaposan ismeri a partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Tisztában van a vezényléstechnika alapvető elemeivel.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő szólamát.

***b)* képességei**

- Saját alkotói stílusában vagy más (zenetörténeti) stílusban képes kisebb volumenű, különböző műfajú zeneművek komponálására.
- Képes a történeti és kortárs zeneművek beható elemzésére, stílus-, műfaj-, valamint kompozíciótechnikai ismeretét önálló kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni vagy szabadon kezelni, alakítani bonyolult zenei anyagokat.
- Hangszerelési ismereteit saját kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza, valamint

képes különböző zenei anyagok különböző stílusban történő kamarazenei, kis- és nagyzenekari hangszerelésére.

- Hatékonyan képes használni a zeneszerzői tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.
- Képes a hangelemzési, -előállítási, -átalakítási és hangszintézis analóg és digitális technikák alkalmazására, különböző hangelemzési- és -előállítási számítógépes programok használatára.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, valamint saját kompozícióinak betanítása, ismertetése során azok zongorán történő demonstrálására.
- Képes egyszerűbb és bonyolultabb partitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.
- Képes saját, együttesre írt kompozícióinak betanítása, előadása során egyszerűbb vezénylési feladatokat ellátni.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Rendszeresen komponál különböző előadói apparátusú, műfajú műveket.
- Alkotói gondolkodásában nyitott a kreativitásra.
- Nyitott a különböző zenei irányzatokban, stílusokban való komponálásra, illetve hangszerelésre.
- Tájékozott az elektronikus zenei alkotóművészet terén.
- Törekszik repertoárismeretének gyakorlati megközelítésű bővítésére.
- Törekszik arra, hogy műveinek autentikus előadását a próbafolyamat vagy az előadás során saját részvételével is elősegítse.
- Nyitott a gyakorlati zenei előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres részvételre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Zeneszerzői stílusa, irányultsága kialakult.
- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- A kompozícióihoz szükséges művészetelméleti, művészettörténeti kutatást önállóan valósítja meg, vagy ahhoz szükség esetén megfelelő munkatársat választ.
- Szöveges kompozícióinak alapjául szolgáló irodalmi művet egyéni kreatív szándékainak megfelelően, önállóan jelöl ki, vagy adott irodalmi műből egyéni látásmóddal részleteket választ.

7.1.2.2. A jazz-zeneszerzés szakirányon továbbá a jazz-zeneszerző

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a különböző hangszeres és vokális jazz-kompozíciós technikákat, rendezőelveket, a jazz-zenei stílusokat, irányzatokat, műfajokat, formációkat, mintaértékű kompozíciókat, azok kompozíciós felépítését.
- Átfogó ismeretei vannak a klasszikus zenei kompozíciós technikákról.
- Magas szinten ismeri az egyes hangszerek technikai és hangzási adottságait, azok kombinációit, a különböző jazz-zenei stílusoknak megfelelő hangszerelési technikákat.
- Ismeri a számítógépes kottaírás eszközeit és módját.
- Ismeri a jazz standard repertoár jelentős részét.
- Gyakorlati szemszögből ismeri a jazz-zenében használatos improvizációs technikákat, a jazz sajátos kifejezési fordulatait, intonációját, ritmus-, dallam- és harmóniavilágát, valamint a lapról játék és a transzponálás módját.
- Alapvető ismeretei vannak a jazzhangszeres, és jazzénekes szólóművek és zenekari művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a jazz-zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a jazz-zongora szólórepertoár középnehéz technikai igényű műveinek egy részét.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a zenekari jazzvokál-éneklés és az a cappella művek előadásáról.
- Átfogó ismeretei vannak a jazz specifikus elméleti és történeti hátteréről.
- Ismeri a klasszikus összhangzattant, formatant, a klasszikus zenei stíluskorszakok jellegzetes

sajátosságait.

- Tájékozott a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoárban és stílussajátosságokban.

***b)* képességei**

- Képes kisebb lélegzetvételű, különböző jazztörténeti stílusú, különböző előadói apparátusú jazz-zeneművek komponálására.
- Hangszerelési ismereteit saját jazz-kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza, valamint képes különböző zenei anyagok különböző stílusban történő kamarazenei, kis- és nagyzenekari hangszerelésére.
- Hatékonyan képes használni a zeneszerzői tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.
- Képes megkülönböztetni a jazzstandard repertoár különböző, stílusait, stílusjegyeit.
- Képes a jazz-zenekari együttjátékban való részvételre, jazz-zenekari művek könnyebb zongoraszólamainak megszólaltatásával.
- Képes középnehéz jazz-zongoraművek, jazz-zongoraszólamok, zongorakíséretek megszólaltatására, saját műveinek zongorán történő demonstrálására.
- Képes csoportos jazzénekes produkciókban való részvételre.
- Eligazodik a jazzelmélet és a jazztörténet különböző kérdéseiben, képes a jazz-zeneművek beható analízisére.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni különböző jazz-zenei anyagokat.
- Képes megkülönböztetni a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoár alkotásait, azok stílusjegyeit és más jellemzőit.

***c)* attitűdje**

- Rendszeresen komponál különböző előadói apparátusú jazz-zeneműveket.
- Jazz-kompozíciós gondolkodásában magas fokú nyitottsága van a kreativitásra.
- Nyitott a különböző zenei irányzatokban, stílusokban való komponálásra, illetve hangszerelésre.
- Törekszik a kiszenekari és nagyzenekari jazz-játékban való rendszeres részvételre.
- Törekszik arra, hogy műveinek autentikus előadását a próbafolyamat vagy az előadás során saját részvételével is elősegítse.
- Fontosnak tartja, hogy jazz-zeneszerzői tevékenységét szilárd elméleti ismeretekkel alapozza meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Jazz-zeneszerzői stílusa, irányultsága kialakult.
- Jazz-zeneszerzői teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló jazz-zenei produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.3. A muzikológia szakirányon továbbá a muzikológus

***a)* tudása**

- Beható ismeretei vannak az egyetemes és a magyar zenetörténet korszakairól, a kiemelkedő szerzőkről és alkotásokról, a zenei műfajok történetéről, a zenei irányzatokról, a zenei élet egyes korszakokra és régiókra jellemző társadalmi formáiról és intézményeiről.
- Ismeri az egyes zenei tevékenységek (zeneszerzés, zenei előadás, zeneoktatás, zenei elméletírás, zene befogadása) történetileg változó viszonyát, valamint a zene-, társadalom- és művelődéstörténet egymásra gyakorolt hatását.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a zenetörténet-írás és a zeneelméleti gondolkodás múltjáról és jelenéről.
- Ismeri a nyugati, illetve a magyar zenetörténeti kánon legfontosabb műalkotásait.
- Ismeri a legfontosabb (online és papíralapú) zenei bibliográfiai kiadványokat, a zenei források alapvető adatbázisait, a szakág lexikonjait, enciklopédiáit, legjelentősebb kézikönyv-sorozatait és folyóiratait, illetve a kiemelkedő zeneszerzők műveinek kritikai összkiadásait.
- Átfogó ismeretei vannak a zenei írásbeliség (notáció) történetéről, változó formáiról, a régi kottaírásokat tartalmazó források típusairól.

- Ismeri a különböző korszakokra jellemző partitúra-típusokat, azok sajátos lejegyzési konvencióit, zongorán történő megszólaltatásuk rendezőelveit.
- Átfogóan ismeri a zenei szövegkritika, illetve a kritikai kiadás módszertanát és gyakorlatát.
- Ismeri a korszerű kottagrafikai programokat és azok használatát.
- Ismeri a zeneelmélet főbb területeit: az összhangzattant, formatant, a különböző zenei stílusok és műfajok alapvető törvényszerűségeit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik egyes történeti korszakok zenei kompozíciós technikáiról.
- Ismeri a kortárs zene néhány alapvető kompozíciós módszerét, illetve az ahhoz kapcsolódó sajátos notációt.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretekkel rendelkezik a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.

***b)* képességei**

- Képes a történetiség és a kultúra szövegösszefüggésében értelmezni egyes zenei jelenségeket, illetve azok kapcsolatát.
- Képes szabatos formában, megfelelő illusztrációs technikákat alkalmazva szóban és írásban zeneműveket ismertetni.
- Képes a tájékozódásra az egyházzene latin nyelvű műfajaiban.
- Képes a magyar és idegen (elsősorban angol) nyelvű zenetörténeti munkák önálló megértésére, feldolgozására, és tárgyszerű szóbeli vagy írásbeli ismertetésére.
- Képes egy rövid hangzó részlet alapján felismerni különböző zeneműveket.
- Képes szakszerű könyvészeti leírást adni, korrekt bibliográfiai hivatkozást készíteni.
- Képes egy téma válogatott bibliográfiáját összeállítani.
- Képes a különböző fajta történeti kottázásokat elolvasni, azokból a mai kottaírás szabályainak megfelelő átiratot készíteni.
- Képes áttekinteni és értelmezni a különböző előadói apparátusra írt művek zenei szövetét.
- Képes egy zenemű kéziratos (vázlat, fogalmazvány, tisztázat) és nyomtatott (első és revideált kiadás) forrásainak összevetésére, a szerzői szándék értelmezésére, a műalakok azonosítására.
- Képes a szakmai közreműködésre zenemű-kiadási munkálatokban, urtext kiadványok szerkesztésében.
- Képes értekező prózai szövegeket szövegszerkesztő programokkal korrektúra-folyamaton végigvezetni, és tördelésre alkalmas formára alakítani.
- Képes kortárs zenei kottákat a kompozíciós technika szempontjából elemezni.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni vagy szabadon kezelni, alakítani különböző zenei anyagokat.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, valamint tudományos előadásai során zeneművek részleteinek zongorán történő demonstrálására.
- Képes egyszerűbb és bonyolultabb partitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

- Tartózkodik az általánosító megállapításoktól, szem előtt tartja a zenei jelenségek történeti, kulturális beágyazottságát, illetve azt, hogy maguk a zenét leíró fogalmak jelentése is változott az idők folyamán.
- Törekszik a nyugati zene története szempontjából kulcsfontosságú nyelvek (olasz, német) olvasási szintű elsajátítására.
- Nyitottan és kritikusan olvas zenetörténeti szövegeket, tudva, hogy azok mindig csupán egy lehetséges olvasatát adják a történeti valóságnak.
- Hangverseny- és operalátogatásait tudatosan állítja zeneirodalmi ismeretei bővítésének szolgálatába.
- Mindig ellenőrzi a kezébe kerülő kottakiadványok hitelességét, a mű adott közreadásának körülményeit, szempontjait.
- Nyitott arra, hogy a zeneszerzői munkát ne csak a befogadói oldal, de a műhely, a mesterségbeli tudás felől is értelmezze.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A zenéről azzal a felelősséggel nyilatkozik, amely e művészeti ágat mint az emberiség közös kifejezési formáját, illetve nemzeti kultúránk világszerte legelismertebb tevékenységi területét megilleti.

- Önálló és kritikus véleményt formál mind a zenei jelenségekről, mind azok zenetudományi értékeléséről.
- A kötelező anyagon túl érdeklődésének megfelelően mélyíti el ismereteit a zeneirodalomban hangfelvételek gyűjtésével.
- Tisztában van a tudományos hivatkozás etikai vonatkozásaival, mások szellemi eredményei felhasználásának szabályaival.

7.1.2.4. A zeneelmélet szakirányon továbbá a zeneteoretikus

***a)* tudása**

- Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a harmóniatan, a formatan és az ellenponttan területén, alaposan ismeri a különböző zenetörténeti korszakok általános és sajátos zeneszerzői stíluseszközeit, valamint az azoknak megfelelő tudományos igénnyel megvalósított elemzési módszereket.
- Történeti szempontból alaposan ismeri az európai zene elméleti gondolkodását, irodalmát és forrásait, az egyes zenetörténeti korszakok teoretikus vizsgálódásainak központi kérdéseit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a latin nyelv alaktanáról, mondattanáról, a zeneművészet vonatkozásában használatos latin nyelvű szövegekről.
- Magas szintű ismeretei vannak a középkori zenétől a 21. század zenéjéig terjedő időszak főbb kompozíciós technikáiról.
- Tájékozott az egyes hangszerek történetével kapcsolatban, ismeri a különböző zenetörténeti korszakok stílusainak megfelelő kamarazenei, kis- és nagyzenekari hangszerelési technikákat.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.
- Alaposan ismeri az összetettebb partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Alaposan ismeri a continuo-játék elméleti hátterét és gyakorlati módszereit.
- Alaposan ismeri a magyar népzene történeti, néprajzi hátterét, gazdag népdalismerettel rendelkezik, tájékozott ezek korszerű elemzési szempontrendszerében.
- Átfogó ismeretei vannak a szóló-, kamara- és a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította a kamaraénekes és énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő szólamát.

***b)* képességei**

- Fejlett harmonikus hallással, formaérzékkel, bőséges elemzési tapasztalattal rendelkezik, képes a zene belső rendjének, strukturális viszonyainak értő vizsgálatára.
- Képes nehezebb ismeretlen zenei anyagok gyors értelmezésére és megszólaltatására, hallás utáni lejegyzésére, fejlett ritmikai és metrikai készséggel, valamint belső hallással rendelkezik.
- Képes tájékozódni a zeneelmélet-történet folyamatában, a különböző kortörténeti dokumentumokat helyesen értelmezi.
- Képes zenei tevékenysége során tanulmányi tapasztalatait, megszerzett tudásanyagát komplex és kreatív módon felhasználni.
- Képes a zeneirodalom számára alapvető fontosságú liturgikus és más latin nyelvű szövegek magyar nyelvre való lefordítására és értelmezésére.
- Zeneelméleti, zenetörténeti, kompozíciótechnikai és hangszerelési ismereteit a műelemzés és a különböző stílustörténeti összefüggések feltárása során hatékonyan alkalmazza.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, kamarazenei együttesekben való részvételre, valamint zeneelméleti témájú előadások során zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.
- Képes bonyolultabb partitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.
- Képes barokk vokális és hangszeres művek számozott basszus szólamainak értelmezésére, zongorán (illetve esetleg más billentyűs hangszeren) történő megszólaltatására.
- Képes a magyar és a más nemzetek népdalainak stílushű előadására.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Követi és kialakult ízlésvilága alapján értékeli az újabb művészeti, zenei irányzatok változásait, aktívan segíti értékes produkciók megszületését, bemutatását.
- Törekszik repertoárismeretének elméleti és gyakorlati módon történő folyamatos és intenzív bővítésére.
- Törekszik nyelvismeretének gyarapítására, az idegen nyelvű szakirodalom önálló megértésére és feldolgozására.
- Nyitott a gyakorlati zenei előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres aktív, kezdeményező részvételre.
- Hangverseny- és operalátogatásait tudatosan állítja zeneirodalmi ismeretei bővítésének szolgálatába.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Művészeti, zenei tanulmányai és tapasztalatai alapján kialakult szaktudása és szemlélete alapján önálló értékítéletre, aktív, önálló szakmai cselekvésre képes.
- Tudatában van annak, hogy tudását önképzéssel (szakirodalom olvasással, szakmai konzultációkkal, konferenciákon való részvétellel) önállóan is gazdagíthatja, kommunikációs készségét folyamatosan fejlesztheti.
- Felelős szakemberként vesz részt szűkebb és tágabb társadalmi környezete zenei kultúrájának fejlesztésében.

7.1.2.5. A zeneismeret szakirányon továbbá a zenei asszisztens

***a)* tudása**

- Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a harmóniatan, a formatan, az ellenponttan területén, stílusismerete, zeneelméleti szaktudása jól megalapozott.
- Alapvető ismeretei vannak a középkori zenétől a 21. század zenéjéig terjedő időszak főbb kompozíciós technikáiról, stíluseszközeiről, ismeri ezek elemzési, kutatási módszereit.
- Tájékozott az egyes hangszerek történetével kapcsolatban, ismeri a különböző zenetörténeti korszakok stílusainak megfelelő kis- és nagyzenekari hangszerelési technikákat.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.
- Alaposan ismeri a partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Ismeri a continuo-játék elméleti hátterét és gyakorlati módszereit.
- Alaposan ismeri a magyar népzene történeti, néprajzi hátterét, gazdag népdalismerettel rendelkezik, tájékozott ezek korszerű elemzési szempontrendszerében.
- Magas szinten ismeri a szóló-, kamara- és a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte a középnehéz szólóénekes és kamaraénekes, valamint énekkari irodalom legjelentősebb műveinek egy részét.
- Elsajátította az alapvető énekkari vezényléstechnika és a könnyebb énekkari repertoár egy részét és az alapvető próbatechnikákat.

***b)* képességei**

- Fejlett harmonikus hallással, formaérzékkel és elemzési tapasztalattal rendelkezik, képes felismerni a különböző zenetörténeti korszakok alkotásait, megfogalmazni azok stíluseszközeit.
- Belső hallása, lejegyzési és kottaolvasási, ritmikai képességei magasan fejlettek, képes ismeretlen zenei anyagok stílushű megszólaltatására.
- Képes zenei asszisztensi tevékenysége során tanulmányi tapasztalatait, megszerzett tudásanyagát komplex és kreatív módon felhasználni.
- Zeneelméleti, zenetörténeti, kompozíciótechnikai és hangszerelési ismereteit a műelemzés és a stílustörténeti összefüggések feltárása során hatékonyan alkalmazza.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, kamarazenei együttesekben való részvételre, valamint különféle zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.
- Képes kórusművek, kamaraművek és zenekari művek partitúráinak átlátására, zongorán történő megszólaltatására.

- Képes egyszerűbb barokk vokális és hangszeres művek számozott basszus szólamainak értelmezésére, zongorán történő megszólaltatására.
- Képes magyar és más nemzetek népdalainak stílushű előadására.
- A tanulmányai során megszerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes vokális - könnyebb szóló- és kamaraénekes, valamint nehezebb énekkari - művek előadásában való részvételre.
- Képes könnyebb énekkari művek műhelykörnyezetben történő vezénylésére, egyszerűbb énekkari anyagok vagy együtténeklés betanításában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Követi és kialakult ízlésvilága alapján értékeli az újabb művészeti, zenei irányzatok változásait, aktívan segíti értékes produkciók megszületését, bemutatását.
- Törekszik elméleti jellegű zenei felkészültségének a gyakorlati munkában történő alkalmazására, valamint repertoárismeretének folyamatos bővítésére.
- Nyitott a gyakorlati zenei előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres részvételre.
- Hangverseny- és operalátogatásait tudatosan állítja zeneirodalmi ismeretei bővítésének szolgálatába.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Művészeti, zenei tanulmányai és tapasztalatai alapján kialakult szaktudása és szemlélete alapján önálló értékítéletre, aktív, önálló szakmai cselekvésre képes.
- Tudatában van annak, hogy tudását önképzéssel (szakirodalom olvasással, szakmai konzultációkkal) önállóan is gazdagíthatja, kommunikációs készségét folyamatosan fejlesztheti.
- Felelős szakemberként vesz részt szűkebb és tágabb társadalmi környezete zenei kultúrájának fejlesztésében.

7.1.2.6. A elektronikus zenei médiaművészet szakirányon továbbá a zenei médiaasszisztens

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri az elektroakusztikus és számítógépes zene területeit, kompozíciós technikáit, a felhasználható számítógépes programokat és programnyelveket, továbbá az elektronikus zenei lejegyzés eszköztárát és a zenei informatika területén felhasznált alkalmazások és formátumok típusait.
- Alapvető ismeretei vannak különböző kompozíciós technikákról, a történeti és kortárs zenei stílusokról, műfajokról, iskolateremtő irányzatokról, mintaértékű kompozíciókról, azok kompozíciós felépítéséről.
- Ismeri a zenei alkotótevékenység alapjául szolgáló zeneelméleti, formatani, összhangzattani hátteret.
- Ismeri a hangszerek technikai és hangzási adottságait, azok kombinációit, akusztikai és pszichoakusztikai jellemzőit.
- Átfogó ismeretei vannak a hangdizájn területén alkalmazott elektroakusztikus hangzásokról és zenéről, azok létrehozásának, valamint mozgóképhez és rádiójátékhoz való illesztésének módjáról.
- Átfogóan ismeri a digitális hangfelvételek folyamatait, az azokhoz kapcsolódó alapvető hangmérnöki követelményeket, továbbá a film és zene digitális szinkronizálásának, a digitális hangszerelés, illetve a digitális és élőhangszerek vegyes alkalmazásának módját.
- Átfogó ismeretei vannak az elektroakusztikus zene kiemelkedő alkotóinak, teoretikusainak munkásságáról, a legfontosabb elektronikus zenei műhelyek történetéről és eredményeiről, valamint a zenei analízis új módszereiről.
- A zenei percepció vonatkozásában tisztában van az emberi hallás sajátosságaival, folyamatával, az alapvető pszichoakusztikai jelenségekkel, a különböző hangzásdimenziók érzékelési mechanizmusaival.
- Ismeri az érzékelt hangminőségek közötti összefüggéseket, a hangszínek különféle paraméter-változásainak következtében létrejövő hangszínmódosulások kategóriáit.
- Alapvető technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.
- Tisztában van a hagyományos hangjegyalapú és a kortárs parametrikus és grafikus partitúrák felépítésével. Ismeri az egyszerűbb hangjegyalapú partitúrák zongorán, és kortárs parametrikus és grafikus kották elektronikus eszközökön történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.

***b)* képességei**

- Képes elektroakusztikus és számítógépes zene komponálására, realizálására, ennek keretében hangelemző, hangelőállító, hangátalakító, MIDI-szerkesztő és zenei algoritmusokat kezelő programok programozási és programkezelési feladatainak elvégzésére.
- Saját alkotói stílusában képes összetett művek, installációk komponálására és realizálására.
- Képes más szerzők elektroakusztikus zenei elképzeléseinek realizálására.
- Más (zenetörténeti) stílusban képes kisebb volumenű, különböző műfajú zeneművek komponálására.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni különböző zenei anyagokat.
- Képes a történeti és kortárs zeneművek beható elemzésére, stílus-, műfaj-, valamint kompozíciótechnikai ismeretét önálló kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza.
- Hangszerismereteit saját kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza, valamint képes különböző zenei anyagok elektronikus hangszerelésére.
- Képes speciális elektroakusztikus hangzások létrehozására, azok mozgóképhez és rádiójátékhoz való illesztésére, valamint a szonifikáció és a vizualizáció gyakorlati alkalmazására.
- Képes interaktív művek létrehozására hangszeres és elektroakusztikus zenészek és más társművészek (tánc, építészet, videó) bevonásával.
- Képes egyszerű hangfelvételek készítésére, film és zene digitális szinkronizálására, a digitális hangszerelés, illetve a digitális és élőhangszerek vegyes alkalmazására.
- Az elektronikus zenei alkotótevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat hatékonyan alkalmazza.
- Alaposan ismeri az elektroakusztikus zene dokumentált és szakkönyvekben feldolgozott történetét és irodalmát, ez irányú ismereteit gyakorlati alkotótevékenysége során hatékonyan alkalmazza.
- Elektronikus zenei alkotótevékenysége során képes pszichoakusztikai ismereteit a gyakorlatban alkalmazni.
- Felismeri és gyakorlatban alkalmazza a hangfeldolgozás- és hangszintézis-módszerek paramétereit.
- Képes könnyebb zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, egyszerűbb technikai igényű zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.
- Képes különböző partitúrák átlátására, egyszerűbb hangjegyalapú partitúrák zongorán, parametrikus és grafikus kották elektronikusan történő megszólaltatására, interpretálására.

***c)* attitűdje**

- Rendszeresen hoz létre elektronikus zenei alkotásokat.
- Alkotói gondolkodásában nyitott a kreativitásra.
- Alkotói tevékenységében nyitott az új ismeretek, módszerek alkalmazására.
- Nyitott társművészekkel történő kooperációra, csoportos munkák létrehozására.
- Törekszik arra, hogy megismerje a saját területéhez kapcsolódó kutatási eredményeket és az új műveket.
- Az internet fejlődésével elérhetővé váló hálózati technikák lehetőségeivel élve törekszik szakmai kapcsolatok létrehozására, és a korszerű kommunikációs formák bevonására a zenei megismerési, alkotói és előadói folyamatokba.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Alkotóművészi stílusa, irányultsága, az elektroakusztikus zenei alkotóművészet iránti elkötelezettsége kialakult.
- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Elektronikus zenei alkotásait önállóan hozza létre, teljes önállósággal használja az alkotótevékenysége alapjául szolgáló eszközöket.
- Tudatos gondolkodást tanúsít az elektroakusztikus zene új útjainak értő és kritikus megítélése során.
- Szakmai együttműködései során felelős gondolkodást tanúsít alkotó- és előadótársaival szemben.
- Elkötelezett a közönségnevelésben való részvétel különböző formái iránt.

7.1.2.7. Az alkalmazott zeneszerzés szakirányon továbbá az alkalmazott zeneszerző

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a különböző vokális és hangszeres kompozíciós technikákat, a történeti és kortárs komolyzenei, valamint a legfontosabb könnyűzenei stílusokat, műfajokat, iskolateremtő irányzatokat,

mintaértékű kompozíciókat, azok kompozíciós felépítését.

- Ismeri az alkalmazott zeneszerzői tevékenysége alapjául szolgáló zeneelméleti, formatani, összhangzattani hátteret.
- Ismeri és érti a színházi és filmes műfajok zenélési metodikáját, a hozzáadott zenei tartalomnak a vizuális művészetekhez való kapcsolódási lehetőségeit.
- Tisztában van a filmzene esztétikájával, különféle irányzataival, annak történetiségében és aktualitásában egyaránt.
- Magas szinten ismeri az egyes hangszerek technikai és hangzási adottságait, azok kombinációit, a különböző stílusoknak megfelelő kamarazenei, valamint a kis- és nagyzenekari akusztikus hangszerelési technikákat.
- Átfogóan ismeri a hangfelvételek, illetve digitális előkészítésük folyamatait, az azokhoz kapcsolódó alapvető hangmérnöki követelményeket, továbbá a film és zene digitális szinkronizálásának, a digitális hangszerelés, illetve a digitális és élőhangszerek vegyes alkalmazásának módját.
- Átfogó ismeretei vannak a vokális zene tekintetében a zene és szöveg viszonyáról, a vokális kompozíciókra vonatkozó különböző prozódiai megoldásokról.
- Magas szintű zenei, technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.
- Alaposan ismeri a partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Ismeri a különböző szintű zenei tudással rendelkező színészek, énekesek betanításának, zongorán történő kísérésének követelményeit.
- Tisztában van a vezényléstechnika alapvető elemeivel.
- Átfogó ismeretei vannak a színházi és filmes produkciók létrejöttének, gyártási, előállítási folyamatairól, a rendező és a produkció többi alkotójának, résztvevőjének kapcsolatáról, helyétről az alkotói hierarchiában.

***b)* képességei**

- Saját alkotói stílusában vagy más (zenetörténeti) stílusban képes kisebb volumenű, különböző műfajú zeneművek komponálására.
- Képes különböző színházi vagy filmes alkotásokhoz vagy azok egyes jeleneteihez kísérőzenét komponálni.
- Képes az általa komponált zene gyártásához kapcsolódó szervezői tevékenységek teljes körű ellátására (költségvetés készítése, stúdióbérlés, zenészek szervezése).
- Képes a történeti és kortárs zeneművek beható elemzésére, stílus-, műfaj-, valamint kompozíciótechnikai ismeretét önálló kompozícióinak megalkotása során hatékonyan alkalmazza.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni vagy szabadon kezelni, alakítani bonyolult zenei anyagokat.
- Akusztikus hangszerelési ismereteit zenei és alkalmazott zenei kompozícióinak megalkotása során egyaránt hatékonyan alkalmazza, valamint képes különböző zenei anyagok különböző stílusban történő kamarazenei, kis- és nagyzenekari hangszerelésére.
- Képes alkalmazott zenei kompozícióinak megalkotásához szükséges számítógépes zeneíró programok használatára, komplikáltabb hangfelvételek digitális előkészítésére, film és zene digitális szinkronizálására, a digitális hangszerelés, illetve a digitális és élőhangszerek vegyes alkalmazására.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, valamint saját kompozícióinak betanítása, ismertetése során azok zongorán történő demonstrálására.
- Képes egyszerűbb és bonyolultabb partitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.
- Képes színházi vagy filmes produkciókhoz kötődő énekszámok betanítására, zongorakíséretük megszólaltatására.
- Képes saját, együttesre írt kompozícióinak betanítása, előadása során egyszerűbb vezénylési feladatokat ellátni.
- Képes a színházi és filmes munkafolyamatokban részt venni, azok különböző szereplőivel, szakmai igényeinek megfelelésével, hatékonyan együttműködni.

***c)* attitűdje**

- Alkalmazott zeneszerzőként a koprodukciós munkákban kellő érzékenységgel viszonyul alkotótársainak kreatív koncepciójához.
- A színházi munka és a filmgyártás munkafolyamatával együtt járó stresszhelyzeteket higgadtan kezeli.
- Nyitott a társművészeti alkotások megismerésére, nyomon követi a film- és színházművészet legújabb produkcióinak bemutatását.
- Rendszeresen komponál különböző előadói apparátusú, műfajú műveket.
- Törekszik arra, hogy a színházi vagy filmes alkotásokat dramaturgiai szempontból mélyebben megismerje és megértse, ezáltal alkalmazott zenei kompozícióit kifejezésmódban minél gazdagabbá tegye.
- Alkotói gondolkodásában nyitott a sokszínűségre, a kreativitásra.
- Nagyfokú nyitottsága van alkalmazott zenei alkotások különböző zenei irányzatokban, stílusokban való létrehozására, illetve hangszerelésére.
- Tudatos abban, hogy alkalmazott zenei kompozíciói megalkotása során digitális eszközöket, technikákat alkalmazzon.
- Törekszik repertoárismeretének gyakorlati megközelítésű bővítésére.
- Törekszik arra, hogy alkalmazott zenei kompozícióinak autentikus megszólaltatását a próbafolyamat vagy az előadás során saját részvételével is elősegítse.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Alkalmazott zeneszerzőként a filmes vagy színházi koprodukciós munkafolyamatban saját szakmai területére vonatkozóan teljes felelősséggel vesz részt, a zene gyártását egyéni döntései mentén felügyeli.
- Zeneszerzői stílusa, irányultsága, alkalmazott zenei kompozíciók alkotása iránti elkötelezettsége kialakult.
- Alkalmazott zenei kompozícióit önállóan hozza létre.
- Teljesítményét a zenei és a színházi, illetve filmes szakterület minőségi elvárásaival egyaránt összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a zenei kottaíró programokat, irányító szerepet tölt be a digitális hangfelvételi tevékenységben.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A képzés művészeti ágai, szakterületei, amelyekből a szak felépül:

- a zeneművészet történeti és általános zenei elméleti ismeretei 17-63 kredit;
- a zeneművészethez kapcsolódó általános műveltségi elméleti ismeretek 4-16 kredit.

8.1.2. A szakirányok szakterületei és kreditaránya:

- zeneszerzés szakirány:
  - zeneszerzés és részterületei 40-84 kredit;
  - a zeneszerzéshez kapcsolódó specifikus zenei elméleti ismeretek 18-47 kredit;
  - vokális és hangszeres előadó-művészet 10-34 kredit;
- jazz-zeneszerzés szakirány:
  - jazz- és klasszikus zeneszerzés és hangszerelés 30-60 kredit;
  - a jazz specifikus elméleti és történeti ismeretei 35-65 kredit;
  - hangszeres és vokális jazz-előadóművészet 8-32 kredit;
- muzikológia szakirány:
  - zenetörténet és a muzikológia részterületei 55-95 kredit;
  - a muzikológiához kapcsolódó specifikus zenei elméleti, zeneszerzési ismeretek 12-48 kredit;
  - hangszeres előadó-művészet 4-16 kredit;
- zeneelmélet szakirány:
  - zeneelmélet és részterületei 41-75 kredit;
  - a zeneelmélethez kapcsolódó elméleti, gyakorlati és idegen nyelvi ismeretek 20-50 kredit;
  - hangszeres és vokális előadó-művészet 7-37 kredit;
- zeneismeret szakirány:
  - zeneismeret és részterületei 38-66 kredit;

- a zeneismerethez kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismeretek 10-36 kredit;
- hangszeres és vokális előadó-művészet 20-60 kredit;
- elektronikus zenei médiaművészet:
  - elektroakusztikus zeneszerzés és részterületei 20-44 kredit;
  - az elektroakusztikus zeneszerzéshez kapcsolódó specifikus történeti, elméleti ismeretek 30-62 kredit;
  - zeneszerzés és részterületei: 12-44 kredit;
  - hangszeres előadó-művészet: 4-14 kredit;
- alkalmazott zeneszerzés szakirány:
  - alkalmazott zeneszerzés és az ahhoz kapcsolódó specifikus elméleti ismeretek 30-64 kredit;
  - az alkalmazott zeneszerzéshez kapcsolódó gyakorlati zenei előadó-művészeti és társművészeti ismeretek 13-37 kredit;
  - zeneszerzés és részterületei: 30-56 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmények

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

2. ANIMÁCIÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: animáció (Animation)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: animációs tervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Animator

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzési célja animációs tervezők, mozgóképes tervezők és audio-vizuális tartalomfejlesztők képzése, akik a mindenkori animációs technikák ismeretében, azok kifejezési lehetőségeinek felhasználásával képesek tervezői, alkotói feladatok ellátására az animáció hagyományos és új ágazataiban, a médiában, a kultúra, a televíziózás és a filmipar területén, a szórakoztató- és a kreatív iparban, valamint a tudományok vizualizációra támaszkodó területein. Ismerik és értik az animációs alkotásokban, produktumokban megjelenő vizuális és zenei, akusztikai elemeket, az előadóművészet, valamint a tárgy-, díszlet-, látványtervezés különböző módozatait. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az animációs tervező

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészet és technológiák főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Ismeri az animáció sajátos vizuális ábrázolási metódusait, legyenek azok a manuális vagy virtuális, analóg vagy digitális technikai megoldások, és érti az így létrehozott látvány „életre keltésének" technikáit és módszereit.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészethez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik az animációt érintő és befolyásoló kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik az animációs filmművészet területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.
- Jártas az animációra jellemző tervezési módszertanban, érti a tervezési folyamat egyes fázisait, összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.
- Magas szintű vizuális és formaérzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik az animációs tervezésben és filmkészítésben alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti az animációs gyártásszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri az animációt alkalmazó és az animációs tartalmak bemutatására alkalmas audio vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az animációs filmek, illetve egyéb, animációs technikát alkalmazó tartalmak, alkalmazások gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a mozgóképes szakterületet érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait feldolgozza, rendszerezi, és animációs tervezői tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Animációs tervező alkotómunkája megalapozásához önállóan végez adat- és forrásgyűjtést, meghatározza azok eredetiségét, mérlegeli, elemzi szakmai relevanciájukat, szintetizálja és kritikailag kezeli azokat.
- Animációs tervező, alkotótevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Képes az animációs, vagy az animációs technikákat alkalmazó filmes produkciók kreatív fejlesztési és gyártási feladatainak ellátására, valamint kommunikációs felületek tervezése.
- Animációs tervező, alkotótevékenysége során kiválasztja és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy az animációs tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Animációs tervezői, alkotói tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén

és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.

- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja szakmája etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Szakmai munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul az animációs filmművészet történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Szakmai alkotótevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Képes vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotó folyamat konzekvens végig vitelére, alapvető tervezői, alkotói döntések meghozatalára, és képes originális tervek létrehozására.
- Tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Saját szakmai tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri szakmai tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- művészeti ismeretek (vizuális művészetek, zeneművészet, irodalom, dramaturgia) 10-30 kredit;
- általános elméleti ismeretek (művészettörténet, filmtörténet, filozófia, társadalomtudományok, gazdasági és jogi ismeretek) 10-30 kredit;
- szakelméleti ismeretek (animációs filmtörténet, animációs tervezői ismeretek, gyártási ismeretek, produkciós ismeretek, infokommunikációs ismeretek) 30-70 kredit;
- animációs szakmai ismeretek [animációs stúdiumok, akusztikai, hangtervezési stúdiumok, forgatási ismeretek, animációs technikák, prezentációs ismeretek a szakdolgozattal (diplomatervezési) feladattal együtt] 70-140 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésként, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

3. DESINGKULTÚRA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: designkultúra (Design Culture)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: designelemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Design Culture Specialist

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a design és a vizuális művészetek komplex elemzésére képes szakemberek képzése, akik korszerű ismeretekkel rendelkeznek a design és a vizuális művészetek művészettörténeti, társadalomtudományi, filozófiai és kommunikációelméleti elemzési módszereiről, e módszerek kulturális intézményekben, múzeumokban, szaklapoknál, a média és a design változatos területein működő cégeknél történő integrált, interdiszciplináris, kritikai szemléletű alkalmazásáról. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A designelemző

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a design és a művészetek főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a designhoz és a művészetekhez kapcsolódó tágabb kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a designhoz és a művészetekhez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, illetve ezek működéséről.
- Érti a tervező és alkotó szakmák analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási módjait.

***b)* képességei**

- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és szakmai tevékenysége során mozgósítja.
- Designkultúra-kutató és -elemző munkája megalapozásához önállóan végez adat- és forrásgyűjtést, meghatározza ezek eredetiségét, mérlegeli szakmai relevanciájukat, elemzi, szintetizálja, kritikailag kezeli azokat.
- Munkája során képes alapvető szakmai véleményalkotásra koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Analitikus módszereivel kilép a hagyományos keretrendszerekből és új koncepciókat, innovatív

megoldásokat fejleszt.

- Vezetett vagy felügyelt helyzetben konzekvensen visz végig elemző folyamatot, alapvető döntéseket hoz meg, és originális szellemi alkotást hoz létre.
- Munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Koncepcióit, eredményeit érthetően, szakszerűen kommunikálja vizuális, verbális és írott formában.
- Magas szintű esztétikai érzékkel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Munkájában motivált és elkötelezett, tevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Tevékenységét minőség- és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik munkájának társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti vonatkozásairól, és törekszik a designkutatás és -elemzés etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Kutató- és elemző tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- design-, és művészettörténet és -elmélet 40-60 kredit;
- társadalomtudományok 20-30 kredit;
- filozófia 20-30 kredit;
- kommunikáció 20-30 kredit;
- művészeti tekhné (a kép-, tárgy- és téralkotás tervezői-művészi területének megismerése) 20-30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

4. ELŐADÓ-MŰVÉSZET ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: előadó-művészet (Performance)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése szakirányok szerint:
  - klasszikus zongora előadóművész
  - klasszikus orgona előadóművész
  - klasszikus csembaló előadóművész
  - klasszikus harmonika előadóművész
  - klasszikus hárfa előadóművész

- klasszikus gitár előadóművész
- klasszikus lant előadóművész
- klasszikus cimbalom előadóművész
- klasszikus hegedű előadóművész
- klasszikus mélyhegedű előadóművész
- klasszikus gordonka előadóművész
- klasszikus gordon előadóművész
- klasszikus furulya előadóművész
- klasszikus fuvola előadóművész
- klasszikus oboa előadóművész
- klasszikus klarinét előadóművész
- klasszikus szaxofon előadóművész
- klasszikus fagott előadóművész
- klasszikus kürt előadóművész
- klasszikus trombita előadóművész
- klasszikus tuba előadóművész
- klasszikus harsona előadóművész
- klasszikus ütőhangszeres előadóművész
- klasszikus ének előadóművész
- jazz-zongora előadóművész
- jazzgitár előadóművész
- jazzbasszusgitár előadóművész
- jazzbőgő előadóművész
- jazzszaxofon előadóművész
- jazztrombita előadóművész
- jazzharsona előadóművész
- jazzdob előadóművész
- jazzének előadóművész
- zenekar- és kórusvezető előadóművész
- egyházzene-orgona előadóművész
- egyházzene-kórusvezető előadóművész
- népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon) előadóművész
- népi pengetős (citera-tambura-koboz-tekerő) előadóművész
- népi fúvós (furulya-duda, klarinét-tárogató) előadóművész
- népi cimbalom előadóművész
- népi ének előadóművész

- szakirányok szerinti szakképzettségek angol nyelvű megjelölése:
  - Classical Instrumental Music Performer (Piano)
  - Classical Instrumental Music Performer (Organ)
  - Classical Instrumental Music Performer (Harpsichord)
  - Classical Instrumental Music Performer (Accordion)
  - Classical Instrumental Music Performer (Harp)
  - Classical Instrumental Music Performer (Guitar)
  - Classical Instrumental Music Performer (Lute)
  - Classical Instrumental Music Performer (Cimbalom/Dulcimer)
  - Classical Instrumental Music Performer (Violin)
  - Classical Instrumental Music Performer (Viola)
  - Classical Instrumental Music Performer (Cello)
  - Classical Instrumental Music Performer (Double Bass)
  - Classical Instrumental Music Performer (Recorder)
  - Classical Instrumental Music Performer (Flute)

- Classical Instrumental Music Performer (Oboe)
- Classical Instrumental Music Performer (Clarinet)
- Classical Instrumental Music Performer (Saxophone)
- Classical Instrumental Music Performer (Bassoon)
- Classical Instrumental Music Performer (Horn)
- Classical Instrumental Music Performer (Trumpet)
- Classical Instrumental Music Performer (Trombone)
- Classical Instrumental Music Performer (Tuba)
- Classical Instrumental Music Performer (Percussion)
- Classical Music Singer
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Piano)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Guitar)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Bass Guitar)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Double Bass)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Saxophone)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Trumpet)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Trombone)
- Jazz Instrumental Performer (Jazz Drums)
- Jazz Music Singer
- Orchestral and Choral Conductor
- Church Music Performer (Organ)
- Church Music Performer (Choral Conducting)
- Folk Music Performer on Bowed Strings [Violin, Viola, Double-Bass-Cello-Gardon (Percussion Cello)]
- Folk Music Performer on Plucked Strings [Zither-Tambura-Koboz [Historical Hungarian Lute]-Rotary Lute (Hurdy-gurdy)]
- Folk Music Performer on Wind Instruments [Recorder-Bagpipe, Clarinet-Tarogato (Hungarian Folk Clarinet)]
- Folk Music Performer on Cimbalom
- Folk Song Performer

- választható szakirányok: klasszikus zongora, klasszikus orgona, klasszikus csembaló, klasszikus harmonika, klasszikus hárfa, klasszikus gitár, klasszikus lant, klasszikus cimbalom, klasszikus hegedű, klasszikus mélyhegedű, klasszikus gordonka, klasszikus gordon, klasszikus furulya, klasszikus fuvola, klasszikus oboa, klasszikus klarinét, klasszikus szaxofon, klasszikus fagott, klasszikus kürt, klasszikus trombita, klasszikus tuba, klasszikus harsona, klasszikus ütőhangszerek, klasszikus ének, jazz-zongora, jazzgitár, jazzbasszusgitár, jazzbőgő, jazzszaxofon, jazztrombita, jazzharsona, jazzdob, jazzének, zenekar- és kórusvezetés, egyházzene-orgona, egyházzene-kórusvezetés, népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon), népi pengetős (citera-tambura- koboz-tekerő), népi fúvós (furulya-duda, klarinét-tárogató), népi cimbalom, népi ének

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlat-igényes (70-80 százalék)
- a diplomahangversenyhez rendelt kreditérték: 6 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 100 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 212

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja zenei előadóművészek képzése, akik képesek a szakképzettségük szerinti, magas szintű előadó-művészeti tevékenység - elsősorban irányítás mellett, illetve csoportos teljesítmény keretében megvalósuló - végzésére a magyar és nemzetközi zenei és a kulturális életben. Kiművelt zenei ízlésük, magas szintű zenei és technikai, elméleti és gyakorlati ismereteik, előadói készségeik alapján képesek különböző zenei együttesekben művészi szolgálat teljesítésére, valamint zenei vagy kulturális intézmények működésében szakmai kompetenciájuknak megfelelő, aktív, közreműködői vagy egyszerűbb irányítói feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A zenei előadóművész

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretei vannak az egyetemes és a magyar zenetörténet korszakairól, a fontosabb szerzőkről, alkotásokról.
- Ismeri az előadó-művészeti tevékenysége alapjául szolgáló zeneelméleti hátteret, az összhangzattant, formatant, a különböző zenei stílusokat, műfajokat.
- Átfogóan ismeri a magyar népzene elméleti hátterét, általános ismeretei vannak a népzenei repertoárról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szóló- és az együttes zenei előadó-művészet sajátos követelményeiről, valamint a zeneművészet és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról, továbbá az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.
- Tisztában van a zenei előadó-együttesek működésének és működtetésének tartalmi és formai kereteivel, valamint társadalmi-művelődési adottságaival.
- Tisztában van a zenei előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokkal és a legalapvetőbb szerzői jogi kérdésekkel.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a filozófia történetéről és fogalmi szerkezetéről.

***b)* képességei**

- Képes az általa tanult, előadott zeneművek önálló értékelésére azok zenetörténeti, stiláris, kompozíciótechnikai, esztétikai kontextusában.
- A zeneművek elsajátítása során képes a kottakép helyes értelmezésére, ennek alapján a zeneművek autentikus, stílushű előadására.
- Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni vagy szabadon kezelni, alakítani különböző zenei anyagokat.
- Különböző csoportos zenei tevékenységben, összművészeti tevékenységben képes kreatív és alkalmazkodó módon részt venni, ennek során hatékonyan kommunikálni.
- Képes zenei együtteseket, művelődési intézményeket alkotó módon segíteni és azokban koordinációs feladatokat elvégezni.
- Tevékenysége során képes alkalmazni a zenei előadó-művészet etikai normáit.
- A filozófia történetével összefüggő alapvető kérdésekben képes adekvát módon megnyilatkozni, a helyes fogalmi rendszert használni.

***c)* attitűdje**

- Fontosnak tartja, hogy a zeneművészetből kiindulóan képes legyen tájékozódni a filozófia és a társművészetek világában, és a zeneművészet helyét és szerepét e körben meg tudja fogalmazni.
- Értő módon viszonyul a zeneirodalom történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint a különböző zenei előadói gyakorlatokhoz, konkrét művészeti produkciókhoz.
- Nyitott a csoportos zenei, összművészeti produkciókban való részvételre, amelyekben alkalmazkodóan vesz részt.
- Tudatosan gondolkodik előadó-művészeti produkcióinak társadalmi vonatkozásairól.
- Törekszik a zenei előadó-művészet etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tudatában van annak, hogy a társadalomban nem csupán önmagát, hanem művészi tevékenységével a zeneművészetet és annak értékeit is képviseli.
- Összpontosítva saját előadó-művészeti tevékenységének területére, folyamatosan figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, tájékozott a tevékenységéhez kapcsolódó írásos publikációk terén.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt előadó-művészeti produkciók kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri előadó-művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A klasszikus zongora, a klasszikus orgona, a klasszikus csembaló, a klasszikus harmonika, a klasszikus hárfa, a klasszikus gitár, a klasszikus lant, a klasszikus cimbalom, a klasszikus hegedű, a klasszikus mélyhegedű, a klasszikus gordonka, a klasszikus gordon, a klasszikus furulya, a klasszikus fuvola, a klasszikus oboa, a klasszikus klarinét, a klasszikus szaxofon, a klasszikus fagott, a klasszikus kürt, a klasszikus trombita, a klasszikus harsona, a klasszikus tuba, a klasszikus ütőhangszerek szakirányon a klasszikus zongora előadóművész, a klasszikus orgona előadóművész, a klasszikus csembaló előadóművész, a klasszikus harmonika előadóművész, a klasszikus hárfa előadóművész, a klasszikus gitár előadóművész, a klasszikus lant előadóművész, a klasszikus cimbalom előadóművész, a klasszikus hegedű előadóművész, a klasszikus mélyhegedű előadóművész, a klasszikus gordonka előadóművész, a klasszikus gordon előadóművész, a klasszikus furulya előadóművész, a klasszikus fuvola előadóművész, a klasszikus oboa előadóművész, a klasszikus klarinét előadóművész, a klasszikus szaxofon előadóművész, a klasszikus fagott előadóművész, a klasszikus kürt előadóművész, a klasszikus trombita előadóművész, a klasszikus tuba előadóművész, a klasszikus harsona előadóművész, klasszikus ütőhangszeres előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a szakirány szerinti hangszerjátékhoz tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.
- A szakirány szerinti hangszerjátékra vonatkozóan átfogó stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerete van.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lapról játék, a transzponálás, valamint az improvizáció módjairól.
- Gyakorlatban, magas szinten elsajátította a szakirány szerinti hangszeres szóló-, kamarazenei, továbbá - ha az adott szakirány szerinti hangszer esetében jellemző - zenekari irodalom egy részét, ismeretekkel rendelkezik az alaprepertoár más részeiről, a forrásokról (kották) és azok fellelhetőségéről.
- Alapvető ismeretei vannak a szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.
- Átfogó ismereti vannak a szakirány szerinti hangszer történetéről, típusairól, felépítéséről, működéséről.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú, a szakirány szerinti hangszeres műveket, illetve zeneműveknek a szakirány szerinti szólamait formáltan, a stílusnak és a zeneszerző gondolkodásmódjának megfelelően, hangversenyszerűen megszólaltatni.
- Képes a szakirány szerinti könnyebb szólóműveket, hangszeres szólamokat első látás után megszólaltatni (lapról játék), egyszerűbb zenei anyagokat transzponálni, improvizatív módon alakítani, a szakirány szerinti hangszeren megszólaltatni.
- Átlátja a szakirány szerinti hangszeres szóló-, kamarazenei, illetve -ha az adott szakirány szerinti hangszer esetében létezik - zenekari irodalom jelentős részét.
- A szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok alkalmazására, csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.

***c)* attitűdje**

- A szakirány szerinti hangszeres tudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja,

fejleszti.

- Zenei gondolkodásában nyitott a kreativitásra.
- Törekszik a szakirány szerinti hangszeres szóló-, valamint kamarazenei, illetve - ha az adott szakirány szerinti hangszer esetében létezik - zenekari irodalom megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít a szakirány szerinti hangszeres rutinfeladatokat.
- A szakirány szerinti hangszeres előadó-művészi teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Műsorát instrukciók alapján, hangszeres tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló hangszeres produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.2. A klasszikus zongora szakirányon továbbá a klasszikus zongora előadóművész

***a)* tudása**

- Ismeri a kórus- és zenekari partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő énekszólamát.

***b)* képességei**

- Képes egyszerűbb zenekari- és kóruspartitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- A zongora, mint hangszer sajátos adottságai kiaknázásával bővíti zongorairodalmon kívüli repertoárismeretét.
- Hangszeres előadó-művészeti produkciók mellett vokális előadó-művészeti produkciókban való részvételre is nyitott.

7.1.2.3. A klasszikus orgona szakirányon továbbá klasszikus orgona előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom középnehéz technikai igényű műveinek egy részét.
- Ismeri a kórus- és zenekari partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket.
- Ismeri a continuo-játék elméletét és gyakorlati alkalmazásának módját.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő énekszólamát.

***b)* képességei**

- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására.
- Képes egyszerűbb zenekari- és kóruspartitúrák átlátására, azok, valamint számozott basszussal lejegyzett szólamok zongorán történő megszólaltatására.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy zongoratudását orgona előadóművészi tevékenysége szolgálatába állítsa.
- A zongora, mint hangszer sajátos adottságai kiaknázásával bővíti az orgonairodalmon kívüli repertoárismeretét.
- Hangszeres előadó-művészeti produkciók mellett vokális előadó-művészeti produkciókban való részvételre is nyitott.

7.1.2.4. A klasszikus csembaló szakirány szakirányon továbbá a klasszikus csembaló előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom középnehéz technikai igényű műveinek egy részét.
- Ismeri a continuo-játék elméletét és gyakorlati alkalmazásának módját.
- Alapvető ismeretei vannak a csembalójáték historikus előadásmódhoz kapcsolódó zenei és társművészeti hátteréről.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő énekszólamát.

***b)* képességei**

- Képes számozott basszussal lejegyzett szólamok csembalón, illetve zongorán történő megszólaltatására.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására.
- Képes csembalójátékába a historikus zenei stílus sajátosságait beépíteni.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy zongoratudását csembaló előadóművészi tevékenysége szolgálatába állítsa.
- Tudatos a historikus zenei előadásmód alkalmazásában.
- Hangszeres előadó-művészeti produkciók mellett vokális előadó-művészeti produkciókban való részvételre is nyitott.

7.1.2.5. A klasszikus harmonika, a klasszikus cimbalom szakirányon továbbá a klasszikus harmonika előadóművész és a klasszikus cimbalom előadóművész

***a)* tudása**

- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom könnyebb technikai igényű néhány művét.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő énekszólamát.

***b)* képességei**

- Képes könnyebb technikai igényű zongoraművek, egyszerű zongorakíséretek megszólaltatására.
- Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy alapszintű zongoratudását a szakirány szerinti hangszeres tevékenysége szolgálatába állítsa.
- Hangszeres előadó-művészeti produkciók mellett vokális előadó-művészeti produkciókban való részvételre is nyitott.

7.1.2.6. A klasszikus gitár szakirányon továbbá a klasszikus gitár előadóművész

***a)* tudása**

- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom könnyebb technikai igényű néhány művét.
- Ismeri a gitározás sajátos összhangzattani és continuo-játék lehetőségeit, szólamvezetési eszközeit.
- Ismeri a francia, spanyol, német lant-tabulatúrákat.

***b)* képességei**

- Képes könnyebb technikai igényű zongoraművek, egyszerű zongorakíséretek megszólaltatására.
- Képes gitáron összhangzattani folyamatok bemutatására és continuo-szólamok kidolgozására valamint játékára.
- Képes francia lant-tabulatúrából átírás nélkül egyszerűbb műveket megszólaltatni.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy alapszintű zongoratudását gitár előadóművészi tevékenysége szolgálatába állítsa.

- Elkötelezett a gitár-specifikus tudásának, ezen belül összhangzattani, continuo, lant-tabulatúra jártasságának gyarapítására, és ezen ismereteinek az előadóművészi munkájában való felhasználására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önálló abban, hogy gitár-összhangzattani és continuo-játék tudását gyarapítsa és fejlessze, valamint tudatában van annak, hogy ezen készségének fenntartása és fejlesztése a lant örököseként művészi tevékenységének egyik pillére.

7.1.2.7. A klasszikus hárfa, klasszikus lant, klasszikus hegedű, klasszikus mélyhegedű, klasszikus gordonka, klasszikus gordon, klasszikus furulya, klasszikus fuvola, klasszikus oboa, klasszikus klarinét, klasszikus szaxofon, klasszikus fagott, klasszikus kürt, klasszikus trombita, klasszikus harsona, klasszikus tuba, klasszikus ütőhangszerek szakirányon továbbá a klasszikus hárfa előadóművész, a klasszikus lant előadóművész, a klasszikus hegedű előadóművész, a klasszikus mélyhegedű előadóművész, a klasszikus gordonka előadóművész, a klasszikus gordon előadóművész, a klasszikus furulya előadóművész, a klasszikus fuvola előadóművész, a klasszikus oboa előadóművész, a klasszikus klarinét előadóművész, a klasszikus szaxofon előadóművész, a klasszikus fagott előadóművész, a klasszikus kürt előadóművész, a klasszikus trombita előadóművész, a klasszikus tuba előadóművész, a klasszikus harsona előadóművész, klasszikus ütőhangszeres előadóművész

***a)* tudása**

- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom könnyebb technikai igényű néhány művét.

***b)* képességei**

- Képes könnyebb technikai igényű zongoraművek, egyszerű zongorakíséretek megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy alapszintű zongoratudását a szakirány szerinti hangszeres tevékenysége szolgálatába állítsa.

7.1.2.8. A klasszikus ének szakirányon továbbá a klasszikus ének előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a klasszikus énekléshez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a szóló- és kamaraénekes zenei műfajokról, a különböző zenei stílusokról, azok előadásmódjáról és a helyes idegen nyelvi szövegkiejtésről.
- Gyakorlatban, magas szinten elsajátította a saját hangfajának megfelelő szóló- és kamaraénekes irodalom egy részét, ismeretekkel rendelkezik az alaprepertoár más részeiről, a forrásokról (kották) és azok fellelhetőségéről.
- Ismeri a klasszikus énekes művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatát, sajátos követelményeit, a gyakorlási módszereket, próbatechnikákat.
- Alapvető ismeretei vannak legalább egy, a szólóénekes zenei műfajok esetében jellemző idegen nyelv nyelvtani szabályairól, szókincséről, kiejtésmódjáról, különös tekintettel a zeneművekben használt konkrét irodalmi alkotásokra.
- Alapvető ismeretei vannak a színpadi játék, a színpadi mozgás és a színpadi beszéd gyakorlati szemszögű, énekes előadó-művészeti vonatkozásairól.
- Alapvető zenei, technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú dalokat, áriákat, valamint kamaraművek és kórusművek saját hangfajának megfelelő szólamát formáltan, a stílusnak és a zeneszerző gondolkodásmódjának megfelelően, hangversenyszerűen megszólaltatni.
- Átlátja a szóló- és a kamaraénekes irodalom főbb alkotásainak jelentős részét.
- A klasszikus énekes szóló- és kamaraénekes művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok alkalmazására, csoportos munka során az

alkalmazkodó részvételre.

- Képes legalább egy, a szólóénekes zenei műfajok esetében jellemző idegen nyelven írott irodalmi szöveg tartalmának megismerésére, megértésére és a helyes szövegkiejtésre.
- Énekes előadó-művészeti produkcióit adekvát módon kiválasztott színművészeti elemek beépítésével valósítja meg.
- Képes könnyebb technikai igényű zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

- Énektudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja, fejleszti.
- Énekhangja egészségének megőrzésére kiemelt figyelmet fordít.
- Törekszik az énekes szólóirodalom, valamint a kamaraénekes irodalom megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.
- Az általa tanult énekes zeneműveket eredeti nyelven adja elő.
- Fontosnak tartja, hogy énekes zeneművek megszólaltatásakor a tartalom kifejezését ízléses, karakteres színpadi előadásmóddal kísérje.
- Törekszik arra, hogy alapszintű zongoratudását az énekes művek elsajátításakor hasznosítsa.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Énekművészi szakmai irányultsága kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít énekesi rutinfeladatokat.
- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Műsorát instrukciók alapján, énekes tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.9. A jazz-zongora, jazzgitár, jazzbasszusgitár, jazzbőgő, jazzszaxofon, jazztrombita, jazzharsona, jazzdob szakirányon továbbá a jazz-zongora előadóművész, a jazzgitár előadóművész, a jazzbasszusgitár előadóművész, a jazzbőgő előadóművész, a jazzszaxofon előadóművész, a jazztrombita, a jazzharsona, a jazzdob előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a szakirány szerinti jazzhangszer-játékhoz tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.
- Gyakorlati szemszögből ismeri a jazzhangszeres improvizációs technikákat, a jazz sajátos kifejezési fordulatait, intonációját, ritmus-, dallam- és harmóniavilágát, valamint a lapról játék és a transzponálás módját.
- Gyakorlatban, magas szinten elsajátította a szakirány szerinti jazzhangszeres szólóirodalom, valamint jazz-zenekari irodalom egy részét, továbbá ismeri a jazz standard repertoár jelentős részét, ismeretekkel rendelkezik a forrásokról és azok fellelhetőségéről.
- Alapvető ismeretei vannak a szakirány szerinti jazzhangszeres szólóművek és zenekari művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.
- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a jazz-zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a jazz-zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a zenekari jazzvokál-éneklés és az a cappella jazz-művek előadásáról.
- Átfogó ismeretei vannak a jazz specifikus elméleti és történeti, valamint zeneszerzési (hangszerelés) hátteréről.
- Tájékozott a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoárban és stílus-sajátosságokban.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú, a szakirány szerinti jazzhangszeres zeneműveket, illetve zeneműveknek a szakirány szerinti jazzhangszeres szólamait stílushűen, magas szintű zenei és technikai felkészültséggel, hangversenyszerűen megszólaltatni.

- Képes a szakirány szerinti jazzhangszeren improvizálni.
- Átlátja a szakirány szerinti jazzhangszeres szóló- és zenekari irodalom jelentős részét.
- Képes megkülönböztetni a jazz standard repertoár különböző stílusait, stílusjegyeit.
- A szakirány szerinti jazzhangszeres szólóművek és jazz-zenekari művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok alkalmazására, csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.
- Képes könnyebb jazz-zongoraművek, jazz-zongoraszólamok, egyszerűbb zongorakíséretek megszólaltatására, egyszerű zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.
- Képes csoportos jazzénekes produkciókban való részvételre.
- Eligazodik a jazzelmélet és a jazztörténet különböző kérdéseiben, képes a jazz-zeneművek beható analízisére.
- Képes egyszerűbb jazz-hangszerelési feladatok elvégzésére.
- Képes megkülönböztetni a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoár alkotásainak stílusjegyeit és más jellemzőit.

***c)* attitűdje**

- A szakirány szerinti jazzhangszeres tudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja, fejleszti.
- Zenei gondolkodásában és a jazzhangszer-játékban magas fokú nyitottsága van a kreativitásra.
- Törekszik a szakirány szerinti jazzhangszeres szóló- és zenekari irodalom megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.
- Törekszik a kiszenekari és nagyzenekari jazz-játékban való rendszeres részvételre.
- Törekszik arra, hogy alapszintű jazz-zongoratudását jazzhangszeres tevékenysége szolgálatába állítsa.
- Fontosnak tartja, hogy gyakorlati előadó-művészeti tevékenységét megfelelő elméleti megközelítéssel is megalapozza.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít jazzhangszeres előadóművészi rutinfeladatokat, különös tekintettel az improvizációra.
- Jazzhangszeres előadó-művészeti teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Repertoárját instrukciók alapján, jazzhangszeres tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló jazz-zenei produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.10. A jazz-zongora, a jazzbőgő, a jazzszaxofon, a jazztrombita, a jazzharsona, a jazzdob szakirányon továbbá a jazz-zongora előadóművész, jazzbőgő előadóművész, jazzszaxofon előadóművész, jazztrombita előadóművész, a jazzharsona előadóművész, a jazzdob előadóművész

***a)* tudása**

- A szakirány szerinti jazzhangszernek megfelelő klasszikus zenei hangszerjáték területén átfogó hangszertechnikai, stílus- és előadásmód-ismerete van, gyakorlatban elsajátította a klasszikus zenei hangszer repertoárjának könnyebb és középnehéz műveinek egy részét.

***b)* képességei**

- Képes a szakirány szerinti jazzhangszernek megfelelő klasszikus hangszeren könnyebb és középnehéz műveket megszólaltatni, valamint klasszikus hangszeres ismereteit a jazzhangszeres előadó-művészetben adekvát módon alkalmazni.

7.1.2.11. A jazzének szakirányon továbbá a jazzének előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a jazzénekléshez tartozó zenei tudáselemeket, valamint sajátos énektechnikai eszköztárat.
- Gyakorlati szemszögből ismeri a jazzénekes improvizációs technikákat, a jazz sajátos kifejezési

fordulatait, intonációját, ritmus-, dallam- és harmóniavilágát, valamint a lapról éneklés és a transzponálás módját.

- A jazzénekes repertoár vonatkozásában átfogó ismeretei vannak a zene és a szöveg viszonyáról, a helyes idegen nyelvi (angol nyelvű) szövegkiejtésről.
- Ismeri a klasszikus zenei hangképzés és a klasszikus éneklés alapjául szolgáló stílusjegyek gyakorlati alkalmazásának módját, gyakorlatban elsajátította a klasszikus éneklés repertoárjának könnyebb és középnehéz műveinek egy részét.
- Gyakorlatban, magas szinten elsajátította a jazzénekes szólóirodalom, valamint jazz-zenekari irodalom egy részét, továbbá ismeri a jazz standard repertoár jelentős részét, ismeretekkel rendelkezik a forrásokról és azok fellelhetőségéről.
- Alapvető ismeretei vannak a jazzénekes szólóművek és jazz-zenekari művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.
- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a jazz-zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a jazz-zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.
- Magas szintű ismeretekkel rendelkezik az együttes jazzéneklés sajátos követelményeiről és repertoárjáról.
- Átfogó ismeretei vannak a jazz specifikus elméleti és történeti, valamint zeneszerzési (hangszerelés) hátteréről.
- Tájékozott a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoárban és stílus-sajátosságokban.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú jazzénekes zeneműveket, illetve más jazz-zeneművek énekszólamait stílushűen, magas szintű zenei és technikai felkészültséggel, hangversenyszerűen megszólaltatni.
- Jazzénekes produkcióiban magas szinten képes az improvizációra.
- Képes könnyebb klasszikus zenei szóló- és kamaraénekes műveket megfelelő hangképzéssel, stílushűen megszólaltatni, valamint klasszikus énekes ismereteit a jazzénekes előadó-művészetben adekvát módon alkalmazni.
- Átlátja a jazzénekes szóló- és zenekari irodalom főbb alkotásainak jelentős részét, valamint képes újabb, előadásra szánt műveket kiválasztani.
- Képes megkülönböztetni a jazz standard repertoár különböző stílusait, stílusjegyeit.
- A jazzénekes szólóművek és zenekari művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok alkalmazására, csoportos munka során alkalmazkodó részvételre.
- Képes könnyebb jazz-zongoraművek, jazz-zongoraszólamok, egyszerűbb zongorakíséretek megszólaltatására, egyszerű zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.
- Képes csoportos jazzénekes produkciókban való magas művészi színvonalon történő részvételre.
- Eligazodik a jazzelmélet és a jazztörténet különböző kérdéseiben, képes a jazz-zeneművek beható analízisére.
- Képes megkülönböztetni a jazz-zenével kapcsolatos nemzetközi népzenei repertoár alkotásainak stílusjegyeit és más jellemzőit.

***c)* attitűdje**

- Jazzénekes tudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja, fejleszti.
- Zenei gondolkodásában és a jazzéneklésben magas fokú nyitottsága van a kreativitásra.
- Törekszik a jazzénekes szóló- és zenekari irodalom megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.
- Törekszik jazz-zenekari produkciókban való rendszeres részvételre.
- Törekszik arra, hogy alapszintű jazz-zongoratudását jazzénekes tevékenysége szolgálatába állítsa.
- Fontosnak tartja, hogy gyakorlati előadó-művészeti tevékenységét megfelelő elméleti megközelítéssel is megalapozza.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít jazzénekes előadóművészi rutinfeladatokat, különös tekintettel az improvizációra.

- Jazzénekes előadó-művészeti teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Repertoárját instrukciók alapján, jazzénekes tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló jazzénekes produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.12. A zenekar- és kórusvezetés szakirányon továbbá a zenekar- és kórusvezető előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a zenekari és énekkari vezényléshez tartozó zenei tudáselemeket, vezényléstechnikai eszköztárat.
- A zenekari és énekkari művek vonatkozásában átfogó ismeretei vannak a különböző stílusokról, műfajokról és azok előadásmódjáról.
- Alapvető ismeretei vannak a zenekari és énekkari munka folyamatáról, a dirigens funkciójáról, a próbatechnikákról.
- Gyakorlatban, magas szinten elsajátította a zenekari és énekkari irodalom egy részét, továbbá átfogó ismeretekkel rendelkezik az alaprepertoár más részeiről, a forrásokról és azok fellelhetőségéről.
- Alapvető ismeretei vannak a vokális és hangszeres zeneszerzési technikákról, az egyes hangszerek technikai és hangzási adottságairól, azok kombinációiról, a különböző hangszerelési technikákról.
- Magas szinten ismeri a szóló-, kamara- és a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte a középnehéz szólóénekes és kamaraénekes, valamint énekkari irodalom legjelentősebb műveinek egy részét.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom középnehéz technikai igényű műveinek egy részét.
- Alaposan ismeri a különböző zenekari és énekkari partitúrák felépítését, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelveket, valamint a continuo-játék elméletét.
- Alapvető ismeretei vannak legalább egy, a vokális zenei műfajok esetében jellemző idegen nyelv nyelvtani szabályairól, szókincséről, kiejtésmódjáról, különös tekintettel a zeneművekben használt konkrét irodalmi alkotásokra.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú zenekari és énekkari műveket formáltan, a stílusnak és a zeneszerző gondolkodásmódjának megfelelően betanítani, és hangversenyszerű előadás során vezényelni.
- A zenekari és énekkari művek előadására történő felkészítés során képes a folyamat időbeli megtervezésére, próbatechnikák önálló alkalmazására, irányítói (rész) feladatok elvégzésére.
- Átlátja a zenekari és énekkari irodalom jelentős részét.
- Kompozíciótechnikai és hangszerelési ismereteit előadó-művészeti tevékenysége során hatékonyan alkalmazza.
- Képes könnyebb szólóénekes, kamaraénekes zeneművek, valamint nehezebb énekkari művek előadásában való részvételre.
- Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, zenekari vagy énekkari művek betanítása során azok zongorán történő demonstrálására.
- Képes bonyolultabb partitúrák átlátására, azok, továbbá számozott basszussal lejegyzett szólamok zongorán történő megszólaltatására.
- Képes legalább egy idegen nyelv esetében a vokális kompozíciók irodalmi szövegének megértésére, és tartalmának, helyes szövegkiejtésének közvetítésére.

***c)* attitűdje**

- Zenekari, énekkari vezénylési képességeit folyamatosan fejleszti.
- Zenei gondolkodását nyitottság és kreativitás jellemzi.
- Törekszik a zenekari és énekkari irodalom megismerésére, saját repertoárjának folyamatos bővítésére.
- Törekszik az előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres részvételre.
- Törekszik arra, hogy egyéni felkészülése során, adott zenekari vagy kórusmű elsajátításához zongoratudását is felhasználja.

- Nyitott arra, hogy a betanítási folyamat adekvát helyzeteiben a zenekari vagy énekkari műveket zongorán demonstrálja.
- Fontosnak tartja, hogy az általa vezényelt énekkari vagy kamaraénekes művek eredeti nyelven szólaljanak meg, ennek érdekében törekszik idegen nyelvi ismereteinek bővítésére, legalább az énekkari és kamaraénekes irodalom gerincét alkotó zeneművekre vonatkozóan.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja a zenekari vagy az énekkari vezénylés irányában kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít előadóművészi rutinfeladatokat.
- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Műsorát instrukciók mentén, részleges önállósággal, tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Társadalmi környezete zenei kultúrájának fejlesztésében felelős szakemberként vesz részt.

7.1.2.13. Az egyházzene-orgona, egyházzene-kórusvezetés szakirányon továbbá az egyházzene-orgona előadóművész, az egyházzene-kórusvezető előadóművész

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretei vannak az egyházzene-történet korszakairól, a fontosabb szerzőkről, alkotásokról.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az egyszólamú és a polifón egyházzene, valamint az orgonazene korszakairól és repertoárjáról.
- Általános ismeretei vannak a népének-repertoárról.
- Átfogóan ismeri a liturgiatörténetet, legalább saját felekezetének liturgiáját.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik elsősorban saját felekezete egyházi felépítéséről, az egyházzenész abban elfoglalt helyéről, feladatairól.
- Tisztában van az egyházi, templomi zenére vonatkozó egyházi előírásokkal.
- Magas szinten ismeri az egyházi zenéhez tartozó zenei és elméleti tudáselemeket, az ehhez tartozó, a szakirány szerinti tevékenységnek megfelelő technikai eszköztárat.
- Magas szinten rendelkezik a szakirány szerinti előadói-, stílus- és műfaji ismeretekkel.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lapról játék, a transzponálás, continuo-játék, valamint az improvizáció módjairól.
- Ismeri a középkori zeneelmélet tonális és formai jellemzőit.
- Alapvető ismeretei vannak az egyházzenei együttesek (szkóla, különféle összetételű kórusok, hangszeres együttesek) működésének sajátos követelményeiről, működése szervezésének feladatairól, a próbatechnikákról.
- Átfogó ismeretei vannak orgonaismeretből, az orgona működéséről, felépítéséről, történetéről.
- Alapvető zenei, technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.
- Ismeri a felekezetének megfelelő nyelvű legfontosabb liturgikus szövegeket, és azok magyar nyelvű jelentését.
- Ismeri a helyes beszédhang- és énekhangképzés technikáját.
- Átfogó ismeretei vannak a kóruséneklésről, gyakorlatban elsajátította az általános és az egyházzenei énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő szólamát.

***b)* képességei**

- Képes az általa előadott egyházzenei művek értékelésére azok sajátos egyházzenei, liturgikus kontextusában.
- Egyéni vagy csoportos egyházzenei tevékenysége során képes figyelembe venni a liturgia előírásait és hagyományait, és az abban részt vevő (egyházi) személyek feladatait, velük hatékonyan együttműködik.
- Képes saját egyházában (esetleg más felekezetű templomban is) az egyházzenei életet megszervezni, az egyházi, liturgikus alkalmak zenei irányítását elvégezni.
- Templomi működése során betartja az egyházi előírásokat.
- A megfelelő kontextusban alkalmazza az egyházzenei alkalmakon megszólaltatható orgona, illetve kórusművek jelentős részét, valamint képes újabb, a liturgiába illő művek kiválasztására.

- Az egyházzenei együttesekben való részvétel során képes a munka időbeli megtervezésére, a célravezető módszerek önálló alkalmazására, a liturgiában részt vevő más személyekhez való alkalmazkodásra.
- Hangszerismereti tudását egyaránt képes számára ismert és idegen hangszer kezelése során alkalmazni.
- Képes könnyebb technikai igényű zongoraművek, zongorakíséretek, orgonakíséretek megszólaltatására.
- Képes a liturgiában és az egyházzenei hangversenyeken megszólaló (idegen nyelvű) művek szövegének megértésére, ismeretlen művek esetén azok liturgikus helyének megtalálására.
- Képes a liturgiában beszéd- és énekhangját helyesen használva megszólalni és énekelni.
- Képes a liturgikus és egyházzenei alkalmakon kórusban művészi szinten énekelni.

***c)* attitűdje**

- Természetes egyházi és zenei közegének tekinti a templomot, a liturgiát, annak zenei, dramaturgikus, mozgási, nyelvi, viselkedési hagyományaiban, szokásaiban otthonosan mozog.
- Tudatosan gondolkodik zenei tevékenységének vallási, társadalmi, művészi vonatkozásairól.
- Törekszik a vallási normák betartására, és a tőle telhető legmagasabb zenei színvonal megvalósítására.
- Az egyházzenei orgona, karvezető technikai tudását rendszeres, hatékony gyakorlással, folyamatosan karban tartja, fejleszti.
- Lehetőség szerint rendszeresen részt vesz a templomi gyakorlatban, a liturgikus szolgálatban.
- Törekszik a liturgiában és egyházzenei hangversenyeken megszólaltatható orgona, illetve kórusirodalom megismerésére, repertoárjának bővítésére.
- Hangszeres és vokális tudását bármely helyszín és akusztikus körülmény esetén (templom, kápolna, koncertterem, stb.) használja.
- Törekszik arra, hogy a zongora-, illetve orgonatudását a liturgiához méltó művészi színvonalra fejlessze.
- Törekszik a felekezete szerinti liturgikus nyelv minél teljesebb elsajátítására, megértésére.
- Törekszik beszéd- és énekhangképzésének tökéletesítésére.
- Törekszik egyházi kórusban (szkólában) való rendszeres részvételre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Templomi, egyházi környezetben biztonsággal és magas művészi színvonalon teljesíti egyházzenész-feladatait.
- A templomban elhangzó műveket zenei, technikai tudásszintjének, valamint az adott liturgikus kereteknek megfelelően választja meg.
- Egyéni, illetve csoportos egyházzenei tevékenységben is egyaránt magas művészi színvonalú teljesítményt nyújt.
- A liturgia közösségi jellegének leginkább megfelelő szkóla, kórus aktív tagja.

7.1.2.14. Az egyházzene-orgona szakirányon továbbá egyházzene-orgona előadóművész

***a)* tudása**

- A gyakorlatban, magas szinten elsajátította az orgonairodalom és liturgikus orgonajáték egy részét, ismeretekkel rendelkezik a forrásokról és azok elérhetőségéről.
- Tájékozott az egyházzenei kórusvezénylés gyakorlati előadói ismereteiben.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú orgonaműveket és orgonakíséreteket a liturgiának, a zenei stílusnak és a zeneszerző gondolkodásának megfelelően megszólaltatni istentiszteleten vagy templomi hangversenyen.
- Képes könnyebb orgonaműveket első látás után megszólaltatni, transzponálni, vokális zeneműveket continuo-val kísérni, a liturgikus tételekhez és népénekekhez bevezetést, köz- és utójátékot improvizálni.

7.1.2.15. Az egyházzene-kórusvezetés szakirányon továbbá egyházzene-kórusvezető előadóművész

***a)* tudása**

- A gyakorlatban, magas szinten elsajátította a gregorián és graduál repertoár és a többszólamú egyházzenei kórusirodalom egy részét, ismeretekkel rendelkezik a forrásokról és azok elérhetőségéről.
- Tájékozott az egyházzenei orgonajáték gyakorlati előadói ismereteiben.

***b)* képességei**

- Képes különböző stílusú, műfajú kórusműveket a liturgiának, a zenei stílusnak és a zeneszerző gondolkodásának megfelelően irányítani istentiszteleten vagy templomi hangversenyen.
- Képes közepes nehézségű gregorián, graduál tételeket és könnyebb kórusművek előadását rövid idejű tanulmányozással elsajátítva irányítani, vezényelni.

7.1.2.16. A népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon), a népi pengetős (citera-koboztekerő), népi fúvós (furulya-duda), a népi cimbalom, a népi ének szakirányon továbbá a népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon) előadóművész, a népi pengetős (citera-tambura-koboztekerő) előadóművész, a népi fúvós (furulya-duda, klarinét-tárogató) előadóművész, a népi cimbalom előadóművész, a népi ének előadóművész

***a)* tudása**

- Ismeri a műzenei és népzenei jelenségek, jellegzetességek közötti különbségek elméleti alapjait, magyarázatait, a népzene előadásmódjának elméleti vetületeit.
- Tájékozott a magyar népzene forrásaiban, különböző rétegeiben és a népzenekutatás fontosabb eredményeiben.
- Magas szinten ismeri a népzenei lejegyzések módszereit, valamint azok kialakulásának, továbbalakulásának történetét.
- Ismeri a folklór elméleti alapjait, a népszokásokat, tájékozott a népköltészetben és a táncfolklorisztikában.
- Átfogó ismeretei vannak az egyes népek népzenéjének jellemző vonásairól, kutatásáról, ismeri a Kárpát-medencén belüli népek népzenéjének stílus-összefüggéseit, az interetnikus jelenségeket, valamint a magyar népzene keleti kapcsolatait.
- Gyakorlatban megismerte a különböző vidékekre jellemző alapvető tánctípusokat, táncrendeket, a táncos szemszögéből a tánc és a zene viszonyát.
- Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár könnyebb technikai igényű műveinek egy részét.

***b)* képességei**

- Képes különböző népzenei dallamok formai, zenei szempontú elemzésére, eligazodik a dallamalkotás, változatképződés, a népi többszólamúság elméleti kérdéseiben.
- Felismeri a magyar népzene, azon belül az egyes dialektusok, közép- és kistájak stílusjegyeit.
- Képes különböző - elsősorban a szakirány szerinti népi hangszeres, énekes - népi dallamok szakszerű, pontos lejegyzésére.
- Képes tájékozódni, összefüggéseiben elemezni és magyarázni a népszokásokhoz köthető folklóreseményeket, a népköltészet szimbolikáját és az egyes vidékekre jellemző táncrendeket, táncfolyamatokat.
- Képes tájékozódni a magyarsággal rokon és szomszédos népek hagyományos zenei kultúrájában, amelyekben felismeri a fontosabb interetnikus jelenségeket, a közös vonásokat és az egyedi jellemzőket.
- Képes néptánccal kapcsolatos ismereteit népzenei tevékenységében hatékonyan alkalmazni.
- Képes könnyebb zongoraművek, zongoraszólamok, egyszerűbb zongorakíséretek megszólaltatására, egyszerű zenei anyagok zongorán történő demonstrálására.

***c)* attitűdje**

- Fontosnak tartja, hogy népzenei gyakorlati előadó-művészeti tevékenységét megfelelő elméleti megközelítéssel is megalapozza.
- Törekszik a népi kultúra egészének megismerésére, a népzene és más népművészeti ágak kapcsolatának feltárására, saját népzenei tevékenységébe való beépítésére.
- Törekszik arra, hogy alapszintű zongoratudását zenei tevékenysége szolgálatába állítsa.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A népi hangszeres gyakorlati előadó-művészeti tevékenységéhez szükséges elméleti tudáselemeket részben önállóan, magasabb szintű szakmai kontroll mellett választja ki és alkalmazza.
- Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Tisztában van a népzenei kultúra továbbadásában betöltött szerepével.

7.1.2.17. A népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon), népi pengetős (citera-koboz-tekerő), népi fúvós (furulya-duda), népi cimbalom szakirányon továbbá a népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon) előadóművész, a népi pengetős (citera-tambura-koboz-tekerő) előadóművész, a népi fúvós (furulya-duda, klarinét-tárogató) előadóművész, a népi cimbalom előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a szakirány szerinti népi hangszerjátékhoz tartozó zenei tudáselemeket, sajátos hangszertechnikai eszköztárat, valamint a különböző hangszertípusokat.
- A szakirány szerinti népi hangszerjáték vonatkozásában ismeri a magyar népzene előadásmódjának jellegzetességeit, a rögtönzés, variálás hagyományos módozatait, a népzene és néptánc elemeinek kapcsolatát, kölcsönhatását.
- Átfogó ismeretei vannak a Kárpát-medencében élő népeknél fennmaradt népzenei repertoárról, gyakorlatban, magas szinten elsajátította a szakirány szerinti népi hangszeres repertoár jelentős részét.
- Ismeretekkel rendelkezik a népzenei repertoár forrásairól és azok fellelhetőségéről.
- Tisztában van a szakirány szerinti népi hangszeres (-énekes) együttjáték sajátos követelményeivel, az együttjátékban betöltött szerepével, a muzsikuspartnerek közti kommunikáció lehetőségeivel, sajátos vonásaival.

***b)* képességei**

- Képes a szakirány szerinti hangszeren, hangszereken magas szintű zenei-technikai felkészültséggel, tisztán, stílushűen megszólaltatni különböző népzenei anyagokat.
- Felismeri az autentikus népzenei előadásmódot, világosan megkülönbözteti azt más irányzatok előadói gyakorlatától.
- Képes különbséget tenni a különböző dialektusterületek, közép- és kistájak stílus-meghatározó jellemzői között.
- Átlátja a szakirány szerinti népi hangszeres repertoár főbb részeit.
- A szakirány szerinti népi hangszeres zenei anyagok elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok alkalmazására, csoportos munka során alkalmazkodó részvételre.

***c)* attitűdje**

- A szakirány szerinti népi hangszeres tudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja, fejleszti.
- A népzenei előadó-művészetben az autentikus előadásmódot követi, kerüli a más (könnyűzenei, világzenei) irányzatok szerinti előadásmódot.
- Törekszik a szakirány szerinti népi hangszeres repertoár teljesebb körű megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.
- Aktívan keresi a népi hangszeres (-énekes) együttjátékban való részvétel lehetőségét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A népi hangszeres előadó-művészet iránti elkötelezettsége kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít a szakirány szerinti népi hangszeres előadóművészi rutinfeladatokat.
- Műsorát instrukciók alapján, népi hangszeres tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló népi hangszeres produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

7.1.2.18. A népi ének szakirányon továbbá népi ének előadóművész

***a)* tudása**

- Magas szinten ismeri a népi énekléshez tartozó zenei tudáselemeket, sajátos énektechnikai eszköztárat.
- A népi éneklés vonatkozásában ismeri a magyar népzene előadásmódjának jellegzetességeit, a rögtönzés, variálás hagyományos módozatait, a népzene és néptánc elemeinek kapcsolatát, kölcsönhatását.
- Ismeri az emberi beszéd kialakulásának fizikai, fiziológiai, pszichológiai tényezőit, a magyar

nyelvjárások jellemzőit.

- Átfogó ismeretei vannak a Kárpát-medencében élő népeknél fennmaradt népzenei repertoárról, gyakorlatban, magas szinten elsajátította a népi énekes repertoár jelentős részét.
- Ismeretekkel rendelkezik a népi énekes repertoár forrásairól és azok fellelhetőségéről.
- Tisztában van a népi énekes-hangszeres együttjáték sajátos követelményeivel, az együttjátékban betöltött szerepével, a muzsikuspartnerek közti kommunikáció lehetőségeivel, sajátos vonásaival.

***b)* képességei**

- Képes magas szintű zenei-technikai felkészültséggel, tisztán, stílushűen előadni magyar népdalokat, népzenei énekszólamokat.
- Felismeri az autentikus népzenei előadásmódot, világosan megkülönbözteti azt más irányzatok előadói gyakorlatától.
- Átlátja a népi énekes repertoár főbb részeit.
- A szakirány szerinti népi énekes zenei anyagok elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, meghatározott gyakorlási metódusok önálló alkalmazására, csoportos munka során alkalmazkodó részvételre.

***c)* attitűdje**

- Népi énekes tudását rendszeres, hatékony gyakorlással folyamatosan karbantartja, fejleszti.
- A népi énekes előadó-művészetben az autentikus előadásmódot követi, kerüli a más (könnyűzenei, világzenei) irányzatok szerinti előadásmódot.
- Törekszik a népi énekes repertoár teljesebb körű megismerésére, saját repertoárjának bővítésére.
- Aktívan keresi a népi énekes-hangszeres együttjátékban való részvétel lehetőségét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A népi énekes előadó-művészet iránti elkötelezettsége kialakult.
- Pódiumhelyzetben biztonsággal teljesít népi énekes előadóművészi rutinfeladatokat.
- Műsorát instrukciók alapján, népi énekes tudásszintjének és szakmai orientációjának megfelelően, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.
- Tisztában van a népzenei kultúra továbbadásában betöltött szerepével.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló népi énekes produkciókban egyaránt magas színvonalú teljesítményt nyújt.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a zeneművészet elméleti, történeti ismeretei 30-70 kredit;
- a zeneművészethez kapcsolódó általános műveltségi elméleti ismeretek 4-26 kredit.

8.1.2. A szakirányok szakterületei és kreditaránya:

- klasszikus zongora szakirány:
  - zongora előadó-művészet 38-74 kredit;
  - zongora hangszeres együttjáték 8-40 kredit;
  - a zongora előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti és gyakorlati ismeretek 10-30 kredit;
- klasszikus orgona, klasszikus csembaló szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló hangszeres előadó-művészet 34-68 kredit;
  - a szakirány szerinti hangszeres együttjáték 4-30 kredit;
  - a szakirány szerinti hangszeres előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti és gyakorlati ismeretek 16-48 kredit;
- klasszikus harmonika, klasszikus gitár, klasszikus lant, klasszikus cimbalom, klasszikus furulya szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló hangszeres előadó-művészet 30-66 kredit;
  - a szakirány szerinti hangszeres együttjáték 16-48 kredit;
  - a szakirány szerinti hangszeres előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti és gyakorlati ismeretek 4-36 kredit;

- klasszikus hárfa, klasszikus hegedű, klasszikus mélyhegedű, klasszikus gordonka, klasszikus gordon, klasszikus fuvola, klasszikus oboa, klasszikus klarinét, klasszikus szaxofon, klasszikus fagott, klasszikus kürt, klasszikus trombita, klasszikus harsona, klasszikus tuba, klasszikus ütőhangszerek szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló hangszeres előadó-művészet 30-66 kredit;
  - a szakirány szerinti kamarazenei és zenekari hangszerjáték 22-62 kredit;
  - a szakirány szerinti hangszeres előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti és gyakorlati ismeretek 4-16 kredit;
- klasszikus ének szakirány:
  - szóló- és kamaraénekes előadó-művészet 52-80 kredit;
  - énekes színpadi szereplés: 5-27 kredit,
  - a klasszikus énekes előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti, gyakorlati, idegen nyelvi ismeretek 6-30 kredit;
- jazz-zongora, jazzbőgő, jazzszaxofon, jazztrombita, jazzharsona, jazzdob szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló jazz- és klasszikus hangszeres előadó-művészet 34-70 kredit;
  - a szakirány szerinti jazz együttes játék 12-40 kredit;
  - a jazz előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti, történeti, gyakorlati ismeretek 12-32 kredit;
- jazzgitár, jazzbasszusgitár szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló jazz hangszeres előadó-művészet 40-60 kredit,
  - a szakirány szerinti jazz együttes játék 10-40 kredit,
  - a jazz előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti, történeti, gyakorlati ismeretek: 10-40 kredit;
- jazzének szakirány:
  - szóló jazz és klasszikus énekes előadó-művészet 35-65 kredit;
  - jazz együttes éneklés 10-30 kredit;
  - a jazz előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti, történeti ismeretek 20-40 kredit;
- zenekar- és kórusvezetés szakirány:
  - zenekari és énekkari vezénylés és specifikus elméleti háttere 40-80 kredit;
  - vokális és hangszeres előadó-művészet 28-52 kredit;
- egyházzene-orgona, egyházzene-kórusvezetés szakirány:
  - a szakirány szerinti egyházzenei előadó-művészet 5-25 kredit;
  - az egyházzenéhez kapcsolódó elméleti, történeti, egyháztudományi ismeretek 42-86 kredit;
  - szóló és együttes éneklés és billentyűs hangszerjáték 6-36 kredit;
- népi vonós (hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon), népi pengetős (citera-tambura-koboz-tekerő), népi fúvós (furulya-duda, klarinét-tárogató), népi cimbalom szakirány:
  - a szakirány szerinti szóló- és együttes népi hangszeres előadó-művészet 40-76 kredit;
  - a népi hangszeres előadó-művészet specifikus elméleti, történeti és gyakorlati ismeretei 30-54 kredit;
- népi ének szakirány:
  - szóló és együttes népi énekes előadó-művészet 30-70 kredit;
  - a népi énekes előadó-művészet specifikus elméleti, történeti és gyakorlati ismeretei 30-70 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. Szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti, a szakiránynak megfelelő előadói gyakorlat, hangversenyezés.

5. ÉPÍTŐMŰVÉSZET ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: építőművészet (Architectural Art)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: építőművész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Architectural Artist

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építőművészek képzése, akik képzettségük és képességük révén építész stúdiók, vállalkozások, hatóságok és egyéb intézmények alkalmazásában az épített környezet tervezésében, menedzselésében az épített és tárgyi környezet alakításában kreatívan tudnak aktív részt vállalni és kritikai véleményt formálni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az építőművész

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az építőművészet több aspektusának főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas a szakmaspecifikus tervezési, alkotási módszertanban, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.
- Magas szintű vizuális, esztétikai, és forma érzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a szakterületén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését

és folyamatát.

- Behatóan ismeri a szakmája vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik szakterülete gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és szakmai tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Építész tervező - alkotó munkája megalapozásához önálló adat- és forrásgyűjtést végez, meghatározza ezek eredetiségét, mérlegeli, elemzi, szintetizálja és kritikailag kezeli szakmai relevanciájukat.
- Építész tervező - alkotó tevékenysége során szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből és új koncepciókat, innovatív megoldásokat keres.
- Építész tervező - alkotó tevékenysége során kiválasztja, és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Építészi munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Építészi tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Ismeri és betartja az építész szakmai etikai és szerzői jogi normákat, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Motivált és elkötelezett, építészi munkáját, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Építészi munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul az építőművészet történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Minőség és értékorientált szemlélet jellemzi építészi alkotótevékenységét.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- Befogadó, toleráns és empatikus a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotófolyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és originális alkotást hoz létre.
- Tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén

végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.
- Saját építészi tevékenységéért, az alkotófolyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri építészi tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditértékkel együtt
- művészeti tanulmányok (rajz, színtan, formatan, anatómia, ábrázoló geometria) 30-50 kredit;
- építőművészeti szakmai, műszaki ismeretek 60-100 kredit;
- kreatív tervezési (építészeti, belsőépítészeti tervezés) stúdiumok 20-40 kredit;
- általános elméleti ismeretek (művészettörténet, társadalomtudomány) 10-30 kredit;
- gyakorlati képzés (összesen 6 hét) 8-12 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

6. FORMATERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: formatervezés (Industrial and Product Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: formatervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Industrial and Product Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja cél formatervezők képzése, akik a design és formatervezés különböző területein képesek kis- és nagysorozatú termékek formai tulajdonságainak és használati jellemzőinek megtervezésére, valamint a teljes termékfejlesztési folyamatban való részvételre. Szakmai felkészültségük lehetővé teszi számukra, hogy kreatív válaszokat tudjanak adni a kultúra, a társadalom, a piacgazdaság és a környezet kihívásaira, akár önállóan, akár más szakemberekkel együttműködve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben

történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A formatervező

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a formatervezés és design főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a formatervezéshez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a formatervezéshez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a design területén végzendő művészeti és designkutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas a szakmaspecifikus tervezési, alkotási módszertanban, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját tervezői tevékenységében.
- Magas szintű esztétikai érzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a formatervezés és design területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri a designprojektek és a tervezési folyamat vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a formatervezési tevékenységhez kapcsolódó gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a design területét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és szakmai tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Formatervező munkája megalapozásához önállóan végez adat- és forrásgyűjtést, meghatározza ezek eredetiségét, mérlegeli szakmai relevanciájukat, elemzi, szintetizálja, kritikailag kezeli azokat.
- Formatervező tevékenysége során képes alapvető szakmai véleményalkotásra koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus tervezői módszereivel kilép a hagyományos keretrendszerekből, és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Felügyelt helyzetben és önállóan, konzekvensen visz végbe tervezési folyamatot, alapvető tervezői döntéseket hoz meg, és originális eredményt hoz létre.
- Formatervező tevékenysége során kiválasztja és alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Szakmai munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák képviselőivel.

- Formatervezői tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen és magas szinten alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja szakmája etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Formatervező munkájában motivált és elkötelezett, tervező tevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Formatervező munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális eredményre jusson önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul a formatervezés és design szakterületnek történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Szakmai tervező tevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más szakterületek és művészeti ágak felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik tervező tevékenysége eredményeinek társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Formatervezői orientációja kialakult.
- A formatervezéshez kapcsolódó kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Formatervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.
- Formatervező tevékenységéért, a tervezési folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy formatervezői tevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri formatervező tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- formatervezési stúdiumok 40-60 kredit;
- tervezőművészeti gyakorlati stúdiumok 20-40 kredit;
- tervezés- és gyártástechnológia 10-30 kredit;
- vizuális és művészeti stúdiumok (ábrázolás és kommunikáció) 20-40 kredit;
- elméleti stúdiumok (designtörténet- és elmélet, szerzői jogi ismeretek, marketing, kommunikáció, ergonómia) 20-40 kredit;
- kapcsolódó társszakmák alapjainak ismeretei 5-15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

7. FOTOGRÁFIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: fotográfia (Photography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: fotográfus tervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Photographer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja fotográfusok képzése, akik a fotográfia sajátos formanyelvének ismeretében képesek képi üzenetek, narratívák megfogalmazására a fotográfiához kapcsolódó különböző értelmezések filozófiai, szociológiai és művészeti aspektusainak figyelembevételével. A hallgatók képesek összehangolni a technológia újdonságaiban rejlő lehetőségeket saját alkotói elképzeléseikkel. A megszerzett interdiszciplináris tudás lehetővé teszi a szakképzettséget szerzettek számára, hogy önállóan vagy más szakterületek képviselőivel csoportokat alkotva hatékony szerepet töltsenek be a vizuális kultúra életében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A fotográfus tervező

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a fotográfia főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az általános művészettörténeti, művelődéstörténeti és a fotográfiához kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a fotográfiával kapcsolatos kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a fotográfia területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas a fotográfia specifikus tervezési és alkotási módszertanában, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

- Magas szintű vizuális, esztétikai, és formaérzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a fotográfiában alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri a fotográfiához kapcsolható vizuális kommunikációs és prezentációs eszközöket, módszereket, csatornákat, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik szakterülete gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin fotográfiai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait feldolgozza, rendszerezi, és fotográfusi tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Fotográfiai alkotó munkája megalapozásához önállóan gyűjt adatokat és forrásokat, meghatározza azok eredetiségét, mérlegeli és elemzi szakmai relevanciájukat, szintetizálja és kritikailag kezeli azokat.
- Fotográfiai alkotótevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből, és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Fotográfiai alkotótevékenysége során kiválasztja, és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és képes értékelni, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Fotográfusi munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Alkotói tevékenységét, művészi koncepcióit, munkája eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja a fotográfia etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új fotográfiával kapcsolatos ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Fotográfus munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Fotográfus munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul a fotográfia történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Fotográfus alkotótevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Fotográfiával kapcsolatos kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Képes vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotó folyamat konzekvens végig vitelére, alapvető tervezői, alkotói döntések meghozatalára, és képes originális alkotás létrehozására.
- Fotográfiai alkotó, tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.
- Saját szakmai tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri fotográfus tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditértékkel együtt
- fotográfia specifikus gyakorlati és elméleti ismeretek 60-120 kredit;
- általános vizuális és művészeti ismeretek 30-50 kredit;
- bölcsész-, társadalomtudományi ismeretek 20-30 kredit;
- kommunikációs, produkciós kompetenciák 20-30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. KÉPZŐMŰVÉSZET-ELMÉLET ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: képzőművészet-elmélet (Fine Art Theory)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: képzőművészeti elemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Fine Art Theoretician

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték:10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték:10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a művészetelmélet, a művészettörténet, az esztétika és a

kurátori ismereteik alapján képesek differenciált, kritikai reflexióra a kortárs képzőművészeti kultúra egészére nézve, akik képesek a kurátori, kiállítás rendezési tevékenységre, művészeti menedzsmentre, komplex kiállítási projektek lebonyolítására, továbbá alkalmasak a művészet elméleti kérdéseinek értelmezésére és szakmai vélemények kompetens megfogalmazására kiállítások, publikációk, műhelyviták, előadások formájában. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A képzőművészeti elemző

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a művészi kifejezés különböző képzőművészeti műfajokban alkalmazott technikáiról, eszközeiről, módszereiről és funkcióiról, és bár ezeket alkotó módon nem használja, elméleti ismereteit szakmai, kiállítási koncepciója kialakításához használni tudja.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet főbb stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól, különös tekintettel a kortárs művészetre nézve.
- Ismeri a kortárs művészeti gyakorlatokat, valamint azok technikai, módszertani és elméleti hátterét.
- Ismeri az alapvető művészettörténeti, esztétikai, művészetelméleti beszédmódokat, iskolákat, megközelítéseket.
- Tájékozott a képzőművészeti kutatásokhoz szükséges forrásgyűjtés, archiválás alapjául szolgáló módszerekről, lehetőségekről.
- Ismeri a képzőművészet intézményeit, azok működését, változásait, tisztában van a non-profit szektor és a kereskedelmi szféra különbségével.
- A képzőművészeti intézményrendszer működéséhez kapcsolódó alapvető ismeretekkel rendelkezik a kulturális menedzsment, művészeti marketing, és az alapvető gazdasági és jogi ismeretek terén.
- Ismeri a különböző pályázati rendszereket.
- Ismeri a képzőművészeti és a kurátori tevékenységre vonatkozó alapvető etikai szabályokat.

***b)* képességei**

- Képes kiállítás szervezési, rendezési tevékenységében tudatos és alapos munkára, rutin szakmai problémák azonosítására, és azok kreatív megoldására mind írásban, mind kiállítás szervezési, rendezési gyakorlatban.
- Képes a képzőművészeti, kurátori alapismereti és művészetelméleti tudásanyag analízisére, feldolgozására és kezelésére, valamint képes kritikai hozzáállást érvényesíteni, képes a művészetek interdiszciplináris vizsgálatára.
- Képes elemző szempontú, publikációképes kiállítás-kritikák és műkritikák megírására, rövidebb tanulmányok elkészítésére.
- Képes kiállítások szervezésére, referenciaanyagok összeállítására, kiállítási kiadványok szerkesztésére, kiállítások koncepciójának összeállítására, kiállítások költségvetésének elkészítésére.
- Képes projekttervezés és menedzselés megvalósítására, művészek menedzselésére.
- Képes gyűjtemények dokumentálására, pályázati anyagok elkészítésére.
- Hatékonyan képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, ezeket képzőművészeti kiállítási projektekbe, menedzseri tevékenységébe beépíti.
- Tevékenysége során képes művészeti ágak képviselőivel, vagy más területek szakembereivel hatékonyan együttműködni, képzőművészeti produktumok, kiállítások létrehozásakor részfeladatok szervezését önállóan elvégezni.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását eltérő, nemcsak a képzőművészet intézményes keretei között, hanem kísérleti művészeti helyeken is.
- Képes alkalmazni a kurátori szakma etikai normáit.
- Képes tevékenysége környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, a szakterületen az egészségtudatos szemlélet fejlesztésére.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy folyamatosan részt vegyen képzőművészeti projektek létrehozásában, elméleti szakemberként a közös munkában kiemelt szerepet vállal.

- Kritikai, elemző módon viszonyul a művészeti ágak (történeti és kortárs) alkotásainak értékeléséhez, előítéletektől mentesen értékel.
- Nyitott az új képzőművészeti, művészetelméleti ismeretekre, kiállítás installálási módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre.
- Nyitott más szakterületek felé, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik azok szereplőivel, közösségi szellemben tevékenykedik.
- Tudatosan gondolkodik a képzőművészeti alkotások társadalmi vonatkozásairól.
- Betartja képzőművészet és kurátor szakma etikai normáit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Művészeti, művészetelméleti kérdésekben önálló szakmai véleményét megfogalmazza.
- Másokkal együttműködve képes képzőművészeti kiállítások koncepciójának megalkotására és megvalósítására.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt képzőművészeti projektek kialakításában, vagy formálásában, illetve megvalósításában.
- Felismeri tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- kurátori alapismeretek 80-90 kreditpont;
- esztétika-művészetelmélet 25-35 kreditpont;
- művészettörténet, kultúrtörténet 15-25 kreditpont;
- képzőművészeti ábrázolási technikák 5-10 kreditpont;
- társadalomtudományi alapismeretek 15-20 kreditpont;
- szakmához kapcsolódó jogi és menedzsment ismeretek 5-10 kreditpont.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy, bármely olyan élő idegen-nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a magyar képzőművészeti szcéna intézményeinek vagy kísérletező, új utakat kereső művészeti helyeinek bevonásával megvalósuló legalább 120 órás gyakorlat, amely során a hallgató kiállítás-szervezés és rendezés, kiadványszerkesztés, dokumentációs technikák, digitális archiválás, multimédiás prezentáció, dokumentáció, művészkövetés, számítógép-kezelés, weboldal, adatbázis-építés témakörökben vesz részt projektben.

9. KOREOGRÁFUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: koreográfus (Choreography)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: koreográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Choreographer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alafokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja koreográfusok képzése, akik képesek eredeti és személyes hangvételű táncművészeti alkotások megtervezésére és gyakorlati megvalósítására, alkotói gondolataik megértetésére és elfogadtatására, akár önálló táncalkotás, akár alkalmazott koreográfia készítése keretében, a tánc különböző formanyelveit használva. Megszerzett technikai és elméleti ismereteik birtokában képesek a magyar táncművészeti kultúrában aktív szerep betöltésére az intézményekhez kötődő, illetve a független művészeti életben, valamint a magyar táncművészet értékeinek nemzetközi fórumokon történő reprezentálására is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A koreográfus

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tánctörténet alapvető folyamatairól, azok eredményeiről és hatásairól, a mai kor alkotói tevékenységeire kiható, valamint az azt alkalmazó táncművekről.
- Ismeri a táncművészet megismerhető (rögzített: fotó, film, video, dvd) legjelentősebb alkotásait.
- Ismeri a koreográfiáinak alapjául szolgáló és általa használni kívánt tánc formanyelveket: klasszikus balett, modern tánctechnikák, néptánc.
- Ismeri a kutatásmódszertan törvényszerűségeit a táncművészet speciális igényeire alkalmazva (az autentikus néptáncanyag gyűjtésétől kezdve az internetes hozzáférések alkalmazásáig), az általa használt formanyelvek függvényében.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző tánctechnikákon alapuló táncművekhez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (így a zene-, a képzőművészet, az irodalom-, színház- és filmtörténet terén).
- Ismeri a különböző típusú együttesek felépítését, szervezeti rendjét és működési formáit.
- Tisztában van a táncművészetre vonatkozó etikai szabályokkal, az aktuális előadóművészeti törvénnyel és a szerzői joggal.

***b)* képességei**

- Képes az alkotói gyakorlat során tudatos, kreatív és önálló munkára.
- A tanulmányai során szerzett ismeretekre támaszkodva képes a koreográfia készítéséhez szükséges anyagok (táncformanyelv, zenehasználat, színpadismeret) analízisére és feldolgozására.
- Magasszintű tánctechnikai tudással rendelkezik művészi elképzeléseinek megvalósításához.
- Képes kreatív együttműködésre a rendezői szándék megvalósítása érdekében alkalmazott koreográfia készítése esetén.
- Alkotói tevékenysége során képes az előadókkal, valamint más művészeti ágak szereplőivel (így zeneszerző, díszlet-, jelmeztervező) hatékonyan együttműködni.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását eltérő intézményi (állami fenntartású színház, kisebb, önálló társulat) keretek között is.
- Képes alkalmazni a táncművészet és a társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

- Nyitott az új ismeretekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre, saját tudásának fejlesztésére.
- A táncművészet multikulturális projektjei kapcsán törekszik arra, hogy önálló, eredeti és kreatív

gondolataival vegyen részt koreográfusként és irányítóként közös művészeti produkciókban.
- Nyitott a munkájához kapcsolódó más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi vonatkozásairól.
- Törekszik a táncművészet és a társművészetek etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**
- Szakmai orientációja kialakult.
- Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt táncművészeti projektek kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a táncművészet társadalmi szerepét és értékeit.
- Elkötelezett a táncművészet és a társművészetek etikai normái iránt.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető művészeti ágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditértékkel együtt
- általános- és szakelmélet 50-60 kredit;
- táncművészeti gyakorlat 120-130 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A Szakmai gyakorlat követelményei

Az alapfokozat megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlatot saját alkotásaik létrehozása, betanítása és bemutatása során teljesítik a hallgatók elsősorban intézményi keretek között.

10. LÁTVÁNYTERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: látványtervezés (Visual Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: látványtervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: General Set Designer
- választható specializációk: díszlet- és jelmeztervezés, díszlet- kiállítás- és arculattervezés, díszlet- báb tervezés, jelmez- és báb tervezés

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték:10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték:10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 214

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja látványtervező szakemberek képzése, akik megszerzett gyakorlati képzőművészeti és ábrázolás technikai alapképzettségük, kultúrtörténeti, művészettörténeti, dramaturgiai, zenetörténeti, pszichológiai, filozófiai és esztétikai ismereteik birtokában képesek a hazai és nemzetközi performatív műhelyekben, mozgóképes (filmes, illetve televíziós) produkciókban, művészeti rendezvények és kiállítások létrehozásában vezető tervező művész irányítása mellett tervezői feladatok megoldására. A végzettek ismerik a színház belső felépítésére, mozgóképes produkciók környezetére és infrastruktúrájára, valamint művészeti rendezvények és kiállítások kivitelezési lehetőségeire, valamint e területek mesterségbeli megvalósítására vonatkozó tudásanyagot. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A látványtervező

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a színház- és a mozgókép művészet területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról, különös tekintettel ezek vizuális megjelenéséről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a színház- és a mozgókép művészet terület főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a vizuális kommunikáció alapvető közlésformáiról, a vizuális nyelv sajátosságairól, ismeri a legfontosabb rajzolási, festési, térbeli megjelenítési technikákat, anyagokat, eszközöket, eljárásokat, a különböző ábrázolási konvenciókat, tervezési módszereket, folyamatokat, felhasználói szinten ismerik a tervezési folyamatokhoz szükséges számítógépes programokat.
- Ismeri a performatív, mozgóképes és installációs alkotói tevékenység anyagait, szerkezeteit, létrehozási mechanizmusát és működtetési technikáit és körülményeit.
- Nemzetközi viszonylatban tájékozott a színház- és a mozgókép művészet területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgálómódszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a színház- és a mozgókép művészet terület egyes részei, és más művészeti ágak, más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról.
- Ismeretekkel rendelkezik a színház és a mozgókép művészet intézményi struktúráiról és működési sajátosságairól, különös tekintettel ezeknek a vizuális megjelenés kivitelezésére gyakorolt hatásairól, következményeiről.
- Tisztában van a művészeti korok régiók szerinti hatásaival a környezetkultúrára és a művészetre.
- Ismeri a kortárs performatív, mozgóképes, képző- és iparművészetet és építészetet, ezeknek a színházi és mozgókép művészetre gyakorolt hatásait.
- Tisztában van a színház és a mozgókép művészet területére vonatkozó etikai szabályokkal, szerzői joggal.

***b)* képességei**

- Képes az alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára, rutin díszlet, jelmez, vagy báb tervezés szakmai problémáinak azonosítására és megoldására.
- Képes a tudásanyag analízisére, feldolgozására és kezelésére, valamint képes a színház és a mozgókép művészet területén belül kritikai hozzáállást érvényesíteni.
- Magas szintű technikai tudással rendelkezik a színpadi, vagy mozgóképes művészeti látványtervek megvalósításához.
- Hatékonyan képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, illetve képes a különböző színpadi, vagy mozgóképes látványtervezési munkákkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati feladatok megoldására (elemzések, jellemzések, leképzések).
- Képes a színház- és mozgókép-művészet területén, a művészeti események színterein látványtervezési részfeladatok, kisebb megbízások teljesítésére.

- Hatékonyan képes használni az elektronikával segített, többdimenziós módszereket és a korszerű, a technikai fejlődéssel folyamatosan megújuló, intermediális eljárásokat.
- Művészeti tevékenysége során képes más művészeti ágak képviselőivel hatékonyan együttműködni.
- Rendelkezik a vizuális kultúra fogalmainak értő alkalmazásához szükséges képességekkel, a gyakorlati feladatok megoldásához szükséges jártasságokkal és készségekkel.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását eltérő intézményes keretek között is, (például kőszínházban, kísérleti színházban, illetve eltérő műfajú és költségvetésű mozgókép-művészeti alkotásoknál).
- Képes a saját alkotásai és felhasználói tekintetében a művészeti tevékenység környezet- és egészségtudatos megszervezésére, ezen belül a megfelelő munkakörnyezet kialakítására, megfelelő anyagok, eszközök megválasztására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy részt vegyen közös művészeti produkciók létrehozásában, valamint önállóan hozzon létre alkotásokat.
- Kritikai megértéssel viszonyul a színház és a mozgókép művészettörténeti és kortárs alkotásaihoz, valamint előadói gyakorlataihoz.
- Nyitott az új ismeretekre, a látványtervezés területén megjelenő új módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre.
- Nyitott más művészeti ágak, más szakterületek felé, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi vonatkozásairól.
- Törekszik a látványtervező szakma etikai normáinak betartására, és az annak szellemében való munkára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kialakult szakmai orientációval rendelkezik, felismeri, hogy a látványtervezés mely területén kíván a későbbiekben elsődlegesen tevékenykedni.
- Adott színházi és mozgóképes látványterv művészeti koncepciójának keretein belül képes önálló kreatív munkavégzésre.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt színházi és mozgóképes látványtervezési projektek kialakításában, vagy formálásában, illetve megvalósításában.
- Felismeri látványtervezői tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének, a színházi és mozgóképes művészet látványtervezésének társadalmi szerepét, értékeit.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- színházi és mozgóképes látványtervezés (a választható specializáció ismereteivel együtt) 100-120 kredit;
- színház, dráma, mozgóképtörténet 15-20 kredit;
- vizuális művészetek 20-30 kredit;
- művészettörténet 10-20 kredit;
- kultúrtörténet 10-20 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott, a tervezési módszerek, kivitelezési technikák szerint választható specializációk:
- díszlet- és jelmeztervezés,
- díszlet- kiállítás-és arculattervezés,
- díszlet- és bábtervezés,
- jelmez- és bábtervezés.

A specializáció kreditaránya a diplomamunkával együtt a képzés egészén belül 60-80 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex

típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményi

A szakmai gyakorlat a képzés ideje alatt két alkalommal végzett egy-egy hetes művésztelepi gyakorlatból, egy hét időtartamú szakmai tanulmányi útból és külső szakmai helyen végzett legalább hat hét időtartamú szakmai gyakorlatból áll, amelyben a színházi és mozgóképes látványtervezés intézményei, vállalatai rendszeres és szerződött közreműködők.

11. MÉDIA DESING ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: média design (Media Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: média designer
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Media Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak képzési célja kreatív audiovizuális média designer szakemberek képzése a médiakommunikáció, a szórakoztató- és reklámipar, egyéb művelődési és kulturális területek, a hálózati- és interaktív média, az új-média kutatás, a kiállítási- és prezentációs ipar, az adat- vizualizáció és digitális archiválás, a tudományos- és oktatási ismeretterjesztő, vizualizációs ipar számára, akik képesek alkalmazkodni a médiakommunikáció- és technológia változásaihoz a média designeri feladatokban. Interdiszciplináris tudással rendelkeznek, és rugalmasan és változatos módon élnek a folyamatosan megújuló technikai, szoftverhasználati és kreatív lehetőségekkel. Képesek és alkalmasak kreatív teamek tagjaként változatos szerepkörökben dolgozni a médiaipar szegmenseiben. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A média designer

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a média design főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a média designhoz kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról, prognosztizálható jövőbeli alakulásáról.

- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a média designhoz kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról,
- ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a média design területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas a szakmaspecifikus tervezési, alkotási módszertanban, érti a média designra jellemző tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak csapatmunkában való részvétel során.
- Magas szintű vizuális, esztétikai, és forma érzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a média design szakterületen alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri szakmája médiakommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik szakterülete gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és média design tervezői, alkotói tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Tervező, alkotó munkája megalapozásához önállóan végzi az adat- és forrásgyűjtést, ezek eredetiségének meghatározását, szakmai relevanciájuk mérlegelését, elemzését, szintetizálását, kritikai kezelését.
- Tervező, alkotó tevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Kreatív tervező tevékenysége során kiválasztja, és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Média designeri munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Szakmai tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és média-kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartatja szakmája etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Média designer munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Média designeri munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának technológiai, módszertani tudásának mozgósításával alkotói, tervezői teamek aktív tagja legyen, törekszik az innovációra.

- Kritikai megértéssel viszonyul saját szakterületének történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Szakmai alkotótevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotó folyamatot konzekvensen végigviszi, megérti az alapvető projektvezetői döntéseket és képes kreatív közreműködésre.
- Tervező, alkotó tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.
- Saját szakmai tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri szakmai tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- média és vizuális alapozó stúdiumok, látványtani ismeretek 20-30 kredit;
- média és média design tervezés (pre-produkciós, tervezési, kivitelezési és utómunka, továbbá gyártástechnológiai ismeretek és gyakorlatok) 40-50 kredit;
- kreatív szoftverhasználat, programozási alapok 10-20 kredit;
- szakelmélet 10-20 kredit;
- elméleti stúdiumok (média és művészettörténet és- elmélet, filozófia, társadalomtudományok, gazdasági és jogi ismeretek) 30-40 kredit;
- társszakmák ismeretei 10-20 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

12. MOZGÓKÉP ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: mozgókép (Motion Picture Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség:
  - mozgókép szakos film- és televíziórendező
  - mozgókép szakos vágó
  - mozgókép szakos hangmester
  - gyártásszervező
  - kameraman
  - dramaturg

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Motion Picture Director
  - Motion Picture Editor
  - Motion Picture Sound Director
  - Producer
  - Cameraman
  - Dramaturg
- választható szakirányok: film- és televíziórendezés, mozgóképes vágás, mozgóképes filmhang, gyártásszervezés, kameraman, dramaturgia

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 105 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mozgóképes szakemberek képzése, akik képesek a mozgóképművészet különböző szakterületein szakirányukhoz kapcsolódóan társalkotóként működni, és kezdeményező szerepet betölteni. Ismerik a mozgókép készítés technológiáját, technikáját, és azt képesek önállóan alkalmazni. Szolgálják és terjesztik a magyar és egyetemes mozgófilmes kultúrát. Szakismeretükkel a filmművészet többi ágának is segítségére vannak. A filmművészet esztétikai területén művészettörténeti és mozgóképtörténeti tudásuk alapján biztosan tájékozódnak. A mozgóképalkotás funkcionális, művészi és közéleti (társadalomtudományi, kultúrantropológiai, szociológiai) problematikájában mérvadó véleményt képesek kialakítani. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A mozgóképes szakember

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a filmművészet terén való alkotás folyamatának lehetőségeit, a filmalkotások létrehozásához szükséges kreatív és technikai eszköztárat.
- Széleskörű ismeretei vannak a filmművészet elméleteiről, esztétikájáról, stíluskorszakairól és irányzatairól, valamint a meghatározó filmművészek fontos alkotásairól.
- Alapvető ismeretei vannak a film műfajának részterületeiről, azok egymással való kapcsolatáról, saját szakirányának a többi filmes szakterülethez való viszonyáról, valamint a filmművészet és más művészeti ágak lehetséges kapcsolódási metódusairól, lehetőségeiről, az filmes alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.
- Megfelelő rálátása van a filmgyártás egész folyamatára, annak gyakorlati és lebonyolítási problematikájára és az akadálytalan lebonyolításhoz szükséges feltételekre.
- Ismeri a filmművészet gyakorlati és elméleti oldalához kapcsolható tudományok határterületeinek elveit és ezek alkalmazási lehetőségeit.
- Átfogó ismerete van a digitális technika alkalmazási lehetőségeiről a film gyakorlati megvalósítására vonatkozóan.
- Kiterjedt ismeretei vannak a szövegelemzés, szövegformálás, analitikus szövegértés területén.

- Tisztában van a mozgóképkészítés dramaturgiai szabályszerűségeivel, ideértve a történeti dramaturgiát, a vizuális dramaturgiát, a hangi dramaturgiát és mindezek komplexen együttható rendszerét.
- Átfogó ismeretei vannak a kultúrantropológia, a művészettörténet és művészetelmélet alapvető elveiről, történetiségéről, összefüggéseiről.
- Alapvető ismeretei vannak a művészi tevékenysége alapjául szolgáló anyagi és információs forrásokról.
- Ismeri a művészet befogadását, mentális és fiziológiai hatásmechanizmusát elemző különböző elméleteket.
- Tisztában van a mozgóképes szakma etikai normáival.
- Ismeri a szerzői jog alapvető rendelkezéseit.

***b)* képességei**

- Képes a mozgóképes műfajok alkotófolyamatában saját szakirányának megfelelő elvek és technikák alkalmazásával teljes értékű, kreatív alkotóként részt venni, technikai tudással felkészülten magas fokú művészi teljesítményt nyújtani.
- Képes az alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára, rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Képes a mozgókép-művészeti alkotásokat a szakirány szempontjából önállóan értékelni, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.
- Képes a filmalkotás alapját képező szöveg mély és átfogó értelmezésére.
- Képes a saját szakterületére vonatkozó művészeti elveit, ismereteit, véleményét és álláspontját a mozgóképes alkotásban részt vevő kooperációs partnerei számára világossá tenni, pontosan megfogalmazni.
- Képes a mozgóképes filmalkotást az adott financiális keretek figyelembe vételével létrehozni.
- Esztétikai tudása birtokában képes a mozgóképes alkotások mély és átfogó analízisére.
- Képes a mozgóképes alkotás legmodernebb berendezéseinek magabiztos használatára.
- Képes a mozgóképes alkotási folyamatot az arra vonatkozó szerzői jog szabályozásához igazítani.
- Képes munkáját a mozgóképes szakma etikai normáinak megfelelően végezni.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre mozgóképes alkotásokat, vagy alkotótársként részt vegyen közös filmművészeti produkciók létrehozásában.
- Kritikai megértéssel viszonyul a filmművészet történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint a színművészet előadói gyakorlatához.
- Nyitott a filmművészet, illetve a többi művészeti ág alkotói, technikai, analitikai, illetve esztétikai újdonságainak megismerésére.
- Nyitott a filmművészeten belüli részterületek tekintetében, illetve a filmművészet és társművészetek képviselői között létrejövő együttműködésre.
- Törekszik a mozgóképes művészet és a saját szakterülete társadalommal való megismertetésére, az arról való közérthető kommunikáció alkalmazására.
- Tudatosan gondolkodik a mozgóképes alkotásainak társadalmi vonatkozásáról, hatásáról.
- Törekszik a mozgóképes szakma etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önálló mozgóképes alkotói stílusa, a mozgóképes művek létrehozása iránti elkötelezettsége kialakult.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a mozgóképes szakmában megjelenő produkciókat és publikációkat, tájékozott a filmes terület technikai újításai és az új eszközök megjelenésének terén.
- Felismeri művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait, szerepét, értékét.
- Szakterületének megfelelő mozgóképes alkotásait önállóan hozza létre.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a mozgóképes alkotáshoz szükséges digitális eszközöket.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Film- és televíziórendezés szakirányon továbbá a mozgókép szakos film- és televíziórendező

***a)* tudása**

- Behatóan ismeri a film- és televíziórendezői munka összes fázisát az előkészítéstől az utómunkáig.

- Tisztában van a film- és televíziórendezéshez szükséges technikai felszerelések működési mechanizmusával, működtetési alapelveivel.
- Alapvető ismeretei vannak a film- és televíziórendezés különböző munkafázisainak idő-, technikai és szakemberigényeiről.
- Ismeri a film- és televíziórendezés aktuális és korábbi korszakainak stílusait, meghatározó irányzatait, fontos alkotóit és azok munkásságát.
- Ismeri a mozgóképes alkotóműhelyen beüli szakterületek egyes kompetenciáit, azok egymással való viszonyát, hierarchiáját.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a forgatókönyvírás, a vágás és az operatőri munkát illetően, legalább olyan mértékben, hogy az adott szakterületeken dolgozó alkotótársainak tevékenységét megítélni és irányítani tudja.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a filmnyelv működését és használatát illetően, ideértve mindazokat a szemantikai ismereteket is, amelyeket használnia kell a filmkészítés több fázisában is, hogy a filmen, mint üzenetközvetítő médiumon keresztül a nézővel folytatott kommunikációja sikeresen célirányos lehessen.
- Tisztában van a mozgóképkészítés dramaturgiai szabályszerűségeivel, ideértve a történeti dramaturgiát, a vizuális dramaturgiát, a hangi dramaturgiát és mindezek komplexen együttható rendszerét.
- Kiterjedt ismeretei vannak a színjátszás és színészvezetés terén, ismeri a színművészet alapvető elméleti és gyakorlati alapelveit, meghatározó technikáit, irányzatait.
- Ismeri a mozgóképes alkotás létrehozásához kapcsolódó pályázati szisztémákat, a filmek finanszírozásának aktuális lehetőségeit és módozatait.
- Tisztában van a mozgóképes rendezői szakma etikai normáival.

***b)* képességei**

- A mozgóképes alkotás létrehozása során képes átlátni és rangsorolni az egymáshoz hierarchikusan viszonyuló, vagy egyenrangú szakterületek különböző technikai jellegű és alkotói igényeit, ezeket a mozgóképes alkotás majdani elkészültének szempontjából, illetve a gyártási helyzet prioritásának megfelelően ítéli meg.
- Képes a mozgóképes alkotás alapjául szolgáló forgatókönyvből kiindulva egyéni művészi értelmezéssel vizuális és hangi koncepciót kialakítani.
- Művészi céljainak megvalósítása érdekében képes a mozgóképes alkotás többi társművészét céljairól meggyőzni, koncepcióját plasztikusan körvonalazni, a forgatás során az egyes munkatársainak szóló aktuális instrukcióit megfelelő szaknyelven és kellő tömörséggel megfogalmazni.
- Képes a kreatív és technikai stábot hatékonyan irányítani, vezetni, a stáb tagjainak előterjesztett művészi koncepcióját, javaslatait az előkészítő fázisban és aktuálisan is megítélni, velük az alkotói és gyártási folyamatban együttműködni.
- Képes a rendezéshez szükséges összes technikai felszerelés használatára, ismeri a munkájához szükséges digitális programokat.
- Képes átlátni a mozgóképes alkotás gyártási tervét és szisztémáját, hatékonyan működik együtt a gyártásszervezővel.
- Szakmai fórumokon, illetve a finanszírozás érdekében képes a készülő filmalkotásáról való összeszedett és hatásos szakmai prezentációra.
- Képes a forgatás során felmerülő váratlan helyzetekre reagálni, megszerzett tudásanyagából merítve adekvátan, hatékonyan és rugalmasan döntéseket hozni.
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a rendezői szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

***c)* attitűdje**

- Folyamatosan törekszik mozgóképes szaktudása elmélyítésére, keresi a témában megjelenő szakirodalmat, esztétikai írásokat.
- Figyelemmel kíséri a mozgóképes műfajban megjelenő alkotásokat, új alkotói irányzatokat, alkotótársakat.
- Nyitott a társművészetek alkotásai és produkciói megismerésére, megértésére.
- Tudatosan gondolkodik a filmalkotás társadalomra tett hatásáról.

- Törekszik a mozgókép-készítés munkafolyamata során a részt vevő kreatív és technikai alkotótársak közötti kiegyensúlyozott alkotói kapcsolat fenntartására.
- Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a mozgóképes műfaj eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.
- Aktívan keresi az együttműködést a filmalkotások egyes szakterületeinek alkotóival, valamint a társművészetek képviselőivel is.
- Nyitott a filmalkotás kreatív vagy technikai munkatársainak a forgatás során felmerülő problémáira.
- Tudatosan gondolkodik a rábízott filmes projekt egészéről.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját rendezői koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- A forgatás folyamatában való kooperatív munka során felmerülő kérdések megválaszolásában és problémák megoldásában hozott döntéseiért egyéni felelősséget vállal.
- A mozgóképes alkotás elindítását kialakult szakmai és dramaturgiai koncepcióval kezdeményezi, melyért a későbbiekben egyéni felelősséget vállal.
- Elfogadja a mozgóképes művészet gyakorlásának feltételrendszerét, technikai, pénzügyi fegyelmét, időkorlátait.
- Egyéni felelősséget vállal a mozgóképes alkotás folyamán meghozott művészi és technikai döntéseiért.
- Adott helyzetnek megfelelően hitelesen közvetíti a rendezői munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.
- Teljesítményét a mozgóképes szakma minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a rendezői munkához szükséges digitális eszközöket, felszereléseket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.

7.1.2.2. Mozgóképes vágás szakirányon továbbá a mozgókép szakos vágó

***a)* tudása**

- Behatóan ismeri a filmvágás munkafolyamatának összes fázisát az előkészítéstől az utómunkáig, tisztában van ezek technikai feltételeivel és időigényével.
- Ismeri a filmtörténet filmvágás szempontjából fontos történeti és kortárs eseményeit, alkotóit és filmjeit.
- Ismeri a vágói munkához szükséges operációs rendszereket, illetve a mozgóképrögzítéshez használt file rendszereket és adathordozókat.
- Tisztában van a mozgóképes vágói szakma etikai normáival.
- Behatóan ismeri a mozgóképes történetmesélés dramaturgiai eszköztárát és lehetséges struktúráit.
- Tisztában van a képi és hangi ritmus kialakításának eszközeivel.
- Ismeri az aktuálisan elterjedt vetítési formátumokat és azok létrehozásának módjait.
- Részleteiben ismeri az utómunka során a vágási tevékenységhez fejlesztett digitális programokat, azok használati lehetőségeit.
- Ismeri a mozgó- és állóképkép, hang- és metaadatok tárolására használható formátumokat, ezek egymásba konvertálásának módjait és a konverziós technikák következményeit.
- Alapvető ismeretei vannak a filmtrükkök készítése és a fényelés területén.
- Átfogó ismeretei vannak az egyes műfajokban alkalmazható illetve kerülendő vágói eszközökről és azok használatáról.

***b)* képességei**

- Képes a filmvágói munkához használt eszközök használatára.
- Értékelni tudja egy film dramaturgiai szerkezetét, illetve a vágó munkáját.
- Képes csapatban együttműködve dolgozni a kreatív munkatársakkal: rendezővel, operatőrrel, hangmesterrel, forgatókönyvíróval.
- Képes önállóan, vagy a rendező iránymutatása szerint, illetve ezek kombinációjában elvégezni egy film szerkesztését.
- Képes képi vagy hangi ritmusra felépített montázs készítésére, illetve ezek kombinálására.
- Képes kreativitását a film céljainak szolgálatába állítani.

- Értékelni tudja egy még vágatlan anyag használhatóságát, javaslatot tud tenni annak szerkesztésére.
- Képes a szerkesztési munka során az alkotói és a befogadói nézőpontok közötti váltásra.

***c)* attitűdje**

- Elfogadó módon áll a rendezői koncepcióhoz, a forgatókönyvhöz és a leforgatott anyaghoz, és ezek ismeretében törekszik a lehetséges legjobb vágat elkészítésére.
- Törekszik arra, hogy minden lehetséges nézőpontot és érvet megismerjen, és integráljon a filmmel kapcsolatos döntési folyamatokba.
- Önálló, kreatív, de ötleteihez nem ragaszkodik minden áron.
- Segíti a film kreatív munkatársait céljaik elérésében.
- Tudatosan gondolkodik a készülő filmalkotás társadalomra tett várható hatásáról.
- Követi és alkotói tevékenységébe integrálja az aktuális filmművészeti trendeket.
- Technikai ismereteit kész élethosszig tartó tanulással fejleszteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját alapvetően önállóan végzi, de képes az irányított kreatív alkotásra.
- Munkakörnyezetét maga alakítja ki, illetve javaslatot tesz a produkciónak a használandó eszközökre, és programokra.
- Betartatja az utómunka folyamat szabályait, ha erre nincs lehetősége, akkor felhívja a figyelmet a szabálytalanságokra.
- Önállóan kialakított munkafolyamatban dolgozik.
- Önálló művészi döntéseket hoz, de elfogadja, hogy döntéseit bizonyos szituációkban a film rendezője vagy producere felülbírálhatja.
- Szükség esetén irányítja a vágó szekció munkatársait, például a vágóasszisztenseket.

7.1.2.3. A mozgóképes filmhang szakirányon továbbá a mozgóképes szakos hangmester

***a)* tudása**

- Behatóan ismeri a filmhang készítés munkafolyamatának összes fázisát az előkészítéstől a forgatáson át az utómunkáig, tisztában van ezek technikai, technológiai feltételeivel és időigényével.
- Ismeri a filmtörténet hangkészítés szempontjából fontos történeti és kortárs eseményeit, alkotóit és filmjeit.
- Ismeri a hangmesteri munkához szükséges operációs rendszereket, illetve a mozgókép és a hangrögzítéshez használt file rendszereket és adathordozókat.
- Tisztában van a mozgóképes hangmester szakma etikai normáival.
- Átfogóan ismeri hangi szempontból a mozgóképes történetmesélés dramaturgiai eszköztárát és lehetséges struktúráit.
- Tisztában van a képi és hangi ritmus kialakításának eszközeivel.
- Ismeri az aktuálisan elterjedt vetítési formátumokat és azok létrehozásának módjait.
- Részleteiben ismeri a forgatás és az utómunka során a hangi tevékenységhez fejlesztett digitális programokat, azok használati lehetőségeit.
- Megfelelő tárgyi tudás birtokában van a fizika, az akusztika, a pszichológia, a hangismeret, a filmtechnika, a hangtechnika és a zene-filmzene területén.
- Megfelelő elméleti és gyakorlattal szaktudása van bármilyen mozgóképes tartalom hangjának elkészítéséhez.

***b)* képességei**

- Képes a hangmesteri munkához használt eszközök használatára.
- Értékelni tudja egy film dramaturgiai szerkezetét, illetve a hangmester munkáját.
- Képes csapatban együttműködve dolgozni a kreatív munkatársakkal: rendezővel, operatőrrel, vágóval, forgatókönyvíróval, és általában az egész stábbal.
- Képes önállóan, illetve a rendező iránymutatása szerint elvégezni egy film hangmesteri feladatait.
- Képes a kifinomult hallása révén észrevenni, elemezni, összehasonlítani, felidézni hangi részleteket, rejtett hallható tartalmakat.
- Képes kreativitását a film céljainak szolgálatába állítani.

- Képes megfelelő hangi képzelőerővel, valamint hangi memóriával hangi rétegekben gondolkodni, hangi hatásmechanizmust tervezni.
- Képes a rövid- és hosszútávú koncentrációra, a monoton munkavégzésre, a nehéz körülmények közötti helytállásra.
- Képes kellő empátiával, kompromisszumkészséggel, kitartással, szorgalommal a csapatmunkára, a hierarchikus és az egyéni munkavégzésre egyaránt.
- Képes akár részlegvezetőként, akár kreatív beosztott munkatársként végezni feladatát.

***c)* attitűdje**

- Elfogadó módon áll a rendezői koncepcióhoz, a forgatókönyvhöz, és ezek ismeretében törekszik a lehetséges legjobb filmhang elkészítésére.
- Törekszik arra, hogy minden lehetséges nézőpontot és érvet megismerjen, és integráljon a filmmel kapcsolatos döntési folyamatokba.
- Önálló, kreatív, de saját ötleteit adott esetben háttérbe helyezi, illetve a saját szakmai érveit és ellenérveit felsorakoztatva segíti a megalapozott döntés meghozatalát.
- Segíti a film kreatív munkatársait a közös cél elérésében.
- Tudatosan gondolkodik a készülő filmalkotás társadalomra tett várható hatásáról.
- Követi és alkotói tevékenységébe integrálja az aktuális filmművészeti trendeket.
- Technikai ismereteit kész élethosszig tartó tanulással fejleszteni.
- Megérti, hogy az ő munkája nem önálló alkotás, hanem annak csak egy rendkívül fontos része, amely bonyolult kölcsönhatásban van a mozgóképes tartalom további elemeivel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját alapvetően önállóan végzi, de képes az irányított kreatív alkotásra is.
- Munkakörnyezetét maga alakítja ki, illetve javaslatot tesz a produkciónak a használandó eszközökre, és programokra.
- Betartatja a teljes filmkészítési folyamat szabályait, ha erre nincs lehetősége, akkor felhívja a figyelmet a szabálytalanságokra.
- Önállóan kialakított munkafolyamatban dolgozik.
- Önálló művészi döntéseket hoz.
- Döntéseit bizonyos szituációkban a film rendezője vagy producere felülbírálhatja.
- Szükség esetén irányítja a hang szekció munkatársait.

7.1.2.4. Gyártásszervezés szakirányon továbbá a gyártásszervező

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a gyártásszervező tevékenység folyamatait, trendjeit.
- Ismeri szakirányának alapvető elméleti és gyakorlati szabályait, szokásait.
- Széleskörű kommunikációs ismeretekkel rendelkezik.
- Tisztában van a gyártásszervezői tevékenység helyével és szerepével a mozgóképalkotás rendszerében.
- Ismeri saját gyártásszervezői tevékenysége és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokat.
- Tisztában van a gyártásszervezésre vonatkozó jogszabályokkal és etikai szabályokkal.
- Alapvető vezetői és rendszerszervezői ismeretekkel rendelkezik a gyártásszervezői tevékenység eredményes folytatásához.

***b)* képességei**

- Képes a mozgókép alkotás folyamatában gyártásszervezői tevékenységi körben minden, a filmkészítés folyamatában résztvevő művészeti ággal és szakterülettel való széleskörű együttműködésre.
- Képes a filmes gyártási folyamatban való reális helyzetértékelésre és az aktuálisan szükséges megfelelő következtetések kialakítására.
- A gyártásszervezői tevékenységet képes a mozgókép alkotás folyamatának kreatív támogatása érdekében folytatni.
- Képes a megszerzett kommunikációs ismeretek széleskörű alkalmazására.
- Megszerzett tudása birtokában alkotó partnerként képes tevékenykedni a folyamatban szereplő más művészeti ágak képviselőivel.

- Képes a gyártásszervezés tevékenységi körében és a mozgókép alkotás folyamatában felmerülő szakmai és etikai kérdések megítélésére, a szükséges döntések meghozatalára.
- Képes a szakterületén kívül tevékenykedő, az alkotás folyamatához kívülről kapcsolódó szereplőkkel és területekkel együttműködni, azokat a folyamatba integrálni.
- Képes a mozgókép-alkotás folyamatát rendszerben látni és azt működtetni, a szükséges eszközöket, megfelelően alkalmazni, szükség esetén azokat megújítani.
- Képes a mozgókép-alkotás folyamatát a gyártásszervezés területéről felelősen irányítani, szervezni.
- Képes a gyártásszervezéshez kapcsolódó szabályozási és más jogszabályi elvárásoknak megfelelni.

***c)* attitűdje**

- Alapvetően nyitott arra, hogy tudását és a tevékenységét az alkotó folyamat támogatása érdekében mozgósítsa.
- Törekszik a szakmai és egyéb más szabályok betartásra és azok mások általi betartatására.
- Kommunikatív és együttműködő.
- Kritikai szemléletű saját, és a mozgóképes alkotói folyamatban résztvevő más szereplők tevékenységével kapcsolatban.
- Folyamatosan követi a mozgókép-alkotás hazai és nemzetközi trendjeit és azok változásait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A gyártásszervezői tevékenységre vonatkozó önálló, kiforrott értékrenddel rendelkezik.
- Magas szintű elvárásokat támaszt a filmművészettel kapcsolatos alkotó és szakmai teljesítményekkel szemben.
- A mozgókép-alkotás folyamatában a tevékenységi körében képviselt véleménye megalapozott és szakszerű.
- Szakirányában végzett tevékenységéért, építve más közreműködők felelősségteljes munkájára is, teljes körű felelősséget visel.
- Hozzáértően tudja megítélni a közreműködésével létrejövő mozgóképalkotás társadalmi, közéleti, politikai hatását, etikai vonatkozását.

7.1.2.5. Kameraman szakirányon továbbá a kameraman

***a)* tudása**

- Behatóan ismeri az operatőri munka összes fázisát a filmalkotás előkészítésétől az utómunkáig.
- Széleskörű ismeretei vannak a film- és televízióoperatőri eszközökről, kreatívan alkalmazza azokat.
- Elméleti és gyakorlati vonatkozásban is ismeri a filmkészítéshez szükséges egyéb szakterületeket.
- Átfogó ismeretei vannak az operatőri tevékenység különböző fázisainak idő-, technikai és szakember igényéről.
- Ismeri a filmművészet jelenlegi és ezt megelőző korszakainak jelentős operatőreit és munkásságukat.
- Ismeri a film teljes stábjának felépítését, ezen belül saját operatőri munkacsoportját elhelyezi és irányítja a filmalkotás többi alkotóival való együttműködésben.
- Ismeri a kooprodukciós alkotói helyzet speciális követelményeit.
- Tisztában van a mozgóképes kameraman szakma etikai normáival.

***b)* képességei**

- A mozgóképes alkotás létrehozása során képes magas technikai szinten, művészi kreativitással operatőri munkát végezni.
- Képes a mozgóképes alkotás összes résztvevőjével való partneri együttműködésre.
- A készülő filmalkotásra vonatkozóan képes a rendező alkotótársa lenni, vele együttműködésben közös vizuális koncepciót kialakítani, és társalkotójává válni a filmkészítés teljes folyamatában.
- Képes az operatőri munkát a televíziós és filmes szakma gyakorlatának megfelelően megtervezni és kivitelezni.
- Az operatőri szakma bármely területén, forgató operatőrként, operatőrként vagy vezető operatőrként is képes magas szakmai színvonalon az operatőri feladatkört ellátni.
- A filmkészítés aktuális operatőri munkafázisához képes kiválasztani és alkalmazni az adekvát technológiát a film előkészítésétől az utómunkáig egyaránt.

- Képes alkalmazni technikai és esztétikai eszköztárát analóg és digitális technológiai környezetben.
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a kameraman szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

***c)* attitűdje**

- Folyamatosan törekszik tudása elmélyítésére a szakterületének specializált tudása vonatkozásában, keresi a megjelenő szakirodalmat, új eszközöket, módszereket, számítógépes programokat, azok kreatív alkalmazási lehetőségeit.
- Figyelemmel kíséri a kameraman szakmában megjelenő új alkotókat, alkotótársakat, irányzatokat.
- Folyamatosan követi a kameraman szakma változó technikáit és technológiáit.
- Törekszik a mozgókép-készítés munkafolyamata során a résztvevő kreatív és technikai alkotótársak közötti kiegyensúlyozott alkotói kapcsolat fenntartására.
- Igyekszik a kameraman szakterület megújítására, egyúttal a szakmai rutin jelentőségét felismeri.
- Kameramanként nyitott saját művészi identitásának, ízlésvilágának folyamatos alakítására.
- Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a mozgóképes műfaj eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kameraman szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját operatőri koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- A forgatás folyamatában való kooperatív munka során az operatőri munkára vonatkozó kérdések megválaszolásában és problémák megoldásában hozott döntéseiért egyéni felelősséget vállal.
- Adott helyzetnek megfelelően hitelesen közvetíti a kameraman munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.
- Teljesítményét a mozgóképes szakma kameraman szakterületre vonatkozó minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a kameraman munkához szükséges digitális eszközöket, felszereléseket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.

7.1.2.6. A dramaturg szakirányon továbbá a dramaturg

***a)* tudása**

- Átfogóan ismeri a forgatókönyvírói munka összes fázisát.
- Alapvető ismereti vannak a filmdramaturgiát érintő információs rendszerekre vonatkozóan (könyvtár, archívumok, egyéb gyűjtemények, stb.).
- Speciális ismeretekkel rendelkezik a forgatókönyvírás elméletéről és történetiségéről.
- Ismeri a mozgóképes művészet jelenlegi és ezt megelőző korszakainak meghatározó forgatókönyvíróit és munkásságukat.
- Behatóan ismeri a filmterv-fejlesztésben és -gyártásban elfogadott formai sztenderdeket (filmötlet, logline, tagline, szinopszis, step-outline, treatment, forgatókönyv), és a megírásukat segítő számítógépes programokat (Final Draft, Celtx).
- Alapvetően ismeri a forgatókönyvírói szakma gyakorlásához szükséges PR-, menedzsment- és jogi területeket.
- Tisztában van a forgatókönyvíró szakterülettel kapcsolatos szerzői jogokkal és etikai normákkal.

***b)* képessége**

- Képes a mozgóképes alkotás alapjául szolgáló mű - létező irodalmi mű vagy filmötlet - forgatókönyv formában, magas művészi alkotómunkával való megfogalmazására.
- Képes egy adott irodalmi szöveget stílusa, műfaja és tartalma tükrében adekvátan értelmezni, valamint kreatívan interpretálni.
- Képes a filmforgatókönyvet, valamint a filmterv-fejlesztésben és -gyártásban.
- elfogadott formai sztenderdeket (filmötlet, logline, tagline, szinopszis, step-outline, treatment, forgatókönyv) a legmodernebb számítógépes programok segítségével elkészíteni és prezentálni.
- Művészi koncepcióját képes magas színvonalon és hatékonyan a mozgóképes alkotás kreatív résztvevői

elé tárni és képviselni.

- Egyénileg kialakított szakmai koncepcióját képes az alkotótársak kreatív szándékainak tükrében vizsgálni, vagy szükség szerint megváltoztatni.
- A forgatókönyvírás folyamatában képes adott feladathoz célzottan más szakterületekről munkatársakat felkérni, instruálni, munkájukat megszervezni, irányítani (történeti kutatás, fordítási feladatok).
- A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a forgatókönyvírói szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni.

***c)* attitűdje**

- Folyamatosan törekszik forgatókönyvírói szaktudása elmélyítésére, keresi a témában megjelenő szakirodalmat, esztétikai írásokat.
- Figyelemmel kíséri az újonnan elkészült, elérhető forgatókönyveket, mozgóképes alkotásokat, új alkotói irányzatokat.
- Folyamatosan keresi a lehetőséget új alkotótársak megismerésére, a mozgóképes szakmán belüli kapcsolatteremtésre.
- Tudatosan gondolkodik a forgatókönyveknek a mozgóképes alkotásokon keresztül történő, társadalomra tett hatásáról.
- Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a mozgóképes műfaj forgatókönyveinek eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.
- A film forgatókönyvének alkotói folyamatában elfogadja a mozgóképes munkafolyamat egyes szakaszaira vonatkozó időkorlátokat, kreatív feladatát ennek tudatában, célorientáltan végzi.
- Nyitott a filmalkotás kreatív munkatársainak, legfőképpen a rendezőnek a forgatókönyvre vonatkozó meglátásaira, kéréseire.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Forgatókönyvírói szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége kialakult.
- Saját forgatókönyvírói koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.
- A forgatókönyvírás folyamatában való kooperatív munka során felmerülő kérdések
- megválaszolásában hozott döntéseiért és a kreatív megoldásai tekintetében egyéni felelősséget vállal.
- Teljesítményét a mozgóképes szakma, szűkebben a filmforgatókönyv-írói szakma minőségi elvárásaival összhangban tartja.
- Nagyfokú önállósággal kezeli a forgatókönyvírói munkához szükséges digitális eszközöket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.
- Adott helyzetnek megfelelően, hitelesen közvetíti a forgatókönyvírói munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a filmkészítés filmesztétikai, társadalomtudományi, film- és kultúrtörténeti ismeretei 8-30 kredit;
- művészetelméletek 30-44 kredit;

8.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és kreditaránya

A szakirány kreditaránya további legalább 105 kredit:

- film- és televíziórendezés szakirány
  - mozgókép rendezés és részterületeinek gyakorlata 30-64 kredit;
  - a film- és televíziórendezés specifikus filmelméleti ismeretei 30-62 kredit;
  - a filmrendezés speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 5-19 kredit;
- mozgóképes vágás szakirány
  - mozgókép vágás és részterületei 50-84 kredit;
  - mozgókép vágás specifikus filmelméleti ismeretei 20-40 kredit;
  - a vágás speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 3-13 kredit;
- mozgóképes filmhang szakirány

- a filmhang és részterületei 30-64 kredit;
- a filmhang specifikus filmelméleti ismeretei 20-48 kredit;
- filmhang speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 10-38 kredit;

- gyártásszervezés szakirány
  - a gyártásszervezés és részterületei 20-44 kredit;
  - a gyártásszervezéshez kapcsolódó elméleti ismeretei 14-34 kredit;
  - a gyártásszervezés speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 35-63 kredit;
- kameraman szakirány
  - a film képi megvalósítása és részterületei: 50-84 kredit;
  - a mozgókép fényképezéshez kapcsolódó elméleti ismeretei 20-46 kredit;
  - az operatőri munka speciális gyakorlati aspektusai/ismeretanyaga: 2-8 kredit;
- dramaturgia szakirány
  - a filmforgatókönyv írás és részterületei 45-75 kredit;
  - a forgatókönyvírás specifikus történeti, elméleti ismeretei 20-52 kredit;
  - a filmírói, filmdramaturgi munka speciális gyakorlati aspektusai, ismeretanyaga 3-15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

13. TÁNCMŰVÉSZ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: táncművész (Dance)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: táncművész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Dancer
- választható specializációk: klasszikus balett, modern tánc, kortárstánc, néptánc, színházi tánc

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alafokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja táncművészek képzése, akik képesek személyes adottságaik kibontakoztatásával a táncművészet aktív művelésére, továbbá a régi és az új táncművészeti alkotások egyéni feldolgozásával azok interpretálására. Megszerzett technikai és elméleti ismereteik birtokában képesek a magyar táncművészeti kultúrában aktív szerep betöltésére az intézményekhez kötődő, illetve a független művészeti életben. A végzettek alkalmasak a magyar táncművészet értékeinek nemzetközi fórumokon történő bemutatására is. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A táncművész

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tánc-, zene- és művészettörténet alapvető folyamatairól, melyek nélkülözhetetlenek a professzionális táncművész számára.
- Magas szinten ismeri a táncművészet több formanyelvét, azok stílusirányzatait, különös tekintettel az általa specializációként választottra.
- Specializációjának megfelelően ismeri a magyar és nemzetközi táncművészeti életet a hagyományoktól kezdődően a kortárs törekvéseig.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a táncművészethez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (a zene-, a képzőművészet, az irodalom- és a színháztörténet terén), melyek segítik előadói szerepformálásában.
- Ismeri a különböző típusú együttesek felépítését, szervezeti rendjét és működési formáit.
- Tisztában van a tánc- és társművészetekre vonatkozó etikai szabályokkal és az aktuális előadóművészeti törvénnyel.

***b)* képességei**

- Képes professzionális táncegyüttesekben - az általa választott specializációnak megfelelően - táncművészként a koreográfus elképzeléseihez, valamint az együttes szelleméhez igazodva különböző stílusú és jellegű táncművekben való közreműködésre.
- Előadói tevékenysége során képes a táncművészet és a társművészetek értékeinek mások számára történő közvetítésére.
- Magasszintű gyakorlati és elméleti képességekkel rendelkezik a művészeti és közművelődési élet alkotó módon történő segítésére.
- Képes a táncművészeti alkotások megértésére és interpretációjára, táncművek önálló értékelésére.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását eltérő intézményi (állami fenntartású színház, kisebb, önálló, független társulat) keretek között is.
- Képes alkalmazni a tánc- és társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

- Nyitott az új ismeretekre, a személyes tánctechnikai és művészi adottságai kibontakoztatására, valamint azok folyamatos továbbfejlesztésére.
- Törekszik magasfokú technikai tudás birtokában minél több táncművészeti alkotás előadóművészeti feladatának elsajátítására, a balettrepertoár megismerésére.
- Együttműködésre kész a koreográfus-rendező elképzeléseinek megvalósítása érdekében.
- Nyitott a munkájához kapcsolódó más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik azok szereplőivel a táncművészeti alkotások multikulturális világa okán.
- Törekszik a tánc- és társművészetek etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Művészeti koncepcióját az általa választott táncegyüttes, színházi projekt elképzeléseihez és elvárásaihoz igazítja.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt táncművészeti projektek előadásában, létrehozásában vagy formálásában.
- Felismeri művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a táncművészet társadalmi szerepét és értékeit.
- Elkötelezett a tánc- és társművészetek etikai normái iránt.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános és szakelmélet 45-55 kredit;

- táncművészeti gyakorlat 125-135 kredit.

8.1.2. A táncművészek a specializációként választott táncformanyelv: klasszikus balett, modern tánc, kortárstánc, néptánc, színházi tánc területén, valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő tánctechnikák és szakelméletek területein kapnak speciális ismereteket.

A választható ismeretek kreditértéke a képzésen belül, a szakdolgozattal együtt legfeljebb 60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

Az alapfokozat megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlatot a képző intézmény saját előadásain, valamint professzionális színházak és együttesek produkcióiban közreműködve teljesítik a hallgatók.

14. TÁNCOS ÉS PRÓBAVEZETŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: táncos és próbavezető (Dance and Rehearsal Coaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: táncos és próbavezető
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Dancer and Coach
- választható specializációk: klasszikus balett, modern tánc, néptánc, modern társastánc, divattánc, színházi tánc

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alafokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- aszabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak célja, az általános és aszakmai kompetenciák

A képzés célja táncosok és próbavezetők képzése, akik képesek a magyar táncművészeti kultúrában aktív szerep betöltésére, és a magyar táncművészet értékeinek nemzetközi fórumokon történő reprezentálására is. Megszerzett tánctechnikai és elméleti ismereteik birtokában alkalmasak az intézményekhez kötődő, illetve a független művészeti életben való részvételre akár táncosként, akár próbavezetőként, akár koreográfusi asszisztensként. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A táncos és próbavezető

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tánc-, zene- és színháztörténet alapvető folyamatairól, azok eredményeiről és a mai kor művészetére történő hatásaikról.
- Ismeri a táncművészet több formanyelvét, különös tekintettel az általa specializációként választottra.

- Ismeri a kommunikáció, a pedagógia és pszichológia azon eredményeit, melyek nélkülözhetetlenek a próbavezetési, koreográfusi asszisztensi, illetve betanítási munkák során.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző tánctechnikákon alapuló táncművekhez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (így a zene-, a képzőművészet, az irodalom- és színháztörténet terén).
- Ismeri a különböző típusú együttesek felépítését, szervezeti rendjét és működési formáit.
- Tisztában van a tánc- és társművészetekre vonatkozó etikai szabályokkal, az aktuális előadóművészeti törvénnyel és a szerzői joggal.

***b)* képességei**

- Képes professzionális táncegyüttesekben - az általa választott specializációnak megfelelően - táncosként a koreográfus és a rendező elképzeléseihez, valamint az együttes szelleméhez igazodva különböző stílusú és jellegű táncművekben való közreműködésre.
- Előadói tevékenysége során képes a táncművészet és a társművészetek értékeinek mások számára történő közvetítésére.
- Magas szinten kibontott gyakorlati és elméleti képességekkel rendelkezik a művészeti és közművelődési élet alkotó módon történő segítésére.
- A tanulmányai során szerzett ismeretekre támaszkodva képes kisebb csoportok, együttesek munkájának irányítására, valamint együttműködésre koreográfusokkal, rendezőkkel és más szakemberekkel a művészi elképzelések gyakorlatba történő átültetése során.
- Képes próbavezetői feladatok elvégzésére, mások munkájának koordinálására.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását eltérő intézményi (állami fenntartású színház, kisebb, önálló társulat) keretek között is.
- Képes alkalmazni a tánc- és társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

- Nyitott az új ismeretekre, a személyes táncos és művészi adottságai kibontakoztatására, valamint azok folyamatos továbbfejlesztésére.
- Együttműködésre kész a koreográfus-rendező elképzeléseinek megvalósítása érdekében.
- Törekszik minél több táncművészeti alkotás előadóművészeti feladatának elsajátítására, minél több táncművészeti projekt megismerésére, próbálására és betanítására.
- Nyitott a munkájához kapcsolódó más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik azok szereplőivel.
- Törekszik a tánc- és társművészetek etikai normáinak betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Művészeti koncepcióját az általa választott táncegyüttes, színházi projekt elképzeléseihez igazítja.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt táncművészeti projektek előadásában, kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri művészeti tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a táncművészet társadalmi szerepét és értékeit.
- Elkötelezett a tánc- és társművészetek etikai normái iránt.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános és szakelmélet 50-60 kredit;
- táncművészeti gyakorlat 120-30 kredit.

8.1.2. A táncos és próbavezetők a specializációként választott táncformanyelv: klasszikus balett, modern tánc, néptánc, modern társastánc, divattánc, színházi tánc területén, valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő tánctechnikák és szakelméletek területein kapnak speciális ismereteket.

A választható ismeretek kreditértéke a képzés egészén belül, a szakdolgozattal együtt legfeljebb 60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

Az alapfokozat megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlatot - tánctudás bemutatása - a képző intézmény saját előadásaiban és táncegyüttesek produkcióiban, míg a próbavezetést és betanítást elsősorban intézményi keretek között teljesítik a hallgatók.

15. TÁRGYALKOTÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tárgyalkotás (Object Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
- a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - kerámiatervező
  - üvegtervező
  - fémműves
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Ceramic Designer
  - Glass Designer
  - Metal Designer
- választható szakirányok: kerámiatervezés, üvegtervezés, fémművesség

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
- szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 40 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 215

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kézműves szakemberek képzése, akik a tárgyalkotás területein a tradicionális mesterségbeli tudásukat a kortárs tervezői, progresszív kézműves szemlélettel ötvözve képesek egyedi és manufakturális körülmények között többszörözhető, sorozat-gyártható tárgyak, alkotások tervezésére, valamint képesek azok elkészítésére. Szakmai felkészültségük lehetővé teszi számukra, hogy kreatívan reagáljanak a kultúra, a társadalom, a piacgazdaság és a környezet kihívásaira, akár önállóan, akár más szakemberekkel együttműködve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kézműves szakember

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok tágabb művészeti és kulturális kontextusáról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Magas szintű vizuális, esztétikai, formai és manuális érzékkel rendelkezik.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- A tárgyalkotás során rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- A korábban megszerzett tudást és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és tárgyalkotó tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Tárgyalkotó munkája megalapozásához önállóan végzi az adat- és forrásgyűjtést, ezek eredetiségének meghatározását, szakmai relevanciájuk mérlegelését, elemzését, szintetizálását, kritikai kezelését.
- Tárgyalkotó tevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből, és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Tárgyalkotó munkája során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Tárgyalkotó tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja a tárgyalkotás etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális kézműves és új tárgyalkotáshoz kapcsolódó ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Tárgyalkotó munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Tárgyalkotó munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat

hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.

- Tárgyalkotó tevékenységét minőség- és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Tárgyalkotó szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Tárgyalkotó tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotó folyamatot konzekvensen viszi végig, megérti az alapvető projektvezetői döntéseket, és kreatívan közreműködik a tárgyalkotó folyamatban.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt tárgyalkotó projektek kialakításában vagy formálásában.
- Saját tárgyalkotói tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy tárgyalkotó közösségbe és ahhoz kapcsolódó szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri tárgyalkotó tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.
- Tárgyalkotó munkáját egészségtudatosan és környezettudatosan végzi.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Kerámiatervezés szakirányon továbbá a kerámiatervező

***b)* tudása**

- Jártas a kerámiatervezéshez kapcsolódó tervezési és alkotói módszertanban, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói és tervezői tevékenységében.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezéshez kapcsolódó alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezésben használt kézműves, manufakturális és ipari eszközökről, technikákról, tisztában van a kerámiatervezés főbb technológiai, anyagmanipulációs, gyártási, előállítási folyamataival és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

***b)* képességei**

- Kerámiatervezőként vezetett vagy felügyelt helyzetben az alkotó és tervezési folyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető alkotó és tervezési döntéseket hoz meg, és originális alkotásokat hoz létre.
- Kerámiatervező tevékenysége során kiválasztja, alkalmazza a megfelelő kézműves, manufakturális és ipari eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Kerámiatervezőként elkülöníti a design és a művészet területein belül a speciálisan kerámiatervezéshez tartozó szakmai lehetőségeket és igényeket.

***c)* attitűdje**

- A kerámiatervezés során az anyaggal való közvetlen kapcsolat, a fizikai megvalósítás, a manualitásra való igény jellemzi.
- Kritikai megértéssel viszonyul a kerámiatervezés történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Kerámiatervezőként a környezetünkben egy időben megjelenő történeti tárgyakhoz korszerű, de harmonikusan illeszkedő tárgyi világot keres, tervez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Személyéhez köthető, egyéni kerámiatervező karakteréhez szükséges alkotói, tervezői autonómiáért képes küzdeni és kiállni.
- Kerámiatervezőként felelősséget érez a vizuális és különösen a tárgyi kultúra értékeinek védelmére, a

tárgykultúra fejlesztésére, a környezet megóvásának figyelembevételével.

7.1.2.2. Üvegtervezés szakirányon továbbá az üvegtervező

***a)* tudása**

- Jártas az üvegtervezéshez kapcsolódó tervezési és alkotói módszertanban, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói és tervezői tevékenységében.
- Általános ismeretekkel rendelkezik az üvegtervezéshez kapcsolódó alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról.
- Általános ismeretekkel rendelkezik az üvegtervezésben használt kézműves, manufakturális és ipari eszközökről, technikákról, tisztában van az üvegtervezés főbb technológiai, anyagmanipulációs, gyártási, előállítási folyamataival és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

***b)* képességei**

- Üvegtervezőként vezetett vagy felügyelt helyzetben az alkotó és tervezési folyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető alkotó és tervezési döntéseket hoz, és originális alkotást hoz létre.
- Üvegtervező tevékenysége során kiválasztja, alkalmazza a megfelelő kézműves, manufakturális és ipari eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Üvegtervezőként elkülöníti a design és a művészet területein belül a speciálisan üvegtervezéshez tartozó szakmai lehetőségeket és igényeket.

***c)* attitűdje**

- Az üvegtervezés során az anyaggal való közvetlen kapcsolat, a fizikai megvalósítás, a manualitásra való igény jellemzi.
- Kritikai megértéssel viszonyul az üvegtervezés történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Üvegtervezőként a környezetünkben egy időben megjelenő történeti tárgyakhoz korszerű, de harmonikusan illeszkedő tárgyi világot keres, tervez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Személyéhez köthető, egyéni üvegtervező karakteréhez szükséges alkotói, tervezői autonómiáért képes küzdeni és kiállni.
- Üvegtervezőként felelősséget érez a vizuális és különösen a tárgyi kultúra értékeinek védelmére, a tárgykultúra fejlesztésére, a környezet megóvásának figyelembevételével.

7.1.2.3. Fémművesség szakirányon továbbá a fémműves

***a)* tudása**

- Jártas a fémművességhez kapcsolódó tervezési és alkotói módszertanban, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói és tervezői tevékenységében.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a fémművességhez kapcsolódó alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról.
- Általános ismeretekkel rendelkezik az fémművességben használt kézműves, manufakturális és ipari eszközökről, technikákról, tisztában van a fémművesség főbb technológiai, anyagmanipulációs, gyártási, előállítási folyamataival és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

***b)* képességei**

- Fémművesként vezetett vagy felügyelt helyzetben az alkotó és tervezési folyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető alkotó és tervezési döntéseket hoz, és originális alkotást hoz létre.
- Fémműves tevékenysége során kiválasztja, alkalmazza a megfelelő kézműves, manufakturális és ipari eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Fémművesként elkülöníti a design és a művészet területein belül a speciálisan fémművességhez tartozó szakmai lehetőségeket és igényeket.

***c)* attitűdje**

- A fémműves tevékenysége során az anyaggal való közvetlen kapcsolat, a fizikai megvalósítás, a manualitásra való igény jellemzi.
- Kritikai megértéssel viszonyul a fémművesség történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Fémművesként a környezetünkben egy időben megjelenő történeti tárgyakhoz korszerű, de harmonikusan illeszkedő tárgyi világot keres, tervez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Személyéhez köthető, egyéni fémműves karakteréhez szükséges alkotói, tervezői autonómiáért képes küzdeni és kiállni.
- Fémművesként felelősséget érez a vizuális és különösen a tárgyi kultúra értékeinek védelmére, a tárgykultúra fejlesztésére, a környezet megóvásának figyelembevételével.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditekkel együtt

- tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok tervezési és kutatási stúdiumai 30-70 kredit;
- tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok gyakorlati ismeretei 20-40 kredit;
- tárgyalkotás és a hozzá kapcsolódó szakirányok szakelméleti stúdiumai 6-16 kredit;
- vizuális, művészeti ábrázolási és kommunikációs stúdiumok 30-60 kredit;
- elméleti stúdiumok (iparművészet- design- és művészettörténet- és elmélet, filozófia, társadalomtudományok, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikáció, könyvtár és információtudomány) 20-40 kredit;
- kapcsolódó társszakmák ismeretei 2-16 kredit.

8.1.2. A szakirány művészeti ágai, szakterületei, kreditaránya:

A szakirány specifikus ismeretek kreditaránya a képzés egészén belül legalább 40 kredit.

- kerámiatervezés szakirány:

kerámiatervezés és kutatás, kerámiatervezési szakelmélet, kerámiatervező szakági ismeretek és gyakorlat, külsős helyszínen (üzemekben, gyárakban, tervezőintézetekben, nemzetközi kerámiastúdiókban) végzett két hetes gyakorlati képzés,

- üvegtervezés szakirány:

üvegtervezés és kutatás, üvegtervezés szakelmélet, üvegtervező szakági ismeretek és gyakorlat, üvegtervező két hetes gyakorlati képzés,

- fémművesség szakirány:

fémművesség és kutatás, fémműves szakelmélet, fémműves szakági ismeretek és gyakorlat, fémműves két hetes gyakorlati képzés,

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

16. TELEVÍZIÓS MŰSORKÉSZÍTŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: televíziós műsorkészítő (Television Production)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: televíziós műsorkészítő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Television Production Expert

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja televíziós szakemberek képzése, akik a szerkesztői, műsorvezetői, riporteri, publicisztikai, rendezői, operatőri, vágói, gyártásvezetői ismereteik, széles körű műveltségük, fejlett kommunikációs készségeik alapján, a mozgóképek kifejező eszközeinek birtokában a műsor- és mozgóképkészítés valamennyi területén kompetensek, felkészültek a legkülönbözőbb televíziós műfajokban műsorok önálló készítésére, továbbá hiteles képernyős személyiségekké válhatnak, és eredményesen működhetnek mind a hazai, mind a nemzetközi média területein. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A televíziós műsorkészítő

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretei vannak a televíziózás történetiségéről, kritikai irodalmáról.
- Ismeri a művészeti alkotások elemzéséhez szükséges analitikus módszereket, ezek alkalmazását.
- Ismeri a televíziózás technikai megvalósításának elvárásait, a műsorok gyártásának előkészítése, lebonyolítása és utómunkája során használt technikai eszközöket.
- Széles körű ismeretei vannak a televíziózás jogi hátteréről, a televíziós szakembert munkavégzése közben megillető jogokról, a tevékenysége jogi lehetőségeiről.
- Összefüggéseiben ismeri a televíziózáshoz kapcsolódó etikai elvárásrendszert, a munkájához szükséges elengedhetetlen egyéni felelősségvállalás szempontrendszerét.
- Ismeri a műsorkészítéshez, riportokhoz szükséges előzetes tényfeltárás, tudásanyag-gyűjtés, kutatás lehetőségeit, technikai módszereit.
- Ismeri a televíziós kommunikációhoz, riportkészítéshez, műsorvezetéshez kapcsolódó beszédtechnikai elvárásokat.
- Részleteiben és teljességében ismeri a televíziózás műfaji kereteit, ugyanakkor felismeri a társművészetekkel való kapcsolódási területeket, lehetőségeket.
- Ismeri a képernyőn való szereplés külsőségeinek elvárásrendszerét, szokásrendjét, társadalmilag és szakmailag kialakult hazai és nemzetközi protokollját.
- Tisztában van a stúdiómunkához kapcsolódó tűzvédelmi és biztonságtechnikai előírásokkal, követelményekkel.

***b)* képességei**

- Képes megvalósítani televíziós műsorokat, például. interjút, riportot, magazint, hírműsort, dokumentumfilmet, tévéjátékot, tévéfilmet és egyéb televíziós alkotásokat.
- A műsorkészítés folyamatában képes kreatívan, csapatmunkában részt venni, akár beosztottként, akár

vezetőként feladatát csapattársként ellátni.

- Képes a televíziós kollégákkal és a riportalanyokkal való esetleges konfliktusok hatékony kezelésére.
- Képes a televíziózás műfajaiban elvárt gyors helyzetfelismerére, azonnali reakcióra.
- Műsorkészítés során magas szintű verbalitásról, kommunikációs- és vitakészségről, jó érveléstechnikáról tesz tanúbizonyságot.
- Riportalanyait, híranyagait, témáit kellő érzékenységgel és körültekintéssel választja meg.
- Képes a televíziós szakterületen új műfajokat és formákat teremteni, innovatív szemlélettel alkotni.
- Képes az alkotásainak létrehozását hatékonyan megszervezni, a saját műsorához aktuálisan szükséges munkatársakat humánusan és határozottan irányítani, a maga kreatív és szakmai szempontjait világosan közvetíteni.
- Képes a munkavégzését a mozgókép-készítés szakmai struktúrájának megfelelően felépíteni és bonyolítani.
- Elvégzi a televíziózás szakterületéhez tartozó produkciók alapfokú analízisét, felismeri a műfaji összefüggésrendszert, és adekvát értékelő tevékenységet folytat.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a televíziós műsorkészítéssel kapcsolatos és más ismereteinek folyamatos bővítésére.
- Munkáját felkészülten, igényességgel, precizitással, alapossággal és kitartással végzi.
- Törekszik a televíziós s műsorkészítés etikai normáinak betartására.
- Tudatosan gondolkodik az általa készített műsorok társadalmi hatásáról.
- Nyitott a televíziós műfaj stiláris újdonságaira.
- Műsorvezetés, riportkészítés során a műsor vendégeivel való kommunikációban konszenzusra törekszik.
- A televíziós műsorkészítés teljes folyamatában figyelemmel kíséri a csapattársainak munkáját, s önreflektíven a saját tevékenységét is.
- A műsorgyártáshoz szükséges technikai eszközöket kellő körültekintéssel használja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Műsorkészítés során önállóan választja ki a szükséges témát, riportalanyokat, helyszíneket.
- A műsorgyártás folyamatában felelősséget vállal az előkészítés, forgatás, felvétel és utómunka során hozott döntéseiért.
- A műsorok elkészülése után számonkéri és értékeli a vezetése alatt megvalósult műsorok munkacsoport-tagjainak munkáját.
- Külső forgatási helyszíneken felismeri a forgatás megvalósulásának lehetőségeit az adott hely vonatkozásában, alkalmazkodik a helyi előírásokhoz, elvárásokhoz.
- Riportkészítés során önállóan felismeri az alany együttműködési határait, kérdéseit ennek tudatában válogatja meg és teszi fel.
- Önállóan megítéli saját és munkatársainak tevékenységét.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a televíziós műsorkészítés általános történeti, társadalomtudományi, jogi és művészeti ismeretei 23-35 kredit;
- a televíziós műsorkészítés gyakorlati megvalósításának folyamata 90-110 kredit;
- a televíziós műsorkészítés specifikus részterületei 8-26 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább nyolc hét összefüggő szakmai gyakorlat hazai vagy külföldi, országos lefedettségű televízió csatornáknál.

17. TERVEZŐGRAFIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tervezőgrafika (Graphic Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: tervezőgrafikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése Graphic Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfólióhoz (diplomatervezési feladathoz) rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tervezőgrafikusok képzése, akik a vizuális kultúrában való jártasságuk, humán, illetve technológiai ismereteik, valamint műveltségük birtokában képesek specializált tartalmak vizuális formában történő megjelenítésére, közvetítésére, sokszorosításra, illetve reprodukcióra (print, multimédia, online felület) alkalmas minőségű produktumok létrehozására. Elsajátítják a tervtől a kész grafikai munkáig a munkafolyamatokat (kép, tipográfia, hang, mozgás), a technikai kivitelezést, az intuíció és a tudatosság ötvözését a tervezésben. Felelősséget éreznek az általános vizuális kultúra terjesztéséért, színvonalának emeléséért. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A tervezőgrafikus

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafikához kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a tervezőgrafikához kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a tervezőgrafikai területen végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas a grafikai tervezési módszertanban, érti a tervezési folyamat egyes fázisait, összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját tervezői tevékenységében.
- Magas szintű vizuális, esztétikai, és forma érzékkel rendelkezik.

- Általános ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri a szakmája vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin tervezőgrafikai problémákat azonosít, és megadott tervezési program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza, és a grafikai tervező tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Tervező munkája megalapozásához önállóan végzi az adat- és forrásgyűjtést, ezek eredetiségének meghatározását, szakmai relevanciájuk mérlegelését, elemzését, szintetizálását, kritikai kezelését.
- Tervezőtevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből, és új koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.
- Tervezőgrafikai tevékenysége során kiválasztja, és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Tervezőgrafikai tevékenysége során együttműködik saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.
- Tervezőgrafikai tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja a tervezőgrafika etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Grafikai tervező munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul a tervezőgrafika területének történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Szakmai alkotótevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.

- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Vezetett vagy önálló helyzetben a tervező, alkotó folyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető tervezői döntéseket hoz, és originális alkotást hoz létre.
- Tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.
- Saját szakmai tevékenységéért, a tervezési folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri szakmai tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- média- és vizuális stúdiumok 10-40 kredit;
- média- és gyártástechnológiai ismeretek 10-40 kredit;
- grafikai tervezési stúdiumok 30-60 kredit;
- szakelmélet 10-30 kredit;
- elméleti stúdiumok (média-, művészettörténet és- elmélet, filozófia, társadalomtudomány,
- gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek) 15-40 kredit;
- kapcsolódó társszakmai ismeretek 10-20 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

18. TEXTILTERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: textiltervezés (Textil Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: textiltervező
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése Textil Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez és a portfolióhoz (diplomatervezési feladathoz): 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja textiltervezők képzése, akik a design és a textiltervezés különböző területein képesek a textil tárgykultúra elemeinek tulajdonságait és használati jellemzőit megtervezni, valamint teljes márka és kollekciófejlesztési folyamatban alkotó módon részt venni. Szakmai felkészültségük lehetővé teszi

számukra, hogy kreatív válaszokat tudjanak adni a kultúra, a társadalom, a piacgazdaság és a környezet kihívásaira, akár önállóan, akár más szakemberekkel együttműködve. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A textiltervező

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezés főbb elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és jelenkori tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezéshez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, ezek történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
- Alapvető tájékozottsággal rendelkezik a textil- és divattervezéshez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, kreatív ipari, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
- Általános tájékozottsággal rendelkezik a saját szakterületén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
- Érti az analitikus, kreatív és intuitív gondolkodási mód működésének főbb különbségeit, folyamatát, valamint ismeri az alapvető ötlet- és koncepciófejlesztési, valamint innovációs módszereket.
- Jártas textil- és divattervezés területéhez kapcsolódó tárgykultúra szakma specifikus tervezési, alkotási módszertanában, érti a tervezési, alkotási folyamat egyes fázisait, összefüggéseit, és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.
- Magas szintű vizuális, esztétikai, és forma érzékkel rendelkezik.
- Általános ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezés szakterületén alkalmazott tradicionális (így mintatervezés, struktúratervezés), klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.
- Átlátja és érti a divat- és textiltervezés főbb területeinek meghatározóit, összefüggéseit. Tisztában van az öltözék- és kiegészítő-tervezés sajátosságaival, érti és átlátja szerkezeti összefüggéseit. Rendelkezik az öltözködési forma- és kiegészítő-tárgytervezés, a minta-, felület- és struktúradesign gyakorlati és elméleti ismereteivel.
- Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrás menedzsment alapvetéseit, főbb elemeit, alapvető működését és folyamatát.
- Behatóan ismeri a textil- és divattervezés területéhez kapcsolódó vizuális kommunikációs és prezentációs eszközöket, módszereket, csatornákat, ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezés területéthez tartozó gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és társadalmi normáiról, etikai szabályozásáról, valamint áttekintéssel bír a szakterületét érintő intézményrendszerről.

***b)* képességei**

- Rutin szakmai problémákat azonosít, és megadott tervezési, alkotói program alapján kreatív szakmai munkát végez.
- Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, feldolgozza és szakmai tevékenysége során ezeket mozgósítja.
- Tervező, alkotó munkája megalapozásához önállóan végzi az adat- és forrásgyűjtést, ezek eredetiségének meghatározását, szakmai relevanciájuk mérlegelését, elemzését, szintetizálását, kritikai kezelését.
- Tervező, alkotótevékenysége során alapvető szakmai véleményt alkot koncepciókról, folyamatokról és eredményekről, képes a kritikai gondolkodásra.
- Kreatív, intuitív és analitikus alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből és új

koncepciókat, innovatív megoldásokat fejleszt.

- Tervező, alkotótevékenysége során kiválasztja, és magas szinten alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.
- Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.
- Szakmai munkája során együttműködik a textiltervezés területe, a társszakmák és a különböző művészeti területek képviselőivel.
- Szakmai tevékenységét, koncepcióit, eredményeit érthetően, kompetensen kommunikálja vizuálisan, verbálisan és írott formában, mind szakmai körben, mind azon kívül, anyanyelvén és egy idegen nyelven, továbbá szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli.
- Rutinszerűen alkalmazza a különböző prezentációs és vizuális kommunikációs eszközöket és csatornákat.
- Betartja szakmája etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.
- Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét a szakmai keretek között történő kísérletezés és vállalkozó kedv jellemzi.
- Szakmai munkája során törekszik arra, hogy kreativitásának mozgósításával originális alkotásokat hozzon létre önállóan vagy csoport tagjaként, törekszik az innovációra.
- Kritikai megértéssel viszonyul saját szakterületének történeti és kortárs eredményeihez, gyakorlataihoz, folyamataihoz és diskurzusaihoz.
- Szakmai alkotótevékenységét minőség és értékorientált szemlélet jellemzi.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, együttműködésre és párbeszédre törekszik azok szereplőivel.
- Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
- A különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben befogadó, toleráns és empatikus.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult.
- Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.
- Vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési, alkotó folyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető tervezői, alkotói döntéseket hoz, és originális alkotást hoz létre.
- Tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.
- Saját szakmai tevékenységéért, az alkotó folyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.
- Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.
- Felismeri szakmai tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- textil- és divattervezési stúdiumok 35-55 kredit;
- kutatási és divattervezési gyakorlatok 20-40 kredit;
- művészet és design szakelmélet 10-30 kredit;
- vizuális és művészeti stúdiumok (ábrázolás és kommunikáció) 20-40 kredit;
- elméleti stúdiumok (design- és művészettörténet és elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek) 20-40 kredit;
- kapcsolódó társszakmák ismeretei 2-15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3.A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

XIII. MŰVÉSZETKÖZVETÍTÉS KÉPZÉSI TERÜLET

1. DRÁMAINSTRUKTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: drámainstruktor (Drama Instruction)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: drámainstruktor
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Drama Instructor

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja drámainstruktorok képzése, akik művészeti intézményekben, a közművelődésben és a közösségi élet színterein képesek dramatikus tevékenységet, illetve színházi munkaformákat is magukban foglaló művészetközvetítő események tervezésére, szervezésére és lebonyolítására. Az alapképzési szakon végzettek kellő mélységű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek a drámapedagógia és a színházi nevelés terén az ilyen jellegű programok önállóan vagy csoportos közreműködőként történő megvalósításához. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A drámainstuktor
***a)* tudása**
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a dráma és a színház főbb elméleteiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a színházi produkciós folyamatok alapelveiről és működési mechanizmusairól.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a színházi alkotófolyamat kifejezőeszközeiről, eligazodik a mozgás, a zene és a vizualitás tárgyköreiben.
- Ismeri a színházi és pedagógiai intézményrendszer elemeit és azok sajátosságait.
- Ismeri a kulturális szolgáltatói piac felépítését és jellegzetességeit, jártas a művészeti élet

viszonyrendszerében.

- Ismeri a művészetközvetítés különböző közegekben alkalmazható stratégiáit, módszereit, azok kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait.
- Ismeri az informális tanulási folyamatok jellemzőit, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciákat, valamint az ezek fejlődését támogató eljárásokat.
- Ismeri a drámapedagógiai és színházi nevelési tevékenységek alapjául szolgáló formákat, eljárásokat, technikákat, valamint alkalmazásuk feltételeit.

***b)* képességei**

- Képes drámai és színházi ismereteire támaszkodva tudatos és kreatív művészetközvetítői munkát végezni, alapszintű szakmai problémákat azonosítani és megoldani.
- Képes felmérni, meghatározni és kommunikálni művészetközvetítői munkájának jogi, gazdasági hátterét és erőforrás-szükségleteit.
- Képes egyszerű színjátékos formák létrehozására mozgásos, zenei és vizuális elemek integrálásával.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni tudását a színházi és pedagógiai intézményrendszer által kínált különböző keretek között is.
- Képes érzékenyen azonosítani szűkebb és tágabb környezetének társadalmi problémáit, azokat alkotó módon ragadja meg, és a célközönség bevonásával dolgozza fel.
- Hatékonyan tudja hasznosítani a művészetközvetítői tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.
- Színházi nevelési tevékenysége során képes más művészeti ágak szereplőivel hatékonyan együttműködni.
- Képes a drámapedagógia és a színházi nevelés eszköztárára építve a rábízottak személyiségéhez, előzetes tapasztalataihoz, kompetenciáihoz és igényeihez illeszkedő tanulási és nevelési cél kijelölésére, az ennek elérését támogató tanulási környezet megteremtésére, alkotói és tanulásszervezési eljárások kiválasztására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre drámapedagógiai és színházi nevelési programokat, vagy részt vegyen közös produkciók létrehozásában.
- Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, a művészetközvetítés kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeire a formális és informális oktatási területeken egyaránt.
- Kritikai megértéssel viszonyul a dráma és a színház történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint előadói gyakorlataihoz.
- Nyitott más művészeti ágak és szakterületek felé, a közérthető és hiteles kommunikáción alapuló együttműködésre törekszik azok szereplőivel.
- Törekszik arra, hogy aktív részese legyen a kulturális gazdaságnak.
- Tudatosan gondolkodik színházi és pedagógiai tevékenységének társadalmi vonatkozásairól.
- Tevékenységeinek előkészítésében és megvalósításában a környezet- és egészségtudatosság jellemzi.
- Színházi nevelési munkája során fontos számára az esélyteremtés és a méltányosság elvének érvényesítése.
- Törekszik a színházi és pedagógiai szerepvállalással járó etikai normák betartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Hivatásának tekinti a művészeti alkotások széleskörű hozzáférhetőségének biztosítását, a közvetítő intézmények közösségi funkciójának erősítését, valamint az egyéni és csoportos önkifejezés fejlesztését.
- Tudatában van a kultúra társadalomformáló erejének, ezért felelősen és kritikai szemlélettel viszonyul a jelen változásaihoz.
- Felelősséget vállal a színházi és pedagógiai folyamatok tervezése, szervezése és lebonyolítása során hozott döntéseiért.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját, illetve az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Saját művészetközvetítői elképzelésekkel rendelkezik, amelyek megvalósításában kezdeményező szerepet játszik.

- Felismeri az általa végzett színházi és pedagógiai tevékenység közösségi és társadalmi hatásait.
- Felelősséget érez azért, hogy a közreműködésével vagy vezetésével megvalósuló tevékenységek során érvényesüljenek a környezet- és egészségtudatosság szempontjai.
- Készen áll a tevékenységét támogató erőforrások folytonos keresésére és felhasználására.
- Igénye van saját tevékenységének elemzésére és értékelésére, nyitott az eredmények és a körülmények figyelembe vételével a folyamatok módosítására.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- színházelmélet, dramaturgia, előadás-elemzés 20-30 kredit;
- színház- és drámatörténet 8-12 kredit;
- művészetközvetítés és kommunikáció 8-12 kredit;
- színházi és kulturális szervezés 20-30 kredit;
- drámapedagógia és színházi nevelés: 60-90 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább hat hét időtartamot elérő, külső szakmai helyen (színház, közművelődési intézmény, színházi nevelési műhely) szervezett, konzultációval kísért alkotói gyakorlat.

2. KÉPALKOTÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: képalkotás (Visual Representation)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- választható szakirányok: képalkotás, mozgóképkultúra-és média
- szakképzettség:
  - képalkotás alapszakos festő, grafikus
  - mozgóképkultúra- és médiaszakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - Visual Representation Artist
  - Film and Media Specialist

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 110 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 210

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek egyrészt a tradicionális és kortárs képalkotás, képalakítás terén, másrészt a képírás (elektronikus képalkotás), mozgóképkultúra és média világában. Szemléletmódjuk biztos alapokat nyújt a hagyományos és digitális vizuális világban való tájékozódáshoz, beleértve a képalkotás tradicionális vagy mozgóképes, multimédiás és interaktív megnyilvánulásait is a hétköznapi és művészeti területen. Alkalmasak a vizuális nyelvben rejlő kifejezési lehetőségek tanulmányozására, és azok autonóm módon történő felhasználására. Felkészültségük alapján kellő mélységű elméleti ismerettel és alkotói gyakorlati készséggel rendelkeznek szakmai munkához, gyakorlatvezetéshez. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A képalkotás alapszakos festő, grafikus

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a festészet, a grafika területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a festészet, a grafika elméleteiről, történetéről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Ismeri a festészet, a grafika területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit.
- Tájékozott a festészet, a grafika területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Ismeri a területhez kapcsolódó kommunikációs feladatok megoldási lehetőségeit, az új termékek prototípusainak létrehozási folyamatát, az ismeretszerzés módjait, a fontosabb tervezői információbázisokat és információszerzési forrásokat.
- Ismeri a felhasználói, kulturális, társadalmi, technológiai és gazdasági szempontok tervezésbe való integrálásának módozatait.
- Ismeri a festészet, a grafika területén használt alapanyagokat és azok egészségre gyakorolt hatását.

***b)* képességei**

- Képes a festészet, a grafika területén kifejtett alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára.
- Képes a festészet, a grafika területén kifejtett gyakorlat során rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Az alkotói gyakorlat során az alkalmazott műfajok esetén képes csapatmunkában a közös alkotási folyamat megszervezésére és kivitelezésére.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a festészettel, grafikával kapcsolatos tudásanyag elemzésére, feldolgozására és gyakorlatának továbbadására.
- Magas szintű technikai tudással rendelkezik művészi elképzeléseinek megvalósításához a festészet, a grafika területén.
- Képes az adaptív gondolkodás alkalmazására, új ismeretek folyamatos befogadására, feldolgozására és szintézisére.
- Képes a festészet, a grafika kommunikációs technikái és tervezési módszerei magas szintű alkalmazására.
- A festészet, a grafika területén használt anyagokon belül meg tudja különböztetni az egészséges és egészségre káros alapanyagokat.

***c)* attitűdje**

- Kritikai megértéssel viszonyul a festészet, a grafika területén lévő klasszikus és kortárs alkotásokhoz.
- Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre a festészet, a grafika területén.
- A vizuális eszközöket kreatívan használja a festészet, a grafika területén.
- Törekszik csapatmunkában a különböző projektek megvalósításához szükséges társadalmi,

technológiai, gazdasági és kulturális területek szakembereivel való párbeszédre és együttműködésre.

- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a festészet, a grafika területén kritikai hozzáállást érvényesíteni.
- Önmaga és mások számára is fontosnak érzi egészségtudatos anyagválasztási ismereteit a festészet, a grafika területén.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre alkotásokat a festészet, a grafika területén, vagy részt vegyen közös művészeti produkciók létrehozásában.
- Szakmai orientációja kialakult a festészet, a grafika területén.
- Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg a festészet, a grafika területén.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt a festészeti, grafikai projektek kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri a festészet, a grafika területén végzett tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Hitelesen közvetíti a festészet, a grafika társadalmi értékeit.
- Önállóan és egészségtudatos szempontok alapján dönt az anyag- és technológia választásról a festészet, a grafika területén.

7.1.2. A mozgóképkultúra- és médiaszakember

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a mozgókép és a média területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a mozgókép és a média elméleteiről, történetéről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Ismeri a mozgókép és a média területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit.
- Tájékozott a mozgókép és a média területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Ismeri a területhez kapcsolódó kommunikációs feladatok megoldási lehetőségeit, az ismeretszerzés módjait, a fontosabb információbázisokat és információszerzési forrásokat.
- Ismeri a felhasználói, kulturális, társadalmi, technológiai és gazdasági szempontok tervezésbe való integrálásának módozatait.

***b)* képességei**

- Képes a mozgókép és a média területén lévő alkotói gyakorlat során tudatos és kreatív munkára.
- Képes a mozgókép és a média területén lévő gyakorlat során rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Az alkotói gyakorlat során képes csapatmunkában a közös alkotási folyamat megszervezésére és kivitelezésére.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a mozgókép és a média területén lévő tudásanyag analízisére, feldolgozására és gyakorlatának továbbadására.
- Magas szintű technikai tudással rendelkezik művészi elképzeléseinek megvalósításához a mozgókép és a média területén.
- Képes adaptív gondolkodásra, új ismeretek folyamatos befogadására, feldolgozására és szintézisére.
- Képes tevékenységének környezet- és egészségtudatos megszervezésére, a környezet- és egészségtudatos munkavégzésre, a stressz- és konfliktushelyzetek kezelésére.

***c)* attitűdje**

- Kritikai megértéssel viszonyul a mozgókép és a média területén klasszikus és kortárs alkotásokhoz.
- Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre a mozgókép és a média területén.
- A vizuális eszközöket kreatívan használja a mozgókép és a média területén.
- Törekszik csapatmunkában a különböző projektek megvalósításához szükséges társadalmi, technológiai, gazdasági és kulturális területek szakembereivel való párbeszédre és együttműködésre.

- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a mozgókép és a média területén kritikai hozzáállást érvényesíteni.
- Betartja szakmája etikai normáit.
- Fontos számára a kiegyensúlyozott együttműködés másokkal, továbbá tevékenységének körülményeihez alkalmazkodó életmód keretében a fizikai és szellemi erőnlét fenntartása.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Törekszik arra, hogy önállóan hozzon létre alkotásokat a mozgókép és a média területén, vagy részt vegyen közös művészeti produkciók létrehozásában.
- Szakmai orientációja kialakult a mozgókép és a média területén.
- Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg a mozgókép és a média területén.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt a mozgókép és a média területén lévő projektek kialakításában vagy formálásában.
- Felismeri a mozgókép és a média területén végzett tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Hitelesen közvetíti a mozgókép és a média társadalmi értékeit.
- A szakma normáinak elfogadására és képviseletére törekszik minden fórumon.
- Törekszik arra, hogy a csapatmunka környezet- és egészségtudatos legyen, a légkör kiegyensúlyozott, stressztől és konfliktusoktól mentes.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;

a) képalkotás alapszakos festő, grafikus szakirányon továbbá:
- a képalkotás szakelmélete 9-15 kredit;
- festő, grafikus és művészeti alapismeretek 9-15 kredit;
- festő, grafikus alkotói alapismeretek 80-114 kredit;

b) mozgóképkultúra- és médiaszakember szakirányon továbbá:
- a képalkotás szakelmélete 9-15 kredit;
- mozgóképes és művészeti alapismeretek 9-15 kredit;
- mozgóképes alkotói alapismeretek 80-114 kredit.

8.1.2. A szakirány szakterületei és kreditaránya:

a) képalkotás alapszakos festő, grafikus szakirányon:
- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- a képalkotás szakelmélete 9-15 kredit;
- festő, grafikus és művészeti alapismeretek 9-15 kredit;
- festő, grafikus alkotói alapismeretek 80-114 kredit;

b) mozgóképkultúra- és médiaszakember szakirányon:
- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- a képalkotás szakelmélete 9-15 kredit;
- mozgóképes és művészeti alapismeretek 9-15 kredit;
- mozgóképes alkotói alapismeretek 80-114 kredit.

Az alkotóképesség fejlesztése a folyamatos művészeti gyakorlatok révén történik.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbateremben, műteremben, mesterségteremben, szaktanteremben, stúdióban, laborban szervezett, konzultációval kísért művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

3. KÖRNYEZETKULTÚRA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: környezetkultúra (Environmental Design)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: környezettervező szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Designer

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja környezettervező szakemberek képzése, akik képesek terek és tárgyak célszerű és formailag igényes kialakítására. Felelős magatartásuk, alkotói, tervezői képességeik, szakmai ismereteik képessé teszik őket emberi-környezeti problémák megoldására, terek és tárgyak egységes építészeti szemléletű felfogására, műalkotások bemutatására, valamint a mindezekben rejlő értékek közvetítésére. Történeti, társadalmi, művészeti, környezetfilozófiai és műszaki ismereteik alapján létrehozott tárgyak, terek és környezetek a felhasználók számára élhetőkké és használhatókká válnak. Felkészültségük alapján kellő mélységű elméleti ismerettel és alkotói gyakorlati készséggel rendelkeznek a környezetkultúra területén való szakmai munkához, gyakorlatvezetéshez. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A környezettervező szakember

***a)* tudása**
- Tisztában van a társadalom, ember, környezet, tér és tárgy viszonyával, és ezek egymásra hatásával.
- Ismeri a környezetkultúra főbb elméleteit, területeit, alapelveit.
- Tájékozott stíluskorszakokról, irányzatokról, a környezet társadalmi igény szerinti változásairól.
- Ismeri a tér- és tárgyalkotás módszertanát, ami kiterjed a téralakításra, tárgyformálásra, felületképzésre és a tárgy jelentésének megfogalmazására.
- Ismeri a látszati és műszaki ábrázolás formáit, alkalmazni tudja gondolatai és szakmai elképzeléseinek megjelenítésére.
- Rendelkezik a munkájához kapcsolódó alapvető gazdasági, jogi és műszaki ismeretekkel.
- A tér- és tárgyalkotás terén megszerzett elméleti és gyakorlati tudását magas szinten közvetíti.

***b)* képességei**
- Képes a társadalom, ember, környezet és tér viszonyát szakmai szempontok alapján elemezni és ezek

egymásra való hatását vizsgálni.

- Képes tervező, konstruáló és elemző készségét magas szintre fejleszteni.
- Képes az adott helyzetet a feladatnak megfelelően a társadalmi, környezeti igényeket kielégítve és előremutatóan elemezni, megfogalmazni.
- Képes a piacon fellelhető anyagok és technológiák közül kiválasztani azokat, melyek környezet- és egészségtudatos, fenntartható megoldásokat eredményeznek.
- Képes a környezeti, téri, formai problémák felismerésére és azok kreatív megoldására.
- Képes a környezetkultúrával kapcsolatos etikai normákat alkalmazni.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a más szakmákkal való együttműködésre építész, urbanista, illetve más műszaki területeken is, együttműködésre és közérthető kommunikációra törekszik a társterületek szereplőivel.
- Hozzáállása szociálisan érzékeny, környezettudatos és elhivatott, mindez a szakmagyakorlás alapkövetelménye is.
- Nyitottsága, szakmai érdeklődése új ismeretek, módszerek, megvalósítási lehetőségek megszerzésére, vagyis a tanulásra, fejlődésre sarkallja.
- Kitartása alkalmassá teszi a környezet alakítás területén rutin feladatok megoldására is.
- Képes a környezetkultúra területén kritikai hozzáállást érvényesíteni.
- Szakmai tudását képes önállóan vagy iskolai keretben továbbfejleszteni annak érdekében, hogy mindig meg tudjon felelni az aktuális társadalmi, környezeti kihívásoknak.
- Fontos számára, hogy környezet- és egészségtudatos szempontok is érvényesüljenek az épített terek kialakításában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A környezetkultúra területén önálló, határozott szakmai identitást alakít ki.
- Egyéniségére jellemző környezettervezői stílust épít fel.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt környezetkultúrával kapcsolatos projektek kialakításában, ezeket kreatívan formálja.
- Felismeri környezetalakító tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- A környezetkultúrával kapcsolatos szakmai normák elfogadására és képviseletére törekszik minden fórumon.
- Szakmai felelősséget érez azért, hogy az épített terek kialakításában környezet- és egészségtudatos szempontok is érvényesüljenek.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- a környezetkultúra szakelmélete 9-15 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- tér- és tárgyalkotó alapismeretek 20-40 kredit;
- környezetkultúra téralakítási és formaképzési (specializációs) szakismeretek 60-98 kredit.

A képzésben belső és külső tér és tárgyalkotási szakismeret gyakorlathoz kötve szerezhető meg.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a környezetkultúra területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül legalább 60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbateremben,

műteremben, mesterségteremben, szaktanteremben, stúdióban, laborban szervezett, konzultációval kísért művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

4. KÉZMŰVES TÁRGYKULTÚRA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: kézműves tárgykultúra (Craftsmanship)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: kézműves tárgykultúra szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Craftsman Artist

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 215

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kézműves szakemberek képzése, akik alkalmasak a kézművesség területén megszerzett gyakorlati és elméleti ismereteik kreatív alkalmazására, kézművesként műhely, vállalkozás működtetésére. Kellő mélységű elméleti ismerettel, gyakorlati készséggel és manuális szakmai tudással rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kézműves tárgykultúra szakember

***a)* tudása**
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a választott kézműves alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról.
- Ismeri a kézműves terület főbb elméleteit, alapelveit, tájékozott stíluskorszakairól, irányzatairól, fontosabb alkotásairól.
- Ismeri a választott kézműves specializáció alkotói tevékenységének alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit.
- Tájékozott a kézműves területen végzendő minta, felület és forma kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kézművesség egyes területeiről és ezek kapcsolódási pontjairól más művészeti ágakkal, más szakterületekkel.
- Ismeretekkel rendelkezik a kézműves terület szakmaként, illetve a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről.
- Tisztában van a kézműves területre vonatkozó etikai szabályokkal, szerzői joggal.
- Ismeri azokat a természetes alapanyagokat, melyeket a kézművesség tradicionálisan használ, valamint azokat az innovatív anyagokat, melyeket tárgyalkotása során munkájába beépíteni tud.

***b)* képességei**
- A választott kézműves tevékenység alkotói gyakorlata során képes tudatos és kreatív munkára.

- A választott kézműves tevékenység során képes rutin szakmai problémák azonosítására és megoldására.
- Képes kézműves alkotói egyéniségét munkáiban érvényesíteni.
- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes az általa választott kézműves tudásanyag analízisére, feldolgozására, kezelésére.
- Magas szintű technikai tudással rendelkezik kézműves művészi elképzeléseinek önálló vagy csoportban történő megvalósításához.
- Képes kreatívan megújítani kézműves tevékenysége technikai ismereteit.
- Hatékonyan és kreatívan képes használni és továbbadni kézműves tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni, és továbbadni manuális és elméleti tudását különböző intézményes keretek között is.
- A munkájához használt anyagokon belül meg tudja különböztetni az egészséges és egészségre káros alapanyagokat.

***c)* attitűdje**

- Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre a kézművesség területén.
- Kritikai megértéssel viszonyul kézműves művészeti ágának történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint előadói gyakorlataihoz.
- Törekszik kézműves készségei fejlesztésére.
- Törekszik arra, hogy kézműves művészeti tevékenysége során más művészeti ágak szereplőivel hatékonyan együttműködjön.
- Önmaga és mások számára is fontosnak érzi egészségtudatos anyagválasztási ismereteit.
- A kézművesség területén szakmája etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kézműves területen kialakult.
- Saját kézműves indíttatású művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan valósít meg.
- Önállóan hoz létre kézműves alkotásokat, vesz részt közös művészeti produkciók létrehozásában.
- Felismeri kézműves tevékenységének közösségi és társadalmi hatásait.
- Tudatosan és felelősséggel gondolkodik kézműves munkájának társadalmi vonatkozásairól.
- Önállóan és egészségtudatos szempontok alapján dönt az anyag- és technológia választásról.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- a kézműves tárgykultúra szakelmélete 9-15 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- kézműves és művészeti alapismeretek 20-40 kredit;
- kézműves alkotói ismeretek és a választott kézműves műfaj (specializáció) releváns szakmai ismeretei: 60-98 kredit.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által biztosított, a műhelyháttérrel rendelkező kézműves lehetőségek keretei között megszerezhető, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül legalább 60 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbateremben, műteremben, mesterségteremben, szaktanteremben, stúdióban, laborban szervezett, konzultációval kísért

művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

5. ZENEKULTÚRA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: zenekultúra (Music Culture)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: zenekultúra szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Music Culture Expert

3. Képzési terület: művészetközvetítés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat (diplomamunka) készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan zenei szakemberek képzése, akik elméleti és gyakorlati ismereteik, a kulturális, művészeti intézményrendszerről szerzett tudásuk birtokában jó ízléssel és alkotó döntési készséggel képesek zenei művészetközvetítői - szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű - feladataik ellátására az európai térség kulturális, művészeti intézményeiben. A képzés során a hallgatók kellő jártasságra tesznek szert a magyar zenei élet és az európai országok zenei életének megismerésében. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A zenekultúra szakember

***a)* tudása**

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a zenekultúra szakterületének alapját jelentő folyamatokról és koncepciókról: a művészetközvetítés területén végzett zenei szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű tevékenységekről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterülete főbb elméleti alapelveiről: a zenetörténeti stíluskorszakokról és irányzatokról, a fontosabb zenei műfajokról és alkotásokról, valamint az egyes stíluskorszakok zeneelméleti (elsősorban harmóniai és formai) jellegzetességeiről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik - a zenei készségfejlesztésről, valamint a zenei interpretációs gyakorlatról szerzett tudása révén - a zenekultúra területén végzett gyakorlati jellegű tevékenységekről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik - zenei (ezen belül zenetörténeti és művészettörténeti) tanulmányai eredményeként - a zene és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról.
- Ismeretekkel rendelkezik a kórusélet szervezőmunkáját segítő tevékenységekről, a kórusvezénylés technikájáról és zenei tartalmáról, valamint a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikáról és repertoárról.
- Ismeretekkel rendelkezik a hangszeres zenei alkotó- és előadó-művészetet segítő tevékenységekről.
- Ismeretekkel rendelkezik a zenekultúra szakterületén végzett tevékenységeknek a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről.
- Rendelkezik a zenei élethez kapcsolódó szervezési és a kulturális ismeretterjesztési tudással.

- Tájékozott a zenekultúra területén végzendő kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.
- Tisztában van a zenekultúra területén végzett valamennyi tevékenységre vonatkozó etikai szabályokkal, a szerzői joggal.
- Ismeri a zenei információs rendszer intézményeit, valamint az európai térség zenei életét.

***b)* képességei**

- Képes a zenekultúra ismereteinek közvetítése során tudatos és kreatív munkára a különféle zenei és kulturális intézményekben.
- Képes a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazni zenei (ezen belül zeneelméleti, zenetörténeti, készségfejlesztési, interpretációs és zenei szervezői) tudását különböző intézményes keretek között is.
- A zenei alkotásokról szerzett átfogó zenetörténeti ismeretei alapján képes a zenei és kulturális területen végzett feladatai magas szintű ellátására.
- Képes a megszerzett elméleti tudásanyag annak alapján történő kezelésére, hogy az - a szerkesztői és szervező jellegű tevékenység során - elképzelései megvalósításában magas szinten legyen hasznosítható.
- A zenei készségfejlesztésről, valamint a zenei interpretációs gyakorlatról szerzett tudása révén képes a zenekultúra területén végzett gyakorlati (irányító, lebonyolító) jellegű tevékenységek magas szintű kivitelezésére.
- Hatékonyan képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat a zenekultúra közvetítése érdekében.
- Képes alkalmazni a zenekultúra területén végzett szervező, irányító, szerkesztő és lebonyolító jellegű tevékenységre vonatkozó etikai normákat.
- Képes a zenekultúra ismereteinek közvetítése során az egészségtudatos szemlélet kialakítására, megerősítésére.

***c)* attitűdje**

- Kellő szakmai tudása révén értően viszonyul a különböző zenetörténeti korszakokban keletkezett alkotásokhoz.
- Nyitott az új zenei ismeretekre, módszerekre, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségekre.
- Nyitottan és kommunikatívan vesz részt a zenei és más, művészetközvetítő jellegű projektek kialakításában.
- Kritikai hozzáállást érvényesít a zenekultúra területéhez tartozó szakmai kérdésekben.
- Kritikai megértéssel viszonyul a kortárs kompozíciókhoz, segíti bemutatási, megjelentetési lehetőségeiket.
- Tudatosan gondolkodik a zenekultúra területére vonatkozó valamennyi tevékenység társadalmi és közösségi vonatkozásairól.
- Törekszik arra, hogy zenei és kulturális ismereteire támaszkodva más művészeti ágak szereplőivel, valamint más kulturális és gazdasági területek szakembereivel hatékonyan együttműködjön.
- Törekszik arra, hogy részt vegyen önálló vagy közös zenei produkciókban, azok szervezésében, lebonyolításában.
- Törekszik zenei, kulturális és művészetközvetítői ismeretei folyamatos megújítására.
- Törekszik a zenekultúra területén végzett tevékenységekre vonatkozó etikai normák betartására.
- Fontos számára a zenekultúrához kapcsolódó tevékenységekben az egészségtudatos szemlélet kialakítása, megerősítése.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai orientációja kialakult: olyan zeneelméleti ismeretekkel, gyakorlati zenei készségekkel rendelkezik, melyek révén közreműködhet közösségi és egyéni zenei események, produkciók létrejöttében, illetve annak elősegítésében.
- A zenekultúra területén végzett (szervező, irányító, szerkesztői és lebonyolító) tevékenységekre vonatkozóan önálló koncepciót alkot, mely által a zene közösségformáló értékeit hitelesen közvetíti.
- Felismeri művészetközvetítői tevékenységének, valamint a zenélés közösségformáló erejének társadalmi hatásait.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a zenekultúra területén végzett tevékenységek társadalmi szerepét,

értékeit.

- Multikulturális megközelítésmód kialakításával kreatívan vesz részt a zenei és egyéb, kulturális jellegű projektekben.
- A zenekultúra területén végzett tevékenységek szakmai (elméleti és gyakorlati) értékrendszerében való jártassága révén zenei, kulturális és művészetközvetítői ismereteit magas szakmai szinten adja tovább.
- Szakmai felelősséget érez azért, hogy a zeneoktatásban a zenekultúra etikai normái érvényesüljenek.
- Hozzájárul elsősorban a zenei munkaképesség-gondozás ismerete révén a zenekultúrához kapcsolódó tevékenységekben az egészségtudatos szemlélet kialakításához, megerősítéséhez.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészetközvetítés általános elmélete 20-30 kredit;
- a zenekultúra szakelmélete 9-15 kredit;
- művészetközvetítő és kommunikációs ismeretek 9-15 kredit;
- zenei és társművészeti alapismeretek 20-40 kredit;
- zenei előadói (specializációs) és zeneelméleti jellegű alapismeretek 50-108 kredit.

8.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a zenei területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül legalább 50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai, alkotói gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, külső helyen, belső próbateremben, szaktanteremben, stúdióban szervezett, konzultációval kísért művészeti gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 3 kredit.

4. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

A MESTERKÉPZÉSI (OSZTOTT ÉS OSZTATLAN) SZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

I. AGRÁR KÉPZÉSI TERÜLET

1. ÁLLATORVOSI OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: állatorvosi (Veterinary Medicine)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles állatorvos doktor
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Veterinary Surgeon

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 11 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 330 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 30 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 641

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja állatorvosok képzése, akik ismerik és képesek használni az állatorvos-tudomány és gyakorlat legújabb eredményeit, tájékozottak a szakma műveléséhez szükséges szak- és társtudományokban. Képesek az állatbetegségek felismerésére, megelőzésére, az állatok gyógykezelésére, a járványvédelmi feladatok ellátására, továbbá az élelmiszerek ellenőrzésére, az élelmiszerlánc-biztonság megteremtésére. Eredményesen vesznek részt az állat-környezetvédelem és természetvédelem, valamint a hal- és vadgazdálkodás feladatainak az ellátásában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az állatorvos doktor

***a)* tudása**

Részletesen ismeri és érti az állatorvos-tudományban és az ezzel rokon természettudományi területeken lejátszódó folyamatokat, valamint az ezek közti fontosabb összefüggéseket.

Mélyrehatóan és naprakészen ismeri a legfontosabb állatbetegségeket, különösen a fertőző és az állatról emberre terjedő betegségeket, és ezek megelőzésének a lehetőségeit.

Naprakészen ismeri az állatorvoslásban használatos gyógyszereket.

Rendelkezik olyan alapvető vizsgálati módszerek ismeretével, amelyek a beteg állatok alapellátásához szükségesek.

Mélyrehatóan ismeri az állatok vizsgálatára és kezelésére szolgáló, valamint a szakterületével kapcsolatos kutatásokban használatos legfontosabb eszközöket és gépeket.

Részletesen ismeri az állatorvos-tudománnyal, az élelmiszerlánc-biztonsággal, az állatvédelemmel, valamint a természetvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, továbbá rendelkezik élelmiszer-minőségi és természetvédelmi alapismeretekkel.

Elegendő ismeretekkel rendelkezik arról, hogy az állatok jólétét kedvezőtlenül befolyásoló tartási, takarmányozási körülmények, valamint a különféle kórokozók okozta fertőzések milyen állategészségügyi, gazdasági és élelmiszerlánc-biztonsági következményekkel járnak.

Ismeri és érti a szakterülete speciális szókincsét magyar és legalább egy idegen nyelven, továbbá a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

Képes önálló állatorvosi gyógyító tevékenység végzésére.

Képes élelmiszerlánc-biztonsággal összefüggő egyéb területeken, valamint az állattenyésztésben és az állatvédelemben az állategészségüggyel összefüggő szakigazgatási feladatok ellátására.

Képes kutatásokat végezni az állategészségügy, az élelmiszerlánc-biztonság és az ezekkel kapcsolatos természettudományok területén.

Rendelkezik azzal a képességgel, hogy az állattartó üzemek és az egyéni állattartók részére a termelés gazdaságosságával, valamint az állatok egészségének a megőrzésével kapcsolatban szakmailag megalapozott véleményt adjon.

Képes a szakmai tevékenységével összefüggő jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Képes a közegészségügyi hatóságokkal hatékonyan együttműködni a zoonózisok elleni védekezésben.

Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú megközelítésére, valamint a megoldásukhoz szükséges okok feltárására és megfogalmazására.

Rendszeresen vesz részt szakmai továbbképzésen, nyomon követni az állategészségüggyel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat.

Képes szakterületén magyarul és legalább egy idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

Munkája során alkalmas az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, szakmai követelményeket, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Nyitott és fogékony azoknak a korszerű és innovatív eljárásoknak a megismerésére és gyakorlati alkalmazására, amelyek a munkája során felmerült problémák felismeréséhez és megoldásához szükségesek.

Elkötelezett az állat- és környezetvédelem, valamint a fenntartható agrárgazdaság iránt.

Önmagával szemben is kritikus és igényes, munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja munkatársaitól, beosztottjaitól is.

A gyógyítás és a tudományos kutatás etikai szabályainak betartása fontos számára.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Kezdeményező és aktív szerepet vállal a mezőgazdaság és az élelmiszertermelés más területein dolgozó szakemberekkel kialakítandó együttműködés érdekében.

Kezdeményező és aktív módon bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, másokkal együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A megszerzett tudásának a birtokában alkotó módon, felelősséggel vesz részt az agrárgazdaság állattenyésztési ágának a fejlesztésében.

Az állategészségügy etikai követelményeinek a mindenkori betartásával, felelősséggel végzi az állatok alapellátását és ad szakmai tanácsokat az állatok tulajdonosainak.

Önállóan, szakmai felelősségtudattal választja ki a leghatékonyabb és gazdaságilag legkedvezőbb gyógykezelési, valamint a betegségek megelőzését szolgáló beavatkozásokat.

Önállóan képes döntéseket hozni és szükség esetén segítséget kérni más szakemberektől, ha az állatok, illetve az emberek egészségét veszélyeztető fertőző állatbetegségek jelentkeznek.

Beosztott munkatársai iránt, szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők szakmai ismereteit.

Munkája során folyamatosan felelősséget érez az emberek, az állatok egészségének és a természeti környezetnek a védelme iránt.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó ismeretkörök (fizika, kémia, állatélettan, növényélettan, biomatematika) 10-20 kredit;

állatorvos-tudományi tudományágak, szakterületek 230-240 kredit, az alábbiak szerint:

alaptudományok: anatómia (beleértve a szövettant és az embriológiát), fiziológia, biokémia, genetika, gyógyszertan, toxikológia, mikrobiológia, immunológia, járványtan, szakmai etika;

klinikai tudományok: szülészet, patológia (beleértve a patológiai anatómiát is), parazitológia, belgyógyászat és sebészet (beleértve az aneszteziológiát és a radiológiát), szülészet és szaporodásbiológia, állatorvosi jog és igazságügyi állatorvostan;

állattartás: állattartás, takarmányozástan, agronómia, agrárgazdaságtan, állattenyésztés, állatorvosi higiénia, állatetológia és -védelem;

élelmiszerhigiénia: állati takarmányok vagy élelmiszerek vizsgálata és ellenőrzése, élelmiszerhigiénia, gyakorlati munka (beleértve a vágóhidakon és az élelmiszer-feldolgozó helyeken végzett gyakorlati

munkát).

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat haszonállattartó-telepi, lógyógyászati, kisállat klinikai, élelmiszerhigiéniai, állategészségügyi igazgatási, valamint járványtani és diagnosztikai gyakorlat.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak kizárólag nappali képzés formájában indítható.

2. AGRÁRMÉRNÖKI OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: agrármérnöki (Agricultural Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles agrármérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 18 kredit
intézményen kívüli gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit
a szabadon választható tárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 620

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja agrármérnökök képzése, akik a szakmai, társadalmi, közösségi elvárásoknak sokoldalúan képesek megfelelni, a gyakorlati és elméleti tudás interdiszciplináris módon megvalósul személyükben. Az agrártudományok területén szükséges természettudományi, műszaki, társadalomtudományi és gazdasági alap- és alapozó ismereteket, valamint az ezekre épülő mezőgazdasági szakmai ismereteket képesek szintetizálni és az agrárszakmában jelentkező feladatok megoldása során alkalmazni. A tervezési és szervezési feladatokat magas szinten tudják ellátni. Alkalmasak a tudományos munka végzésére, szakirányú továbbképzésbe történő bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az agrármérnök

***a)* tudása**

Biztos tudással rendelkezik az agrártudomány és az agrártudománnyal rokon természettudományi területeken is, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit, az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, a

minőségbiztonsági követelményeket.

Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás természettudományi és műszaki feltételrendszerét), a köztük lévő összefüggéseket.

Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.

Ismeri a fenntartható mezőgazdasági tevékenység, az élelmiszer-termelés valamint az élelmiszerlánc-biztonság alapelveit.

Ismeri az ökoszisztémák működését, a mezőgazdasági termelés hatásait a természetes ökoszisztémákra.

Ismeri a mezőgazdasági tevékenység víz-, környezet-, és energetikai-gazdálkodási vonatkozásait.

Ismeri a zárlati (karantén) és egyéb nem-honos károsítók jelentette növény-egészségügyi kockázatokat, valamint a behurcolásuk és terjedésük megakadályozására szolgáló növény-egészségügyi ellenőrzési rendszer felépítését és működtetésének nemzetközi, európai uniós és hazai szervezeti kereteit és jogi szabályozását.

Ismeri a gazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát.

Részletesen ismeri az agrárágazat működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékmegtartó és -fejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait.

Az agrárágazat és a vele szorosan összefüggő területek (közgazdasági, jogi, stb.) részletes ismeretének birtokában felismeri a gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.

Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét, hagyományait.

Széleskörű általános műveltséggel, társadalom- és agrártörténeti ismeretekkel rendelkezik.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - az agrárágazat tevékenységrendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Birtokában van a szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság egészében alkalmazható korszerű döntéselőkészítési, problémamegoldási, vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

Ismeri a vezetési funkciók különböző szintjeit, értékelésének módszereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat.

Ismeri a team és projektmunka sajátosságait.

Ismeri szakterületének kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Van rálátása az Európai Uniónak, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra.

Választott kutatási szakterületén ismeri a hazai és nemzetközi szakirodalmat.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti szakterülete speciális szókincsét, magyar és legalább egy idegen nyelven egyaránt.

***b)* képességei**

Képes az agrárágazati szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására, annak fenntartható megoldására.

Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

A gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság összefüggéseit a mezőgazdaság területén alkalmazza.

Képes az élelmiszerlánc folyamatában gondolkodni.

Alkalmazza a termelés élelmiszerlánc-biztonsági és minőségbiztosítási elemeit.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

Képes a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók, gyomnövények, valamint természetes ellenségeik azonosítására, az integrált növényvédelem megtervezésére és megvalósítására.

Az agrármérnök képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni és döntéseket hozni az agrárágazathoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai valamint társadalmi eseményekkel

kapcsolatban.

Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Képes természet-, műszaki, gazdaság- és társadalomtudományi ismeretei szintetizálására, ezek figyelembevételével önképzése hatékony megszervezésére.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban képes a természet- és társadalomtudományi módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására az agrárgazdaság területén.

Képes az agrárgazdaság tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére, működtetésére.

Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére, annak szükség szerinti újratervezésére.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes csoport vagy projekt tevékenységek kialakítására és azok önálló irányítására.

Az irányított szervezet munkáját (tevékenységét), gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

Az agrárgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Képes szakterületén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására (adatbáziskezelés, adatelemzés, döntéstámogató rendszerek), szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Ismereteit szaktanácsadási tevékenysége során alkalmazni képes.

Képes szakmája hiteles, társadalmilag koherens közvetítésére.

Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét javító-támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Elkötelezett a környezetvédelem és a fenntartható gazdaság iránt.

Kezdeményező, határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Folyamatos önképzésre törekszik nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

Nyitott az agrárágazat paradigmaváltozásaira.

Fogékony a hatékony, korszerű, innovatív, megoldást jelentő eszközök, módszerek, technikák, modellek és eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Felismeri az értékeket, értékek mentén dönt.

Felismeri és elfogadja döntésének korlátait és kockázatát.

Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá, azokat következetesen képviseli.

Szakmáját hitelesen közvetíti.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az általa irányított szervezetben, szervezeti egységben nagyfokú önállósággal rendelkezik az átfogó és a speciális szakmai kérdések kidolgozásában, a szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott agrártermelési munkafolyamatok

megvalósítási módjáról, az igénybe vett eszközökről.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket.

Vállalja döntéseinek következményeit.

Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek és takarmányok biztonságát illetően.

Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepét illetően.

Általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben saját álláspontot alakít ki, és azt vitában megvédi.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet a szakmai együttműködések kialakítására.

Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és a speciális szakmai kérdések végiggondolását, az adott források alapján történő kidolgozását.

Felelősséget vállal az általa irányítottak munkájáért.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

az agrártudomány természettudományos alapjait megteremtő szakterületek a természeti erőforrásokhoz kapcsolódóan [matematika, statisztika és biometria, kémia (szervetlen-, szerves, bio-, agrokémia), növénytan, növényélettan, állattan, állatélettan, ökológia, mikrobiológia, mezőgazdasági biotechnológia, genetika] 50-60 kredit;

az agrártudomány műszaki-informatikai alapjait megteremtő szakterületek (mezőgazdasági műszaki ismeretek, agrárinformatika, agrometeorológia, precíziós gazdálkodás) 15-20 kredit;

az agrártermelés biztonságos feltételeinek megteremtéséhez és fenntartásához kapcsolódó ismeretek (mezőgazdasági alapismeretek, talajtan, növénygenetika és növénynemesítés, földművelés-földhasználat, növénytermesztés, kertészet, növényvédelem, takarmányozástan, állatgenetika és állatnemesítés, szaporodásbiológia, állattenyésztés, halgazdálkodás, állat-egészségtan, legelő- és rétgazdálkodás, erdő- és vadgazdálkodás, környezet-gazdálkodás, mezőgazdasági vízgazdálkodás, termékfeldolgozás és élelmiszer-minőség, élelmiszerlánc-biztonság, vidékfejlesztés, munkavédelem és munkabiztonsági ismeretek) 110-125 kredit;

az agrárágazat gazdasági, gazdálkodási és jogi környezetének ismeretkörei (agrártörténet, jogi ismeretek, közigazgatási ismeretek, agrárpolitikai ismeretek, közgazdaságtan, vállalkozási ismeretek, számvitel és pénzgazdálkodás, termékmarketing, agrárgazdálkodás, agrárökonómia, számvitel és pénzgazdálkodás) 30-45 kredit;

vezetési, ismeretszerzési és -átadási szakterületek (vezetési és kommunikációs ismeretek, munkahelyi etikett, humánerőforrás-menedzsment, konfliktuskezelés, tárgyalástechnika, idegennyelvi ismeretek, szaktanácsadás, projektmenedzsment, kutatási módszertan) 10-25 kredit;

a képző intézmény által ajánlott, választás szerinti szakmai ismeretek 25-35 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat több elemből épül fel. Az első négy félévben a felsőoktatási intézmény tangazdaságában, tanüzemeiben és kutatóintézeteiben kell félévenként 40 óra szakmai gyakorlatot teljesíteni a növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet területén. A szakmai törzsanyag tantárgyaihoz nemcsak tantermi, hanem terepi gyakorlatok is tartoznak. Ezen kívül a második és negyedik félévet követően 80-80 órás nyári gyakorlatot, továbbá a hatodik és nyolcadik félévet követően pedig 160-160 órás nyári gyakorlatot kell teljesíteni, melyeknek összesített kreditértéke 12 kredit.

3. ÁLLATTENYÉSZTŐ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: állattenyésztő mérnöki (Animal Husbandry Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles állattenyésztő mérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Animal Husbandry Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az állattenyésztő mérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a vadgazda mérnöki alapképzési szak.
4.2. A 9. 4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:
az agrár képzési területről a növénytermesztő mérnöki, a természetvédelmi mérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, az élelmiszermérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, a lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki, a természettudomány képzési területről a biológia, a környezettan alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja állattenyésztő mérnökök képzése, akik természettudományos, agrárműszaki, élelmiszergazdasági, élelmiszerlánc-biztonsági, termékfeldolgozási és állattudományi ismereteik birtokában képesek az állatitermék-termelés, -feldolgozás, -értékesítés szakmai feladatai megoldására. Alkalmasak a szakterület termelési és termékfeldolgozási területein vezetői feladatok ellátására, az állattenyésztés területén szakhatósági ellenőrző, szakmai irányító, tervező, szintetizáló kutatási és innovációs tevékenység végzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az állattenyésztő mérnök
***a)* tudása**
Ismeri az állattenyésztés természettudományi, biológiai alapjait.
Ismeri a tenyésztés, az állatitermék-termelés, -feldolgozás, -értékesítés elméletét, annak gyakorlati megvalósítási lehetőségeivel együtt.
Ismeri az állatitermék-előállítás minőségi, élelmiszer-biztonsági, környezetvédelmi előírásait, az emberi egészséggel kapcsolatos releváns ismereteket.
Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.
Ismeri a tenyésztés, az állatitermék-előállítás jogi és közgazdasági szabályozó rendszerét.
Ismeri az állattenyésztési, tenyésztésszervezési, állatvédelmi és állatjóléti előírások, az állategészségügyi igazgatás alapvető szabályait.

Ismeri a korszerű tenyésztési, állattartási, szaporítási és takarmányozási technológiákat.

***b)* képességei**

Képes a tenyésztés, az állati termékek termelési, feldolgozási és értékesítési folyamatainak tervezésére, szervezésére és irányítására.

Képes az innovációs folyamatokban történő alkotó részvételre.

Képes új technológiák és módszerek kidolgozására és bevezetésére.

Tevékenysége teljes kapcsolatrendszerében képes a szakhatóságokkal és a szakmapolitikát képviselő szervezetekkel történő kommunikációra.

Képes állattenyésztési ágazatok új technológiai változatainak kimunkálására.

Ismeretei alkalmazásával magas szinten képes komplex technológiai rendszerek adaptálására.

Képes gazdasági állatfajok tenyésztő-nemesítő munkájának tervezésére, irányítására.

Képes az árutermelő állattartás, az állattenyésztés kutatásfejlesztési feladatai ellátására, valamint a szaktanácsadás koordinációjára.

Képes a termelőüzem agro-ökológiai potenciáljához illeszkedő megoldások kifejlesztésére és adaptálására.

Képes a szakterületéhez kapcsolódó vidékfejlesztési feladatok ellátására.

Képes önálló kutatás végzésére a természettudomány és az agrártudomány területén.

Képes a hatályos közösségi és nemzeti támogatási rendeletek értelmezésére és alkalmazására.

Megszerzett magas szintű szakmai ismeretei segítségével értelmezi és rendszerezi szakmai feladatait.

***c)* attitűdje**

Fogékony a fenntartható, környezetkímélő módszerek alkalmazására.

Felméri és mérnöki, vezetői szintű feladataihoz igazítja kommunikációját.

Elvárja az együttműködést, kellő gyakorlat megszerzése után vezetői feladataiban is megjeleníti azt.

Igényli a szakmai fejlődést, és vállalja a továbbképzések keretében történő önfejlesztést.

Megszerzett magas szintű állattenyésztési szakmai ismeretei alapján felismeri a problémákat és azok megoldására törekszik.

A mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére törekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan választja ki az alkalmazott tartási, takarmányozási technológiákat.

Önállóan dönt az általa irányított ágazat vagy populáció tenyésztési, nemesítési stratégiáinak megalkotása terén.

Szakmai felelősségtudattal, önállóan dönt munkaszervezési és feladat-kijelölési esetekben.

Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek és takarmányok biztonságát illetően.

Felelősséget vállal az általa irányított beosztottak tevékenységének eredményeiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó ismeretkörök (alkalmazott genetika, termelés-élettan, biokémia, élelmiszerkémia) 10-18 kredit;

állattenyésztő mérnöki szakmai ismeretek (takarmánygazdálkodás, takarmánynövény termesztés, gyephasznosítás, állattenyésztési biotechnológia, speciális állattenyésztés, tenyésztésszervezés, tenyésztési programok, legeltetéses állattartás, állattartási technológiák, szaporodásbiológia, járványvédelem, állatvédelem és állategészségügyi igazgatás, állattartó telepek tervezése, építése és üzemeltetése, tejfeldolgozás, húsfeldolgozás, élelmiszer-minőség és -biztonság, élelmiszerlánc-biztonság, ágazati ökonómia, élelmiszer-marketing, humánerőforrás-management) 30-46 kredit;

választás szerinti szakmai ismeretek (ökologikus állattenyésztés, állatfajok szaporításának speciális kérdései, állati termék minősítésének módszere, társ- és hobbiállat tenyésztése, haltenyésztés és akvarisztika, sportlótenyésztés-lovassportszervezés) 28-36 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama legalább négy hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 84 kredit a természettudományi, természeti erőforrások, mezőgazdasági ismeretek, gazdasági és gazdálkodási ismeretek területéről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányokból legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

4. ÉLELMISZERBIZTONSÁGI ÉS -MINŐSÉGI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki (Food Safety and Quality Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Food Safety and Quality Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az élelmiszermérnöki alapképzési szak

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető az agrár képzési területről a mezőgazdasági mérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari, gépészmérnöki, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 541

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnökök képzése, akik elkötelezettek a szakmájuk iránt az élelmiszerlánc-biztonság és -minőség területen és rendelkeznek a megfelelő tanulási eredményekkel, akik mikrobiológiai, molekuláris biológiai, toxikológiai, analitikai, egészségvédelmi és élelmiszerjogi ismereteik birtokában hatékonyan tudják felügyelni és ellenőrizni a biztonságos és kiváló minőségű, az emberi táplálkozásra minden tekintetben alkalmas élelmiszer előállításának folyamatát és forgalmazását. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnök

***a)* tudása**

Részletekbe menően ismeri a teljes élelmiszerlánc általános és specifikus jellemzőit, összefüggéseit, határait, működésének sajátosságait, jogszabályi környezetét, annak legfontosabb fejlődési irányait, elméleteit, az ezeket felépítő terminológiát és az élelmiszerlánc-biztonság és -minőség kapcsolódását a rokon szakterületekhez.

Ismeri az élelmiszerlánc-biztonságot és az élelmiszer minőséget, valamint az emberi egészséget veszélyeztető tényezőket a teljes élelmiszerlánc folyamatában.

Ismeri és érti az élelmiszerbiztonsági és -minőségi szakterület belső összefüggéseit és beágyazottságát a hazai, az európai uniós és a tágabb nemzetközi környezetbe (a társadalmi, agrárágazati, jogi, közgazdasági és kereskedelmi környezet vonatkozásában).

Részletesen ismeri az élelmiszerek és azok előállítási folyamatainak ellenőrzésében használatos eszközöket és módszereket.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az élelmiszerbiztonsági kockázatok és azok mértékének felismeréséhez és becsléséhez.

Komplexitásában ismeri az élelmiszerbiztonsági és minőségbiztosítási rendszereket és azok jogi szabályozási hátterét.

Felismeri az egyes rendszerek közötti azonosságokat és különbségeket, az adott iparágak sajátosságainak megfelelő minőségbiztosítási rendszer bevezetéséhez a szükséges szintű ismeretek birtokába kerül.

Ismeri a gazdaság, a társadalom és az élelmiszerlánc viszonyát.

Birtokában van az élelmiszerlánc egészében alkalmazható korszerű vezetéselméleti ismereteknek, konfliktuskezelési technikáknak, a team és projektmunka sajátosságainak.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az élelmiszerláncban, van rálátása az Európai Unióban a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra.

Ismeri az élelmiszerbiztonsági és -minőség területén releváns sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereket, az absztrakciós technikákat, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Jól ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit, eszközeit.

Ismeri, érti az élelmiszerbiztonsági és -minőségi szakterület egészére vonatkozó speciális szókincset, magyar és legalább egy idegen nyelven egyaránt.

***b)* képességei**

Tervező-fejlesztő mérnöki, kutatói szemlélettel végzi az élelmiszerbiztonság és -minőség szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét.

Interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális, az élelmiszer-biztonság és -minőség területén fennálló problémákat, a tudomány eszköztárával képes feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Képes a kockázatelemzés, -kezelés és -kommunikáció eszközeit hatékonyan alkalmazni az élelmiszerbiztonság és -minőség területén jelentkező szakmai problémák kezelésében.

Képes javaslatokat tenni a felismert és megbecsült élelmiszerbiztonsági kockázatok kezelésére.

Képes kiválasztani a megfelelő vizsgálati módszereket a teljes élelmiszerlánc vonatkozásában.

Képes az élelmiszerbiztonság és -minőség egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Képes az élelmiszerlánc szemlélettel kapcsolatban szakmailag megalapozott saját álláspont kialakítására és annak vitában való megvédésére általános gazdaságpolitikai, társadalmi, valamint speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Képes ismeretei szintetizálására, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

Képes az élelmiszeripari vertikumban és a kapcsolódó területeken vezetési feladatok ellátására, önálló irányítására, team vagy projekt kialakítására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes az élelmiszerbiztonsági és -minőségi folyamatok koordinációjára, a minőségirányítási rendszerek működtetésére.

Képes az élelmiszerláncra vonatkozó elemzéseit ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Képes elméleti és gyakorlati tudása birtokában kutatási és fejlesztési programok, projektek kidolgozásában és menedzselésében részt venni.

Magas szinten használja az élelmiszerbiztonság és -minőség szakterület ismeretközvetítési technikáit, értő, elemző módon követi és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációk forrásait.

Képes az ismeretek átadására az oktatás és a szaktanácsadás területén.

Képes szakterületén magyarul és legalább egy idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére, a problémák szakmai alapokon történő megoldására.

Nyitott, motivált és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására, nyitott az élelmiszer-tudomány és -technológia paradigmaváltozásaira.

Felismeri az élelmiszerbiztonság és -minőség területén megjelenő értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.

Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, mely során jogkövető magatartás jellemzi.

Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Törekszik arra, hogy az élelmiszertudomány, az élelmiszer technológia és élelmiszerbiztonság legújabb eredményeit, a hatékony önképzés érdekében, saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá, csoportmunkában kooperatív hozzáállás jellemzi.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása, valamint az egyén és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítése.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős önállósággal rendelkezik az átfogó és speciális szakmai kérdések felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.

Feltárja a szakterületi kapcsolódásokat, felelősséggel vállalja és viseli tevékenységének más szakterületeket érintő következményeit.

Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek biztonságáért.

Felelősséget vállal a rábízott személyekért, eszközök, berendezések biztonságos és eredményes működéséért.

Döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti, egészségvédelmi, minőségügyi, fogyasztóvédelmi hatásaiért.

Kutatási és fejlesztési projektcsoportban autonóm módon képviseli véleményét.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket, vállalja döntéseinek következményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az élelmiszerbiztonsági és -minőségi ismeretek interdiszciplináris alaptudományi beágyazottságát megteremtő tudományterületek (táplálkozástudományi ismeretek, alapanyagok és élelmiszerek toxikológiája, mikrobiológiai ismeretek, élelmiszermátrixok tulajdonságai, élelmiszerminőség és -biztonság technológiai és mikrobiológiai vonatkozásai) 15-20 kredit;

az élelmiszerbiztonságot és -minőséget garantáló korszerű vizsgálati módszerek (méréselméleti és kísérlettervezési alapismeretek, spektroszkópiai ismeretek, elválasztástechnikai módszerek, élelmiszer-analitikai és mikrobiológiai hagyományos és gyors módszerek, kapcsolt analitikai rendszerek) 20-30 kredit;

az élelmiszerlánc rendszerszintű ismeretéhez és működtetéséhez szükséges ismeretek (élelmiszer-feldolgozási technológiák élelmiszerbiztonsági vonatkozásai, minőségirányítás, minőségmenedzsment, minőségbiztosítási rendszerek, mérések minőségbiztosítása, minőségügyi rendszerek auditálása) 5-10 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (élelmiszerminőség és -biztonság jogi és etikai szabályozása, élelmiszermarketing, vezetési és kommunikációs ismeretek, élelmiszergazdasági innováció, az élelmiszerekkel szembeni fogyasztói elvárások és fogyasztóvédelelem) 10-15 kredit;

élelmiszerbiztonsági kockázatelemzés ismeretek (becslés, kezelés és kommunikáció) 5-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervben meghatározott, legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

természettudományos ismeretek területéről legalább 30 kredit (ezen belül matematika, informatika, fizika ismeretekből legalább 10 kredit, kémia és biológia ismeretekből legalább 10 kredit, mikrobiológia és biokémia ismeretekből legalább 10 kredit);

gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek területéről legalább 10 kredit;

szakmai ismeretek (biokémia, élelmiszerkémia, fizikai kémia, analitika, minőség és biztonság, műszaki ismeretek, élelmiszer-technológiai ismeretek, alapanyag-ismeret) területéről legalább 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 60 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. ÉLELMISZERMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: élelmiszermérnöki (Food Science and Technology Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles élelmiszermérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Food Science and Technology Engineer

választható specializációk: élelmiszer-biotechnológia, élelmiszeripari folyamattervezés, élelmiszergazdasági termékkezelés és logisztika, élelmiszertechnológia és termékfejlesztés, borászat és borgazdálkodás

3. Képzési terület: agrár

A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az élelmiszermérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről a mezőgazdasági mérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, műszaki képzési területről a biomérnöki, a vegyészmérnöki és a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 541

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja élelmiszermérnökök képzése, akik az élelmiszer-tudományi területen a szakmájuk iránt elkötelezett szakemberek, rendelkeznek a megfelelő tanulási eredményekkel, ismerik és alkalmazzák a szakterület legújabb tudományos eredményeit, tájékozottak a természettudományi és műszaki tudományi területeken. Képesek megszerzett szakmai tudásuk alkotó alkalmazására a különböző élelmiszeripari ágazatokban. A megszerzett élelmiszer-tudományi és ezzel összefüggő élelmiszerlánc komplex ismeretének birtokában képesek a teljes élelmiszeripari vertikumban rendszerszemléletű munka szervezésére és irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az élelmiszermérnök

***a)* tudása**

Részletekbe menően és rendszer szinten ismeri az élelmiszer előállítás általános és specifikus jellemzőit, összefüggéseit, határait, élelmiszerlánc-biztonsági összefüggéseit, jogszabályi környezetét, a legfontosabb fejlődési irányait, elméleteit, az ezeket felépítő terminológiát és az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia kapcsolódását a rokon szakterületekhez.

Komplex módon ismeri és elemzi az élelmiszer-ipari nyersanyagokban az élelmiszer előállítás és élelmiszer forgalmazás során lejátszódó változásokat.

Érti és ismeri a hagyományos és újszerű élelmiszer feldolgozási technológiákat, képes a termékfejlesztés során új összetételű élelmiszerek létrehozására.

Ismeri az emberi jólét és az élelmiszeripar kapcsolatát, az élelmiszeripar kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét, hagyományait, a releváns egészségvédelmi vonatkozásokat, az élelmiszerlánc-biztonságot és az élelmiszer minőséget, valamint az emberi egészséget veszélyeztető tényezőket a teljes élelmiszerlánc folyamatában.

Részletesen ismeri és alkalmazza a teljes élelmiszerláncban használatos eszközöket és módszereket, tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Ismeri a gazdaság, a társadalom és az élelmiszerlánc viszonyát.

Ismeri és érti az élelmiszerlánc jogszabályi környezetét, a fennálló összefüggéseket.

Birtokában van az élelmiszerlánc egészében alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott

pszichológiai ismereteknek, konfliktuskezelési technikáknak, team és projektmunka sajátosságainak.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az élelmiszerláncban, van rálátása az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra.

Ismeri az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Jól ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit, eszközeit.

Ismeri, érti az élelmiszer előállítás egészére vonatkozó speciális szókincset, magyar és legalább egy idegen nyelven egyaránt.

***b)* képességei**

Tervező-fejlesztő mérnöki, kutatói szemlélettel végzi az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, a tudomány eszköztárával képes feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Képes az élelmiszertudomány szakterületén a korszerű gyakorlati módszerek és megoldások, valamint a fontosabb kutatási irányok és metodikák alkalmazására.

Az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia egyes résztémáiról önálló, szaktudományos témájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Az élelmiszerlánc szemlélettel kapcsolatban képes szakmailag megalapozott saját álláspont kialakítására és annak vitában való megvédésére általános gazdaságpolitikai, társadalmi, valamint speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Képes ismeretei szintetizálására, önképzése hatékony megszervezésére, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

Képes az élelmiszeripari vertikumban és a kapcsolódó területeken vezetési feladatok ellátására, önálló irányítására, team vagy projekt kialakítására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes az élelmiszeripari folyamatok koordinációjára, az élelmiszerláncra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Képes részt venni kutatási és fejlesztési programok, projektek kidolgozásában és menedzselésében.

Magas szinten használja az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia szakterületek ismeretközvetítési technikáit, értő, elemző módon követi és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.

Képes az ismeretek átadására az oktatás és a szaktanácsadás területén.

Képes szakterületén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett az élelmiszermérnöki szakma és az emberi egészség értékei iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére, a problémák szakmai alapokon történő megoldására.

Nyitott, motivált és fogékony a korszerű és innovatív élelmiszeripari eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Nyitott az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia paradigmaváltozásaira.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.

Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, mely során jogkövető magatartás jellemzi.

Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

Önmagával szemben is kritikus és igényes, törekszik arra, hogy az élelmiszertudomány és élelmiszer technológia legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá.

Csoportmunka során megfelelő alkalmazkodóképesség, tolerancia és kooperatív magatartás jellemzi.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása, valamint az

egyén és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítése.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik az átfogó és speciális élelmiszeripari szakmai kérdések felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.

Nagyfokú önállósággal tervez és irányít élelmiszeripari folyamatokat.

Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek biztonságával kapcsolatban.

Egyenrangú partnerként vesz részt kutatás-fejlesztési feladatok megoldásában.

Felelősséggel tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat, vállalja és viseli tevékenységének más szakterületeket érintő következményeit.

Döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Projektcsoportban autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket, vállalja döntéseinek következményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az élelmiszer-tudományi ismeretek interdiszciplináris alaptudományi beágyazottságát megteremtő, a mesterfokozathoz szükséges természettudományi ismeretek (élelmiszer-kolloidika és reológia, mikrobiológiai biztonság és minőség, táplálkozástudomány, élelmiszer enzimológia) 7-12 kredit;

az élelmiszer-mérnöki szemléletet megvalósító korszerű műszaki, módszertani ismeretek (méréselmélet és kísérlettervezés, műszeres analízis, élelmiszeripari transzportfolyamatok) 8-12 kredit;

az élelmiszer-mérnöki szemléletet megvalósító korszerű technológiai innovációs ismeretek (élelmiszer-technológia és termékfejlesztés, csomagolási ismeretek, üzemtelepítés, környezet-, víz- és energiagazdálkodás) 7-12 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (vezetési és kommunikációs ismeretek, élelmiszer-ökonómia és -marketing, élelmiszer-ipari folyamatirányítás, élelmiszergazdasági innováció) 10-14 kredit;

élelmiszerlánc szemléletet kialakító ismeretkörök (élelmiszerbiztonsági kockázatelemzés, minőségirányítás és élelmiszerbiztonság, élelmiszerlánc-biztonság) 3-6 kredit.

9.1.2. Az ágazati területeknek megfelelő, a képző felsőoktatási intézmények által ajánlható specializációk kreditaránya 33-42 kredit.

A választható specializációk és azok szakterületei

a) élelmiszer-biotechnológia specializáció: mikrobiális genetika, molekuláris biológia, biomérnöki műveletek, bioreaktorok és rögzített sejtek, alkoholos erjedési folyamatok, fermentált és funkcionális élelmiszerek, fehérjemérnökség;

b) élelmiszeripari folyamattervezés specializáció: számítógépes adatfeldolgozás, rendszertervezés, mérésértékelés, élelmiszer-ipari folyamatszabályozás, optimálási módszerek, környezetvédelem;

c) élelmiszergazdasági termékkezelés és logisztika specializáció: élelmiszeripari alapanyagok előkezelése, tárolása, beszállításszervezés és áruismeret, készlet- és raktárgazdálkodás, élelmiszer-szállítási technológiák és rendszerek, csomagolási rendszerek, termékforgalmazás pénzügytana;

d) élelmiszertechnológia és termékfejlesztés specializáció: élelmiszeripari alapanyagok előkezelése és tárolása, élelmiszeripari technológiák és termékfejlesztés (tartósítóipari, állatitermék-, gabona-, édes- és zsiradékipari technológiák, különleges eljárások), adalékanyagok technológiai funkciói, feldolgozás-technológiák tervezése, érzékszervi minősítés, szellemei tulajdon- és iparjogvédelem;

e) borászat és borgazdálkodás specializáció: szőlőtermesztési alapok, szőlőfajta és termőhely ismeret, borászati technológiák, borászati kémia és analitika, borászati mikrobiológia, nemzetközi és magyar borjog, bormarketing, borkereskedelem, érzékszervi minősítés.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

természettudományos ismeretek legalább 30 kredit (ezen belül matematika, informatika, fizika ismeretekből legalább 10 kredit, kémia és biológia ismeretekből legalább 10 kredit, mikrobiológia és biokémia ismeretekből legalább 10 kredit);

gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek legalább 10 kredit;

szakmai ismeretek legalább 40 kredit (biokémia, élelmiszerkémia, fizikai kémia, analitika, minőség és biztonság, műszaki ismeretek, élelmiszertechnológiai ismeretek, alapanyag-ismeret).

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

6. ERDŐMÉRNÖKI OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: erdőmérnöki (Forestry Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles erdőmérnök

szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Forestry Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 623

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja erdőmérnökök képzése, akik a megszerzett műszaki és gazdasági ismereteik birtokában jártasak az erdészet fatermesztési, fahasználati és gazdálkodási szaktudományaiban, valamint a vadgazdálkodás szakterületén. Széles körű ökológiai képzettségük birtokában ismerik az erdei életközösség, valamint a környezet tényezői közötti kapcsolatrendszert, az ökoszisztémákban végbemenő folyamatokat és azok összefüggéseit, ismereteiket a gyakorlatban alkotó és irányító módon tudják alkalmazni. Az erdőmérnök gyakorlati tevékenysége során a környezeti és az ökológiai tényezők figyelembevételével végzi az új erdők létesítésére, az erdő faállományának nevelésére, védelmére, az erdei termékek kitermelésére és értékesítésére, az erdészeti műszaki tervező és kivitelező munkára - erdészeti utak, vízügyi műtárgyak tervezése, építése - is kiterjedő tevékenységet. Átfogó ismeretekkel rendelkeznek az erdőgazdálkodás, természetvédelem és vadgazdálkodást érintő jogszabályokkal kapcsolatban. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az erdőmérnök

***a)* tudása**

Ismeri és érti az erdőgazdálkodás, valamint szereplőinek sajátosságait, szerepüket a nemzetgazdaságban és a társadalomban.

Részletesen ismeri az erdőgazdálkodás természettudományos alapjait, az erdő és a környezet viszonyát.

Ismeri a fenntartható erdőgazdálkodás műszaki-technológiai fejlesztési alapelveit, valamint birtokában van a legkorszerűbb erdőgazdálkodás-technológiai ismereteknek.

Birtokában van az erdők és fásítások létrehozásához és neveléséhez kapcsolódó természettudományi, műszaki gazdasági tanulmányi területek általános és specifikus ismeretanyagának.

Részletekbe menően ismeri az erdők és a fásítások létrehozásához és neveléséhez szükséges ok-okozati összefüggéseket, az ezeket leíró terminológiákat.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

Széleskörű általános műveltséggel rendelkezik, valamint ismeri az erdő- és az erdőgazdálkodás történetét, hagyományait.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban.

Rálátása van az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra.

Ismeri az erdészeti kutatás legfontosabb módszereit, az absztrakciós technikát, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri és érti az erdőgazdálkodás speciális szókincsét mind magyar, mind legalább egy idegen nyelven.

Ismeri az erdőgazdálkodásnak az élő, a művi és a humán környezettel és az emberi egészséggel lévő kapcsolatrendszerét.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó hazai, nemzetközi gazdaságpolitikai és társadalmi eseményekben és jelenségekben.

Ismeri és érti az erdőgazdálkodásban lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket, és azokat alkotó módon tudja alkalmazni.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és az erdőgazdálkodáshoz tartozó speciális kérdésekben.

Képes az erdőgazdálkodás szakmai problémáinak sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére.

Ismeri, érti és alkalmazza a környezet- és természetvédelem megóvásának alapelveit, azok erdőgazdálkodással kapcsolatos előírásait.

Képes az erdőgazdálkodással kapcsolatos szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Ismeri és érti az erdőgazdálkodással kapcsolatos különböző jogszabályokat, a fennálló összefüggéseket, és tudja értelmezni azokat.

Képes az erdőgazdálkodás ismeretrendszerét alkotó elképzelések részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására, valamint annak szintetikus értékelő megfogalmazására és jelentés készítésére.

Alkalmazza a szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli, valamint hálózati kommunikációs módszereket és eszközöket.

Képes az erdőgazdálkodással kapcsolatos tevékenységek meghatározására, megtervezésére, és megszervezésére, valamint a végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére.

Képes aktívan bekapcsolódni a kutatási, fejlesztési projektekbe, továbbá képes ezen projektek irányítására is.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes szakmai tevékenységének gyakorlását jogszabályi keretek mellett megvalósítani.

Képes az irányított szervezet tevékenységének, gyakorlati problémáinak tudományos igényű és tudományos módszerekkel történő elemzésére.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Képes a legkorszerűbb információtechnológiai eszközök alkalmazására, a szakszerű, hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció megvalósításához.

Képes magyarul és idegen nyelven az erdőgazdálkodással kapcsolatos kérdésekben írásban és szóban véleményt nyilvánítani, vitában részt venni.

Képes a szakterület ismeretközvetítési technikáit átlátni, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait megtalálni, használni, ezeket feldolgozni és munkája során alkalmazni.

Képes az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó szakigazgatási alap- és irányítói feladatok ellátására, konfliktusok kezelésére, megoldási javaslatok kidolgozására és kivitelezésre.

Képes a biológiai, műszaki és ökológiai ismeretei alapján az erdő szakszerű, gazdasági, védelmi és közjóléti, rekreációs funkcióit együttesen fenntartó kezelésére, irányítására és ellenőrzésére.

Alkalmas a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben észesítésére.

***c)* attitűdje**

Ismeri és hivatástudattal vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek az erdőgazdálkodás sajátos karakterét, a társadalomban elfoglalt helyét alkotják.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív erdőgazdálkodási eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Szakmai érdeklődése elmélyült és megszilárdult.

Mélységesen elkötelezett a környezet- és a természetvédelem, valamint a fenntartható erdőgazdálkodás mellett.

Felismeri és elfogadja az erdőgazdálkodással kapcsolatos döntések korlátait és kockázatát.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

A szakmai problémák megoldására szakmai döntéseket hoz, és azokat következetesen képviseli, de elfogadja a megfelelő szakmai indokokkal alátámasztott eltérő véleményt is.

Folyamatos önképzésre törekszik és képes önképzésének hatékony megszervezésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállósággal rendelkezik átfogó és speciális az erdőgazdálkodással kapcsolatos szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.

Önállósággal rendelkezik az erdőgazdálkodással kapcsolatos tevékenységek megvalósítási módját illetően.

Felelősséget érez az erdőgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában, alakításában.

Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Felelősséggel képviseli a növénytermesztés etikai kérdéseit és vállalja döntéseinek következményeit.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket és jogszabálykövető magatartást mutat, amit beosztottjaitól is elvár.

Önállóan képes irányítani az erdőgazdálkodás legfontosabb alaptevékenységeit, úgymint az erdőművelést, az erdőhasználatot és az erdőrendezést.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a mesterképzést megalapozó ismeretkörök (általános természettudományi ismeretek, speciális természettudományi ismeretek, műszaki ismeretek, gazdaságtani ismeretek) 50-70 kredit;

erdőmérnöki szakmai ismeretek (erdészeti ökológiai ismeretek, erdőgazdálkodási ismeretek, erdészeti műszaki ismeretek, vadgazdálkodástani ismeretek, erdészeti üzemgazdaságtani és politikai ismeretek) 120-

140 kredit;
választás szerinti szakmai ismeretek (élőhelygazdálkodás, agrártámogatás, erdészeti műszaki létesítmények fenntartása, klimatológia, erdőpedagógia, ökoenergetika, erdők közjóléti szerepe, környezeti hatásvizsgálatok, mérnöketika) 75-95 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvéből egy államilag elismert, általános, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú, 5 kredit értékű gyakorlat.

7. KERTÉSZMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kertészmérnöki (Horticultural Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles kertészmérnök
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Horticultural Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a kertészmérnöki alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető
az agrár képzési területről az élelmiszermérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, környezetgazdálkodási agrármérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a növénytermesztő mérnöki, a tájrendező és kertépítő mérnöki, az erdőmérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, szőlész-borász mérnöki, természetvédelmi mérnöki, valamint a természettudomány képzési területről a biológia alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 622

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kertészmérnökök képzése, akik ismerik, és készség szintjén használják a tudomány és a kertészeti gyakorlat legújabb eredményeit, innovatív technológiáit, tájékozottak a szakma műveléséhez szükséges alap- és társadalomtudományokban, a kertészeti ágazatban és az ahhoz kapcsolódó társágazatokban. A mesterszakon megszerezhető ismeretek elsajátításának további célja, hogy a képzés Európában széles körben felhasználható tudást adjon e speciális mezőgazdasági szakterület művelőinek. A végzettek alkalmasak a kertészeti termelés és a hozzá kapcsolódó tudásbázis fejlesztésére, szaktanácsadásra és szakmai koordinációk megvalósítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kertészmérnök

***a)* tudása**

Rendszer szinten ismeri a kertészeti szakmához kapcsolódó alaptudományok (növényföldrajz, ökológia és természetvédelem, növényélettan és molekuláris genetika) és agrártudomány-területek (szaporodás- és szaporításbiológia, ökonómbotanika, kertészet- és agrártörténet, kertészeti üzemtan, gyógynövénytan, dísznövénytan és dendrológia, faiskola, gyümölcsészet, szőlészet-borászat, zöldségtermesztés, növényvédelem) összefüggéseit.

Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.

Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó sajátos folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát) valamint a szakterület belső összefüggéseit.

Ismeri a zárlati (karantén) és egyéb nem-honos károsítók jelentette növény-egészségügyi kockázatokat, valamint a behurcolásuk és terjedésük megakadályozására szolgáló növény-egészségügyi ellenőrzési rendszer felépítését és működtetésének nemzetközi, európai uniós és hazai szervezeti kereteit és jogi szabályozását.

Tisztában van a kertészmérnöki szakma hazai, európai uniós és tágabb nemzetközi környezetbe történő beágyazottságával (a társadalmi, agrárágazati, jogi, közgazdasági és kereskedelmi környezet vonatkozásában).

Részletesen ismeri a kertészeti gyakorlatban használt eszközöket és módszereket, tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Részletes ismeretekkel rendelkezik - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a kertész szakma tevékenységrendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereiről, szabályairól és a kapcsolódó sajátosságokról.

Tisztában van a K+F+I stratégiai szerepével, tevékenységi elemeivel és összefüggéseivel hazánk valamint az Európai Unió agrárgazdaságában és a szakpolitika területén.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható olyan korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, amelyek alkalmassá teszik egészséget támogató munkaszervezés kialakítására.

Ismeri a kertész szakma sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

***b)* képességei**

Képes a kertészettudomány szakterületén a korszerű gyakorlati módszerek és megoldások, valamint a fontosabb kutatási irányok és metodikák alkalmazására.

Képes a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók, gyomnövények, valamint természetes ellenségeik azonosítására, az integrált növényvédelem megtervezésére és megvalósítására.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

Alkalmas irányítói munkakör betöltésére, valamint önálló kutatás-fejlesztési feladatok megoldására.

Képes a kertészeti vertikumban és a kapcsolódó szakterületeken vezetési feladatok ellátására a természettudományi, környezet-, élelmiszerlánc-biztonsági, egészség- és természetvédelmi, technológiai és gazdasági szempontok együttes figyelembevételével, kutatási és fejlesztési programok, projektek

kidolgozására és menedzselésére.

Képes a kertészettudomány szempontjából fontos interdiszciplináris komplex ismeretek szintézisére valamint ezen ismeretek kreatív alkalmazására hazai, illetve európai uniós környezetben a termesztés és a fenntartható környezetrendszerek és a természetvédelem területén.

Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére, illetve ennek megszervezésére.

Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására, az ezekre irányuló kutatásokban való aktív részvételre.

Képes a szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait értő és elemző módon feldolgozni.

Képes ismereteinek hatékony átadására az oktatás és a szaktanácsadás területén.

Képes meghatározott szakmai tapasztalat után a kertészeti termelés, a kutatásfejlesztés és a szaktanácsadás jellegű tevékenységek koordinációjára.

Képes saját álláspont kialakítására, és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Képes a kertészeti szakterület ismeretközvetítési technikáinak magas szintű használatára magyarul és idegen nyelven, írásban és szóban, képes vitában részt venni.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására a kertészeti ágazatban, valamint a kommunikáció területén.

***c)* attitűdje**

Kritikus megközelítéssel kezeli a szakterületéhez kapcsolódó tudományos munkákat.

Magas szintű információfeldolgozási és vitakészséggel rendelkezik.

Nyitott fejlesztői és tervezői szemlélet jellemzi, fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Motivált az ismeretanyag folyamatos bővítésére, az új ismeretek alkalmazására, az ökológiai szemlélet fejlesztésére.

Kreativitás, nyitottság, kezdeményezőkészség, empátia, tolerancia és kooperációkészség jellemzi.

Megfontolt, a szakmai szempontokat szem előtt tartva alkot véleményt.

Véleményét következetesen képviseli és hatékony kommunikálja.

Környezettudatos magatartás, fenntarthatósági szemlélet jellemzi.

A környezetvédelmi, természetvédelmi előírásokat betartatja, fogékony a természet- és élőhelyvédelem iránt.

Felismeri és elfogadja - a szakterület sajátosságai miatt - döntésének korlátait és kockázatát.

Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Törekszik szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.

Elkötelezettség, nyitottság és rugalmasság jellemzi a gyakorlati problémák, munkahelyzetek megoldása terén.

Elkötelezett az emberi egészség értékei mellett.

Mérnöki munkája során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló munkavégzésre és döntéshozatalra képes.

Munkáját és döntéseit felelősségvállalás, szakmai felelősségtudat jellemzi.

Vállalja döntéseinek következményeit.

Döntéshozatalait, munkáját etikai tudatossággal végzi, képviseli szakmája etikai kérdéseit.

Felelősséget érez a közreműködésével előállított élelmiszerek biztonságával kapcsolatban.

Nagyfokú önállósággal képes munkaterv, munkaprogram összeállítására, végrehajtására.

Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.

Kellő gyakorlat megszerzése után vezetői feladatok ellátására alkalmas.

Képes team vagy projekt kialakítására, önálló irányítására.

Az irányított szervezet munkáját (tevékenységét), gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet együttműködések kialakításában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a kertészmérnöki ismeretek interdiszciplináris alaptudományi beágyazottságát megteremtő tudományterületek (növényföldrajz, ökológia és természetvédelem, természeti erőforrások, informatikai rendszerek, növényélettan, molekuláris genetika, növényvédelmi biológia, szaporodásbiológia) 20-25 kredit;

az egyes kertészeti ágazatokhoz (dísznövénytermesztés, gombatermesztés, gyógynövénytermesztés, gyümölcstermesztés, szőlőtermesztés, zöldségtermesztés) kapcsolódó korszerű módszertani és technológiai innovációk, az alapszak keretein túlmutató, kereskedelmi szempontból naprakész faj- és fajtaismeret, a kertészethez kapcsolódó marketing, közgazdasági, üzemgazdaságtani és agrárjogi szakterületek, élelmiszerlánc-biztonság, szaktanácsadás 40-56 kredit.

9.1.2. Az ágazati területeknek megfelelő, az intézmények által ajánlható specializációk (dísznövénytermesztés, zöldség- és gombatermesztés, gyógynövénytermesztés, gyümölcstermesztés, szőlőtermesztés) illetve az ágazatok botanikai-molekuláris biológiai tudományos hátteréhez kapcsolódó speciális kompetenciákat nyújtó, az intézmények által ajánlható specializációk 8-16 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 84 kredit az alábbi területekről:

természettudományos alapismeretek (matematika, informatika, fizika, kémia, botanika, növényélettan, növénygenetika és biotechnológia) területéről 20-30 kredit

mezőgazdasági és egyéb kapcsolódó, alapozó ismeretkörök (természeti erőforrások ismerete, növénytermesztés és földművelestan) területéről 28-44 kredit

a kertészeti növények (dísznövények, gyógynövények, gyümölcstermő növények, szőlő, zöldségnövények) termesztéséhez és áruvá készítéséhez szükséges általános gazdasági és gazdálkodási ismeretek területéről 12-20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányaiból a felsorolt ismeretkörökben legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

8. KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI AGRÁRMÉRNÖKI MESTERSZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: környezetgazdálkodási agrármérnöki (Agricultural Environmental Management Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő

megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles környezetgazdálkodási agrármérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Environmental Management Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a természetvédelmi mérnöki, az élelmiszermérnöki alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről a növénytermesztő mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a kertészmérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a vadgazda mérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari, gépészmérnöki, a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, a természettudomány képzési területről a biológia, a kémia, a környezettan alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja környezetgazdálkodási agrármérnökök képzése, akik megszerzett természettudományi és környezettudományi ismereteik birtokában alkalmasak a szakterületüknek megfelelő termelési folyamatok, illetőleg minőségbiztosítási szolgáltatások irányítási és tervezési feladatainak ellátására és azok felügyeletére, a mezőgazdaság, a gazdasági termelési folyamatok és a környezet széles értelmű fenntartható kapcsolatrendszerének figyelembevételével. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A környezetgazdálkodási agrármérnök
***a)* tudása**
Ismeri és érti az agrárgazdaság és a vele kapcsolatos ipari termelés, a környezetvédelem szereplőinek sajátosságait, szerepüket a nemzetgazdaságban és a társadalomban.
Birtokában van a szakterületéhez kapcsolódó mezőgazdasági, élelmiszerlánc-biztonsági, természettudományi, környezetvédelmi, természetvédelmi, műszaki, gazdasági tanulmányi területek általános és specifikus ismeretanyagának.
Érti a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódásának okait, megérti és rendszerbe foglalja az összefüggéseket.
Részletekbe menően ismeri a környezetgazdálkodási terület ismeret és tevékenység-rendszerének aktuális

követelményeit, élenjáró elméleteit, az ok-okozati összefüggéseket, alkalmazásuk korlátait, az ezeket felépítő terminológiát.

Részletesen ismeri a szakterület tevékenységrendszere tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Ismeri és érti az adott szakterület működésének különböző jogszabályi környezetét, és a fennálló összefüggéseket.

Birtokában van a szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti és alkalmazza szakterülete szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait magyar és idegen nyelven.

Széleskörű általános műveltséggel, társadalom- és agrártörténeti ismeretekkel rendelkezik.

Részletesen ismeri a mezőgazdasági termelés, a környezetvédelem és természetvédelem természettudományos alapjait, a mezőgazdasági termelés, a környezet és természet viszonyát, valamint az egészséges, magas biológiai értékű termékek előállításának alapjait.

Ismeri a fenntartható gazdálkodást, birtokában van a legkorszerűbb termesztéstechnológiai ismereteknek, ismeri a mezőgazdaság műszaki-technológiai fejlesztés alapelveit.

Ismeri, érti és alkalmazza a természetes környezet megóvásának alapelveit, a környezetvédelmi és természetvédelmi előírásokat.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban.

Van rálátása az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, azok fennálló kölcsönhatásaira.

Ismeri a szakterületének sajátos kutatási módszereit, technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrárgazdasághoz kapcsolódó hazai, nemzetközi gazdaságpolitikai és társadalmi eseményekben és jelenségekben.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Képes a szakmai problémák sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére.

Képes speciális szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

Képes az elemzés eredményének szintetikus értékelő megfogalmazására és jelentés készítésére.

Képes a szakterület tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére.

Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére illetve ennek megszervezésére.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

Képes bekapcsolódni kutatási, fejlesztési projektekbe.

Képes az adott munkahely különböző szakmai elvárásainak megfelelően felhasználni szakmai tudását.

Képes team munkában történő aktív részvételre, a team irányítására.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes a szakmai tevékenységének gyakorlását jogszabályi keretek között megvalósítani.

Képes az irányított szervezet munkájának (tevékenységének), gyakorlati problémáinak tudományos igényű és tudományos módszerekkel történő elemzésére.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására a szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli

kommunikáció megvalósításához.

Magas szinten képes szakterülete szókincsével magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait ismeri, feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Magas szinten képes a szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait megtalálni, használni, ezeket feldolgozni és munkája során alkalmazni.

Képes agrár és környezetvédelmi szakigazgatási alap- és irányítói feladatok ellátására.

Képes megfelelő gyakorlat megszerzése után a regionális és határokon átnyúló agrár és környezeti konfliktusok kezelésére, megoldási javaslatok kidolgozására és kivitelezésre.

Képes agro-ökológiai potenciál különböző léptékű felmérésére és fenntartható kezelésére a térségi, települési és birtok szintű tervezési folyamatokban.

Képes természetes, biológiai alapú környezetvédelmi technológiák tervezésére, fejlesztésére, kivitelezésére és ellenőrzésére.

Képes vállalatok környezetirányítási rendszerének tervezésére.

Képes települési környezetgazdálkodási, mezőgazdasági és élelmiszeripari hulladékgazdálkodási feladatok tervezésére, irányítására.

Képes az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok térségi, települési és birtok szintű adaptációjára, tervezésére, valamint szaktanácsadásra, ellenőrzésre.

Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét javító-támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***c)* attitűdje**

Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a környezetgazdálkodás sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Ez alapozza meg fejlődő hivatástudatát.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására a környezetgazdálkodás területén.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Szakmai érdeklődése elmélyült és megszilárdult.

Elkötelezett a környezetvédelem, természetvédelem és a fenntartható agrárgazdaság mellett.

Nyitott, kezdeményező, empatikus.

Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá.

Jogszabálykövető magatartást mutat és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Felismeri és elfogadja - a szakterület sajátosságai miatt - döntésének korlátait és kockázatát.

Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

A környezetgazdálkodás összefoglaló és részletezett problémaköreit megérti és hitelesen közvetíti.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Aktív résztvevő kutatási, fejlesztési projektekben a környezetgazdálkodás területén.

Folyamatos önképzésre törekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában a környezetgazdálkodás területén.

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik meghatározott tevékenység megvalósítási módját illetően.

Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködés kialakítására.

Végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket.

Vállaja döntéseinek következményeit.

Képes önálló, környezetszemléletű gazdálkodásra, korszerű mezőgazdasági technológiák alkalmazására, fejlesztésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

multidiszciplináris természettudományos ismeretek (a környezettudomány fizikai, kémiai, biokémiai, biológiai ismeretkörei); gazdasági és humán tudományi ismeretek (szakigazgatási ismeretek, szociológia, vezetési ismeretek és innovációs ismeretek); tudományos kutatás-módszertani, elemzési és közlési ismeretek (környezet és agrártudományi kutatásmódszertan, tudományos közléstan) 12-32 kredit;

a környezetgazdálkodási szakmai ismeretek [gazdálkodás (erőforrás-gazdálkodás, fenntartható és precíziós mezőgazdasági rendszerek és technológiák); védelem (környezeti elemek és folyamatok felmérése, értékelése és védelme, víz- és talajkármentesítés, környezeti méréstechnika, ökotoxikológia, környezettechnológia, természetvédelem); fejlesztés-tervezés (területi tervezés, műszaki ismeretek, földhasználat, hulladékkezelés, hulladékhasznosítás, vízkészlet- és tájgazdálkodás, környezetminőség, környezeti és térinformatika, környezetmodellezés és monitoring); társadalmi-gazdasági ismeretek (környezetfilozófia, agrár- és környezetpolitika, környezet-gazdaságtan, környezeti jog, élelmiszerlánc-biztonság, K+F és pályázati ismeretek)] 22-42 kredit.

9.1.2. A választható szakspecifikus témakörök (az agrár-környezetgazdálkodás, a környezet- és tájvédelem, a környezettervezés és állapotértékelés ismeretkörei) 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvéből egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 84 kredit a természettudományi ismeretek, a mezőgazdasági ismeretek, a gazdasági-gazdálkodási ismeretek és műszaki ismeretek területeiről az alábbiak szerint:

természettudományos és -mérnöki ismeretek legalább 15 kredit;

mezőgazdasági, agrár-gazdasági és humán ismeretek legalább 15 kredit;

szakmai ismeretek (agrár-környezetgazdálkodási, környezet és természetvédelmi, környezetfejlesztési ismeretek) legalább 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt ismeretkörökből legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

9. MEZŐGAZDASÁGI BIOTECHNOLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mezőgazdasági biotechnológus (Agricultural Biotechnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles mezőgazdasági biotechnológus

szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Biotechnologist
választható specializációk: növényi biotechnológia és állati biotechnológia

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, a biológia, a természetvédelmi mérnöki, a növénytermesztő mérnöki, a kertészmérnöki, a szőlész-borász mérnöki, a vadgazda mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről az erdőmérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, a biomérnöki szakok.

4.3. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mezőgazdasági biotechnológusok képzése, akik felkészültek a biotechnológiai kutatások elvégzésére, ismereteik továbbfejlesztésére, a legújabb biotechnológiai módszerek növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési alkalmazására és a gyakorlati bevezetés irányítására. Elméleti tudásuk alapján, vezetési-szervezési és kommunikációs ismereteik birtokában képesek tervező-fejlesztő, kutatói, illetve vezetői munkakörök betöltésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A mezőgazdasági biotechnológus

***a)* tudása**

Biztos tudással rendelkezik a mezőgazdasági biotechnológia és a rokon természet-, és élettudományi területeken, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket.

Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket, és azokat alkalmazni tudja.

Ismeri a vezetési funkciók különböző szintjeit, módszereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat.

Ismeri a team- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel.

Részletesen ismeri és alkalmazza a mezőgazdasági biotechnológia gyakorlatában használt eszközöket és módszereket, tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti a mezőgazdasági biotechnológia speciális szókincsét, magyar és angol nyelven egyaránt.

Szakterülete és a vele szorosan összefüggő területek részletes ismeretének birtokában felismeri a gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni a mezőgazdasági biotechnológiához kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

Képes saját álláspont kialakítására, és annak vitában történő megvédésére.

Képes ismeretei szintetizálására, folyamatos önképzésre törekszik, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes team vagy projekt kialakítására, önálló irányítására.

Képes a mezőgazdasági biotechnológia szakterületén magyarul és angol nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, tudományos cikkeket olvasni, értelmezni, előadni, publikációt írni, vitában részt venni.

Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

Képes a szakmai problémák felismerésére, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban képes a módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására.

Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

***c)* attitűdje**

Nyitott és fogékony a biotechnológiával kapcsolatos korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Nyitott, kezdeményező, empatikus.

Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Véleményét az elsajátított tudására támaszkodva, szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Elfogadja mások eltérő véleményét, ha azok szakmai indokokkal kellően alá vannak támasztva.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő új biotechnológiai módszerek és eszközök alkalmazására.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá.

Képes szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Végiggondolja és képviseli a biotechnológia etikai kérdéseit.

Birtokában van a mezőgazdasági biotechnológia területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

Mezőgazdasági biotechnológiai tanulmányai és munkája során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat részesíti előnyben.

Tevékenységét az emberi egészség értékei melletti elkötelezettség hatja át.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott biotechnológiai munkafolyamatok megvalósítási módjáról.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket.

Vállalja döntéseinek következményeit.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködés kialakítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a mezőgazdasági biotechnológia és a rokon természet- és élettudományi tudományterületek alapismeretei 20-25 kredit

a mezőgazdasági biotechnológia szakterületének és a biotechnológiai módszerek szakma specifikus elméleti és gyakorlati ismeretei 30-40 kredit.

9.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező növényi biotechnológia és állati biotechnológia specializáció választható, amely speciális ismeretek kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A tudományterület szaknyelve az angol. A képzésnek része az angol szakmai nyelv képzésben történő elsajátítása.

9.5. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma természettudományi ismeretek 30-50 kredit;

mezőgazdasági és műszaki ismeretek 24-34 kredit;

gazdasági és társadalomtudományi ismeretek 6-12 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

10. MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI GÉPÉSZMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki (Mechanical Engineering in the Agriculture and Food Industry)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer in the Agriculture and Food Industry

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki és a gépészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, az energetikai mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a közlekedésmérnöki, a környezetmérnöki, a mechatronikai mérnöki, építőmérnöki és a műszaki menedzser alapképzési szak, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti informatikai mérnöki.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik képesek elsősorban a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a vidékfejlesztés szempontjából fontos, a környezetipar műszaki hátterét alkotó gépek és géprendszerek tervezésére, fejlesztésére, üzemeltetésére és üzemfenntartására. Képesek továbbá az összetett, elsősorban mezőgazdasági és élelmiszeripari tevékenységet folytató nagyüzemek, vállalkozások műszaki irányítására, a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazására. Megfelelő műszaki és alkalmazott biológiai, valamint releváns egészségtudományi, élelmiszerlánc-biztonsági elméleti alap birtokában képesek a szakirányú kutatómunkára, nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki szakma kreatív gyakorlásához szükséges természettudományi, műszaki, alkalmazott biológiai és gazdaságtudományi elméleteket.

Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és a műszaki anyagtudományok területén.

Ismeri a mezőgazdasági termelőtevékenységhez, valamint az élelmiszer-ipari termékelőállításhoz alkalmazható gép-, géprendszer és technológiatervezés korszerű módszereit, hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt.

Ismeri a művelt szakterületéhez kapcsolható gyártástechnológiai, gyártásautomatizálási és robotizálási módszereket.

Ismeri az energetikai rendszerek tervezési és működési elveit, az energiaforrások környezetbarát és gazdaságos alkalmazási és fejlesztési módszereit, azok társadalmi és szociális kihatásait, különös tekintettel a bioenergetikára.

Rendelkezik a szakterületéhez kapcsolódó méréstechnikai, méréselméleti és adatfeldolgozási ismeretekkel, eljárásokkal (mezőgazdasági labor- és terepmérések, távérzékelés, drónte chnika, élelmiszer-ipari üzemi mérések, szimuláció, modellezési eljárások stb.)

Ismeri az élelmiszergazdaság különböző szintű vezetéséhez kapcsolódó szervezési módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.

Ismeri a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés és termékfeldolgozás, az élelmiszerlánc-biztonság, a környezet- és energiatudatos folyamatirányítás, továbbá a felsorolt szakterületekhez kötődő műszaki fejlesztés és kutatás infokommunikációs technológiáit.

Ismeri az élettudományi folyamatok számítógépes modellezésének legújabb szoftvereit, azok szükségszerű szakmai adaptációihoz tartozó informatikai megoldásokat.

Ismeri a gépesített mezőgazdasági és élelmiszeripari technológiák műszaki fejlesztéshez és a tudományos igényű elemzéséhez szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

Birtokában van az agrárium, az élelmiszeripar, az élelmiszerlánc-biztonság, a környezetvédelem, az agrárenergetika és a vidékfejlesztés területén releváns minőségügyi, fogyasztóvédelmi, biztonságtechnikai munkaegészségügyi, gazdasági jogi, valamint a mérnöketika ismereteknek.

Biztos tudással rendelkezik az élelmiszergazdasággal rokon szakterületeken, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket és azok hatásrendszerét az emberi egészségre.

Ismeri az emberi jólét és az élelmiszergazdaság kapcsolatát, annak kulturális relációit, hagyományait.

Van rálátása a mezőgazdasági termeléssel és az élelmiszer-ipari tevékenységekkel tágabb értelemben összefüggő Európai Uniós és hazai szakpolitika jellemzőire és a fennálló kölcsönhatásokra.

***b)* képességei**

Képes rendszerszemléletű, folyamat orientált gondolkodásmód alapján komplex agrár- és élelmiszer-műszaki rendszerek tervezésére, továbbá a gépi rendszerek működtetésében, műszaki továbbfejlesztésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák tudatos alkalmazására.

Képes integrált ismeretek alkalmazására a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari, a gépipari anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületein.

Képes összetett agrárenergetikai rendszerek tervezésére, működtetésére, az energiaforrások környezettudatos hasznosítására, alternatív energetikai rendszerek kifejlesztésére.

Képes összetett mezőgazdasági és élelmiszeripari technológiák tudományos igényű elemzésére, modellezésére és az azt alkotó folyamatok optimálására.

Alkalmas az élelmiszer-gazdaság korszerűsítését, hatékonyságát segítő K+F+I projektfeladatok, pályázatok megtervezésére, szakmai menedzselésére és disszeminációjára.

Képes a műszaki, a biológiai, a gazdasági és a humán-erőforrások komplex szemléletű kezelésére és a várható gazdasági, társadalmi hatások tervezésére.

Képes összetett tevékenységet folytató, kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalatok létrehozására és vezetésére.

Képes szintetizálni ismereteit és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az élelmiszergazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

Képes az élelmiszergazdasági összefüggéseken túlmutató szakmai-társadalmi területeken is saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére magyar és idegen nyelven.

Képes a szűkebb és tágabb szakterületének ismeretközvetítési technikáit alkalmazva a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásokat feldolgozni, értelmezni és munkája során azokat alkalmazni.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és következetesen képviseli a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészet szakmai identitását és felvállalja azokat átfogó és speciális viszonyokat, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Elkötelezetten törekszik a fenntarthatóság, az energiahatékonyság és a környezettudatosság agrárműszaki követelményeinek érvényesítésére.

Törekszik az élelmiszergazdaság sajátos és általános műszaki feladatait szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani.

Nyitott és fogékony az agrárium és az élelmiszerfeldolgozás területét érintő paradigmaváltásra, a korszerű és innovatív eljárások megismerésére, arra törekszik, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.

Munkája során vizsgálja az élelmiszergazdaságban fontos kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok kollektív megvalósítására.

Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

Felismeri és tudomásul veszi döntéseinek korlátait és kockázatait, ugyanakkor minden tevékenységében jogkövető magatartást tanúsít, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Elkötelezett a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik az élelmiszergazdaság átfogó és speciális műszaki kérdéseinek kidolgozásában, a szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban technológiai, jogi, gazdasági és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.

Felelősséget érez az agrárgazdálkodás és az élelmiszeripari tevékenység vidéken, a vidéken élő emberek életvitelében betöltött szerepének alakulásában.

A szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.

Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, az energia- és környezettudatosság terén.

Döntései során figyelemmel van a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

Mindenkor törekszik az egyenrangú partneri viszony megteremtésére a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

matematikai és természettudományos ismeretek (matematika, fizika, mechanika, anyagtudományok, hő- és áramlástan) 18-26 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (mérnöketika, mérnöki gazdaságtan, vállalatirányítási rendszerek, ergonómia, vidékfejlesztési politika) 6-10 kredit;

mezőgazdasági és élelmiszeripari diszciplínák (alkalmazott növény- és állattan, ökogazdálkodás, élelmiszeripari ágazati technológiák tervezése, csomagolástechnika, élelmiszer- és takarmányhigiénia, élelmiszerlánc-biztonság) 6-10 kredit;

általános gépészmérnöki ismeretkörök [a modellalkotás és folyamatirányítás elmélete, anyag- és energiatranszport, elektrotechnika és elektronika, tervezés módszertani ismeretek, különleges gyártástechnológiák, önálló (projekt) feladat] 14-20 kredit;

mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészeti diszciplínák (gépesített termeléstechnológiák tervezése, postharvest technológiák tervezése, malom- és takarmányipari gépek és géprendszerek tervezése, élelmiszerágazati technológiák gépesítése, növénytermesztési és állattenyésztési géprendszerek tervezése, precíziós gépesítési technológiák és technikák, mezőgazdasági iparok) 18-26 kredit;

energetikai és környezetipari ismeretek (környezetvédelem az élelmiszer-gazdaságban, energia termelői és felhasználói rendszerek, bioenergetika, élemiszer-gazdasági diagnosztika és állapotfelügyelet, további ismeretek intézményi hatáskörben) 6-10 kredit;

IT és precíziós technológiák műszaki ismeretei (robotika, dróntechnológiák, képalkotási és adatfeldolgozási módszerek, felhasználói szoftverek, precíziós eljárások informatikai eszközei és rendszerei, metrológiai eljárások a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban) 6-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább hat hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, mechanika, anyagismeret) 20 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, menedzsment ismeretek, munkavédelem, társadalomtudomány) 5 kredit;

energetikai és környezetipari diszciplínák (települési és környezetműszaki ismeretek, műszaki logisztika, a melioráció és mezőgazdasági vízgazdálkodás gépesítése, környezettechnika, energiagazdálkodás) 5 kredit;

mezőgazdasági és élelmiszeripari diszciplínák (növénytani, állattani, talajtani ismeretek, élelmiszer-ipari műveletek és folyamatok, higiénia és minőségbiztosítás, növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti, élelmiszertechnológiai ismeretek) 5 kredit;

általános gépészmérnöki diszciplínák (anyagismeret, hő- és áramlástan, gépelemek, elektro- és irányítástechnika, logisztika- és anyagmozgatás, gépszerkezettan, gyártástechnológia) 20 kredit;

mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészeti ismeretek (erőgépek, munkagépek, géprendszerek, ágazati gépesítés, gépüzemeltetés, gépfenntartás, műszaki fejlesztés) 10 kredit;

IT és precíziós technológiák műszaki ismeretei (műszaki informatika, képfeldolgozás és távérzékelés, felhasználói szoftverek, irányítás- és szabályozástechnika, méréstechnika stb.) 5 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

11. MEZŐGAZDASÁGI VÍZGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki (Agricultural Water Management Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Water Management Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, a kertészmérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a növénytermesztő mérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről a tájrendező és kertépítő mérnöki, az élelmiszermérnöki, a szőlész-borász mérnöki, a természetvédelmi mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a vadgazda mérnöki, a földmérő és földrendező mérnöki, az erdőmérnöki, a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, a gépészmérnöki, az építőmérnöki, a műszaki földtudományi, a műszaki menedzser, a vízügyi üzemeltetési mérnöki, a természettudomány képzési területről a földtudományi, a környezettan alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnökök képzése, akik a mesterképzésben megszerzett ismeretek birtokában képesek a mezőgazdasági vízgazdálkodás szakterületén belül a fenntartható integrált vízgazdálkodás eszközrendszerének kreatív mérnöki alkalmazására. A képzettségük birtokában magas szinten képesek együttműködni szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi feladatok megoldásában. Alkalmasak a tervező-fejlesztő mérnöki, kutatói, illetve vezetői munkakörök betöltésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök

***a)* tudása**

Rendelkezik a mezőgazdasági vízgazdálkodási szakterület műveléséhez szükséges magas szintű természettudományi, műszaki és a releváns egészséggel kapcsolatos ismeretekkel.

Ismeri a legújabb mezőgazdasági vízgazdálkodási technológiák és eljárások alkalmazhatóságát és ezek jogi szabályozását.

Részletesen ismeri a mezőgazdasági vízgazdálkodás sajátosságait és a lejátszódó folyamatokat, ismeri és felismeri a köztük meglevő kapcsolatokat.

Ismeri a legújabb mezőgazdasági vízgazdálkodási technológiák és a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás informatikai megoldásait.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a mezőgazdasági vízgazdálkodás tevékenységrendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Ismeri a team- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel.

Ismeri a vezetési funkciók különböző szintjeit, értékelésének módszereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat.

Birtokában van a szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság egészében alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

Szakterülete és a vele szorosan összefüggő területek (természettudományi, közgazdasági, jogi) részletes ismeretének birtokában felismeri a gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.

Ismeri a gazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban.

Ismeri szakterületének sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti szakterülete speciális szókincsét, magyar és legalább egy idegen nyelven egyaránt.

Széleskörű általános műveltséggel, társadalom- és agrártörténeti, valamint műszaki ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

Képes szakterületén a klímaadaptációs megoldások kidolgozására és megvalósítására.

Képes a legújabb mezőgazdasági vízgazdálkodási technológiák és eljárások alkalmazására és továbbfejlesztésére.

Képes a mezőgazdasági vízgazdálkodás szakmai feladatának koordinálására.

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrárgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Az irányított szervezet munkáját (tevékenységét), gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.

Képes a szakterület tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Értő, elemző módon követi szakterülete meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.

Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és, ellenőrzésére, illetve ennek megszervezésére.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes projekt team kialakítására, aktív résztvevő kutatási, fejlesztési projektekben.

Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Az agrárgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Képes szakterületén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait ismeri, feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Képes szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.

Alkalmas a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Nyitott az agrárágazat paradigmaváltozásaira.

Elkötelezett a környezetvédelem és a fenntartható agrárgazdaság iránt.

Felismeri a szakmai értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.

Felismeri és elfogadja döntésének korlátait és kockázatát.

Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Elfogadja mások eltérő véleményét, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.

Kezdeményező szerepet vállal együttműködések kialakítására.

Fontos számára a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott munkafolyamatok megvalósítási módját illetően.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket.

Vállalja döntéseinek következményeit.
Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.
Képviseli, betartja és betartatja a szakterületének mérnöki és környezet etikai szabályait.
Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok etikai és a társadalom egészségét támogató normák teljes körű figyelembevételével dönteni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
természettudományos ismerete (alkalmazott hidrológia, klimatológia, hidrobiológia, vízkémia) 10-15 kredit;
mezőgazdasági ismeretek (öntözéses gazdálkodás, precíziós mezőgazdaság, hidrokultúrás rendszerek, aszálykezelés, talajfizika, birtoktervezés és birtokrendezés, hullámtéri gazdálkodás) 20-30 kredit;
vízgazdálkodási ismeretek (integrált vízgazdálkodás, belvízgazdálkodás, mezőgazdasági vízszolgáltató rendszerek, mezőgazdasági vízgazdálkodási információs rendszerek, vizes élőhelyek kezelése és hasznosítása, melioráció, hidraulika, mezőgazdasági vízgazdálkodási monitoring) 25-35 kredit;
műszaki ismeretek (hidrológiai térinformatika és távérzékelés, mezőgazdasági vízgazdálkodási tervezés és kivitelezés) 6-10 kredit;
gazdasági- és társadalomtudományi ismeretek (hidroökonómia, vízpolitika és vízjog) 6-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét, 160 óra időtartamú gyakorlat mezőgazdasági vízgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységet folytató gyakorló helyen, amelynek kreditértéke 5 kredit.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a természettudományi ismeretek, a mezőgazdasági ismeretek, a műszaki és szakigazgatási ismeretek területeiről az alábbiak szerint:
természettudományi ismeretek legalább 10 kredit,
mezőgazdasági ismeretek legalább 20 kredit,
műszaki és szakigazgatási ismeretek legalább 10 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

12. NÖVÉNYORVOSI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: növényorvosi (Plant Protection)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles növényorvos
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Plant Protection Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, a növénytermesztő mérnöki, a kertészmérnöki, az erdőmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, a természetvédelmi mérnöki, valamint környezetgazdálkodási agrármérnöki, természettudomány képzési területről a biológia, a kémia, műszaki képzési területről a vegyészmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja növényorvosok képzése, akik megfelelő ökonómiai szemléletmód birtokában képesek a növénybetegségek megelőzésére, felismerésére és azok kezelésére, ismerik a növények termesztését, a károsítók elleni védelem lehetőségeit, elsajátították a szükséges élelmiszer- és takarmánybiztonsági, továbbá a feldolgozási alapanyagok előállításához és minőségük biztosításához szükséges ismereteket, szabályokat. Ismerik a növények termesztésének kockázati tényezőit, köztük a károsító szervezeteket, és megjelenésük esetén a gazdasági és környezeti kár megelőzése, elhárítása érdekében a növényvédelem eszköztárából a hatékony, preventív és egyben legkisebb környezeti és humán-egészségügyi kockázatot jelentő integrált védekezési módszer megválasztására képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A növényorvos

***a)* tudása**

Ismeri, integrálja, szintetizálja és tágabb termesztési és gazdálkodási, fejlődési rendszerekben is elhelyezi a növényvédelmi diszciplináris tudásanyagot.

Ismeri és megérti az innovatív növényvédelmi módszereket, eljárásokat és megoldásokat.

A növényorvosi tudásanyag alkalmazásakor azok társadalmi és gazdasági kölcsönhatásai ismeretének birtokában van.

Ismeri a növényvédelmi fejlődési stratégiák és pályák szakmai hátterét.

Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.

Ismeri a felhasználható növényvédő szerek hatásmechanizmusát, munka- és élelmiszer-higiénés, valamint munkavédelmi előírásait, azok környezeti és humán vonatkozású összefüggéseit.

Ismeri a zárlati (karantén) és egyéb nem-honos károsítók jelentette növény-egészségügyi kockázatokat, valamint a behurcolásuk és terjedésük megakadályozására szolgáló növény-egészségügyi ellenőrzési rendszer felépítését és működtetésének nemzetközi, európai uniós és hazai szervezeti kereteit és jogi szabályozását.

Ismeri továbbá a növények termesztésének kockázati tényezőit, köztük a károsító szervezeteket, és megjelenésük esetén a gazdasági kár megelőzése, elhárítása érdekében a növényvédelem eszköztárából a hatékony, preventív és egyben legkisebb környezeti és humán-egészségügyi kockázatot jelentő integrált védekezési módszer megválasztására képes.

***b)* képességei**

Képes az agrártudomány területén a képzés során elsajátított mezőgazdasági, növény-egészségügyi, növényvédelmi, természettudományi, műszaki, társadalomtudományi és gazdasági alapismeretek szintetizáló alkalmazására.

Képes tudásának folyamatos megújítására, innovatív eljárások befogadására és alkalmazására, a kapcsolódó közösségi és a nemzeti stratégiai célok (fenntartható peszticidhasználat irányelv, nemzeti cselekvési terv) megvalósítására.

Képes a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók, gyomnövények, valamint természetes ellenségeik azonosítására, az integrált növényvédelem megtervezésére és megvalósítására.

Képes a gyakorlati növényvédelmi, szakigazgatási és egyéb növény-egészségügyi irányítói feladatok ellátására.

Képes a növény-egészségügyi, élelmiszer- és környezetbiztonsági feladatok ellátására, hatások elemzésére.

Képes a járványok, gradációk és invázió előrejelzésének alkalmazására, a megelőző intézkedések megtételére.

Képes az innovatív növényvédelmi módszerek adaptálására és továbbfejlesztésére.

Képes a környezet növényvédő szer terhelését csökkentő növényvédelmi eljárások alkalmazására.

Képes az agrártudományok területén folyó tudományos munkába való bekapcsolódásra.

Képes a pályázati tevékenység menedzselésére és nemzetközi együttműködésre.

***c)* attitűdje**

Érzékenység és fogékonyság jellemzi a természeti és gazdasági környezet változásaira.

A mérnöki és vezetői feladatok ellátásához szükséges kommunikációval rendelkezik.

Szakmai ön- és továbbképzés, valamint az élethosszig tartó tanulás iránti igény jellemzi.

Fogékony és alkalmas az együttműködésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló problémafelismerő és -megoldó képesség, kreativitás jellemzi.

Önálló döntéshozási és megvalósítási képességgel rendelkezik.

Személyi, döntési autonómia és az egyéni felelősség ismerete mellett részvételi készség jellemzi a csapatmunkában.

Önálló szakmai felelősségtudattal rendelkezik.

Munkája során folyamatosan felelősséget érez az emberek, a növények egészségének és a természeti környezetnek a védelme iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

alapozó kötelező törzsanyag ismeretkörei 14-18 kredit

- természettudományos alapismeretek (kémiai, biokémiai, molekuláris biológiai, környezetvédelmi és toxikológiai, ökológiai ismeretek);
- közgazdasági és társadalomtudományi alapismeretek (gazdálkodási és kereskedelmi, vidékfejlesztési és vállalkozási menedzsment ismeretek);

növényorvosi szakmai ismeretek 36-44 kredit

- természettudományi és műszaki ismeretek (növénykórtani, növényvédelmi állattani, gyombiológia és -ökológia, alkalmazott növény-biotechnológiai és rezisztencia-biológiai, növényvédelmi kémiai, szaktanácsadás és döntéstámogató rendszerek, műszaki, alkalmazástechnikai, informatikai, ökológiai gazdálkodási ismeretek);
- növényvédelmi, növényegészségügyi ismeretek (diagnosztikai, növényvédelmi előrejelzési,

járványtani, integrált növényvédelmi, szántóföldi, kertészeti és erdészeti növényvédelmi ismeretek, élelmiszerlánc-biztonsági, növényvédelmi jogi és szakigazgatási ismeretek);

választható szakmai ismeretkörök [növényegészségügy (karantén), növénykórtani, növényvédelmi állattani, herbológiai, üzemi növényvédelemi ismeretek] 22-34 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú képzés.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A széles körű, készségszintű tudásanyag elsajátításához legalább 600 tanóra növényvédelmi ismeret oktatása szükséges kizárólag nappali képzés formájában. A képzés külön jogszabály szerinti növényvédelmi szakirányú záróvizsgával fejeződik be, amelynek sikeres teljesítése előfeltétele a felsőfokú növényvédelmi képzettség megszerzésének.

9.5. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A hallgatónak a korábbi tanulmányaiból növénytermesztés, kertészeti termesztés, növényvédelem, műszaki ismeretek, gazdasági ismeretek témakörökből elismerhető legyen legalább 60 kredit. A legalább 60 kredit elismerése esetén az intézmény előírhat legfeljebb további 24 kreditet, - az előzőekben felsorolt ismeretkörökben - amelyeket a hallgató a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan megszerezhet.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

13. NÖVÉNYTERMESZTŐ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: növénytermesztő mérnöki (Crop Production Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles növénytermesztő mérnök

szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Crop Production Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, a növénytermesztő mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a vidékfejlesztési agrármérnöki, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a mezőgazdasági szakoktató, a kertészmérnöki, a szőlész-borász mérnöki, a természetvédelmi mérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja növénytermesztő mérnökök képzése, akik megszerzett természettudományi, agrártudományi és környezettudományi ismereteik birtokában alkalmasak a növénytermesztéssel kapcsolatos tevékenységek, folyamatok, minőségbiztosítási szolgáltatások irányítási feladatainak legmagasabb szintű ellátására és azok felügyeletére, a mezőgazdaság, a növénytermesztés és a környezet bonyolult kapcsolatrendszerének figyelembevételével. Alkalmasak vezetői, illetve kutatói munkakörök betöltésére.

Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A növénytermesztő mérnök

***a)* tudása**

Ismeri és érti az agrárgazdaságnak, valamint szereplőinek sajátosságait, a növénytermesztés szerepét és jelentőségét a nemzetgazdaságban az élelmiszer-termelés és nyersanyag-előállítás tekintetében.

Birtokában van a növénytermesztéshez kapcsolódó mezőgazdasági, természettudományi, műszaki, gazdasági területek általános és specifikus ismeretanyagának.

Érti a növénytermesztésnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódási okait, megérti és rendszerbe foglalja az összefüggéseket.

Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.

Részletekbe menően ismeri a növénytermesztés ismeret- és tevékenységrendszerének aktuális követelményeit, élenjáró elméleteit, az ok-okozati összefüggéseket, alkalmazásuk korlátait, az ezeket leíró terminológiát.

Részletesen ismeri a növénytermesztéssel kapcsolatos kérdések működésének jellemzőit, végrehajtási módszereit, szabályait és sajátosságait, valamint azok okait.

Birtokában van a növénytermesztés, valamint az agrárgazdaság területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és pszichológiai ismereteknek.

Ismeri és alkalmazza a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit magyar és idegen nyelven.

Széleskörű általános műveltséggel, társadalom- és agrártörténeti ismeretekkel rendelkezik.

Részletesen ismeri a növénytermesztés természettudományos alapjait, a növénytermesztés, a környezet és természet viszonyát, az egészséges, magas biológiai értékű, növényi eredetű termékek előállításának alapjait.

Részletesen ismeri a növénytermesztés és az élelmiszerlánc-biztonság összefüggéseit.

Ismeri a fenntartható gazdálkodás és a növénytermesztés műszaki-technológiai fejlesztési alapelveit, valamint birtokában van a legkorszerűbb növénytermesztés-technológiai ismereteknek.

Ismeri, érti a természetes környezet megóvásának alapelveit, a növénytermesztéssel kapcsolatos környezetvédelmi, természetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat.

Általában ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban, de alapjaiban és részletesen a növénytermesztéssel kapcsolatban.

Van rálátása az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire,

a fennálló kölcsönhatásokra.

Ismeri a növénytermesztés sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni a növénytermesztéshez és a mezőgazdasághoz kapcsolódó hazai, nemzetközi gazdaságpolitikai és társadalmi eseményekben és jelenségekben.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciálisan a növénytermesztéshez tartozó kérdésekben.

Képes a növénytermesztés szakmai problémáinak sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére.

Képes a növénytermesztésben alkalmazható bonyolult, új módszerek és technikák, technológiák gyakorlati alkalmazására.

Képes speciális, a növénytermesztéssel kapcsolatos szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Képes a növénytermesztés ismeretrendszerét alkotó elképzelések részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására, valamint annak szintetikus értékelő megfogalmazására és jelentés készítésére.

Képes a növénytermesztéssel kapcsolatos tevékenységek meghatározására, megtervezésére és megszervezésére, valamint a végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére.

Képes aktívan bekapcsolódni kutatási, fejlesztési projektekbe, továbbá képes ilyen projektek irányítására is.

Képes szakmai tevékenységének gyakorlását jogszabályi keretek mellett megvalósítani.

Képes az irányított szervezet tevékenységének, gyakorlati problémáinak tudományos igényű és tudományos módszerekkel történő elemzésére.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Képes a legkorszerűbb információtechnológiai eszközök alkalmazására, a szakszerű, hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció megvalósításához.

Képes magas szinten magyarul és idegen nyelven a növénytermesztéssel kapcsolatos kérdésekben írásban és szóban véleményt nyilvánítani, vitában részt venni.

Képes a szakterület ismeretközvetítési technikáit átlátni, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait megtalálni, használni, ezeket feldolgozni és munkája során alkalmazni.

Képes a növénytermesztéshez kapcsolódó szakigazgatási alap- és irányítói feladatok ellátására, konfliktusok kezelésére, megoldási javaslatok kidolgozására és kivitelezésre.

Képes a növénytermesztéssel kapcsolatos agroökológiai potenciál különböző léptékű felmérésére és fenntartható kezelésére a térségi, települési és birtok szintű tervezési folyamatokban.

Képes a növénytermesztéssel kapcsolatos összefoglaló, részletezett problémakörök megértésére és hiteles közvetítésére.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Folyamatos önképzésre törekszik.

***c)* attitűdje**

Hivatástudattal vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a növénytermesztés sajátos karakterét, a társadalomban elfoglalt helyét alkotják.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív növénytermesztési eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő növénytermesztési módszerek és eszközök alkalmazására.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Szakmai érdeklődése elmélyült és megszilárdult.

Elkötelezett a környezetvédelem, természetvédelem és a fenntartható agrárgazdaság mellett.

Nyitott, kezdeményező, empatikus, megfontolt és véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá.
Felismeri és elfogadja a növénytermesztéssel kapcsolatos döntések korlátait és kockázatát.
Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállósággal rendelkezik átfogó és speciális a növénytermesztéssel kapcsolatos szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.

Önállósággal rendelkezik a növénytermesztéssel kapcsolatos tevékenységek megvalósítási módját illetően.

Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködés kialakítására.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes önálló, környezetszemléletű gazdálkodásra, korszerű, a növénytermesztéshez kapcsolódó mezőgazdasági technológiák alkalmazására, fejlesztésére.

Végiggondolja és felelősséggel képviseli a növénytermesztés etikai kérdéseit és vállalja döntéseinek következményeit.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket és jogszabálykövető magatartást mutat, amit beosztottjaitól is elvár.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó természettudományos, agrártudományi, gazdasági és humán ismeretek [multidiszciplináris természettudományos ismeretek (a környezettudomány fizikai, kémiai, biokémiai, biológiai ismeretkörei); gazdasági és humán tudományi ismeretek (szakigazgatási ismeretek, szociológia, vezetési ismeretek); tudományos kutatás-

módszertani, elemzési és közlési ismeretek (környezet és agrártudományi kutatásmódszertan, tudományos közléstan)] 15-28 kredit;

növénytermesztési szakmai ismeretek

(általános és részletes növénytermesztés, növénytermesztési technológia és azok műszaki vonatkozásai, a precíziós gazdálkodás, talajtermékenység fenntartása és az alkalmazkodó talajművelés, növényi biotechnológia, növénytermesztés növényvédelmi vonatkozásai, a szántóföldi növények betegségei és kártevői, az ellenük való védekezés lehetőségei, gyomismeret és gyomszabályozás, gyepgazdálkodás, élelmiszerlánc-biztonság, szakigazgatási és vezetési ismeretek, a növénytermesztés ökonómiai vonatkozásai) 39-56 kredit.

9.1.2. Választható szakspecifikus ismeretek

(fajtaelismerés és vetőmag-minősítés, a növénynemesítés alapvető kérdései és technikái, annak növénytermesztési kihatásai, a transzgénikus növények nyújtotta lehetőségek és alkalmazásuk kockázatai, az ökológiai növénytermesztés és a szántóföldi növénytermesztés minőségbiztosítási és minőségvizsgálati kérdései, a szántóföldi növények tápanyagellátása és az öntözéses növénytermesztés, táj- és integrált növénytermesztés, a gyógy- és fűszernövények termesztése, a növénytermesztés gépesítésének műszaki vonatkozásai, földminősítés és területfejlesztés, kommunikációs növénytermesztési, szaktanácsadási és kutatás-módszertani ismeretek) 15-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 84 kredit az alábbiak szerint:

természettudományi ismeretek 18-20 kredit;
élettani és biokémiai ismeretek 15 kredit;
mezőgazdasági ismeretek 18-20 kredit;
gazdasági és gazdálkodási ismeretek 15 kredit;
műszaki és jogi ismeretek 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ökológiai gazdálkodási mérnöki (Master's Degree in Organic Farming)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles ökológiai gazdálkodási mérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Organic Farming Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, a kertészmérnöki, a természetvédelmi mérnöki, a vadgazda mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a növénytermesztő mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az élelmiszermérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a műszaki képzési területről a környezetmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szakmájuk iránt elkötelezett ökológiai gazdálkodási mérnökök képzése, akik ismerik és hatékonyan érvényesítik az ökológia gazdálkodás elveit és előírásait, az egészséget meghatározó tényezők hatásrendszerét, valamint szintetizálóan alkalmazzák az ökogazdálkodási, természettudományi, műszaki, társadalomtudományi és gazdasági alapismereteket a komplex ökológiai gazdaság, illetve specifikus

termelési folyamatainak tervezése, megvalósítása, fejlesztése, menedzselése és ellenőrzése során. Alkalmasak az ökológiai gazdálkodás területén folyó tudományos munkába bekapcsolódni, együttműködni más szak- és tudományterületek képviselőivel az ökogazdálkodással kapcsolatos problémák megoldási javaslatainak kidolgozásában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az ökológiai gazdálkodási mérnök

***a)* tudása**

Biztos tudással rendelkezik az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó szakterületeken.

Ismeri az ökológiai gazdálkodás és a rokon szakterületek közötti releváns összefüggéseket, az ökológiai gazdálkodás, a környezet- és természetvédelem, valamint az egészségtudomány, az élelmiszerlánc-biztonság közötti kölcsönhatásokat.

Tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait.

Ismeri az ökológiai gazdálkodás komplex modellszemléletét, jogszabályi környezetét, környezeti, társadalmi, szociális és egészségtudományi beágyazottságát, összefüggéseit hazai és nemzetközi kitekintésben.

Ismeri az ökológiai gazdálkodás általános és specifikus termesztés- és tartástechnológiai módszereit, eszközeit, eljárásait és ezek tudományos hátterét a növénytermesztés, kertészet és állattartás területén.

Részletesen ismeri a komplex ökológiai gazdaság tervezési és megvalósítási módszereit, szabályait, műszaki és ökonómiai vonatkozásait, valamint a projektmunka sajátosságait.

Az ökológiai gazdálkodás és a vele szorosan összefüggő szakterületek részletes ismeretének birtokában felismeri az ökológiai gazdálkodás működésének hatékonyságát korlátozó gazdasági és gazdálkodási tényezőket.

Ismeri az ökológiai gazdálkodás specifikus kutatási és fejlesztési területeit, módszereit, technikáit, valamint eredményeit.

Birtokában van a szakterületen alkalmazható szaktanácsadási alapismereteknek.

Gyakorlati oldalról ismeri az ökológiai gazdálkodás komplexitását, szerveződését, adott környezeti és gazdasági körülmények között, szakmai irányítását, menedzselését, valamint a kutatási, fejlesztési és probléma-megoldási lehetőségeket.

***b)* képességei**

Elemző módon követi, értelmezi és adaptálja az ökológiai gazdálkodás hazai és nemzetközi szakirodalmát, jogszabályi változásait és kutatási eredményeit, az élelmiszerlánc-biztonság, az egészség szempontjait is tekintetbe véve.

Képes az ökológiai gazdálkodás specifikus termesztés- és tartástechnológiai szakmai ismereteinek szintetizálására, egymásra építésére, a kölcsönhatások kialakítására, az alkalmazható módszerek és technikák gyakorlati alkalmazására és megszervezésére, az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésével.

Képes az ökológiai élelmiszer- és termék-előállítási folyamatok - a teljes termékpálya - kockázatelemzésen alapuló nyomonkövetésére és ellenőrzésére.

Képes komplex ökológiai gazdaság birtoktervezésére, fejlesztésére, menedzselésére különböző környezeti, gazdálkodási és gazdasági feltételek mellett, érvényesítve az egészség szempontjait is.

Képes az ökológiai gazdálkodás szakmai problémáinak a tudomány eszköztárával történő feltárására és interdiszciplináris megközelítésére.

Képes fejlesztési, kutatási és projektmunkák programjainak megfogalmazására és ezekbe történő bekapcsolódásra.

Képes a megszerzett ökológiai gazdálkodási ismereteinek szintetizálására, szaktudásának továbbadására az agrárium szereplői számára.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

Képes ökológiai gazdálkodással foglalkozó vállalkozásoknál, szervezeteknél szerzett elméleti és gyakorlati tapasztalatok, ismeretek, gazdálkodási és gazdaságszervezési eljárások adaptálására.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett az ökológiai gazdálkodás szellemisége, filozófiája a környezetvédelem, a természetvédelem és a fenntartható mezőgazdálkodás élelmiszerlánc biztonság és egészség szempontjait is érvényesítő törekvései iránt, és ezt a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is hitelesen, korrekten közvetíti.

Az ökológiai gazdálkodás megvalósításakor, tervezésekor és ellenőrzésekor jogkövető magatartás jellemzi, és ezt várja el munkatársaitól is.

Elkötelezett az ökológiai gazdálkodástervezési, gazdálkodási és ellenőrzési feladatainak korrekt, szakmailag megalapozott és etikus megoldásai mellett.

Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Motivált az ökológiai gazdálkodással, valamint a környezet- és egészségtudatossággal kapcsolatos ismeretanyag, tudás folyamatos bővítésére, ökológiai szemléletének fejlesztésére, és ezek gyakorlatban történő megvalósítására.

Törekszik arra, hogy az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos fejlesztéseket, tervezési feladatokat, kutatási programokat más szak- és tudományterületek képviselőivel együttműködve dolgozza ki és valósítsa meg.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, és elfogadja mások, az ökológiai szemlélettől eltérő, szakmailag megalapozott véleményét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos aktuális szabályozásokat önállóan nyomon követi, értelmezi és a tervezési, gazdálkodási gyakorlatban alkalmazza.

Gazdaság vezetése során szakmai tudása és gyakorlati tapasztalata alapján önállóan dönt az ökológiai gazdaság kialakításáról, felépítéséről, az ökológiai gazdálkodásra történő átállásról, az alkalmazandó eszközökről, eljárásokról és a tevékenység gyakorlati megvalósításáról.

A gazdálkodás irányítása során önállóan, legjobb szakmai tudása alapján dönt az ökológiai gazdálkodás szakmai kihívásainak megoldásában, vállalva döntéseinek következményét.

Az ellenőrzési tevékenység során döntéseit szakmai és jogszabályi ismereteinek birtokában hozza meg.

Nagyfokú önállósággal, körültekintéssel és felelősségtudattal végzi el az ökológiai gazdálkodást érintő tervezési, kutatási és szaktanácsadási feladatokat.

Nyíltan képviseli az ökológiai gazdálkodás etikai kérdéseit.

Felelősséget érez az ökológiai gazdálkodás szerepének társadalmi és szakmai megítélésében, hitelességének a megőrzésében és az emberi egészség értékeinek képviseletében.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködések kialakítására.

Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban, a szakemberekkel történő együttműködésben.

Felelősen alkalmazza szakterületén a korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteket, a munkaszervezetek hatékonyságának és élelmiszerlánc-biztonságot, egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományos ismeretek (ökológia, génmegőrzés, természetvédelem, termőhelybiztonság, biometria, kutatásmódszertan) 15-22 kredit;

mezőgazdaság-tudományi ismeretek (ökológiai állattartás, ökológiai növénytermesztés, ökológiai kertészet, ökológiai gyepgazdálkodás, ökológiai termékfeldolgozás, élelmiszerlánc-biztonság) 35-45 kredit;

jogi ismeretek (támogatási rendszerek, ökológiai gazdálkodás szabályozása) 4-8 kredit;

gazdaságtudományi ismeretek (agrárökonómia, vállalatgazdaságtan, birtoktervezés) 5-10 kredit;

társadalomtudományi ismeretek (marketing, mezőgazdasági szaktanácsadás) 5-10 kredit;

műszaki tudományi ismeretek (térinformatika, mezőgazdasági épületek) 6-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott négy hét, 160 óra időtartamú, ökológiai gazdálkodási tevékenységgel foglalkozó szervezetnél, gazdálkodó egységnél, intézménynél vagy a felsőoktatási intézmény ökológiai tanüzemében végezhető gyakorlat, amelynek kreditértéke 5 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma:

természettudományos ismeretek 30 kredit;

mezőgazdaság tudományi és műszaki ismeretek 25 kredit;

gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek 5 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 45 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

15. SZŐLÉSZ-BORÁSZ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szőlész-borász mérnöki (Viticulture and Oenology Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles szőlész-borász mérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Viticulture and Oenology Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az élelmiszermérnöki, a kertészmérnöki, a szőlész-borász mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a mezőgazdasági mérnöki, a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a növénytermesztő mérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, a műszaki képzési területről a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, a biomérnöki, a természettudomány képzési területen a biológia, kémia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit

az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja okleveles szőlész-borász mérnökök képzése, akik tisztában vannak a szakmájukat megalapozó interdiszciplináris alaptudományi (természettudományi és társadalomtudományi) ismeretkörökkel, ismerik a szőlő-bor ágazat, a borpiac jellemzőit, innovatív és naprakész eredményeit, a szakágazat évezredes hagyományait, befogadják e szakterület magyar kultúráját, európai, nemzetközi szemléletét, és készség szintjén használják a tudomány és a gyakorlat legújabb eredményeit, tájékozottak a szőlő-bor ágazat működésének alapelveiben. Képesek e speciális szakterületen szerzett tudásuk nemzetközi körben történő művelésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szőlész-borász mérnök

***a)* tudása**

Ismeri a mezőgazdasági termelés és a természeti erőforrások közötti sajátos viszonyt, ezen belül a szőlőtermesztés és bortermelés speciális erőforrásait.

Átlátja az agrárgazdaság és ezen belül a szőlő és borágazat szereplői nemzetgazdaságban betöltött szerepét, a termékpályák szereplőinek kapcsolati viszonyait.

Tisztában van a termelőüzemekben, intézményekben, szakmai szervezetekben zajló hatékony munkavégzés ismereti hátterével.

Biztos tudással rendelkezik a szőlészetet és borászatot megalapozó természettudományi területekről, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket.

Ismeri a szőlőtermesztés és bortermelés kultúrájának hagyományait, hatásait az emberi intellektusra, a borfogyasztás kultúrákon átívelő, kultúrateremtő szerepét.

Részletesen ismeri a szőlő- és bortermelés gyakorlatban használt eszközeit és módszereit, tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a szőlészeti és borászati szakma tevékenység-rendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Birtokában van a szőlész-borász szakmában alkalmazható általános és speciális vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

Ismeri és érti a szőlészet és borászat működésének jogszabályi környezetét, a fennálló összefüggéseket.

Ismeri a szőlészet és borászat területén végzett vezetési feladatok különböző szintjeit, értékelésének módszereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat.

Ismeri a szőlészet és borászat területén, magas szinten alkalmazható team- és projektmunka sajátosságait és rendelkezik az ehhez szükséges vezetői ismeretekkel.

Felismeri a gazdasági rendszere működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét a szőlő és borágazatban.

Ismeri a szőlészet és borászat sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Birtokában van a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereinek és eszközeinek.

Ismeri a szőlészet és a borászat alaptudományi beágyazottságának interdiszciplináris (biológiai, műszaki, gazdasági és kereskedelmi) alapjait.

Tisztában van a szőlészeti ágazat naprakész, hangsúlyosan európai szemléletű szakmai ismeretanyagával.

Naprakész ismeretekkel rendelkezik az általános és szakmaspecifikus borászati területek hangsúlyosan európai szemléletű szakmai ismeretanyagáról.

Ismeri a szakágazati technológiák (szőlőtermesztés, borászat) aktuális újdonságait.

Naprakész ismeretekkel rendelkezik a korszerű finomanalitikai módszerek alkalmazásának területén.

Tisztában van az innovatív borkészítési és -kezelési technológiák elméleti alapjaival.

Ismeri a borászati jelentőségű mikroorganizmusok genetika, élettani és ökológiai jellemzőit, a borászati fermentációk irányítását, az érzékszervi bírálatok (borminősítés) nemzetközileg elfogadott gyakorlatát.

Átlátja a termőhely- (terroir) ismeret összefüggéseit.

Birtokában van a szőlő növényvédelmére, kártevőire és korokozóira vonatkozó ismereteknek.

Tisztában van a birtoktervezés szőlőültetvény-létesítéstől a palackozóüzem tervezéséig terjedő komplex, a szőlészeti-borászati, környezetvédelmi-tájtervezési, technikai-technológiai, műszaki és ökonómiai ismeretanyagával.

Ismeri a bormarketing sajátos eszközeit és megvalósításának módját.

Ismeri a projektek irányításának és a szőlészeti termelési rendszerek ökonómia analízisének szükséges eszközeit.

Ismeri tevékenységének az élelmiszerlánc-biztonságra és emberi egészségre gyakorolt hatásait, valamint birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható olyan korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, amelyek alkalmassá teszik egészséget támogató munkaszervezés kialakítására.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrárgazdasághoz, különösen a szőlő és bor ágazathoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi események területe vonatkozásában.

Értő, elemző módon tudja követni a szőlészet és borászat meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.

Képes az ezekből szerzett ismeretei szintetizálására, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

Képes a szőlészeti és borászati tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Képes team felállítására illetve projekt kidolgozására, önálló irányítására, melynek során képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására a természettudományi, környezet- és természetvédelmi, technológiai és gazdasági szempontok együttes figyelembevételével.

Képes a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére a szőlő és bor ágazat területén.

Képes a szőlészeti és borászati problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásukhoz szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmezés-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.

Képes önálló kutatási tevékenységre és kreatív részvételre fejlesztési feladatokban, kutatóintézeti és szakigazgatási tevékenységben.

Aktív résztvevő kutatási, fejlesztési projektekben.

Az irányított szervezet munkáját (tevékenységét), gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.

Képes a szőlészet és borászat területén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait ismeri, feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Képes megfelelően alkalmazni a szőlő- és bortermelés gyakorlatban használt eszközeit és módszereit, képes azokat különböző összetettségű, illetve különböző kiszámíthatóságú szakmai problémahelyzetekben hatékonyan alkalmazni.

Képes az ágazat vállalatainak és szervezeteinek hazai, európai és nemzetközi szintű irányítására.

Képes szaktanácsadói és tervezési feladatok ellátására.

Képes mérnöki feladatok ellátására az irányító, ellenőrző és felügyelő hatóságoknál.

Képes az ágazati tevékenység során a szőlészeti-borászati, a környezetvédelmi-tájtervezési, a technikai-technológiai, a műszaki és ökonómiai szemlélet alkalmazására.

Képes az egészség- és környezettudatos technológiák alkalmazására és hulladékkezelésre.

***c)* attitűdje**

Szakmai hozzáállását alapvetően meghatározza a szőlő és a bor szeretete.

Magas szintű általános és szakmai műveltséggel rendelkezik.

Felismeri és érti a fenntartható mezőgazdasági termelés szükségességét.

A szőlőtermelés terület- és vidékfejlesztésben betöltött szerepe meghatározza az ágazatban végzett munkáját.

Kritikusan közelít a szőlészethez és borászathoz kapcsolódó tudományos munkákhoz.

Megközelítési módját magas szintű információfeldolgozási és vitakészség jellemzi.

Fejlesztői és tervezői szemlélettel, kreativitással rendelkezik.

Jó koordinációs képességgel bír.

Csapatmunkára való hajlandóság jellemzi. Alkalmazkodó és fejlődési készség jellemzi, hatékonyan szervezi saját önképzését.

Motivált szakmai ismeretanyagának folyamatos bővítésében, az új ismeretek alkalmazásában.

Magas szintű információ-felhasználási és -elemző képesség jellemzi.

Elkötelezett a környezetvédelmi előírások betartatása mellett.

A mérnöki munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képes összeállítani és végrehajtani saját munkatervét és munkaprogramját.

Szakmai felelősségtudat, etikus magatartás, környezettudatosság jellemzi.

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Önálló döntésekre képes, vállalja döntéseinek következményeit, egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Gazdasági tevékenységei, a kutatás illetve a döntések során a társadalmi felelősségvállalása, a társadalmi értékek képviselete jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a szőlész-borász szakma interdiszciplináris alapozó tudományterületei

(molekuláris biológia-genetika, gazdasági, vállalkozásszervezési és jogi ismeretek; létesítménytervezési és tájtervezési alapismeretek, üzemtan, bormarketing, termék és projekt menedzsment, szakmai idegen nyelv, filozófia, etika, szervezet- és munkapszichológia, kutatásmódszertan) 22-28 kredit;

szőlészeti diszciplinák

(szőlőnemesítés és -genetika, szőlő-bor kultúrtörténet, szőlőélettan és határterületei, tápanyag-gazdálkodás, fajtaértékelés, a világ borvidékei, minőségi szőlőtermesztés, termelésfejlesztés, gépesítéskorszerűsítés) 21-24 kredit;

borászati diszciplinák

(a borászati kémia és mikrobiológia, szőlőfeldolgozás, a borkezelés klasszikus elvei és gyakorlata, szőlőfeldolgozás a világ különböző borvidékein, innovatív borkészítési irányzatok és technikák, boranalitika, borok érzékszervi bírálata) 21-24 kredit;

választható szakspecifikus ismeretek 12-20 kredit

a szakképzettséghez szükséges követelmények a következő három specializáció közül két specializáció

választásával teljesíthetők:

borbírálói szakmai ismeretek (nemzetközi szintű borismeretek, borbírálat);

szőlő technológiai-növényvédelmi szakmai ismeretek (innovatív technológiák, integrált növényvédelem, vegyszerhasználat, biokultúra);

birtokgazda, birtoktervezés szakmai ismeretek (birtoktervezés, tájtervezés, szőlőültetvény létesítése, működtetése, palackozóüzem tervezése, pályázatírás, kisvállalkozás fejlesztési politika, vállakozásmenedzsment).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá egy másik nyelvből alapfokú nyelvvizsga vagy két féléves igazolt szakmai nyelvi tanulmány.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a szőlőtermesztéssel, borászattal foglalkozó termelési egységekben, valamint - azonos arányban - a szőlő- és borágazat szakigazgatásában, kutatását végző hivatalokban, intézetekben, egyetemi tanszékeken vagy a borértékesítési tevékenységet végző gazdasági szervezeteknél végzett gyakorlat, amelynek időtartama összesen legalább négy hét.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 84 kredit a következő területekről:

természettudományi, gazdasági és társadalomtudományi (fizika, kémia, matematika, általános mikrobiológia, marketing, informatika stb.) ismeretkörökből legalább 20 kredit;

szakmai alapozó ismeretekből (szőlőtermesztés, borászat, növénytan, biokémia, növényélettan, műszaki ismeretek, növénytermesztési ismeretek, állattan, élelmiszer-mikrobiológia és -higiénia, élelmiszer-ipari alapműveletek) legalább 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 60 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

16. TÁJÉPÍTÉSZ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: tájépítész mérnöki (Landscape Architecture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles tájépítész mérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Landscape Architect

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a földmérő és földrendező mérnöki, a kertészmérnöki, a természetvédelmi mérnöki, vadgazda mérnöki és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, műszaki képzési területről az építészmérnöki, az építőmérnöki, a környezetmérnöki, a vízügyi üzemeltetési mérnöki, a

természettudomány képzési területről a földrajz, a környezettan alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tájépítész mérnökök képzése, akik alapul véve hazánk természeti erőforrásait, természeti és kulturális örökségeit, valamint ismerve azok táji, települési differenciáltságát képesek a fenntartható fejlődés és az élhetőség követelményeinek megfelelő fejlesztésekre és tervezésre a szabadtér építészeti objektumok, települések, térségek szintjén is.

Akik felismerik a más tudományterületekkel (műszaki tudományok, természettudományok, társadalomtudományok, gazdaságtudományok és művészetek) való kapcsolódásokat, kölcsönhatásokat; szükség szerint új kapcsolódásokat alakítanak ki.

Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A tájépítész mérnök

***a)* tudása**

Ismeri a tájépítészet hazai és nemzetközi szakterületének multidiszciplináris eszközrendszerét, tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Széleskörű általános műveltséggel rendelkezik, ismeri a tájváltozások társadalmi, kulturális és ökológiai összefüggéseit, ismeri a fenntarthatóság, az élhetőség időszerű követelményeit és alkotó módon alkalmazza a tervezés során.

Érti a műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiát.

A tájépítészet a vele szorosan összefüggő tervezési területek (műszaki szakterület, területi és településtervezés és -fejlesztés) részletes ismeretének birtokában felismeri a tervezési rendszer hatékonyságát, az egymásra épülését biztosító tényezőket.

Ismeri és érti a tájépítészet szakterületének jogszabályi környezetét, a fennálló összefüggéseket.

Ismeri tájépítészet sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri a tájépítészet szakmai komplexitásából, a képzés unikális jellegéből és a közérdek hosszú távú érvényesítésére törekvő szemléletéből származó átfogó és speciális viszonyokat.

Ismeri a team- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel.

Birtokában van a tájépítészeti szakterületen alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

***b)* képességei**

Értő, elemző módon követi a tájépítészet meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.

A tájépítészeti szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.

Képes a tájépítészeti, műszaki, ökológiai szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, a megoldások egészségtudatos megfogalmazására.

Aktív résztvevő a tájépítészeti kutatási, fejlesztési projektekben, alkotó résztvevő a tájépítészeti tervezési projektekben.

Képes korszerű informatikai eszközök és programok alkalmazására a tájépítészeti tervezés és kutatás területén, továbbá szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Képes arra, hogy a tájépítészet szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet folytasson.

Képes tevékenységének környezet- és egészségtudatos módon való megszervezésére, végzésére, különböző munkái révén a társadalom szellemi, lelki, fizikai egészségének fejlesztésére.

***c)* attitűdje**

Hivatástudata tükrözi azt a szakmai identitást, ami a tájépítész szakterület kiemelkedő közösségi szerepét jelenti.

Folyamatos önképzésre törekszik, annak érdekében, hogy ismeretei szintetizálására nem csak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is képes legyen.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Nyitott, kezdeményező, empatikus.

Önmagával szemben kritikus és igényes.

Fontos számára a tudományos kutatás és a műszaki tervezés etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Elfogadja mások eltérő véleményét, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik a tájépítészeti és településtervezési szakági tervezési feladatok megoldásában.

Mindezekért a jogszabályban előírt gyakorlati éveiben korlátozott, a gyakorlat megszerzése után teljeskörű felelősséget vállal.

Felelősséget érez a tájépítészet társadalmi felemelkedésben betöltött szerepének alakulásában.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket, vállalja döntéseinek következményeit.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet a szakmai és társadalmi együttműködések kialakításában.

Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.

Felelősséggel vállalja a tervezés és a kutatás etikai elveinek betartását és betartatását.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

műszaki tudomány (települési környezetvédelem, kortárs építészet, városépítészet, út- és közműtervezés) 6-10 kredit;

természettudomány és agrártudomány (tájökológia, élőhelyismeretek, növényalkalmazás, vidékfejlesztés) 6-10 kredit;

társadalom- és gazdaságtudomány (szociológia, közigazgatási és jogi ismeretek) 4-8 kredit;

művészet (szabadkézi rajz és tervezésgrafika, digitális tervezési technikák) 6-8 kredit;

szakmai törzsanyag (településtervezés, zöldhálózat és zöldfelületi rendszer, kert- és szabadtérépítészet, települési és táji örökségvédelem, tájtervezés, területrendezés és területfejlesztés, releváns egészséggel kapcsolatos ismeretek) 42-58 kredit;

választható szakspecifikus ismeretek (szabadtértervezés és design, tájterhelhetőség, tájrehabilitáció, kertművészeti stíluskorszakok, turisztika, zöldfelület gazdálkodás, kertépítészeti növényalkalmazás, tájmodellezés, tervezésgrafika) 8-12 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott négy hét időtartamú, önállóan teljesítendő, intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlat, amelynek kreditértéke 5 kredit. A szakmai gyakorlat tervezési, táj- és kertépítész, építész, területrendezési vagy településtervezési tervezési jogosultsággal rendelkező mérnököt vagy szakértőt foglalkoztató tervező, fejlesztő vagy program irodában végezhető gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma a

természettudományos alapismeretek (matematika, informatika, ábrázoló geometria és rajz, környezettan, növénytan, Magyarország tájföldrajza, dendrológia) területéről 10 kredit;

gazdasági és humán alapismeretek (mikro- és makroökonómia, vállalkozási ismeretek, közigazgatási és jogi ismeretek, kommunikáció, filozófia) területéről 10 kredit;

tájépítészeti szakmai ismeretek (táj-, település és kertépítészet történet, építészet, geodézia és tereprendezés, út- és közműépítés, táj-, kert- és szabadtérépítés, természetvédelem, tájrendezés, térinformatika, környezetvédelem, EU-agrárpolitika település- és zöldfelület-gazdálkodás) területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

17. TAKARMÁNYOZÁSI ÉS TAKARMÁNYBIZTONSÁGI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnöki (Animal Nutrition and Feed Safety Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Animal Nutrition and Feed Safety Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a természetvédelmi mérnöki, a vadgazda mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, növénytermesztő mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az élelmiszermérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki, a mezőgazdasági szakoktató, a vidékfejlesztési agrármérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szakmájuk iránt elkötelezett takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnökök képzése, akik rendelkeznek a takarmányozási és takarmánygazdálkodási szakágazatokkal kapcsolatos korszerű, alapelveiben az Európai Unió szabályrendszerében foglaltakkal azonos szemléletű, komplex ismerettel és felkészültek a takarmányipar, a gazdasági haszonállatok, valamint a társ- és hobbiállatok okszerű táplálóanyag ellátására, továbbá a takarmánygazdálkodás teljes vertikumának termékfejlesztési, termék-előállítási, ökonómiai, környezet- és egészségvédelmi, valamint minőségbiztosítási szakterületein mérnöki szintű tervezői és irányítói feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnök

***a)* tudása**

Ismeri a takarmányozási és takarmánygazdálkodási szakágazatokkal kapcsolatos korszerű alapelveket, az Európai Unió szabályrendszerében foglaltakkal azonos szemléletű, komplex ismeretanyagot.

Ismeri a mezőgazdasági, ezen belül különösen a takarmányozástan tudományterületének szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint legalább egy idegen nyelven.

Ismeri a takarmányipar, valamint a takarmánygazdálkodás teljes vertikumának termékfejlesztési, termék-előállítási, környezet- és egészségvédelmi, valamint minőségbiztosítási aspektusait, annak elméleti és gyakorlati szempontjait, élelmiszerlánc-biztonsággal kapcsolatos összefüggéseit.

Ismeri a mezőgazdasági szektor, ezen belül különösen a takarmányozási és takarmánygazdálkodási szakágazat szerkezetét, a takarmány-előállítás, -forgalmazás és -ellenőrzés jogi szabályozását, az azok működtetését biztosító szakhatóságok felépítését, jogkörét és eljárásrendjét, valamint a mezőgazdasági termelés egészét meghatározó agrárpolitika összefüggéseit.

Ismeri a K+F+I jelentőségét a takarmány-előállítás fejlődésében, különös tekintettel a gazdasági állatok táplálóanyagokkal szemben támasztott igényeivel, valamint a biztonságos állati termék előállítással kapcsolatos új ismeretekre.

Ismeri továbbá a K+F+I tevékenységhez szükséges forrásgenerálás lehetőségeit.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

Képes a folyamatos önképzésre és az ehhez szükséges információ források felkutatására.

Átlátja a szakmai előmenetelének feltételrendszerét és ennek megfelelően képes megtervezni életpályáját.

A takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnök elméleti és gyakorlati tudása birtokában képes mérnöki szintű tervezői és irányítói feladatokat ellátni.

Képes a takarmányipar, a takarmánygazdálkodás, valamint a takarmány ellenőrzés különböző területein önálló szakmai álláspont kialakítására és annak a tudomány aktuális állása szerinti szakmai alátámasztására, és álláspontját az adott kérdésben felmerülő vitában megvédeni.

Képes önálló termékpálya szemléletű minőségi termék előállítására, állati takarmányok előállítására és azok minőségének megóvására, hasznosítható természeti, gazdasági és társadalmi erőforrások felismerésére és komplex értékelésére.

Képes az agrárgazdaság és az agrárpolitika különböző döntési folyamataiban való részvételre, a szakigazgatásban és egyéb állami intézményrendszerekben szakértői feladatok ellátásán keresztül.

Képes szakágazati szaktanácsadás művelésére és alkalmas egyéni és társas vállalkozások működtetésére és irányítására, valamint a takarmányozás területén K+F+I projektekben való részvételre vagy azok irányítására.

Képes szakmai és tudományos szempontból egyaránt megalapozott véleményt kialakítani és álláspontját megvédeni.

Ismeri és alkalmazza a szakmai szókincset, képes idegen nyelvű szakmai kommunikációra.

Képes a takarmányozási és takarmánygazdálkodási szakágazat ismereteit összegezni és azokat kritikailag értékelni.

Képes a szakmai megállapításait szóban vagy írásos formában a szakmai közönség, vagy az irányító hatóságok felé közvetíteni.

A szóbeli és írásos kommunikáció korszerű eszközeit hatékonyan alkalmazza, különös tekintettel az informatika nyújtotta előnyökre és esetleges hátrányokra.

Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

***c)* attitűdje**

Érti és hitelesen képviseli a takarmányipar és a takarmánygazdálkodási szakágazat fontosságát, valamint annak jelentőségét az agrárágazat egészén belül úgy hazai, mint nemzetközi aspektusból.

Elkötelezett a mezőgazdasági, ezen belül a takarmányalapanyag-termelés és takarmány-előállítás, pozitív társadalmi megítélésének fenntartása illetve javítása iránt.

A takarmányipar hazai, európai uniós és egyéb nemzetközi szereplőinek véleményét tiszteletben tartja, nyitott és fogékony azok iránt.

Szakmai ismereteinek birtokában konstruktív módon közelíti meg és kezeli a szakmai kérdéseket.

Érzékeny a mezőgazdaság, ezen belül különösen a takarmányipar bármely szektorában felmerülő problémák iránt és törekszik azok megoldására.

Érdeklődést mutat az élő természettudományok, ezen belül különösen a takarmányozási kutatások új eredményei iránt, hajlandóságot mutat azok kritikus szemléletű kipróbálására, majd bevezetésére a takarmányozás napi gyakorlatába.

Elismeri a szakmai fejlődés és az életpálya-tervezés, a folyamatos önképzés és az élethosszig tartó tanulás fontosságát.

Környezettudatos szemlélettel rendelkezik.

Elkötelezett a mezőgazdasági termelés és a termék-előállítás környezet- és egészségvédelmi, valamint állatvédelmi és egyéb etikai szabályai iránt.

Kutatás-fejlesztési területen betartja és betartatja a tudományos kutatás etikai szabályait és normarendszerét.

Elfogadja és képviseli a mezőgazdasági termelés legfontosabb értékeit, különös tekintettel a fenntartható fejlődésre.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására, továbbá elkötelezett az emberi egészség értékei iránt.

Felismeri és elfogadja döntésének korlátait és kockázatát, mindenkori munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Önmagával szemben is kritikus és igényes.

Elfogadja mások eltérő véleményét, kritikáját, ha azok szakmai indokokkal alátámasztottak.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá, azokat következetesen képviseli.

Képes szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.

A mérnöki munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Munkája során önállóan végzi szakmai feladatait, legyen az irányítás, kutatási projekt vezetése, vagy operatív feladat.

Önállóan képes szakmai kérdések megválaszolására és problémák megoldására.

Életpályáját önállóan tervezi meg.

A munkája során hozott döntésekért és tevékenységéért teljes felelősséget vállal.

Felelősséggel tartozik az irányítása alatt dolgozó munkatársainak munkájáért is.

Felelősségtudata megnyilvánul szakmai, jogi és etikai és morális attitűdjeiben is.

Felelősséget vállal szakmai véleményéért és nyilatkozataiért, egyúttal vállalja véleményének következményeit is.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományos és mérnöki alapismeretek

(a szakismereteit megalapozó biokémia, mikrobiológia, emésztésfiziológia, termelés-élettan, kutatás-módszertan, valamint biometriai és kommunikációs ismeretek) 18-24 kredit;

takarmányozási, takarmánybiztonsági szakmai ismeretek (speciális szakterületi ismeretköröket magában foglaló modulok: a takarmánynövények termesztése, gyephasznosítás, takarmányismeret, keverék-takarmánygyártás, takarmánykonzerválás és takarmányminősítés, a különböző állatfajok emésztési sajátosságai, táplálóanyag ellátása és takarmányozás, a különböző takarmányok vizsgálata és minősítése, valamint a takarmánybiztonság és minőség ellenőrzése) 40-50 kredit;

választható szakspecifikus ismeretek (a takarmányágazat és a kapcsolódó ágazatok makro- és mikro ökonómiai, vállalkozás-menedzsmenttel kapcsolatos, a társ- és hobbiállatok, az intenzíven tartott és takarmányozott halfajok táplálóanyag ellátásával és takarmányozásával foglalkozó, valamint a természeti környezet védelmével kapcsolatos ismereteket tartalmazó modul) 14-22 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat takarmányipari létesítményben, állattartó telepen, takarmányozási kutatásokkal alapfeladatként foglalkozó kutatóintézetben vagy takarmányozástani kutatásokat végző intézményben szervezett, legalább négy hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 84 kredit az alábbiak szerint:

természettudományi ismeretek (állattan-állatélettan, növénytan-növényélettan, biokémia, mikrobiológia, állategészségtan) területéről 20-26 kredit;

mezőgazdasági ismeretek (takarmányozástan, földművelés-földhasználat, gyepgazdálkodás, növénytermesztéstan, állattenyésztéstan) területéről 28-36 kredit;

gazdasági és gazdálkodási ismeretek (üzemgazdaságtan, vezetés és szervezés) területén 8-14 kredit;

műszaki, informatikai ismeretek (műszaki alapismeretek, informatika) 4-8 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

18. TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: természetvédelmi mérnöki (Nature Conservation Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles természetvédelmi mérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Nature Conservation Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természetvédelmi mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési területről a kertészmérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a mezőgazdasági szakoktató, a tájrendező és kertépítő mérnöki, a vadgazda mérnöki, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, a biomérnöki; a természettudomány képzési területről a biológia, a földrajz, a földtudományi, a környezettan alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 852

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja természetvédelmi mérnökök képzése, akik képesek hazai és nemzetközi szinten a természetvédelem általános és sajátos feladatainak megtervezésére, szervezésére és irányítására. Megszerzett elméleti tudásuk alkalmazása során hatékonyan érvényesítik a természetvédelmi elveket és előírásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A természetvédelmi mérnök

***a)* tudása**

Ismeri és érti a természetvédelem területén lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket, és azokat alkotó módon tudja alkalmazni.

Részletesen ismeri és alkalmazza a természetvédelmi gyakorlatban használt eszközöket, módszereket illetve tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi viszonylatban - a természetvédelem tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait.

Ismeri a csoport- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői és konfliktuskezelési ismeretekkel.

Ismeri a természetvédelem sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti szakterülete speciális szókincsét, magyar és idegen nyelven egyaránt.

Rendelkezik a természetvédelem speciális etikai szabályainak és vonatkozó normarendszerének széleskörű ismeretével.

***b)* képességei**

Képes természetvédelmi és ökológiai hatástanulmányok elkészítésére.

Képes környezeti nevelésre.

Képes az ökológiai alapokon nyugvó természetvédelmi turizmus megszervezésére.

Képes a természetvédelem hatósági és közigazgatási feladatainak ellátására.

Képes szakmai szervezeteknél, cégeknél vezetői feladatok ellátására.

Képes génmegőrzési feladatok ellátására.

Képes a természetvédelem jogszabályi előírásainak megfelelő tervezésre, irányításra, valamint természetvédelmi szaktanácsadásra.

Képes szakmailag megalapozott vélemény, saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére természetvédelemmel összefüggő társadalmi és gazdasági kérdésekben.

Képes értő, elemző módon szakterülete meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát követni, megszerzett ismereteit szintetizálni.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes munkacsoport létrehozására vagy projekt tervezésére, önálló irányítására.

Képes a szakmai problémák azonosítására, azok sokoldalú megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Képes szakterületén anyanyelvén és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, anyanyelvű és idegen nyelvű publikációs forrásait ismeri, feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására.

Felismeri a természeti értékeket és cselekedetei azok megőrzésére irányulnak.

A természetvédelem legfontosabb kérdései kapcsán integrálja a nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódot, és átlátja az Európán kívüli világgal való kapcsolat jelentőségét.

A szakmai etikai normákat vállalja, továbbadja és alkalmazza szakmai problémák megoldásában, a szakmai együttműködésben és a kommunikációban egyaránt.

***c)* attitűdje**

Nyitott és elkötelezett a természeti értékeket megőrző és a fenntartható gazdálkodás iránt.

Környezettudatos magatartás jellemzi.

Elkötelezett a környezetvédelmi, természetvédelmi előírások betartatása iránt.

Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Nyitott a konfliktuskezelésre a természetvédelmi és egyéb ágazatok között.

A tudományos kutatás etikai szabályait és normarendszerét betartja.

Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.

A természetvédelem legfontosabb kérdései kapcsán integrálja a nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódot.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában képes önálló döntéseket hozni meghatározott munkafolyamatok megvalósítási módjáról, ütemezéséről.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket, valamint vállalja döntéseinek következményeit.

Partner a szakmai és szakterületek közötti együttműködésben.

Kellő gyakorlat megszerzése után felelős vezetői feladatokat lát el.

Nyitott a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismeretek és készségek fejlesztésére, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természetvédelmi ismeretek (értékek és területek ismerete és védelme, monitorozás, invázióbiológia, génmegőrzés, természetvédelmi tervezés és kezelés, tájvédelem) 40-70 kredit;
jogi ismeretek (nemzetközi, Európai Uniós és magyar természetvédelmi jog és politika) 5-15 kredit;
közigazgatási és vezetési ismeretek 5-15 kredit;
kutatás-tervezés, projekt és pályázati menedzsment 5-10 kredit;
kommunikációs és pedagógiai ismeretek 5-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvéből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, legalább 120 óra időtartamú gyakorlat, amiből legalább 60 óra komplex terepgyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 84 kredit a természettudomány, a gazdaság- és társadalomtudomány, a műszaki és informatikatudomány területeiről az alábbiak szerint:
természettudomány legalább 15 kredit,
gazdaság- és társadalomtudomány legalább 10 kredit,
műszaki és informatikatudomány legalább 5 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

19. VADGAZDA MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vadgazda mérnöki (Wildlife Management Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles vadgazda mérnök
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Wildlife Management Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a vadgazda mérnök alapképzési szak
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá az agrár és a természettudomány képzési terület szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 623

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vadgazda mérnökök képzése, akik szakterületük gyakorlati és elméleti műveléséhez és irányításához, illetve annak ellenőrzéséhez szükséges szakmai, természettudományi, valamint - szakterületük gyakorlásához megfelelő - műszaki és gazdasági ismeretekkel rendelkeznek. Ökológiai, környezettudatos élelmiszerlánc szemlélettel képesek a természeti erőforrások megújítható, tartamos hasznosítására, az ökoszisztéma szolgáltatások felismerésére és értékelésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A vadgazda mérnök

***a)* tudása**

Ismeri és érti a vadgazdálkodás és vadbiológia szakterületén lejátszódó folyamatokat (a vadgazdálkodás biológiai, műszaki, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), és a köztük levő összefüggéseket.

Biztos tudással rendelkezik a vadgazdálkodás és vadbiológia szakterületével rokon természettudományi területeken, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket.

Részletesen ismeri a vadgazdálkodás működését és az azt befolyásoló tényezőket, tisztában van a vadgazdálkodás vidékmegtartó és -fejlesztő szerepével.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a vadgazdálkodás tevékenységrendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Az élelmiszerlánc biztonság alapvető fogalmait és folyamatát képes adaptálni a lőtt vad kezelés és forgalmazás, valamint vad élelmiszer előállítása tevékenységek során.

Ismeri a team- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel, ismeri a vadgazdálkodás, a vadászat résztvevőinek hierarchikus rendszerét, az egyes vezetői és végrehajtási szintek feladatait.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét a vadgazdálkodásban.

Van rálátása az Európai Unió és a hazai vadgazdálkodási szakpolitika, valamint a vadgazdálkodási egység szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra és kapcsolatrendszerekre.

Ismeri a vadgazdálkodás és a vadbiológia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri a vadgazdálkodási és vadbiológiai adatgyűjtések különböző módszereit, az azokban rejlő lehetőségeket.

Mindezeket alkalmazni, és alkalmazásukat megtanítani is képes.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit.

Ismeri, érti a vadbiológia és vadgazdálkodás speciális szókincsét.

Birtokában van a tevékenységi területén alkalmazható korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási ismereteknek, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

***b)* képességei**

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a vadgazdálkodáshoz tartozó kérdésekben.

Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megóvásának alapelveit, azok vadgazdálkodással kapcsolatos előírásait

Értő, elemző módon követi a vadgazdálkodás és a vadbiológia meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.

Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Képes a vadgazdálkodás tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére.

A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.

Képes a vadgazdálkodás ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Az agrárgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Az irányított szervezet munkáját, tevékenységét, gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.

Képes szakterületén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

A szakterület ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait ismeri, feldolgozza, értelmezi és munkája során ezeket alkalmazza.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a vadgazdálkodás sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

Aktív résztvevő kutatási, fejlesztési projektekben.

Nyitott az agrárágazat paradigmaváltozásaira.

Elkötelezett a környezet- és természetvédelem, valamint a fenntartható vadgazdálkodás iránt.

Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.

Felismeri és elfogadja - a szakterület sajátosságai miatt - döntésének korlátait és kockázatát.

Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.

Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Elfogadja mások eltérő véleményét, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.

Képes ismeretei szintetizálására, önképzése hatékony megszervezésére, nemcsak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Mindezekért felelősséget vállal.

Végiggondolja és képviseli a vadászat-vadgazdálkodás etikai kérdéseit.

Felelősséget érez a vadgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott munkafolyamatok megvalósítási módját, időzítését illetően.

Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket.

Vállalja döntéseinek következményeit.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködés kialakítására.

Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.

Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére, illetve ennek megszervezésére.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes team vagy projekt kialakítására, önálló irányítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül a képzést alapozó

ismeretkörök (statisztikai, biometriai ismeretek; kommunikációs és vezetési ismeretek; vadbiológiai, genetikai és viselkedésökológiai ismeretek; európai uniós és nemzetközi szakmai, természetvédelmi és jogi, élelmiszerlánc-biztonság ismeretek) 12-30 kredit;

vadgazda mérnöki szakmai ismeretek (vadbiológiai kutatások és monitoring; ágazati értékbecslés és kárbecslés; integrált apróvad-, nagyvad- és élőhely-gazdálkodás; szakmapolitikai és nemzetközi vadgazdálkodási kérdések; földnyilvántartási és térinformatikai ismeretek; megelőzés, higiénia és gyógykezelés a vadtartásban; vadfeldolgozás; vadászati turizmus, vendéglátás és marketing; pályázati technikák és projekt-menedzsment; szakmai kultúra és etika) 24-48 kredit;

választható szakmaspecifikus ismeretkörök (a szakterületnek és az intézményi sajátosságoknak megfelelő speciális kurzusok, egyéni feladatok, gyakorlatok, tanulmányutak, valamint részletes vadbiológus ismeretek) 12-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább két hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 84 kredit az alábbiak szerint:

természettudományi, vadgazdálkodási, vadbiológiai, ökológiai ismeretek területéről legalább 10 kredit;

erdészeti, mezőgazdasági, környezeti, élőhelyi ismeretek területéről legalább 10 kredit;

gazdasági-gazdálkodási műszaki és jogi ismeretek területéről legalább 5 kredit;

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

20. VIDÉKFEJLESZTÉSI AGRÁRMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vidékfejlesztési agrármérnöki (Rural Development Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles vidékfejlesztő agrármérnök

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Rural Development Engineer

3. Képzési terület: agrár

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a vidékfejlesztési agrármérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrár képzési terület további alapképzési szakjai, a gazdaságtudományok, a természettudomány és a társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az

alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 7 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 621

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vidékfejlesztő agrármérnökök képzése, akik megszerzett ismereteik birtokában az erőforrások optimális felhasználását biztosító termelő, elosztó és szabályozási, valamint a termeléssel, a szolgáltatásokkal összefüggő szervezési és irányítási folyamatokat felügyelik. Részletesen ismerik az európai és a magyarországi vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékmegtartó és fejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Alkalmasak tervező-fejlesztő mérnöki, kutatói, illetve vezetői munkakörök betöltésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A vidékfejlesztő agrármérnök

***a)* tudása**

Ismeri a vidékfejlesztéssel rokon természet- és gazdaságtudományi területek fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket.

Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.

Részletesen ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékmegtartó és fejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait.

Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét, vidékszociológiai hagyományait.

Részletesen ismeri a vidékfejlesztési gyakorlatban használt informatikai és programozási eszközöket, módszereket, tisztában van ezek jogi szabályozásával.

Részletesen ismeri - hazai és nemzetközi relációban egyaránt - a vidékfejlesztési szakterület tevékenység-rendszerének tervezési, megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat, különösen az agrárinformációs csatornákra.

Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.

Rendelkezik a vidékfejlesztési szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság egészében alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismeretekkel.

Ismeri a vidékfejlesztés jogszabályi környezetét, a vezetési funkciók különböző szintjeit, értékelésének módszereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat.

Ismeri a team- és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel, vidékfejlesztési programok menedzselési technikáival, településfejlesztési módszerekkel.

Ismeri a vidékfejlesztés és a vele szorosan összefüggő területek (természettudományi, közgazdasági, jogi) gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.

Ismeri a vidékfejlesztés környezet- és természetvédelmi aspektusait.

Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban.

Van rálátása az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló üzem- és gazdaságtani kölcsönhatásokra.

Ismeri a vidékfejlesztés sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, logisztikai irányait.

Ismeri a szakszerű és hatékony szóbeli, írásbeli és hálózati kommunikáció módszereit és eszközeit, amelyeket a termelők, a vidékgazdaságban dolgozókkal való kommunikációban alkalmaz.

Ismeri a korszerű vezetéselméleti és szervezetirányítási irányokat, a munkaszervezetek hatékonyságának és egészséget támogató voltának erősítése érdekében.

Ismeri az egészséget meghatározó tényezőket, a társadalmi, gazdasági folyamatok egészségre gyakorolt hatásait.

***b)* képességei**

Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrár- és vidékgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

Képes értő, elemző módon követni a térgazdaság meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.

Képes a szakmai ismeretek szintetizálására.

Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.

Képes a vidékfejlesztés tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére, a meghatározott vezetői tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos szakmai irányítására és ellenőrzésére.

Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére.

Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására.

Képes a térgazdaság ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására.

Az agrár- és vidékgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni.

Képes szakterületén magyarul és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni.

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Képes a mérnöki munka során az egyének és a társadalom egészségét támogató, környezetbarát megoldások előnyben részesítésére.

***c)* attitűdje**

Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a térgazdaság sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására, a térgazdaság paradigmaváltozásaira.

Elkötelezett a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt.

Fogékony a hatékony megoldást jelentő vidékfejlesztési módszerek és eszközök alkalmazására.

Együttműködési szándékkal közeledik a vidékfejlesztés összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértéséhez és hiteles közvetítéséhez.

Nyitott a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása iránt.

Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.

Fogékony a hatékony önképzésre, ami segíti a szakmai munkája hátterét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális vidékfejlesztési kérdések kidolgozásában, térgazdasági nézetek képviseletében.

Szakmai, vezetői döntéseiért felelősséget vállal.

Végiggondolja és képviseli a vidékgazdaság etikai kérdéseit.

Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.

Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott tervezési munkafolyamatok megvalósítási módjában, időzítését illetően.

Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, irányítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a vidékfejlesztési stratégiai folyamatok kidolgozásához, makrogazdaságbeli megértéséhez és azok nemzetközi beágyazásához, fejlesztéséhez szükséges gazdasági, társadalmi, gazdaságpolitikai és vidékfejlesztési ismeretek 60-75 kredit, amelyből

elemzés-módszertani, vezetői számviteli ismeretek 5-10 kredit,
vidékszociológiai, emberi erőforrás gazdaságtani ismeretek 5-10 kredit,
gazdasági jogi ismeretek 4-5 kredit,
agrár-, vidék- és környezetpolitikai ismeretek 5-10 kredit,
településfejlesztési, projektmenedzsment ismeretek 5-7 kredit,
kereskedelmi- és logisztikai ismeretek 4-5 kredit;
integrált területfejlesztési-, vidékfejlesztési-, vidékgazdaságtani ismeretek 5-10 kredit,
agrártermelés üzem- és gazdaságtani ismeretek 5-10 kredit,
térségi tervezési és programozási ismeretek 5-7 kredit,

a vidékfejlesztéshez kapcsolódó, a vidékfejlesztés az agrárium és a társadalom összefüggéseit, azok gyakorlati elmélyülését és hasznosíthatóságát, stratégiaalkotásba történő beágyazottságát elősegítő választható ismeretkörök 15-25-kredit, amelyből

agrárpolitikai programok elemzési ismeretek 2-5 kredit,
alternatív gazdálkodási (non-food), élelmiszerlánc-biztonság ismeretek 2-5 kredit,
helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztési ismeretek 3-5 kredit,
mezőgazdasági piacok gazdaságtani ismeretek 3-5 kredit,
közösségfejlesztési, társadalmi és humánismeretek 2-3 kredit,
vertikális és horizontális koordinációs ismeretek 2-3 kredit,
vidékbiztonsági ismeretek 2-3 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legalább hat hét időtartamú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 84 kredit a természettudományi ismeretek, a mezőgazdasági ismeretek, a gazdasági, vidékfejlesztési, társadalomtudományi és szakigazgatási ismeretek területeiről az alábbiak szerint:

természettudományi és agrárismeretek legalább 5 kredit, vagy

gazdaság- és társadalomtudományi ismeretek legalább 5 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

II. BÖLCSÉSZETTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. AFRIKANISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: afrikanisztika (African Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles afrikanisztika szakos bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in African Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai, továbbá a jogi képzési területről az igazságügyi igazgatási alapképzési szak, az államtudományi képzési terület közigazgatási képzési ágának alapképzési szakjai, a rendészeti képzési ágban a bűnügyi igazgatási és rendészeti igazgatási, a honvédelmi és katonai képzési ágban a biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak, továbbá a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan és a nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott ismeretkörökben szerzett kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett térspecifikus ismereteik birtokában képesek az afrikanisztika, a szubszaharai Afrikához kapcsolódó külpolitikai, gazdasági elemzői, kutatói, képviseleti, kultúrák közötti közvetői, kultúrdiplomáciai és szervezői feladatok ellátására a tudományos életben, a sajtóban, a diplomácia területén, a vállalati munkában, kisebbségi szervezetekben és különböző kulturális közösségekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az afrikanisztika szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri Afrika népeinek történelmét, kultúráját, civilizációját, a szubszaharai Afrika helyét a történelemben, a földrész és régiói, valamint a nagyhatalmak viszonyának változásait, a földrészt összekötő és elválasztó szálakat, a térség sajátosságait, fejlődésbeli különbségeit, ezek miértjeit.
Meg tudja határozni a szubszaharai Afrikát mint kulturális régiót, a történelem, az irodalom, a

képzőművészet, a néprajz, a zene, a film, a nyelv, a gazdaság, a társadalom, politika, kultúra összefüggéseit és jellemzőit, a térséget ért kulturális, művészeti, nyelvi, történeti, politikai, gazdasági, társadalmi hatásokat.

Ismeri a kontinens etnikai sokféleségét, az etnikai kérdés szerepét, jelentőségét, a nemzetté válás sajátosságait, sikereit, kudarcait, a multikulturalizmus afrikai jelenségeit.

Elsajátította a térségre vonatkozó kutatások módszertanát, a régióval foglalkozó részdiszciplínákat.

Elsajátította a modern kommunikáció eszközeinek használatát és az elektronikus adatkezelést, adatátvitelt.

Ismeri a régiót vizsgáló diszciplínák jellemző kutatási kérdéseit, elemzési módszereit.

Ismeri az adott diszciplínák és azok egyes részterületei terminus technicusait.

Ismer legalább egy világnyelvet, valamint a térség legalább egy nyelvét államilag elismert alapfokú (B1) komplex nyelvvizsga szintjének megfelelő szinten.

***b)* képességei**

Képes a nemzetközi afrikanisztika véráramába, valamint a kontinens tudományos életébe való bekapcsolódásra, ismeretek, kutatási eredmények tudományos fórumokon, magyarul és idegen nyelven való megjelenítésére, megvitatására, az álláspontjuk megvédésére,

Képes az afrikai kontinenssel kapcsolatos tudás átadására, a vonatkozó tudás rendszerezésére, magas szintű ismeretterjesztésre, egyetemi kutatócsoportban kutatómunkára a hazai és a külföldi felsőoktatásban.

Képes mindazon feladatok ellátására, amelyek szolgáltató és termelő vállalatoknál az afrikai régióra vonatkozó specifikus elméleti és gyakorlati ismereteket követelnek.

Képes a térséggel kapcsolatos elemzői feladatok ellátására.

Képes a térségben etnikai, kisebbségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő feladatok ellátására.

Képes az interdiszciplináris képzés során megismert műfajok szabályrendszereinek megfelelően közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.

Képes a különböző témakörökkel kapcsolatban világos, részletes szövegeket alkotni.

Képes a modern kommunikáció eszközeit használni.

Képes az elektronikus adatkezeléssel, az adatátvitellel kapcsolatos feladatok megoldására.

Jó kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett és érdeklődő az afrikanisztika, a kontinens és régiói iránt.

Önálló, problémamegoldó gondolkodás és kreativitás jellemzi, valamint az ezzel összefüggő kritikai szemlélet, a vitakészség, az értékközpontúság, a minőség iránti érzékenység és az igény a minőségi munkára.

Törekszik kommunikációs készségei fejlesztésére.

Jellemző rá a kutatói attitűd, a fogalmi gondolkodás, az absztrakciós képesség, a rendszeres tanulás iránti igény, a megújulás képessége, az új ismeretek befogadása, feldolgozása.

Jellemző rá a széles műveltség, a kulturális érzékenység, az interkulturális nyitottság, a tolerancia, az afrikai kontinens kulturális örökségének védelme, megbecsülése.

Kezdeményező és együttműködő, mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.

Törekszik általános és nyelvi tudása fejlesztésére, szakmai hivatástudata kialakítására és az önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hatékonyan együttműködik az Afrikához kapcsolódó kulturális közösségekkel.

Sikerorientált és minőségtudatos az afrikanisztikai ismeretek használatának és átadásának során.

Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, alkalmazza a kontinensről, valamint az ott beszélt nyelvekről, kultúrákról, etnikai közösségekről szerzett ismereteit.

Tudatosan képviseli azon tudáshalmazokat és módszereket, amelyekkel az adott kontinens megismerésért dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Nyitott a kontinens soketnikumú és -nyelvű kulturális hátterére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó elméleti és kutatásmódszertani ismeretek (az afrikanisztikában meghatározó interdiszciplináris irányzatok elméleti és kutatásmódszertani ismeretkörei: az afrikai civilizáció és művelődés kérdései, Afrika régióinak történelme, gazdasági, társadalmi, kultúrtörténeti háttere) 18-24 kredit;

Afrika a 19-21. században (történelem, irodalom, művészetek, filozófia, néprajz, nyelvészeti ismeretek, jelenkori gazdaság, politika, társadalom, etnikai közösségek, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan; idegen nyelvi ismeret a régió valamely nyelvéből) 40-50 kredit;

kultúratudományi ismeretek (a kontinens irodalma, kulturális sajátosságai, ezek intézményei, Afrika művészete, filozófiája, a helyi sajtó és a kultúra viszonya, az afrikai narratíva eltérései a nyugati narratívától, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan; kisebbségi tanulmányok: az afrikai térség etnikai kérdéseinek múltja és jelene, az állami, oktatási és kulturális intézményrendszer, a nyelvi együttélés, identitáselméletek és a nemzeti identitások, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan; Afrika gazdaságtana: gazdaságelmélet, gazdaságtörténet, integráció és dezintegráció a 19-21. században, az agrártérségek és az iparosítási kísérletek, ipar, bankszféra, agrárszektor, a kontinens befektetési és pénzügyi lehetőségei, a társadalomszerkezet, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan; diplomácia: a térség nemzetközi kapcsolatrendszerének története, az Afrikai Unió felépítése és működése, a világ és az Afrikai Unió, a diplomáciához kapcsolódó tudományágak, a kultúra szerepe a diplomáciában, magyarok Afrikában, segélyszervezetek működése Afrikában, a menekültügy általános és hazai vetületei, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan) 25-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való belépés feltétele angol, francia, német, portugál, olasz, arab, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján az afrikanisztika területén szerzett speciális elméleti, illetve nyelvi ismeretekből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

2. ALKALMAZOTT NYELVÉSZET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: alkalmazott nyelvészet (Applied Linguistics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles alkalmazott nyelvészet szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Applied Linguist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a romológia, a szlavisztika, a kommunikáció és médiatudomány alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési területről az ókori nyelvek és kultúrák, a keleti nyelvek és kultúrák, a néprajz, a pedagógia, a pszichológia, a szabad bölcsészet, a társadalomtudományok képzési területéről a politikatudományok, a szociálpedagógia, a szociológia, az informatikus könyvtáros, a pedagógusképzés képzési területről a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógia alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti és nyelvészeti kutatás-módszertani ismereteik birtokában képesek a társadalom bármely szegmensében felmerülő nyelvi problémákhoz kapcsolódó igények kielégítésére, ezek kezelésére, aktuális társadalmi igények szerinti alakítására, fejlesztésére. Előmozdítják a társadalmi szintű információáramlást, segítve ezzel az információhoz való jutáshoz fűződő jogot. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Alkalmazott nyelvészet szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a nyelv és a gondolkodás, a megismerés, illetve a nyelv és nyelvhasználat társadalmi kapcsolatának szerteágazó kérdéseit.

Részleteiben is ismeri a személyes, intézményi, társadalmi és kultúrák közötti kommunikáció sajátosságait.

Átlátja a digitális társadalom modern kommunikációs kihívásait, megismeri a hatékony és a továbbhaladást biztosító válaszok változatait.

Ismeri a nyelvi teljesítmény és hatás méréstechnikai problémáit és a szaknyelvek legfontosabb ismérveit.

Ismeri egy-egy szakmai közösség általános kommunikációs szokásait és ezek jellegzetességeit.

Változataiban is tisztázta a nyelvészeti kutatások metodológiai és metodikai eszköztárát.

Ismeri a nyelvi sokféleség, nyelvészeti elméletek és metodológiák sokféleségének általános és részdiszciplináris összefüggéseit.

***b)* képességei**

Képes nyelvfejlesztési munkálatok végzésére, irányítására egyéni és intézményes szinten.

Képes a nyelvi tervezés elvégzésére mind az anyanyelv, mind az idegen nyelv (nemzetiségi, környezeti, regionális) vonatkozásában.

Képes tantervfejlesztésre és nyelvi tanácsadásra, képességei kiterjednek a tanórai és tanórán kívüli közoktatási és felsőoktatási, valamint az iskolarendszeren kívüli képzésre is.

Képes az alap- és alkalmazott kutatások és elemzések végzésére az anya- és idegen nyelvi területeken.

Képes a nyelvi szocializáció sokoldalú és sokirányú segítésére.

Képes helyzetértékelésre mind a civil, mind a politikai szféra számára a médianyelvészeti ismeretek révén.

Képes a szakterület tudományos életébe való bekapcsolódásra, konferenciákon való részvételre, prezentációkra, publikációs tevékenységre.

Képes ismeretterjesztő és tudományos írásművek létrehozására, a szakterület problémáinak és eredményeinek a szélesebb közönséggel történő megismertetésére.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, különös tekintettel a kulturális-nyelvi sokszínűség, a nyelvi jogok fontosságára.

Tudatosan és kritikusan értelmezi a nyelvészet és a nyelvhasználat hagyományos és korszerű eredményeit; elfogulatlanul és a lényegre koncentrálva elemzik a jelenségeket.

A szakterület iránt magas fokú érdeklődést, elkötelezettséget és motivációt tanúsít.

A hallgatói években megszokott tanulási készsége megmarad, ennek jegyében a szakmai továbbképzéseket és az egyéni önképzés lehetőségeit is felhasználja.

Széles körű műveltség, problémafelismerő és -megoldó képesség jellemzi.

Kreativitás, intuíció és módszeresség együttes alkalmazása jellemzi.

Igényli az elmélyült és minőségi munkát, rendelkezik a csoportmunka vezetéséhez és a csoportmunka végzéséhez szükséges személyes tulajdonságokkal.

A szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére és társadalmi problémák megoldására is felhasználják.

Érzékeny a más tudományok nyelvi problémáira.

Szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánul meg.

Színvonalas információfeldolgozási képességgel, rugalmas és hatékony kommunikációs készséggel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szemléletének meghatározó sajátossága az ember és a kultúra tisztelete, a civil társadalom értékeinek megbecsülése és védelme.

Az értelmiség autonómiájának elvét követi: a helyzetértékelésben és a nyelvi, nyelvészeti feladatok megoldásában a lényeglátás és a részletek elemzése együtt érvényesül.

Tisztában van a nyelvek és a nyelvváltozatok egyenrangúságával: ennek jegyében nyelvünk értéket és más nyelvek értékeit egyaránt megbecsüli.

Abban a szellemben dolgozik, hogy a csoportmunkában irányítóként és résztvevőként is megállja a helyét.

Magyarország és az Európai Unió polgáraként felelősséget érez minden magyarért és minden európaiért.

Etikai és szakmai felelősséggel végzi munkáját a helyi és a tágabb közösség javára.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

lingvisztikai részdiszciplínák [a nyelvleírás elmélete, leíró nyelvtani ismeretek (fonetika-fonológia, grammatika, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, szemantika, pragmatika, diskurzuselemzés, kontrasztív nyelvészet, nyelvtipológia, a nyelvészeti kutatások módszertana, a nyelvtudomány, alkalmazott nyelvészet története, nyelvészeti alkalmazások, nyelvészeti statisztika] 18-22 kredit;

általános alkalmazott nyelvészeti szakmai ismeretek 28-36 kredit:

- nyelv és gondolkodás: pszicholingvisztika, első- és második nyelvelsajátítás, neurolingvisztika, alkalmazott pszicholingvisztika, kétnyelvűség;
- nyelv és társadalom: szociolingvisztika, nyelvpolitika, nyelvi jogok, kétnyelvűség, alkalmazott szociolingvisztika, kommunikációelmélet (interperszonális, társadalmi, intézményi); internet- és médiakommunikáció;

a nyelvi kód: számítógépes nyelvészet, korpuszlingvisztika, az írott nyelv, netnyelvészet;
választás szerinti szakmai modul 38-46 kredit
nyelv és gondolkodás: neurolingvisztika, két- és többnyelvűség, jelnyelv, a nyelvi teljesítmény mérése, értékelése, nyelvi ontogenezis;
nyelv és társadalom: etnolingvisztika, nyelvészeti antropológia, ökolingvisztika, verbális agresszió, nyelvi kontaktusok, nyelvtervezés, hungarológiai ismeretek, szaknyelvek;
a nyelvi kód: terminológia, nyelvtechnológia
A szakképzettséghez szükséges követelmények mindhárom témakör ismeretköreiből teljesíthetők.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 10 kredit a lingvisztikai részdiszciplínák (nyelvtudomány) területéről alapképzési tanulmányok alapján.

3. ALTAJISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: altajisztika (Altaic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető képzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles altajisztika szakos bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Altaicist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak altajisztika vagy török szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az altajisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására, szakmájuk mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére, valamint az önálló kutatásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az altajisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a törökországi török nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Ismer egy másik mai altaji nyelvet (kazak, tatár, csuvas, burját, mongol) középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Ismeri a nyelvi és nyelvészeti, valamint filológiai elemzés módszertanát.

Ismeri az altaji nyelven beszélő népek történelmét, művelődéstörténetét, vallásait és mai helyzetét.

Ismeri az altaji nyelvcsalád összefüggéseit, a török-mongol kapcsolatokat.

Ismeri a magyar-török nyelvi érintkezés történeti hátterét, valamint a magyar nyelv korai török elemeit.

Ismeri a tudományos kutatás módszertanát.

***b)* képességei**

Képes a rovás-, ujgur és arab írásos török és mongol nyelvemlékek feldolgozására.

Képes a turkológia egyes területein szerzett speciális jártasságok és műveltség birtokában gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az állam- és közigazgatásban, a közgyűjteményekben, a diplomáciai testületekben.

Magas szintű töröknyelv-tudására alapozva képes tolmácsolási, fordítói, műfordítói és idegenvezetői feladatok ellátására.

Képes a törökországi török nyelvre, kultúrára és társadalomra vonatkozó ismeretek közvetítésére.

Képes az önálló kutatómunkára, kritikai vélemény megfogalmazására, valamint előadni idegen nyelven.

***c)* attitűdje**

Kommunikációs képesség fejlesztésére törekszik az elsajátított altaji nyelveken.

Képviseli saját és a tanulmányozott altaji nyelvű népek kultúrájának sokszínűségét.

Törekszik az altaji nyelveket beszélő népek kultúrájával kapcsolatos problémák felismerésére és azok megoldására.

Az egyes kultúrák közötti különbségek és hasonlóságok feltárását szem előtt tartja.

Törekszik új ismeretek megszerzésére önműveléssel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal a saját, és az általa vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvészeti alapozó ismeretek 36-42 kredit

török nyelv, nyelvgyakorlatok, leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek,

második altaji nyelv, nyelvgyakorlatok, leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis)

és nyelvfejlesztési ismeretek,
török fordítás, török országismeret, aktuális kutatási irányzatok, eredmények, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek;
altajisztikai szakterület ismeretek 68-71 kredit
összehasonlító altaji nyelvtörténet és filológia,
az altaji nyelvű népek története, vallásai, művelődéstörténete és irodalmai, török-mongol kapcsolatok,
a magyar nyelv török jövevényszavai,
török-mongol nyelvemlékek három írástípussal, török stílusgyakorlatok.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez a törökországi török nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú és egy második választott altaji nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele a felsőfokú (C1), komplex típusú török nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés török nyelven folyik.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit a következő területekről:
altajisztika vagy turkológia 50 kredit,
a keleti népek története, művelődéstörténete legalább 4 kredit,
nyelvészeti stúdiumok legalább 6 kredit.
A mesterképzésbe felvételt lehet nyerni államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú (vagy azzal egyenértékű) török nyelvvizsga megszerzésével és 18 kreditnek a keleti népek története, művelődéstörténete, valamint a második török nyelv és a bevezetés az altajisztikába ismeretkörökből történő összegyűjtésével is.

4. AMERIKANISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: amerikanisztika (American Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles amerikanisztika szakos bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in American Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anglisztika alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a magyar, a germanisztika, a romanisztika, a történelem, a szabad bölcsészet alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

Az amerikanisztika mesterképzés célja olyan szakemberek képzése, akik magas szinten, tudományos igénnyel ismerik az amerikai angol nyelvet és az Egyesült Államok kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, az amerikai jelen és múlt valamennyi lényeges vonatkozását. Ismereteik révén alkalmasak az önálló kutatásra, önálló tudományos és publicisztikai munka végzésére. Szaktudásukat a médiában, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az üzleti életben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi és országos önkormányzati hivatalokban és általában a kulturális életben alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az amerikanisztika szakos bölcsész
***a)* tudása**

Átlátja az amerikanisztika elméleti problémáit és kutatási irányzatait, valamint ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Tudományos igénnyel és magas szinten képes megérteni, használni az amerikai angolt, jártas annak kulturális és történeti vonatkozásaiban.

Alaposan és átfogóan ismeri az észak-amerikai kultúrkör történelmét, irodalmát, kultúráját és ezen területek összefüggéseit, illetve a mai amerikai kultúra és társadalom struktúráit és folyamatait.

Megalapozott összehasonlító ismeretekkel rendelkezik Észak-Amerika és más angolszász többségi és kisebbségi kultúrák, valamint az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszer történelmi és kulturális vonatkozásairól.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik az amerikanisztika területére vonatkozó nyomtatott, elektronikus és vizuális forrásokról mind a primer szövegek, mind a szakmunkák és elméletek terén.

Az amerikanisztika legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően használja és képes megérteni az angol nyelvet.

Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az amerikanisztikához szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Az amerikanisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában olyan interkulturális világlátásra tesz szert, amellyel képes az észak-amerikai kultúrák dinamikáinak, ütközéseinek, ellentétes történelmi perspektíváinak feltárására és megértésére és azok magyar relevanciájának értelmezésére.

Az amerikanisztikára vonatkozó ismereteit képes globális kontextusba helyezni, ezen belül is különös tekintettel az egyéb angolszász kultúrákra, illetve az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszerre

Képes az információk kritikus elemzésére, önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggésekre feltárására.

Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az amerikanisztika problémáinak megfelelő módszereket.

Önállóan és kritikai szempontok szerint képes feltárni résztémája összefüggéseit, és az elsajátított ismereteket képes hazai társadalmi és kulturális kontextusokban alkalmazni.

Véleményét képes az amerikanisztikával kapcsolatos szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, illetve releváns szakmai fórumokon megvédeni.

Képes amerikanisztikai kutatásainak szakközönség előtti bemutatására.

Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

***c)* attitűdje**

Az észak-amerikai, illetve angolszász kultúrkör vonatkozásában szerzett tudása birtokában szakmai tevékenysége során tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Az amerikanisztika speciális helyzeténél fogva a magyar és európai folyamatokat globális kontextusban tanulmányozza, ismereteit továbbfejleszti.

Az amerikanisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

Az amerikanisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg.

Szem előtt tartja amerikanisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy szakmája gyakorlása során előnyt jelentő másik idegen nyelv ismeretének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseit kritikusan kezeli.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit, és ezekért etikai és szakmai felelősséget is vállal.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az észak-amerikai irodalom, kultúra, történelem és kutatásmódszertani alapismeretek legalább 10-25 kredit;

amerikanisztikai szakmai ismeretek (az amerikanisztika mint tudományág, nemzetközi irányzatai és módszerei; az amerikanisztika társadalomtudományi komponensei; észak-amerikai irodalomtörténet és irodalomelmélet; észak-amerikai kultúrtörténet és kultúraelmélet; észak-amerikai politika- és társadalomtörténet; észak-amerikai politikai rendszerek; nyelvtudomány) 15-30 kredit;

választás szerinti szakmai modul (etnikai és multikulturális ismeretek, észak-amerikai irodalom és irodalomtudomány, észak-amerikai kultúra és média, észak-amerikai történelem és politika, kanadisztika, Észak-Amerika és Latin-Amerika történelmi és kulturális kapcsolatai, amerikai angol nyelv és nyelvészet, összehasonlító tanulmányok, specializációkhoz tartozó ismeretek) 45-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - az angolon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az anglisztika és az amerikanisztika ismeretköreiből, amelyekből az amerikai angol nyelv, valamint az amerikai irodalom és kultúra ismerete együttesen legalább 30 kredit értékű.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az 50 kreditből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. ANDRAGÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: andragógia (Andragogy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles andragógus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Andragogue

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és a közösségszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó szak, illetve ezekkel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember), a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros és a kulturális antropológia alapképzési szak, a pedagógusképzés képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területről bármely alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja andragógusok képzése, akik megszerzett tudományos ismereteik és gyakorlati tapasztalataik birtokában képesek az andragógia mint tudomány és a felnőttképzés mint praxis értelmezésére, viszonyrendszerének feltárására és megértésére. Képes felnőttoktatási és - képzési intézmények és szervezetek vezetésére és irányítására, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak teljes

körű ellátására, felnőttképzési kurrikulumok fejlesztésére, a képzési folyamat minőségbiztosítási feladatainak koordinálására, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására, felnőttképzés kutatások tervezésére és megvalósítására, előzetes tudásmérési eszközök használatára, hagyományos és elektronikus tananyagok és módszerek innovációjára. Ismerik az emberi erőforrás fejlesztésre irányuló európai tendenciákat, a felnőttképzés stratégiai- és feltételrendszerét, felnőttoktatás és -képzés jogszabályi környezetét, finanszírozási formáit, a képzési folyamat tervezési és irányítási folyamatait, a különböző felnőttképzési célcsoportok jellemzőit és igényeit, a leghátrányosabb helyzetű rétegek és csoportok társadalmi beilleszkedésének problémakörét. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására, andragógiai kutatások megvalósítására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az andragógus

***a)* tudása**

Ismeri az egész életen át tartó tanulás szerepét a társadalom és az egyén életében.

Ismeri a felnőttképzés gazdasági, közgazdasági, politológiai, politikai és etikai vonatkozásait és jogi aspektusait.

Ismeri az andragógiai elméleteket (gazdasági, humán erőforrás-fejlesztési, tanuláselméleti, kommunikációs aspektusok).

Ismeri a felnőttképzés didaktikáját és módszertanát [tanítási, tanulási módszerek, infokommunikációs megoldások, teljesítményértékelés, előzetesen megszerzett tudás, munkatapasztalt elismerése].

Ismeri a felnőttek tanulásával kapcsolatos elméleteket és a felnőttképzés speciális célcsoportjait és a velük való foglalkozás különleges eljárásait.

Ismeri a felnőttképzés területén szerzett tapasztalatok rendszerezésének eljárásait.

Ismeri az andragógia kutatásmódszertanát, az andragógia területén folyó aktuális kutatásokat (statisztikai elemzéseket) és a legfontosabb tudományos munkákat.

Ismeri az Európai Unió felnőttképzéssel kapcsolatos dokumentumait és stratégiáját és a különböző nemzetközi felnőttképzési rendszereket.

Ismeri az andragógia filozófiai, antropológiai, társadalomelméleti és tudományterületi vonatkozásait.

Ismeri a felnőttképzési szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatos gazdasági és irányítási feladatokat.

***b)* képességei**

Képes rendszerszerűen és kreatívan foglalkozni az andragógia új és összetett problémáival.

Képes a felnőttképzésben társadalmi, politikai, gazdasági döntések előkészítésére, valamint következtetéseiket és javaslataikat szakmai és nem szakmai közönségnek bemutatni.

Képes tudományos munkák létrehozására, az andragógia mélyebb összefüggéseinek megértéséhez szükséges információ-források felkutatására, a társtudományok eredményeinek értelmezésére és felhasználására.

Képes új információk gyűjtésére magyar és idegen nyelvű szakanyagokból, a felmerülő új problémák, új jelenségek kritikus feldolgozására, véleményének a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelő megfogalmazására.

Képes eredeti ötletekkel és önálló tevékenységgel hozzájárulni a felnőttképzéssel kapcsolatos speciális problémák megoldásához.

Képes a felnőttképzéssel foglalkozó intézmények irányítási, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak teljes körű ellátásra, a felnőttképzési programok és a képző intézmények menedzselésére.

Képes a felnőttképzésben adekvát célok megfogalmazására, a célok elérését szolgáló andragógiai folyamatok megtervezésére és kivitelezésére.

Képes teljesítményértékelési és minőségbiztosítási rendszerek működtetésére, valamint önműveléssel és folyamatos önfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek átadására.

Képes felnőttképzési kurrikulumok célcsoportra szabott fejlesztésére, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására,

Képes előzetes tudásmérő eszközök fejlesztésére, alkalmazására és felnőtt csoportok vezetésére,

mentorálására.

Képes felnőttképzési célú pályázatok kidolgozására, projektek menedzselésére.

***c)* attitűdje**

Elfogadja a felnőttkori tanulás szükségességét és a különböző tanulási környezetek és formák egyenrangúságát.

Tudatos a tevékenységek és emberek irányításában, koordinálásában a felnőttképzési folyamatok során.

Innovatív beállítottságú a felnőttképzési szakmájában, kész a folyamatos fejlődésre a személyes és szakmai területen egyaránt.

Rendelkezik az előítéletei felismerésének és kezelésének szemléletével a felnőtt tanulók megítélése kapcsán.

Tudatosan és kritikusan képviseli a felnőttképzési szakma értékeit, a társadalmi sokszínűség és esélyegyenlőség fontosságát.

Munkáját hivatástudattal, a szakmai normáknak megfelelően végzi.

Munkájában empatikus, toleráns, rugalmas, önreflektív általában és kiemelten a felnőtt tanulók és felnőtt oktatók kapcsán.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik a felnőttképzésben a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés fontosságának érvényesítésével.

Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.

Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel a felnőttképzések tervezése, szervezése során.

Szakmai és erkölcsi felelősséget vállal saját munkájáért és az általa vezetett, mentorált csoport munkájáért.

Képes önálló, felelős döntéseket hozni a felnőttképzésben, valamint belátni és viselni döntéseinek következményeit.

Munkavégzését a kreativitás és a kezdeményezőkészség jellemzi.

Tudatosan reflektál saját felnőttképzési tevékenységére, munkáját a minőség- és kapcsolatorientáltság, az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása jellemzi.

Képviseli a felnőttképzési szakmai identitását, saját szakmai eredményeit, véleményét.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az andragógia fogalom-, intézmény- és tevékenységrendszere, jogi szabályozása, finanszírozása, európai oktatáspolitikai trendek 20-25 kredit;

felnőttképzés-menedzsment 15-25 kredit;

a felnőttképzés módszertana 20-25 kredit;

minőségmenedzsment 10-15 kredit;

szociálandragógia 10-15 kredit;

andragógiai kutatások 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal felnőttképzési intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: felnőttképzési és humánfejlesztő szervezetek, oktatási intézmények, valamint bármely

települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben felnőttképzési tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területekről

bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;

felnőttképzési ismeretek;

kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés;

informatika, könyvtárismeret;

társadalomtudományi alapismeretek: társadalomismeret, szociológia, antropológia, politológia;

gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

6. ANGLISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: anglisztika (English Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles anglisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anglisztika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett elméleti, módszertani, gyakorlati ismereteik birtokában magas szinten ismerik és alkalmazzák az angol nyelvet. Ismerik az angol nyelvű országok,

közöttük Nagy-Britannia, Írország és Kanada irodalmát, kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, továbbá a modern elméleti és alkalmazott nyelvészet alapelveit, főbb mai irányzatait, kutatási területeit és azoknak elsősorban az angol nyelvre vonatkoztatott eredményeit. Képesek arra, hogy az üzleti életben, a médiában, az oktatásban, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi regionális és országos önkormányzati hivatalokban és általában a kulturális közéletben alkalmazzák megszerzett ismereteiket. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az anglisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja az anglisztika elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Az anglisztika vonatkozásában átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit. Az anglisztika sajátos volta miatt speciális ismeretekkel rendelkezik diszciplínája belső multikulturális jelenségeiről, és ennek viszonyáról más multikulturális jelenségekhez, ide értve az Európán kívüli angol nyelvű kultúrákat is, elsősorban az Amerikai Egyesült Államokat, Kanadát és Ausztráliát.

Érti és átlátja irodalmi, filozófiai, politikai, történeti-történelmi, elméleti és alkalmazott nyelvészeti szövegek és kulturális jelenségek (film, média, stb.) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait. Érzékeny a stílusvariánsokra, jártassága van az angol nyelv történetében, globális, regionális és társadalmi változataiban.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik az anglisztika, valamint az idegennyelv-elsajátítás területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az anglisztika igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Alaposan és átfogóan ismeri az anglisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait.

Az anglisztika legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az anglisztikához szükséges szinten.

***b)* képességei**

Az anglisztikában képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikus értelmezésére. Elemzi és kritikusan képes értelmezni a magyar, az európai és az anglisztika szempontjából releváns más identitásképződési konstrukciókat.

Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú, szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Képes információk kritikusan elemzésére és önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására.

Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az anglisztika problémáinak (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak) megfelelő módszereket.

Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére. Résztémája összefüggéseit képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az angol nyelvet.

Szakmája művelése során az angolon kívül még egy idegen nyelvet képes szakmai szempontból hatékonyan használni.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Az anglisztika speciális helyzeténél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat,

ismereteit továbbfejleszti.

Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.

Az anglisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult. Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

Az anglisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg. Szem előtt tartja anglisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy másik idegen nyelv szakmai ismeretének elmélyítésére.

Eredeti meglátásokra törekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára. Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport szellemi termékeiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az angol nyelv társadalmi és kulturális kontextusban; a modern brit társadalom és annak történelmi gyökerei; nyelv-, irodalom- és kultúratudományi alapfogalmak és elméleti hátterük; kutatásmódszertan; az angol értekező stílus és formátum 10-20 kredit;

angol alkalmazott nyelvészet, angol elméleti nyelvészet, angol irodalom, angol kultúra és társadalom, angol nyelvű irodalmak és kultúrák (ír, skót, kanadai, ausztrál, stb.) specializációkhoz tartozó ismeretek; a választott specializációhoz kapcsolódó angol nyelvészeti, irodalomtudományi és kultúraelméleti irányzatok; az angol nyelv, irodalom és kultúra specializációtól függő történeti aspektusai 70-80 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - az angolon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján anglisztikai ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

7. ANGOL NYELVOKTATÓ MESTERSZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: angol nyelvoktató (Instruction of English as a Foreign Language)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles angol nyelvoktató bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Instructor of English as a Foreign Language

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a bölcsészettudomány vagy pedagógusképzés képzési területek alapképzési szakjai.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
a szak orientációja elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 3 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja az angol nyelvhez kapcsolódó oktatási, nyelvelsajátítással kapcsolatos pedagógiai, valamint kutatási, tervezési és fejlesztési feladatokra való felkészítés.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az angol nyelvoktató bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri a nyelvtanulással és a nyelvelsajátítással kapcsolatos legfrissebb alkalmazott nyelvészeti kutatások eredményeit.
Ismeri az angol leíró nyelvészetet és annak nyelvpedagógiai vonatkozásait.
Ismeri az angol nyelvű népek kultúráinak legfontosabb jellemzőit, és a kultúra, mint élet- és viselkedésforma kapcsolatát a nyelvvel (interkulturális ismeretek).
Ismeri a nyelvtanulás és a nyelvtanítás elterjedt módszertani megközelítéseit.
Ismeri a különböző technikákat az olvasás-, írás-, beszéd- és hallottszöveg-értési készség, illetve a recepció, produkció, interakció és a közvetítőkészség fejlesztésére.
Ismeri a tartalomalapú nyelvoktatás legfontosabb elveit és gyakorlatát (pl. kéttannyelvű oktatás).
Ismeri az információs és kommunikációs technikák speciális, nyelvtanuláshoz kötődő, integrált alkalmazásának lehetőségeit (a tanulói autonómia erősítése, az interaktív tábla lehetőségei, virtuális tanulási felületek, kevert tanulási módok).
Ismeri a nyelvtudás mérésével és értékelésével kapcsolatos kutatások legfontosabb eredményeit, a Közös Európai Keretrendszer elfogadott szintleírásait, a nyelvi mérés és vizsgáztatás alapelveit.
Ismeri a tantervkészítés elméleti és gyakorlati megközelítését. Ismeri a külső és belső programértékelés elméletét és gyakorlatát. Ismeri az angol nyelvkönyveket és kisegítő tananyagokat.

Ismeri a célzott megfigyelés és adatgyűjtés módszereit.

Ismeri a kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtés és elemzés alapvető technikáit.

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az angol nyelvet.

Megfelelő szintű nyelvtudással rendelkezik, amelyet autonóm módon folyamatosan fejleszt, alkalmazva az önértékelés és az önfejlesztés módszereit.

***b)* képességei**

Képes az infokommunikációs taneszközök, az audiovizuális eszközök használatára a megfelelő tanulási célok eléréséhez.

Képes a tanulás és a tanítás kritikai és vizsgálódó megközelítéseinek alkalmazására (kooperáció, a partnerekkel való információ csere, különböző megközelítések kritikai elemzése, reflektív gyakorlat, osztálytermi kutatás).

Képes az osztálytermi eljárások a különböző képességű, érdeklődésű, szociális felkészültségű tanulók tanulási céljainak megfelelő alkalmazására (óravezetés, tananyagok használata, speciális igényű tanulók, szakmai nyelvhasználat).

Képes a „tanulás tanulása” módszereinek átadására (időmenedzselés, a haladás dokumentálása, gyengébb és erősebb területek azonosítása, tanulási technikák).

Képes az autonóm nyelvtanulás stratégiáinak készség szintű megismertetésére és alkalmazására.

Képes a nyelvtudás méréséhez kapcsolódó feladatok ellátására, mérőeszközök előállítására és értékelésére az egyes nyelvi készségek területén, illetve a fejlesztő értékelés eljárásainak alkalmazására.

Képes a reflektív gyakorlat és az önértékelés technikáinak alkalmazására (a tanulási célok elérésének vizsgálata, az értékelésnek mint a fejlődés eszközének alkalmazása, kollégák megfigyelése és szakmai értékelése, tanári napló).

Képes személyes és hivatalos kapcsolatok kialakítására és fenntartására a célországok oktatási szakembereivel és oktatási intézményeivel (projektek, tananyagok, ötletek cseréje).

Képes tanterv értékelésére, illetve saját tanítási céljainak integrálására, hozzáigazítására a meglévő tantervekhez.

Képes az interkulturális kommunikatív kompetenciához szükséges ismeretek átadásán kívül az interkulturális készségek és attitűdök fejlesztésére.

Képes akciókutatás tervezésére, lebonyolítására, angol nyelvű kutatási beszámoló írására

Képes angol nyelvű óravezetésre, angol nyelvű szakmai kommunikációra (szakirodalom olvasása, kutatási jelentés írása, konferencia részvétel).

***c)* attitűdje**

Speciális szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul.

Felhasználja az angol nyelv tanításával kapcsolatos szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit. Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Törekszik arra, hogy másokat is önreflexióra, önkorrekcióra késztessen.

Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.

Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben. Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, szakterülete elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Autonóm módon bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a meglévő nyelvi ismeretek és készségek fejlesztése (bevezetés a nyelvpedagógiába, alkalmazott nyelvészet, szakmódszertan, az osztálytermi nyelvhasználat fejlesztése, nyelvi vizsga) 8-14 kredit;

a nyelvoktatói munkához szükséges alapismeretek és készségek fejlesztése (szakmódszertan, osztálytermi megfigyelés, tanítási gyakorlat, tanítási gyakorlatot kísérő szeminárium, angol leíró nyelvészet, az angol nyelvű szakmai íráskészség fejlesztése) 24-32 kredit;

a speciális ismeretek és készségek fejlesztése (a nyelvtudás mérése, értékelése, tanulói különbségek, a kulturális ismeretek tanítása, az információs és kommunikációs technológiák használata, tananyagfejlesztés) 6-16 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele angol nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél, külföldiek estében az ezzel egyenértékű nyelvtudás igazolása.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit bölcsészettudományi, neveléstudományi ismeretkörökből.

8. ARABISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: arabisztika (Arabic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles arabisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Arabic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehetők a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a klasszikus és modern arab nyelv, a közel-keleti és észak-afrikai iszlám-arab világ történelmét és műveltségét. Az arabisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az arabisztika szakos bölcsész
Ismeri az arab országok történetét és mai helyzetét.
Ismeri a klasszikus arab nyelvű forrásokat a szépirodalom, történelem, nyelvészet, iszlám vallás területén.
Ismeri az iszlám történetét és politikai és kulturális aktualitásait.
Ismeri a magyarokra vonatkozó, arab eredetű történeti és földrajzi forrásokat.
Ismeri a közel-keleti és észak-afrikai térségbeli népek történetét és műveltségét.
Ismeri a modern irodalmi arab nyelvet és az egyiptomi nyelvjárást.
Ismer egy másik sémi nyelvet vagy az iszlám egy másik nyelvét középfokú szinten.
***b)* képességei**
Képes mind az írott, mind a beszélt arab nyelv magas szintű használatára.
Képes tudományos előadásokat tartani és szakcikkeket írni.
Képes tolmács- és fordítói feladatok ellátására.
Képes szakmai feladatok, problémák önálló megértésére és megoldására.
Képes feladatait szakmailag magas szinten, önállóan megtervezni, és a tervet végrehajtani.
Képes az arab nyelvvel és az iszlám kultúrával kapcsolatos specifikus problémák felismerésére és kreatív kezelésére.
***c)* attitűdje**
Magas fokon motivált és elkötelezett az iszlám-arab műveltség és kultúra iránt.
A megismert nyelvek és kultúrák használatának és átadásának fontosságát illetőleg minőségtudatos és sikerorientált.
Céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.
***d)* autonómiája és felelőssége**
A szakmai munka során személyes felelősséget vállal.
A szakmai munkája során szükség esetén döntéseket hoz.
Szakmai kvalitásait önálló tanulással fejleszti.

9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: nyelvi, irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi ismeretek, amelyekből:
nyelvi és nyelvészeti ismeretek 20-24 kredit,
irodalomtudomány 6-10 kredit,
történelem, az arab-iszlám kultúra: 6-14 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció az irodalom-, nyelv-, vallás- és történettudomány, az antropológia területén; valamint további arab nyelvi tanulmányok és egyéb, a bölcsészettudomány területén személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeretek. A választható ismeretek kreditaránya 50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja arab nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával rendelkező esetében

mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányaiból a keleti nyelvek és kultúrák alapszak arabisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A 4.3. pont szerinti egyéb előtanulmányokkal rendelkezők az 50 kredit tanulmányi követelményt államilag elismert, középfokú (B2), komplex nyelvvizsgával vagy azzal egyenértékű arab nyelvtudás birtokában is teljesíthetik úgy, hogy a mesterszakra történő belépéshez a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arabisztika szakirányának irodalomtudományi, történelemtudományi, valamint vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből 20 kreditet szereznek. Ezen ismeretek a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint a mesterképzési tanulmányokkal párhuzamosan is teljesíthetők.

9. ASSZÍRIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: asszíriológia (Assyriology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles asszíriológia szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Assyriologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az ókor nyelvek és kultúrák alapképzési szak asszíriológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az asszíriológia általános ismeretanyagából megszerzett nyelvi, történelmi, régészeti, irodalmi, vallástörténeti és kultúrtörténeti ismereteik birtokában képesek szakmájuk művelésére (könyvtárakban, múzeumokban kutatói állások betöltésére), önálló kutatómunkára, tudományos ismeretterjesztésre (pl. könyvkiadóknál, felnőttképzési fórumokon). Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az asszíriológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri az akkád és sumer nyelvet, illetve az ezen nyelvek lejegyzésére használt ékírásos írásrendszert olyan szinten, hogy az képessé teszi az ezeken a nyelveken írt szövegek legfontosabb típusainak olvasására, megértésére, értelmezésére és fordítására, továbbá rendszerezett tudással bír az ókori Mezopotámia történetének és kultúrájának egészéről.

Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Jó ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereiről.

Tisztában van tudományterületen felmerülő új megközelítésekkel és az azokkal kapcsolatos tudományos vitákkal.

Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ír le.

Legalább két modern idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Ismeri legalább egy másik sémi vagy ékírásos nyelv rendszerét (például: héber, arámi, arab, ugariti, hettita) középszinten.

Alapfokú szinten ismeri az ógörög nyelvet.

***b)* képességei**

Képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.

Képes önállóan és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának megfelelő interdiszciplináris módszereket.

Képes a magyar és idegen nyelvű szakirodalom folyamatos követésére.

Képes a saját kutatásai, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk alapján új tudományos eredmények elérésére.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.

Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes magyar és legalább egy idegen nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az asszíriológia tudományterülete iránt.

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének

megóvása és a következő korok számára való átadása iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Speciális szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvi ismeretek [leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, akkád és sumer szövegolvasás, sumer lexikográfia] 20-30 kredit;

történeti, kultúrtörténeti ismeretek (Mezopotámia vallástörténete, régészete, művészettörténete, kultúrtörténete, Mezopotámia irodalomtörténete) 10-20 kredit;

specifikus asszíriológiai tanulmányok (az ókori Mezopotámia történetének írott forrásai (az írott források elemzésének kérdései), az ókori Mezopotámia tárgyi emlékei (régészeti és művészettörténeti problémák), az ókor Mezopotámia irodalma (különös tekintettel a kortárs irodalomtudomány alkalmazására), az ókori Közel-Kelet hadtörténete, az ókori Mezopotámia nyelveinek nyelvészeti kutatása (akkád nyelvtörténet, összehasonlító sémi nyelvészet, sumer nyelvtani problémák), írástörténet, az ékírásos szövegek filológiai problémái (paleográfia, szövegkritika és -kiadás) 35-45 kredit;

választás szerinti szakmai ismeretek (sémi nyelvészet, további sémi nyelvek tanulmányozása, paleográfia, összehasonlító vallástörténet, régészet, művészettörténet, történeti szemináriumok) 5-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges**.**

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak asszíriológia szakirányának ismeretköreiből. A képzés tanterve - a hallgató előtanulmányainak áttekintése alapján, azok kiegészítése céljából - legfeljebb 20 további kredit megszerzését írhatja elő, amelyeket a hallgatónak a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel

párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

10. BALKÁN-TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Balkán-tanulmányok (Balkan Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles Balkán-tanulmányok szakos bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Balkan Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a történelem alapképzési szak, a szlavisztika alapképzési szak bolgár, horvát, szerb és szlovén szakirányai, a romanisztika alapképzési szak román szakiránya, a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újgörög és török szakirányai; a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok és politikatudományok alapképzési szak; a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan és nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető: a bölcsészettudomány, társadalomtudomány, gazdaságtudományok képzési területek további alapképzési szakjai; az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai; továbbá a jogi képzési terület osztatlan jogász szakja.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a balkáni és a tágabb délkelet-európai régió történetét, mai helyzetét és Magyarországgal való kapcsolatrendszerét, ezért képesek a térséggel kapcsolatos önálló kutató- és oktatómunka megkezdésére. Gyakorlatias szakértői ismereteket szereznek, amelyek birtokában képesek elhelyezkedni a köz- és a versenyszférában, megállva helyüket a régióval kapcsolatos jól hasznosítható tudásuknak köszönhetően. Képesek arra, hogy ne csak a világnyelvek (elsősorban az angol) segítségével tudjanak kommunikálni a térségben, hanem a régió legalább két nyelvén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A Balkán-tanulmányok szakos bölcsész

***a)* tudása**

Rendszerezett, átfogó és a részletekre is kiterjedő tudással rendelkezik a balkanisztika általános és specifikus tartalmáról, diszciplináris sajátosságairól és határairól, legfontosabb fejlődési irányairól, a szakterület és a rokon diszciplínák kapcsolódásairól.

Behatóan ismeri a Balkán történetét, szociokulturális sajátosságait, aktuális társadalmi és politikai viszonyait.

Mély tájékozottsággal rendelkezik a térség belső, szubregionális tagoltságáról, az egyes államokra és nemzetekre vonatkozó specifikumokról.

Kiválóan ismeri a régió és Magyarország történeti és aktuális kapcsolatrendszerét, valamint a térségben élő magyar nemzeti közösségek helyzetét.

Magas szinten elsajátította a balkanisztika szakspecifikus kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, terminológiáját, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Birtokában van a balkanisztika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokkal, bibliográfiákkal kapcsolatos ismereteknek, s szakterületének legalább egy résztémájában további elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet elsajátított a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgató képes szakmája önálló és multidiszciplináris művelésére, valamint tanulmányai doktori képzésben való folytatásra.

Képes a köz- és versenyszféra Délkelet-Európa-ismereteket igénylő munkaköreinek betöltésére.

Képes elvégezni a szakterülete ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, szintetizálva megfogalmazni az átfogó és speciális összefüggéseket, s ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végezni.

Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Magas szinten képes használni a balkanisztika ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációit és forrásait.

Képes a véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni és megvédeni, szakterülete egyes résztémáiról önálló, szaktudományos jellegű összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Szakmája művelése során legalább két idegen nyelvet hatékonyan használ, mind az írásbeli, mind a szóbeli kommunikáció tekintetében.

***c)* attitűdje**

A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgatót szakmai és társadalmi tekintetben egyaránt magas fokú motiváltság és hivatástudat, valamint nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus attitűd jellemzi.

Rendelkezik a térség iránti érdeklődéssel és elkötelezettséggel, s vallja a délkelet-európai régió kulturális és társadalmi sokszínűségének fontosságát.

Határozottan és elkötelezetten vállalja szakmai identitását, azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a Balkán-tanulmányok sajátos diszciplináris karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Hitelesen közvetíti a balkanisztika összefoglaló és részletezett problémaköreit, s kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.

Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni, szakmai kommunikációjában ennek megfelelően megnyilvánulni.

Folyamatosan törekszik az önképzésre: arra hogy szakmai érdeklődését elmélyítse, az új megközelítések iránti nyitottságát fenntartsa, szakterületének legújabb eredményeit elsajátítsa, nyelvtudását bővítse.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi

meghatározottságát, tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, szem előtt tartja témájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgató tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként és magyarként képviseli szakmai és szellemi identitását.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit, szolgálja a szakmai érdekeket, önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében.

Felelősen végzi átfogó és speciális balkanisztikai kérdések végiggondolását, adott források alapján történő kidolgozását.

Bekapcsolódik a kutatási és fejlesztési projektekbe, s a cél elérése érdekében kezdeményező és autonóm módon, a projektcsoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért, s vállalja döntéseinek szakmai, környezeti és társadalmi hatásait.

Tudatosan vállalja és aktív részvételével segíti a nemzetközi (európai és Európán kívüli) balkanisztikai közösséggel és a délkelet-európai partnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül történelem (a Balkán története, kultúrája, vallási és civilizációs tradíciói) 18-32 kredit;

politikatudomány (országismeret, a régió politikai rendszerei és államközi kapcsolatai, interetnikus, szociális és gazdasági viszonyai) 18-32 kredit;

nemzetközi tanulmányok (a térség a nemzetközi kapcsolatok rendszerében, magyar-balkáni kapcsolatok) 18-32 kredit;

nyelvismeret (legalább két élő délkelet-európai nyelv elsajátítása) legfeljebb 25 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, vagy egy további, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből szerzett államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Amennyiben a hallgató nem a régió élő nyelveiből (albán, bolgár, bosnyák, horvát, macedón, montenegrói, román, szerb, szlovén, török, újgörög) teljesíti a nyelvvizsga-követelményeket, akkor azok közül kettőnek az alapszintű elsajátítása érdekében részt kell vennie a képzés tantervében előírt nyelvi képzésen.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján az alábbi diszciplínák délkelet-európai vonatkozású ismeretanyagából: történelem, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politikatudomány, szlavisztika, romanisztika, keleti nyelvek és kultúrák.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint

meg kell szerezni.

11. BESZÉDTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: beszédtudomány (Speech Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles beszédtudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Speech Science

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a szlavisztika alapképzési szak, a gyógypedagógia alapképzési szak logopédiai szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti magyar nyelv és irodalom szakos tanár, a főiskolai szintű idegen nyelvszakos tanár szak, a gyógypedagógia szak logopédia szakiránya.
4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány képzési terület bármely alapképzési szakja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti és nyelvészeti kutatási ismereteikkel előmozdítják a társadalmi szintű információáramlást a beszédtudomány területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A beszédtudomány szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri a beszédtudományok (fonetika, pszicholingvisztika) általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a beszédtudományok kapcsolódását a rokon szakterületekhez (fonológia, logopédia, beszédtechnológia).
Részletekbe menően ismeri a fonetika és a pszicholingvisztika összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
Ismeri a beszédtudományok sajátos kutatási módszereit, mérési technikáit.
Alaposan és átfogóan ismeri a beszédtudományok jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
Szakterületének legalább egy résztémájában (artikulációs fonetika, zöngeképzés, koartikuláció, akusztikai fonetika, a beszéd szupraszegmentális elemei, beszédpercepció) elmélyült ismeretekkel

rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet (ebből az egyik az angol) ismer a beszédtudományok műveléséhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális fonetikai és pszicholingvisztikai problémákat.

Képes feltárni és megfogalmazni a megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret (mérésekkel, kísérletekkel).

A beszédtudományok egyes résztémáiról (fonetika, pszicholingvisztika, alkalmazott beszédtudomány) képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) megfogalmazni és megvédeni.

Képes önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve feltárni résztémája (artikulációs fonetika, zöngeképzés, koartikuláció, akusztikai fonetika, a beszéd szupraszegmentális elemei, beszédpercepció) összefüggéseit.

Szakmája művelése során képes két idegen nyelvet (ebből egyik az angol) hatékonyan használni.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban képes önállóan alkalmazni a módszerek (akusztikai mérések, percepciós vizsgálatok, statisztika) és technikák széles körét.

***c)* attitűdje**

Speciális szakmai érdeklődése a beszédkutatás iránt elmélyül, megszilárdul.

Törekszik arra, hogy szakterülete (a fonetika és a pszicholingvisztika) legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állításában (részt vesz társadalmi hasznosságú beszédtechnológiai fejlesztésekben, a patológiás beszéd tudományos leírásában).

Új, komplex megközelítést kívánó döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni (mindig betartja a beszédkutatásokhoz kapcsolódó adatkezelésre vonatkozó törvényi előírásokat).

Nyitott saját tudományterületének, a beszédtudományoknak az interdiszciplináris megközelítéseire (kapcsolat más nyelvészeti ágakkal, tudományokkal, a gyógypedagógiával, a mérnöki tudományokkal).

Szem előtt tartja fonetikai avagy pszicholingvisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását (így a beszéd univerzális és nyelvspecifikus jellemzői) és adott források alapján történő kidolgozását.

Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe (beszédtechnológiai fejlesztésekbe, logopédiai diagnosztikai eljárások kidolgozásába), a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a beszédtudományhoz kapcsolódó kérdésekben.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért (különös tekintettel az adatközlő jogairól és az adatvédelemről szóló törvényi szabályozásra).

A beszéddel kapcsolatos tudományos információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

fonetika, alkalmazott fonetika, pszicholingvisztika, alkalmazott pszicholingvisztika, kutatásmódszertan.

A nagyobb szakterületi komponensek közötti kreditarány:

fonetika 38-42 kredit

pszicholingvisztika 38-42 kredit;

választás szerinti szakma-specifikus ismeretek 8-12 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, amelyekből az egyik nyelvvizsga angol nyelvű.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat beszédtechnológiai fejlesztésekkel, beszéddiagnosztikai központokban vagy a felsőoktatási intézménytől független meghatározó kutatóintézetekben, illetve egyéb helyszínen végzett legalább négy hét időtartamú szakmai munka, összesen 10 kredit.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A beszédtudomány angol nyelvű szakirodalmának megismeréséhez, feldolgozásához a megfelelő szintű angol nyelvi szakszöveg-értés szükséges.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit nyelvtudományi ismeretekből. Továbbá egy államilag elismert általános középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szükséges.

12. BIZANTINOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: bizantinológia (Byzantine Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles bizantinológia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Byzantine Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológiai szakiránya, a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újgörög szakiránya.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a történelem alapképzési szak.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkezik a görög kultúráról és a magyar-bizánci kapcsolatokról. A görög nyelvet olyan szinten ismerik, hogy képesek a görög irodalmi művek és történeti források sokoldalú elemzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A bizantinológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

A görög nyelvet és a görög nyelvtant felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén ismeri.

Ismeri és elsajátította a görög kultúra összefüggéseinek felismeréséhez és megértéséhez szükséges kutatási módszereket.

Átlátja a görög irodalom és kultúra egészét az ókortól napjainkig.

Átlátja a görög kultúra jelentőségét az európai kultúrában, az ókortól máig ívelő gondolkodástörténetben és az egyetemes civilizációs folyamatban.

Jártas a modern nyelv-, irodalom-, kultúra- és történettudomány módszereiben.

Alkalmazni tudja a történeti-filológiai módszert a bizánci irodalom és kulturális jelenségek, valamint a történeti folyamatok megismerésében.

Ismeri és használni tudja a tudományszak sajátos szaknyelvét, fogalmait és szakszóit.

Szabatosan fogalmaz tudományos stílusban, ismeri a tudományos idézés szabályait.

Legalább két idegen nyelven ismeri a tudományterület sajátos szaknyelvét.

***b)* képességei**

Képes az egyéni és csoportban szervezett tanulásra, valamint a szakmai fejlődéséhez szükséges hiányok elemző feltárására és pótlására.

Képes gondolatait szóban és írásban árnyaltan kifejteni, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

Tudását anyanyelvén kívül más nyelven is képes gyarapítani és másokkal megosztani, képes az idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására és a szakmai kommunikációra legalább két idegen nyelven.

Képes új ismereteket nyújtó források és eszközök alkalmazására, előnyben részesíti az e-szolgáltatások, például a különböző adatbázisok használatát.

Képes önálló kutatást tervezni és végezni.

Képes arra, hogy párbeszédbe állítsa a hagyományos elméleti és történeti bölcsészismereteket a kulturális és művészeti világ és a közösség számára fontos kérdésekkel.

Képes egyesíteni tudományterülete nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódját.

***c)* attitűdje**

Tudását folyamatosan mélyíti képzési területe belső törvényszerűségeinek a megértésével, önműveléssel és önfejlesztéssel mindig új képességeket alakít ki magában.

Elfogadja azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

Alapos értelmiségi tájékozottsággal és nagyfokú kreativitással rendelkezik.

A görög történelemről és kultúráról szerzett tudást saját kora keretei között törekszik értelmezni és hasznosítani.

Szellemi nyitottsággal tudja értékelni az elméleti megfontolások változását.

Nyitott más kultúrák megértésére és értékeinek felismerésére.

Szakmai, kulturális, társadalmi kérdésekben kritikus magatartás tanúsít.

Képes kritikusan értékelni az irodalom-, nyelv- és történettudományban, valamint az interdiszciplináris területeken az aktuális kutatásokat és tudományos eredményeket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Elkötelezetten vállalja a görög kulturális értékek megőrzését és másokkal történő megismertetését, ápolja a magyar-görög kulturális kapcsolatokat.
Rendelkezik a tudományterület speciális etikai szabályainak és vonatkozó normarendszerének széleskörű ismeretével, vállalja a mindenkori szabályrendszer betartását és betartatását.
Önállóan és szakmai szervezetek tagjaként együttműködik más szakmák képviselőivel.
Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.
Teljes erkölcsi és szakmai felelősséget vállal saját szellemi termékeiért.
Önállóan és szakmai szervezetek tagjaként felelősen képviseli tudományterülete módszereit, tisztelve más tudományágak autonómiáját és módszertani sajátosságait.
Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Felelős európai polgárként képviseli szakmai és szellemi identitását.

9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül a bizánci birodalom története 4-8 kredit;
a bizánci irodalom története 4-8 kredit;
a bizánci művelődés története 4-8 kredit;
görög nyelvtörténet 4-8 kredit;
görög paleográfia és kodikológia 6-8 kredit;
bizánci szövegek olvasása 30-34 kredit;
nyelvfejlesztés (görög nyelv) 16-20 kredit;
nyelvfejlesztés (egy keleti nyelv vagy latin nyelv) 10-14 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez a görög felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél mellett két másik idegen nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újgörög szakiránya és az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak latin vagy ógörög szakirányának nyelvi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismereteiből.

13. BOLGÁR NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: bolgár nyelv és irodalom (Bulgarian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles bolgár nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Bulgarian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak bolgár

szakiránya

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlavisztika, különösen a bolgár nyelv és irodalom művelése és alkalmazása területén. Képesek a bolgár nyelvoktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a bolgár nyelv és irodalom, tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák A bolgár nyelv és irodalom szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a bolgár nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Összefüggéseiben is átlátja a bolgár nyelv és irodalomelmélet problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A bolgár nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a bolgár nyelv regionális változatait, rálátása van a bolgár nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a bolgár nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.

Átfogóan ismeri a bolgár nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A bolgár nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A bolgáron kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a bolgár nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A bolgár nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a bolgár nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a bolgár nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint

vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a bolgár nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a bolgáron kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a bolgár, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A bolgár nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a bolgár-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a bolgár nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A bolgár nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban adekvát normákat követ.

Törekszik bolgár nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, bolgár irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek, választható speciális programok 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - a bolgáron kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele bolgár nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés bolgár nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele bolgár nyelvből középfokú (B2),

komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A bolgár szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges bolgár nyelvi, valamint nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

14. BUDDHIZMUS TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: buddhizmus tanulmányok (Buddhist Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles buddhizmus szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Buddhist Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak valamennyi szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba: vehetők

a bölcsészettudomány és a hitéleti képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a buddhizmust térben és időben átfogóan,

Indiától Japánig, a buddhizmus alapításától a mai korig, az adott kultúrákba beágyazva ismerik, és képesek eredeti források alapján önálló kutatásokat végezni. Alkalmasak a buddhista tanulmányok területén szerzett jártasságuk és műveltségük birtokában fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A buddhizmus szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a buddhizmus alapvető ágaiban rendszerezett adatokat és a megfelelő ismeretanyagot.

Elsajátította a történettudomány, irodalomtudomány, vallás- és filozófiatörténet, kultúra- és művészettörténet, vallásszociológia, vallásfilozófia területein a buddhizmus tárgyköréhez kapcsolódó ismereteket.

Ismeri a kelet-, délkelet- és belső-ázsiai népek történetét, társadalomtörténetét és műveltségét.

Ismeri a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseit.

***b)* képességei**

A hallgató képes legalább egy klasszikus keleti nyelven (páli, szanszkrit, tibeti, mongol, kínai) eredeti buddhista szövegeket olvasni és feldolgozni.

Képes tudományos előadások megtartására és szakcikkek megírására.

Fogalmi gondolkodás és absztrakció értő használatával képes a történet- és a nyelvtudomány területén folyó aktuális kutatások és tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a buddhizmus történetét és jelenlegi helyzetét a maga történeti kontextusában értékelni.

Képes felismerni és kreatívan kezelni a Kelet-, Délkelet- és Belső-Ázsia jelenkorával kapcsolatos problémákat.

***c)* attitűdje**

A buddhizmus tanulmányok területének elmélyült tanulmányozása során kialakított kritikai attitűddel rendelkezik, melyet más területeken is tud alkalmazni.

Együttműködő a buddhizmus, illetve általában más vallások, illetve kultúrák képviselőivel.

A buddhizmus tanulmányozása során megtalált felismeréseket és értékeket a szakmai élet egyéb területein is tudja használni.

Az elsajátított történeti és kulturális ismeretek alapján érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Az elsajátított ismeretek nyomán igénye van egyéb, Európán kívüli és európai vallások és kultúrák megismerésére.

Igénye van saját tudásának magasabb szintre történő emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére, és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

A buddhista műveltség és a kapcsolódó keleti nyelvek és kultúrák iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértésére és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Motivált, elkötelezett és minőségtudattal rendelkezik a buddhizmus, illetve általában a saját kultúrától különböző kultúrákat illetően, az ezekről való felelős gondolkodás és megnyilatkozás készségeit elsajátította.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmája érdekeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános vallástudományi ismeretek 12-18 kredit;

buddhológiai ismeretek 35-45 kredit;

távol-keleti nyelvi és kultúrtörténeti ismeretek 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a buddhizmus történetének fejlődésének alaposabb megismerésére, illetve az egyes kultúrák buddhizmusának történelmi, filozófiai és vallási jellegzetességeinek, irodalmának és képzőművészetének specializáltabb tanulmányozására nyílik lehetőség. A választható ismeretek kreditértéke 4-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi alapképzési tanulmányok alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak bármely szakirányából.

15. CSEH NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: cseh nyelv és irodalom (Czech Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles cseh nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Czech Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak cseh szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a cseh nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a cseh nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a cseh nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A cseh nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**

Ismeri a cseh nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Összefüggéseiben is átlátja a cseh nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A cseh nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait, és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a cseh nyelv regionális változatait, rálátása van a cseh nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a cseh nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.

Átfogóan ismeri a cseh nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A cseh nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A csehen kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a cseh nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A cseh nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a cseh nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a cseh nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a cseh nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a csehen kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a cseh, magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A cseh nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a cseh-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a cseh nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A cseh nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban adekvát normákat követ.

Törekszik cseh nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, cseh irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek, választható speciális programok 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - a cseh nyelven kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele cseh nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés cseh nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele cseh nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenérték érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A cseh szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges cseh nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

16. EGYIPTOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egyiptológia (Egyptology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles egyiptológia szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Egyptologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak egyiptológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett filológiai, nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelmi, régészeti, művészettörténeti ismereteik birtokában ismerik az ókori egyiptomi civilizáció történetét, kultúráját, irodalmát, nyelvét és társadalmát. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az egyiptológia szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri az óegyiptomi nyelv összes fázisát, az óegyiptomi nyelv mindhárom írásának (hieroglif, hieratikus, démotikus) sajátosságait, valamint a kopt nyelvet és írást.
Ismeri az ókori Egyiptom történetét, annak kapcsolatait a keleti Mediterraneum és Afrika, különösen Núbia történetével, valamint az ókori Egyiptom szerepét a hellenizmus és a késő antik kor világában.
Ismeri az ókori egyiptomi irodalmat és annak tágabb ókori keleti kontextusát, a kopt irodalmat és annak helyét a kora keresztény irodalomban, az egyiptomi és kopt nyelvészet és nyelvtörténet problémáit.
Ismeri az ókori egyiptomi vallás történetét és kérdéseit, az egyiptomi panteont, a legfontosabb vallásos szövegcsoportokat és legfőbb tárgyi emlékeket, az ókori egyiptomi művészet és építészet történetét és legfőbb tárgyi emlékeit, továbbá a régészettudomány egészének keretében az ókori egyiptomi ikonográfiai elemzés módszereit és az egyiptomi régészet módszertanát, elméletét és gyakorlatát.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterületének hagyományos és elektronikus forrásairól, publikációiról, adatbázisairól és bibliográfiáiról.
Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ír le.
***b)* képességei**
Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
Képes ismereteinek tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
Képes saját tudása magasabb szintre emelésére.
Képes képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
Képes önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az ókori egyiptomi kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.
***c)* attitűdje**
Az ókori egyiptomi kultúra és az egyetemes ókortudomány iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik, a tudományág alkalmazásának és átadásának fontosságát illető minőségtudat

és sikerorientáltság jellemzi.

Együttműködési készség jellemzi.

A kezdeményezés és személyes felelősség gyakorlása, szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek, továbbá kritikai attitűd jellemzi.

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása és a következő korok számára való átadása iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvi ismeretek [leíró nyelvtani ismeretek (fonológia, morfológia, szintaxis), nyelvfejlesztés, nyelvtörténet, egyiptomi/kopt szövegolvasás (filológia), hieratikus, démotikus szövegolvasás (paleográfia, szövegkritika-szövegkiadás)] 20-30 kredit;

történeti, kultúrtörténeti ismeretek (az ókori Egyiptom története, a kopt egyház története, Egyiptom régészete, Egyiptom művészete és építészete, egyiptomi, kopt irodalomtörténet, Egyiptom vallástörténete) 10-20 kredit;

választható speciális programok ismeretei (nyelv- és irodalomtudományi, vallástörténeti, régészeti-művészettörténeti, koptológiai ismeretek) 30-40 kredit;

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges vagy - az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvként - angol, német, francia, olasz vagy orosz nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az egyiptológia szakirányától eltérő korábbi alapképzési tanulmányok esetén 50 kredit szükséges az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak egyiptológia szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és történettudományi ismereteiből, továbbá 8 kredit értékű ógörög nyelvismeret.

17. ELMÉLETI NYELVÉSZET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: elméleti nyelvészet (Theoretical Linguistics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles elméleti nyelvész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Theroretical Linguistics

választható specializációk: nyelvelmélet, számítógépes nyelvészet, számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika, pragmatika, digitális bölcsészet

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak elméleti nyelvészet specializációja, a magyar alapképzési szak nyelvtechnológia specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja elméleti nyelvész szakemberek képzése, akik szilárd alapismeretekkel rendelkeznek a nyelvészeti alapdiszciplínák és a kapcsolódó interdiszciplináris tudományágak területein, képesek a modern kutatási módszertanok alkalmazására, egy speciális területen elmélyült szakmai ismeretek megszerzésére, valamint azok innovatív kutatásokban való alkalmazására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az elméleti nyelvész

***a)* tudása**

Jól tájékozott a különféle modern nyelvészeti elméletek és modellek széles körében.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a különféle nyelvekre vonatkozó empirikus adatok feldolgozásának és analízisének lehetőségeiről.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a különféle nyelvekre vonatkozó empirikus adatok különböző elméleti modellek keretében történő értelmezésének lehetőségeiről.

Jól ismeri az elméleti és empirikus nyelvészeti kutatások szakmódszertanát.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák kapcsolatairól.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nyelvészet interdiszciplináris kapcsolódási pontjairól.

Elmélyült tudással rendelkezik valamelyik nyelvészeti részdiszciplína speciális problémáiról.

Ismeri valamely nyelv szerkezetének, rendszerének, illetve használatának legalább egy átfogó elméleti leírását.

***b)* képessége**

Képes a megoldandó szakmai problémák azonosítására és megértésére, elméletileg megalapozott

kérdések megfogalmazására.

Képes nyelvi adatok kritikus, többoldalú elemzésére, a megfelelő elemzési, kutatási módszertan megválasztására.

Képes valamely nyelv szerkezetének, rendszerének és használatának a modern elméletek, illetve modellek kereteiben történő leírására.

Képes innovatív nyelvészeti alapkutatásokba való bekapcsolódásra.

Képes innovatív alkalmazott nyelvészeti kutatásokba és kísérleti fejlesztésekbe való bekapcsolódásra.

Képes az ismeretek strukturált, világos bemutatásra, megjelenítésére szűkebb szakterületük tudományos fórumain, valamint tágabb szakmai fórumokon.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett a nyelvek objektív elemzéséhez szükséges tudományos gondolkodásmód és a szaktudományos módszerek alkalmazása mellett.

Munkája, kutatása során tudatosítja és figyelembe veszi a nyelvi jelenségek kognitív, történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Nyitott saját nyelvészeti tudományterülete interdiszciplináris megközelítéseire.

Szem előtt tartja kutatási témái szakmai és társadalmi összefüggéseit, és elősegíti az eredmények közös társadalmi célok érdekében történő felhasználhatóságát.

Munkája, kutatása során tiszteletben tartja a nyelvi identitások különbözőségeit.

Megszilárdult, elmélyült szakmai érdeklődéssel rendelkezik a nyelvek szerkezetének és használatának elemzése iránt.

Kreativitás, problémaazonosító és problémamegoldó készség, önállóság, kritikai attitűd jellemzi, absztrakció képességgel, elemző és szintetizáló képességgel, rendelkezik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősen képviseli azon tudományos módszereket, amelyekkel a szakterületükön dolgoznak.

Elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Önállóan képes azonosítani megoldandó szakmai problémákat, és önállóan képes elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját munkájukért, akár önállóan, akár csapatban.

Ismeri, betartja és felelős kutatásvezetőként dolgozva betartatja a szakterület szakmai kutatásetikai normáit.

Nyitott és elhivatott nyelvészeti vagy interdiszciplináris szakterületük fejlődésének követésére, valamint új, kapcsolódó szakterületek ismereteinek elsajátítására.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

8.1.2. Nyelvelmélet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

***a)* tudása**

Elmélyült ismeretekkel bír a különféle kurrens nyelvészeti elméletek, modellek és kutatási módszertanok széles körében.

Specializált ismeretek az egyik nyelvészeti részdiszciplína területén.

***b)* képességei**

Képes magas színvonalú kutatás végzésére valamely nyelvészeti részdiszciplína területén.

***c)* attitűdje**

Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új nyelvelméleti szakterületek ismereteinek elsajátítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására legalább egy nyelvészeti részdiszciplína területén.

8.1.3. Számítógépes nyelvészet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

***a)* tudása**

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a számítógépes nyelvészet különféle területein.

Tájékozott több programozási nyelv használatában.
Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák eredményeinek számítógépes alkalmazása területén.
***b)* képességei**
Képes innovatív nyelvtechnológiai projektekben való részvételre.
***c)* attitűdje**
Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti szakterületek ismereteinek elsajátítására.
***d)* autonómiája és felelőssége**
- Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a számítógépes nyelvészet területén

8.1.4. Számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika specializáción továbbá az elméleti nyelvész
***a)* tudása**
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a nyelvtechnológia és neurolingvisztika területein.
Tájékozott valamely programozási nyelv használatában.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a pszicholingvisztika és az anyanyelv-elsajátítás területén.
***b)* képességei**
Képes innovatív nyelvtechnológiai és neurolingvisztikai projektekben való részvételre.
***c)* attitűdje**
Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti és neurolingvisztikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.
***d)* autonómiája és felelőssége**
- Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a számítógépes nyelvészet és a neurolingvisztika területén.

8.1.5. Neurolingvisztika specializáción továbbá az elméleti nyelvész
***a)* tudása**
Elmélyült ismeretekkel bír a neurolingvisztika területein.
Tájékozott a kísérletes és klinikai (diagnosztikai, terápiás) módszerekben.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a neurolingvisztika vagy pszicholingvisztika valamely főbb szakterületén.
***b)* képességei**
Képes innovatív neurolingvisztikai projektekben való részvételre.
***c)* attitűdje**
Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új neurolingvisztikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.
***d)* autonómiája és felelőssége**
Önállóan képes problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a neurolingvisztika területén.

8.1.6. Pragmatika specializáción továbbá az elméleti nyelvész
***a)* tudása**
Elmélyült ismeretekkel bír a pragmatika szakterületein.
Tájékozott a pragmatika részterületeihez tartozó kutatási módszerekben.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a pragmatika szakirány egyik szakterületén.
***b)* képességei**
Képes magas színvonalú kutatás végzésére az egyik pragmatikai részdiszciplína területén.
Képes innovatív pragmatikai témájú projektekben való részvételre.
Képes a pragmatikai tudás gyakorlati alkalmazására.
***c)* attitűdje**

Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új pragmatikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képes problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására legalább egy pragmatikai részdiszciplína területén.

8.1.7. Digitális bölcsészet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

***a)* tudása**

Ismeri az információtechnológia és az információfeldolgozás alapjait.

Elmélyült ismeretekkel bír a nyelvtechnológia különféle területein.

Tájékozott több programozási nyelvben.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák eredményeinek számítógépes alkalmazása területén.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a különféle kurrens nyelvészeti elméletek, modellek és kutatási módszertanok széles körében.

***b)* képességei**

Képes kulturális és tudományos értékű kiadványok digitális létrehozására, szerkesztésére, fejlesztésére, virtuális múzeumok, virtuális valóságra támaszkodó térképek, elektronikus könyvtárak és ehhez hasonló típusú adatbázisok megalkotására, feltöltésére és karbantartására.

Képes innovatív nyelvtechnológiai illetve számítógépes nyelvészeti projektekben való részvételre.

Képes magas színvonalú kutatásba való bekapcsolódásra az egyik nyelvészeti részdiszciplína területén.

***c)* attitűdje**

Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti és nyelvelméleti szakterületek ismereteinek elsajátítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képese bonyolult problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a nyelvtechnológia illetve a számítógépes nyelvészet, valamint a nyelvelmélet területén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

nyelvelmélet (fonetika, fonológia, morfológia, lexikon, szintaxis, logika, szemantika, pragmatika; nyelvtörténet, dialektológia) 42-90 kredit;

interdiszciplináris szakterületek (számítógépes nyelvészet; pszicholingvisztika, nyelvelsajátítás, neurolingvisztika, szociolingvisztika, nyelvfilozófia) 2-50 kredit;

gyakorlati és egyéb szakmai ismeretek (terepmunka, kutatásmódszertan, nyelvészeti gyakorlat, statisztika, számítógépes ismeretek, programozási ismeretek) 2-48 kredit.

9.1.2. A választható specializációk és azok szakterületei

A választható specializációk képzésen belüli kreditaránya: 24-36 kredit.

a) nyelvelmélet specializáció:

fonológia, morfológia

szintaxis

szemantika, pragmatika

b) számítógépes nyelvészet specializáció:

számítógépes reprezentációk a nyelvészeti részdiszciplínáknak megfelelően,

számítógépes alkalmazások a nyelvtechnológia részterületeinek megfelelően,

nyelvi adatbázisok, korpuszok létrehozása és használata.

c) számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika specializáció:

neurolingvisztika

pszicholingvisztika

számítógépes nyelvészet

d) neurolingvisztika specializáció:
neurolingvisztika
pszicholingvisztika
kognitív tudomány
e) pragmatika specializáció:
pragmatika
szemantika
diskurzus- és társalgáselemzés
f) digitális bölcsészet specializáció:
nyelvelmélet
nyelvtechnológia és programozási ismeretek
adatszerkezetek és adatbázisok

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, vagy egy további, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább egy féléven át tartó, legalább heti négy órában kutatást, fejlesztést vagy alkalmazást végző műhelyben vagy intézményben folytatott nyelvészeti gyakorlat a gyakorlat-vezető irányításával.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján 19 kredit szükséges olyan ismeretkörökből, amelyek megfeleltethetők a szabad bölcsészet alapképzési szak elméleti nyelvészet specializációja és a magyar alapképzési szak nyelvtechnológia specializációja ismeretköreinek (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis, logika, szemantika, pragmatika, diskurzuselemzés, nyelvleírás, történeti nyelvészet, matematikai ismeretek, kognitív tudomány, nyelvfilozófia, nyelvtechnológia, számítógépes nyelvészet, mesterséges intelligencia, terepmunka, kutatásmódszertani ismeretek).

18. EMBERI ERŐFORRÁS TANÁCSADÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: emberi erőforrás tanácsadó (Human Resource Counselling)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles emberierőforrás tanácsadó
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Resource Counsellor

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és közösségszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó, valamint a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások, a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a politológia, az informatikus

könyvtáros és a kulturális antropológia alapképzési szak; valamint a pedagógusi képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik humán és gazdasági ismereteik, valamint kialakult interdiszciplináris szemléletük birtokában képesek a szervezetek, a munka, a munkavállalás és a képzés világában részletes analízisre, átfogó és speciális összefüggések megfogalmazására, a tanácsadó és értékelő tevékenységre. Adott munkahely különböző szakmai elvárásainak megfelelően használják fel szakmai tudásukat, támogatják a munkaerő-gazdálkodás és az oktatás makroszintű folyamatait; képesek a speciális szakmai problémák azonosítására és a megoldáshoz szükséges gyakorlati feladatok megfogalmazására. Segítik az egyéneket pályatervezési döntéseik meghozatalában, tanácsadási tevékenységüket meghatározza a munkaerő-piaci és szervezeti folyamatok ismerete. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az emberi erőforrás tanácsadó
tudása

Átfogóan ismeri és érti a szervezetek működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket.

Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit.

Mélyrehatóan ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás feladatait és módszereit, a munkanélküliség és a szervezetek piaci alkalmazkodásának ok-okozati összefüggéseit, a munkaügyi kapcsolatok rendszerét.

Átfogóan, összefüggéseiben is ismeri és érti a munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikai folyamatokat, a munka világának rétegspecifikus-, regionális- és térségi összefüggéseit.

Ismeri az Európai Unióban zajló folyamatokat, felismeri azok hatását a hazai rendszerekre.

Összehasonlításában is ismeri az európai és az Európán kívüli kultúra, munkakultúra specifikációit, a multikulturalitás jelenségét, érti annak a szervezeti működéssel összefüggő folyamatait.

Mélyrehatóan ismeri a tanácsadási és pályatervezési tevékenységet megalapozó általános és specifikus andragógiai és pszichológiai jellemzőket, azok gyakorlati alkalmazását.

Mélyrehatóan ismeri a tanácsadás módszereit, az alkalmazás etikai feltételeit, felismeri az eltéréseket és azonosságokat a pszichológiai tanácsadással összefüggésben.

Ismeri a tanácsadás folyamatában alkalmazható kommunikációs technikákat, a személyközi és társadalmi kommunikáció összefüggéseit.

Átfogóan ismeri a személyiséggel összefüggő és szociálisan befolyásolt pszichikus folyamatokat, a társas érintkezések és kölcsönhatások szerepét, az egyén és a csoport viszonyát, a személyközi és munkahelyi konfliktusok rendszerét.

Átfogóan ismeri és érti a tanulás, az oktatás, a képesség és személyiségfejlesztés pszichológiai

törvényszerűségeit, felismeri a területek kapcsolódását, az összefüggéseket.

Összehasonlításaiban is ismeri a pályák osztályozási rendszerét, a képzés és a munkavállalás jogi szabályrendszerét.

Széleskörűen ismeri munkavállalók képzettségi szintje és karrierlehetősége közötti összefüggéseket, a pályaorientáció és a karriermenedzsment specifikus kapcsolódási pontjait.

Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának elveit, eljárását, eszközeit.

Mélyrehatóan ismeri szakterületének tudományos eredményeit, a kutatás módszereit, a terület sajátosságait.

Átfogóan ismeri a társadalmi és gazdasági kihívásokra adott hatékony válasz, a projektek tervezésének és készítésének elemeit.

***b)* képességei**

Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni a toborzás, kiválasztás, ösztönzés emberierőforrás-gazdálkodási területeken.

Képes a munkanélküliség és a gazdasági-társadalmi tényezők összefüggéseinek felismerésére, a munkaügyi kapcsolatok rendszerében való tájékozódásra, a partnerekkel való együttműködésre.

Képes beazonosítani a speciális foglalkozási csoportok tagjainak problémáit, képes a megoldáshoz szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással.

Képes a hozzájuk fordulók individuális céljainak megvalósításához egyéni tervezési készségük fejlődését támogatni.

Képes egyének és csoportok pályatervezési tevékenységének segítésére, a képzési szükségletek feltárására, a döntés folyamatában való közreműködésre.

Képes a tanácsadás módszereinek hatékony alkalmazására, az eredményekből származó összefüggések egyéni felismerésének segítésére az egyének képzettségi szintje és karrierigénye vonatkozásában.

Képes a személyközi és munkahelyi konfliktusok felismerésére, a konfliktuskezelési módszerek hatékony alkalmazására.

Képes a szakmai problémák beazonosítására, a nemzetközi tapasztalatok, jó példák hazai követelményeknek megfelelő adaptálására az emberi erőforrás menedzsment terén.

Képes a tanácsadás és emberierőforrás-menedzsment területén magyar és idegen nyelvű publikációs forrásokat felhasználni, ezeket értelmezni, feldolgozni.

Képes ezeken a területeken önálló, szaktudományos formájú összefoglaló elemzés készítésére.

Képes a szervezetekben az emberi erőforrással kapcsolatos problémák felismerésére, módszertani beazonosítására, cselekvési és ütemtervet készíteni a megoldásra.

Képes a hatékony írásbeli és szóbeli kommunikációra, munkája eredményeinek prezentálására, a vitában azok megvédésére.

Képes a változásokhoz alkalmazkodni, interdiszciplináris ismeretei alapján az emberi erőforrás tervezéssel kapcsolatos kidolgozott koncepcióját munkatársaival és partnereivel elfogadtatni.

Képes a szervezet számára az emberierőforrás-menedzsment terén befogadható és megvalósítható projektek felkutatására, a pályázati program kidolgozására és menedzselésére, a partnerekkel való eredményes együttműködésre.

***c)* attitűdje**

A társadalmi elvárásokat, a szervezeti ismereteket és az egyéni lehetőségeket értékelő megállapításaiban nem csak a racionális, hanem humanisztikus viszonyulás is jellemzi.

Rendelkezik önismerettel, reális önértékeléssel, jellemzője az arányos sikerorientáltság.

Elkötelezett az interkulturális kapcsolatok építésére, törekszik a munka-magatartás tradícióinak megismerésére.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

A folyamatok megértése során kritikus gondolkodás, az elemzésre törekvés jellemzi.

Ismeretei alkalmazása során empátia, tolerancia, rugalmasság és kreativitás jellemzi.

Jellemzője az értékalapú megközelítés, amelynek középpontjában a munka mint alkotó és kreatív tevékenység jelenik meg.

Jellemzője az előítélet-mentesség, a szociális érzékenység, az egyéni, szervezeti és társadalmi érdekek összeegyeztetésének igénye.

Elkötelezett a minőségi munka iránt.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a non-formális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.

Felelősséget érez csapatmunkában a csapattársak iránt, szakmai tudása szintetizálásával hozzájárul az eredményességhez.

A társszakmák képviselőivel való együttműködésben vállalja a kezdeményező szerepet, a kooperáció során a partnerség, az egyenrangú szerep jellemzi.

A sikeres munka érdekében kezdeményezi új szervezeti egységek létrehozását, felelősségteljesen részt vesz azok működésében.

Szakmai tudásával felelősen hozzájárul a szervezet minden alkalmazottjának pályafejlődéséhez, tudatosan támogatja a szervezeti fejlődés lehetőségét.

Karrierépítését a tudatosság jellemzi, ugyanakkor felelősen hozzájárul az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakozásához.

Tudatosan képviseli a szakmai etikai normákat, annak betartását másoktól is megköveteli.

Szakmai és etikai felelősséget vállal a projektmunka eredményeiért, illetve az általa vezetett csoport produktumaiért.

Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.

Felelősségteljesen keresi a hazai, nemzetközi szakmai érdekképviseleti szervezetek munkájában való közreműködés lehetőségét.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Összesen 100 kredit, amelyekből:

általános kompetenciákat fejlesztő, a képzést alapozó ismeretek (bölcsészettudomány, neveléstudomány, társadalomtudomány, informatika, kommunikáció, kutatásmódszertan) 15-20 kredit;

pszichológiai ismeretek 15-20 kredit;

menedzsmentismeretek 15-20 kredit;

társadalmi ismeretek 15-20 kredit;

tanácsadási ismeretek 15-20 kredit;

közgazdasági ismeretek 5-10 kredit;

felnőttképzési ismeretek 5-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat általános szakmai gyakorlatot (30 óra), intenzív terepgyakorlatot (110 óra) és további intézményen kívüli gyakorlatot (30 óra) foglal magába. A teljes gyakorlat kreditértéke a képzésen belül 13 kredit.

A gyakorlat célja, hogy a hallgató a munkája során valamely szervezetnél felmerült probléma megoldásán

dolgozzon. A gyakorlat helyszínét a hallgató szabadon választhatja, amely lehet bármely hazai vagy külföldi, termeléssel, szolgáltatással, kereskedelemmel kapcsolatos tevékenységet Magyarországon folytató hazai és külföldi vállalkozás, illetve az állami szféra valamennyi területe (oktatás, képzés, munkaügy, ellenőrzés), ahol a szakkal kapcsolatos témák értelmezhetőek, problémák azonosíthatók.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges kreditek száma összesen 30 kredit az alábbi területekről

bölcsészettudomány (pedagógia, pszichológia, filozófia, etika);
felnőttképzési ismeretek,
kommunikációtudomány, kommunikációfejlesztés;
informatika, könyvtárismeret;
társadalomtudomány (társadalomismeret, szociológia, antropológia, politológia);
gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján az előzőkből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szereznie.

19. ESZTÉTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: esztétika (Aesthetics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles esztétika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Aesthetician

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett művészetelméleti, esztétikai, kultúra- és médiatudományi ismereteik birtokában alkalmasak a hazai és nemzetközi kulturális és művészeti világ áttekintésének, leírásának és értelmezésének a feladatára, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Képesek arra, hogy párbeszédbe bocsátkozzanak és együttműködjenek a saját szakmai közösségükön kívüli szakmai közösségekkel vagy a kultúra területén dolgozó egyéb csoportokkal. A rendszerezett ismereteiket probléma- és kontextusérzékenyen tudják mozgósítani különböző helyzetekben a humán kultúra területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az esztétika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a művészet és a művészetértelmezés történetének és elméletének legfontosabb szempontjait.

Ismeretekkel rendelkezik a modern és kortárs esztétikai gondolkodás irányairól és fejlődéséről.

Otthonosan eligazodik a különböző művészeti ágak gyakorlati problémáiban, a tudomány-, kultúra- és művészetközi kérdésekben.

Szakterületének sajátosságát meg tudja fogalmazni a kultúra egészének vagy a kultúra valamelyik diszciplináris vagy intézményes részterületének a vonatkozásában.

***b)* képességei**

Képes arra, hogy átfogó tudását és módszertani felvértezettségét az általa választott területen, az éppen adott probléma fogalmi-reflexív megragadásának és értelmezésének szolgálatába állítsa, és mindezt meg tudja mutatni a legkülönbözőbb kulturális dialógushelyzetben.

A különböző művészeti ágakba tartozó művészeti jelenségek minél pontosabb megragadása érdekében képes a legkonkrétabb kérdéseit is a kultúra legtágabb vonatkozásán belül megfogalmazni.

Képes az általánosabb problémák és a konkrétabb, kontextusfüggő meglátások összekapcsolására.

Képes ítélni a művészeti világ tágabb, a társadalmi valósággal érintkező összefüggéseiről.

***c)* attitűdje**

Érzékeny attitűddel rendelkezik a kulturális és művészeti világ jelenségei iránt, meglátja azok legfontosabb tendenciáit és problémáit, és képes mozgósítani a megszerzett ismereteit és készségeit azok leírására és értelmezésére.

Életben tartja nyitottságát, párbeszédigényét és kíváncsiságát a szakterületével határos kulturális-művészeti területek képviselői irányában.

Napi igénye, hogy állandóan újrafogalmazza szakmai önképét a kultúra és a művészetekre vonatkozó reflexió változásának fényében.

Fenntartja igényét, hogy párbeszédképes maradjon a kultúra- és művészetközvetítés, valamint a művészetértés különböző intézményes vagy alkalmi helyzeteiben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló szakterületi ismeretanyaggal és módszertani fogásokkal tudja a művészet világa egészének, valamint a szakmájával érintkező egyéb szakmák képviselőinek bemutatni és hasznosítani megszerzett tudását és képességeit.

Fenntartja az igényt arra, hogy egyszerre érzékelje és megítélje a kulturális környezet változásfolyamatait, valamint hogy meglássa és megértse azokat a kihívásokat, amelyek a társadalom egésze felől érkeznek az általa gyakorolt szakterület irányába.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

esztétikatörténet, művészetfilozófia 5-15 kredit;

művészetelméletek 5-15 kredit;

ágazati esztétikák 20-30 kredit;

szakszöveg- és műértelmezés 15-25 kredit;

művészeti kritika 5-15 kredit;

szakszöveg írás, kritikaírás, kreatív írás 10-20 kredit;
vizuális kultúra 10-20 kredit.

A képzésben olyan általános elméleti és módszertani ismeretek szerezhetők, amelyek arra szolgálnak, hogy párbeszédbe állítsák a hagyományos elméleti és történeti bölcsészismereteket a kulturális és művészeti világ számára és a közösség számára fontos kérdésekkel.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas, a kultúra- és művészetértés, a kreatív írás, a művészetértelmezés és a művészeti kritika különböző változatainak elsajátításához, megértéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 20 kredit a bölcsészettudományi alapképzési szakok ismeretköreiből, továbbá középfokú (B2), komplex típusú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga valamely élő nyelvből.

20. ETIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: etika (Ethics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles etika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Ethics

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett ismereteik birtokában képesek az analitikus gondolkodásra, az etikailag releváns társadalmi és tudományos összefüggések vizsgálatára, a szövegek elemzésére, a szövegeknek az etikai gondolkodás tradíciójának egészén belüli elhelyezésére és értékelő elemzésére, valamint az etikai gondolkodásmód különböző intézményi, társadalmi vagy diszciplináris összefüggésekben történő megjelenítésére, képviseletére és érvényesítésére. Alkalmasak az etika és a kultúra, illetve az etika és a tudományok közötti kölcsönhatás elemzésére és e területek közötti párbeszéd folytatására. Ismerik a klasszikus és jelenkori kultúra alapjait. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az etika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri az etikatörténet és a filozófiai etika fő területeit.

Ismeri a filozófia és az etika belső összefüggéseinek, a filozófia rokontudományainak, kapcsolatrendszerének rendszerezett és részletes ismeretanyagát.

Ismeri a filozófia, az etika és a kultúra, illetve az etika és a tudományok közötti kölcsönhatás elemzésének alapvető szempontjait és eszközrendszerét.

Ismeri a klasszikus és jelenkori kultúra alapjait, az összetett tudományos problémákkal foglalkozó dolgozatok elkészítéséhez szükséges módszertani ismereteket.

Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció eljárásait.

***b)* képességei**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes az interdiszciplináris területeken is az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek elemzésére.

Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint komoly elemző készséget, figyelmet, átfogó és elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes megszerzett tudása alkalmazására, továbbá mélyebb összefüggések megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információk beszerzésére és a kutatási módszerek alkalmazására.

Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint írásban és szóban is magas szinten bemutatni.

***c)* attitűdje**

Nyitott arra, hogy a diszciplinárisetika-képzésben elsajátított ismereteket és készségeket más területeken is kamatoztassa, továbbá az, hogy ennek során ezeket a más területeket is előzetes beidegződöttségek és korlátok nélkül értelmezze és értékelje.

Együttműködő, igénye van mások álláspontjának megértésére, és törekszik arra, hogy ezeket az álláspontokat mélyebben megértve több oldalról is kibontsa.

A megoldandó problémák megértése és ezek megoldása terén nyitott az önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére.

Törekszik a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Törekszik saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területén belül további elmélyült kutatások művelésére, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Törekszik az aktuális etikai kutatások és a tudományos munka, valamint a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek elfogulatlan és kritikus értékelésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan tervezi és valósítja meg tanulási tevékenységét, szakmai továbbfejlődését.

Kezdeményez és személyes felelősséget vállal, döntést hoz összetett és előre nem kiszámítható helyzetekben.

Alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint komoly elemző készséget, figyelmet, átfogó és elmélyült ismereteket igénylő feladatokat is következetesen fogalmaz és valósít meg.

Kreatívan alkalmazza az etika területén szerzett tudását, beszerzi a mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat, továbbá értékeli és önállóan alkalmazza a kutatási módszereket.

Saját tevékenységét elfogulatlanul elemzi és értékeli, céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: eszmetörténet, etikatörténet, tematikus etikák, metaetika, politikafilozófia, jogfilozófia, filozófiai antropológia, filozófiai pszichológia, az alkalmazott etika ágazatai (bioetika, orvosi etika, környezeti etika, gazdasági etika, médiaetika, üzleti etika) 62-90 kredit, beleértve a diplomamunkára adható krediteket is.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott specializációk választhatók, amelyek kreditaránya 30-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzésben nyelvtudás szükséges a nemzetközi szakirodalom feldolgozásához.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez, a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a filozófia, az esztétika vagy az etika területekről, továbbá az etikai álláspontok szabatos megfogalmazásának és továbbgondolásának képessége.

21. FILMTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: filmtudomány (Film Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles filmtudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Film Studies
választható specializációk: filmelmélet, filmkészítés

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsészet, a művészet képzési területről a mozgókép alapképzési szak és a művészetközvetítés

képzési területről a képalkotás alapképzési szak mozgóképkultúra- és médiaszakember szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik speciális filmtörténeti, filmelméleti és mozgókép-alkotási ismereteik birtokában képesek a mozgóképet kulturális és társadalmi összefüggésében elemezni és értelmezni. Otthonosan mozognak a filmtörténet és a filmes műfajok közegében. Kritikai készségük alkotó módon nyilvánul meg a különböző írásos műfajokban, mind az elméleti megközelítésekben, mind a filmes irányzatok, korszakok, műfajok elemzésében. Ismerik a filmgyártás és -forgalmazás speciális problémáit és a filmkészítés művészi kihívásait nemzetközi és hazai szinten egyaránt. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A filmtudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

A filmtudomány mesterszakot végzett szakember átfogó ismerettel bír a mozgóképtörténet nagy korszakairól.

Ismeri a képhasználat és a képrögzítő technikák történetét.

Ismeri a mozgóképes formákat és műfajokat és ezek változásait.

Ismeri a mozgóképtörténet egyes korszakainak, irányzatainak és egyes nemzeti filmgyártásoknak a jellemzőit.

Ismeri az európai és magyar filmtörténet múltbeli és kortárs jelenségeit.

Átfogó tudással bír a mozgóképről mint multikulturális jelenségről.

Ismeri az egyes Európán kívüli mozgóképes irányzatokat, jelenségeket és azok kulturális hátterét.

Ismeri a nemzeti és globális szintű kulturális és társadalmi gyakorlatok sajátosságait.

Ismeri a vizuális jelenségeket leíró diszciplínák legfontosabb elméleti előfeltevéseit.

Ismeri a mozgóképek vizsgálatát célzó különböző módszereket és az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó tudással bír a filmelmélet történetéről.

Ismeri a mozgókép kulturális kontextusait, a film mint művészet, mint ipar, mint társadalmi jelenség vizsgálati és értelmezési kereteit.

Ismeri a mozgókép és más médiumok, illetve más művészeti ágak összefüggésrendszerét.

Részletes tudással bír a mozgókép hangi, képi és verbális alkotóelemeinek viszonyáról és működéséről.

Ismeri a különböző képalkotó gyakorlatok, képrögzítő eljárások (technikai médiumok) széles skáláját.

Alapfokú tudással bír a különböző mozgóképes formák előállítási folyamatairól, technológiáiról.

Részletes tudással bír az analóg és a digitális képalkotás, képhasználat jellemzőiről.

Ismeri a mozgókép-készítés intézményi hátterét.

Alapszintű tudással bír az új média technológiáiról, az itt megjelenő műfajokról, produktumokról.

Ismeri a digitális technikákhoz, az új médiumokhoz kötődő társadalmi jelenségeket.

***b)* képességei**

A filmtudomány mesterszakot végzett szakember képes arra, hogy elemezze a mozgóképes alkotások különböző funkcióit és használati módjait nemcsak filmes produktumok, hanem bármilyen egyéb mozgóképes produktum (reklám, videoklip) esetében.

Képes mozgóképes kulturális jelenségek történeti elemzésére, kritikai értelmezésére.

Jól tájékozódik az európai és magyar filmtörténet múltbeli és kortárs jelenségeiben, képes ezek történeti elemzésére és kritikai értelmezésére.

Képes a nemzeti és globális szintű kulturális és társadalmi gyakorlatok azonosítására, elemzésére.

Képes a mozgóképről mint multikulturális jelenségről alkotott elméleti tudás alapján egyes konkrét jelenségeket értelmezni, átfogó kontextusban elhelyezni.

Képes az egyes európai és Európán kívüli kultúrákra jellemző sajátos jelenségek komparatív, reflexív vizsgálatára.

Képes különböző mozgóképes szövegek, termékek több szempontú elemzésére.

Képes alkalmazni az egyes filmelméleti irányzatok szempontrendszerét és módszereit.

Képes az egyes filmtörténet-értelmezési és filmelméleti megközelítések alapján releváns értelmezési keret kidolgozni adott művek, műcsoportok vizsgálatához.

Képes egyes műveket, műcsoportokat elhelyezni és elemezni a mozgókép és más médiumok, illetve más művészeti ágak összefüggésrendszerében.

Képes az analóg és a digitális képalkotás sajátosságaiból következtetéseket levonni, és egyes művekre, műcsoportokra gyakorolt hatását felismerni.

Képes a különböző forrásanyagok, magyar és idegen nyelvű szakirodalmak kritikus elemzésére, feldolgozására és önálló szempontok szerinti alkalmazására.

Képes legalább egy idegen nyelven aktívan részt venni szakmai diskurzusban vagy alkotó tevékenységben.

***c)* attitűdje**

A filmtudomány mesterszakot elvégzett szakember munkája és kutatásai során tudatosan reflektál a mozgóképes jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságára.

Nyitott a különböző kulturális jelenségek befogadására.

Élénken érdeklődik a kortárs kulturális jelenségek iránt.

Folyamatosan bővíti az európai és Európán kívüli filmes és mozgóképes tendenciákról és jelenségekről szerzett tudását.

Felhasználja szakmai tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Törekszik a mozgóképes jelenségek társadalmi hátterének minél alaposabb megismerésére.

Kritikai érzékkel és tudattal viszonyul korunk vizuális médiatermékeihez.

Önreflexíven és kritikával viszonyul a szakmájával kapcsolatos kérdésekhez.

Törekszik szakmai idegen nyelv tudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló döntéseket hoz a filmszakmai és mozgóképipari intézményekben végzett munkája során.

Nyitottan együttműködik, de ugyanakkor képviseli szakmája érdekeit más művészeti ágak képviselőivel folytatott közös tevékenységek során.

Szakmai felelősséget vállal a kulturális értékek közvetítésében a társadalom különböző rétegei felé.

Felelősen képviseli saját kultúrájából következő magyar és európai szakmai identitását.

Nyitott az európai kultúrkörön kívül eső szakmai közösségekkel való együttműködésre.

Felelősen képviseli a filmtudományra jellemző kutatási módszereket, de elfogadja más tudományágak módszertani sajátosságait.

8.1.2. Filmelmélet specializáción továbbá a filmtudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

Elmélyült tudással bír a mozgóképek vizsgálatát célzó különböző megközelítési módokról, a filmelmélet egyes irányzatairól és vizsgálati módszereiről.

Ismeri a releváns kortárs filmelméleti és filmtörténeti kutatási tendenciákat és kutatási kérdéseket.

Alapos tudással bír a mozgókép intermediális kapcsolatairól, a mozgókép különböző technikai és kulturális közegben való megjelenéséről.

Ismeri a mozgókép intermediális kapcsolataira vonatkozó vizsgálati módszereket és elméleteket.

Ismeri a mozgókép társadalomtörténetére vonatkozó vizsgálati módszereket, a módszertani problémákat és elméleteket.

***b)* képességei**

Képes a mozgókép különböző formáit elemző, értelmező és tudományos szempontból vizsgáló szakmai szövegek előállítására.

Képes új, egyedi vizsgálati szempontok önálló kidolgozására.

Képes új összefüggések feltárására önálló, kritikai szempontok érvényesítése révén.

Képes más tudományterületek módszereit is bevonó vizsgálatokban részt venni.

Képes saját vizsgálati módszerének, szempontjainak magyar és idegen nyelven történő bemutatására, megvitatására és megvédésére.

***c)* attitűdje**

Az egyes kultúrákra jellemző mozgóképes jelenségek komparatív elemzésekor figyelembe veszi a kulturális, gazdasági és társadalmi meghatározottságokat, és azokra reflektálva fogalmazza meg kutatási kérdéseit.

A mozgóképes jelenségek társadalmi hátterének kutatásakor felhasználja a releváns társadalomtudományi módszereket.

Interdiszciplináris kutatások folytatásakor felhasználja az egyéb médiumokat és művészeteket vizsgáló elméleteket és azok tudományos módszereit.

Törekszik a szakmai idegen nyelv tudásának nemzetközi közegben, írásban és szóban történő rendszeres használatára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló kutatási kérdéseket fogalmaz meg.

Csoportos kutatás esetén érvényesíti saját szempontjait, és a közös célok érdekében integrálja azokat a többi résztvevő szempontjaival.

Felelősen képviseli szakmájának kutatási módszereit, ugyanakkor elfogadja más tudományterületek eltérő módszereit és amennyiben kutatása ezt megkívánja, alkalmazza azokat.

Képviseli egyéni vagy csoportban elért kutatási eredményeit hazai és nemzetközi tudományos fórumokon.

8.1.3. Filmkészítés specializáción továbbá a filmtudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

Alaposan ismeri a mozgókép-készítés technikai hátterét, az egyes technológiák jellemzőit.

Ismeri az analóg és digitális képalkotás eltérő sajátosságait.

Ismeri mozgókép-készítésben használatos legfontosabb technikai eszközök használatát.

Ismeri a mozgókép-készítés gyártási folyamatát, az egyes munkafázisok sajátosságait és egymásra hatását.

Alaposan ismeri a filmkészítés intézményi hátterét.

Alapszintű tudással bír egyéb mozgóképes termékek előállításának intézményi hátteréről.

Ismeri a mozgókép-készítés jogi és gazdasági hátterét.

Tisztában van a mozgókép-készítés jogi és etikai problémáival.

***b)* képességei**

A filmkészítés specializációt végzett szakember képes a mozgókép-készítésben elvárt legfontosabb technikai eszközök használatára.

Képes az eszközök kreatív munkafolyamatban való alkalmazására.

Képes a mozgókép-készítés munkafolyamatában különböző funkciókban részt venni.

Rendelkezik a mozgókép-készítés munkafolyamatában különböző funkciókban való részvételhez szükséges együttműködés és kommunikáció képességével.

Képes a mozgókép történetéről, egyes jelenségeiről felhalmozott tudásának a kreatív munkában reflexív módon történő felhasználására.

Képes a mozgókép-készítés folyamatában legalább egy idegen nyelven részt venni.

***c)* attitűdje**

A filmkészítő specializáción végzett szakember mozgóképkészítő készségeit folyamatosan fejleszti, törekszik azok elmélyítésére.

Törekszik minél többféle mozgóképes produktum sajátosságainak alapos megismerésére.

Törekszik a folyamatosan változó technikai, jogi és gazdasági környezet naprakész ismeretére.

Mozgóképkészítő tevékenysége során szem előtt tartja a jogi és etikai elvárásokat és igyekszik ezeknek megfelelni.

Tudatában van a mozgókép-készítés során elvárt szakmai együttműködés fontosságának.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A filmkészítő szakirányon végzett szakember munkavégzése közben képes önálló döntésekre, ugyanakkor tiszteletben tartja munkatársai szakmai döntéseit.

Figyelembe veszi a mozgókép-gyártás folyamatából következő prioritásokat és döntéseit szükség szerint alárendeli ezeknek.

A filmkészítő szakirányon végzett szakember szakmai, jogi és pénzügyi felelősséget vállal az általa elvégzett munkáért.

Képviseli, és különböző fórumokon prezentálja az általa és a részvételével működő alkotói csoport produktumait.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

filmelmélet specializáció esetén:

a mozgókép története 20-30 kredit,

a mozgókép elmélete 15-20 kredit,

más médiumok és művészeti ágak története és elmélete 10-20 kredit,

kultúraelméleti ismeretek 10-15 kredit,

társadalomtudományi ismeretek 10-15 kredit,

a mozgókép-készítés technikai, gazdasági háttere 4-10 kredit;

filmkészítés specializáció esetén:

a mozgókép története 10-20 kredit,

a mozgókép elmélete 4-10 kredit,

más médiumok és művészeti ágak története és elmélete 4-10 kredit,

a mozgóképes produktumok formáinak, műfajainak ismerete 8-12 kredit,

a mozgókép-készítés technikai, gazdasági, jogi háttere 12-20 kredit,

a mozgókép-készítés gyakorlati ismeretei 30-40 kredit,

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés 10 kredit.

9.1.2. A választható specializációk és kreditarányuk:

A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 41-52 kredit:

a) filmelmélet specializáció,

b) filmkészítő specializáció.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a filmkészítő specializáció keretben végzett, a képzés tantervében meghatározott, külső helyszínen folyó gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a filmtörténet, filmelmélet, a mozgókép-készítés, filmszakmai ismeretek, a médiára vonatkozó elméleti, történeti ismeretek, a filozófia, az irodalomelmélet, a társadalomtörténet, a különböző művészeti ágak története és elmélete, valamint a kultúrtörténet területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

22. FILOZÓFIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: filozófia (Philosophy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles filozófia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philosopher

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a filozófia művelésére, valamint a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás elemzésére és e területek közötti párbeszéd folytatására. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az elemző, összefoglaló és további elmélyülést igénylő gondolkodásra, a szövegek elemzésére, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészén belüli elhelyezésére és értelmezésére. Ismerik a klasszikus és jelenkori kultúra alapjait. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A filozófia szakos bölcsész

***a)* tudása**

Átfogó és részletekbe menő ismeretekkel rendelkezik a filozófiatörténet, a logika, az ismeretelmélet, a nyelvfilozófia, a metafizika, a politikai filozófia, az etika, az esztétika, az elmefilozófia, a történelemfilozófia, a tudományfilozófia és a vallásfilozófia ismeretköréről.

Áttekintéssel rendelkezik a filozófia belső összefüggésrendszeréről, továbbá a filozófia és a rokon tudományok kapcsolatrendszeréről.

Áttekintéssel rendelkezik a filozófia és a kultúra, vallás, művészetek, médiavilág valamint a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás alapvető sajátosságairól.

Elmélyültebb, az illető problémaköröket részleteiben is feltáró ismereteket szerzett a filozófia több részterületéről.

Elsajátította és aktívan alkalmazni tudja az összetett tudományos problémákkal foglalkozó dolgozatok elkészítéséhez szükséges módszertani ismereteket.

***b)* képességei**

Képes analitikus, összefoglaló és további elmélyülést megalapozó gondolkodásra, a szövegek elemzésének, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészén belüli elhelyezésére és értelmezésére.

Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.

Képes a filozófia egészével, illetve annak egy-egy részdiszciplínájával, továbbá ezek alkalmazásával kapcsolatos problémák felismerésére és kreatív kezelésére.

Szakmai és interdiszciplináris ismereteik alapján önálló kutatások kialakítására és lefolytatására képes.

A kor igényeinek megfelelően hatékonyan tud kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint írásban és szóban is képes magas szinten bemutatni.

Képes eredményeit különböző tudományos fórumokon megjeleníteni.

Képes aktuális kérdések eszmetörténeti és filozófiai elemzésének áttekintésére és újragondolására a globális változások legfontosabb - multikulturális, természeti-környezeti és társadalmi-politikai - összetevői tekintetében.

***c)* attitűdje**

Nyitott arra, hogy a filozófiai képzésben elsajátított ismereteket és készségeket más területeken is kamatoztassa, továbbá arra, hogy ennek során ezeket a más területeket is előzetes beidegződöttségek és korlátok nélkül értelmezze és értékelje.

Együttműködő és befogadó mások álláspontjának tekintetében.

Törekszik az álláspontokat mélyebben megérteni és több oldalról is kibontani és értelmezni.

Nyitott a megoldandó problémák megértése és ezek megoldása iránt.

Törekszik a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Törekszik saját tudása magasabb szintre történő emelésére, képzési területén belül további elmélyült kutatások művelésére, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására és ebben mások hasonló törekvéseinek előmozdítására.

Törekszik az aktuális filozófiai kutatások és a tudományos munka, valamint a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek elfogulatlan értékelésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kezdeményez, döntéseket hoz összetett és előre nem kiszámítható helyzetekben, és személyes felelősséget vállal ezekért.

Érdeklődik, nyitott, és állást foglal a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti párbeszéd során.

Alapos szakmai, kulturális és tudományos tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint komoly elemző készséget, figyelmet, átfogó és elmélyült ismereteket igénylő feladatokat fogalmaz meg és valósít meg következetesen.

A filozófia területén szerzett tudását kreatívan alkalmazza, a mélyebb összefüggések megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat beszerzi.

Kutatási módszereket értékel, és önállóan alkalmaz a filozófia releváns területein.

Saját tevékenységét elfogulatlanul értékeli, az értékek felfogására és értelmezésére törekszik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

filozófiatörténet 24-70 kredit;

logika, ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, elmefilozófia, tudományfilozófia 12-35 kredit;

politikai filozófia, etika, esztétika, történelemfilozófia, vallásfilozófia, alkalmazott filozófiák 12-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez, a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a filozófia, az esztétika vagy az etika területekről, továbbá a filozófiai álláspontok szabatos megfogalmazásának és továbbgondolásának képessége.

23. FINNUGRISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: finnugrisztika (Finno-Ugric Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles finnugrisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Finno-Ugric Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:

bármely bölcsész alapképzési szak finnugor, finn vagy észt specializációja.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan finnugrisztika szakos bölcsész szakemberek képzése, akiknek elmélyült tudományos ismereteik vannak az uráli, finnugor nyelvek kialakulásának folyamatairól, azok történetileg és társadalmilag változó formáiról, tárgyszerű ismeretekkel bírnak a finnugor népek mai politikai, szociológiai, kulturális, gazdasági és nyelvi helyzetéről. Átfogó tudományos ismeretekkel rendelkeznek a finn vagy észt nyelvről, irodalomról és kultúráról. Speciális jártasságot és felkészültséget szereznek finn vagy észt nyelv alkalmazásában, a finn vagy észt kultúrában. Képesek a diszciplínának megfelelő kutatási módszertanokat alkalmazni, és egy kiválasztott speciális kutatási területen elmélyült szakmai ismeretekkel bírnak. Képesek önálló kutatások végzésére és tudományos publikációk írására. Felkészültek a tanulmányok doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A finnugrisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a finnugor nyelvészet elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Tájékozott legalább egy finnugor nyelv történetében, adatai körében.

Elmélyült ismeretei vannak egy vagy több uráli, finnugor nyelv és kultúra terén.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Tisztában van a nyelvtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

Jártassága van a modern elektronikus adatkezelés és kommunikáció eszközeinek használatában.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb uráli népek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország vagy Észtország multikulturális jelenségeiről.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb uráli népek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.

Választott szakterületének legalább egy résztémájában alapos elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.

Európai kontextusukra való kitekintéssel ismeri a finn vagy az észt nyelvet, és legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit.

***b)* képességei**

A finnugrisztika területén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését.

A finnugor nyelvészet területén képes különböző szintű és típusú nyelvi jelenségeket szaktudományos szempontok mérlegelésével, releváns értelmezési keretben vizsgálni.

Képes szakterületén az információkat kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni és új összefüggésekre rámutatni.

Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának, kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő szaktudományos módszereket.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, szükség esetén idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

A finnugrisztika, fennisztika és esztológia jellemző kérdéseiről képes több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.

Hatékonyan és magas szinten képes kommunikálni finnül vagy észtül, írásban és szóban, megérti a nyelvtudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket, különös tekintettel a szakterminológiára.

Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.

Kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.

A tanulmányozott nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat felismeri és kreatívan kezeli.

Ismeri a finn nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, továbbá választás esetén az észt nyelvet felsőfokú nyelvismeret szintjén.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációja és elkötelezettsége van a választott uráli, finnugor nyelv és kultúra tanulmányozása és művelése iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Mérlegeli a szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös érdekét tartja szem előtt.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén.

Tudatosan képviseli szaknyelvi és kommunikációs normáit, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.

A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes és törekszik az önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni, és tudását folyamatosan magas szinten tartani.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában.

Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretkörök legfeljebb 6 kredit;

finnugrisztikai szakmai ismeretek (uralisztika, a finnugor történeti-összehasonlító nyelvészet elméleti és gyakorlati szakmai ismeretei, az uráli népek kultúrája, és a haladó gyakorlati finn vagy észt nyelvtanulás egyes fázisai) 24-34 kredit;

választható, sajátos kompetenciákat eredményező ismeretek 54-59 kredit, amelyekből

- a választható programok ismeretei (a finn vagy észt nyelvtörténet és szociolingvisztika, a finn vagy észt irodalom elméleti kérdései, balti-finn nyelvészet, a kisebb finnugor nyelvek elsajátítása) 37-47 kredit,
- választható tárgyak (az alapozó, törzs- és differenciált anyagban nem szereplő további uráli nyelvek, speciális képzőművészet-, zene-, tánc-, egyéb előadóművészet- és sporttörténeti ismeretek, további régészeti, történelmi, politikai, szociológiai és egyéb, a történelmi és a mai kultúrára vonatkozó tanulmányok az érintett népek vonatkozásában) 17-22 kredit.

A finnugrisztikai tudományágak kreditaránya a képzés egészén belül

finnugor nyelvészet 15-20 kredit

(kutatásmódszertan, az uráli nyelvek rendszertörténete; nem uráli nyelvek;

szociolingvisztika, történeti névtan, nyelvtipológia, nyelvi kontaktusok, geolingvisztika;

nyelvészeti speciális kollégium és szakszeminárium);
uralisztika 15-20 kredit
(uráli történeti hangtan, alaktan, mondattan, szemantika és lexikológia; két kisebb uráli nyelv, a finn vagy az észt nyelv haladó kurzusa; az uráli népek népköltészete, szépirodalma, tárgyi néprajza, történelme és mai kultúrája);
uráli népek kultúrája 4-12 kredit
(kutatásmódszertan, történelem és művelődéstörténet, néprajz, népzene és néptánc, irodalom, őstörténet és régészet, egyéb speciális kollégium és szakszeminárium);
szamojedológia 4-15 kredit
(szamojéd, fonológia, morfológia és szintaxis, szamojéd nyelvtörténet, nyelvi kontaktusok; nyenyec nyelv, nganaszan nyelv; egy szamojéd nyelv szociolingvisztikája; a szamojéd népek története és művelődése; szamojedológiai speciális kollégium és szakszeminárium);
fennisztika 20-30 kredit
(történelem és művelődéstörténet; finn leíró nyelvtan, a finn nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, finn nyelvváltozatok; finn irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok; észt nyelv; speciális kollégium és szakszeminárium);
esztológia 12-23 kredit
(történelem és művelődéstörténet; észt leíró nyelvtan, az észt nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, észt nyelvváltozatok; észt irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele finn nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A 4.1. és 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján 50 kredit szükséges finnugor nyelvészet, uralisztika, uráli népek kultúrája, fennisztika, esztológia ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból, ebből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

24. FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: fordító és tolmács (Translation and Interpreting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles fordító és tolmács
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Translator and Interpreter

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: bármely alapképzési szak

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (70-80 százalék)
diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan fordítók és tolmácsok képzése, akik képesek szakszerűen ellátni az írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés feladatát idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre. Az írott vagy hallott forrásnyelvi szöveget tartalmilag pontosan és nyelvileg helyesen vissza tudják adni a célnyelven, tájékozottak a forrásnyelvi és célnyelvi országok, valamint az Európai Unió országainak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életében, és ismerik a nyelvi közvetítés etikai és retorikai szabályait. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A fordító és tolmács
***a)* tudása**

Ismeri a fordítási és tolmácsolási tevékenység elméleti kérdéseit.
Rendelkezik nyelvi és kulturális ismeretekkel a forrás és a célnyelven.
Tisztában van az interkulturális kommunikáció sajátosságaival.
Rendelkezik írásbeli és szóbeli kommunikációs alapismeretekkel.
Áttekintéssel rendelkezik a protokoll alapismeretek területén.
Rendelkezik nyelvpártól független háttérismeretekkel (gazdasági, jogi, politikai).
Tisztában van a fordító és tolmács szakma működésével (intézményrendszere, mechanizmusai, szabványok, etikai kódexek).
Alaposan ismeri a nyelvhelyességi, lexikográfiai, terminológiai segédeszközöket (nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegtárak, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).
Alaposan ismeri a fordítók számára fontos szoftvereket.
Ismeri és átlátja a szükséges terminológiai elméleti és gyakorlati alapelveket.

***b)* képességei**

Módszertani ismereteit képes hatékonyan hasznosítani a fordítás és tolmácsolás terén.
Képes fordítói és tolmácsolási szolgáltatásokat nyújtani.
A választott nyelveken különböző nyelvkombinációban képes szakszövegeket fordítani és konszekutív módban tolmácsolni.
Képes forrásnyelven szöveget elemezni.
Képes olyan szöveget alkotni a két nyelven, amely a tartalmi hűség mellett megfelel az adott nyelv hagyományainak, szerkezetének és szóhasználatának, valamint a szóban forgó szakterület terminológiai elvárásainak is.
Képes gördülékenyen eligazodni az adott szakterület szövegfajtáiban, szóhasználatában és terminológiájában mind a forrás-, mind a célnyelven.
Megfelelő idegen nyelvi és anyanyelvi tudás és szabatos fogalmazási készség birtokában képes a nyelvhelyességi szabályokat automatikusan alkalmazni.
Képes alkalmazni a szövegfajtának megfelelő fordítási és tolmácsolási technikát.
Képes terminológiai felkészülés és információkeresés végzésére.
Képes a fordítási és tolmácsolási megbízásokat tematikusan előkészíteni.
Képes használni a számítógépes fordítástámogató eszközöket és az internetes kommunikációs eszközöket.
Képes eligazodni a nyelvhelyességi, lexikográfiai és terminológiai segédeszközök használatában

(nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegtárak, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).

Képes a fordítást és a lektorálást segítő eszközök használatára.

Képes terminológiai gyűjteményeket készíteni.

Képes kezelni a tolmácsolással járó stresszt.

***c)* attitűdje**

Nyitott a szakmai újdonságok iránt.

Nyitott a szakmai és módszertani fejlesztések iránt, amelyek hatékonyabbá teszik a munkavégzést.

Kíváncsi a szakma fejlődésére.

Rugalmasan alkalmazkodik a változó szakmai környezethez és munkafeltételekhez.

Kritikusan gondolkodik és elemzi a fordítók és tolmácsok munkavégzésének mindenkori körülményeit.

Szemlélete kritikus a szakmai folyamatokkal és saját szakmai teljesítményével kapcsolatban.

Nyitott a szakmai szervezetek munkája iránt.

Kreatív problémamegoldás jellemzi szakmai tevékenységét és pályafutását.

Fogékony a szakmai újításokra és a folyamatos szakmai továbbképzés igénye jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A szakmát önállóan végzi, mivel rendelkezik az ehhez szükséges ismeretekkel, képességekkel, jártassággal és gyakorlattal.

A megfelelő fordítási műveleteket alkalmazza és a megfelelő fordítói stratégiát választja ki.

Legjobb tudása szerint képviseli a szakterület szakmai és etikai alapértékeit.

Betartja a szakmai etikai szabályokat.

Diszkréten kezeli a tudomására jutott bizalmas információkat.

Felelősségteljesen kezeli a birtokába jutott dokumentumokat.

Elfogadja a külső szakmai kritikát, amelyet elemez és amelyből következtetéseket von le, a következtetések eredményét autonóm módon hasznosítja munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

fordítás- és tolmácsoláselmélet: 8-10 kredit;

európai tanulmányok, nemzetközi szervezetek, jogi és gazdasági alapismeretek 6-10 kredit;

fordítás- és tolmácsolástechnika (két nyelv közötti nyelvi közvetítői készsége fejlesztése) 44-46 kredit;

szakmai ismeretek 4-8 kredit;

szakmai terminológia 4-6 kredit;

nyelv- és országismeret 4-6 kredit;

számítógépes ismeretek, segédeszközök, nyelvtechnológia 10-12 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő ismeret a szakfordítás, konszekutív tolmácsolás területéről, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterképzésbe való belépéshez az első idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és a másik idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

25. FRANCIA NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERSZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: francia nyelv, irodalom és kultúra (French Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető képzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő

megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles francia nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése**:** Philologist in French Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romanisztika alapképzési szak francia szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű francia nyelv és irodalom szak, valamint a francia nyelvtanár szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúrtörténeti ismereteik birtokában a francia nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a francia nyelvű országok kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegenforgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A francia nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
***a)* tudása**
A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a francia nyelvet, a francia nyelv grammatikai rendszerét, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.
Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik a francia és az európai, valamint az Európán kívüli frankofón irodalom és kultúra fő területeiről, a francia nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseiről és magyarázatához szükséges kutatási módszerekről, azokról az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokról, amelyek szükségesek lehetnek egy jövendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

A francián kívül legalább még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes francia nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.

Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás konstrukcióit.

Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak) megfelelő humántudományi módszereket.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.

Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a francia nyelv és kultúra iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és a művelődéstörténet kutatási irányzatai és eredményei, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) 6-20 kredit;

a francia nyelv, irodalom és kultúra szak szakmai ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és az irodalmi interpretáció, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;

a választható speciális programok 40-60 kredit az alábbiak szerint:

választható szakos specializációk (francia nyelvészet, irodalom, művelődéstörténet; frankofón irodalom és kultúra; a szak- és műfordítás alapjai),

a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei: 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - a francián kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyei

A képzés francia nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele francia nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A francia szakiránytól eltérő korábbi romanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez a romanisztika alapképzési szak francia szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből 50 kredit.

26. HEBRAISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: hebraisztika (Hebrew Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles hebraisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hebrew Studies

választható specializációk: bibliatudomány, zsidó tudományok

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba: vehetők a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai és a hittudományi alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:
azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvi, történelmi, irodalmi, vallástörténeti és kultúrtörténeti ismereteik birtokában képesek könyvtárakban, levéltárakban, múzeumokban kutatói állások betöltésére, önálló kutatómunkára, tudományos ismeretterjesztésre, szakértői munkára (könyvkiadóknál, közművelődési intézményekben, felnőttképzési fórumokon, államigazgatási szerveknél). Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A hebraisztika szakos bölcsész
***a)* tudása**
Rendelkezik a hebraisztika, a bibliatudomány és zsidó tudományok műveléséhez szükséges tárgyi tudással, és részleteiben átlátja a tudományág elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Ismeri, illetve önállóan használja a bibliai, poszt-biblikus és modern héber nyelvet, a választott specializációjához szükséges egyéb forrásnyelveket, illetve legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez és szakirányához szükséges szinten, különös tekintettel azok szakszókincsére.
A bibliai specializációt választó hallgató ismeri a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró és meghatározó szövegek, mindenekelőtt a Héber Biblia/Ószövetség vizsgálatának és értelmezésének eszközeit, illetve módszereit az ókortól napjainkig, valamint átfogó ismeretekkel rendelkezik az ezekhez kapcsolódó irodalmi, történelmi, régészeti, nyelvészeti, vallástörténeti, teológiai, filozófiai és egyéb forrásokra vonatkozóan.
A nyelvek közül a héberen kívül elsősorban az arámit és az ógörögöt ismeri a források tanulmányozásához szükséges fokon.
A zsidó tudományok specializációt választó hallgató átlátja és érti a zsidó hagyomány, vallás és kultúra jelenségeit általában, azok történelmi folyamatában a kezdetektől napjainkig, valamint a magyarországi, az európai és az Európán kívüli zsidóság identitásának megjelenési formáit, kulturális és szellemi konstrukcióit.
A specializációjára jellemző részletes ismeretek mellett átfogó képpel rendelkezik a másik specializációban tanultakról is.
Mindkét specializáció végzett hallgatója jártas a klasszikus rabbinikus irodalomban.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a hebraisztika műveléséhez szükséges hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, adatbázisokról.
Alaposan és átfogóan ismeri a hebraisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait.
A hebraisztika legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
***b)* képességei**

Szakmájában képes a források önálló és kritikai elemzésére, a vonatkozó kulturális jelenségek történeti-összehasonlító vizsgálatára, világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

A bibliatudomány és a zsidó tudományok műveléséhez szükséges szinten képes használni az azokhoz szorosan kötődő héber, illetve más bibliai, illetve zsidó nyelveken kívül az angolt, valamint legalább egy modern világnyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.

A bibliatudomány specializációt elvégzett hallgató képes önállóan elemezni és kritikai módszerekkel, történeti és kulturális összefüggéseikben értelmezni a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró, és az ezekre épülő kulturális hagyományokban is meghatározó szövegeket, mindenekelőtt a Héber Bibliát/Ószövetséget, valamint az ezekhez tartozó, ókori és későbbi, különböző műfajokhoz sorolható írott és tárgyi forrásokat, felhasználva elsősorban a történettudomány, a régészet, az irodalomelmélet, a vallástörténet, a filozófia és a nyelvészet módszertanát, valamint szem előtt tartva a magyar, az európai és az Európán kívüli kultúrák összefüggéseit.

A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató képes kritikai módszerekkel elemezni és önállóan értelmezni a maga történetiségében a magyarországi, az európai és az Európán kívüli zsidóság vallási és kulturális hagyományát, valamint identitásképződési konstrukcióit, illetve képes ezen zsidó kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes különböző szövegtípusokat, nem-szöveges forrásokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.

Képes az információk kritikai (nyelvi-nyelvészeti, filológiai, irodalomelméleti, történeti, régészeti, filozófiai, vallástudományi, néprajzi-antropológiai, művészettörténeti és egyéb) módszerekkel történő elemzésére, releváns szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggések felmutatására.

Képes szelektálni és alkalmazni a hebraisztika problémáinak, kérdéseinek, a kutatás során felmerülő szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő módszereket.

Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, hazai és - lehetőség szerint - külföldi szakmai fórumokon megvédeni.

Képes konferencia-előadást tartani itthon és külföldön, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során eredeti meglátásokra törekszik, a releváns információkat teljességre törekvően gyűjti össze, és ezeket - csakúgy, mint a tudományos érveket és szempontokat - kritikusan elemzi.

A bibliatudomány specializációt választott hallgató szem előtt tartja, hogy a Héber Biblia/Ószövetség egyszerre meghatározó vagy szent könyve a zsidó, a keresztény és más vallási hagyományoknak, kultúráknak és közösségeknek.

Munkája során ezeket tiszteletben tartva, vallási vagy egyéb elfogultságoktól mentesen, kritikus és toleráns módon igyekszik alkalmazni megszerzett tudását.

Igyekszik látókörét tágítani az önmaguk identitását a Biblia, elsősorban a Héber Biblia/Ószövetség eszméire és értékeire alapozó kisebbségi és többségi társadalmi kultúrákat illetően.

Elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.

A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató elismeri a magyar, a magyarországi zsidó, az európai és az európai zsidó értékeket, hagyományokat, valamint az izraeli és az Európán kívüli zsidóság értékeit és hagyományait, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igyekszik látókörét tágítani az európai kisebbségi zsidó és többségi társadalmi kultúrákat, valamint az Európán kívüli kulturális jelenségeket illetően.

Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.

A hebraisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

A hebraisztikára jellemző specifikumokból következően szem előtt tartja a problémák interdiszciplináris megközelítésének szükségességét.

Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg, különös tekintettel mások tudományos eredményeinek és szellemi alkotásainak a tiszteletben tartására, ugyanakkor kritikai figyelemmel és empátiával kíséri mások meglátásait.

Szem előtt tartja a hebraisztika szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatában van annak, hogy szakmai nyelvtudásának elmélyítése és bővítése szakmai fejlődésének meghatározó része.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést a hazai és a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai kérdésekben önálló véleményalkotásra kész, ugyanakkor tisztában van szakmai felkészültsége esetleges korlátaival is.

Autonóm módon képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvi ismeretek, szaknyelvi fejlesztés 10-25 kredit;

történelmi, kultúrtörténeti ismeretek 10-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditértéke 50-60 kredit:

a) bibliatudomány: nyelvi fejlesztés; bibliai és a Bibliához kapcsolódó szövegolvasási stúdiumok; történelmi, régészeti, hermeneutikai tanulmányok;

b) zsidó tudományok: zsidó történelem, irodalom, filozófia, művelődéstörténet, rabbinikus irodalom, jiddis vagy más „zsidó” nyelv és kultúra, modern héber nyelv és irodalom, modern zsidó történelem és kultúra.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy a felsorolt nyelvek közül kettőből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azokkal egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja modern héber nyelven, illetve egyes órákat angol nyelven tarthatnak.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A hebraisztika szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakirányának ismeretköreiből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

27. HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: horvát nyelv és irodalom (Croatian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles horvát nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Croatian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak horvát szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a horvát nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a horvát nyelvoktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a horvát nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A horvát nyelv és irodalom szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a horvát nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

A hallgató összefüggéseiben is átlátja a horvát nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A horvát nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a horvát nyelv regionális változatait, rálátása van a horvát nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a horvát nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adatokról és bibliográfiákról.

Átfogóan ismeri a horvát nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A horvát nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A horváton kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a horvát nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A horvát nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a horvát nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a horvát nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a horvát nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a horváton kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a horvát, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A horvát nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a horvát-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a horvát nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

A horvát nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik horvát nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, horvát irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a horváton kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele horvát nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A képzés horvát nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele horvát nyelvből középfokú (B2) típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A horvát szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges horvát nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

28. HUNGAROLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: hungarológia (Hungarian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: hungarológia szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Hungarologist

választható specializációk: történelem, irodalom, nyelvészet, magyar mint idegen nyelv

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem, a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a néprajz, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a szlavisztika, a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak, a szabad bölcsészet alapképzési szak esztétika, művészettörténet, kommunikáció és médiatudomány, filmelmélet, filmtörténet specializációi, a társadalom tudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok, a politológia, kommunikáció és médiatudomány, a kulturális antropológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik interdiszciplináris, komplex tudással rendelkeznek a magyar kulturális örökségről, ismerik annak egyedi vonásait és európai, illetve regionális párhuzamait, beágyazottságát. Egyúttal képesek nemzeti kultúránknak más kulturális kódrendszerekben történő hatékony képviseletére, a különböző nemzeti kultúrák elfogulatlan vizsgálatára, az interkulturális dialógusban való szakszerű részvételre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A hungarológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a magyar kulturális örökség legfontosabb eredményeit és jellemzőit, különösen a széles értelemben vett művelődéstörténet területén, illetve a választott szakirányának megfelelő tudományterületen.

Átlátja és érti a hungarológiai tudományterületek szakirodalmát és kutatási módszereit.

Ismeri és kezeli az interkulturális kapcsolatok elemzéséhez és fejlesztéséhez szükséges elméleti és gyakorlati eszközöket.

Elsajátította a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, amely képessé teszi ő a megszerzett elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, egyéni továbbfejlesztésére.

A nemzeti kultúra problémáinak más kulturális kódrendszerekben történő hatékony képviseletét el tudja látni, a honi kulturális paradigmákat szakszerű módon tudja külföldi közönség számára bemutatni és képes az interkulturális dialógusban való szakszerű részvételre.

***b)* képességei**

Képes a választott szakiránynak megfelelő szakterület tudományos életébe való bekapcsolódásra, konferenciákon való részvételre, publikációs tevékenységre, tudományszervezésre, pályázati tevékenységre, projektekben való részvételre.

Véleményét adekvát módon, művelt tudományágának szakterminológiáját használva, árnyaltan és sokoldalúan képes megjeleníteni és megvédeni.

Képes a szakmai ismereteinek további önálló bővítésére, elmélyítésére.

A szakirányán kapott elmélyített tudást képes magas szinten megfogalmazni és átadni másoknak, akár oktatási, akár tudományos tevékenysége során.

Képes árnyaltan és sokoldalúan látni és bemutatni a magyar kultúra és nyelv helyzetét a világban, Európán belül és kívül, és interkulturális kontextusba ágyazottan releváns megállapításokat tenni annak egyes jelenségeiről.

Két idegen nyelven meggyőzően és magas szinten kommunikál.

***c)* attitűdje**

Jellemzi a magas szintű szakmai motiváltság és elkötelezettség.

Tudományos és oktatási tevékenységükben érvényesítik az általános európai elveket és értékeket, és jellemző rájuk a kritikai szemlélet, a nyitottság és a tolerancia.

Általában is alkalmasak az absztrakcióra és a fogalmi gondolkodásra.

Kreativitás és kezdeményezőkészség, illetve saját tudása állandó továbbfejlesztésének igénye jellemzi.

Tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

A tudományág sajátosságaiból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

Szakmai kommunikációjában a tudomány szakmai normáinak megfelelően nyilvánul meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A végzett mesterszakos hallgató tudatosan reflektál saját nyelvi és kulturális beágyazottságára.

Megszerzett tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más

tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül a hungarológia általános szakmai ismeretei 30-45 kredit:

[a hungarológia fogalma, irányzatai, módszerei, intézményrendszere; a történettudomány főbb irányzatai és funkciói; nacionalizmuselméletek, nemzettipológiák; a kultúratudomány fogalma, kulturális kánonok, nyelv és kultúra, interkulturális transzfer; kommunikációelmélet, kommunikációs stratégiák, alkalmazott nyelvészet, magyar művelődéstörténeti folyamatok (közép-)európai kontextusban, a magyar kultúra és művelődés interkulturális bemutatása; a kulturális örökség áthagyományozódása és fejlődése, regionális (közép-európai) és multikulturális jelenségek; hungarológia és Európa-tanulmányok; univerzális és regionális jelenségek az európai művelődéstörténetben)].

9.1.2. A választható specializációk, azok szakterületi, tudományági ismerete és azok kreditaránya

A választható specializációk kreditaránya további 50-60 kredit:

a) történelem specializáció:

multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, geolingvisztika, nyelvi-etnikai kapcsolatok, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében] 15-20 kredit;

történettudományi ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; gazdaság- és társadalomtörténet; művelődés- és mentalitástörténet; politikai eszmék és intézmények története; diplomáciatörténet; történelemértelmezések, történeti helyzetmagyarázatok Közép-Európában; a Kárpát-medence történeti ökológiája; a finnugor néprokonsági eszme, a turanizmus; a közép-európai rendszerváltás politikai, társadalmi, gazdasági folyamatai) 30-40 kredit;

szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások történettudomány ismeretkörökből 5-15 kredit;

b) irodalom specializáció:

multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-) európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, geolingvisztika, nyelvi-etnikai kapcsolatok, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében; nyelvpolitika, kisebbségi nyelvhasználat Közép-Európában és az EU-ban] 15-25 kredit;

irodalomtudományi ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; irodalom és (társ)művészetek kapcsolata; poétika és retorika, szöveg- és diskurzuselemzés; az irodalmi interpretáció elmélete és gyakorlata; hatás- és olvasástörténet, kritikatörténet; komparatisztika, világirodalom, nemzeti irodalmak; az irodalom- és kultúraközvetítés rendszerei, a műfordítás elmélete; nemzeti kánonok és kultuszok Közép-Európában; a magyar irodalom külföldi recepciója; kisebbségi irodalmak és kultúrák, külföldi magyar irodalom) 30-40 kredit;

szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások irodalomtudomány ismeretkörökből 5-15 kredit;

c) nyelvészet specializáció:

multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön,

magyarok a külföld szemében] 15-25 kredit;

nyelvészeti ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; a magyar nyelv morfológiája; kommunikáció és retorika; szövegtan és stilisztika; kulturális nyelvészet; nyelvi tervezés, nyelvpolitika; nyelv, média, informatika; íráskultúra; történeti dialektológia és szociolingvisztika; történeti névtan; geolingvisztika; kontrasztív nyelvészet; a magyar nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban) 30-40 kredit;

szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások nyelvészet ismeretkörökből 5-15 kredit;

d) magyar mint idegen nyelv specializáció:

multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében] 15-25 kredit;

nyelvpedagógiai ismeretkörök (kutatásmódszertan, pedagógiatörténet; a nyelvoktatás elmélete, a nyelv interkulturális közvetítése; a magyar mint idegen nyelv módszertana; a magyar nyelv morfológiája; grammatika - idegen nyelvként; kommunikatív nyelvpedagógia; nyelvészeti pragmatika - nyelvi szokáskultúra; szociolingvisztika, bilingvizmus; kontrasztív nyelvészet; tananyagismeret; fordítás, műfordítás, kulturális transzfer; a magyar nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban) 30-40 kredit;

szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások nyelvpedagógiai ismeretkörökből 5-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy további, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 12 kredit magyar történelmi, illetve magyar nyelvészeti és magyar irodalmi ismeretkörökből.

29. INDOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: indológia (Indology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles indológia szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Indologist

választható specializációk: szanszkrit, hindi

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak indológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel, alapos tárgyi és módszertani tájékozottsággal rendelkeznek a klasszikus, illetve a modern indiai kultúráról. A választott szakiránynak megfelelő nyelvet (szanszkrit, hindi) magas szinten ismerik. Képesek az adott nyelven született kiemelkedő irodalmi művek sokoldalú elemzésére és ismerik a megfelelő történeti és kultúrtörténeti forrásokat. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására a gazdasági és kulturális élet, a közigazgatás, idegenforgalom számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az indológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a hindi vagy a szanszkrit nyelvet, e nyelvek grammatikai rendszerét, az írásbeli, illetve szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, és rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.

Átfogóan ismeri az indológia tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, és szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Ezen belül ismeri az indológia tudományterületének fontosabb kutatási területeit, a szanszkrit és hindi nyelvészetet, irodalmat, történelmet és kultúrát, illetve azokat a fontosabb kutatásokat, amelyek ma meghatározzák e tudomány prioritásait, a fentebbiek jelentőségét az ókortól máig terjedő gondolkodástörténetben és egyetemes civilizációs folyamatokban.

Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, így a premodern és a modern nyelv-, irodalom- és kultúratudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a fenti nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális jelenségek megismerésében.

Ismeri az legújabb nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.

A szanszkrit szakirányon végzett ismeri a klasszikus India vonatkozásában az irodalomtörténeti, vallástörténeti, filozófiatörténeti kutatásokat, a források közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait.

A hindi szakirányon végzett magas szinten ismeri a modern India vonatkozásában a hindi nyelvet és irodalmat, az országismereti tudásanyagot.

***b)* képességei**

Az indológián belül saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek kritikai elemzésére.

Képes hindi nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikációra, továbbá óind és újind vonatkozásban a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.

Képes kritikusan elemezni a magyar és európai, valamint az indiai identitás konstrukcióit. Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére, kutatási eredményeit szélesebb orientalisztikai kontextusban is elhelyezni.

Különböző hindi és szanszkrit szövegtípusokat és indiai kulturális jelenségeket különféle szempontok mérlegelésével releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Alkalmas nyelvtudása és országismerete birtokában fordításra, műfordításra, cikkek, könyvek, filmek nyelvi és szakmai lektorálásra, szerkesztésre a külkereskedelem, diplomácia, turisztika, idegenvezetés, kulturális menedzsment, média, újságírás, államigazgatás, idegenrendészet, szakkönyvtár, kulturális antropológia területén.

Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik India kultúrája, a szanszkrit, illetve a hindi nyelv iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Fontosnak tartja, hogy fejlessze az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteit.

Törekszik arra, hogy saját tudását mind magasabb szintre emelje, képzési területének belső törvényszerűségeinek megértését elmélyítse és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességekre tegyen szert.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg, valamint hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli, elsősorban az indiai szakmai közösségekkel való együttműködést, vitát.

Szakmájához kapcsolódó kérdésekben kritikus tudatossággal jár el.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport eredményeiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretkörök legfeljebb 6 kredit;

filológia, nyelvtudomány, irodalomtudomány, vallástörténet, művészettörténet (20-25 kredit).

választható specializációk 60-70 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei:

a) szanszkrit specializáció: óind történeti nyelvtan és nyelvtörténet, szanszkrithoz közeli nyelvek (különösen óperzsa, avesztai, prákrit, páli), szanszkrit szövegek olvasása és elemzése (védikus szanszkrit, epigráfia, szépirodalom, filozófia, vallás), nyelvfejlesztés: hindi nyelv, a szakterületen választható további ismeretek (speciálkollégiumok, szakszemináriumok);

b) hindi specializáció: újind történeti nyelvtan és nyelvtörténet, hindihez közeli nyelvek (így bradzs, urdu, bengáli), modern és középkori hindi szövegek olvasása és elemzése, beszédgyakorlat (fordítás és tolmácsolás), nyelvfejlesztés: szanszkrit nyelv, a szakterületen választható további ismeretek (speciálkollégiumok, szakszemináriumok).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga angol nyelvből vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. Hindi vagy szanszkrit specializáción folytatott tanulmányok esetén a záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja hindi vagy szanszkrit nyelvből.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szakon indológia szakirányt nem végzőknek a mesterképzésbe való belépéshez 62 kredittel kell rendelkezniük a korábbi tanulmányaik alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak indológia nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

30. IRANISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Iranisztika (Iranian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles iranisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Iranian Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak iranisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsésztudomány képzési terület alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az iranisztika különböző szakterületein (nyelvek, történelem, irodalom, művelődés- és vallástörténet, művészettörténet, modern országismeret), valamint a klasszikus és a modern perzsa nyelvben magas szintű jártassággal, élő nyelvi tapasztalatokkal, valamint számottevő arab nyelvi ismeretekkel is rendelkeznek. Az iranisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök

ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az iranisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja az iranisztika elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Ismeri a modern perzsa nyelvet írott és beszélt nyelvet, nyelvtudása a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének felel meg.

Szótár segítségével változatos műfajú és stílusú arab nyelvű szövegek önállóan feldolgozásához szükséges arab nyelvtudással rendelkezik.

Ismeri az iráni népek történetét: a modern Irán, valamint a földrajzilag és nyelvileg szorosan kapcsolódó régiók, Közép-Ázsia, Afganisztán és India helyzetét.

Ismeri a klasszikus és modern perzsa irodalom nyelvi forrásaihoz kapcsolódó filológiai, irodalomtörténeti és irodalomelméleti kérdéseket, a megfelelő vallás- és művelődéstörténeti ismeretanyagot.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, elsősorban közel-keleti kultúrákról.

Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik az iranisztika magyar, angol és perzsa nyelvű hagyományos és elektronikus forrásairól, bibliográfiáiról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az iranisztika különféle tudományterületeinek és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Alaposan és átfogóan ismeri az iranisztika jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Képes az iranisztika tudományterületéhez tartozó kulturális jelenségek történeti elemzésére, kritikai értelmezésére.

Képes az iráni népek, illetve a földrajzilag és nyelvileg szorosan kapcsolódó régiók történeti és modern politikai eseményeinek, valamint társadalmi kérdéseinek mélyebb megértésére, interpretálására.

Képes modern perzsa nyelvű fordítási és tolmácsolási, illetve elemzési feladatok elvégzésére.

Képes közepes nehézségű klasszikus arab szövegek szótár segítségével való megértésére.

Képes az iranisztika terén szerzett ismereteivel ma általánosan és széles körben nem ismert területek, jelenségek, fogalmak és forrásadatok interpretálására, megértésére.

A széleskörű orientalisztikai ismeretek, valamint a nyugati kultúra és tudományos gondolkodás birtokában képes a mai nemzetközi politikai, társadalmi, valamint az irodalmi és művészi tevékenységek eddigieknél mélyebb és behatóbb megismerésére, megértésére és értékelésére.

Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Az információkat képes kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, új összefüggésekre rámutatni.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit. Szakmája művelése során két idegen nyelvet szóban és írásban egyaránt hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi

meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a perzsa nyelvű népek kultúrájára vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Törekszik arra, hogy a közel-keleti kultúrákkal kapcsolatos aktuális események, történések vonatkozásában naprakész legyen.

Tiszteli az Európán kívüli kultúrákat, vallásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Felelősséggel végzi a munkája során adódó fordítási és tolmácsolási feladatokat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvészet 23-27 kredit;

történelem, historiográfia 23-27 kredit;

irodalomtörténet, irodalomelmélet 23-27 kredit;

vallás- és művelődéstörténet 13-17 kredit;

arabisztikai ismeretek 7-11 kredit.

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 20-30 kredit. A választható speciális program területét tekintve lehet:

a szakspecifikus ismereteket elmélyítő további irodalom-, nyelv-, történettudományi, vallás- és művelődéstörténeti (művészettörténeti) kurzus;

széleskörű arabisztika (irodalom-, nyelv-, történettudomány, vallás- és művelődéstörténeti) kurzus;

további nyelvi kurzusok.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja modern perzsa nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja perzsa nyelven vagy vendégelőadó angol nyelven.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma nyelvi képzés [klasszikus és modern perzsa részletes nyelvleírás, klasszikus perzsa szövegolvasás (forráselemzés), modern perzsa nyelvgyakorlat] 44 kredit;

egyéb irodalomtörténeti és filológiai ismeretek (klasszikus és modern perzsa irodalomtörténet, verstan, paleográfia, bevezetés a nyelvtörténetbe és dialektológiába, perzsa művészettörténet, a modern Irán történetének kérdései, a modern Irán problémái) 6 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

31. IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: irodalom- és kultúratudomány (Literary and Cultural Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles irodalom- és kultúratudomány szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of Literary and Cultural Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a szlavisztika alapképzési szak, valamint az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők:

a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak irodalmi és kulturális jelenségek, művészi szövegek tudományos elemzésére, esztétikai és poétikai-retorikai létmódjuk figyelembevételével. Ismerik a modern kommunikáció közegeit, a nyelvi-közvetítési rendszereket, a nyelv művészetének és médiumainak sajátosságait, az irodalom társművészetekhez fűződő kapcsolatát, valamint az irodalmiság legaktuálisabb társadalmi funkciójára és feltételeire összpontosító kutatásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori

képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az irodalom- és kultúratudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

Átlátja az irodalom- és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti és mediális összefüggéseit, alkalmazni képes az irodalmi szövegek és a kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, tekintettel az értelmezés változó kontextusaira.

Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióinak irodalmi összefüggésrendszerét, valamint alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás irodalmi tapasztalatairól, a kisebbségi és marginális irodalmi és kulturális jelenségekről.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az irodalom- és kultúratudománynak, valamint határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, a különböző kutatási irányzatok értelmezési módszereiről, az irodalom- és kultúratudomány hagyományos és elektronikus forrásairól, adatbázisairól és bibliográfiáiról.

Alaposan és átfogóan ismeri az irodalom- és kultúratudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajait, kontextusait.

Az irodalom- és kultúratudomány legalább egy résztémájában az innovatív tudományos kutatáshoz szükséges ismeretekkel rendelkezik.

A szakterülete műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.

***b)* képességei**

Képes az irodalom és kultúra jelenségeinek történeti és több diszciplináris szempontot mérlegelő elemzésére, az egymásra épülő világképeknek és kialakulásuknak kritikai értelmezésére.

Kritikusan és a kultúrák közötti különbségekre érzékenyen képes elemezni a magyar és az európai identitás konstrukcióit.

Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni a vizsgált irodalmi-kulturális kérdéskör elemzésére megfelelő irodalom- és kultúratudományos módszereket, s a rendelkezésére álló információk földolgozása során az irodalmi és kulturális jelenségek új összefüggéseire mutat rá.

Véleményét az irodalom- és kultúratudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően, akár idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.

Legalább egy idegen nyelven képes szakmáját hatékonyan gyakorolni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi az irodalmi és kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és az egyetemes értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli irodalmakra és kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Az irodalmi és kulturális jelenségekről megszerzett tudását felhasználja a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott az irodalom és a kultúra interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a társadalmi és tudományos normáknak megfelelően, a különböző nyelvi és kulturális közösségek iránti érzékenységgel nyilvánuljon meg.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként, kritikus tudatossággal képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során nyitott, és törekszik az európai és Európán kívüli szakmai közösségekkel való együttműködésre.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel az irodalom- és kultúratudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és munkacsoportja szakmai-közéleti tevékenységéért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül
általános kultúratudományi ismeretek 6-18 kredit;
esztétikai és filozófiai ismeretek 4-10 kredit;
irodalomtudományi ismeretek 14-36 kredit.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók az irodalom- és kultúratudomány egy részterületéről, amelynek további kreditértéke 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből, vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvéből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma:
általános kultúratudományi ismeretek 4 kredit,
esztétikai és filozófiai ismeretek 4 kredit,
irodalomtudományi ismeretek 10 kredit.

32. ISZLÁM TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: iszlám tanulmányok (Islamic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles iszlám tanulmányok szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Islamic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab, iranisztika és török szakirányai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsésztudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvi, filológiai és az iszlám kultúrával kapcsolatos ismereteik birtokában képesek önálló tudományos kutatómunkát folytatni, illetve a közélet területén az iszlám kultúrát behatóan ismerő szakemberekként (újságíró, politológus, diplomata) magas színvonalon tevékenykedni. A végzettek az iszlám vallás, az iszlám világ történelmének és kultúrájának átfogó tudományos ismeretével rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az iszlám tanulmányok szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri az iszlám nyelvein, elsősorban az arab, perzsa és török írott források filológiai elemzésének követelményeit.

Ismeri az iszlám vallás történelmét és mai áramlatait.

Ismeri az iszlám világ történelmét és mai helyzetét.

Ismeri az iszlám kultúrkör művelődéstörténetét.

Ismeri az iszlám világban napjainkban ható ideológiákat, az iszlám világ és a nyugati világ közötti kölcsönhatások jellemzőit a történelem folyamán.

Ismeri az iszlám világ és a nyugati világ mai kölcsönhatásainak sajátosságait.

***b)* képességei**

Képes az ismeretek tudományos fórumokon való megjelenítésére.

A megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre képes.

Képes eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.

Képes önálló kritikai attitűd kialakítására és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Képes a képzési terület belső törvényszerűségei megértésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes az írott források filológiai elemzésének szuverén alkalmazására a vallás, a történelem és a művelődéstörténet területén.

Képes az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten bemutatni.

Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az iszlám nyelveivel és az iszlám kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására, az iszlám nyelvei közül egyben a kor igényeinek megfelelő hatékony kommunikációra, valamint az iszlám nyelvein írott források olvasására és filológiai igényű elemzésére.

Képes az arab, török vagy perzsa nyelvek közül legalább egynek aktív, a további kettőnek pedig passzív használatára.

***c)* attitűdje**

Magas fokon motivált és elkötelezett az iszlám műveltség és kultúra iránt.

A releváns nyelvek használatának, valamint az említett kultúrával kapcsolatos ismeretek átadásának fontosságát illető minőségtudat és sikerorientáltság jellemzi.

Kezdeményező, együttműködő és konstruktív módon kritikus a szakmai kérdések kezelése során.
***d)* autonómiája és felelőssége**
A szakmai munka során személyes felelősséget vállal.
A szakmai munkája során szükség esetén döntéseket hoz.
Szakmai kvalitásait önálló tanulással fejleszti.
Szakmai munkája során céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

9. A mesterképzés jellemzői
9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a képzéshez kapcsolódó nyelvtudományi és vallástudományi ismeretek 18-22 kredit az alábbiak szerint:
nyelvi és nyelvtudományi ismeretek legalább 18 kredit,
az iszlám vallással kapcsolatos szakmai ismeretek legalább 2 kredit;
irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek és nyelvi képzés 70-80 kredit;
egyéb bölcsészettudományi ismeretek legfeljebb 6 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
Az arab, az iranisztika és a török szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab, iranisztika, vagy török szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

33. JAPANOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: japanológia (Japanese Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles japanológia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Japanese Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak japán szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak további szakirányai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit;
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a japán nyelvet, a japán kultúrát. Felsőfokú (C1) nyelvtudási szinten képesek japán nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Japánnyelv-tudásuk és Japánra vonatkozó ismereteik birtokában, az üzleti életben, a tudományban, az államigazgatásban, a diplomáciában magas szintű szakmai munka végzésére képesek japán nyelvismeretet igénylő feladatok ellátásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A japanológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja saját szakterületének, a japanológiának elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Átlátja és érti a magyar és európai identitás mellett a kelet-ázsiai, ezen belül elsősorban a japán identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, különösen a távol-keleti kultúrákról.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére, a japanológiára jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.

Ismeri a japanológia alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit.

Alaposan és átfogóan ismeri a klasszikus japán filológia, a klasszikus japán írott nyelv, a hagyományos prózairodalmi nyelv, a japán nyelvészet és nyelvtudomány, a japán leíró nyelvtan (fonológia, morfológia, szintaxis), a japán irodalomtudomány, a japán filozófiatörténet, a japán esztétikatörténet, a japán vallástörténet, a japán egyháztörténet, a japán történettudomány, japán politikatörténet, japán művészettörténet, japán kultúrtörténet és művelődéstörténet ismereteit, a szak- és műfordítás alapjait.

Ismeri a modern japán írott és beszélt nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N2-N1-es szintjén.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének, a japanológiának jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Érti és átlátja a japán szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Ismeri a japán nyelvi, japán irodalmi és japán kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a japán nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.

Alaposan és átfogóan ismeri a japanológia jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

A japanológiának legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

A japanológia szakterületén képes a kelet-ázsiai, ezen belül elsősorban a japán kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes a japanológiában, illetve annak interdiszciplináris területein az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a japanológia mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

Képes az Európán kívüli kultúrák, különösen a kelet-ázsiai és ezen belül a japán kultúra multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

A japanológia szakterületén különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.

A japanológia szakterületén önállóan szelektálja és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak) megfelelő humántudományi módszereket.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár japán, illetve más idegen nyelven is) képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Szakmája művelése során a japán nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, mely képessé teszi mind a japanológiában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Képes szakterületén, a japanológia területén projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

Képes irányítási feladatok ellátására.

Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.

Képes saját gondolatainak és a japanológia szakterületén a szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N2-N1-es szintjén.

Képes japán nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

Folyékonyan és természetes módon tudja magát kifejezni japán nyelven, több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél japánul.

Képes nagyobb mennyiségű japán és legalább még egy idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására.

A japanológia területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.

Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a japán nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes a japanológia szakterületén az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.

Képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.

Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.

A japanológia területén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.

A japanológia területén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a kelet-ázsiai, azon belül a japán kultúrára vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Nyitott saját tudományterületének, a japanológiának interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására törekszik.

Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

Képes szakterülete, a japanológia tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz a japanológia szakterületén.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kelet-ázsiai, elsősorban a japán kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a japán nyelvet és kultúrát illetően.

Törekszik a japanológia szakterületén speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.

Felhasználja a japanológia szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Szem előtt tartja a japanológia szakterületén résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik a japanológia szakterületén szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukciói mellett a kelet-ázsiai, elsősorban a japán identitás konstrukcióit.

A japanológia szakterületén tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értekét tartja szem előtt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakterületével, a japanológiával összefüggésben tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli a japanológia szakterületén szakmai, szellemi identitását.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.

Munkája során kezdeményezi az európai és Európán kívüli, kelet-ázsiai és japán szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a japanológiához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén, a japanológia területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

A japanológia szakterületén képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel a japanológia szakterületén résztémája összefüggéseit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

japán nyelvészet és nyelvtudomány 6-20 kredit;

japán irodalomtudomány 5-10 kredit;

nyelvfejlesztés 12-15 kredit;

japán kultúratudomány 18-25 kredit;

klasszikus japán nyelv 4-5 kredit.

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya további 25-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja japán nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A japán szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak japán szakirányának történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá

a 4.2. pontban felsorolt alapképzési szakon végzettek esetében középfokú (B2), komplex típusú nyelvtudás szükséges japán nyelvből,

a 4.3. pontban felsorolt alapképzési szakon végzettek esetében továbbá a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsgán (Nihongo Nōryoku Shiken) megszerzett N2 szintű vagy középfokú, (B2) komplex típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga szükséges japán nyelvből.

34. KLASSZIKA-FILOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszika-filológia (Classical Philology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles klasszika-filológia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Classical Philologist
választható specializációk: latin, ógörög, antik örökség

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológiai szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek a klasszikus antikvitásról vagy az annak örökségét folytató középkori - adott esetben kora újkori - európai kultúráról. A választott specializációnak megfelelő nyelvet (latin, ógörög, középkori latin, újkori latin vagy bizánci görög) magas szinten ismerik. Képesek az adott nyelven született kiemelkedő irodalmi művek sokoldalú elemzésére, és ismerik a megfelelő történeti és kultúrtörténeti forrásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A klasszika-filológia szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén ismeri a latin vagy az ógörög nyelvet.

Ismeri a klasszikus latin és görög, vagy az antik örökségre építő közép- és újkori latin és görög nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

Áttekintő módon ismeri az antikvitás és az annak örökségére építő középkor irodalmának és kultúrájának egészét.

Átlátja a fentebbiek jelentőségét az európai kultúrában és az ókortól máig terjedő gondolkodástörténetben és egyetemes civilizációs folyamatokban.

Ismeri a premodern és a modern nyelv-, irodalom- és kultúratudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a fenti nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális jelenségek stb. megismerésében.

***b)* képességei**

Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes a klasszikus latin vagy görög nyelvvel és kultúrával, vagy az antik örökségre építő közép- és újkori latin vagy görög nyelvvel összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Együttműködésre képes más szakmák képviselőivel.

***c)* attitűdje**

Alapos értelmiségi tájékozottsággal és nagyfokú kreativitással rendelkezik.

Igyekszik az antikvitásról szerzett tudását saját kora keretei között értelmezni és hasznosítani. Szellemi nyitottsággal tudja értékelni az elméleti megfontolások változását.

Az antikvitás megismerése közben kialakított módszertanát adaptálni tudja más megismerési formákra is.

Nyitottság jellemzi a számunkra jól ismert moderntől eltérő kultúrák megértésére, értékeinek felismerésére.

Kritikai attitűd jellemzi a megismerési folyamatokban, illetve a szakmai, kulturális, társadalmi ítéletalkotásban.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Elkötelezett az ókori világ kulturális értékeinek megőrzése és megismertetése iránt.

Igényli az egyetemi oktatásban szerzett ismeretek további szélesítését.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

klasszika-filológia szakmai ismeretei [filológia (paleográfia, szövegkritika-szövegkiadás),

irodalomtörténet, irodalmi művek értelmezése, leíró nyelvészet (fonológia, morfológia, szintaxis), nyelvfejlesztési ismeretek, történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, a görögséggel (Bizánccal) és Rómával (a középkori Nyugat-Európával) érintkező népek, nyelvek, kultúrák, filozófia, esztétika, vallástörténet, egyháztörténet, régészet-művészettörténet, retorika és poétika, természettudomány, kultúrtörténet (a kultúra további területei: jog, színháztörténet)] 20-30 kredit;

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 20-30 kredit.

9.1.2. A képzés részeként választható specializációk: a latin, az ógörög, az antik örökség, amelynek további kreditértéke 40-45 kredit.

A választható specializációk szakterületei a nyelvfejlesztés (ógörög, latin grammatika, stilisztika), különböző műfajú, az alapfokon tanultakhoz képest nehezebb irodalmi és egyéb szövegek elemző olvasása (szövegolvasás, auktorolvasás), speciálkollégiumok, szakszemináriumok, kutatószemináriumi munka.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Az adott specializáció követelményeinek teljesítésével a záróvizsga letétele ógörög vagy latin nyelvből felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését, az antik örökség specializáció követelményeinek teljesítésével a záróvizsga letétele latin nyelvből felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológia szakirányának latin és/vagy (ó)görög nyelvi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

35. KOREANISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: koreanisztika (Korean Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles koreanisztika szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Korean Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak koreai szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak további szakirányai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték**:** 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a koreai nyelvet, a koreai kultúrát. Felsőfokú (C1) nyelvtudási szinten képesek koreai nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Koreainyelv-tudásuk és a Koreai-félszigetre vonatkozó ismereteik birtokában az üzleti életben, a tudományban, az államigazgatásban, a diplomáciában magas szintű szakmai munka végzésére képesek koreai nyelvismeretet igénylő feladatok ellátásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A koreanisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja saját szakterületének, a koreanisztikának elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Átlátja és érti a magyar és európai identitás mellett a távol-keleti, ezen belül elsősorban a koreai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, különösen a távol-keleti kultúrákról.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére, a koreanisztikára jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, bibliográfiáiról.

Ismeri a koreanisztika alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit: alaposan és átfogóan ismeri a klasszikus koreai civilizáció, a klasszikus koreai írott nyelv, a koreai nyelvészet és nyelvtudomány, a koreai irodalomtudomány, a koreai sámánizmus, a koreai buddhizmus, a koreai nemzeti identitás, a Koreai-félsziget története, a Koreai-félsziget politikatörténete, a koreai hagyományos műveltség és a modern koreai kultúra ismereteit, a szak- és műfordítás alapjait.

Ismeri a modern koreai írott és beszélt nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének, a koreanisztikának jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Érti és átlátja a koreai szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Ismeri a koreai nyelvi, koreai irodalmi és koreai kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a koreai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.

Alaposan és átfogóan ismeri a koreanisztika jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

A koreanisztikának legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

A koreanisztika szakterületén képes a távol-keleti, ezen belül elsősorban a koreai civilizáció jelenségeinek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére. Képes a koreanisztikában, illetve annak interdiszciplináris területein az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a koreanisztika mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és

gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

Képes az Európán kívüli kultúrák, különösen a távol-keleti és ezen belül a koreai kultúra multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

A koreanisztika szakterületén különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

A koreanisztika szakterületén képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak) megfelelő humántudományi módszereket.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Szakmája művelése során a koreai nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, mely képessé teszi mind a koreanisztikában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Képes szakterületén, a koreanisztika területén projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

Képes irányítási feladatok ellátására.

Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.

Képes saját gondolatainak és a koreanisztika szakterületén a szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Képes koreai nyelven hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

Folyékonyan és természetes módon tudja magát kifejezni koreai nyelven, több beszédszinten, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél koreai nyelven.

Képes nagyobb mennyiségű koreai és legalább még egy idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására.

A koreanisztika területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására. Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a koreai nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes a koreanisztika szakterületén az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására. Képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.

A koreanisztika területén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. A koreanisztika területén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Képes szakterülete, a koreanisztika tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a távol-keleti, azon belül a koreai civilizációra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Nyitott saját tudományterületének, a koreanisztikának interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására törekszik.

Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új

összefüggésekre mutat rá.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz a koreanisztika szakterületén.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a távol-keleti, elsősorban a koreai kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a koreai nyelvet és kultúrát illetően.

Törekszik a koreanisztika szakterületén speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.

Felhasználja a koreanisztika szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Szem előtt tartja a koreanisztika szakterületén résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik a koreanisztika szakterületén szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukciói mellett a távol-keleti, elsősorban a koreai identitás konstrukcióit.

A koreanisztika szakterületén tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értekét tartja szem előtt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakterületével, a koreanisztikával összefüggésben tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli a koreanisztika szakterületén szakmai, szellemi identitását.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.

Munkája során kezdeményezi az európai és Európán kívüli, elsősorban szöuli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a koreanisztikához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén, a koreanisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

A koreanisztika szakterületén képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel a koreanisztika szakterületén résztémája összefüggéseit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó nyelvi, irodalmi ismeretek 8-12 kredit;

koreanisztikai szakmai ismeretek (történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, koreai vallások és hagyományos műveltség, a buddhizmus története, népi vallásosság, sámánizmus, a különböző koreai államalakulatok - Kó-Csoszon, Kogurjó, Silla, Pekcse, Korjó, valamint Csoszon - fejlődése és egymáshoz való viszonya, a koreai nemzet 20. századi megosztottsága, hagyományos és modern kultúra) 78-82 kredit.

9.1.2. A képzésben a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya a szakmai képzésen belül 25-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja koreai nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A szakirányától eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más

alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak koreai szakirányának történettudományi, nyelvtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá a 4.3. pontban felsorolt alapképzési szakon végzettek esetében középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgával egyenértékű nyelvtudás szükséges koreai nyelvből.

36. KÖZÉP-EURÓPA TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése Közép-Európa tanulmányok (Central European Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség okleveles Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Central European Studies Expert

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a történelem, a néprajz, a szlavisztika, a romológia, valamint a szabad bölcsészet alapképzési szak, a germanisztika alapképzési szak német, nemzetiségi német, a romanisztika alapképzési szak román, olasz szakiránya, továbbá a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok és a szociológia alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott ismeretkörökben szerzett kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett térspecifikus ismereteik birtokában képesek a közép-európai térséghez kapcsolódó külpolitikai, gazdasági elemzői, kutatói, képviseleti, kultúrák közötti közvetői, kultúrdiplomáciai és szervezői feladatok ellátására a tudományos életben, a sajtóban, a diplomácia területén, a vállalati munkában, kisebbségi szervezetekben és különböző kulturális közösségekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri Közép-Európa helyét az európai történelemben, a régió és a nagyhatalmak viszonyának változásait, a régiót összekötő és elválasztó szálakat, a térség sajátosságait, fejlődésbeli különbségeit, ezek miértjeit.

Meg tudja határozni Közép-Európát mint kulturális régiót, a történelem, az irodalom, a képzőművészet, néprajz, zene, film, a nyelv, gazdaság, társadalom, politika, kultúra összefüggéseit és jellemzőit, a térséget ért kulturális, művészeti, nyelvi, történeti, politikai, gazdasági, társadalmi hatásokat.

Ismeri a nemzetiségi kérdés szerepét, jelentőségét, a nemzetté válás sajátosságait, sikereit, kudarcait, a multikulturalizmus közép-európai jelenségeit.

Elsajátította a térségre vonatkozó kutatások módszertanát, a régióval foglalkozó részdiszciplínákat, a modern kommunikáció eszközeinek használatát és az elektronikus adatkezelést, adatátvitelt.

Tisztában van a régiót vizsgáló diszciplínák jellemző kutatási kérdéseivel, elemezési módszereivel.

Ismeri az adott diszciplínák egyes területeinek szakkifejezéseit.

Elsajátította a térség legalább egy nyelvét alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga nyelvismereti szintjének megfelelő szinten.

***b)* képességei**

Képes a régió tudományos életébe való bekapcsolódásra, ismeretek, kutatási eredmények tudományos fórumokon, magyarul és idegen nyelven való megjelenítésére, megvitatására, az álláspontjuk megvédésére.

Képes a térségre vonatkozó magas szintű ismeretterjesztésre, a hazai és a külföldi felsőoktatásban kutatómunkára (egyetemi kutatócsoportban).

Képes mindazon feladatok ellátására, amelyek szolgáltató és termelő vállalatoknál a közép-európai régióra vonatkozó specifikus elméleti és gyakorlati ismereteket követelnek. Képes a térséggel kapcsolatos elemzői feladatok ellátására.

Képes a térségben kisebbségi, nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő feladatok ellátására.

Az interdiszciplináris képzésükben megismert műfajok szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írnak és beszélnek, képesek a különböző témakörökkel kapcsolatban világos, részletes szövegeket alkotni.

***c)* attitűdje**

Megvan benne a régió iránti érdeklődés, elkötelezettség.

Az önálló, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás, az ezzel összefüggő kritikai szemlélet, a vitakészség, az értékközpontúság, a minőség iránti érzékenység, az igény a minőségi munkára.

Jó kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.

Jellemzi a kutatói attitűd, a fogalmi gondolkodás, az absztrakciós képesség, a rendszeres tanulás iránti igény, a megújulás képessége, az új ismeretek befogadása, feldolgozása.

Széles műveltség, kulturális érzékenység, az interkulturális nyitottság, tolerancia, a régió kulturális örökségének védelme, megbecsülése jellemzi.

Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét kezdeményező- és együttműködési készség jellemzi.

Törekszik általános és nyelvi tudása fejlesztésére, szakmai hivatástudatának kialakítására és az önképzésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hatékonyan együttműködik a közép-európai régióhoz kapcsolódó kulturális közösségekkel.

Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, alkalmazza a régióról, az itt beszélt nyelvek, kultúrák, nemzetiségek területén szerzett ismereteit.

Tudatosan képviseli azon tudáshalmazokat és módszereket, amelyekkel az adott régió megismerésért dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Nyitott a régió soknemzetiségű és nyelvű kulturális hátterére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

a mesterfokozathoz szükséges tudásszint elmélyítéséhez tartozó ismeretek [Közép-Európa történelme, társadalma, kultúrtörténeti háttere, Közép-Európa gazdaságtana; kultúratudományi ismeretek

(néprajz, filozófia, irodalom, kultúrtörténet) Közép-Európa elméletek az egyes nagyhatalmak megfogalmazásában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan] 18-22 kredit;

a szakmai tudást és annak alkalmazási képességét biztosító ismeretek (Közép-Európa a 19-21. században: történelem, irodalom, művészetek, filozófia, néprajz, nyelvészeti ismeretek, jelenkori gazdaság, politika, társadalom, kisebbségi és nemzetiségi tanulmányok, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan; idegen nyelvi ismeret a régió valamely nyelvéből) 28-32 kredit;

választható szakspecifikus modulok: 42-46 kredit:

kultúratudományi ismeretek: a térség irodalma, kulturális kánonai, ezek intézményei, a régió művészete, filozófiája, a sajtó és a kultúra viszonya, a közép-európai narratíva eltérései a nyugati és a keleti narratívától, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan;

kisebbségi tanulmányok: a közép-európai térség etnikai kérdéseinek múltja és jelene, a kisebbségi jogrendszer története és a kisebbségi jogalkotás az egyes államokban, a nemzetközi jogi és európai szabályozás, az állami, oktatási és kulturális intézményrendszer, a nyelvi együttélés és a kétnyelvűség, a kisebbségi sajtó, identitáselméletek és a nemzeti(ségi) identitások, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan;

Közép-Európa gazdaságtana: gazdaságelmélet, gazdaságtörténet, integráció és dezintegráció a 19-21. században, az agrártérség és az iparosítási kísérletek, jelenlegi vállalati szerkezet, ipar, bankszféra, agrárszektor, a régió befektetési és pénzügyi lehetőségei, a társadalomszerkezet, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan;

diplomácia: a térség nemzetközi kapcsolatrendszerének története, a soknemzetiségű Habsburg Birodalom külpolitikája, a kisállami korszak a két világháború között, a szovjet korszak és a felbomlásának hatásai a régióra, Közép-Európa és az Európai Unió, a diplomáciához kapcsolódó tudományágak, a kultúra szerepe a diplomáciában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatásmódszertan.

9.2. Idegennyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol vagy német nyelvből és szükséges továbbá a Közép-Európa térség legalább egy másik nyelvének államilag elismert alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő ismerete.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol vagy német nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az alapképzési tanulmányok alapján a filozófiatörténet, esztétika, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politológia, romológia, kommunikáció, új- és jelenkori történeti ismeretek, irodalomelmélet, nyelvészet, germanisztika, szlavisztika ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

37. KULTURÁLIS MEDIÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális mediáció (Cultural Mediation)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kulturális mediátor
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Culture Mediator

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és közösségszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló az 1993. LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó, az ezekkel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember), a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros, a kulturális antropológia alapképzési szak, valamint a pedagógusi képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területek szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit;

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kulturális mediátorok képzése, akik megszerzett nevelés- és kultúratudományi, pszichológiai, társadalomtudományi ismereteik birtokában képesek a szociokulturális társadalmi folyamatok elemzésére, a szükségletek felmérésére, elemzésére, a megjelent igények megjelenítésére, a kultúra tartalma, a kultúra alkotói és a különböző társadalmi csoportok közötti mediálásra, professzionális kultúraközvetítésre. Alkalmasak a különböző településeken, hazai és nemzetközi közösségekben és multikulturális közegben is a kulturális igények alapján a művelődési lehetőségek fejlesztésére, eltérő kultúrák közötti közvetítésre, kulturális projektek tervezési, szervezési, üzemeltetési és ellenőrzési feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A kulturális mediátor

***a)* tudása**

Ismeri a kultúraközvetítés komplex folyamataira ható tudományos diszciplínák, a kultúratudomány, nevelés- és művelődéstudomány, pszichológia, társadalomelmélet meghatározó elméleti irányzatait és azok összefüggéseit.

Ismeri a kultúra és a civilizáció fogalmak jelentésének fejlődéstörténetét, egymáshoz való viszonyukat.

Ismeri a magyar és az európai kultúra folyamatainak és jelenségeinek lényeges értékeit és a magyar kultúra nemzetközi környezetben való képviseletének módjait.

Ismeri a kultúraközvetítés elméletét és gyakorlatát.

Ismeri a kultúraközvetítés állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit.

Ismeri a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet rendszerezési, elemzési technikáit, valamint a szervezés és irányítás elméleti alapjait és technikáit.

Ismeri a kulturális intézmények, hazai és nemzetközi kultúraközvetítő hálózatok, kutatócsoportok és projektek tervezési, vezetési, menedzselési ismereteit.

Ismeri a kultúra gazdaságtanát.

Ismeri a globális emberi jogokat és a nemzetiségi jogokat tartalmazó joganyag lényegi összefüggéseit, a kultúrára gyakorolt hatásait, a kisebbségi kultúrák és a multikulturális területek sajátosságait.

Ismeri mind a tudományos nyilvánosságban, mind a kultúraterjesztésben megkívánt magas igényű írásos és szóbeli kommunikáció technikáit.

Ismeri az info-kommunikációs technológiák használatát.

Ismeri a magyar társadalom legfontosabb kisebbségi csoportjait, a multikulturális társadalom alapvető jellemzőit.

Ismeri a kulturális szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatos gazdasági és irányítási feladatokat.

***b)* képességei**

Képes a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet rendszerezett, alkotó megértésére, az új információk, problémák és jelenségek szaktudományos feldolgozására, a szociokulturális társadalmi folyamatok elemzésére.

Képes a szükségletek felmérésére, felismerésére, a felmerülő igények megjelenítésére, a látens és manifeszt igényekhez igazodó innovatív kulturális mediációs folyamatok tervezésére, és élményt nyújtó tapasztalatok szakszerű facilitálására.

Képes a magyar kultúra és kultúraközvetítés, különösen a közművelődés, az állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit a tradíció és a fejlődés dialektikájában működtetni, fejleszteni, értékelni.

Képes a nemzetközi környezetben a magyar kultúra képviseletére, nemzetközi projektekben való cselekvő együttműködésre.

Képes a saját hipotézisen alapuló, önálló kulturális jellegű kutatások tervezésére és megvalósítására, az eredmények tudományos igényű írásos és szóbeli prezentálására, más kutatások eredményeinek kritikai reflexív elemzésére.

Képes a kulturális szakértői feladatok ellátására, a kulturális örökség menedzselésére, a szellemi és tárgyi kulturális örökség helyi közösségek általi elismerési, gondozási folyamatainak támogatására.

Képes a különféle társadalmi csoportok és intézmények közötti szakszerű mediálásra, szervezetépítésre, fejlesztésére, menedzselésére, a nemzetközi kulturális kapcsolatok élénkítésére.

Képes a kultúraterjesztés és a közművelődés területén stratégiák kidolgozására, különböző szintű társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális igazgatási döntések előkészítésére, azok szakmai és nem szakmai közönség számára történő kommunikálására.

Képes a hagyományos és új típusú civil társadalmi kezdeményezések támogatására, esélyegyenlőségi, érdekartikulációs, érdekérvényesítési és érdekvédelmi folyamatok felépítésére.

Képes a különböző professziók és szektorok képviselőivel együttesen dolgozva közreműködni helyi, regionális, nemzeti és globális szintű társadalomfejlesztési programokban, kulturális-kreatív kompetenciák transzferhatásainak felerősítésében.

Képes kultúraközvetítő vállalkozás létrehozására, kulturális szervezetek és projektek menedzselésére.

***c)* attitűdje**

Kreatív, problémamegoldó- és reflexiós módon közelít a szakmai kérdésekhez.

Kooperációs, konfliktustűrési és konfliktuskezelési, empatikus módszerekkel közelít a szakmai kérdésekhez.

Rendelkezik a szakmai énkép megkonstruálása és a kulturális mediátor professzió értékeihez való hűséggel, elkötelezettséggel, etikai felelősségvállalással.

Rendelkezik az új feladatok megoldására inspiráló kezdeményező készséggel, pozitív beállítódással, küzdeni tudással, érzelmi intelligenciával.

Rendelkezik a kulturális menedzsment és a mediálás sajátosságaiból adódó összetett és előre ki nem

számítható helyzetekben a változás- és a válságkezelés, a döntéshozás, a dialógusteremtés, a kultúraközi kommunikáció szemléletmódjainak ötvözésére.

Rendelkezik nyitottsággal más kulturális világok iránt, a kulturális különbözőségek értékelésével, különbözőségek értékelésének és elfogadásának képességével.

Használja a tudásmenedzsment, a tudásforrás feltárása, az ismeretek és tapasztalatok önreflektív elemzése módszereit a szakmájában.

Adaptív és rendszerszemléletű.

Alkalmazza a permanens innovációt a kreativitás, originalitás, flexibilitás, fluency elemeivel, a hatékony vezetést, a team-munkát és az önfejlesztést.

Fontosnak tartja a tevékenységek és emberek együttműködését és összehangolását.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Fontosnak tartja a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködést.

Önállóan és permanensen fejleszti személyiségét, alkalmazza a szakmai önképzést.

Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel.

Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.

Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek. Képviseli szakmája érdekeit és érdemeit, azok mellett felelősségteljesen kiáll.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Összesen 100 kredit az alábbiak szerint:

kulturális fogalmi, intézményi és tevékenységi rendszer 16-25 kredit;

kultúraközvetítés 10-15 kredit;

kulturális menedzsment 22-30 kredit;

kulturális mediáció módszertana 16-25 kredit;

minőségmenedzsment 8-12 kredit;

kultúrakutatás 8-13 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a 3. vagy 4. félév során egy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes, 160 óra időtartamú, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: közművelődési intézmények, múzeumok, könyvtárak, kulturális intézmények és szervezetek, valamint bármely települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben kulturális tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, továbbá a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges kreditek száma összesen 30 kredit az alábbi területekről:

bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;

kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés; társadalomtudományi alapismeretek:

szociológia, antropológia, politológia; gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

38. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális örökség tanulmányok (Cultural Heritage Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kulturális örökség tanulmányok szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Specialist of Cultural Heritage Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával elsősorban figyelembe vehető alapképzési szakok: a társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakjai, a bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsészet, a történelem, a régészet, a néprajz alapképzési szak, valamint a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az építészmérnöki és az építőművészet alapképzési szakok.

4.3. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakembereket képzése, akik megszerzett művelődéstörténeti és művelődéselméleti ismereteik birtokában képesek a kulturális örökség gazdasági, mentalitásbeli, környezeti és információs rendszerének történeti értelmezésére. Ismerik a kulturális örökség védelmére, értékeinek megmutatására és menedzselésére vonatkozó munkafolyamatokat. Alkalmasak arra, hogy közvetítsék a társadalom egésze felé a bölcsész- és társadalomtudományokban felhalmozott tudást, és ezzel hozzájáruljanak a különböző szintű (nemzetközi, kontinentális, nemzeti, regionális, helyi) identitásképzések kritikai értelmezéséhez. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A kulturális örökség tanulmányok szakember
***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a társadalomtudományok és bölcsészettudományok, a régészet, muzeológia,

művelődéstörténet és egyéb érintett tudományágak megfelelő ismeretanyagát.

Részleteiben átlátja az építészet és építészettörténet releváns ismeretanyagát.

Ismeri a kulturális örökségről való gondolkodás történetét, a kulturális örökség elméletét, a tárgyi és szellemi kulturális örökség fogalmát, intézménytörténetét.

Érti és kritikailag értelmezi a néprajz, a kulturális antropológia, az európai civilizációtörténet, a szemiotika, a vallástörténet kulturális örökséghez kapcsolódó vonatkozásait.

Átlátja a kulturális örökség kezelésének jogi hátterét és pénzügyi vonatkozásait, valamint a kulturális örökség védelmének technikáit, nemzetközi gyakorlatát.

Érti és átlátja a kulturális örökség védelmének hazai szervezetrendszerét, annak történeti változásai.

Érti és átlátja irodalmi, filozófiai, politikai, művészeti szövegek és kulturális jelenségek (film, média) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a kulturális örökség kiterjedt területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, egyéb adatbázisokról.

A kulturális örökség legalább egy részterületéről igen elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és azt értően helyezi el a kulturális örökség egészében.

***b)* képességei**

Alkalmas és képes a könyvtárak különgyűjteményeiben, a levéltárakban és a múzeumokban, a kulturális menedzsment és az örökségvédelem intézményeiben a stratégiai és a gyakorlati feladatok elvégzésére.

Képes a kulturális örökség védelmére vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására.

Képes a kulturális örökség reflexív bemutatására, a kulturális örökség menedzselését végző intézmények korszerű irányítására és ezáltal a kulturális értékek közvetítésére a társadalom különböző rétegei felé.

Képes a magyar és az egyetemes kulturális örökség közötti átjárás, megfeleltetés megszervezésére.

Képes a kulturális örökség témájában kutatói munka végzésére, valamint szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.

Képes szakmai önképzésre legalább egy idegen nyelven is, rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.

Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat, saját tudását magasabb szintre emelni, képzési területe belső törvényszerűségeinek megértését elmélyíteni és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességeket kialakítani.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség jellemzi szóban és írásban.

Együttműködő, kezdeményezőkészség és személyes felelősség felvállalása jellemzi.

Döntéshozatali képesség jellemzi összetett és előre kiszámíthatatlan helyzetekben.

A szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik.

Rendelkezik kritikai attitűddel, minőség-tudattal, fogalmi gondolkodás és az absztrakció magas szintű képessége jellemzi.

Motivált, a feladatai iránt elkötelezett.

Törekszik idegen nyelvtudásának fejlesztésére, illetve azt a világ megismerésére nyitottan használja fel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A problémamegfogalmazás és önálló ítéletalkotás képessége jellemzi.

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más

tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékiért.
Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettség szempontjából meghatározó tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
művelődés-, gondolkodás- és tudománytörténet 12-20;
a kulturális örökség reprodukálása, az átörökítés technikái (kodikológia, bibliológia, fotográfia, film, digitális technika, restaurálás) 8-20 kredit;
a média és a társadalmi kommunikáció története 8-20;
a kulturális örökség fogalma történeti értelemben 8-16;
a kulturális örökség jogi szabályozása; összehasonlító művelődéstörténet 12-20 kredit;
kulturális örökség bemutatása 12-28.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez élő idegennyelvből egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő, államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat kulturális örökséggel foglalkozó intézményben (köz-, illetve magángyűjtemény, múzeum, szakhivatal) végzett, a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő idegen nyelv alapfokú ismerete.

9.5. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében legalább 30 kredit,
a 4.3 pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében legalább 40 kredit:
művelődéstörténeti (kulturális antropológiai, néprajzi, régészeti, filológiai, esztétikai, művészettörténeti, történelmi, kultúratudományi) ismeretkörökből.

A 4.3. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében a mesterképzésbe való felvétel feltétele hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató az előzőkből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

39. LATIN-AMERIKA TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Latin-Amerika tanulmányok (Latin American Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles Latin-Amerika tanulmányok szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Latin American Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a történelem, a romanisztika, a szabad bölcsészet, a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok és a politológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a néprajz, az anglisztika, a társadalomtudomány képzési területről a kommunikáció és médiatudomány, a kulturális antropológia, a szociológia, a társadalmi tanulmányok, az államtudományi képzési területről a biztonság- és védelempolitika, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a nemzetközi gazdálkodás és a turizmus-vendéglátás alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik térség specifikus bölcsészettudományi és

társadalomtudományi ismeretek birtokában képesek a magyar diplomáciai szolgálatban vagy az Európai Unió olyan közösségi intézményeiben való munkavégzésre, ahol a tevékenységi kör kultúrdiplomataként kapcsolatos Latin-Amerikával. A latin-amerikai térség ismerőiként alkalmasak külpolitikai elemzői, újságírói, külföldi tudósítói feladatok ellátására, a gazdasági élet, az állami és a non-profit szféra, valamint a kultúra területén olyan (különösen kulturális menedzseri, szakfordítói, szerkesztői, szaklektori, kritikusi, elemzői, idegen vezetői, tudományos kutatói) feladatokat láthatnak el, amelyek erősítik és sokoldalúbbá teszik Magyarország kapcsolatait az Európán kívüli régióval. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A Latin-Amerika tanulmányok szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a térség humán tudományos kutatásának történetét és módszertanát.

Ismeri a latin-amerikai társadalom és történelem alapvető mozgásirányait és fejlődési tendenciáit, a térség etnikai-vallási jellemzőit, demográfiai-migrációs folyamatait.

Ismeri a Latin-Amerikára jellemző modernizációs modelleket, fejlesztési stratégiákat.

Ismeri Európa és Latin-Amerika történelmi viszonyának és jelenlegi kapcsolatainak kérdéskörét, különös tekintettel a magyar-latin-amerikai kapcsolatokra.

Ismeri a szubkontinensen belüli és a térségen túlmutató nemzetközi konfliktusok természetét, a térség nemzetközi kapcsolatainak történetét, politikai és kulturális vonatkozásait, elméleti alapvetéseiket.

Ismeri a térség helyzetét a globálissá vált világgazdasági, társadalmi és kulturális folyamatokban, a fenntartható fejlődés ökológiai-társadalmi problémakörét.

Ismeri a Latin-Amerikában ható szellemi (esztétikai, képzőművészeti, irodalmi) áramlatokat; a térséget alkotó, eltérő karakterű kulturális régiókat.

Ismeri a Latin-Amerikában beszélt nyelvek nyelvészetileg releváns sajátosságait.

***b)* képességei**

Képes a fogalmi gondolkodásra és az absztrakcióra.

Képes a releváns szakirodalom és források feldolgozására, az adott tudományterület hagyományos és elektronikus forrásaira, keresőprogramjaira, katalógusaira, bibliográfiáira is kiterjedően.

Elemzői képessége fejlett, a szubkontinenst érintő alapvető társadalmi, politikai, kulturális jelenségek, nyelvészeti, irodalmi, történelmi összefüggéseket, törvény- és szabályszerűségek megértésére, kritikai vizsgálatára képes.

Képes a térséget alkotó, eltérő karakterű kulturális régiók differenciált kezelésére, a latin-amerikai térség, ezzel együtt a globálissá vált világ komplex folyamatainak megértésére, adatok értelmezésére.

Képes jó kommunikációra magyar és idegen nyelven.

Képes a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazása segítségével nyelvi közvetítői feladatok ellátására a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás, az idegenforgalom, a diplomácia és a kulturális élet számos területén.

Képes Latin-Amerika tárgyú elemzések eredményeinek bemutatására és azok kommunikálására szakértők és nem szakértők felé, idegen nyelven is.

Képes a szakterminológia szabatos alkalmazása.

***c)* attitűdje**

Magas szintű szakmai motiváltsággal és elkötelezettséggel rendelkezik a térség vonatkozásában.

Kritikai attitűdje fejlett.

Törekszik a problémaérzékenységre és a racionális, problémamegoldó gondolkodásra.

Mások érveinek elfogulatlan mérlegelésével toleráns a másféle megközelítésekkel szemben, kritikai és önkritikai érzéke fejlett.

Folyamatos önképzésre képes.

Szakmai együttműködésre, csoportmunkára alkalmas.

Más tudományágak iránt nyitott, fogékony az interdiszciplináris megközelítésekre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Személyes felelősséget vállal szóban vagy írásban kifejtett, önállóan kialakított véleményéért.

Vitakészsége, érvelési technikája fejlett.

Átlátható módon és a tudományos követelményeknek megfelelően érvel szakmai kérdésekben.

Összetett helyzetekben önálló döntésképesség és kezdeményezőkészség jellemzi

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó történettudományi, irodalmi és nyelvi, valamint kulturális antropológiai, néprajzi ismeretek 10-14 kredit;

latin-amerikai szakmai ismeretek (térségspecifikus történeti-földrajzi ismeretek; a függetlenné válás folyamata, annak európai előzményei és szellemi előkészületei; a fiatal államok társadalomszerkezete, etnikai és szociális problémák; a térségen belüli fegyveres konfliktusok; nagyhatalmak jelenléte, befolyása Latin-Amerikában; a térség gazdasági és politikai integrációjának tradíciói, új formái; a nemzettudat formálódása, sokszínű és sokszintű identitás; változatok identitásépítésre; szellemi és politikai áramlatok Latin-Amerikában) 25-30 kredit;

választható speciális programok (a prekolumbián időszak társadalmai, művészeti emlékei; a karibi kultúra kérdései; a kortárs kultúra aktuális nyelvi, irodalmi, szellemi jellemzői, előzményei, összefüggései; a kulturális jelenségek történeti elemzése, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezése; felzárkózási teóriák és politikai kísérletek Latin-Amerikában; spanyol, portugál, francia nyelvű irodalom Latin-Amerikában; a spanyol, a portugál és a francia nyelv sajátosságai Latin-Amerikában; szaknyelvi ismeretek; migrációs jelenségek Latin-Amerikában; a nemzetközi diplomácia és Latin-Amerika; a latin-amerikai filmművészet; az etnikai sokszínűség néprajzi, kulturális antropológiai vetületei) 50-55 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez francia, portugál, spanyol vagy angol nyelvből, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés magyar nyelven, ezen belül egyes órák idegen (francia, portugál, spanyol vagy angol) nyelven folynak. A spanyolul vagy portugálul folyó órák követéséhez középszintű spanyol, portugál vagy francia nyelvismerettel kell rendelkezni.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit a nemzetközi tanulmányok, a politológia, romanisztika, az új- és jelenkori egyetemes történelem területeiről.

40. LENGYEL NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: lengyel nyelv és irodalom (Polish Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles lengyel nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Polish Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak lengyel szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a lengyel nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a lengyel nyelvoktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és

fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a lengyel nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A lengyel nyelv és irodalom szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a lengyel nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Összefüggéseiben is átlátja a lengyel nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A lengyel nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a lengyel nyelv regionális változatait, rálátása van a lengyel nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lengyel nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.

Átfogóan ismeri a lengyel nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A lengyel nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A lengyelen kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a lengyel nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A lengyel nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a lengyel nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a lengyel nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a lengyel nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a lengyelen kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a lengyel, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A lengyel nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a lengyel-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a lengyel nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A lengyel nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az

interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik lengyel nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, lengyel irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a lengyelen kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele lengyel nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés lengyel nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele lengyel nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A lengyel szakirányától eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges lengyel nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

41. LEVÉLTÁR MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: levéltár (Archival Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles levéltáros

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Archivist

választható specializációk: középkor és kora újkor, újkor és jelenkor, információ- és records management

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak levéltár specializációval.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti történelem, történelem és állampolgári ismeretek, a jogász, szociológia, továbbá a közgazdász, az informatikai szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a hazai levéltárak ellátása magasan képzett levéltáros szakemberekkel a levéltár-technikai, a közigazgatási és a történeti területeken, továbbá ehhez kapcsolódóan sokoldalú ismeretekkel rendelkező iratmenedzserek képzése a kormányzati és a magánszféra számára, akik felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására is.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A levéltáros

***a)* tudása**

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a levéltári anyagról és a levéltári munka elméleti és gyakorlati oldalairól, elemzési és értelmezési módszereiről.

Ismeri a levéltári feladatok ellátásához szükséges problémamegoldó technikákat.

Rendelkezik levéltártani ismeretekkel, iratismerettel.

Levéltár-informatikai ismeretekkel rendelkezik.

Rendelkezik állományvédelmi és reprográfiai ismeretekkel.

Rendelkezik intézménytörténeti ismeretekkel.

Rendelkezik jogi és közigazgatási ismeretekkel.

***b)* képességei**

Képes önálló és minden szempontból szakszerű munkára levéltárban vagy bármely kormányzati vagy önkormányzati szerv, a magánszféra bármely szereplője iratkezelésében.

Képes levéltári és iratmenedzseri, iratkezelési munkafeladatok végzésére, illetve az ilyen munkafeladatok koordinációjára, tervezésére.

Képes történeti, ügyviteli és egyéb szempontok együttes alkalmazására.

Képes modern iratkezelési és iratértékelési szempontok érvényesítésére.

Képes a levéltári és iratmenedzseri, iratkezelési munka során önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére.

Képes a levéltári és iratkezelési feladatmenedzsment koordinációjára vagy abban való részvételre.

Képes szakmai önképzésre legalább egy idegen nyelven is.

Képes véleményét szakmai és tudományos elvárásoknak megfogalmazni, szakmai fórumokon bemutatni,

alátámasztani és megvédeni, akár idegen nyelven is.

***c)* attitűdje**

Korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség szóban és írásban.

Rendelkezik a problémák megfogalmazásának, önálló ítélet alkotásának készségével.

Együttműködő, csoportmunkára és egyéni munkavégzésre egyaránt alkalmas.

Nyitott a szakmai továbbképzés és önképzés iránt.

Törekszik arra, hogy szakmai munkájában és szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően járjon el és nyilvánuljon meg.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan tevékenykedik a levéltári munkában, az iratmenedzsmentben, iratkezelésben.

Kezdeményező, és személyes felelősséget vállal munkájáért.

Etikai és szakmai felelősséget vállal a maga és az általa vezetett csoport munkájáért.

Döntésképes összetett helyzetekben is.

Az iratanyagokat felelősen védi.

A jogi előírásokat maradéktalanul érvényesíti munkája során.

Adatvédelmi szempontokat vesz figyelembe és érvényesít munkája során.

Felelős és tudatos a vonatkozó jogszabályok alkalmazása terén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Összesen 62 kredit az alábbiak szerint:

irattan, iratismeret, iratkezelési rendszerek alapvető ismerete 4-10 kredit;

levéltártani alapismeretek 4-12 kredit;

levéltár-informatikai alapismeretek 4-12 kredit;

adatvédelmi ismeretek 4-10 kredit;

levéltári jogi ismeretek 2-6 kredit;

intézményrendszer ismerete 4-12 kredit;

szakmai vezetés mellett önálló kutatás (szakdolgozati kutatás) 20 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

A választható specializációk kreditértéke további 40 kredit:

a) középkor és kora újkor specializáció

[paleográfiai (latin, német, magyar) és forráskiadási ismeretek (10-30 kredit); intézménytörténeti ismeretek (4-12 kredit); történeti segédtudományi ismeretek (4-8 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (2 kredit); levéltár-informatikai ismeretek (2 kredit); kommunikációs ismeretek (legfeljebb 4 kredit)];

b) újkor és jelenkor specializáció

[további irattani és iratkezelési ismeretek (2-6 kredit); irattári és iratmenedzseri ismeretek (legfeljebb 4 kredit); további levéltártani ismeretek (4-12 kredit); levéltár-informatikai ismeretek (6-14 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (4 kredit); közigazgatási és jogi ismeretek (legfeljebb 4 kredit); gazdaságtani ismeretek (legfeljebb 4 kredit); intézménytörténeti ismeretek (2-6 kredit); paleográfiai és forráskiadási ismeretek (legfeljebb 4 kredit); kommunikációs ismeretek (legfeljebb 4 kredit)];

c) információ- és records management specializáció

[további irattani és iratkezelési ismeretek (legfeljebb 4 kredit); irattári és iratmenedzseri ismeretek (6-14 kredit); levéltártani ismeretek (2-6 kredit); levéltár-informatikai ismeretek (4-12 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (2-6 kredit); közigazgatási és jogi ismeretek (4-10 kredit); gazdaságtani ismeretek (legfeljebb 4 kredit); projektmenedzsment (2-4 kredit)].

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterszakos oklevél megszerzéséhez legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1),

komplex típusú nyelvvizsga vagy legalább két államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A s**zakmai gyakorlat követelményei**

A szakmai gyakorlat a specializációnak megfelelő levéltári gyakorlat a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában; Budapest Főváros Levéltárában vagy a Magyar Nemzeti Levéltár valamely megyei tagintézményében, szaklevéltárában vagy nyilvános magánlevéltárban, illetve irattári gyakorlatok kormányzati szerv, önkormányzati szerv irattárában, gazdasági szerv, vállalat vagy civil szervezet irattárában.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez

a korábbi tanulmányok alapján a közigazgatási ismeretek, a közigazgatási jogi ismeretek, a mai magyar bírósági rendszer ismerete, az informatika területeiről legalább 50 kredit szükséges, vagy

legalább 12 hónap igazolt munkaviszony levéltárosi vagy irattárosi feladatkörben, levéltárban vagy irattárban.

42. LOGIKA ÉS TUDOMÁNYELMÉLET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: logika és tudományelmélet (Logic and Theory of Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles logika és tudományelmélet szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Logic and Theory of Science

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsész, társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a természettudomány képzési területről a matematika és a fizika, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szak és az informatika képzési területhez tartozó alapképzési szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a természettudomány, társadalomtudomány, a gazdaságtudományok és a jogi képzési területek alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a logikában és a

logikához szorosan kapcsolódó matematikai területeken, képesek a logikai és analitikai eszközöket valamely konkrét tudományterület filozófiai és metodológiai problémáinak kutatásában alkalmazni, felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák A logika és tudományelmélet szakos bölcsész

***a)* tudása**

Megfelelő mélységben ismeri a logikát és a logikához szorosan kapcsolódó matematikai területeket.

Ismeri a kortárs tudományfilozófiának elsősorban a szaktudományok alapjait érintő kérdéseit és a velük kapcsolatos fontosabb álláspontokat.

Ismeri a filozófiatörténet alapvető szerzőit és műveit tudományfilozófiai szempontból.

Ismeri a kortárs analitikus filozófiának a tudományfilozófia szempontjából alapvető területeit (metafizika, ismeretelmélet, nyelvfilozófia).

Ismeri valamely konkrét tudományterület alapjait általában és a mesterképzési szintnek megfelelő mélységben az illető tudományterület filozófiai és fundamentális problémáit.

***b)* képességei**

Képes és alkalmas az érintett szaktudomány és a vele kapcsolatos alap- és filozófiai kutatások nemzetközi irodalmában és egyéb (számítógépes, internetes) forrásaiban való eligazodásra, tájékozódásra.

Képes az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a friss szakirodalom alapján önálló összefoglalók, recenziók megírására, prezentációk, élő beszámolók megtartására magyar és angol nyelven.

Képes kompetens és aktív részvételre szakmai vitákon magyar és angol nyelven.

Témavezető vezetésével vagy kutatócsoport tagjaként képes kutatómunka végzésére.

***c)* attitűdje**

Probléma-orientáltan gondolkozik, képes felismerni a nyitott, eldöntetlen kérdéseket.

Éles, kritikus szemmel veszi észre a tudományos és filozófiai elméletek hiányait, ellentmondásait.

Tiszteletben tartja mások véleményét, pozitív értékként tekint a vélemények, nézetek sokféleségére.

Nézeteit világosan, érthetően, az adott problémára koncentrálva fejti ki.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló véleményt alkot, kritikai szemlélet jellemzi mind a maga, mind mások nézeteivel kapcsolatban.

Saját nézeteit öntudatosan és következetesen, de a jogos kritika elfogadására nyitottan képviseli.

Reflektáltan és tudatosan tekint saját maga, valamint szűkebb és tágabb szakmai környezete nézeteinek történeti beágyazottságára.

Képes és kész a párbeszédre más szakmai iskolák, más megközelítések, más kultúrák képviselőivel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

logika és kapcsolódó matematikai területek (logikai szintaxis, szemantika, metalogika, modellelmélet, algebra, halmazelmélet) 25-30 kredit;

tudományfilozófia és kapcsolódó filozófiai területek (elmefilozófia, metafizika, a társadalomtudományok filozófiája, nyelvfilozófia) 35-40 kredit;

valamely szaktudomány alapjaira, logikai struktúrájára vonatkozó vizsgálódások 25-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele középfokú (B2), komplex típusú államilag elismert vagy ezzel egyenértékű nyelvvizsga angol nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a következő ismeretkörökből:

filozófia (különösen logika, nyelvfilozófia, tudományfilozófia, metafizika);

matematika (különösen matematikai logika, halmazelmélet, univerzális algebra);

fizika (különösen klasszikus mechanika, klasszikus elektrodinamika, kvantummechanika);

elméleti nyelvészet (különösen szemantika, formális szemantika, a formális szemantika logikai alapjai, matematika, logika);

közgazdaságtan (különösen valószínűségszámítás, gazdaságszociológia, optimumszámítás);

szociológia (különösen kommunikációelmélet, a társadalomelmélet alapjai, szervezetszociológia).

43. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: magyar nyelv és irodalom (Hungarian Language and Literature Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Hungarian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető kérdéseiről; átlátják és értik a nyelvnek, illetve irodalomnak a történetiséggel, a kultúrával és a társadalommal fennálló meghatározó összefüggésrendszereit, változatosságát. Megszerzett ismereteik és képességeik birtokában képesek valamely nyelv-, illetve irodalomtudományi résztéma önálló megismerésére, elméletileg és módszertanilag megalapozott, új eredményeket feltáró elemzésére. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő

folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész

***a)* tudása**

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető elméleti kérdéseit, ezek történeti, változó és folyamatszerű összefüggéseit illetően.

Átlátja és érti a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét, a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát, az irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány, valamint a határtudományok jellemző kutatási kérdéseire, nemzetközi kontextusára, különböző kutatási irányzatok elemzési és értelmezési módszereire, továbbá szakterülete művelésének hagyományos és elektronikus forrásaira vonatkozólag.

Alaposan és átfogóan ismeri a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.

A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.

***b)* képességei**

Képes a magyar nyelv, illetve az irodalom jelenségeit a maguk történetiségében, változásaiban és változatosságában elemezni.

Kritikusan és több szempontot mérlegelve, releváns értelmezési keretben képes elemezni a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét; a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát; irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.

Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a vizsgált nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör elemzésére megfelelő és alkalmas nyelv-, illetve irodalomtudományi módszereket, képes az adott kutatás elméleti és módszertani háttérfeltevéseit reflexió tárgyává tenni és a nemzetközi kutatások kontextusában értelmezni.

A szükséges forrásokat és információkat kritikusan képes elemezni, vizsgálatukkal új összefüggésekre mutat rá.

Kutatási eredményeit és álláspontját a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően képes megfogalmazni és közreadni.

Önálló munkával, elméleti és módszertani megalapozottsággal, kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni egy adott nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör, résztéma összefüggéseit.

Legalább egy idegen nyelven képes szakmája gyakorlására.

***c)* attitűdje**

Kutatásai és munkája során figyelembe veszi a vizsgált nyelvi, illetve irodalmi jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és egyetemes értékeket, a sokszínűség fontosságát a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, továbbá azok tágabb, társadalmi és kulturális kontextusának vonatkozásában.

Érdeklődő, nyitott és elkötelezett szakterületi ismereteinek és készségeinek bővítésében, valamint tágabb körű kulturális ismereteinek továbbfejlesztésében.

A nyelvi és irodalmi jelenségekről, folyamatokról megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális jelenségek, változások megértésében hasznosítja.

Nyitott saját szakterülete, különösen saját résztémája interdiszciplináris megközelítéseire, a nyelvi, illetve

irodalmi jelenségek társadalmi és kulturális összefüggéseinek megismerésére.

Törekszik arra, hogy az általános, szakmai, társadalmi és kommunikációs normák figyelembevételével folytassa szakmai tevékenységét.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál a magyar nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, valamint a nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kutatások történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős egyénként képviseli saját szakmai, szellemi, erkölcsi, magyar és európai értékrendjét.

Munkája során - lehetőség szerint - szerepet vállal a határon túli szakmai műhelyekkel, közösségekkel való együttműködések területén.

Kritikus tudatosság jellemzi a szakterületéhez kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli saját tudományterületének, illetve saját munkájának szakmai eredményeit, elvárásait és módszereit és elfogadja más szak- és tudományterületek eltérő sajátságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, illetve munkacsoportjának munkájáért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges ismeretkörök 2-14 kredit;

a magyar nyelv rendszere 4-14 kredit;

a magyar nyelv használata, tagolódása 4-14 kredit;

a magyar irodalomtudomány elméleti kérdései 4-14 kredit;

a magyar irodalomtudomány történeti kérdései 4-14 kredit;

az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány területéről választható speciális programok 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma 30 kredit amelyből nyelvtudomány legalább 10 kredit, irodalomtudomány legalább 10 kredit.

44. MENTÁLHIGIÉNÉS CSALÁDTUDOMÁNYI ÉS CSALÁDTERÁPIÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mentálhigiénés családtudományi és családterápiás (Mental Health-oriented Family Studies and Family Therapy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles mentálhigiénés családtudományi és családterápiás szakember

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Mental Health-oriented Family Studies and Family Therapy

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia, a szociális munka, a szociálpedagógia, a gyógypedagógia, a konduktor alapképzési szak, az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak védőnő szakiránya.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 762

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik mentálhigiénés szemlélet, korszerű családtudományi és családterápiás elméletek és a hozzájuk kapcsolódó módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családok vizsgálatára fókuszáló tudományos tevékenységre, kutatásra és oktatásra, képesek továbbá e családterápiás ismeretek magas szintű, társadalmi kontextust is tekintetbe vevő alkalmazására. Családterápiás és rendszerszemléletű - de nem klinikai jellegű - beavatkozások révén képesek megelőző, támogató, erőforrásokat feltáró és fejlesztő módon hatást gyakorolni a családi kapcsolatokra, beleértve a speciális helyzetű családokat és alternatív együttélési formákat. Képesek önismeretük, elméleti és gyakorlati tudásanyaguk integrálásával, etikusan végezni munkájukat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A mentálhigiénés családtudományi és családterápiás szakember

***a)* tudása**

Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, etikai, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.

Ismeri a családok, családi alrendszerek (házastársi, szülői, gyermek alrendszerek) és családi kapcsolatok elméleteit.

Ismeri a család és a társadalom egyéb alrendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

Ismeri a családi működés zavarainak elméleteit.

Ismeri a különféle családformák és alternatív együttélési módok sajátos működését, és segítésük sajátos szempontjait.

Ismeri a mentálhigiénés szemléletmód alapjait.

Ismeri az egészséges és patológiás személyiségfejlődés és magatartás családi vonatkozásait.

Ismeri a családterápiás iskolákat és irányzatokat, ezek szemléletbeli és gyakorlati hangsúlyait.

Ismeri a rendszerszemléletű (egyéni és családi fókuszú) konzultáció elméletét és gyakorlatát.

Ismeri a családterápia alapvető és specifikus eszköztárát, eljárásait.

Ismeri a családterápiás intervenciók tervezésének, kivitelezésének és értékelésének elveit és módszertanát.

Ismeri a családterápia és a családpszichoterápia elméletének, indikációjának és gyakorlatának különbségeit.

Ismeri a családterápiás szakmai gyakorlat kereteit és kompetenciahatárait.

Ismeri a családterápia hazai alapintézményeit.

Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka elméletét és gyakorlatát.

Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, keretei és hazai alapintézményeit.

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.

Ismeri a hatékony szakmai kommunikáció eszközeit.

Ismeri az etikai normákat és alkalmazásuk szabályait a családokkal folytatott munka különböző színterein.

***b)* képességei**

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak és nem patológiás szintű működési zavarainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.

Képes a családtudományhoz sorolható tudományági és családterápiás ismeretek integrációjára.

Képes olyan szakmai identitás kifejlesztésére, amelynek középpontjában a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása áll.

Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.

Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviseletére szakmai és nem szakmai közegben.

Képes a saját szakmai tevékenységének reflexív és kritikus értékelésére a családterápiás megközelítés határainak, a szakmai-etikai normáknak, saját szakmai tapasztalata határainak, valamint a személyes élettapasztalatának és önismeretének a figyelembevételével.

Képes folyamatos szakmai megújulásra.

***c)* attitűdje**

Szakmai munkája során nyitott és empatikus.

Felelősséget vállal a párok és családok jólétéért.

Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Kezdeményező az emberi kapcsolatokban.

Szakmai tevékenységek során önreflexív.

Egyéni és családi önismereti igény jellemzi.

Készséggel vállal munkát interdiszciplináris teamben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Mentálhigiénés hatású, preventív, értékeket és erőforrásokat feltáró és növelő, megoldáskereső és támogató konzultációs és terápiás eljárásokat rendszerszemléletűen alkalmaz, párokkal és családokkal egyaránt.

A pszichoterápiát igénylő eseteket felismeri, és megfelelően képzett szakemberhez küldi tovább.

Mentálhigiénés szemléletmódot alkalmaz a családok támogatásának különböző szintjein és színterein.

Párok és családok helyzetének, problémáinak megfelelő családterápiás intervenciókat választ, kezdeményez és alkalmaz hatékonyan.

Adekvát módon vesz igénybe konzultációt és szupervíziót.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

társadalomtudományok (családtudomány, szociológia, jog, etika) 18-24 kredit;

bölcsészettudomány (pszichológiai és mentálhigiénés ismeretek) 22-28 kredit;
családterápia elméleti és gyakorlati ismeretek 30-37 kredit;
készségfejlesztés 8-15 kredit;
választható speciális programok 6 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzőhelyen vagy külső intézményben (családsegítőben, nevelési tanácsadóban, nevelési-oktatási intézményben, idősgondozási intézményben) végzett családsegítő és családterápiás gyakorlat, melyet a gyakorlóhelyen családterápiát végző szakember vagy mentálhigiénés családtudományi és családterápiás szakember irányít. Szakmai gyakorlat és kutatómunka legalább 120 óra, kreditértéke legalább 10 kredit, amelyet a felsőoktatási intézmény tantervében határoz meg.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a felvételkor rendelkezzen legalább 100 óra egyéni vagy 130 óra csoportos önismereti képzéssel. E képzés legyen valamely, a Pszichoterápiás Tanács Szövetség tagjaként nyilvántartott tudományos társaság, illetve e társaságnak erre feljogosított tagja által tartott képzés, aki az adott módszer pszichoterapeutája vagy kiképzője. A képzésbe lépéshez a pszichoterapeuta, illetve kiképző igazolása szükséges a befejezett önismereti folyamatról.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a pszichológiai és szociológia alapismeretekből a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi bontásban:
pszichológia legalább 20 kredit
szociológia legalább 10 kredit.

45. MENTÁLHIGIÉNÉS KÖZÖSSÉG- ÉS KAPCSOLATÉPÍTŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő (Mental Health in Relations and Community Development)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Mental Health in Relations and Community Development

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a pedagógusképzés képzési területek alapképzési szakjai, a hitéleti alapképzési szakok, valamint az ezeknek megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993.évi LXXX. törvény szerinti szakok.
4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70%)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 726

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő szakemberek képzése, akik tevékenységükkel hozzájárulnak az egyének és közösségek, problémamegelőző és problémamegoldó folyamatainak elősegítéséhez, munkájukkal hozzájárulnak a társadalmi problémák kezeléséhez és csökkentéséhez, valamint a helyi társadalom erősítéséhez, képesek közösségek, közösségi hálók kiépítésére, fejlesztésére és vezetésére, amelyek lakóhelyi, munkahelyi, civil társadalmi és egyházi, felekezeti területen fejlesztő, támogató és védelmet adó tevékenységet folytatnak. Működésükkel elsődlegesen a közösségbe vont emberek bio-pszicho-szociális jóllétét, annak fenntartását, erősítését szolgálják, és növelik a közösségi cselekvés társadalomalakító tényezőinek hatékonyságát. Erőforrás-orientáltan képesek támogatni a közösség fejlődését, működését, és elősegíteni a közösségben levő lehetőségek hasznosulását az egyes emberek jólléte, társadalmi integrációja és a társadalmi harmónia érdekében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő szakember
***a)* tudása**
Ismeri az élethosszig tartó személyiségfejlődés menetét, feltételeit, akadályait és kríziseit.
Ismeri a különböző funkciójú csoportok és közösségek kialakulását, valamint működésük szociálpszichológiai, pedagógiai, szociológiai megközelítését.
Ismeri a spontán alakuló informális csoportos civil szerveződések működési sajátosságait, ezek erősítésének, közösséggé fejlesztésének módszereit.
Ismeri a csoportokban, közösségekben és intézményekben alkalmazható szervezetikultúra-fejlesztő beavatkozások elméletét és gyakorlati eszközeit.
Birtokában van a fejlesztő, támogató és védelmet nyújtó közösségi háló kiépítésére vonatkozó vezetési ismereteknek.
Átfogóan ismeri az egyén és a közösség jóllétének kölcsönhatását, ennek lélektani megalapozottságát.
Átfogóan ismeri az emberi kapcsolati formák sajátosságait, hatásait, működési feltételeit.
Mélyrehatóan ismeri a kapcsolatépítésre szoruló egyének, csoportok sajátos problémáit, pszichés állapotuk általános jellemzőit.
Átfogóan ismeri a testi-lelki egészség szempontjából veszélyeztetett életkorral kapcsolatos, illetve pszichoszociális fejlődésükben akadályozott társadalmi csoportok sajátos problémáit és potenciális erőforrásait.
Mélyrehatóan ismeri a mentálhigiénés segítő kapcsolat elméletét és módszertanát.
Részletekbe menően ismeri a közösség- és kapcsolatépítésre vonatkozó csapatmunka elméletét és gyakorlatát.
Ismeri a munkavégzéséhez szükséges felmérési és kutatási módszereket.
***b)* képességei**
Képes az egyének, csoportok, közösségek, intézmények eredeti, társas és közösségi erőforrás-értékeinek

feltárására, tudatosítására és mobilizálására, az egyéni és társas jóllét megőrzésére.

Képes rekreációs programok szervezésére és sajátos közösségfejlesztési eljárások, az aktivizálás, a mediáció, a projekttervezés működtetésére.

Képes reflektálni a társadalmi és kulturális hovatartozási mintázatok sokféleségére, és ezek figyelembe vételével képes kölcsönös elfogadáson alapuló lokális közösségi struktúrák kiépítésére.

Képes segítő kapcsolat kialakítására, és a megküzdéséhez szükséges adekvát segítségnyújtásra a kliens életvezetési és kapcsolathiányból eredő problémáiban és veszteségei feldolgozásában.

Képes a személyes korlátok és megterhelő társas helyzetek, a burnout, a mobbing, és a kirekesztés felismerésére, és kompetenciáinak megfelelő adekvát beavatkozási módok keresésére, illetve kivitelezésére.

Képes eltérő származású és eltérő élethelyzetből jövők együttműködésének és egyenjogú csoportrészvételének biztosítására.

Képes ökumenikus együttműködésre, különböző felekezethez tartozó közösségek közös programjainak és projektjeinek menedzselésére.

Képes a közösségépítő munkára vonatkozó kutatási tervek kialakítására és értékelésére.

Képes a munkaterületén elvégzendő felmérésekhez szükséges kutatási módszerekhez megfelelő szintű ismeretek megszerzésére és alkalmazására.

Képes munkájának a szakmai etikai szabályok betartásával történő, felelős végzésére.

***c)* attitűdje**

Mentálhigiénés szemlélettel rendelkezik.

A lelki egészség fenntartásának és helyreállításának folyamataihoz erőforrásorientáltan közelít.

Az egyén és a közösség önálló cselekvését, képessé tételét (empowerment) tartja szemelőtt a cselekvési stratégiák megtervezésében.

Tartózkodik az emberek megítélésétől.

Empatikus, szociális és interkulturális érzékenységgel bír.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Munkakörének megfelelően felelős lelki egészségvédő és személyiséget erősítő beavatkozásokat kezdeményezni, egyéni és csoportos szinten.

Képviseli és megvalósítja a munkaterületén az egyének és közösségek mentálhigiénés állapotának folyamatos reflektálását (problémafelvetés), és javaslatot tesz a fejlesztések irányaira és lehetséges módjaira.

Kezdeményezi és részt vesz az egészség megőrzését szolgáló programok megvalósításában.

Felelőssége képviselni a mentálhigiéné értékeit és szempontjait a munkaterületéhez tartozó szakmai közösségekben, munkacsoportokban.

Felelőssége kezdeményezni a lelki egészség szempontjából hangsúlyos témák megvitatását, s részt venni az adott terület fejlesztését célzó cselekvési programokban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a közösség- és kapcsolatépítő munka elmélete, hazai és nemzetközi irányai, társadalmi területei és modelljei 15-20 kredit;

közösség, a csoport és a család működésének pedagógiai, pszichológiai, szociológiai és vezetéstudományi ismeretei 15-20 kredit;

segítő kapcsolati, csoportvezetési és mentálhigiénés ismeretek 15-20 kredit;

praxiselmélet, közösségépítő projektmunka és terepgyakorlat feldolgozás 15-20 kredit;

gazdasági, jogi ismeretek 8-10 kredit;

társadalomtudományi kutatási módszerek 8-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy, az Európai Unió valamelyik munkanyelvéből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél

szükséges.

9.3. A s**zakmai gyakorlat követelményei**
A szakmai gyakorlat a specializációknak megfelelő terephelyen végzett gyakorlat, amelynek kreditértéke 10 kredit. Terephelyek: szociális intézmények, köznevelési és felsőoktatási intézmények, egészségvédő intézmények, közösségi házak, civil szervezetek, egyházi intézmények és szervezetek, kutatási központok.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez pszichológiai, pedagógiai és szociológia alapismeretekből a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 40 kredit az alábbi bontásban:
pszichológia legalább 16 kredit,
pedagógia legalább 12 kredit,
szociológia legalább 12 kredit.

46. MONGOLISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mongolisztika (Mongolian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles mongolisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Mongolian Studies

3. Képzési terület bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak mongol szakiránya.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a mongol nyelvet, a mongol nyelvű népek műveltségét. Ismereteikre építve képesek mongol nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni

írásban és szóban. A belső-ázsiai filológia, a nomád műveltség, a vallástörténeti (buddhizmus, természeti vallások, sámánizmus), valamint történelmi és irodalmi ismereteik birtokában képesek az írott és a beszélt mongol nyelv(ek) írásban és szóban történő magas szintű használatára. Alkalmasak tudományos előadások megtartására, szakcikkek megírására, és a jelenleg újra bővülő gazdasági kapcsolatokhoz kötődő tolmácsolási, fordítási feladatok elvégzésére. A gyakorlatban is jól alkalmazható tudással rendelkeznek saját témájukban és annak közvetlen történeti és elméleti kontextusában mélyreható és többféle megközelítési módot képesek használni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A mongolisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokon ismeri a modern mongol (halha) nyelvet.

Ismeri a klasszikus mongol nyelvet.

Ismeri a mongol és belső-ázsiai népek történetét és műveltségét.

Ismeri a mongol és belső-ázsiai népek vallásait (buddhizmus, sámánizmus).

Ismeri a mongol és belső-ázsiai buddhizmus történetét, művészetét, irodalmát.

Ismeri a kommunikáció rendszerét eltérő kultúrájú népekkel.

Ismeri a nyelv, irodalom és a műveltség mélyebb összefüggéseinek vizsgálatához szükséges kutatási módszereket.

Ismeri a mongol identitás legfontosabb kulturális jelenségeit, kontextusát, valamint legalább még egy másik keleti műveltség legfontosabb vonásait, továbbá átlátja a mongol jelenségek befogadását és értelmezését.

Ismeri a mongol nyelvű műveltségek jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és népszerűsítő műfajait.

Ismeri a mongolisztika jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit.

Ismeri a szak egyes területeinek, az irodalom-, nyelv- és művelődéstörténet mongol nyelvű terminológiáját.

Nyelvtudományi, történelmi, művelődéstörténeti és kutatás-módszertani ismeretek részeként jártas a leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, a történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, adott terület népei és nyelvei, a nyelvészet egyéb területei és a filológia (szövegkritika, szövegkiadás) területén.

Ismeri Belső-Ázsia történelmét és társadalomtörténetét, az egyetemes történetben betöltött szerepét, a térség kapcsolatát a világ más területeivel a korábbi időszakokban és napjainkban, a belső-ázsiai buddhizmus történetét, népi vallásosságot és a nomádok hagyományos műveltségét.

***b)* képességei**

Ismereteit képes alkalmazni a tudományos fórumokon való megjelenítéshez, a megoldandó problémák megértéséhez és megoldása terén önálló tevékenységre, eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére.

Képes képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes a mélyebb összefüggések megértésére és a megszerzett információk alkalmazására a kutatásban.

A megismert kutatási módszerekkel képes más területek, népek kultúráinak kutatására.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett a mongol és belső-ázsiai műveltség iránti.

Munkájában magas fokon motivált, és minőség mindenkori szem előtt tartásával végzi azt.

Törekszik a célterület sajátosságait figyelembe vevő kommunikációra.

Hiteles a mongol műveltség és gondolkodásmód közvetítésében.

Törekszik az önképzésre és a szakmai hivatástudat kialakítására.

Munkája során hozzáállása kezdeményező, együttműködő és értékközpontú.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősséget érez a képviselt (hozott) és a befogadó (megtanult, szerzett) műveltség minden területén.

Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.

Autonómia jellemzi a megszerzett ismeretek más területen való, nem kizárólag a bölcsészettudományoz kapcsolódó alkalmazásában és az ismeretek továbbfejlesztésében.

Azon módszereket tudatosan képviseli, amelyekkel a mongolisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó, általános kompetenciákat fejlesztő ismeretek 10-20 kredit;

mongol nyelvfejlesztés 15-25 kredit;

mongol nyelvészet 15-20 kredit;

mongol nyelvű irodalom 10-20 kredit;

mongol nyelvű kultúrák és társadalmak 15-30 kredit.

A felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok a beszélt és írott mongol (halha) nyelvek magas szintű ismeretét, a nyelvjárásokban jártasságot biztosítják.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele a felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja a modern mongol (halha) nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A szakirányától eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak mongol szakirányának nyelvi, nyelvtudományi, történeti és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá a 4.3. pont szerinti előtanulmányokkal rendelkezők esetében 10 kredit mongol nyelvi [klasszikus és modern mongol (halha)] ismeret, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

47. MŰVÉSZETTÖRTÉNET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: művészettörténet (Art History)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles művészettörténész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Art Historian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak művészettörténet specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai, a művészeti képzési terület képzőművészeti, iparművészeti alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a festészet, a szobrászat, az építő- és az iparművészet, valamint a modern technikai médiumok területén megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak az egyetemes képző-, építő- és iparművészet története, az általános művészetelmélet, az értelmezéstan és a művészettörténet-tudomány történetének területén. Ismerik az egyetemes és különösképpen a magyar és a magyarországi művészettörténet emlékanyagát, elsajátították a művészettörténeti kutatói munka gyakorlásához szükséges szakmai kompetenciákat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211
8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A művészettörténész
***a)* tudása**
Ismeri az egyetemes és magyar művészettörténet emlékanyagának meghatározó darabjait.
Ismeri annak ágazati, műnemi, műfaji tagolódását.
Ismeri az emlékanyag főbb stiláris jellemzőit, az egyetemes és magyar művészet stílustörténetének fontosabb szakaszait, irányzatait, történelmi alakulásuk tendenciáit.
Ismeri az emlékanyag történelmi korszakok és földrajzi területek szerinti, illetve irányzatok, iskolák és egyéni életművek szerinti tagolódását.
Ismeri az épített környezet, az urbanisztika és az építőművészet, a képző- és iparművészeti, illetve a modern és kortárs vizuális-technikai művészetek történetileg és kulturálisan változó társadalmi-szellemi, vallási-kultikus, hatalmi-ideológiai, kommunikációs és egyéb funkcióit és sajátosságait.
Ismeri a művészettörténet tudomány kialakulásának történetét releváns tudományos kérdésfelvetéseit, fő tudományos iskoláit, elméleti és gyakorlati kutatás-módszertani alapjait.
Elsajátította az épített és a művészeti örökség védelmével, a műalkotások megőrzésével, gondozásával és közvetítésével kapcsolatos alapvető muzeológiai és műemlékvédelmi ismereteket.
***b)* képességei**
Képes tudományosan releváns művészettörténeti problémák nyitott, illetve megválaszolandó szakmai kérdések azonosítására és szakszerű megformulázására.
Képes a szakterület tárgykörébe tartozó emlékek, műtárgyak, leletek, dokumentumok azonosítására, meghatározására, datálására, attribuálására, helyrekonstrukciójára.
Képes a műtárgyak szakszerű terminológiával történő tárgyleírására, stilisztikai jellemzésére, stíluskritikai összehasonlítások megtételére.
Képes a műtárgyak állagának, technikai kivitelének és esztétikai kvalitásainak megítélésére.
Képes a kutatás tárgyának funkciók, használatmódok, szimbolikus tartalmak és egyéb felmerülő szakmai szempontok szerinti történeti kontextualizálására.
Képes a felmerülő történeti problémák megoldását célzó kutatási hipotézisek megfogalmazására.
Képes az adott kutatási feladattal adekvát módszertani eszközök kiválasztására.
Képes a kutatás állásának kritikai áttekintésére.
Képes naprakész bibliográfiák, szakirodalmi áttekintések összeállítására.
Képes kutatási tervek, szakterületi és interdiszciplináris együttműködések előkészítésére és megtervezésére.

Szükség esetén képes a nemzetközi tudósközösséggel való együttműködés, információcsere lebonyolítására.

Képes az eredmények elfogulatlan mérlegelésére, vitaképes argumentumok felsorakoztatására, nyilvános vitára alkalmas vélemény megfogalmazására és közzétételére.

Rendelkezik a szakirodalom használatához és a nemzetközi tudományos életben való részvételhez szükséges idegen nyelvi kompetenciákkal.

Képes tudatosan használni és fejleszteni vizuális memóriáját.

Képes elmélyült kutatómunkára, muzeológiai és közgyűjteményi, levéltári, könyvtári és más elektronikus adatbázisokban, képarchívumokban való kutatási gyakorlatra.

Képes részt venni a múzeumok, galériák és más szakmai gyakorlati intézményekben folyó különféle gyakorlati tevékenységekben.

Képes alapvető kiállításszervezési és -rendezési feladatok ellátására.

Kommunikációs és íráskészsége megfelelő.

Képes művészettörténeti tudományos közlemények, értekezések, tanulmányok megfogalmazása, források és muzeológiai adatok közlésére.

Képes kiállítási katalógusok szerkesztésére, szócikkek, kiállítási vezetők, kiállítási falszövegek megfogalmazására.

Képes művészettörténeti ismeretterjesztő szövegek, cikkek fogalmazására.

Képes művészettörténeti szakirodalmi tételek kritikai mérlegelésére, vitairatok megfogalmazására.

***c)* attitűdje**

Törekszik a problémaérzékenységre és a racionális, problémamegoldó gondolkodásra.

Törekszik a diszciplinált, racionális gondolkodásra az érvek és okfejtések elfogulatlan mérlegelésével, nyitott másféle megközelítésekkel szemben.

Megfelelő a kritikai és önkritikai érzéke.

Igényli a folyamatos önképzést.

Készségesen tekint a szakmai együttműködés lehetőségére, csoportmunkában kollegialitás jellemzi.

Törekszik a társtudományok iránti nyitottságra, fogékony interdiszciplináris megközelítésekre és együttműködésekre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Véleményét körültekintő tájékozódás után önállóan alakítja ki, felelősséget vállal álláspontjáért és szövegeiért.

Véleményét és ítéleteit érvekre alapozza.

Átlátható módon és a tudományos tisztesség jegyében, forrásainak korrekt megjelölésével, vagyis vitaképes módon érvel.

Kiáll a racionális érvelés mellett, tudományos eredmények, források alapján képes mások álláspontjának elfogadására.

Elutasítja az érzelmi vagy ideológiai alapú manipulációkat, és maga sem él ilyen eszközökkel.

Mint a magyar és egyetemes műkincs- és műemlékállomány szakértője, felelősséget érez érte, és fellép annak teljes és hamisítatlan állapotban történő fennmaradása érdekében.

Mint az európai humanista tradícióban és a felvilágosodás szellemében fogant tudományszak művelője és a magyar tudományosság legjobb hagyományainak örököse, felelősséget érez ennek az értékrendnek és erkölcsiségnek a fenntartása és érvényesülése iránt, és legjobb lelkiismerete szerint, ezek szellemében és védelmében végzi munkáját, felelős értelmiségként ír és cselekszik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a művészettörténet tudománytörténete 5-10 kredit;

a művészettörténet módszertana 5-20 kredit;

művészetelmélet 4-10 kredit;

az egyetemes és magyar művészettörténet stíluskorszakai 30-40 kredit;

forráskutatás és forráskritika 3-15 kredit;
muzeológia, műemlékvédelem 5-25 kredit.
9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok javasolt kreditaránya: 30-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat múzeumban, más kiállító intézményben, kereskedelmi vagy kortárs galériában, illetve más, művészeti jellegű, művészettörténettel vagy műemlékvédelemmel foglalkozó tudományos intézményben, adattárban végzett 120 órás gyakorlat. A képzés tanterve határozza meg a szakmai gyakorlat helyszínének kiválasztásának módját, az elvégzendő szakmai tevékenységeket és a teljesítés feltételeit.

9.4. A 4.2. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a szabad bölcsészet alapképzési szak művészettörténet specializációjának ismeretköreiből.

48. NÉDERLANDISZTIKA DISZCIPLINÁRIS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: néderlandisztika (Dutch Language and Culture Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles néderlandisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of Dutch Language and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak néderlandisztika szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a holland nyelvet szóban és írásban magas szinten

képesek használni, és a holland, flamand nyelv és irodalom, kultúra és történelem területén megfelelő elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek. Behatóan ismerik Magyarország és a célország társadalmi-gazdasági és környezeti helyzetét, problémáit, és ismereteiket képesek átadni, illetve alkalmazni hivatásuk gyakorlása során. Képesek megfelelni az Európai Unió intézményeiben támasztott követelményeknek. A néderlandisztika mesterdiploma birtokában a hallgatók alkalmasak irányító és szervező feladatok ellátására az idegenforgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a kultúra és a közigazgatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A néderlandisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a holland nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Átfogó nyelvészeti ismeretekkel rendelkezik a holland nyelvre vonatkozóan.

Ismeri a holland, flamand irodalmat és kultúrát.

Ismeri a néderlandisztikai irodalomtudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.

Ismeri a néderlandisztikai kultúratudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.

Ismeri a néderlandisztikai nyelvtudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.

Ismeri a holland és belga állam politikai és kulturális intézményrendszerét.

***b)* képességei**

Képes szakmai és irodalmi szövegek fordítására hollandról magyarra, holland nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékony kommunikációra, továbbá információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint történő magas szintű bemutatására.

Képes absztrakt gondolkodásra és önálló kutatásra elsősorban a néderlandisztika területén, valamint az ehhez kapcsolódó tudományterületeken.

Képes a holland, flamand és a magyar kultúra közti nyelvi közvetítésre a kulturális, gazdasági, politikai élet különböző területein.

Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.

Képes képzési területük belső törvényszerűségei megértésére, elmélyítésére és kritikai gondolkodásmódra.

Képes kritikai vélemény megfogalmazására, alternatív megoldások felvetésére.

Képes a holland, flamand nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémák felismerésére és ezek kreatív kezelésére.

Képes saját tudásának fejlesztésére.

***c)* attitűdje**

A holland, flamand nyelv és kultúra iránti magas fokon elkötelezett.

Minőségtudattal és kritikai látásmóddal bír.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességeket alakít ki.

Érzékeny és aktív kritikával él a másság diszkriminációjával, az esélyegyenlőségi problémákkal, a társadalom kirekesztő mechanizmusaival szemben.

Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néderlandisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Önállóság, és jó együttműködési készség egyaránt jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Olyan koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

A néderlandisztika mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében, önismeretében is alkalmazza.

Hatékonyan együttműködik a néderlandisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.

Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért saját szakterületén.

Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

Képes a holland, flamand nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó néderlandisztikai ismeretek 36-44 kredit;

néderlandisztikai nyelvi és szaknyelvi ismeretek (nyelvtani és nyelvfejlesztési ismeretek fejlesztése, az akadémiai írásmód elsajátítása, referátumok, szakdolgozatok, értekezések stilisztikája és retorikai szabályai, a terminológia pontos használata, hivatkozások, bibliográfia, névmutató, tartalomjegyzék; továbbá a holland nyelv- és irodalomtudomány szaknyelvi ismereteinek elsajátítása, magas szintű szakirodalom olvasása és értelmezése) legalább 5 kredit;

néderlandisztikai irodalomtudományi ismeretek (irodalomtörténeti és irodalomkritikai ismeretek Hollandiában és Flandriában társadalmi kontextusban, egymással és az európai irodalmakkal összehasonlításban) legalább 5 kredit;

néderlandisztikai nyelvtudományi ismeretek (nyelvtudományi irányzatok és módszerek, leíró nyelvtani ismeretek) legalább 5 kredit;

néderlandisztikai kultúratudományi ismeretek (a holland és belga társadalom felépítésének szerkezete, intézményrendszere, kultúrpolitikája, a média világa) legalább 5 kredit;

a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 45-65 kredit, amelyekből

a választható szakos specializációk (néderlandisztikai irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúratudomány 35-45 kredit);

a szakhoz kötődő területen az intézmény által ajánlott választható ismeretek 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - a hollandon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés holland nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele holland nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szak holland specializációján tett nyelvi záróvizsga.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A néderlandisztika szakiránytól eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak néderlandisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

49. NÉMET NEMZETISÉGI NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: német nemzetiségi nyelv és irodalom (Language and Literature of German as a Minority Language)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of German as a Minority Language

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, a germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcsész szakemberek képzése, akik a hazai német kisebbség története, nyelve, nyelvhasználata, irodalma, szellemi és tárgyi kultúrája, valamint identitása vonatkozásában átfogó, magas szintű és speciális ismertetekkel, emellett azonban a német nyelv, irodalom, valamint a német nyelvű országok kultúrája területén is jelentős jártassággal rendelkeznek. Megszerzett interdiszciplináris ismereteik birtokában képesek magyarországi német, illetve általában kisebbségi intézményekben, szervezetekben (önkormányzatok, múzeumok, könyvtárak, sajtóorgánumok, kulturális szervezetek, egyesületek, kutatóintézetek), valamint a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén való magas szintű munkavégzésre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Részleteiben és történeti összefüggéseikben is átlátja a német nyelvészet és irodalomtudomány, valamint a kisebbségtudomány elméleti és gyakorlati kérdéseit.

Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kisebbségtudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelv- és irodalomtudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról, valamint a hazai németség vonatkozásában rendelkezésre álló publikációkról, dokumentációkról, korpuszokról.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.

Alapos szakirodalmi tájékozottság birtokában átfogó, rendszerezett, interdiszciplináris tudással rendelkezik a hazai német kisebbség történetéről, jog- és intézményrendszeréről, nyelvéről, nyelvhasználatáról, írásbeliségéről, irodalmáról és sajtójáról, tárgyi és szellemi kultúrájáról, identitásáról, valamint a zárt német nyelvterületen kívüli európai német népcsoportokról.

Ismeri a német nyelv és irodalom, valamint a kisebbségtudomány mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

***b)* képességei**

Képes ismereteinek tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken, így a kisebbségtudományban is az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, alkalmazására.

Képes a nyelv-, az irodalom és a kisebbségtudomány területén különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Eredeti és interdiszciplináris látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi, valamint kisebbség-specifikus jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a hazai német kisebbséggel és általában a német nyelvvel, irodalommal és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes német nyelven, a kor igényeinek megfelelően szóban és írásban hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

***c)* attitűdje**

Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a hazai német kisebbség nyelvének, irodalmának, kultúrájának és identitásának dokumentálását, megtartását és közvetítését, valamint a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a tudományos normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.

Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Követi azokat a politikai-gazdasági, valamint társadalmi folyamatokat, amelyek kihatással vannak a hazai németség nyelvének, kultúrájának és identitásának megőrzésére, valamint folyamatosan tájékozódik a német kisebbséget érintő kérdésekben és témákban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és módszerei, német nyelvtörténet, pragmatika, kontrasztív

nyelvészet, szaknyelvi elemzések, szociolingvisztika) 25-30 kredit;
irodalomtudomány (az irodalomtudomány története, módszertana, régebbi német irodalom, szerzői életművek, irodalmi alkotások elemzése) 20-25 kredit;
kisebbségtudomány [speciális, differenciált, interdiszciplináris ismeretkörök: nyelvtudomány (kontaktusnyelvészet, szociolingvisztika, kétnyelvűség, variációs nyelvészet, nyelvpolitika); irodalomtudomány (regionális német nyelvű irodalmak, sajtótörténet); kultúratudomány (kultúraközvetítés, interkulturalitás), történettudomány, jogtudomány (kisebbségi jogok); szociálpszichológia (identitáselméletek)] 35-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

50. NÉMET NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: német nyelv, irodalom és kultúra (German Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in German Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész szakemberek képzése, akik a német nyelv, irodalom és kultúra tudományának átfogó ismeretével és a német nyelvben, a német nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Részleteiben átlátja a német nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelvészetre, a német irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Választott szakterületének (német nyelvészet, német nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

***b)* képességei**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a német nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes német nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok

szerint magas szinten bemutatni.

***c)* attitűdje**

Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.

Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és kutatási módszerei, német nyelvtörténet, nyelvszociológia, variációs nyelvészet, kontrasztív nyelvészet, a nyelv és nyelvrendszer fejlődési tendenciái, pragmatika) 20-30 kredit;

irodalomtudomány (az irodalomtudomány történeti, „klasszikus” és jelenkori iskolái, irodalomtörténeti korszakok és irodalomelméleti irányzatok, szövegelemzés, az irodalomtudomány interdiszciplináris módszerei) 20-30 kredit;

kultúra- és médiatudomány [a modern kultúra- és médiatudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, interkulturalitás, intermedialitás, kultúra közvetítés (műfordítás), kortárs kultúra] 10-20 kredit;

9.1.2. A képző intézmény ajánlata alapján választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk az irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány tárgyköréből, amelyek kredittartománya további 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a

korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

51. NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology and Folkloristics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles néprajz mesterszakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist and Folklorist
választható specializációk: folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, néprajzi kulturális örökség, vallási néprajz, vallásantropológia, táncfolklorisztika, táncantropológia, kulturális antropológia, néprajzi muzeológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a néprajz alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a kultúra sajátosságait a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely szűkebb, speciális területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A néprajz mesterszakos bölcsész
***a)* tudása**
Részleteiben átlátja a néprajztudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli kultúrákról; ismeri a néprajztudomány alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit és összefüggéseit.
Érti és átlátja a néprajzi tudományos szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Ismeri a kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a néprajztudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a néprajztudomány és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Ismeri a néprajzi tudás mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.

Alaposan és átfogóan ismeri a néprajztudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

A néprajztudomány legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A néprajztudomány szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes a néprajztudomány, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a néprajztudomány mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.

A néprajzi információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a néprajztudomány szakmai problémáinak, szakmai kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő humántudományi módszereket.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel néprajzi résztémája összefüggéseit.

A néprajzi szakma műveléséhez két idegen nyelvet hatékonyan használ.

A néprajztudomány területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodásra, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.

Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.

Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra a néprajzi szakterületén, legalább két idegen nyelven.

Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.

Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.

Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

Képes irányítási feladatok ellátására.

Néprajzi szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.

Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.

Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a néprajztudománnyal kapcsolatban.

Néprajzi érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Felhasználja néprajzi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott a néprajztudomány kérdéseinek interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja a néprajztudományon belüli résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukcióit.

Kritikus tudatosság jellemzi a néprajztudományhoz kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értekét tartja szem előtt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.

Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz néprajzi szakterületén, tudományterületén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Néprajzi szakmai ismeretek 20-30 kredit:

magyar és összehasonlító folklorisztika,

az anyagi kultúra kutatása: az életmód és a tárgyi kultúra recens és történeti kérdései,

társadalomnéprajz,

kulturális antropológia.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya: A választható specializációk kreditértéke további 60-80 kredit:

Választható specializációk:

a) folklorisztika: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatás-módszertani aspektusok, összehasonlító folklorisztika; európai folklór; történeti folklorisztika;

b) anyagi kultúra: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései szóbeli

gyűjtések, archiválís és muzeális források, gyűjtemények feldolgozása alapján; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti;

c) társadalomnéprajz: társadalomnéprajz az iparosodás előtti időszaktól kezdve egészen a jelenkorig; a társadalom szerveződési formái és tendenciái; lokális elvű csoportok; egyéb szolidáris csoportok identitás-kutatások; az akkulturáció és az enkulturáció kérdései; a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatása;

d) európai etnológia: a nemzeti és etnikai kisebbségek, az etnicitás és etnopolitika jelenségei; a források feltárása és kezelése; a globalizáció hatásai; magyar néprajzi kutatási hagyományok; közösségtanulmányok; az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok kutatási paradigmái; a jelenkori társadalom rétegződése; a réteg- és szubkultúrák;

e) néprajzi kulturális örökség: a kultúra modernizációjának elméleti kérdései; a kulturális örökség, az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai; a kultúrpolitika történeti és aktuális kérdései; a kultúra megörökítésének, rögzítésének különböző lehetőségei;

f) vallási néprajz,vallásantropológia: a vallási néprajz; a vallásantropológia; az európai társadalmak, az Európán kívüli társadalmak és a modern, posztmodern globális társadalom vallásiként értelmezhető jelenségei; a vallási kultúra; vallási néprajz, vallásantropológia, vallásszociológia;

g) táncfolklorisztika, táncantropológia: a hagyományos és jelenkori tánckultúrák; a magyar és az európai táncfolklorisztika; a tánc mint kulturális jelenség; a Kárpát-medence hagyományos paraszti tánckultúrái, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival- mozgalmak; ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok; magyar és nemzetiségi táncok;

h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;

i) néprajzi muzeológia: néprajzi muzeológia: történeti, irodalomtörténeti, színháztörténeti, természettudományi kérdések; a muzeológia története, néprajz és muzeológia, a világ múzeumai - a múzeumok világa, modern muzeológia Európában (és Magyarországon), néprajzi tárgyismeret, az empirikus társadalomvizsgálat és a muzeológia kapcsolata, jelenkori tárgydokumentáció, múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdései.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturális antropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

52. NEVELÉSTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: neveléstudomány (Educational Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles neveléstudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educational Scientist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pedagógia, az andragógia, a közösségszervező, a szociálpedagógia, a pszichológia, a konduktor, a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkeznek a neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Képesek a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terén feladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A neveléstudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.

Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.

Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait.

Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.

Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.

Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.

Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének

szabályozását és összefüggéseit.

Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban

Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.

Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit.

Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

***b)* képességei**

A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.

Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.

Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.

Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.

Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.

Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.

Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.

Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.

Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.

A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.

Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a web-es információszerzési technikákat.

Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.

Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni.

Képes szakmai közösséget építeni.

Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

***c)* attitűdje**

Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.

Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi.

Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.

Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.

Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.

Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához.

Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejti ki, szakmai vitákban érvelni tud.

Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.

Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.

Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.

Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.

Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.

Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértetésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.

Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.

Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.

Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.

Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.

Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a neveléstudomány elméleti-fogalmi rendszere [elméleti és történeti pedagógia, pedagógiai (kultúr)antropológia, összehasonlító pedagógia] 15-20 kredit;

a nevelés, oktatás és képzés pszichológiai, társadalmi, politikai, jogi háttere és azok magyar és nemzetközi aspektusai, trendjei (a nevelés és intézményeinek társadalmi szociológiai, pszichológiai, jogi, irányítási és menedzsment alapjai) 15-20 kredit;

nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatás-módszertana (művelődés és oktatáskutatás, a neveléstudományi kutatások módszerei, a különböző kutatási stratégiák kutatásmetodikai megalapozása) 15-20 kredit;

nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái (a kisgyermekkor pedagógiája, iskolapedagógia, szakképzés, szociálpedagógia, felnőttképzés és tudásmenedzsment, felsőoktatás-pedagógia) 25-30 kredit;

kötelezően választandó szakos specializáció 40-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző színterein, intézményeiben végzett terepmunka, amelynek időtartamát a specializációkhoz kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a pedagógia, pszichológia, andragógia, szociológia, jogi, társadalomtudományok, gazdaságtudományok, egészségtudományok ismeretköreiből.

53. OLASZ NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: olasz nyelv, irodalom és kultúra (Italian Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles olasz nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Italian Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romanisztika alapképzési szak olasz szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű olasz nyelv és irodalom szak, olasz nyelvtanár szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúrtörténeti ismereteik birtokában az olasz nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik Olaszország kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával a kulturális élet számos területén. Szakmai ismereteiket képesek tágabb európai, illetve globális összefüggésrendszerben értelmezni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az olasz nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az olasz nyelvet.

Ismeri az olasz nyelv grammatikai rendszerét.

Ismeri az olasz nyelv írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait.

Ismeri az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.

Ismeri az olasz irodalom és kultúra főbb ismeretanyagát.

Ismeri az olasz nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

Ismeri azokat az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.

Ismeri a tudomány határterületén lévő szakmai problémákat, módszereket.

Ismeri a fő európai szellemi és történelmi eseményeket, az európai identitást kialakító tényezőket.

Az olaszon kívül ismer legalább még egy idegen nyelvet és a hozzá kapcsolódó legfontosabb tárgyi és módszertani kérdéseket.

Ismeri az ezeréves olasz-magyar kapcsolatok főbb dokumentumait, a kutatások módszertanát.

Ismeri a szak- és műfordítás alapjait.

***b)* képességei**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

Képes szűkebb szakterületén jelentkező újabb ismeretek, irányzatok megítélésére, szakmai horizontjába, mindennapi szakmai gyakorlatába történő beépítésére és használatára.

Képes önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az olasz nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakörök ellátására.

Képes olasz nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.

Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Képes szakterülete tényeinek történeti-kritikai szemléletére.

Képes kritikusan értelmezni az európai identitás problémáit.

Képes az olasz-magyar történelmi-szellemi kapcsolatok önálló továbbfejlesztésére, új eredmények elérésére.

Képes fogalmi gondolkodásra és absztrakcióra.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett és motivált az olasz nyelv és kultúra iránt.

Magas fokú minőségtudat és sikerorientáltság jellemzi.

Felismeri és kreatívan kezeli az olasz nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat.

Gondolkodásmódja és látásmódja eredeti.

Kritikai attitűd, együttműködési készség, kezdeményezőkészség és értékközpontúság jellemzi.

Szakmai kérdésekben önálló döntéseket hoz.

Önálló tanulási képességei útján önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai ismeretei elmélyítésére, új képességek kialakítására, területe belső törvényszerűségeinek minél mélyebb megismerésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját országa és Itália történeti, etnikai és kulturális környezetére.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi hovatartozását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
A munkájáért, és annak eredményeiért személyes felelősséget vállal.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
irodalom művelődéstörténet 15-60 kredit, nyelvészet 15-60 kredit, romanisztika 5-10 kredit, fordításelmélet, komparatisztika 5-10 kredit, az alábbiak szerint:
képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (nyelvtudomány, irodalomtudomány, a kutatáselmélet fő irányai, kontrasztivitás, kapcsolattörténet, interdiszciplinaritás, európai összefüggésrendszer) 6-12 kredit;
az olasz nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei 16-26 kredit:
- irodalomtudomány: az irodalmi interpretáció, irányzatok, módszerek, monográfiák,
- a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei,
- általános és szaknyelvi fejlesztés, leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, a nyelvtudomány;

a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 50-80 kredit, amelyekből a választható speciális programok 40-60 kredit:
- választható szakos specializációk (olasz nyelvészet; olasz irodalom és művelődéstörténet; a szak- és műfordítás alapjai),
- a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető jegyek

A képzés olasz nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele olasz nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az olasz szakiránytól eltérő korábbi romanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a romanisztika alapképzési szak olasz szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

54. OROSZ NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: orosz nyelv és irodalom (Russian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles orosz nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Russian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak orosz szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek az orosz nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek az orosz nyelv oktatásában és az orosz filológiai kutatásokban önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból a kutatás és fejlesztés terén, kommunikálni hazai és nemzetközi szakmai fórumokon az orosz nyelv és irodalom kutatásának, de tágabb értelemben a szlavisztikának hazai eredményeit. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az orosz nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri az orosz nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
A hallgató összefüggéseiben is átlátja az orosz nyelv és irodalom elméleti problémáit, azok diakrón és szinkrón dimenzióit.
Az orosz nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, ismerve e területeknek a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterét.
Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.
Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni az orosz nyelv regionális változatait, rálátása van az orosz nyelv és irodalom fejlődésére.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik az orosz nyelv és irodalom elsajátításához és kutatásához szükséges hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.

Átfogóan ismeri az orosz nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

Az orosz nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb tudással is rendelkezik.

Az oroszon kívül még legalább egy idegen nyelvet tud használni az orosz nyelv és irodalom tudományos megismeréséhez és kutatásához szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Az orosz nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes elemezni az orosz nyelv és irodalom szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes az orosz nyelvre és irodalomra vonatkozó európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális megközelítésű szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszerek szerint vizsgálni, valamint azokhoz adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, módszertani tudatossággal képes új összefüggések feltárására.

Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni az orosz nyelv és irodalom értelmezési, kutatási, és alkalmazási problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett fel tud készülni önálló konferencia-előadás megtartására orosz nyelven, képes orosz nyelvű tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során az oroszon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli az orosz, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Az orosz nyelv és irodalom speciális helyzeténél fogva folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, az orosz-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése az orosz nyelv és irodalom iránt elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

Az orosz nyelv és irodalom különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban a szakmai normáknak megfelelően nyilvánul meg.

Törekszik oroszny elv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányában is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiájának, módszertani sajátosságainak az elfogadása.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, orosz irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
a személyes képességeinek és érdeklődésének leginkább megfelelő szakterület műveléséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek, a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudomány, kultúra- és fordítástudományi ismeretek választható speciális programjai és kurzusai, amelyeknek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - az oroszon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele orosz nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés orosz nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele orosz nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
Az orosz szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges orosz nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúratörténeti ismeretekből.

55. PORTUGÁL NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: portugál nyelv, irodalom és kultúra (Portuguese Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles portugál nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Portuguese Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romanisztika alapképzési szak portugál szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúrtörténeti ismereteik birtokában a portugál nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a portugál nyelvű országok kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Jó portugál nyelvi tudással és a portugál nyelvű országok kultúrájában való jártassággal, a nyelvészetben és irodalomban szerzett, megalapozott tudományos és szakmai ismeretekkel képesek magas szintű speciális portugál ismereteket igénylő munkák elvégzésére. Felkészültségük alkalmas arra, hogy új szakmai és tudományos területeket térképezzenek fel, képesek legyenek a tudományos munkára. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegenforgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A portugál nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő a portugál nyelvi tudása, tisztában van a portugál és a portugál nyelvű országok nyelvtani rendszerével, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságaival, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályaival, és ehhez megfelelő szókinccsel rendelkezik.

Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik az európai, valamint a brazil és az afrikai portugál irodalom és kultúra fő területeiről, tisztában van a portugál nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseivel és magyarázatához szükséges kutatási módszerekkel, azokkal az új irodalmi, nyelvészeti és kultúrával kapcsolatos kutatásokkal, amelyek szükségesek lehetnek egy jövendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti kérdéseit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Átlátja a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

A portugálon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten.

***b)* képességei**

Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes portugál nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, a szükséges ismeretek szakmai és laikus közönségnek történő szintű bemutatására.

Képes a magyar és európai identitás konstrukcióinak kritikus elemzésére.

Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

Az információkat, a különböző kulturális jelenségeket képes több szempont mérlegelésével, kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, új összefüggésekre rámutat.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek

felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a portugál nyelv és a portugál nyelvű kultúrák iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Speciális szakmai érdeklődését folyamatosan fejleszti.

Felhasználja szakmai tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában megfeleljen a normáknak.

Önműveléssel, önfejlesztéssel is folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány és az irodalomtudomány kutatási irányzatai és eredményei, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) legalább 6 kredit;

a portugál nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány (nyelvtörténet), az irodalomtudomány, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;

a szakmai törzsanyag kötelezően választható szakmai ismeretei: 66-74 kredit, az alábbiak szerint:

- a választható speciális programok 58-62 kredit:
  - választható speciális programok [portugál nyelvészet (nyelvészet legalább 39 kredit, irodalom legalább 19 kredit); portugál irodalom és művelődéstörténet (irodalom legalább 29 kredit, művelődéstörténet legalább 12 kredit, nyelvészet legalább 17 kredit)]
  - a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek [iberoromanisztikai specializáció (nyelvészet legalább 27 kredit, irodalom legalább 31 kredit), újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak];

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 8-12 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy, a portugál nyelven kívüli idegen nyelvből államilag elismert,

középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés portugál nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A portugál szakiránytól eltérő korábbi romanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a romanisztika alapképzési szak portugál szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

56. PSZICHOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles pszichológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Psychologist
választható specializációk: kognitív pszichológia, munka- és szervezetpszichológia, klinikai és egészségpszichológia, tanácsadás- és iskolapszichológia, fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia, interperszonális és interkulturális pszichológia, társadalom- és szervezetpszichológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan pszichológus szakemberek képzése, akik a pszichológia tudományterületein megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak a pszichológia több ágában. Ismerik a pszichológus szakma módszereit és eszközeit, és képesek ezeket az egyének, csoportok vagy szervezetek megismerése és fejlesztése érdekében használni. Megfelelő végzettséggel rendelkeznek ahhoz, hogy a pszichológia különböző területein külön jogszabályban meghatározott további speciális szakképesítést szerezzenek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A kognitív pszichológia specializáción a pszichológus
***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

A kognitív pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan, a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazni, és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a kognitív pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a kognitív pszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a kognitív pszichológiai irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.2. A munka- és szervezetpszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetpszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

A munka- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a munka- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a munka- és szervezetpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési,

fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a munka- és szervezetpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.3. A klinikai és egészségpszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

A klinikai és egészségpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten ismeri.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a klinikai és egészségpszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a klinikai és egészségpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a klinikai és egészségpszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a klinikai és egészségpszichológiai irányultságnak megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.4. A tanácsadás- és iskolapszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

A tanácsadás- és iskolapszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a tanácsadás és iskolapszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.
Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.5. A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
Részletes ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően
(akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Képes pszichológusi tevékenység gyakorlására - megfelelő szupervízió mellett - olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.6. Az interperszonális és interkulturális pszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

Az interperszonális és interkulturális pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellet képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol az interperszonális és interkulturális pszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.7. A társadalom- és szervezetpszichológia területén a pszichológus

***a)* tudása**

Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.

Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia és társtudományok szakirodalmában.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.

Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.

Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

A társadalom- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.

Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

***b)* képességei**

Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.

Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.

Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.

Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.

Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.

Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a társadalom- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

Képes a társadalom- és szervezetpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a társadalom- és szervezetpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.

Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.

Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

***c)* attitűdje**

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.

Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.

Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

A pszichológusképzést meghatározó szakterületek 28-32 kredit:

kognitív pszichológia, evolúciós pszichológia, fejlődéslélektan, személyiség-lélektan, szociálpszichológia

további meghatározó ismeretkörök (a pályaszocializáció, pszichológus etika, módszertani készségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés).

9.1.2. A specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A specializációk differenciált szakmai ismeretek a pszichológia különböző területein. Szakterületei: társtudományi alapozás, mesterkurzusok, szakmai gyakorlati tevékenység, vezetett kutatómunka), amelynek kreditértéke 68-72 kredit.

Választható specializációk:

a) kognitív pszichológia:

[Kognitív rendszerek (észlelés, emlékezet, nyelv, gondolkodás, tudat, magasabb rendű kognitív folyamatok), magatartásszabályozás, viselkedésvezérlés, neuropszichológia, pszicholingvisztika. Kognitív rendszerek fejlődése. Evolúciós és biológiai pszichológia. Alkalmazott fejlődéslélektan, szocializáció és mentalizáció, kognitív idegtudomány, neurogenetika és viselkedésgenetika, fejlődés- és neuropszichiátria.

Módszer-specifikus gyakorlatok fejlődés- és evolúciós pszichológiából, fejlődéskutatás, kognitív fejlődés zavarai.];

b) munka- és szervezetpszichológia:

[A munkapszichológia területei és elméletei (pszichológiai alkalmasság és kiválasztás, munkahelyi képesség- és készségfejlesztés, ergonómia, munkahelytervezés, munkahelyi szocializáció, munkahelyi egészségfejlesztés, munkapszichológiai kutatások módszertana, közlekedéspszichológia). A szervezetpszichológia elmélete (humán erőforrás gazdálkodás, szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés, vezetéspszichológia, szervezeti igazságosság, szervezetpszichológiai kutatások módszertana, reklámpszichológia).

Társtudományi alapozás (közgazdaságtan, munkajog, szociológia, közvélemény kutatás), szakmai, gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül (munkapszichológiai gyakorlat; szervezetpszichológiai gyakorlat).];

c) klinikai és egészségpszichológia:

[A klinikai pszichológia és a tanácsadás alapjai. Pszichopatológia és klinikai pszichodiagnosztika. Életkorhoz kötődő pszichopatológia és pszichodiagnosztika. Pszichoterápiás elméletek és intervenciós módszertan. Az egészségpszichológia alapkérdései és társadalmi kontextusa. Klinikai egészségpszichológia, egészségpszichofiziológia és pszichoneuroimmunológia. Egészségmagatartás, egészségfejlesztés és egészségkommunikáció, stressz és megküzdés.

Társtudományi alapozás (az egészség-pszichofiziológiai anatómiai és élettani alapjai, idegrendszer anatómiája, élettana és működési zavarai, neuropszichológia, pszichofarmakológiai és addiktológia alapismeretek, pszichiátria). Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül a klinikai és az egészségpszichológia területén, klinikai esetprezentációk, klinikai diagnosztika, komplex esetelemzések, egészségpszichológiai edukációs programok. Vezetett kutatás a klinikai- és egészségpszichológia területén.];

d) tanácsadás- és iskolapszichológia:

[A tanácsadás elméleti irányzatai, életvezetési tanácsadás, krízis elméletek. Diagnosztikai módszerek az egyéni tanácsadásban. Pálya- és munkatanácsadás elmélete. Diagnosztikai módszerek a pálya- és munkatanácsadásban. Az iskolapszichológia elméleti irányzatai, feladatai, munkamódszerei. Preventív iskolai programok, az oktató - nevelő intézmények szervezeti sajátosságai. Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiában. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: iskolai konzultáció, életvezetési és pályatanácsadás, pályaszocializáció és jövőképtervezés, tanácsadás a felsőoktatásban, fejlődés- és kognitív pszichodiagnosztika, családi tanácsadás.

Vezetett kutatómunka, nevelés- és oktatáspszichológiai vizsgálatok, tanulás tanítása, személyiségfejlesztő csoportmunka az iskolában, az iskola szervezetpszichológiai vizsgálata, empirikus munka a tanácsadás területén.];

e) fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia:

[Érzelmi, kognitív, motoros és szociális fejlődést bemutató, a fejlődési modellekkel megismertető kurzusok. A fejlődés lehetséges modelljei, a megismerés és a megértés folyamata. A pszichopatológia alapjai: általános pszichopatológia, fejlődési pszichopatológia, trauma és emlékezet, elaborációs mechanizmusok gyerekeknél (rajz, mese, játék). A kognitív fejlődés zavarai, evolúciós és neuropszichológiai összefüggések. Klinikai gyerekpszichológiai speciális kurzusok: addiktológia, narratív technikák a személyiség vizsgálatában, trauma és emlékezet.

Társtudományi alapozás: evolúciós szemlélet a pszichológiában, fejlődéstani kognitív idegtudomány. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: kutatómunka, diagnosztikai eljárások (gyermek-pszichodiagnosztika, projektív technikák, diagnosztikai gyakorlatok, fejlődéspszichológiai empirikus kutatások).];

f) interperszonális és interkulturális pszichológia:

[A személyközi kapcsolatok elméleti modelljei. Interperszonális krízisek, csoportdinamika. Kulturális különbségek, a kisebbségek pszichológiája. Csoport- és családterápiás elméletek és módszerek, kommunikáció, konfliktuskezelés. Az intézmények világa, konfliktus és döntéshelyzetek. Fejezetek az interperszonális pszichológiához kapcsolódó területekből: társadalmi konfliktusok, kultúra és identitás, kultúra és tömegkommunikáció, közvélemény kutatás, reklámpszichológia, környezetpszichológia. Vallásos jelenségek, a valláspszichológia története, vallás- és családpszichológia.

Társtudományi alapozás. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: módszer-specifikus gyakorlatok az egészségügy területén, családközpontú terápiás megközelítések, az alapellátásban felmerülő problémák kezelésének technikái, pszichológiai tesztek fejlesztésének módszertana. Módszerspecifikus gyakorlatok tanácsadó cégeknél, kommunikációs tréning];

g) társadalom- és szervezetpszichológia:

[A szociálpszichológia elméleti modelljei, csoportdinamika, csoportközi viszonyok, csoportközi kommunikáció, szociális reprezentáció, narratív pszichológia. Az identitás személyes és társas aspektusai, a kisebbségek pszichológiája. Történeti és politikai pszichológia, társadalmi és kulturális kérdések pszichológiai megközelítése. Szervezetelméleti modellek, szervezeti diagnosztika és szervezetfejlesztés, alkalmasság vizsgálat és kiválasztás. Pszichoanalitikus szociálpszichológia. Művészetpszichológia, a művészetek társas aspektusai.

Társtudományi alapok: gazdasági, antropológiai, nyelvészeti, kommunikációs, történelmi és művészeti ismeretek. Szakmai gyakorlati tevékenységek terepen és intézményen belül, vállalati környezet, médiaelemzés, tréningek. Vezetett kutatómunka, a közgondolkodás reprezentációi, társadalmi kommunikáció, szervezet- és döntéskutatás, kulturális összehasonlító vizsgálatok.]

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből - melyek közül egyik az angol - államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzőhelyen vagy külső intézményben, megfelelő tudományos fokozattal, illetve gyakorlati szakképesítéssel rendelkező pszichológus irányításával végzett gyakorlat. A terepgyakorlat formájában végzett szakmai gyakorlat és kutatómunka legalább 120 óra és kreditértéke minimum 10 kredit, melyet a képzés tanterve határoz meg.

57. RÉGÉSZET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: régészet (Archaeology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles régész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Archaeologist

speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyházrégészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a régészet alapképzési szak; a történelem alapképzési szak régészet szakiránya; történelem szak, régészeti specializációja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 7 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a régészet általános ismeretanyagából és a választott szakágak, illetve azok segédtudományainak területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a régész

mesterség gyakorlására. A forrásfeltárás és -értelmezés régészeti módszereinek ismeretében legalább két korszak, illetve szakterület problémáival tisztában vannak. A végzettek alkalmasak régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és feldolgozására, valamint ilyen jellegű múzeumi gyűjtemények kezelésére. A régészeti emlékanyag mellett ismerik a kulturális örökség más területeit is, és felkészültek arra, hogy ezen örökséggel kapcsolatos alapfeladatokat ellássanak minden olyan intézményben, amelynek feladata a kulturális örökség feltárása, védelme, feldolgozása és bemutatása. Emellett rendelkeznek olyan ismeretekkel, amelyek a közgyűjtemények régész-muzeológus munkakörének betöltéséhez szükségesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A régész

***a)* tudása**

Átfogó ismeretekkel rendelkezik legalább két régészeti korszakról, vagy szakterületről.

Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Jó ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Tisztában van az új megközelítésekkel és az azokkal kapcsolatos tudományos vitákkal.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterületének hagyományos és elektronikus forrásairól, publikációiról, adatbázisairól és bibliográfiáiról.

Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ér el.

Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a régészeti felderítés, ásatás és feldolgozás hagyományos és újabb módszertanáról.

Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik múzeumi és a tágabb örökségvédelmi munkáról.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Képes a kor követelményeinek megfelelő tudományos színvonalon önállóan vezetni régészeti felderítést és ásatást.

Képes önállóan, vagy egy kutatócsoport tagjaként a felderített, vagy feltárt régészeti jelenség és leletanyag tudományos feldolgozására.

Képes múzeumi gyűjtemények kezelésére, gyűjteményezésre, leltározásra, feldolgozásra, adatbázisok készítésére.

Képes a magyar és idegen nyelvű szakirodalom folyamatos követésére.

Képes a saját terep- és múzeumi munkából, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk birtokában új tudományos eredmények elérésére.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.

Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek és folyamatok elemzésére, az egymással kapcsolatban álló, és egymásra épülő közösségek és társadalmak megformálódásának és működésének kritikai értelmezésére.

Önállóan és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának megfelelő interdiszciplináris módszereket, képes együttműködni természettudósokkal, illetve ilyen specialistaként képes módszereit a régészet igényeinek és kérdésfeltevéseinek megfelelően alakítani.

Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás múltbeli előzményeit és a múltképek jelenben gyökerező konstrukcióit.

Képes magyar és legalább egy idegen nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti, magas szinten való bemutatására.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a régészeti szakma iránt.

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása, és a következő korok számára való átadása iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti, kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai és szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

régészeti muzeológia, örökségvédelem, múzeumi munka gyakorlati ismeretei 5-15 kredit;

régészetelméleti és módszertani ismeretek, egyéb speciális ismeretek 5-15 kredit;

specializációs modul, legalább két régészeti szakterület követelményeinek teljesítésével 50-70 kredit.

9.1.2. Speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyházrégészet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

Legalább kétszer két hét ásatási (feltárási és egyéb tereptani) és egy hónap múzeumi gyakorlat.

58. ROMÁN NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: román nyelv, irodalom és kultúra (Romanian Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő

megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles román nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Romanian Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romanisztika alapképzési szak román szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja a román nyelv és kultúra tudományának átfogó ismeretével rendelkező, a szakmán keresztül megnyilvánuló gyakorlati követelmények teljesítésére képes, a román nyelvben és kultúrában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése. Ismerik Románia kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegenforgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén hangsúlyozásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A román nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
***a)* tudása**
A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő a románnyelv-tudása, és készen áll írásban és szóban történő magas szintű használatára.
Rendszerezett, elmélyült tudással bír a román nyelv, irodalom és kultúra egészéről.
Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában van a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazásában, továbbá a román nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információk beszerzésében és a kutatási módszerek alkalmazásában.
Tisztában van a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatával, mely képessé teszi az irodalomtudományban és a nyelvtudományban az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritikai attitűd kialakítására, és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
***b)* képességei**
Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas

szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a román nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes román nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony kommunikációra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönség számára különböző nézőpontok szerinti, magas szinten történő bemutatására.

Saját tevékenységét képes kritikusan értékelni.

***c)* attitűdje**

A román nyelv és kultúra iránti magas fokú motiváció és elkötelezettség jellemzi, a fenti nyelvek és kultúrák használatának és átadásának fontosságát illető minőségtudatos és sikerorientált.

Felismeri és kreatívan kezeli a román nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat.

Munkája során együttműködő, kezdeményező és személyes felelősséget vállal.

Döntést hoz összetett, előre kiszámíthatatlan helyzetekben.

Törekszik szakmai ismereteinek bővítésére.

Munkája során céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (nyelvtudomány, irodalomtudomány és művelődéstörténet aktuális kutatási irányzatai és eredményei, a tudományszakok közötti kapcsolatok, interferencia és interdiszciplináris megközelítés) 6-20 kredit;

a román nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei, nyelvfejlesztés 20-31 kredit:

[(nyelvtudományi megközelítésmódok, diszciplínák és az adott nyelv rendszerszemléletű szerkezete, irodalomtudományi irányok, iskolák, az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei, irodalomtörténet, az adott kultúra egyes szinkrón és diakrón szemlélettel

tárgyalt területei, nyelv, kultúra, irodalom kölcsönhatásai;

nyelvészeti (morfoszintaxis, lexikográfia, és nyelvtörténeti) ismeretek, irodalmi ismeretek (a román líra és epikai műfajok, míg a művelődéstörténeti szakmaterület a román kultúrtörténet ismerete);

nyelvfejlesztés, szakfordítási képességek kialakítása].

differenciált szakmai ismeretek 30-50 kredit

a filológiai diszciplína (nyelv- és irodalomtudomány, művelődéstörténet, a szak- és műfordítás alapjai) elméleti és gyakorlati vetületei, valamint a tudományos kutatás területei és módszerei (szakmaterületek: magyar-román irodalmi és művelődéstörténeti kapcsolatok a reformációtól napjainkig, mű- és szakfordítás, textológia,)

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek;

választható speciális programjai (a képző intézmény által felkínált keretekben, a szakhoz kötődő területeken további ismeretek nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei) legfeljebb 20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a románon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés román nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele román nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A román szakirányától eltérő korábbi romanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges román nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből.

59. ROMOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: romológia (Roma Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles romológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Romologist
választható specializációk: beás nyelv és kultúra, romani nyelv és kultúra, cigány nemzetiségi népismeret

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romológia alapképzési szak
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan okleveles romológus (beás nyelv és kultúra vagy romani nyelv és kultúra vagy cigány kisebbségi népismeret szakirány) szakemberek képzése, akik ismerik a cigány/roma nép kultúráját (beleértve a nyelvet), történetét Magyarországon és Európa többi országában, szokásait, hagyományait, jogi és szociális helyzetét. A végzettek felkészülnek arra, hogy különböző jellegű - néprajzi, antropológiai, nyelvészeti, szociológiai - kutatásokban szervezőként és segítőként közreműködjenek, majd önállóan is

végezzenek, illetve vezessenek kutatásokat. Megszerzett ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A romológus

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a romani vagy beás nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Részleteiben átlátja a romológia diszciplínaelméleti és gyakorlati problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

Érti és átlátja a romológia nyelvészeti, történeti, szociológiai, néprajzi megközelítésmódjait, e diszciplínák értelmezésének változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a romológia nyelvészetre, történelemre, szociológiára, néprajzi tudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.

Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

Választott szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a romológia nyelvészeti, történeti, szociológiai, néprajzi mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

***b)* képességei**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes a romológia területein, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a különböző romológiai témában a kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális történeti, szociológiai, néprajzi jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Alkalmas különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a romológia témaköreivel összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes a témáról az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

***c)* attitűdje**

Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőségtudattal rendelkezik a romológia különböző területeit illetően.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.

Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.2. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges ismeretkörök, történeti, néprajzi és kulturális antropológiai, szociológiai, nyelvészeti és irodalmi alapozás 8-12 kredit:

- a szakhoz kötődő területek történeti, kulturális antropológiai, néprajzi, irodalmi, képzőművészeti, média vagy más speciális kérdéskörei (a romológia fogalma, irányzatai, módszerei, intézményrendszere; a történettudomány, a néprajz, az irodalomtudomány, a szociológia főbb irányzatai a romák és a beások vonatkozásában; a kultúratudomány fogalma, szemléletének változásai a roma és a beás kultúra megítélésében; nyelv és kultúra, interkulturális csere);
- történeti alapozás: a történettudomány szemlélete, módszerei a cigányság vonatkozásában, a naiv tudomány és a rendszerezett tudomány álláspontjai az eredet és a vándorlás kérdéseiben, a cigányság csoportjainak kirajzása, európai és magyarországi története napjainkig;
- néprajzi és a kulturális antropológiai alapozás: európai és magyarországi tudományos paradigmák, szemlélet és módszertan a cigányság vonatkozásában, a roma és beás diaszpóra sajátos helyzete a mai Európában a népi hagyományőrzés terén;
- szociológiai alapozás: a roma és beás cigány csoport helyzete Magyarországon és Európában, szociológiai paraméterek, a demográfiai, migrációs, iskolázottsági, foglalkoztatottsági mutatók; a cigányság a magyar és az európai fejlesztési programokban;
- nyelvészeti és irodalmi alapozás: nyelvészeti paradigmák, a magyarországi cigány nyelvek (romani és beás) helyzete a nyelvhasználatban és a nyelvészeti kutatásban; a diaszpóra más nyelvi változatai;
- irodalmi-művészettörténeti alapozás: az irodalomtudomány, irodalomelmélet és a leginkább a huszadik századi kritikai iskolák alapján a roma/cigány irodalom és képzőművészet fogalomköre, alapvető teoretikus és kánonalakító kérdései;
- kutatásmódszertan.]

romológiai szakmai ismeretek: 55-60 kredit a diplomamunka készítésével együtt:

- a roma és beás művelődéstörténeti folyamatok [európai viszonylatban, a roma és a beás kultúra és művelődés interkulturális bemutatása; a kulturális örökség áthagyományozódása és fejlődése, regionális (közép-európai) és multikulturális jelenségek; romológiai és Európa-tanulmányok; univerzális és regionális jelenségek az európai művelődéstörténetben és politikában];
- a roma és a beás művelődés és kulturális örökség [(romani és beás nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (európai roma, cigány népcsoportok összehasonlító néprajza, lingvisztika, nyelvi-etnikai kapcsolatok, nyelvpolitika, nemzetiségi nyelvhasználat); magyarországi és európai közgyűjtemények, magyarországi romák képe külföldön, a romák más nemzetek szemében];
- roma és beás nemzetiségi népismeret (sajátosságai a lakóhely viszonylatában; az egyes roma és beás csoportok komplex kulturális megközelítésű vizsgálata, az Európai Unió és az Európa Parlament nemzetiségpolitikájának alapjai, indokai és megjelenési formái, különös tekintettel a roma, cigány csoportokra; a nyilatkozatok, karták tartalma, relevanciája a magyarországi romákra és beásokra, a

társadalom multietnikus dimenziójának jelentése, a multikulturalizmus és interkulturalizmus fogalmi terjedelmének, változatainak megismerése, a multikulturalizmussal, illetve interkulturalizmussal összefüggő tudományos diskurzusok, ezek összefüggése a magyarországi roma, cigány közösségekkel);

választható szakspecifikus ismeretek (közép-európai nyelvi, etnikai önazonosságok;

történelemértelmezések, vallások és egyházak, a roma és a beás kultúra külföldi kapcsolatai; roma és a beás irodalom, kultúra; fordítás, műfordítás, kulturális transzfer; a roma és a beás nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban; kulturális reprezentáció, a roma kulturális diplomácia „intézményi" hálózata; a médiumok szerepe az interkulturális kommunikációban; az indiai néprokonsági eszme, a közép-európai rendszerváltás politikai, társadalmi, gazdasági folyamatai a roma/cigány népességet érintve);

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya: A választható specializációk kreditértéke további 50-54 kredit:

a) beás nyelv és kultúra specializáció:

a beás művelődés és kulturális örökség; beás nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); közép-európai kulturális kapcsolatok (az Európában élő beás közösségek összehasonlító néprajza, nyelvi, etnikai önazonosság Európában); beás közgyűjtemények;

nyelvészeti és irodalomtudományi kutatásmódszertan, tudománytörténet; a beás nyelv morfológiája; kommunikáció és retorika; szövegtan és stilisztika; kulturális nyelvészet; nyelvi tervezés, nyelvpolitika; nyelv, média, informatika; íráskultúra; történeti dialektológia és szociolingvisztika; történeti névtan; kontrasztív nyelvészet; a beás nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban;

a beás irodalom és kultúra; az irodalom- és kultúraközvetítés rendszerei, a beás műfordítás elmélete;

a roma és beás nemzetiségi népismeret (a hazai roma/cigány közösségek története, kultúrája, érdekartikulációja, szociális helyzete, a kutatás és a fejlesztés lehetőségei, beás kontextusban a társadalomtörténet; művelődés- és mentalitástörténet; politikai eszmék története; történelemértelmezések, történeti helyzetmagyarázatok Európában; a közép-európai rendszerváltás politikai, társadalmi, gazdasági folyamatai);

b) romani nyelv és kultúra specializáció:

a roma művelődés és kulturális örökség; romani nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); közép-európai kulturális kapcsolatok (az Európában élő roma, szinto, manush, kalo közösségek összehasonlító néprajza, nyelvi, etnikai önazonosság Európában); roma közgyűjtemények;

nyelvészet és irodalomtudományi kutatásmódszertan, tudománytörténet; a romani nyelv morfológiája; kommunikáció és retorika; szövegtan és stilisztika; kulturális nyelvészet; nyelvi tervezés, nyelvpolitika; nyelv, média, informatika; íráskultúra; történeti dialektológia és szociolingvisztika; történeti névtan; kontrasztív nyelvészet; a romani nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban;

roma irodalom és kultúra; az irodalom- és kultúraközvetítés rendszerei, romani műfordítás elmélete;

roma és beás nemzetiségi népismeret (a hazai roma, cigány közösségek története, kultúrája, érdekartikulációja, szociális helyzete, a kutatás és a fejlesztés lehetőségei, beás kontextusban a társadalomtörténet; művelődés- és mentalitástörténet; politikai eszmék története; történelemértelmezések, történeti helyzetmagyarázatok Európában; a közép-európai rendszerváltás politikai, társadalmi, gazdasági folyamatai);

c) cigány nemzetiségi népismeret specializáció:

az európai és hazai nemzeti és etnikai nemzetiségekkel kapcsolatos ismeretek, a hazai cigányság története, kultúrája, érdekartikulációja, szociális helyzete, a kutatás és a fejlesztés lehetőségei,

a cigány nemzetiségi népismeret legfontosabb területei, a roma és a beás nemzetiségi népismeret tananyag korpusza, a roma és a beás nemzetiségi népismeret tankönyvei és tanítási, tanulási segédanyagai, tanítás-tanulási modelljei, a roma és a beás nemzetiségi népismeret törvényi környezete és szabályozása, a cigány nemzetiségi népismeret teoretikus háttere, kritikai olvasata, lehetséges narratívái;

felsőfokú nyelvvizsga szintű nyelvi ismeretek a választott cigány nyelvből.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a beáson, romanin kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja a választás szerinti romani vagy beás nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való belépés feltétele beás vagy romani nyelvből tett államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a romológia alapképzési szak nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

60. RUSZISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ruszisztika (Russian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles ruszisztika szakos bölcsész szakember;
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Russian Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak orosz szakiránya, továbbá a történelem, a politológia, a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a természettudomány, a jogi, az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai, valamint a gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakja.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik Oroszország múltját és jelenét, az ország geopolitikai helyzetét és az Európai Unióhoz fűződő viszonyát, az orosz történelem és kultúrtörténet tanulmányozásának és kutatásának elveit és módszereit. Képesek eligazodni Oroszország és Európa történelmileg determinált viszonyrendszerében, az orosz fejlődési sajátosságokban és a mai orosz valóságban, megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak a

változó társadalmi igények és feltételek, külpolitikai és külgazdasági viszonyok között orosz ügyek kezelésére, kapcsolatok fejlesztésére, az Európai Unió (és benne Magyarország) és Oroszország közötti közvetítésre társadalmi, államigazgatási, kulturális, tudományos, gazdasági téren. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az okleveles ruszisztika szakos bölcsész szakember

***a)* tudása**

Ismeri az orosz és szovjet történelem legfontosabb fogalmait, az orosz civilizáció sajátosságait.

Ismeri az orosz és szovjet történelem nagy korszakait, legfontosabb eseményeit.

Ismeri az orosz és szovjet történelem legfontosabb fejlődési törvényszerűségeit, kiemelkedő személyiségeit, értékrendjét.

Ismeri az orosz és szovjet kultúra nagy korszakait és sajátosságait.

Ismeri az orosz mentalitás történelmileg kialakult jellegzetességeit, sajátosságait.

Ismeri a mai orosz valóság legfőbb színtereit, a politikát, a gazdaságot, a társadalmat, a kultúrát és a mentalitást.

Ismeri Oroszország és Európa kapcsolatát a múltban és jelenben.

***b)* képességei**

Képes eligazodni az orosz és szovjet történelem bármely problémájában.

Képes kutatni az orosz és szovjet történelem bármely problémáját.

Képes eligazodni és eligazítani a mai orosz valóságban.

Képes a mai orosz valóság elemzésére a társadalom, a politika, a kultúra, a média, a gazdaság és a mentalitás tekintetében.

Képes Oroszország és az Európai Unió kapcsolatainak kutatására és fejlesztésére.

Képes az írott és elektronikus sajtóval való együttműködésre.

***c)* attitűdje**

Önálló, invenciózus, történelmi trendekben gondolkodik.

Kommunikáció és kapcsolatteremtés során empatikus.

Elméleti munkáját igényesség és praktikus látásmód jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Történettudomány, kultúratudomány, civilizációs ismeretek, politológia, hagyományos műveltségi területek Oroszországra vonatkoztatva:

bevezetés az orosz történelem és kultúra, az orosz sajátosságok tanulmányozásába 18-22 kredit;

az orosz történelem, kultúratörténet szakmai ismeretei (a diploma munka készítésével együtt) 68-72 kredit:

(Az eurázsiai történelmi tér; a pravoszlávia; az orosz kultúra nagy korszakai; az orosz államszocializmus és az állam által irányított újkapitalizmus jellemzői, az orosz rendszerváltás; az orosz gazdaság múltja és jelene; a mai orosz társadalom, kultúra és politika, Oroszország és Európa-paradigma. Az orosz-szovjet történelmi fejlődés legfőbb sajátosságainak vizsgálata, az orosz civilizáció alapját képező ortodoxia bemutatása és kulturális kontextusba helyezése, a determináns történelmi tér bemutatása, a kontinuitás és diszkontinuitás elemzése az orosz és szovjet periódus, valamint a rendszerváltás között, az orosz gazdaság múltjának és jelenének, lehetőségeinek bemutatása. A mai orosz társadalom, kultúra és politikai rendszer alakulásának vizsgálata. Oroszország helye Európában.);

a személyes képességeknek és érdeklődésnek megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas szakos specializációk 18-22 kredit:

Főbb témakörök: orosz és szovjet emberek és eszmék, a történelmi gondolkodás és legjelentősebb képviselői, orosz és szovjet művészet, hétköznapok; napjaink orosz nyelve, irodalma; az orosz biztonság-, kül- és energetika politika, magyar-orosz kapcsolatok, a 21. századi orosz média és nyilvánosság, források, levéltárak, múzeumok.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez két államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol vagy német és orosz nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való belépés feltétele legalább olvasási szintű orosznyelv-tudás.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a történelem alapképzési szak vagy a szlavisztikai alapképzési szak orosz szakirányának ismeretköreiből az alábbiak szerint

történelemkutatási alapismeretek 8 kredit,
egyetemes történelem 12 kredit,
gazdaság- és társadalomtörténet 4 kredit,
művelődéstörténet 4 kredit,
orosz irodalomtörténet 10 kredit,
szláv és orosz kultúrtörténet 12 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

61. SINOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Sinológia (Chinese Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles sinológia szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Chinese Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak kínai szakiránya.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a legkülönbözőbb területeken - az üzleti életben, tudományban, államigazgatásban, diplomáciában - kínainyelv-tudásuk és Kínára vonatkozó ismereteik birtokában magas szintű szakmai munka végzésére képesek. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásához.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A sinológia szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri a modern kínai írott és beszélt nyelvet legalább a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 5-s szintjén, illetve a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
A klasszikus kínai írott nyelvet legalább középszinten ismeri.
A sinológia alapvető ágainak, területeinek (történettudomány, irodalomtudomány, nyelvtudomány, vallás- és filozófiatörténet, kultúra- és művészettörténet, filológia) legfontosabb ismereteivel rendelkezik.
A kínai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkkal rendelkezik.
***b)* képességei**
Képes alkalmazni a kínai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.
Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
Képes mind a sinológiában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
Képes kínai nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni.
Képes az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.
Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértésére és

megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére, eredeti ötletek felvetésére.

***d)* attitűdje**

A sinológia területének elmélyült tanulmányozása során kialakított kritikai attitűddel rendelkezik, melyet más területeken is alkalmaz.

Együttműködő a kínai, illetve általában más kultúrák képviselőivel.

A kínai nyelvvel, történelemmel és kultúrával kapcsolatos problémákat felismeri és kreatívan kezeli.

A kínai történelem és kultúra tanulmányozása során szerzett ismereteket és megismert értékeket a szakmai élet egyéb területein is tudja használni.

Az elsajátított történeti és kulturális ismeretek alapján érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Az itt elsajátított ismeretek nyomán igénye van egyéb Európán kívüli és európai kultúrák megismerésére.

Motivált, elkötelezett és minőségtudattal rendelkezik a kínai nyelvet és kultúrát, illetve általában a saját kultúrától különböző kultúrákat illetően, az ezekről való felelős gondolkodás és megnyilatkozás készségeit elsajátította.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Magas szakmai színvonalú feladatokat is önállóan tervez és hajt végre.

Igénye van saját tudásának magasabb szintre történő emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

nyelvi ismeretek (klasszikus kínai nyelv, modern kínai nyelv, modern kínai szakszövegolvasás, japán nyelv) 48-56 kredit

történeti, nyelvészeti és kultúrtörténeti ismeretek (kínai történelem, kínai nyelvészet és nyelvtudomány, filológiai ismeretek, kínai filozófia- és vallástörténet, kínai irodalom- és művészettörténet) 20-28 kredit

választható szakos specializációk a nyelvtudomány, a történettudomány, az irodalom- és művészettörténet köréből 12-18 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe történő belépés feltétele a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 4-es szintű ismerete, illetve államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél kínai nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A kínai szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák kínai szakiránya történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

62. SKANDINAVISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: skandinavisztika (Scandinavian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles skandinavisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Scandinavian Languages and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak skandinavisztika szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a skandináv országok irodalmáról, kultúrájáról, nyelveiről és társadalmáról átfogó ismeretekkel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában alkalmasak a kulturális élet számos területén és a közigazgatásban nyelvi és kulturális közvetítői feladatok ellátására. Képesek megszerzett ismereteik továbbfejlesztésére és magas szintű gyakorlati alkalmazására. Képesek megfelelni az Európai Unió intézményeiben támasztott követelményeknek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A skandinavisztika szakos bölcsész
***a)* tudása**
Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a dán, a norvég vagy a svéd nyelvet.
Részleteiben átlátja a dán, norvég vagy svéd nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Érti és átlátja a dán, norvég vagy svéd nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a dán, norvég vagy svéd nyelvészetre, a dán, norvég vagy svéd irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
Alaposan és átfogóan ismeri szakterülete jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
Választott szakterülete (dán, norvég vagy svéd nyelvészet, dán, norvég vagy svéd nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Ismeri a dán, norvég vagy svéd nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és

magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

***b)* képességei**

Képes a dán, norvég, svéd nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes szakmai és szépirodalmi szövegek magas szintű fordítására, tolmácsolására, dán, norvég vagy svéd nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékony kommunikációra, továbbá információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint történő magas szintű bemutatására.

Képes önálló kutatómunkára.

Képes a dán, norvég, svéd és a magyar kultúra közti nyelvi közvetítésre a kulturális, gazdasági, politikai élet különböző területein.

Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.

Képes kritikai vélemény megfogalmazására, alternatív megoldások felvetésére, saját tudásuk fejlesztésére.

Képes szakterülete belső törvényszerűségeinek megértésére, elmélyítésére és kritikai gondolkodásmódra.

***c)* attitűdje**

A dán, norvég, svéd nyelv és kultúra iránti magas fokon motivált és elkötelezett.

Minőségtudat és kritikai látásmód jellemzi.

A magyar és európai értékek, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságának tudatos és kritikus képviselője.

Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

Elmélyült kommunikációra, önálló vélemény kialakítására, együttműködésre törekszik.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására igyekszik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Olyan koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

A skandinavisztikai mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében is alkalmazza.

Hatékonyan együttműködik a skandinavisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.

Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a skandinavisztika területén dolgoznak, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (az adott nyelvhez kapcsolódóan nyelvtudományi, irodalomtudományi, valamint a kultúra- és médiatudományi kutatási irányzatok és eredmények, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) 8-12 kredit;

a skandinavisztika szak specifikus ismeretei (nyelvtudományi, irodalomtudományi, valamint kultúra- és médiatudományi ismeretek; nyelvtudományi megközelítésmódok; az adott (a dán, norvég és svéd) nyelv rendszerszemléletű szerkezete; irodalomtudományi irányzatok és iskolák; az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei; irodalomtörténeti ismeretek; a dán, norvég és svéd kultúra egyes, szinkrón és diakrón szemlélettel tárgyalt területei; a nyelv, a kultúra, az irodalom kölcsönhatása) 28-32 kredit;

a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 45-65 kredit, amelyekből

a választható szakos specializációk 35-45 kredit

[dán, norvég vagy svéd kultúra, az adott filológiai diszciplína (nyelv-, irodalom- és kultúratudomány) elméleti és gyakorlati vetületei, a tudományos kutatás területei és módszerei; az adott program keretében választható modulok: irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány, komparatisztika, textológia, fordítástudomány, szakfordítás, gyakorlati kultúratudomány];

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális

kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A mesterképzésbe való belépés feltétele dán, norvég vagy svéd nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A skandinavisztika szakiránytól eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak skandinavisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

63. SPANYOL NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: spanyol nyelv, irodalom és kultúra (Spanish Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Spanish Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a romanisztika alapképzési szak spanyol szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű spanyol nyelv és irodalom szak, spanyol nyelvtanár szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan korszerű és jól hasznosítható, interdiszciplináris jellegű tudással rendelkező

szakemberek képzése, akik a megszerzett nyelvészeti, irodalmi, és kultúrtörténeti ismereteik birtokában a spanyol nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a spanyol nyelvű országok történelmét, társadalmi és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával a diplomácia, a kulturális élet, a nemzetközi kapcsolatokban érdekelt szervek és szervezetek, az idegenforgalom, a média, a sajtó, valamint a közigazgatás számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a spanyol nyelvet, a spanyol nyelv grammatikai rendszerét, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.

Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik az európai és az Európán kívüli spanyol nyelvű irodalmak és kultúrák mélyebb összefüggéseiről és magyarázatához szükséges kutatási módszerekről.

A spanyol nyelvű kultúrák sokszínűsége kapcsán speciális ismeretekkel rendelkezik diszciplínája belső multikulturális jelenségeiről és a hispán világon belüli viszonyrendszerekről.

Ismeri azokat az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.

Alaposan és átfogóan ismeri a spanyol nyelvű irodalmi, filozófiai, politikai, stb. szövegek és kulturális jelenségek (film, média, stb.) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Alaposan ismeri a spanyol nyelv stílusvariánsait, dialektusait és történetét.

Részleteiben átlátja spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.

A spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

A spanyolon kívül legalább még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A spanyol nyelv, irodalom és kultúra területén képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes spanyol nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti, magas szinten való bemutatására.

Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás konstrukcióit.

Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Képes az információkat kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, és új összefüggésekre rámutatni.

Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak, stb.) megfelelő humántudományi módszereket.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is megfogalmazni,

szakmai fórumokon megvédeni.

Képes a megoldandó problémák megértésére és megoldása terén önálló tevékenységre, eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Résztémája összefüggéseit képes önállóan, kritikai szempontok szerint feltárni.

Szakmája művelése során a spanyolon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a spanyol nyelv és kultúra iránt.

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítésére.

Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, kultúratudomány, művelődéstörténet és nyelvi képzés) 6-20 kredit;

a spanyol nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és az irodalmi interpretáció, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;

a szakmai törzsanyag differenciált szakmai ismeretkörei: 50-70 kredit, amelyekből

- a választható speciális programok 40-60 kredit az alábbiak szerint:
  - választható szakos specializációk (spanyol nyelvészet, irodalom, művelődéstörténet, spanyol nyelvű irodalmak és kultúra, szak- és műfordítása alapjai),
  - a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei: 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű

érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés spanyol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele spanyol nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A spanyol szakiránytól eltérő korábbi romanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a romanisztika alapképzési szak spanyol szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

64. SZEMIOTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szemiotika (Semiotics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szemiotika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Semiotician

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudományi képzési terület alapképzési szakjai.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a társadalomtudomány, az informatika, a jogi, a természettudomány és a művészet képzési terület alapképzési szakjai.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az alapvetően bölcsészettudományok területén megszerzett interdiszciplináris ismereteik birtokában alkalmasak elméleti kutatásokra, a kultúra és társadalomtudományok különféle területeihez kapcsolódó, illetve tudományközi szférákban folytatott interdiszciplináris szakértői elemzések végzésére, alkalmazott szemiotikai tevékenységek művelésére, népszerűsítésére és társadalmi kommunikációjára, alkalmazott jelrendszerek értelmezésére, fejlesztésére.

Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A szemiotika szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a jeltudományi fogalmi rendszereket, elméleteket, irányzatokat és módszereket.

Átfogó ismeretei vannak a nemzetközi és magyar szemiotika történetének folyamatáról és egyes szakaszairól.

A szemiotikai tanulmányokba bevont tudományterületekről megbízható ismeretekkel rendelkezik, specifikus ismeretei vannak a jeltudományi szemantika, szintaktika és pragmatika egyes szakterületeiről.

Tisztában van a jelek és jelrendszerek működésének sajátosságaival a hagyományos és modern kultúrákban.

A magyar kulturális szemiotika jelenségeit átfogó kultúraszemiotikai kontextusban tudja értelmezni és kutatni.

A kultúrát a maga szemiotikai rendszerszerűségében szemlélve a kultúraszemiotika ágazatait, a zeneszemiotikát, vizuális szemiotikát, irodalomszemiotikát, film- és színházszemiotikát, etnoszemiotikát azok egymással való összefüggésében tudja kezelni.

A kultúra tanulmányozásába be tudja vonni a kulturális kommunikáció problémáját és a szemiotikai szövegtan elméleti és alkalmazási kérdéseit.

Ismeri az interdiszciplináris gondolkodásra alkalmas elemzési módokat és azok tudományos értékeléseit, valamint a komparatisztikai vizsgálati módszereket.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szemiotika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és friss nemzetközi bibliográfiákról.

Egy szemiotikai résztémában, szakdolgozatának tárgyában elmélyült kutatási tapasztalatok birtokában van.

***b)* képességei**

Képes jeltudományi szempontú empirikus kultúravizsgálatra.

Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes alapos értelmiségi tájékozottság és nagyfokú kreativitás alapján az elméleti ismereteknek az alkalmazás gyakorlati problémáival való összekötésére.

Képes az aktuális kutatások és tudományos munkák kritikai értelmezésére, az egyes tudományterületek és a szemiotika történeti és elméleti kontextusba való helyezésére, szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes szakkutatás végzésére.

Képes interdiszciplináris témaköröket illetően a szemiotika szempontjainak érvényesítésére.

Képes interdiszciplináris alkalmazási körök kimunkálására és teljesítésére, a szemiotika összekapcsolására más bölcsészettudományi diszciplínákkal, szakokkal, kreatívan hozzájárulva a gondolkodás új területeinek megnyitásához különböző interdiszciplináris szemiotikai nézőpontok mentén.

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére.

Képes elméleti és alkalmazott gyakorlati ismereteinek érvelés, bemutatás, elemzés útján történő hatékony közvetítésére a nem szakmabeli közönség számára.

***c)* attitűdje**

A szemiotika mesterképzési szakon végzett szakember a jelelmélet és az interdiszciplináris szak keretében tanulmányozott diszciplínák művelésében magas fokú motivációval és minőségtudattal rendelkezik és tisztában van a rész-tudományterületekhez tartozó ismeretek művelésének és átadásának fontosságával.

A szemiotikával és az érintett interdiszciplináris tudományterületi elemekkel kapcsolatos problémák felismerésére és kreatív kezelésére irányuló képességét képes a gyakorlatba átültetni.

Fokozott együttműködési készséggel tudja gyakorolni hivatását olyan munkakörökben, melyekhez az interdiszciplináris szemiotikai gondolkodás elengedhetetlen az elmélet és a gyakorlat összehangolásához.

Szakmai érdeklődése a szemiotikán belül elkötelezett és folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok, jelenségek megértésére használja fel kreatív elemzésekben.

Lépést tart a nemzetközi tudományos élet jelentős eredményeivel, és alkalmazza az új módszereket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Tisztában van a tudományközi szférákban folytatott interdiszciplináris szakértői elemzéseknek a társadalmi önértékelésben betöltött szerepével.

Autonóm módon elkötelezett alkalmazott jelrendszerek kreatív értelmezésére és fejlesztésére.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányában is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az alapképzésben megszerzett ismeretekre ráépülő szemiotikaelméleti és -történeti, kulturális jeltörténeti bevezető tanulmányok, amelyek képesek általános kultúra- és tudománytörténeti kontextusba helyezni a szemiotikát 8-15 kredit;

szemiotikai szakmai ismeretek (a verbális és vizuális kommunikáció, a szemiotikai szövegtan, a kulturális szemiotika különböző ágazatai, valamint a szemiotikai komparatisztika rész-szakterületei, ideértve a jeltudományi szemantika, a jeltudományi szintaktika, valamint a jeltudományi pragmatika területeit, azok elméleti és gyakorlati vonatkozásaival) 40-75 kredit;

választható speciális kurzusok és programok a kulturális szemiotika elméleti és gyakorlati területeiről, valamint a szemiotikához kapcsolódó társtudományok és az alkalmazott szemiotikai stúdiumok köréből 8-35.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből, vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvéből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az esztétikai, filozófiai, történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi, kulturális és művészeti ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

65. SZERB NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szerb nyelv és irodalom (Serbian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szerb nyelv és irodalom szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Serbian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak szerb szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szerb nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szerb nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szerb nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A szerb nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**

Ismeri a szerb nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Összefüggéseiben is átlátja a szerb nyelv és irodalom elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A szerb nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szerb nyelv regionális változatait, rálátása van a szerb nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szerb nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.

Átfogóan ismeri a szerb nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A szerb nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A szerben kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szerb nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A szerb nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a szerb nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a szerb nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szerb nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a szerben kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szerb, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A szerb nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szerb-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a szerb nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A szerb nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik szerbnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelv ismeretének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szerb irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a szerben kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szerb nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés szerb nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele szerb nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A szerb szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szerb nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

66. SZÍNHÁZTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: színháztudomány (Theatre Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles színháztudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Theatre Studies Expert

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott képzési területek

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a művészet és a művészetközvetítés képzési területek alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a pedagógusképzés, a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok és az informatika képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan színháztudományi szakemberek képezése, akik elméleti és történeti nézőpontból is képesek mind szóban, mind írásban reflektálni a színházi esemény mibenlétére. Részletes ismeretekkel rendelkeznek az európai és a magyar dráma-, illetve színházkultúra történetileg és szociológiailag változó formáiról, kialakulásának folyamatáról. Tisztában vannak a különböző diszciplínák színháztudományi vonatkozásaival, járatosak a színházi üzem és menedzsment kérdéseiben, illetve megfelelő ismeretekkel rendelkeznek színháztörténeti kutatómunka végzéséhez. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A színháztudomány szakos bölcsész tudása

Ismeri a színháztudomány sajátos kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri a színháztudomány terminológiáját, az írott és beszélt szaknyelv sajátosságait magyar nyelven.

Ismeri a színháztudomány tárgyát, célját, módszereit, elméleti előfeltevéseit és történetét.

Ismeri a magyar és az európai színház történetét.

Ismeri a színjátéktípusokat és azok történetét.

Ismeri a dramatikus szöveg és a színházi előadás elemzéséhez szükséges interpretációs stratégiákat.

Ismeri a színháztörténet-írás, a színházi szakírás és a színházi kritika műfajait, gyakorlatát.

Ismeri a szcenográfia és a vizuális kommunikáció elméletét, történetét.

Ismeri a művészet- és a médiatörténet, illetve -elmélet alapvetéseit.

Ismeri a színházi menedzsment, üzem és jog alapjait.

Ismeri a színház(tudomány) és a társművészetek, -tudományok kapcsolatát.

Ismeri a színház és a kultúra, illetve a társadalom kapcsolatának sajátosságait.

***b)* képességei**

Képes a társművészetek, társmédiumok vonatkozásában is a színházi kommunikáció sajátosságainak önálló értelmezésére és kutatására.

Képes a színház történeti és szociokulturális meghatározottságának árnyalt reflexiójára.

Képes a színházi aktivitás művészeti, társadalmi és gazdasági vonatkozásainak komplex feltárására.

Képes szűkebb szakterületét a tudományos életben kommunikálni (konferenciákon való részvétel, publikációs tevékenység szakfolyóiratokban).

Képes ismeretterjesztő és tudományos írásművek létrehozására, a szakterület problémáinak és eredményeinek a szélesebb közönséggel történő megismertetésére.

Képes az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat összehasonlítani és értékelni, a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldásokat kiválasztani.

Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, együttműködésre alapuló, kreatív alkalmazására.

Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.

Képes a színháztudomány legfontosabb kérdései kapcsán integrálni a nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódot, és átlátni az Európán kívüli világgal való kapcsolat jelentőségét is.

***c)* attitűdje**

A szakterület iránt magas fokú érdeklődést és elkötelezettséget tanúsít.

Szakmai és művészi kérdésekben olyan egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

A színháztudomány mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében, önismeretében is alkalmazza.

Törekszik minél szélesebb műveltség megszerzésére, ily módon igényli a folyamatos szakmai továbbképzést.

Kezdeményezéseit a problémaorientáltság, a kreativitás, az intuíció és a módszeresség jellemzi, ami

elmélyült és minőségi, egyéni, illetve team-munka során valósul meg.

Kritikus nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz szakterületén: kutatást, fejlesztést tervez, vezet; a szükséges innovációkhoz tudományos érveket hoz, azokat alátámasztja.

Szakterülete legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári, műveltségi elemeket.

A nyitott kommunikáció és a kritikus gondolkodás jegyében vállalja a mindenkori szabályrendszer betartását és betartatását.

Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

Hitelesen közvetíti a szakterület kialakult, illetve formálódó etikai szabályait és vonatkozó normarendszerét.

A termékeny vitában született és konszenzus eredményét tükröző, szakmai etikai normákat vállalja, továbbadja és alkalmazza szakmai problémák megoldásban, a szakmai együttműködésben és a kommunikációban egyaránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hatékonyan együttműködik a színháztudomány területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.

Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a színháztudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Tevékenyen vesz részt projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban.

A projektmenedzsmenttel összefüggő tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

Könnyedén bekapcsolódik a különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható, általános humán tájékozottságot igénylő munkákba.

Megszerzett ismeretei által jelentős mértékű önállósággal és felelősséggel lát el a színház művészi és üzemszerű működéséhez kapcsolódóan színháztörténészi, színházi kritikusi, művészeti vezetői vagy titkári, közönségszervezői, rendezőasszisztensi, napi- vagy hetilapoknál, folyóiratoknál színházi munkatársi, TV- és rádiószerkesztőségekben színházi munkatársai feladatokat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

kultúratudomány 3-10 kredit;

társművészetek és -tudományok 2-10 kredit;

magyar és európai dráma- és színháztörténet 30-50 kredit;

teatrológia - színházi szakírás és színháztörténet-írás, színház- és drámaelmélet, színjátéktípusok 10-20 kredit;

dráma- és előadáselemzés 10-20 kredit;

színház és vizualitás 2-6 kredit;

színházi menedzsment, üzem és jog 2-4 kredit;

kutatás-módszertani ismeretek 1-4 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik idegen nyelvből alapfokú (B1), szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott szakmai (színházi) gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 10 kredit az irodalomtörténet és -elmélet, művészettörténet és - elmélet, kultúratörténet és -elmélet, kommunikációelmélet és -gyakorlat, látványtervezés, drámatörténet-dramaturgia, színházi nevelés, rendezés, színészmesterség ismeretkörökből.

67. SZLAVISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlavisztika (Slavic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szlavisztika szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slavic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlavisztika művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlavisztika oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlavisztika, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A szlavisztika szakos bölcsész

***a)* tudása**

A hallgató összefüggéseiben is átlátja a szlavisztika elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A szlavisztika vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az

európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a specializációjának megfelelő nyelv regionális változatait, rálátása van a szláv nyelvek fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlavisztika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.

A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismer egy szláv nyelvet.

Átfogóan ismeri a szláv nyelvekre jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A szlavisztika legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A választott specializáció nyelvén kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlavisztika tanulmányokhoz szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A szlavisztikában képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a szlavisztika szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a szlavisztika szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlavisztika problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Hathatós oktatói iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során egy vagy több szláv nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szláv, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A szlavisztika speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza az összes szláv kultúrát, a szláv-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a szlavisztikán belül elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A szlavisztika különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik szlávnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szláv irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelyek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a választott specializáció nyelvén kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele az adott szláv nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A képzés valamely szláv nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele valamely szláv nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szláv nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

68. SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlovák nyelv és irodalom (Slovakian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles szlovák nyelv és irodalom szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slovakian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak szlovák szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlovák nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlovák nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlovák nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A szlovák nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**

Összefüggéseiben is átlátja a szlovák nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

A szlovák nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturálisszövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szlovák nyelv regionális változatait, rálátása van a szlovák nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlovák nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.

Átfogóan ismeri a szlovák nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A szlovák nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

Ismeri a szlovák nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

A szlovákon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlovák nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A szlovák nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a szlovák nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a szlovák nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlovák nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a szlovákon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szlovák, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A szlovák nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szlovák-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a szlovák nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A szlovák nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik szlováknyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szlovák irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a szlovákon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szlovák nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés szlovák nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele szlovák nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A szlovák szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szlovák nyelvi, nyelvészeti,

irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

69. SZLOVÉN NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlovén nyelv és irodalom (Slovenian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szlovén nyelv és irodalom szakos bölcsész;
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slovenian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak szlovén szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlovén nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlovén nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlovén nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A szlovén nyelv és irodalom szakos bölcsész
***a)* tudása**
Összefüggéseiben is átlátja a szlovén nyelv és irodalom elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
A szlovén nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szlovén nyelv regionális változatait, rálátása van a szlovén nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlovén nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.

Ismeri a szlovén nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Átfogóan ismeri a szlovén nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

A szlovén nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

A szlovénen kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlovén nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

A szlovén nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni a szlovén nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes a szlovén nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségei teltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlovén nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során a szlovénon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szlovén, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A szlovén nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szlovén-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése a szlovén nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

A szlovén nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik szlovén nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szlovén irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy - a szlovénon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szlovén nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés szlovén nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele szlovén nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A szlovén szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szlovén nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

70. TÁRSADALMI BEFOGADÁS TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: társadalmi befogadás tanulmányok (Social Integration)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles társadalmi befogadás tanácsadó

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Integration Counsellor

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia, a pedagógia, a gyógypedagógia, a szociológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a társadalomtudomány képzési területről a szociális munka, a szociálpedagógia, a politológia, a nemzetközi tanulmányok, a kommunikáció és médiatudomány, a bölcsészettudomány képzési területről a közösségszervezés, a szabad bölcsészet, a történelem, romológia, a pedagógusképzés képzési területről az óvodapedagógus, a tanító alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik elmélyült kulturális és kultúraközi pszichológia és pedagógia, valamint a kapcsolódó diszciplínák terén szerzett tudásuk, kompetenciájuk és felelősségvállalásuk révén tudatosan kezelik a társadalmakban megjelenő értékek sokféleségét, elősegítve a társadalmi integrációt, a különféle kisebbségi és többségi csoportok együttélését és együttműködését. Képesek az előítéletek társadalmi okainak elemzésére, következményeik tudatosítására és az egyenlő esélyeket biztosító törekvések támogatására a különböző intézményekben, a pedagógia interkulturális és multikulturális aspektusainak ismerete révén egyebek mellett az oktatás világában is. Nyitottak és toleránsak mások véleményének megismerésében, képesek olyan helyzetek teremtésére, amelyek az emberi jogok elfogadását és a kulturális sokféleség pozitív hozamának a társadalmi befogadás érdekében történő kiaknázását segítik, mindeközben a fellépő konfliktusokat eredményesen kezelik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A társadalmi befogadás tanácsadó
***a)* tudása**

Átfogóan ismeri és összefüggéseiben látja a pedagógia, a pszichológia, az antropológia, a szociológia, a jog és a kommunikáció diszciplináknak a szakterületre vonatkozó főbb elméleti megközelítéseit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.

Ismeri és érti a különböző kultúrák értékeinek és nézetrendszereinek fő sajátosságait.

Ismeri a társadalmi befogadás és az akkulturáció elméleti és gyakorlati vonatkozásait.

Ismeri a csoportközi és kultúrközi kapcsolatok sajátosságait és azok alakításának lehetőségeit.

Ismeri a különféle domináns és nem domináns csoportok egymáshoz való viszonyának történeti és kulturális vetületeit.

Ismeri a hazai kisebbségeket, és a rájuk vonatkozó jogi dokumentumokat.

Ismeri a kisebbségi és többségi identitás pszichológiáját.

Ismeri a társadalmi-kulturális érintkezés multikulturális elméleteit, azok kritikáit és a működőképes gyakorlatokat.

Ismeri a nemzetközi migráció fő okait és fontosabb elméleteit.

Ismeri a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és a társadalmi sikeresség összetevőit.

Ismeri a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és az oktatás összefüggéseit.

Ismeri az interkulturális kommunikáció alapvető folyamatait, és ismer olyan módszereket, amelyek elősegítik az interkulturális kompetencia fejlődését.

Ismeri és érti a sztereotípiák, előítéletek működését, és ismer olyan módszereket, amelyek elősegítik az előítéletek csökkentését.

Ismeri és érti mindezeknek az oktatás világában releváns vetületeit.

Ismeri az emberi jogokra vonatkozó alapdokumentumokat és azok történeti és jogi alapjait, az emancipációs és polgári jogok mozgalmak társadalmi hátterét és eredményeit.

Ismeri a tanácsadásnak a szakterületre vonatkozó főbb elméleti és gyakorlati megközelítéseit.

***b)* képességei**

Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

Tevékenységében figyelembe veszi az alapvető emberi jogokat, a különféle kultúrák értékeinek és nézetrendszereinek sajátosságait, és az értékek átalakulásának folyamatát is.

Képes az elsajátított interkulturális szemléletet munkájában körültekintően és toleránsan közvetíteni.

Multikulturális ismereteit képes gyakorlattá formálni, azaz a társadalmi befogadás és a társadalmi integráció előmozdítását szolgáló tevékenységeket, programokat kezdeményezni, ezek megtervezésében és megvalósításában tevőlegesen részt venni.

Képes a csoportközi és a kultúrközi kapcsolatok megértésére és alakítására.

Képes támogatni a pozitív kisebbségi és többségi identitás kialakítását.

Képes a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és a társadalmi befogadás közötti összefüggések differenciált észlelésére, befogadására és kezelésére.

Képes az interkulturális kommunikáció sajátosságainak megértésére, azok gyakorlati alkalmazására, partnerei munkájának eredményes szervezésére, a folyamat közben fellépő konfliktusok hatékony kezelésére.

Képes elősegíteni a kulturális sokféleség pozitívumainak kiaknázását a társadalmi befogadás érdekében.

Reflektál a saját kultúrájának rejtett feltételezéseire, képes azonosítani saját előítéleteit és etnocentrizmusát, és azokhoz kritikusan viszonyul, továbbá ezt az önreflexiót képes másokban is előmozdítani.

Képes elősegíteni olyan munkakörnyezet megteremtését, amelyben a partnerek kölcsönösen figyelembe veszik egymás kulturális hátteréből eredő különböző perspektíváit és szemléletmódját.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.

Rendelkezik a másokkal való hatékony együttműködés képességével.

Rendelkezik a saját személyisége állandó fejlesztésére, valamint a szakmai önképzésre irányuló képességekkel.

Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló döntéshozatal képességeivel.

***c)* attitűdje**

Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértéséhez.

Nyitott mások és más kultúrák, értékvilágok elfogadására.

Tiszteletben tartja az emberi jogokat és az egyenlő emberi méltóságot.

Elismeri a kulturális különbözőség kölcsönös legitimitását, a kulturális identitás jelentőségét minden ember életében, és elfogadja minden ember identitásának összetettségét.

Elfogadja, hogy a társadalmi befogadás és a kultúrák találkozása együtt járhat a társadalmi élet minden területén konfliktusok keletkezésével, amelyek egy plurális társadalomban a társadalmi egyezkedési folyamatok kölcsönösen konstruktív kezelése módjával megoldhatóak.

A kulturális sokféleséget alapvetően egy olyan pozitív lehetőségnek látja, amelynek hozadékai a társadalmi integráció és fejlődés szolgálatába állíthatóak.

Rendelkezik társadalmi érzékenységgel, a globális értékek lokális alkalmazásának képességeivel, és törekszik ezeknek a szempontoknak a figyelembe vételére munkája során.

Emberi kapcsolataiban humánus, etikus és toleráns.

Reális önismerettel, önértékeléssel és önkontrollal rendelkezik a munkavégzés során is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik egyéni és közösségi felelősségvállalással, felelősségtudattal.

Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeivel, magas fokú a teherbíró-képessége.

Tudatosan képviseli a társadalmi befogadás értékeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Pszichológia, pedagógia, ezeken kívül a kapcsolódó diszciplínák: kulturális antropológia, kultúratudomány, kommunikációelmélet, jogtudomány, szociológia:

a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek

(a kultúra fogalma és dimenziói, kisebbségek a társadalomban, a multikulturalizmus és kritikái, az emberi és kisebbségi jogok, többségi és kisebbségi identitás, előítéletek és ideológiák) 18-20 kredit;

a társadalmi befogadás, az interkulturalitás pszichológiai, pedagógiai szakmai ismeretei [globalizáció és migráció; interkulturális kommunikáció és interkulturális kompetencia; társadalomtudományi kutatás; kvantitatív és kvalitatív módszerek; szenzitivitás tréning; interkulturalitás-tréning (választható: interkulturális kompetencia; demokratikus értékek; konfliktusmegoldás; identitás; gender); kutatásmódszertan gyakorlat; idegen nyelvű szakszövegolvasás] 20-25 kredit;

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok

választhatók, amelynek kreditértéke további 45-50 kredit.

A választható speciális program területét tekintve lehet:

kulturális és kulturális összehasonlító pszichológia: társas viselkedés; gyermekfejlődés; gyermeknevelés és szocializáció; nemek közötti kapcsolatok; nemi szerepek; a nemmel kapcsolatos nézetek;

interkulturális és összehasonlító pedagógia: az oktatás globális és lokális, európai és Európán kívüli dimenziói;

kultúrák találkozása és az oktatás;

kisebbségi oktatási modellek a világban és a hazai kisebbségek oktatása; társadalmi csoportok reprezentációja a médiában; interkulturális pszichológia: előítéletek;

sztereotípiák és csoportközi viszonyok elméletei; társadalmi konfliktusok;

interkulturalitás a gyakorlatban: család; iskola; tanácsadás; egészség; szervezet és kultúra; konfliktuskezelés; tárgyalás; béke; fenntartható fejlődés; segélyszervezetek; roma, cigánygyerekek az iskolában;

gondolkodás; tanulás és társas viselkedés: kelet-ázsiai és euro-amerikai minták; iskolai gyakorlat;

terepgyakorlat, szakdolgozatkísérő szeminárium.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a 3. és 4. félév során oktatási, nevelési, kulturális, társadalmi intézményben, szervezetben vagy egyéb szervezeteknek a társadalmi-kulturális sokféleség szempontjából releváns tevékenységeihez kapcsolódva összesen 90 órányi terepen töltött tanévközi gyakorlatot, valamint további 90 órában konzultációkat és egyéni munkát tartalmaz, mindösszesen 6 kredit értékben.

A szakmai gyakorlat két részre oszlik. A 3. félévben, iskolákban, tanodákban, egyéb oktatási intézményekben, általában az oktatás világában, a 4. félévben pedig további területeken működő intézményekben töltik gyakorlati idejüket a hallgatók. A két félév során különböző területeken szereznek szakmai, gyakorlati tapasztalatokat: a közigazgatásban, felsőoktatásban, köznevelésben, nemzetközi és hazai, profitorientált, non-profit és civil szervezetekben, nagyvállalatoknál.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 15 kredit pszichológia, pedagógia, kutatásmódszertan, szociológia, kommunikációelmélet, antropológia, kultúratudomány témakörökből.

71. TIBETOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: tibetológia (Tibetan Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles tibetológia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Tibetan Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak tibeti szakiránya.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető
a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak további szakirányai.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a tibeti kultúrára és nyelvre, valamint tágabb környezetére vonatkozó, filológiai alapokon nyugvó ismereteik birtokában képesek a klasszikus és modern tibeti nyelv, a tibeti műveltség és történelem, a buddhista vallás és filozófia témaköreiben magas színvonalú tudományos tevékenység végzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A tibetológia szakos bölcsész
***a)* tudása**
Ismeri a modern és klasszikus tibeti nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
Érti a tibeti kultúra egyes területeinek tibeti szaknyelvét és terminológiáját.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, különösen a távol-keleti kultúrákról.
Ismeri és érti a multikulturalitás tibeti etnikumot érintő jelenségeit és folyamatait mind az általuk történetileg lakott területeken, mind a világ számos más országában létrejött tibeti közösségek körében.
Alapos ismeretekkel rendelkezik Tibet történelmét, művelődéstörténetét, vallásait, írásbeliségét, művészetét, társadalmi és gazdasági sajátosságait, valamint a tibeti kultúra más területeit illetően.
Ismeri ezek összefüggéseit és fogalomrendszerét.
Részleteiben átlátja a tibetológia elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit, történeti és társadalmi kontextusát.

Rendelkezik az ehhez szükséges ismeretekkel Tibet és tágabb földrajzi, politikai és kulturális környezete történetére, vallás- és művelődéstörténetére, jelenkori viszonyaira vonatkozóan.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a tibetológia és határtudományai kutatási kérdéseit, ismeretszerzési, elemzési, értelmezési és problémamegoldási módszereit, a forrásfeldolgozás filológiai, szövegkritikai eszközeit illetően.

Érti és átlátja a klasszikus és modern tibeti szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusát.

Alaposan ismeri a tibetológiában használatos hagyományos és elektronikus forrásokat, adatbázisokat, katalógusokat, kereső és forrásfeldolgozást segítő programokat.

Átfogóan és alaposan ismeri a Tibet-kutatás jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és népszerűsítő műfajait.

A tibetológia történetét, Kőrösi Csoma Sándor tudományos tevékenységét, a jelenkori tibetológia tudományos kutatási témáit, problémafelvetéseit, eredményeit, szakirodalmát behatóan ismeri.

A tibetológia legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet ismer a nemzetközi tibetológiai kutatások figyelemmel kíséréséhez és műveléséhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Képes a tibeti kultúra különféle területeire vonatkozó eredeti nyelvű források tudományos feldolgozására.

Képes a tibetológia sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére.

A tibetológia egyes részterületein tudományos igényességgel képes a megszerzett információk és az elsajátított módszerek alkalmazására, a kutatási munkafolyamat megtervezésére.

Képes a tibetológiában, különösen saját szakterületén folyó hazai és nemzetközi kutatások és tudományos munka, valamint a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.

Képes felismerni a tibeti kultúrával, történelemmel és életmóddal, a buddhista vallással és filozófiával, illetve a tibeti kultúrkör tágabb környezetének múltjával és jelenkorával kapcsolatos problémákat és új összefüggéseket.

A hazai és nemzetközi tibetológiai tudományos fórumokon képes ismeretei, kutatási eredményei megjelenítésére mind magyar nyelven, mind a tudományág művelésében nemzetközileg elfogadott valamely idegen nyelven szóban és írásban egyaránt.

Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a tibeti kultúrával és a klasszikus és modern tibeti nyelvvel összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

***c)* attitűdje**

A tibeti műveltség és kultúra iránt magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik.

Mind a tibeti kultúra egészét, mind egyes területeit illetően folyamatosan gyarapítja ismereteit, törekszik tudása magasabb szintre emelésére.

Nyitott és fogékony a Tibet-kutatással kapcsolatos új kutatási módszerek, eszközök alkalmazására.

Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik a tibeti kultúrát jellemző belső törvényszerűségek megértésének elmélyítésére.

Mind a Tibet-kutatás tudományos kérdéseihez és eredményeihez, mind saját szakmai tevékenységéhez kritikusan viszonyul.

A tibeti kultúra általa művelt szűkebb területén elért kutatási eredményeit, tudományos módszerekkel, hiteles forrásokra támaszkodva kialakított álláspontját minden fórumon képviseli, megvédi.

Elkötelezett az iránt, hogy a tibeti kultúráról felhalmozott ismereteit, a tibetológiában elért kutatási eredményeit mind a szakmai, mind a szélesebb társadalmi közösség számára hozzáférhetővé tegye.

A tibeti kultúra sajátosságainak, értékeinek kutatását, valamint tudományos eredményeinek átadását illetően minőségtudat és sikerorientáltság jellemzi.

Szemléletének formálásában elfogadja és figyelembe veszi, hogy a különféle kultúrák, köztük a tibeti kultúra sajátosságait történeti és társadalmi körülmények alakítják és határozzák meg.

A tibeti és más távol-keleti kultúrák, tágabb értelemben az európaitól eltérő kultúrák tanulmányozása, a tibeti kultúrán belüli szűkebb szakterületén végzett kutatásai során szakmai tevékenységére jellemző az objektivitás, elfogulatlanság.

Figyel arra, hogy a szakterületével kapcsolatos feladatokat szakmailag magas szinten tervezze meg és hajtsa végre.

Elhivatott olyan munkakör magas színvonalú ellátására, amely értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a tibeti és a vele kapcsolatban álló kultúrákkal összefüggő elmélyült ismereteket igényel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A tibeti kultúra általa művelt témaköreiben önálló tevékenységre képes a tudományos kérdések elemzése, a megoldandó problémák feltárása és megértése, valamint tágabb kontextusba helyezése során.

Önálló tibetológiai kutató tevékenységét szakmai felelősséggel végzi.

Hitelesen közvetíti a tibeti kultúra problémaköreit, sajátosságait, értékeit.

Kutatási területén magas szintű szakmai felelősséggel vesz részt hazai és nemzetközi együttműködésben.

Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg a tibetológiai fórumokon.

A tibetológia kutatási területein végzett tudományos tevékenysége során tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazódottságára.

Tibetológiai kutató munkája során felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Összesen 94 kredit az alábbiak szerint: nyelvtudomány 6-18 kredit;

történettudomány 12-24 kredit;

művelődés- és vallástudomány 20-44 kredit;

módszertani ismeretek 8-12 kredit;

nyelvfejlesztés (általános és szaknyelvi) 20-24 kredit.

A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező modulok választhatók a nyelvtudomány területén (klasszikus és modern tibeti nyelv, nyelvjárások, nyelvtörténet, sino-tibeti nyelvcsalád), a történettudomány területén (Tibet és tágabb környezetének története, tibeti történeti források feldolgozása, elemzése), a művelődés- és vallástudomány területén (a hagyományos tibeti állam, társadalom, gazdaság szerkezete, működése; tibeti írásbeliség és tárgyi kultúra, a tibeti kultúra jelene; Tibet vallásai).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A tibeti szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak tibeti szakirányának nyelvi, nyelvtudományi, irodalomtudományi, történeti, művelődéstörténeti ismeretköreiből, továbbá 10 kredit klasszikus és modern tibeti nyelvi ismeret, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

72. TÖRTÉNELEM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: történelem (History)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles történész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a jogi képzési terület szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték:10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A mesterképzési szak célja olyan szakemberek képzése, akik az egyetemes és a magyar történelem, a rokon és segédtudományok területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a történész mesterség gyakorlására. Felkészültek történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben egyaránt. Ismerik a magyar és egyetemes történet nagy korszakait és fontos összefüggéseit. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A történész
***a)* tudása**
Ismeri a történelem teljességét, és az egy általa részleteiben is tanulmányozott történeti korszak elméleti problémáit, ezek folyamatszerű összefüggéseit.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik az Európán kívüli kultúrákról, érti és képes azok történeti összefüggéseit átlátni.
Érti és átlátja történeti, filozófiai, politikai szövegek, és a filmen és egyéb médiák útján megjelenő kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, valamint a segéd- és rokontudományaira jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, adatbázisokról és keresőprogramokról, katalógusokról és bibliográfiákról.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett történettudományt jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat, és azok kontextusait.
A tágan értelmezett történettudomány legalább egy részterületén elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Legalább két idegen nyelvet, s közülük egyet a történettudomány műveléséhez szükséges szinten ismer, különös tekintettel a szakterminológiára.
***b)* képességei**
Képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának

kritikai elemzésére és értelmezésére.

Képes kritikusan értelmezni a magyar és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat.

Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

Képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.

Képes az információk kritikus elemzésére, új összefüggésekre feltárására.

Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a megfelelő tudományos módszereket, munkája során eredeti meglátásokra törekszik.

Képes véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Szakmai vezetéssel képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan és önállóan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, akár idegen nyelven is.

Képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni résztémája összefüggéseit, problémáit.

Szakmája művelése során képes idegen nyelveket is hatékonyan használni.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A történészi felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.

Az történettudományon belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

Az történettudományra jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

A történettudományi tanulmányai során szerzett szakmai tudását felhasználja és segíti a jelenkori társadalmi változások megértésére és megértetésére.

Szakmai kommunikációjában a történettudomány szakmai normáknak megfelelően nyilvánul meg.

Szem előtt tartja történettudományi kutatási résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Megszerzett történeti tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó ismeretkörök (historiográfia, történetfilozófia, kutatásmódszertan, történelemelmélet) 10-20 kredit;

a történészképzés szakmai ismeretei (politikai strukturák, államok, gazdaság-, társadalom-, demográfia-, életmód-, kultúra-, gondolkodástörténet) 10-50 kredit.

9.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező szakspecifikus specializációk választhatók három témakörből, amelyek kreditaránya további 30-70 kredit:

a) kronológia szerint: ókor, középkor, újkor, jelenkor, koraújkori magyar és egyetemes történet,

medievisztika, a hidegháború korszaka, 20. századi egyetemes történet, 20. századi magyar történet és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;

b) terület szerint: Európa története, Európán kívüli világ, Kárpát-medence története, a Pannon régió története, Mediterráneum története, Kelet-Európa története, Közép-Európa története, Kelet-Közép-Európa összehasonlító története és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;

c) tematika szerint: gazdaság- és társadalomtörténet, politikai eszmék és intézmények, művelődéstörténet, diplomáciatörténet, hadtörténet, életmódtörténet, egyháztörténet, társadalmi krízisek és uralmi technikák, globalizáció és regionalizmus, interetnikus kapcsolatok és konfliktusok, kremlinológiatörténet, további, a képzés tanterve által kínált specializációk.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a történelem alapképzési szak ismeretköreiből.

73. TÖRTÉNETI MUZEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: történeti muzeológia (Historical Museology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles történeti muzeológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historical Museologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak muzeológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a jogi, az államtudományi, a társadalomtudomány, az orvos- és egészségtudomány, az agrár, a műszaki és a természettudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A történeti muzeológia mesterszak képzési célja olyan szakemberek képzése, akik képesek országos, megyei vagy kisebb szak- és más múzeumok, gyűjtemények, kiállítóhelyek tudományos munkatársi vagy vezetői feladatainak ellátására, továbbá szakáguk elméletének és módszertanának saját kutatásaik segítségével történő továbbfejlesztésére alkalmasak.

Megszerzett történeti, valamint általános és szakmuzeológiai ismereteik birtokában képesek a gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, megőrzés, a tudományos feldolgozás, illetve a bemutatás és a közművelődési hasznosítás teljes körű és önálló végzésére, valamint e tevékenységek összehangolására, irányítására. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. Alkalmazhatók a média, a kulturális igazgatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A történeti muzeológus

***a)* tudása**

A történelem alapképzési szak áttekintő szintjén ismeri a történelem teljességét, továbbá a történeti muzeológia elméleti problémáit, ezek folyamatszerű összefüggéseit.

Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik az Európán kívüli kultúrákról, érti és képes azok történeti összefüggéseit átlátni.

Érti és átlátja történeti, filozófiai, politikai szövegek, és a filmen és egyéb médiák útján megjelenő kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, annak segéd és rokontudományaira jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, adatbázisairól, bibliográfiáiról.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és a muzeológia, valamint ezekhatártudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett történettudományt és a muzeológiát jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait, a korszerű múzeumi technikákat.

Ismeri a kulturális javak megőrzésének és közönség elé tárásának megfelelő formáit, a muzeológia tudományterületén megjelenő új ismeretanyagot és annak alkalmazását, a múzeumi szakmai funkciók teljességét és ellátásuk módszertani fogásait a gyűjteményi, tudományos-publikációs, és közönségkapcsolati tevékenységcsoportban, ismeri a fenti tevékenységeket szabályozó törvényeket, rendeleteket és etikai normákat, a korszerű nemzetközi és hazai muzeológiai gyakorlatot.

Ismeri és alkalmazza az elsődleges forrásul szolgáló tárgyi kultúra anyagának feltárására, begyűjtésére, nyilvántartásba vételére, megőrzésére, tudományos feldolgozására-elemzésére, logikai rendszerezésére és értékelésére, hozzáférhetővé tételére vonatkozó szakmai elvárásokat, és eljárásokat.

Legalább két idegen nyelvet ismer a történeti muzeológia műveléséhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

***b)* képességei**

Képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikai elemzésére és értelmezésére.

Kritikusan képes értelmezni a magyar és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat.

Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

Képes tájékozódni saját múzeumi szakterülete minden részletében, rendszerező képességgel rendelkezik a gyűjtemények feldolgozásában, tudományos kutató munkájukhoz szükséges látóköre széles,

problémamegoldó képességgel rendelkezik.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

Képes az információk kritikus elemzésére, önállóan kidolgozott, a történettudományban és a muzeológiában elfogadott szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggések felismerésére.

Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.

Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, magyar és idegen nyelven egyaránt.

Kommunikációs és előadói képességgel rendelkezik mind a muzeológia hagyományos formái, a tárlatvezetés, előadások, múzeumi foglalkozások és vetélkedők esetében, mind a modern eszközök és média, filmek és digitális hordozók használatakor.

Résztémája összefüggéseit, problémáit képes önállóan, kritikai szempontok szerint feltárni.

Képes a különböző szakmai besorolású, országos-, hely- vagy szaktörténeti gyűjtőkörű muzeális intézmények tevékenységének bármely területén jelentkező aktuális feladatok ellátására.

Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

Szakmai kommunikációjában képes a történeti muzeológia szakmai normáinak megfelelő megnyilvánulásra.

***c)* attitűdje**

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

A történeti muzeológusi felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.

Történeti muzeológusi hivatása iránt motivált és elkötelezett, speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

A történettudományra és a történeti muzeológiára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

A történeti és muzeológiai tanulmányai során szerzett szakmai tudását felhasználja és segíti a jelenkori társadalmi változások megértésére és megértetésére.

Szem előtt tartja történeti muzeológiai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Kreatív, térlátását és esztétikai érzékét a kiállítás-rendezésben kapcsán folyamatosan fejleszti.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Megszerzett történeti és muzeológiai tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai és szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a történeti muzeológia szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

Önállóan szelektálja és tudatosan alkalmazza a megfelelő tudományos módszereket.

Problémafelismerő és problémamegoldó, önálló ítéletalkotó képességgel rendelkezik a tudományos és publikációs tevékenységben, alkalmas elmélyült és igényes, önálló értékeléseket eredményező kutatói munkára a muzeológiai tevékenységek intézményen belüli és kívüli területein egyaránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a magyar és egyetemes történet ágai (gazdaság-, társadalom-, művelődéstörténet), történelem segéd és rokontudományai, különösen a tárgyi emlékek, történeti földrajz és helytörténet (a középkortól a jelenkorig), technika-, művelődés- és kultúrtörténet (a középkortól a jelenkorig), tekintettel az anyagi, tárgyi kultúra magyarországi darabjainak termelésére és fogyasztói használatára 24-28 kredit.
- muzeológiai szakismeretek [az alapképzésben elsajátított (orvostörténeti, agrár- és néprajzi, műszaki- és közlekedési, technika- és iparművészet-történeti) muzeológiai ismereteken felül további szakmuzeológiai anyagismeret (különösen kerámia, textília, fémek, fa, papír), termelés és használat-történeti ismeretek (munka- és használati eszközök, lakáskultúra, bútorok, háztartási eszközök, a mindennapi élet tartozékai ruházkodástól a szokásrendben használt tárgyakig, szerszám és pénzhasználat), korabeli ábrázolások, képi anyagok ismerete, hangsúlyosan az újkori emlékanyagban megmaradt fotó-, illetve fotózástörténetre (fényképek, sokszorosított dokumentumok), szakmuzeológiai forrásismeret (hangzó és más technikai források), múzeumi gyűjtés, nyilvántartás, megőrzés, a kutatás és annak kiszolgálása)] 20-28 kredit;

múzeumi és kiállításmenedzsment-ismeretek (a múzeumügy és a kultúrpolitika, a kiállításrendezés elmélete, módszertana, múzeumi és kiállítás-menedzsment, múzeumi marketing, gyakorlati kiállítás-rendezés) 16 kredit;

- múzeumi közművelődés, múzeumpedagógia, közönségkapcsolatok [(„látogatóbarát” múzeum, a múzeumi ismeretközlés lehetőségei, múzeumpszichológia) informatika lehetőségei a múzeumban, a kulturális örökség és múzeumügy Európában és Magyarországon, a mai magyarországi vonatkozó jogszabályok] 10-14 kredit;
- szakmai gyakorlat 10-12 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább két idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése vagy egy idegen nyelvből felsőfokú komplex típusú állami nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A két idegen nyelv választása során választható nyelv lehet a latin nyelv is.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két, egyenként 150 órás múzeumi szakmai gyakorlat elvégzéséből áll, melyre a szakmuzeológiai stúdiumok minimumának elvégzése után kerül sor egy helytörténeti gyűjteményben vagy szakmúzeumban, illetve egy országos (történeti) múzeumban. A két szakmai gyakorlat kreditértéke 5-5 kredit.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak nemcsak az örökség védelemét és ápolását, hanem ezek mellett kifejezetten a múzeumi gyűjtést, megőrzést, nyilvántartást, bemutatást és történeti elemző kutatás munkáját végző szakembereket képez, ezért a képzés során nagy súlya van az országos, szak- és helyi múzeumokban töltött gyakorlati felkészülésnek.

9.5. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján forrástani, magyar művelődés és kultúrtörténeti, iparművészeti, technikatörténeti és általános muzeológiai ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

74. TURKOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: turkológia (Turkic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles turkológia szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Turkic Studies
választható specializációk: török filológia, oszmanisztika

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan turkológus bölcsész szakemberek képzése, akik török filológiai vagy oszmanisztikai ismeretekkel rendelkeznek. A török filológia területén specializálódók a mai török nyelv mellett ismerik a klasszikus oszmán és a csagatáj nyelvet, a törökség történetét, irodalmát és kultúrájának egyéb aspektusait. Az oszmanisztikai speciális ismeretetekkel rendelkezők pedig a mai török nyelv mellett ismerik az oszmán török nyelvet, az Oszmán Birodalom és a magyarországi hódoltság, a későbbi magyar- oszmán kapcsolatok, valamint a Török Köztársaság történetét és művelődéstörténetét. A végzettek a tanulmányaik során szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet területein. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A turkológia szakos bölcsész
***a)* tudása**
Átfogóan ismeri a turkológia vagy az oszmanisztika tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, és szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
Ismeri a turkológia vagy az oszmanisztika tudományterületének fontosabb kutatási területeit, a nyelvtörténetet, irodalmat, történelmet és kultúrát, illetve azokat a fontosabb kutatásokat, amelyek ma

meghatározzák e tudomány prioritásait, a fentebbiek jelentőségét a gondolkodástörténetben és az egyetemes civilizációs folyamatokban.

Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, így a nyelv- és irodalom-, illetve történettudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a tanult török nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális és történeti jelenségek stb. megismerésében.

A török filológia specializáción végzett ismeri a török népekre vonatkozó nyelvtörténeti, irodalomtörténeti, vallástörténeti és történeti kutatásokat, a források közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait.

Mindkét specializáción végzettek a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismerik a török nyelvet.

az oszmanisztika specializáción továbbá

Ismeri az Oszmán Birodalomra, a magyarországi hódoltságra, a későbbi magyar-oszmán kapcsolatokra, és a Török Köztársaságra vonatkozó történeti, kultúratörténeti és vallástörténeti kutatásokat, az elbeszélő források és az oszmán iratok közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait, illetve a köztársaságkor főbb kérdéseit.

***b)* képességei**

Képes a rovás-, az ujgur és/vagy az arab írásos török nyelvemlékek, történeti szövegek feldolgozására.

Képes a turkológia egyes területein szerzett speciális jártasságok és műveltség birtokában gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az állam- és közigazgatásban, a közgyűjteményekben, a diplomáciai testületekben.

Képes magas szintű töröknyelv-tudása következtében tolmácsolási, fordítói, műfordítói és idegenvezetői feladatok ellátására.

Képes a törökországi török nyelvre, kultúrára és társadalomra vonatkozó ismeretek közvetítésére.

Képes az önálló kutatómunkára, kritikai vélemény megfogalmazására, idegen nyelven előadás tartására.

***c)* attitűdje**

Kommunikációs képessége fejlesztésére törekszik az elsajátított nyelveken.

Képviseli saját és a tanulmányozott török népek kultúrájának sokszínűségét.

Törekszik a tanulmányozott török közösségek kultúrájával kapcsolatos problémák felismerésére és azok megoldására.

Az egyes kultúrák közötti különbségek és hasonlóságok feltárását szem előtt tartja.

Fejleszti elemzőképességét.

Önműveléssel törekszik új ismeretek szerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmája kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli és publikálja saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- török nyelvi elmélyítő képzés 32-36 kredit;

- nyelvi, történet- vagy irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi tárgykörök (nyelvtudományi megközelítésmódok; a török nyelvek rendszerszemléletű szerkezete; irodalomtudományi irányzatok és iskolák; az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei; irodalomtörténeti ismeretek; történettudományi irányzatok és iskolák; a történeti megismerés módszerei és lehetőségei; törökség

kultúrájának egyes jelenkori és történeti kérdései) 58-62 kredit;

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei:

A választható specializációk a nyelvi, történet- vagy irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi tárgykörökben:

a) török filológia: filológiai, irodalomtudományi, nyelvtudományi alapismeretek, különböző korokból származó török nyelvemlékek és írások ismerete, történeti török közösségek ismerete.

b) oszmanisztika: történettudományi alapismeretek, az Oszmán Birodalom, ezen belül a magyarországi török hódoltság történetének, a későbbi magyar-oszmán történeti kapcsolatok főbb irattípusainak és írásainak forrásszintű ismerete, oszmán elbeszélő történeti források ismerete, tájékozottság a Török Köztársaság történetében.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja török nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja török nyelven.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A török szakiránytól eltérő, korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok

esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, valamint vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 25 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Az 50 kredit belépési tanulmányi követelmény középfokú moderntörök- vagy oszmántörök-nyelvtudás birtokában is teljesíthető úgy, hogy a mesterszakra történő belépéshez a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakirányának nyelv- és irodalomtudományi vagy történelemtudományi, oszmanisztikai ismeretköreiből 25 kreditet szereznek. Ezen ismeretek a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint a mesterképzési tanulmányokkal párhuzamosan is teljesíthetők.

75. ÚJGÖRÖG NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: újgörög nyelv, irodalom és kultúra (Modern Greek Language, Literature and Culture)

A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles újgörög nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Modern Greek Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újgörög szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető alapképzési szakok: a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan újgörög nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész szakemberek képzése, akik az újgörög nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően átfogó tudományos ismeretekkel rendelkeznek, az újgörög nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek a közigazgatásban és a kulturális élet területein nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az újgörög nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

***a)* tudása**

Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az újgörög nyelvet.

Ismeri az újgörög nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseit, a kutatási irányzatokat és az eredményeket.

Rendszerezett, elmélyült tudással bír az újgörög nyelv, az újgörög nyelvű irodalom és kultúra, valamint a jelenkori társadalmi-politikai kontextus egészéről.

Ismeri a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazását.

Ismeri a görög nyelv korábbi fejlődési szakaszait, a bizánci és kora újkori görög nyelvet.

Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció alkalmazásának lehetőségét, amely képessé tesz az irodalomtudományban, a nyelvtudományban és más társadalomtudományokban az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritikai attitűd kialakítására és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

***b)* képességei**

Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység folytatására és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes az alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az újgörög nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

Képes újgörög nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

Képes magyar-újgörög, illetve újgörög-magyar fordítási és tolmácsolási feladatok ellátására.

***c)* attitűdje**

Az újgörög nyelv és kultúra megismerése iránti magas fokú motiváltság és elkötelezettség, használatának és átadásának fontosságát illetően minőségtudatosság és sikerorientáltság jellemzi.

Felismeri az újgörög nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat, azok alkotó módon történő megoldására törekszik.

A magyar és európai értékek, valamint a vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát tudatosan és kritikusan képviseli.

A görög és ciprusi politikai és kulturális eseményeket folyamatos nyomon követi, tanulmányozza, a meglévő ismereteit folyamatosan bővíti, valamint törekszik ezek mélyebb megértésére.

Törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

A szakmai kommunikációban a tudományetikai normáknak megfelelő nyilvánul meg.

Törekszik a görögnyelv-tudásának, valamint egy másik idegen nyelv szakmai ismeretének elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Együttműködési készség jellemzi.

Felelősen képviseli saját szakmai, szellemi identitását, valamint tudományos eredményeit.

A saját tevékenysége kritikusan értékeli.

Céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

Törekszik más szakmák képviselőivel való együttműködésre.

Igénye van az önképzésre és továbbfejlődésre.

Munkáját pontosan, precízen végzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az újgörög nyelvhez kapcsolódó nyelvtudományi, irodalomtudományi, valamint kultúratudományi alapozó ismeretek (aktuális kutatási irányzatok, eredmények, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) 6-20 kredit;

újgörög szakmai ismeretek (nyelvi, irodalom- és nyelvtudományi, valamint társadalom- és kultúratudományi tárgykörök: felsőfokú nyelvi elmélyítő képzés; nyelvtudományi és irodalomtudományi megközelítésmódok; irodalomtudományi irányzatok és iskolák; az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei; az újgörög kultúra egyes szinkrón és diakrón területei; a görög és ciprusi társadalom aktuális társadalomtudományi kérdései; fordítási és tolmácsolási szakismeretek) 10-24 kredit;

választható szakmai programok (az újgörög nyelv rendszerszemléletű szerkezete; szinkrón és diakrón nyelvészeti ismeretek; bizánci és újgörög irodalomtörténeti ismeretek; kora újkori görög paleográfia és szövegkiadás) 40-60 kredit;

a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz, spanyol vagy török nyelvből egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja újgörög nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés újgörög nyelven folyik.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
Az újgörög szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újgörög specializációjának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismereteiből.

76. UKRÁN NYELV ÉS IRODALOM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ukrán nyelv és irodalom (Ukrainian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles ukrán nyelv és irodalom szakos bölcsész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Ukrainian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe szlavisztika alapképzési szak ukrán szakiránya.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönfélébb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek az ukrán nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek az ukrán nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon az ukrán nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
Az ukrán nyelv és irodalom szakos bölcsész

***a)* tudása**

Összefüggéseiben is átlátja az ukrán nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.

Az ukrán nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.

Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturálisszövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.

Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni az ukrán nyelv regionális változatait, rálátása van a ukrán nyelv fejlődésére.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik az ukrán nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.

Ismeri az ukrán nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.

Átfogóan ismeri az ukrán nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.

Az ukrán nyelv és irodalom legalább egy résztémájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.

Az ukránon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az ukrán nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

***b)* képességei**

Az ukrán nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.

Képes helyesen értelmezni az ukrán nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.

Képes az ukrán nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.

A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.

Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni az ukrán nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

Hathatós oktatói iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

Szakmája művelése során az ukránon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

***c)* attitűdje**

Elkötelezetten és kritikusan képviseli az ukrán, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Az ukrán nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, az ukrán-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.

Szakmai érdeklődése az ukrán nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.

Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

Az ukrán nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.

Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.

Törekszik ukránnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban

is látni és láttatni.

Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.

Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.

Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, ukrán irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy- az ukránon kívüli - idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele ukrán nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A képzés ukrán nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele ukrán nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az ukrán szakirányától eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges ukrán nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

77. VALLÁSTÖRTÉNET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vallástörténet (History of Religion)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles vallástörténész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in History of Religion választható specializációk: általános vallástörténet, hebraisztika

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem, az ókori nyelvek és kultúrák, a keleti nyelvek és kultúrák, a néprajz, a kulturális antropológia alapképzési szakok, valamint a hitéleti

képzési terület szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsészet alapképzési szak vallástudomány, filozófia és művészettörténet specializációja, a társadalomtudomány képzési területről a szociológia alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a jogi, az államtudományi, a gazdaságtudományok képzési területekről.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 221

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan vallástörténész szakemberek képzése, akik a vallástörténet, a valláselmélet, a társadalomtörténet és a kutatásmódszertan területén rendelkeznek a szakma műveléséhez szükséges magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással, a források nyelvének jó ismeretével és képesek azokat önállóan értelmezni; behatóan ismerik a történeti tudásanyag, illetve az emberi társadalom eszmetörténetének valamely részterületét; rendelkeznek továbbá a vallástörténeti és történeti folyamatok és jelenségek egymásra hatásának megértését segítő interdiszciplináris ismeretekkel. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A vallástörténész
***a)* tudása**

Ismeri a vallástörténeti szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, módszereit, a szakterület kapcsolódását a rokon történeti, kultúrtörténeti és társadalomtudományi szakterületekhez.

Részletekbe menően ismeri a nagyobb vallási hagyományokat, ezek történetét és kulturális hatásait, a kortárs vallási jelenségeket, illetve a vallástörténet elméleti összefüggéseit, és az ezek leírására használt terminológiát.

Ismeri a vallástörténet kutatásának kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Jól ismeri a szakterületével kapcsolatos írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait, szókincsét, legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit az anyanyelvén és egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

Képes a kutatás és az oktatás professzionális szintű művelésére.

Képes a társadalomtörténeti kutatásával kapcsolatos különböző területeken működni, hatékonyan hozzájárulni a társadalmi önismerethez.

Képes sokoldalúan, interdiszciplinárisan megközelíteni speciális szakmai problémákat, és megfogalmazni megoldásukat.

Szakterülete forrásait azok eredeti nyelvén tanulmányozza.

Szakterülete szakirodalmát legalább egy idegen nyelven olvassa.

Képes tudásának és kutatási eredményeinek oktatására a felsőoktatás különböző szintjein, valamint képes

azokat közvetíteni a kultúra más területein.

Képes kutatásairól és szakterülete eredményeiről önálló, szaktudományos formájú cikkeket, tanulmányokat, összefoglalókat, és elemzéseket készíteni.

Rendelkezik azokkal a tanulási képességekkel, amelyek segítségével tanulmányait autonóm módon, külső irányítás nélkül végezheti.

***c)* attitűdje**

Szabálykövető, szakmai véleményét az érvényes jogszabályok és etikai normák betartásával fogalmazza meg, korrekt és tárgyilagos módon.

Szakmája eredményeit saját kritikai szűrőjén keresztül autentikusan és hitelesen közvetíti.

Határozott szakmai identitással és hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

***d)* Autonómiája és felelőssége**

Kutató, oktató, ismeretközvetítő és szakértői munkáját önállóan, a források autonóm elemzésével végzi.

Felelősséget vállal munkája, eredményei környezeti és társadalmi hatásaiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános alapozó filozófiai, szociológiai, jogi, kulturális antropológiai ismeretek 8-10 kredit;

szakmai törzstárgyak (vallások története, művelődéstörténet, társadalom- és eszmetörténet) 20-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditértéke további 60-70 kredit:

vallások történeti kutatása; a héber nyelvű zsidó kultúra és vallás kutatása az eredeti források alapján

a) vallástörténet specializáció: egyes korok és kultúrák társadalmi jelenségei az adott kultúra vallásának, vallásainak, ember- és társadalomképének oldaláról;

b) hebraisztika specializáció: vallási jellegű héber nyelvű zsidó irodalom és kultúra tanulmányok.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma

a 4.2. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 15 kredit vallástörténeti és valláselméleti ismeretkörökből;

a 4.3. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 30 kredit vallástörténeti, valláselméleti, valamint társadalomtudományi ismeretkörökből.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

78. VALLÁSTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vallástudomány (Religious Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles vallástudomány szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Religious Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet szak vallástudományi specializációja.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a történelem, a néprajz, az ókori nyelvek és kultúrák, az andragógia, a szabad bölcsészet, a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok, a politológia, az informatikus könyvtáros, a kommunikáció és médiatudomány, a kulturális antropológia, a szociológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak, valamint a hitéleti képzési terület szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 221

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan bölcsészek képzése, akik ismerik az alapvető vallási jelenségeket, a világvallásokat, azok történelmi megjelenési formáit, az egyetemes emberi kultúrára gyakorolt hatásait, valamint a társadalomban betöltött szerepeit, és jártasságot szereznek a felekezeti semlegesség alapján a vallási jelenségeknek a bölcsészettudományok és a társadalomtudományok módszertanára épülő, interdiszciplináris keretek között folyó tanulmányozásához, felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A vallástudomány szakos bölcsész

***a)* tudása**

Ismeri a vallástudományi szakterület általános és specifikus jellemzőit.

Ismeri a vallástudományi diszciplína más társadalomtudományi és teológiai diszciplínáktól való elkülönítésének elméleti és történeti módozatait.

Ismeri a vallástudományi elméletalkotás határait és legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület interdiszciplináris kapcsolódását a rokon bölcsészet- és társadalomtudományi szakterületekhez.

Ismeri a vallástudomány művelésének módszertani lehetőségeit, a bölcsészet- és társadalomtudomány leíró és empirikus eljárásait.

Részletekbe menően ismeri a nagyobb vallási hagyományokat, ezek történetét és kulturális hatásait.

Behatóan ismeri a kortárs vallási jelenségeket, illetve a vallástudomány elméleti összefüggéseit, és az ezeket felépítő terminológiát.

Ismeri a vallás tudományos vizsgálatának sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait:
legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

Képes a vallástudomány témaköreinek tudományos szintű művelésére.

Képes a vallástudomány hazai és nemzetközi színterekre és műhelyekre kiterjedő autonóm, alkotó továbbépítésére.

Képes a vallástudomány témaköreinek oktatására a felsőoktatás különböző színterein.

Képes a vallástudomány témaköreinek az ismeretterjesztés, közművelődés, írott és elektronikus sajtó és média útján történő közvetítésére.

Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Képes magas szinten használni a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és a vallástudományi és a kapcsolódó tudományterületek magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait feldolgozni.

Szakterületének egyes résztémáiról képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

***c)* attitűdje**

Törekszik a társadalom és a kultúra vallási dimenzióinak felelkezetsemleges megközelítésére.

Törekszik a vallásokkal szembeni tolerancia, illetve kritikai érzék elmélyítésére.

Önkritikusan fejleszti szakmai identitását, amely szakterületének sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotja.

Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

Nyitott és fogékony új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.

Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is közvetít.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős önállósággal végzi átfogó és speciális vallástudományi kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Beosztott kutatóként kreatív önállósággal végzi el a rá szabott feladatokat.

Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Általános vallástudományi ismeretek 65-70 kredit az alábbiak szerint:

jelentős vallási hagyományok mítoszai, tanításai, rítusai, története, intézményrendszere és kortárs jelenléte,

a vallástudomány elmélete, nemzetközi és hazai tudománytörténete, a vallástudomány módszertana,

vallástudományi szakágak (vallásszociológia, valláslélektan, vallásfilozófia, vallásantropológia, vallásjog, valláspolitológia, vallásesztétika, vallási néprajz) és ezek társadalomtudományi megalapozása.

9.1.2. A választható szakmai modulok, speciális programok területei és ismeretkörei a képzést alapozó tárgyak diszciplínáinak bármelyikéhez tartozó résztémák, kutatás-módszertani, idegen nyelvű szakszövegolvasásra és tudományos dolgozatírásra felkészítő kurzusok (jellemzően szeminárium, illetve kutatószeminárium), amelynek kreditaránya további 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex

típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma

a 4.2. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 15 kredit vallástörténeti és valláselméleti ismeretkörökből,

a 4.3. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 30 kredit vallástörténeti, valláselméleti, valamint társadalomtudományi ismeretkörökből.

III. TÁRSADALOMTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. EGÉSZSÉGPOLITIKA, TERVEZÉS ÉS FINANSZÍROZÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségpolitika, tervezés és finanszírozás (Health Policy, Planning and Financing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles egészségpolitikai szakértő

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Health Policy, Planning and Financing

választható specializációk: egészségpolitika tervezés és elemzés, egészség-gazdaságtan

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az egészségügyi gondozás és prevenció, az ápolás és betegellátás, az egészségügyi szervező, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakok, továbbá a közszolgálati alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit;

a szak orientációja: elmélet-orientált: 60-70 százalék

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit;

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit;

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit;

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja egészségpolitikai szakértő szakemberek képzése, akik az egészségügy területén képesek önálló egészségpolitikai, tervezési és finanszírozási szakértői (elemző, tervező-fejlesztő és

programmenedzseri) feladatokat ellátni és ez által hozzájárulni a tevékenységük színterét jelentő intézmény, térségi (országos, regionális, kistérségi) rendszer teljesítményének, eredményességének javításához. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az egészségpolitikai szakértő

***a)* tudása**

Alaposan ismeri az egészségügy makro- és mezo-szintű rendszereinek, intézményeinek és szolgáltatásainak elemzéséhez és a tervezéshez szükséges módszertant.

Alaposan ismeri a kormányzat, az önkormányzatok, a magánszektor, a szakmai és civil szerveződések lehetséges szerepét az egészségpolitikai célok elérésében.

Alaposan ismeri a forrásteremtés és az egészségügyi szolgáltatások finanszírozása elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait.

Alaposan ismeri az egészségügyi kiadások elemzési módszereit.

***b)* képességei**

Képes az egészségügy nemzetközi folyamatainak és a magyar egészségügyre gyakorolt hatásuknak az elemzésére.

Képes az egészségügyi rendszerek teljesítményének értékelésére, folyamatainak, lehetséges jövőbeli alternatíváinak társadalmi, gazdasági és nemzetközi összefüggéseikben történő elemzésére.

Képes az egészségügyi ellátás mezo-szintű rendszerei teljesítményének, problémáinak sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, elemzésére, döntési alternatívák kidolgozására, hatástanulmányok készítésére.

Képes az egészségügyi finanszírozó és szolgáltató intézmények gazdálkodásának, teljesítményének és működési problémáinak elemzésére, döntési alternatívák kidolgozására, az intézmények stratégiai és rövid távú tervei elkészítésében való közreműködésre.

Képes mezo- és intézményszintű egészségügyi programok menedzselésében való közreműködésre.

Képes nemzetközi szintű egészség-gazdaságtani ismeretek birtokában a szolgáltatások minőségére, az egészségügyi technológiák, terápiák és gyógyszerek költséghatékonyságára vonatkozó elemzések megtervezésére és a releváns programok menedzselésére.

Képes az elért eredmények szakmai nyilvánosság előtti szakszerű, meggyőző írásbeli és szóbeli megjelenítésére.

***c)* attitűdje**

Nyitott és fogékony az interdiszciplináris munkacsoportban, szervezetben, nemzetközi együttműködésben való részvételre, ahol törekszik határozottan, konstruktívan, kezdeményezően együttműködni.

Törekszik a racionális elemzésre, problémamegoldásra, érvelésre.

Nyitott az új jelenségek, új tudományos eredmények iránt.

Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottjai tudásához, munkájához és magatartásához, kötelességének tartja a hibák kijavítását, a munkatársak fejlesztését.

Igényli a folyamatos önképzést.

Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.

Kész megosztani tudását a nem szakmai közönséggel is.

Tiszteli és betartja a szakmai, etikai normákat.

Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az egészségpolitikai tervezés és az egészséggazdaságtan elemzésének folyamatában önálló munkát végez.

Önálló szakmai álláspontot alakít ki a döntés előkészítése során.

Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függnek.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és szerepet vállal az irányításukban.

Felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában, és támogatja az irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását, valamint egészségük fejlesztését.

Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményez.

8.1.2. Az egészségpolitika tervezés és elemzés specializáción továbbá az egészségpolitikai szakértő

***a)* tudása**

Alaposan ismeri az egészségügyi rendszerek teljesítmény értékelésének elméleteit.

Alaposan ismeri az egészségpolitikai célok elérését szolgáló fejlesztéseket, intézményi kapacitásokat, a munkaerő mennyiségét és minőségét, a szolgáltatások kínálatát, keresletét és árát, a szolgáltatások minőségét befolyásoló eszköztárat, valamint alkalmazásának feltételeit és korlátait.

Alaposan ismeri a regionális és kistérségi multiszektorális egészségpolitika, egészségügyi fejlesztés, stratégiai tervezés elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait.

Alaposan ismeri térségi ellátásszervezés elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait.

Alaposan ismeri az egészségügy emberi erőforrásainak térségi és intézményi szintű elemzését és menedzsmentjét.

Alaposan ismeri az egészségügyi intézményekben megvalósítandó stratégiai tervezésnek és minőségmenedzsmentnek az elméleteit és módszereit.

***b)* képességei**

Képes a gazdasági, társadalmi és demográfiai folyamatokból eredő hatások elemzésére regionális és kistérségi rendszerek, egészségügyi intézmények szintjén.

Képes az egészségügyi rendszerek teljesítményének értékelésére vonatkozó módszerek hiányosságából fakadó problémák megfelelő bemutatására, interpretálására.

Képes a lakosság egészségi állapotának javulását, az ellátórendszer hatékonyságát és minőségének javítását, az egyenlőtlenségek csökkentését és a finanszírozhatóság céljainak elérését szolgáló egészségpolitikai eszköztár kritikus értékelésére, és az adott régió, kistérség vagy intézmény sajátos körülményeire való adaptálására.

Képes a kormányzat, önkormányzatok, a magánszektor, a szakmai és civil szerveződések lehetséges szerepének elemzésére, javaslatok megfogalmazására az egészségpolitikai célok elérésében.

Képes az egészségügyi szolgáltatások finanszírozási módszerei alkalmazásának elemzésére, a finanszírozási adatbázison alapuló elemzések készítésére.

Képes egy adott régió, kistérség, intézményfinanszírozási helyzetének elemzésére, javaslatok megfogalmazására.

Képes térségi, regionális, és kistérségi stratégiai tervek és cselekvési programok elkészítésére.

Képes az ellátásszervezést szolgáló programok elemzésére, tervezésére és menedzselésére.

Képes az egészségügyi intézmények stratégiai tervezéséhez, az orvos-szakmai és a gazdasági érdekek összeegyeztetéséhez szükséges ismeretek és szemlélet alkalmazására.

Képes nemzetközi kooperációk tervezésére és elemzésére az egészségügy országos, regionális, kistérségi és intézményi szintjén.

8.1.3. Az egészség-gazdaságtan specializáción továbbá az egészségpolitikai szakértő

***a)* tudása**

Alaposan ismeri a bizonyítékokon alapuló orvoslás alapelveit.

Alaposan ismeri az egészségnyereség mérésének módszereit.

Alaposan ismeri a gazdasági elemzések nemzetközi gyakorlatban alkalmazott módszereit.

Alaposan ismeri a gazdasági elemzésekben alkalmazott modellezés alaptípusait és módszertanát.

Alaposan ismeri az egészségügyi technológia értékelés elméletét és módszertanát.

Alaposan ismeri az egészségügyi technológiák fejlesztési döntéseinek, árképzésének, finanszírozásának

és marketingjének módszertanát.

***b)* képességei**

Képes az életminőség mérési módszereinek alkalmazására.

Képes teljes körű gazdasági elemzés megtervezésére és kivitelezésére.

Képes az egészségügyi technológiák költséghatékonyságára vonatkozó szakirodalom kritikus értékelésére.

Képes egészség-gazdaságtani modellezési módszerek alkalmazására.

Képes az egészségügyi technológiák értékelésére.

Képes az egészségügyi technológiák és szolgáltatások árképzési, finanszírozási és marketing módszereinek a minőségre, a hozzáférésre és a hatékonyságra gyakorolt lehetséges hatásainak elemzésére.

Képes az egészségügyi technológiák támogatási rendszerének gazdasági és társadalompolitikai szempontok alapján történő elemzésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Egészségpolitikai szakmai ismeretek 56-66 kredit, amelyből:

- epidemiológia és biostatisztika (8-12 kredit),
- egészségpolitika és népegészségügy (8-16 kredit),
- egészségügyi informatika (2-4 kredit),
- egészségügyi jog és etika (3-6 kredit),
- egészségügyi rendszerek és finanszírozásuk (6-12 kredit),
- közgazdaságtani alapismeretek (6-12 kredit),
- egészség-gazdaságtan (4-8 kredit),
- népegészségügyi stratégiák, projektek és elemzések (4-8 kredit).

9.1.2. A választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk, témakörei és kreditarányuk

A választható specializáció kreditaránya további 28-36 kredit:

a) egészségpolitika tervezés és elemzés:

- térségi fejlesztés és ellátásszervezés az egészségügyben (4-8 kredit),
- egészségügyi menedzsment (6-12 kredit),
- minőségmenedzsment (4-8 kredit),
- stratégiai tervezés és menedzsment (7-9 kredit),
- szociális munka és egészségügy (3-6 kredit), közigazgatási ismeretek (3-6 kredit);

b) egészség-gazdaságtan:

- egészség-gazdaságtani elemzések módszertana (8-12 kredit),
- egészségnyereség mérése (4-6 kredit),
- egészségügyi technológiák finanszírozása, marketingje (8-12 kredit),
- egészségügyi technológiák értékelése (4-6 kredit).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvéből egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A s**zakmai gyakorlat követelményei**

A szakmai gyakorlat a harmadik félév szorgalmi időszakában végzett, legalább 120 órás gyakorlat. A szakmai gyakorlat színterei lehetnek: egészségügyi szolgáltató intézmények (elsősorban kórházak), Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szervei, Emberi Erőforrások Minisztériuma, önkéntes egészségpénztárak, kutatóintézetek, egészségügyi technológia értékeléssel foglalkozó szervezetek, egészségügyi technológiák fejlesztői és beszállítói.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a közgazdasági ismeretek, a társadalompolitika, a statisztika, a politikatudomány, a szociológia, a pszichológia, a kommunikáció, a számítástechnika, az epidemiológia, a népegészségügyi medicina, az egészségügyi informatika, az egészségügyi igazgatás területeiről.

2. HUMÁNÖKOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: humánökológia (Human Ecology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles humánökológia szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Human Ecology

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a politikatudományok, a szociológia, a kulturális antropológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az agrár képzési területről a tájrendező és kertépítő mérnöki, a természetvédelmi mérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki; a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsészet, a történelem; a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdálkodási és menedzsment; a természettudomány képzési területről a biológia, a földrajz, a környezettan alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit.

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit.
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit.
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 422

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan humánökológus elméleti és gyakorlati szakemberek képzése, akik a társadalmi és természeti rendszerek közötti kölcsönhatások ismeretében képesek a környezeti problémák társadalmi dimenziójának feltárására, társadalmi és kulturális folyamatok ökológiai szempontú elemzésére, tervezésére és szervezésére helyi és globális szinten. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A humánökológiai szakember

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a humánökológia legfontosabb összefüggéseit.

Ismeri és érti a hazai, európai és globális környezeti problémákat, különös tekintettel azok társadalmi aspektusaira.

Ismeri és érti a humánökológiával szoros kapcsolatban álló társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.

A szakmai munkában közvetlenül alkalmazandó módszertani tudás birtokában van, különös tekintettel a kvalitatív társadalomtudományi módszerekre.

Elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a hazai környezetpolitikai döntéshozási mechanizmusokban mind állami, mind pedig önkormányzati szinten.

Ismeri és érti az ökologikus vidék- és városfejlesztés, különösen az ökologikus helyi közösség- és gazdaságfejlesztés alapjait.

***b)* képességei**

Alapszinten képes eligazodni a környezeti problémák és konfliktusok rendszerében.

Transzdiszciplináris szemlélet birtokában képes a társadalmi folyamatok környezeti összefüggéseik felismerésén alapuló elemzésére, tervezésére és szervezésére, különösen a közigazgatásban és a civil szervezetekben.

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes a hazai és külföldi tudományos források feltárására, feldolgozására és gyakorlati alkalmazására.

Szakterületének egyes résztémáiról képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Képes önálló szakmai koncepciókat kidolgozni, és a vitákban saját elképzeléseit megvédeni.

***c)* attitűdje**

Érzékeny a társadalmi-környezeti problémákra, igyekszik segíteni megoldásukban, enyhítésükben.

Empatikus az emberek és más élőlények sorsa iránt, törekszik annak jobbítására.

Nyitott és elkötelezett a szakmai együttműködésre mind hazai, mind nemzetközi szinten.

Nyitott minden fölkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit.

Igyekszik hazánk ökologikus fejlődését szolgálni a jövő nemzedékek védelme érdekében.

Törekszik arra, hogy fölhívja a társadalom figyelmét a hazai és a globális környezeti problémák általi fenyegetettségünkre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képes tudományos kutatások elvégzésére, ideértve a megfelelő kutatási módszerek kiválasztását is.

Képes felelősen irányítani multidiszciplináris munkacsoportokat.

Átfogó tudása mellett munkája során gyakran veszi igénybe speciális tudással rendelkező munkatársak segítségét.

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében.

Felelősséget tud vállalni ökologikus vidék- és városfejlesztési stratégiák kidolgozásáért.

Felelősséget vállal a szakmai döntéseiért, az általa, illetve az irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, beleértve a diplomamunka készítését is:

környezetszociológia 25-35 kredit;
környezetpolitika 25-35 kredit;
környezeti etika 20-28 kredit;
ökológiai közgazdaságtan 16-20 kredit,
természettudományos alapismeretek 16-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga

vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges egy élő idegen nyelvből.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat tudományos kutatáshoz, illetve településfejlesztési, környezetvédelmi vagy tájgazdálkodási programhoz kapcsolódó, a felsőoktatási intézmény szervezésében vagy kutatóintézetnél, a szakigazgatásban, önkormányzatnál, nonprofit vállalkozásnál vagy civil szervezetnél végezhető, összesen 80 óra (5 kredit) heti rendszerességgel több héten keresztül vagy tömbösített formában teljesített terepmunka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 4 kredit a szociológia területéről, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

3. KELET-ÁZSIA TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Kelet-Ázsia tanulmányok (East Asian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles Kelet-Ázsia elemző
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in East Asian Studies

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak indológia, japán, kínai, koreai, mongol, tibeti szakiránya; a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a társadalomtudomány képzési területről a politológia, a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a kulturális antropológia, a kommunikáció- és médiatudomány, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a közszolgálati, a gazdálkodási és menedzsment, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás, a bölcsészettudomány képzési területről a történelem és a hitéleti képzési területről a buddhista tanító alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja**:** kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 313

8. **A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák**

A képzés célja magasan kvalifikált, széles társadalomtudományi műveltséggel rendelkező szakemberek képzése, akik képesek Kelet-Ázsia mint régió és az itt található egyes országok nemzetközi életben betöltött helyének, szerepének értelmezésére, ismerik a nemzetközi viszonyok elméleti és gyakorlati összefüggéseit. Történeti, társadalomtudományi és szakmai műveltségük birtokában képesek analitikus és szintetizáló gondolkodásra, tárgyi tudásuk alkalmassá teszi őket a gazdasági, politikai folyamatok megértésére, előrejelzésére. Magas szintű nyelvi felkészültségük lehetővé teszi számukra a források feldolgozását és elemzését. A végzett hallgatók ismerik és értik a térség fejlődési tendenciáit. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A Kelet-Ázsia elemző

***a)* tudása**

Ismeri a kelet-ázsiai államok politikai, gazdasági rendszerét.

Ismeri a kelet-ázsiai államok történetét.

Ismeri a kelet-ázsiai államok külkapcsolati és biztonságpolitikai rendszerét.

Ismeri a kelet-ázsiai államok társadalmi problémáit.

Ismeri a kelet-ázsiai államok szellemi és kulturális örökségét.

Ismeri valamely kelet-ázsiai állam nyelvét.

Ismeri a nemzetközi elemzések problémamegoldó technikáit.

Ismeri a szakmai-etikai normákat.

Ismeri a nemzetközi kapcsolatok komplex rendszerét.

***b)* képességei**

Képes önálló elemző munka elvégzésére.

Képes a Kelet-Ázsiára vonatkozó folyamatok megértésére, előrejelzésére és formálására.

Képes gazdasági, politikai, jogi szakterületeken döntések előkészítésére és döntések meghozatalára.

Képes szakmai-tudományos vitákban való részvételre.

Képes integrált ismeretek széles körű alkalmazására a társadalomtudományok és a külügyi elemzés területén.

Képes nemzetközi kapcsolatok építésére.

Képes szakterületén tárgyalások lefolytatására idegen nyelven.

Képes diplomataként, szakértőként, kutatóként, újságíróként, illetve az államigazgatás és a multinacionális vállalatok alkalmazottjaként különböző feladatok ellátására.

Képes önálló szakmai vélemény kialakítására.

***c)* attitűdje**

Lényeglátás és kreativitás jellemzi.

Szemlélete problémacentrikus, problémamegoldó képessége magas szintű.

Nyitott a szakmai továbbképzés, önművelés iránt.

Toleráns magatartású, a sajátjától eltérő véleményeket tiszteletben tartja.

Kritikus a vizsgált jelenségek és a megismert elméleti paradigmák vonatkozásában.

Kooperatív magatartás jellemzi, csoportmunkára alkalmas.

Módszertani tudatosság jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik a problémamegfogalmazás és az önálló ítéletalkotás képességével.

Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli, elsősorban ázsiai szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

Szűkebb és tágabb szakmája kérdéseihez kritikusan viszonyul.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal a maga és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

Felelősségteljes magatartást tanúsít a nemzetközi elemzések során szerzett tudás és információk kezelését illetően.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a nemzetközi kapcsolatok elmélete és gyakorlata, nemzetközi jog, világgazdaságtan 15-25 kredit;

Kelet-Ázsia (Kína, Japán, Korea) története, gazdasága, politikai rendszere, társadalma, külkapcsolatai 30-50 kredit;

Dél- és Délkelet-Ázsia története, gazdasága, politikai rendszere, társadalma, külkapcsolatai 10-25 kredit;

a kelet-, dél- és délkelet-ázsiai régió nemzetközi kapcsolatai, biztonságpolitikai kérdései, a regionális együttműködés formái 5-15 kredit;

a kelet-, dél- és délkelet-ázsiai civilizációk vallás- és filozófiatörténeti, művészeti aspektusai 5-15 kredit;

modern kínai, japán, hindi vagy koreai nyelv 15-30 kredit;

a térséggel kapcsolatos, illetve egyéb társadalomtudományi ismeretek legfeljebb 15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá kínai, japán, hindi, vagy koreai nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy a mesterképzés során szerzett komplex, legalább a középszintű nyelvi kompetenciákat mérő alapvizsga szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a hallgató korábbi tanulmányai szerint az alábbi területekről:

társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, pszichológia,

jogi-igazgatási ismeretek: közjogtudomány, alkotmánytan, közigazgatástan, közpolitika, gazdasági jog,

gazdasági ismeretek: közgazdaságtan, makro-, mikroökonómia, vállalatgazdaságtan, pénzügytan,

politikatudományi ismeretek: politikai gondolkodás, politikatörténet, nemzetközi tanulmányok, történeti, kulturális és nyelvtudományi ismeretek, gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti ismeretek, nyelvtudományi, filológiai ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

4. KISEBBSÉGPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kisebbségpolitika (Ethnic and Minority Policy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles kisebbségpolitikai szakember

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnic and Minority Policy Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, a szociális munka, a politikatudomány, a politológia, a kulturális antropológia és a szociálpedagógia alapképzési szak, valamint az ezeknek megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok a bölcsészettudomány képzési területről a történelem alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a bölcsészettudomány képzési területről a pedagógia, a pszichológia alapképzési szak, a szabad bölcsészet alapképzési szak filozófia specializációja, a pedagógusképzési terület alapképzési szakjai, a felsőoktatásról szóló 1993. LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű társadalomismeret, filozófia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék);
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit;
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit;
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit;

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kisebbségpolitikai szakemberek képzése, akik ismerik az Európai Unió etnikai, nemzeti és kisebbségi problémáit. Megfelelő elméleti és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek a kisebbségpolitika vonatkozásában. Megszerzett jogi, politikai, szociológiai, antropológiai, közpolitikai és történeti ismereteik birtokában képesek a kisebbségpolitika területén önállóan vagy csoportban végzendő döntéshozói, irányítási, szervezési és szakértői feladatok ellátására. Társadalomtudományi elméleti és gyakorlati, valamint statisztikai ismereteik birtokában képesek a tudományterületükön belül adatelemzések elvégzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kisebbségpolitikai szakember

***a)* tudása**

Megértette és elsajátította a kisebbségek, az etnicitás, az interetnikus és csoportközi viszonyok nemzetközi és hazai tudásanyagát és kutatásmódszertanát, és ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat.

Ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a kisebbségi elméletek, csoportközi viszonyok, etnicitás, interetntikus viszonyok tekintetében.

Ismeri a legjelentősebb hazai etnikai és szociális csoportok helyzetét, a többségi társadalommal való együttműködésük különféle konfliktusait, és a konfliktusok kezelésének lehetséges módozatait.

Rendelkezik a kisebbségpolitika területéhez sorolható társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának megértését segítő interdiszciplináris ismeretekkel, és ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat.

Elsajátította a társadalomtudományi- és szociológiai kutatások módszereihez kapcsolódó kvantitatív és kvalitatív ismereteket.

Ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a számítógépes adatelemzés módszerei, kutatástervezés és szervezés, interjúkészítés és egyéb kvalitatív technikák esetében.

***b)* Képességei**

Képes a megszerzett tudományos ismeretek gyakorlati alkalmazására, a különféle kisebbségi

csoportokkal kapcsolatos szakpolitikák kidolgozására.

Képes a tudományos, államigazgatási vagy üzleti megrendelő felől érkezett kutatási kérdések, megrendelések átfogalmazására a társadalomtudomány nyelvére.

Képes a kérdésnek megfelelő empirikus kutatás megtervezésére kvantitatív és kvalitatív módszerekkel egyaránt.

Képes az empirikus vizsgálatok eredményeinek kritikus értelmezésére és a kutatás végén a megfelelő szakpolitikai elemzések elkészítésére, valamint a szakpolitikai ajánlások megtételére.

Képes a kutatási eredmények megfelelő bemutatására, beleértve a kutatási jelentés írását és a megrendelőnek nyújtott prezentációt.

Képes a kisebbségi és a marginális, deviáns társadalmi szereplőkkel kapcsolatos kérdésköröknek a civil társadalomba való bevezetésére.

Képes a kisebbségpolitikával összefüggő empirikus kutatások átfogó, statisztikai és gazdasági hatékonyság-szempontú értékelésére.

***c)* attitűdje**

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.

Kritikusan ítéli meg a kisebbségpolitika új jelenségeit korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.

Nyitott, befogadó, ugyanakkor problémacentrikus látásmódjával kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, azokat támogatja és alkalmazza, amelyek szakmai értékelése szerint megfelelőek.

Messzemenőkig törekszik érvényesíteni a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek által megfogalmazott kisebbségpolitikai tárgyú irányelveket.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.

Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy közkinccsé tegye tudását, ismereteit, amennyiben azok nem ütköznek jogi korlátokba.

Kiáll a kutatásokkal kapcsolatos adatok, elemzések lehető legszélesebb körének nyilvánossága mellett, különösen, ha azt a közérdek megköveteli.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Védi a kutatásokban résztvevők személyiségi, különösen személyes adatokhoz fűződő jogait.

Különböző fórumokon, a tudományos közösség, megrendelők, a társadalom bármely tagjai előtt, a csoportok tagjaitól elvárható tudásnak megfelelően, de a szakmai korrektség messzemenő érvényesítése mellett számol be az általa végzett elemző, kutató tevékenységről és annak eredményéről.

Részt vesz a szakma módszereinek fejlesztésében, a tudományos közösség számára közreadja a szakmai szempontból jelentős eredményeket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, beleértve a diplomamunka elkészítését is:

nacionalizmus és etnicitás elméletei 12-18 kredit;

kisebbségpolitika 18-24 kredit;

migrációs elméletek 6-18 kredit;

szociálpszichológia 6-12 kredit;

a kisebbségkutatás módszertana 18-30 kredit;

választható szakmai ismeretek 30-50 kredit, amelyből
marginalizáció és munkaerő-piaci szegregáció 6-18 kredit,
antiszemitizmus, rasszizmus, vallási kisebbségek 6-12 kredit,
kisebbségi reprezentáció, kisebbségi problémák 18-24 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez kettő államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra követelményei

A szakmai gyakorlat legalább három hét időtartamot elérő gyakorlati kompetenciák megszerzését biztosító egybefüggő szakmai gyakorlat.

A szakmai gyakorlat terepmunka, amelynek során a hallgatóknak lehetősége nyílik a különféle kisebbségi csoportokkal foglalkozó szervezetek megismerésére, azok együttműködésének és kapcsolatrendszerének tanulmányozására, az együttműködésük során kialakuló érdekellentétek, és az azok feloldását szolgáló helyi problémamegoldó folyamatok feltárására és elemzésére.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből államilag elismert legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit:

társadalomtudományi és közgazdasági elméleti és gyakorlati ismeretek (szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, politológia) területéről legalább 25 kredit;

gazdasági és jogi ismeretek (közgazdaságtan, jogtudomány) területéről legalább 12 kredit;

kommunikációs, kulturális, piac- és közvélemény-kutatási ismeretek területéről legalább 8 kredit;

kutatás-módszertani ismeretek területéről legalább 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kommunikáció- és médiaszakértő
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Communications and Media Studies Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: kommunikáció- és médiatudomány alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű kommunikáció alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:
a bölcsészettudomány, a gazdaságtudományok, a jogi, az informatika, a művészet, a művészetközvetítés és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 2 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 321

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja a munkaerőpiac új és folyamatosan változó kihívásaira jól reagáló kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek képzése, akik magabiztos ismeretekkel és tudással rendelkeznek a társadalmat működtető alrendszerek kommunikációs és mediális meghatározottságára vonatkozóan. Ismerik és működtetni tudják a kommunikáció és média különböző intézményeit, illetve felkészültek ezen intézmények elemző értékelésére is, valamint kutatási programokba való bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek
***a)* tudása**
Magas szinten ismeri a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.
Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
Elmélyült és értő ismeretei vannak a kommunikáció- és médiatudomány minden fontos területéről, a társadalmi kommunikáció színtereiről, az itt működő intézményekről és ezek működési mechanizmusairól, folyamatairól, ismeri az erre a területre vonatkozó történeti vonatkozásokat.
Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában.
Ismeri a kommunikációs és mediális rendszerek különböző területeinek problémáit és összefüggéseit, többek között a média és populáris kultúra összefüggéseit, a globális médiapiac működési elveit, a kulturális csere globális szabályait.
Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.
Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusaiban.
Érti és átlátja a társadalmi érdekérvényesítés csatornáit, az érdekütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit.
Saját szakmai ismeretei alapján felismeri e terület kommunikációs és információs sajátosságait.
Ismeri az Európai Unió által definiált kulturális tér sajátosságait, és az ebből eredő következményeket.

Ismeri az állami szabályozás működését, jogi hátterét, intézményrendszerét és eszközeit.

Birtokában van a szakterületén alkalmazható és alkalmazandó módszertani ismereteknek, érti a legújabb módszertani fejlesztések lényegét, átlátja ezek fejlődési tendenciáit.

***b)* képességei**

Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.

Képes szakterülete ismereteit alkalmazni a problémák és konfliktusok felismerésére, és hatékonyan közre is tud működni ezek megoldási javaslatainak kidolgozásában és megoldásában.

Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.

Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására, és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Képes szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket és az elemzéseket magába foglaló tanulmányokat, szöveges összegzéseket készíteni.

Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.

Képes hiányosan rendelkezésre álló adatok esetében is helytálló és korrekt véleményt vagy bírálatot megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtéseket szakmai és nem szakmai közönség számára érthetően kommunikálni.

Képes a szervezeten belüli munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködni az intézményen belüli és kívüli partnerekkel, megfelelő szakmai gyakorlat után vezetői munkakört betölteni.

Képes az intézménye, illetve szakmai szervezete számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, és a folyamatot koordináló eredményes együttműködésre a partnerekkel.

Képes a gyorsan változó munkahelyi és szervezeti körülményekhez alkalmazkodni.

Képes a változások kezelésére vonatkozó adaptáció koncepciójának kidolgozására, ennek munkatársaival és egyéb partnereivel való megvitatására és elfogadtatására.

Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására és ezek kivitelezésére.

A szakon megszerzett tudás birtokában képes a társadalomtudományi és ezen belül a kommunikáció- és médiatudományi tudásával kapcsolatos szakmai reflexióra, és szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére.

Képes szakmai tudásának birtokában az eredményes és hatékony értelmiségi munkára.

Képes minimálisan egy idegen nyelven (javasoltan angolul) is szakmája gyakorlására, a szakmai szókincs használatára, idegen nyelvű szakszöveg helyes értelmezésére, ennek érdekében pedig idegen nyelvi kommunikációs képessége folyamatos fejlesztésére.

Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.

***c)* attitűdje**

Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.

Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét és felvállalja ezen értékek képviseletét.

Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrák felé.

Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait,

Nő szakmai identitásának tudatossága, megalapozottságának mértéke, megszilárdul hivatástudata.

Kritikusan viszonyul azokhoz a megközelítésekhez, amelyek korlátozni kívánják a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai kommunikációs színtereken.

Érzékeny és nyitott a legsúlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az elesettekkel és a

kiszolgáltatokkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.

Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.

Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezett a szakmai elképzelések iránt.

Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.

Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.

Nyitott és befogadó a társadalomtudományokban most formálódó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, elkötelezetten törekszik ezek saját szervezetben történő alkalmazására és működtetésére.

Nyitott és együttműködésre kész a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolására, kezdeményező ezek létrehozásával és működtetésével kapcsolatban.

Nyitott és elfogadó azokkal a felkérésekkel kapcsolatban, amelyek tudásának, ismereteinek, szakmai tapasztalatainak megosztására irányulnak.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A kommunikáció- és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.

Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét, felelősséggel vállal fel és működtet egyenrangú partneri viszonyokat.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt saját intézménye és szervezete egységeinek létrehozásában és irányításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét, és szakmai csoportját, elkötelezetten szolgálja és képviseli szakmája érdekeit.

Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.

Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.

Felelősséget vállal választott szakterülete szakmai és etikai normáinak betartására.

Felelősséget vállal az általa előállított anyanyelvű és idegen-nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Ha szükséges, saját felelősségi körén belül felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Önálló és felelős szerepeket vállal hazai és nemzetközi szakmai szervezetek alapításában, működtetésében, érdekérvényesítő fórumok munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a kommunikáció- és médiatudomány társadalomtudományi beágyazottsága [a kommunikáció és média társadalomtudományi vizsgálata, a kommunikáció és média interdiszciplináris megközelítése; a

kommunikáció és média szabályozásának elméletei (például jogi, etikai, gazdasági, politikai, kulturális)] 15-20 kredit;

a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei (a közvetlen emberi kommunikáció elméletei, a társadalmi kommunikáció elméletei, kultúra és kommunikáció, szervezeti és intézményi kommunikáció, kommunikációs kutatás-módszertani ismeretek, kommunikációs technológiák, szakmai gyakorlati ismeretek) 74-79 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei stúdiumokon belül 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit: a hálózati kommunikáció, a gazdálkodás és menedzsment, a HR, a kulturális antropológia, a kultúratudomány, a kommunikáció, a marketing, a médiaelmélet, a médiakultúra, a médiaműveltség, a munkapszichológia, az interkulturális alapismeretek, a művészet és művészetközvetítés, a nyelvtudomány, a nemzetközi kommunikáció, a speciális médiaismeretek, a szociológia, a szociálpszichológia és a PR területeiről.

6. KÖNYVTÁRTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: könyvtártudomány (Library Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles informatikus könyvtáros

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: informatikus könyvtáros alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű könyvtáros, informatikus könyvtáros szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja könyvtáros szakemberek képzése, akik a megszerzett könyvtár- és információtudományi és informatikai ismereteik birtokában az információs és tudástársadalom alapintézményeiben (könyvtárakban, gazdasági, üzleti, közigazgatási, államigazgatási, valamint információszolgáltató intézményekben és központokban, továbbá egyéb informatikus könyvtáros képzettséget igénylő területeken) - a korszerű információs technológia teljes eszköztárát hasznosítva - képesek az információs tartalmak előállításával, szervezésével, feldolgozásával, tájékoztatásával, archiválásával kapcsolatos feladatok elvégzésére és az ezekhez kötődő szolgáltatások tervezésére és menedzselésére, a tudás, az információ és a kultúra közvetítésére. Képesek továbbá aktív szerepet vállalni a tudásdisszemináció és a kutatástámogatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az informatikus könyvtáros

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri, és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a könyvtár- és információtudomány helyét, kapcsolódási pontjait és szerepét más tudományterületekkel összefüggésben.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és nemzetközi stratégiákat, irányelveket, jogi normákat, amelyek meghatározzák a könyvtár- és információtudomány aktuális kérdéseit, és kijelölik a könyvtárak szerepét az oktatási, képzési, kutatási és fejlesztési környezetben.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az információs és tudástársadalom, a szolgáltatásfejlesztés és szervezeti tudásmenedzsment, a kutatási és gazdasági szféra információs támogatása, a tudásdisszemináció, a tudáselőállítás, a tudásreprezentáció hagyományos és modern formái, a könyvtárak működtetése, az informatikai rendszerek és alkalmazások használata és a tartalomszolgáltatással kapcsolatos szabályozás területén.

Ismeri az információkezelés technológiáját és alkalmazza az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat.

Ismeri és érti a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával, szolgáltatásával és megőrzésével kapcsolatos alap- és irányelveket, tevékenységeket könyvtári környezetben.

Birtokolja a korszerű minőségmenedzsment, tudásmenedzsment és projektmenedzsment, valamint a szolgáltatások nyújtásával, tervezésével kapcsolatos módszertani tudástartalmakat.

Ismeri és érti a könyvtári területtel szoros kapcsolatban lévő társtudományok, valamint a képzési, kutatási és fejlesztési környezetben betöltött könyvtári szerepvállalásból adódóan más tudományterületek alapvető fogalmi rendszerét, intézményrendszerét, összefüggésrendszerét, irányzatait.

Tisztában van a hazai és külföldi információforrások értékelésével, kiválasztásával, az egyes tudományterületek információs igényével és szokásaival.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális problémákat és trendeket az információs- és tudástársadalom, az információs gazdaság területén, amelyek meghatározzák a könyvtártudományi gondolkodás alaptendenciáit is.

Ismeri az információ gazdaságtanát, pénzügyi és jogi szabályozásának, valamint szabványosításának korszerű alapismereteit.

Birtokolja azokat az igénykutatási, minőségmenedzsment módszereket és technikákat, amelyek a

tényleges és a potenciális könyvtár- és információhasználók szokásainak, igényeinek, elvárásainak felmérését és megismerését teszik lehetővé.

Birtokában van a könyvtári minőségirányítás és a szervezeti önértékelés elméleti és módszertani ismereteinek és eszközeinek, amelyek alkalmazásával a könyvtárak és információs szervezetek teljesíthetik jelenlegi és a jövőben várható feladataikat.

Ismeri a könyvtári terület hazai és nemzetközi szakmai szervezeteit, a terület ágazati irányításának, és jogi szabályozásának kereteit.

Ismeri a könyvtártudomány mérvadó hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásait, és egyéb szakmai orgánumait.

Ismeri a szervezete számára befogadható és végrehajtható pályázatok megtalálásához szükséges alapvető információforrásokat, és a pályázati és a projektmunka irányításának módszertanát.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a felhasználóképzés módszertanáról és a könyvtár- és információtudományi elektronikus tananyagok előállításának technikai és módszertani követelményeiről.

***b)* képességei**

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, az információhasználat eredményeinek értékelésére, kutatások végzésére és a különböző következtetések szintetizálására az információmenedzsment problémáinak megoldása érdekében.

Képes a meglévő információk új szempontok szerinti feldolgozására, valamint új információk előállításával hagyományos és webes tartalomszolgáltatás nyújtására, szöveges és multimediális információk archiválására, adatbázisok tervezésére, létrehozására, karbantartására és közreadására, az átvehető külföldi szakmai megoldások adaptálására.

Képes az információelemzés és -tervezés módszereinek alkalmazására, a hatékony tájékoztatásra, a gazdasági, politikai, igazgatási, kulturális, tudományos és egyéb területeken jelentkező szakirodalmi információs igények magas szintű kielégítésére a hagyományos információforrások és a korszerű információs technológiák felhasználásával.

Képes piacképes könyvtári szolgáltatások szervezésére, menedzselésére, működtetésére, minőségbiztosítására és folyamatos fejlesztésére, innovációra, a megfelelő gyakorlati és menedzsmenttechnikák alkalmazására a fenntartókkal, piaci szereplőkkel és felhasználókkal való kapcsolatokban.

Képes a különböző típusú könyvtárakban, szaktájékoztatási és dokumentációs intézményekben, valamint az üzleti szférában az egyes szaktudományok területén magas szintű, önálló gyűjteményszervező, feldolgozó, rendszerező, tájékoztató munka végzésére magyar és idegen nyelven.

Képes bibliometriai és tudománymetriai szolgáltatások nyújtására, a tudományos kutatómunka támogatására.

Képes a könyvtári munkafolyamatok végrehajtásában történő hatékony közreműködésre, irányításra, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.

Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható pályázatok felkutatására, a pályázati és a projektmunka irányítására.

Képes segíteni az oktatásban, képzésben résztvevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét.

Képes használó-képző tanfolyamok tartására és elektronikus tananyagok elkészítésére.

Képes az általa ismert idegen nyelven könyvtártudományi szaknyelvi anyagokat értelmezni, idegen nyelvű adatbázisokban információkeresést végrehajtani, idegen nyelvű források felhasználásával szaktudományi tájékoztatást végezni és külföldi használókkal is kommunikálni.

***c)* attitűdje**

Kezdeményező és nyitott a szakmai innovációs törekvések irányába, támogatja és alkalmazza azokat, amelyek illeszkednek az intézményi és szakmai stratégiákhoz.

Megfelelő vita- és kommunikációs készség, egészséges önbizalom és dinamizmus jellemzi a munkakör feladatainak elvállalásához, a feltárt problémák közös megoldása érdekében, valamint kezdeményező az új feladatok megvalósításában és az ezekhez szükséges hatáskörök kijelölésében.

Elkötelezett a könyvtár- és információtudomány területén egyre nagyobb szerepet kapó

minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, minőségtudat és sikerorientáltság, stratégiai látásmód és szolgáltatásorientáltság jellemzi.

Kellő motivációval rendelkezik a változó társadalmi igények felismerésére, reflexiójára, a folyamatos önképzésre, az életen át tartó tanulásra.

Nyitott arra, hogy tudását és tapasztalatait megossza mind formális, mind nem formális keretek között a könyvtáros szakmai közösséggel vagy szélesebb használói és társadalmi csoportokkal.

Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja, kiemelten a gyermekjogok, a fogyatékossággal élő és az egyes nemzetiségekhez tartozó személyek jogainak érvényesítése terén.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt, szakmai szervezetekben vállalt feladatok, nemzetközi kutatási vagy pályázati együttműködések vagy akár a személyes szakmai kapcsolattartás szintjén is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Megfelelő önismeret jellemzi, meglevő tudását és képességeit kritikusan értékeli és fejleszti.

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Konfliktushelyzetekben határozottan dönt, és felelősséget vállal döntéseiért.

Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Önálló és felelős szerepet vállal a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában, ahol legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

társadalom- és bölcsészettudományok 5-15 kredit;

tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás 10-25 kredit;

tudománymetria, kutatástámogatás 5-15 kredit;

gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés 5-15 kredit;

szaknyelvi ismeretek 4-10 kredit;

választható szakspecifikus szakmai ismeretek 35-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat könyvtárakban és információszolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglalja magában. Az összesen minimum 150 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a képzés tanterve határozza meg. Kreditértéke10 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltétele

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbiak szerint:

társadalom- és bölcsészettudományok területéről legalább 2 kredit,

könyvtártan és információszervezés, menedzsment ismeretek területéről legalább 2 kredit,

informatika területéről legalább 2 kredit,

kommunikációs ismeretek területéről legalább 2 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 8 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

7. KÖZÖSSÉGI ÉS CIVIL TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: közösségi és civil tanulmányok (Community and Civil Development Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles közösségi és civil fejlesztő szakember

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Community and Civil Development Studies

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a pedagógusképzés, a gazdaságtudományok, a jogi képzési terület alapképzési szakjai, az államtudományi képzési területről az igazgatás szervező, a közigazgatás szervező, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak, valamint az ezeknek megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közösségi és civil fejlesztő szakemberek képzése, akik a hazai közösségek értékeinek és a civil társadalom és szervezetek jelenlegi nemzeti, európai és globális jelentőségének és szerepének ismeretében képesek a közösségek és a civil, nonprofit szervezetek életében eredményesen tevékenykedni.

Elkötelezetten vesznek részt a civil/nonprofit szervezetek és a helyi közösségek fejlesztésében, az életminőség javításában, a közösségben megjelenő problémák kezelésében, enyhítésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A közösségi és civil fejlesztő szakember

***a)* tudása**

Ismeri a nonprofit szektort körülvevő jogi, financiális és társadalmi közeget, szabályozókat, jellemző folyamatokat és azok hatásait.

Ismeri a különböző társadalmi csoportok, lehetséges partnerek, a civil és nonprofit önkormányzati szereplők aktuális társadalmi és gazdasági helyzetét.

Ismeri a civil, nonprofit szervezetek főbb jellemzőit, az egyes nonprofit szervezetek sajátos szervezeti és működési jellemzőit.

Ismeri a hatékony forrásszervezési módszereket.

Ismeri a lehetséges nonprofit szervezeti célokat, funkciókat, közönségcsoportokat, tevékenységeket, a források kategóriáit és határait.

Birtokában van a fejlesztési irányok kidolgozásához, a fejlesztési folyamatok megszervezéséhez és értékeléséhez szükséges ismereteknek.

Magabiztosan alkalmazza a korszerű információs és kommunikációs technológiákat.

***b)* képességei**

Képes a helyi társadalom szervezeti szereplőinek a kibontakozó helyi cselekvéshez szakmai és fejlesztői segítségnyújtásra.

Képes az intézmények közötti kommunikáció és a közösségi, civil csoportok együttműködésének fejlesztésére a nem kormányzati szektoron belül és a három szektor között.

Képes a tervezési, értékelési és fejlesztési folyamatokban szakmai segítőként való közreműködésre.

Képes a helyi, kistérségi, regionális és nemzetközi együttműködés fejlesztésére.

Képes a hazai és nemzetközi programok, projektek tervezésére és támogatások szervezésére.

Képes képzések és tréningek szervezésére és koordinációjára.

Képes a társadalmi nyilvánosság folyamatainak szakmai segítésére.

Képes a hozzáférhető irányítási szinteken, a településközösségek megfelelő szervezeteivel együttműködve érdekképviseleti munka végzésére.

Képes szakmai munkacsoportot létrehozni, működtetni, annak feladatait tervezni, szervezni és folyamatosan értékelni.

A képesek közösségi fejlesztési folyamatokban, tervezési és értékelési eljárásokban interprofesszionális szellemiségű tevékenység folytatására, szakmai segítség nyújtására.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett az alulról szerveződő, demokratikusan működő közösségek iránt.

Szociális érzékenység jellemzi.

Elfogadja a társadalom, a helyi közösségek sokszínűségét, toleráns a saját és a nagyobb közösségekben többséget élvező véleményektől, értékektől, viselkedésformáktól eltérő jelenségekkel, megoldásokkal szemben.

Nyitott más emberek véleményének megismerésére, befogadására.

Elfogadja az emberi kapcsolatok konfliktusos jellegét, törekszik érdekkiegyenlítő megoldásokra a konfliktusok megoldásában.

Kreatív, proaktív, kezdeményező módon való fellépés jellemzi.

Tud megalapozott szakmai állásfoglalásokat kialakítani, továbbá képes különböző fejlesztési célú munkacsoportokban hatásos és hatékony munkára, döntéshozatalra.

Munkája során képes a szakmai önreflexióra, megújulásra, szakmai munkában az önfejlődésre és a másokkal való kooperációra, együttműködésre, törekszik az önismeret, az önreflexió, és a szakmai módszerek fejlesztésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmája gyakorlása során és különböző szintű társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a szakma alapelveit, értékeit, valamint az általa képviselt társadalmi csoportok érdekeit.

Önállón vesz részt kutatási tervek kialakításában és menedzselésében, a kutatási tapasztalatokból adódó feladatok meghatározásában és gyakorlati megvalósításában.

Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi szakmai folyamatokat, képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviseletére.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, az azt segítő, megalapozó szervezeti és adminisztrációs feladatok meghatározásában és ellátásában, szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
elméleti alapozó tárgyak 20-23 kredit;
a modern közösségiség elméleti keretei és társadalmi jelenségei 20-25 kredit;
a közösségi és civil segítő munka speciális területei 10-18 kredit;
a közösségi és civil segítő munka módszertana 18-22 kredit;
kiegészítő elméleti ismeretek 8-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott 120 óra közösségi és civil projektmunkában való közvetlen részvétel, a képző intézmény által szervezett vagy jóváhagyott program alapján. A gyakorlatnak részét képezik továbbá a kutatási szemináriumok, a gyakorlatokhoz kapcsolódó feldolgozó szemináriumok, a szakmával való találkozások is.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

8. KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális antropológia (Cultural Anthropology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kulturális antropológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cultural Anthropologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudományok képzési területről a kommunikáció- és médiatudomány, a nemzetközi tanulmányok, a politikatudományok, a szociális munka, a szociálpedagógia, a szociológia, a kulturális antropológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, bölcsészettudomány képzési területről a közösségszervezés, a néprajz, a romológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke:16 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gyakorlati társadalomtudományi tudással rendelkező kulturális antropológusok képzése, akik a kulturális antropológia elméleteiről, módszertanáról, kutatástechnikájáról szerzett tudásuk és képességeik birtokában alkalmasak a kulturális, társadalmi élethelyzeteket jellemző problémák, változási folyamatok, konfliktusok felismerésére, megértésére, elemzésére, a társadalmi élet alakításában tevőleges szerepet játszó intézmények, szervezetek döntéseinek tudományos megalapozottságú szakvéleménnyel történő segítésére, valamint megoldási javaslatok kezdeményezésére és a társadalmi problémák megoldásában, végrehajtásában döntéshozó szakemberként való közreműködésre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kulturális antropológus

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri a kulturális diverzitás regionális és kontinentális típusait, globális jellemzőit.

A magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket a kulturális antropológia értelmező elméletei és fogalmai segítségével.

Speciális ismeretekkel rendelkezik a komplex és hagyományos kultúrák hasonlóságairól és különbségeiről, érti azokat a főbb hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a kulturális antropológia történetéről, elméleteiről és birtokában van a szakmai munkában közvetlenül alkalmazható antropológiai módszertani tudástartalmaknak.

Ismeri és érti az alapvető szakantropológiai irányokat.

Elegendő ismeretanyaggal rendelkezik az önállóan megtervezett és megvalósított kutatáshoz vagy tudományos munkához és ismeri a széles körben alkalmazható, elfogadott szakspecifikus problémamegoldó kutatástechnikai eszközöket.

Átlátja az antropológiai tudás gyakorlati alkalmazásának alapelveit, szakma specifikus praxisát és ennek etikai vonatkozásait a társadalmi döntéshozatali mechanizmusokban.

Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.

Ismeri szakmai tudása folyamatos fejlesztésének és az újabb elméleti és módszertani ismeretek

befogadásának mechanizmusait, technikáit és a szakterületével szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.

***b)* képességei**

Képes eligazodni a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében, antropológiai ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a társadalom szocio-kulturális jelenségeinek, változási tendenciáinak, konfliktusainak feltárását célzó különböző szakterületeken megvalósuló munkálatokba.

Képes minőségi és mennyiségi adatok önálló antropológiai terepmunka során szerzett felgyűjtésére, bemutatására, értékelésére, értelmezésére, és magyarázatára, illetve az eredmények közvetítésére más tudományterületek szakemberei számára.

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre, a különböző következtetések szintetizálására, szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására és interdiszciplináris együttműködést követelő döntések előkészítésére.

A kulturális antropológia kurrens elméletei és bevett kutatás-módszertani koncepciói alapján képes szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Elegendő tudással és jártassággal rendelkezik az antropológiaelmélet és módszertan képesség szintű gyakorlására, kritikai álláspont kialakítására és szükség esetén a holisztikus szemléletet követelő komplex kulturális és társadalmi problémák megoldásában önálló javaslatok kidolgozására.

A munkafolyamatokat képes a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.

Szakmai elkötelezettségéből rendelkezik együttműködési, kezdeményező, valamint döntéshozó készséggel, képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, az eredményes együttműködésre a partnerekkel a tudásterület oktatásában, a hazai állami-önkormányzati, valamint civil-nonprofit szférában.

***c)* attitűdje**

Tudatosan vállalja a hazai, a regionális és a kontinentális kulturális, vallási, kisebbségi és a társadalmi sokszínűséggel kapcsolatos európai értékelveket.

A kulturális antropológia gyakorlati társadalomtudományi értékéből következően elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt és kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.

A társadalmi és kulturális másság eseteit a semleges kutatói pozícióból következő általános elvárásoknak megfelelően toleránsan és empatikusan kezeli.

A kulturális antropológiai gyakorlat révén szerzett, a kultúrát saját feltételei szerint belülről megértő tapasztalatait a társtudományok és az érdeklődő közvélemény felé hitelesen közvetíti.

A kulturális antropológia nemzetközileg meghatározott kutatásetikai normáit betartja.

A kulturális antropológia területén szerzett tudását és jártasságát önállóan, folyamatosan bővíti és mélyíti.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt kulturális antropológiai szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál kulturális antropológia projekteket.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a kulturális antropológia szakmai érdekeit.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szervezeti és a társadalmi normatív rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében, következetesen képviselve a társadalmi egyenlőség elveit.

Tevékenységének szerves részeként reflektál saját személyiségére, ennek a kutatás szempontjából szerepet játszó következményeire, valamint társadalmi és kulturális beágyazottságára, továbbá kalkulál

szakmai, munkahelyi, intézményi érdekei és a tanulmányozott közösség érdekei közötti esetleges eltérésekkel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a kulturális antropológia elmélete és módszertana 14-26 kredit;
szakantropológiák 20-32 kredit;
a világ kultúráinak antropológiája 6-14 kredit;
a kulturális antropológiai ismeretek alkalmazása 5-13 kredit;
a kulturális antropológia gyakorlata 9-17 kredit.

A modern kulturális antropológia tudománytörténeti öröksége, valamint a kortárs alkalmazott antropológiai ismeretek elsőrendű forrása a terep és az ott végzett terepmunka, amely a közvetlen, társadalmi és kulturális tapasztalatszerzés tudományosan megalapozott és elismert gyakorlata. A terep a világos határokkal jellemezhető lokális szocio-kulturális színtér.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott terepmunkához kapcsolódó gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 16 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való felvételhez és belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit a bölcsészettudomány, a neveléstudomány, a gazdaságtudomány, a jog, a művészet, a társadalomtudomány vagy a természettudomány területéről.

9. NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi tanulmányok (International Relations)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles nemzetközi kapcsolatok elemző
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Relations Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi tanulmányok és a nemzetközi igazgatási alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a társadalomtudomány; a bölcsészettudomány; a gazdaságtudományok; a jogi; valamint az államtudományok képzési területekhez tartozó alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-40 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakértőket képzése, akik megfelelő elméleti ismeretek birtokában képesek a jelenlegi nemzetközi politikai és gazdasági viszonyok tendenciáinak elemzésére. Felkészültek nemzetközi gazdasági, nemzetközi jogi, nemzetközi kapcsolatokat érintő elméletei, regionális-civilizációs interdiszciplináris ismereteik, valamint szaknyelvi tudásuk birtokában a globalizálódó nemzetközi rendszer összefüggéseinek megértésére. Képesek egy adott régió gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseinek mélyebb elemzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A nemzetközi kapcsolatok elemző

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban.

Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit.

Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét.

Ismeri az ENSZ döntéshozatali mechanizmusát, ennek működését, illetve a reformjára vonatkozó elképzeléseket.

Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét.

Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.

Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.

Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

***b)* képességei**

Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.

Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.

Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.

Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Képes bekapcsolódni szakterületének nemzetközi kutatási projektjeibe, valamint ilyen projektek pályázati munkáiba.

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

A munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítja, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.

Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, és a vitákban megvédi az elképzeléseit akár idegen nyelven is.

Képes konzisztensen használni a politikatudományi fogalmakat.

Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

***c)* attitűdje**

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Nyitott minden társadalomkritikai szerepvállalásra, ha szakmai felfogásával ütköző folyamatok indulnak el társadalmi környezetében.

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására.

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását.

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

Felelős módon őrködik szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzést alapozó társadalomtudományi ismeretek (társadalomtudományi kutatás módszertana, összehasonlító államjog, politikai gondolkodás története, közgazdasági elmélettörténet) 5-20 kredit;

a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai ismeretek 80-100 kredit, a diplomamunka készítésével együtt az alábbiak szerint:

- nemzetközi kapcsolatok elmélete és gyakorlata [biztonságpolitikai tanulmányok, geopolitikai elméletek, külpolitikai döntéshozatal, általános és szakdiplomáciai ismeretek, kultúrdiplomácia, konfliktus és válságkezelés, globális kormányzás] 5-40 kredit;
- regionális-civilizációs tanulmányok [különösen: civilizációelmélet, regionális integrációk, Közel-Kelet-tanulmányok, Kína-tanulmányok, Balkán-tanulmányok, Latin-Amerika tanulmányok, India-tanulmányok, Japán-tanulmányok, USA-tanulmányok, Délkelet-Ázsia-tanulmányok, Afrika-tanulmányok, Ausztrália-tanulmányok, Mediterrán-tanulmányok, Oroszország-tanulmányok, a poszt-szovjet térség és Közép-Ázsia, Európa-tanulmányok] 5-40 kredit;
- nemzetközi jog gyakorlata [nemzetközi jogi esettanulmányok, diplomáciai és konzuli jog, emberi és kisebbségi jogok, regionális nemzetközi szervezetek, nem kormányzati szervezetek] 5-40 kredit;
- nemzetközi gazdaságtan [fejlődéselméletek, nemzetközi fejlesztéspolitika, világgazdasági régiók, gazdasági integrációk elmélete és gyakorlata, Magyarország gazdasága és külgazdasági kapcsolatai, gazdasági kormányzás, a globalizáció gazdaságtana] 5-40 kredit;
- nemzetközi kapcsolatok elemzése [külpolitikai elemzések, összehasonlító gazdaságelemzés, migrációs folyamatok elemzése] 5-40 kredit;
- nemzetközi kapcsolatok és az EU szaknyelve, szakmai ismeretek idegen nyelven 5-30 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A szakmaspecifikus ismeretek kreditértek a képzés egészén belül legalább 30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú és egy középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szükséges, amelyek közül legalább az egyik a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok vagy az államtudományi képzési területnek megfelelő szaknyelvi (nemzetközi kapcsolatok, diplomáciai, gazdálkodási menedzsment, gazdasági, idegenforgalmi, idegenforgalmi-vendéglátóipari, jogi és közigazgatási, katonai, kereskedelmi, közgazdasági, pénzügyi, üzleti) nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi ismeretkörökből:

társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, pszichológia,

jogi-igazgatási ismeretek: közjog és magánjog, alkotmánytan, közigazgatástan, közpolitika, gazdasági jog,

gazdasági ismeretek: közgazdaságtan, makro-, mikroökonómia, vállalatgazdaságtan, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan,

politikatudományi: politikai gondolkodás, politikatörténet, nemzetközi tanulmányok,

történeti, kulturális és nyelvtudományi ismeretek: gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti ismeretek, nyelvtudományi, filológiai ismeretek területein.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

10. POLITIKATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: politikatudomány (Political Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles politológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: társadalomtudomány képzési területről a politológia, a politikatudományok, a nemzetközi tanulmányok, a társadalmi tanulmányok, az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban határozott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a társadalomtudomány képzési területről a kommunikáció- és médiatudomány, a kulturális antropológia, a szociológia, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, közszolgálati, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, a bölcsészettudomány képzési területről a történelem, a szabad bölcsészet, az andragógia, a közösségszervezés alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja politológusok képzése, akik elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a társadalom politikai rendszerére és viszonyaira, azok főbb törvényszerűségeire vonatkozóan, és tájékozottak a politikai

intézményekre, a politikai hatalom szerveződésére és a közpolitika formálására vonatkozó tudományos elméletek, valamint a gyakorlati alkalmazáshoz szükséges tudásanyag tekintetében. Felkészültek kutatási programokba való bekapcsolódásra, tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A politológus

***a)* tudása**

Ismeri egy adott tanulmányi vagy szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.

Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.

Ismeri szakterületének sajátos kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait, legfontosabb formáit, módszereit és technikáit anyanyelvén, és egy idegen nyelven.

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar és az európai politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Ismeri és konzisztensen használja a politikatudományi fogalmakat.

Elmélyült politikaelméleti ismeretekkel rendelkezik.

Elsajátította a politikai elemzés módszertanát.

Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.

Ismeri a politikai intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

***b)* képességei**

Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzeléseket elemezni, összefüggéseit szintetizálni, és ennek alapján politikai tendenciákat értékelni.

Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.

Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Képes a politikatudomány szakterületeinek megfelelő önálló elemző munka végzésére, illetve mások elemzésének elbírálására, vélemény megformálására.

Képes a politika világára vonatkozó önálló kérdések és kutatási témák felvetésére.

Képes a politikatudomány forrásainak használatára, adatok kikeresésére, illetve adatok generálására.

Képes más tudományág képviselői előtt saját szaktudományuk tudásanyagának, megismerési szempontjainak és módszereinek bemutatására.

Képes tudományos vitákban való részvételre.

Képes szakmai témák megértésére, bemutatására angol nyelven, szóban és írásban egyaránt.

Képes nyelvi ismereteinek elmélyítésére más idegen nyelvek elsajátításával.

Képes politikával kapcsolatos szakértői anyagok elkészítésére és politikatudományi kutatások elvégzésére.

Képes önálló szakmai vélemény kialakítására.

***c)* attitűdje**

Vállalja azt a szakmai identitást, amely szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét adja.

Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.

Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állításával kapcsolatosan.

Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi

közösség felé is vállal.

Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Lényeglátás, kreativitás, és módszertani tudatosság jellemzi.

Kritikai módon viszonyul a politikai jelenségekhez.

Elkötelezett a minőségi munka iránt.

Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására.

Ismeri és gyakorlatorientáltan alkalmazza a politikai kommunikáció legújabb trendjeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal a képviselt döntések környezeti és társadalmi hatásaiért.

Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

A politikai kutatások során szerzett tudás és információk kezelése tekintetében felelősségteljes magatartást tanúsít.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: társadalomtudományi alapismeretek [társadalomtörténet, közgazdaságtan, kommunikáció; értelmiségképző tárgyak, általános ismeretek (eszmetörténet, filozófia, pszichológia)] 15-20 kredit;

politológiai szakmai ismeretek (politikaelmélet, politikatörténet, demokráciaelmélet, politikai gondolkodás részterületei, politikai gazdaságtan, politikai intézmények, összehasonlító politikatudomány, közpolitika és közigazgatás, a politikai kutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei, közgazdaságtan, szociológia, pszichológia, filozófia, jogtudomány, alkotmányjog, történettudomány, nemzetközi tanulmányok, kommunikációelmélet) 30-35 kredit;

választható szakspecifikus ismeretek: 10-20 kredit.

9.1.2. A választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációkat is figyelembe véve a politikai kutatás módszertana, a komparatisztika, a politika intézményei (állam, kormányzat, pártok, pártrendszerek, választójog, választási tanulmányok), a közpolitika, a közigazgatás, a regionalizmus, az európai integráció, a politikai rekrutáció, elitek, a politikai kommunikáció, a média, a politikai menedzsment ismeretkörökben szerezhető speciális ismeret.

A választható specializációk kreditértéke további 23-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga és az Európai Unió egy másik hivatalos idegen nyelvéből vagy orosz nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma

legalább 60 kredit a politikatudomány, a politikai gondolkodás, a politikatörténet, a nemzetközi viszonyok elmélete, az Európa-tanulmányok, az alkotmánytan, a közigazgatástan, a közpolitika ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

11. SURVEY STATISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: survey statisztika (Survey Statistics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles survey statisztikus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Survey Statistician

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudományok képzési területről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a kereskedelem és marketing alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a természettudomány, a műszaki, az agrár, az informatika képzési terület alapképzési szakjai, valamint a gazdaságtudományok és a társadalomtudomány képzési terület további alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 8 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 462

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja statisztikusok képzése, akik társadalomtudományi elméleti és gyakorlati, valamint matematikai, statisztikai ismereteik birtokában felkészültek a társadalom- és piackutatásban alkalmazott statisztikai adatelemzésre, rendelkeznek a nagy adatbázisok kezeléséhez és elemzéséhez (adatbányászat) szükséges alapvető ismeretekkel. Képesek új eljárások elsajátítására és alkalmazására, statisztikai tudásuk szakirányú kiegészítésével egyéb tudományterületek, így például közgazdaságtan, egészségügy területén statisztikai elemzések végzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A survey statisztikus

***a)* tudása**

Megértette és elsajátította a társadalom- és piackutatásban alkalmazott statisztikai matematika alapismereteit, a vektorterek alapfogalmait, lineáris leképezéseket és mátrixokat, a matematikai analízis

alapfogalmait, a deriválást és integrálást egy- és többváltozós esetben.

Ismeri a társadalomtudományok alapvető összefüggéseit a mai magyar társadalom szerkezete, demográfiai helyzete, a társadalmi egyenlőtlenségek, a társadalmi változásokat leíró elméletek, a piaci mechanizmusok működésének közgazdasági szabályai vonatkozásában.

Ismeri a piac- és a társadalomkutatásban, illetve döntés előkészítésben alkalmazott statisztika elméletét és módszertanát, a legfontosabb nemzetközi szakirodalmat, és ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a valószínűségi mező, egy- és többváltozós valószínűség-eloszlások és momentumaik, a feltételes várható érték általános fogalma, statisztikai mező, statisztikai becslés és hipotézisvizsgálat, a többváltozós normális eloszlás tulajdonságain alapuló összefüggés-vizsgálati és dimenziócsökkentő eljárások, a normalitás feltételének elvetése mellett alkalmazható nemparaméteres és robusztus eljárások, számítógépes szimuláción alapuló eljárások, kategoriális változókra vonatkozó eljárások, grafikus modellek és hatásvizsgálatok tekintetében.

Elsajátította a kvantitatív társadalomtudományi, a szociológiai és a piackutatás módszerekhez kapcsolódó ismereteket, ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat és ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a statisztikai mintavétel elmélete, egyszerű véletlen minta, rétegezett és többlépcsős mintavétel és panelkutatás területén.

Elsajátította a kvalitatív társadalomtudományi, a szociológiai és a piackutatás módszereihez kapcsolódó ismereteket, ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat és az angol szaknyelvi kifejezéseket az interjúkészítés, fókuszcsoportos kutatás, egyéb kvalitatív technikák vonatkozásában.

Rendelkezik a társadalomtudományi, szociológiai és piackutatás gyakorlati megvalósításához szükséges ismeretekkel a kutatástervezés és szervezés, a mintavétel gyakorlati megvalósítása során fellépő kérdések, számítógépes adatkezelés módszerei területén.

Alkalmazói szintű ismereteket szerzett a számítógépes kommunikációban, programozásban, és magas szintű ismereteket szerzett a statisztikai és adatbányászati programcsomagok segítségével végzett adatelemzésben a statisztikai programcsomagok használata és programozása, az R statisztikai programnyelv ismerete, a számítógépes prezentáció eszközei tekintetében.

Rendelkezik az üzleti és tudományos szóbeli és elektronikus kommunikációra, valamint tárgyalási technikákra vonatkozó ismeretekkel.

***b)* képességei**

Képes a megszerzett statisztikai ismeretek gyakorlati alkalmazására, új elemzési módszerek elsajátítására, és gyakorlat igényei szerint új eszközök és módszerek kifejlesztésére.

Képes a tudományos, az államigazgatási vagy az üzleti megrendelő felől érkezett kutatási kérdés átfogalmazására a statisztika nyelvére; a kérdésnek megfelelő vizsgálat teljes megtervezésére, az adatgyűjtés módszerének, a mintavétel módjának kidolgozására.

Képes egy társadalomtudományi, illetve piackutatással kapcsolatos empirikus kutatás megszervezésére, teljes körű lebonyolításának felügyeletére, minőségbiztosítására.

Képes az adatelemzés során megfelelő statisztikai elemzési technika megválasztására és ennek megfelelő informatikai eszközzel történő megvalósítására.

Képes az eredmények megfelelő bemutatására és társadalomtudományi, illetve piackutatási kontextusban történő interpretálására, beleértve a kutatási jelentés írását és a megrendelőnek nyújtott prezentációt.

Képes az empirikus kutatások átfogó, statisztikai és gazdasági hatékonyság-szempontú értékelésére.

Képes nagy adatbázisok kezelésére és statisztikai elemzésére, az elemzések eredményének interpretálására.

Képes R nyelvű programok írására, illetve legalább egy statisztikai programcsomag magas szintű alkalmazására.

Képes a statisztika területén megjelenő angol nyelvű szakirodalom értelmezésére és felhasználására, illetve a tanult területhez kapcsolódó angol szaknyelv alkalmazására.

***c)* attitűdje**

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.

Kritikusan ítéli meg az empirikus kutatások objektivitását, követhetőségét, korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.

Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, azokat támogatja és alkalmazza, amelyek szakmai értékelése szerint megfelelnek a megbízhatóság és érvényesség követelményének.

Messzemenőkig törekszik érvényesíteni a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek által megfogalmazott minőségbiztosítási irányelveket.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.

Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit, amennyiben azok nem ütköznek jogi korlátokba.

Kiáll a kutatásokkal kapcsolatos adatok, elemzések lehető legszélesebb körének nyilvánossága mellett, különösen, ha azt a közérdek megköveteli.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Védi a kutatásokban résztvevők személyiségi, különösen személyes adatokhoz fűződő jogait.

Különböző fórumokon, valamint tudományos közösség, megrendelők, a társadalom bármely tagjai előtt, a csoportok tagjaitól elvárható tudásnak megfelelően, de a szakmai korrektség messzemenő érvényesítése mellett számol be az általa végzett elemző, kutató tevékenységről, és annak eredményéről.

Részt vesz a szakma módszereinek fejlesztésében, a tudományos közösség számára közre adja a szakmai szempontból jelentős eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

matematika 10-12 kredit;

valószínűségszámítás és matematikai statisztika 10-12 kredit;

alkalmazott statisztika és kutatás módszertan 16-22 kredit;

piac- és közvélemény-kutatás 10-14 kredit;

informatika és kommunikáció 8-12 kredit;

társadalomtudományi alapismeretek és tudománytörténet 6-8 kredit;

haladó alkalmazott statisztika, nagy adatbázisok kezelése, adatbányászat, hálózatelemzés, gépi szövegelemzés 10-12 kredit;

a piac- és társadalom-kutatás haladó eszközei, online kutatás, web-analitika, hatásvizsgálat 10-12 kredit;

az informatika statisztikai alkalmazásának kiegészítő és haladó eszközei 4-6 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterképzésbe való belépés feltétele államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol nyelvből

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat nyolc hét időtartamot elérő egybefüggő szakmai gyakorlat az adatgyűjtés, az adatelemzés, a statisztikai alapú döntés-előkészítés, a piac- és közvéleménykutatás területén működő vagy más releváns statisztikai tevékenységet végző cégnél, intézménynél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a korábbi tanulmányok alapján az alábbi ismeretkörökből:

társadalomtudományi ismeretek (társadalomtudományi és közgazdasági elméleti és gyakorlati ismeretek) legalább 30 kredit;

matematikai statisztikai és alkalmazott statisztikai ismeretek (statisztika, lineáris algebra és analízis, valószínűség számítás, adatelemzés, társadalomkutatási módszertan) legalább 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

12. SZOCIÁLIS MUNKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociális munka (Social Work)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles szociális munkás szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Worker

választható specializációk: általános szociális munka, klinikai szociális munka

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával figyelembe vehető: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti általános szociális munkás, a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a szociológia és a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 762

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szociális munkás szakemberek képzése, akik képesek az emberi viselkedésre és a társadalmi rendszerekre vonatkozó elmélyült ismereteik és speciális szakmai kompetenciáik birtokában az emberi jogokon és a társadalmi igazságosság elvein alapuló, a társadalmi integráció és a demokratikus viszonyok erősítését, a humán fejlődést szolgáló szociális munka végzésére és annak megújítására. Képesek szakmai döntési alternatívákat megalapozó kutatások kidolgozására és megvalósítására, szolgáltatások tervezésére, menedzselésére, értékelésére, a szakma képviseletére. Szakképzettségével szemben támasztott

követelmények megfelelnek a szociális munkára, illetve a képzésre vonatkozó hazai, nemzetközi tudományos eredményeknek és szakmai elvárásoknak. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szociális munkás tudása

Ismeri a szociális terület működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit.

A szociális munka elmélete és gyakorlata területén alapos történeti, elméleti és gyakorlati ismeretekkel bír, érti és értelmezi a szakmai összefüggéseket.

Magabiztos tudással rendelkezik a szociális munka korszerű elméleteiről és gyakorlatáról.

Felkészült a tudományos, gyakorlati, jogi, politikai törekvések, különös tekintettel a társadalom tagjainak esélyegyenlőségét, mobilitási lehetőségét, jólétét érintő folyamatok kritikus értékelésére.

Magabiztos és elmélyült tudással, valamint gyakorlattal rendelkezik a beavatkozásra, az együttműködés kialakítására, a szociális problémák megelőzésénél és kezelésénél alkalmazható módszerekről, eljárásokról, modellekről.

Magabiztos tudással rendelkezik a szolgáltatási rendszerről, a társszakmák kompetenciaköréről, valamint megfelelő ismeretekkel rendelkezik az esetmenedzseri feladatok ellátásához.

Ismeri és érti a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok feltárási lehetőségeit, kritikus elemzésének módszereit, a beavatkozás módszertanát.

Érti és átlátja a szakmai, metodológiai innováció lehetőségeit és perspektíváit.

Magabiztosan alkalmazza a szociális munka körülményeit és feltételeit meghatározó társadalmi és szakmai folyamatok tudományosan megalapozott vizsgálatához szükséges ismereteket.

Birtokában van a kutatáshoz és a tudományos munka végzéséhez szükséges módszerek, eljárások és technikák körének.

Felkészült a szociális szolgáltatások működtetéséhez és fejlesztéséhez szükséges szakmai, kutatási, menedzsment ismeretekből.

képességei

Képes a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló és javító, konstruktív problémakezelés módszereinek és technikáinak alkalmazására egyéni, családi, csoport és közösségi színtereken, a források és a kockázatok elemzésével.

Képes esetmenedzseri feladatok ellátására, szolgáltatások működésének folyamatos monitorozására, önálló értékelésére és elemzésére, szükségletfelmérések, hatásfelmérések, értékelő kutatások végzésére, a szociális szolgáltatások fejlesztésének, megújításának tervezésére.

Képes a hazai és külföldi szociális munka elméleti és gyakorlati források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Képes a munkafolyamatokat irányítani, eredményes a hatékony szociális munkához szükséges interdiszciplináris, interprofesszionális együttműködésekben.

Képes szakmai team-et létrehozni, működtetni, annak feladatait tervezni, szervezni és folyamatosan értékelni.

Képes a szakmai feladatok megvalósítását segítő hálózatok kiépítésére és működtetésére.

A szociális területen, elmélyült ismereteire, valamint kommunikációs képességeire és készségeire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának és kezelésének munkálataiba.

Képes az elméleti ismeretek és kutatási eredmények, valamint gyakorlati tapasztalatok integrált kritikai elemzésére és hasznosítására.

Képes a szakmai munkához kapcsolódó innovációk, projektek kidolgozására, megvalósítására, az ehhez szükséges együttműködések kialakítására és a kollégák felkészítésére.

Képes a szakmai alapelvek hatékonyabb megvalósítását célzó változásokhoz alkalmazkodni, az ezt segítő folyamatokban aktív szakmai szerepet vállalni.

attitűdje

Elkötelezetten képviseli a szociális szakma értékeit és alapelveit, valamint saját szakmai elképzeléseit.

Kritikusan ítéli meg a társadalom tagjainak esélyegyenlőségét csökkenteni, mobilitási lehetőségeit szűkíteni, jólétét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.

Különös figyelemmel van a szolgáltatások fenntarthatósági kérdéseire.

Nyitott, befogadó szemléletet képvisel a változó szükségletekre reagáló szakmai innovációs folyamatokban, szolgáltatások kialakításában, megvalósításában.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok kiépítésében és fenntartásában.

Elkötelezett a folyamatos szakmai továbbképzés szükségességének kérdésében, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.

autonómiája és felelőssége

Szakmájának gyakorlása során és különböző szintű társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a szakma alapelveit és értékeit, az általa képviselt társadalmi csoportok érdekeit.

Önállón vesz részt kutatási tervek kialakításában és menedzselésében, a kutatási tapasztalatokból adódó feladatok meghatározásában és gyakorlati megvalósításában.

Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi szakmai folyamatokat, képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviseletére.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, az azt segítő, megalapozó szervezeti és adminisztrációs feladatok meghatározásában és ellátásában, szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: társadalomtudományok (szociológia, jog- és államtudomány, multidiszciplináris társadalomtudományok) 100-115 kredit a diplomamunka készítésével együtt az alábbiak szerint:

szociális munka elmélete és gyakorlata 55-75 kredit;

társadalom- és szociálpolitika; 12-18 kredit;

bölcsészettudomány (pszichológia) és orvostudomány (egészségtudomány) 6-18 kredit;

választható speciális programok, elsősorban szociális munka elmélete és gyakorlata területéről legfeljebb 15 kredit.

9.1.2. Sajátos kompetenciákat eredményező specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit:

a) általános szociális munka

szociológia, szociálpolitika területén 10-15 kredit;

szociális munka elmélete és gyakorlata területén 20-25 kredit;

b) klinikai szociális munka

szociális munka elmélete és gyakorlata a klinikai szociális munka területén 20-25 kredit,

bölcsészettudomány (pszichológia) a klinikai szociális munka területén 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik a külső terepen folyó terepgyakorlatok, továbbá a nem terepen folyó képzési formák közül a kiscsoportos készség- és képességfejlesztő tréningek, a kutatási terepmunka és a kutatást feldolgozó szeminárium, a műhelyszemináriumok és projektgyakorlatok, valamint a gyakorlatokhoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok.

A hallgatóknak a képzésben legalább 200 óra közvetlen klienskapcsolatban folyó, az önálló munkavégzés képességének fejlesztését szolgáló szociális munka gyakorlatot kell teljesítenie. A szakmai gyakorlat a

képző intézmény által szervezett vagy jóváhagyott képzési program alapján folyó gyakorlat. A hallgató - az intézmény döntése alapján - külső terepen folyó szakmai gyakorlatának legfeljebb 50 százalékát teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szükséges minimális kreditek száma

a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredit a szociális munka és a szociálpolitika megalapozását szolgáló társadalomtudományi és pszichológiai alapismeretekből,

a 4.3. pontban szereplő meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 60 kredit társadalomtudományi és bölcsészettudományi ismeretekből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján

a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15 kredittel,

a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel

rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

13. SZOCIÁLPEDAGÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociálpedagógia (Social Pedagogy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles szociálpedagógus

szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Pedagogue

3. Képzési terület: társadalomtudományi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával figyelembe vehető: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti általános szociális munkás, a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alap és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 14 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 761

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szociálpedagógusok képzése, akik a társadalom működéséről és zavarairól, a személyközi kapcsolatokról, devianciákról, a speciális szükségletű csoportokról, a köznevelési, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátási környezetben történő nevelésről, fejlesztésről és szociális szakmai segítségnyújtásról szóló elméleti ismeretek felhasználásával nyújtanak segítséget. Elsősorban a gyermek- és ifjúsági korosztály, valamint családjuk, csoportjaik és közösségeik társadalmi beilleszkedését, a hátrányos helyzetűek, szociális ellátásra szorulók életesélyeit és életminőségét javítják. Tevékenységük az egyéni és közösségi felelősségre, a társadalmi igazságosságra, a demokratikus gondolkodásmódra, az emberi, gyermeki jogokra alapozva a társas, szociális kapcsolatok helyreállítását célozza. További cél, olyan magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik a szociálpedagógiai színtereken önállóan, vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szociálpedagógus

***a)* tudása**

Ismeri a szociálpedagógia történetét, korszerű elméleteit és módszereit.

Ismeri a társadalom működésének szabályszerűségeit, értelmezi annak összefüggéseit, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket előidéző okok feltárásának lehetőségeit.

Ismeri a gyermek-, család- és ifjúságvédelmi, valamint a szociális szolgáltatások vezetéséhez, minőségbiztosításához szükséges szakmai ismereteket.

Ismeri a sajátos szükségletű csoportok, a nemzetiségek szociológiai ismérveit, a szociálpedagógiai beavatkozás tervezésének lehetőségeit.

Ismeri a hátránykezelés hazai trendjeit, jó gyakorlatait.

Ismeri a szociálpedagógia témájában megjelent aktuális tudományos publikációkat, eredményeit.

Ismeri a társadalmi jelenségek, a szociális problémák kutatási és elemzési módszereit; rendelkezik kutatás módszertani ismeretekkel.

Ismeri a társadalmi döntéshozás mechanizmusát, a különböző érdekérvényesítési csatornákat, az érdek-ütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának etikus módszereit.

Ismeri a korábban elsajátított idegen nyelven a szociálpedagógiai szakkifejezéseket.

Ismeri a szociálpedagógiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait.

Ismeri a szociálpedagógia területén az infokommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit és a lehetséges kockázatait a köznevelési és egyes felnőttképzési intézményi szintű problémák sokoldalú feltárására, elemzésére.

***b)* képességei**

Képes szakmai állásfoglalás kialakítására és kutatási feladatok elvégzésére.

Képes szakmai tapasztalatait, tudományos igénnyel összefoglalni, elemezni.

Képes ágazati szintű minőségbiztosítási feladatok elvégzésére és irányításra.

Képes konfliktusok kezelésére, a mediáció, a helyreállító és jóvátételi gyakorlatok alkalmazására.

Képes hátránykezelő, sajátos szociálpedagógiai nevelési, oktatási fejlesztési stratégiák tervezésére és megvalósítására.

Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Képes a társadalmi jelenségek tudományos elemzésére, és a kutatási módszerek szakszerű alkalmazására.

Képes a személyközi kapcsolatokban hatékony kommunikációra; intézményen belüli és kívüli partnerekkel való interdiszciplináris és interprofesszionális együttműködésre.

Képes az idegen nyelvű szociálpedagógiai szakkifejezések használatára, és a nemzetközi szakirodalom elsajátítására.

Képes a társtudományok tudományos ismeretanyagát alkalmazni.

Képes az infokommunikációs eszközök tudományos célú alkalmazására.

***c)* attitűdje**

Rendelkezik a saját szakterületének multidiszciplináris szemléletével, kialakult szakmai identitással, hivatástudattal.

Rendelkezik szakmai önbizalommal, megfelelő önértékeléssel, szakmai elképzeléseit képviseli, a szakmai kritikát építő jelleggel fogalmazza meg.

Rendelkezik a folyamatos tanulásra, önfejlesztésre és a szociális szakma fejlesztésére irányuló elkötelezettséggel.

A szakmai minőség iránt elkötelezett, a szociális terület sajátos minőségbiztosítási irányelveit figyelembe veszi.

Támogatja a fenntartható fejlődés elméleti és gyakorlati erőfeszítéseit, szakmai elképzeléseinek megvalósítása során azt figyelembe veszi.

Nyitott az újszerű szakmai ismeretek megszerzésére, a szociális innovációkra, az innovációk eredményeit kritikusan szemléli, a szakterületet szakmai és etikai értékrendjével összhangban alkalmazza azokat szakmai munkája során.

A társadalmi esélyegyenlőség javításának és mindenfajta előítélet, hátrányos megkülönböztetés elutasításának elkötelezett híve a szakmai és közéleti tevékenysége során egyaránt.

A hazai szakmai kapcsolatok ápolása mellett a nemzetközi szakmai kapcsolatok kialakítására, nemzetközi szakemberekkel való együttműködésre nyitott.

Nyitott a szakmai konferenciákon való részvételre, szakmai folyóiratokban való publikálásra és ismeretei megosztására.

Betartja a szociális munka és a tudományos kutatás etikai elveit.

Szociális szakmai tevékenysége során a nemzetközi és a nemzeti értékeket integráltan képviseli.

Határozottan kiáll a globális és lokális szociális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősséget vállal a szociálpedagógusként végzett munkájáért.

A köznevelési vagy szociális intézményi szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelően részt vesz az intézményi szakmai egységek kialakításában, működtetésében, irányításában.

Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, felelősségteljesen építi fel saját szakmai karrierjét.

Felelős az irányítása alá tartozók szakmai életpályájának alakulásáért, támogatja a munkatársak szakmai fejlődését, segíti karrierjük kibontakoztatását.

A szociálpedagógus szakmai érdekeket legjobb tudása szerint képviseli és elkötelezetten szolgálja.

Részt vesz és felelős szerepet vállal a szociálpedagógia hazai és nemzetközi szervezeteinek működésében, a szociálpedagógiai szakmai érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Szociálpedagógiai szakmai tudását, befolyását felelősséggel érvényesíti annak érdekében, hogy az intézményben, szervezetben végzett minőségi munkavégzést elismertesse.

A társadalmi egyenlőség elveit szem előtt tartva a szociális ellátórendszer korszerűsítésében, továbbfejlesztésében önállóan, felelősségteljesen vesz részt.

Szociálpolitikai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában, megvalósításában részt vesz.

Személyes felelősséggel van munkájában és munkatársai tekintetében a szakmai és etikai elvek betartása iránt, kliensei és kutatási alanyai biztonsága és személyes adatainak védelme iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, összesen 60-100 kredit az alábbiak szerint:

társadalomtudományi kutatás elmélete és gyakorlata 9-12 kredit;

szervezés- és vezetéselmélet 3-7 kredit;

szociológia és társadalomismeret 9-16 kredit;

etika 3-7 kredit;

pszichológia 9-16 kredit;
pedagógia 9-16 kredit;
szociálpedagógia, szociális munka elmélete és módszertana 15-19 kredit;
társadalom és szociálpolitika 3-7 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elisme, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat, szociálpedagógiai színtereken végzett kutatási terv alapján, az oktató közvetlen irányítása mellett.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a szociálpedagógiai képzés szempontjából releváns ismeretkörökből, az alábbiak szerint:
pszichológiai témakörökből legalább 14 kredit;
pedagógiai témakörökből legalább 14 kredit;
szociológia témakörökből legalább 12 kredit;
egyéb társadalomtudományi tárgyak ismeretkörökből legalább 10 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 25 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. SZOCIÁLPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociálpolitika (Social Policy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szociálpolitikus
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Policy Expert
választható specializációk: foglalkoztatáspolitika, területi szociálpolitika

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak.
4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a politikatudományok alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 762

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szociálpolitikai szakemberek képzése, akik a megszerzett elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek a társadalom- és szociálpolitika területén a szakpolitika alkotásában való részvételre, az ellátórendszer működtetésében való közreműködésre, a társadalmi érdekek képviseletére, valamint a társadalom- és szociálpolitika elméleti művelésére, kutatására és oktatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szociálpolitikus

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Ismeretekkel rendelkezik különösen a társadalmi egyenlőtlenség, a társadalmi igazságosság, a társadalmi kockázatok, az emberi és állampolgári jogok összefüggéseiről.

Ismeri és érti a szociálpolitika elméletét megalapozó társtudományok, a szociológia, a jóléti közgazdaságtan, az állam- és jogtudomány, a politikatudomány fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a társtudományoknak azokkal a részterületein, melyek szükségesek a szociálpolitika műveléséhez.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a szociálpolitika minden fontosabb szegmenséről, érti az annak működését meghatározó folyamatokat, ezek közé tartoznak különösen a szociálpolitika korszerű elméletei, felfogásmódjai, a történeti és jelenkori modelljei, a hazai és nemzetközi szociálpolitikai rendszerek felépítését és működését befolyásoló ideológiai, gazdasági, politikai tényezők, a szociális biztonság és a szociális védelem intézmény- és ellátórendszerei, továbbá az azok felépítését és működését befolyásoló elméleti, módszertani és más tényezők.

Birtokában van a szociálpolitikai szakmai munkában közvetlenül alkalmazható módszertani tudástartalmaknak, különösen a szociálpolitikai kutatás és elemzés, a szociálpolitikai tervezés és politikaalkotás, szociális közszolgáltatások és intézmények szervezése és vezetése területén.

Ismeri és érti a szociálpolitikai intézmény- és eszközrendszert érintő metodológiai fejlesztések lényegét, átlátja a főbb fejlődési tendenciákat.

Ismeri és érti a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, ismeretei birtokában képes értelmezni a társadalmi problémák létrejöttét, hatásait, értelmezését, kezelését befolyásoló tényezőket.

Ismeretei kiterjednek különösen azoknak a tényezőknek a szerepére, amelyek gátolják fontos szükségletek kielégítését, az erőforrások méltányos és funkcionális elosztását.

Ismeretei birtokában eligazodik a társadalmi döntéshozatali mechanizmus működési módjában és hatásaiban, továbbá képes értelmezni az érdekütköztetés és az érdekérvényesítés szociálpolitikában jelentőséggel bíró fajtáit és alkalmazásuk módját.

Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát, ennek birtokában képes idegen nyelvű szakmai forrás felhasználására.

Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely magabiztos szellemi, műveltségi hátteret ad a társadalomtudományok magasabb szintű műveléséhez, az eredményes és hatékony értelmiségi munkához.

***b)* képességei**

Ismeretei birtokában képes a társadalmi folyamatok, különösen a társadalmi szükségletek, problémák és

kockázatok tudományos igényű és interdiszciplináris elemzésére.

Képes a szociálpolitika szakmai feladatainak megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes azoknak a tényezőknek az elemzésére, amelyek a szociálpolitikára hatást gyakorolhatnak.

Képes a szociálpolitikai tevékenység társadalmi, gazdasági hatékonyságának, társadalmi elfogadottságának mérésére.

Képes társadalom- és szociálpolitikai rendszerek, szociális védelmi és ellátórendszerek komplex elemzésére.

Rendelkezik a racionális elemzés, problémamegoldás, döntéshozatal, érvelés képességével, melynek birtokában képes a szociálpolitika területére tartozó szakmai feladatok megoldására.

Képes beavatkozási folyamatok és szakpolitikai döntések tervezésére, menedzselésére, megvalósítására.

Képes közösségek szervezésére és fejlesztésére, érdekeik képviseletére, szociális közigazgatási tevékenységre, szociális ellátórendszerek szervezésére, szociális intézmények fenntartói, illetve vezetői feladatainak ellátására.

Képes társadalmi szervezetek létrehozásában és működtetésében való közreműködésre.

A társadalom- és szociálpolitika területén képes a hazai és külföldi tudományos és szakmai források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Szakterületének egyes részterületein képes kutatási tervek, fejlesztési programok, tervezetek, dokumentumok, kidolgozására.

Képes a sikeres kommunikációra különböző személyekkel, csoportokkal, illetve a nyilvánossággal.

Képes a szervezeten belüli és a szervezeten kívüli együttműködésre; így különösen szervezeten belüli folyamatok irányítására, interdiszciplináris teamben, nemzetközi együttműködésben folyó tevékenységre, projekt keretében történő munkavégzésre.

Rendelkezik az önálló, kreatív munkavégzés képességével, mely alapján képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, ismeretei és szakmai nézőpontja megújítására, koncepciójának képviseletére és mások koncepciójának elfogadására.

***c)* attitűdje**

Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományokra, különösen pedig a szociálpolitikára vonatkozó felfogásokat.

Tisztában van a szociálpolitika tényalapú, továbbá érdek- illetve értékelkötelezett felfogásmódjaival, ezért reflexív szakemberként kialakítja és képviseli saját nézőpontját.

Felismeri a társadalomtudományok, különösen pedig a szociálpolitika-tudomány nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő törekvéseket, és képviseli tudományterületét.

Felismeri a szociálpolitika művelése szempontjából releváns társadalmi értékeket, és a társadalmi igazságosságot és esélyegyenlőséget középpontba helyezve képviseli ezeket.

Felismeri a szociális védelem és biztonság intézményrendszerét torzító politikai, bürokratikus, jogi, gyakorlati törekvéseket, és képviseli szakmai meggyőződését.

Törekszik a globális és helyi viszonyok komplex megértésére, azok egymásra tekintettel történő kezelésére.

Szakterületén nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, figyelembe veszi azok tényalapú, érték- és érdekkötött szempontjait.

Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.

Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai tevékenysége során önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szociális szakpolitika alakításában.

A hazai és nemzetközi szakmai folyamatok ismeretében képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviseletére.

Elkötelezett szociálpolitikus szakemberként önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szociálpolitikai rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja a szociálpolitika által képviselt társadalmi és szakmai érdekeket.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek, szolgáltató szervezetek létrehozásában és irányításában.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

8.1.2. Foglalkoztatáspolitika specializáción továbbá a szociálpolitikus

tudása

Ismeri és érti a munka világának változásit és ennek társadalmi, gazdasági összefüggéseit, a társadalmi hátrányok munkaerő-piaci gyökereit.

Ismeri és érti a foglalkoztatást meghatározó tényezőket, a munka világával összefüggő politizálást, igazgatást és közszolgáltatást.

Ismeri és érti a munkaerő-piaci folyamatokat és a foglalkoztatáspolitikát befolyásoló eszközrendszert.

***b)* képességei**

Módszertani ismeretei birtokában képes a munkaerő-piaci és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzésére, szakpolitikai elemzés és értékelő kutatás készítésére.

A munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikai elemzések körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projektmunkára, érdekképviseleti tevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

8.1.3. Területi szociálpolitika specializáción a szociálpolitikus

***a)* tudása**

Ismeri és képes értelmezni a területi tényezők társadalmi szerepét, a területi tényezők társadalmi, gazdasági, foglalkoztatási és más hatásait, a társadalmi hátrányok területi összefüggéseit, és a politizálás, igazgatás, közszolgáltatás területi, illetve helyi kereteit.

Magas szinten ismeri a területi szociálpolitikát meghatározó tényezőket, típusait és hatásrendszerét.

***b)* képességei**

Képes a területfejlesztésre, illetve a területi szociális ellátásra irányuló rendszerek komplex elemzésére a területfejlesztési politikák és eszközök, vidékfejlesztés, humán erőforrás fejlesztés, regionális, kistérségi és települési szociálpolitika működése területén.

Módszertani ismeretei birtokában képes a területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében szakpolitika-elemzés, értékelő kutatás, illetve más értékelő módszer alkalmazására.

A területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projektmunkára, érdekképviseleti tevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, társadalomtudományok (szociológia, multidiszciplináris társadalomtudományok) 70-90 kredit, amelyből

társadalom- és szociálpolitika 50-70 kredit,

állam- és jogtudomány, gazdaságtudomány, bölcsészettudomány 10-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációk a szakterület műveléséhez:

a) foglalkoztatáspolitika,

b) területi szociálpolitika.
A választható specializációk minimális kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a szociálpolitika műveléséhez kapcsolódó, projektszerű, külső terepen végzett, összesen legalább 240 óra intenzív szakmai munkát jelent, amelynek kreditértéke 8-12 kredit. A külső terepen folyó terepgyakorlatokon kívül a terepgyakorlat részét képezik a nem terepen folyó képzési formák is (kutatási terepmunka és a kutatást feldolgozó szeminárium, műhelyszeminárium és projektgyakorlat, a gyakorlathoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szeminárium).
A terepgyakorlat feladata, hogy a hallgató képessé váljon az elméleti, módszertani ismeretek, valamint a képzés során megszerzett új gyakorlati tapasztalatok integrálására; továbbá hogy a hallgató elsajátítsa a mesterképzési szakon megszerezhető gyakorlati kompetenciákat. A hallgató - az intézmény döntése alapján - a gyakorlatnak legfeljebb egyharmad részét teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:
a 4.2. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében 30 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből,
a 4.3. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében legalább 60 kredit a szociális munka, a szociálpolitika, a szociológia és a jogtudomány alapismereteiből, amelyből legalább 15 kredit a szociális munka és legalább 15 kredit a szociálpolitika területéről.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15 kredittel,
a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel rendelkezzen.
A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

15. SZOCIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociológia (Sociology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles szociológus
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja magas szintű szociológiai felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a társadalmi élet különböző területein (kutatás, oktatás, kultúra, média, politika, gazdasági élet, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalompolitika) önállóan vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési, feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. A végzettek korszerű társadalomelméleti, kutatás-módszertani és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szociológus

***a)* tudása**

Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat.

Rendelkezik a szakmai munkában alkalmazható magas szintű kvantitatív és kvalitatív módszertani tudástartalmakkal, követi a társadalomtudományi módszertan főbb fejlődési tendenciáit.

Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait.

Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit.

Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat.

Ismeri és érti a szakma műveléséhez szükséges legalább két idegen nyelv szaknyelvi anyagát.

Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi hátteret ad a szociológia magas szintű műveléséhez.

***b)* képessége**

Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében.

Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésére.

Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére.

Képes a magyar és idegen nyelven közzétett kutatási eredmények saját szakterületen történő alkalmazására.

A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni.

Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel.

Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok

fontossága mellett.

Szakterületén képes projektlehetőségek felkutatására, projekttervezési, vezetési és végrehajtási feladatok elvégzésére, a projektpartnerekkel való együttműködésre.

Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában.

***c)* attitűdje**

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.

Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.

Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.

Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben.

Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt.

Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra.

A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra.

A tudományos korrektség elve alapján jár el, kerülve minden hátrányos megkülönböztetést.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának alakulását.

Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket.

Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni.

Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében.

Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.

Tiszteletben tartja munkatársai és tanítványai jogait.

Fokozott felelősséggel tartozik a kutatási alanyok biztonsága, anonimitása és személyes adataik védelme iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: klasszikus és kortárs társadalomtudományi elméletek 10-35 kredit;

kutatásmódszertan (emelt szintű kvantitatív és kvalitatív módszerek, informatikai alkalmazások) 10-50 kredit;

differenciált szakmai ismeretek (így oktatás, kultúra, média, politika, gazdaság, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalompolitika) 20-60 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy - angol, francia vagy német nyelvből szerzett - államilag elismert legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, továbbá egy másik élő idegen nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex nyelvvizsga szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményik

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat, amelynek kreditértéke 2-6 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a szociológiai képzés szempontjából releváns társadalomtudományi területről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

16. TÁRSADALMI NEMEK TANULMÁNYA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: társadalmi nemek tanulmánya (Gender Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles társadalmi nemek tanulmányának kutatója

szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Gender Studies Expert

a szak keretén belül elvégezhető specializációk: kutatási; szakértői; nők és társadalmi nemek története; nők és társadalmi nemek tanulmánya

Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, gazdaságtudományok, a jogi képzési terület alapképzési szakjai és az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező a közigazgatás szervező, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 40 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja magas szintű műveltséggel rendelkező, a társadalmi nemek tanulmányában alaposan és széles körűen képzett szakemberek képzése, akik elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek önálló, kreatív gondolkodásra, a társadalmi, illetve bölcsészettudományok körébe tartozó, társadalmi nemek szempontú kutatás végzésére, elsősorban az akadémiai, állami és a civil szférába. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A társadalmi nemek tanulmányának kutatója

***a)* tudása**

Ismeri a társadalmi nemek interdiszciplináris tanulmányozásának főbb területeit és tételeit, valamint az egyes fogalmakkal, például faj, osztály, globális egyenlőtlenség, kapcsolatos tudományos vitákat.

Ismeri a társadalmi nemek tanulmányának fogalmi kereteit, ennek tanulmányozása során alkalmazott interdiszciplináris gondolkodás módszereit és elméleteit.

Alapos ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és bölcsészettudományok területén alkalmazott módszerekről, és felhasználásukról a társadalmi nemek vizsgálatakor diskurzuselemzésnél, társadalmi, politikai és kulturális jelenségek, valamint adatok elemzésénél.

Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a társadalom- vagy bölcsészettudományok egyes területeinek társadalmi nemi szempontú megközelítéséről.

Ismeri és alkalmazza a szakmai, etikai normákat.

Ismeri és érti a nemek közötti viszonyok és a nemi egyenlőtlenségek közötti bonyolult kapcsolatrendszert, valamint a helyi, valamint a globális szintű további társadalmi és kulturális különbségeket, elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt.

***b)* képességei**

Képes alkalmazni a tudományos elemző munkaelméleti és módszertani eszközeit és írástechnikáit.

Képes társadalmi nemi szempontból történő elmélyült, kritikus és alkotó szövegértelmezésre a társadalmi és kulturális elméletek, gyakorlati kutatások, valamint jelenségek területén.

Képes megítélni az elmélet és a szakirodalom alkalmazhatóságát az egyes felmerülő problémákra.

Képes konkrét kutatási projektek összeállítására az őket érdeklő társadalmi és kulturális jelenségekkel kapcsolatban, a helyes kutatási kérdések megfogalmazására, a megfelelő kutatási módszerek kiválasztására és alkalmazására.

Kritikus és átfogó reflexióra képes egyrészt a nemi kapcsolatok és nemi egyenlőtlenség bonyolult viszonyáról, másrészt a társadalmi és kulturális különbségekről helyi és globális szinten.

Kritikus reflexióval él a társadalmi nemek tanulmánya, mint interdiszciplináris tudományág fejlődéséről, képes elhelyezni a diszciplínát a tágabb tudományos környezetben.

Ismeri és hatékonyan alkalmazza a tudományos munka értékelésének akadémiai kritériumait, és saját szakterületén képes felelősségteljesen megítélni kollégái munkáját.

***c)* attitűdje**

Kritikusan viszonyul saját kulturális és társadalmi hovatartozásához és a vizsgálat tárgyává teszi azt.

A társadalmi problémák, az okok és összefüggések iránti kritikai érzék és tudatosság jellemzi.

Figyelemmel kíséri, hogy a nemi különbségek és a gender alapú hatalmi viszonyok, akárcsak egyéb társadalmi és kulturális (mint például az osztály, a faj, a szexualitás, a globális egyenlőtlenség fogalmához kötődő) különbségek és erőviszonyok hogyan formálták és formálják a különböző társadalmakat.

Mélyíti és fejleszti a társadalmi nemek, mint interdiszciplináris tudományág terén szerzett tudását.

Kutatási eredményeit és szemléletmódját úgy közvetíti, hogy érthető és követhető legyen a társadalmi nemek tanulmányaiban járatlanok számára is.

Kutatási eredményeit és szemléletmódját úgy közvetíti, hogy termékeny vitát és interakciót kezdeményezzen más kutatókkal.

Ismeri tudása szintjét és korlátait.

Tisztelettudó, önreflexióra képes és átlátható kutatói etikával dolgozik, ezeket az elveket szükség szerint megosztja a kutatási alanyokkal.

Tiszteletben tartja a különböző kultúrákat és társadalmi berendezkedéseket, miközben elkötelezett a nemi és társadalmi igazságosság ügyében.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Etikai es szakmai felelősséget vállal saját, valamint az általa vezetett csoport munkájáért.

Szakmai szemléletmódja gondolkodó és elemző.

Folyamatosan újragondolja saját szakmai szerepét a társadalomban és a kultúrában, és így képes önálló, vezető pozíció ellátására a tudományos életben, fontosabb közintézményekben és a civil társadalomban.

Felelős szakemberként képviseli szellemi és szakmai alkalmasságát.

Munkája során tudatosan reflektál Európában és a világban elfoglalt helyére.

8.1.2. Kutatási specializáción továbbá

***a)* tudása**

Alapos ismeretekkel rendelkezik a tudományos és elemzői munkához szükséges korszerű problémamegoldó technikákról.

Megismerte a társadalmi nemekkel kapcsolatos ismeretelméleteket és tudományos elméleteket.

Mélyrehatóan ismeri a társadalmi nemek tanulmányozásával kapcsolatos fogalmakat és elméleteket, valamint ezek kritikáját.

***b)* képességei**

Képes kutatási témája hatékony elméleti elemzésére és az elmélet és a kutatás közötti kapcsolat árnyalt megfogalmazására.

***c)* attitűdje**

Rendelkezik az elméleti problémák iránti kritikai érzékkel és tudatossággal.

8.1.3. Szakértői specializáción továbbá

***a)* tudása**

Ismeretei a politikai intézmények, a diskurzusok, a gyakorlatok, valamint a nemi normák és kapcsolatok közötti kölcsönhatás kritikai ismeretére koncentrálódnak.

Ismeri és érti a nemi egyenlőtlenség, mint társadalmi probléma illeszkedését a közpolitika elméletének és gyakorlatának globális kereteibe.

Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a nemi egyenlőtlenség megoldására, vagy előidézésére tett társadalmi és politikai erőfeszítésekkel kapcsolatban, illetve ezek szervezeteiről, módszereiről.

Alaposan tájékozott a nemi egyenlőtlenségek problémakörén munkálkodó vagy ezt érintő szervezetek, intézmények működését, illetve ezek kritikus elemzését illetően.

***b)* képességei**

Képes az esélyegyenlőséggel kapcsolatos közpolitika további gyakorlati fejlesztésének komplexebb, kritikus megközelítésére.

Hatékonyan ülteti át az egyenlőtlenséggel kapcsolatos komplex és absztrakt elméleteket a gyakorlatba és alkalmazza azokat társadalmi, politikai és kulturális programokban.

***c)* attitűdje**

Rendelkezik a társadalmi problémák iránti kritikai érzékkel és tudatossággal.

8.1.4. Nők és társadalmi nemek tanulmánya specializáción továbbá

***a)* tudása**

Behatóan ismeri továbbá a nők és társadalmi nemek tanulmányainak egy választott területét a nemzetek közötti megközelítésből.

Ismeri és alkalmazza az interdiszciplináris kezdeményezések és kutatási módszerek alapelveit.

***b)* képességei**

Az interdiszciplináris elméleti szakirodalmat értőn olvassa és kritikusan értelmezi.

Tudását hatékonyan alkalmazza különböző tudományos, oktatási, kulturális és nyelvi kontextusokban, széles körű, de szakirányú vizsgálataiban, amelyek doktori szintű, nemzetközi környezetben folytatandó kutatásokra készíti fel a hallgatót.

Alkalmazni tudja a nők és társadalmi nemek tanulmánya elméleteit és koncepcióit multikulturális és nemzetközi - tudományos és nem tudományos - környezetben egyaránt.

Képes a nemek szerepének mélyreható vizsgálatára különböző kontextusokban, elméleti, történeti és módszertani szempontból.

Értelmezni tudja a kulturális különbségeket és azok hatását a köznapi folyamatokban és a kutatásban.

Eltérő kulturális környezetekben is meg tudja szerezni és közzé tudja tenni a szükséges ismereteket.

***c)* attitűdje**

Kutatási eredményeit szívesen osztja meg más kutatási kultúrákkal.

8.1.5. Nők és társadalmi nemek története specializáción továbbá

***a)* tudása**

Magas szintű jártassággal bír a nők és társadalmi nemek modernkori európai történetének fogalomkörében.

Ismeri a történettudományok, ezen belül a társadalmi nemek történetének fogalmait és elméleteit, valamint ezek kritikai értelmezését.

***b)* képességei**

Eligazodik és alkalmazni tudja a történeti kutatások módszereit.

A nők és férfiak, valamint a nemi kapcsolatok jelenkori helyzetét történeti kontextusba tudja helyezni.

A nők és társadalmi nemek történetével kapcsolatos ismereteit el tudja helyezni a helyi, regionális, nemzeti és európai történelemben, tágabb kontextusban.

Képes megérteni a kulturális különbségek történetét és hosszú távú kihatásait, és mindazon összefüggéseket, amelyek a jelen és a múltbeli való életben, valamint a kutatásokban ezen a téren megmutatkoznak.

Eltérő kulturális környezetekben is meg tudja szerezni, és közzé tudja tenni a szükséges történeti ismereteket.

***c)* attitűdje**

Kutatási eredményeiket szívesen osztja meg más kutatási kultúrákkal.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
képzést alapozó ismeretek a társadalomtudomány vagy bölcsészettudomány területéről 30-90 kredit;
a társadalmi nemek tanulmányához kapcsolódó szakmai ismeretek 12-24 kredit az alábbiak szerint:
társadalmi nem és társadalomelmélet: 4-8 kredit,
társadalmi nem és kultúra: 4-8 kredit,
társadalmi nemek interdiszciplináris módszertana: 4-8 kredit.

9.1.2. Sajátos kompetenciákat eredményező specializációk, azok szakterületei és kreditértéke
a) kutatási specializáció 20-28 kredit
(társadalmi nemek elméletei, tudástermelés társadalmi nemek szempontú kritikája);
b) szakértői specializáció 22-30 kredit
(közpolitika, politikai es társadalmi szervezetek tanulmánya);
c) nők és társadalmi nemek története specializáció 18-24 kredit
(történelem, európai történelem);
d) nők és társadalmi nemek tanulmánya specializáció 20-24 kredit
(nemzetközi és összehasonlító tanulmányok).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakértői specializáció legalább hat hét terepen végzett gyakorlatra épül, ahol nemi egyenlőtlenséggel, illetve ennek valamely rokon témakörével foglalkoznak.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nők és társadalmi nemek története, valamint a nők és társadalmi nemek tanulmánya specializációinak egyik követelménye egy másik egyetemen elvégzett minimum egy tanulmányi félév.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma

legalább 60 kredit társadalomtudományi vagy bölcsészettudományi ismeretkörökből.

IV. INFORMATIKA KÉPZÉSI TERÜLET

1. GAZDASÁGINFORMATIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gazdaságinformatikus (Business Informatics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gazdaságinformatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Business Informatics Engineer

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a gazdaságinformatikus alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja gazdaságinformatikusok képzése, akik képesek a komplex üzleti folyamatokat megérteni, problémákat feltárni és megoldási alternatívákat kidolgozni. Alkalmasak az értékteremtő folyamatokat támogató informatikai rendszerekkel szemben támasztott igények felismerésére, fejlesztésre és a kész alkalmazások menedzselésére, valamint kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A gazdaságinformatikus
***a)* tudása**
Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
Ismeri és érti a vállalat tevékenységi rendszerét, az értéklánc, az ellátási lánc fogalmait, a folyamatszemléletű vállalati vezetés alapelveit, a vállalati stratégiaalkotás folyamatát.
Ismeri és érti a vállalati funkciók közötti kapcsolatokat, beleértve a marketing, a pénzügyi és számviteli, emberi erőforrás menedzsment, innováció menedzsment valamint az értékteremtő folyamatok menedzsmentjével kapcsolatos főbb fogalmakat és eljárásokat.

Rendelkezik az információrendszerekkel kapcsolatos részletes ismeretekkel, érti az architektúra fejlesztési elveket és módszereket.

Ismeri az üzleti, információ és az adatarchitektúra elveit és kidolgozásának módszereit, az implementáció főbb összefüggéseit és a változásmenedzsmenttel kapcsolatos teendőkkel is tisztában van.

Érti az információ és az üzleti architektúra közötti kapcsolatokat, valamint az üzleti igényeket le is tudja képezni az informatikai követelményekre.

Ismeri az információ architektúra különböző rétegeinek (tranzakció-feldolgozás, operatív működés támogatása, döntéstámogatás, csoportmunka, munkafolyamat) alapvető jellemzőit és a közöttük levő összefüggéseket.

Részletes ismeretekkel rendelkezik az információmenedzsment valamennyi területéről, beleértve az informatikai stratégia, folyamatmenedzsment, rendszerfejlesztés, tudásmenedzsment, IT szolgáltatásmenedzsment, projektmenedzsment, kockázatmenedzsment, teljesítménymenedzsment, informatikai vagyonnal való gazdálkodás, informatikai biztonság és IT audit fogalmi rendszerét és összefüggéseit.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik az információs társadalom szabályozási kérdéseiről, problémáiról, beleértve az egyes területek (média, telekommunikáció, gazdaságtan) értelmezését és az informatikai jogi vonatkozásokat is.

Ismeri informatikai szakterületeinek globális trendjeit, tudományterületi határait, az informatikai és társadalmi innovációban betöltött szerepet és az ezekből adódó új követelményeket.

Ismeri az alkalmazási területekhez kötődő problémák és ezek megoldását célzó feladatok megoldási módszereit, eljárásait, és az alkalmazási korlátokat.

Ismeri és érti a többváltozós statisztika és a számítástudomány fogalmait és összefüggéseit, alkalmazási lehetőségeit és korlátait.

***b)* képességei**

Megtervezi és irányítja valós üzleti, szervezeti problémák megoldását szolgáló informatikai alkalmazások fejlesztését, módszereket.

Képes üzleti folyamatok megértésére, elemzésére, a végrehajtást segítő szoftveralkalmazások feltárására, az üzleti-szervezeti igényeknek való megfeleltetésre.

Képes rendszerfejlesztési elvek és módszerek alkalmazására, fejlesztőeszközök (üzleti modellezés, illetve számítógéppel támogatott fejlesztés eszközei) használatára, használatával készülő fejlesztések alkalmazások kivitelezésének irányítására.

Képes adatbázisok tervezésével, létrehozásával és menedzselésével kapcsolatos feladatok ellátására.

Képes a gazdasági alkalmazások adaptációjára, az IT-alkalmazások bevezetéséhez szükséges szervezeti változtatások kezdeményezésére, a bevezetési kockázatok felmérésére és kiküszöbölésükhöz szükséges intézkedések megtervezésére, a végrehajtásban az együttműködésére.

Képes a szervezet informatikai egységének menedzselésére, informatikai feladatokat külső szolgáltatóhoz (outsourcing) szükség szerint kihelyez.

Képes a működtetési kockázatok kezelésére megismert módszerek alkalmazására.

Képes fejlesztési projektek tervezésére és irányítására, és informatikai feladatok megoldásaiban különböző szervezeti és szervezési megoldások feltárására.

Az informatikai auditorral együttműködve képes biztosítani az eljárásokhoz szükséges feltételeket és kontrollokat.

Képes az informatikai alkalmazásokban rejlő üzleti lehetőségek feltárására, kommunikálására.

***c)* attitűdje**

Figyelemmel kíséri az informatikai és vállalati (közigazgatási, közszolgálati) területtel kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz szakterületén, tudományterületén.

Kutatást, fejlesztés tervezése, vezetése során a szükséges innovációkhoz tudományos érveket használ.

Fontosnak tartja, hogy közvetítse a szakmai eredményeket az informatikai és az alkalmazási területe egyéb képviselői között.

Elfogadja és fejleszti a munka- és szervezeti kultúrát, következetesen érvényesíti az informatikai biztonsággal összefüggő szakmaetikai elveket.

Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására.

Tiszteletben tartja az övétől eltérő véleményeket, törekszik a szakmai érveken alapuló meggyőzésre.

Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását.

Tevékenyen részt vesz, irányítási feladatok lát el projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban, projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló informatikai munkakörben, a célnak megfelelően, de maga által megszabott módon végzi feladatait, a szakmai kérdések végiggondolását, kidolgozását.

Felelősséget érez a határidők betartására és betartatására.

Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben) tevékenykedő munkatársai munkájáért.

Fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel működéskritikus informatikai rendszereket irányít.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi és gazdasági ismeretek (számítástudomány, operációkutatás, többváltozós statisztika, menedzsment kontroll, stratégia, vezetői számvitel) 18-30 kredit;

gazdaságinformatikai szakmai ismeretek (szoftver engineering, hálózati technológiák, biztonság, rendszerfejlesztés, adatbányászat, adattárház, vállalati architektúra, informatikai stratégia, folyamatmenedzsment) 20-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az informatika szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditértéke további 25-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hétig tartó, 240 igazolt munkaórát tartalmazó gyakorlat, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

természettudományos ismeretek (analízis, valószínűségszámítás, statisztika, operációkutatás, matematika, számítástudomány) területéről 10 kredit;

gazdasági és humán ismeretek [közgazdaságtani, vállalat-gazdaságtani, gazdaságtudományi, pénzügyi, jogi ismeretek, európai uniós ismeretek, menedzsment, vezetéselméleti (döntéselmélet, módszertan) ismeretek] területéről 20 kredit;

informatikai ismeretek (számítógép-architektúrák, operációs rendszerek, számítógép-hálózatok, programozáselmélet, programnyelvek, programtervezés, adatbázis-kezelés, IR-architektúrák, -fejlesztés, -menedzselés, minőségbiztosítás, integrált fejlesztőeszközök, fejlesztési támogatások, informatikai audit, integrált vállalatirányítási rendszerek, speciális alkalmazások) területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási

intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

2. MÉRNÖKINFORMATIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: mérnökinformatikus (Computer Science Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles mérnökinformatikus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Science Engineer

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a mérnökinformatikus alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságinformatikus és a programtervező informatikus alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá
azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja mérnökinformatikusok képzése, akik az informatika szakterületéhez kapcsolódó természettudományos és specifikus műszaki ismeretek magas szintű elsajátítását követően képesek új informatikai rendszerek és eszközök tervezésére, informatikai rendszerek fejlesztésére és integrálására, az informatikai célú kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A mérnökinformatikus
***a)* tudása**
Az angol nyelvtudása eléri a képzéshez, az angol nyelvű szakirodalom megismeréséhez, a szakszöveg megértéshez, feldolgozásához, és a szakképzettséggel ellátható szakmai feladatokhoz elvégzéséhez szükséges, valamint a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.
Ismeri a műszaki informatikai rendszerek fejlesztéshez szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
Érti az informatikai alkalmazások fejlesztéshez szükséges természettudományos és mérnöki módszerek elvét.
Az informatikai szakmán belül, a specializációtól függően mélyebb elméleti és gyakorlati ismeretekkel

rendelkezik az alábbiak közül egy vagy néhány területen: szoftvertervezés, rendszerszimuláció és -modellezés, kommunikációs hálózatok, mobil- és erőforrás-korlátos alkalmazások, számítógépes grafika és képfeldolgozás, kritikus és beágyazott rendszerek, médiainformatika, IT-biztonság, párhuzamos rendszerek, intelligens rendszerek, számításelmélet, adatbázisok.

***b)* képességei**

Képes törvényszerűségeket, összefüggéseket feltárni és megérteni.

A megszerzett tudást képes alkalmazni és a gyakorlatban hasznosítani.

Képes problémamegoldó technikákat használni a szoftver- és alkalmazásfejlesztés során.

A specializációjának megfelelő területen elemzési, tervezési és megvalósítási készséggel rendelkezik.

Képes az informatikához kapcsolódó tudományokban a megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására.

Képes helytálló szakmai bírálatot vagy véleményt megfogalmazni informatikai és mérnöki területeken.

A rutinproblémák felismerésén és megoldásán túl képes eredeti ötleteket felvetni.

A műszaki, gazdasági és humán erőforrások informatikai kezelését képes rendszerben szemlélni.

Képes komplex informatikai rendszereket fejlesztésére.

Az információtechnológia eszközeit és formális módszereit készség szinten használja.

Képes informatikai rendszerek teljesítményelemzésére, analitikus, szimulációs és mérési módszerek használatára.

Képes szakmai kooperációra az alkalmazói környezet szakértőivel.

Megérti az alkalmazás követelményeit.

Javaslatait az alkalmazói környezet szakértőinek el tudja magyarázni.

***c)* attitűdje**

Szakmailag magas szinten, tervezetten és a minőségi szempontokat figyelembe véve hajtja végre fejlesztési feladatait, a létrejövő rendszerek hibamentességéről meggyőződik.

Nyitott és elkötelezett az önművelésre, önfejlesztésre, az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére a természettudományok, a mérnöki és informatikai tudományok területén.

Kezdeményező a problémamegoldásban, képes megalapozott döntéseket hozni, nem tér ki a személyes felelősségvállalás elől.

Reálisan és elfogulatlanul értékeli munkatársai és saját szakmai teljesítményét.

Fontosnak tartja az informatikai szakma közvetítését és saját tudásának átadását.

Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.

Munkáját kreatívan, rugalmasan végzi, a problémákat felismeri és azokat intuícióra és módszerességre építve oldja meg.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősséget érez a határidők betartására és betartatására.

Önállóan tölt be informatikai munkakört, amelyben a teljes folyamatot kezében tartva, szakmailag felelős módon dolgozik.

Alkalmas csoportban, egy-egy részterület szakértőjeként dolgozni, valamint csoportot felelősséggel irányítani.

Szakmai kompetenciái alapján egyaránt alkalmas működéskritikus és érzékeny információkat tartalmazó rendszerek fejlesztésére és üzemeltetésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományos ismeretek (matematika, információelmélet, számítástudomány, számítástechnika, rendszerelmélet) 20-30 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (mikroökonómia, vezetési, jogi és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, ergonómia, kommunikációelmélet, műszaki tudományok kultúrtörténete, környezetvédelem) 9-15 kredit;

informatikai szakmai ismeretek (komplex informatikai rendszerek fejlesztéséhez, tervezéséhez, és az ezekkel létrehozott szolgáltatásokhoz kapcsolódó átfogó elméleti ismeret, a specializációtól függően, különösen az alábbi területek valamelyikén: szoftvertervezés, hálózatok, mobil rendszerek, számítógépes grafika és képfeldolgozás, kritikus rendszerek, médiainformatika, adatbiztonság, párhuzamos rendszerek, intelligens rendszerek, számításelmélet, adatbázisok) 54-90 kredit.

9.1.2. A mérnökinformatikus szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az informatikának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a képzés tanterve határozza meg. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

természettudományi ismeretek (analízis, algebra, valószínűségszámítás, matematikai statisztika, fizika) területén 20 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, környezetvédelem, minőségbiztosítás, szaknyelv, társadalomtudomány) területéről 15 kredit;

számításelméleti és programozási ismeretek számítás- és algoritmuselmélet, programnyelvek, programtervezés, szoftver technológia területéről 15 kredit;

számítógép ismerete (elektronika, digitális technika, mérés- és szabályozástechnika, számítógép architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes hálózatok) területéről 15 kredit;

információs rendszerek ismeretei (adatbázis-kezelés, tudásreprezentáció, informatikai rendszerek modellezése, analízise, megvalósítása, biztonsági kérdései) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

3. ORVOSI BIOTECHNOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: orvosi biotechnológia (Medical Biotechnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles orvosi biotechnológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Medical Biotechnologist

választható specializációk: alkalmazott bioinformatika, molekuláris biotechnológia

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a molekuláris bionika, a molekuláris bionika mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a biomérnöki, a vegyészmérnöki, az orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus, az orvosi

diagnosztikai analitikus, a biológia, valamint a kémia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 25 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak képzési célja orvosi biotechnológusok képzése, akik szilárd elméleti alapokra épülő, a tudásuk fejlesztését hosszú távon biztosító képzés alapján természettudományos, informatikai és orvostudományi ismeretekkel egyaránt rendelkező szakemberekként képesek a biomedicinális tudományterületeken önállóan kutatási és alkalmazási, fejlesztési és működtetési tevékenységet egyaránt végezni. A képzés jellegéből adódóan rendelkeznek továbbá e tevékenységek magas színvonalon történő kivitelezéséhez nélkülözhetetlen problémamegoldó és együttműködési készséggel is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az orvosi biotechnológus

***a)* tudása**

Alapos ismeretekkel bír a biotechnológiai módszerek és a biomedicinális alkalmazások tekintetében.

Részletesen ismeri a biológiai folyamatok molekuláris mechanizmusát és modellezését, valamint a modellezéshez szükséges informatikai háttéreszközöket.

Ismeri a biotechnológiai méréstechnikai módszereket, a mérésekhez használt informatikai eszközöket, és a mérések módszertanát.

Ismeri a biotechnológiához szükséges informatikai infrastruktúra aktuális állapotát és felhasználásának módszereit.

Tisztában van a vezetési menedzsment, a szervezés és a szervezet elméleti alapjaival.

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (elsősorban közgazdasági, jogi, etikai) szakterületek alapjait, azok vonatkozó szabályait.

Az angol nyelvtudása eléri a szakmai feladatokhoz elvégzéséhez, és a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.

***aa)* alkalmazott bioinformatika specializáción továbbá**

Részletes tudással rendelkezik a nanotecnológiai, nanobiológiai, a hatóanyag-felszabadító rendszerek, a biofarmáciai-farmakokinetikai ismeretek, diagnosztikai ismeretek, sejt- és immunbiológiai ismeretek, a metabolizmus és a toxikológia, a farmakogenomika, és a bioanalitikai módszerek vonatkozásában, ismeri a felsorolt rendszerek és ismeretek bioinformatikához kapcsolódó területeit, és a megfelelő bioinformatikai alkalmazásokat.

***ab)* molekuláris biotechnológia specializáción továbbá**

Részletes tudással rendelkezik molekuláris genetikai és genomikai ismeretek, molekuláris toxikológiai ismeretek, a gyógyszerkutatás és -fejlesztés, a farmakovigilancia és farmakogenomika, a molekuláris diagnosztika és molekuláris támadáspontok, nanotechnológiai és nanobiotechnológiai ismeretek, hatóanyag-felszabadító rendszerek, biofarmáciai-farmakokinetikai ismeretek, diagnosztikai ismeretek,

sejtbiológiai, szignál transzdukciós ismeretek, immunbiológiai ismeretek, metabolizmus és toxikológia, bioanalitikai módszerek és alapvető élettani folyamatok vonatkozásában, ismeri a felsorolt rendszerek és ismeretek bioinformatikához kapcsolódó területeit, és a megfelelő biotechnológiai eljárásokat és eszközöket.

***b)* képességei**

***ba)* alkalmazott bioinformatika specializáción**

Képes a számítógépes biológia és kémia eszköz- és módszertárának alkalmazására, különös tekintettel a genomikai, proteomikai, metabonomikai, metabolonikai és toxikológiai alkalmazásokra.

Képes adatbázisok tervezésére, létrehozására, módosítására, kezelésére és alkalmazására korszerű adatbázis-kezelő rendszerekben, különösen orvosi biotechnológiai területeken.

Képes biológiai rendszerek számítógépes modellezésére és szimulációjára (bioinspirált rendszerek).

***bb)* molekuláris biotechnológia specializáción**

Képes molekuláris interakciók leírására, molekuláris és rendszerszemléletű biológiai (’systems biology’) és genetikai ismeretek biotechnológiai kutatásban és fejlesztésben való alkalmazására.

Képes molekuláris biotechnológiai és farmakogenomikai ismeretek révén korszerű metabonomikai, metabolonikai és toxikológiai vizsgálómódszerek kifejlesztésére.

Képes preklinikai és klinikai gyógyszerkutatás és -fejlesztés fázisainak ismerete alapján biotechnológiai gyógyszerkutatási és fejlesztési tevékenységre.

Képes molekuláris diagnosztikai módszerek kifejlesztésére és alkalmazására.

Képes molekuláris támadáspontok ismerete révén új terápiás módszerek, illetve hatóanyagok kifejlesztésére, különös tekintettel az onkológiai vonatkozásokra.

***c)* attitűdje**

Megszerzett ismeretei felhasználásával törekszik új kutatási eredmények, fejlesztések és innováció kialakítására.

Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére, ezt munkatársaitól is elvárja.

Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit és munkatársaitól is elvárja azok vállalását.

Keresi a továbbképzés, valamint saját szakmai fejlődésének lehetőségeit.

Munkája során elkötelezett a magas színvonal és minőség iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A szakmai problémák felismerésében és megoldásában teljesen önállóan járhat el.

Tisztában van az orvosi biotechnológia szakterületének szakmai kereteivel és korlátaival, véleményét ezek ismeretében alakítja ki.

Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

Szakmai döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a munkahelyi egészség és biztonság elveire és azok betartására, figyelembe veszi a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás alapelveit, kiemelten kezelve az etika alapelveket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi és matematikai ismeretek (molekuláris biológiai ismeretek, biokémiai, kémiai biológiai ismeretek, élettani ismeretek, informatikai ismeretek) 15-25 kredit,

gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani, marketing és menedzsment ismeretek, jogi és etikai ismeretek) 5-15 kredit;

orvosi biotechnológiai szakmai ismeretek (fehérjék, fehérjehálózatok ismerete, nukleinsavakkal kapcsolatos technikák, sejtbiológiai ismeretek, molekuláris patológiai ismeretek) 15-35 kredit.

9.1.2. Választható specializációk

alkalmazott bioinformatika (számítógépes biológiai és kémiai ismeretek, adatbázisok tervezése és alkalmazása, modellezés és szimuláció, szerkezeti bioinformatikai ismeretek, különösen bioinformatikai

vonatkozásban, biológiai rendszerek számítógépes modellezése, statisztikai ismeretek biológiai rendszerek vonatkozásában, nanotechnológiai és nanobiotechnológiai ismeretek, hatóanyag-felszabadító rendszerek ismerete, biofarmáciai-farmakokinetikai ismeretek, képalkotó eljárások, diagnosztikai ismeretek, sejtbiológiai ismeretek, immunbiológiai ismeretek, metabolizmus és toxikológia, farmakogenomika, nagy teljesítőképességű módszerek ismerete, bioanalitikai módszerek ismerete);

molekuláris biotechnológia (molekuláris genetikai és genomikai ismeretek, molekuláris toxikológiai ismeretek, gyógyszerkutatás és -fejlesztés folyamatának ismerete, farmakovigilancia fontosabb fogalmainak ismerete, farmakogenomikai ismeretek, molekuláris diagnosztikai ismeretek, molekuláris támadáspontok ismerete, különösen molekuláris biológiai és onkológiai vonatkozásban, statisztikai ismeretek biológiai rendszerek vonatkozásában, nanotechnológiai és nanobiotechnológiai ismeretek, hatóanyag-felszabadító rendszerek ismerete, biofarmáciai-farmakokinetikai ismeretek, képalkotó eljárások, diagnosztikai ismeretek, sejtbiológiai, szignál transzdukciós ismeretek, immunbiológiai ismeretek, metabolizmus és toxikológia, nagy teljesítőképességű módszerek ismerete, bioanalitikai módszerek ismerete, alapvető élettani folyamatok ismerete).

A specializáció aránya a képzésben további 30-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

Egy-egy szűkebb szakterület gyakorlati vonatkozásainak megismerésére a képzés során (önálló laboratórium tárgyak keretein belül) kerül sor.

9.4. A 4.2. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma tudományterületenként, diszciplínánként:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen legalább 80 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

természettudományi ismeretek: analízis, algebra, diszkrét matematika, valószínűségszámítás, matematikai statisztika, szerves kémia, biokémia, molekuláris biológia, molekulafizika;

gazdasági és humán ismeretek: közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, menedzsment ismeretek, tudománytörténet, jogi ismeretek, egyéb humán ismeretek;

elektronikai és számítástechnikai ismeretek: elektronikai áramkörök, elektronfizika, jelfeldolgozás, információelmélet, számítás- és algoritmuselmélet, programnyelvek, programtervezés, digitális rendszerek, adatbázis-kezelés, bioinformatika;

biofizikai és idegtudományi ismeretek: biofizika, genetika, neurobiológia, biológiai képalkotás alapjai, elektrofiziológia, biolaboratóriumi mérések.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 50 kredittel rendelkezzen a korábbi tanulmányaiból. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

4. PROGRAMTERVEZŐ INFORMATIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: programtervező informatikus (Computer Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles programtervező informatikus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Scientist

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a programtervező informatikus, a mérnökinformatikus, a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja informatikus szakemberek képzése, akik a tudásuk fejlesztését hosszú távon biztosító elméleti alapokra építve informatikai rendszerek fejlesztési, létrehozási, alkalmazási, bevezetési, működtetési, szervizelési tevékenységét önállóan és csoportmunkában képesek magas szinten ellátni. Rendelkeznek továbbá az alkalmazási területük informatikai feladatainak megoldásához szükséges együttműködési és modellalkotási készségekkel, képesek informatikai célú kutatási feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A programtervező informatikus

***a)* tudása**

Komplex és aktuális ismeretekkel rendelkezik informatikai szakterületének innovatív, kutatói szintű műveléséhez szükséges általános, matematikai és számítástudományi elvek, szabályok, összefüggések terén, különösen - választott specializációjának megfelelően - a következő témakörökben: algebrai, lineáris algebrai, számelméleti módszerek és alkalmazásaik, a matematikai analízis speciális területei, numerikus módszerek és alkalmazásaik; diszkrét matematika, gráfelmélet, logika és alkalmazásaik; sztochasztikus modellezés és statisztika elméleti alapjai és alkalmazásai; statisztikai adatelemzés első- és másodfajú módszerei, operációkutatás; algoritmikus módszerek a matematikában, a számítástudomány formális modelljei és eszközei, algoritmusok bonyolultság- és hatékonyság-elmélete, alkalmazási területek speciális algoritmusai.

Átfogóan és naprakészen ismeri és érti az informatikai szakterületének általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen - választott specializációjának megfelelően - az alábbi területeken: programtervezés, szintézis és verifikálás, logikai programozás, programozási nyelvek, számítási modellek, számítógép-architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes-hálózatok, osztott rendszerek, az adatbázis-kezelő rendszerek, információelmélet, kódelmélet, kriptográfia.

Átfogóan és naprakészen ismeri az informatikai szakterületének tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak feladat-megoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen - választott specializációjának megfelelően - a következő területeken: programozási technológia, komplex

szoftverrendszerek és korszerű adatbázisok tervezése, felépítése és menedzselése, szolgáltatásközpontú programtervezés, információs rendszerek tervezése, felépítése és menedzselése, internet eszközök és szolgáltatások tervezése és fejlesztése; adatbázis rendszerek tervezése, fejlesztése menedzselése, osztott rendszerek tervezése, felépítése, menedzselése, kriptográfia, adatbiztonság és adatvédelem.

Rendelkezik az informatikai szakterület specifikus eszközeinek átfogó és naprakész ismeretével, különösen - választott specializációjának megfelelően - az alábbi területeken: numerikus számítási rendszerek, modellelemzés, tudományos számítási módszerek, számítógépes jel- és képfeldolgozás, mesterséges intelligencia módszerei, operációkutatás és optimalizálás szoftvertechnológia módszerei, modern programozási nyelvek és paradigmák, a korszerű programozási nyelvek használata, információs rendszerek elméleti alapjai és alkalmazásai, osztott és párhuzamos rendszerek, szakértői rendszerek, információs technológiai és alkalmazásbiztonsági ismeretek, térinformatika, egészségügyi informatikai rendszerek felépítése és szervezése, információmenedzselés és szervezés új módszerei, a szervezeti (vállalati, üzleti) információ-rendszerek, szervezeti (vállalati, üzleti) folyamatokat megvalósító információ-rendszerek szolgáltatásai, számítógépes jel- és képfeldolgozás, komputergrafika, WEB-es és multimédia alkalmazások, médiainformatika.

Rendelkezik az üzleti, szervezeti, vállalati folyamat-, információ-, adat-, szoftver és műszaki-technológiai architektúra elveinek ismeretével, az architektúra leírás és tervezés módszereinek ismeretével.

Rendelkezik azokkal az alapvető szervezési és menedzselési, minőségbiztosítási és kontrolling ismeretekkel, amelyek segítségével szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el.

Rendelkezik széleskörű vállalkozási ismeretekkel, amelyek informatikai területen üzleti elemzésekre, vállalkozás létrehozására és működtetésére teszik képessé.

Magas szinten, részleteiben ismeri, érti az informatikai szakterület szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és legalább angol nyelven.

Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati tudásszervezés módszereit és eszközeit.

Ismeri az informatikai rendszerekkel kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.

***b)* képességei**

Képes matematikai, számítástudományi, informatikai ismereteinek, újszerű megközelítési módot igénylő alkalmazására informatikai kutatási, fejlesztési feladatok során.

Képes az informatikai szakterületen felmerülő komplex szakmai problémák formalizálására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a probléma megoldására.

Képes tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási feladatok ellátására komplex szoftver rendszerek, adatbázis kezelő rendszerek, vállalati információs rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek működtetése esetében.

Képes az informatikai szakterületéhez tartozó folyamatok átfogó, vezetői szintű értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.

Képes kezdeményező együttműködésre, projekt- (csoport-)munkára informatikai és más szakterületek szakembereivel.

Képes felmérni a tervezett, megvalósított informatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelését, validálni az elkészült szoftvertermékет.

Képes elemezni és alkalmazni informatikai szakterületének új probléma megoldási módszereit és eljárásait.

Képes informatikai ismereteit alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.

Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább angolul írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni, tudományos, műszaki szakmai anyagokat (szakmai könyv, fejezet, cikk stb.) feldolgozni és alkotó módon hasznosítani.

Képes az informatikai szakterületéhez tartozó minőségirányítási részfeladatok megtervezésére és kivitelezésére.

Képes a szakmai információforrások professzionális használatára, a megoldandó problémához szükséges ismeretanyag kinyerésére, annak kritikai értelmezésére, értékelésére.

Képes szakmai irányítás mellett önálló tudományos kutatómunkát végezni, felkészülni tanulmányainak posztgraduális képzés keretében történő folytatására.

***c)* attitűdje**

Figyelemmel kíséri az informatikai szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést.

Elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolás és értékelés iránt.

Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás iránt, nyitott új informatikai szakmai kompetenciák elsajátítására.

Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra, továbbá az informatikai tudományos kutatás etikai elveit.

Saját tudását megosztja, fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését.

Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás és társadalmi felelősségvállalás közvetítését és megvalósítását, az informatika eszközeivel elősegíti azt.

Elkötelezett a minőségi követelmények betartatására és informatikai eszközökkel történő elemzésére.

Nyitott a kezdeményező együttműködésre, az informatikai és más szakterületek szakembereivel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Informatikai tevékenysége során hozott szakmai döntéseiért felelősséget vállal.

Felelősséget vállal a határidők betartására és betartatására.

Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben) tevékenykedő munkatársai munkájáért.

Működéskritikus informatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

matematikai és számítástudományi ismeretek 36-48 kredit;

informatikai ismeretek, a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditértékkel együtt 72-84 kredit.

9.1.2. Differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező szakmai ismeretek aránya a képzés egészén belül 48-72 kredit.

Különösen javasolt specializációk és azok szakterületei:

szoftvertechnológia (matematikai és számítástudományi ismeretek 6-12 kredit, informatikai ismeretek 36-66 kredit);

információs rendszerek (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);

térinformatika (földrajzi és térképészeti ismeretek 10-12 kredit, matematikai és számítástudományi ismeretek 12-26 kredit, informatikai ismeretek 26-48 kredit);

matematika és számítástudomány (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);

komputer grafika és képfeldolgozás (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);

modellalkotó informatika (matematikai és számítástudományi ismeretek 36-66 kredit, informatikai ismeretek 6-12 kredit);

elosztott szoftverrendszerek (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit, vállalkozói ismeretek legfeljebb 32 kredit);

kriptográfia: (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek) 24-48 kredit;

adatbázis rendszerek tervezése, fejlesztése (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek) 24-48 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő, legalább hat hétig tartó (240 igazolt munkaórát tartalmazó) projekt-struktúrájú gyakorlat.

9.4. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről: matematika és számítástudomány területéről 30 kredit, informatika területéről 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányokból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

V. JOGI KÉPZÉSI TERÜLET

1. EURÓPAI ÉS NEMZETKÖZI ÜZLETI JOG MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: európai és nemzetközi üzleti jog (European and International Business Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: európai és nemzetközi üzleti mesterjogász
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: European and International Business Lawyer

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak: a jogász osztatlan szak.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 4 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan jogászok képzése, akik a már meglévő elméleti és gyakorlati jogi tudásukra épülően ismerik az európai és nemzetközi üzleti-gazdasági joganyagot, értik az európai uniós jog működési mechanizmusát, ismerik az európai integráción kívüli gazdasági folyamatok komplex jogi szabályozását. Felismerik, hogy meghatározott, nemzetközi vonatkozású gazdasági viszonyok között mely szabályozók alkalmazhatók, valamint munkanyelvként alkalmazható angol nyelvű szaknyelvi ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányok doktori képzés keretében való folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az európai és nemzetközi üzleti mesterjogász

***a)* tudása**

Ismeri és használja az európai és nemzetközi üzleti jog különböző szabályozási eszközeit és érti ezeknek

egymáshoz való viszonyát.

Érti az európai és nemzetközi üzleti jogi szabályozók mögöttes gazdasági okait, illetve ezek gazdasági következményeit.

Ismeri az Európai Unió belső piacának működési mechanizmusát, a vonatkozó szabályozási eszközöket és a belső piac egyes részterületeinek sajátosságait.

Ismeri az európai gazdasági jog érvényesülési, érvényesítési mechanizmusait.

Ismeri a vonatkozó európai bírósági esetjogot, annak gyakorlati jelentőségét.

Ismeri a nemzetközi gazdasági jogi problémákhoz rendelhető jogforrások (nemzetközi, európai, nemzeti: kötelező és soft law) azonosításának módját, a speciális jogforrásokat feldolgozó (jogszabályokat, esetjogot, jogirodalmi műveket vagy azok adatait tartalmazó) adatbázisok kezelését.

Rendelkezik a nemzetközi üzleti jogviszonyok komplex magánjogi intézéséhez szükséges ismeretekkel.

Rendelkezik a nemzetközi üzleti jogviszonyok komplex közjogi értékeléséhez szükséges ismeretekkel.

Ismeri az angol jogi szaknyelv európai és nemzetközi gazdasági jogi szakterminológiáját.

***b)* képességei**

Képes felismerni azokat a gazdasági viszonyokat, melyekben európai vagy nemzetközi szabályozókat kell alkalmazni és képes az irányadó szabályrendszer azonosítására és értelmezésére.

Képes komplex, nemzetközi jogi problémák felismerésére, elemzésére.

Képes egy nemzetközi vonatkozású jogi kérdés jogérvényesítési mechanizmusainak igénybevételére.

Képes az eltérő szabályozási módok és tartalom megértéséből és elsajátításából fakadó toleráns és rugalmas, megoldás-központú problémakezelésre, a nemzetközi viszonylatok tanulmányozásából fakadó együttműködési készségre és nyitottságra, a problémamegoldás során összehasonlító szemlélet alkalmazására.

Képes nemzetközi viszonylatban a magas szintű szakmai kommunikációra és az ehhez szükséges fogalmi rendszer használatára.

Képes nemzetközi viszonylatokban érveléstechnikák alkalmazására.

Képes angol nyelven a vonatkozó szabályozók megértésére, értelmezésére, a jogi probléma kezelése szempontjából releváns dokumentumok megszerkesztésére.

Képes az érintett gazdasági és üzleti jogviszonyok gazdasági, társadalmi, környezeti vonatkozásainak felismerésére.

***c)* attitűdje**

Nyitott a komplex megközelítést igénylő, nemzetközi vonatkozású jogi problémák megoldása iránt.

Elkötelezett az alapos, magas színvonalú munka iránt.

Nyitott új ismeretek, más jogrendszerek, nemzetközi szabályozók működési mechanizmusának megértése iránt.

Elkötelezett ismereteinek idegen nyelven történő bővítése mellett.

Elkötelezett az érintett jogterület fejlődésének folyamatos nyomon követése mellett.

Nyitott a szakmai együttműködésre nemzetközi környezetben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, figyelemmel kíséri az európai és nemzetközi gazdasági viszonyok szabályozóinak változásait.

Figyelemmel kíséri a vonatkozó szakirodalmat.

Reflektív módon viszonyul saját munkájához.

Komplex, nemzetközi elemet tartalmazó üzleti jogi problémák esetében önállóan azonosítja a releváns nemzeti, nemzetközi, uniós szabályozókat.

Képes önállóan megoldani a nemzetközi elemet tartalmazó üzleti jogi problémákat, felismeri az ehhez kapcsolódó olyan részkérdéseket, melyek megoldása speciális, más ország jogának ismeretét igénylő tudást tesznek szükségessé.

Felelősséget vállal az általa készített jogi szakvélemény, jogi értékelés megfelelőségéért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: európai uniós jogi és nemzetközi üzleti jogi alapismeretek 3-6 kredit;

európai és nemzetközi üzleti jogi szakmai ismeretek (Európai Unió belső piaca, az Európai Bíróság eljárási joga, nemzetközi magánjog uniós, nemzetközi és nemzeti szabályozása, szerződési jog európai és nemzetközi szabályozói, multinacionális vállalatok működése, a nemzetközi kereskedelemi választott bíráskodás, a szellemi tulajdon védelmének szabályozása) 25-30 kredit;

az európai uniós jog üzleti jog szempontjából releváns szakterületei [fogyasztóvédelmi jog, társasági jog, szociális jog, versenyjog a transznacionális kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó részterületeken (nemzetközi fizetési ügyletek, árufuvarozás)] 16-20 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés angol nyelven folyik.

2. JOGÁSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: jogász (Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles jogász

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Jurist

Az oklevél doktori cím (dr. jur.) használatára jogosít.

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit

a szak orientációja: kiemelten elmélet-igényes (70-80 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380

7. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja jogász képzettségű szakemberek képzése, akik az állam- és jogtudomány, valamint a jogászi tevékenységekhez kapcsolódó más társadalomtudományok alapjainak birtokában, a jogrendszer főbb jogterületeinek és jogintézményeinek, az állam működésének, a jogalkotás és a jogalkalmazás módszereinek ismeretében, korszerű szakismereteikre és jogászi műveltségükre tekintettel alkalmasak az állami és magánszférában jogászi tevékenységre, gyakorlati tapasztalatok megszerzésével, szakmai továbbképzéssel a jogi szakvizsgához kötött munkakörök betöltésére. Részt tudnak venni a nemzetközi- és különösen az európai térben a gazdasági, társadalmi, államközi és civil szféra problémáinak megoldásában és szervezésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A jogász

***a)* tudása**

Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, az államra és a jogrendszerre vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteket, a jogintézmények elvi hátterét és gyakorlati működési módjait.

Ismeri a tudományos munkához, kutatáshoz szükséges problémamegoldó módszereket.

Ismeri a társadalomtudományok fogalmi készletének, elméletének, módszerének alapelemeit.

Ismeri a jogra és államra vonatkozó elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.

Ismeri a történeti fejlődés logikáját, annak jelentőségét.

Ismeri a globális és hazai társadalmi, gazdasági, politikai, jogi folyamatok alapjellemezőit.

Történeti összefüggéseiben is ismeri az ember, az emberi méltóság, emberi jogok, demokrácia és a hatalom korlátozásának elméleti, gyakorlati jelentőségét valamint intézményeit.

Ismeri az általános, valamint a jogász szakmák etikai normáit.

Felismeri az etikai dilemmákat és az új morális kihívásokat.

Ismeri az állam- és a jogrendszer alapjellemzőit és ezek alapján eligazodik a különböző jogfogalmak, paradigmák között.

Ismeri a hazai, az európai és nemzetközi jog legfontosabb tételes jogi szabályait, a meghatározó alkotmánybírósági, bírósági döntéseket.

Ismeri a jogrendszer tagolására vonatkozó főbb nézeteket, a jogértelmezési módszereket, ide értve a különböző (köz- és magánjogi, általános és speciális) jogterületek együttes alkalmazásának, rendszerszerű értelmezésének a módszereit is.

Ismeri a különböző jogágak főbb jogforrásait, speciális szabályozási és működési logikáit, a szakjogi terminológiákat.

Ismeri a speciális jogterületek sajátosságait.

Ismeri a jogesetmegoldás módszereit, az eset feltárásának, az érvek rendezésének gyakorlatát.

Ismeri az egyes jogászi hivatások alapvető szakmai sajátosságait.

Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési ismeretekkel, a jogi, jogászi írás sajátos elemeivel, a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályaival és technikáival.

Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellemzőit.

***b)* képességei**

Képes értékelő viszony kialakítására a jogra és államra vonatkozó nézetekkel, elméletekkel kapcsolatban és képes ezek jogi és társadalmi relevanciájának felismerésére.

Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására.

Képes idegen nyelvű és az informatika legújabb eszközeit is alkalmazó kommunikációra.

Biztosan kezeli a szakjogi terminológiákat.

Képes a jogi elvek és értékek széles körű alkalmazására a törzsanyagon kívül is.

Képes a társadalmi problémák megértésére, új jelenségek feldolgozására, kritikus gondolkodásra.

Képes tudományos művek feldolgozására, értelmezésére, továbbgondolására és használatára.

Alkalmas a tudományos megközelítés, fogalmi készletek befogadására és használatára.

Rendelkezik tudományos, közéleti, szakmai íráskészséggel.

Képes az érvek tiszta, logikus felépítésére és használatára.

Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, értelmezésére és vélemény kialakítására.

Érzékeli a környezeti (jogi, intézményi, gazdasági, politikai, társadalmi) változásokat és adaptív módon viszonyul ezekhez.

Képes a társadalmi és jogi problémákat felismerni és hajlandó azok megoldásait keresni.

Képes jogi, társadalmi kérdésekben saját vélemény kifejtésére, mások véleményének elfogadására, képes az érvek logikus, világos kifejtésére, közvetítésére, a meggyőzési eszközök használatára.

Képes a jogrendszer, a jogi módszerek történeti és elméleti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

Érzékelni képes a társadalmi, etikai, jogász szakmai dilemmákat és képes azok elemzésére, szintetizálására.

Képes a szakmai munka, döntések társadalmi és etikai következményeinek megértésére.

Alkalmas a jogszabályok lényeglató, módszeres és kreatív értelmezésére a jogállami értékek keretei között.

Képes megalapozott döntések meghozatalára, világos motiváció és indoklás mellett.

Képes az állami és magánszervezetek irányításában való közreműködésre.

Képes az önkormányzási, önigazgatási, közhasznúsági és magánigazgatási viszonyok közötti eligazodásra.

Képes a jog alkotásával, értelmezésével, alkalmazásával kapcsolatos politikai, társadalmi, gazdasági, történeti, pszichológiai jelenségek észlelésére, értelmezésére.

Képes a jogági szabályozások logikáinak önálló és kritikus használatára.

Képes a jogtudományok területén az ismeretek rendszerezett megértésére, elsajátítására, alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a változó tételes jog önálló megismerésére és értelmezésére, a megszerzett szakmai tapasztalat alapján új problémák, új jelenségek feldolgozására.

Képes a jogi konfliktusok jelentőségének felmérésére, a különböző jogi megoldások megtalálására, a következmények számbavételére, alternatívák mérlegelésére.

Képes az általános ismeretek, fogalmi készletek kreatív alkalmazására az új területeken.

Képes felismerni a hagyományos jogágakon túli szabályozási területeket, az új kihívásokat, azonosítja a problémákat.

Képes a jogi terminológia világos és szakszerű használatára és bonyolult jogi kérdések érthető megfogalmazására.

Képes a jog forrásainak tudatos és biztos használatára, a jogászi módszerek lehetőségeinek és korlátainak felismerésére.

Képes nagyobb mennyiségű és bonyolultságú joganyag feldolgozására, szelektálására, a lényeg kiemelésére és összefoglalására.

Felismeri a jogilag releváns információkat.

Jártas az információtechnológiai kérdésekben, képes az adatbázisok, online rendszerek használatára.

Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.

Képes egy szakmai közösség munkájának irányítására.

***c)* attitűdje**

Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.

Kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.

Hajlandó önművelésre, önfejlesztésre, tudásának magasabb szintre emelésére.

Igénye van széles körű műveltség megszerzésére.

Igénye van a szaktudományos megközelítések értelmezésére.

Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.

Hajlandó nem jogi szempontrendszerek bevonására, alkalmazására.

Nyitott az új jogi területek befogadására, megoldások keresésére ismeretlen problémákra.

Tiszteli Magyarország alkotmányos rendjét, a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.

Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.

Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket, és keresi a megoldásokat és eszközöket ezek kezeléséhez.

Nyíltan vállalja és képviseli a jogászi szakmához kötődő jogállami és demokratikus értékeket és a közjó szolgálatát.

Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel.

Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.

Elkötelezett a jogászi munka egészét átható értékek, azok kialakítása, terjesztése mellett.

Elkötelezett a jogsegély, a pro bono jogászi munka, közérdekű kötelezettségvállalás és a civil aktivitásban való részvétel mellett.

Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.

Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.

Elkötelezett a közérdek és a közérdekű jogászi munka iránt.

Nyitott a nemzetközi környezetben való együttműködésre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan és önállóan törekszik az önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogászi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.

Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra.

Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.

Értékelkötelezett módon használja az érdekérvényesítés eszközeit.

Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.

Vállalja az önálló kezdeményezéseket a jogrendszer befolyásolására és ezekkel kapcsolatban vállalja a felelősséget.

Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.

Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek: 70-110 kredit, amelyből

- általános értelmiségi hivatást szolgáló, a társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek (jogászi etika, jogi információtechnológia és adatbáziskezelés, valamint sajátos idegen szaknyelvi ismeretek) 25-40 kredit;
- jogelmélet és jogtörténet (propedeutikai, jog- és államtudomány, jogszociológiai, magyar és egyetemes állam- és jogtörténeti, római jogi) 50-70 kredit;

jogász szakterület-specifikus szakmai ismeretek [ágazati állam- és jogtudományok főbb területei: magánjog (polgári jog, kereskedelmi jog, munkajog), államtudomány, közjog (alkotmányjog, közigazgatási jog, pénzügyi jog), büntetőjog, valamint nemzetközi és európai jog, nemzetközi magánjog, a környezetjog, szakterületi eljárásjog, összehasonlító jog] 115-150 kredit;

az alapvető szakmai ismeretekhez kapcsolódó választható ismeretkörök (jogintézmények és működésük, a jogászi érvelés és a joggyakorlat, a jogintézmények gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális környezete és kapcsolatrendszerének elemzése, a jog alkalmazása és jogalkotás) 35-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervben meghatározott, a jogalkalmazói és jogalkotói készség kialakítását elősegítő legalább kétszer három hetes vagy hat hetes egybefüggő igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy egyéb jogalkalmazási szakmai gyakorlat.

3. KODIFIKÁTOR MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: kodifikátor (Legal Regulation in Public Administration)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles kodifikátor

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Legal Expert in Regulation

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak: a jogász osztatlan szak.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 7 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 4 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380

8. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a jogász szakképzettséggel rendelkezőknek a központi államigazgatási szervek, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok, a gazdálkodó szervezetek, az ügyvédi munka, a civil szervezetek tevékenységéhez kapcsolódó szabályozási feladatokra való felkészítése, továbbá a különböző szintű jogszabályok és belső normák (közjogi szervezetszabályozó eszközök, szabályzatok) előkészítésében, megalkotásában közreműködő szakemberek képzése. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kodifikátor

***a)* tudása**

Ismeri a hazai, nemzetközi és európai uniós jogforrási rendszerek felépítését, hierarchiáját, a három elkülönült jogrend egymáshoz való viszonyát, együtthatását.

Ismeri a jogalkotás alkotmányos követelményeit.

Ismeri a hazai jogalkotás mechanizmusait (jogszabály-előkészítés és a törvények megalkotása, közigazgatási és társadalmi egyeztetések, szakmai és politikai döntéshozatal, előzetes és utólagos hatásvizsgálat, dereguláció).

Ismeri a jogalkotás dogmatikai alapjait, a bírói gyakorlat hatását a jogalkotásra (normakontroll, egységes értelmezés kialakítása, a jogértelmezés fogalmi alapjai, legisztikai nyelvészet).

Ismeri a nemzetközi jogi dokumentumok előkészítésének, elfogadásának és megerősítésének mechanizmusait, speciális hatálybaléptetési és értelmezési módszereket.

Ismeri az európai unió másodlagos jogforrásainak kialakítási és elfogadási mechanizmusait, az implementáció módszereit, a hazai jogforrási rend uniós megfelelőségének igazolását és uniós vizsgálati eljárásait.

Ismeri a jogszabályszerkesztés technikai követelményeit.

Ismeri a végrehajtási normák kialakításának normatív és gyakorlati követelményeit.

Ismeri a jogszabályok és más normák hivatalos nyilvántartásának módszereit, a nyilvántartási hibák kiküszöbölésének technikáit, az autentikus normaszöveg megtalálásának (módosítások követése, egységes szerkezet) módját.

Ismeri a legfontosabb kódexek (törvénykönyvek) kodifikációs történetének hatását a hatályos szövegekre és a módosításokkal szembeni követelményeket.

Ismeri a belső szabályzatok jogszabályokétól eltérő szerkezeti és értelmezési követelményeit.

***b)* képességei**

Képes a szabályozási igény (probléma) felismerésére, azonosítására, a szabályozási kérdések körülhatárolására.

Képes a szabályozandó kérdésre irányadó meglévő jogszabályok és más normák azonosítására, rendszerbeli áttekintésére, értelmezésére, a szabályozási hiányosságok feltárására.

Képes a szabályozási szint meghatározására, a megfelelő szabályozási szint által megkívánt előkészítés, egyeztetés normatív és kommunikációs megtervezésére.

Képes a jogforrási rendszerbe illeszkedő és az igénynek megfelelő szabályozási tervezet elkészítésére és megszerkesztésére, a jogharmonizációs szabályok alkalmazására.

Képes a szabályozási tervezet egyeztetésére, a vélemények értékelésére, feldolgozására, a tervezet változásainak figyelemmel kísérésére, a végleges tervezet elkészítésére.

Képes a szabályozás várható (jogi, pénzügyi-gazdasági, társadalmi, politikai) hatásainak előzetes vizsgálatára.

Képes a megalkotott szabályt érintő normakontrollra (magasabb szintű jogszabályba ütközés,

Alaptörvénnyel való összhang, európai uniós jogrendbe illeszkedés) irányuló eljárásokban képviselendő álláspontok kialakítására.

***c)* attitűdje**

Megfelelő kommunikációs és kapcsolatteremtő képesség, konfliktustűrés.

A szabályozás következményeinek (hatásainak) mértékéhez igazodó felelősségtudat.

Alkalmasság a saját és az attól eltérő álláspontok összehangolására, a kölcsönösen elfogadható kompromisszumok kialakítására.

Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.

Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Szakmai kompetenciájának határai között önállóan közreműködik jogszabályok, belső működési szabályzatok előkészítésében.

Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.

Önálló kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkezik.

Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.

Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására.

Reflektív módon viszonyul saját munkájához.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

jogalkotási alapismeretek (jogforrások jellege, hierarchiája, a jogalkotás normatív keretei és a dereguláció) 8-18 kredit;

a kodifikáció szakmai ismeretei [a szabályozás előkészítése (stratégia, hatásvizsgálat), a jogszabály- és szabályzatszerkesztés (jogszabályok és szabályzatok szövegezése, stilisztika), a jogalkotás gyakorlata (polgári, büntető és közjogi kodifikáció, önkormányzati jogalkotás), a jogalkotás uniós és nemzetközi determinációi, a jogszabály kihirdetése, közzététele és nyilvántartása] 31-41 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvéből, amelyiken a szakmának tudományos irodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat 40 óra időtartamú, a versenyszféra vagy a közszféra olyan munkaköreiben végzett szakmai munka, ahol szervezetszabályozási feladatokat kell ellátni.

4. KRIMINOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kriminológia (Criminology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kriminológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Criminologist

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a szociális munka, a szociálpedagógia, a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia, az államtudományi képzési területről a bűnügyi igazgatási, az igazságügyi igazgatási, a rendészeti igazgatási, a büntetés-végrehajtási nevelő alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a pedagógus képzési területről a pedagógia, a gyógypedagógia, a társadalomtudomány képzési területről a kulturális antropológia, a nemzetközi tanulmányok, a nemzetközi kapcsolatok, az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, a nemzetközi igazgatási, védelmi igazgatási alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja jogi és társadalomtudományi felkészültséggel, interdiszciplináris ismeretekkel rendelkező kriminológus szakemberek képzése, akik képesek a bűnelkövetők társadalmi integrációját, illetve az áldozatsegítést szolgáló, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörök betöltésére, a kriminálpolitika részterületein (büntetőpolitika, bűnmegelőzés, áldozati politika és a bűnözés elleni nemzetközi fellépés) a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, elemzői, szakértői feladatok elvégzésére, valamint a bűnözés, annak megjelenési formái, a bűnelkövetővé, illetve áldozattá válás, bűnmegelőzés és a büntető igazságszolgáltatás működésének kutatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kriminológus

***a)* tudása**

Ismeri a magyar alkotmányos jogrendszer alapjait.

Ismeri a magyar igazságszolgáltatási rendszert, különös tekintettel a hagyományos büntető igazságszolgáltatásra és a helyreállító igazságszolgáltatásra.

Ismeri a globális társadalmi, politikai és jogi folyamatokat, melyek hozzásegítik a szakmailag adekvát válaszok megadásához egy-egy jelenség kapcsán.

Ismeri a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának mechanizmusait, melyek elengedhetetlenek a deviáns problémák kezelése folyamán.

Ismeri az emberi és az állampolgári jogokat, valamint a védelmüket és érvényesülésüket szolgáló hazai

és nemzetközi intézményrendszert, a nemzetközi szervezeteknek (különösen: az Egyesült Nemzetek Szervezete, Európa Tanács, Európai Unió) a bűnözés visszaszorítását, megelőzését szolgáló tevékenységét és intézményes eszközeit.

Ismeri az integrált társadalomtudományi, statisztikai és tudományos kutatási módszereket, különös tekintettel a kriminológiában gyakorta használt kvalitatív és kvantitatív módszerekre.

Felismeri a bűnözés jelenségével és a kontroll intézményeivel kapcsolatos etikai dilemmákat, új kihívásokat.

***b)* képességei**

Képes a kriminológiai ismeretek alkalmazására a pártfogó felügyelői, az áldozatsegítői, a bűnmegelőzési és a büntetés-végrehajtási intézményrendszerben, a gyermek- és ifjúságvédelem intézményeiben, mediátorként a büntetőeljárásban és a bűnmegelőzésben, továbbá a személy- és vagyonvédelmi vállalkozásokban, valamint civil bűnmegelőzési programokban.

Képes a bűnüldözés, a büntető igazságszolgáltatás, a bűnmegelőzés és az áldozatsegítés intézményei közötti, jogállami követelményeknek megfelelő együttműködés tervezésére és kivitelezésére.

Képes az integrált ismeretei alkalmazására a bűnözéssel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtása során.

Képes a kriminálpolitika egyes részterületein a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló tervezés, döntés előkészítés és szakmai koncepciók, programok kidolgozására.

Alkalmas a kriminálpolitikai stratégiák, koncepciók, kriminálpolitikai tárgyú jogszabálytervezetek, stratégiák, programok és jogszabályok tekintetében szaktanácsadásra és véleményezésére.

Képes a bűnözés és részjelenségei elemzésére, értelmezésére, törvényszerűségeinek, társadalmi összefüggéseinek feltárására.

Képes a büntető igazságszolgáltatási rendszer és egyes intézményei működésének elemzésére, a büntető igazságszolgáltatás és kriminalitás jellemzői közötti összefüggések vizsgálatára.

Képes a kriminálstatisztikai adatok értékelésére.

Képes viktimizációs kutatások lefolytatására.

Képes kriminálpolitikai döntések és bűnmegelőzési programok értékelő vizsgálatára.

Képes az etikai, jogállami és hatékonysági szempontoknak egyaránt megfelelő problémamegoldásra.

Képes kriminológiai kutatási eredmények és ismeretek nyilvánosság előtti szakszerű kommunikációjára.

Képes megalapozott helyzetelemzésre és probléma-felismerésre.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett a segítő szakmákban szükséges objektivitás, diszkrimináció-mentesség, tolerancia és humánum iránt.

Innovatív és rugalmas problémakezelés, valamint kritikai attitűd jellemzi, mely során használja az erőszakmentes kommunikációs, továbbá alapvető tárgyalástechnikai és mediációs ismereteit.

Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.

Kész folytonos, önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.

Igénye van a tudományos megközelítések értelmezésére, az újabb kriminológiai elméletek gyakorlati átültetésére.

Tiszteli a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.

Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.

Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot, a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket.

Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel, hiszen tisztában van azzal, hogy a bűnmegelőzés és a bűnüldözés terén sikereket csak széleskörű együttműködés keretében tud megvalósítani.

Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.

Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.

Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.

Ismeri az általános, valamint szakmai etikai normákat.

Motivált a bűnelkövetővé válás kockázati tényezőinek vizsgálatára.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a kriminológusi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.

Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.

Értékelkötelezett módon használja a szakmai érdekérvényesítés eszközeit.

Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során, hangsúlyosan a hátrányos helyzetű ügyfelekkel való kapcsolattartás során.

Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a kriminológus végzettségből fakadó rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.

Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.

Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.

Képes az önálló szakmai álláspont kialakítására, beépítve a releváns kriminológiai elméleteket és kriminálpolitikai megközelítéseket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai ismeretek

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

kriminológiai alapismeretek [társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek, kriminológiai irányzatok, a társadalmi struktúra, a deviancia (a bűnözés, a bűnözés társadalmi reprodukciója), az egyetemes és a magyar kriminológia története, alkalmazott kriminológiai és kutatási módszertani ismeretek] 19-25 kredit;

kriminológiai szakmai ismeretek (alkotmányjog, közigazgatás jog, családjog, jogszociológia, gyermekjog, gyámügy, kriminálpszichológia, szociálpolitika, rendészet, kriminálpolitika, büntetőjog, büntető-eljárásjog, büntető igazságszolgáltatás, a bűnözés tendenciái, az emberi jogok, szabálysértési jog, viktimológia, a helyreállító igazságszolgáltatás elméleti és gyakorlati kérdései a kriminálpolitikában, szakkriminológiai, pönológiai és büntetés-végrehajtási ismeretek) 45-55 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának működése, a családszociológia és szocializáció, a családon belüli erőszak fontosabb jellemzői és okai, az addiktológiai, gender (nem) és bűnözés, a kisebbségszociológia és romológia, a közpolitikai ismeretek, a pártfogó felügyelet, az áldozatsegítés, a bűnmegelőzés elmélete és gyakorlata, a szubkultúrák, a kulturális konfliktusok, a gyermekvédelem és reszocializáció, a bűnözés elleni fellépés nemzetközi szervezetei (ENSZ, Európa Tanács, Európai Unió), a kommunikáció területein szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditaránya a diplomamunkával együtt 27-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A s**zakmai gyakorlat követelményei**

A szakmai gyakorlat az első két félév követelményeinek teljesítését követően a bűnözéskontroll egyes intézményeinek (pártfogói szolgálat, áldozatsegítés, közvetítői eljárás, bűnmegelőzés, büntetés-végrehajtás, speciális gyermekvédelem) tevékenységében való közreműködésből álló 200 órás szakmai munka, feladatterv alapján, tanszéki koordinációval, tereptanárok közreműködésével. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet minden olyan állami, önkormányzati vagy nem állami (NGO) hatóság, intézmény vagy szervezet, amely bűnözési kontroll feladatokat lát el. A hallgató - az intézmény döntése alapján - a gyakorlatnak legfeljebb az ötven százalékát teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A belépéshez az alapképzési tanulmányok alapján az alábbi három területről legalább két területen 10-10

kredit szükséges:
jogtudományi és igazgatási ismeretek;
társadalomtudományi ismeretek (szociológia, társadalmi tanulmányok, politológia, pszichológia, kulturális antropológia);
szociális és pedagógiai ismeretek (szociális munka, szociálpedagógia, gyógypedagógia).

5. MUNKAÜGYI ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI IGAZGATÁSI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási (Labour Relations and Social Security Administration)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles munkaügyi és társadalombiztosítási szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Labour Relations and Social Security Expert
választható specializációk: munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítási igazgatás

3. A képzés besorolása: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű munkaügyi kapcsolatok és társadalombiztosítási alapképzési szak.
4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban vehetők figyelembe: az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, az igazságügyi igazgatás, a nemzetközi igazgatás, a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok, a szociális munka, a szociálpedagógia, a társadalmi tanulmányok, a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások, az informatika képzési területről a gazdaságinformatikus, az orvos- és egészségtudományi képzési területről az egészségügyi szervező alapképzési szak.
4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja munkaügyi és társadalombiztosítási szakemberek képzése a munkaügy és a társadalombiztosítás területén, akik jogi és szakmai tudás, képességek, attitűdök, autonómia és felelősség birtokában alkalmasak arra, hogy közreműködjenek a hazai és nemzetközi munkaügyi kapcsolatok alakításában, társadalombiztosítási és egyéb szociális jogi ügyek intézésében. Megfelelő szakmai és vezetői felkészültséggel rendelkeznek, legjobb tudásuk szerint elkötelezetten szolgálják és képviselik a szakmai

érdekeket. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

Ismeri a munkaügy és szociális igazgatás területén történő feladatmegoldáshoz, munkavégzéshez szükséges szakmai eszközöket, módszereket és eljárásokat.

Ismeri a munkaügyi és szociális igazgatási szakterület szakmai szókincsét.

Részleteiben ismeri a munkaügy és a szociális igazgatás szakterületeinek összefüggéseit, elméleteit, valamint ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

Ismeri a központi és helyi társadalombiztosításban, az adóigazgatási szerveknél (járulékigazgatási feladatok), a magánbiztosítóknál, valamint a versenyszférában szükséges szociális és társadalombiztosítási igazgatással kapcsolatos folyamatokat.

Ismeri az egyes társadalombiztosítási, illetve magánbiztosítási ellátások, valamint egyéb szociális ellátások megállapítására és folyósítására vonatkozó speciális jogszabályokat.

Ismeri a kollektív tárgyalás és alku folyamatában a szakértői és tanácsadói közreműködés szabályait és feladatait.

Ismeri a makro- és mezoszintű érdekegyeztetés intézményeit.

Ismeri a foglalkoztatóknál felmerülő munkahelyi szociális kérdések elméleti és gyakorlati vonatkozásait.

Ismeri az egészségügyi szolgáltatók működésére és finanszírozására vonatkozó szabályokat.

Rendelkezik egyéni és kollektív munkajogi, szociális jogi és igazgatási ügyek viteléhez szükséges általános és szakmaspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.

Ismeri a munkavédelem, a munkaerő-piaci politikák, emberi erőforrás menedzsment, a foglalkoztatáspolitika, a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviseleti szervei közti munkaügyi kapcsolatok rendjének és azok betartásának ellenőrzési eszközeit.

Ismeri a vonatkozó hazai, európai és nemzetközi normákat.

Ismeri a munkaügyi és szociális igazgatási szakterülethez tartozó szókincset (legalább) egy idegen nyelven.

***b)* képességei**

Képes alkalmazni a szakmaspecifikus problémamegoldó és a konfliktuskezelő módszereket.

Képes felismerni a szakterületén jelentkező problémákat és azokra adekvát megoldási javaslatokat dolgoz ki.

Képes a munkaügyi kapcsolatok, az emberi erőforrás menedzsment, a minőségbiztosítás területén, valamint munkaügyi, személyügyi kutatási feladatok ellátására, az eredmények nemzetközi és hazai szakmai fórumokon történő prezentálására és közlésére.

Képes a munkaügyi kapcsolatokkal, munkajoggal foglalkozó szakirodalomban történő megfelelő tájékozódásra, annak értő és kritikai feldolgozására.

Képes a foglalkoztatással összefüggő szabályok adaptálására és konstruktív továbbfejlesztésére.

Képes a munkavégzéshez kapcsolódó vezetői, irányítói, kommunikációs és konfliktuskezelő módszerek alkalmazására.

Képes a társadalombiztosítással kapcsolatos adatok, adatsorok feldolgozására, értékelésére, az eredmények prezentálására és közlésére.

Képes a hazai és nemzetközi társadalombiztosítással és szociális joggal foglalkozó szak- és jogirodalomban történő megfelelő tájékozódásra, annak értő alkalmazására, a felmerülő problémák megoldására és szakmai tanácsadásra.

Képes szakterületével szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereinek, lényegi összefüggéseinek és főbb gondolkodási irányzatainak megismerésére és alkalmazására.

Képes részt venni a munkahelyi belső szabályzatok és munkaügyi nyilvántartások megalkotásában.

Képes - elsősorban a munkajog és a szociális jog területén - a tanult jogszabályok alkalmazására és ezekhez kapcsolódó tanácsadásra.

Képes a hazai és a külföldi társtudományi források feltárására, feldolgozására és a szakmai munka során

a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására, prezentálására.

Képes vezetői, szervezői, irányítói feladatok ellátására a munkaügy és társadalmi igazgatás területén.

***c)* attitűdje**

Fejleszti tudását, különös tekintettel a munkaügy és a szociális igazgatás területére és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és használja a korszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.

Kész a közös munkára, a munkaügy és szociális igazgatás területén megszerzett és birtokolt tudásának másokkal való megosztására.

Törekszik a munkaügy és társadalmi igazgatás iránti szakmai elkötelezettség és hivatástudat megszerzésére.

Nyitott a tudását elsősorban a munkaügy és a társadalmi igazgatás területén növelő tevékenységek végzésére, amely szilárd és elmélyült szakmai érdeklődésén, széles körű szakirodalmi tájékozottságon alapul.

Nyitott a munkaügyi és társadalmi igazgatási témájú feladatok megértésére és motivált azok sikeres végrehajtásában.

Kritikusan szemléli és használja a különböző forrásokból származó információkat a munkaügy és társadalmi igazgatás rendszere és működése kapcsán.

Nyitott az együttműködésre, törekszik arra, hogy a problémákat - különösen a munkaügy és társadalmi igazgatással összefüggőeket - lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

Nyitott az új helyzetekben elvégzendő feladatok megoldására, a megváltozott körülményekhez való gyors alkalmazkodásra, különösen a munkaügy és a társadalmi igazgatás kérdéseinek kapcsán.

Nyitott a kritikus szakmai szemléletmódra a munkaügyet és társadalmi igazgatást érintő kérdések tekintetében.

A munkaügy és társadalmi igazgatás területein komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és a szakmai etikai normák teljes körű figyelembe vételével meghozni döntését.

Munkáját a munkaügy és a társadalmi igazgatás szakterületeire vonatkozó etikai normák és tradíciók betartása mellett önállóan és felelősen végzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Irányítja és felügyeli a munkaügyi és társadalmi igazgatási kérdésekben rábízott munkafolyamatokat, beleértve az újszerű és összetettebb feladatokat is.

A munkaügyi és társadalmi igazgatás területén történő munkavégzésben, problémamegoldásban és tanulásban egyaránt önállóan jár el, irányítva a rá bízott munkahelyi csoportot, közösséget.

Munkaügy is társadalmi igazgatási kérdésekben szervezi a munkaszervezeten belüli és kívüli partnerekkel az eredményes együttműködést.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősségteljesen jár el.

Önállóan képviseli a rábízott személyek, szervek érdekeit munkaügyi és társadalmi igazgatási kérdésekben.

Munkaügyi és társadalombiztosítási kérdéseket érintő szakmai feladatok végrehajtása során önálló elemzést, értékelést és a különböző következtetések szintetizálását végzi el.

Munkáját a munkaügyi és társadalmi igazgatási szakterületre vonatkozó jogi, szakmai normák és tradíciók betartása mellett önállóan és felelősen végzi.

8.1.2. A munkaügyi kapcsolatok specializáción továbbá a munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

Ismeri a munkajogi és munkaügyi konfliktusok, viták jellemzőit, az optimális vitarendezési eszközöket és eljárásokat.

Ismeri a vállalatok, költségvetési intézmények szintjén működő különböző érdekegyeztetési fórumokat, azok létrehozásának eljárási szabályainak, módszertanának kidolgozását.

Ismeri a munkavállalói és munkáltatói érdekképviseletek tevékenységének szervezési elméleti és

gyakorlati kérdéseit.

Ismeri az állam munkaügyi kapcsolatokat szabályozó tevékenységét.

Ismeri az Európai Unió csúcsszintű és az ágazati szociális párbeszéd hátterét.

***b)* képességei**

Képes a munkaügyi kapcsolatok folyamatait tervező, szervező, lebonyolító, elemző, értékelő munkakörök betöltésére.

8.1.3. A társadalombiztosítási igazgatás specializáción továbbá a munkaügyi és társadalombiztosítási szakember

***a)* tudása**

Rendelkezik a költségvetési szervek, társadalombiztosítás illetve a magánbiztosítási pénztárak gazdálkodási-pénzügyi feladatainak ellátásához szükséges ismeretekkel.

Rendelkezik a társadalombiztosítási, a magánbiztosítási és a foglalkoztatói szociális rendszerek tevékenységének ellenőrzéséhez szükséges ismeretekkel.

Ismeri a vonatkozó hazai, európai és nemzetközi normákat, illetve azok eljárási mechanizmusait, fórumrendszerét.

***b)* képességei**

Képes a társadalombiztosítási, illetve a szociális ellátásokkal kapcsolatos ügyintézési szervezési és irányítási feladatok elvégzésére.

Képes az egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, balesetbiztosítás, családtámogatási és munkanélküli ellátórendszer, a magánbiztosítás és az egyéb szociális ellátórendszerek működtetésével és finanszírozásával kapcsolatos feladatok megtervezésére, megszervezésére és menedzselésére.

Képes a társadalombiztosítással összefüggő szabályok adaptálására és alkotó továbbfejlesztésére.

Képes a magyar, nemzetközi és európai uniós szociális jogi normák és bírói gyakorlat megértésére és alkalmazására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek (jogtudományi, humánerőforrás-gazdálkodási ismeretek, alkalmazott menedzsment ismeretek) 15-25 kredit;

munkaügyi és társadalombiztosítási szakmai ismeretek (alkalmazott szakigazgatás és eljárásjog, munkaerő-piaci ismeretek, munkaügyi kapcsolatok, nemzetközi és magyar foglalkoztatási jog, tárgyalás és konfliktuskezelés, magyar és nemzetközi szociális jog, baleseti és rehabilitációs ellátórendszer, családtámogatás, szociális ellátások, nyugellátások, munkanélküli ellátások, magánbiztosítás, finanszírozás és ellenőrzés, szakspecifikus informatikai ismeretek) 45-75 kredit.

9.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez kapcsolódó specializációk választhatók.

A választható specializációk:

munkaügyi kapcsolatok,

társadalombiztosítási igazgatás.

A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 20-38 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat három-hat hetes időtartamú, a versenyszféra vagy a közszféra olyan intézményeiben, szervezeteiben végzett szakmai munka, ahol a munkaügyi kapcsolatok, valamint a társadalombiztosítási specializációkhoz tartozó ismeretek gyakorlati alkalmazására kerül sor.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről: társadalomtudományi ismeretek, állam- és jogtudományi alapismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, pénzügyi-közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi ismeretek, menedzsment ismeretek, európai uniós ismeretek, munkaügyi kapcsolatok ismeretek, társadalombiztosítási-szociális jogi ismeretek.

6. ÖSSZEHASONLÍTÓ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: összehasonlító állam- és jogtudományok (Comparative Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: összehasonlító jogi mesterjogász
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Comparative Law
választható specializációk: nemzetközi vállalati jog és annak kelet-közép-európai sajátosságai, nemzetközi és európai közigazgatás

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak: a jogász osztatlan szak.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 3 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 380

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan jogászok képzése, akik jogi szakképzettségükre, elméleti és gyakorlati tudásukra építve ismerik az Európai Unió és a közép-európai uniós tagállamok jogrendjét, akik ügyvédként a gazdasági életben vagy az Európai Unió intézményeiben, illetve az egyes tagállamok közigazgatásában helyezkedhetnek el. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az összehasonlító jogi mesterjogász

***a)* tudása**

Átfogóan ismeri az Európai Unió jogának jogforrási rendszerét, jellegadó sajátosságait, a tagállami jogrendszerek jellegzetességeit, egymástól való eltéréseit, valamint az uniós jog és a tagállami jogok együtthatásának mechanizmusát.

Ismeri a belső piaci alapszabadságok, az európai versenyjog, valamint az európai munkajog szabályozási rendszerét.

Ismeri az európai integráció által megoldandó átfogó dilemmákat.

Ismeri a fenti területeken való tudományos munka módszertanát.

Ismeri az e területek tudományos szempontú feldolgozásához szükséges terminológiát.

Ismeri a képzés interdiszciplináris jellegének köszönhetően a jogtudomány mellett az uniós tagállamok egyre növekvő integrációja politikatudományi elemzésének módszertanát.

Ismeri és magas szintűen, széleskörűen alkalmazza a jogi szaknyelvet idegen nyelven is.

Nemzetközi vállalati jog és annak kelet-közép-európai sajátosságai specializáción továbbá az összehasonlító jogi mesterjogász

***a)* tudása**

Ismeri az uniós jog magánjogot érintő joganyaga, e jogalkotási terület jellegadó sajátosságait, kiemelten annak a vállalatok számára különösen jelentős harmonizált területeiről szerezve beható ismereteket.

Ismeri a jogösszehasonlítási módszer révén a német és a kelet-közép-európai tagállamok magánjogának egyedi felépítését, jellegadó sajátosságait, külön figyelemmel a köztük meglévő lényegi különbségekre.

Kiemelten ismeri e tagállamok társasági jogát és a fogyasztóvédelmi adásvételi jog területét.

Ismeri a polgári jogi követelések határokon átnyúló érvényesítésének mechanizmusát, az európai polgári eljárásjogi joganyagot.

***b)* képességei**

Képes más tagállamokban folyó magánjogi kodifikációs folyamatok megértésére, önálló szakmai értékelésére.

Képes a határon átnyúló nemzetközi üzleti tranzakciókban más országokban dolgozó jogászokkal, ügyvédekkel való hatékony együttműködésre.

Képes munkavégzése során az általa elsődlegesen elsajátított jogrendszertől eltérő más joganyagban való önálló eligazodásra.

Képes a tagállami - magánjogi vonatkozású - bírósági döntések kritikus elemzésére, azok gyakorlati, üzleti kihatásának vizsgálatára.

Nemzetközi es európai közigazgatás specializáción továbbá az összehasonlító jogi mesterjogász

***a)* tudása**

Ismeri az Európai Unió közjogi rendszerét, különös tekintettel az európai közigazgatási jogra.

Ismeri a jogösszehasonlítási módszer révén az egyes tagállamok alkotmány- és közigazgatási jogának sajátosságait, eltéréseit, hasonlóságait. Ideértve ismeri különösen más közép-európai országok közjogi berendezkedését.

Ismeri a közigazgatási vezetői pozíciók ellátásához szükséges interdiszciplináris (különösen politika- és közigazgatás-tudományi) tudásanyagot.

***b)* képességei**

Képes az adott jogi kérdéskört mindenkor összetett módon szemlélni: egyidejűleg vizsgálva azt nemzetközi, európai és tagállami perspektívából, valamint annak gazdasági beágyazottságában.

Képes önálló, megalapozott szakmai vélemény kialakítására, valamint kritikai magatartás tanúsítására uniós vonatkozású jogi kérdéskörökben.

Képes a jogösszehasonlítás módszerének elsajátítása révén szakmai tevékenysége során további jogrendszerek önálló feldolgozására.

Képes az Európai Unió közjogi struktúrájával, a tagállamok közötti együttműködés kereteivel kapcsolatos megalapozott, önálló jogászi szakvélemény kialakítására.

Képes önállóan feldolgozni és jogilag értékelni más tagállamokban bekövetkező alkotmányjogi és közigazgatási változásokat.

Képes a hatékony közigazgatási együttműködés érdekében más tagállamból érkező, illetve ott dolgozó jogászokkal, közigazgatási szakemberekkel való együttes munkára.

***c)* attitűdje**

Szakmai pályafutása során ismeretei rendszeres továbbképzésére, folyamatos bővítésére törekszik.

Munkáját a kifogástalan szakmai igényesség és az alaposság, valamint a társadalmi kérdések iránti nyitottság és felelősségvállalás jellemzi.

Nyitott más jogrendek megismerésére.

Kiváló kommunikációs képességgel rendelkezik.

Magatartása kooperatív, alkalmas csoportmunkára.

Készséges a más nemzetek polgáraival, különböző kulturális háttérrel rendelkezőkkel való

együttműködésre.

Szemlélete problémacentrikus, és problémamegoldó készsége jó.

Módszertani tudatosság jellemzi.

Lényeglátó képessége kiemelkedő.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Nemcsak behatóan ismeri a jogászi szakmai értékeket és szemléletmódot, hanem azok értékorientált érvényesülése iránt tudatosan is elkötelezett.

Hivatását mindenkor ezen értékek fényében, önállóan és felelősségteljesen gyakorolja.

Munkája során a felmerülő kérdéseket az adott ügy tárgyi megítélésén túl azokat komplex társadalmi-kulturális szempontból is vizsgálja.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakami jellemzők

9.1.2. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó jogi alapismeretek (az Európai Unió politikai rendszere, a jogösszehasonlítás módszerei) 6-9 kredit;

állam- és jogtudományi szakmai ismeretek (a belső piaci alapszabadságok, európai versenyjog, európai es összehasonlító munkajog, Európa intézményesülése) 9-15 kredit.

9.1.2. A választható specializációk szakterületei és azok kreditaránya:

a) nemzetközi vállalati jog es annak kelet-közép-európai sajátosságai specializáció:

európai társasági jog (irányelvek, európai társasági formák),

összehasonlító társasági jog (részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság),

európai csődjog,

európai adójog,

európai kollíziós jog,

európai magánjogi irányelvek átültetése, kiemelten foglalkozva olyan irányelvekkel, amelyek a vállalatok számára is jelentősek (vételi jog, általános szerződési feltételek, távollévők közötti szerződéskötés, termékfelelősség),

európai polgári eljárásjog;

b) nemzetközi es európai közigazgatás specializáció:

alapjogok, alapvető szabadságjogok és az európai közjog,

európai közigazgatás-tudományi ismeretek,

összehasonlító alkotmányjogi ismeretek,

idegenrendészeti és kisebbségi jog,

európai Emberi Jogi Egyezmény,

európai közigazgatás,

európai szabályozási jog,

kelet-közép-európai országok közigazgatási rendszerének összehasonlításáról szóló ismeretek.

A választható ismeretek kreditértéke a szakdolgozattal együtt 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvéből államilag elismert legalább középfokú, általános (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

VI. GAZDASÁGTUDOMÁNYOK KÉPZÉSI TERÜLET

1. BIZTOSÍTÁSI ÉS PÉNZÜGYI MATEMATIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biztosítási és pénzügyi matematika (Actuarial and Financial

Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Actuarial and Financial Mathematician-Economist
- választható specializációk: aktuárius, kvantitatív pénzügyek

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési területről a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, az alkalmazott közgazdaságtan, a pénzügy és számvitel, továbbá a természettudomány képzési területről a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről a közszolgálati, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, természettudomány képzési területről a fizika, az informatika képzési területről a gazdaságinformatikus, a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték**:** 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 343

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdászok képzése, akik matematikai, statisztikai, pénzügyi és közgazdaságtudományi műveltségük, módszertani ismereteik birtokában, az európai és világpiacon versenyképes elméleti és alkalmazott tudásukkal képesek önálló, kvantitatív szemléletű gondolkodásra, elemzések és kutatás végzésére az állami és magánszférában, a pénzügyi szektor minden területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési

módszereinek, ismeri azok korlátait is.

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika tudományának fogalmait és módszereit, a fontosabb gazdasági és pénzügyi összefüggéseket és elemzésük módszereit.
- Ismeri a gazdasági, pénzügyi, demográfiai és biztosítási folyamatokban megjelenő bizonytalanság és kockázat mérésének módszerét, a matematikai, statisztikai modellezését.
- Ismeri a stacionárius folyamatok, az idősorelemzés, a Wiener-folyamat, a sztochasztikus integrál modern fogalmait, azok alkalmazásait a biztosítási és pénzügyi matematikában.
- Ismeri részvények, kötvények, értékpapírok, határidős ügyletek, opciós ügyletek, csereügyletek használatával, árazásaival kapcsolatos alapvető modelleket, ezek összefüggéseit.
- Ismeri az életbiztosítás és a nem-életbiztosítás területéhez tartozó szerződésekkel kapcsolatos alapfogalmakat, a szerződések árazására vonatkozó eljárásokat, a biztosítóintézetek, illetve biztosítási tevékenységet szabályozó törvényi előírásokat.
- Ismeri és érti a bonyolultabb modellek alapvető struktúráját feltáró, egyszerűsítő eljárások (cluster-analízis, diszkriminancia-analízis, faktor-analízis, főkomponens-analízis, regresszió) alkalmazási lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozásban, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót ellátni.
- Képes banki és biztosítási termékfejlesztésre, befektetések értékelésére.
- Magas szintű matematikai elméleti tudása és a gyakorlati ismeretei kombinációja révén képes pénzügyi folyamatok tervezésére, előrejelzésére és irányítására.
- Képes önálló elemzések, jelentések és felmérések készítésére a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika területén, továbbá a pénzügyi, biztosítási problémákat alkotó módon, eredeti megoldást adva képes megközelíteni.
- Képes a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika területén adódó bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére.
- Birtokában van a biztosítás- és pénzügyi matematikai és gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak.
- Az aktuárius specializáción végzett képes az életbiztosítás, az egészségbiztosítás, a nyugdíjbiztosítás és az általános (nem-élet- és viszont-) biztosítás gyakorlatában előforduló kalkulációk elkészítésére, a tartalékoláshoz kapcsolódó számítások elvégzésére, a kockázati folyamatok modellezésére, a biztosítási kockázat mérésére, modellezésére.
- A kvantitatív pénzügyek specializáción végzett továbbá képes a piaci, a hitelezési és a működési kockázatok felmérésére, a kockázatkezelési stratégia meghatározására, a különböző pénzügyi termékek árának meghatározására, a megbízó elvárásainak megfelelő befektetési portfólió kialakítására és ehhez kapcsolódóan az optimális tőkeallokációs stratégia kidolgozására.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Törekszik a biztosításmatematika, pénzügyi matematika modern, új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására, új közgazdasági, matematikai kompetenciák megszerzésére.
- Fogékony és nyitott a biztosításmatematika és pénzügyi matematika területén felmerülő problémák iránt, törekszik azoknak a szakma eszközeivel való megragadására.
- Törekszik a biztosításmatematika és pénzügyi matematika modern eredményeinek, összefüggéseinek szintézisére és magas szintű, a szakmája eszközeivel megalapozott értékelésére.
- Fontosnak tartja, hogy a biztosításmatematika és pénzügyi matematika sajátos problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen fogalmazza meg.
- Elkötelezett a szakterületén belül a tudományosan megalapozott, illetve a kellően alá nem támasztott

állítások megkülönböztetése iránt.

- Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembevételével végzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Tudatosan vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott modelltől, az alkalmazott módszertől is függnek.
- A biztosításmatematika és pénzügyi matematika területén felmerülő feladatok megoldása során szakmai felelősségének tudatában választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Tisztában van a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alkotja ki.
- Kritikai gondolkodásmódja, rendszerszerű gondolkodása alapján felelősséggel vesz részt az akár más szakterület képviselőivel megvalósuló együttműködésben, a csoportmunkában.
- Magas szintű biztosításmatematikai és pénzügyi matematikai ismeretei birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá a más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Törekszik a biztosításmatematika és pénzügyi matematika alapvető értékeinek és normáinak kritikai értelmezésére és fejlesztésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a biztosítási és pénzügyi matematika alapozó ismeretek (analízis elemei, valószínűségszámítás, statisztika, mikroökonómia, makroökonómia és pénzügy) 10-20 kredit;
- biztosítási és pénzügyi matematika szakmai ismeretei (sztochasztikus folyamatok, többváltozós statisztika, idősorok elmélete, operációkutatás, parciális differenciálegyenletek, vállalati pénzügyek, befektetések, biztosítástan és jog, sztochasztikus analízis, kockázatok matematikai modelljei, statisztikai ismeretek) 45-65 kredit.

9.1.2. Választható specializációk:

a) aktuárius (életbiztosítás, nem-életbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, egészségbiztosítás, biztosítási számvitel, biztosítási eredmény elemzése, tartalékolás, kockázati folyamatok, pénzügyi folyamatok elemei);

b) kvantitatív pénzügyek (sztochasztikus analízis emelt szinten, pénzügyi folyamatok, kockáztatott érték, kockázati modellek, portfoliókezelés, pénzügyi piacok és intézmények, származtatott eszközök, terméktervezés és -fejlesztés, hitelezési kockázat, döntéselmélet és döntési modellek).

A specializáció aránya a képzés egészén belül 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlatot, a diplomamunkához kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 35 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, piacszerkezet, nemzetközi gazdaságtan, pénzügy) területéről legalább10 kredit;

- üzleti ismeretek (számvitel, kontrolling, adózási ismeretek, vállalatértékelés, vezetés-szervezés, üzleti etika, üzleti kommunikáció, marketing, vállalati gazdaságtan, vállalati pénzügy) területéről legalább 15 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (gazdasági jog, szociológia, európai uniós ismeretek, pszichológia) területéről legalább 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

2. ELLÁTÁSILÁNC MENEDZSMENT MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ellátásilánc-menedzsment (Supply Chain Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles ellátásilánc menedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Supply Chain Manager

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a kereskedelem és marketing, a gazdálkodási és menedzsment, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az emberi erőforrás, a közszolgálati, az alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, az üzleti szakoktató, az informatikai képzési területről a gazdaságinformatikus, a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus, a műszaki képzési területről a közlekedésmérnöki, a műszaki menedzser, gépészmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ellátásilánc-menedzserek képzése, akik az integrált vállalati logisztikai menedzsment összefüggéseit átlátva képesek a vállalati logisztikai rendszer és a vállalatokat átfogó ellátási láncok irányítására. A szükséges elméleti tudás birtokában, illetve a modern gyakorlati megoldások ismeretében képesek a vállalaton belüli, illetve a vállalatok közötti logisztikai folyamatok tervezésére, elemzésére és fejlesztésére, illetve azok hatékony vezetésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő

folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az ellátásilánc-menedzser

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet, projekttervezési és -vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri és érti a vállalati logisztikai folyamatok, illetve az ellátásilánc működésére ható meghatározó üzleti és technikai folyamatokat.
- Ismeri a logisztika és ellátásilánc-menedzsment területének meghatározó kutatási irányait, azok fogalomrendszerét és a kutatáshoz szükséges módszertani alapokat.
- Részletekbe menően ismeri az ellátási lánc menedzsment modern üzleti megoldásainak eszköztárát és az ellátási lánc hatékony menedzsmentjét támogató informatikai megoldásokat.
- Jól ismeri a logisztikai rendszer belső felépítését, a logisztikai folyamatok és rendszerek, tervezési, elemzési és fejlesztési módszereit és eljárásait.
- Ismeri a logisztika, illetve egyes alrendszerei és az ellátásilánc teljesítményének értékelésére alkalmas technikákat.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a vállalati versenyképességet támogató logisztikai fejlesztések és célkitűzések megfogalmazására.
- Képes a logisztikai folyamat elvárásainak és teljesítményének más vállalati funkcióval történő hatékony összehangolására.
- Képes a vállalati logisztikai folyamatok rendszerszemléletű és a folyamatokat középpontba helyező irányítására és fejlesztésére.
- Képes a hatékonyabb ellátásilánc-menedzsment eszközeinek vállalatspecifikus meghatározására.
- Képes a logisztika és ellátásilánc-menedzsment meghatározó kutatási területein önálló kutatási probléma megfogalmazására és a kutatás végrehajtására.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi,

segíti, támogatja.

- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.
- Nyitott és befogadó az ellátásilánc-menedzsment lehetőségei és a gyakorlat új eredményei, valamint a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változások iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- A szakmai feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns ellátásilánc-menedzsment problémamegoldási módszereket.
- Kutatási-fejlesztési és projektcsoportokhoz csatlakozva - a csoportok tagjaival együttműködve - megszerzett ismereteit, gyakorlati tapasztalatait, képességeit és készségeit mozgósítja.
- Képviseli, betartja és betartatja a szervezet etikai normáit, szükség esetén kezdeményezi azok továbbfejlesztését.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudomány és társadalomtudomány 20-30 kredit,
- ellátásilánc-menedzsment, logisztikai fejlesztések szakmai és módszertani ismeretei 65-75 kredit, azzal, hogy a gazdasági és társadalom tudományi disztribúció és ellátási menedzsment, a logisztika, stratégiai menedzsment, a logisztikai szimulációs programok, a logisztikai rendszerek, értékteremtő folyamatok menedzsmentje területeiről összesen legalább 29 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani alapismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaságtan-elmélettörténet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia) területéről 10 kredit;
- üzleti és kötelező szakmai alapismeretek (vállalatgazdaságtan, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, tevékenységmenedzsment, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, stratégiai tervezés, pénzügy, számvitel, kontrolling) területéről 25 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

3. GAZDASÁG- ÉS PÉNZÜGY-MATEMATIKAI ELEMZÉS OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés
(Economic and Financial Mathematical Analysis)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Economic and Financial Mathematical Analysis
- választható specializációk: gazdaságmatematika, pénzügy-matematika, valamint ökonometriai, statisztikai adtakezelés

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
- a szak orientációja: elmélet-igényes (70-80 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 18 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja közgazdasági és pénzügyi műveltséggel, nemzetközi szinten versenyképes elméleti és módszertani tudással és készségekkel rendelkező közgazdász szakemberek képzése, akik gazdaság- és pénzügyi-elemzési és modellezési ismereteik birtokában képesek a gazdasági és pénzügyi intézményrendszer különböző területein és szintjein - beleértve az Európai Unió, a központi állami irányítás, a regionális, az önkormányzati, vállalati szintet - önálló munkavégzésre. Képesek önálló, kreatív gondolkodásra, alkalmazott közgazdasági és pénzügyi elemzés és kutatás végzésére az akadémiai, állami és magánszférában egyaránt. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. Gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés szakon a közgazdász
***a)* tudása**
- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, illetve azok korlátait.
- Ismeri a közgazdasági elméleteket és módszereket, különösen azok matematikai alapjait, a gazdasági és pénzügyi összefüggések formalizált leírásának, modellezésének és elemzésének módszereit, korlátait, a modellezéshez és elemzéshez szükséges matematikai, ökonometriai, számítástechnikai apparátust.
- Ismeri az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás, a gazdasági szervezés és irányítás elméleteit és

módszereit.

- Ismeri a gazdasági szereplők döntéseit alakító tényezőket, az egyes döntések komplex kölcsönhatásának rendszerét és az azok gyakorlati elemzésére, előrejelzésére és befolyásolására alkalmas modelleket, módszereket, illetve a gazdasági információs rendszereket.
- Ismeri a gazdaság egészére, illetve egyes szereplőire vonatkozó információszerzési és információelemzési módszereket.
- Ismeri a gazdasági és pénzügyi intézmények rendszerét, működésük elveit és folyamatait.
- Ismeri a nemzeti és nemzetközi gazdasági (benne kiemelten az európai unió) és pénzügyi rendszer működésének törvényszerűségeit, a gazdasági folyamatok szervezésének és irányításának alapelveit és módszereit.
- Ismeri a matematikai közgazdaságtani és pénzügyi kommunikáció szakszerű és hatékony írásbeli és szóbeli, valamint információs technológiai, elektronikus formáit.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el.
- Képes a közgazdasági és pénzügyi elemző, előrejelző és modellalkotási tevékenységre, a közgazdasági folyamatok és problémák modellszintű megfogalmazására, az így nyert, vagy más szakértőktől átvett modellek előrejelzési célú felhasználására és továbbfejlesztésére.
- Képes az elemzéshez, előrejelzéshez és modellalkotáshoz szükséges információk beszerzésére és elemzésére.
- Képes a közgazdasági érvelések egyszerű és akár bonyolultabb, rendszerszemléletű formalizálására, a mérési problémák formalizálására és mérési modellé alakítására.
- Képes a matematikai, statisztikai és ökonometriai eszköztár magabiztos és önálló alkalmazásra, az igényes gazdasági és pénzügyi elemző és döntés-előkészítő munkára a gazdasági és pénzügyi intézményrendszer különböző területein és szintjein.
- Képes a stratégiai jellegű gazdaság- és pénzügy-politikai problémák felismerésére, illetve a megoldásukra irányuló döntések előkészítésére, a gazdasági és pénzügyi folyamatok tervezésével és irányításával kapcsolatos feladatok megoldására, gazdaság-pénzpolitikai alternatívák kidolgozásának elősegítésére, azok várható hazai és nemzetközi hatásának elemzésére.
- Képes a gazdasági és pénzügyi elemzési módszereket innovatívan és kreatívan alkalmazni. A szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készít, előadásokat tart, szakmai vitákban aktívan részt vesz, az infokommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereit használja.
- Képes a nemzetközi tudományos szakirodalom feltárására és kritikus feldolgozására, alkalmazza a matematikai, közgazdasági és pénzügyi szaknyelvet, azok kifejezési és fogalmazási sajátosságait, az anyanyelve és az angol mellett akár a szakterületéhez illeszkedő más idegen nyelven is.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt (különös tekintettel a matematikai közgazdaságtani és pénzügyi területen).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, fogékony az új ismeretek befogadására és elkötelezett saját ismereteinek, szaktudásának élethosszig tartó fejlesztése mellett.
- Érdeklődik a saját szakterületén bekövetkezett legújabb innovációk, valamint a kapcsolódó szaktudományok iránt.
- Betartja a szakma etikai normáit, különös tekintettel a tudományos tevékenységre jellemező etikai normákra.
- Nyitott és befogadó a gazdaság- és pénzügytudományok és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját szakmai és általános fejlődésének irányait, azokért felelősséget vállal és visel.
- Felelősséget vállal a szakmai normák, etikai irányelvek betartása területén.
- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok, munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.
- Az önállóan, illetve csoportban végzett gazdasági és pénzügyi elemzéseiért felelősséget vállal.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdasági és módszertani ismeretek [matematika, statisztika, informatika, közgazdaságtan (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan), vállalat-gazdaságtan, pénzügy, számvitel] 70-110 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós ismeretek, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, politológia, szociálpszichológia, filozófia, szervezet- és vezetéselmélet) 10-25 kredit;
- szakmai ismeretek (gazdaságelméleti, ökonometriai, haladó szintű matematikai, emelt szintű mikro- és makroökonómiai, piacelméleti, matematikai közgazdaságtani, operációkutatási, játék-elméleti, pénzügyi, gazdaságstatisztikai, elmélettörténeti, gazdaság-pénzügyi modellezési, gazdasági rendszerek összehasonlító elemzési, intézményi közgazdaságtani, regionális gazdaságtani, gazdasági növekedési és innovációs, valamint közpolitikai ismeretek) 100-150 kredit.

8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve:

- gazdaságmatematika (nem kooperatív és kooperatív játékelméleti, gazdasági mechanizmus elméleti, információ közgazdaságtani, ösztönzéselméleti, közösségi választási, aukcióelméleti, alkalmazott makroökonómiai, makromodellezési, makrogazdasági előrejelzési, tágabb értelemben vett gazdaságmodellezési ismeretek),
- pénzügy-matematika (emelt szintű mikro- és makro pénzügyek, pénzügyi modellezési, pénzügyi programozási, befektetési, kockázatkezelési, pénzügytani és pénzelméleti, adóelméleti és költségvetési ismeretek),
- ökonometriai, statisztikai adatkezelés **(**következtető statisztikai és ökonometria-elméleti ismeretek, adatszerzési és -bányászati módszerek, sokváltozós statisztika, statisztikai modellezési, statisztikai programcsomagok és elemzésekre vonatkozó, idősorelemzési és előrejelzési, keresztmetszeti és panel ökonometriai, pénzügyi ökonometriai ismeretek)

szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 50-80 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez

- angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, és
- egy másik élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

4. KÖZGAZDÁLKODÁS ÉS KÖZPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: közgazdálkodás és közpolitika (Public Policy and Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász közgazdálkodás és közpolitika szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Public Policy and Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről a gazdálkodási és menedzsment, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok, a politikatudomány, a szociális munka, a szociológia, a jogi képzési területről a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási, az államtudományok képzési területről az igazgatásszervező, a nemzetközi igazgatási, a közigazgatás-szervező, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az egészségügyi szervező alapképzési szak.
4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja közgazdászok képzése, akik az elsajátított közgazdaság-tudományi, társadalomtudományi, vezetéstudományi, jogi, módszertani és szakirányú elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában képesek a közszektor állami és nem állami intézményeiben, nonprofit szervezeteiben, a központi és a helyi kormányzatokban, az ágazati közpolitikákat kezdeményező, alakító és megvalósító hazai és nemzetközi (európai unió) szervezetekben és szerveződésekben a közpolitikai, közgazdálkodási és közigazgatási problémák szakmailag megalapozott szemléleti keretekben történő elemzésére, tervezési, koordinációs és irányítási feladatok ellátására, a közcélú projektek bármely munkafázisában érdemi részvételre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. Közgazdálkodás és közpolitika szakon a közgazdász
***a)* tudása**
- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó

szakpolitikáit.

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a közszektor működésének leírását és megértését elősegítő, közgazdaságtani alapú, inter- és transzdiszciplináris elméletek és fogalmi keretek összefüggéseit.
- Ismeri a közszektor gazdaságtanának fogalmait és azok összefüggéseit, a közpolitika alakításának és megvalósításának elveit és gyakorlatát, az alkotmányos társadalmi értékek és normák érvényre juttatásának (a közjót előmozdító közpolitikának) konfliktusos természetét.
- Ismeri a többszintű kormányzás fontosabb szintjein (helyi-területi, nemzetállami, európai uniós) megvalósuló kormányzás intézményrendszerét, működését és közpolitikáit.
- Tisztában van közcélú szervezetek szervezésére, működtetésére, irányításra vonatkozó elvekkel és módszerekkel.
- Ismeri a gazdasági, szervezeti, politikai és az emberi erőforrások felhasználásának elveit és gyakorlati módszereit.
- Ismeri a költségvetési gazdálkodás és közintézményi menedzsment fogalmait és azok összefüggéseit. Ismeri a gazdálkodásra ható tényezőket és e tényezők befolyásolására használatos módszereket.
- Ismeri a komplex társadalmi-közpolitikai problémák és megoldási alternatíváik elemzéséhez alkalmazható módszertani eszköztár (különösen a sokváltozós statisztikai elemzések, döntésorientált elemzési technikák, összehasonlító esettanulmány) fontosabb elemeit.
- Tisztában van tudásának korlátaival, az élethosszig tartó folyamatos tanulás szükségességével.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkció ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, erőforrásokkal történő gazdálkodásra.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes magyar és idegen nyelven közgazdálkodási és közpolitikai elméleti és ténybeli források feltárására, szakterületének, a szakterület szerint releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeinek követésére.
- Képes komplex társadalmi, közpolitikai problémák elemzésére, azok megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a végrehajtás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.
- Képes a közgazdálkodási és közpolitikai elemzési, döntés-előkészítési munka során komplex statisztikai elemzési, modellezési, összehasonlító intézményi elemzési, valamint esettanulmány alapú eljárások sikeres alkalmazására.
- Képes a hazai és az európai uniós fejlesztési politikák megvalósításában való közreműködésre, a közcélú szervezetek munkafolyamatainak elemzésére, tervezésére és irányítására.
- Képes a társadalmi értékek érvényre jutásának és az értékátváltásoknak föltárására, explicit bemutatására, továbbá az ellentétes érintettségből fakadó konfliktusos helyzetek megértésére és kreatív kezelésére.
- Képes a szakterületi, pénzügyi, menedzsment, kutatás-módszertani, információtechnikai ismeretek összetett módon a gyakorlatban való alkalmazására.
- Képes a közgazdasági, jogi, politikatudományi, szociológiai ismeretanyagát valóságos közpolitikai problémák és megoldások (javaslatok) elemzésében hasznosítani.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Elkötelezett a közjó felismerése és előmozdítása iránt.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához.
- Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Tudatosan keresi a megoldandó közgazdálkodási és közpolitikai problémákat, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a közgazdálkodási és közpolitikai elmélet és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Önálló szakmai nézetei alapján, szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.
- A szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.
- Önállóan készített szakmai összefoglalóinak, előadásainak, publikációinak szakmai tartalmáért és szaknyelvi korrektségéért felelősséget vállal.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- közgazdaságtan 40-60 kredit;
- közigazgatás-tudomány, közpolitika-tudomány és közpolitika-elemzés 20-30 kredit;
- szervezés- és vezetéstudomány 10-15 kredit;
- politikatudomány 10-15 kredit;
- jogtudomány 10-15 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a közpolitika-elemzés és -értékelés, a közszervezetek vezetési és szervezési feladatai, az ágazati szakpolitikai szakértés szakterületein szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kredit aránya a képzés egészén belül 15-25 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A diploma megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek

megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani, gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek területről 40 kredit;
- szakspecifikus ismeretek (közszolgálati intézmények, kormányzati szintek gazdálkodása, irányítása, közpolitikai, szakpolitikai ismeretek, közjogi, társadalompolitikai ismeretek) területéről 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

5. KÖZGAZDASÁGI ELEMZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: közgazdasági elemző (Economic Analysis)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdasági elemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economic Analyst

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és- pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások, a gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktató, az informatikai képzési területről a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közgazdasági elemző szakemberek képzése, akik közgazdaság-tudományi műveltségük, az európai és világpiacon versenyképes tudásuk alapján, elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek önálló, kreatív, közgazdász szemléletű gondolkodásra, alkalmazott közgazdaság-tudományi

elemzések és kutatások végzésére az akadémiai, állami és magánszférában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Közgazdasági elemző szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Ismeri a problémafelismerés-, -megfogalmazás- és -megoldás, az információgyűjtés- és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit és azok korlátait.
- Ismeri a vállalkozás, a gazdálkodó szervezet és a projekt tervezésének és vezetésének szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri és érti a közgazdaságtanban használt matematikai módszereket és azok korlátait valamint a korszerű, elméletileg igényes statisztikai, ökonometriai módszereket és azok korlátait.
- Ismeri és érti a mikro- és makroökonómia fogalmi kereteit, továbbá a gazdasági rendszer működési elveit, automatizmusait és intézményi sajátosságait.
- Rendelkezik a közgazdaságtan területén jelentkező problémák beazonosításához és megoldásához szükséges szakértői tudással.
- Ismeri és érti a közgazdaságtan releváns információgyűjtési, információelemzési és problémamegoldási módszereit, ezek alkalmazási feltételeit, valamint a közgazdasági elemzésekben használható számítástechnikai eszközök lehetőségeit és korlátait.
- Ismeri és érti a közgazdaságtan és a tudományos munka szakmai és etikai normáit.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok és folyamatok vizualizációjának módjait, ideértve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.

***b)* képességei**

- Képes önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat megfogalmazni, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a társadalmi és üzleti problémák közgazdasági szempontú elemzésére, önálló megfogalmazására.
- Képes magyar és idegen nyelven elméleti, módszertani és ténybeli forrásokat feltárni, szakterületének, a szakterület szerint releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követni.
- Képes a feltárt szakmai forrásokat, adatokat rendszerezni, kritikailag elemezni, ehhez korszerű infokommunikációs technológiai eszközöket felhasználni, elemzései során az igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai és modellezési módszerekre támaszkodni.
- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.
- Képes szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készíteni, előadásokat tartani, szakmai vitákban aktívan részt venni, az infokommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereinek felhasználásával, idegen nyelven is.
- Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos feladatmegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Ismeri a közgazdaságtani elemzés alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik, kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához, szemléletmódja révén nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.
- Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező, kész megosztani szakmai és társadalmi tudását a szakmai és a nem szakmai közönséggel is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Önállóan alakítja ki az adott probléma szempontjából releváns álláspontját,

szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.

- Az elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, döntéseiért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (gazdaságtani és módszertani ismeretek mikroökonómia és makroökonómia, elméleti és alkalmazott ökonometria, a fentiekhez szükséges matematikai ismeretek, a közgazdasági gondolkodás története) 60-70 kredit.
- közgazdasági elemző közgazdaságtani szakmai ismeretei [gazdasági dinamika, gazdasági fejlődés és növekedés (gazdasági fejlődés, innováció, oktatás-gazdaságtan); a közgazdaságtan módszertana (haladó statisztikai és ökonometriai ismeretek, szabályozási rendszerek); területi és környezeti gazdaságtanok (nemzetközi gazdaságtan, regionális gazdaságtan, környezet-gazdaságtan); gazdaságmodellezés (többszektoros és dinamikus modellek, gazdasági előrejelzés); pénzügyi gazdaságtan (nemzetközi pénzügyek, monetáris makroökonómia); közösségi gazdaságtan és pénzügyek (közösségi gazdaságtan, közösségi pénzügyek); fogyasztói-munkavállalói-vállalati magatartás (munkagazdaságtan, demográfia, iparági piacszerkezetek); intézmények, gazdaságpolitika (intézményi és összehasonlító közgazdaságtanok) 40-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből és egy további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, közgazdaság, gazdálkodás) területéről 50 kredit;
- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, ökonometria, döntéstudomány és informatikai ismeretek) területéről 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

6. MARKETING MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: marketing (Marketing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász marketing szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Marketing

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a gazdaságtudományok képzési területről a gazdálkodási és menedzsment, a pénzügy és számvitel, a nemzetközi gazdálkodás, a kereskedelem és marketing, a műszaki képzési területről a műszaki menedzser alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről az emberi erőforrások, a turizmus-vendéglátás, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a közszolgálati, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 342

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja marketing szakemberek képzése, akik különböző üzleti és non-business szervezetekben, intézményekben és vállalkozásokban végeznek marketingtevékenységet. Megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában képesek marketingstratégia kialakítására, a tág értelemben vett marketingtevékenységek, projektek menedzselésére, különböző szervezetek, folyamatok és szakmai programok irányítására, a szükséges marketingeszközök tartalmának meghatározására, feladatok végrehajtásának koordinálására, kapcsolattartásra belső és külső funkciókkal, szervezetekkel. Írásban, szóban és modern infokommunikációs eszközökkel két idegen nyelven is képesek kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Marketing szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és
- feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a marketing szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, szakterületeinek kapcsolódását rokon szakterületekhez. Részletekbe menően ismeri a marketing szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri marketing szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a marketing részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit.
- Ismeri a marketingstratégia erőforrás alapú elméleteit, a stratégiai menedzsment elemzési módszereit, valamint további marketing részterületek (például eladásmenedzsment, marketing engineering, kvalitatív kutatás, kreatív tervezés) elméleti alapjait és elemzési módszereit.
- Jól ismeri marketing szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait, legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.
- Ismeri az értékalkotó marketingfolyamatok és az innováció kapcsolatát.
- Jól ismeri a vevőorientáció érvényesítésének szervezeti formáit és folyamatait. Ismeri és érti a fogyasztói választást magyarázó elméleteket, a fogyasztás társadalmi szerepét.
- Ismeri és használja a marketingkutatás kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású többváltozós módszereit, valamint a vállalati adatbázisok kezelését, elemzését a marketing felhasználás céljából.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes elvégezni a marketing szakterülete ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, és az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazni.

- Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Magas szinten használja a marketing szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.
- Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is megvédi és képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli. Képes a tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában saját vállalkozás irányítására és működtetésére.
- Képes vezetői testületek számára önálló elemzések és előterjesztések készítésére.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek marketing szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével dönteni.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására. Fejlett marketing szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Kialakított marketing szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (modern közgazdasági elméletek, döntéselméleti és módszertani ismeretek, szervezetek és vállalkozások gazdálkodása és vezetése, irányítása, stratégai menedzsment, pénzügyi menedzsment, a marketing vezetési kérdései, értékteremtő, logisztikai folyamatok

tervezése és irányítása) 25-40 kredit;

- marketing szakmai ismeretek [környezet- és piacelemzés tervezése, végrehajtása, marketingkutatás tervezése, módszertana, marketing információs és döntéstámogató rendszer, a fogyasztáselmélet és vásárlói magatartás elemzése, disztribúció-menedzsment, beszerzési és értékesítési (Sales) folyamatok irányítása, vezetése, ellátási lánc menedzselése, termékek és márkák menedzselése, integrált marketing-kommunikáció, kommunikációs stratégia és eszközei, gazdasági és versenyjogi ismeretek, marketingstratégia tervezése és végrehajtása, marketing-kontrolling, interkulturális, nemzetközi marketing kérdései, társadalomtudományi módszertanok, legújabb szakmaterületi eredmények elsajátítása, alkalmazása] 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya: 30-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 8-12 kredit;
- elméleti közgazdaságtani ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, regionális gazdaságtan, gazdaságtörténet) területéről 8-12 kredit;
- üzleti szakmai ismeretek (vállalatgazdaságtan, vállalati pénzügy, marketing, számvitel, vezetés-szervezés, emberi erőforrás) területéről 10-14 kredit.

7. MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA) MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Master of Business Administration (MBA)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász MBA szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési terület alapképzési szakjai, továbbá a műszaki képzési területről a műszaki menedzser, az agrár képzési területről a vidékfejlesztési agrármérnöki, az informatikus képzési területről a gazdaságinformatikus, valamint az orvos-egészségtudomány képzési területről az egészségügyi szervező alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közgazdász szakemberek képzése, akik az üzleti terület minden fontosabb részterületén megszerzett ismereteik birtokában képesek a szervezetek, vállalkozások fennmaradását és fejlődését biztosító stratégiai szemlélet kialakítására. Ismerik a nemzetközi gazdaság fő tendenciáit, valamint képesek az emberi erőforrások, illetve általában szervezetek, vállalkozások tevékenységeinek irányítására. Cél továbbá a megfelelő elméleti alapokkal ötvözött karriergyorsítás. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. MBA szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a gazdálkodásra ható tényezőket és azok befolyásolására használatos módszereket. Ismeri továbbá a döntéshozatali és döntéstámogatási módszereket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a gazdasági rendszer és a társadalom más alrendszerei közötti legfontosabb összefüggésekről.
- Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik. A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait, ide értve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.
- Széles kontextusban ismeri az életpálya-tervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, beleértve mások segítésének, motiválásának feltétel- és eszközrendszerét.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex

szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.

- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is képes képviselni.
- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Releváns tudással, felkészülten és aktívan vesz részt a társadalmi- és közéletben. Képes a társadalmi problémák felismerésére, megértésére, az új jelenségek feldolgozására.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.
- Szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készít, előadásokat tart, szakmai vitákban részt vesz idegen nyelven is.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya-építésre vonatkozó egyéni stratégiát épít fel, azt szervezi és menedzseli. Munkaszervezetében, vezetőként a munkatársak, beosztottak szakmai fejlődését tervezi és szervezi.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Segíti munkatársai, beosztottai személyes szakmai fejlődését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező, toleráns és befogadó.
- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdasági és módszertani ismeretek kvantitatív módszerek, szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati

pénzügyek, marketing, termelésmenedzsment, emberierőforrás - menedzsment) legalább 25-40 kredit;

- gazdaságtani, menedzsment szakmai ismeretek (kvantitatív módszerek, szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati pénzügyek, marketing, termelésmenedzsment, emberierőforrás-menedzsment, üzleti (vállalati) gazdaságtan, stratégiai menedzsment, vállalati kommunikáció, üzleti jog, változásmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, döntés-problémamegoldás, nemzetközi pénzügyek, befektetések, információmenedzsment, kötelezően választható ismeretek) 20-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a bankügyletek, az egészségügy- menedzsment, a gazdaságpolitika, a határidős és opciós ügyletek, a környezetmenedzsment, a közösségi gazdaságtan, a logisztika, a makrogazdasági pénzügyek, a nemzetközi (multinacionális) menedzsment, a pszichológia, a technológiamenedzsment, a termelésszervezés, az üzleti etika, a haladó üzleti jog, üzletpolitika szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke 25-65 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit az intézményi tanterv határozza meg.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzésbe való belépés feltétele alapfokozat birtokában legalább három, mesterfokozat birtokában legalább kétéves szakmai, vezetői gyakorlat.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet- gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (vállalati gazdaságtan, pénzügytan, gazdasági jog, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati pénzügyek, marketing, termelésmenedzsment, vezetés és szervezés, kontrolling stratégiai tervezés, emberi erőforrás menedzsment) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

8. NEMZETKÖZI GAZDASÁG ÉS GAZDÁLKODÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi gazdaság és gazdálkodás (International Economy and Business)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in International Economy and Business

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről a gazdálkodási és menedzsment, az emberi erőforrások, a kereskedelem és marketing, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktató, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a közszolgálati, valamint társadalomtudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közgazdász szakemberek képzése, akik alapvető nemzetközi, mikro- és makrogazdasági, nemzetközi gazdaságpolitikai, európai integrációs, nemzetközi jogi, valamint nemzetközi üzleti ismereteik birtokában képesek nemzetközi jellegű közgazdasági elemző munkára. Elsajátított kompetenciáik segítségével a gazdasági intézményrendszer különböző területein és szintjein, önálló munka végzésére, valamint döntés-előkészítő és elemző munkára alkalmasak, továbbá szállítmányozási feladatok irányítására és ellenőrzésére is képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -

feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.

- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.
- Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, pénzügyi, szállítmányozási folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési,
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes tárgyalási, meggyőzési technikák aktív és hatékony alkalmazására, üzleti kommunikációra legalább két idegen nyelven.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális,

nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani és módszertani ismeretek (kvantitatív módszerek, ökonometria, gazdaságpolitika, politikai gazdaságtan, közgazdasági elméletek, nemzetközi gazdaságtan, nemzetközi pénzügyek, döntéselmélet, kutatásmódszertan) 25-40 kredit;
- a nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakmai ismeretei (nemzetközi vállalati környezet- és piacelemzés elmélete, regionális integrációs elemzés tervezése, végrehajtása, a világgazdasági fejlődés főbb elméleteinek, összehasonlító módszereinek ismeretei, nemzetközi gazdasági és üzleti információs rendszer formái, a nemzetközi pénzügyi folyamatok lényege, formái, hatásai, nemzetközi szervezetek irányítása, befolyásolása, hatásmechanizmusaik elemzése, társadalomtudományi módszertanok, legújabb szakmaterületi eredmények elsajátítása, alkalmazása, valamint a fejlődés-gazdaságtan vállalati, regionális és világgazdasági vonatkozásai) 30-45 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya: 30-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú

általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlat követelményei
A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 45 kredit az alábbi területekről:
- közgazdasági és módszertani ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, gazdaságelmélet, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságpolitika, matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 18 kredit;
- üzleti alapismeretek (pénzügytan, vállalati pénzügyek, vállalati gazdaságtan, marketing, számvitel, vezetés és szervezés, emberi erőforrás gazdálkodás) területéről legalább 12 kredit;
- szakmai ismeretek területéről legalább 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 15 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

9. PÉNZÜGY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: pénzügy (Finance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász pénzügy szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Finance

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pénzügy és számvitel, a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a közszolgálati, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 343

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gazdasági szakemberek képzése, akik pénzügyi, közgazdaság-tudományi műveltségükkel, nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elméleti, módszertani és gyakorlati tudásukkal képesek önálló, kreatív, közgazdász szemléletű gondolkodásra, a gazdaság pénzügyi folyamatainak irányítására és elemzésére makro- illetve mikroszinten egyaránt. Üzleti és módszertani ismereteiknek, a tudatosan fejlesztett vezetői készségeiknek és képességeiknek birtokában alkalmassá válnak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein, az állami és magánszférában a pénzügyi feladatok ellátására, a pénzügyi szakirodalom feldolgozására és gazdagítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Pénzügyi szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.

- Ismeri a sztenderd pénzügyi modelleket, különös tekintettel közgazdaságtan sztenderd modelljeire, azok alkalmazhatóságára.

- Ismeri a vállalati pénzügyi és beruházási döntések módszertanát, a vállalati beruházások és egyéb befektetések elemzésének módszertanát, a vállalatok finanszírozási és adóügyeinek lehetőségeit.

- A pénzügyi elmélet területén megszerzett biztos alapokon túl otthonosan mozog az olyan specializált témakörökben is, amelyek birtokában a hallgatók elhelyezkedhetnek a tágabb értelemben vett pénzügyi szférában (bankok, biztosítók, brókercégek, befektetési alap- és vagyonkezelők, illetve ezek felügyeleti szervei és a jegybank).

- Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

- Képes nagy és közepes vállalkozások pénzügyi funkcióit vezetni és irányítani, olyanokat is, amelyek tevékenységük vagy tőkeszerkezetük következtében kapcsolatban állnak a tőkepiaccal, illetve jelentős pénzügyi kockázatoknak vannak kitéve.

- Képes a vállalatok elemző, döntés-előkészítő, és döntéshozatali tevékenységének magas színvonalú ellátására.
- Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.
- Képes pénzintézeteknél, költségvetési intézményeknél, országos hatáskörű irányító szervezeteknél pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Nyitott az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre.
- Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.
- A pénzügyi világ társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalás jellemzi.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (kvantitatív döntési módszerek, matematikai-statisztikai elemzés, pénzügyi közgazdaságtan, pénzügyi jog, kutatási módszerek) 30-50 kredit
- pénzügyi szakmai ismeretek (haladó vállalati pénzügyek, haladó pénzügytan, pénzügyi piacok elemzése, befektetések, kockázatok kezelése és mérése, adótan, pénzügyi kimutatások elemzése, pénzügyi elmélettörténet) 20-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az alkalmazott vállalatértékelés, a vállalati válságkezelés, a pénzügyi kontrolling, a vállalati pénzügyi információs rendszerek, a stratégiai beruházások és reálopciók, a beruházási és finanszírozási döntések, a banküzemtan, a kötvény- és részvénypiacok, a származtatott ügyletek, az empirikus pénzügyek, a monetáris politika, a közösségi pénzügyek, az adóelmélet és -politika, az ágazati költségvetési gazdálkodás, a szakirányú számvitel és kontrolling szakterületein szerezhető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kredit aránya a képzés egészén belül 25-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet- gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti alapismeretek (vállalati gazdaságtan, számvitel, kontrolling emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (pénzügy, pénz- és tőkepiaci ismeretek, banküzemtan, pénzügypolitika, adózási ismeretek, vállalati pénzügyek, vállalatértékelés) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

10. REGIONÁLIS ÉS KÖNYEZETI GAZDASÁGTAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: regionális és környezeti gazdaságtan (Regional and Environmental Economic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász regionális és környezeti gazdaságtan szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Regional and Environmental Economic Studies

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési terület alapképzési szakjai, továbbá az agrár képzési területről a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki, a természettudomány képzési területről a geográfus, környezettan alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gazdasági szakemberek képzése, akik elméleti és módszertani ismereteik birtokában alkalmasak a társadalmi és természeti rendszerek közötti kölcsönhatások figyelembevételével a környezeti problémák társadalmi dimenzióinak feltárására, társadalmi, kulturális és ökológiai folyamatok gazdasági szempontú elemzésére. A gazdaság és társadalom tér dimenzióinak figyelembevételével globális és regionális fejlődés- és környezeti politikák, stratégiák és programok kidolgozásában való alkotó, innovatív közreműködésre, a gazdasági földrajz (economic geography), a regionális és a környezeti társadalomtudományok művelésére. Alkalmasak önálló elemző, tervező feladatok megoldására, csoportban történő munkavégzésre és irányításra, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos elemzések és kutatás végzésére az akadémiai, állami és magánszférában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Regionális és környezeti gazdaságtan szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Elsajátította az alapvető regionális és település-, valamint környezeti gazdaságtani, geográfiai és szociológiai összefüggéseket, a regionális és környezeti tudományok kutatásában használt matematikai és statisztikai és térinformatikai módszereket és ismeri azok korlátait.
- Felkészült a bioszféra-társadalom-gazdaság kölcsönhatásainak rendszerét leíró modellek megértésére és felépítésére, és a modellezés eredményeinek a fejlesztési döntésekben való figyelembevételére.
- Releváns és átfogó ismeretekkel rendelkezik a gazdasági rendszer és a társadalom más alrendszerei, valamint az ökológiai rendszer közötti legfontosabb összefüggésekről, a regionális és vidékfejlesztési politikáknak és a környezet eltartóképességének viszonyáról, a fejlesztések ökológiai és társadalmi lehetőségeinek és determinációinak a kapcsolatáról.
- Részleteiben ismeri a gazdasági növekedésnek, a népességrobbanásnak és a népesség jövedelmi differenciálódásának a Föld eltartóképességére gyakorolt hatásait a tíz legkényesebb dimenzióban (klímaváltozás, a nitrogén és a foszfor körforgása, a biodiverzitás csökkenése, az ózonréteg károsodása, az ultrapor ülepedése, az óceánok savasodása, a mezőgazdasági földhasználat, az édesvíz használata, kémiai anyagok okozta szennyezés) a kitettség mértékét és a változásokat indukáló legfontosabb fejlődési problémákat, azok hatásait a gazdasági-társadalmi-ökológiai rendszerekre.

- Ismeri a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos hazai és nemzetközi jogi szabályozás elveit és kereteit.
- Ismeri és érti a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának és etikus működésének elveit és azok társadalmi jelentőségét, a környezetmenedzsment tudományos alapjait és gyakorlatát.
- A szakmai kérdéseken túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes gazdasági-társadalmi-környezeti problémákat érintő érvelések egyszerű formalizálására, saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot kialakítani, azt vitában megvédeni, továbbá felismeri az álláspont revíziójának, feladásának szükségességét.
- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.
- Képes a szakterületén releváns gazdasági problémák feltárására. Elemezése és megoldása során képes figyelembe venni azok komplex társadalmi, szakpolitikai és környezeti valamint térbeliséggel kapcsolatos összefüggésrendszerét.
- Képes szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készíteni, előadásokat tartani, szakmai vitákban aktívan részt venni, az infokommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereinek felhasználásával, idegen nyelven is.
- Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos feladatmegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.
- Releváns tudással, felkészülten és aktívan képes részt venni a társadalmi és közéletben.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.
- Szemléletmódja révén nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.
- Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Kész megosztani szakmai és társadalmi tudását a szakmai és a nem szakmai közönséggel is.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezet-politikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért

felelősséget vállal és visel.

- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függnek.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (gazdaságtani és módszertani alapismeretek, közösségi gazdaságtan, kvantitatív módszerek, vezetői gazdaságtan, gazdaságszociológia, humánökológia) 25-45 kredit;
- környezeti gazdaságtani szakmai ismeretek [gazdasági fejlődés és növekedés (gazdasági fejlődés, innováció); gazdasági folyamatok térbelisége, társadalmi folyamatok térbelisége, regionális és környezeti elemzési módszerek, regionális gazdaságtan, környezet- gazdaságtan, regionális politika, térségi gazdaságfejlesztés, ökológiai, környezetvédelmi ismeretek, integrált vidékfejlesztés, regionális programozás és menedzsment, helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés, környezetpolitika, környezeti menedzsment, ipari ökológia, környezeti etika, városszociológia és városföldrajz, városmenedzsment, városfinanszírozás) 50-70 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből vagy egy másik élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- közgazdasági és gazdálkodástudományi ismeretek (mikroökönómia, makroökonómia, világ- és nemzetközi gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, marketing, vezetés és szervezés tudományi tárgyak, marketing, üzleti kommunikáció) területéről legalább 20 kredit;
- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 20 kredit;
- természet- és társadalomtudományi látókörbővítő ismeretek (filozófia, szociológia, politikatudomány, történelem, biológia, kémia, fizika, földrajz, földtudományok) területéről legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

11. SPORTKÖZGAZDÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: sportközgazdász (Sports Economics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles sportközgazdász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sports Economist

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési terület üzleti alapképzési szakjai, valamint az informatika képzési területről a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba: a sporttudomány képzési területről a sportszervező, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, valamint a sport- és rekreációszervezés alapképzési szak, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a közszolgálati, a gazdaságelemzés alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja sportközgazdászok képzése, akik közgazdaságtudományi és sporttudományi műveltségükkel képesek az európai és a hazai sportélet területein, valamint a világpiacon önálló kreatív közgazdász szemléletű gondolkodásra, gazdálkodó szervezetek tevékenységének elemzésére és komplex fejlesztési feladatainak megoldására, alkalmazott sporttudományi és közgazdaság tudományi elemzések és kutatások végzésére az akadémiai, állami és magánszférában, a sportélet területén - a modern piacgazdaság viszonyait figyelembe véve - a fejlesztési célokat meghatározni, ugyanakkor a magas szintű sportközgazdászi (innovációs) elméleti tudás és képességek birtokában alkalmasak a hazai és nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A sportközgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó

környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.

- Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.

- Tisztában van a sportjog, a sportszociológia, a sportfinanszírozás, sportszervezeti pénzügyek és számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel.

- Ismeri és érti a sportgazdaság hazai és nemzetközi környezeti, társadalmi és gazdasági összefüggéseit, követelményeit, az aktuális kutatási kérdéseket és eredményeket.

- Széles kontextusban ismeri az életpálya-tervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, beleértve mások segítésének, motiválásának feltétel- és eszközrendszerét.

- A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

- Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi.

- A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemezése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét.

- Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.

- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.

- A mesterképzésben végzett képes civil szervezetek alapítására, működtetésére, különös tekintettel a sport civil szervezetekre.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.

- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.

- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.

- Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.

- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi

hasznosság gyarapításának igénye motiválja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.
- Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (sportgazdaságtan, makro- és mikroökonómiai ismeretek, pénzügyi elemzés, társadalom és sport, vezetői közgazdaságtan, gazdasági jog, kutatásmódszertan, projektmenedzsment, üzleti tervezés, statisztika és ökonometria) 25-35 kredit;
- a sportközgazdász szakmai ismeretek (sportfinanszírozás makro- és mikrogazdasági vonatkozásai, sportszervezetek számvitele, sportszervezetek pénzügyei és adózása, nemzetközi és kereskedelmi sportjog, egyéni és csapatsportágak gazdaságtana, sportmarketing, nemzetközi szervezetek, licencia eljárások, a világesemények szerepe a sportgazdaságban, olimpizmus, sportszervezetek vezetése, és szervezeti felépítése, biztosítások a sportban, sport és média, infrastruktúra és sportvállalkozás, döntéselmélet, élsportolók életpálya modelljei, sikerlélektan, sportolói önismeret, teljesítménymérés és menedzsment, sport és turizmus, a szabadidősport társadalmi és gazdasági kérdései) 35-45 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott választható specializációk, szakmai modulok 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább 60 óra sportszervezetek vezetése és gazdasági felépítése, sportszolgáltatások menedzselése területén szerzett gyakorlat, amelyet a képzés tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika) területéről 8 kredit;
- elméleti gazdaságtani ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, pénzügytan) területéről 10 kredit;
- egységes üzleti alapozó ismeretek (marketing, gazdasági jog, vállalat-gazdaságtan, számvitel, vállalati

pénzügy) területéről 12 kredit.

12. SZÁMVITEL MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: számvitel (Accountancy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász számvitel szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Accountancy

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pénzügy és számvitel alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás, az emberi erőforrások, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 344

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja számviteli szakemberek képzése, akik a nemzetközi összehasonlításban versenyképes, korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a gazdálkodó egységek számviteli folyamatainak irányítására, ellenőrzésére és elemzésére. Elméleti és gyakorlati, üzleti és módszertani ismereteik, a tudatosan fejlesztett vezetői készségek és képességek birtokában alkalmasak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására, a számvitel nemzetközi és hazai szakirodalmának feldolgozására, annak gazdagítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Számvitel szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló

kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.

- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit.
- Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek vezetési-irányítási és koordinálási feladatait, elveit, technikáit és módszereit.
- Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére.
- Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a számvitellel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.
- Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására, elemzésére.
- Képes a gazdálkodó egységek költségvetési kapcsolatainak ellenőrzésére, elemzésére.
- Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére -

döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.

- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szűkebb szakmai és a szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.
- A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (matematikai-statisztikai elemzés, kvantitatív döntési módszerek, vállalati pénzügyek, vállalkozások jogi környezete, kutatási módszerek) 20-30 kredit;
- számviteli szakmai ismeretek (haladó vezetői számvitel, pénzügyi kimutatások elemzése, haladó vállalati pénzügyek, pénzügyi instrumentumok számvitele, nemzetközi számviteli beszámolási rendszer, konszolidált beszámoló összeállítása és elemzése, vállalkozások adózása és költségvetési kapcsolataik ellenőrzése) 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a számvitel elmélet és kutatás, a költség- és teljesítményelszámolás, a stratégiai vezetői számvitel, a pénzügyi kontrolling, a számvitel számítógépes támogatása, az alkalmazott vállalatértékelés, a számviteli esettanulmányok, a számvitel szabályozása, a könyvvizsgálat rendszere, a költségvetési szervek és költségvetési támogatások ellenőrzése, a hitelintézetek ellenőrzése, a könyvvizsgálat számítógépes támogatása, a vállalatirányítás és számvitel, az ellenőrzési esettanulmányok szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya 25-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú

általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági alapismeretek (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság- elmélettörténet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (vállalati gazdaságtan, pénzügy, pénzügyi számítások és pénzügyi piacok, vezetői számvitel, pénzügyi számvitel, éves beszámoló összeállítása és elemzése, hitelintézeti és költségvetési számvitel, konszolidált beszámoló, számviteli informatika, vállalati pénzügyek, adózási ismeretek, vállalatértékelés, pénzügyi jog) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

13. TURIZMUS-MENEDZSMENT MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: turizmus-menedzsment (Tourism Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász turizmus-menedzsment szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Tourism and Management

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a turizmus-vendéglátás alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdálkodási és menedzsment, az emberi erőforrások, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, az üzleti szakoktató, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, valamint a közszolgálati alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 812

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A mesterképzési szak célja turizmus menedzser szakemberek képzése a turizmusipar munkaerőpiacára, akik szakmai kompetenciák és ismeretek birtokában képesek a turizmust közvetlenül, illetve közvetve szolgáló munkaterületeken a tervezést, a döntés-előkészítést és az irányítást szolgáló feladatok önálló ellátására, az érintett gazdasági területek, illetve a szervezetek működésének rendszerszintű elemzésére, a kínálat kialakításával, a szervezetfejlesztéssel kapcsolatos koncepciók, tervek és tanulmányok elkészítésére, fejlesztési projektek megvalósítására, illetve a vállalkozások és intézmények vezetésére. A végzettek többek között önkormányzatokban, minisztériumokban, azok háttérintézményeiben, szakigazgatási hivatalokban, turisztikai desztinációs menedzsment szervezetekben, a turizmusmarketinggel foglalkozó vállalatoknál és nonprofit szervezetekben kerülhetnek foglalkoztatásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Turizmus-menedzsment szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a turizmus komplex rendszerére, valamint a hozzá kapcsolódó tevékenységi területekre (szállásadás, vendéglátás, utazásszervezés, rendezvényszervezés) vonatkozó magas szintű, kiterjedt elméleti alapokat.
- A turisztikai szervezetek különféle típusainak menedzsment-sajátosságaira vonatkozó ismeretek birtokában van, beleértve a stratégiai tervezés megalapozásához szükséges tényezőket is.
- Komplex turisztikai és vendéglátó-ipari fejlesztési projektek előkészítésére és megvalósítására vonatkozó ismeretek birtokában van, megvan működő vállalkozások és intézmények magasabb vezetői pozícióinak betöltéséhez szükséges szaktudása.
- Képes a turizmushoz kapcsolódó egyes tudományterületek (környezet-, regionális, egészség- és élelmezéstudomány) releváns fogalmai, elméletei és kutatási eredményei, illetve ezek felhasználása az ágazat működésének és összefüggéseinek mélyebb megismerésére.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a turizmus és a társadalom más alrendszerei közötti legfontosabb összefüggésekről.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve

szervezeti kultúrában is.

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Alkalmas a turizmus szereplőivel kapcsolatos különféle üzleti információk gyűjtésére, elemzésére és feldolgozására vonatkozó magas szintű ismeretek és elméleti téren igényes módszerek, illetve ezek felhasználási lehetőségei az üzleti modellezés, a stratégiai és operatív tervezés, valamint a döntéshozatal során.
- Igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai és modellezési módszerek alkalmazásával képes a turizmusra és a kapcsolódó szakterületekre vonatkozó adatok, valamint magyar és idegen nyelvű szakirodalmi források gyűjtésére, rendszerezésére és elemzésére.
- Képes a turizmus és a vendéglátás különféle területein jelentkező problémák kezelési és megoldási módszereinek kreatív alkalmazására, ezek multidiszciplináris kontextusban történő továbbfejlesztésére.
- Képes nagyméretű és összetett turisztikai fejlesztési projektekben való részvételre, ezek vezetésére.
- Magas szintű írásos és szóbeli kommunikációra képes munkahelyi környezetben, szakmai és tudományos fórumokon, az anyanyelven és két, magabiztosan használt idegen nyelven.
- Képes szakmai összefoglalók, elemzések, pályázati anyagok és részletes tanulmányok készítésére és prezentálására az infokommunikációs eszközrendszer naprakész módszereinek használatával.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Vendégelégedettséget előtérbe helyező minőségi szemléletmód jellemzi.
- A turisztikai szakma értékeit és normáit vállalja, törekszik azok kritikai értelmezésére és továbbfejlesztésére.
- Nyitott a turizmus és vendéglátás területén, illetve környezetében jelentkező új tudományos és szakmai eredmények iránt, fogékony a gyakorlati tevékenység során való hasznosításukra.
- Konstruktív, együttműködő és kezdeményező a rendszeres és projektjellegű csoportmunkában, készséges a szervezetek közötti együttműködésben és közös fejlesztésekben.
- Elhivatott az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya-építésre vonatkozó egyéni stratégia felépítésére, szervezésére és megvalósítására.

***b)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.
- A turizmus társadalmi, gazdasági, technológiai és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik,

a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.

- Fejlesztési dokumentumok, tanulmányok, kutatási jelentések, publikációk önálló készítése során felelősséget vállal azok tartalmáért és szaknyelvi korrektségéért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a turizmus-menedzsment szakmai ismeretek (gazdaságtani és módszertani alapismeretek; továbbá kvantitatív módszerek, gazdaságstatisztika és elemzés, döntéselemzés módszertana, stratégiai menedzsment, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, gazdaságpolitika, e-business, projektmenedzsment, integrált vállalatirányítási rendszerek, vállalati kommunikáció, vállalat finanszírozás, pénzügyi stratégiák, pénzügyi menedzsment, a turizmus rendszerének vezérlési technikái, a turizmus területi tervezése, turisztikai kutatások módszertana, szakmai jog és intézményrendszer, nonprofit szektor gazdálkodása, marketingkommunikáció, nemzetközi szállodamenedzsment) 50-70 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a turisztikai desztinációs menedzsment, a területfejlesztés és térségi menedzsment, a projektmenedzsment, a szabadidő- szociológia, az attrakció- és látogatómenedzsment, a kreativitásfejlesztés, a pénzügyek, az e- marketing, a desztinációs marketing, a minőségmenedzsment, a térségi turizmusban szerepet játszó köz- és magánszervezetek együttműködése, a turizmus és közlekedés szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke 40-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga és egy másik idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga, melyek közül egyik az angol, vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- gazdaságtani és módszertani (mikroökonómia, makroökonómia, matematika, statisztika, informatika, vállalatgazdaságtan, számvitel, kontrolling, pénzügyek, emberi erőforrás- menedzsment) és társadalomtudományi ismeretek területéről legalább 40 kredit;
- turizmus általános elmélete, turizmus gazdaságtana, turizmus földrajza, turizmus marketing, vendéglátó-szálloda területéről legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

14. VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vállalkozásfejlesztés (Business Development)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász vállalkozásfejlesztés szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Business Development

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdálkodási és menedzsment, a nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a közszolgálati, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, a pénzügy és számvitel, a turizmus- vendéglátás, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vállalkozásfejlesztési szakemberek képzése, akik nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elsajátított elméleti és módszertani ismeretanyag birtokában képesek elsősorban kis- és középvállalkozások, vagy egyéb gazdálkodó szervezetek tevékenységének elemzésére és komplex fejlesztési feladatainak megoldására. A vállalkozásfejlesztési (innovációs) elméleti és módszertani üzleti ismereteik, a tudatosan fejlesztett vezetői készségek és képességek birtokában alkalmasak kis- és középvállalkozások alapítására, működtetési kérdéseinek megoldására, működtetésük érdekében tanácsadásra, valamint a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Vállalkozásfejlesztés szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri és érti a vállalkozásfejlesztés alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit, tudományos problémafelvetéseit.

- Érti a vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri a vállalkozások aktuális pozíciójának szakmailag megalapozott elemzéseken nyugvó értékelési módszereit a belső adottságok és külső környezeti sajátosságok figyelembe vételével.
- Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módjait.
- Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére, a jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkori jelentőségük szerinti értékelésére.
- A feltárt szakmai forrásokat, adatokat rendszerezi, kritikailag elemzi, az infokommunikációs technológiai eszközök segítségével is.
- Képes felismerni a vállalkozásfejlesztési nemzetközi trendekből, európai szakpolitikákból fakadó követelményeket és fejlesztési lehetőségeket.
- Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki, azt képes bemutatni és azt vitában is képviselni.
- A munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.
- Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos problémamegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik.
- Munkája során határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.

- Önállóan tervezi a vállalkozás működésének területeit, a stratégiák kialakítását, a szervezeti folyamatokat, a munkatársak együttműködését szervezeten belül és kívül egyaránt.
- Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függnek.
- Felelősséget vállal munkájáért, a munkatársakkal és partnereivel kialakított kapcsolataiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (vállalati stratégia, pénzügyi elemzés, vállalkozás-innováció, társadalmi és gazdasági előrejelzés, vállalkozások költségvetési kapcsolatai, kutatás-módszertan) 25-35 kredit;
- vállalkozásfejlesztési szakmai ismeretek (projektvezetés, innováció-módszertan, vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák, vállalati döntéstámogató rendszerek, vállalkozástan, üzleti kommunikáció, innováció- és vállalkozásfejlesztési politika, vállalkozás és globalizáció, piaci stratégiák) 35-45 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a vezetői gazdaságtan, a kontrolling, az üzleti tanácsadás, az értékelemzési módszertan szakterületein szerezhető speciális ismeret, amelynek kreditértéke 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlatot diplomamunkához kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területekről:
- módszertani ismeretek (matematika, statisztika) területéről 8 kredit;
- elméleti-gazdaságtani ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, pénzügytan) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (marketing, gazdasági jog, vállalatgazdaságtan, számvitel, vállalati pénzügy) területéről 12 kredit.

15. VEZETÉS ÉS SZERVEZÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vezetés és szervezés (Management and Leadership)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász vezetés és szervezés szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Management and Leadership

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a kereskedelem és marketing, a gazdálkodási és menedzsment, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az emberi erőforrások, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, az üzleti szakoktató, a közszolgálati alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a vállalkozások, valamint a közszféra szervezetei számára olyan közgazdászok képzése, akik megalapozott és integrált szakmai ismeretekkel rendelkeznek a menedzsment széles területén. Megszerzett tudásuk birtokában képesek elemezni, tervezni, irányítani a versenyszektor és a közszféra szervezeteinek munkafolyamatait. Képesek újonnan felmerülő problémákat felismerni, elemezni és megoldani, miközben az egyéni és szervezeti tanulás megismert formáit használják, valamint az innovációra és a kreatív gondolkodásra való képességeiket hasznosítják. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Vezetés és szervezés szakon a közgazdász

***a)* tudása**

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit.
- Ismeri a korszerű informatikával és know-how-val támogatott vezetési és szervezési módszereket és azok gyakorlati alkalmazását.
- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket.

- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

***c)* attitűdje**

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.

- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függnek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (marketingmenedzsment ismeretek, pénzügyi ismeretek, matematikai-statisztika módszerek és elemzések, kvantitatív döntési módszerek, kutatási módszertan, vezetői üzleti gazdaságtan, gazdaságpolitika) 15-30 kredit;
- vezetés és szervezés szakmai ismeretek (szervezetelmélet, szervezeti magatartás és vezetés, stratégiai menedzsment, változás- és tudásmenedzsment, projektek menedzselése, termelés- és folyamatmenedzsment, integrált információs rendszerek irányítása, controlling) 20-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet- gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, pénzügy, számvitel, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, üzleti kommunikáció, adózási ismeretek, vállalati pénzügyek) területéről 15 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós ismeretek, közpolitikai ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia, pszichológia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (értékteremtő folyamatok menedzsmentje, vezetés és szervezés, üzleti tervezés, vállalkozásmenedzsment, stratégiai tervezés, controlling, emberi erőforrás gazdálkodás, vezetői készségfejlesztés, információs rendszerek) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

VII. MŰSZAKI KÉPZÉSI TERÜLET

16. ANYAGMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: anyagmérnöki (Materials Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles anyagmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Materials Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anyagmérnöki alapképzési szak, a felsőoktatásról szóló 1993. LXXX. évi törvény szerinti főiskolai szintű anyagmérnöki, és a kohómérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a műszaki képzési terület alapképzési szakjai, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű műszaki alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: a természettudomány és a gazdaságtudományok képzési területek alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja anyagmérnökök képzése, akik a műszaki anyagok (fémek, kerámiák, polimerek és kompozitok, új funkcionális anyagok) szerkezetével, tulajdonságaival, viselkedésével foglalkozó alaptudományokban szerzett ismereteik birtokában képesek ezen anyagok gyártási, alakítási és feldolgozási technológiáinak tervezésére és azok magas színvonalon való működtetésére, a szakterülethez kapcsolódó szervezési és irányítási feladatok rendszerszerű végzésére, az anyagmérnöki célú kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az anyagmérnök

***a)* tudása**

- Részletes ismeretekkel rendelkezik az anyagmérnöki szakmához kapcsolódó természettudományos és műszaki elméletek és gyakorlati eljárások tekintetében.
- Részletesen ismeri a specializációjának megfelelő szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Részletesen ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Áttekintő ismeretekkel rendelkezik a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközök és módszerek tekintetében.
- Áttekintő ismeretekkel rendelkezik a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokról.
- Rendelkezik a területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Alapvetően ismeri a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a korszerű anyagszerkezetek és anyagtechnológiák terén.

***b)* képességei**

- Képes megfogalmazni a szakterülethez kapcsolódó problémákat a matematika nyelvén és analitikus vagy numerikus megoldást tud adni az adódó egyenletek (egyenletrendszerek) megoldásával.
- Rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.
- Képes feldolgozni és rendszerezni az anyaggyártó rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információkat, a folyamatokat modellezve következtetéseket von le.
- Minőségbiztosítási, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatokat old meg anyaggyártó rendszerek és technológiák esetén.
- Rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszereket tervez.
- Különböző műszaki anyagok között lévő kapcsolatrendszerek alapján képes meghatározni az anyagok összetételét, szerkezetét és tulajdonságait, kiválasztja és kezeli a szükséges műszereket.
- Képes laboratóriumi vizsgálatokat végezni, a mérési eredményeket feldolgozni, kiértékelni és dokumentálni.
- Képes működtetni a specializációjának megfelelő gépeket és berendezéseket.
- Képes a specializációjának megfelelő jellemző gyártástechnológiai eljárásokat alkalmazni.
- Törekszik arra, hogy önképzése révén eredeti ötletekkel gazdagítsa a szakterület tudásbázisát.
- Megtervezi és menedzseli a szükséges műszaki, gazdasági, környezeti, és humánerőforrások felhasználását.
- Anyagmérnöki kérdésekben képes megalapozott mérnöki állásfoglalást kialakítani, és álláspontját mind

magyarul, mind idegen nyelven képviselni tudja.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődése szolgálatába állítsa.
- Törekszik arra, hogy önképzése révén eredeti ötletekkel gazdagítsa a szakterület tudásbázisát.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza meg, és felelősséget vállal azokért.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, mechanika, kémia) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (vezetési és menedzsment, kommunikációs, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek, valamint szakmaspecifikus gazdasági és humán ismeretek) 10-20 kredit;
- anyagmérnöki szakmai ismeretek (anyagszerkezettan, anyagtulajdonságok és vizsgálati módszereik, anyagtervezés, polimerek, kerámiák, fémek, kompozitok; valamint szakmaspecifikus szakmai ismeretek) 10-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a kerámia- (üveg- és kötőanyag-), a polimer- és a fémtechnológia (metallurgiai és öntészeti módszerek), a nanoszerkezetű anyagok és technológiájuk, a távközlési és informatikai funkcionális anyagok, a kompozitanyagok, a bio- és intelligens anyagok, a vegyipari technológiák, az energetika, az anyag- és szerkezetdiagnosztika, az anyaginformatika, az anyagvizsgálat, az automatizálás, az archeometallurgia, a hulladékgazdálkodás, a környezetvédelem, a minőségirányítási szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján
- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkező legalább 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel) rendelkezzen;
- 4.3. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkező 60 kredittel rendelkezzen az alábbi területekről
- természettudományos alapismeretek (matematika, fizika, kémia) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, jogi ismeretek) területéről 10 kredit;
- anyagtudományi és anyagtechnológiai ismeretek (anyagok szerkezete és tulajdonságai, tulajdonság- és szerkezetvizsgálat, anyagkárosodás) területéről 15 kredit;
- műszaki ismeretek (műszaki ábrázolás, géprajz, gépszerkezettan, informatika, elektrotechnika, mechanika, méréstechnika, műszerezés, automatizálás, energiagazdálkodás) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területekről legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

17. BÁNYA- ÉS GEOTECHNIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: bánya- és geotechnikai mérnöki (Mining and Geotechnical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles bánya- és geotechnikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mining and Geotechnical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki földtudományi alapképzési szak és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű bánya- és geotechnikai alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, az építőmérnöki, a gépészmérnöki, a villamosmérnöki, a környezetmérnöki, a vegyészmérnöki és a természettudomány képzési területről a földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 544

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja bánya és geotechnikai mérnökök képzése, akik korszerű természettudományos, műszaki, közgazdasági, menedzsment és jogi (bányajog) ismeretekkel rendelkeznek és képesek az ásványi nyersanyag kitermelése és feldolgozása során jelentkező műszaki és gazdasági feladatok megoldására. Célja továbbá ezen műveletekből következő természeti veszélyek és környezeti problémák felismerése, kezelése. A szakon végzettek alkalmasak a bányászati tevékenység, speciális felszín közeli földmunkák, valamint bányászati jellegű földalatti térségek létesítése és alagútépítés során jelentkező geotechnikai feladatok ellátására. Szakmai gyakorlat után jogosultságot szerezhetnek a szilárdásvány bányákban és ásvány-előkészítő üzemekben felelős műszaki vezetői, vezető helyettesi feladatkör, továbbá hites bányamérői feladatok ellátására, a robbantástechnikai tanulmányokra alapozva és a jogszabályban előírt továbbképzést sikeresen elvégezve robbantómesteri, illetve robbantás vezetői feladatok ellátására, bányászati létesítmények tervezésére, valamint a létesítményekkel és a műveletekkel kapcsolatos eljárásokban való részvételre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A bánya- és geotechnikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a bányászat természetes közegét, a földkéregben lévő ásványi nyersanyag lelőhelyek főbb típusait és jellemzőit.
- Készségszinten ismeri a bányászatban előforduló természeti eredetű elemi bányaveszélyeket és az ellenük való védekezés módjait.
- Ismeri a kőzettömegek mechanikai tulajdonságait, viselkedését és szerepét a biztonságos bányászati műveletek végzésében.
- Jól ismeri a szilárd kőzetek jövesztésének robbantásos módszerét és a robbantás anyagait, eszközeit.
- Ismeri a bányamérésben alkalmazott módszereket, a bányászati tervezéshez használt térinformatikai alkalmazásokat.
- Átfogó ismeretei vannak az ásványi anyagok kitermelésének és előkészítésének elméletéről és gyakorlatáról, a technológiáról és az alkalmazott eszközökről egyaránt.
- Ismeri a bánya- és az előkészítő művi berendezések várható meghibásodásainak időben való felismeréséhez és e berendezések karbantartásához alkalmas főbb módszereket.
- Jól ismeri a bányászatban a kitermelési és az ásvány-előkészítési folyamatok ellenőrzésének, irányításának módszereit és berendezéseit.
- Részletesen ismeri a bányászati és az előkészítési hulladékok, maradékanyagok kezelésének, elhelyezésének, esetleges hasznosításának módját.
- Ismeri a bányászat és az előkészítő művek által használt területek rekultivációjának módszereit.

***b)* képességei**

- Képes arra, hogy a tanulmányok során szerzett ismereteit és problémafelismerő, -elemző és
- megoldó készségeit alkalmazva megtervezze a bányászat és az ásvány-előkészítés létesítményeit, műveleteit, továbbá a bányatelepítést és a bányanyitást is.
- Képes különféle ásványi anyagok (energiahordozók, ércek, nemfémes szilárd ásványok) előkészítésére, a kitermelés és feldolgozás során keletkező maradékanyagok elhelyezési, kezelési és hasznosítási feladatainak megoldására.
- Képes termelésirányítói, tervezői, szakértői, hatósági feladatok ellátására, nemzetközi szinten a szakterület kutatási és fejlesztési feladatainak végzésére és irányítására.
- Képes a szakmai tervező és szervező feladatait térinformatikai, geoinformatikai és más, speciális célú számítógépi szoftverek alkalmazásával megoldani.
- Képes a bányászatban a kitermelés és az ásvány-előkészítés káros környezeti hatásainak felismerésére, értékelésére és az ellenük való védekezésre.
- Képes a kitermelésben és az előkészítésben várható veszélyeket felismerni, elemezni és megválasztani az ellenük való védekezés optimális módját, illetve megtervezni annak biztonsági rendszerét.
- Képes a bányászat létesítményeinek, műveleteinek és termékeinek gazdasági értékelésére.
- Képes biztosítani az optimális ásványi anyag kihozatalt a termékek megfelelő minőségének

biztosításával.

- Képes ásványvagyon- és nyersanyaggazdálkodási és hasznosítási feladatok megoldásában való közreműködésre.
- Képes a bányaüzemek és ásvány-előkészítő művek komplex rendszereinek irányítására, mérnöki felkészültséget igénylő üzemi feladatok ellátására, tudásának és képességeinek a gyakorlatban való alkalmazására.
- Képes a bányaüzemekben és ásvány-előkészítő művekben a munkafolyamatok megszervezésére és irányítására, szakmailag megalapozott döntések meghozatalára.
- Képes a tanulmányai során megszerzett ismereteit alkalmazva az energiaiparban, az építőanyag-iparban és a szilikátiparban mérnöki feladatokat végezni.
- Képes arra, hogy az ásványi nyersanyag kitermelésénél és feldolgozásánál keletkezett maradékanyagokra vonatkozóan hasznosítási koncepciót dolgozzon ki, annak bevezetését és végrehajtását megtervezze és irányítsa.
- Képes ismeretei alapján bekapcsolódni a hazai és nemzetközi bányászati műszaki és tudományos közéleti tevékenységbe, abban alkotó módon közreműködni.

***c)* attitűdje**

- Ismeri, és minden körülmény között kész képviselni szakmája történelmi korokat átfogó tradícióit, etikai és jogi normáit.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy munkáját rendszerszemléletű és eredményorientált gondolkodásmód alapján, komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és önállóan vagy csapatmunkában törekszik azok megvalósítására, tudását és képességeit kamatoztatva.
- A minőségi munkára irányuló elkötelezettség és igény jellemzi.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, az egyéni tudás, ismeret bővítésére, elmélyítésére, szakmájában továbbképzi magát.
- Kreatív, intuitív, rugalmas és módszeres.
- Megfelelő motivációval rendelkezik a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes szakmája mérnöki feladatainak megoldására, de képes az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, és kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
- Szakmai véleményét a bányászatban rendszeresen jelentkező, előre látható és előre nem látható döntési helyzetekben kész és képes kifejezésre juttatni, képviselni.
- Kezdeményező szerepet vállal a bányászat műszaki problémáinak felismerésében, feladatainak megfogalmazásában és megoldásában.
- Vállalja a felelősséget a hatáskörébe rendelt, az irányítása alatt zajló folyamatokért a bányászat, a geotechnika és az ásványelőkészítés bármely területén.
- Működési területén önállóan vagy csoport tagjaként, a probléma jellegének megfelelő, szakmai döntéseket hoz.
- Elkötelezett a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás gyakorlata, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság elvei mellett.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, számítástechnika, geológia, fizikai kémia, méréselmélet és automatizálás, termodinamika, műszaki informatika) 18-25 kredit;

- gazdasági és humán ismeretek (jogi, gazdálkodási, vállalkozási, menedzsment- és szakterületi gazdasági ismeretek) 8-12 kredit;
- bányaművelés tan (külfejtések nyitása és művelése, víznívó alóli kitermelés, alagút- és bányaépítés, mélyműveléses módszerek, bányaszellőztetés, bányászati mérnöki tervezés) 19-30 kredit;
- a bányászat speciális kérdései (bányaméréstan, kutató szeminárium) 6-12 kredit;
- bányagéptan (bányagépek, karbantartásuk és diagnosztikájuk) 6-10 kredit;
- geotechnika, kőzetmechanika, robbantástechnika 5-12 kredit;
- nyersanyag-feldolgozási eljárások 3-6 kredit;
- előkészítési technológiai rendszerek (ásványi nyersanyagok előkészítésének technológiái, az építőanyag- és a szilikátipar egyes fontosabb nyersanyagainak előkészítése) 3-14 kredit;
- a bányászat befejező műveletei (környezeti hatásvizsgálat, rekultiváció, a bányászati meddők és az ásványi nyersanyag feldolgozás szilárd maradványanyagainak elhelyezése, kezelése és hasznosítása) 4-7 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A fokozat megszerzéséhez egy élő világnyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:
- természettudományos ismeretek (matematika, ábrázoló geometria, fizika, kémia, műszaki mechanika, anyagismeret, minőségirányítás, ásvány- és kőzettan, földtan) területéről legalább 33 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, pénzügyi ismeretek, vállalat gazdaságtan, társadalomtudományi ismeretek, bányagazdaságtan, jogi ismeretek, bányászati jog és európai uniós ismeretek) területéről legalább 10 kredit;
- szakmai ismeretek (géptan, műszaki ábrázolás, elektrotechnika, geodézia és bányaméréstan, geomechanika, kőzetmechanika, áramlástan, geofizika és geoinformatika, ásványelőkészítés, biztonságtechnika, robbantástechnika, bányászati technológiák, bányagépek, ásványvagyon-gazdálkodás, hidrogeológia és geotechnika) területéről legalább 37 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

18. BIOMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biomérnöki (Biochemical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biomérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biochemical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biomérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biomérnökök képzése a szakterület, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelően, akik a megszerzett magas szintű természettudományi, műszaki és informatikai, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén, a szakterületükön - a széles körűen értelmezett ipari, környezeti és egészségvédelemmel kapcsolatos, valamint élelmiszer-ipari biotechnológia területén - tervezői, kutatási-fejlesztési és magas szintű szakmai menedzseri feladatok ellátására alkalmasak. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A biomérnök

***a)* tudása**

- Rendszerezett tudással rendelkezik a biológiai, biokémiai, mikrobiológiai területeken.
- Rendszerezett tudással rendelkezik a modern molekuláris biológiai területeken, ismeri a korszerű molekuláris biológiai technikákat és azok összefüggéseit.
- Rendszerezett tudással rendelkezik a biotechnológiai és környezetvédelmi területeken.
- Ismeri és laboratóriumi szinten használja a biológiai analitikai módszereket, ismeri ezek kidolgozására és továbbfejlesztésére alkalmas eljárásokat.
- Rendszerszinten ismeri a biológiai, biotechnológiai ipar műveleteit és ezek belső összefüggéseit.
- Rendszerszinten és elemeiben ismeri a biológiai, biotechnológiai ipar több gyártási technológiáját és ezek belső összefüggéseit, a tervezési alapelveket.
- Ismeri és érti a környezetvédelemi szabályozás elveit, a minőségügy, a fogyasztóvédelem és a termékfelelősséggel összefüggő folyamatok alapvető törvényszerűségeit.
- Ismeri a munkahelyi biztonság, ezen belül a biológiai biztonságra vonatkozó folyamatok alapvető törvényszerűségeit.
- Ismeri és érti a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, a mérnöketika, valamint a globális társadalmi és gazdasági folyamatok bioiparokra vonatkozó alapvető törvényszerűségeit.
- Ismeri és érti a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

***b)* képességei**

- Képes irányítani biológiai, biokémiai, mikrobiológiai alapú biotechnológiai rendszerek biztonságos, környezettudatos működtetését, fejlesztését.
- Képes irányítani a szakterülettel kapcsolatos szolgáltatások, a kereskedelmi feladatok ellátását, valamint ezek kidolgozását.
- Képes az elméleti tudása birtokában a széles körűen értelmezett biotechnológiai laboratóriumi, félüzemi

és kísérleti üzemi feladatok megtervezésére és elvégzésére.

- Képes elméleti tudása birtokában, új kísérleti metodikák elsajátítására és továbbfejlesztésére.
- Képes önálló feladatok ellátására a biológiai, biokémiai, mikrobiológiai alapú, biotechnológiai rendszerek fejlesztésében, tervezésében.
- Képes alkotó módon részt venni új bioipari, biotechnológiai eljárások, termékek kifejlesztésében, a tudományterület és rokon tudományok kutatásában.
- Képes a biotechnológia törvényszerűségeinek és összefüggéseinek keresésére és megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására.
- Képes valós biológiai, biokémiai, mikrobiológiai alapú, biotechnológiai rendszerekhez kapcsolódó műszaki feladatok esetén a problémamegoldó technikák önálló felhasználására.
- Alkalmas az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
- Képes reális önértékelésre és önkorrekcióra.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a folyamatos önképzésre, önfejlesztésre, továbbképzésre a biomérnöki szakterületen a saját tudásának magasabb szintre emelése érdekében.
- Elkötelezett, és hivatástudata elmélyült a biomérnöki szakterület iránt.
- Kreatív és rugalmas feladatai megoldása során.
- Törekszik az intuíció és módszeresség összhangjának megteremtésére.
- Nyitott és fogékony a biotechnológiai területeken zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, és hiteles közvetítésére.
- Elkötelezett az eredményesebb működést biztosító műszaki, gazdasági, vállalati irányítási eljárások megismerése és bevezetése iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során kezdeményező és felelősségteljes.
- Felelősséget vállal a rábízott személyi állomány, a gépek, berendezések és munkafolyamatok biztonságos és eredményes működéséért.
- Döntései során hangsúlyosan figyelembe veszi a környezet- és egészségvédelemi szempontokat, tekintettel van a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására.
- Figyelembe veszi a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásait.
- Igényli és támogatja az eredményesség és biztonságosság folyamatos ellenőrzését.
- Vállalja a felelősséget elemzései, döntései, utasításai következményeiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, biokémia, biometria, biofizika, immunológia) 20-30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (minőségirányítás, technológiamenedzsment, kommunikáció, biológiai biztonság és szellemi tulajdon védelem) 10-20 kredit;
- biomérnöki szakmai ismeretek (analitika, biotechnológia, biológiai termékfejlesztés, bioinnovációk) 10-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a bioenergia, a megújuló nyersanyagok, a zöldkémia, a környezeti kockázatmenedzsment, a környezetközpontú folyamattervezés, a korszerű fenntartható környezettechnológiák, a környezettoxikológia, a speciális analitikai és minősítőmódszerek, a speciális elválasztástechnikák, az élelmiszer- biztonság, a bioinformatika, a táplálkozás-biokémia, a dietetika, a funkcionális élelmiszerek, a humán mikrobiológia és virológia, a patobiokémia, a gyógyszerkémia, a farmakológia, az új molekuláris biológiai módszerek szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 46-70 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat időtartama legalább négy hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:
- természettudományos alapismeretek [matematika, fizika, kémia (legalább 10 kredit), biológia (legalább 10 kredit)] területéről legalább 30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdasági és menedzsment ismeretek, jogi ismeretek, munkavédelem) területéről legalább 10 kredit;
- szakmai ismeretek (fizikai kémia, biokémia és molekuláris biológiai ismeretek és alkalmazásaik, mérés- és irányítástechnika, géptan, vegyi- illetve bioipari művelettan, bioipari technológiák) területéről legalább 30 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

19. BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biztonságtechnikai mérnöki (Safety Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biztonságtechnikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Safety Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, a könnyűipari mérnöki, az építőmérnöki, a közlekedésmérnöki, a járműmérnöki, a mechatronikai mérnöki, és a villamosmérnöki, a műszaki földtudományi, a műszaki menedzser, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki; az államtudományi képzési területről a katonai üzemeltetés; az agrár képzési területről a mezőgazdasági és élelmiszer- ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 861

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biztonságtechnikai mérnökök képzése, akik a biztonságtechnika szakterületéhez kapcsolódó természettudományos és specifikus műszaki ismeretek magas szintű elsajátítását követően képesek a biztonság, a személy- és vagyonvédelem, az információvédelem területén jelentkező műszaki, komplex tervezési és szervezési, üzemeltetési, fenntartási feladatok ellátására. A megszerzett magas szintű műszaki, informatikai, szervezői ismereteik, valamint az ehhez kapcsolódó készségeik révén alkalmasak továbbá a szakterületen jelentkező feladatok önálló irányítására, felügyeletére, speciális tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére; beosztottaik és munkatársaik szakmai, emberi és etikai szempontokat mérlegelő irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A biztonságtechnikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatokról.
- Ismeri a műszaki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri és érti a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait és a fejlődés, fejlesztés várható irányait.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (elsősorban logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek) terminológiáját, előírásait és szempontjait.
- Részletekbe menően ismeri és érti a műszaki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Átfogóan ismeri a biztonságtechnikai területen alkalmazott eszközök és rendszerek jellemzőit, tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Részletesen ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Rendelkezik a biztonságtechnika területéhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri a biztonságtechnikai területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció biztonságtechnikai szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Széles körű elméleti és gyakorlati felkészültséggel, módszertani és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik az összetett biztonságtechnikai rendszerek és folyamatok tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik korszerű biztonságtechnikai rendszerek és technológiák terén.
- Ismeri és alkalmazza a komplex biztonságtechnikai rendszertervezés módszereit.
- Ismeri a korszerű alkalmazott elemző és tervező eljárásokat és az üzemeltetési módszereket.
- Ismeri a biztonságtechnikai rendszerek egymásra épülési folyamatait, ezek tervezési elveit és módszereit.
- Ismeri a tűzjelző és beléptető, a vagyonvédelmi rendszerek és folyamatok tervezésének és üzemeltetésének elveit, illetve módszereit.

- Ismeri a komplex biztonságtechnikai rendszerek tervezése, gyártása, üzemeltetése és karbantartása minőségbiztosításának, a rendszerek és berendezések diagnosztikájának és a karbantartás tervezésének elveit és módszereit.

***b)* képességei**

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.
- Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- A probléma megoldása során képes megszervezni az együttműködést a kapcsolódó szakterületek szakértőivel.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.
- Képes információs és kommunikációs technológiákat és módszereket alkalmazni műszaki problémák megoldására.
- Felkészült, hogy szakterületén, anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes a biztonságtechnika területén alkalmazott eszközök laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Felkészült a komplex biztonságtechnikai rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a biztonságtechnikai szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a biztonságtechnikai berendezések, rendszerek és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján a komplex biztonságtechnikai rendszerek globális tervezésének elsajátítására.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a komplex biztonságtechnikai rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Felkészült a komplex biztonságtechnikai rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatainak megoldására.
- Képes a kreatív problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Elkötelezett az egészség-, és biztonságkultúra, valamint az egészségfejlesztés iránt.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, annak hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre. Hivatástudata elmélyült.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.
- Törekszik a minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Törekszik a környezettudatosság és fenntarthatóság elvárásinak megfelelően megszervezni és elvégezni feladatait.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.

- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, példát mutat munkatársainak e szemlélet alkalmazásában.
- Elkötelezett a biztonságtechnikai mérnöki terület új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
- Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket.
- Munkatársait és beosztottait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Bekapcsolódik biztonságtechnikai témájú kutatási és fejlesztési projektekbe, a cél elérése érdekében, a fejlesztői csoport tagjaival együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, elektrotechnika, információelmélet, rendszertechnika) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (projektmenedzsment, vezetési és szervezési ismeretek, minőségbiztosítás, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, kommunikáció, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek) 10-20 kredit;
- biztonságtechnikai mérnöki szakmai ismeretek (komplex biztonságtechnikai rendszerek analízise, tervezéselmélet és módszertan, folyamatirányítás és modellezés, információs technológiák, méréselmélet és -technika, önálló vagy csoportmunka feladat) 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a személy- és vagyonvédelmi rendszerek tervezése és üzemeltetése, a mérési és üzemeltetési gyakorlat, az ergonómia, az iparbiztonság, a kockázatelemzés és értékelés, az elektronikus információvédelem, az információbiztonsági szabványelméletek, a biometrikus azonosítási rendszerek, a tűzvédelemi rendszerek, a munkavédelem, a személy- és vagyonvédelmi rendszerek tervezése és üzemeltetése, az élőerős védelem szervezése szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítsével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél kiadásához egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat négy hét időtartamot elérő, egybefüggő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg.

9.4. A 4.2. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

- természettudományos alapismeretek (matematika, fizika, informatika, információvédelem) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudományi ismeretek) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (általános műszaki ismeretek, gép- és terméktervezés, szerkezettan, anyagtudomány és -technológia, információtechnológia, méréstechnika és jelfeldolgozás, irányítástechnika, biztonságtechnika, folyamatirányítás, gyártástechnológia, gyártásautomatizálás, minőségbiztosítás, logisztikai ismeretek, járművek és mobil gépek, vegy- és környezetipari folyamatok, elektrotechnika és villamosságtan, rendszerszervezés, rendszertervezés) területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területekről 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, fizikából, informatikából és szakmai ismeretekből legalább 15 kredittel) rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

20. EGÉSZSÉGÜGYI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségügyi mérnöki (Biomedical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles egészségügyi mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biomedical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki, az informatikai, az orvos- és egészségtudomány és a természettudomány képzési terület alapképzési szakjai, valamint az általános orvos, fogorvos és a gyógyszerész osztatlan szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 720

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja egészségügyi mérnökök képzése, akik interdiszciplináris elméleti és gyakorlati ismeretekkel, valamint alkalmazási készséggel rendelkeznek és műszaki, informatikai, orvosi, orvos- és egészségtudományi vagy természettudományos alaptudásukat kiegészítve, az elméleti és a gyakorlati jellegű egészségügyi mérnöki tevékenységek rendkívül széles területén alkalmazhatók. Az élő- és élettelen természettudományos, műszaki, gazdasági és humán ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén, szakterületükön tervezői és kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, egészségügyi és műszaki szakemberekből álló csoportok kutató, fejlesztő és alkalmazói munkájában (ide értve a klinikai diagnosztikai és gyógyító munkát is) való közreműködésre, megfelelő gyakorlat után ilyen csoportok önálló irányítására képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az egészségügyi mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az egészségügyi mérnöki szakmához kötött természettudományos (elsősorban funkcionális anatómia, rendszerélettan, matematika, fizika, biofizika, biomechanika, biokémia, molekuláris biológia) és műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Ismeri az orvosbiológiai mérésekhez, valamint terápiás kezelésekhez szükséges műszerek főbb moduljait és ezek diagnosztikai, illetve terápiás alkalmazásának alapjait.
- Ismeri a számítógépes modellezés és szimuláció egészségügyi mérnöki szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a műszaki és biológiai rendszerek matematikai modellezésének és számítógépes szimulációjának eszközeit és módszereit.
- Rendelkezik alapvető kommunikációs, vezetési, szervezési és mérnöketikai ismeretekkel.
- Rendelkezik minőségbiztosítási alapismeretekkel.
- Rendelkezik az egészségügyben használt elektronikus készülékekre vonatkozó villamos biztonságtechnikai alapismeretekkel.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Rendelkezik az egészségügyi mérnöki területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri az egészségügyi mérnöki területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat, használni tudja a releváns nemzetközi internetes szakirodalmi forrásokat és egyéb korszerű adatbázisokat.

***b)* képességei**

- Képes alkalmazni természettudományos és műszaki ismereteit az egészségügyi ellátásban használt rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes az emberi szervezet funkcionális felépítésének, valamint az élettani folyamatok és szabályozások modellezésére és jellemzésére.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani az egészségügyi mérnöki szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására az egészségügyben alkalmazott berendezések és folyamatok valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes az egészségügyben alkalmazott rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és

működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.

- Képes az egészségügyben használt rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatok megoldására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a biztonság, a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Elkötelezett az egészség-, és biztonságkultúra, valamint az egészségfejlesztés iránt.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Feladatának tekinti a szakmai utánpótlás nevelését.
- Szem előtt tartja a közegészségügy fejlesztését, továbbá az orvosok egészségmegőrző, diagnosztikus, gyógyító és rehabilitációs munkáját segítő alkalmazások fejlesztésének fontosságát.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban orvosi, jogi, közgazdasági és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, és felelősséget vállal értük.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, funkcionális anatómia, rendszerélettan, biofizika, molekuláris biológia) 20-30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (minőségmenedzsment, az orvosi kutatások etikai kérdései, további, az egészségügyhöz kapcsolódó gazdasági és humán ismeretek) 10-20 kredit;
- egészségügyi mérnöki szakmai ismeretek (biológiai eredetű jelek mérésére használható műszerek és méréstechnika, műszaki és biológiai rendszerek elmélete, folyamatszabályozás, biomechanika, orvosbiológiai számítógépes gyakorlat, bioinformatika, biokompatibilis anyagok, biotechnológia, orvosbiológiai érzékelők, orvosi képfeldolgozás, orvosi optika, beszéd- és hallásdiagnosztika, gyógyszerészeti biotechnológia, intelligens orvosi készülékek) 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az egészségügyi mérnöki, orvos- biológiai mérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületekről szerezhető speciális ismeret. A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az egészségügyi mérnöki (biomedical engineering) szakmának tudományos szakirodalma elérhető, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat négy hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.1. és 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján:

- a 4.2. pontban meghatározott szakon diplomával rendelkezőnek legalább 30 kredit (ebből összesen legalább 12 kredit vagy matematikából és fizikából, vagy anatómiából, élettanból és biokémiából) rendelkezzen,
- a 4.3. pontban meghatározott szakon oklevéllel rendelkezőnek legalább 40 kredittel rendelkezzenek az alábbiak szerinti 60 kreditből:
- természettudományos alapismeretek (matematika legalább 12 kredit, fizika legalább 5 kredit, anatómia legalább 6 kredit, élettan legalább 6 kredit, biokémia legalább 5 kredit, kémia, biológia) területén 35 kredit,
- mérnöki alapismeretek (rendszerek analízise, tervezési ismeretek) területén 10 kredit,
- számítástechnikai ismeretek területén 5 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területén 10 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a felvételkor hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

21. ENERGETIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: energetikai mérnöki (Energy Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles energetikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Energy Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az energetikai mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az anyagmérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az építőmérnöki, a műszaki földtudományi, a műszaki menedzser, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, a gépészmérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a közlekedésmérnöki, a járműmérnöki, a mechatronikai mérnöki és a villamosmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása 522

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja energetikai mérnökök képzése, akik képesek lokális (üzemi, intézményi, települési) energiaellátó rendszerek koncepciójának kidolgozására, megtervezésére és egészséget nem veszélyeztető és biztonságos üzemeltetésére, valamint nagy, összetett energiaellátó, elosztó és felhasználó rendszerek áttekintésére és üzemeltetésére. Alkalmasak energetikai folyamatok modellezésére, a modellek matematikai megfogalmazására, az emberi egészségre és biztonságra kiható hatásmechanizmusainak felismerésére, megoldására és gyakorlati bevezetésére, vezetési, irányítási, szervezési és hatósági feladatok ellátására az energetika területén. Felkészültek az energetikai műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és oktatás feladatainak ellátására, a hazai, illetve európai szintű mérnöki feladatok megoldására, az egészségfejlesztési programokba való aktív részvételre, azok szervezésére, továbbá a tanulmányok doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az energetikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az energetikai mérnöki szakmához szorosan kapcsolódó természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot, rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, az energetikai létesítmények tervezésével, létesítésével, üzemeltetésével és ellenőrzésével kapcsolatos jogszabályokat.
- Rendelkezik az energetikai területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Részletesen ismeri az energetikai műszaki dokumentáció (különösen a rendszerterv, megvalósíthatósági tanulmány, hatástanulmány) készítésének szabályait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközökről és módszerekről.
- Részletekbe menően ismeri és érti az energetikai szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri az energetikai területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Részletesen ismeri a számítógépes tervezés, modellezés és szimuláció energetikai szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a globális társadalmi és gazdasági folyamatokat, azok energetikai vetületét.
- Ismeri a kutatáshoz, a tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Széles körű elméleti és gyakorlati felkészültséggel, módszertani és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik az összetett energiaátalakító, -ellátó és -felhasználó rendszerek és folyamatok tervezéséhez, létesítéséhez, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Ismeri és érti az energetikai szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (előtérben a logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek) terminológiáját, főbb előírásait és szempontjait.
- Ismeri az energiagazdálkodás és energiatervezés folyamatát és módszertanát.
- Rendelkezik olyan matematikai (valószínűségelméleti és statisztikai) ismeretekkel, melyek az energetikai rendszerek megbízhatóság-alapú tervezéséhez szükségesek.
- Ismeri az összetett energetikai rendszerek viselkedésének modellezéséhez szükséges dinamikus szimulációs eljárásokat és elterjedtebb számítógépi programokat.

***b)* képességei**

- Képes az energetikai és energiaellátó rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására, rendszerezésére és elemzésére, majd ezek alapján következtetéseket levonására.
- Képes a társadalmi-gazdasági folyamatok energetikával kapcsolatos statisztikai adatainak feldolgozására, rendszerezésére és elemzésére, és ezek alapján következtetések levonására.

- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani az energetikai szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására az energetikai gépek és folyamatok, az energetikai rendszerek és technológiák, valamint a kapcsolódó környezetvédelmi, informatikai, gazdasági és jogi szakterületekről.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex energetikai rendszerek globális tervezésére, létesítésének előkészítésére és irányítására, majd üzemeltetésére.
- Képes az energiaátalakító, -ellátó és -felhasználó rendszerekhez közvetlenül kapcsolódó műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes az energetikai gépek, rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes az energetikai rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatok megoldására.
- Képes a kreatív problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.
- Képes információs és kommunikációs technológiákat és módszereket alkalmazni műszaki problémák megoldására.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.
- Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.

***c)* attitűdje**

- Tevékenységét rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben, a fenntarthatóság és energiatudatosság szempontjait előtérbe helyezve végezi.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll a szakmai fejlődést szolgáló továbbképzésekhez.
- Folyamatos önművelést és önfejlesztést, valamint egészségfejlesztést folytat, megszerzett ismeretit bővíti, szemléletét formálja.
- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, annak hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
- Lehetőségeihez mérten aktív szakmai közéleti tevékenységet folytat.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.
- Elkötelezett az energetikai terület új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.
- Együttműködik más szakterületek képviselőivel.
- Nyitottan áll a tevékenységét érintő kritikai észrevételekhez.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik az energiahatékonyság, a fenntarthatóság, valamint a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Elkötelezett az emberi egészséget, a természetes és mesterséges környezetet nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés, valamint az egészségfejlesztés iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.

- Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket, melyeket felelősségteljesen képvisel.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra neveli.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a gazdaságosság, hatékonyság, fenntarthatóság, az emberi egészség és biztonság, valamint a környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza meg, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a fenntarthatóság, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Szakmai közéleti tevékenysége során tapasztalatait megosztja a szakterület művelőivel, anélkül, hogy saját értékrendjét rájuk kényszerítené.
- Képességeihez mérten szerepet vállal a tudományos közéletben.
- Elősegíti a szervezeti és egyéni egészségfejlesztés munkahelyi feltételeinek megteremtését, fenntartását és kiteljesedését.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (alkalmazott matematika, termodinamika, hő- és anyagátadás) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (projektmenedzsment, energiapiaci ismeretek, energiapolitika, vezetői ismeretek, szakmagyakorlói jogi ismeretek) 10-20 kredit;
- energetikai mérnöki szakmai ismeretek [energetikai technológiai ismeretek (energetikai gépek és berendezések, energiaellátás és gazdálkodás), energetikai és energiaellátó rendszerek és folyamatok tervezése és üzemeltetése] 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a nukleáris energiahasznosítás, a megújuló energiahordozók és -források felhasználása, a fosszilis energiahordozók és -források felhasználása, az épületenergetika elméleti kérdései és szerkezeti megoldásai, az energetika, a komplex energiaellátó rendszerek tervezése, energetikai technológiák üzemeltetése, energiaátalakító hőerőgépek és berendezések szabályozása és irányítása, energetikai rendszerek minőségbiztosítása, diagnosztikája és karbantartása szakterületeiről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban megadott oklevéllel jelentkező legalább 40 kredittel, ebből matematikából legalább 12, fizikából legalább 5, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel;
- a 4.3. pontban megadott oklevéllel jelentkező legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70

kreditből:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, hő- és áramlástan, villamosságtani ismeretek, atomfizikai ismeretek) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek [általános műszaki ismeretek, informatikai ismeretek (programozás, digitális technika, méréstechnika, jelfeldolgozás, rendszertechnika, szabályozástechnika), elektrotechnikai alapismeretek, szerkezeti és üzemtani ismeretek (mérnöki alapismeretek, anyagszerkezettan, szerkezettan, áramlástechnikai gépek, hőerőgépek, villamos gépek), energetikai alapismeretek (energiaátalakító technológiák, villamosenergia-rendszerek, villamos hajtások, berendezések és hálózatok, atomenergetikai ismeretek, környezettechnika, energiaellátás és felhasználás, energiagazdálkodás, létesítmény-energetika, épületüzemeltetés)] területéről 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

22. ÉPÍTÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: építész mesterképzési szak (Architect)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles építész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Architect
- a választható specializációk: építészeti tervezés és belsőépítészet, várostervezés és főépítész, szerkezettervezés, műemlékvédelem és rekonstrukció, építészeti ökológia, ingatlanfejlesztés és épületüzemeltetés, építészeti informatika

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az építészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az építőművészet, az építőmérnök és az 1993. évi LXXX. törvény szerinti településmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 26 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építészmérnökök képzése elsősorban az építészeti tevékenységek - épülettervezés, építészeti környezetalakítás, településtervezés, műemlékvédelem, építés- kivitelezés és -szervezés, épületfenntartás és -felújítás, valamint építésigazgatási, hatósági feladatok - teljes területére, akik természettudományi, műszaki és művészeti, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén alkalmasak önállóan irányítani műszaki feladatokat és akik elhivatottak abban, hogy mindezeket a tevékenységeket az építészet társadalmi és környezeti hatásának tudatában, eziránti felelősséggel és elkötelezettséggel végezzék. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

A képzés során, figyelemmel az alapképzés során megszerzett ismeretekre, képességekre és készségekre is, biztosítani kell az Európai Parlament és a Tanács a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36 EK irányelve 46. cikkében felsorolt elvek érvényesülését, ismeretek, képességek és készségek megszerzését is.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az építész

***a)* tudása**

- Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat, az építészetre ható társadalmi folyamatokat.
- Ismeri az építészet történetét, korszakait és főbb alkotásait, annak kapcsolatát a társművészetekkel.
- Ismeri a kortárs építészet legfontosabb elméleteit, meghatározó tervezőit és épületeit.
- Érti az ember, az épített- és a természeti környezet közötti kapcsolatokat és kölcsönhatásokat, ismeri az épületek tervezésének elveit, lépéseit.
- Ismeri a jellemző épületfajták funkcionális, társadalmi és jogszabályi követelményeit.
- Ismeri a települések fejlődésének történetét, összefüggéseit, átlátja a településfejlesztés elveit, eszközeit.
- Ismeri az épületek jellemző tartószerkezeti és épületszerkezeti megoldásait, kiválasztási, konstruálási és méretezési elveit és módszereit, az építés anyagainak tulajdonságait, különös tekintettel az épületfizikai, tűzvédelmi és egyéb szabványokban rögzített műszaki követelményekre.
- Ismeri az energiahatékony és környezettudatos építés korszerű elveit, jellemző megoldásait.
- Megfelelő ismerettel rendelkezik az építést szolgáló egyéb mérnöki szakismeretek területén.
- Ismeri az építészeti ábrázolás és a műszaki dokumentációk fajtáit és előírásait, a korszerű számítógépes tervkészítést és dokumentálást. Átlátja az építészethez kapcsolódó egyéb informatikai eszközök fajtáit, lehetőségeit.
- Ismeri az épületmegvalósítás és ingatlanfejlesztés, valamint létesítménygazdálkodás folyamataihoz szükséges műszaki, gazdasági és jogi elvárásokat, technológiákat és eljárásokat, beleértve az épületállomány felmérésének, dokumentálásának, karbantartásának és rekonstrukciójának fontosabb elveit és módszereit.
- Ismeri a műemlékek védelmének, fenntartásának és rehabilitációjának elveit, eszközeit, szabályait.
- Ismeri az építészmérnöki szakma társadalmi kötelezettségeit, annak szociológiai, műszaki, gazdasági, jogi és etikai tényezőit.
- Ismeri az építészeti tervezés és az építési tevékenység minőségbiztosítási elveit és módszereit, rálátása van a minősítési rendszerekre.
- Választott specializációtól függően az építészmérnöki szakmaterületek közül legalább egy részterületen alaposabb ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

- Képes az adott funkciókhoz, körülményekhez és igényekhez illeszkedő építészeti, települési programalkotásra, követelményrendszer összeállítására, képes a tervezési folyamatot a koncepcióalkotástól a részlettervek szintjén keresztül a megvalósulásig átlátni, képes a leginkább megfelelő megoldások, anyagok és elrendezések kiválasztására.
- Képes az építészeti tervezés során komplex módon kezelni az esztétikai, funkcionális, megrendelői, műszaki, gazdasági valamint a társadalmi és rendeleti elvárásokat, képes a követelményeket kielégítő építészeti tervek elkészítésére.

- Képes a tervezendő épület tartószerkezeti, épületszerkezeti, épületgépészeti problémáinak végiggondolására, koncepciójának elkészítésére, a kiválasztott megoldások gyakorlati alkalmazására, az egyes szerkezetek és helyigények közelítő méretfelvételére.
- Képes az épületek tervezésében, építésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására, képes az alapvető építészeti, informatikai eszközök és szoftverek használatára.
- Képes a települések szabályozási és rendezési terveinek valamint az építésügyi szabályzások elkészítésében való hatékony részvételre.
- Képes a tervezett épület várható költségeinek, megvalósíthatóságának, műszaki teljesítményének, esztétikai, funkcionális és társadalmi értékeinek, hatásának nagyságrendi közelítő becslésére.
- Képes az építészeti tervezés és az építési folyamatok során keletkező problémák felismerésére, a különböző szempontok közti összefüggések átlátására, rangsorolására, a különböző lehetőségek közötti körültekintő döntésre.
- Képes új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére és körültekintő értékelésére, alkalmazására.
- Képes a tervezési, a kivitelezési és az üzemeltetési folyamatok során gyűjtött információk rendszerezésére, a törvényszerűségek megfigyelésére és elemzésére, a következtetések levonására, a tapasztalatok alkalmazására.
- Képes az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására és rangsorolására, képes munkacsoportok megszervezésére és önálló irányítására, képes a tervezési folyamatban résztvevő szaktervezők eredményeinek integrálására.
- Képes magyarul és legalább egy idegen nyelven, szakterületén hatékonyan kommunikálni.
- Képes az építészeti dokumentáció manuális és digitális grafikailag is igényes elkészítésére a vonatkozó szabályok és hatósági előírások alkalmazásával.
- Képes valós és virtuális modellezésre, építészeti prezentációk elkészítésére.
- Választott specializációtól függően legalább egy részterületen magasabb szintű képességekkel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Törekszik az esztétikai szempontokat és műszaki követelményeket egyaránt kielégítő, magas minőségű, harmonikus építészeti produktumok teljes körű megvalósítására az emberi léptékhez és igényekhez igazodva.
- Munkája során törekszik a rendszerszemléletű, folyamatorientált, komplex megközelítésre, a problémák felismerésére, és azok kreatív megoldására. Egyszerre és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.
- Törekszik az ökológiai szempontok megismertetésére és érvényesítésére, jövőtudatos, fenntartható, energiahatékony épületek létrehozására.
- Nyitott az új információk befogadására, törekszik szakmai- és általános műveltségének folyamatos fejlesztésére.
- Kezdeményező, törekszik az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására, munkacsoportok létrehozására, tiszteletben tartva a munkatársak és bevont szakemberek tudását.
- Törekszik az építész szakma közösségi szolgálatba állítására, érzékeny az emberi problémákra, nyitott a környezeti és társadalmi kihívásokra, mindeközben tiszteli a hagyományokat, felismeri és védi az épített- és természeti környezet értékeit.
- A munkája során előforduló minden helyzetben törekszik a jogszabályok és etikai normák betartására, követi a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, jogi és gazdasági szabályozás előírásait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel irányít szakmai gyakorlatának megfelelő méretű munkacsoportot, ugyanakkor képes irányítás mellett dolgozni egy adott csoport tagjaként.
- Döntéseit körültekintően, szükség esetén a megfelelő szakterületek képviselőivel konzultálva, de önállóan hozza és azokért felelősséget vállal.

- Munkáját személyes anyagi és erkölcsi felelősségének, és az épített környezet társadalmi hatásának tudatában végzi.

8.1.2. Építészeti tervezés és belsőépítészet specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: építőművészet, belsőépítészet, housing, közösségi épülettervezés, tervezés speciális körülményekre, technológiai épületek tervezése, építészetelmélet, műemlékvédelem, formatervezés, környezettervezés, épületkomfort, szolidáris építészet, építészeti akadálymentesség, építészeti szociológia és környezetpszichológia, valamint építészeti bűnmegelőzés és település-biztonság.

8.1.3. Várostervezés és főépítész specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: urbanisztika-településtervezés, környezet- és tájtervezés, housing, közösségi épülettervezés, építészeti szociológia és környezetpszichológia, települési infrastruktúra, ingatlanfejlesztés, beruházás-menedzsment, építési jog és igazgatási ismeretek, épületenergetika, építészeti akadálymentesség, építészeti ökológia, építészeti informatika, építészeti tűzvédelem, épület- és településüzemeltetési feladatok, valamint építészeti bűnmegelőzés és település-biztonság.

8.1.4. Szerkezettervezés specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: tartószerkezetek tervezése és modellezése, épületszerkezetek tervezése és fejlesztése, épületfizika és -energetika, épületakusztika, építészeti tűzvédelem, épületfenntartás és épületrekonstrukció, épületvezérlés, speciális követelményű épületek, döntéstámogató rendszerek, anyagtan, építészeti ökológia, épületgépészet és -komfort, építési jog, teljesítményelvű tervezés, minősítési rendszerek, diagnosztika, építészeti informatika, épületszimuláció, numerikus eljárások a tervezésben.

8.1.5. Műemlékvédelem és rekonstrukció specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: építészettörténet, művészettörténet, műemlékvédelem, épületkutatás, anyagtan, építőművészet, építészetelméletek, tartószerkezetek és épületszerkezetek története és rekonstrukciója, építési jog, építészeti informatika.

8.1.6. Építészeti ökológia specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: építésbiológia, épületpatológia, szolidáris építészet, építőművészet, housing, közösségi épülettervezés, tervezés speciális körülményekre, környezettervezés, épületkomfort, épületszimuláció, építészeti szociológia és környezetpszichológia, építés- gazdaságtan, tartószerkezetek és épületszerkezetek tervezése, épületenergetika, építészeti anyagtan, környezetvédelem.

8.1.7. Ingatlanfejlesztés és épületüzemeltetés specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: építéstechnológia, beruházás-szervezés, ingatlanfejlesztés, építési jog és építés-gazdaságtan, épülettervezés, urbanisztika, tartószerkezetek és épületszerkezetek tervezése, épületfizika és -energetika, építészeti tűzvédelem, épületfenntartás és épületrehabilitáció, épületvezérlés, döntéstámogató rendszerek, építészeti ökológia, épületgépészet és -komfort, minősítési rendszerek, építészeti informatika, épületszimuláció.

8.1.8. Az építészeti informatika specializáción továbbá az építész képességei

- Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: ábrázoló geometria, építészeti ábrázolás, grafikai szoftverek, CAD, CAAD, BIM, GIS, DSS-ES szoftverek és eljárások, építészeti matematika, épületek modellezése, numerikus eljárások, épületszimulációs szoftverek, épületinformációs modellezés (BIM), döntéstámogató rendszerek, adatbázis-kezelés.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. a szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kreatív készségfejlesztési, művészeti és műveltségi, humán és társadalomtudományi, valamint természettudományos, műszaki, gazdasági, jogi ismeretek és segédtudományok legfeljebb 18 kredit;
- építészmérnöki kötelező szakmai ismeretek (épülettervezés, tervezésmódszertan, építészettörténet, várostörténet, településtervezés, építésigazgatás, műemlékvédelem, építészetelmélet, tartószerkezetek tervezése, épületszerkezetek tervezése, épületgépészet, építéstechnológia, építésszervezés, épületfizika és -energetika, környezettudatos építés, tűzvédelem, építészeti ábrázolás, színdinamika, építészeti informatika, CAAD, BIM, építőanyagok, komplex tervezés, diplomatervezés) 48-66 kredit.

9.1.2. A választható specializációk:
- építészeti tervezés és belsőépítészet,
- várostervezés és főépítész,
- szerkezettervezés,
- műemlékvédelem és rekonstrukció,
- építészeti ökológia,
- ingatlanfejlesztés és épületüzemeltetés,
- építészeti informatika.

A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 36-60 kredit.

További specializációk indítása a piaci igények és az intézményi erőforrások ismeretében lehetséges.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A 9.4. pontban előfeltételként meghatározott szakmai gyakorlatba beszámítható az alapképzésben teljesített kötelező szakmai gyakorlat ideje is.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a korábbi tanulmányokból a jelentkezőnek összesen legalább 100 kreditje legyen az alábbiak szerint, ismeretkörönként:
- matematika, ábrázoló geometria, műszaki ábrázolás, CAD 12 kredit;
- közgazdaságtan, filozófia; szociológia 8 kredit;
- építészettörténet, művészettörténet, építészetelmélet 16 kredit;
- statika, szilárdságtan, tartószerkezetek, szerkezettervezés 22 kredit;
- épületszerkezetek, építőanyagok, épületépítészet, épületfizika 32 kredit;
- építési menedzsment, építési jogi ismeretek, építéskivitelezés és -szervezés 10 kredit;
- szabadkézi rajz, mintázás-modellezés, tér- és színkompozíció 20 kredit;
- épülettervezés (elmélet, gyakorlat), településtervezés, komplex tervezés, diplomatervezés 50 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a felvételkor hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint, a képzés tantervében meghatározott tantárgyakon kívüli tantárgyakból, tantervi egységekből a diplomatervezés tantárgy felvételét megelőzően meg kell szerezni.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele továbbá a mesterképzést megelőzően teljesített, legalább 16 hét szakmai gyakorlat teljesítése.

23. ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: építészmérnöki (Architecture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles építészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Architect
-

3. Képzési terület: műszaki

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 26 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása 581

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építészmérnökök képzése elsősorban az építészeti tevékenységek - épülettervezés, építészeti környezetalakítás, településtervezés, műemlékvédelem, építéskivitelezés és -szervezés, épületfenntartás és -felújítás, valamint építésigazgatási - hatósági feladatok - teljes területére, akik természettudományi, műszaki és művészeti, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén alkalmasak önállóan irányítani a fentiekben leírt műszaki feladatokat, és akik elhivatottak abban, hogy mindezeket a tevékenységeket az építészet társadalmi és környezeti hatásának tudatában, az eziránti felelősséggel és elkötelezettséggel végezzék. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

A képzés során biztosítani kell az Európai Parlament és a Tanács a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36 EK irányelve 46. cikkében felsorolt elvek érvényesülését, ismeretek, képességek és készségek megszerzését is.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az építészmérnök

***a)* tudása**

- Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat és az építészetre ható képzőművészeteket.
- Ismeri a települések kialakulásának, fejlődésének történetét, okait, átlátja a korszerű településfejlesztés elveit, módszereit, szabályzási eszközeit.
- Ismeri az építészettörténet korszakait, stílusait, fontosabb alkotásait és elméleteit, rálátása van az építészettörténeti korszakok kialakulására és azok összefüggéseire.
- Ismeri a kortárs építészet legfontosabb elméleteit, meghatározó tervezőit és épületeit.
- Érti az emberek, az épített és a természeti környezet közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, ismeri az épületek tervezésének elveit, lépéseit.
- Ismeri a jellemző épületfajták funkcionális, társadalmi és jogszabályi követelményeit, a különböző tervezési feladatok előkészítéséhez és tisztázásához szükséges módszereket.
- Ismeri a jellemző tartószerkezeti megoldásokat, konstruálási és méretezési elveket, fontosabb anyagtulajdonságokat.
- Ismeri a jellemző épületszerkezeti megoldásokat, azok működését, alkalmazási lehetőségeit. Érti a szerkezetek kiválasztási és tervezési módszereit, követelményeit.
- Ismeri az épületek határoló szerkezeteinek és belső tereinek épületfizikai folyamatait és az azokat befolyásoló tényezőket. Érti az épületfizikai folyamatoknak a beltéri komforttal és az adott éghajlattal való összefüggéseit, a lehetséges problémákat, a méretezési és tervezési elveket.

- Ismeri az energiahatékony és környezettudatos építés korszerű elveit, tervezési módszereit, jellemző építészeti és szerkezeti megoldásait, építőanyagait.
- Ismeri az épített környezet tűzvédelmi tervezésének alapelveit, módszereit, eszközeit.
- Megfelelő átlátással rendelkezik a mérnöki szakismeretek (különösen geodézia, a talajmechanika, építőipari anyagtudományok) területén.
- Ismeri az építészeti ábrázolás és a műszaki dokumentációk fajtáit, azok elkészítésének előírásait, szokásos manuális és digitális technikáit. Ismeri a korszerű prezentációs technikákat.
- Rálátása van a korszerű számítógépes modellezés és numerikus szimuláció fajtáira, azok lehetőségeire.
- Ismeri az épületmegvalósítási folyamatokhoz szükséges műszaki, gazdasági és jogi eszközöket, technológiákat, eljárásokat és elvárásokat.
- Átlátja az épület tervezése és megvalósítása során együttműködő társszakmákat, szervezeteket, az együttműködés szokásos módjait, eljárásait.
- Átlátja az ingatlanfejlesztés, létesítménygazdálkodás, üzemeltetés korszerű elveit, módszereit és eszközeit.
- Ismeri a meglévő épületállomány felmérésének, dokumentálásának, karbantartásának és rekonstrukciójának fontosabb elveit és módszereit.
- Ismeri a műemlékek védelmének, fenntartásának és rehabilitációjának elveit, eszközeit, szabályait.
- Érti az építészmérnök társadalmon belüli szerepét.
- Ismeri az építészmérnöki szakma társadalmi kötelezettségeit, annak szociológiai, műszaki, gazdasági, jogi és etikai tényezőit.
- Ismeri az építészeti tervezés és az építési tevékenység minőségbiztosítási elveit és módszereit, rálátása van a minősítési rendszerekre.
- Tisztában van a környezetvédelem, munkavédelem az esélyegyenlőség biztosításának elveivel.
- Választott specializációtól függően az építészmérnöki szakmaterületek közül legalább egy részterületen az átlagosan elvárhatónál alaposabb ismeretekkel rendelkezik.

***b)* képességei**

- Képes az adott funkciókhoz, körülményekhez és igényekhez illeszkedő építészeti programalkotásra, követelményrendszer összeállítására.
- Képes a tervezési folyamatot a koncepcióalkotástól a részlettervek szintjéig átlátni.
- Képes a leginkább megfelelő megoldások, szerkezeti elemek, épületszerkezetek, anyagok és berendezések kiválasztására.
- Képes az esztétikai, funkcionális, megrendelői, műszaki, gazdasági valamint a társadalmi, szociológiai és pszichológiai követelményeket integráló, a szabályozásoknak megfelelő, jó színvonalú épületek terveinek elkészítésére.
- Képes a megismert magasépítési megoldások alapján a tervezendő épület tartószerkezeti koncepciójának elkészítésére, az egyes szerkezetek méreteinek felvételére.
- Képes a tervezendő épület épületszerkezeti problémáinak végiggondolására, a tanulmányai során megismert megoldások kiválasztására és alkalmazására.
- Képes a tervezendő épület épületgépészeti és épületvillamossági koncepciójának végiggondolására, az egyes szerkezetek helyigényének közelítő meghatározására.
- Képes az építészeti tervezés során a belső komfortra, az energiahatékonyságra, a tűzvédelemre, a környezettudatosságra vonatkozó követelmények és módszerek gyakorlati alkalmazására.
- Képes az építészeti tervezés során az akadálymentesség és egyenlő esélyű hozzáférés elveinek és módszereinek gyakorlati alkalmazására.
- Képes a települések szabályozási és rendezési terveinek, valamint az építésügyi szabályzások elkészítésében való hatékony részvételre.
- Képes az alapvető építészeti informatikai eszközök és szoftverek használatára.
- Képes hatékonyan közreműködni az ingatlanfejlesztés, beruházás, megvalósítás építészmérnök bevonását igénylő feladataiban.
- Képes a tervezett épület várható költségeinek, megvalósíthatóságának, műszaki teljesítményének, esztétikai, funkcionális és társadalmi értékeinek, hatásának nagyságrendi közelítő becslésére.

- Képes az építészeti tervezés és az építési folyamatok során keletkező problémák felismerésére, a komplex gondolkodásmódra, a különböző szempontok közti összefüggések, kölcsönhatások átlátására, a szempontok rangsorolására, az ellentmondások feloldására, a különböző lehetőségek közötti körültekintő döntésre.
- Képes korábban nem ismert problémák felismerésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére és körültekintő értékelésére, alkalmazására.
- Képes a tervezési, kivitelezési és üzemeltetési folyamatok során gyűjtött információk rendszerezésére, a törvényszerűségek megfigyelésére és elemzésére, a következtetések levonására, a tapasztalatok alkalmazására.
- Képes az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására és rangsorolására, képes megteremteni a bevont szakemberek együtt dolgozásának feltételeit, képes munkacsoportok megszervezésére, irányítására.
- Képes a tervezés során a folyamatban részt vevő szaktervezők eredményeit felhasználni és integrálni.
- Képes magyarul, és legalább egy idegen nyelven hatékonyan kommunikálni a megrendelővel, a hatóságokkal, a fejlesztésben együttműködő szakemberekkel egyaránt.
- Képes építészeti és műszaki dokumentáció grafikailag igényes elkészítésére manuális és digitális eszközökkel.
- Képes alkalmazni a vonatkozó ábrázolási szabályokat és hatósági előírásokat.
- Képes hagyományos és virtuális építészeti modellezésre, a célközönség számára megfelelő tartalmú és megjelenésű prezentáció elkészítésére.
- Választott specializációtól függően legalább egy részterületen az átlagosan elvárhatónál magasabb szintű képességekkel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

- Törekszik az esztétikai szempontokat és műszaki követelményeket egyaránt kielégítő, magas minőségű, harmonikus épületek és terek létrehozására.
- Törekszik az épített környezet elemeit az emberi léptékhez és mértékekhez igazítani.
- Munkája során törekszik a rendszerszemléletű, folyamatorientált, komplex megközelítésre.
- Törekszik a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitásra, új megoldások keresésére, egyszerre és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.
- Törekszik az ökológiai szempontok megismertetésére és érvényesítésére, jövőtudatos, fenntartható, energiahatékony épületek létrehozására.
- Nyitott az új információk befogadására, törekszik esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére.
- Törekszik önmaga megismerésére, munkáját megfelelő önkontroll mellett végzi, törekszik a felismert hibák kijavítására.
- Kezdeményező, törekszik az építészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok megosztására, munkacsoportok létrehozására.
- Tiszteletben tartja a munkatársak és a bevont szakemberek tudását, képes elismerni mások teljesítményét.
- Törekszik az építészmérnöki szakma közösségi szolgálatba állítására, érzékeny az emberi problémákra, nyitott a környezeti és társadalmi kihívásokra.
- Tiszteli a hagyományokat, felismeri és védi az épített környezet, a társadalom és a kisebb közösségek meglévő értékeit. Saját munkáját úgy végzi, hogy ezek fejlődését, továbbélését segítse.
- A munkája során előforduló minden helyzetben törekszik a jogszabályok és etikai normák betartására, követi a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, jogi és gazdasági szabályozás előírásait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel irányít szakmai gyakorlatának megfelelő méretű munkacsoportot, ugyanakkor képes irányítás mellett dolgozni egy adott csoport tagjaként.
- Döntéseit körültekintően, szükség esetén a megfelelő szakterületek képviselőivel konzultálva, de

önállóan hozza és azokért felelősséget vállal.

- Munkáját személyes anyagi és erkölcsi felelősségének, és az épített környezet társadalmi hatásának tudatában végzi.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kreatív készségfejlesztő, művészeti alapozó és műveltséget erősítő tantárgyak, humán és társadalomtudományi, valamint természettudományos, műszaki, gazdasági és jogi ismeretek és segédtudományok (szabadkézi rajz, formaismeret, mintázás-modellezés, térkompozíció, művészettörténet, matematika, ábrázoló geometria, műszaki rajz, statika, szilárdságtan, fizika, informatika, szociológia, környezetpszichológia, történelem, filozófia, tudománytörténet, közgazdaságtan, mikro- és makroökonómia, jogi, igazgatási ismeretek, minőségbiztosítás, menedzsment) 30-75 kredit;
- építészmérnöki kötelező szakmai ismeretek (lakóépület-tervezés, közösségi épületek, ipari épületek tervezése, tervezésmódszertan, építészettörténet, várostörténet, településtervezés, műemlékvédelem, építészetelmélet, tartószerkezetek tervezése, épület-szerkezettan, épületgépészet, építéstechnológia, építésszervezés, épületfizika és -energetika, környezettudatos építészet, építészeti tűzvédelem, építészeti ábrázolás, színdinamika, építészeti informatika, CAAD, BIM, építőanyagok, geodézia, talajmechanika, komplex tervezés, diplomatervezés) 150-195 kredit.
- kötelezően választható differenciált szakmai ismeretek (legalább egy specializáció elvégzése kötelező: építőművészet, a belsőépítészet, a housing, a közösségi épülettervezés, az urbanisztika, településtervezés, a technológiai épülettervezés, az építészetelmélet, a műemlékvédelem és rekonstrukció, a tartószerkezet, az épületszerkezet, az épületenergetika, az épületfizika, az anyagtani, az építészeti ökológia, az ingatlanfejlesztés, a beruházás menedzsment, a formatervezés, a környezettervezés, a társművészetek, az épületgépészeti, komfort- és épületvezérlés, az épületfenntartás, az építési jog és igazgatás, az építészeti informatika, az épületakusztika, az építészeti tűzvédelem, a szolidáris építészet, az építészeti akadálymentesség, az építészeti szociológia, az épület- és településüzemeltetés, az integrált tervezés, projektek szakterületekről szerezhető speciális ismeret) 30-90 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozathoz egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat összesen legalább tíz hét időtartamú, a felsőoktatási intézmény által elfogadott szakmai gyakorlóhelyen (tervezési és kivitelezési-beruházási környezetben) teljesített gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény.

24. ÉPÜLETGÉPÉSZETI ÉS ELJÁRÁSTECHNIKA GÉPÉSZMÉRNÖKI

1. A mesterképzési szak megnevezése: épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnöki (Building Service and Process Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Building Service and Process Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gépészmérnöki és az energetikai mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az építészmérnöki, az építőmérnöki, a környezetmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a vegyészmérnöki, a villamosmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak képzésének célja épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnökök képzése, akik képesek az épületgépészeti és technológiai berendezések és folyamatok koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, üzemeltetésére és karbantartására; az épületgépészeti és technológiai rendszerek, valamint rendszer elemek informatikai, irányítástechnikai és biztonságtechnikai feladatainak megvalósítására, környezetszempontú alkalmazására; vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására; az épülettechnikai műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és innováció feladatainak ellátására; hazai és nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az épületgépészeti és a eljárástechnikai gépészmérnöki szakmához szorosan kapcsolódó természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot, rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.
- Ismeri és alkalmazza a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, az épületgépészeti, gépészeti eljárástechnikai létesítmények tervezésével, létesítésével, üzemeltetésével és ellenőrzésével kapcsolatos jogszabályokat.
- Rendelkezik a szakterülethez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Részletesen ismeri a különböző műszaki dokumentáció (elsősorban a rendszerterv, megvalósíthatósági tanulmány, hatástanulmány, tenderterv, engedélyezési terv, kiviteli terv) készítésének szabályait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközökről és módszerekről.
- Részletekbe menően ismeri és érti a szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri az épületgépészeti és gépészeti eljárástechnika szakterülethez kapcsolódó információs és

kommunikációs technológiákat.

- Részletesen ismeri a számítógépes tervezés, modellezés és szimuláció épületgépészeti és a gépészeti eljárástechnikai szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a globális társadalmi és gazdasági folyamatokat, azok energetikai vetületét.
- Ismeri a kutatáshoz, illetve tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri és érti a szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (elsősorban energetika, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítás, információtechnológia, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, logisztikai területek) terminológiáját, főbb előírásait és szempontjait.
- Ismeri az épületgépészeti, valamint folyamat- és eljárástechnikai tervezés folyamatát és módszertanát.
- Rendelkezik olyan matematikai ismeretekkel, melyek az épületgépészeti és az eljárástechnikai rendszerek megbízhatósági méretezéséhez szükségesek.
- Ismeri az épületgépészeti rendszerek viselkedésének modellezéséhez szükséges szimulációs eljárásokat és elterjedtebb számítógépi programokat.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a gépek, a gépészeti berendezések és folyamatok, a gépipari anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a szakterület gépészeti rendszerei és folyamatai üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex energetikai, épületgépészeti, vagy eljárástechnikai rendszerek globális tervezésére, kivitelezésére és üzemeltetésére.
- Képes az épületgépészeti vagy eljárástechnikai gépészeti rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a szakterület gépészeti rendszereinek, technológiáinak és folyamatainak minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.
- Képes a szakterületen alkalmazott berendezések és folyamatok méréses vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani az épületgépészeti és a gépészeti eljárástechnika szakterület tudásbázisát.
- Képes a kreatív problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.
- Képes információs és kommunikációs technológiákat és módszereket alkalmazni műszaki problémák megoldására.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.
- Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- Felkészült, hogy szakterületén, anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs, prezentációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.

***c)* attitűdje**

- Tevékenysége során érvényesíti a fenntarthatóság, a gazdaságosság és energiahatékonyság követelményeit.
- Munkáját szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban szervezi meg, hajtja végre, illetve irányítja mások munkáját.

- Tevékenységét rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben, a fenntarthatóság és energiatudatosság szempontjait előtérbe helyezve végezi.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll a szakmai fejlődést szolgáló továbbképzésekhez.
- Folyamatos önművelést és önfejlesztést folytat, megszerzett ismeretit bővíti, szemlélését formálja.
- Munkatársait és beosztottjait a minőségi és felelősségteljes munkavégzés irányába motiválja.
- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
- Lehetőségeihez mérten aktív szakmai közéleti tevékenységet folytat.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.
- Elkötelezett az épületgépészeti és gépészeti eljárástechnikai szakterület új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.
- Együttműködik más szakterületek képviselőivel.
- Elkötelezett az egészség-, és biztonságkultúra, valamint az egészségfejlesztés iránt.
- Törekszik feladatait a környezettudatosság, az egészségtudatosság és fenntarthatóság elvárásinak megfelelően megszervezni és elvégezni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
- Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket, melyeket felelősségteljesen képvisel.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel; felelősséggel viseltetik a gazdaságosság, hatékonyság, fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban építészet, energetika, jog, közgazdaság, környezetvédelem) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a fenntarthatóság, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik az energiahatékonyság, a fenntarthatóság, valamint a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Bekapcsolódik a szakterület kutatási és fejlesztési projektjeibe; a cél elérése érdekében a fejlesztői csoport tagjaival együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Szakmai közéleti tevékenysége során tapasztalatait megosztja a szakterület művelőivel anélkül, hogy értékrendjét rájuk kényszerítené.
- Képességeihez mérten szerepet vállal a tudományos közéletben.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, a munkahelyi egészség- és biztonságkultúra, valamint a környezettudatosság iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi alapismeretek (matematika, mechanika, anyagtudományok, hőátvitel, áramlástan, mérés és jelfeldolgozás) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (az energetikai gazdaságtan és műanyag hulladék menedzsment; választhatóan: projektmenedzsment, vezetési és szervezési ismeretek, minőségbiztosítás, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás és környezettudatosság, energiagazdálkodás, kommunikáció, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek) 10-20 kredit;
- épületgépészeti és eljárástechnikai mérnöki ismeretek (alkalmazott hő- és anyagátadás, hűtés és hőtermelés, csőhálózatok hidraulikája, készüléktervezés, környezettechnika, klímatechnika alapjai) 15-35 kredit.

9.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező, a képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

A választott specializációtól függően az épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök az alábbi területeken szerezhet szakspecifikus ismereteket:
- az épületenergetika elméleti kérdései és szerkezeti megoldásai;
- az épületek energetikai tanúsítása és auditálása;
- zárt terek komfortkövetelményei;
- az épületgépészeti rendszerek (fűtés, hűtés, szellőztetés, klimatizálás, energiaellátás, hideg- és használati melegvíz ellátás, csatornázás) kialakításának járatos megoldásai, a rendszerek együttműködése;
- az épületgépészeti rendszerek tervezési, kivitelezési és üzemeltetési módszerei;
- az épületgépészeti rendszerek szabályozásának és irányításának elvei és módszerei;
- az épületgépészeti rendszerek üzemeltetésének elvei, követelményei és módszerei;
- az épületgépészeti rendszerek minőségbiztosításának, diagnosztikájának és karbantartás tervezésének elvei és módszerei;
- speciális technológiai rendszerek, azok gépészeti egységei;
- a technológiai rendszerek gépészeti egységeinek műveleti és szilárdsági méretezési módszerei, a működtetéshez szükséges műszerezés és irányítástechnika;
- a speciális technológiai rendszerek környezetvédelmi, biztonságtechnikai és higiéniai követelményei.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről
- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, mechanika, anyagismeret, hő- és áramlástan) területén 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területén 10 kredit;
- szakmai ismeretek [áramlástechnikai gépek, energetikai alapismeretek (energiaátalakító technológiák, villamosenergia-rendszerek, villamos hajtások, berendezések és hálózatok, atomenergetikai ismeretek, környezettechnika, energiaellátás és felhasználás, energiagazdálkodás, létesítmény-energetika, épületüzemeltetés) épületenergetika, elektrotechnika, épületgépészeti kivitelezési ismeretek, épületüzemeltetés, fűtéstechnika, gázellátás, irányítástechnika, kalorikus gépek, klímatechnika, szellőzéstechnika, szenny- és csapadékvíz elvezetés, villamosságtan, vízellátás] területén 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányok alapján
- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával rendelkező legalább 40 kredittel (ezen

belül matematikából legalább 12, fizikából legalább 5, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel),
- 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkező legalább 50 kredittel rendelkezzen.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

25. FAIPARI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: faipari mérnöki (Timber Industry Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles faipari mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Timber Industry Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a faipari mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, a gépészmérnöki, a könnyűipari mérnöki, a műszaki menedzser, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a mechatronikai mérnöki, villamosmérnöki, az építőmérnöki, a biomérnöki és a természettudomány képzési területről a biológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 543

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja faipari mérnökök képzése, akik képesek az elsődleges és másodlagos faipari rendszerek és folyamatok koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, üzemeltetésére, irányítására és karbantartására, a faipari technológiák és eljárások, új anyagok és gyártástechnológiák kifejlesztésére, energiahatékony és környezettudatos alkalmazására, vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására, a műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és innováció feladatainak ellátására, hazai, illetve nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A faipari mérnök

***a)* tudása**
- Ismeri a faipari mérnöki szakmához kötött természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Ismeri a faanyagtudományi, faipari, faépítészeti területeken alkalmazott anyagok, szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.

- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Rendelkezik a faipari területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri a faipari területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri a számítógépes modellezés és szimuláció eszközeit és módszereit.

***b)* képességei**

- Képes a faipari területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes a faipari rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a faipari szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a faipari gépek, berendezések és folyamatok, a faiparban alkalmazott anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszerek globális tervezésére.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a faipari rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a faipari rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.

***c)* attitűdje**

- A faipari technológiák, termékek tervezése során törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját a teljes értékteremtési láncot figyelembe véve (az erdőből kikerülő fa alapanyagtól a fatermékek megsemmisítésesig, illetve újrahasznosításáig) rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a faipari kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban a jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi, gépészeti, építészeti) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Felelősen használja a fa alapanyagokat, fenntartható erdőgazdálkodásból (ideértve az ültetvényes gazdálkodást is) származó faanyagokkal dolgozik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;

- anyagismeret és gépészeti ismeretek 15-35 kredit;
- tervezési és gyártástechnológiai választható ismeretek, a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.1.2. A választható (technológia, a faanyagvédelem, a faszerkezettervező) specializációkat is figyelembe véve a korszerű anyagszerkezettan és -technológiák, a fa tartószerkezetek vonatkozásában alkalmazott korszerű mechanikai elemző és tervező eljárások, a faipari gyártechnológia, a gyártásautomatizálás módszerei, a faipari rendszerek minőségbiztosítása, diagnosztikája és karbantartása, a faanyagvédelemmel kapcsolatos korszerű tervezési, kivitelezési, elemzési és értékelési módszerek, a speciális jogszabályi, környezetvédelmi, munkavédelmi, munkabiztonsági előírások szakterületein szerezhető speciális ismeret.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:
- természettudományos alapismeretek területéről 20 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek területéről 10 kredit,
- szakmai ismeretek területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

26. FÖLDMÉRŐ- ÉS TÉRINFORMATIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: földmérő- és térinformatikai mérnöki (Land Surveying and Geographical Information Systems Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles földmérő- és térinformatikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Land Surveying and Geoinformatical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az építőmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja földmérő- és térinformatikai mérnökök képzése, akik megfelelő gyakorlat után képesek az építőmérnöki létesítményekkel kapcsolatos földmérő- és térinformatikai mérnöki feladatok, valamint műszaki fejlesztési, kutatási, irányítási, projektmenedzseri feladatok önálló ellátására, továbbá bonyolult és speciális mérnöki létesítmények geodéziai feladatainak, valamint egyéb földmérési, térképészeti, térinformatikai feladatok tervezésére és szakértésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A földmérő- és térinformatikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a földmérő és térinformatika szakterület műveléséhez szükséges általános matematikai és természettudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Rendelkezik a tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátásához szükséges alapvető ismeretekkel az építőmérnöki szakma teljes területén, különös tekintettel a földmérési és térinformatikai feladatokra.
- Ismeri a földmérő- és térinformatikai mérnöki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit, ezek terminológiáját.
- Ismeri a helymeghatározási módszerek eljárásait, ezek elméleti hátterét, alkalmazási korlátait.
- Ismeri a térbeli adatgyűjtési és távérzékelési módszerek eljárásait, ezek elméleti hátterét, alkalmazási korlátait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó alapvető szervezési és motivációs eszközöket és módszereket.
- Ismeri a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és érti az építőmérnöki (elsősorban a földmérő és térinformatikai mérnöki) területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából fontos más területek, elsősorban a környezetvédelmi, minőségbiztosítási, jogi, közgazdasági és gazdálkodási szakterületek terminológiáját, alapjait és szempontjait.

***b)* képességei**

- Képes a földmérés és térinformatika területén felmerülő problémák felismerésére, megértésére, szakértői vélemény megfogalmazására, következtetések levonására, megoldási stratégiák kidolgozására.
- Képes a földmérésben és térinformatikában használatos eljárások, modellek, információs technológiák innovatív alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a matematikai ismeretek alkotó jellegű integrálására a földmérési és térinformatikai jellegű problémák megoldásában.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, a saját tudás magasabb szintre emelésére, a földmérés és térinformatika témakörében további szakismeretek elsajátítására.
- Képes építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok koordinálására és irányítására a földmérés, a földügy, a térképészet és térinformatika területen.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes angol nyelvű földmérési és térinformatikai dokumentáció megértésére.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a földmérő- és térinformatikai mérnöki szakterületet.

- Képes integrált ismeretek alkalmazására, multidiszciplináris problémák megoldásában való közreműködésre a földmérési és térinformatikai feladatokhoz kapcsolódóan.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a magas színvonalú munkavégzés iránt, és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Nyitott arra, hogy feladatait önállóan, de a feladatban közreműködőkkel összhangban végezze el.
- Törekszik arra, hogy feladatait komplex megközelítésben végezze el.
- Nyitott az önművelésre és önfejlesztésre.
- Nyitott a földmérés és térinformatika korszerű és innovatív módszereinek, eljárásainak és technológiáinak alkalmazására.
- Nyitott arra, hogy szaktudását és látókörét folyamatosan szélesítse szakmai továbbképzések keretében is.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Munkája során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, valamint a mérnöketika alapelveire.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan hoz szakmai döntéseket tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatokban a földmérés és térinformatika területen.
- Kezdeményező szerepet vállal a földmérő- és térinformatikai mérnöki problémák megoldásában.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Vállalja a felelősséget döntéseiért és az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi és matematikai ismeretek 10-20 kredit;
- gazdasági és humán ismeret 7-13 kredit;
- földmérő- és térinformatikai mérnöki szakmai ismeretek 15-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a földmérő- és térinformatikai mérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 35-55 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges bármely olyan élő idegen nyelvből azzal a megkötéssel, hogy amennyiben ez a nyelv az angoltól eltérő, akkor angol nyelvből legalább alapfokú (B1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsgával is kell rendelkezni.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 80 kreditből:

- természettudományi és matematikai ismeretek (matematika, fizika, geofizika) területéről 25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, jogi ismeretek) területéről 10 kredit;
- általános építőmérnöki szakmai ismeretek (geológia, építőanyagok, talajmechanika, földművek, alapozás, acélszerkezetek, vasbetonszerkezetek, magasépítéstan, utak, vasutak, környezetmérnöki alapismeretek, közművek, hidraulika, hidrológia, vízépítés, vízgazdálkodás, geodézia, geoinformatika) területéről 15 kredit;
- földmérő és térinformatikai szakmai ismeretek (vetülettan, geodéziai alaphálózatok, felsőgeodézia, globális helymeghatározás, kiegyenlítő számítások, fotogrammetria, távérzékelés, topográfia, kartográfia, építésirányítás, mozgásvizsgálatok, mérnöki létesítmények geodéziája, térinformatikai elemzések, térinformatikai adatrendszerek) területéről 30 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

27. FÖLDTUDOMÁNYI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: földtudományi mérnöki (Earth Sciences Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles földtudományi mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Earth Sciences Engineer
- választható specializációk: geológia, geofizika, geoinformatika

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki földtudományi alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a földtudományi, a környezettan, a környezetmérnöki, a földrajz és az építőmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja földtudományi mérnökök képzése, akik rendelkeznek a földtani közeg, az ásványi nyersanyagok kutatásához, az azokkal való gazdálkodáshoz, valamint a környezetvizsgálatok elvégzéséhez, környezetszennyezések lehatárolásához szükséges földtani és geofizikai ismeretekkel, s az e feladatokhoz kapcsolódó mérnöki módszerek magas szintű ismeretével. Képesek továbbá a nyersanyagkutatások tervezésére, irányítására és új kutatómódszerek kifejlesztésére. A megszerzett magas szintű gyakorlati, továbbá elméleti ismereteik birtokában alkalmasak a szakterület kutatás-fejlesztési feladatainak végzésére és irányítására, valamint a tudományos kutatásokba való bekapcsolódásra. Szakmai gyakorlat után

alkalmasak jogszabályban, illetve a mérnöki kamarai szabályok által meghatározott tervezői, vezető tervezői jogosultságra, szakértői jogosultságra a megfelelő mérnöki szakterületen. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A földtudományi mérnök

***a)* tudása**

- Érti a földtudományi mérnöki (geológus-mérnöki, geofizikus-mérnöki, geoinformatikus- mérnöki) szakterületek műveléséhez szükséges általános és specifikus elméletekkel leírt folyamatokat, ezek belső összefüggéseit, illetve a folyamatokra épülő tervezési és értelmezési eljárásokat.
- Biztos tudással rendelkezik a földtudományi mérnöki szakterületek magas szintű műveléséhez szükséges speciális műszaki és természettudományi ismeretkörökben, többek között a numerikus módszerek, műszaki fizika területén, illetve ezek összefüggéseiben.
- Ismeretei alapján átlátja a nyersanyag-kitermelő ágazat felépítését, az ásványi nyersanyagok kitermelésére és előkészítésére alkalmazott technológiákat, illetve a geokörnyezeti feladatok körét, ezek külső társadalmi-gazdasági környezetét és szabályozási rendszerét.
- Behatóan ismeri és érti a földtudományi mérnöki feladatokhoz alkalmazott legjobb gyakorlatokat és azokat a távlati fejlesztési irányokat, amelyek a szakterületen középtávon várhatók.
- Ismeri a földtudományi szakterületeken alkalmazott legjobb elérhető gyakorlatok problémamegoldási (kutatás-tervezési és vezetési) technikáit.
- Alkalmazói szinten ismeri a számítógépes tervezés és elemzés térinformatikai módszereit és a geoinformatikai rendszereket.
- Részleteiben ismeri a természeti erőforrások felkutatására alkalmas földtani és geofizikai módszereket.
- Jól megalapozott ismeretekkel rendelkezik az ásványi nyersanyagtelepek feltárásának módszereiről.
- Részletes ismeretekkel és biztos alkalmazási gyakorlattal rendelkezik a műszaki földtudományi szakterületek ismeretszerzési és adatgyűjtési módszereiről, ezek műszeres méréstechnikai és informatikai adatfeldolgozási eljárásairól.
- Jól megalapozott ismeretekkel rendelkezik a földtudományi mérnöki szakterületekhez kapcsolódó jogi, közgazdasági, közigazgatási, biztonságtechnikai, munka- és tűzvédelmi, információtechnológiai, környezetvédelmi szakterületekről.

***b)* képességei**

- Képes a műszaki földtudományi szakterületeken belül az általános és specifikus alap- és alkalmazott tudományi elméletek alkalmazására, ezek rendszerbe foglalására, önálló mérnöki feladatok (elsősorban komplex földtani előtervezés, kutatásokat összefoglaló zárójelentés, környezeti terhelhetőségi és hatásvizsgálatok földtani-geofizikai részei) megoldására.
- Ismereteit hitelesen képes közvetíteni prezentációk, írásos dokumentumok elkészítésével magyarul vagy idegen nyelven.
- A műszaki földtudományi ismereteket leíró elméletek és terminológia innovatív alkalmazásával képes komplex tervezői, kivitelezői, ellenőrzési, hatósági engedélyezői feladatok ellátására (földtani-geofizikai kutatási tervek a természeti erőforrások kutatásában, környezetföldtani állapot felvétele).
- Képes a műszaki földtudományi feladatokhoz kapcsolt társtudományi és szakterületi jogi és közgazdasági ismeretek és tevékenység áttekintésére, a kapcsolódások optimalizálására.
- Képes a műszaki földtudományi feladatokra alapozott, illetve ezeket magába építő nagyobb és összetettebb tevékenységek (különösen bányászati, környezettechnológiai beruházások, üzemeltetés) keretén belül a kapcsolódó szakterületekkel való aktív együttműködésre, illetve ilyen együttműködés megszervezésére, irányítására és felügyeletére.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszereket alkalmaz.
- Elméletben és gyakorlatban képes ezek felhasználásával innovatív készséget igénylő műszaki problémák megoldására (különös tekintettel a terepi, felszíni, a földalatti adatgyűjtésre, mérések elvégzésére, és ezek innovatív képességet igénylő feldolgozására és értelmezésére).
- Képes a nyersanyagkutatási és -termelési adatok feldolgozására és geoinformatikai adatbázisokba

(rendszerekbe) való szervezésére.

- Képes a földtani szerkezetek szakszerű megkutatására és feltárására, ezen kutatási fázisok megtervezésére.
- Képes az ásványvagyon mennyiségi és minőségi számbavételére, gazdaságossági kiértékelésére, koncessziós anyagok összeállítására, valamint ilyen típusú jelentések véleményezésére.
- Képes az ásványi nyersanyag kitermelése (tervezés, beruházás, üzemeltetés, bezárás) során felmerülő földtani-geofizikai jellegű feladatok megoldásában való közreműködésre és a megoldási lehetőségek elemzésére.
- Képes áttekinteni a nyersanyag-kitermelő ágazat felépítését, az ásványi nyersanyagok kitermelésére és előkészítésére alkalmazott technológiákat, illetve a geokörnyezeti feladatok körét, ezek külső társadalmi-gazdasági környezetét és szabályozási rendszerét.
- Képes a műszaki földtudományi feladatokra alapozott, illetve ezeket magába építő nagyobb és összetettebb tevékenységek keretén belül a kapcsolódó szakterületekkel megszervezni az együttműködést, és irányítani a (munka)csoportot.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a műszaki földtudományi szakterületeken zajló szakmai és technológiai módszertani fejlesztések megismerésére, elfogadására, kezelésük elsajátítására, fejlesztésükben való közreműködésére.
- Innovatív készségét és ismereteit aktívan alkalmazza a földtudományi mérnöki szakterületeken felmerült szakmai problémák megoldásában.
- Felvállalja és tevékenységével meggyőzően igazolja, hogy ismeri és betartja a szakmai és etikai értékrendet.
- Hivatástudata, szakmai szolidaritása elmélyült.
- Tiszteletben tartja és tevékenységében követi a munka- és szakmai kultúra etikai elveit, írott szabályait, és képes ezek betartására kisebb munkacsoportok irányítása során is.
- Munkája során a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési (SHE, illetve a QA/QC) követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Megfelelő motivációval rendelkezik a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját - a kapott stratégiai iránymutatás és külső környezeti követelmények beható ismeretében - önállóan képes megtervezni, illetve alkalmas munkacsoportok irányítására is.
- Felelősséget vállal és elszámoltatható az irányítása alatt végzett munkafolyamatokért, az ezekben dolgozó munkatársakért.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.
- Konstruktív csapatmunka mellett a rábízott működési területen szakmai döntésekre képes, autonóm szakember.
- Elkötelezett a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás gyakorlata, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság elvei mellett

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- műszaki és természettudományi ismeretek 8-14 kredit;
- földtudományi ismeretek 12-16 kredit;
- műszaki földtudományi, környezet-földtudományi ismeretek 8-12 kredit;
- teleptani ismeretek 4-12 kredit;
- földtani kutatómódszerek 2-10 kredit;
- geofizikai kutatómódszerek 4- 20 kredit;
- földtani és geofizikai adat- és információ feldolgozás és modellezés 4-20 kredit;

- földtani és geofizikai kutatások tervezése 6-10 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 8-12 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a sajátos kompetenciákat eredményező szakmai területek kreditaránya a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit az alábbiak szerint:

- geológia: regionális és történeti földtan 3-6 kredit,
teleptani ismeretek 6-10 kredit,
földtani kutatómódszerek 6-10 kredit,
környezetföldtani ismeretek 3-5 kredit;
- geofizika: a geofizika fizikai és matematikai alapjai 3-6 kredit;
geofizikai kutatómódszerek 6-10 kredit,
geofizikai adatfeldolgozás 3-5 kredit,
mérnök- és környezetgeofizika 5-8 kredit;
- geoinformatika: általános informatika 8-14 kredit,
geoinformáció-feldolgozás 5-8 kredit,
geoinformatika 4-6 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A szak angol nyelvű indítása esetében a képzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből legalább államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- természettudományos alapozó ismeretek (matematika, fizika, kémia, informatika, környezettan, környezetvédelem) területéről 20 kredit,
- mérnöki alapozó ismeretek (műszaki ábrázolás, áramlástan, anyagismeret, mechanika, fúrási ismeretek) területén 10 kredit,
- földtudományi ismeretek (ásványtan, kőzettan, földtan, geofizika, geokémia, geodézia és térinformatika, nyersanyagkutatás, vízföldtani és mérnökgeológiai ismeretek, rezervoármechanika, geomechanika) területéről 40 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, szociológia, jogi alapismeretek, európai uniós ismeretek, szakterületi jog és gazdálkodás) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 55 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

28. GÉPÉSZETI MODELLEZÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gépészeti modellezés (Mechanical Engineering Modelling)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gépészeti modellező mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Modelling Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gépészmérnöki, a mechatronikai, a közlekedésmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az építőmérnöki, a vegyészmérnöki, a biomérnöki, a villamosmérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a műszaki menedzser, biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az energetikai mérnöki, a környezetmérnöki, az agrár képzési területről a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki, a természettudomány képzési területről a matematika, a fizika az informatika képzési területről a mérnökinformatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gépészeti modellező mérnökök képzése, akik képesek alkalmazni a különböző gépészeti területeken felmerülő műszaki feladatok igényes modellezésen alapuló megoldásának elméleti hátterét, numerikus és kísérleti módszereit, amelyek kezelése a mechanika, az áramlástan, a termodinamika és az elektronika alapján lehetséges. Képesek az olyan gyakorlati feladatok megoldására, amelyek kiemelten igénylik az időben változó folyamatok modellezésének és a modellek matematikai kezelésének ismeretét. Felkészültek a vezetői feladatok ellátására, a gépészmérnöki kutatási-fejlesztési feladatok megoldásában való alkotó részvételre, a nemzetközi ipari kutatási-fejlesztési irányok felismerésére és kijelölésére, az azokban való nemzetközi együttműködésre, továbbá a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A gépészeti modellező mérnök

***a)* tudása**

- Rendelkezik megfelelő elméleti és gyakorlati felkészültséggel, valamint módszertani ismeretekkel az összetett gépészeti rendszerek és folyamatok tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Ismeri a gépészmérnöki kutató-fejlesztő munkában meghatározó természettudományi (matematikai, mechanikai, áramlástani, hőtani és elektronikai) elméleteket és számítási módszereket.

- Ismeri a korszerű kísérleti és a numerikus módszerekre támaszkodó modellezési technikákat.
- Ismeri a gépek és gépészeti rendszerek időben változó folyamatainak modellezését, a folyamatok analízisét.
- Ismeri a rendszerszemléletű gazdasági és menedzsment tevékenységhez kapcsolódó feladatokat, azok megoldásához szükséges elveket, eszközöket és módszereket.
- Ismeri a kutatási, fejlesztési feladatok szervezését, irányítását, alapvető kommunikációt, idegen nyelven is.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásait.
- Ismeri a globális társadalmi és gazdasági folyamatok gépészmérnöki vonatkozásait.

***b)* képességei**

- Képes a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes az új tudományos eredmények megismertetésére és alkalmazására.
- Képes a lehetőségek szerint helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására, döntéshozásra, következtetések levonására.
- Képes a megoldandó problémák megértésére és megoldására, eredeti ötletek felvetésére.
- Képes szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, a saját tudás magasabb szintre emelésére.
- Képes a műszaki, gazdasági, humánerőforrások kezelésének komplex szemléletére.
- Képes a gépészeti tervezés, illetve technológia területén a megfelelő modellezési módszerek kiválasztására, alkalmazására és továbbfejlesztésére.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex kutatási-fejlesztési feladatok meghatározására, azok megoldására, vezetésére.
- Felkészült, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs, prezentációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a gépészmérnöki munkában a mechanika, a hőtan, az áramlástan, az elektronika és az informatika szakterületeiről.
- Képes a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fenntarthatóság, a gazdaságosság és az energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, az önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Nyitott és fogékony a gépészeti modellezéssel kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- A megszerzett modellezési ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Törekszik a gépészeti modellezés szakterületen alkalmazott legjobb gyakorlatok, új szakmai ismeretek, módszerek megismerésére.
- Tudományos kutatásait, a matematika alkalmazásait az etikai normák figyelembevételével végzi.

- Törekszik arra, hogy önképzése a gépészeti modellezés, valamint ezen belül a munkavégzéséhez kapcsolódó egyéb szakterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással, egészségtudatossággal kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- Elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Elkötelezett a gépészeti terület újabb ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Képes felelősséget vállalni kisebb vagy nagyobb csoport szakmai munkájának irányításáért.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, a munkahelyi egészség- és biztonságkultúra, valamint a környezettudatosság iránt.
- Szakmai feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- A képesítést megszerző nagyfokú önállósággal és felelősségvállalással tud végrehajtani gépészmérnöki modellezés témakörébe tartozó tevékenységeket.
- Bekapcsolódik gépészmérnöki modellezési témájú kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mechanika, anyagtudományok, hő- és áramlástan, elektronika, szabályozáselmélet, fizika) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (projektmenedzsment, vezetési és szervezési ismeretek, jogi és pénzügyi ismeretek) 10-20 kredit;
- gépészeti modellező mérnöki ismeretek (rendszerek analízise, tervezéselmélet és
- módszertan, folyamatirányítás és modellezés, anyag- és gyártástechnológia, méréselmélet- és technika, csoportmunka) 15-35 kredit.

9.1.2. Sajátos kompetenciákat eredményező, a képző intézmény által ajánlott specializáció a képzés egészén belül a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

A kötelezően választható ismeretkörök a következők lehetnek: alkalmazott mechanika, anyag- és hegesztéstechnológia, áramlástechnika, gyártástechnológia és gyártórendszerek, géptervezés és szerkezetanalízis, hőerőgépek és berendezések.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább hat hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával jelentkező legalább 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, fizikából legalább 5, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel),
- 4.3. pontban meghatározott alapképzési oklevéllel jelentkező legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditekből:
- természettudományos alapismeretek (matematika, fizika, mechanika, anyagismeret, hő- és áramlástan) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (általános műszaki ismeretek, gép- és terméktervezés, szerkezettan, anyagtudomány és -technológia, információtechnológia, méréstechnika és jelfeldolgozás, irányítástechnika, biztonságtechnika, energotechnológiai gépek és folyamatok, gyártástechnológia, gyártásautomatizálás, minőségbiztosítás, logisztika, járművek és mobil gépek, vegy- és környezetipari folyamatok, elektrotechnika és villamosságtan) területéről 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

29. GÉPÉSZMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gépészmérnöki (Mechanical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gépészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az építőmérnöki, a műszaki földtudományi, a műszaki menedzser, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a közlekedésmérnöki, a járműmérnöki, a mechatronikai mérnöki és a villamosmérnöki, az agrár képzési területről a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik képesek a gépészeti rendszerek és folyamatok koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, üzemeltetésére, irányítására és karbantartására; a gépipari technológiák és eljárások, új anyagok és gyártástechnológiák kifejlesztésére, energiahatékony és környezettudatos alkalmazására; vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására; a műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és innováció feladatainak ellátására; hazai, illetve nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A gépészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatokról.
- Ismeri a műszaki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri és érti a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait és a fejlődés, fejlesztés várható irányait.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (elsősorban logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek) terminológiáját, főbb előírásait és szempontjait.
- Részletekbe menően ismeri és érti a műszaki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Átfogóan ismeri a gépészeti területen alkalmazott szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Részletesen ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges szakterületi jogszabályokat.
- Rendelkezik a gépészeti területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri a gépészeti területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció gépészeti szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Széles körű elméleti és gyakorlati felkészültséggel, módszertani és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik az összetett gépészeti rendszerek és folyamatok tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a gépészeti terület gép-, rendszer- és folyamattervezési módszereiről.

***b)* képességei**

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.
- Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- Probléma megoldása során képes megszervezni az együttműködést a kapcsolódó szakterületek szakértőivel.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.
- Képes információs és kommunikációs technológiákat és módszereket alkalmazni műszaki problémák

megoldására.

- Felkészült, hogy szakterületén, anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs, prezentációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes a gépészeti területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Felkészült a gépészeti rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a gépészeti szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a gépek, a gépészeti berendezések, rendszerek és folyamatok, a gépipari anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján a komplex rendszerek globális tervezésének elsajátítására.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a gépészeti rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Felkészült a gépészeti rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.
- Képes a kreatív problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre. Hivatástudata elmélyült.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.
- Törekszik a minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Törekszik a környezettudatosság, az egészségtudatosság és fenntarthatóság elvárásainak megfelelően megszervezni és elvégezni feladatait.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, példát mutat munkatársainak e szemlélet alkalmazásában.
- Elkötelezett a gépészmérnöki terület új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.
- Bekapcsolódik gépészeti témájú kutatási és fejlesztési projektekbe, a cél elérése érdekében, a fejlesztői csoport tagjaival együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Elkötelezett az egészség- és biztonságkultúra, az egészségfejlesztés iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.

- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
- Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, a munkahelyi egészség- és biztonságkultúra, valamint a környezettudatosság iránt.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mechanika, anyagtudomány, hő- és áramlástan) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (projektmenedzsment, vezetési és szervezési ismeretek, minőségbiztosítás, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, kommunikáció, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek) 10-20 kredit;
- gépészmérnöki szakmai ismeretek (gépészeti rendszerek és folyamatok analízise, tervezéselmélet és módszertan, folyamatirányítás és modellezés, anyag- és gyártástechnológia, méréselmélet- és technika) 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az alkalmazott mechanika, az anyag- és hegesztéstechnológia, az áramlástechnika, az épületgépészet, a folyamat- és eljárástechnika, a gyártástechnológia és gyártórendszerek, a géptervezés és szerkezetanalízis, a hőerőgépek és berendezések, a mezőgazdasági gépészeti rendszerek, a minőségbiztosítás, a megbízhatóság- és karbantartáselmélet, az anyag- és szerkezetvizsgálat, a diagnosztikai ismeretek, a finommechanika és optika, a polimertechnika szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítsével együtt 40-60 kredit.

A gépészmérnökök - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket:

- korszerű anyagszerkezettan és technológiák,
- géptervezés és szerkezetanalízis módszerei,
- gyártechnológia, a gyártásautomatizálás és a robotizálás módszerei,
- alkalmazott mechanikai elemző és tervező eljárások,
- eljárás- és folyamattechnikai tervezési elveket és üzemeltetési módszerek,
- hőerőgépek és berendezések folyamatai, ezek tervezési elvei és módszerei,
- áramlás- és hőtechnikai rendszerek és folyamatok tervezésének és üzemeltetésének elvei, illetve módszerei.
- gépészeti rendszerek tervezése, gyártása, üzemeltetése és karbantartása minőségbiztosításának, a rendszerek és berendezések diagnosztikájának és a karbantartás tervezésének elvei és módszerei.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamot elérő egybefüggő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény, szorosan kapcsolódik a diplomamunkához.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel jelentkező legalább 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, fizikából legalább 5, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel),
- a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel jelentkező legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:
- természettudományos alapismeretek (matematika, fizika, mechanika, anyagismeret, hő- és áramlástan) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (általános műszaki ismeretek, gép- és terméktervezés, szerkezettan, anyagtudomány és -technológia, információtechnológia, méréstechnika és jelfeldolgozás, irányítástechnika, biztonságtechnika, energotechnológiai gépek és folyamatok, gyártástechnológia, gyártásautomatizálás, minőségbiztosítás, logisztika, járművek és mobil gépek, vegy- és környezetipari folyamatok, elektrotechnika és villamosságtan) területéről 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

30. GYÓGYSZERVEGYÉSZ-MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gyógyszervegyész-mérnöki (Pharmaceutical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gyógyszervegyész-mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Pharmaceutical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki képzési területről a vegyészmérnöki, a biomérnöki, a természettudomány képzési területről a kémia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, az anyagmérnöki, az agrár képzési területről a mezőgazdasági mérnöki, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki a természettudomány képzési területről a biológus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gyógyszervegyész-mérnökök képzése, akik a megszerzett magas szintű természettudományi, műszaki és informatikai, valamint gazdasági, humán, munkahelyi egészségvédelmi és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén, a szakterület, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelően - a bioaktív anyagok diszciplínáján belül - gyógyszer-, növényvédőszer- és finomkémiai ipari területen kutatási- fejlesztési, tervezői és magas szintű szakmai menedzseri feladatok ellátására alkalmasak. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A gyógyszervegyész-mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a gyógyszervegyész-mérnökség területéhez kapcsolódó matematikai, fizikai és kémiai, valamint biológiai tudásanyagot.
- Ismeri a kémiai munka során alkalmazható korszerű analitikai módszereket.
- Átfogó alap- és alkalmazott, valamint ipari szerves kémiai tudással rendelkezik.
- Komplex technológiai ismeretekkel rendelkezik, amely kiterjed a hatóanyaggyártások technológiájára és a készítménytechnológiára.
- Ismeri a környezetbarát szintézisek és technológiák tervezéséhez szükséges zöldkémiai tudásanyagot.
- Magas szintű növényvédőszer-kémiai és növényvédőszer-ipari ismeretekkel rendelkezik.
- Magas szintű gyógyszerkémiai ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a szükséges biológiai és biologikumokhoz kapcsolódó ismeretekkel.
- Ismeri a szakmához köthető elméletet és gyakorlatot, valamint mérnöki szemlélettel és tudással rendelkezik.
- Magas szintű preparatív és műszeres manuális készséggel rendelkezik laboratóriumban és üzemi szinten.
- Rendelkezik a kémiai problémamegoldást lehetővé tévő ismeretekkel.
- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvetéseit, illetve elvárásait.
- Alkalmazói szintű ismeretekkel rendelkezik a számítógépes munkában, valamint ért a molekulamodellezéshez.
- Gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretekkel rendelkezik, meg tudja ítélni az eljárások gazdaságosságát.
- Ért a biológiailag aktív molekulák tervezéséhez.
- Ért a kémiai folyamatok és kémiai technológiai rendszerek minőségbiztosításához.
- Integrált ismereteket alkalmaz a gyógyszervegyész-mérnökség területén.
- Anyagtudományi ismeretekre épülő gyógyszer- és növényvédőszer-készítményeket tud tervezni és gyógyszer-technológiákat tud kidolgozni, illetve el tud látni különféle gyógyszerformák gyártásával és minőségellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.
- Eredeti ötleteket vet fel és gazdagítja a gyógyszervegyész-mérnökségi szakterület ismeretanyagát.

***b)* képességei**

- Képes átlátni a gyógyszer-, növényvédőszer-, valamint finomkémiai iparhoz kapcsolódó

törvényszerűségeket és összefüggéseket, alkalmazza a megszerzett tudást és a gyakorlatban hasznosítja azt.

- Elméleti és gyakorlati felkészültsége, módszertani és gyakorlati ismeretei alapján képes az összetett kémiai technológiai rendszerek, valamint folyamatok tervezésére illetve modellezésére, továbbá hatóanyagok és készítmények kutatásához, fejlesztéséhez és gyártásához szükséges technológiai rendszerek üzemeltetésére és irányítására.
- Képes alkotó közreműködésre a gyógyszer- és növényvédőszer hatóanyagok, valamint a finomkemikáliák kutatásában, fejlesztésében, gyártásában és minőségellenőrzésében.
- Kompetensen tud eljárni összetett kémiai technológiai rendszerek tervezésében és kivitelezésében, valamint analitikai módszerek magas szintű alkalmazásában, továbbá önálló mérnöki feladatok ellátásában.
- Képes megérteni és megoldani a felmerülő problémákat, helytálló véleményt meg fogalmazni, következtetéseket levonni, és döntést hozni.
- Önálló irányítói feladatokat ellátására képes.
- Képes a műszaki, gazdasági és humánerőforrások felhasználását komplex módon tervezni.
- Képes a strukturált, folyamatorientált gondolkodásra és munkavégzésre.
- Képes a gyógyszervegyész-mérnöki területet új ismeretekkel, tudományos eredményekkel gyarapítani.
- Képes a helyzet vagy feladat racionális, mások számára is érthető elemzésére, értékelésére és leírására a szakma által elfogadott természettudományos és tapasztalati ismeretek segítségével.
- Képes az igények, feladatok és célok megértésére, interpretációjára és azok megvalósítási stratégiává konvertálására.
- Képes döntés-előkészítő és problémamegoldó módszerek alkalmazására.
- Képes a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra.
- Képes a tervek és az elvégzett munka érthető és célirányos dokumentálására és kommunikációjára.
- Képes új ismeretekkel, tudományos eredményekkel gyarapítani a gyógyszervegyész-mérnöki területet.

***c)* attitűdje**

- A kémiai problémák megoldása során törekszik a kreativitásra, rugalmasságra, intuícióra és módszerességre.
- Nyitott és fogékony új, korszerű és innovatív technológiai megoldásokra.
- Fejleszti a problémafelismerő és -megoldó készséget, a tanulási készséget és a memóriát.
- Törekszik a minél jobb információ feldolgozási képességre.
- Mint felelős kémikus, törekszik a környezettel szembeni érzékenységre és a fenntarthatóság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten és önállóan megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- A mérnöki problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra.
- A labor és üzemi munka során szem előtt tartja az együttműködéseket, a csoportmunkában való részvételt és kellő gyakorlat után a vezetői feladatok ellátására való felkészülést.
- Elkötelezett a minőségi és alapos munkavégzés iránt, törekszik a szemléletet munkatársai felé is közvetíteni és nyitott az innovációs célkitűzésekre.
- Döntései során figyelemmel van a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Nyitott arra, hogy önfejlesztéssel és szakmai továbbképzésekkel gyarapítsa szaktudását, továbbá törekszik a széles körű kémiai műveltségre.
- Elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Strukturált, folyamatorientált gondolkodás és munkavégzés jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek képviselőivel (folyamatmérnökökkel, gépészekkel, biológusokkal, biokémikusokkal, farmakológusokkal, orvosokkal valamint környezetvédelmi, jogi és közgazdasági szakemberekkel) konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.

- A kémiai és technológiai kutatásokban és fejlesztésekben önállóan és teljes felelősséggel jár el.
- A célok kijelölésében biokémikusokkal, farmakológusokkal és orvosokkal működik együtt.
- A méretnövelésekben vegyészmérnökökkel, folyamatmérnökökkel és gépészekkel - a felelősséget megosztva - működik együtt.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében, írásaiban közölt megállapításokért és szakmai döntésekért, az általa, illetve az irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezetvédelem terén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományos ismeretek [matematika, fizika, kémia (szakmaspecifikus alaptárgyak, számításos kémia és szerves kémia), biológia, biotechnológia] 20-30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani ismeretek, vezetési és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítási és szabadalmi ismeretek, egyéb, a képzés jellegének megfelelő gazdasági és humán egyéni egészségfejlesztési ismeretek) 10-15 kredit;
- gyógyszerész-mérnöki szakmai ismeretek [kémiai anyagszerkezettan, gyógyszeranalitika, ipari szerves kémia, korszerű szintézismódszerek, környezetbarát technológiák, vegyipari folyamattan (tervezés és irányítás), gyógyszeripari technológia, növényvédőszerek, gyógyszerkémia, gyógyszerkészítmények technológiája] 30-42 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve - a szintetikus, illetve készítménytechnológiai irányultságnak megfelelően - a gyógyszertervezés, a gyógyszeripari innováció és fejlesztés, a bioaktív anyagok szintézise és formálása, a farmakokinetika, a fém- és foszfororganikus kémia, a biokatalízis, a makrociklusok, a gyógyszeripari anyagvizsgálatok, a bioanyagok, a csomagolástechnika szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 44-54 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama legalább négy hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:

- természettudományos ismeretek [matematika, fizika, kémia (szerves kémia), biokémia (ebből kémia legalább 10 kredit)] területéről legalább 30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, menedzsment és vállalkozás-gazdaságtan, jog) területéről legalább 10 kredit;
- szakmai alapismeretek (fizikai kémia alkalmazásai, anyagtudomány, mérés és irányítástechnika, vegyipari géptan és művelettan, kémiai technológia) területéről legalább 30 kredit.

A mesterképzésben felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

31. HIDROGEOLÓGUS MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: hidrogeológus mérnöki (Hydrogeological Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles hidrogeológus mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Hydrogeological Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki földtudományi és a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők továbbá figyelembe: természettudomány képzési területről a földrajz, a környezettan, a földtudományi, a műszaki képzési területről az építőmérnöki, a vegyészmérnöki és a vízügyi üzemeltetési mérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja hidrogeológus mérnökök képzése, akik képesek a felszíni és felszín alatti vizek földtani és környezetvédelmi kérdéseinek, valamint a vízvédelmi, vízminőség-védelmi, vízbázis-védelmi, vízkár-elhárítási feladatoknak, másrészt ezen feladatokhoz kapcsolódó mérnöki létesítmények (különösen épületek, mélyépítési műtárgyak, víztározók, földművek, utak, víztározók, külfejtések, mélyművelésű bányák) építésénél a hidrogeológiai, hidrológiai problémák megoldására, tudományterületükön kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására. Szakmai gyakorlat után alkalmasak jogszabályban, illetve a mérnöki kamarai szabályok által meghatározott tervezői, vezető tervezői jogosultságra, szakértői jogosultságra a megfelelő mérnöki szakterületen. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A hidrogeológus mérnök

***a)* tudása**

- Rendszerbe foglalva érti a hidrogeológia, a vízkészlet-gazdálkodás, a vízminőség-védelem, a vízkezelés, a vízbányászat és a vízmű üzemeltetés területén megszerzett ismereteket.
- Széles körűen ismeri a vízgyűjtő szemléletű és ökológiai vízigényeket figyelembe vevő hidrogeológiai vizsgálati és monitoring eljárásokat.
- Behatóan ismeri a mérnökgeológia és a mérnöki építéstan fogalomrendszerét és elveit és érti azok folyamatait.
- Alkalmazói szintű ismeretekkel rendelkezik a számítógépes tervezésben és elemzésben.
- Ismeri és érti a hidrogeológiai modellezési eljárásokat.

- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvét, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásait.
- Rendelkezik a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikák ismeretével.
- Rendelkezik általános és szakterületi menedzsmentismeretekkel összetett tervezési munkálatok irányításához.

***b)* képességei**

- Képes a felszín alatti víz elhelyezkedésével, mozgásával és minőségének alakulásával kapcsolatos törvényszerűségek, összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák feldolgozására, vízföldtani értelmezésre.
- Képes szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani az aktuális feladatokat a felszín alatti vizek kutatásával, feltárásával és hasznosításával, valamint kút hidraulikai kérdésekkel kapcsolatban.
- Képes a vízbeszerzési eljárások és a korszerű kútkiképzési technológiák hatékony alkalmazására.
- Képes a vízellátással és vízkezeléssel kapcsolatos tervezési, méretezési ismeretek és technológiák magas szintű alkalmazására.
- Felkészült a komplex vízkészlet-használati, vízvédelmi és vízbázis-védelmi feladatok megoldására.
- Felkészült a geotechnikai problémák feltárására és azok megoldására.
- Képes a bányászati és a munkatér víztelenítési problémák magas szintű megoldására.
- Képes a felszín alatti vízáram rendszerek hidrodinamikai és transzport modellezésére.
- Felkészült a vonatkozó hazai és európai szakmai, környezetvédelmi és természetvédelmi jogi szabályozás hatékony alkalmazására.
- Képes az Európai Unió víz keretirányelvnek megfelelő ökológiai szemlélet érvényesítésére.
- Képes az Európai Unió jogszabályainak megfelelő munkavégzésre, együttműködésre az Európai Unió víz keretirányelv szabta feladatok megoldására külföldi partnerekkel.
- Önállóan képes kutatási-fejlesztési és szakértői feladatokban való részvételre, azok irányítására a hidrogeológiai szakterületen.
- Felkészült komplex tervezési munkák irányítására és projektmenedzseri feladatok ellátására, illetve azokban való részvételre vízgazdálkodási és vízellátási szakterületeken.
- Kreatív problémakezeléssel összetett feladatok rugalmas megoldására is képes, alkalmas csoportmunkában való helytállásra, a megoldandó problémákkal foglalkozó egyéb szakterületek (különösen környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, humánegészségügy, építőipar) képviselőivel való együttgondolkozásra és hatékony közös munkára, együttműködésre.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony, a műszaki földtudományi és környezetmérnöki szakterületeken zajló szakmai és technológiai módszertani fejlesztés megismerésére, a földtani problémák mérnöki szemléletű megoldására, aktív fejlesztésükben való közreműködésére.
- Nyitott és érzékeny a környezettel és a környezeti elemekkel kapcsolatban felmerülő problémákra és a fenntarthatósági kérdésekre.
- Megfelelő motivációval rendelkezik a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Hivatástudata, szakmai szolidaritása elmélyült.
- Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás, a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Tiszteletben tartja és tevékenységében követi a munka- és szakmai kultúra etikai elveit és írott szabályait, és képes ezek betartására kisebb munkacsoportok irányítása során is.
- Munkája során a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Munkája során jellemzi az intuíció, módszeresség és tanulási készség.
- A műszaki, mérnöki beállítottság mellett természettudományos érdeklődést is mutat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Elkötelezett a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás gyakorlata mellett.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, melyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mechanika, műszaki fizika, kémia, műszaki informatika) 8-12 kredit;
- műszaki földtudományi szakismeretek (ásványtan-geokémia, alkalmazott földtan és geofizika, geotechnikai és mélyépítési ismeretek) 16-22 kredit;
- általános vízföldtani ismeretek (hidrogeológia, kúthidraulika, vízkutatás, hidrográfia, általános és műszaki hidrológia, vízkészlet-gazdálkodás) 10-14 kredit;
- alkalmazott vízföldtani szakismeretek (geotermika, vízkémia, vízbiológia, vízföldtani adatfeldolgozás, hidrodinamikai és transzport modellezés) 10-14 kredit;
- vízellátási ismeretek (vízművek, vízbányászat, vízellátás, víztisztítás, szennyvíztisztítás) 7-12 kredit;
- környezetvédelemi ismeretek (környezeti kockázatelemzés, kármentesítés, környezetvédelmi geotechnika, hulladékelhelyezés, vízminőség-védelem) 5-9 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (menedzsment, HSE ismeretek, szakterületi jogi és gazdasági ismeretek, kommunikáció) 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A szak angol nyelvű indítása esetén a képzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből legalább államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- természettudományos alapozó ismeretek (matematika, fizika, kémia, informatika, ökológia, biológia, környezetvédelem) területéről 15 kredit,
- földtudományi ismeretek (ásványtan, kőzettan, földtan, geofizika, geokémia, geodézia és térinformatika, talajtan, vízföldrajz, környezetföldtan, geotechnika, geomechanika, rezervoármechanika) területéről 45 kredit;

- mérnöki alapozó ismeretek (műszaki ábrázolás, áramlástan, mechanika, anyagismeret, fúrási ismeretek) területéről 10 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, szociológia, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, jogi ismeretek, Európai Unió ismeretei, szakterületi jog és gazdálkodás) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

32. INFO-BIONIKA MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: info-bionika mérnöki (Info-Bionics Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles info-bionikus mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Info-Bionics Engineer
- választható specializáció: bionikus interfészek, bio-nano mérőeszközök és képalkotók

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a molekuláris bionika, a molekuláris bionika mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről a biomérnöki, a villamosmérnöki, a vegyészmérnöki, a természettudomány képzési területről a biológia, a kémia, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 523

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzési cél info-bionikus mérnökök képzése, akik szilárd elméleti alapokra épülő, a tudásuk fejlesztését hosszú távon biztosító képzés alapján természettudományos, elektronikai, információs technológiai és orvostudományi ismeretekkel egyaránt rendelkező szakemberekként képesek a bio-info-medicinális tudományterületeken önállóan kutatási, alkalmazási-fejlesztési és egészséget támogató és biztonságos működtetési tevékenységet egyaránt végezni. A képzés jellegéből adódóan rendelkeznek továbbá e

tevékenységek magas színvonalon történő kivitelezéséhez nélkülözhetetlen problémamegoldó és együttműködési készséggel is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az info-bionikus mérnök

***a)* tudása**

- Részletes ismeretekkel rendelkezik az információtechnika matematikai alapjai, tér-időbeli jelek és rendszerek, szoftvertechnológia alapjai, orvosi képdiagnosztika és adatbányászat területeken.
- Érti és átlátja a modell-hierarchiát a fizikai szinttől a különböző szintű funkcionális modellekig (molekula, eszköz, áramkör, hardver-rendszer, működtető program, funkció- modell) valamint a szerves anyag (molekulák, DNS, sejtek, neuronok) kémiai biológiáját és fizikáját (a „soft matter science" alapjai, nanobiotechnológia).
- Ismeri az életet kísérő fizikai, kémiai jelenségeket megfigyelő diagnosztikai eszközöket és képalkotó rendszereket [például computer tomográf (CT), funkcionális mágneses rezonancia elven működő képalkotó rendszer (fMRI), atomerő mikroszkóp (AFM), pásztázó alagút-mikroszkóp (STM), speciális optikai mikroszkópok (NSOM)].
- Alaposan ismeri szakterületének ellenőrzési, minősítési feladatait és kutatás-fejlesztési területeken a kísérleti munka részfeladatait is, a fejlesztési irányokat és lehetőségeket.
- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (elsősorban közgazdasági, jogi, etikai) szakterületek határait, követelményeit és fejlődésük várható irányát.
- Részletesen ismeri és érti szakterületének ismeretszerzési, adatgyűjtési és problémamegoldó módszereit, valamint azok etikai korlátait.

***b)* képességei**

- Képes kutatási-fejlesztési projektek szervezésére.

bionikus interfészek specializáción továbbá

- Képes fiziológiai mérések módszertárának alkalmazására, különös tekintettel az idegrendszer és az elektronikai interfészek kapcsolatára.
- Képes funkcionális neurobiológiai alapismeretek alapján legalább egy érzékszerv pontos neuromorf modelljének alkalmazására.
- Képes legalább egy idegrendszerhez kapcsolódó protézis vagy interfész működési elvének és konkrét megvalósításának, valamint a megvalósíthatóság lehetőségeinek és korlátainak alkalmazására.
- Képes diagnosztikai és bioinformatikai adatbázisok tervezésére és működtetésére, valamint az adatbázis-kezelés korszerű módszereinek alkalmazására.

bio-nano mérőeszközök és képalkotók specializáción továbbá

- Képes a nano-biotechnológia elméleti alapjainak és mérési módszereinek gyakorlati alkalmazására.
- Képes a molekuláris képalkotás alapjainak ismeretében legalább egy konkrét eszköz alkalmazására (így például fMRI alkalmazására).
- Képes az orvosi képdiagnosztika módszereinek készségszintű alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Megszerzett ismeretei felhasználásával törekszik új kutatási eredmények, fejlesztések és innováció kialakítására.
- Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének bővítésére, ezt munkatársaitól is elvárja.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit és munkatársaitól is elvárja.
- Keresi a továbbképzés, valamint saját szakmai fejlődésének lehetőségeit.
- Munkája során elkötelezett a magas színvonal és minőség iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Munkavégzése során törekszik a biztonsági és egészségbiztonsági követelmények betartására és betartatására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakterületén képes szakmai ismereteit felhasználva problémát felvetni és annak releváns módon való megoldását megtervezni.

- Szakterületén bekapcsolódik kutatás-fejlesztési projektekbe, ahol a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve alkalmazza és használja fel elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Tisztában van az info-bionikai szakterület lehetőségeivel és korlátaival, véleményét ezek ismeretében alakítja ki.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Szakmai döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a munkahelyi egészség és biztonság elveire és azok betartására, figyelembe veszi a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás alapelveit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi és matematikai ismeretek (matematikai, statisztikai, nano- és nanobiotechnológiai, valamint tér-időbeli modellezés és szimulációs ismeretek) 15-25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani, marketing és menedzsment, jogi és etikai, szabadalmi ismeretek) 5-15 kredit;
- idegtudományi és elektrofiziológiai ismeretek (funkcionális neurobiológiai, neurális interfészek és protézisek ismerete) 11-22 kredit;
- elektronikai és számítástechnikai ismeretek (párhuzamos számítógép architektúrák ismerete, digitális jelfeldolgozási, adatbázis-kezelés és adatbányászati ismeretek) 11-30 kredit;
- bionikus interfészek specializáció ismeretei (ideghálózatok modellezése és szimulációja, Bio-MEMS-ek és gyógyszeradagolók, bioinformatika, molekuladinamika, programozható optikai eszközök, elektronikus berendezések ismerete, gyógyszermolekula-tervezés) 30-50 kredit;
- bio-nano mérőeszközök és képalkotók specializáció ismeretei (molekulamodellezés és
- szimuláció, orvosi képdiagnosztika, ideghálózatok modellezése és szimulációja, programozható optikai eszközök, bioinformatika, neuromorf érzékelés és mozgatás, gyógyszermolekula-tervezés) 30-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szűkebb szakterület gyakorlati vonatkozásainak megismerésére önálló laboratórium tantervi egységek keretein belül kerül sor.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:
- természettudományi ismeretek (analízis, algebra, diszkrét matematika, valószínűség- számítás, matematikai statisztika, szerves kémia, biokémia, molekuláris biológia, molekulafizika) területéről 30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, menedzsment ismeretek, tudománytörténet, jogi ismeretek, egyéb humán ismeretek) területéről 15 kredit;
- elektronikai és számítástechnikai ismeretek (elektronikai áramkörök, elektronfizika, jelfeldolgozás, információelmélet, számítás- és algoritmuselmélet, programnyelvek, programtervezés, digitális rendszerek, adatbázis-kezelés, bioinformatika) területéről 20 kredit;
- biofizikai és idegtudományi ismeretek (biofizika, genetika, neurobiológia, biológiai képalkotás alapjai, elektrofiziológia, biolaboratóriumi mérések) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt

területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

33. INFRASTRUKTÚRA-ÉPÍTŐMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: infrastruktúra-építőmérnöki (Infrastructural Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles infrastruktúra-építőmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Infrastructural Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az építőmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja infrastruktúra-építőmérnökök képzése, akik - az építőmérnöki alapképzés céljain túlmenően - megfelelő gyakorlat után képesek az építőmérnöki, elsősorban infrastrukturális létesítményekkel kapcsolatos műszaki fejlesztési, kutatási, irányítási, projektmenedzseri feladatok önálló ellátására, továbbá bonyolult és speciális mérnöki létesítmények tervezésére és szakértésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az infrastruktúra-építőmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az építőmérnöki szakterület műveléséhez szükséges általános matematikai és természettudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Rendelkezik a tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátásához szükséges alapvető ismeretekkel az építőmérnöki szakma teljes területén, különös tekintettel az infrastruktúraépítési feladatokra.
- Ismeri az infrastruktúra-építőmérnöki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit, ezek terminológiáját.
- Ismeri a városi közlekedés, a vízi közműrendszerek, a települési hulladékgyűjtés, a közúti és vasúti

közlekedési rendszerek tervezési és elemzési módszereit, ezek elméleti hátterét, alkalmazási korlátait.

- Ismeri a vízgazdálkodás hidraulikai, hidrológiai és környezetmérnöki módszereit, ezek elméleti hátterét, alkalmazási korlátait, továbbá a vízgazdálkodási nagylétesítmények működését.
- Ismeri a talajmechanikai, alapozási elveket, módszereket.
- Ismeri a híd-műtárgy építési-fenntartási szakmai elméleti gyakorlati módszereket.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó alapvető szervezési és motivációs eszközöket és módszereket.
- Ismeri a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és érti az építőmérnöki (elsősorban az infrastruktúra-építőmérnöki) területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából fontos más területek, elsősorban a környezetvédelmi, a minőségbiztosítási, a jogi, a közgazdasági és a gazdálkodási szakterületek terminológiáját, alapjait és szempontjait.

***b)* képességei**

- Képes az infrastruktúraépítés területén felmerülő problémák felismerésére, megértésére, szakértői vélemény megfogalmazására, következtetések levonására, megoldási stratégiák kidolgozására.
- Képes a közúti, vasúti, környezeti, vízgazdálkodási és települési infrastruktúra-rendszerek tervezésében, építésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák innovatív alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, a saját tudás magasabb szintre emelésére, az infrastruktúraépítés témakörében további szakismeretek elsajátítására.
- Képes építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok koordinálására és irányítására infrastruktúra-építőmérnöki területen.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes angol nyelvű infrastruktúra-építőmérnöki dokumentáció megértésére.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani az infrastruktúra-építőmérnöki szakterületet.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására, multidiszciplináris problémák megoldásában való közreműködésre.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a magas színvonalú munkavégzés iránt, és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Nyitott arra, hogy feladatait önállóan, de a feladatban közreműködőkkel összhangban végezze el.
- Törekszik arra, hogy feladatait komplex megközelítésben végezze el.
- Nyitott az egyéni tanulással való önművelésre és önfejlesztésre.
- Nyitott arra, hogy szaktudását és látókörét folyamatosan szélesítse szakmai továbbképzések keretében is.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- A tervezés során törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Munkája során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, valamint a mérnöketika alapelveire.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan hoz szakmai döntéseket tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatokban az infrastruktúra-építőmérnöki területen.
- Kezdeményező szerepet vállal az infrastruktúra -építőmérnöki problémák megoldásában.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.

- Vállalja a felelősséget döntéseiért és az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi és matematikai ismeretek 10-20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 7-13 kredit;
- infrastruktúra-építőmérnöki szakmai ismeretek 15-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az infrastruktúra építőmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 35-55 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges egy élő idegen nyelvből azzal a megkötéssel, hogy amennyiben ez a nyelv az angoltól eltérő, akkor emellett angolból legalább alapfokú (B1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsgával kell rendelkezni.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 80 kreditből:
- természettudományi és matematikai ismeretek (matematika, fizika, mechanika) területéről 25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, jogi ismeretek) területéről 10 kredit;
- általános építőmérnöki szakmai ismeretek (geológia, építőanyagok, talajmechanika, földművek, alapozás, acélszerkezetek, vasbetonszerkezetek, magasépítéstan, utak, vasutak, környezetmérnöki alapismeretek, közművek, hidraulika, hidrológia, vízépítés, vízgazdálkodás, geodézia, geoinformatika) területéről 15 kredit;
- infrastruktúra-építőmérnöki szakmai ismeretek (közlekedési, települési és vízépítési infrastruktúrák létesítményei, forgalomtechnika, víz- és szennyvíztisztítás, környezetvédelem, vízminőség-szabályozás, vízhasznosítás, vízkárelhárítás, vízkészletek) területéről 30 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

34. IPARI TERMÉKTERVEZŐ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ipari terméktervező mérnöki (Industrial Design Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles ipari terméktervező mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Industrial Design Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ipari termék- és formatervező mérnöki

alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az anyagmérnöki, a közlekedésmérnöki, a faipari mérnöki, a villamosmérnöki, az építőmérnöki, az építészmérnöki és a műszaki menedzser alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: gyakorlatorinetált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ipari terméktervező mérnökök képzése, akik képesek rugalmasan és hatékonyan reagálni a globalizálódó piacgazdaság kihívásaira. Műszaki-tudományos, gazdasági, humán, nyelvi, valamint formatervezői (design) ismereteikkel alkalmasak a termékfejlesztés valamennyi fázisában önálló munkavégzésre, alkotó csoportok vezetésére mind a hazai kis-, közép- és nagyvállalati, mind nemzetközi környezetben. Felkészültek a kutatófejlesztő munkára, további önálló ismeretszerzésre. Felkészültek tanumányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az ipari terméktervező mérnök

***a)* tudása**

- Részletesen ismeri és érti a termékfejlesztéshez és -tervezéshez kötött elméletet és gyakorlatot.
- Ismeri a terméktervezői szakterületen alkalmazott anyagokat, összetételüket, tulajdonságaikat, alkalmazási területeiket, az anyagjellemzők és a feldolgozás közötti összefüggéseket.
- Részletesen ismeri és érti a korszerű tervezési elveket és módszereket, a hagyományos és különleges gyártástechnológiai eljárásokat és működési folyamatokat.
- Érti korának társadalmi eszményeit, életmódját, ezek hatását a megformált termékre.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó feladatokat és tevékenységeket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció ipari terméktervező mérnöki szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elve és alkalmazása, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásait.
- Részletesen ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

***b)* képességei**

- Képes összetett, innovatív termékek formai és konstrukciós tervezésére a gyártástechnológiai korlátok, az elvárt költségek és környezeti hatások figyelembevételével.
- Képes a tervezésmódszertan eljárása szerint, önállóan, alkotó módon a teljes termékéletpályát megtervezni, figyelembe véve az esztétikai, használati, piaci, környezetvédelmi, időtállósági, üzembiztonsági, kivitelezhetőségi és etikai szempontokat.
- Képes összetett termékek formai és konstrukciós tervezése során felmerülő nem szokványos problémák megoldásához az elméleti ismereteit önállóan bővíteni és az új elméletet a probléma gyakorlati

megoldásában alkalmazni.

- Képes átfogó szakmai ismereteken alapuló analitikus gondolkodásra, az ismeretek szintetizálására és kreatív problémamegoldásra.
- Képes a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására.
- Képes a rendelkezésre álló információk birtokában helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására, döntéshozásra, következtetések levonására.
- Képes vállalatoknál és kutató szervezeteknél vezető szerep ellátására, beleértve az igazgatási szerepeket is.
- Képes társadalmi, kulturális érzékenysége és nyelvi, kommunikációs képességei révén nemzetközi környezetben történő munkavégzésre.
- Képes új és eredeti termékek és termék-szolgáltatás kombinációk tervezésére az egyéni vásárló igényeinek kielégítésére, a tervező, a felhasználó, az ipar és a társadalom között kiegyensúlyozott érdekek alapján, a nemzetközi etikai normák, elvárások tiszteletben tartásával.
- Képes a teljes innovációs és termékfejlesztési folyamat átlátására, önállóan vagy egy team tagjaként vagy vezetőjeként a folyamat végrehajtására és irányítására, gyakran nemzetközi környezetben.
- Képes a kapcsolódó műszaki, emberi, esztétikai és környezeti kérdéskörök figyelembevételére, azok integrált módon történő alkalmazására a termékfejlesztésben.
- Képes a tervezett tárggyal kapcsolatos döntéseket indokolni, azokat tesztelni, illetve műszaki és alkalmazott tudományos kutatási eredményekkel és módszerekkel alátámasztani.
- Képes a termék funkcióinak módszeres elemzésére és azok költséghatékony kialakítására.
- Képes a terméktervezés során a piac-vevő-gyártás-környezet mélyebb összefüggéseit feltárni és értelmezni.
- Képes alkalmazni a termékdokumentáció készítésének szabályait.
- Képes alkalmazni a számítógépes modellezés és szimuláció terméktervező szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit, a korszerű 3D modellezési és gyártási eljárásokat, gyors prototípus-gyártási rendszereket.
- Képes széles körű szakmai műveltsége és problémafelismerő készsége révén csoportmunka irányítására.
- Képes új célok kitűzésére és a célhoz vezető lépések meghatározására, összetett projektek kezdeményezésére, összeállítására és kivitelezésére team munkában, elsősorban multidiszciplináris környezetben.
- Elkötelezett az egészség-, és biztonságkultúra, valamint az egészségfejlesztés iránt.

***c)* attitűdje**

- Fogékony a termékek életciklusa során felmerülő környezeti problémák megoldására, törekszik a fenntarthatóság, az egészségtudatosság követelményeinek érvényesítésére.
- A feladatok megoldása során munkáját kreativitás, rugalmasság, és a mérnöki etika szabályainak betartása jellemzi.
- Törekszik arra, hogy önképzése a terméktervezés és kapcsolódó részterületein folyamatos és szakmai céljával megegyező legyen.
- Piaci, vevői, minőségi feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Elkötelezett a fejlődés, az emberiség életminőségének javítása, a környezeti egyensúly és értékek megóvása, és a fenntarthatóság iránt.
- Az innovációra való nyitottság jellemzi.
- Hivatástudata miatt elkötelezett a magas színvonalú munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- A problémamegoldás során fokozottan ügyel az egyenlő esélyű hozzáférés elvének biztosítására.
- Figyelembe veszi az ipari tervezés és termékfejlesztés folyamatában a történelmi, kulturális, társadalmi-gazdasági és ipari környezet aspektusait.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa,

illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai, környezetvédelmi, építészeti, orvosi) szakterületek képviselőivel konzultálva önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.
- Önállóan hozott döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, az ergonómia és pszichológia, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- A minőség- és környezet irányítás rendszerek elvárásai szerint tevékenykedik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;
- ipari terméktervező mérnöki szakspecifikus ismeretek 15-35 kredit, ezen belül
- műszaki tervezési ismeretek 10-25 kredit,
- formatervezési ismeretek 6-15 kredit.

9.1.2. A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamot elérő egybefüggő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény, szorosan kapcsolódik a diplomamunkához.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

Az ipari terméktervező mérnökképzés alapvető sajátossága a munka középpontjában álló, az első szemesztertől az utolsóig húzódó, a hallgatók egyéni, illetve csoportos munkáján nyugvó, terméktervező stúdióban, modell vagy prototípusgyártó műhelyben és gyakorlati, iparvállalati terepen végzett, projekt jellegű integrált termékfejlesztési gyakorlat.

9.5. A 4.2. megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:
- természettudományos alapismeretek területén 20 kredit;
- humán ismeretek területén 10 kredit;
- szakmai ismeretek területén 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

35. JÁRMŰMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: járműmérnöki (Vehicle Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles járműmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Vehicle Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a járműmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki képzési területről a közlekedésmérnöki, a logisztikai mérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, az agrár képzési területről a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 525

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja járműmérnökök képzése, akik a járművek és mobil gépek szakterülethez kapcsolódó magas szintű természettudományos, specifikus járműgépészeti műszaki, informatikai és gazdasági-menedzsment ismereteik birtokában alkalmasak a vasúti, a közúti, mezőgazdasági, a vízi és a légi járművek, az építő és anyagmozgató gépek fejlesztésére, tervezésére, gyártására, a bennük végbemenő folyamatok kutatására. Alkalmasak ezen járművek és gépek, továbbá a belőlük alkotott szállító rendszerek és géprendszerek biztonságos, a környezetvédelem és az energiagazdálkodás követelményeit figyelembe vevő üzemben tartására, fenntartására, diagnosztizálására, karbantartására és javítására. Felkészültek a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A járműmérnök

***a)* tudása**

- Érti és alkalmazza a műszaki szakterület műveléséhez szükséges, a járműmérnöki szakmához kötött általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatokról.
- Érti és széles körűen tudja alkalmazni a járművek és mobil gépek szakterület kidolgozott elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiákat.
- Ismeri és érti a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait és a járműtechnikában megvalósuló fejlődés, fejlesztés várható irányait.
- Részletekbe menően ismeri és érti a műszaki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Ismeri és érti a járművek és mobil gépek szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (különösen a közlekedési, logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi,

minőségbiztosítási, információ-technológiai, jogi, közgazdasági, egyészség-, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek) terminológiáját, járműtechnikához kapcsolódó előírásait és szempontjait.

- Ismeri és érti járművekkel és mobil gépekkel megvalósított közlekedési és logisztikai folyamatok információs és kommunikációs technológiáit.
- Ismeri és érti a járművek és mobil gépek tervezésének és kutatásának módszertanát, eszközrendszerét.
- Ismeri a járművek és mobil gépek területéhez kapcsolódó, kutatási célú méréstechnikai és méréselméleti megoldásokat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció jármű és mobil gép szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és értő módon alkalmazza a választott specializáció sajátos módszereit, technológiáit.

***b)* képességei**

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.
- Képes a járművek és mobil gépek területen alkalmazott módszerek vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes a jármű- és mobil gép rendszerek és folyamatok megvalósítása során gyűjtött információk feldolgozására, rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes a jármű- és mobil gép rendszerek és az azokat alkotó folyamatok összefüggéseinek, hatásmechanizmusainak felismerésére, ezek rendszerszemléletű értékelésére, kezelésére.
- Képes a járművek és mobil gépek témakörébe tartozó kutatási-fejlesztési feladatok megoldásában való alkotó részvételre.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a közlekedés, a mobilgépek, a folyamatelmélet, az ipari termelési folyamatok, az elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszerek globális tervezésére.
- Képes a jármű- és mobil gép rendszerek tervezésében, megvalósításában és üzemeltetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a jármű- és mobil gép rendszerek minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.
- Képes a választott specializációtól függően állapotfelmérések elvégzésére, ezek alapján értékelés és javaslat kidolgozására, komplex jármű- és mobil gép rendszerek fejlesztésére, felső szintű tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes - kellő gyakorlat után - vezetői feladatok ellátására.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a járművek és mobil gépek szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a járművekkel és mobil gépekkel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre. Hivatástudata elmélyült.

- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek, a minőségi követelményeknek betartására és betartatására.
- Törekszik a fenntarthatóság, környezettudatosság, az egészségvédelem és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai feladatainak megoldása során kezdeményezően lép fel, és önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza meg, teljes felelősségvállalással.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, az egészségvédelem és környezettudatosság terén.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Felelősséget vállal beosztottjai tevékenységéért és munkájáért, valamint az irányítása alatt zajló folyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;
- járműmérnöki szakmai ismeretek 15-44 kredit, amelyből
- szimulációs és optimálási módszerek 5-15 kredit,
- jármű- és mobil gép konstrukcióelmélet 5-15 kredit,
- szakspecifikus ismeretek 5-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a járműmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken, a szimulációs és optimálási módszerek, a jármű- és mobil gép konstrukcióelmélet területén szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:
- természettudományi alapismeretek (matematika, kémia és anyagismeret, mechanika, hő- és áramlástan, elektrotechnika) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- szakspecifikus ismeretek (járművek és mobil gépek felépítése és működése, közlekedési rendszerek,

logisztikai rendszerek, üzemi szállítási rendszerek, számítástechnika, műszaki ábrázolás, jármű- és hajtáselemek, járműgyártás, javítás és fenntartás során felhasznált szerkezeti anyagok és technológiák, járművek hő- és áramlástechnikai berendezései, irányítástechnika, járműdinamika és hajtástechnika, közlekedési ismeretek) területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

36. KOHÓMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kohómérnöki (Metallurgical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kohómérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Metallurgical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anyagmérnöki alapképzési szak, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskola szintű anyagmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők a műszaki képzési terület alapképzési szakjai, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű műszaki alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: a természettudomány és a gazdaságtudományok képzési területek alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kohómérnökök képzése, akik metallurgiai irányultságú természettudományos, műszaki, gazdasági ismereteik birtokában képesek a földkéregből bányászott ércek és fémtartalmú hulladékok fizikai és kémiai előkészítésére, dúsítására, ezekből fémek, ötvözetek, illetve vegyületeik gazdaságos, környezetvédelmi szempontokat figyelembevevő kinyerését és tisztítását szolgáló eljárások, valamint a fémes anyagokból termékeket előállító formaöntészeti, képlékenyalakítási és hőkezelési eljárások technológiáinak kidolgozására, korszerűsítésére, berendezéseik tervezésére és azok fejlett technológiai színvonalú működtetésére, kohómérnöki célú kutatási-fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kohómérnök

***a)* tudása**

- Részletes ismeretekkel rendelkezik a kohómérnöki szakmához, illetve kohászati technológiákhoz kapcsolódó természettudományos és műszaki elméletek és gyakorlati eljárások tekintetében.
- Rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.
- Részletesen ismeri a specializációjának megfelelő fémek, ötvözetek, fémmátrixú kompozitok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Részletesen ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Áttekintő ismeretekkel rendelkezik a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközök és módszerek tekintetében.
- Áttekintő ismeretekkel rendelkezik a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokról.
- Rendelkezik a területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Alapvetően ismeri a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a korszerű kohászati technológiák terén.

***b)* képességei**

- Meg tudja fogalmazni a szakterülethez kapcsolódó problémákat a matematika nyelvén és analitikus vagy numerikus megoldást tud adni az adódó egyenletek (egyenletrendszerek) megoldásával.
- Feldolgozza és rendszerezi a metallurgiai technológiák üzemeltetése során fellépő kémiai és fizikai jelenségek eredményeképp gyűjtött információkat, a folyamatokat modellezve következtetéseket von le.
- Minőségbiztosítási, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatokat old meg metallurgiai rendszerek és kapcsolódó technológiák esetén.
- Rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszereket tervez.
- Különböző fémek, ötvözetek és fémmátrixú kompozitok között lévő kapcsolatrendszerek alapján meghatározza ezen anyagok összetételét, szerkezetét és tulajdonságait, kiválasztja és kezeli a szükséges műszereket,
- Laboratóriumi vizsgálatokat végez, a mérési eredményeket feldolgozza, kiértékeli és dokumentálja.
- Működteti a specializációjának jellemző gépeket és berendezéseket.
- Alkalmazza a specializációjának megfelelő jellemző kohászati technológiai eljárásokat.
- Törekszik arra, hogy önképzése révén eredeti ötletekkel gazdagítsa a szakterület tudásbázisát.
- Megtervezi és menedzseli a szükséges műszaki, gazdasági, környezeti, és humánerőforrások felhasználását.
- Kohászati technológiákkal kapcsolatos kérdésekben megalapozott mérnöki állásfoglalást alakít ki és álláspontját mind magyarul, mind idegen nyelven kommunikálni tudja.

***c)* attitűdje**

- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődése szolgálatába állítsa.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és

környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.

- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, mechanika, kémia) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (vezetési és menedzsment, kommunikációs, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek, valamint szakmaspecifikus gazdasági és humán ismeretek) 10-20 kredit;
- kohómérnöki szakmai ismeretek (fémelőállítási és hulladék-feldolgozási, fémipari hő- és felületkezelési, képlékenyalakító, öntészeti, energetikai, valamint szakma specifikus szakmai ismeretek) 10-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az kohómérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával rendelkező legalább 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel) rendelkezzen;
- a 4.3. pontban meghatározott alapképzési oklevéllel rendelkező 60 kredittel rendelkezzen az alábbi területekről:
- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, jogi ismeretek) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (metallurgia és öntészet, hőkezelés és képlékenyalakítás, felületkezelés, tüzeléstan - kemencék) területéről 15 kredit;
- műszaki ismeretek (műszaki ábrázolás, géprajz, gépszerkezettan, informatika, elektrotechnika, mechanika, méréstechnika, műszerezés, automatizálás, energiagazdálkodás) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

37. KÖNNYŰIPARI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: könnyűipari mérnöki (Light Industrial Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc) fokozat

- szakképzettség: okleveles könnyűipari mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Light Industry Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a könnyűipari mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető az ipari termék- és formatervező mérnöki, a környezetmérnöki, a vegyészmérnöki, a faipari mérnöki, az anyagmérnöki, a gépészmérnöki és a műszaki menedzser alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 542

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja könnyűipari mérnökök képzése, akik a könnyűipar szakterületeihez kapcsolódó magas szintű természettudományos és specifikus műszaki ismeretek birtokában képesek az elméletben és a gyakorlatban jelentkező műszaki és szervezési, valamint komplex tervezési, üzemeltetési, fenntartási feladatok ellátására. A megszerzett műszaki, informatikai, esztétikai ismeretek, valamint az ehhez kapcsolódó készségek révén alkalmasak a tervezési, a technológiai és a szolgáltatások területén jelentkező feladatok önálló irányítására, felügyeletére, speciális tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére, további önálló ismeretszerzésre. Felkészültek a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A könnyűipari mérnök

***a)* tudása**

- Komplex módon, magas szinten ismeri a könnyűipari szakmaterületek elméleti és gyakorlati részeit.
- Rendszerezett módon birtokolja a könnyűipari anyagismereti, és technológiai szaktudást.
- Innovatív, részletekre figyelő tervezői tudás birtokában van.
- Ismeri a könnyűipari terméktervezés szakterületen alkalmazott anyagokat, összetételüket, tulajdonságaikat, alkalmazási területeiket, az anyagjellemzők és a feldolgozás közötti összefüggéseket.
- Rendelkezik vezetői ismeretekkel, valamint a csoportban végzett munka sikerességét támogató tudással.
- Ismeri a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi (SHE) illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési (QA/QC) követelményrendszereket.
- Ismeri, alkalmazza és betartatja a műszaki és gazdasági jogi szabályozásokat, valamint a mérnöketika elveit.
- Ismeri a könnyűipari szakmaterületekhez kapcsolódó számítógépes kommunikációt és elemzést.
- Ismeri a szakmaterületéhez kapcsolódó globális társadalmi és gazdasági folyamatokat.
- Birtokában van a gyártás- és termékdokumentáció készítése szabályainak.
- Rendelkezik a kutatáshoz és tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható elemző és problémamegoldó ismeretekkel és technikákkal.

***b)* képességei**

- Képes a törvényszerűségek, összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes széles körűen, de kellő tudományos alapossággal tárgyalni a könnyűipar egyes területeit.
- A szakmaterület ismerete mellett képes specialistaként képezni olyan mérnököket, akik alkalmasak a műszaki és természettudományos ismeretek alkalmazására a terméktervezésben, a termék és technológiafejlesztésben, valamint a termelésben.
- Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására, a magyar és angol nyelvű, magas szintű szakmai kommunikációra.
- Képes a könnyűipari szakmaterülettel határos szakterületekről származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására, a megoldandó problémák megértésére és megoldására, eredeti ötletek felvetésére.
- Képes helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására, döntéshozásra, következtetések levonására, konstruktív kritika megfogalmazására.
- Képes a könnyűiparhoz kapcsolódó korszerű, innovatív termékek tervezésére.
- Képes az állapotfelmérés és kockázatelemzés elvégzésére, ezek alapján értékelés és javaslat kidolgozására, komplex könnyűipari feladatok megoldására, a folyamatok szervezésére és irányítására.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, humánerőforrások kezelésének komplex szemléletére.
- Képes szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére.
- Képes társadalmi, kulturális érzékenysége és nyelvi, kommunikációs képességei révén nemzetközi környezetben történő munkavégzésre.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására.
- A megszerzett tudományos és műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi (SHE), illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési (QA/QC) követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Törekszik arra, hogy önképzése a könnyűipar, ezen belül kiemelten az alkalmazott részterületeken és munkavégzéséhez kapcsolódó egyéb szakterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- Munkájában törekszik a kreativitásra, rugalmasságra és adaptív munkavégzésre.
- Munkája során és kommunikációjában a hozzáállása jellemzően problémafelismerő és
- megoldó központú.
- Csoportban is jól kommunikál, és konfliktusmegoldásra törekszik.
- Nyitott a szakmai továbbképzés felmerülő lehetőségei iránt.
- Munkáját kezdeményezés, illetve döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalás jellemzi.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Műszaki problémamegoldás során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Munkavégzése során magas fokú felelősséggel viszonyul a fenntarthatóság és környezettudatosság kérdéseihez.
- Javaslataiért felelősséget vállal, ismeri szakmai lehetőségei korlátait.
- Vezetői feladatai során konstruktív módon irányít, képes a visszajelzések megfelelő kezelésére, önkritikára.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai, környezetvédelmi, építészeti, orvosi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyekért felelősséget vállal.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-15 kredit;
- könnyűipari szakmai ismeretek 18-24 kredit, ezen belül
- informatikai alkalmazások és tervezési ismeretek 6-8 kredit,
- könnyűipari anyagismeret, technológia és menedzsment 12-16 kredit.

9.1.2. A választható (papír-, nyomda-, csomagoló-, ruha-, textil-, és bőripar ismeretek) specializációkat is figyelembe véve az anyag- és áruismeret, a szakipari technológiák és gépek, a szakmai folyamatok és termékek méréstechnikája, a számítógéppel támogatott terméktervezés, a szakmai termelésirányítás, a minőségbiztosítási területekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 48-65 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:
- természettudományos ismeretek 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10 kredit;
- anyag- és termékismeretek 10 kredit;
- technológiai és logisztikai ismeretek 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 45 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

38. KÖRNYEZETMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: környezetmérnöki (Environmental Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles környezetmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási

intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 851

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja környezetmérnökök képzése, akik korszerű természettudományos, ökológiai, műszaki, közgazdasági és irányítási ismeretek birtokában képesek a meglévő és potenciális környezeti veszélyek azonosítására, felmérésére, a környezeti károk megelőzésére, illetve csökkentésére, továbbá kárelhárítási projektek tervezésére és irányítására. Korszerű informatikai ismeretek alapján képesek tervező, modellező és szimulációs szoftverek segítségével összetett mérnöki és tudományos tervező és elemző feladatok ellátására. Megfelelő technológiai megoldásokat dolgoznak ki és alkalmaznak a környezeti szennyezések megelőzésére, valamint a hulladékfeldolgozás és -hasznosítás (recycling) területén mérnöki tervező, irányító feladatot látnak el. Képesek a környezetvédelmi technológiákat és a környezethasználatokat optimalizálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A környezetmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri és alkalmazza a környezetmérnöki szakmához kötött természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Rendelkezik a környezetmérnöki szakterülethez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti átfogó ismeretekkel.
- Ismeri és alkalmazza a környezetvédelmi és kármentesítési eljárásokat (műveletek, berendezések, készülékek), a környezetvédelmi kárelhárítási módszereket.
- Ismeri a környezetvédelmi létesítmények (különösen víz- és szennyvíztisztító telepek, veszélyes és kommunális hulladéklerakó, hulladékégetőmű) üzemvitelét, műtárgyait, valamint azok fejlesztésének lehetőségeit.
- Ismeri és alkalmazza a környezeti hatásvizsgálat, a környezetvédelmi műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési és motivációs eszközöket valamint módszereket, a szakma gyakorlásához szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és komplex módon alkalmazza a környezetinformatika és modellezés módszertanát, eszközeit.
- Ismeri a környezetmérnöki tevékenységhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai, információtechnológiai, jogi, közgazdasági és gazdálkodási szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a környezetmérnöki tevékenységhez kapcsolódó népszerűsítő és véleményformáló módszereket.

***b)* képességei**

- Környezetvédelmi szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes környezetvédelmi vezetői feladatok ellátására.

- Képes nemzetközi vagy határokon átnyúló projektekben felmerülő feladatok ellátására és képes vizsgálati eredményei, kidolgozott tervdokumentációi társadalmi és szakmai fórumokon történő bemutatására.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Képes a talaj-, földtani közeg-, víz-, levegő-, zaj és rezgésvédelmi, élővilág-védelmi, remediációs valamint a hulladékcsökkentés, -kezelés és -feldolgozás szakterületeken jelentkező mérnöki beavatkozások összetett tervezésére, megvalósítására és fenntartására.
- Képes a környezeti minták vételének tervezésére és lebonyolítására, átfogó laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, monitoring rendszerek alkalmazására, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes környezetvédelmi kárelhárítási módszerek összetett alkalmazására, kárelhárítás előkészítésére és a kárelhárítás koordinációjára.
- Képes környezeti hatásvizsgálatok tervezésére, végzésére és hatástanulmányok kivitelezésének megtervezésére és irányítására.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a környezetvédelmi berendezések, folyamatok, technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes környezetvédelmi műszaki rendszerek és folyamatok modellezésére, üzemeltetésére és irányítására.
- Képes környezetközpontú irányítási rendszerek tervezésére, bevezetésére és működtetésére.
- Képes energiahatékonysági elemzések, felmérések, auditok végzésére, intézkedések meghatározására és megvalósításuk támogatására.
- Képes komplex (környezeti-gazdasági-társadalmi) munkák megtervezésére és lebonyolításának támogatására.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a környezetvédelmi szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a környezetvédelmi szakterülethez kapcsolódó szakmai és erkölcsi értékrendet.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján, összetett megközelítésben végezze.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos továbbképzéssel fejlessze.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Megosztja tapasztalatait munkatársaival, így segítve fejlődésüket.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes környezetmérnöki feladatok megoldására, döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai) szakterületek képviselőivel tanácskozva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Kezdeményező szerepet vállal a környezetvédelmi problémák megoldásában, feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket, munkatársait és beosztottjait felelős és erkölcsös szakmagyakorlásra neveli.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek: 10-40 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek: 10-20 kredit;
- környezetmérnöki szakmai ismeretek: 10-35 kredit;

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a környezetvédelmi technológiai tervezés és kivitelezés, az épített környezet kapcsán felmerülő környezetvédelmi problémák, a vízminőségvédelmi szakterület, a korszerű zaj- és rezgésmérés, a korszerű zaj- és rezgésvédelem, a levegőtisztaságvédelmi szakterület, a korszerű hulladékkezelés és - hasznosítás, az egészségvédelem és munkabiztonság, a talaj- és földtani közeg védelem, a megújuló energia, a környezet- és hatáselemzés, környezet- és minőségmenedzsment rendszerek tervezése és üzemeltetése szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 50-60 kredit, ezen belül környezetmérnöki projektgyakorlat legalább 6 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat négy hét időtartamú gyakorlat. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 60 kreditből:

- természettudományi ismeretek területéről (ezen belül matematika legalább 4 kredit, fizika legalább 4 kredit, kémia legalább 4 kredit, biológia-ökológia legalább 4 kredit) legalább 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, környezetjog, menedzsment, szervezés, projektmenedzsment, mérnöki kommunikáció, társadalomtudományi ismeretek) területéről legalább 10 kredit;
- környezetmérnöki szakmai alapismeretek [mérnöki ismeretek; egészség-, és munkavédelem, analitika- és méréstechnika, környezettan (talajtan, környezeti kémia, környezetvédelmi biotechnológia); környezeti elemek védelme (vízminőség-védelem, szennyvízkezelés, levegőtisztaság-védelem, talajvédelem, hulladékgazdálkodás, zaj- és rezgésvédelem, sugárzásvédelem, természeti környezet védelme); környezetelemzés (környezetinformatika, környezetállapot-értékelés); környezetmenedzsment] területén legalább 30 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

39. KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: közlekedésmérnöki (Transportation Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közlekedésmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Transportation Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a közlekedésmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki képzési területről a járműmérnöki, a logisztika mérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, az építőmérnöki és a könnyűipari mérnöki, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 525

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja közlekedésmérnökök képzése, akik képesek a közlekedési és szállítási folyamatok és rendszerek gazdaságos, rendszerszemléletű, a közlekedésbiztonság, a környezetvédelem, az erőforrás-gazdálkodás és a nemzetközi tendenciák követelményeit figyelembe vevő elemzésére, tervezésére, szervezésére, irányítására. Alkalmasak a kapcsolódó igazgatási és hatósági feladatok ellátására, valamint a közlekedési és szállítási rendszerek elemeit képező, azt kiszolgáló járművek, berendezések megválasztására és működtetésére, beleértve az infrastruktúra, az irányítási és informatikai rendszer elemeit is. Felkészültek a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A közlekedésmérnök

***a)* tudása**

- Érti és alkalmazza a műszaki szakterület műveléséhez szükséges, a közlekedésmérnöki szakmához kötött általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatokról.
- Ismeri és érti a közlekedés és szállítás területen alkalmazott megoldások tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Rendelkezik a közlekedési és szállítási területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri és értő módón felhasználja a közlekedési és szállítási területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri a számítógépes modellezés és szimuláció közlekedési és szállítási szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri és érti a közlekedési és szállítási folyamatok tervezésének és kutatásának módszertanát, eszközrendszerét.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.

- Ismeri és érti a választott specializáció sajátos módszereit, technológiáit.

***b)* képességei**

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes a közlekedési és szállítási területen alkalmazott módszerek vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes a közlekedési és szállítási rendszerek és folyamatok megvalósítása során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes a közlekedési és szállítási rendszerek és az azokat alkotó folyamatok összefüggéseinek, hatásmechanizmusainak felismerésére, ezek rendszerszemléletű értékelésére, kezelésére.
- Képes a közlekedés és a szállítás témakörébe tartozó kutatási-fejlesztési feladatok megoldásában való alkotó részvételre.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a közlekedési és szállítási folyamatok, a folyamatokat megvalósító járművek, a folyamatelmélet, az ipari termelési folyamatok, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a közlekedés területén kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszerek globális tervezésére.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a közlekedési és szállítási rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és megvalósításában használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a választott szakiránytól függően állapotfelmérések elvégzésére, ezek alapján értékelés és javaslat kidolgozására, komplex közlekedési, szállítási rendszerek fejlesztésére, felső szintű tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a szakterület tudásbázisát.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a közlekedés és szállítás szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a közlekedéssel és szállítással összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
- Hivatástudata elmélyült.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek, a minőségi követelményeknek betartására és betartatására.
- Törekszik a közlekedés területén a fenntarthatóság, a környezettudatosság, az egészségvédelem és az energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján, komplex megközelítésben végezze.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.
- Elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai feladatainak megoldása során kezdeményezően lép fel, továbbá önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és

környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza meg, teljes felelősségvállalással.

- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, az egészségvédelem és a környezettudatosság terén.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Felelősséget vállal beosztottjai tevékenységéért és munkájáért, valamint az irányítása alatt zajló folyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;
- közlekedésmérnöki szakmai ismeretek 20-40 kredit, amelyből
- közlekedés automatika, -informatika 5-15 kredit,
- közlekedési üzemtan, intelligens közlekedési rendszerek 5-15 kredit,
- szakspecifikus ismeretek 10-15 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve közlekedési mérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületekről szerezhető sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:

- természettudományi ismeretek (matematika, kémia és anyagismeret, mechanika, hő- és áramlástan, elektrotechnika) területén 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területén 10 kredit;
- szak-specifikus ismeretek (járművek felépítése, elemei és működése, közlekedési ismeretek, technológiák, infrastruktúra, gazdaságtan, informatika, járműirányítás) területén 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

40. LÉTESÍTMÉNYMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: létesítménymérnöki (Construction Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles létesítménymérnök

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Construction Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gépészmérnöki alapképzési szak épületgépészeti specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az energetikai mérnöki, az építészmérnöki, az építőmérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a villamosmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja létesítménymérnökök képzése, akik az alapvető környezetvédelmi- fenntarthatósági, minőségbiztosítási, jogi és gazdasági, valamint egészséggel és biztonsággal összefüggő ismeretek mellett rendelkeznek azokkal az ismeretekkel, amelyek birtokában képesek elvégezni a létesítmények energetikai vizsgálatát, üzemeltetését, az épületgépészeti rendszerek tervezését. Képesek energiaracionalizálási koncepciókat és innovatív műszaki megoldásokat kidolgozni, megújuló energiaforrások költséghatékony integrálásával. Képesek kockázatmenedzsment alapú létesítményüzemeltetési stratégiák kidolgozására, a létesítmények tűzvédelmének tervezésére, kivitelezésére és a technikai berendezések üzemeltetésére. Felkészültek tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A létesítménymérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a létesítmények építészeti, épületszerkezeti, tartószerkezeti elemeit, az épületgépészeti és épületvillamossági berendezéseket és rendszereket, valamint az épületinformatikai, épületfelügyeleti és irányítástechnikai eszközöket.
- Rendelkezik kockázatmenedzsment ismeretekkel, valamint a tervezési feladatok organizációjához, tenderbonyolításához, kivitelezés-szervezéséhez, szakágak közti koordinációjához szükséges ismeretekkel.
- Rendelkezik az épületgépészeti rendszerek tervezéséhez, kivitelezéséhez és üzemeltetéséhez szükséges ismeretekkel és ismeri a megújuló energiaforrások alkalmazási lehetőségeit, valamint a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos elvárásokat.
- Rendelkezik a létesítmények egészséget nem veszélyeztető és biztonságos üzemeltetési, karbantartási folyamatainak optimalizálási ismereteivel.
- Rendelkezik a létesítmények tűzvédelmének tervezési, kivitelezési és üzemeltetési ismereteivel.
- Ismeri az épületszerkezetek és az épületgépészeti rendszerek diagnosztikai módszereit, az épületeken belül az egészséges és biztonságos életvitelt biztosító komfortkövetelményeket, valamint a belső környezet minőségét befolyásoló tényezők hatásmechanizmusát.

***b)* képességei**

- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni, korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával.
- Alkalmas a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex épületgépészeti rendszerek átfogó tervezésére.
- Képes épületek funkciójától függő technológiák és az épületek belső és külső környezetével, munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányításával kapcsolatos ismeretek gyakorlati alkalmazására.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a feladatok organizációjához, tenderbonyolításához, kivitelezés-szervezéséhez, szakágak közti koordinációjához, átadás- átvételi eljárások lebonyolítására, épületek beüzemelésére, rendszereinek beszabályozására.
- Alkalmas a létesítmények üzemeltetésével, fenntartásával, felújításával kapcsolatos diagnosztikai vizsgálat elkészítésére, létesítmények auditálására, energetikai tanúsítások elvégzésére, értékbecslésre, facility managementi feladatok ellátására.
- Képes komplex energetikai-költség-komfort elemzések és vizsgálatok készítésére, és ezek alapján az optimális megoldások meghatározására.
- Képes elvégezni a létesítmények energetikai szimulációját, elvégzi az építmények és épületgépészeti rendszerek diagnosztikáját.
- Képes a létesítmények energetikai auditjának, valamint üzemeltetési, karbantartási ütemtervének elkészítésére.
- Képes komfortelméleti elemzések elkészítésére és a komfortkövetelmények alapján műszaki megoldások kidolgozására a megfelelő belső környezeti feltételek biztosításához.
- Képes felmérni egy létesítmény energetikai állapotát, elemzéseket készíteni és koncepciókat készíteni létesítmények energetikai felújítására, rekonstrukciójára vonatkozóan.
- Képes a létesítmények tűzvédelmének tervezésére, kivitelezésére és a technikai berendezések üzemeltetésére.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony az épületenergetikai szakterületeken zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése az épületenergetikai, ezen belül az épületgépészeti, építészeti, energetikai, anyagismeretei és informatikai részterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.
- A megszerzett épületenergetikai ismeretei birtokában törekszik a megfigyelhető jelenségek és folyamatok minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeiknek leírására, megmagyarázására.
- Munkája során az egészségvédelmi és környezetvédelmi, valamint a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Munkája során törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására, eredeti ötletek felvetésére, a feladatok megtervezésére és végrehajtására.
- Kezdeményező szerepet vállal létesítménymérnöki, épületenergetikai problémák feltárásában és megoldásában.
- Épületenergetikai, illetve komfortelméleti feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Önállóan képes innovatív üzemeltetési stratégiák kidolgozására, új épületgépészeti kapcsolások és rendszerek fejlesztésére.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és mérnök etikai értékrendet.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;
- épületgépészeti ismeretek 15-20 kredit;
- energetikai ismeretek 5-10 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a létesítménymérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken, az épületgépészet, az energetika területén szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:
- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, mechanika) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, gazdaságtan, környezetgazdálkodás, minőségbiztosítás, minőségmenedzsment) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (hőtan, áramlástan, elektrotechnika, elektronika, informatika, műszaki ábrázolás, anyagismeret, folyamatirányítás, méréstechnika, rendszertechnika, áramlástechnikai gépek) területéről 30 kredit;
- szakági ismeretek (épületgépészet, környezettechnika, fűtéstechnika, tüzeléstechnika, légtechnika, vízellátás-csatornázás, közművek) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

41. LOGISZTIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: logisztikai mérnöki (Logistics Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles logisztikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Logistics Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a logisztikai mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki képzési területről a járműmérnöki, közlekedésmérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, az agrár képzési területről mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan logisztikai mérnökök képzése, akik természettudományos, specifikus műszaki, gazdasági, menedzsment, informatikai és ipari, közlekedési technológiai ismereteik birtokában alkalmasak a vállalatokon belüli és a vállalatok közötti anyagáramlást, valamint az ahhoz kapcsolódó információáramlást megvalósító logisztikai (áruszállítási, anyagmozgatási, raktározási, komissiózási, rakodási, anyagellátási, anyagbeszerzési, áruelosztási, hulladékkezelési) folyamatok és rendszerek elemzésére, tervezésére, szervezésére és irányítására. Képesek a logisztikai rendszerek elemeit képező logisztikai gépek, eszközök, berendezések tervezésére, fejlesztésére és azok gyártásában, minőségellenőrzésében való közreműködésre, üzemeltetésükre. Felkészültek tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

8.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A logisztikai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri és érti a logisztikai mérnöki szakmához kötött természettudományos, valamint műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Ismeri és érti a logisztikai területen alkalmazott megoldások tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Ismeri és érti a logisztikai területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti eljárásokat és gyakorlatokat.
- Ismeri és értő módon alkalmazza a logisztikai területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció logisztikai szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a logisztikai rendszerek és folyamatok modellezéséhez, tervezéséhez, megvalósításához, és irányításához szükséges eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és érti a választott specializáció sajátos módszereit, technológiáit.

***b)* képességei**

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket,

eljárásokat.

- Képes logisztikai területen alkalmazott módszerek vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes a logisztikai rendszerek és folyamatok megvalósítása során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes a logisztikai rendszerek és az azokat alkotó folyamatok összefüggéseinek, hatásmechanizmusainak felismerésére, ezek rendszerszemléletű értékelésére, kezelésére.
- Képes a logisztika témakörébe tartozó kutatási-fejlesztési feladatok megoldásában való alkotó részvételre.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a logisztikai folyamatok, a folyamatokat megvalósító járművek és mobil gépek, a folyamatelmélet, az ipari termelési folyamatok, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a logisztika területén kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszerek globális tervezésére.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a logisztikai rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és megvalósításában használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a választott szakiránytól függően állapotfelmérések elvégzésére, ezek alapján értékelés és javaslat kidolgozására, komplex logisztikai, szállítási rendszerek fejlesztésére, felső szintű tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a logisztikai rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.
- Képes a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a szakterület tudásbázisát.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a logisztika szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a logisztikával összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.
- Hivatástudata elmélyült.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek, a minőségi követelményeknek betartására és betartatására.
- Törekszik a logisztika területén a fenntarthatóság, a környezettudatosság, az egészségvédelem és az energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.
- Elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai feladatainak megoldása során kezdeményezően lép fel, továbbá önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza meg, teljes felelősségvállalással.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, az egészségvédelem és környezettudatosság terén.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a

termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elveire és alkalmazásukra, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

- Felelősséget vállal beosztottjai tevékenységéért és munkájáért, valamint az irányítása alatt zajló folyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit;
- logisztikai szakmai ismeretek 20-40 kredit, amelyből
- folyamattervezés, logisztikai információs rendszerek tervezése 5-15 kredit,
- raktározási, logisztikai rendszerek tervezése 5-15 kredit,
- szakspecifikus ismeretek 10-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a folyamattervezés, a logisztikai információs rendszerek, a raktározási, a logisztikai rendszerek tervezése szakterületeiről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:

- természettudományi ismeretek (matematika, kémia és anyagismeret, mechanika, hő- és áramlástan, elektrotechnika) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- szakspecifikus ismeretek (járművek, logisztikai gépek felépítése, elemei és működése, logisztikai ismeretek, technológiák, hálózatok, folyamatok, informatika, irányítástechnika) területéről 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

42. MECHATRONIKAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: mechatronikai mérnöki (Mechatronical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles mechatronikai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechatronical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mechatronikai mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről az anyagmérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, had- és biztonságtechnikai mérnöki, a hivatásos repülőgép-vezetői, a gépészmérnöki, a könnyűipari mérnöki, az építőmérnöki, a műszaki földtudományi, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, a villamosmérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a közlekedésmérnöki, a járműmérnöki, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, az agrár képzési területről mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti) tanulmányi területi besorolása: 523

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja mechatronikai mérnökök képzése, akik képesek világszínvonalon a gépészetet az elektronikával, elektrotechnikával és számítógépes irányítással szinergikusan integrálni, alkalmasak mechatronikai berendezések, folyamatok és rendszerek, valamint intelligens gépek koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, gyártástervezésére, valamint üzemeltetésére és karbantartására. Képesek mechatronikai rendszerekhez szükséges új technológiák, eljárások, anyagok kifejlesztésére, bevezetésére; magasabb szintű vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására; a műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és innováció feladatainak ellátására; hazai, és nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok irányítására. Felkészültek tanulmányaiknak doktori képzésben történő folytatására.

8.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A mechatronikai mérnök

***a)* tudása**

- Összefüggéseiben ismeri és alkalmazza a mechatronikai mérnöki szakmához kötött természettudományos és műszaki elméleti ismereteket és ok-okozati összefüggéseket.
- Elsajátította az elméletileg megalapozott, rendszerszemléletű gyakorlatorientált mérnöki gondolkodásmódot.
- Ismeri a mechatronikai területen alkalmazott gépészeti és villamos szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi szabványokat, előírásokat, azokat munkája során alkalmazza, ezt munkatársaitól is megköveteli.
- Rendelkezik a mechatronikai területhez kapcsolódó gépészeti és villamos méréstechnikai, valamint matematikailag és informatikailag megalapozott méréselméleti ismeretekkel.

- Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri az integrált gépészeti, elektrotechnikai és irányítástechnikai rendszerek matematikai modellezésének és számítógépes szimulációjának eszközeit és módszereit a mechatronika különböző területein.
- Elméleti és gyakorlati felkészültsége, módszertani és gyakorlati ismeretei alapján ért a gépészetet az elektronikával, elektrotechnikával és számítógépes irányítással szinergikusan integrált berendezések, folyamatok és rendszerek tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait és eszközeit.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Elméleti és gyakorlati felkészültség, módszertani és gyakorlati ismeretek a gépészetet az elektronikával, elektrotechnikával és számítógépes irányítással szinergikusan integrált berendezések, folyamatok és rendszerek tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.

A választott specializációtól függően az alábbiak közül egy vagy néhány tématerület ismerete az alábbi szakterületek közül legalább egy területen:

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik robottechnika és adaptív mechatronikai berendezések terén.
- Ismeri az intelligens beágyazott rendszereket, rendelkezik a tervezésükhöz alkalmas ismeretekkel.
- Ismeri a teljesítményelektronikai és mozgásszabályozási rendszereket, a mechatronikai berendezések energiaellátásának módszereit, eszközeit.
- Ismeri az optomechatronikai rendszereket, azok tervezési, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.
- Ismeri a biomechatronikai rendszereket, azok tervezési, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.
- Ismeri a járműmechatronika rendszereket, azok tervezési, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.
- Ismeri az épületmechatronika rendszereket, azok tervezési, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.
- Ismeri a gyártórendszerek-automatizálása, és a robotizálás módszereit, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.
- Ismeri az agro-mechatronika módszereit, fejlesztési elveit, üzemeltetési, karbantartási módszereit.

***b)* képességei**

- Képes a mechatronikai területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára, a vizsgálati eredmények statisztikai kiértékelésére, dokumentálására, és a kísérleti és elméleti eredmények összevetésére.
- Képes a mechatronikai rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, különböző módon történő elemzésére, elméleti és gyakorlati következtetések levonására.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált, elméletileg megalapozott gondolkodásmód alapján komplex mechatronikai rendszerek globális tervezésére.
- Képes átfogó elméleti ismereteit a gyakorlatban is alkalmazni a gépészetet az elektronikával, az elektrotechnikával és a számítógépes irányítással szinergikusan integráló berendezések, folyamatok és rendszerek területén.
- Képes összetett mechatronikai tervezése során felmerülő nem szokványos problémák megoldásához az elméleti ismereteit önállóan bővíteni és az új elméletet a probléma gyakorlati megoldásában alkalmazni.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a szakterület tudásbázisát.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, környezeti- és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére, menedzselésére.
- Képes a mechatronikai rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások és információs technológiák elméleti modelljének kidolgozására és továbbfejlesztésére.
- Képes a mechatronikai rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és

folyamatszabályozási feladatatok elméleti megfogalmazására és gyakorlati megoldására.

- Képes a mechatronika területén felmerülő legújabb kutatási eredmények áttekintésére és megértésére, melyeket a munkájában alkalmaz.
- Együttműködési képességet alakít ki a villamosmérnöki, gépészmérnöki, informatikai és élettudományi szakterületek specialistáival.
- Képes a kreatív problémakezelésre és az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.
- Felkészült, hogy szakterületén, anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs, prezentációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Elkötelezett az egészség-, és biztonságkultúra, valamint az egészségfejlesztés iránt.

***c)* attitűdje**

- Megszerzett ismereteire alapozva integrátori szerepet tölt be a műszaki (elsősorban gépészetmérnöki, villamosmérnöki, informatikai) tudományok integrált alkalmazásában, valamint minden olyan tudományterület műszaki támogatásában, ahol az adott szakterület szakemberei mérnöki alkalmazásokat, megoldásokat igényelnek.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét, és törekszik azok megvalósítására; elkötelezett arra, hogy a mechatronikai mérnöki területet új ismeretekkel, tudományos eredményekkel gyarapítsa.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik a feladatait szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani.
- Törekszik szakmai kompetenciái fejlesztésére.
- Törekszik az önművelésre, önfejlesztésre aktív, egyéni, autonóm tanulással.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Munkája és döntései során betartja a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika vonatkozó előírásait.
- Szakmai munkájában megfelel a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség követelményeinek.
- Tevékenysége során követi a környezetvédelem, a munkahelyi egészség és biztonság alapvető előírásait.
- Megfelelően nyitott, ismeri és alkalmazza az egyenlő esélyű hozzáférés elvét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra neveli.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, a munkahelyi egészség- és biztonságkultúra, valamint a környezettudatosság iránt.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, gazdasági, energetikai, villamosmérnöki, informatikai és orvosi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, amelyekért felelősséget vállal.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására; a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki-, gazdasági- és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 20-35 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek 10-20 kredit,
- mechatronikai szakmai ismeretek 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a robottechnika és adaptív mechatronikai berendezések, az intelligens beágyazott rendszerek, a teljesítményelektronikai és mozgásszabályozási rendszerek, a mechatronikai berendezések energiaellátása, az optomechatronikai rendszerek, a biomechatronikai rendszerek, járműmechatronika rendszerek, épületmechatronika rendszerek tervezése, fejlesztése, a gyártórendszerek- automatizálása és robotizálása, az agro-mechatronika módszerek szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunkával együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamot elérő egybefüggő, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritérium követelmény, szorosan kapcsolódik a diplomamunkához.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, mechanika, elektrotechnika) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdasági és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány, pszichológia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (általános műszaki ismeretek, mechatronikai ismeretekből villamosságtan, informatika, anyagtudomány és -technológia, méréstechnika és jelfeldolgozás, irányítástechnika) területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával rendelkező legalább 40 kredittel [ezen belül gépészeti ismeretekből legalább 10 kredit, villamosságtani ismeretekből legalább 10 kredit, informatikai ismeretekből legalább 10 kredit, mechatronikai (irányítástechnika) ismeretekből legalább 10 kredit],
- a 4.3. pontban meghatározott alapképzési oklevéllel rendelkező legalább 50 kredittel rendelkezzen.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

43. MŰANYAG- ÉS SZÁLTECHNOLÓGIAI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: műanyag- és száltechnológiai mérnöki (Polymer and Fibre Technology Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles műanyag- és száltechnológiai mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Polymer and Textile Technology Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a vegyészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről a biomérnöki, az anyagmérnöki, a faipari mérnöki, a gépészmérnöki, a könnyűipari mérnöki, a természettudomány képzési területről a kémia, a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja műanyag és száltechnológiai mérnökök képzése, akik a szakterület, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelően, a megszerzett természettudományi, műszaki és informatikai, valamint gazdasági, humán és nyelvi ismereteik, továbbá az ezekhez kapcsolódó készségeik révén alkalmasak a műanyagokat és szálasanyagokat előállító, feldolgozó és alkalmazó szakterületeken tervezői, kutatási-fejlesztési és szakmai menedzseri feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A műanyag- és száltechnológiai mérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a műanyagok és szálak területén a mérnöki szakmához kötött természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Részletekbe menően ismeri a műanyag- és száltechnológiák területen alkalmazott alapanyagok kémiai szerkezetét, előállításuk módját, tulajdonságait.
- Behatóan ismeri és érti a szerkezet és a tulajdonságok közötti összefüggéseket a műanyagok és szálasanyagok vonatkozásában.
- Széles körűen ismeri a polimerek minősítésére alkalmas hagyományos és műszeres módszereket.
- Ismeri a műanyagok és szálasanyagok legfontosabb alkalmazási területeit.
- Behatóan ismeri műanyag- és száltechnológiák, valamint a műanyag- és szálas termékek környezetre gyakorolt hatását.
- Részletekbe menően ismeri a műanyag- és száltechnológiák területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri a műanyag- és száltechnológiák szakterülethez kapcsolódó alapvető tervezési módszereket és gazdaságossági számításokat.
- Rendelkezik az alapvető minőségügyi, fogyasztóvédelmi, valamint mérnöketikai ismeretekkel.

- Részletekbe menően ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket.
- Birtokában van a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályok ismereteinek.
- Rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatok alapvető ismereteivel.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

***b)* képességei**

- Képes a műanyag- és száltechnológiákhoz kapcsolódó törvényszerűségek, összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák és új jelenségek feldolgozására, és polimerkémiai és technológiai értelmezésére.
- Képes szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani a feladatokat a polimerek előállításával, feldolgozásával és alkalmazásával, valamint a műanyag hulladékok kezelésével kapcsolatban.
- Képes a műanyagok és szálak területén a rendelkezésre álló információk alapján helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására, döntéshozásra, következtetések levonására.
- Képes a műanyag- és száltechnológiai rendszerek biztonságos, egészséget támogató, környezettudatos működtetésére, fejlesztésére.
- Képes a műanyagokban és szálasanyagokban zajló fizikai-kémiai folyamatok emberi egészségre kifejthető hatásainak azonosítására, a szükséges prevenciós tevékenység eszköztárának alkalmazására.
- Képes műanyag- és száltechnológiai laboratóriumi, félüzemi és kísérleti üzemi feladatok elvégzésére, új kísérleti metodikák elsajátítására és fejlesztésére.
- Képes a szakterülettel kapcsolatos szolgáltatások, kereskedelmi feladatok ellátására, ezek kidolgozására.
- Felkészült önálló feladatok ellátására a műanyag- és száltechnológiai rendszerek tervezésében, új eljárások és termékek kifejlesztésében, a tudományterület és rokon tudományok kutatásában.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, humánerőforrások kezelésének komplex szemléletére.
- Képes legalább egy idegen nyelven a műszaki dokumentáció és szakirodalom megértésére, szakmai kommunikációra.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, a polimerkémiai és -technológiai tudásának magasabb szintre emelésére.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony, aktív a polimerkémia és -technológia szakterület kutatási, fejlesztési és innovációs célkitűzéseinek a megismerésére és eredményeinek alkalmazására.
- Nyitott a szakterület környezetvédelmi problémáinak mérnöki szemléletű megoldására, fejlesztésükben való közreműködésére.
- Fontosnak tartja a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek az érvényesítését.
- Felvállalja, és tevékenységével meggyőzően igazolja, hogy ismeri és betartja a szakmai és etikai értékrendet.
- Hivatástudata, szakmai szolidaritása elmélyült.
- Tiszteletben tartja és tevékenységében követi a munka- és szakmai kultúra elveit és írott szabályait, és képes ezek betartására kisebb munkacsoportok irányítása során is.
- Munkája során a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi, illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Munkája során jellemzi az intuíció, módszeresség és tanulási készség.
- A műszaki, mérnöki beállítottság mellett természettudományos érdeklődést is mutat.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséget vállal beosztottjai, valamint a felügyelete alá tartozó anyagok és eszközök biztonságáért.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.

- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, amelyekért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a munkahelyi egészségfejlesztés, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Bekapcsolódik polimerkémiai és -technológiai témájú kutatási és fejlesztési projektekbe, a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek (matematika, kémia, biológia, polimerfizika, polimerkémia) 20-30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, technológiamenedzsment, kommunikáció) 10-20 kredit;
- műanyag és száltechnológiai szakmai ismeretek (fizikai kémia, anyagtudomány és anyagtudományi vizsgálati módszerek, biopolimerek, polimer keverékek és kompozitok) 10-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a műanyagok és műanyagtermékek jellemzése, a műanyagok alkalmazása, a műanyagipari környezetvédelem, a műanyagfeldolgozás és -alkalmazás fizikai alapjai, a műanyagfeldolgozó gépek és technológiák, a műanyagfeldolgozó szerszámok, a textiltechnológiai alapfolyamatok, az új szálalkalmazások és technológiák szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 46-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú szakmai gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:
- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia és biokémia) területéről 30 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani alapismeretek, menedzsment és vállalkozás gazdaságtani ismeretek, jog) területéről 10 kredit;
- szakmai alapismeretek (fizikai kémia alkalmazásai, anyagtudomány, mérés és irányítástechnika, vegyipari géptan és művelettan, technológia) területéről 20 kredit;
- speciális szakmai ismeretek (műanyagok és műanyagok fizikája, valamint műanyag- vagy textiltechnológia) területérő 10 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

44. MŰSZAKI MENEDZSER MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: műszaki menedzser (Engineering Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles műszaki menedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Engineering Manager

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki menedzser alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki, az informatika és a gazdaságtudományok képzési területek alapképzési szakjai, az agrár képzési területről a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja műszaki menedzserek képzése, akik természettudományi, műszaki és informatikai, gazdálkodás- és szervezéstudományi, valamint nyelvi ismereteik, készségeik révén képesek komplex műszaki-gazdasági feladatok menedzselésére, azaz a technológiai folyamat műszaki és gazdasági vonatkozású tervezésében, fejlesztésében való közreműködésre, a megvalósítás irányítására és az eredmények számbavételére, értékelésére és a kapcsolódó döntések meghozatalára. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A műszaki menedzser

***a)* tudása**

- Érti a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, valamint gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Ismeri a műszaki berendezések, termelési rendszerek funkcionális működését, követelményrendszerét, az egészségre való hatásmechanizmusainak a jellemzőit.
- Ismeri a gazdaságos üzemeltetés kialakításának és fejlesztésének feltételeit, módszereit.
- Ismeri a szervezetek, mint céltudatos rendszerek működési elveit.
- Ismeri a műszaki, gazdálkodási és menedzsment jellegű tevékenységeket és azok összefüggéseit.
- Ismeri a termelő és szolgáltató vállalkozások alapításához és működésük menedzseléséhez, fejlesztéséhez szükséges elméletet és módszertant.
- Ismeri a minőségügyre, a környezetvédelemre, a fogyasztóvédelemre, a termékfelelősségre, a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó műszaki, gazdasági és jogi szabályozás előírásait.

- Birtokában van a kutatáshoz, illetve a tudományos munkához szükséges széles körben alkalmazható problémamegoldó technikáknak.
- Ismeri a főbb kvantitatív elemzési módszereket, valamint az ezekhez szükséges operációkutatási, matematikai programozási, valószínűségelméleti és matematikai statisztikai alapokat.

***b)* képességei**

- A műszaki szakterületen képes a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes a termelő és szolgáltató folyamatok műszaki, gazdasági, humán és egyéb társadalmi szempontokból történő áttekintésére, és az egyes szakterületek képviselői közötti kommunikációra.
- Képes üzleti tervek készítésére és megvalósítására, műszaki, gazdasági döntéselőkészítési feladatok elvégzésére és döntéshozatalra, innovációs stratégiák kidolgozására és megvalósítására.
- Képes az integrált ismeretek alkalmazására a műszaki berendezések, technológiai folyamatok, anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika, informatika szakterületeiről.
- Képes a műszaki értékelemzés feladatainak elvégzésére, a termelési rendszerek és technológiák minőségbiztosítására, a gazdálkodás minőségi és hatékonysági mutatóinak javítására.
- Képes innovációs folyamatok tervezésének és megvalósításának összehangolására.
- Képes multidiszciplináris műszaki ismereteket igénylő feladatok összehangolására, megvalósításuk irányítására.
- Kreativitás, rugalmasság, jó kommunikációs, érveléstechnikai, együttműködési, problémamegoldó készség jellemzi.
- Képes a statisztikai és ökonometriai eszköztár alkalmazására az elmélyültebb kutatási tevékenység érdekében.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és ezen ismeretek proaktív alkalmazására.
- Felvállalja a szakterületéhez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik szakmailag magas szinten, önállóan vagy munkacsoportokban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Jellemző rá a folyamatos tanulási készség, a széles és alapos műveltség, a fejlett analizáló és szintetizáló képesség, a környezettel szembeni érzékenység, valamint alkalmas az egészségfejlesztésre is.
- Erős etikai tartás, kritikai és önkritikai érzék jellemzi.
- Alkalmas az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre és kellő gyakorlat után önálló vezetői feladatok ellátására.
- Tiszteletben tartja mások szakmai véleményét és eredményeit.
- Rendszerszintű gondolkodás, megközelítés jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes műszaki-gazdasági jellegű feladatok megoldására.
- Döntéseit körültekintően, a különböző szakterületek (elsősorban műszaki, közgazdasági, jogi) képviselőivel konzultálva önállóan hozza meg és ezekért felelősséget is vállal.
- Kezdeményező szerep, felelősségvállalás és döntéshozó képesség jellemzi.
- Döntései során figyelemmel van a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás előírásaira, valamint a szakmai, etikai szempontokra.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket, munkatársait felelős és etikus szakmagyakorlásra neveli.
- Önállóan is figyelemmel kíséri a szakterületével kapcsolatos technikai, technológiai, gazdasági, pénzügyi, jogi és társadalmi változásokat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek [matematika, fizika, kémia és további (kvantitatív módszerek, mechanika, ökológia, nanotechnológia, ökonometria) ismeretek] 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (nemzetközi menedzsment és gazdaságtan, versenyképesség elemzése, munkagazdaságtan, fenntartható fejlődés, szervezetfejlesztés, humánerőforrás- menedzsment, kommunikációs ismeretek, az egészségfejlesztés munkahelyi feltételeivel összefüggő ismeretek, további, intézményi tantervben meghatározott szakmai ismeretek) 10-20 kredit;
- műszaki menedzseri szakmai ismeretek [rendszeranalízis, rendszerek tervezése és irányítása, folyamatszabályozás, ágazati (gépipari, vegyipari, nanotechnológia, biotechnológia, hulladékszegény) technológiák, további, intézményi tantervben meghatározott szakmai ismeretek] 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a műszaki, technológiai és a hozzájuk kapcsolódó menedzsment szakterület eredményes műveléséhez és fejlesztéséhez szükséges szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamot elérő gyakorlat, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 50 kreditből:

- természettudomány ismeretek (matematika, fizika, kémia, mechanika, anyagismeret, biológia) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, minőségbiztosítás, környezetmenedzsment, gazdaságstatisztika, társadalomtudomány területéről) 10 kredit;
- szakmai ismeretek (műszaki ábrázolás, gépek, szerkezetek, informatika és alkalmazások, gyártási és technológiai ismeretek, menedzsment, pénzügyek, államigazgatási és jogi ismeretek, differenciált szakmai ismeretek a műszaki, technológiai, menedzsment és a gazdálkodási szakterületekről) területéről 20 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

45. OLAJ- ÉS GÁZMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: olaj- és gázmérnöki (Oil and Gas Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles olaj- és gázmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Oil and Natural Gas Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki földtudományi alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a környezetmérnöki, a gépészmérnöki, a vegyészmérnöki, az energetikai mérnöki, a villamosmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 544

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olaj- és gázmérnökök képzése, akik rendelkeznek a kőolaj-, földgáz- és geotermális energiahordozó készletek feltárásához, kitermeléséhez, előkészítéséhez, szállításához, tárolásához, szolgáltatásához és felhasználásához szükséges technológiai ismeretekkel, továbbá infrastrukturális rendszerek tervezéséhez, létesítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges felkészültséggel, a mérnöki tevékenység végzéséhez elengedhetetlen ismeretekkel és készségekkel, továbbá elméleti tudásuk birtokában alkalmasak a szakterület kutatás-fejlesztési feladatainak végzésére és irányítására.

Szakmai gyakorlat után alkalmasak jogszabályban, illetve a mérnöki kamarai szabályok által meghatározott tervezői, vezető tervezői jogosultságra, szakértői jogosultságra a megfelelő mérnöki szakterületen. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az olaj- és gázmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a komplex gáztároló, földgázszállító rendszerek tervezéséhez és üzemeltetéséhez szükséges módszereket, eszközöket és folyamatokat.
- Ismeri a földgázelosztó rendszerek tervezéséhez és üzemeltetéséhez szükséges módszereket, eszközöket és folyamatokat.
- Ismeri a földgáz-kereskedelemmel és energiagazdálkodással kapcsolatos folyamatokat, törvényeket, szabályokat.
- Ismeri a komplex szénhidrogénipari létesítmények tervezéséhez és irányításához alkalmazható módszereket, folyamatokat, berendezéseket.
- Ismeri a fluidumtermelő (kőolaj, földgáz és víz) kutak létesítéséhez (fúrásához) szükséges berendezéseket, módszereket.
- Ismeri a fluidumtermelő kutak üzemeltetése során használatos berendezéseket; a szükséges berendezések, eljárások megfelelő kiválasztását biztosító módszereket.
- Ismeri a földalatti rezervoárok, a bennük található fluidumok, valamint a tároló kőzetek tulajdonságait, az ilyen telepekben történő szivárgás jellemzőit, a földalatti rezervoárok termelési mechanizmusait, az optimális kihozatalt biztosító elsődleges vagy fokozott kitermelési mechanizmusokat, a földalatti tárolók numerikus szimulációjának alapjait.
- Ismeri a fluidumok csővezetéki szállításával kapcsolatos berendezéseket, eljárásokat, a távvezetéki szállítás tervezésének es üzemeltetésének alapjait.
- Ismeri a szénhidrogén-ipari számítógépes tervezés és elemzés módszereit és eszközeit.
- Ismeri a megújuló természeti erőforrásokból és maradékanyagokból történő energiahordozó előállítás folyamatait, módszereit, az előállított energiahordozó alkalmazhatóságának lehetőségeit, szabályait.
- Ismeri a hatékony problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, a csoportmunkában való együttműködésre vonatkozó szabályokat és módszereket.

***b)* képességei**

- Képes komplex gáztároló, földgázszállító rendszerek tervezésére és üzemeltetésére.
- Képes földgázelosztó rendszerek tervezésére és üzemeltetésére.
- Képes földgáz-kereskedelemmel és energiagazdálkodással foglalkozó egységek irányítására, munkájukban való részvételre.
- Képes szénhidrogénipari komplex tervezési munkák irányítására és projektmenedzseri feladatok ellátására, illetve azokban való részvételre.
- Képes fluidumtermelő kutak létesítésének (fúrásának) tervezésére, mélyfúrások lebonyolítására, a mélyfúrások költségeinek optimalizálására, mélyfúrás közben fellepő üzemzavarok elhárítására.
- Képes fluidumtermelő kutak termelésének tervezésére, az optimális termelési viszonyok megvalósítására, a szükséges berendezések, eljárások célszerű kiválasztására, a maximális profitot biztosító megoldások megvalósítására.
- Képes földalatti rezervoárok művelési mechanizmusainak célszerű megválasztására, a legkedvezőbb „reservoir management” megvalósítására;
- Képes fluidumok szállításának tervezésére és a szállítóberendezések üzemeltetésére.
- Képes az ismert szénhidrogén-ipari számítógépes tervezési módszereket alkalmazni.
- Képes a megújuló természeti erőforrásokból és maradékanyagokból előállított energiahordozók energiaellátó rendszerbe történő felhasználását megtervezni, a kialakított rendszer üzemeltetését irányítani.
- Képes a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, csoportmunkában való együttműködésre, továbbá az élethosszig tartó tanulásra.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Munkája során a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi (SHE), illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési (QA/QC) követelményrendszereket betartja és betartatja.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Megfelelő motivációval rendelkezik a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Elkötelezett az olaj- és gázmérnöki, az energetikai területek új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.
- Elkötelezett a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Bekapcsolódik komplex gáztároló, földgázszállító rendszerek tervezésére létrehozott projektekbe. A projektcsoport munkáját autonóm módon irányítja vagy abban autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve vesz részt.
- Önállóan képes földgázelosztó rendszerek tervezését és üzemeltetését végző csoportokat, szervezeteket irányítani illetve azok munkájába autonóm módon képes bekapcsolódni.
- Autonóm módon képes földgáz-kereskedelemmel és energiagazdálkodással foglalkozó egységek irányítására, munkájukban való részvételre.
- Önállóan képes szénhidrogénipari komplex tervezési munkák irányítására és projektmenedzseri feladatok ellátására, illetve azokban való részvételre.
- Önállóan képes fluidumtermelő kutak létesítésének (fúrásának) tervezésére, mélyfúrások lebonyolítására; a mélyfúrások költségeinek optimalizálására, mélyfúrás közben fellepő üzemzavarok elhárítására.

- Autonóm módon képes fluidumtermelő kutak termelésének tervezésére, az optimális termelési viszonyok megvalósítására; a szükséges berendezések, eljárások célszerű kiválasztására; a maximális profitot biztosító megoldások megvalósítására.
- Önállóan képes földalatti rezervoárok művelési mechanizmusainak célszerű megválasztására, a legkedvezőbb „reservoir management” megvalósítására.
- Önállóan képes fluidumok szállításának tervezésére és a szállítóberendezések üzemeltetésére.
- Autonóm módon képes a megújuló természeti erőforrásokból és maradékanyagokból előállított energiahordozók energiaellátó rendszerbe történő felhasználását megtervezni, a kialakított rendszer üzemeltetését irányítani.
- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 18-26 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 6-14 kredit;
- mélyfúrástechnológiai ismeretek 7-16 kredit;
- szénhidrogéntermelési ismeretek 7-16 kredit;
- rezervoármechanikai ismeretek 7-16 kredit;
- szénhidrogénszállítási ismeretek 5-11 kredit;
- fölgáz elosztási és felhasználási ismeretek 10-18 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A fokozat megszerzéséhez legalább egy élő világnyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:
- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, informatika, környezettan, környezetvédelem) területéről 18 kredit;
- földtudományi alapozó ismeretek (ásvány- és kőzettan, földtan, geofizika, geodézia, térinformatika) területéről 14 kredit;
- mérnöki alapozó ismeretek (géptan, műszaki ábrázolás, elektrotechnika, áramlástan, anyagismeret, mechanika) területéről 16 kredit;
- gazdasági es humán ismeretek (közgazdaságtan, szociológia, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, jogi ismeretek, európai uniós ismeretek) területéről 8 kredit;
- szakmai alapismeretek (szénhidrogén-termelés, mélyfúrás, rezervoármechanika, szénhidrogén-szállítás, földgáz elosztás) területéről 24 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 60 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

46. OLAJMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: olajmérnöki (Petroleum Engineering).

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles olajmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Petroleum Engineer.

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a műszaki földtudományi alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gépészmérnöki, a vegyészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 544

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olajmérnökök képzése angol nyelven, akik rendelkeznek a kőolaj-, földgáz- és hévízkészletek feltárásához, kitermeléséhez, előkészítéséhez és szállításához szükséges technológiai és infrastrukturális rendszerek tervezésének, létesítésének és üzemeltetésének elméleti és gyakorlati ismereteivel, a mérnöki tevékenység végzéséhez elengedhetetlen készségekkel, képességekkel, továbbá alkalmasak nemzetközi szinten megfelelni a szakterület feladatainak végzésére és irányítására. Képesek a jogszabályokban, illetve a mérnöki kamarai szabályok által rögzített szakmai gyakorlat után tervezői, vezető tervezői, illetve szakértői jogosultság megszerzésére a végzettségnek megfelelő mérnöki szakterületen. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az olajmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a szénhidrogéniparral kapcsolatos gazdasági folyamatokat.
- Ismeri a kőolaj-, földgáz- és vízkutak létesítéséhez (fúrásához) szükséges berendezéseket, módszereket és rendelkezik a fúrások megtervezéséhez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri a kőolaj-, földgáz- és vízkutak létesítésekor tipikusan előforduló üzemzavarokat és elhárításának módszereit.
- Ismeri a kőolaj-, földgáz- és vízkutakban termelés során lejátszódó folyamatokat, jelenségeket.
- Ismeri a (felszálló, mechanikus) termelés során használatos berendezéseket, a szükséges berendezések, eljárások megfelelő kiválasztását biztosító módszereket.
- Ismeri a kőolaj-, földgáz- és hévíztelepekben található fluidumok, valamint a tároló kőzetek tulajdonságait; az ilyen telepekben történő szivárgás jellemzőit.
- Ismeri a földalatti rezervoárok termelési mechanizmusait és az optimális kihozatalt biztosító elsődleges vagy fokozott kitermelési mechanizmusokat.
- Ismeri a földalatti tárolók numerikus szimulációjának alapjait.

- Ismeri a kőolaj-, földgáz- és víz csővezetéki szállításával kapcsolatos berendezéseket, eljárásokat.
- Ismeri a mezőbeli és távvezetéki szállítás tervezésének és üzemeltetésének alapjait.
- Ismeri a szénhidrogénipari számítógépes tervezés és elemzés módszereit és eszközeit.

***b)* képességei**

- Képes a szénhidrogén-iparral kapcsolatos gazdasági folyamatokat értelmezni, és azokra adekvát válaszokat adni.
- Képes a kőolaj-, földgáz- és vízkutak létesítéséhez (fúrásához) szükséges berendezések üzemeltetését végző csoportokat irányítani, és a fúrásokat megtervezni.
- Képes a kőolaj-, földgáz- és vízkutak létesítésekor tipikusan előforduló üzemzavarokat elkerülni, elhárítani.
- Képes a kőolaj-, földgáz- és vízkutakban lejátszódó folyamatok nyomonkövetésére, előrejelzésére.
- Képes az optimális termelési mód kiválasztására, a termelési berendezés megtervezésére és kiválasztására.
- Képes a kőolaj-, földgáz- és hévíztelepekben található fluidumoknak, a tároló kőzetek tulajdonságainak és az ilyen telepekben történő szivárgás jellemzőinek a meghatározására, viselkedésének előrejelzésére.
- Képes felismerni a földalatti rezervoárok termelési mechanizmusait és kiválasztani az optimális kihozatalt biztosító elsődleges vagy fokozott kitermelési mechanizmusokat.
- Képes a földalatti tárolók numerikus szimulációjának elvégzésére.
- Képes a kőolaj, földgáz és víz csővezetéki szállításával kapcsolatos berendezések felügyeletét, ellenőrzését elvégezni.
- Képes a mezőbeli és távvezetéki szállítás berendezéseinek kiválasztására és a berendezés üzemeltetésének a felügyeletére, illetve a résztvevő csoportok irányítására.
- Képes szénhidrogénipari számítógépes tervezésre és elemzésre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten, önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján, komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során törekszik a kutatási, fejlesztési és innovációs célok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Megfelelő motivációval rendelkezik a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Munkája során az SHE (biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi), illetve a QA/QC (minőségbiztosítási és ellenőrzési) követelményrendszereket betartja és betartatja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes szénhidrogén-ipari komplex tervezési munkák irányítására és projektmenedzseri feladatok ellátására, illetve azokban való részvételre.
- Önállóan képes fluidumtermelő kutak létesítésének (fúrásának) tervezésére, mélyfúrások lebonyolítására; a mélyfúrások költségeinek optimalizálására; mélyfúrás közben fellépő üzemzavarok elhárítására.
- Autonóm módon képes fluidumtermelő kutak termelésének tervezésére, az optimális termelési viszonyok megvalósítására; a szükséges berendezések, eljárások célszerű kiválasztására; a maximális profitot biztosító megoldások megvalósítására.
- Önállóan képes földalatti rezervoárok művelési mechanizmusainak célszerű megválasztására; a legkedvezőbb „reservoir management” megvalósítására.
- Önállóan képes fluidumok szállításának tervezésére és a szállítóberendezések üzemeltetésére.
- Autonóm módon képes a megújuló természeti erőforrásokból és maradékanyagokból előállított energiahordozók energiaellátó rendszerbe történő felhasználását megtervezni, a kialakított rendszer

üzemeltetését irányítani.
- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi ismeretek 20-25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 6-10 kredit;
- mélyfúrástechnológiai ismeretek 14-22 kredit;
- szénhidrogéntermelési ismeretek 14-22 kredit;
- rezervoármechanikai ismeretek 14-22 kredit;
- szénhidrogénszállítási ismeretek 4-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A képzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megléte.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a második félévet követő legalább négy hetes, a diplomamunkához kapcsolódó nyári gyakorlat, amelyen a hallgató a feladat megoldásához szükséges ipari adatok összegyűjtését, a megoldási lehetőségek felderítését végzi. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A képzés megkülönböztető speciális jegyek
A képzés teljes egészében angol nyelven folyik.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területeken:
- természettudományos alapozó ismeretek (matematika, fizika, kémia, informatika, környezettan, környezetvédelem) területén 18 kredit;
- földtudományi alapozó ismeretek (ásvány- és kőzettan, földtan, geofizika, geodézia, térinformatika) területén 14 kredit;
- mérnöki alapozó ismeretek (géptan, műszaki ábrázolás, elektrotechnika, áramlástan, anyagismeret, mechanika) területén 16 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, szociológia, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, jogi ismeretek, EU-ismeretek) területén 8 kredit,
- szakmai ismeretek (szénhidrogén-termelés, mélyfúrás, rezervoármechanika, szénhidrogén-szállítás, földgázelosztás) területén 24 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 60 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

47. SZERKEZET-ÉPÍTŐMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szerkezet-építőmérnöki (Structural Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szerkezet-építőmérnök

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Structural Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az építőmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 582

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szerkezet-építőmérnökök képzése, akik - az építőmérnöki alapképzés céljain túlmenően - megfelelő gyakorlat után képesek az építőmérnöki létesítményekkel kapcsolatos szerkezet-építőmérnöki vonatkozású műszaki fejlesztési, kutatási, irányítási, projektmenedzseri feladatok önálló ellátására, továbbá bonyolult és speciális mérnöki létesítmények tervezésére és szakértésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szerkezet-építőmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az építőmérnöki szakterület műveléséhez szükséges általános matematikai és természettudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Rendelkezik a tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok ellátásához szükséges alapvető ismeretekkel az építőmérnöki szakma teljes területén, különös tekintettel szerkezetépítési feladatokra.
- Ismeri a szerkezet-építőmérnöki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit, ezek terminológiáját.
- Ismeri a szerkezetek statikai és dinamikai analízisének analitikus és numerikus eljárásait, ezek elméleti hátterét, alkalmazási korlátait.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik választott szűkebb szakterületén.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó alapvető szervezési és motivációs eszközöket és módszereket.
- Ismeri a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokat.
- Ismeri és érti az építőmérnöki (elsősorban szerkezet-építőmérnöki) területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából fontos más területek, elsősorban a környezetvédelmi, a minőségbiztosítási, a jogi, a közgazdasági és a gazdálkodási szakterületek terminológiáját, alapjait és szempontjait.

***b)* képességei**

- Képes a szerkezetépítés területén felmerülő problémák felismerésére, megértésére, szakértői vélemény megfogalmazására, következtetések levonására, megoldási stratégiák kidolgozására.
- Képes a tartószerkezetek tervezésében, építésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák innovatív alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes önművelésre, önfejlesztésre, a saját tudás magasabb szintre emelésére, a szerkezetépítés témakörében további szakismeretek elsajátítására.
- Képes építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatok koordinálására és irányítására a szerkezet-építőmérnöki területen.
- Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Képes angol nyelvű szerkezet-építőmérnöki dokumentáció megértésére.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a szerkezet-építőmérnöki szakterületet.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására, multidiszciplináris problémák megoldásában való közreműködésre.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, környezeti- és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett a magas színvonalú munkavégzés iránt, és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Nyitott arra, hogy feladatait önállóan, de a feladatban közreműködőkkel összhangban végezze el.
- Törekszik arra, hogy feladatait komplex megközelítésben végezze el.
- Nyitott az önművelésre és önfejlesztésre.
- Nyitott arra, hogy szaktudását és látókörét folyamatosan szélesítse szakmai továbbképzések keretében is.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Munkája során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, valamint a mérnöketika alapelveire.
- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan hoz szakmai döntéseket tervezési, építési, fenntartási, üzemeltetési, vállalkozási és szakhatósági feladatokban a szerkezet-építőmérnöki területen.
- Kezdeményező szerepet vállal a szerkezet-építőmérnöki problémák megoldásában.
- Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Vállalja a felelősséget döntéseiért és az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- természettudományi és matematikai ismeretek 10-20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek 7-13 kredit;
- a szerkezet-építőmérnöki szakmai ismeretek 15-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a szerkezet-építőmérnöki szakma igényeinek megfelelő szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek minimális kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 35-55 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges bármely olyan élő idegen nyelvből azzal a megkötéssel, hogy amennyiben ez a nyelv az angoltól eltérő, akkor továbbá angol nyelvből legalább alapfokú (B1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsgával kell rendelkezni.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 80 kreditből:

- természettudományi és matematikai ismeretek (matematika, fizika, mechanika) terültéről 25 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, jogi ismeretek) területéről 10 kredit;
- általános építőmérnöki szakmai ismeretek (geológia, építőanyagok, talajmechanika, földművek, alapozás, acélszerkezetek, vasbetonszerkezetek, magasépítéstan, utak, vasutak, környezetmérnöki alapismeretek, közművek, hidraulika, hidrológia, vízépítés, vízgazdálkodás, geodézia, geoinformatika) területéről 15 kredit;
- szerkezet-építőmérnöki szakmai ismeretek (tartók statikája, véges elemek módszere, hidak, épületszerkezetek, épületfizika, építőanyagok, acélszerkezetek, vasbetonszerkezetek, faszerkezetek, öszvérszerkezetek, geotechnika, építési projektek szervezése) területéről 30 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

48. SZÉNHIDROGÉN-KUTATÓ FÖLDTUDOMÁNYI MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szénhidrogén-kutató földtudományi mérnöki (Petroleum Geoengineering).

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szénhidrogén-kutató földtudományi mérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Petroleum Geoengineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területről a földtudományi alapképzés szak geológia és geofizika specializációja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi

besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szénhidrogén-kutató földtudományi mérnökök képzése angol nyelven, akik rendelkeznek a kőolaj- és földgáz vagyonok felkutatásához, feltárásához és kitermeléséhez szükséges földtudományi mérnöki tevékenység végzéséhez elengedhetetlen ismeretekkel és készségekkel, továbbá a megfelelő elméleti és gyakorlati tudásanyag birtokában alkalmasak nemzetközi szinten megfelelni a szakterület kutatás-fejlesztési feladatainak végzésére, illetve irányítására. Szakmai gyakorlat után alkalmasak jogszabályban, illetve a mérnöki kamarai szabályok által meghatározott tervezői, vezető tervezői jogosultságra, szakértői jogosultságra a megfelelő mérnöki szakterületen. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szénhidrogén-kutató földtudományi mérnök

***a)* tudása**

- Behatóan ismeri a kutatáshoz és a tudományos munkához szükséges, műszaki és természettudományi területen alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Átfogóan ismeri a szénhidrogénkitermelő ipar műszaki, gazdasági, társadalmi komplex folyamatait.
- Átfogóan ismeri a földtani-geofizikai kutatás helyét a szénhidrogénkitermelő ipar minőségirányítási rendszerében.
- Részleteiben is ismeri a kőolaj- és földgáz nyersanyagtelepek felkutatására alkalmas geológiai és geofizikai módszereket.
- Rendelkezik a kőolaj- és földgáz nyersanyagtelepek felkutatásához szükséges mélyreható földtani, geofizikai és természettudományos ismeretekkel.
- Jól megalapozott ismeretekkel rendelkezik a kőolaj- és földgázvagyonok feltárásának módszereiről.
- Ismeri a szénhidrogénvagyon mennyiségi és minőségi becslésének, gazdaságossági kiértékelésének módszereit.
- Ismeri a szénhidrogénvagyon és -készlet kategorizálás alapelveit.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a kőolaj- és földgázvagyonok kitermelésére alkalmas módszerekről.
- Alkalmazói szinten ismeri a számítógépes tervezés és elemzés módszereit.
- Alkalmazói szinten ismeri a geoinformatikai rendszereket.
- Birtokában van a tudományos kutatómunkában (beleértve a PhD képzésbe történő belépést) való részvételhez szükséges ismereteknek.

***b)* képességei**

- Képes a törvényszerűségek, összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására, ezek hiteles közvetítésére (pl. prezentációk, írásos dokumentumok elkészítése).
- Képes korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek alkalmazására.
- Elméletben és gyakorlatban képes az innovatív képességet igénylő műszaki problémák megoldására.
- Képes a szénhidrogénkutatási komplex tervezési és kivitelezési munkák irányítására és projektmenedzseri feladatok ellátására, illetve azokban való részvételre.
- Képes rendszerbe foglalva értelmezni a földtani folyamatokat.
- Képes a szénhidrogéntároló földtani szerkezetek földtani és geofizikai viszonyainak elemzésére, szakszerű kutatására és a kitermelés tervezésére, kutatási-műszaki üzemi terveinek elkészítésére, a kutatás műszaki lebonyolítására és ennek ellenőrzésére, valamint a (záró) jelentések elkészítésére és véleményezésére.
- Képes a szénhidrogénkutató felszíni és fúrási geofizikai kutatások tervezésére, a mérések végrehajtására, és irányítására, a mérési adatok feldolgozására, kiértékelésére és földtani, geofizikai elemzésére, valamint ezeknek a tevékenységeknek a véleményezésére.
- Képes a szénhidrogénvagyon mennyiségi és minőségi számbavételére, gazdaságossági kiértékelésére, koncessziós anyagok összeállítására, valamint ilyen típusú jelentések véleményezésére.
- Képes a szénhidrogén-termelés során (tervezés, beruházás, üzemeltetés, bezárás) felmerülő földtani-

geofizikai jellegű problémák megoldásában való közreműködésre és a megoldási lehetőségek elemzésére.

- Képes a kutatási és termelési adatok feldolgozására és geoinformatikai adatbázisokba (rendszerekbe) való szervezésére.
- Folyékony és szabatos szakmai kommunikációra képes szóban és írásban angol nyelven.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony, aktív a műszaki földtudományi mérnöki szakterületeken zajló szakmai és technológiai módszertani fejlesztés (pl. új geofizikai mérési eljárások, módszerek, geokémiai elemzési módszerek, földtani modellezés) megismerésére, elfogadására, fejlesztésükben való közreműködésére.
- Felvállalja és tevékenységével meggyőzően igazolja, hogy ismeri és betartja a szakmai és etikai értékrendet.
- Motivált a gyakran változó munka-, földrajzi és kulturális körülmények közötti tevékenységek végzésére.
- Hivatástudata, szakmai szolidaritása elmélyült.
- Tiszteletben tartja és tevékenységében követi a munka- és szakmai kultúra etikai elveit és írott szabályait.
- Munkája során elkötelezett a biztonsági egészségvédelmi, környezetvédelmi (SHE), illetve a minőségbiztosítási és ellenőrzési (QA/QC) követelményrendszerek betartása iránt.
- Elkötelezett a fenntartható természeti erőforrás gazdálkodás gyakorlata mellett.
- Elkötelezett az együttműködés, a csapatmunkában való részvétel mellett.
- Munkájában elkötelezett az új ismeretek módszeres alkalmazása mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A szakmai problémák megoldása során kreatívan, önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Innovatív készségét és ismereteit aktívan alkalmazza a szénhidrogén-kutatás területén fellépő szakmai problémák megoldásában.
- Felelősséget vállal az irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Konstruktív a rábízott működési területen, szakmai döntésekre képes, autonóm szakember.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, melyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (szerkezeti földtan, rétegtan, üledékföldtan, alkalmazott geofizika, alkalmazott kőzettan, kőzetfizika) 16-18 kredit,
- alkalmazott szénhidrogén-ipari geofizikai és petrofizikai ismeretek (szeizmikus kutató módszerek és értelmezés, petrofizika - mélyfúrási értelmezés, mezőbeli szeizmikus módszerek és értelmezés) 10-14 kredit,
- alkalmazott szénhidrogén-ipari geokémiai ismeretek (olajmezők geokémiája, a szénhidrogén kutatás geokémiája, alkalmazott anyagvizsgálati módszerek) 6-10 kredit,
- alkalmazott szénhidrogén-ipari geológiai ismeretek (mélyfúrási geológia és értelmezés, szedimentológiai medence-modellezés, tározók földtana és modellezése) 14-17 kredit,
- alkalmazott szénhidrogén-ipari hidrogeológiai ismeretek (olajmezők hidrogeológiája, porózus közegek áramlástana és transzport modellezés) 4-8 kredit,
- szénhidrogén-termelési ismeretek (mélyfúrási ismeretek, tározó-művelés) 4-8 kredit,
- szénhidrogén-ipari adatfeldolgozási és geostatisztikai ismeretek (geostatisztika, szénhidrogén készletek, reménybeli készletek becslése, olajmezők geofizikájának és petrofizikájának adatfeldolgozási módszerei) 6-10 kredit,
- gazdasági és humán ismeretek (olajipari gazdaságtan, proszpekt értékelés, kutatások és termelési projektek tervezése, megvalósítása és menedzselése, kommunikáció) 6-8 kredit,
- integrált projektmunka 8 kredit.

9.2. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés során két alkalommal szervezett, alkalmazott olajipari földtudományi terepgyakorlatból, valamint egy legalább négy hetes nyári szakmai gyakorlatból áll, ahol a hallgatók megismernek egy-egy adott törmelékes és karbonátos szénhidrogén-tároló megkutatásához kapcsolódó tevékenységet. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek

A képzés teljes egészében angol nyelven folyik. A képzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből legalább államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megléte.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, kémia, informatika, környezettan, környezetvédelem) területéről 18 kredit;
- földtudományi alapozó ismeretek (ásványtan, kőzettan, földtan, geofizika, geokémia, geodézia és térinformatika, nyersanyagkutatás) területéről 40 kredit;
- mérnöki alapozó ismeretek (műszaki ábrázolás, áramlástan, anyagismeret, mechanika, termodinamika, fúrási ismeretek, rezervoármechanika) területéről 12 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, szociológia, vállalkozás-gazdaságtan, menedzsment, jogi alapismeretek, európai uniós-ismeretek, szakterületi jog és gazdálkodás) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 55 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

49. TELEPÜLÉSMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: településmérnöki (Urban Systems Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles településmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Urban Systems Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az építészmérnöki, a tájrendező és kertépítő mérnöki, az építőmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározottak szerint vehetők figyelembe továbbá: az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, a műszaki képzési területről a környezetmérnöki, a műszaki földtudományi, a közlekedésmérnöki, a természettudomány képzési területről a földrajz, a földtudományi, az agrár képzési területről a földmérő és földrendező mérnöki, a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, a mezőgazdasági mérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti

szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja településmérnökök képzése, akik képesek a települések, településcsoportok rendezése, a település környezetének alakítása és infrastruktúrájának működtetése körében jelentkező, településtervezési, településépítészi, főépítészi, továbbá műszaki hatósági, szakhatósági tevékenységek, illetve a helyi önkormányzatok tevékenységi körébe tartozó kommunális, fenntartási, szervezési, környezetvédelmi és értékvédelmi feladatok ellátására, irányítására. Magas szinten felkészültek a települések fejlesztési koncepcióinak és programjainak kidolgozására, terveinek elkészítésére, képesek a települések, településcsoportok, térségek fejlesztésének összehangolására, területrendezési tervek elkészítésére, ilyen tevékenységek irányítására és ellenőrzésére, a szakterületet érintő tudományos kutatásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A településmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri az urbanisztika kortárs elméleteit és kortárs gyakorlatát, az elmélet és a gyakorlat közötti kölcsönös kapcsolatokat.
- Rendelkezik a településrendezés átfogó építészeti, műszaki, ökológiai, környezettudományi, szociológiai, közgazdasági, jogi és közigazgatási diszciplínái alapjainak ismeretével.
- Ismeri a térképek, tervrajzok és tervdokumentációk értelmezését és megítélését, a vizuális kifejezés technikáit.
- Ismeri a regionális és térségi fejlesztési programok, településrendezési tervek készítésének, és végrehajtásuk koordinálásának módszertanát és eszköztárát.
- Ismeri a komplex természeti és kulturális környezeti rendszereket, az új szakmai eredményeket, alkotásokat.
- Rendelkezik a számítógépes kommunikáció, adatkezelés és elemzés ismereteivel.
- Ismeri a grafikus rendszerek (CAD, GIS) alkalmazását a területi, térségi tervezésben.
- Ismeri a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elve és alkalmazása, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásait.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a globális társadalmi és gazdasági folyamatok településfejlesztésre és -rendezésre ható jellemzőit.

***b)* képességei**

- Képes a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határairól származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására.

- Képes a lehetőségek szerint helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására településfejlesztési problémák kapcsán, valamint következtetések levonására.
- Képes szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani település- és építésüggyel kapcsolatos feladatokat.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, humánerőforrások kezelésére.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján területfejlesztési és regionális tervezési feladatok ellátására.
- Képes integrált társadalmi, gazdasági, környezeti ismeretek alkalmazására a településrendezés, a területfejlesztés, a regionális tervezés szakterületeiről.
- Képes települések, településcsoportok rendezését szolgáló vizsgálatok, elemzések, valamint szerkezeti és szabályozási tervek elkészítésére a szakági tervezők bevonásával.
- Képes településfejlesztési és -rendezési tervek megítélésére, kritikus elemzésére s ennek alapján településépítészi, főépítészi, továbbá műszaki hatósági, szakhatósági tevékenységek ellátására.
- Képes tervezői munkacsoport tevékenységének megszervezésére, összehangolására, koordinálására, irányítására, a település-üzemeltetési rendszerek, és az azokat alkotó folyamatok összefüggéseinek, hatásmechanizmusainak felismerésére, ezek rendszerszemléletű értékelésére, kezelésére.
- Képes a települések tervezésében, működtetésében és igazgatásában használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fejlett térlátásra, valamint a megfelelő vizuális kifejezőkészségre.
- Törekszik a településfejlesztésben eltérő érdekekként jelentkező problémák megoldására, és a közérdeknek megfelelő döntések meghozatalára.
- Nyitottan áll a szakmai folyamatokban az együttműködésre és kommunikációra, valamint a tárgyalásra.
- Törekszik az épített környezettel kapcsolatos elemek analitikus vizsgálatára és szintetizáló értékelésére.
- Nyitottan áll a különböző szakterületeket összefogó munkákban való részvételre, csapatmunka irányítására és koordinálására.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján, komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét, és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll a korszerű tudást közvetítő szakmai továbbképzésekhez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Megfelelő gyakorlatban eltöltött idő után felelős irányítója lehet a településfejlesztéssel és rendezéssel kapcsolatos tervek készítésének.
- Területi és települési tervezési feladatok esetében jelentkező szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntartható és környezettudatos településfejlesztés terén.
- Településfejlesztéssel és -rendezéssel, valamint az építésüggyel kapcsolatos döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, és felelősséget vállal értük.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásainak betartására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek 5 kredit;

- társadalomtudományi ismeretek 5-10 kredit;
- tervezési ismeretek (területi és regionális tervezés, településtervezés, építészeti tervezés, települési infrastruktúra, települési környezetvédelem, települési értékvédelem) 70-80 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kreditértéke 5 kredit.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:
- természettudomány ismeretek (matematika, rajz, ábrázoló geometria, anyagismeret, környezettan, informatika, mérnöki alapismeretek) területéről 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdaságtudományi alapismeretek, közgazdaságtan, társadalomtudományi alapismertetek, közigazgatási és jogi ismeretek, építészettörténet) területéről 15 kredit;
- szakmai ismeretek (urbanisztika, geodézia, építészet, térinformatika, út- és közmű rendszerek, környezetvédelem) területéről 45 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

50. VÉDELMI VEZETÉSTECHNIKAI RENDSZERTERVEZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: védelmi vezetéstechnikai rendszertervező (Defence C3 Systems Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles védelmi vezetéstechnikai rendszertervező
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Defence C3 Systems Manager

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti katonai felsőoktatás főiskolai szintű műszaki informatikai és villamosmérnöki alapképzési szakja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területről a villamosmérnöki, az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus, a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti

szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 861

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja védelmi vezetéstechnikai rendszertervező szakemberek képzése, akik alkalmasak a fegyveres erők, a rend- és katasztrófavédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a védelmi igazgatás, illetve a tágabb értelemben vett védelmi szféra - kiemelten a NATO rendszerekkel együttműködő - vezetéstechnikai (kommunikációs, informatikai, szenzor, navigációs, azonosító, elektronikai hadviselési, fegyverirányítási) rendszerei biztonságos működtetésének tervezésére, szervezésére, irányítására, felügyeletére és ellenőrzésére, valamint az ilyen rendszerek közötti együttműködés feltételeinek biztosítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A védelmi vezetéstechnikai rendszertervező

***a)* tudása**

- Érti a védelmi vezetéstechnikai szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus műszaki, természet- és társadalomtudományi elméletet és gyakorlatot.
- Érti az általános rendszertervezési és -szervezési elveket, szabályokat, összefüggéseket és eljárásokat.
- Érti a védelmi vezetéstechnikai szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit és az ezekkel összefüggő terminológiát.
- Ismeri a védelmi szektor (honvédelem, rendvédelem, katasztrófavédelem) sajátos jellegzetességeit, a szakterületek eljárásrendszereinek alapjait.
- Ismeri a védelmi célú kommunikációs rendszerek és eszközök működési elveit, és biztosan alkalmazza e rendszerek tervezési és szervezési módszereit.
- Ismeri a védelmi célú informatikai rendszerek és eszközök működési elveit, és biztosan alkalmazza e rendszerek tervezési és szervezési módszereit.
- Ismeri az adatszerző, navigációs, azonosító, elektronikai hadviselési és fegyverirányítási rendszerek és eszközök működési elveit, és biztosan alkalmazza e rendszerek tervezési és szervezési módszereit.
- Ismeri az információs műveletekben alkalmazható technológiák és eljárások elveit, alkalmazásuk tervezési és szervezési módszereit.
- Ismeri a védelmi célú infokommunikációs rendszerek elleni fenyegetések formáit, a támadások lehetséges eszközeit, módszereit.
- Ismeri a vezetéstechnikai rendszerek biztonságos üzemeltetésével, védelmével kapcsolatos elveket, eljárásokat, jogszabályi és szervezeti kereteket.
- Ismeri a NATO, az Európai Unió és a védelmi szféra alapvető vezetés- és szervezéselméleti, vezetéstechnikai, valamint vezetéstámogatási elveit, eljárásait.
- Ismeri és érti a védelmi vezetéstechnikai szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit.
- Ismeri a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

***b)* képességei**

- Képes a védelmi vezetéstechnikai (különösen a kommunikációs, informatikai, szenzor, navigációs,

azonosító, elektronikai hadviselési, fegyverirányítási) rendszerek, illetve alrendszereik működtetésének tervezésére, szervezésére és irányítására.

- Képes a védelmi vezetéstechnikai rendszerek fenyegetettségének értékelésére, védelmének és támadásának tervezésére, szervezésére és megvalósítására.
- Képes a NATO, az Európai Unió, a kormányzati és a védelmi célú vezetéstechnikai rendszerek közötti együttműködés feltételeinek megteremtésére és fenntartására.
- Képes a védelmi vezetéstechnikai rendszerek kutatási és fejlesztési igényeinek megfogalmazására, irányainak meghatározására.
- Képes a katonai és védelmi célú informatikai rendszerek fejlesztésének, működtetésének és hatékony alkalmazásának tervezésére és szervezésére.
- Képes a védelmi kommunikációs rendszerek létesítésére, szervezésére és üzemeltetésére.
- Képes az információbiztonság tervezésére és szervezésére, az elektronikus információbiztonság, a fizikai, személyi és dokumentumbiztonság megvalósítására.
- Képes a katonai és védelmi célú infokommunikációs rendszerek védelmének tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a védelmi célú infokommunikációs rendszerek rejtjelbiztonságának tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes az információs műveletek során alkalmazott technológiák, technikai eszközök rendszerszintű alkalmazására.
- Képes az információs műveletek humán összetevőinek alkalmazására, az információs műveletek tervezésére és szervezésére.
- Képes a végzést követően, kellő szakmai gyakorlat birtokában a védelmi vezetéstechnikai rendszerekhez kapcsolódó középszintű vezetői, tervezői, szervezői és koordinációs feladatok ellátására.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és fogékony a szakmai, technológiai fejlesztésekre, és munkája során törekszik azok megvalósítására.
- Törekszik a környezettudatosság és a fenntarthatóság követelményeinek megfelelően szervezni és végezni tevékenységét.
- Törekszik az együttműködésre és a csoportmunkában való részvételre.
- Nyitottan és pozitívan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló autonóm tanulási módszerekhez.
- Elkötelezett a legújabb infokommunikációs technológiai eljárások, új szakmai ismeretek, legjobb gyakorlatok és módszerek szakmai továbbképzéseken való megismerése, elsajátítása iránt.
- Törekszik a védelmi célú infokommunikációs rendszerek információbiztonsági szabályainak betartására és betartatására.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, és törekszik a minőségi követelmények betartására és betartatására.
- Elkötelezett az egészségkultúra, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés, valamint az egészségfejlesztés iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai tevékenységét a kreativitás, a rugalmasság és az autonómia jellemzi.
- Védelmi vezetéstechnikai rendszertervező szakmai kérdésekben jó problémafelismerő képességgel rendelkezik, a feladatmegoldás során kezdeményezően lép fel.
- A védelmi vezetéstechnikai rendszertervező feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Önálló szakmai véleménnyel rendelkezik a védelmi vezetéstechnikai szakterület adott specializációját érintő szakmai kérdésekről, és e területen önállóan szakmai döntések meghozatalára képes.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket, munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra neveli.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatos munkavégzés iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alkalmazott infokommunikációs technológiai ismeretek 22-36 kredit;
- biztonságpolitikai, katonai és rendvédelmi ismeretek 10-20 kredit;
- védelmi informatikai, kommunikációs, felderítő és elektronikai hadviselési rendszerek 10-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a védelmi informatikai rendszerek tervezése, a védelmi kommunikációs rendszerek tervezése, a védelmi infokommunikációs rendszerek tervezése, az információbiztonság tervezése, a rejtjelbiztonsági ismeretek, a rejtjelfelügyelet tervezése, az információs műveletek eszköz és eljárásrendszere, tervezése szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:
- természettudományos ismeretek (matematika, fizika) területén 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, hadtörténelem, haditechnika, hadijog, jogi ismeretek) területén 10 kredit;
- szakmai ismeretek (informatika, villamosságtan, analóg elektronika, digitális technika, harcászat, katonai műveletek alapjai, információs műveletek, haditechnikai alapismeretek, vezetés és szervezéselmélet) területén 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

51. VEGYÉSZMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vegyészmérnöki (Chemical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles vegyészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a vegyészmérnöki és a biomérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az

anyagmérnöki, a faipari mérnöki, a könnyűipari mérnöki, a gépészmérnöki, a környezetmérnöki, a kémia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 524

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja vegyészmérnökök képzése a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelően, akik képesek a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek és folyamatok koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, üzemeltetésére, irányítására és karbantartására; vegyipari és kémiai technológiák, eljárások és új anyagok kifejlesztésére, a technológiai folyamatok energiahatékony és környezettudatos alkalmazására; vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására; a szakterület kutatási, fejlesztési, tervezési és innovációs feladatainak ellátására; hazai, illetve nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A vegyészmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a vegyészmérnöki szakmához kapcsolódó matematikai, természettudományos (kémiai, fizikai) és műszaki elméletet és gyakorlatot.
- Átfogóan ismeri a vegyiparban és a kémiai technológiákban alkalmazott és előállított fontosabb anyagok tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Ismeri új anyagok és eljárások kifejlesztésének lehetőségeit, jellemző módszereit.
- Ismeri a kémiai és vegyipari rendszerek fenntarthatóságával, biztonságosságával és környezeti hatásaival kapcsolatos elveket, módszereket és gyakorlatot, munkahelyi, egészségvédelmi egészségfejlesztési ismereteket.
- Ismeri a szakterület műszaki dokumentációjának szabályait.
- Ismeri a minőségirányítás vegyiparban jellemzően alkalmazott módszereit.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó vállalat-gazdaságtani, szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges jogi környezet alapjait.
- Rendelkezik a vegyészmérnöki és kémiai technológiai területhez kapcsolódó méréselméleti, méréstechnikai, analitikai és anyagvizsgálati ismeretekkel.
- Ismeri a vegyészmérnöki területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri a számítógépes modellezés és szimuláció vegyészmérnöki szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Ismeri a kísérletek tervezésének és értékelésének módszereit.
- Ismeri a technológiai folyamatok kapcsolásának és integrálásának elveit és módszereit.
- Ismeri a technológiai fejlesztés legmodernebb eredményeit és megközelítéseit.

- Tájékozott a modern szintetikus módszerek területén, különös tekintettel a zöld kémiai, katalitikus eljárásokra.

A választott specializációtól függően az alábbiak közül egy vagy néhány

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik vegyipari és kémiai technológiai rendszerek elemzése, modellezése és tervezése területén.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik vegyipari és kémiai technológiai folyamatok és rendszerek irányításáról.
- A szakterülethez tartozó egy vagy több iparág fő műveleteit és technológiáit részleteiben ismeri és átlátja.
- Az eljárások és technológiák kutatásához, fejlesztéséhez és működtetéséhez szükséges analitikai és szerkezetvizsgálati módszerek birtokában van.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az anyagtudomány és anyagtechnológia területén.
- A kémiai és vegyipari rendszerek minőségbiztosításának elveit és módszereit átfogóan ismeri és alkalmazza.

***b)* képességei**

- Alkotóan képes alkalmazni a vegyészmérnöki szakterülethez kapcsolódó matematikai és természettudományos elméleti és gyakorlati ismereteket feladatai megoldása során.
- Rendelkezik a színvonalas kutató-fejlesztő tevékenységhez szükséges manuális készségekkel.
- Képes a vegyészmérnöki, kémiai és kémiai technológiai területen alkalmazott elemzések és anyagvizsgálatok elvégzésére, értékelésére és dokumentálására, szükség esetén a vizsgálati módszerek továbbfejlesztésére, és új módszerek bevezetésére.
- Képes a vegyipari és kémiai technológiai folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, átfogó elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel és eredményekkel gazdagítani a vegyészmérnöki és kémiai szakterület tudásbázisát.
- Képes ismeretei integrált alkalmazására a kémiai technológiai folyamatok, berendezések és technológiai rendszerek fejlesztésében, irányításában, tervezésében és a kapcsolódó kutatásban.
- Képes vegyipari rendszerek esetén a műszaki, gazdasági, környezeti, és humán erőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.
- Felkészült vegyipari és más szakterületek kémiai, technológiai tevékenységének irányítására, csapatmunka összefogására.
- Képes a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra, a nyitottság és az értékalapúság megtartásával.
- Képesek a technológiai rendszerek egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működtetésére, az emberi egészségre kifejthető hatásainak felismerésére, a szükséges prevenciós tevékenység eszköztárának alkalmazására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fenntarthatóság, a biztonság, a környezetvédelem és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére és másokkal való megismertetésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- A munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végzi.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok elérésére, elkötelezett a szakterület új ismeretekkel, tudományos és műszaki eredményekkel való gyarapítására.

- Ismeretei és készségei fejlesztésére folyamatosan törekszik.
- Nyitottan áll a szakmai törekvéseinek megfelelő továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Vezetőként munkatársai véleményének és érveinek megismerése után hozza meg fontosabb döntéseit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezetvédelem terén.
- Döntéseit körültekintően, megfelelő önállósággal, szükség szerint más (nemcsak műszaki) szakterületek képviselőivel konzultálva hozza, azokért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a biztonságra, a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség szempontjaira.
- Munkája során tekintettel van az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására.
- A munkavédelem, egészségfejlesztés, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető útmutatásait érvényesíti szakmai és vezetői munkájában.
- Törekszik kollégái, beosztott munkatársai szakmai fejlődésének elősegítésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (ezen belül kémia legalább 8 kredit) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdaságtudomány, vezetés és szervezés, minőségbiztosítás, jogi ismeretek) 10-20 kredit;
- vegyészmérnöki szakmai ismeretek (kémiai technológiák, vegyipari művelettan, vegyipari és kémiai technológiai rendszerek folyamatirányítása és modellezése, anyagtechnológia, az analitika és a kémiai anyagszerkezet-vizsgálat modern módszerei) 15-45 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a vegyipari és kémiai technológiai rendszerek modellezése, tervezése, a vegyipari és kémiai technológiai folyamatok és rendszerek irányítása, a szakterülethez tartozó egy vagy több iparág fő műveletei és technológiái, az eljárások és technológiák kutatásához, fejlesztéséhez és működtetéséhez szükséges analitikai és szerkezetvizsgálati módszerek, az anyagtudomány és anyagtechnológia, a kémiai és vegyipari rendszerek minőségbiztosításának elveit és módszerei szakterületeken szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunkával, önálló vagy csoportmunka feladattal együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú szakmai gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:

- természettudományos alapismeretek [matematika, kémia (legalább 10 kredit), fizika, anyagtudomány, biológia] területén 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, minőségbiztosítás,

munkavédelem, társadalomtudomány) területén 10 kredit;

- vegyészmérnöki alapismeretek (művelettan, vegyipari méréstechnika és analitika, irányítástechnika, biztonságtechnika, minőségbiztosítás, kémiai és környezettechnológia, vegyipari ágazati technológiák) területén 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

52. VILLAMOSMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: villamosmérnöki (Electrical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles villamosmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Electrical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a villamosmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki, az informatika és a természettudomány képzési területek alap- és mesterképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 523

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja villamosmérnökök képzése, akik a villamos, elektronikus és számítástechnikai eszközökhöz, berendezésekhez és rendszerekhez kapcsolódó magas szintű természettudományos és specifikus műszaki ismeretek birtokában képesek új villamos, elektronikus és számítástechnikai rendszerek, berendezések és eszközök tervezésére, fejlesztésére és integrálására, a szakterületen fejlesztési feladatok ellátására, koordinálására, alap- és alkalmazott kutatási feladatok kidolgozásában való részvételre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben való folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A villamosmérnök

***a)* tudása**

- Ismeri a villamosmérnöki szakmához kötött természettudományos és műszaki elméletet és gyakorlatot, rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.
- Ismeri a villamos területen alkalmazott anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges

jogszabályokat.

- Rendelkezik a villamos területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri a villamos területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri a modellezés és szimuláció villamos szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Rendelkezik a villamos területhez kapcsolódó szaknyelvi ismeretekkel.

A választott specializációtól függően az alábbiak közül egy vagy néhány tématerület ismerete:

- Tervezői szintű ismeretekkel rendelkezik a villamos alkatrészek fejlesztése és a mikroelektronika területén.
- Ismeri az analóg és digitális áramkörök analízisének, tervezésének és megvalósításának módszereit és eljárásait.
- Ismeri a rendszermodellezést, a méréstervezést, az adat- és jelfeldolgozást.
- Ismeri az irányítástechnikai eszközöket és rendszereket, valamint ezek tervezésének és üzemeltetésének elveit és módszereit.
- Ismeri a híradástechnikai és az infokommunikációs rendszereket, valamint ezek tervezésének és üzemeltetésének elveit és módszereit.
- Ismeri a villamos energiaellátás, -tárolás és -átalakítás folyamatát, tervezését és üzemeltetését.
- Ismeri a főbb villamosipari anyagokat és technológiákat, valamint fejlesztésüket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a számítógép-hardverekről és -szoftverekről, továbbá a számítógépek és számítógép-hálózatok alkalmazástechnikájáról.
- Ismeri a beágyazott rendszerek, az elektronikai berendezések és a számítógépes rendszerek tervezését és analizálási módszereit.
- Ismeri a technológiai gépek és folyamatok illesztési és biztonsági funkcióit ellátó rendszereit, valamint ezek tervezésének elveit és módszereit.
- Alkalmazásszintű ismerettel rendelkezik a kiválasztott szakterületen a tervezés, a fejlesztés, az integrálás, az üzembe helyezés, a gyártás, a minőségbiztosítás, az üzemeltetés, a szolgáltatás, valamint a karbantartás terén.
- Ismeri a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség elvét és alkalmazását, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika területeket.

***b)* képességei**

- Képes a villamos területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Képes a villamosrendszerek és -folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információ feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a villamos szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására az elektronikai és az elektrotechnikai berendezések és folyamatok, a villamosipari anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó gépészeti és informatika szakterületeiről.
- Képes rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex rendszerek globális tervezésére.
- Képes a műszaki-, gazdasági-, környezeti- és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a villamosrendszerek és -folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Képes a villamosrendszerek, -technológiák és -folyamatok minőségbiztosítására, méréstechnikai és folyamatszabályozási feladatatok megoldására.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.

- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Nyitottan áll az önművelést, önfejlesztést szolgáló szakmai továbbképzésekhez.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Elkötelezett az egészség- és biztonságkultúra, az egészségfejlesztés iránt.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.
- Döntéseit körültekintően, más (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) szakterületek képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, számítástudomány, rendszerelmélet, valamint szakmaspecifikus alaptárgyak) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (gazdasági, vezetési és menedzsment ismeretek, minőségbiztosítás, ergonómia, kommunikációelmélet, műszaki tudományok kultúrtörténete, környezetvédelem) 10-20 kredit;
- villamosmérnöki szakmai ismeretek (villamos, elektronikus és számítástechnikai eszközök, berendezések, továbbá összetett rendszerek fejlesztéséhez, tervezéséhez, kivitelezéséhez, gyártásához és minőség-ellenőrzéséhez, és az ezekkel létrehozott komplex szolgáltatásokhoz kapcsolódó, a szakterületi mesterképzést megalapozó, átfogó elméleti ismeret, amely a villamosmérnöki szakma képzésében reprezentált szakterületei valamelyikének műveléséhez szükségesek) 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a villamosmérnöki szakma képzésben reprezentált szakterületei valamelyikének műveléséhez szükséges anyag-, eszköz-, készülék-, berendezés-, rendszer-, technológiai és tervezési ismeret területeiről szerezhető speciális ismeret. Szakmaspecifikus szakterületek: a beágyazott információs rendszerek, az energiaátalakító rendszerek, az infokommunikációs rendszerek, az irányítórendszerek és robotinformatika, a mikroelektronika és elektronikai technológia, a számítógép-alapú rendszerek, a multimédia rendszerek és szolgáltatások, a villamosenergia-rendszerek, a folyamatok automatizálása és informatikája, a távközlés és ipari kommunikáció. A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítsével együtt 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú, szakmai gyakorlóhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 80 kreditből:

- természettudományi ismeretek (matematika, fizika, villamosipari anyagismeret) területén 20 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsment ismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, szaknyelv, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
- elektrotechnikai, elektronikai és informatikai ismeretek (elektrotechnika, jelek és rendszerek, elektronika, digitális technika, informatika, programozás) területéről 30 kredit;
- villamosmérnöki szakmai alapismeretek (híradástechnika, méréstechnika, irányítástechnika, mikroelektronika, elektronikai technológia, villamos energetika, laboratórium) területéről 20 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

VIII. ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

53. ÁLTALÁNOS ORVOS OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: általános orvos (Medicine)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles orvosdoktor
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Doctor of Medicine

Az oklevél doktori címet tanúsít, rövidített jelölése: dr. med.

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 12 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 360 kredit

- szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 18 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 721

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja általános orvosok képzése, akik elsajátított tudásuk, ismeretanyaguk, szakmai készségeik és képességeik, továbbá orvosi szemléletük, attitűdjük, felelősségtudatuk és magatartásuk alapján a szakma szabályai szerint részt vehetnek az egészségügyi ellátásban (felügyelettel), ezen tevékenységük során messzemenően figyelembe veszik a betegek sajátosságait, emberi méltóságát, jogait és ennek megfelelően döntenek, illetve cselekszenek; kellő ismeretanyaggal és készségekkel rendelkeznek ahhoz, hogy az első, majd az esetleges ráépített szakorvosképzési programba bekapcsolódhassanak és ezt követően - sikeres szakvizsga birtokában - választott szakterületükön önálló szakorvosi munkát végezzenek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. Az orvos

***a)* tudása**

- Ismeri az egészséges emberi test felépítését és működését.
- Ismeri a biológiai molekulák szerkezetét, kölcsönhatásait és reakcióit.

- Ismeri a sejtek, szövetek és szervek felépítését, szerkezetét és működését.
- Ismeri a szervek közötti kölcsönhatásokat, az emberi szervezet magas szintű integrált szabályozó funkcióit.
- Ismeri a betegségek általános és részletes leírását, a betegségek kialakulásának okait és mechanizmusait, a betegségek által okozott strukturális és funkcionális elváltozásokat, a szomatikus és pszichés elváltozások közötti kapcsolatokat és a betegségek látható és mérhető tüneteit, különös tekintettel a gyakran előforduló betegségekre.
- Ismeri a betegségek megállapítására vonatkozó általános eljárásokat, a diagnosztika elveit és gyakorlatát, különös tekintettel a gyakran előforduló betegségekre.
- Ismeri az orvostechnikai berendezések működési elveit, alkalmazási területeit és gyakorlati alkalmazásait.
- Ismeri a legfontosabb klinikai, laboratóriumi és mikrobiológiai vizsgálatokat, beleértve a gyakorlati alkalmazásokat.
- Ismeri a betegségek gyógyításának általános és részletes elveit és gyakorlatát, a betegségek gyógyítására szolgáló eljárások és beavatkozások lényegét.
- Ismeri a gyógyító eljárások indikációit, kontraindikációit és kockázatait.
- Ismeri az alapvető gyógyszeres, műtéttani és fizioterápiás eljárások gyakorlati alkalmazásait.
- Ismeri az orvostudomány szaknyelvi fogalmait és nevezéktanát.
- Ismeri a betegségek, illetve a beteg ember és a társadalom összefüggéseit, az egészségre veszélyes ártalmakat.
- Ismeri az egyén és a társadalom egészségvédelmének, egészségfejlesztésének, az egészség helyreállításának tudományos alapjait.
- Ismeri a megelőzés (primer, szekunder és tercier prevenció) elméleti és gyakorlati alapjait, az egészségügyi szűrővizsgálatok elvi alapjait, a gyakorlati megvalósítás módszereit és rendszerét.
- Ismeri az egészségügyi ellátó- és biztosítási rendszer felépítését és működését, az egészségügy szervezetét, irányításának és gazdaságának alapjait.
- Ismeri a rehabilitáció szintjeit és szakaszait.
- Felhasználói szinten ismeri a korszerű egészségügyi ellátás, kutatás és ismeretszerzés információs rendszereit.
- Ismeri az emberek közötti kapcsolatok legfontosabb törvényszerűségeit.
- Ismeri az orvosi tevékenység legfontosabb etikai vonatkozásait és jogi szakkérdéseit.

***b)* képességei**

- Képes a beteg általános vizsgálatára, anamnézis felvételére, fizikális vizsgálat elvégzésére.
- Képes a beteg mentális állapotának felmérésére, klinikai értékelésre és döntéshozatalra.
- Képes a tájékoztatásra és tanácsadásra, a beteg pszichés támogatására.
- Képes a tünettan értékelésére, vizsgálatok elrendelésére, differenciál-diagnosztika alkalmazására és kezelési terv készítésére, továbbá annak egyeztetésére a beteggel és az ápoló személyzettel.
- Képes a tünetek és azok súlyosságának felismerésére és felmérésére, megfelelő vizsgálatok elrendelésére és az eredmények értelmezésére.
- Képes kommunikálni haldokló beteggel és családtagjaival.
- Képes krónikus betegek menedzselésére.
- Képes a sürgősségi esetek azonnali alapszintű ellátására, elsősegélynyújtásra és az újraélesztésre.
- Képes sürgősségi esetek felismerésére és felmérésére.
- Képes a mindenkori orvosszakmai irányelveknek megfelelő alapszintű újraélesztés (BLS) alkalmazására.
- Képes a mindenkori orvosszakmai irányelveknek megfelelő emeltszintű újraélesztés (ALS) alkalmazására.
- Képes a traumák elsődleges ellátására a mindenkori orvosszakmai irányelveknek megfelelően.
- Képes gyógyszerek pontos és érthető rendelésére.
- Képes a klinikai igényeknek megfelelő gyógyszerek és terápiák alkalmazására.
- Képes az alkalmazott terápia értékelésére, a lehetséges előnyök és kockázatok mérlegelésére.

- Képes a fájdalom és szenvedés enyhítésére.
- Képes klinikai gyakorlati beavatkozások elvégzésére.
- Képes vérnyomásmérésre.
- Képes vénapunkcióra és kanülálásra.
- Képes intravénás infúziós terápia alkalmazására.
- Képes szubkután, intramuszkuláris és intravénás injekció beadására.
- Képes oxigén terápia alkalmazására.
- Képes betegirányításra és a megfelelő betegelhelyezés megszervezésére.
- Képes alapvető sebellátásra.
- Képes transzfúzió elvégzésére.
- Képes húgyúti katéterezésre.
- Képes vizeletvizsgálatra.
- Képes elektrokardiogram készítésére és értékelésére.
- Képes alapszintű légzésfunkciós vizsgálatok elvégzésére és értékelésére.
- Idegen nyelvi környezetben képes szakmai tudása kommunikálására.
- Felismeri a betegséggel összefüggésben előforduló stressz állapotokat.
- Felismeri azt alkohol- és drogfogyasztást, illetve függőséget.

***c)* attitűdje**

- Hatékonyan kommunikál orvosi környezetben.
- Betegekkel, munkatársakkal, hozzátartozókkal**,** fogyatékkal élő emberekkel való kommunikálás, illetve rossz hírek közlése során érzelmi intelligenciával és empátiával viselkedik.
- Hatékonyan kommunikál beleegyezési nyilatkozat kérése esetén és írásbeli kommunikáció során, beleértve a kórlapok, orvosi leletek és zárójelentések dokumentálását.
- Érzelmi intelligenciával, empátiával és hatékonyan kommunikál személyesen, telefonon és tolmács segítségével.
- Megfelelően kezeli az agressziót.
- Érzékeny a beteg pszichés és szociális állapota iránt, felméri és értékeli a betegséget befolyásoló pszichés és szociális tényezőket.
- Elkötelezett a tudományos elvek és a bizonyítékokon (evidenciákon) alapuló orvoslás iránt.
- A tudományos bizonyítékokat preferálja az orvosi gyakorlatban.
- Körültekintően gyűjti össze a szakmai érveket, bizonyítékokat, döntési szempontokat.
- Kritikusan értékeli a rendelkezésre álló szakirodalmat.
- Etikusan és jogszerűen jár el orvosi helyzetekben, a személyes és orvosi adatokat bizalmasan, titoktartással kezeli.
- Az informáláson alapuló beleegyezési nyilatkozatokat megszerzi és dokumentálja.
- Etikusan és jogszerűen jár el a halál beálltának megállapításánál, szükség esetén kórboncolást kezdeményez.
- Betartja és alkalmazza a hatályos jogszabályokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséggel viselkedik sürgősségi helyzetekben, felismeri az életveszéllyel járó, orvosi beavatkozást igénylő helyzeteket.
- Önállóan elsősegélyt nyújt a szakma szabályai szerint.
- A beteg vagy sérült egészségügyi ellátórendszerbe kerüléséhez szükséges lépéseket megteszi.
- Hatékonyan és felelősséggel működik az egészségügyi ellátórendszerben, biztonságos betegellátást nyújt, a szakmai szabályai szerint jár el, a fertőzések terjedését megelőző intézkedéseket alkalmazza.
- Az egészségfejlesztés iránt egyéni és lakossági szinten is elkötelezett.
- Felelős döntéseket hoz saját hivatásával kapcsolatban, felismeri saját egészségügyi szükségleteit és meggyőződik arról, hogy a saját egészségügyi állapota nem befolyásolja szakmai feladatai ellátását.
- Vállalja szaktovábbképzésben a praktizáláshoz szükséges, a szakmai szabályozásnak megfelelő képesítés megszerzését, szakmai értékelést nyújt és fogad el.
- Szakmai fejlődésével kapcsolatban tudatos döntéseket hoz.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó és előkészítő klinikai ismeretek 136-188 kredit, amelyből alapozó ismeretek 92-124 kredit, előkészítő klinikai ismeretek 44-64 kredit:
- természettudományi alapismeretek (orvosi fizika, biofizika, biostatisztika, informatika, méréstechnikai ismeretek, orvosi kémia, biokémia, sejtbiológia, molekuláris biológia, molekuláris genetika);
- orvostudományi alapismeretek [anatómia, szövet- és fejlődéstan, orvosi élettan, orvosi szaknyelv és terminológia, patológia, patofiziológia, klinikai fiziológia, mikrobiológia, az immunológia alapjai, klinikai propedeutika (belgyógyászati és sebészeti propedeutika, műtéttani alapismeretek), klinikai biokémia, klinikai laboratóriumi diagnosztika, orvosi képalkotó eljárások, orvosi elsősegélynyújtás, megelőző orvostan és népegészségtan, orvosi gyógyszertan];
- magatartástudományi alapismeretek (orvosi etika, orvosi pszichológia, orvosi kommunikáció, szociológia, szociálpszichológia);
- klinikai szakmai ismeretek 138-186 kredit: [belgyógyászat (kardiológia, gasztroenterológia, hematológia, klinikai endokrinológia, anyagcserebetegségek, nefrológia, klinikai immunológia, pulmonológia), gyermekgyógyászat, sebészet (általános, transzplantációs, gyermek-, ideg-, szív-, ér-), traumatológia, aneszteziológia és intenzív terápia, szülészet-nőgyógyászat, neurológia, pszichiátria, farmakoterápia, fül-orr-gégegyógyászat, infektológia - fertőző betegségek, klinikai genetika, klinikai onkológia, ortopédia, oxyológia, sürgősségi orvoslás, bőrgyógyászat, radiológia, szemészet, urológia, fogászat és szájsebészet, családorvostan, igazságügyi orvostan].

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez a magyar nyelvű képzésben angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, az idegen nyelvű képzésben pedig magyar nyelvből egyetemi záróvizsga szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat magában foglalja a nyári gyakorlatokat (ápolástan, belgyógyászat, sebészet) valamint a szigorló éves tematikus szakmai gyakorlatokat: belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, ideggyógyászat, elmegyógyászat. Az intézmény tanterve további kötelező gyakorlatot is előírhat. A szakmai gyakorlatok időtartamát és követelményeit a szak tanterve határozza meg.

54. ÁPOLÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: ápolás (Nursing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles ápoló
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Nurse
- választható specializációk: intenzív szakápoló, sürgősségi szakápoló, aneszteziológiai szakápoló, geriátriai szakápoló, közösségi szakápoló, perioperatív szakápoló

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti ápoló szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe, kizárólag a sürgősségi szakápoló specializáció választása esetén, az ápolás és betegellátás alapképzési szak mentőtiszt szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti mentőtiszt szak.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ápoló egészségtudományi szakemberek képzése, akik speciális, szakértői tudásuk birtokában komplex döntési képességekkel és bővebb kompetenciakörrel rendelkeznek a klinikai gyakorlatban. Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápia, orvostudományi, társadalomtudományi ismeretekkel, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek a betegellátásban komplex, kiterjesztett hatáskörrel járó önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására. Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik a betegellátás különböző színterein a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápiás eljárásokkal kapcsolatos kiterjesztett hatáskörű önálló munkavégzésre, speciális invazív beavatkozások, valamint betegvezetési és betegedukációs feladatok ellátására is. Munkájukkal hozzájárulhatnak a demográfiai változásokból, a krónikus betegségek okozta nehézségekből, technológiai fejlődésből, a várólistákkal kapcsolatos nehézségekből, az egyes területeket kiemelten érintő orvoshiányból, valamint az egészségügyre jellemző forráshiányból eredő problémák kezeléséhez.

Menedzsmentismereteik által képessé válnak szakdolgozók és szervezeti egységek vezetésére, valamint kutatásmódszertani és biostatisztikai ismereteiknek köszönhetően klinikai kutatások megtervezésére és lebonyolítására. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányai doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az ápoló

***a)* tudása**

- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését molekuláris-, sejt-, szervek-, szervrendszerek szintjén, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a betegségek jellegzetes makro-mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Ismeri a leggyakoribb akut és krónikus megbetegedések gyógyszeres kezelési elveit, a készítmények farmakodinámiás és farmakokinetikai jellegzetességeit, a felnőtt betegeknek javasolt dózisokat, a betegoktatási feladatokat és a lehetséges mellékhatásokat.
- Ismeri a részletes fizikális állapotfelmérés elemeit és a diagnózisalkotás alapjait.

- Korszerű jogi ismeretekkel rendelkezik.
- Korszerű vezetői és menedzsmentismeretekkel rendelkezik.
- Magas szintű kutatásmódszertani és biostatisztikai ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri az egyénnel és csoporttal kapcsolatos egészségfejlesztési és kliensoktatási feladatokat és irányelveket.
- Ismeri az egészségügyi ellátás során felmerülő etikai problémákat és az azokkal kapcsolatos feladatokat.

***b)* képességei**

- Képes integráltan alkalmazni a diagnózisalkotás és a betegségek kezelési tervének, majd kivitelezésének során az anatómia, élettani és kórélettani ismereteket.
- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes ezen alapok tükrében megérteni a betegellátás során a gyógyszertan, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.
- A diagnózisalkotás során képes alkalmazni a fizikális betegvizsgálat elemeit és képes a vizsgálati eredményeket megfelelően értékelni, a prioritásokat meghatározni és azt szakmai és nem szakmai környezetben egyaránt kommunikálni.
- Képes önállóan akut és krónikus megbetegedésekben szenvedők ellátása során egyes gyógyszerek elrendelésére és egyes gyógyászati segédeszközök elrendelésére és felírására.
- Menedzsmentismeretei, vezetői készségei és jogi ismeretei birtokában képes szakdolgozók és szervezeti egységek irányítására, szervezésére.
- Képes komplex klinikai vizsgálatok megtervezésére és lebonyolítására, valamint a bizonyítékok integrálására a gyakorlatba.
- Képes egészségfejlesztési programokat kidolgozni és a lebonyolításukat koordinálni, valamint képes az ellátás során felmerülő etikai problémák megfelelő kezelésére.

***c)* attitűdje**

- Munkáját az emberi élet védelmét középpontba állítva végzi, korrekt szakmai magatartás jellemzi.
- Elkötelezett az ápolókra vonatkozó munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.
- A szakmai kihívásokra relevánsan reagál.
- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.
- Munkájának eredményeit szakmai, és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni magyar és idegen nyelven egyaránt.
- Építő kritikával képes hozzájárulni a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Kezdeményez, munkájáért személyes felelősséget vállal és gyakorol.
- Alkalmas a szakterülethez kapcsolódó erőforrás-menedzsment feladatainak ellátására.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- Vezetői szerepet tölthet be.
- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért.
- Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.
- Felelősséget vállal az emberi élet védelméért.
- Értékeli a team munkáját.
- Munkáját minden körülmények között, a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági,

biztonságtechnikai és munkaegészségügyi követelmények, mindenkori hatályos jogszabályi előírásait betartva, a személyiségi jogok figyelembevételével önállóan végzi.

8.1.2. Intenzív szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- Ismeri az intenzív terápiás ellátásra szoruló kritikus állapotú beteg komplex szükségletei kielégítésének alapelveit.
- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik a kritikus állapotok szervrendszeri sajátosságairól, azok egész szervezetet érintő összefüggés rendszeréről rövid- közép- és hosszútávon.
- Komplex ismeretekkel rendelkezik a kritikus állapothoz vezető egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.
- Ismeri a gyakori intenzív terápiás kórképek kezelési, gyógyszerelési irányelveit, a gyógyszerek adagolását, a terápiás és gyógyszeres beavatkozások lehetséges mellékhatásait.
- Ismeri az alap- és emeltszintű újraélesztés és a defibrilláció menetét.

***b)* képességei**

- Képes a betegségek önálló menedzselésére, ezen belül részletes fizikális betegvizsgálat elvégzésére, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére, kritikus állapotú betegek esetében a közvetlen életveszély elhárítása céljából konzílium elrendelésére, valamint a terápia elrendelésére és kivitelezésére, szakápolási és betegoktatási feladatok ellátására.
- Az érvényes szakmai ajánlások és indikációk alapján képes szupra- vagy infraglottikus légútbiztosítás elvégzésére, illetve szükség esetén emelt szintű légútbiztosításra, továbbá meghatározott szintű procedurális szedálásra.
- A biztosított légút átjárhatóságának fenntartása keretében képes a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
- Képes non-invazív gépi lélegeztetésre, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra.
- Képes külső, transztorakális pacemaker kezelés megkezdésére, perifériás vénabiztosításra vagy intraosszeális kanülálás végzésére, artéria punkció és kanülálás kivitelezésére, indokolt esetben centrális véna kanül behelyezésére.
- Képes mellkas detenzionálásra, és hascsapolásra.
- Képes felügyelet mellett mellkascsapolás, valamint dialízis terápia kivitelezésére.
- Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
- Képes olyan invazív beavatkozások elvégzésére, mint a sebkimetszés, debridement, sebegyesítési eljárások alkalmazása, endotrachealis intubáció, defibrillációs terápia, cardioversio kivitelezése, ALS lebonyolítása.
- Képes a munkavégzés koordinálására.

8.1.3. Sürgősségi szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik a sürgősségi tünetegyüttesekről és a sürgősségi ellátásban előforduló további kórképekről azok diagnosztikájáról, terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.
- Ismeri a triázs folyamatát, irányelveit.
- Tisztában van az allokatív, integratív és idő dependens ellátási formákkal, azokat képviseli, a betegutak szervezésében, mint irányelveket követi.
- Ismeri a sürgősségi kórképek gyógyszerelési irányelveit, a gyógyszerek adagolását és lehetséges mellékhatásait, meghatározott kompetencia mentén azokat alkalmazza.
- Ismeri az alap- és emeltszintű újraélesztés aktuális protokolljait, az előforduló hibaforrásokat, azok kiküszöbölési lehetőségeit.

- Tisztában van az érvényes szakmai protokollokkal, azokat rendszerszinten alkalmazza, betartja, illetve kompetenciájának megfelelően betartatja.
- Ismeri a prehospitális betegellátás jellegzetességeit és irányelveit, tisztában van a vonatkozó jogi és szabályozási hátérrel.

***b)* képességei**

- Képes a pre- és intrahospitális sürgősségi ellátás területén a tünetcsoportok önálló menedzselésére, ezen belül elsődleges állapotfelmérésre, részletes fizikális betegvizsgálat eredményeinek értékelése után iránydiagnózis felállítására, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére.
- Képes progresszív, időablakos kórképek és kritikus állapot esetén konzílium kérésére, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotok esetén kezelés megkezdésére és kivitelezésére, szakápolási és betegoktatási feladatok ellátására.
- Az érvényes szakmai ajánlások és indikációk alapján képes szupra- vagy infraglottikus légútbiztosítás elvégzésére, illetve szükség esetén további emelt szintű légútbiztosítási beavatkozásokra, továbbá procedurális szedálásra.
- A biztosított légút átjárhatóságának fenntartása keretében képes a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
- Képes invazív és non-invazív gépi lélegeztetésre, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra.
- Képes komplex kardiopulmonális reszuszcitáció végzésére és irányítására, hemodinamikailag instabil betegen kardioverzió kivitelezésére, külső, transztorakális pacemaker kezelés megkezdésére, perifériás vénabiztosításra vagy intraosszeális kanülálás végzésére, artéria punkció és kanülálás kivitelezésére, indokolt esetben centrális véna kanül behelyezésére.
- Képes mellkas detenzionálásra, thoracostomia elvégzésére, hascsapolásra, gyomormosásra, bélmosásra, végtagok és a gerinc immobilizálására, sebtoilette, sebkimetszés, sebzárás kivitelezésére.
- Képes a kliens fájdalmának csillapítására önálló pszichés vezetéssel, gyógyszeresen, fizikális módszerekkel, az optimális testhelyzet megválasztásával vagy elősegítésével (pozicionálással).
- Folyadékot, elektrolitot képes pótolni szájon át és intravénás úton.
- Képes irányelvek alapján a prehospitális sürgősségi ellátásban önállóan tevékenykedni és képes a prehospitális ellátó team vezetésére.
- Képes felügyelet mellett, sürgősségi indikációval mellkascsapolás, valamint dialízis terápia kivitelezésére.
- Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
- Képes a sürgősségi beavatkozásokat követő kórházi ellátási időszakra terápiás terv összeállítására, kivitelezésére, módosítására, ellenőrzésére.
- Képes a krónikus kórállapotok esetében a gyógyszeres terápia módosítására, kiegészítésére.
- Képes az intézeten belüli sürgősségi ellátás koordinálására, valamint a sürgősségi ellátás ismereteinek és képességeinek oktatására.
- Strukturáltan kommunikál.

8.1.4. Aneszteziológiai szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- Ismeri műtéttípusonként külön a preoperatív vizsgálatokat és előkészítési feladatokat, ismeri az alkalmazott anesztéziai módszereket és teendőket műtéttípusonként, valamint a posztoperatív teendőket.
- Ismeri az anesztéziához használatos gyógyszerkészítményeket, a gyógyszerek adagolását és lehetséges mellékhatásait.
- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik anesztéziát szükségessé tevő beavatkozások alapján, illetve a páciensek aktuális fizikális és pszichoszociális állapota, illetve krónikus

megbetegedései alapján felmerülő kórfolyamatokról, az egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.

***b)* képességei**

- Képes önálló anesztézia végzésére, ezen belül részletes fizikális betegvizsgálat elvégzésére, a perioperatív betegvizsgálattal kapcsolatos előkészítési feladatok és rizikófelmérés kivitelezésére, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére, valamint szakápolási és betegoktatási feladatok elvégzésére.
- Képes önállóan megválasztani az anesztézia módszereit és az anesztézia során alkalmazott gyógyszerkészítményeket, valamint képes azokat önállóan alkalmazni.
- Az érvényes szakmai ajánlások és indikációk alapján képes szupra- vagy infraglottikus légútbiztosítás elvégzésére, illetve szükség esetén emelt szintű légútbiztosításra, továbbá meghatározott szintű procedurális szedálásra.
- A biztosított légút átjárhatóságának fenntartása keretében képes a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
- Képes non-invazív gépi lélegeztetésre, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra.
- Képes külső, transztorakális pacemaker kezelés megkezdésére, perifériás vénabiztosításra vagy intraosszeális kanülálás végzésére, artéria punkció és kanülálás kivitelezésére, indokolt esetben centrális véna kanül behelyezésére.
- Képes mellkas detenzionálásra.
- Képes többek között olyan invazív beavatkozások elvégzésére, mint a bronchofiberoszkópos segítség igénybevételével történő intubáció, defibrillációs terápia, cardioversio, pacemaker terápia kivitelezése, ALS lebonyolítása.
- Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
- Képes a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

8.1.5. Geriátriai szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik az egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.
- Ismeri a gyakori akut és krónikus geriátriai kórképek gyógyszerelési irányelveit, a gyógyszerek adagolását és lehetséges mellékhatásait.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeiről, az életvégi gondozásról és hospice ellátásról.

***b)* képességei**

- Képes a közösségi ápolást végző praxisban önálló munkavégzésre, a geriátriai krónikus megbetegedések (pl. hypertonia, diabetes mellitus, hyperlipidaemia) önálló menedzselésére, ezen belül részletes fizikális betegvizsgálat elvégzésére, iránydiagnózis felállítására, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére, konzílium elrendelésére, valamint a terápia elrendelésére és kivitelezésére, szakápolási és betegoktatási feladatok ellátására.
- Képes az idősek életkorának megfelelő prevenciós vizsgálatok elvégzésére, képes akut történések elsődleges ellátását követően szakambulanciára utalni a beteget, valamint védőoltások elrendelésére és felírására.
- Képes komplex rehabilitációs (dietoterápiás, fizioterápiás, pszichés, szociális) tervek összeállítására, továbbá képes a haldokló betegek megfelelő hospice ellátásának koordinálására.
- Képes a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

8.1.6. Közösségi szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik az egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.
- Ismeri felnőtt betegek esetén a gyakori akut- és krónikus megbetegedések gyógyszerelési irányelveit, a gyógyszerek adagolását és lehetséges mellékhatásait.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik az egyének, családok és nagyobb közösségek egészségnevelési és egészségfejlesztési feladataival kapcsolatosan.

***b)* képességei**

- Képes a közösségi ápolást végző praxisban önálló munkavégzésre, a felnőtteket érintő megbetegedések (pl. hypertonia, diabetes mellitus, hyperlipidaemia) önálló menedzselésére, ezen belül részletes fizikális betegvizsgálat elvégzésére, iránydiagnózis felállítására, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére, konzílium elrendelésére, valamint a terápia elrendelésére és kivitelezésére, szakápolási és betegoktatási feladatok ellátására.
- Képes a betegcsoport életkorának megfelelő prevenciós vizsgálatok elvégzésére, képes akut történések elsődleges ellátását követően szakambulanciára utalni a beteget, valamint védőoltások elrendelésére és felírására.
- Képes komplex rehabilitációs (dietoterápiás, fizioterápiás, pszichés, szociális) tervek összeállítására.
- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni.
- Képes komplex egészségfejlesztési projektek, anyagok kidolgozására és végrehajtására, valamint az általa ellátottak egészségi állapotának folyamatos monitorizálására.
- Képes rizikófaktorok azonosítására, életmódváltoztatás ösztönzésére, szűrések kivitelezésére.
- Képes a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

8.1.7. Perioperatív szakápolás specializáción továbbá az ápoló

***a)* tudása**

- Ismeri műtéttípusonként az alkalmazott műtéttechnikai módszereket, eszközöket és az operáció menetét és a műtét utáni teendőket.
- Ismeri a sebzések típusait, a sebgyógyulás folyamatát, a korszerű sebegyesítési eljárásokat.
- A specializációnak megfelelően komplex ismeretekkel rendelkezik az egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.
- Ismeri a műtétek során, valamint a sebellátásban alkalmazott gyógyszerkészítmények alkalmazási irányelveit, a gyógyszerek adagolását és lehetséges mellékhatásait.
- Ismeri a perioperatív ellátás lehetséges komplikációit, azok jeleit, diagnosztikájának módjait, valamint elhárításának, megoldásának lehetőségeit.

***b)* képességei**

- Képes részletes fizikális betegvizsgálat elvégzésére, kezelési terv önálló összeállítására, laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok elrendelésére és elemzésére, gyógyszeres terápia elrendelésére, valamint szakápolási és betegoktatási feladatok elvégzésére.
- Képes a különböző műtétek során első asszisztensi feladatok elvégzésére, képes olyan invazív beavatkozások elvégzésére, mint például szövetek szétválasztása, összevarrása, kapcsozása, szövetragasztó alkalmazása, laparoszkópiás trocar-ok behelyezése és eltávolítása, draincsövek behelyezése és eltávolítása, a fascián kívüli sebek bezárása, végtagi vénák preparálása, sebkimetszés, debridement és sebek kezelése.
- Képes a műtői munkaszervezési feladatokat ellátni és biztosítani a műtők optimális kihasználását.
- Képes a műtétek során, valamint a sebellátásban alkalmazott gyógyszerkészítmények elrendelésére.
- Képes a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 8-10 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 8-10 kredit;
- ápolástudományok 4-6 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- gyógyszertudományok 3-5 kredit.

9.1.2. A specializáció tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:
A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 35-55 kredit.
a) aneszteziológiai szakápoló:
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- aneszteziológiai szakápolástani ismeretek (20-25 kredit).

b) geriátriai szakápoló:
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- geriátriai szakápolástani ismeretek (20-25 kredit);

c) intenzív szakápoló:
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- intenzív szakápolástani ismeretek (20-25 kredit);

d) közösségi szakápoló
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- közösségi szakápolástani ismeretek (20-25 kredit);

e) perioperatív szakápoló
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- perioperatív szakápolástani ismeretek (20-25 kredit);

f) sürgősségi szakápoló
- alkalmazott egészségtudományok (6-8 kredit),
- elméleti és klinikai orvostudományok (4-7 kredit),
- sürgősségi szakápolástani ismeretek (20-25 kredit).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározott külső szakmai gyakorlóhelyen végzett, legalább hat hét időtartamú komplex, irányított szakmai gyakorlat

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 20 kredit korszerű ápolástudományi ismeretekből, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszereznie.

55. EGÉSZSÉGPSZICHOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségpszichológia (Health Psychology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles egészségpszichológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Health Psychologist

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: pszichológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 721

8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A képzés célja egészségpszichológusok képzése, akik az egészség- és a pszichológiai tudományok releváns ismereteinek elsajátításával és az ahhoz kapcsolódó módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a mentális egészségfejlesztés és egészség- rehabilitáció területén jelentkező feladatok ellátására, a lakosság mentális és szomatikus egészségi állapotának javítására, a kedvezőtlen egészségmagatartások leküzdésében pszichológiai segítséget, valamint az ezen a területen dolgozó más szakembereknek pszichológiai szupervíziót, támogatást és konzultációs lehetőséget nyújtva. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. Az egészségpszichológus
***a)* tudása**
- Ismeri az egészségpszichológia átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, szakmai irányelveit.
- Részletekbe menően ismeri a pszichológia és az egészségpszichológia főbb tudományos elméleteit, az egészségtudományok kapcsolódó területeinek legfontosabb ismereteit.
- A biopszichoszociális modell keretében képes értelmezni a szomatikus állapot pszichoszociális tényezőkkel (kogníció, affektusok, életmód: egészségvédő és egészségkárosító magatartásmódok) való összefüggéseit, a stressz és a megküzdés, valamint a társas támasz szerepét az egészség-betegség kialakulásában és fennmaradásában.
- Ismeri az egészséget meghatározó szociokulturális, életkori, családi és egyéni szinten érvényesülő hatásokat és ezek összefüggéseit, az egyén működését magyarázó legfontosabb személyiséglélektani és

pszichopatológiai modelleket, a mentális állapot felmérésében használatos legfontosabb pszichodiagnosztikai és szűrőmódszereket, a kóros viselkedés-és élménymódok egyénre, családra, csoportra irányuló korrekciójának alapelveit és legfontosabb módszereit, a prevenció és a rehabilitáció céljait, alapelveit, legfontosabb lehetőségeit, ezek korlátait, legfontosabb megválaszolatlan kérdéseit.

- Ismeri a szakterületének terminológiáit.
- Ismeri az egészségpszichológia sajátos kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit.
- Ismeri az egészségpszichológiai tudományos kutatások megtervezésének, megszervezésének, lebonyolításának és közzétételének menetét.
- Ismeri az egészségügyi (orvosi és pszichológiai), valamint népegészségügyi szolgáltatások szervezeti struktúráját, tervezését, fejlesztését, együttműködéseit.
- Ismeri a népegészségügy fogalom- és feladatrendszerét, tevékenységcsoportjait, a népegészségügyi szükségletek kielégítését célzó egészségfejlesztés fogalmát.
- Ismeri az egészségpszichológiai oktatás és képzés rendszerét, elméleteit, gyakorlatát, szervezési formáit.

***b)* képességei**

- Képes az egyén és közösségek egészségmegőrző magatartásmódjának fejlesztésére, a rizikófaktorok és az esetleges akadályok azonosítására, szűrésére és korrekciójára, a már megbetegedettek támogatására, az életmódváltozás és az ezzel kapcsolatos motiváció kialakításának elősegítésére.
- Képes a halál, haldoklás, gyász szakaszaiban és más pszichoszociális krízishelyzetekben az érintett személynek, a hozzátartozóknak és a gyógyító team tagjainak támogatására.
- Képes a kiégés megelőzésének segítésére.
- Képes az egészségpszichológiával kapcsolatos ismeretek és vélemények kritikus és részletes analízisére.
- Képes a bizonyítékokra alapozott és a legkorszerűbb szakmai irányelveken nyugvó ismeretek azonosítására, szakmai irányelvek fejlesztésére.
- Képes az egészségpszichológia vonatkozásában átfogó és speciális összefüggések megfogalmazására és ezek adekvát értékelésére.
- Képes a szakmai problémák azonosítására, pszichológiai állapotfelmérés elvégzésére, pszichológiai vélemény kialakítására, krízisintervenció végzésére, egyszerű kognitív- viselkedésterápiás technikák alkalmazására, támogató kapcsolat kialakítására, egészségvédő programok kidolgozására, holisztikus, interdiszciplináris megközelítéssel.
- Képes a hazai és nemzetközi szakmai irányelvek, tudományos ismeretek, szakmai gyakorlat és tapasztalat szintetizálására döntései meghozásában.
- Képes az egészségpszichológia egyes résztémáiról önálló, tudományos igényű és formátumú írott összefoglalók és elemzések készítésére, valamint szóban történő előadására.
- Képes az együttműködésre az egészségpszichológiai relevanciájú egészségügyi szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, az együttműködés szervezésében.
- Képes szakmai gyakorlatok, továbbképzések, tudományos konferenciák szervezésére.

***c)* attitűdje**

- Felelősségteljes, tiszteletteljes, empátiás és kongruens módon viszonyul a klienshez, akinek az autonómiáját tiszteletben tartja és az együttműködés során partnernek tekinti.
- A titoktartásra vonatkozó szabályokat betartja.
- Az egészségpszichológiát jellemző sajátos interdiszciplinaritást elfogadja és szakmai identitása részévé teszi.
- Az interdiszciplinaritás, a szakmai önképzés iránti folyamatos igény is jellemzi.
- Törekszik arra, hogy maga is oldja a tudományterületek közötti korlátokat.
- Kritikusan, de elfogadóan viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez, valamint a sajátjától eltérő, de bizonyítékokra alapozott szakmai álláspontokhoz.
- Szakmai viszonyulása nyitott és együttműködő.
- Kommunikációs és együttműködési készsége jó, konfliktusokat hatékonyan megold.
- Belső késztetést érez arra, hogy szakmai kihívásoknak megfeleljen, a saját lelki egészségét megőrizze és fejlessze, szakterületének és saját munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára

hatékonyan közvetítse magyar és idegen nyelven egyaránt, korszerű információs technológiai eszközök felhasználásával.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan dönt a saját kompetenciájába tartozó átfogó és konkrét szakmai kérdések megválaszolásáról a szükségletelemzésre épített intervenció-problémák megoldásáról, szakmai nézeteinek és álláspontjának képviseletéről, folyamatos szakmai önképzéséről, kompetenciahatárait és munkaköri kötelezettségeit figyelembe véve.
- A kompetenciáit meghaladó esetekben szupervíziós segítséget kér, vagy a beteget továbbirányítja.
- Döntéseit felelősséggel, szakmai alázattal hozza, kompetenciahatárait és munkaköri kötelezettségeit figyelembe véve.
- Saját szakmai munkáját folyamatosan értékeli; szakmai véleményét csak szakmai érvek és bizonyítékok hatására vizsgálja felül.
- Kompetenciahatárait és munkakörét figyelembe véve szakmai problémák megoldását kezdeményezi, megszervezi, döntéseket hoz, a végrehajtásért és döntéseiért személyes felelősséget vállal.
- Egyenrangú partnerként működik együtt az egészségügyi ellátórendszer más szakembereivel, valamint mindenki mással, akivel munkája során kapcsolatba kerül.
- Az etikai elvek betartását munkája során alapvető fontosságúként kezeli, maga betartja, és másokkal is betartatja azokat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit;
- alkalmazott egészségtudományi ismeretek 40-45;
- alkalmazott pszichológiai tudományok 40-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább tíz hét időtartamú egyéni és közösségi szinten végzett egészségpszichológiai tevékenység elmélyítésére a terepgyakorlat formájában megvalósuló gyakorlat és kutatómunka, amelyet a képzés tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az evolúciós és fejlődéslélektan, kísérleti, általános pszichológia, személyiséglélektan, szociálpszichológia, a pszichológia alkalmazása és története, diagnosztika a klinikai és egészségpszichológiában területekről.

56. EGÉSZSÉGÜGYI MENEDZSER MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségügyi menedzser (Health Care Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben megszerezhető megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles egészségügyi menedzser

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Health Care Manager

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: az orvos- és egészségtudomány, valamint a gazdaságtudományok képzési terület alapképzési szakjai, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok az orvos- és egészségtudomány, valamint a gazdaságtudományok területéről.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a sporttudomány, az informatika, a jogi képzési terület alapképzési szakjai, a társadalomtudomány képzési területről a szociális munka, a szociálpedagógia, a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak, a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia alapképzési szak, a pedagógusképzés képzési területről a gyógypedagógia, a konduktor alapképzési szak, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a molekuláris bionika mérnöki, a hitéleti képzések közül az egyházi, felekezeti közösségszervező, a felekezeti szociális munkás alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. Képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditek száma: 6 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 9 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális érteke: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345

8. A mesterképzési szak célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A szak célja egészségügyi menedzserek képzése, akik képesek a hazai és nemzetközi környezethez alkalmazkodva az egészségügyi rendszer különböző szintjein jelentkező vezetési és szervezési feladatok (elemzés, tervezés, irányítás, ellenőrzés) ellátására, az egészségügyi szervezetek hatékony működtetésére, irányítására, a hosszú távú szakmai, gazdasági és szervezeti stabilitás egyensúlyának biztosítására. Az egészségügyi menedzseri szemléletmód elsajátítása révén képesek a szervezeti problémák vezetői szempontú és innovatív megközelítésére, felismerésére, elemezésére és megoldására, vezetői döntések meghozatalára, valamint képesek a tudományos szakirodalom feldolgozására, kutatási projektekben való részvételre. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az egészségügyi menedzser

***a)* tudása**

- Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit,

legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait.

- Ismeri az egészségügyi menedzsment alapfogalmait, összefüggéseit, főbb tudományos elméleteit.
- Ismeri az egészségügyi szolgáltatások rendszerét, szerveződését, felépítését, tervezését, fejlesztését, valamint a határterületekkel kapcsolatos együttműködését.
- Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközrendszerét, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket.
- Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát.
- Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit.
- Ismeri az információgyűjtés, kezelés, elemzés, értékelés és megosztás technikáit.
- Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit.

***b)* képességei**

- Képes az egészségügyi rendszerek összehasonlító elemzésére és az egészségügyi rendszer teljesítményének kritikai értékelésére.
- Képes az egészségpolitikai programok kritikai értékelésére és kidolgozására.
- Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére.
- Képes a tevékenységi területre vonatkozó küldetés és jövőkép kidolgozására, stratégiai terv, rövid és középtávú tervek készítésére és stratégiai kontroll végzésére.
- Képes az egészségügyben felmerülő etikai problémák felismerésére és intézményes kezelésére.
- Képes a szervezési feladatok hatékony végzésére.
- Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására.
- Képes a beosztottak közvetlen irányítására, motivációs eszközök alkalmazására, a beosztottak munkájának operatív ellenőrzésére.
- Képes az emberi erőforrások stratégiai menedzsmentjére.
- Képes az intézményes minőségbiztosítási rendszer kiépítésére és működtetésére.
- Képes a vezetői funkciók hatékony gyakorlását megalapozó információs és kommunikációs rendszer tervezésére, alakítására és helyes használatára, az intézményes adatgyűjtési rendszer működtetésére, valamint az egyes médiumok, funkciók, platformok kreatív alkalmazására.
- Képes a vezetési feladatok problémaközpontú és sokoldalú megközelítésére, a problémák és kihívások felismerésére, elemzésére és a szervezeti döntéshozatali módszerek alkalmazására.
- Képes a különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban és különböző szakmai elvárásoknak megfelelően a problémamegoldó módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására, projektek tervezésére és irányítására, konfliktusok kezelésére, a vezetői ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok ellátására, a vezetői munkát átfogó koordinációra és integrációra.
- Képes a szervezeti változtatások hatékony vezetésére, a szervezeti ellenállás hatékony kezelésére.
- Képes az egészségügyi menedzsment ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait magas szinten használni, ezeket feldolgozni, a jó gyakorlatokat felismerni és adaptálni, valamint önálló, szaktudományos igényességű publikációkat készíteni.
- Képes a saját gondolataiknak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

***c)* attitűdje**

- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- Vállalja az egészségügyi menedzseri szakmai identitást, ismeri saját korlátait.

- Rendelkezik a vezetői munka végzéséhez szükséges szemléletmóddal, széleskörű szakmai érdeklődéssel, személyes integritással és érzelmi intelligenciával.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.
- Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére.
- Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat.
- Elkötelezett az egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírások betartásában és betartatásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan döntést hoz.
- Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért.
- Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik.
- Alkalmas társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére.
- Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- egészségügyi menedzser szakismeretek 40-50 kredit;
- közgazdaságtudományok 20-25 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tanterve által meghatározott módon egészségügyi, illetve határterületi intézményben önállóan vagy mentor mellett végzett, vezetői, problémamegoldó projekt jellegű munka.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltétele

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma összesen legalább 15 kredit - vagy ezzel egyenértékű nem formális, informális tanulás során megszerzett tudás, illetve munkatapasztalat - teljesítése az alábbi ismeretkörök valamelyikéből:
- egészségtudományi alapismeretek (egészségügyi rendszerek, szervezeti felépítés, szabályozás, szolgáltatások),
- gazdaságtudományi, vezetés- és szervezéstudományi alapismeretek (menedzsment alapjai, szervezetszociológia, szervezetpszichológia, vállalat- és üzemgazdasági alapok).

57. EGÉSZSÉGÜGYI SZOCIÁLIS MUNKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségügyi szociális munka (Social Work in Health Care)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles egészségügyi szociális munkás
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Worker in Health Care

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka és szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az orvos- és egészségtudomány képzési területről az ápolás és betegellátás, az egészségügyi gondozás és prevenció, az egészségügyi szervező, sporttudomány képzési területről sport- és rekreációszervezés, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia, a pedagógia, az andragógia, a közösségszervező, továbbá a hitéleti képzési területről a felekezeti szociális munkás és diakónia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 762

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja egészségügyi szociális munkások képzése, akik az egészség- és társadalomtudományok területén megszerzett elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek az egészségügyi és szociális problémák kezelésére a szakmai, a társadalmi és az ágazatközi együttműködés során. Aktív résztvevői a preventív és az akut problémák megoldására irányuló tevékenységi formáknak, illetve az utógondozásnak az egészségügyi és a szociális rendszerekben. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az egészségügyi szociális munkás

***a)* tudása**
- Ismeri az egészségi állapot társadalmi összetevőit és a jóléti ellátásokat.
- Ismeri az egészségi állapotot meghatározó tényezőket, valamint a társadalmi státus, az egészségi állapot és az életmód összefüggéseit, epidemiológiai jellemzőit.

- Ismeri az egészségpolitika irányelveit, a biztosítási és finanszírozási rendszereket.
- Ismeri az egészségügyi és társadalomtudományi kutatások alapjait, szakterületének főbb kutatási irányait.
- Ismeri az egészségügy és szociális ágazat jogi szabályozását, különös tekintettel a betegjogokra és az ellátotti jogokra.
- Ismeri a hatékony kommunikáció elméleti alapjait és megvalósításának technikáit, alkalmazásuk feltételeit, akár idegen nyelvi környezetben is.
- Ismeri az egészségügy és a szociális munka szakterületének dokumentációit, az azok vezetésével, kezelésével, adatszolgáltatásával összefüggő szabályokat.
- Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.
- Ismeri az egészségügyi és szociális ellátórendszer felépítését, szereplőit, azok tevékenységét, feladatait.
- Ismeri az egészségügyi szociális munka célcsoportjainak szükségleteit, a beavatkozás módszereit és technikáit.

***b)* képességei**

- Saját szakterületén belül képes akut egészségügyi és szociális problémák kezelésére, preventív tevékenységre és utógondozásra.
- Képes esélyegyenlőséget és társadalmi integrációt elősegítő feladatok ellátására.
- Képes közösségi gondozásra és team munkára.
- Képes szakterületének megfelelő tudományos kutatás végzésére.
- Képes az időskor egészségügyi és társadalmi problémáinak felismerésére, valamint együttműködésre a problémák megelőzése és kezelése érdekében.
- Képes a fogyatékos emberek, a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, onkológiai betegek és rehabilitációt igénylők esetében szakterületének megfelelő feladatok ellátására az egészségügyi teammel együttműködésben.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban, akár idegen nyelvi környezetben is.
- Képes a szakterületének megfelelő dokumentáció pontos vezetésére, adatszolgáltatásra.
- Képes az egészségügyi és szociális szolgáltatások rendszerében, tervezésében, fejlesztésében, kivitelezésében és értékelésében való szakmaközi együttműködésre.
- Képes az egészségügyi és szociális problémákkal rendelkezők és családjaik részére a szükséges erőforrások és támogatások megszerzésére.

***c)* attitűdje**

- A magas szintű ellátás megvalósítása érdekében nyitott az új eljárások, szakmai eredmények és innovációk megismerésére.
- Nyitott szakmai tudásának fejlesztésére.
- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- Fogékony az egészség- és társadalomtudomány tudományosan bizonyított szakmai alapjainak megismerésére és alkalmazására.
- Elkötelezett a tudományos munka mélyebb megismerése iránt.
- Az emberi élet védelmét és a szociális jólétet középpontba állítva törekszik az etikus és korrekt szakmai magatartásra.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul partnereihez.
- Nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások követésére.
- Nyitott új kommunikációs eszközök, eljárások megismerésére és alkalmazására.
- Munkájában az etikai kódex elveit és szemléletét követve segít szakterületén.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját minden körülmények között felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal végzi, mindenkor figyelembe véve és törekedve a betegek, kliensek jól-létére és elégedettségére.
- Felelősséggel végez preventív, problémakezelő és utógondozó feladatokat önállóan vagy team tagjaként.
- Személyes felelősségérzettel bír, igénnyel a folyamatos önismeretre.
- Felelősséget vállal a betegek, kliensek életébe történt beavatkozásért.

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a segítő tevékenységben, kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a dokumentáció pontos vezetéséért, tartalmáért.
- Önálló és felelős módon képes a kliens betegúton való vezetésére.
- A szakmai irányelveknek megfelelően, minőségi ellátást végez önállóan vagy másokkal kooperálva, team tagjaként.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alkalmazott egészségtudományok 20-25 kredit;
- bölcsészettudományok 8-12 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- egészségügyi szociális munka szakismeretek 45-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A gyakorlati képzés magában foglalja az intézményen kívüli terepgyakorlati órákat, gyakorlatokat feldolgozó szemináriumi órákat és esetmegbeszéléseket. A szakmai gyakorlat a gyakorlati ismeretek, módszerek, készségek elsajátítása és elmélyítése érdekében az intézményen kívüli szakmai területen az intézmény által felkészített oktató vezetésével végzett szakmai tevékenység. A külső szakmai helyen végzett, irányított szakmai gyakorlat az első évben megalapozza az egészségügyi szociális munka alkalmazását, mely legalább 3 kredit, 70 óra. A komplex, irányított szakmai gyakorlat a második évben legalább 10 kredit, 300 óra.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányok alapján:

a) az ápolás és betegellátás, az egészségügyi gondozás és prevenció, az egészségügyi szervező alapképzési szakon oklevéllel rendelkező a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből legalább 45 kredittel;

b) a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a pszichológia, a pedagógia, az andragógia, a közösségi szervező, a felekezeti szociális munkás és diakónia alapképzési szakon oklevéllel rendelkező a szociális munka és az egészségügy alapismereteiből (amelyből a szociális munka legalább 25 kredit, az egészségügy témakör legalább 20 kredit) legalább 50 kredittel;

c) a pedagógusképzés képzési területen, a sporttudomány képzési területen alapképzési szakon oklevéllel rendelkező a szociális munka és a szociálpolitika alapismeretekből legalább 40 kredittel, valamint az egészségügy alapismeretekből 20 kredittel
rendelkezzen.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az *a)* pontban meghatározott alapképzési szakon folytatott tanulmányaiból legalább 25 kredittel, a *b)* pontban meghatározott alapképzési szakon folytatott tanulmányaiból legalább 30 kredittel, a *c)* pontban meghatározott alapképzési szakon folytatott tanulmányaiból legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

58. FIZIOTERÁPIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Fizioterápia (Physiotherapy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles fizioterapeuta
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physiotherapist

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ápolás és betegellátás alapképzési szak gyógytornász szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű gyógytornász szak.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 726

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja fizioterapeuta szakemberek képzése, akik képesek a fizioterápiás tevékenység tudományos igényű mérésére, értékelésére, a nemzetközi irányelvek alapján hazai irányelvek és protokollok adaptálására, evidenciákon alapuló továbbfejlesztésére, a szakmai vezetésre; akik ismerik a hazai egészségügy működését, komplex intézményrendszerét és az egészségtudomány szerepét és fejlesztésének lehetőségét a társadalom életében. Képesek a legújabb szakterületi tudományos kutatások eredményeinek átültetésére a klinikai gyakorlatba, valamint a fizioterápiás módszerek és protokollok fejlesztésére. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A fizioterapeuta

***a)* tudása**

- Ismeri a gyógytorna és fizioterápia szakterület átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontos kompetenciáit, határait, a fizioterápiának a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, szakmai irányelveit.
- Ismeri a mozgás magas szintű, részletes terheléssel kapcsolatos élettani vonatkozásait, biofizikai és biomechanikai törvényszerűségeit.
- Ismeri a biofizika, a biomechanika, a keringés és légzés, valamint az idegélettan aktuális kutatási területeit, eredményeit és vizsgáló módszereit.
- Ismeri a releváns klinikumok kutatási módszereit és tudományos eredményeit.
- Ismeri a légzési-keringési és terheléses vizsgálatok laboratóriumi felszereléseit és lehetőségeit, a vizsgálatok nemzetközileg elfogadott módjait és módszereit, valamint azok biztonságos elvégzésének

szabályait.

- Ismeri a képalkotó eljárások működésének fizikai hátterét, illetve a vizsgálatok diagnosztikai, differenciáldiagnosztikai jelentőségét, a hagyományos és a funkcionális képalkotó vizsgálatok nyújtotta lehetőségeket.
- Ismeri a tudományos kutatás módszereit, aktualitásait a mozgásszervi, neurológiai és a légzési-keringési fizioterápia területén.
- Ismeri a klinikai gyakorlatban alkalmazott gyógyszeres kezelés fő irányelveit, az alkalmazott gyógyszerek fizikai aktivitásra és terhelhetőségre gyakorolt hatásait.
- Ismeri a mozgásszervi, a légzési-keringési és a neurológiai rehabilitáció területén alkalmazott gyógyászati segédeszközöket.
- Ismeri a legkorszerűbb operatív beavatkozásokat, azok biomechanikai vonatkozásait és fizioterápiás konzekvenciáit.
- Ismeri a komplex fizioterápia különböző lehetőségeit, azok neurofiziológiai és mozgástani hátterét.
- Ismeri az idegélettani folyamatokat, a mozgáskoordináció és a propriocepció normális és kóros megnyilvánulását.
- Ismeri a fizioterápia és a kapcsolódó szakterületek információszerzési, ismeretközlési módszereit és annak magyar nyelvű és nemzetközi forrásait.
- Ismeri az egészségügyi igazgatási intézmények felépítését, az egyes szervek kompetenciáját, feladatait, az egészségügyi intézmények fenntartói, finanszírozói és munkáltatói oldalának jogi szempontú megközelítési lehetőségeit.
- Ismeri a szakmai vezetéshez szükséges szakjogi vonatkozásokat és minőségirányítási alapelveket, modelleket.
- Ismeri a tudományos tevékenységhez szükséges adatfeldolgozási, elemzési módszereket, statisztikai programokat és az adatfeldolgozáshoz használható informatikai hátteret.
- Ismeri az összefüggések szintjén az egészségtudományok kapcsolódási pontjait egyéb tudományterületekkel.
- Ismeri az egészség, betegség terminológiai rendszerét, azok esetleges módosulásait folyamatosan figyelemmel kíséri.
- Ismeri a neveléstudomány, szakdidaktika hivatására vonatkozó alkalmazási területeit.

***b)* képességei**

- Képes a fizioterápiás vizsgálati módszerek birtokában, az orvosi dokumentáció ismerete alapján a funkcionális vizsgálat önálló elvégzésére, fizioterápiás diagnózis felállítására, a rövid és hosszú távú kezelési terv elkészítésére.
- Képes a vizsgálat során kapott adatok, eredmények elemzésére, az összefüggések felismerésére és folyamatos dokumentációjára, a vizsgálati és kezelési eredmények tudományos feldolgozására és publikálására hazai és nemzetközi szinten.
- Képes a szakmájához kapcsolódó kutatásokban részt venni, kutatásokat tervezni és vezetni.
- Képes a hazai és a nemzetközi kutatások széleskörű ismeretével, szakmai tapasztalatainak felhasználásával és tudományos gondolkodásmódjával a terápiás eljárások és protokollok továbbfejlesztésére a fizioterápia területén.
- Képes a tudományos bizonyítékokon alapuló (evidence based medicine) fizioterápiás tevékenységre.
- Képes az integrált mozgástani ismeretek felhasználására és gyakorlati alkalmazására.
- Képes a fizikai teljesítőképesség meghatározására, a terhelhetőséget és teljesítőképességet korlátozó fizikai, anatómiai, élettani, kórélettani tényezők felismerésére és elemzésére.
- Képes a fizioterápia tudományos problémáinak felismerésére, multidiszciplináris megközelítésére, megoldására.
- Képes új fizioterápiai ismeretek felkutatásában és gyakorlati hasznosításukban történő hatékony részvételre.
- Képes a tudományos evidenciákra épülő fizioterápiás módszerek kiválasztására és gyakorlati alkalmazására.
- Képes a fizioterápiás módszerek hatékonyságának tudományos alapon történő vizsgálatára.

- Képes részt venni klinikai vizsgálatok megszervezésében és lebonyolításában.
- Képes az egészségügyi intézményekben a központi gyógytornaszolgálatok, illetve az önálló fizioterápiás egységek szakmai vezetésére.
- Képes szakmai és tudományos szervezetekben a fizioterápia képviseletére.
- Képes az egészségügyi intézmény és a vállalkozás működtetésével kapcsolatos alapvető jogszabályok és minőségirányítási alapelvek alkalmazására.
- Képes fizioterápiás tevékenysége során szerzett vizsgálati eredmények tudományos igényű elemzésére, megfogalmazására és közlésére.
- Képes a kompetenciáján belüli elektrodiagnosztikai vizsgálatok elvégzésére, elemzésére és annak alapján az izomstimulációs kezelés indikálására.
- Képes elektro-, balneo-, hidroterápiás kezelések részletes tervezésére orvosi javaslat alapján.
- Képes rendeletben meghatározott gyógyászati segédeszközök javaslatára, felírására.
- Képes mozgásszervi problémák szűrésére.
- Képes előmozdítani az egészségnevelést, az egészségmegőrzést célzó nemzeti, regionális, helyi, lakóközösségi és nemzetközi programokat.
- Képes komplex módon és biztonsággal tájékozódni az egészségügyi és szociális területek, valamint a társadalombiztosítás intézményrendszerében.
- Képes felismerni az egyes jogsértő helyzeteket és megfogalmazni a helyes megoldásokat.
- Képes vezetői szinten követni és használni az egészségügyi intézményt és a fizioterápiás vállalkozást érintő alapvető jogszabályokat.
- Képes felelni az intézmény, vállalkozás működésének törvényességéért, a határozatok betartásáért, közreműködni feladatkörét érintően az intézmény irányításában, intézkedések előkészítésében, a végrehajtás határidőben történő megszervezésében.
- Képes az ismeretátadás, betegoktatás bipoláris és interaktív gyakorlására.
- Képes az egészségfejlesztő kommunikáció magas szintű alkalmazására.
- Képes fejlett problémaérzékenységgel, team munkában az egészségfejlesztéssel összefüggő eset- és helyzetelemzésekre.
- Képes prevenciós oktató jellegű projektek, egészségnevelő, ismeretterjesztő, fejlesztő edukációs programok, szakmai továbbképzések kidolgozására.
- Képes szakpedagógiára és egészségfejlesztésre fókuszáló kutatások tervezésére, megvalósítására.

***c)* attitűdje**

- Fejlett pedagógiai és holisztikus szemléletmóddal, érzékenységgel és készségekkel rendelkezik a beteg-edukáció területén.
- Kongruens, példamutató és elkötelezett segítő szakmai attitűdjével alkalmas az értékteremtő, értékközvetítő tevékenységre.
- Magas szinten képviseli az értelmiségi lét konstruktív kritikai és önkritikai szemléletmódját, magatartásformáit.
- Törekszik az elfogulatlan és előítélet-mentes véleményformálásra.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez.
- Permanens tanulási-önfejlesztési igénnyel és nyitottsággal képviseli és gyakorolja az élethosszig tartó tanulást.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan alkalmas a szakmájában felmerülő erkölcsi és jogi dilemmák végiggondolására, továbbá argumentálóan, felelősséggel alkalmas állásfoglalásra.
- Önállóan, felelősségteljesen végzi munkáját.
- Az egészségügyi csoport minden tagjával szoros együttműködésben eredményes csapatmunka végzésére alkalmas.
- Autonóm és kreatív módon vesz részt a szakmai innovációs kezdeményezésekben,
- Magas szintű vitakultúrával rendelkezve képviseli önálló véleményét a szakmai fórumokon.
- Példát mutatva gyakorolja tudatos felelősségvállaló magatartását, és a segítő hivatásokhoz méltó módon alkalmazza etikai szenzitivitását.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 2-4 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit;
- fizioterápia és mozgástudományok 30-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai klinikai gyakorlat a képzés harmadik félévében egészségügyi intézményben mozgásszervi, légzési, keringési, neurológiai vagy egyéb klinikai területen, felügyelet mellett végzett önálló szakmai munkavégzés.

59. FOGORVOS OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: fogorvos (Dentistry)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles fogorvos doktor
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Dentist (D.M.D. - doctor medicinae dentariae)

Az oklevél doktori címet tanúsít, rövidített jelölése: dr. med. dent.

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
- a szak orientációja: gyakorlat-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 724

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja fogorvosok képzése, akik az elsajátított ismeretanyag és szakmai készségek birtokában megfelelő orvosi szemlélettel és magatartással rendelkeznek. Fogorvosi tevékenységet folytatnak az egészségügyi ellátásban, melynek során figyelembe veszik a betegek eltérő sajátosságait, emberi méltóságát és jogait, és ennek megfelelően döntenek, illetve cselekszenek. Megfelelő szakképzési program sikeres szakvizsgával dokumentált teljesítésével választott szakterületük tevékenységi körében önálló fogorvosi munkát is végeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A fogorvos

***a)* tudása**

- Ismeri azokat az alapvető biológiai, orvosi, technikai és klinikai tudományos adatokat és elveket, amelyek alapján felismeri az egészséges és a beteg állapot közötti különbséget a fogorvosi klinikai gyakorlatban.
- Ismeri a fogorvostudomány területéhez tartozó megbetegedésekkel kapcsolatban a prevenció, a diagnosztika, a terápia és a rehabilitáció feladatait,
- Ismeri az egészség fogalmát és annak kritériumait.
- Ismeri a fontos és korszerű fogászati diagnosztikai eljárások és módszerek lényegét, azok várható információit, e vizsgálatok indikációit és kontraindikációit, kockázati tényezőit és az eredmények diagnosztikus értékét, szintetizálni tudja a kórtörténetből és a diagnosztikai eljárásokból kapott információkat.
- Ismeri a fog- és szájbetegségek, a gyakoribb általános betegségek szájban megnyilvánuló tüneteit.
- Ismeri a fog- és szájbetegségek, sérülések, valamint szájtünetekkel is járó általános betegségek etiopatogenezisét, korai diagnosztikáját, ezek gyógyításának lehetőségeit és módszereit.
- Ismeri a fogászati és szájsebészeti szűrővizsgálatok rendszerét, különös tekintettel az onkológiai célzatú megelőzésre.
- Ismeri a fontos és korszerű fogorvosi terápiás eljárások lényegét, ezen eljárások elméleti és gyakorlati alapjait, valamint e terápiás beavatkozások várható eredményeit, mellékhatásait.
- Ismeri a fogászatban alkalmazott anyagokat, ezek főbb jellemzőit, alkalmazásuk indikációit és kontraindikációit.
- Ismeri az orális rehabilitáció lehetőségeit és módszereit.
- Ismeri a kiemelt népegészségügyi ártalmak etiopatogenezisét, megoldását.
- Ismeri a sterilizálás, fertőtlenítés, aszepszis és a fogászati infekciókontroll elvét, gyakorlati alkalmazásának szükségességét és lehetőségeit.
- Ismeri a szájsebészeti műtétek, illetve az arc- és állcsont sebészeti műtétek indikációit, valamint kockázatait.
- Ismeri a fogászati ellátásban előforduló betegségek pszichológiai és szociológiai vonatkozásait.
- Ismeri a fogorvosi sürgősségi ellátás elméleti hátterét, módjait, lehetőségeit.
- Ismeri a fogorvosi rendelőben előforduló szisztémás sürgősségi állapotokat és azok megoldását, az ellátás megszervezésének módját.
- Ismeri a fogászatban használható gyógyszerek indikációit, mellékhatásait, adagolását, felírási módját.
- Ismeri az általános orvosi gyakorlatban alkalmazott gyógyszerek indikációit, mellékhatásait, adagolását, hatásait az orális állapotra, vagy a fogorvosi kezelésre.
- Ismeri az egyén és a társadalom egészségvédelmének alapjait- a gyakrabban előforduló munkaegészségügyi ártalmak okait, tüneteit, megelőzésüket, s ezek gyógyítását.
- Ismeri a függőség, a szenvedélybetegségek, a bántalmazás, a veszélyeztetés jeleit, és a megelőző intézkedések lehetőségét, az intézkedő hatóságok rendszerét.
- Ismeri a fogtechnikai munka elméleti alapjait, fázisait, értékelni tudja fogtechnikai laboratóriumban készült gyógyászati segédeszközök minőségét, megfelelőségét.
- Ismeri az ionizáló sugárzások hatását az élő szervezetre, az ezzel kapcsolatos biztonsági előírásokat, sugárvédelmi módszereket és a sugárterhelés csökkentésének lehetőségeit egyéni felelősség alapján.
- Ismeri az egészségügyi biztosítás rendszerét és az egészségügyi szolgáltató szervezeti felépítését, ezen belül a fogorvosi, fogászati ellátás rendszerét és finanszírozási rendelkezéseit, és a fogorvosi gyakorlathoz szükséges etikai és jogi ismereteket, az egészségügy gazdasági vonatkozásait.
- Ismeri a fogorvosi rendelő létrehozásának és működtetésének követelményeit, feltételeit, fenntartásának és működtetésének jogi, etikai és gazdasági vonatkozásait.
- Ismeri a csoportok irányításának alapvető módszereit (asszisztensnő, technikus, kolléga).
- Ismeri a problémamegoldás és a kritikus gondolkodás módszereit.
- Ismeri személyes korlátait vagy a rajta kívül álló, az ellátást korlátozó tényezőket, a beutalás szükségességét és rendszerét.

***b)* képességei**

- Képes szakszerű anamnézis felvételére a vizsgált személytől és annak környezetétől.
- Képes annak megállapítására, hogy fogászati szempontból a vizsgált személy állapota megfelelő-e az egészség kritériumainak, feltárható-e az egészségére ártalmas magatartás és életmód, ha fellelhető kóros eltérés, melyek ezek fő jellemzői.
- Képes szakszerű kórleírás és dokumentáció vezetésére.
- Képes döntéshozatalra a fogorvosi beavatkozásról, továbbá a szakorvoshoz, fogszakorvoshoz történő utalásról vagy egyéb intézkedésről.
- Képes a sztomatológiai prevenció módszereinek alkalmazására az alapellátásban és a lakosság egészségnevelésében.
- Képes megfelelő együttműködés kialakítására szakmai teamekkel.
- Képes a fogtechnikai munkák ellenőrzésére és a kész fogművek elbírálására.
- Képes a fogorvos munkájához szükséges klinikai és műszeres vizsgáló módszerek alkalmazására, értékelésére, a vizsgálatok eredményeiből történő helyes következtetések levonására.
- Képes az azonnali fogorvosi beavatkozást igénylő betegségek felismerésére.
- Képes életmentő beavatkozások elvégzésére az orvosi elsősegélynyújtásban.
- Képes a fogászati ellátásban használatos berendezések és műszerek kezelésére, ismeri ezek baleset- és munkavédelmi szabályait.
- Képes a beteg szakszerű tájékoztatására.
- Képes a kariesz és annak következményes betegségei és a fog keményszövete egyéb hiányainak felismerésére, diagnosztizálására és kezelésére a fog morfológiájának és funkciójának helyreállítása érdekében minden életkorban.
- Képes a fogágy betegségeinek felismerésére, diagnosztizálására és konzervatív (nem műtéti) kezelésére.
- Képes a sérült vagy hiányos fogak, fogazat vagy teljesen fogatlan állcsontok kezelésére konzervatív (nem implantációs) fogpótlástani módszerekkel a fogazat és a rágókészülék formai, funkcionális és esztétikai helyreállítása érdekében minden életkorban.
- Képes értékelni a fogtechnikai laboratóriumban készült gyógyászati segédeszközök minőségét, megfelelőségét és azokat megfelelő módon átadni a betegnek.
- Képes felismerni a rágókészülék (fogazat, rágóizmok, állcsontok - maxillofaciális régió) fejlődési rendellenességeit, funkcionális hiányosságait és az ilyen beteget szakorvoshoz irányítani minden életkorban.
- Képes felismerni a gyermekkori rossz szokásokat, amelyek okkluzális anomáliákhoz vezetnek és a beteget szakorvoshoz irányítani.
- Képes egyszerű lágy- és keményszöveten elvégzett sebészi beavatkozásokra (egyszerű fog, gyökéreltávolítás, sutura), a közben esetleg fellépő szövődmények elhárítására.
- Képes felismerni a precancerosus állapotokat és a beteget szakorvoshoz irányítani bármilyen életkorban.
- Képes a fájdalom és a szorongás (nem gyógyszeres) csillapítására.
- Képes a szájüregben meglévő gócbetegségek és e betegségek másodlagos elváltozásai közötti összefüggések megállapítására.

***c)* attitűdje**

- Környezet- és egészségtudatos magatartás jellemzi.
- Birtokában van az adott szakterület speciális, az adott szakmát művelők életmódjába illeszthető, a környezet- és egészségtudatosságot szolgáló tudásnak, és törekszik annak gyakorlatban történő megvalósítására.
- Képviseli az erőforrásokkal való gazdálkodás fontosságát, ebben tudatosan és felelősen cselekszik.
- Szakterülete legfontosabb kérdései kapcsán integrálja a nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódot, és átlátja az Európán kívüli világgal való kapcsolat jelentőségét.
- Szakterülete legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári, műveltségi elemeket. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.
- A szakterület speciális etikai szabályainak és vonatkozó normarendszerének széleskörű ismeretében e szakmai etikai normákat vállalja, továbbadja és alkalmazza szakmai problémák megoldásban, a szakmai együttműködésben és a kommunikációban egyaránt.

- Vállalja a mindenkori szabályrendszer betartását és betartatását.
- A vizsgálatok és beavatkozások során az érvényes eljárási protokollokat követi, a beavatkozásokat holisztikus szemlélettel végzi.
- Segítő attitűd, a beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete, partnerség, szociális és interkulturális érzékenység, valamint előítélet nélküli attitűd, kliens-, betegközpontúság, minőségelvűség és költségtudatosság iránti elkötelezettség jellemzi.
- A részvételi szándék és a személyes felelősség növelése érdekében támogatja a pácienseket és hozzátartozóikat, de tiszteli az egyének, csoportok egészséggel kapcsolatos elképzeléseit, céljait, értékeit, hiedelmeit és preferenciáit, elfogadó attitűddel alkalmazkodik a gondozott egyének, közösségek egészségfejlesztési szükségleteihez, az aktuális körülményekhez és helyzetekhez.
- Az ellátás során humánus és segítőkész magatartást tanúsít, az emberi élet védelmét középpontba állítva törekszik a korrekt szakmai magatartásra
- Nyitott az egészségügyi ellátórendszer folyamatszemlélete iránt.
- A fogorvosi szakma társadalmi szerepét, értékeit elfogadja és hitelesen közvetíti.
- Hatékony és egyenlő részvételű együttműködésre törekszik, pozitív hozzáállás, csapatmunkára való hajlandóság, kezdeményezőkészség, együttműködési készség, kompromisszumkeresés, rugalmasság, valamint mások iránti érdeklődés és tisztelet jellemzi, elkötelezett a státusz- és kompetenciabeli különbségek megfelelő módon való kezelésére és kompetenciahatárainak betartására valamint nyitott mások véleményének kritikus figyelembevételére.
- Fontosnak tartja a fogorvosi szakma elméletének és gyakorlatának fejlődését, elkötelezett az orális egészségügyi szolgáltatások, a fogorvosi ellátások színvonalának folyamatos fejlesztésében.
- Kritikus gondolkodás, rendszerezőképesség, döntéshozatali képesség, innovatív kreativitás jellemzi.
- Szakmai önfejlesztési igénnyel, önérzettel bír, folyamatosan törekszik arra, hogy személyiségében és hivatásában is fejlődjön.
- Fogékony a fogorvosi szakma tudományosan bizonyított tényanyagának mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett annak gyakorlati alkalmazására, motivált az új tudás és személyes tapasztalatainak szintetizálására, a tudás helyén való, körültekintő alkalmazása jellemzi.
- Nyitott a szakmájában általánosan elfogadott, jellemző paradigmák közvetítésére és átadására, fontosnak tartja, hogy munkatársai képzésében aktívan részt vegyen.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Alkalmas arra, hogy önállóan, szakvizsgához, vagy licence-vizsgához nem kötött fogorvosi alapellátó tevékenységet folytasson, a megszerzett szakvizsga vagy licence-vizsga jogosítja fel, hogy az adott szakterületen is teljes önállósággal, teljes kompetenciával és felelősséggel dolgozhasson.
- Önállóan sürgősségi fogászati ellátást nyújt a szakma szabályai szerint.
- Hatékonyan és felelősséggel működik a fogászati ellátórendszerben.
- Felismeri az orvosi beavatkozást igénylő helyzeteket és a beteg vagy sérült egészségügyi ellátórendszerbe kerüléséhez szükséges lépéseket megteszi.
- A fogászati ellátás során preventív szemlélet szerint jár el.
- Az egészségfejlesztés iránt egyéni és lakossági szinten elkötelezett.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai ismeretek jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó és előkészítő klinikai ismeretek 125-159 kredit, amelyből alapozó ismeretek 80-100 kredit, előkészítő klinikai ismeretek 45-59 kredit:
- természettudományi alapismeretek (orvosi fizika, biofizika, biostatisztika, informatika, méréstechnikai ismeretek, orvosi kémia, biokémia, sejtbiológia, molekuláris biológia);
- orvostudományi alapismeretek (anatómia, szövet- és fejlődéstan, orvosi élettan, orvosi szaknyelv és terminológia, általános és orális patológia, általános és orális patofiziológia, általános és orális

mikrobiológia, az immunológia alapjai, fogászati propedeutika, klinikai biokémia/klinikai laboratóriumi diagnosztika, orvosi képalkotó eljárások, általános és orális radiológia, orvosi elsősegélynyújtás, megelőző orvostan és népegészségtan, orvosi gyógyszertan);

- magatartástudományi alapismeretek (orvosi etika, orvosi pszichológia, orvosi kommunikáció, szociológia);
- klinikai szakmai ismeretek 115-131 kredit:
- klinikai ismeretek [a megbetegedések és terápiájuk komplex ismerete (orvosi genetika, belgyógyászat, sebészet, bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégegyógyászat, szájnyálkahártya-betegségek, gyermekgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, neurológia, pszichiátria, oxiológia), továbbá választható ismeretek] 25-31 kredit;
- fogászati klinikai ismeretek [preventív fogászat, oralis diagnosztika, megtartó fogászat (konzerváló fogászat, endodontia, parodontológia), szájsebészet (fogsebészet, arc- és állcsontsebészet), helyreállító fogászat (fogpótlástan), gyermekfogászat, fogszabályozás, továbbá választható ismeretek] 90-100 kredit.

A kötelezően választható ismeretek aránya a teljes képzésre vonatkozóan az összkredit legalább öt százaléka.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol vagy német nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány, vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat magában foglalja az asszisztensi, a dentoalveoláris sebészeti és az általános fogorvosi gyakorlatot. Időtartama legalább 10 hét. A gyakorlat olyan fogorvosi ellátás nyújtó egészségügyi szolgáltatónál tölthető, amely a betegforgalmi adatok alapján alkalmas a képzésre és rendelkezik működési engedéllyel.

60. GYÓGYSZERÉSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gyógyszerész (Pharmacy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gyógyszerész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Pharmacist (Pharm.D., doctor pharmaciae) Az oklevél doktori címet tanúsít, rövidített jelölése: dr. pharm.

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 24 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 727

7. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja gyógyszerészek képzése, akik a természettudományos és medicinális megalapozottságú ismereteik, gyógyszerészi tudásuk, szemléletük és etikus magatartásuk alapján részt vesznek a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban, fekvőbeteg- gyógyszerellátásban, gyógyszergyártásban, az egészségügyi ellátásban, a gyógyszer- nagykereskedelemben, az ipari gyógyszerészeti, egészségügyi hatósági munkákban, a gyógyszerkutatásban és -fejlesztésben, a gyógyszerésztudományi, biológiai, kémiai, medicinális orientációjú tudományos kutatásban, úgy, hogy ezen tevékenységük során messzemenően figyelembe veszik a hozzájuk fordulók sajátosságait, emberi méltóságát, jogait, majd ennek megfelelően döntenek és cselekszenek. Megfelelő szakképzési program szakvizsgával dokumentált teljesítése után, szakterületükön szakgyógyszerészi munkát végeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A gyógyszerész

***a)* tudása**

- Széleskörű természettudományos ismeretekkel rendelkezik kémia, biológia, fizika, matematika tudományágakban.
- Ismeri a tudományos megalapozottságú, bizonyítékon alapuló terápia gyógyszereit és diagnosztikumait, a gyógynövények és növényi gyógyszerek tulajdonságait, élő szervezetre gyakorolt hatásait, kölcsönhatásaikat, alkalmazásukat, alkalmazásuk kockázatait, a gyógyászati segédeszközök alkalmazását.
- Ismeri a természetes és szintetikus eredetű kismolekulás, továbbá a félszintetikus, makromolekulás és bioszimiláris hatóanyagok, biológiai gyógyszerek kémiai, biológiai, farmakológiai és toxikológiai tulajdonságait.
- Ismeri a betegségek főbb tüneteit, gyógyszerterápiás lehetőségeit.
- Ismeri a magisztrális gyógyszerkészítés, valamint a kis-, közép- és nagyüzemi gyógyszergyártás elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a kémiai analitikai, fizikai-kémiai, biológiai és a mikrobiológiai gyógyszer-ellenőrzési módszerek elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a minőség-biztosítási módszerek elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a gyógyszerellátás vonatkozó jogszabályait és intézményrendszerét.
- Ismeri a gyógyszerek forgalomba hozatali eljárását.
- Ismeri a gyógyszergazdálkodás alapelveit, rendelkezik az alapvető vezetési, szervezési, közgazdasági és gyógyszer-nagykereskedelmi ismeretekkel.
- Ismeri a fekvőbeteg-gyógyszerészeti ellátás és a klinikai farmakológia elveit és gyakorlatát.
- Ismeri a prevenció és az egészséges életvitelre nevelés, a népegészségügy általános elveit és gyakorlatát.
- Ismeri a gyógyszerészi gondozás, a gyógyszer-információ, a betegségmegelőző és egészségügyi felvilágosító tevékenység gyakorlatát.
- Ismeri a gyógyszer- és betegbiztonság, valamint a farmakovigilancia alapjait.
- Ismeri a hagyományos és komplementer medicina körébe sorolt módszerek és eszközök főbb tulajdonságait, ezek tudományos értékelését.
- Ismeri az állatgyógyászati célú gyógyszereket és alkalmazásuk alapjait.

***b)* képességei**

- Képes önálló gyógyszerészi munkára a lakossági és kórházi gyógyszerellátás, a gyógyszerkészítés, a gyógyszerellenőrzés és a gyógyszerismertetés feladatainak ellátására.
- Képes a járó- és fekvőbetegek gyógyszerrel, gyógyászati anyagokkal és gyógyászati segédeszközökkel való ellátására.
- Képes az ipari gyógyszerészet kémiai, gyógyszer-technológiai, biomedicinális laboratóriumaiban és üzemeiben, valamint kutatási, gazdálkodási és kereskedelmi egységeiben végzendő munkára.
- Képes a gyógyszer-kereskedelem minden szintjén - export, import, nagykereskedelem - a gyógyszerészeti szakmai követelmények megvalósulásának szavatolására.
- Képes a gyógyszerek minőségének a gyártástól a felhasználásig történő biztosítására.
- Képes ellenőrzött üzemi körülmények között gyártásra kerülő, és egyedi igényeket kielégítő, valamint

személyre szóló gyógyszerkészítmények előállítására.

- Képes az egészségügyi és gyógyszerhatóságok országos és nemzetközi szerveiben végzendő tevékenységre.
- Képes egészségügyi szakszemélyzet részére a gyógyszerekkel kapcsolatos szakmai tájékoztatásra, gyógyszerismertetésre.
- Képes a racionális gyógyszergazdálkodás szervezésére.
- Képes betegek részére a gyógyszerekről és azok helyes használatáról szóló tanácsadásra.
- Képes a gyógyszerkutatásba, a gyógyszer-fejlesztésbe, illetve innovációba való bekapcsolódásra, felsőoktatási intézményekben kutatói és oktatói állások betöltésére.
- Képes a járó- és fekvőbeteg-ellátás során a gyógyítás folyamatában való közreműködésre, a gyógyszeres terápia eredményességének elősegítésére, a gyógyszerelési problémák megelőzésére, megoldására.
- Képes a betegség megelőzésének és az egészség megőrzésének a támogatására.
- Képes a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban és a fekvőbeteg-gyógyszerellátásban való közreműködésre.

***c)* attitűdje**

- Az életen át tartó tanulás jegyében folyamatosan képezi magát, és időről időre a kor szakmai-tudományos színvonalának megfelelő új ismeretanyagot sajátít el.
- Egészségügyi dolgozói feladatkörben türelemmel és együttérzéssel foglalkozik a betegekkel.
- Magas szintű szakmaisággal alakítja ki a jó gyógyszerész-beteg kapcsolatot.
- A magisztrális gyógyszerkészítésben és a személyre szabott gyógyszerelésben a lehető legrövidebb időn belül kielégíti a beteg igényeit, akit a gyógyszer mellett szükséges információkkal is ellát.
- Kórházi-klinikai munkakörben együttműködik az orvosokkal és az egészségügyi szakszemélyzet egyéb tagjaival.
- Ipari gyógyszerészi munkakörben is fontosnak tartja az egészségmegőrzés és -helyreállítás szempontjait.
- A biológiailag aktív vegyületek legfőbb ismerőjeként küzd a kábítószerek, doppingszerek és egyéb abúzus-szerek egészségkárosító alkalmazása ellen.
- Egészségügyi hatósági munkakörben a gyógyszerek megfelelő minőségének és biztonságos alkalmazásának érdekében munkálkodik, betartva a gyógyszerek engedélyezésére és ellenőrzésére vonatkozó jogszabályokat és szakmai útmutatókat.
- Kutatói munkakörben a mindenkori tudományetikai kódex és az emberi egészség szempontjainak figyelembevételével végzi a munkáját.
- Oktatói munkakörben hallgatóit, diákjait a legmodernebb gyógyszerészi, kémiai, biológiai, medicinális és egyéb szakmai-tudományos ismeretekre tanítja és etikus, humánus szemléletre neveli.
- Minden körülmények között a természet- és egészségtudományok értékeit védi, és ápolja.
- Gyógyszerészhez méltó magatartást tanúsít az élet minden területén.
- A köznapi és szakmai etikai normákat szem előtt tartja. Különös figyelmet fordít a gyógyszerészi esküben foglaltakra.
- Környezettudatos értelmiségiként óvja, védi mikro- és makrokörnyezetét.
- Valamennyi tevékenységében gyakorolja a hagyományos gyógyszerészi pontosságot.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Autonóm, felelősségteljes szakemberként képes mérlegelni a gyógyszer-helyettesítési lehetőségeket.
- Nem vényköteles készítmények esetén szakszerű javaslatot tesz a beteg számára optimális készítményre.
- Tisztában van a gyógyszerek hatásaival és mellékhatásaival, melyekről gyógyszertári gyógyszerészi munkakörben a betegeket, kórházi, klinikai munkakörben szükség esetén az orvosokat és egyéb kollégákat felelősségteljesen és széles körűen tájékoztatja.
- A természet- és egészségtudományokban jártas szakemberként népegészségügyi, kábítószerügyi és környezetvédelmi kérdésekben véleményét megosztja a területileg illetékes egészségügyi hatóság és a település szakembereivel.
- Szakmai ismeretei alapján a gyógyszerágazat különböző területein és szintjein képes döntést hozni a gyógyszerbiztonság, az ellátásbiztonság, a megfelelő minőségű szolgáltatás és a költség-hatékonyság kérdéseiben.

- Tudományos kutatói munkakörben képes eldönteni, hogy melyek az alap- és alkalmazott kutatás perspektivikus, etikus, humánus irányai.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

- természettudományi ismeretek [matematika, informatika, biostatisztika, általános kémia, szervetlen kémia, szerves kémia, analitikai (kvalitatív, kvantitatív) kémia, fizikai kémia, kolloidika] 65-90 kredit;
- orvosi-biológiai ismeretek (gyógyszerészi biológia, biofizika, biokémia, anatómia, élettan, kórélettan, mikrobiológia, immunológia, népegészségtan, gyógyszerészi növénytan, elsősegélynyújtás, latin nyelv) 50-85 kredit;
- szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretek (gyógyszerészi kémia, gyógynövény- és drogismeret, gyógyszeranalízis, gyógyszertechnológia, gyógyszerészi biotechnológia, biofarmácia, gyógyszerhatástan, gyógyszerügyi szervezés, klinikai gyógyszerterápiás ismeretek, klinikai gyógyszerészet, gyógyszerészi etika, gyógyszerészi gondozás, továbbá választható ismeretek) 105-150 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből vagy nemzeti, illetve etnikai kisebbségi nyelvből egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hat hónap záróvizsga előtti szakmai gyakorlat, amely akkreditált közforgalmú, illetve intézeti gyógyszertárban teljesítendő. Választható egy-egy hónap gyakorlat nyári szünetekben szakmailag releváns intézményben.

61. KLINIKAI LABORATÓRIUMI KUTATÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klinikai laboratóriumi kutató (Clinical Laboratory Sciences)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles klinikai laboratóriumi kutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Clinical Laboratory Scientist

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: az orvosi diagnosztikai analitikus alapképzési szak orvosi kutatólaboratóriumi analitika specializációja, az orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus alapképzési szak orvosi kutatólaboratóriumi analitika specializációja, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus főiskolai szintű szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: az orvos- és egészségtudomány képzési területről az orvosi diagnosztikai analitika alapképzési szak orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus specializációja, a természettudomány képzési területről a biológia; a kémia; a molekuláris bionika és a műszaki képzési területről a biomérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 725

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A mesterképzési szak célja klinikai laboratóriumi kutató szakemberek képzése, akik ismerik a klinikai kutatómunka általános és speciális szabályait, követelményeit és a gyakorlatban aktívan tudják művelni a klinikai kutatásokat. Végezni, szervezni és kontrollálni tudják a gyógyszeres és egyéb terápiás eljárások, illetve a diagnosztikai módszerek klinikai kipróbálását és evaluálását. Olyan ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek, melyek lehetővé teszik, hogy a gyógyszer és laboratóriumi diagnosztikum kutatás területén bekapcsolódjanak a fejlesztő, gyártás-előkészítő munkába, a gyártási technológiák kivitelezésébe. Felkészültek klinikai laboratóriumi munka irányítására. Képesek a tudomány új felismeréseinek befogadására és a folyamatos továbbképzésre. A képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az irányadó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A klinikai laboratóriumi kutató

***a)* tudása**

- Ismeri a laboratóriumi, az orvos- és egészségtudományi és a klinikai kutatások szakmai nyelvét.
- Legalább egy idegen nyelven tisztában van a laboratóriumi, az orvostudományi és a klinikai kutatások szakkifejezéseivel és birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Ismeri a klinikai kutatások általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és kapcsolódásait az orvostudomány egyéb szakterületeihez.
- Ismeri a klinikai kutatások irányelveit, a kutatások típusait, a tudományos kérdés megfogalmazásával és a kutatási hipotézis alkotással kapcsolatos megfontolásokat, a kutatások megtervezésének szabályait.
- Ismeri az esettanulmányok elkészítésének módszertanát.
- Ismeri az obszervációs klinikai tanulmányok közlésével kapcsolatos irányelveket.
- Ismeri a klinikai kipróbálások szabályait, az intervenciós klinikai tanulmányok tervezésének és kivitelezésének sajátosságait, a GCP elveit.
- Tisztában van az új terápiás eljárásokkal kapcsolatos klinikai tanulmányok terminológiájával, a farmakológiában használatos fogalmakkal, a farmakognóziával, farmakovigilanciával, a nemkívánatos eseményekkel kapcsolatos teendőkkel, kötelezettségekkel.
- Ismeri a gyógyszer- és diagnosztikum fejlesztés lépéseit, főbb elveit és gyakorlati vonatkozásait.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hematológiai, hemosztazeológiai, áramlási citometriai, reológiai, immunkémiai, immunológiai, elválasztástechnikai (kromatográfia, tömegspektrometria), enzim- és szubsztrát kémiai, mikrobiológiai, hisztokémiai, genetikai, genomikai és molekuláris biológiai, fehérjebiokémiai, proteomikai vizsgáló módszerekkel kapcsolatban, részletesen ismeri e módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában és klinikai kutatásokban.
- Ismeri a manuális módszerek kivitelezésének folyamatát és részletesen ismeri az automatizált módszerek kivitelezését, a laboratóriumi automaták működési elvét és felépítését. Ismeri az adott módszerek elméleti hátterét.
- Ismeri a vegyszer, reagens és fogyóanyag beszerzésének módjait és szabályait, a műszerek karbantartásával, javításával kapcsolatos előírásokat, valamint a laboratóriumi veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásokat.
- Ismeri a klinikai vizsgálatok, laboratóriumi tevékenységek során felmerülő új protokollok, módszerek

bevezetésének és evaluálásának szabályait.

- Ismeri a klinikai kutatásokkal kapcsolatos minőségirányítási elveket, minőségügyi követelményeket, a GLP (good laboratory practice) alapelveit.
- Ismeri a klinikai kutatómunkával és laboratóriumi tevékenységekkel kapcsolatos jegyzőkönyvvezetés szabályait.
- Részletes patobiokémiai ismerettel rendelkezik, ismeri a laboratóriumi vizsgálatok eredményei és a klinikai kórállapotok közötti összefüggéseket.
- Ismeri a szakterület terminológiáját.
- Ismeri az egészségkárosodások főbb etiológiai tényezőit, az egészségkárosító magatartás jellemzőit.
- Ismeri a primer és szekunder prevenció lehetőségeit.
- Részletesen ismeri a klinikai kutatásokkal, betegellátással kapcsolatos laboratóriumi minták típusait (pl. vér, szérum, plazma, vizelet, széklet, gyomornedv, epe, punkciós folyadékok, liquor, kenet, szövetminta, citológiai minta, stb.), a laboratóriumi vizsgálatok során alkalmazott mintavételi eszközöket, körülményeket, és a mintavételezés folyamatait, valamint a laboratóriumba történő mintaszállítás szabályait és a különböző klinikai minták kezelésének szabályait.
- Ismeri a klinikai minták kezelésére vonatkozó nemzetközi iránymutatások forrásait, tisztában van a klinikai minták adminisztrációjának szabályaival.
- Ismeri a biometria fogalomrendszerét és a biometriai, statisztikai számítások alapelveit.
- Ismeri az epidemiológiai kutatások módszertanát és tisztában van az egyes biostatisztikai eljárásokkal, azok alkalmazásainak feltételeivel, a biostatisztikai adatbázisok felépítésével, kialakításuk szabályaival, statisztikai programcsomagok működésével.
- Ismeri a meta-analízisek elkészítésének és értékelésének szabályait, módszereit.
- Ismeri a laboratóriumi, kórházi (betegellátással kapcsolatos) és klinikai kutatásokkal kapcsolatos informatikai rendszerek felépítését, működését és használatát, valamint az egészségügyi dokumentáció vezetésének és kezelésének alapvető szabályait.
- Tisztában van a laboratóriumi automaták és az informatikai rendszer közötti, az informatikai rendszereken keresztüli kommunikáció, a laboratóriumi informatikai rendszer és a kórházi informatikai rendszer közötti kommunikáció jellegzetességeivel.
- Ismeri az egészségügyi és szociális szolgáltatások szervezeti struktúráját, tervezését, fejlesztését, együttműködését.
- Tisztában van a laboratóriumi ellátás rendszerével.
- Rendelkezik a szakmája műveléséhez szükséges ismeretekkel az emberi erőforrás- gazdálkodás, klinikai laboratóriumi költségvetés-tervezés, kutatási projekt költségvetés- tervezés területein.
- Ismeri a bioetikai ajánlásokat és szabályokat, az embereken, illetve emberekből származó anyagokkal való tudományos kísérletekre és a humán genetikai vizsgálatokra vonatkozó jogszabályokat, tisztában van a klinikai kutatásokkal kapcsolatban felmerülő lehetséges etikai problémákkal, a veszélyeztetett betegcsoportokkal.
- Ismeri az orvostudományi, klinikai kutatások etikai engedélyeztetésének szabályait, az engedélyeztetési eljárást, valamint ismeri azokat a szervezeteket, amelyekhez etikai kérdésekben fordulhat.
- Ismeri a bizonyítékokon alapuló orvoslás elvét, szakmai érvrendszerét, a bizonyítékok szintjeit, a bizonyítékok alapjául szolgáló irodalom kritikus értékelésének módjait.
- Ismeri a kutatásmenedzsment elemeit, a tudományos munka tervezését, megszervezését, irányítását és lebonyolításának menetét, a tudományos publikációk kritikus elemzésének módszertanát, a publikációk készítésének szabályait, a kutatói karrierépítés elveit.
- Részletesen ismeri a tudományos támogatási rendszereket, a tudományos pályázatok elkészítésének elveit, lépéseit, a pályázatok típusait.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a tudományos adatbázisokkal kapcsolatban.
- Ismeri a szakterületére vonatkozó egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírásokat.

***b)* képességei**

- Megfelelően alkalmazza a laboratóriumi, az orvostudományi és a klinikai kutatások területén a

munkájához szükséges szaknyelvet.

- Képes laboratóriumi, orvostudományi és klinikai kutatásokkal kapcsolatos szakszöveg idegen nyelven történő olvasására, értelmezésére és szakszöveg megfogalmazására.
- Képes a klinikai kutatásokkal kapcsolatos írásos szakmai anyag olvasására és kritikus értelmezésére, képes kísérleti eredmények értelmezésére, valamint klinikai kutatások tervezésére és kivitelezésére, a kivitelezés irányítására.
- Képes a szakmai problémák holisztikus, interdiszciplináris megközelítésére.
- Képes az eredmények alapján összefüggések felismerésére, megfogalmazására és értékelésére, ezek megfelelő dokumentálására és következtetések megfogalmazására, a klinikai kutatások során kapott eredmények elemzésére, prezentálására és közlésére.
- Képes önálló szakmai álláspont kialakítására.
- Képes klinikai kipróbálásokkal, intervenciós klinikai tanulmányokkal kapcsolatos protokollok értelmezésére, elkészítésükben való aktív közreműködésre, valamint tudományos összefoglalók, elemzések készítésére, előadására.
- Képes gyógyszer- és in vitro diagnosztikum fejlesztésében, gyártás-előkészítésében és a gyártási folyamatok menedzselésében való aktív, alkotó részvételre, valamint képes gyógyszerek és in vitro diagnosztikumok klinikai kipróbálásának megtervezésére és menedzselésére.
- Képes a klinikai diagnosztikai/kutató laboratóriumi vizsgálatok technikai és személyi feltételeinek megszervezésére.
- Képes a klinikai kérdés megválaszolására alkalmas módszer megválasztására, módszerek összehasonlítására.
- Képes az adott módszert adaptálni, betanítani a laboratórium munkatársai, kutatócsoport tagjai számára és ellenőrizni a vizsgálat helyes kivitelezését.
- Képes új módszerek kidolgozására, módszerfejlesztésre, új módszerek, eszközök, műszerek, módszertani eljárások adaptálására és alkotó továbbfejlesztésére.
- Átlátja a módszertani hibákat, az azok hátterében álló lehetséges tényezőket és képes stratégiai döntéseket hozni a hibák korrigálása érdekében.
- Szakmai ismeretei alapján képes a laboratóriumi vizsgálatok során keletkező problémák, patológiás eredmények azonosítására és a problémák megoldása érdekében adekvátan, alkotóan döntést hozni.
- Képes a vizsgálati anyag vételének megszervezésére, a higiéniás feltételek megteremtésére és az élő szervezetből származó minták mintavételi, mintakezelési szabályainak alkalmazására, valamint képes a laboratóriumi mintákat vizsgálatra előkészíteni, feltárni a preanalitikai hibákat.
- Képes adekvát kommunikációra az egészségügyi ellátásban résztvevő szakemberekkel/személyzettel a preanalitikai hibák feltárásával és elhárításával kapcsolatban.
- Képes tájékozódni a szakirodalomban adott vizsgálat szempontjából szükséges mintakezelési követelményekről, képes mintakezelési protokoll kidolgozására.
- Képes biometriai, illetve matematikai-statisztikai módszerek alkalmazására a szerzett adatok és információk értékeléséhez.
- Képes a matematikai törvények alkalmazására a klinikai laboratóriumi munkával kapcsolatban.
- Képes a klinikai kutatások és/vagy laboratóriumi vizsgálatok kapcsán felmerülő tudományos kérdések megválaszolására alkalmas statisztikai eljárás megválasztására és kivitelezésére.
- Képes eligazodni statisztikai adatbázisokban.
- Képes a statisztikai eljárások során kapott eredmények interpretálására, azokból következtetések levonására, valamint a hibás statisztikai eljáráson alapuló eredmények azonosítására.
- Képes meta-analízisek eredményeinek értékelésére, a közlési torzítás felismerésére.
- Képes valamely laboratóriumi, klinikai és klinikai kutatással kapcsolatos informatikai rendszerben való tájékozódásra, képes adatbevitelre és adatok kinyerésére, valamint egyéb laboratóriumi, klinikai és klinikai kutatással kapcsolatos informatikai rendszerek használatának gyors elsajátítására.
- Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Képes átlátni és megtervezni kisebb laboratórium, vagy laboratóriumi egység/részleg működésének

egészét, az optimális működéshez szükséges feltételeket.

- Alkalmas az együttműködésre a klinikai laboratóriumi szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, az együttműködés szervezésében.
- Képes szakmai tudását a hatékony laboratóriumi működés érdekében felhasználni és tudását közvetíteni.
- Képes a klinikai kutatásokkal összefüggő etikai kérdések felvetésére, az etikai engedélyeztetési eljárás lefolytatására, a szakma gyakorlása közben felmerülő etikai és jogi problémák azonosítására és kezelésére, valamint a jogi és etikai szabályozásokban bekövetkező változások implementálására saját szakterületén belül.
- Képes az orvos- és egészségtudomány bizonyítékokra alapozott és a legkorszerűbb szakmai irányelveken nyugvó ismeretrendszereinek kritikus és részletes analízisére, irányelvek fejlesztésére.
- Képes tudományos munka tervezésére, megszervezésére, irányítására és lebonyolítására.
- Képes tudományos adatbázisokban alkotóan kereséseket folytatni, képes a szakirodalomban történő megfelelő tájékozódásra, annak értő és kritikai feldolgozására.
- Képes aktívan közreműködni tudományos publikáció valamint tudományos pályázatok elkészítésében.
- Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző feltárására, korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
- Képes szakmai gyakorlatok, továbbképzések, tudományos konferenciák szervezésére, a szakmai gyakorlatban résztvevő mentorok munkájának koordinálására.
- Képes felismerni az elsősegélynyújtást igénylő helyzetet és elsősegélyt nyújtani.
- Képes felismerni a munkája során keletkező egészségkárosító eseményeket, a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok megsértését.

***c)* attitűdje**

- Nyitott a szakmai kommunikációra és konzultációra, igénye van a folyamatos önképzésre egyéni és csoportos formában.
- Törekszik a szakmai nyelv használatára.
- Szakmai identitástudatának birtokában együttműködik a kutatásban résztvevő vizsgálókkal, személyzettel és a kutatásban részt vevő vizsgálati alanyokkal.
- Sikeresen együttműködő kutatócsoportban való aktív részvételre törekszik.
- Szakmai érdeklődése elmélyült.
- Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti.
- Tudatosan kötődik választott tudományterületéhez.
- Törekszik a módszerek folyamatos ellenőrzésére, tapasztalatok alapján történő módosítására, hatékonyabb metodikák felkutatására, kidolgozására.
- Fejleszti a problémamegoldó képességét.
- Nyitott az élethosszig tartó tanulásra, önképzésre.
- Nyitott az új módszertani eljárások, protokollok befogadására, a (kutatás/laboratóriumi) módszertani változásokra és változtatások bevezetésére, törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását, elkötelezett a GLP betartása iránt.
- Nyitott a klinikai laboratóriumi vizsgálatokkal kapcsolatos speciális információk befogadására, folyamatos továbbképzésekre.
- Törekszik a mintavételi és mintakezelési szabályok minél szélesebb körű ismeretére és a vonatkozó új irányelvek megismerésére.
- Nyitott a tudományos kérdések epidemiológiai, biostatisztikai megközelítései iránt.
- Törekszik e tudása folyamatos fejlesztésére, önképzésre alkalmas.
- Nyitott az egészségügyi informatikai rendszert, ill. dokumentációt érintő változásokra.
- Törekszik az informatikai rendszerek hiányosságainak feltárására és alkotóan vesz részt azok fejlesztési folyamataiban.
- Elkötelezett az e-szolgáltatások használata mellett.
- Jó szervezési képességekkel rendelkezik, költségszemléletű gondolkodás jellemzi.
- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- Elfogadja a szakterületének megfelelő etikai és jogi szabályokat, törekszik azok betartására és

betartatására, nyitott az etikai és jogi szabályozásokban bekövetkező változások követésére.

- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez.
- Nyitott a szakmai irányelvek befogadására, a bizonyítékokon alapuló orvoslás elveinek követésére.
- Nyitott a kutatásmenedzsment területét érintő változások követésére, integrálására.
- Szakterülete legfontosabb problémái kapcsán átlátja és szabatosan megfogalmazza az azokat meghatározó műveltségi vonatkozásokat; szakmájában az európaiság értékrendjét képviseli.
- Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, ezek jelentőségét érti.
- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- Elkötelezett az egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírások betartásában és betartatásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A laboratóriumi, az orvostudományi és a klinikai kutatások szakmai nyelvét felelősséggel használja szóban és írásban, önállóan fejleszti szakmai szókincsét, önállóan kommunikál laboratóriumi, orvostudományi és klinikai kutatásokkal kapcsolatban, szóban és írásban.
- Önállóan készít klinikai kutatási protokollt, aktívan részt vesz a kutatói munkacsoport megszervezésében, a munkafolyamat kivitelezésének megszervezésében és a kivitelezés ellenőrzésében, klinikai kutatásokat kezdeményez.
- Egyéni és csoportmunkában egyaránt megállja a helyét és felelősséggel végzi munkáját, egyenrangú partner a szakmai kooperációkban.
- A kísérletek, vizsgálatok eredményeit önállóan dokumentálja, önállóan értékeli az eredményeket, önállóan tájékozódik a szakirodalomban.
- A felelősségére bízott módszereket önállóan kivitelezi, vagy a kivitelezést irányítja.
- Önállóan üzemeltet laboratóriumi műszereket, műszeregyütteseket, kutatólaboratóriumokat, egységeket, felügyeli a laboratórium, laboratóriumi egység (részleg) műszerparkját és a műszerek rendszeres karbantartását, betanítja a laboratórium, laboratóriumi egység dolgozóit az adott műszer kezelésére.
- Felelős a kutatólaboratórium működéshez szükséges reagensek, vegyszerek, fogyóanyagok rendelkezésre állásáért, irányítja és ellenőrzi a veszélyes hulladékok kezelését.
- Feltárja a hibás méréseken alapuló eredmények okait és intézkedéseket tesz a probléma megoldására.
- A módszereket folyamatosan önállóan fejleszti, új módszereket dolgoz ki, új laboratóriumi módszer, protokoll kiválasztását, bevezetését, evaluálását önállóan végzi.
- Meghatározza a módszer elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket és gondoskodik azok rendelkezésre állásáról.
- Kidolgozza a módszerleírásokat, kivitelezési útmutatókat, részlegleírásokat, irányítja a módszerek belső minőségi ellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okát és intézkedéseket tesz azok elhárítására.
- Feltárja a vizsgálatokhoz szükséges oldatok, reagensek, táptalajok- és oldatok minőségi problémáit és intézkedéseket tesz azok megoldására.
- Szervezi a külső minőségi kontrollméréseket és önállóan értékeli azok eredményeit.
- Betartatja a minőségügyi folyamatleírások előírásait és észleli az azoktól való eltéréseket, kezeli a módszerekkel és műszerekkel kapcsolatos minőségügyi dokumentumokat.
- Felismeri a diagnosztikai eljárások során keletkezett patológiás eredményeket, és a laboratóriumi diagnózis felállítása érdekében további tesztek kivitelezését rendeli el a meglévő laboratóriumi protokollok alapján.
- Értékeli és összeveti a kapott eredményeket a beteg klinikai állapota szempontjából és kommunikál az eredményekkel kapcsolatban a társszakmák képviselőivel.
- Kompetenciájának megfelelő szakterületen önállóan ad ki leletet.
- Önállóan szervezi a hatáskörébe tartozó laboratóriumi egység, laboratórium mintavételi munkáját, ellenőrzi annak megfelelő gyakorlatát és felelősséget vállal érte, önállóan intézkedik a mintavétellel, a mintavételi egységgel kapcsolatos problémák elhárításáról.
- Kidolgozza a hatáskörébe tartozó laboratóriumi egység mintakezelési szabályait, felelős azok betartatásáért és a felmerülő problémák feltárásáért.

- Irányítja és ellenőrzi az orvosi laboratóriumba érkező minták analízisre történő előkészítését, intézkedéseket tesz a preanalitikai hibák csökkentése és megoldása érdekében.
- Önállóan kommunikál a klinikai társszakmák felelős képviselőivel a preanalitikai tényezők vonatkozásaiban.
- Önállóan választja meg az adott klinikai kutatással, laboratóriumi mérésekkel kapcsolatos kérdések megválaszolására alkalmas statisztikai eljárást és végzi el a statisztikai elemzéseket, önállóan értékeli a statisztikai elemzések eredményeit, önállóan alkalmazza a matematikai ismereteit a laboratóriumi munka során.
- Ellenőrzi a felelősségére bízott munkatársak által készített statisztikai elemzéseket és irányítja az elemző munkát.
- Önállóan kezeli a felelősségére bízott laboratóriumi, betegellátással kapcsolatos és klinikai kutatásokkal kapcsolatos informatikai rendszereket.
- Jogosultsági szintjének megfelelően önállóan visz be és nyer ki adatokat az adott rendszerekből, az adott informatikai rendszer hibáit önállóan tárja fel és tesz javaslatot azok javítására vonatkozóan.
- A laboratóriumi automaták, berendezések szoftvereinek működését felhasználói szinten átlátja, és a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges programot szükség esetén önállóan módosítja, vagy új programot ír.
- Kis diagnosztikai laboratórium, vagy diagnosztikai speciális részleg vezetését önállóan végzi.
- Irányítja és ellenőrzi a működéshez szükséges reagensek, vegyszerek, fogyóanyagok nyilvántartását és beszerzését.
- Felelősen végzi az optimális munkamenet és az ahhoz szükséges feltételek (erőforrás-menedzsment és technikai feltételek) kialakítását.
- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi ellátórendszer (különösen társszakmák) tagjaival.
- Felelősséggel képviseli szakterülete etikai és jogi normáit, kezdeményezi és önállóan kivitelezi a klinikai kutatásokkal kapcsolatos etikai engedélyeztetési eljárásokat, felelősséget vállal az etikai előírások betartásáért adott kutatás során, azonosítja az etikai problémákat és intézkedéseket tesz a problémák elhárítása érdekében.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- A bizonyítékokon alapuló orvoslás elveit felelősséggel ülteti át mindennapi gyakorlati tevékenységébe.
- Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában.
- Folyamatosan fejleszti szaktudását önképzéssel és szakmai továbbképzéseken való részvétellel.
- Felelősséget vállal az emberi élet védelmére irányuló tevékenységéért.
- Felelősséggel alkalmazza az egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírásokat.
- Fentiekkel kapcsolatos problémák esetén kidolgozza a lehetséges megoldásokat és intézkedéseket tesz az akut problémák elhárítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit;
- egészségtudományi - kutatólaboratóriumi szakismeretek 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat kutatólaboratóriumi, epidemiológiai szakmai gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 40 kredit az alábbi területekről: orvosi biokémia, klinikai kémia, klinikai biokémia, molekuláris biológia, bioanalitika, mikrobiológia, molekuláris genetika, genetika, sejtbiológia, élettan, sejtélettan, általános farmakológia, gyógyszertudományok, neurobiológia, neuroanatómia, sejt és szövettenyésztés, állatkísérleti ismeretek, hisztokémia, kutatás menedzsment, hematológia és hemosztazeológia, reológia, áramlási citometria, mikroszkópos technikák, immunológia, toxikológia, tömegspektrometria, elválasztástechnika, mintavétel-mintakezelés, laboratóriumi minőségbiztosítás, biostatisztika ismeretekből.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

62. KOMPLEX REHABILITÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: komplex rehabilitáció (Complex Rehabilitation)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles rehabilitációs szakember
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Rehabilitationist

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló és gyógytornász-fizioterapeuta szakirányai, az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak népegészségügyi ellenőr és védőnő szakirányai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az orvos- és egészségtudomány képzési területről az egészségügyi szervező, a pedagógusképzés képzési területről a gyógypedagógia, a konduktor, a sporttudomány képzési területről a sport- és rekreációszervezés, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, a társadalomtudomány képzési területről a szociális munka, a szociálpedagógia és a bölcsészettudomány képzési területről pszichológia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditek száma: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 726

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja rehabilitációs szakemberek képzése, akik képesek a komplex rehabilitáció minden színterén (egészségügyi, szociális, pedagógiai és foglalkoztatási rehabilitáció), multidiszciplináris team tagjaként és önállóan egyaránt, adekvát ellátási protokollok alkalmazásával konkrét - az egyén, illetve esetenként célzott közösségek társadalomba való mielőbbi be- vagy visszaillesztését szolgáló - rehabilitációs tevékenység tervezésére és megvalósítására, valamint a rehabilitációs tevékenység eredményességének mérésére, értékelésére, kommunikálására és javítására. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az irányadó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A rehabilitációs szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a komplex rehabilitáció fogalmát, módszereit.
- Ismeri az alapképzettsége által biztosított kompetenciák hasznosítási lehetőségeit a komplex rehabilitáció rendszerében.
- Ismeri a rehabilitáció különböző területein a szakmai protokollokban nevesített teszteket és diagnosztikai eljárásokat.
- Ismeri a rehabilitáció területén alkalmazható aktuális kvantitatív és kvalitatív kutatási módszertant és módszereket.
- Ismeri a tudományos tevékenységhez szükséges adatfeldolgozási, elemzési módszereket, statisztikai programokat és az adatfeldolgozáshoz használható informatikai hátteret.
- Ismeri a rehabilitációs ellátásra vonatkozó alapvető etikai normákat.
- Ismeri a rehabilitációs ellátás és a rehabilitációs munkatársi hatáskör jogi szabályozásának rendszerét.
- Ismeri az egészségügyi igazgatási intézmények felépítését, az egyes szervek kompetenciáját, feladatait, az egészségügyi intézmények fenntartói, finanszírozói és munkáltatói oldalának jogi szempontú megközelítési lehetőségeit.
- Ismeri a szakmai vezetéshez szükséges szakjogi vonatkozásokat és minőségirányítási alapelveket, modelleket.
- Rendelkezik jogi igazgatási és vezetői ismeretekkel és készségekkel.
- Ismeri azokat a szervezeteket, amelyekhez etikai kérdésekben eligazításért fordulhat.

***b)* képességei**

- Képes a rehabilitáció területén végzett ellátásban és kutatásban alapképzettségének megfelelő közreműködésre.
- Képes a legújabb tudományos kutatások eredményeinek átültetésére a klinikai gyakorlatba, valamint a rehabilitációs módszerek és protokollok fejlesztésére.
- Képes a rehabilitációs tevékenységek és folyamatok szakszerű tervezésére, monitorozására és értékelésére.
- Képes a rehabilitáció területén a szakmai ismeretek, illetve a szakirodalom kritikus értékelésére, felhasználására és bővítésére.
- Képes a szakmai és kutatási beszámoló készítésére, illetve azok prezentálására.
- Képes a rehabilitációs tevékenység kapcsán szakszerű kommunikációs tevékenység végzésére.
- Képes az egészségügyi intézményekben, a központi rehabilitációs osztályokon, illetve az önálló rehabilitációs egységekben szakmai vezetésére.
- Képes pályázatok készítésére a komplex rehabilitáció területén.
- Képes hatékonyan befolyásolni és a megvalósításban segíteni az egészségnevelést, az

egészségmegőrzést, az egészségfejlesztést is célzó nemzeti, regionális, helyi, lakóközösségi és nemzetközi programokat.

- Képes a rehabilitáció területén önálló szakmai álláspont kialakítására.
- Képes szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.
- Képes a szakma gyakorlása közben felmerülő jogi problémák és etikai konfliktusok kezelésére.

***c)* attitűdje**

- Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a komplex rehabilitáció szakterületét elméletben és gyakorlatban jellemzik.
- Jó együttműködési készség, kutató, képző és klinikai munkát végző csoportok munkájába való beilleszkedés jellemzi.
- Multidiszciplináris szemléletmód jellemzi a problématerületek érzékelésében és kezelésében, valamint a szakmapolitikai kérdésekben.
- Nyitott az új jelenségek, új tudományos eredmények iránt.
- Igénye van a folyamatos önképzésre.
- Szakmai érdeklődése elmélyült, a szakmai-etikai normák tisztelete jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- Képes önálló szakmai álláspont kialakítására és annak felelősségteljes prezentálására.
- Önállóan képes szakmai együttműködések kezdeményezésére, szakmai kooperációkban egyenrangú partner.
- Önállóan képes tudományos evidenciákra épülő fizioterápiás módszerek kiválasztására és a gyakorlati alkalmazására.
- Képes rehabilitációs szükségletek önálló felmérésének menedzselésére.

8.1.2. A sportrehabilitáció specializáción továbbá a rehabilitációs szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a sportsérülések fizikai és mentális következményeit.
- Ismeri a sportspecifikus sérülések megelőzésének legújabb módszereit és lehetőségeit.
- Ismeri a már kialakult sérülések orvosi ellátásának és funkcionális helyreállításának menetét.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a sérülés következtében milyen mentális vagy életvezetési problémák merülhetnek fel, melyek kezelése a komplex rehabilitáció folyamatában meg kell, hogy valósuljon.
- Ismeri korábban felsőfokú szintű szakképzettségével megszerzett kompetenciák hasznosítási lehetőségeit a sportrehabilitáció folyamatában.
- Ismeri a sportrehabilitáció különböző területein a szakmai protokollokban megjelölt teszteket és diagnosztikai eljárásokat.
- Ismeri a szakterületen alkalmazható kvalitatív és kvantitatív kutatási módszertant és módszereket.
- Ismeri a sportrehabilitációs ellátásra vonatkozó alapvető etikai normákat.

***b)* képességei**

- Képes a fizikai teljesítőképesség meghatározására, a terhelhetőséget és teljesítőképességet korlátozó fizikai, anatómiai, élettani, kórélettani tényezők felismerésére és elemzésére.
- Képes a tudományos, bizonyítékokon alapuló sportrehabilitációs tevékenységek végzésére.
- Képes sportrehabilitációs kutatások tervezésére és kivitelezésére.
- Képes a sportrehabiltációs módszerek hatékonyságának tudományos alapon történő vizsgálatára.
- Képes a sportsérülések komplex rehabilitációjának területén klinikai vizsgálatok megszervezésére, lebonyolítására a rehabilitáció hatékonyságának javítása érdekében.
- Képes a komplex rehabilitáció során a sportsérülések okozta mentális problémák detektálására és menedzselésére.
- Képes a bizonyítékokon alapuló, költséghatékony funkcionális helyreállítás folyamatát szervezni, a lehetőségekhez képest a rehabilitáció időtartamát lerövidíteni a beteg preferenciáinak szem előtt tartása mellett.

- Képes a sportsérülés pillanatától a teljes terhelhetőség helyreállításáig a komplex rehabilitációs program tervezésére, a rehabilitációba bevonható szakemberekkel való konzultációra és a funkcionális helyreállításhoz szükséges team munka szervezésére.

***c)* attitűdje**

- Nyitott és elkötelezett az új jelenségek, új tudományos eredmények ismerete és alkalmazása iránt.
- Nagyfokú szakmai motiváció, valamint mások motiválásának képessége jellemzi.
- Szakmai érdeklődése elmélyült, a folyamatos önképzés igénye és megvalósítása jellemzi.
- Jó probléma felismerő, elemző és megoldó készség jellemzi.
- Tudományos információfeldolgozó képességgel rendelkezik.
- Rendszerszemléletű gondolkodásmód jellemzi.
- Multidiszciplináris szemléletmód jellemzi a problématerületek érzékelésében és kezelésében.
- Együttműködési készség jellemzi a kutató, a képző és a klinikai munkát végző csoportok munkájába való beilleszkedés során.
- A szakmai-etikai normák tisztelete jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai kooperációkban egyenrangú partner, képes önálló szakmai együttműködések kezdeményezésére.
- Képes önálló szakmai álláspont kialakítására és annak felelősségteljes prezentálására.
- Önállóság jellemzi a speciális szakmai kérdések megoldásában.
- Az evidenciákra épülő gyakorlat módszereinek kiválasztása és gyakorlati alkalmazása alapján építi fel munkáját.
- Képes a sportrehabilitációs -fizikai és mentális- szükségletek önálló felmérésének megvalósítására és menedzselésére.
- Önállóan szervezi a bizonyítékokon alapuló, költséghatékony funkcionális helyreállítás folyamatát.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 5-10 kredit;
- egészségtudományi rehabilitációs szakismeretek 45-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a negyedik félévben végzett, átlagosan heti két napos gyakorlat. A szakmai gyakorlat színterei a felsőoktatási intézmény által elfogadott, rehabilitációs tevékenységet folytató szakmai intézmények, intézetek, osztályok.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 25 kredit fiziológia, pszichológia, kineziológia, pedagógia területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján legalább 10 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

63. NÉPEGÉSZSÉGÜGYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: népegészségügyi (Public Health)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles népegészségügyi szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Public Health
- választható specializációk: népegészségügyi felügyelő, epidemiológia, környezet- és foglalkozás-egészségügyi, egészségfejlesztés

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű közegészségügyi járványügyi felügyelő,

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja népegészségügyi szakemberek képzése, akik a népegészségügyi tevékenység tudományos alapját jelentő és az ahhoz kapcsolódó módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában munkájukkal hozzájárulnak a lakosság egészségi állapotának javításához, a betegségek megelőzéséhez, a szakmai, az össztársadalmi és az ágazatközi együttműködés során. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az okleveles népegészségügyi szakember

***a)* tudása**
- Ismeri az egészségi állapotot meghatározó egészségügyi és népegészségügyi tényezőket.
- Ismeri a népegészségügy tárgykörének átfogó és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait, kereteit és a kapcsolódó szakterületek szakmai irányelveit.
- Ismeri az epidemiológiai vizsgálatok elméleti hátterét, alapvető összefüggéseit és gyakorlati módszereit.

- Ismeri az egészség-gazdaságtan, a menedzsment és minőségbiztosítás szakmájához szükséges sajátosságait.
- Ismeri a biostatisztika népegészségügy területén leggyakrabban alkalmazott módszereit.
- Ismeri az egészségpolitika elméleti hátterét és gyakorlatát.
- Ismeri az egészség-gazdaságtan elméleti hátterét és gyakorlati jelentőségét.
- Ismeri a népegészségügyi projektek főbb elemeit, gyakorlati megvalósításuk elveit.
- Ismeri a bizonyítékon alapuló ellátás, a bizonyítékon alapuló népegészségügy elméleti ismérveit és gyakorlati jelentőségét.
- Ismeri az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések nemzetközi eredményeit.
- Ismeri az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére vonatkozó nemzetközi kutatási eredményeket.

***b)* képességei**

- Képes a népegészségügy bizonyítékokra alapozott és korszerű szakmai irányelvein nyugvó ismeretrendszerének kritikus analízisére, irányelvek fejlesztésére.
- Képes a szakmai problémák holisztikus, interdiszciplináris megközelítésére.
- Képes tudományosan megalapozott tevékenységek tervezésére, szervezésére, irányítására és lebonyolítására.
- Alkalmas az egészségügyi szolgáltatások tervezésére, szervezésére, fejlesztésére.
- Képes a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban.
- Képes az egészségpolitikai tervezés és a népegészségügyi gyakorlat támogatása érdekében a népegészségügyi kutatások fejlesztésére, helyi és országos hatáskörű kutatások tervezésére és kivitelezésére.
- Képes az egészségkommunikáció és társadalmi mozgósítás, megfelelő kommunikációs formák és csatornák azonosítására, az egészség javítását szolgáló kommunikációs terv kidolgozására és megvalósítására helyi és országos szinten.
- Képes az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzése érdekében stratégia tervezésére, kidolgozására.

***c)* attitűdje**

- Hitelesen képviseli a népegészségügyi tevékenység gyakorlásában alapelveknek (esélyegyenlőség, partnerség, szolidaritás) tekintett értékeket.
- Tevékenységének korlátait respektálva, de lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a lakosság, illetve a rábízott közösség egészségi állapotának javítása érdekében.
- A szakterületén hazai és nemzetközi szinten egyaránt jó szakmai kapcsolatok kiépítésére törekszik.
- Koncepcionális javaslataival és cselekvési terv kidolgozásával törekszik az egészségügyi és népegészségügyi ellátórendszer működésének javítására helyi és országos szinten.
- Megőrzi igényét ismereteinek és képességeinek folyamatos fejlesztésére.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez és eredményeihez.
- A magas szintű ellátás megvalósítása és a folyamatos fejlődés biztosítása érdekében nyitott az új eljárások, szakmai innovációk megismerésére.
- Fogékony az egészségtudomány tudományosan bizonyított eredményeinek megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások követésére, az új infokommunikációs eszközök, eljárások megismerésére és alkalmazására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját hatáskörét figyelembe véve önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozását, szakmai nézetek képviseletét.
- Szaktudásával támogatja közvetlen és közvetett munkatársait, tudásuk és képességeik folytonos fejlesztésére ösztönözve és e törekvésükben támogatva őket.
- A népegészségügyi tevékenység etikai normáit követve tevékenykedik.

- Koncepcionális javaslatokat fogalmaz meg az egészséget támogató politikai döntésekre helyi és országos szinten.
- Partneri szinten együttműködik a népegészségügyi területhez kapcsolódó szakmai területek képviselőivel, az egészségügyi ellátórendszerrel.
- A népegészségügy területén alkalmazza a kritikus nézőpontokat, új látásmódokat, hatékony megoldásokat.

8.1.2. Népegészségügyi felügyelő specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a népegészségügyi felügyelet eszközeit.
- Ismeri a hazai és nemzetközi népegészségügyi intézmények működését.
- Ismeri az egészségügyi tulajdonformákat.
- Ismeri az egészségügyi rendszerek finanszírozásának szabályait.
- Ismeri az egészségtervek készítésének módszertanát.

***b)* képességei**

- Képes a lakosság népegészségügyi szükségleteinek és igényeinek feltárására, azok rangsorolására és kezelésére.
- Képes a népegészségügyi hatósági feladatok ellátására vezetői és végrehajtói szinten.
- Képes a szervezetfejlesztésre, népegészségügyi programok, akciók tervezésére, szervezésére, irányítására és értékelésére.
- Képes egészségterv készítésére.

***c)* attitűdje**

- Hitelesen képviseli a népegészségügyi tevékenység gyakorlásában alapelveknek (esélyegyenlőség, partnerség, szolidaritás) tekintett értékeket.
- Lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a lakosság, illetve a rábízott közösség egészségi állapotának javítása érdekében.
- Feladatait figyelmesen, pontosan, formailag és tartalmilag is igényesen, szakszerűen és jogszerűen hajtja végre.
- Munkáját eredményorientáltan, motiváltan végzi.
- Együttműködik egyéb, szervezeten belüli és kívüli személyekkel, szervezetekkel.
- Szervezeten belül és kívül is képes a megfelelő kommunikációra.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Hatékonyan közreműködik a lakosság népegészségügyi szükségleteinek és igényeinek feltárásában, rangsorolásában.
- Alkalmas a népegészségügyi tevékenység hatósági felügyeletére irányítói szinten is.
- Vezetői tevékenységének és hatósági feladatainak végrehajtása során döntéseit a szakma szabályainak szigorú betartásával hozza.
- Szaktudásával támogatja közvetlen és közvetett munkatársait, tudásuk és képességeik folytonos fejlesztésére ösztönözve és e törekvésükben támogatva őket.
- A hatósági szervezetrendszer hierarchiájának megfelelően, a szolgálati út betartásával végzi tevékenységét.

8.1.3. Epidemiológia specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

***a)* tudása**

- Ismeri az adatkezelés módszertanát.
- Ismeri a különböző mintavételi eljárásokat.
- Ismeri a modern statisztikai módszereket.
- Ismeri az epidemiológiai vizsgálatok módszertanát.
- Ismeri a genetikai epidemiológiai vizsgálatok alapjait.
- Ismeri a klinikai döntéselemzés alapjait.
- Ismeri a klinikai epidemiológia módszertanát, eredményeinek értelmezését a népegészségügyi és klinikai gyakorlatban.
- Ismeri a táplálkozás-epidemiológia módszertanát.

***b)* képességei**

- Képes a lakosság egészségi állapotának és az azt befolyásoló tényezőknek, valamint a betegségek megelőzési és kezelési lehetőségeinek biostatisztikai és epidemiológiai elemzésére, jellemzésére és monitorozására.
- Képes statisztikai programcsomagok alkalmazására adatkezelés és adatelemzés céljából.
- Képes statisztikai elemzések elvégzésére.
- Képes etiológiai, intervenciós, diagnosztikus és prognosztikus epidemiológiai kutatások megvalósítására.
- Képes döntéselemzési problémák megoldására.
- Képes mintavételi eljárások elvégzésére.

***c)* attitűdje**

- Munkáját hivatástudat, felelősség hatja át.
- Munkájának eredményeit a szakmai körök számára hatékonyan kommunikálja.
- A felelősségi körébe tartozó tevékenységek során minden esetben etikusan és az adatvédelmi szabályok betartásával jár el.
- Folyamatos önképzéssel fejleszti tudását.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi klinikai, epidemiológiai vizsgálatok tárgykörébe tartozó kutatások szervezését, tervezését.
- A kutatási tevékenysége során hatékonyan együttműködik a team tagjaival, kapcsolódó szervezetekkel.
- Kezdeményez, személyes felelősséget vállal és gyakorol az általa elvégzett kutatásokért és tevékenységekért.

8.1.4. Egészségfejlesztés specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok népegészségügyi problémáit, azok kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az egészségmodellek, a társas tanulás modelljeit, motiváció-elméleteit.
- Ismeri a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek, különösen a cigány nemzetiség kultúráját, egészség magatartását és egészségi állapotát.
- Birtokában van kommunikáció és személyiségfejlesztési ismereteknek.
- Ismeri az egészségfejlesztési módszerek alkalmazásának lehetőségeit egyéni és közösségi szinten.
- Ismeri az egészségfejlesztési projektek tervezésének, lebonyolításának és értékelésének módszertanát.
- Ismeri az egészségpszichológia legfontosabb kutatási irányait, módszereit az egészség megőrzésével, betegségek megelőzésével kapcsolatban.

***b)* képességei**

- Képes a népegészségügyi szükségletek kielégítését célzó egészségfejlesztési és betegségmegelőzési programok tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és értékelésére.
- Képes a célcsoportok egészségi, kulturális és társadalmi-gazdasági szempontú jellemzésére.
- Képes a kapcsolatépítésre egyénekkel, csoportokkal és intézményekkel.
- Képes egészségfejlesztési programok tervezésére, lebonyolítására és értékelésére.
- Képes egészségtervek készítésére.

***c)* attitűdje**

- Munkáját hivatástudat, felelősség hatja át.
- Nyitott a folyamatos önreflexióra és önismeret-fejlesztésre.
- Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással rendelkezik.
- A felelősségi körébe tartozó tevékenységek során minden esetben etikusan és az adatvédelmi szabályok betartásával jár el.
- Folyamatos önképzéssel fejleszti tudását.
- Szociális és interkulturális érzékenység, előítélet nélküli attitűd jellemzi.
- Önmaga is elkötelezett az egészség védelme, az egészségtudatos magatartás kialakítása iránt.
- Fogékony az egészség megőrzésével kapcsolatos új ismeretek befogadására.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi.
- Felelősséggel használja a munkája során alkalmazható eljárásokat és módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket.
- Felelősséget vállal az ellátott egyének, közösségek egészségi állapotának, egészségmagatartásának javításáért.
- Felelősséggel végzi az eltérő szocializációs hátterű gondozottak ellátását.
- Együttműködik más szakmaterületek képviselőivel.
- Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékon alapuló tevékenységet végez.

8.1.5. Környezet- és foglalkozás-egészségügyi specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

***a)* tudása**

- Ismeri az ökológia rendszerek felépítését, működésének alapelveit.
- Ismeri a környezeti tényezők egészségre gyakorolt hatásait és azok vizsgáló módszereit.
- Ismeri a környezetvédelem alapjait.
- Ismeri a környezeti kockázatbecslés, -elemzés és -kommunikáció módszertanát.
- Ismeri a környezeti hatástanulmány elemeit és módszertanát.
- Ismeri a toxikológia elméleti és gyakorlati vonatkozásait.
- Ismeri a foglalkozás-egészségtan elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a kormányzati és nem kormányzati szereplőket az egészségügyben és népegészségügyben.
- Ismeri az ionizáló és nem ionizáló sugárzások biológiai hatásait, a sugárvédelem alapfogalmait, a sugáregészségügy hazai rendszerét.
- Ismeri a munka- és foglalkozás-egészségtan fogalmait, rendszerét, működését és tartalmi elemeit.

***b)* képességei**

- Képes a külső, belső, valamint munkahelyi környezet állapota és az egészségi állapot közötti összefüggések feltárására, elemzésére és jellemzésére.
- Képes az egészséget károsító környezeti tényezők azonosítására, ezek hatásainak csökkentésére, kiküszöbölésére.
- Képes környezeti monitorozás elvégzésére.
- Képes kémiai biztonsági felügyelet ellátására.
- Képes sugár-egészségügyi felügyelet ellátására.
- Képes környezeti kockázatbecslés és -elemzés elkészítésére.
- Képes munkabiztonsági, munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi tevékenység ellátására.

***c)* attitűdje**

- Tevékenységének korlátait respektálva, de lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a munkahelyi és természeti környezet okozta károsodások megelőzésében.
- Feladatait figyelmesen, pontosan, formailag és tartalmilag is igényesen, szakszerűen és jogszerűen hajtja végre.
- Az új helyzetekre, kihívásokra gyorsan, adekvátan reagál.
- Munkáját eredményorientáltan, motiváltan végzi.
- Lojális az intézményesült szervezetrendszerhez.
- Tevékenysége során együttműködik a környezetvédelemmel, környezet-egészségüggyel valamint a munkahigiénével kapcsolatos egyéb szervezetekkel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi.
- Felelősséggel használja a munkája során alkalmazható eljárásokat és módszereket.
- Önálló, döntéseiben felelősségteljes, az egészségügyi normákat betartja.
- A környezetre hatással lévő beruházások során - a tervezés, kivitelezés, ellenőrzés - aktívan közreműködik, a környezeti aspektusokat figyelembe véve.
- Együttműködik más szakmaterületek képviselőivel.
- Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékon alapuló

tevékenységet végez.
- A foglalkozás-egészségügyi tevékenységben közreműködik.
- Munkabiztonsággal, munkavédelemmel kapcsolatos tervezés, kivitelezés, ellenőrzés tevékenységében közreműködik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- népegészségügyi szakismeretek 8-10 kredit;
- társadalomtudományok 2-4 kredit.
9.1.2. A specializációk szakterületei és azok kreditaránya
A specializációk kreditaránya a képzés egészén belül legalább 30 kredit:
a) egészségfejlesztés specializáció
- bölcsészettudományok 5-10 kredit,
- egészségtudományi - egészségfejlesztési szakismeretek 25-30 kredit;
b) epidemiológia specializáció
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,
- egészségtudományi - epidemiológiai szakismeretek 20-25 kredit;
c) környezet- és foglalkozás-egészségügyi specializáció
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit;
- egészségtudományi - környezet- és foglalkozás egészségügyi szakismeretek 20-25 kredit;
d) népegészségügyi felügyelet specializáció
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit,
- egészségtudományi - népegészségügyi felügyeleti szakismeretek 15-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a specializációhoz kapcsolódó munkaterületen, intézményben megszervezett négy hét időtartamú gyakorlat, amelyet a képzés tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez az alapképzési tanulmányok alapján 30 kredit szükséges az alábbi területekről: biostatisztika és az epidemiológia alapjai, népegészségügyi medicina, környezet-egészségügyi, munka-, foglalkozás- és táplálkozás-egészségügyi alapismeretek, egészségfejlesztési alapismeretek, számítástechnika és egészségügyi informatika, egészségügyi államigazgatás.
A népegészségügyi felügyelő specializáció választásának feltétele a népegészségügyi ellenőr alapképzési szakon szerzett szakképzettség vagy a korábbi közegészségügyi-járványügyi felügyelő szakképzettség.

64. RADIOGRÁFIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: radiográfia (Radiography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles radiográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Radiographer
- választható specializációk: diagnosztikai radiográfia, nukleáris medicina, sugárterápia

3. Képzési terület: orvos és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az orvosi diagnosztikai analitikus alapképzési szak radiográfia specializációja

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: az orvosi diagnosztikai analitikus alapképzési szak további specializációi.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 725

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja radiográfusok képzése, akik a képalkotó diagnosztika, a nukleáris medicina (izotópdiagnosztika és radioizotóp terápia) és a sugárterápia területein képesek a szakterület speciális követelményeinek megfelelni. Ismerik és alkalmazni tudják az egyes modalitások speciális módszereit és képesek a legújabb fejlesztések, vizsgálati és terápiás eljárások elméleti elsajátítására és azok bevezetésére, alkalmazására orvosi felügyelettel, vagy anélkül, utasítással. Ismerik az ionizáló sugárzás biológiai hatásait, tudatosan alkalmazni tudják a dolgozók és a betegek sugárdózisát csökkentő módszereket. Megfelelő szintű ismeretek birtokában alkalmasak a beteggel kapcsolatos kisebb beavatkozások végzésére. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az irányadó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó általános szakmai kompetenciák

8.1.1. A radiográfus

***a)* tudása**

- Ismeri az egészséges emberi szervezet működésének alapjait.
- Ismeri a gyakoribb betegségek kialakulásának mechanizmusait, biológia, élettani hátterét.
- Ismeri a jellemző etiológiai, epidemiológiai adatokat, az ezekkel kapcsolatos statisztikai adatokat.
- Ismeri a gyakoribb (klinikai, diagnosztikai) kivizsgálási eljárásokat.
- Ismeri a diagnosztikai adminisztrációs rendszerek felépítését.
- Ismeri a keresztmetszeti képi információk kezelésének elveit (DICOM rendszerek, képformátumok).
- Ismeri a sugárbiológia sugárfizikai és sugárkémiai alapjait.
- Ismeri az ionizáló sugárzás és a közeg, továbbá az élő anyag kölcsönhatásának jellemzőit.
- Ismeri az ionizáló sugárzás hatására kialakuló daganatok epidemiológiáját.
- Ismeri a sugárvédelemben használatos dózisfogalmakat.
- Ismeri az ionizáló és nem-ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi

jogszabályokat, hazai és nemzetközi ajánlásokat és azok alkalmazását; a sugárveszélyes tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit.

- Ismeri az egészségügyben (diagnosztika, terápia, kutatás) használatos sugárforrásokat és az ezekkel kapcsolatos sugárvédelmi irányelveket, megoldásokat.
- Ismeri az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet, páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét.
- Ismeri a képalkotó diagnosztika különböző modalitásait, valamint a külső, zárt és nyílt sugárforrásokkal végzett terápia egészségtudományi szakterületeinek általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, tisztában van a szakmai irányelvekkel.
- Ismeri a terület sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Ismeri szakmája összefüggéseinek részleteit, elméleteit és az ezeket felépítő paradigmákat.
- Ismeri szakterületének főbb tudományos elméleteit és az ezeket felépítő problémákat.
- Ismeri a diagnosztikai és terápiás képalkotás elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri az ionizáló sugárzások különböző fajtáinak fizikai tulajdonságait, biológiai hatásait, valamint a hatások csökkentésére szolgáló módszereket.
- Ismeri a munkabiztonsági és munkavédelmi szabályokat.
- Részletekbe menően ismeri a korszerű számítástechnika általános, és az orvosi képfeldolgozás speciális módszereit, valamint az infokommunikációs technológiákat.
- Ismeri az egészségügyi és szociális szolgáltatások szervezeti struktúráját, tervezését, fejlesztését, együttműködését.
- Ismeri az ágazati oktatás rendszerét, elméleteit, gyakorlatát, szervezési formáit.
- Ismeri a vezetési és szervezetelméleti ismereteket; a menedzsment alapjait és technikáit.
- Ismeri a szakmai kommunikáció sajátosságait.
- Ismeri a kutatásmenedzsment sajátosságait.
- Ismeri a radiológia, a nukleáris medicina és a sugárterápia terén a jellemző innovatív kutatási, fejlesztési módszereket.
- Ismeri az orvosi titoktartás szabályait.

***b)* képességei**

- Képes a betegek fogadására, felvilágosítására, megfelelő tájékoztatására.
- Képes komplex adatfelvitelre, betegadminisztrációra.
- Képes komplex adatfelvitelre, adatkezelésre a képi információs rendszerekben.
- Képes elkészíteni, konvertálni, továbbítani a képi anyagokat.
- Képes a különböző modalitások térbeli regisztrációjának és képi fúziójának elvégzésére.
- Képes felismerni a diagnosztikai munkavégzés során az ő és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló veszélyhelyzeteket és azok elhárításához a megfelelő - radiográfusi szintű - intézkedéseket megtenni.
- Képes a civil életben hozzá fordulóknak pontos, közérthető választ megfogalmazni az ionizáló sugárzás természetét, biológiai hatásmechanizmusát, a különböző vizsgálatok lényegét illetően.
- Képes kutatásorientált, tudományosan megalapozott elméleti és gyakorlati szakmai tudását a képalkotó diagnosztika, nukleáris medicina és sugárterápia területének valamennyi szintjén alkalmazni és fejleszteni.
- Képes újszerű szakmai problémák változó körülmények között történő megoldására.
- Jártas a korszerű számítástechnika irodai és kommunikációs módszereinek alkalmazásában, és képes az új módszerek és lehetőségek alkalmazásának önálló elsajátítására.
- Képes a gyakorlati tevékenység során felmerülő kutatási problémák felismerésre és megfogalmazására, kutatási programok autonóm végrehajtására, és mindezek érdekében interdiszciplináris szakmai környezet létrehozására.
- Képes elemző, kritikus és szintetizáló gondolkodáson alapuló döntéshozatalra.
- Képes autonóm döntéshozatalra, csoportmunkára és annak vezetésére, ezen túlmenően szakmai szerepek felismerésére, szakmai és tudományos koordinációra.
- Képes az erőforrások tervezésére interprofesszionális körülmények között is.

- Szakmai és nem szakmai környezetben egyaránt képes az egészségtudatos magatartás mindenkori képviseletére, és ennek érdekében egészségnevelő tevékenység folytatására.
- Képes folyamatokat értékelni, azok változtatására javaslatot tenni.
- Képes hatékony konfliktuskezelésre.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a tevékenysége során tudása szerint a betegek legmagasabb szintű ellátására.
- Törekszik a maximális diszkrécióra és empátiára.
- Törekszik az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni.
- Jó kommunikációs és együttműködési készség jellemzi.
- Folyamatos önképzést végez.
- Követi a szakirodalmi, törvényi hátteret, ahhoz alkalmazkodik.
- Rendszerszintű rálátással rendelkezik.
- Törekszik a végzett eljárások továbbfejlesztésére a szerzett tapasztalatok és a szakirodalomból nyert ismeretek felhasználásával.
- Környezettel szembeni érzékenység jellemzi.
- Szakmai és etikai felelősségvállalás jellemzi, és azok mások számára történő megfogalmazására képes.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végez komplex, a diagnosztikával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Protokollok szerint önállóan végez beteg előkészítést, szükség szerint rögzítést, a betegek vizsgálatát.
- A szakma legfontosabb tévedéseinek, hibáinak észlelésekor köteles felettesének jelentést tenni, vészhelyzet esetén annak elhárításához haladéktalanul hozzáfogni, segítséghívásról intézkedni.
- Megbízás esetén vezetői feladatkört lát el az egészségügy bármelyik szintjén.
- Felelős a hozzá beosztottak munkájáért, köteles azok munkáját szükség szerint ellenőrizni.
- Érvényesíti a kutatásetikai elvárásokat mind preklinikai, mind humán eljárások alkalmazásakor.
- Teljes önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- Felelős döntést hoz, felelősen értékel, és kitart mindezek mellett.
- Egyenrangú kezdeményező és moderáló partner a szakmai kooperációban.
- Döntéseiért személyes felelősséget vállal.
- Vezető szerepet lát el.
- Szakmai autonómiája az oktatás-nevelés tevékenységére is kiterjed.
- Önállóan véleményt alkot.

8.1.2. Diagnosztikai radiográfia specializáción továbbá a radiográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a gyakoribb betegségek kialakulásának mechanizmusait, biológia, élettani hátterét.
- Ismeri a jellemző etiológiai, epidemiológiai adatokat, ezzel kapcsolatos statisztikai adatokat.
- Ismeri a gyakoribb kivizsgálási (klinikai, diagnosztikai) eljárásokat.
- Ismeri a diagnosztikai adminisztrációs rendszerek felépítését.
- Ismeri a modern MR, MRS, PET- PET/CT, PET/MR modalitás alapjait, alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri funkcionális képi információk alapjait, alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri a speciális rekonstrukciós 2D-3D technikákat.
- Ismeri a keresztmetszeti képi információk kezelésének elveit (DICOM rendszerek, képformátumok).
- Ismeri a sugárvédelemre érvényes hazai és nemzetközi vonatkozó szabályozásokat.
- Ismeri az ionizáló sugárzás és az élő anyag kölcsönhatásának jellemzőit.
- Ismeri a sugárbiológia sugárfizikai és sugárkémiai alapjait.
- Ismeri az ionizáló sugárzás hatására kialakuló daganatok epidemiológiáját.
- Ismeri a sugárvédelemben használatos dózisfogalmakat.
- Ismeri a sugárveszélyes tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit.
- Ismeri az egészségügyben (diagnosztika, terápia, kutatás) használatos sugárforrásokat, és az ezekkel kapcsolatos sugárvédelmi irányelveket, megoldásokat.

- Ismeri az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet, páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét.
- Ismeri az ionizáló- és nem-ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi jogszabályokat, ajánlásokat és azok alkalmazását.
- Ismeri a diagnosztikában használatos kontrasztanyagok mellékhatásait, veszélyeit.
- Ismeri az orvosi titoktartás szabályait.

***b)* képességei**

- Képes a radiológia diagnosztikai és terápiás módszereinek önálló alkalmazására, az új módszerek adaptálására, beállítására.
- Képes a radiológiai módszerekkel nyert adatok elemzésére és előleletezésére.
- Képes a korszerű radiológiai képfeldolgozás módszereinek alkalmazására.
- Képes a betegek fogadására, felvilágosítására, megfelelő tájékoztatására.
- Képes komplex adatfelvitelre, betegadminisztrációra.
- Képes a vizsgálatra kerülő betegek előkészítésére, pozicionálására.
- Képes használni a betegrögzítéshez szükséges eszközöket.
- Képes komplex adatfelvitelre, adatkezelésre a képi információs rendszerekben.
- Képes elkészíteni, konvertálni, továbbítani a képi anyagokat.
- Képes a tervezőrendszerekben az adatokat kezelni, regisztrálni, manipulálni.
- Képes a különböző modalitások képi fúziójának elvégzésére.
- Képes vénaszekció végzésére, orvosi háttér mellett gyógyszerek (kontrasztanyag) beadására. Ismeri az érbe helyezett branülök kezelési módját.
- Képes észlelni a betegen vagy a betegben a vizsgálat alatt a kontrasztanyag beadása következtében jelentkező mellékhatásokat.
- Megbízhatóan használni tudja a rendszeresített hatósági dozimetriai eszközöket.
- Képes felismerni a diagnosztikai munkavégzés során az ő és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló veszélyhelyzeteket és azok elhárításához a megfelelő - radiográfusi szintű - intézkedéseket megtenni.
- Képes a civil életben hozzá fordulóknak pontos, közérthető választ megfogalmazni az ionizáló sugárzás természetét, biológiai hatásmechanizmusát, a különböző vizsgálatok lényegét illetően.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a tevékenysége során a betegek tudása szerinti legmagasabb szintű ellátására.
- Törekszik a maximális diszkrécióra és empátiára.
- Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.
- Hatékonyan kommunikál és együttműködik kollegáival.
- Folyamatos önképzést végez.
- Követi a szakirodalmi, törvényi hátteret, ahhoz alkalmazkodik.
- Rendszerszintű rálátással rendelkezik.
- Kutató munkát végez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végez komplex a diagnosztikával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Protokollok szerint (illetve egyedi utasítások alapján) önállóan végez beteg előkészítést, szükség szerint rögzítést, a betegek vizsgálatát.
- A szakma legfontosabb tévedéseinek, hibáinak észlelésekor köteles felettesének jelentést tenni, vészhelyzet esetén annak elhárításához haladéktalanul hozzáfogni, segítséghívásról intézkedni.
- Felelős a hozzá beosztottak munkájáért, köteles azok munkáját szükség szerint ellenőrizni.

8.1.3. Nukleáris medicina specializáción továbbá a radiográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a radioizotópok előállításának fizikai alapelveit.
- Ismeri a radioizotópok fizikai árnyékolásának megoldásait.
- Ismeri a gamma- és pozitron-sugárzó radiofarmakonokkal végzett leképező modalitások (planáris

gamma-kamera, SPECT, PET), valamint a hibrid leképező eszközök (SPECT- CT, PET/CT, PET/MR) működésének alapjait, alkalmazási lehetőségeit.

- Ismeri a leképező berendezések működésének minőségét jellemző főbb paraméterek mérésének módszereit, azok célszerű alkalmazási gyakoriságát, valamint a felhasználói beszabályozási eljárásokat.
- Érti a kockázat-haszon elv alkalmazását a nukleáris medicina eljárásaira.
- Érti a radioizotóp-diagnosztikai és -terápiás eljárások kérésének és indokoltságának jogi és klinikai hátterét.
- Ismeri az emissziós és transzmissziós tomográfiában alkalmazott rekonstrukciós technikákat.
- Ismeri az általánosan használatos radiofarmakonok szervezetbeli eloszlásának biológiai alapjait.
- Ismeri funkcionális képi információ szerzésének alapjait, alkalmazási lehetőségeit, a gyakorlatban elterjedt fontosabb számszerű jellemzőket. Tisztában van a gyakoribb betegségek hatására ezekben bekövetkező jellemző változásokkal.
- Ismeri a szervezetbe került radioaktív anyagok dózisának meghatározására szolgáló modelleket és számítási eljárásokat.
- Tudja, hogy milyen nem ionizáló sugárzással járó diagnosztikai módszerek alkalmazhatók a NM eljárásainak alternatívájaként.
- El tudja magyarázni, hogyan tér el a gyermekeknek beadandó aktivitás a felnőttekétől.
- Azonosítani tudja, mely radiofarmakonok, milyen megszorításokkal adhatók várandós és szoptató anyáknak.
- Ismeri a sugárérzékeny szervek kockázatának csökkentésére szolgáló gyakorlati módszereket.
- Érti a gyógyszerkölcsönhatások, farmakológia és mellékhatások kockázatát radiofarmakonok és kontrasztanyagok alkalmazásakor.
- Érti a radiofarmakonok fizikai és biológiai felezési idejét és azok következményeit a diagnosztikai és terápiás alkalmazások kivitelezésekor.
- Vázolni tudja a dóziscsökkentést lehetővé tevő technológiai fejlődési irányokat.
- Átlátja a különböző végzettségű szakemberek (fizikusok, orvosok, stb.) szerepét a sugárbalesetek kockázatának csökkentésében.
- El tudja magyarázni a radioizotóp-terápián átesett betegeknek és hozzátartozóiknak a szükséges sugárvédelmi megoldásokat.
- Ismertetni tudja a külső és belső forrásból származó sugárzás elleni védekezés módszereit a személyzet, a betegek és a lakosság egésze számára.
- Átlátja, hogyan csökkenthető a radioaktív maradék/hulladék mennyisége radiofarmakonok beadásakor.
- Ismeri a hibrid leképező eljárások során alkalmazható módszereket a személyzeti, beteg- és lakossági dózis csökkentése érdekében.

***b)* képességei**

- Képes a radioizotóp-diagnosztikai és -terápiás metodikák önálló alkalmazására, valamint a szakirodalomban magyar vagy angol nyelven ismertetett új módszerek adaptálására, beállítására.
- Alkalmazni tudja a dóziscsökkentési elveket és a jogszabályokat a gyakorlati eljárások kialakításakor.
- Önállóan képes a begyűjtött képi adatok elemzésére, a korszerű képfeldolgozás módszereinek alkalmazására, számszerű paraméterek meghatározására.
- Képes elterjedt diagnosztikai eljárások előleletezésére.
- Képes a vizsgálatra kerülő betegek előkészítésére, a specifikus stimulációs eljárások alkalmazására.
- Képes a radiofarmakonok és egyéb steril készítmények pontos felszívására, kézi és injektoros intravénás beadására.
- Képes a betegeket az adott vizsgálathoz megfelelően pozícionálni, a különböző járulékos monitorozó eszközöket (például EKG) felhelyezni és kezelni.
- Képes észlelni a betegen vagy a betegben a vizsgálat (különösen terhelés, stimuláció) során jelentkező mellékhatásokat.
- Megbízhatóan használni tudja a rendszeresített sugárvédelmi eszközöket és mérőberendezéseket.
- A mért radiofarmakon-eloszlási adatokból képes a diagnosztikai és terápiás szervdózisok önálló kiszámolására.

- Gyorsan és hatékonyan tud nyílt radioaktív készítményekkel dolgozni a hibázás kockázatának számottevő emelése nélkül.
- Hatékonyan tud kommunikálni a betegekkel és gondozóikkal, fenntartva a betegek lehető legjobb komfortérzetét.
- A kérő szakemberekkel meg tudja beszélni az egyes eljárások indokoltságát, megfelelőségét.
- Képes a radioizotópok alkalmazásával járó laboratóriumi vizsgálatok (pl. GFR) kivitelezésére.
- El tudja végezni és értelmezni tudja a berendezések minőségellenőrző eljárásait.
- El tudja magyarázni a betegeknek az eljárások menetét, meg tudja válaszolni erre vonatkozó kérdéseiket.
- El tudja magyarázni a betegeknek az eljárások sugárkárosodási kockázatait, és tanácsot tud adni az alkalmazandó sugárvédelmi teendőkre vonatkozóan.
- Meg tudja szervezni a NM egység hatékony munkafolyamatát a betegek és a környezet dózisminimalizálását biztosítva.
- El tudja végezni a sugárzó anyaggal szennyezett személyek és tárgyak hatékony sugármentesítését.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a tevékenysége során a betegek tudása szerinti legmagasabb szintű ellátására.
- Törekszik a maximális diszkrécióra és empátiára.
- Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.
- Hatékonyan kommunikál és együttműködik kollegáival.
- Folyamatos önképzést végez.
- Követi a szakirodalmi, törvényi hátteret, ahhoz alkalmazkodik.
- Rendszerszintű rálátással rendelkezik.
- Kutató munkát végez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Felelősséggel tudja alkalmazni a sugárvédelmi jogszabályokat a nyílt radioaktív készítményekkel végzett munkafolyamatok tervezése és kivitelezése során.
- Felelős a helyi protokolloknak megfelelő munkavégzéséért.
- Biztosítani tudja, hogy a sugárforrásokkal végzett munkája a saját és mások egészségét a lehető legkisebb mértékben veszélyeztesse.
- A radiofarmakonok kezelésekor követi a helyes gyártási gyakorlatot.
- Felelősen dönt a berendezések alkalmazhatóságáról a minőségellenőrzési paraméterek ismeretében.
- Felelősséget vállal, hogy a megfelelő és kívánt aktivitású radiofarmakont szívja fel az eljárásokhoz.
- Képes önállóan felvilágosítani a betegeket az eljárások menetéről és kockázatairól, megválaszolni kérdéseiket, és átvenni jogilag érvényes beleegyezési nyilatkozatukat.
- Felelősséget visel a diagnosztikai radiofarmakonok beadásáért a betegeknek.
- Felelős azért, hogy a megfelelő sugárvédelmi tanácsokat adja a betegeknek a diagnosztikai radiofarmakonokra vonatkozóan.
- Felelős azért, hogy optimális egyensúlyban tartsa a megfelelő szintű betegellátást és a saját eközben elszenvedett sugárdózisát.
- Felelős a diagnosztikai eljárás megfelelő színvonalú végzéséért, arra törekszik, hogy ne kelljen vizsgálatot megismételni technikai hiányosság miatt.
- Úgy kell irányítania a munkafolyamatokat, hogy a fokozott sugárvédelmi kockázatú személyek (terhesek, gyerekek) más betegektől származó dózisát minimalizálja.
- Felelős a sugárszennyeződések biztonságos és hatékony kezeléséért.

8.1.4. Sugárterápia specializáción továbbá a radiográfus

***a)* tudása**

- Ismeri a daganatok kialakulásának mechanizmusait, biológia, élettani hátterét.
- Ismeri a jellemző etiológiai, epidemiológiai adatokat, ezzel kapcsolatos statisztikai adatokat.
- Ismeri a sugárterápiához szükséges kivizsgálási eljárásokat (klinikai, diagnosztikai).
- Ismeri a komplex sugárterápiás adminisztrációs rendszerek felépítését, a fő sugárterápiás kezelési lehetőségeket.

- Ismeri a sugárterápia helyét, szerepét az egyes daganatos betegségek kezelésében.
- Ismeri a sugárkezeléshez leggyakrabban használt berendezések felépítését, működési elveit (teleterápia, közelterápia), a kezelőgépek vezérlőrendszereit (hardware-software) felhasználói szinten.
- Ismeri a választható, választandó sugárkezelési technikákat, dózisokat, protokollokat.
- Ismeri a 2D-3D besugárzás tervezési eljárások lépéseit, a modern MR, MRS, PET-PET/CT, PET/MR modalitás alapjai, alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri funkcionális képi információk alapjait, alkalmazási lehetőségeit a sugárterápiában, ismeri a speciális 3D-4D technikákat (mezőelrendezések, tervezési folyamatok, teljes test besugárzás stb.).
- Ismeri az intenzitás moduláció, képvezérlés alapelveit (IMRT, IGRT).
- Ismeri a nagy pontosságú sugársebészeti eljárások (intra és extracranialis) alapjait (SRT, SRS, gammakés, Cyberknife).
- Ismeri a képvezérelt brachyterápia alapjait, a nehézion terápiák alapjait, berendezéseit.
- Ismeri a besugárzás tervezéséhez valamint a kezeléshez szükséges adatátviteli, adatrögzítő rendszerek működését.
- Ismeri az egyszerű besugárzás tervezési eljárásokat, a mezőverifikáció fogalmát, lehetőségeit.
- Ismeri a keresztmetszeti képi információk kezelésének elveit (DICOM rendszerek, képformátumok).
- Ismeri az érvényes hazai és nemzetközi vonatkozó szabályozásokat.
- Ismeri a modern sugárterápiás eljárások, szerepét, felhasználási területeit.
- Ismeri az ionizáló sugárzás és az élő anyag kölcsönhatásának jellemzőit.
- Ismeri a sugárbiológia sugárfizikai és sugárkémiai alapjait.
- Ismeri a sugárkárosodások kialakulását, azok javító mechanizmusait, a sugárvédő- és sugárérzékenyítő anyagokat és módszereket.
- Ismeri a sugársérülés, sugárbetegség kialakulását és kezelési lehetőségeit, az ionizáló sugárzás hatására kialakuló daganatok epidemiológiáját.
- Ismeri a teleterápia sugárbiológiai hatásait.
- Ismeri az alacsony és magas dózisteljesítményű brachyterápia sugárbiológiai hatásait.
- Ismeri a különböző frakcionálási sémák összehasonlításának és új sugárterápiás modalitások kialakításának sugárbiológiai alapjait.
- Ismeri a hiperfrakcionálás, hipofrakcionálás, gyorsított kezelés sugárbiológiáját.
- Ismeri a sugárterápia hatására várható korai és késői mellékhatásokat.
- Ismeri a terápiás részecske-sugárzások fizikai, sugárbiológiai jellemzőit.
- Ismeri a sugárkárosodások kialakulását, azok javító mechanizmusait, a sugárvédő- és sugárérzékenyítő anyagokat és módszereket.
- Ismeri az ionizáló sugárzás genetikai és magzati hatásait, következményeit.
- Ismeri a kombinált kemo- és sugárterápia sugárbiológiai alapjait.
- Ismeri a nem-ionizáló sugárzások lehetséges biológiai hatásait és következményeit: a sugárzások fizikai sajátságait, molekuláris-, sejt- és magasabb szerveződési szintű kölcsönhatásait, fizikai-, kémiai és biológiai hatásmechanizmusát.
- Ismeri az ionizáló- és nem-ionizáló sugárzások méréstechnikai lehetőségeit, alapvető eszközeit.
- Ismeri a sugárvédelemben használatos dózisfogalmakat.
- Ismeri a sugárveszélyes tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit.
- Ismeri az egészségügyben (diagnosztika, terápia, kutatás) használatos sugárforrásokat és az ezekkel kapcsolatos sugárvédelmi irányelveket, megoldásokat.
- Ismeri az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet és a páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét.
- Ismeri a zárt és nyitott sugárforrások elleni védelem alapelveit.
- Ismeri az ionizáló- és nem-ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi jogszabályokat, ajánlásokat és azok alkalmazását.

***b)* képességei**

- Képes komplex adatfelvitelre, betegadminisztrációra.
- Képes sugárkezelésre kerülő betegek előkészítésére, pozicionálására.

- Képes használni a betegrögzítéshez szükséges eszközrendszereket.
- A tervezés során képes maszkolásra, pozicionálásra, topometriás CT-eljárás elvégzésére.
- Képes komplex adatfelvitelre, adatkezelésre a képi információs rendszerekben.
- Képes elkészíteni, konvertálni, továbbítani a képi anyagokat.
- Képes a tervezőrendszerekben az adatokat kezelni, regisztrálni, manipulálni.
- Képes a különböző modalitások képi fúziójának elvégzésére.
- Képes rizikószervek meghatározására, definiálására régiónként.
- Képes egyszerűbb besugárzási tervek elkészítésére.
- Képes alapvető QA feladatok végrehajtására.
- Képes a besugárzó berendezések használatára.
- Képes a betegek kezelésére.
- Képes a mezőellenőrző eljárások elvégzésére.
- Képes közelterápiás beavatkozásokban történő részvételre.
- Képes egyszerűbb dozimetriai mérések elvégzésére.
- Képes észlelni a betegen vagy a betegben a sugárterápiás kezelés során - szöveti vagy szervezeti szinten - jelentkező mellékhatásokat, felismerni azok triviálisan tolerálhatótól eltérő mértékét.
- Képes sugárvédelmi szempontból maximális biztonságú, hatékony munkavégzésre.
- Képes az aktuális sugárvédelemmel kapcsolatos jogszabályoknak megfelelő radiográfusi munkavégzésre.
- Megbízhatóan használni tudja a rendszeresített hatósági dozimetriai eszközöket.
- Képes felismerni a különböző alapvető sugárvédelmi eszközöket, továbbá egyszerűbb méréseket végezni velük, és alapvetően értelmezni a mért eredményeket.
- Képes felismerni a sugárbiztonsági mérőeszközök normál- és riasztási jelzéseit, az utóbbiak esetén a radiográfusi hatáskörbe tartozó intézkedéseket haladéktalanul megcselekedni.
- Képes megfelelően alkalmazni a személyzeti- és páciens-sugárvédelem különféle eszközeit, módszereit (idővédelem, távolságvédelem, sugárárnyékoló eszközök).
- Képes felismerni a sugárterápiás munkavégzés során az ő és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló sugárveszély-helyzeteket és azok elhárításához a megfelelő - radiográfusi szintű - intézkedéseket megtenni.
- Képes a civil életben hozzá fordulóknak pontos, közérthető választ megfogalmazni az ionizáló sugárzás természetét, biológiai hatásmechanizmusát, esetleges kockázatait, szövődményeit, pozitív és negatív hatásait illetően.

***c)* attitűdje**

- Törekszik a tevékenysége során a betegek tudása szerinti legmagasabb szintű ellátására.
- Törekszik a maximális diszkrécióra és empátiára.
- Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.
- Hatékonyan kommunikál és együttműködik kollegáival.
- Folyamatos önképzést végez.
- Követi a szakirodalmi, törvényi hátteret, ahhoz alkalmazkodik.
- Rendszerszintű rálátással rendelkezik.
- Kutató munkát végez.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végez komplex sugárterápiás adminisztrációs feladatokat.
- Protokollok szerint (illetve egyedi utasítások alapján) önállóan végez beteg-előkészítést, rögzítést.
- Önállóan végez besugárzás tervezést előkészítő tevékenységet (képregisztráció, képfúzió, kontúrozás).
- Önállóan végez egyszerűbb besugárzás tervezési feladatokat (ezeket kontrolláltatja).
- Önállóan végez bizonyos QA méréseket.
- Önállóan végez bizonyos dozimetriai méréseket.
- Önállóan végez (felügyelet mellett) sugárterápiás kezeléseket.
- Önállóan végez képverifikációs eljárásokat (de azok kiértékelése felügyelettel történik).

- Felügyelet mellett részt vesz egyszerűbb és komplex dozimetriai mérések elvégzésében.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 2-4 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit;
- egészségügyi menedzsment 2-4 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 10-15 kredit;
- egészségtudományi - radiológiai szakismeretek 25-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk:
- diagnosztikai radiográfia
- nukleáris medicina
- sugárterápia

A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 20-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamú gyakorlat, amelyet a képzés tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez az alapképzés tanulmányok alapján legalább 60 kredit szükséges az alábbi területekről: biofizika, informatika, anatómia, élettan, biokémia, biológia, patológia, neuroanatómia, farmakológia, molekuláris biológia, izotóptechnika, képalkotás eszközei, képrögzítés folyamata és fajtái, a digitális képfeldolgozás alapjai, sugárbiológia, sugárvédelem, radiológiai képalkotás, hagyományos radiológia, UH-, CT-, MR képalkotás, alkalmazott anatómia és képalkotó módszerek, angiográfia, intervenciós radiológia, sugárterápia, izotópdiagnosztika és terápia, a multimodális képfeldolgozás alapjai.

65. TÁPLÁLKOZÁSTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: táplálkozástudományi (Nutritional Sciences)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles táplálkozástudományi szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Nutritionist

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az orvos- és egészségtudomány képzési területről az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló, dietetikus szakirányai, az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak védőnő, népegészségügyi ellenőr szakirányai, az agrár képzési területről az élelmiszermérnöki alapképzési szak, a természettudomány képzési területről a biológia alapképzési szak,

továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű ápoló, dietetikus, közegészségügyi- járványügyi felügyelő, védőnő, élelmiszer technológus mérnöki, biológiatanári, biológus laboratóriumi operátor alapképzési szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a sporttudomány képzési területről a humánkineziológia, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés alapképzési szak egészségfejlesztés specializációja, az agár képzési területről a növénytermesztő mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a kertészmérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, a természettudomány képzési területről a kémia, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szakorientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke:10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:723

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja táplálkozástudományi szakemberek képzése, akik egészségügyi, élelmiszeripari és természettudományos szemléletük, tudásuk birtokában képesek a világszerte fokozódó igényeknek megfelelően, az egészségmegőrzés szempontjait is figyelembe vevő minőségi élelmiszerek, funkcionális élelmiszerek, étrend-kiegészítők, speciális tápszerek, gyógytermékek, gyógyhatású termékek fejlesztésére és magas szintű táplálkozástudományi kutató, tanácsadó, egészségnevelő munkára, az élelmiszerbiztonsággal és toxikológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szabályozási rendszer kialakítására ágazatközi és társadalmi együttműködésben, hazánkban és az Európai Unióban. A táplálkozástudomány legújabb eredményeit képesek a gyakorlatban hatékonyan alkalmazni az elvárásoknak megfelelően a kutatás-fejlesztés, az élelmiszeripar, az oktatás, az egészségmegőrzés és egyéb vonatkozásban, hazai és nemzetközi szinten. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az irányadó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A táplálkozástudományi szakember

***a)* tudása**

- Ismeri a modern táplálkozás-, élelmiszer- és egészségtudományokat.
- Ismeri a statisztikai és epidemiológiai elemző módszereket.
- Ismeri a szervezetbe kerülő anyagok élettani-farmakológiai hatásait, toxikológiai vonatkozásait.
- Ismeri a dietetikai alapelveket, valamint a táplálkozásterápia lehetőségeit, azok gyakorlati alkalmazását a termékfejlesztés szempontjából.
- Ismeri az élelmiszeripari technológiákat.
- Ismeri a termékfejlesztés folyamatát, gazdasági környezetbe illesztését.
- Ismeri az élelmiszercímkézés törvényi szabályozását, az élelmiszerekre vonatkozó általános

jogszabályokat.

- Ismeri az élelmiszerek minőségének vizsgálatára alkalmas analitikai, biológiai, mikrobiológiai, farmakológiai módszereket.
- Ismeri az élelmiszerbiztonságot.
- Ismeri a minőségügyi, minőségbiztosítási rendszereket.
- Ismeri a szervezetbe kerülő anyagok toxikológiai besorolását.

***b)* képességei**

- Képes összefüggésében látni a modern táplálkozás-, élelmiszer- és egészségtudományi ismereteket.
- Képes a különböző statisztikai és epidemiológiai elemző módszerek alkalmazására.
- A statisztikai elemzőmódszerekkel kapott eredményeket megérti és képes összefoglalni azokat.
- Képes a termékfejlesztés során a dietetikai ismereteinek, valamint a táplálkozásterápia lehetőségeinek gyakorlati alkalmazására.
- Képes különbséget tenni az élelmiszeripari technológiák között, képes azokat a termékfejlesztés során alkalmazni.
- Érti és alkalmazza az élelmiszerjog hazai és nemzetközi szabályozásának egyes paragrafusait.
- Képes minőségi, funkcionális élelmiszer, étrend-kiegészítő, tápszer és egyéb gyógytermék fejlesztésére, egészségügyi hatásainak lemérésére és toxikológiai vizsgálatára.
- Képes az élelmiszeripari újítások során a legújabb táplálkozástudományi ismeretek érvényesítésére.
- Képes az élelmiszerbiztonságot veszélyeztető tényezők komplex elemzésére, a kockázat minimalizálására, ellenőrzésére és vizsgálatára
- Képes hazai és nemzetközi szervezetekben a táplálkozástudománnyal kapcsolatos területeken szakértői és szaktanácsadási feladatok ellátására, vállalati, kutatóintézeti és szakigazgatási szinten, valamint képes egészségpolitikai döntések előkészítésére.
- Képes az előbbieket szolgáló szabványok, jogalkotási gyakorlat és intézményi rendszer kialakításában való részvételre.
- Képes meghatározni az egészséges táplálkozásnak, valamint a kórállapotoknak megfelelő étrendek és élelmiszerek tápanyag- összetételét.
- Képes az európai uniós pályázati rendszerek által preferált innovatív kutató-fejlesztő munkára.
- Képes a szakterülete speciális problémáinak biztonságos megoldására, eredeti ötletek felvetésére, innovatív tevékenység folytatására.
- Képes multidiszciplináris team tagjaként tevékenykedni.
- Képes az egészségiparban, a wellness- és gyógyturizmus, valamint a szállodaipar területén a helyes táplálkozási gyakorlatnak megfelelő étrendek tervezésére.
- Képes egészségmegőrző és betegségmegelőző célból egyéni és csoportos táplálkozási és életmód tanácsadásra. Képes eldönteni, hogy mely klienseket kell klinikai dietetikushoz, vagy orvoshoz irányítani.
- Képes a táplálkozástudomány eredményeinek népszerűsítésére, a lakosság népegészségügyi mutatóinak javítására irányuló programok megalkotására.
- Képes ismeretei folyamatos bővítésére magyar és idegen nyelvű szakirodalom felhasználásával.
- Képes önálló táplálkozás-epidemiológiai és egyéb táplálkozástudományi vizsgálatokat tervezni és elvégezni.
- Képes epidemiológiai vizsgálatok eredményeinek statisztikai feldolgozására, összefoglalására.
- Képes egészségfejlesztő anyagok összeállítására és népszerűsítésére.
- Képes más szakterületek művelőivel való szakmai kommunikációra, kapcsolattartásra.

***c)* attitűdje**

- Nyitott, kreatív személyiségi jegyekkel rendelkezik.
- A tudomány eszköztárával felismer és megold problémákat.
- Érdeklődik a tudományterülete újabb eredményei iránt.
- Motivált az ismeretei folyamatos bővítésére, az új ismeretek alkalmazására.
- Törekszik a saját tudásának magasabb szintre emelésére, tudomány- és munkaterületének alkotó művelésére, továbbfejlesztésére és eredményeik gyakorlati hasznosítására.
- Szakterületén lojális gondolkodás jellemzi.

- Elfogadja és hitelesen közvetíti a táplálkozástudományi szakma társadalmi szerepét és értékeit.
- Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
- Az élethosszig tartó tanulás és szakmai fejlődés elkötelezettje, képes a tanulási lehetőségeinek kihasználására.
- A hivatást a nemzeti és nemzetközi elvárásoknak, szabályozásoknak és etikai irányelveknek megfelelően gyakorolja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Jó szervező- és koordinálókészséggel műveli szakmáját.
- Képes önmagát és szakmáját is menedzselni.
- Alkalmas az együttműködésre más szakmaterületekkel.
- Kellő gyakorlat megszerzése után vezetői feladatok ellátására alkalmas.
- Etikusan gyakorolja szakmáját, lojalitás jellemzi a kliensekkel és a munkatársakkal szemben egyaránt.
- Önállóan véleményt alkot.
- Szakterületén önállóan végzi munkáját.
- Képes a szakmai önellenőrzésre.
- Felelősségteljes szakmai döntéseket hoz.
- Együttműködik a multidiszciplináris team tagjaival.
- Szerepet vállal problémák megértésében, szakterülete speciális problémáinak biztonságos megoldásában.
- Kezdeményez eredeti ötletek felvetésével, innovatív tevékenység folytatásával.
- Vezető szerepet vállal a termékek fejlesztése során, hogy a modern táplálkozástudományi ismeretek érvényre jussanak.
- Képviseli az egészségügyi ismereteket az élelmiszeripar területén.
- Döntéseit kellő ismereteivel alátámasztja, megindokolja annak hátterét tudományos ismereteinek birtokában.
- Felelősséget érez a lakosság egészségi állapotának hatékony javítására.
- Szakmai kapcsolatokat épít ki és tart fenn. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.
- Vezeti és irányítja mások munkáját.
- Felelősséget vállal a megfelelő forrásfelhasználásért.
- Személyes felelősséget vállal döntéseiért és tevékenységéért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- alapozó egészségtudományok 2-4 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit;
- egészségügyi menedzsment 4-6 kredit;
- elméleti és klinikai orvostudományok 5-10 kredit;
- élelmiszer- és táplálkozástudományok 50-55 kredit;
- természettudományok 2-4 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat kilencven órás, diplomakészítéssel kapcsolatos laboratóriumi, táplálkozástudományi vagy termelési gyakorlat (egészségmegőrzés, táplálkozástudományi kutatás, tanácsadás, egészségnevelő munka, élelmiszerbiztonság, hazai és európai uniós élelmiszerszabályozási rendszer, egészségpolitikai döntés előkészítésben eltöltött gyakorlat).

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

- természet- és egészségtudományi ismeretek (biológia, sejtbiológia, mikrobiológia, genetika, kémia, biokémia, anatómia) területéről 40 kredit;
- agrártudományi és gazdasági ismeretek (élelmiszerkémia, élelmiszeripari alapműveletek, gazdasági-gazdálkodási ismeretek) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

IX. PEDAGÓGUSKÉPZÉS KÉPZÉSI TERÜLET

66. GYÓGYPEDAGÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: gyógypedagógia (Special Needs Education)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gyógypedagógus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Special Needs Educator
- választható specializációk: gyógypedagógiai terápia, fogyatékos emberek társadalmi integrációja

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gyógypedagógia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 145

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan fogyatékosságügyi szakemberek képzése, akik szakismereteik birtokában, holisztikus, megfelelő etikai megalapozottsággal bíró emberképpel képesek a nevelési, terápiás és rehabilitációs dominanciájú, multidiszciplináris társadalomtudományként értelmezett gyógypedagógia-tudomány és legfontosabb határtudományai legkorszerűbb eredményeinek szintetizálására, teória és praxis kölcsönhatásainak aktuális vizsgálatára és értelmezésére. Képesek szakmai tevékenységük széles körű reflektálására, a tevékenységük szempontjából releváns elméleti modellek és gyakorlati módszerek továbbfejlesztésére és nemzetközi összehasonlítására, általános szaktudományos és szakmai műveltsége elmélyítésére, a tudományos kutatásra, a gyógypedagógiának az ellátórendszerekben való magas szintű művelésére, gyógypedagógiai innovációk kidolgozására és bevezetésének irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Magas szinten, strukturáltan és átfogóan ismeri a gyógypedagógia és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok: neveléstudomány, társadalomtudomány, orvos- és egészségtudomány, fogyatékosságtudomány, pszichológia, jogtudomány legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és problémamegoldási módszereit.
- Ismeri és értelmezni tudja a gyógypedagógia-tudományhoz, fogyatékosságügyhöz, fogyatékos személyekhez kapcsolódó hazai és nemzetközi inter- és multidiszciplináris kutatások legújabb kutatási eredményeit.
- Átfogó és szintetizált társadalom- és szaktudományi bázisú ismeretrendszerrel rendelkezik a legtágabban értelmezett társadalmi integrációról, a normalizációról, az önrendelkezésről és a participációról. Ezen ismeretei a gyógypedagógia alapképzési szak választott szakiránya(i) szerinti népesség-specifikus szakterületi ismereteken túl a többi populációcsoportra is kiterjednek.
- Ismeri a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény alapelveit, célkitűzéseit, feladatait, érti az egyenlő esélyű hozzáférés, egyetemes tervezés, ésszerű alkalmazkodás fogalmát, tartalmát és megvalósításának módszereit.
- Ismeri a gyógypedagógiai tevékenységet meghatározó nemzetközi és hazai jogi és szakmai dokumentumrendszert, azok strukturális és tartalmi követelményeit.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, a gyógypedagógiai szakterületi és a hozzá kapcsolódó különböző ágazati ellátórendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Ismeri a fogyatékosságügyi szakpolitika prioritásait és a komplex nevelési-oktatási- rehabilitációs rendszer összefüggéseit, benne saját intézménye helyét, szerepét. Ismeri a választott specializációnak megfelelő gyógypedagógiai gyakorlat társadalmi szerepét, fejlesztési irányait.
- Ismeri a nevelési-oktatási intézményrendszeren kívüli gyógypedagógiai szolgáltatási tevékenységek alapelveit, céljait, feladatait a legkorszerűbb diagnosztikus és fejlesztő eljárások, képességfejlesztő programok, terápiás programok, fejlesztési tervek, eszközök kidolgozásának ás alkalmazásának, fejlesztésének és minőségbiztosításának szempontjait.
- Ismeri a PR munka, a társadalmi szemléletformálás és érzékenyítés lehetőségeit, a különböző kommunikációs eszköztárak használatát.
- Ismeri a gyógypedagógiai innovációkhoz és kutatásokhoz használható pályázati projekttervezés és lebonyolítás módszereit.
- Ismeri a gyógypedagógiai pályaszocializációs folyamatokat, a gyógypedagógiai szakmai közösségek kialakításának és működtetésének folyamatát, ezek elemzési, értékelési minőségbiztosítási szempontjait és módszereit. Ismeri a multidiszciplináris team-munka jelentését, érti annak jelentőségét.

***b)* képességei**

- Képes a gyógypedagógia elméleti és gyakorlati ismeretek tudományos igényű továbbfejlesztésére, valamint a doktori képzési ciklusba való belépésre.
- Képes az elsajátított ismeretek és szaktudás szintetizálására és alkalmazására általában és a választott specializáció elméleti és gyakorlati kérdéseire vonatkozóan, továbbá saját szakmai tevékenység széles körű reflektálására.
- Képes a gyógypedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásainak vizsgálatára, a gyakorlati módszerek továbbfejlesztésére, nemzetközi összehasonlítására, a szakmai terminológia következetes használatára.
- Gyógypedagógiai, társadalomtudományi, fogyatékosságügyi és rehabilitációs ismereteit, tudását felhasználja a társadalmi és szakmapolitikai változások megértésére, képes a gyógypedagógus szakmát és a fogyatékosságügy működését meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
- A lehetőségek és korlátok figyelembevételével képes intézménye szervezeti működésének kritikai elemzésére.
- Képes szakmai és szakmaközi közösséget építeni.
- Képes a tudományos kutatómunkában való eredményes közreműködésre, a tény-alapú tudományos

bizonyítás módszereinek alkalmazására, az idegen nyelvű szakmai anyagok feldolgozására.

***c)* attitűdje**

- Elfogadja és képviseli a fogyatékos ember értékére, emberi méltóságára vonatkozó korszerű antropológiai és etikai szemléletet.
- Gyógypedagógiai innovációkat kritikusan értelmez, elemez.
- Nyitott a fogyatékos emberek élethelyzetét segítő, megkönnyítő társadalmi kezdeményezések iránt.
- Nyitott a gyógypedagógia tudományterületének inter- és multidiszciplináris megközelítésére.
- Szakmaközi kapcsolatokban gyógypedagógiai szakmai értékeit, elveit, érdekeit hitelesen képviseli.
- A fogyatékos személyek nevelésében, terápiájában, rehabilitációjában közreműködő szakemberekkel partneri együttműködési viszonyt alakít ki.
- Saját gyógypedagógiai tevékenységét (ön)kritikusan értékeli és irányítja.
- Kreatív, empatikus, törekszik a gyógypedagógiai jellegű, illetve a multidiszciplináris team-munka során felvetődő problémák megoldására.
- Igénye van a gyógypedagógia elmélete és gyakorlata területén a folyamatos önfejlesztésre.
- Törekszik arra, hogy a gyógypedagógus szakmán belül és a tevékenységhez kapcsolódó szakmai partnerek körében másokat is önreflexióra, önkorrekcióra késztessen.
- Felelősséget vállal a fogyatékos ember értékére, emberi méltóságára vonatkozó korszerű antropológiai és etikai szemlélet képviseletében és közvetítésében.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A fogyatékos emberekkel szembeni előítéletek csökkentésére, az érintett családok segítésére, a fogyatékos személyek társadalmi elfogadására irányuló tevékenységekben magas szintű önállóságot mutat és felelősséget vállal.
- Az általa irányított munkatársak körében a gyógypedagógia tudományos-szakmai szempontjait érvényre juttatja.
- Felelősséget vállal a gyógypedagógus-szakma gyakorlása során a fogyatékosság-ügyi, gyógypedagógiai stratégia-alkotás folyamataiban, önálló döntéseket hoz a hosszú- és rövidtávú intézményi és/vagy szakmapolitikai célkitűzések meghatározása során.
- A gyógypedagógiához, fogyatékosságügyhöz kapcsolódó jogszabály-alkotásban és szakmai döntéshozatalban felkészült szakértőként felelősséggel közreműködik.
- Reflektív, szakmai elemző technikáinak megosztásával támogatja közvetlen munkatársai önismeretének, lelki egészségvédelmének fejlődését.
- Közvetlen munkatársait és az intézményen kívüli szakmai közösségek tagjait szerepükben támogatja, szakmai identitásukban erősíti.
- A szakmai kommunikáció technikáit magas szinten alkalmazza, szakmai ismereteit, tapasztalatait, véleményét szóban és írásban hitelesen és érthetően fogalmazza meg, így önállóan és felelősen képes a szakmai vitában való részvételre, érvelésre.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a gyógypedagógia és a gyógypedagógusok elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

8.1.2. A gyógypedagógiai terápia specializáción továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Elmélyült, interdiszciplináris ismeretekkel rendelkezik a legkorszerűbb hazai és nemzetközi diagnosztikus és fejlesztő eljárásokról, képességfejlesztő és terápiás programokról.
- Ismeri az egyéni és csoportos fejlesztési tervek, fejlesztőeszközök hatásait, alkalmazhatóságát, kidolgozásuk elveit és módszertani szempontjait és továbbfejlesztésük lehetőségeit.
- Ismeri a nevelési, oktatási intézményrendszert megelőző, kiegészítő és azt követő szakszolgálati, szakmai szolgáltatási, egészségügyi, szociális, igazságügyi, gyermekvédelmi, rehabilitációs intézmény- és/vagy ellátórendszerekben végzendő komplex gyógypedagógiai tevékenység alapelveit, célkitűzéseit, feladatait és módszereit.
- Rendelkezik a gyógypedagógiai fejlesztőmunka, a habilitáció és rehabilitáció különböző színterein az egyén életkorának, problémájának, a népességcsoport sajátosságainak, a beavatkozás jogi lehetőségeinek ismereteivel.

- Tisztában van az egyéni sajátosságok és a megnehezült társadalmi beilleszkedés körülményeinek feltárására szolgáló módszerekkel és eszközökkel, ismeri a különböző diagnosztikus és terápiás eljárásokat, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás módszereit, eszközeit.

***b)* képességei**

- Képes a sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok, továbbá felnőttek társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, a megnehezült életkörülményekkel összefüggő személyes hátrányok csökkentésére vagy megszüntetésre a jogszabályokban előírt módon.
- Képes egyéni és kiscsoportos formában folyó gyógypedagógiai terápiás tevékenység végzésére.
- Képes pedagógiai szakszolgálati és a szakmai szolgáltatási tevékenység folytatására és fejlesztésére, diagnosztikus és fejlesztő eljárások, képességfejlesztő programok, terápiás továbbképzési programok, fejlesztési tervek, eszközök, kidolgozására és adaptálására.
- A habilitáció és rehabilitáció különböző színterein képes az egyéni sajátosságok, a megnehezült társadalmi beilleszkedés körülményeinek feltárására, különböző diagnosztikus és terápiás eljárások, továbbá a gyógypedagógiai tanácsadás módszereinek alkalmazására, adaptálására és fejlesztésére.
- Képes a gyógypedagógiai megsegítés egyéni szükségleten alapuló folyamatának tervezésére, a diagnosztikus és terápiás beavatkozás feltételeinek kidolgozására, programfejlesztésre, újabb diagnosztikus és fejlesztő/terápiás eljárások kipróbálására és adaptálására.
- Képes az egyéni és csoportos fejlesztés lehetőségeinek körültekintő mérlegelésére, más intervenciókkal történő összehasonlítására, szakmai és jogi dokumentumok figyelembevételével a fejlesztés és megsegítés folyamatának nyomon követésére.
- Képes a hazai és nemzetközi gyakorlatban elismert diagnosztikus és terápiás módszerek, fejlesztő eljárások, működési rendszerek hatáselemzésére, innovációjára, a szolgáltatási rendszer átalakítására és fejlesztésére irányuló szakmapolitikai tevékenység folytatására.

8.1.3. A fogyatékos emberek társadalmi integrációja specializáción továbbá a gyógypedagógus

***a)* tudása**

- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a normalizáció, participáció alapelveiről, céljairól, feladatairól, a társadalmi integráció és az önrendelkezés feltételeinek megteremtéséről, a megvalósítás gyakorlati módszereiről.
- Ismeri az UNESCO 1994-es Salamancai Nyilatkozatával összhangban a fejlődés, a tanulás és a társadalmi beilleszkedés segítésének tárgyi és személyi feltételeit, továbbá a 2007. évi ENSZ egyezményben megfogalmazott jogokat és intézkedési lehetőségeket.
- Multidiszciplináris ismeretekkel rendelkezik a közösségi ellátás alapelveiről, módszereiről, a befogadás társadalmi összefüggéseiről (kirekesztés, befogadás, kölcsönös alkalmazkodás).
- Ismeri a fogyatékosságügyhöz kapcsolódó különféle ellátórendszerek európai perspektíváit, a gyógypedagógiai támogatás európai dimenzióit, a legkorszerűbb nemzetközi innovációk célkitűzéseit és az innovációk megvalósításának módszereit.
- Tisztában van az inkluzív nevelés és gyógypedagógia kapcsolatával, az inkluzív didaktika gyógypedagógiai aspektusaival, az inkluzív tanulási környezet megteremtésének lehetőségeivel és módszereivel.

***b)* képességei**

- Képes a sérült, fogyatékos, akadályozott emberek számára olyan életperspektívákat és körülményeket létrehozni és fenntartani, melyek elsődlegesen a legtágabban értett társadalmi integrációt, az életkörülmények normalizálását és az önrendelkezést szolgálják.
- A fejlődés, a tanulás és a társadalmi beilleszkedés segítésének tárgyi és személyi feltételeit a személyes szükségletekhez és igényekhez igazítja, annak érdekében, hogy a fogyatékosságokkal élő embereket az őket ellátó intézmények ne különítsék el, hanem vonják be és tartsák meg őket mindenkori szociális közösségeikben.
- Képes a fogyatékos ember konkrét élethelyzetét és szociális környezetét úgy alakítani, hogy a kirekesztés helyett a befogadás és a kölcsönös alkalmazkodás érvényesüljön.
- Képes a képzés nemzetközi kapcsolatrendszerének kihasználásával, a partnerintézmények közreműködésével a fogyatékosságügyhöz kapcsolódó különféle ellátórendszereket európai perspektívában

látni, a hazai intézményi környezetet a releváns európai trendekhez igazítani, szakmai tevékenységüket európai dimenziókban értelmezni és reflektálni, továbbá részt venni nemzetközi innovációk megtervezésében és kivitelezésében.

- Az inkluzív nevelés és gyógypedagógia kapcsolatára, az inkluzív didaktika gyógypedagógiai aspektusaira, az inkluzív tanulási környezet megteremtésének lehetőségeire és módszereire vonatkozó ismereteinek köszönhetően a fogyatékos gyermek, fiatal és felnőtt számára olyan egyénre szabott, individuális szükségleteihez és lehetőségeihez igazodó tanulási feltételrendszert alakít ki és tart fenn, amely a teljes körű kooperációra, a heterogenitásra, a humánus és demokratikus tanítási-tanulási folyamatokra, a kölcsönösségre épül.
- Önállóan végzett, de szakmai és tudományos szempontból megfelelően kísért projektmunkán keresztül megvalósult tanulmányai alapján elősegíti kliensei személyes kompetenciáinak fejlődését, individuálisan kíséri tanulási és életvezetési folyamataikat.
- Hangsúlyos társadalomtudományi, jogi és közgazdasági stúdiumainak köszönhetően, valamint a társadalmi elfogadást javító PR-munka eszközeinek birtokában képes a gyógypedagógiai cselekvés társadalmi beágyazottságának értelmezésére, a fogyatékos emberek életminőségére és társadalmi integrációjára ható politikai és szociálpolitikai hatásmechanizmusok reflektálására és befolyásolására, az inkluzív társadalmi környezet feltételrendszerének kialakítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Gyógypedagógiai és társtudományi ismeretek [neveléstudomány új irányzatai, társadalompolitika, jogi ismeretek, inkluzív nevelés és gyógypedagógia, gyógypedagógia társtudományi alapjai, közösségi ellátás (Community Care), a képességfejlődés pszichológiai alapjai, a fogyatékosság probléma- és társadalomtörténete, összehasonlító gyógypedagógia, antropológiai és etikai modellek, differenciáló pedagógia, segítő szakmák és értékek, szolgáltatási rendszerek a gyógypedagógiában] 22-28 kredit.

9.1.2. A választható specializációk kreditértéke 45-55 kredit

a) gyógypedagógiai terápia:

[klinikai gyógypedagógiai tanulmányok (klinikai gyógypedagógia, kognitív fejlődés- neuropszichológia, diagnosztikus rendszerek, rehabilitáció); életkorok specifikumai; gyógypedagógiai intervenció (fejlesztő munka tervezése, kognitív képességfejlesztő eljárások, speciális terápiás fejlesztő eljárások, viselkedésterápiás eljárások, segítő kapcsolat), terepgyakorlat (szakterületi gyakorlat, egyéni esetkezelés, szakszolgálati munka)];

b) fogyatékos emberek társadalmi integrációja:

[inkluzív nevelés gyógypedagógiai aspektusai, módszerei, eljárásai, az együttnevelés filozófiai alapjai, az inkluzív didaktikai tervezés alapjai, pedagógiai projektalkotás, társadalomtudomány (magyar és európai szociális jog, fogyatékosság és marginalitás, szociális munka és fogyatékosságügy, iskolai és társadalmi integráció az EU-ban, szociálpolitika-történet, intézmények jellemzése és evaluációja, az inkluzív társadalom szociáletikája, a befogadás és kirekesztés története a gyógypedagógiában)].

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges és egy másik idegen nyelvből államilag elismert, alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga.

X. SPORTTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

67. HUMÁNKINEZIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: humánkineziológia (Human Kinesiology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc) fokozat
- szakképzettség: okleveles humánkineziológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Kinesiologist

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a sporttudomány képzési területről a humánkineziológia, az ápolás és betegellátás alapképzési szak gyógytornász szakiránya, az edző alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakedző és gyógytornász alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a sporttudomány képzési területről a testnevelő-edző, a sport- és rekreáció szervezés, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, a természettudomány képzési területről a biológia, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az ápolás és betegellátás alapképzési szak dietetikus szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű testnevelő tanár és a dietetikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja humánkineziológusok képzése, akik megalapozott elméleti és gyakorlati ismeretek és készségek birtokában képesek az egészséges emberek fizikai és lelki kondíciójának fejlesztésére, az egészség megőrzésének támogatására, az egészségükben károsodott, mozgatórendszeri sérült felnőtt emberek egészségfejlesztésére és mozgatórendszeri rehabilitációjára, továbbá felnőtt, utánpótlás élversenyzők és rekreációs szintű sportolók fizikai képességének diagnosztizálására, amely alapján képesek edzésprogramok tervezésére és az edzések műszeres ellenőrzésére, a terhelés meghatározására. A képzést elvégző szakemberek tisztában vannak a specifikus mozgásfolyamatok veszélyeivel, a terhelés hatására megjelenő sérülések típusaival. Képesek sérülés utáni rehabilitációs programok vezetésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A humánkineziológus

***a)* tudása**

- Ismeri a sport- és mozgástudomány, valamint az egészségtudomány alapvető ismereteit.
- Ismeri a hivatásában alkalmazásra kerülő egészségügyi szervezési, közgazdasági és jogi feladatokat.
- Ismeri a sport- és egészségtudományi kutatások elméletét és módszertanát.
- Ismeri a hazai és nemzetközi tudományos eredmények közvetítésének módjait és gyakorlatban történő alkalmazását.
- Ismeri a fizikai teljesítmény szintjének megállapítására szolgáló korszerű vizsgáló eljárásokat, módszereket és eszközöket.
- Ismeri a terhelés-élettan és a klinikai terhelés-élettan eszközös vizsgálatának módszereit, beleértve a klinikai fiziológiai diagnosztikai módszereket is.
- Ismeri a sportolás és az élsportolók kiválasztása (tehetség-felismerés) folyamatának specifikus mozgástani, orvos-biológiai és pszichopedagógiai törvényszerűségeit.
- Ismeri a sportsérülések rehabilitációjának szakmai követelményeit.
- Ismeri az élsportban a fizikai képességek fejlesztésének eszközeit és módszereit.
- Ismeri az egyéni képességek alapján a személyre szabott edzésprogramok tervezésének elveit és módszereit.
- Ismeri a mozgásterápia alkalmazásnak elveit és a terápiás programok eszközrendszerét, valamint módszereit, emellett a táplálkozás- és a pszichoterápia módszereit.
- Ismeri az idős emberek fizikai, szellemi és lelki jellemzőit.
- Ismeri az idős emberek egészségmegőrzésének és fejlesztésének módszereit.

***b)* képességei**

- Képes szakmai és tudományos problémák nemzetközi szintű megoldására, eredeti projektek megfogalmazására.
- Képes humánkineziológiai, sporttudományi és egészségtudományi kutató intézetekben kutatómunka végzésére, vizsgálati eredmények közlésére magyar és idegen nyelven.
- Képes mozgásterápiás tevékenységre, a hozzájuk kapcsolódó táplálkozási programok tervezésére és alkalmazására egészségügyi kockázatkezelés területein.
- Képes a humánkineziológia és a terhelésélettan alkotó művelésére, valamint azok elméletének és gyakorlatának továbbfejlesztésére, eredményeik közlésére.
- Képes terhelésélettani és biomechanikai vizsgálatok lefolytatására, a vizsgálati eredmények értékelésére.
- Képes mozgáselemező vizsgálatok elvégzésére, dinamometriás és ergonómiai vizsgálatok lefolytatására és az eredmények értékelésére.
- Képes sportolók felkészítését segítő munkacsoportban hatékony részvételre vagy a csoport irányítására.
- Képes wellness- és egészségvédő klubok, intézmények munkájában alkotó részvételre és a tevékenységi körhöz igazodó releváns programok tervezésére.
- Képes a mozgás- és a kiegészítő (táplálkozási, pszichológiai) programok folyamatos kifejlesztésére, alkalmazására és továbbfejlesztésére.
- Képes a fizikai állapot meghatározására és célirányos fejlesztésének megtervezésére, lefolytatására, egészségmegőrzésre irányuló tevékenység végzésére, az egészségi állapot javítására, helyreállítására irányuló kineziológiai módszerek egyénre szabott kidolgozására.
- Képes a pszichomotoros képességek szintjének meghatározására és fejlesztésére az élsport valamennyi területén.
- Képes a legszélesebb körben értelmezett életmód terápia pozitív szemléletmódjának, mozgás- és egészségkultúrájának kialakítására.
- Képes az egészségfejlesztésre, a mozgásterápia és a releváns rehabilitáció lefolytatására az alkalmazott legmodernebb eszközök használatával.
- Képes a tudomány legújabb nemzetközi vívmányainak felismerésére, elsajátítására, továbbfejlesztésére és oktatására a tudományos kutatómunka és pályázatírás ismeretanyagának birtokában.

***c)* attitűdje**

- Elfogadja, hogy a társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségek és a sport összefüggésben állnak, saját erejétől függően próbálja pozitívan befolyásolni ezeket.
- Értéknek tekinti a sportot, a tudományos ismereteket, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével.
- Tiszteletben tartja az emberi méltóságot és jogokat humánkineziológusi munkája során.
- Nyitott a kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra magyar és idegen nyelven.
- Törekszik az élethosszig tartó tanulásra, nyitott új oktatás- és információtechnológiai módszerek iránt.
- Elkötelezett a minőségi kutató és kineziológusi munkavégzés mellett.
- Empatikus kollégái iránt, valamint azokkal az emberekkel, akikkel munkája során kapcsolatba kerül.
- Elfogadja és hirdeti a tudományos kutatás és a kineziológusi hivatás etikai szabályait.
- Teljes mértékben tiszteletben tartja és védi a gyermeki és emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során.
- Betartja és betartatja a kutatásetikai szabályokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan formál véleményt és a munkavégzése során vállalja tetteiért a felelősséget.
- Kutatási programokat tervez és hajt végre.
- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét a sport, az egészségfejlesztés társadalmi szerepének, fontosságának hangsúlyozásával.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi, szükség szerint szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottait is segíti ebben.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- kineziológia 30-40 kredit;
- egészségtudomány 20-30 kredit;
- természettudomány 20-40 kredit;
- sporttudomány 20-30 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelménye

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazított bontásban szervezett legalább 100 óra időtartamot elérő rehabilitációs intézetekben, wellness, fitnesz és sport klubokban szervezett gyakorlat. Kreditértéke 4 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 120 kredit az alábbi bontásban:
- kineziológia területén legalább20 kredit,
- természettudomány területén legalább 40 kredit,
- egészségtudomány legalább 20 kredit,
- sporttudomány legalább 20 kredit,
- társadalomtudomány legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányaiból ezekből legalább 90

kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

68. REKREÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: rekreáció (Recreation)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles rekreáció irányító
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Recreation Expert

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a sporttudomány képzési terület alapképzési szakjai és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti testkulturális felsőoktatás szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területről a turizmus-vendéglátás, az egészségtudományi képzési területről a gyógytornász alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja rekreáció irányító szakemberek képzése, akik az aktív, egészségorientált szabadidő kultúra kialakításán keresztül képesek a lakosság életmódját pozitív irányba befolyásolni, és ez által hatékonyan hozzájárulnak a különböző célcsoportok és egyének életminőségének javulásához. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folyatatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A rekreáció irányító

***a)* tudása**

- Ismeri az életminőség, az életmód és a rekreáció-kutatások legfontosabb területeit, elméleti kereteit, módszereit és eredményeit, valamint a hazai és a nemzetközi innováció főbb trendjeit.
- Ismeri a pszichoszomatikus fejlesztés specialitásait, megérti az egészségmagatartást és a szabadidős viselkedést befolyásoló biológiai, lélektani, társadalmi és környezeti tényezők szerepét és komplex hatásmechanizmusát.
- Felismeri a civilizációs ártalmakból, életmódhibákból adódó, egészségkárosító tényezőket, azok következményeit, és megnevezi az optimális korrekciós megoldásokat.
- Rendelkezik az egészséges életmód megvalósításához és a testkultúra fejlesztéséhez szükséges ismeretekkel, ismeri a különböző életkorok, személyiségtípusok, speciális élethelyzetek rekreációs

tevékenységet befolyásoló jellemzőit.

- Rendelkezik a rekreáció egyes területeinek szervezéséhez, vezetéséhez és fejlesztéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, a vállalkozások működtetéséhez, projektek menedzseléséhez és események szervezéséhez szükséges szaktudással.
- Megfelelő módszertani és stratégiai tudással rendelkezik a rekreáció területén felmerülő konfliktusok és egyéb interakciós helyzetek hatékony megoldásához.

***b)* képességei**

- Képes a rekreáció ismeretrendszerét alkotó multidiszciplináris tudásanyag analízisére, az általános és speciális összefüggések szintetizálására és értékelésére.
- Képes a szakmai problémák feltárására, valamint az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati megközelítések megfogalmazására.
- Felhasználja a rekreációhoz kapcsolódó tudományágak kutatási eredményeit az egyének egészség- és szabadidő-kultúrájának fejlesztésében.
- Képes egy adott célcsoport sajátosságaihoz igazodó, életminőség-javító, közösségépítő és rekreációs programok megszervezésére és lebonyolítására.
- Képes feltárni az életviteli hibákat, egyénre és közösségre szabott egészségmegőrző, prevenciós programokat dolgoz ki és irányít, továbbá rekreációs és életmódkultúra javítását célzó kutatásokban vesz részt.
- Képes az egészségtudatos szemléletmód és cselekvési kultúra kialakítására.
- Eredményesen kezeli a speciális helyzetben lévő személyek életviteli és rekreációs igényeit, elősegíti azok integrációs folyamatait.
- Képes a munkakörét érintő új módszerek, ismeretek szakszerű értékelésére és eredményes alkalmazására, felismeri szaktudása multidiszciplináris jellegét, azonosítja szakmai fejlődésének lehetséges irányait.

***c)* attitűdje**

- Hiteles, mintaértékű életmódot folytat, az egészséges és rekreatív életvitelre ösztönző szemléletmóddal rendelkezik, melyeket törekszik másoknak is átadni.
- Vállalja szakmai identitását, betartja a munkakörét érintő jogszabályokat és etikai normákat, szükség esetén hozzájárul azok fejlesztéséhez.
- Elfogadja a rekreáció társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségeit, az egyéni és környezeti adottságokat, azok pozitív befolyásolására, megalapozott döntéshozatalra és hatékony problémamegoldásra törekszik.
- Nyitott a szakmai kapcsolatépítésre, együttműködésre és kommunikációra, ezeket kezdeményezi is magyar és idegen nyelven.
- Munkája során tiszteletben tartja mások jogait, egyéniségét és szuverén döntéseit.
- Komplex szakmai feladatköröket ellátó csoportok, szervezetek vezetésére törekszik.
- Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás szükségessége mellett.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A testi-lelki egészségről koherens, egyéni álláspontot alakít ki, terjeszti is ezeket szűkebb és tágabb környezetében egyaránt.
- Önállón dönt a munkakörét érintő kérdésekben és maximális felelősséget vállal munkája következményeiért, képes az önellenőrzésre, értékeli annak eredményességet és javítja hibáit.
- Kompetenciahatárainak biztos ismeretében felismeri a speciális szakemberhez (orvos, dietetikus, gyógytornász, pszichológus stb.) fordulás szükségességet.
- Egy szakmai közösség tagjaként elfogadja és alkalmazza az adott szakterület bevett eljárásait, etikai normáit, ugyanakkor alkotó módon részt vesz azok megújításában.
- Felelősséget vállal a természetes és épített rekreációs környezet állagmegóvásáért és fenntartható fejlesztéséért.
- Önállóan irányítja a fitness és wellness létesítmények, művelődési és közösségi házak, önkormányzatok, vállalatok egészségfejlesztő és rekreációs tevékenységét.
- Vezető szerepet lát el szakmai szervezetekben, csoportokban.
- Képviseli szakmáját fórumokon, teljes mértékben együttműködik szakmai és civil szervezetekkel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- sporttudomány 40-60 kredit;
- egészségtudomány 20-30 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia 10-20 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit;
- gazdálkodás- és szervezéstudományok 10-20 kredit;
- a rekreáció szervezés, rekreáció vezetés választható szakmai ismeretei 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett, legalább 100 óra időtartamot elérő, gyógyfürdőkben, szállodákban, sportegyesületekben, fitnesztermekben, közművelődési intézményekben végzett gyakorlat. Kreditértéke 6 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:
- sporttudomány területéről 10 kredit,
- egészségtudomány területéről 10 kredit,
- neveléstudomány és pszichológia területéről 15 kredit,
- társadalomtudományok (szociológiai tudományok, gazdálkodás és szervezés-tudományok, média és kommunikációs tudományok) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

69. SPORTMENEDZSER MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: sportmenedzser (Sports Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: mester- (magister, master, rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles sportmenedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sports Manager

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a sportszervező alapképzési szak, a sport- és rekreációszervezés alapképzési szak sportszervező szakiránya, továbbá az 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű sportmenedzser, testnevelés-sportszervezés alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:
A testnevelő-edző, az edző, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, a sport- és rekreáció szervezés alapképzési szak rekreációszervezés és egészségfejlesztés szakiránya, a gazdaságtudományok képzési területen a közszolgálati, a gazdaságelemzés, az alkalmazott közgazdaságtan, az emberi erőforrások, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakedző és rekreáció szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja sportmenedzserek képzése, akik megalapozott speciális elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek birtokában alkalmasak a rendelkezésre álló erőforrások tervezésére, vezetésére, valamint eligazodnak a sportra ható társadalmi és gazdasági tényezők és folyamatok között, akik képesek a testnevelés és sport legkülönbözőbb szervezetei számára meghatározni a sportvezetésnek a modern piacgazdaság viszonyai között betöltendő céljait, előírni feladatait. Jól eligazodnak a sportot átható társadalmi, gazdasági, jogi tényezők és folyamatok között. Képesek megkeresni, kitermelni és hatékonyan felhasználni a testneveléshez és a sporttevékenységekhez szükséges erőforrásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A sportmenedzser
***a)* tudása**
- A sportszervezetek működéséhez, működtetéséhez szükséges gazdasági, vezetéselméleti, és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a sporttudományi és a gazdaságtudományi elméletek, tények, fejlődési jellegzetességek és összefüggések teljes körű ismeretével a releváns társadalmi, gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra, a társadalmi, gazdaság ágazati szerkezetére és komplex rendszerére vonatkozóan.
- Ismeri a sportszervezetek struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, az érintett társadalmi, gazdasági szereplők viselkedését meghatározó külső és belső környezeti tényezőit, a társadalmi, gazdasági viselkedés, döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri a szakterületének bonyolultabb ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, valamint részletekbe menően ismeri a sporttudományi kutatás módszertanát, a sport finanszírozás kérdéseit, a szponzorálással és sportmarketinggel kapcsolatos folyamatokat, sportfejlesztési stratégiákat.
- Ismeri a sportban adekvát konfliktuskezelő módokat, kommunikációs stratégiákat, és módszereket.
- Ismeri a tiltott teljesítményfokozás eszközeit és módszereit, valamint ismeri ezek egészségkárosító hatását.

***b)* képességei**

- Képes a szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések mély analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységére.
- Képes magas szinten megtervezni és végrehajtani a sportvezetői feladatokat a sport szervezeteinél, önkormányzatoknál, háttérintézményeknél.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya építésre vonatkozóan önálló tervet, pályaképet dolgoz ki, ezt folyamatosan fejleszti, és szervezi a szükséges tudás megszerzését.
- Képes az elsajátított szakmai, gazdasági, szervezési, vezetési, sportdiplomáciai és jogi ismeretek leghatékonyabb alkalmazására.
- Felismeri a testkulturális terület speciális problémáit, kiválasztja és helyesen alkalmazza a sporttudományi kritériumoknak megfelelő adat- és információ-felvételi, elemző és kiértékelési módszert.
- Képes megosztani tudását az egyénekkel és közösségekkel az egészséges életmódról, megőrzésének módszereiről.

***c)* attitűdje**

- Elfogadja a sport társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségeit és törekszik azok pozitív befolyásolására, valamint nyitott a kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra.
- Törekszik a sport területéhez kapcsolódó pályázati feladatok meghatározására, ellátására mérlegelve azok lehetséges társadalmi, gazdasági kulturális következményeit.
- Igyekszik mások véleményét, a sportágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik mások sportszakmai fejlődését elősegíteni, magas szintű munkavégzését támogatni.
- Teljes mértékben tiszteletben tartja és védi a gyermeki és emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Szakmai kérdésekben együttműködést kezdeményez és tart fenn a testkulturális és gazdasági területen található hazai és nemzetközi szervezetekkel.
- Vezető szerepet lát el szakmai szervezetekben, csoportokban.
- Képviseli szakmáját hazai és nemzetközi fórumokon, teljes mértékben együttműködik szakmai és civil szervezetekkel.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi és - szükség szerint - szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottait is segíti ebben.
- A munka világán túl, a társadalmi életben saját maga és mások iránt felelősséggel vesz részt.
- Vezet és közreműködik hazai és kisebb nemzetközi kutatási, fejlesztési projektekben, a testkulturális területen belül stratégiai problémák megoldására.
- Komplex szakmai feladatköröket ellátó csoportok vagy szervezetek vezetésére törekszik a testkulturális területen belül.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- sporttudomány 40-60 kredit;
- közgazdaság- és jogtudomány 15-30 kredit;
- szervezés- és vezetéstudományok 15-30 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit;
- nevelés- és pszichológiatudomány 10-20 kredit;
- egészségtudomány 2-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú

nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett legalább 100 óra időtartamot elérő gyakorlat. Kreditértéke 6 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:
- sporttudomány területéről 10 kredit;
- egészségtudomány területéről 10 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia területéről 10 kredit;
- társadalomtudományok területéről 10 kredit;
- közgazdaság- és jogtudomány 10 kredit;
- szervezés és vezetéstudományok területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányokból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

70. SZAKEDZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szakedző (Sports Coaching)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szakedző (a sportág megjelölésével)
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sports Coach specialized in (Name of Sport)

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az edző, a testnevelő-edző alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakedző alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a sportszervező, a rekreációszervezés és egészségfejlesztés, a humánkineziológia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szakedzők képzése, akik megalapozott sport-szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek, illetve készségek birtokában alkalmasak a nemzetközi szintű élsport követelményeinek megfelelő felkészítési és versenyeztetési feladatok ellátására, a sporttudomány legújabb eredményeinek értelmezésére, alkalmazására, disszeminációjára, valamint szakterületükön kutatási tevékenység végzésére. Kompetenciáik birtokában elméleti és gyakorlati tudásukat tananyagba tudják rendezni, a sportági képzések és továbbképzések során képesek azt közvetíteni a sportszakemberek felkészítését végzők számára is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A szakedző

***a)* tudása**

- Részletekbe menően és összefüggéseiben ismeri a testkulturális terület sajátos kutatási és probléma-elemzési, illetve megoldási módszereit.
- Elsajátítja sportágának sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, a hazai és nemzetközi kutatás-fejlesztés és innováció főbb trendjeit, az elméleti kérdések gyakorlati kidolgozási módjait.
- A legmagasabb szintű gyakorlati és elméleti tudással rendelkezik az edzői tevékenység ellátásához szükséges sporttudományi, egészségtudományi, neveléstudományi szociálpszichológiai, gazdasági, vezetéselméleti ismeretekről.
- Ismeri az edzői tevékenységet befolyásoló pedagógiai, pszichológiai, szociológiai törvényszerűségeket, valamint a sportszervezési, vezetési gyakorlatokat, gazdasági elméleteket és ezek közösségre és közösség fejlesztésére gyakorolt hatását.
- Elsajátítja az élsport által megkövetelt legmagasabb szintű teljesítmény növelésének, fejlesztésének ismereteit, melyet a sportolók egészségvédelmének maximálisan alárendel.
- Ismeri a tananyagkészítés, formálás és fejlesztés eszközeit, ennek módszertanát és mérhetővé tételét.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a sportolókkal kapcsolatos kognitív, affektív és pszichomotoros tanítás és tanulás stratégiáiról, pedagógiai sajátosságaikról, a tervezéstől a folyamaton át az értékelésig, ellenőrzésig.
- Ismeri a pszichoszomatikus fejlesztés specialitásait, a prevenció, az integráció, az inklúzió és a rehabilitáció kérdéseit.
- Alapos tudása van a tiltott teljesítményfokozás káros hatásairól, valamint naprakész a doppinglistán szereplő tiltott anyagok felhasználásának ártalmairól.
- Részletekbe menően ismeri a sport alapvető szabályozási és determináló környezetét.
- Megfelelő tudást birtokol a sportágában adekvát konfliktuskezelési módokról, kommunikációs stratégiákról és módszerekről.
- Érti és közvetíti az egészséges életmód folyamatainak összefüggéseit, különös tekintettel az életmód, életminőség későbbi folyamatait is.
- Ismeri a testkulturális terület és az egészségtudomány társadalmi integrációt elősegítő funkcióját.
- Elsajátítja az egészségi állapot károsodási mértékének megállapítására alkalmas legújabb módszereket, eljárásokat és műszereket.
- Megfelelő szinten ismeri a sport és ezen belül sportága specifikus jellemzőit, terminológiáját, fejlődési irányait, rokon szakterületekhez való kapcsolódását.
- Kiválóan ismeri az egyéni képességek fejlesztéséhez kapcsolódó módszereket, technikákat.
- A legmagasabb szinten ismeri sportágának technikai és taktikai elemeit, sportágspecifikus stratégia tanításának és alkalmazásának módszereit.

- Ismeri a tehetséggondozás elméleteit és gyakorlati megvalósíthatóságának módjait, a tehetségmenedzsment alkalmazási formáit, részletes tudással rendelkezik a sportolók hosszú távú fejlesztési elveiről, módszereiről.
- Ismeri a hátrányos helyzetű sportolók felzárkóztatásához és (sportági) társadalomba integrálásához szükséges elméleteket, eszközöket, módszereket.
- Ismeri a fogyatékossággal élő versenyzők felkészítésének és versenyeztetésének speciális elméletét, módszereit és gyakorlatát.
- Ismeri a felkészítési és versenyeztetési rendszerek a sportformával tudományosan felépített rendszerét, annak tervezését.
- Ismeri az eltérő sportversenyekre történő speciális formaidőzítési és teljesítmény optimalizálási szakmódszertanát és alkalmazza azt.

***b)* képességei**

- Képes a hazai és nemzetközi sportszervezeteknél, szövetségeknél a legmagasabb szintű edzői munka végzésére, más edzők, sportszakemberek szakmai vezetésére.
- Képes magas szinten megtervezni és végrehajtani szervezői és vezetői feladatokat.
- Képes az egészségfejlesztés és a mentálhigiénés kultúra feltételeinek kialakítására az őt alkalmazó szervezetekben.
- Képes az egészséges életmód tervezésére, az egészségfejlesztésre, a mentálhigiénés kultúra kialakítására és egészségfejlesztő, rehabilitációs és életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, valamint felvázolja és alkalmazza az adekvát eljárásokat.
- Prevenciós és rehabilitációs tevékenységeket tervez, ír le és gyakorol a sportolók egészségi állapotának figyelembevételével.
- Képes az előforduló balesetek esetén megfelelő elsősegélynyújtásra, illetve az őt alkalmazó szervezetekben balesetvédelmi programok kidolgozására.
- Sportolóit és tanítványait adekvát módon kezeli, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz az elméletben és a gyakorlatban.
- Képes a hazai és nemzetközi környezetben sport, sportágfejlesztő tevékenységre.
- Felismeri sportágának speciális problémáit, kiválasztja és helyesen alkalmazza a sporttudományi kritériumoknak megfelelő adat- és információ-felvételi, elemző és kiértékelési módszereket.
- Képes a sportolók legmagasabb szintű felkészítésére, versenyeztetésére és a sportág edzőinek megfelelő szintű képzésére, továbbképzésére.
- Magas szinten tudja alkalmazni tevékenységében az anatómiai és élettani, valamint a sporttudományi, az edzéselméleti, a gazdasági és vezetéselméleti ismereteket.
- Képes a szükséges szakterületi erőforrások felkutatására, bevonására, valamint ezek hatékony allokálására a szűkebb és tágabb környezetében egyaránt.
- Felzárkóztatni és integrálni tudja a különböző korosztályban megjelenő hátrányos helyzetű sportolókat sportágában.
- Képes a fogyatékossággal élő versenyzők felkészítésére és versenyeztetésére, valamint edzőik irányítására, képzésére és továbbképzésére.
- Képes vezető szerepet ellátni hazai és nemzetközi szakmai szervezetekben.
- Képes különböző sporttudományos mérések adatainak rögzítésére és feldolgozására.

***c)* attitűdje**

- Az egészséges életmódra, a fizikai erőnlét fejlesztésére ösztönző szemléletmóddal, az ember és környezete harmonikus egyensúlyára figyelmet fordító felelősségteljes magatartással rendelkezik, ezt próbálja másnak is átadni.
- Elfogadja és fejleszti a sport társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségeit.
- Nyitott a kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra, kezdeményezi és irányítja azt magyar és idegen nyelven.
- Vállalja szakmai elkötelezettségét, mellyel megalapozza hivatástudatát.
- Tiszteletben tartja és védi a gyermeki és emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során.

- Törekszik arra, hogy szóbeli és írásbeli kommunikációja teljes mértékben közérthető legyen a szakmai anyagok tekintetében is, hogy kiemelkedő beszédkészséggel és motiváló erővel rendelkezzen.
- Keresi és kutatja az újdonságokat, az élethosszig tartó tanulás igénye és a nyitottság beépültek a személyiségébe, a naprakész felkészültség és az innovatív gondolkodás jellemzi.
- Megosztja tudását az egyénekkel és közösségekkel az élsportról, az egészséges életmódról, és annak megőrzésének lehetőségéről
- Felismeri és törekszik a problémák időbeni felvetésére, megoldására a sporttudomány területén.
- Létrehoz komplex szakmai feladatköröket ellátó csoportokat vagy szervezeteket, azok vezetésére törekszik a testkulturális területen belül.
- Igyekszik elősegíteni mások sportszakmai fejlődését, munkáját.
- Törekszik a területhez kapcsolódó pályázati feladatok meghatározására, mérlegelve annak lehetséges társadalmi, gazdasági, kulturális következményeit.
- Mélyen elkötelezett a minőségi sportszakmai munkavégzés mellett.
- Személyiségfejlesztésével törekszik arra, hogy a sikeres és eredményes munkavégzés során a téthelyzetekben való döntési folyamatokat, akár nagy nyomás alatt is felelősséggel teljesíteni tudja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi a testkulturális terület kérdéseinek végiggondolását és szakmai források, ajánlások, evidenciák alapján történő alkalmazását, átdolgozását, illetve ellenőrzését.
- Vezet vagy közreműködik hazai és nemzetközi kutatási, fejlesztési projektekben; a testkulturális területen belül képes stratégiai problémák felvetésére és megoldására.
- A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, ezt képviseli környezetében, edzésmódszertani eszközeiben. Tudatában van a terhelés módozatairól annak minőségéről, ismeri a homeosztázis, adaptáció törvényszerűségeit és törekszik az alul- vagy túlterheltség állapotának felismerésére, kiküszöbölésére.
- Együttműködést kezdeményez és tart fenn a testkulturális területen található hazai és nemzetközi szervezetekkel szakmai kérdésekben.
- A jövő nemzedékek érdekében szakmai felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét és terjeszti a testnevelés és sport, fizikai aktivitás, rekreáció társadalmi szerepét, fontosságát.
- Tudatosan alakítja, követi a testkulturális terület etikai normáit, lehetőségéhez mérten javítja annak minőségét és etikusan viszonyul mások szellemi értékeihez, eredményeihez.
- Tudatosan képviseli, és lehetőségéhez mérten javítja azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és az etikai normákat figyelembe véve saját módszertanába beépíti más tudományágak módszertani sajátosságait.
- A fair play szellemében és értékeit közvetítve tevékenykedik, terjeszti ennek fontosságát és magatartásával mintát ad környezetének.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
- sporttudomány 40-60 kredit;
- egészségtudomány 15-30 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia 15-30 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit;
- szervezés- és vezetéstudományok 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett legalább 100 óra időtartamot elérő, a Magyar Olimpiai Bizottság, az országos sportági szakszövetségek közreműködésével megvalósuló gyakorlat. Kreditértéke 6 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:
- sporttudomány területéről 10 kredit;
- egészségtudomány területéről 10 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia területéről 10 kredit;
- társadalomtudományok területéről 10 kredit;
- szervezés- és vezetéstudományok területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel (ebből 10 kredittel a sporttudomány területéről) rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

XI. TERMÉSZETTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET

1. ALKALMAZOTT MATEMATIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: alkalmazott matematikus (Applied Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles alkalmazott matematikus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Applied Mathematician
választható specializációk: alkalmazott analízis, sztochasztika, pénzügy-matematika, diszkrét matematika, operációkutatás, számítástudomány, műszaki matematika

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány, a műszaki, az informatika képzési területek alapképzési szakjai, a gazdaságtudományok képzési terület gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szakja.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési, mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 461

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja alkalmazott matematikusok képzése, akik tudományos kutatási szintet elérő szakmai felkészültségükkel magas szintű matematikai ismereteik és modellezési tapasztalataik birtokában képesek alkotó módon a gyakorlatban felmerülő matematikai problémák megoldására. Nyitottak szakterületük és a rokon területek új tudományos eredményeinek kritikus befogadására. Felkészültségük alapján képesek a gyakorlati problémák modellezésére, megoldására és a megoldások gyakorlati kivitelezésének irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az alkalmazott matematikus

***a)* tudása**

Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a matematika tudományának módszereit az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.

Összefüggéseiben ismeri az alkalmazott matematika eredményeit az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.

Ismeri az alkalmazott matematika különböző részdiszciplínái közötti mélyebb, átfogóbb kapcsolatokat, egymásra épülésüket.

Ismeri az absztrakt matematikai gondolkodást, az absztrakt matematikai fogalmakat.

Ismeri az alkalmazott matematikai modellek megalkotásához és szimulálásához szükséges informatikai, számítástechnikai ismeretanyagot.

Specializáció választása nélkül továbbá

Ismeri a differenciálegyenletek, a közelítő számítások elméletének alapjait és ezek legfontosabb alkalmazásait természeti, műszaki és gazdasági jelenségek modellezésében.

Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait.

Ismeri a kódoláselmélet és kriptográfia alapjait, a gyakorlatban legelterjedtebb kódok és titkosírások elméleti hátterét és alkalmazhatóságát.

Ismeri a kiszámíthatósági kérdések elméleti hátterét.

Ismeri a legfontosabb matematikai és statisztikai szoftverek használatát és azok matematikai hátterét, alkalmazhatóságuk korlátait.

Alkalmazott analízis specializáción továbbá

Ismeri a matematikai analízis természettudományos, ipari és üzleti szférában történő alkalmazásait.

Ismeri az egyes alkalmazási területeken felmerülő problémák közönséges és parciális differenciálegyenletekkel történő modellezési lehetőségeit, a modellek matematikai tulajdonságait.

Ismeri a matematikai modellezéshez szükséges fontosabb matematikai programcsomagokat.

Sztochasztika specializáción továbbá

Ismeri a valószínűségszámítás, a statisztika és a sztochasztikus folyamatok természettudományos, ipari és pénzügyi alkalmazásait.

Ismeri az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló sztochasztikus, véletlenszerű törvényszerűségeket, megfelelő tudással rendelkezik e jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozásához és elméleti értelmezéséhez.

Ismeri a statisztikai törvények elemzésére alkalmas programcsomagokat.

Diszkrét matematika specializáción továbbá

Ismeri a diszkrét matematika klasszikus és aktuális elméleti eredményeit.

Ismeri a diszkrét matematika algoritmikus módszereit, a kriptográfia, algoritmuselmélet, kódelmélet, diszkrét optimalizálás hatékony módszereit.

Ismeri a diszkrét matematikai modellezésekhez használatos fontosabb matematikai programcsomagokat.

Operációkutatás specializáción továbbá

Ismeri az ipari, kereskedelmi, pénzügyi, mezőgazdasági, kommunikációs rendszerek irányítási, működtetési és optimalizálási problémáinak megoldása során alkalmazható matematikai modelleket, azok számítógépes megoldását.

Ismeri a különféle operációkutatási algoritmusok matematikai hátterének elemeit, ezek a hatékonyságának elemzési módszereit.

Számítástudomány specializáción továbbá

Ismeri az algoritmuselmélet, bonyolultságelmélet szakterületét.

Rendelkezik a számítógépes problémák modellezéséhez, innovatív megoldásaihoz szükséges tudással.

Pénzügy-matematika specializáción továbbá

Mikro- és makroökonómiai, valamint pénzügyi alapismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait. Ismeri a sztochasztikus jelenségek, folyamatok modellezésének eljárásait.

Tisztában van a sztochasztikus és pénzügyi folyamatok, idősorok, a kockázati folyamatok, az életbiztosítás és a nem-életbiztosítás matematikai elméletével.

Ismeri a pénzügyi folyamatok, biztosítási kérdések matematikai elemzéseit, modelljeit.

Műszaki matematika specializáción továbbá

Ismeri a műszaki problémák matematikai modellezésének lehetőségeit.

Ismeri a differenciálegyenletek, a közelítő számítások elméletének alapjait és ezek legfontosabb alkalmazásait természeti, műszaki és gazdasági jelenségek modellezésében.

Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait. Ismeri a számítógép geometriai és grafikai alkalmazási módjait.

***b)* képességei**

Képes a matematika tudományának módszereit alkalmazni az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.

Képes a környező világban adódó jelenségek matematikai modelljeinek megalkotására, a modern matematika eredményeinek felhasználására a jelenségek megmagyarázása, leírása érdekében.

Képes a gyakorlati életben megfigyelhető összefüggések absztrakt szinten történő megragadására.

Képes a matematika alkalmazási területein megszerzett ismereteit alkotó módon kombinálni és felhasználni az élő és élettelen természetben, a műszaki és informatikai világban, a gazdasági és pénzügyi életben felmerülő problémák megoldásában.

Képes a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére. Képes a problémák belső törvényszerűségeinek megértésére, feladatok megtervezésére és magas szintű végrehajtására.

Képes a gyakorlati életben adódó döntéshelyzetek mögött esetlegesen rejlő optimalizációs problémák megfogalmazására, az azokból levonható következtetések nem-szakemberek számára való kommunikációjára.

Képes a számítástechnika eszközeinek felhasználásával a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő számítási feladatok elvégzésére.

Képes a nagy számításigényű, illetve nagy tárkapacitású feladatok felismerésére, alternatív megközelítések elemzésére.

Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására, a magyar és idegen nyelvű (angol) szakmai kommunikációra.

Képes a matematikai szakterület problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazni.

***c)* attitűdje**

Törekszik az alkalmazott matematika új eredményeinek megismerésére.

Törekszik az alkalmazott matematika eredményeinek minél szélesebb körű alkalmazására.

Törekszik arra, hogy megszerzett alkalmazott matematikai ismeretei segítségével megkülönböztesse a szakterületén a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.

Törekszik az alkalmazott matematika modern alkalmazási lehetőségei közötti további összefüggések meglátására, a felismert összefüggéseinek szintézisére és azok magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.

Nyitott és fogékony az alkalmazott matematika területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új alkalmazási területeken való felhasználására, új eredmények elérésére.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új matematikai kompetenciák megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősen, önkritikusan és reálisan ítéli meg az alkalmazott matematikai területén megszerzett tudásának mértékét.

Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterületek képviselőivel.

Magas szintű alkalmazott matematikai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes alkalmazási problémák megoldása során használható módszereket, eljárásokat.

Tudományos kutatásai, illetve a matematika alkalmazásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végezze.

Tisztában van egyfelől a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, másfelől a matematika alkalmazása során adódó modellek korlátaival, így véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

A matematika alkalmazása során a megszerzett ismeretei alapján kialakított véleményét felelősen képviseli.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az alkalmazott matematikus képzést alapozó ismeretek (algebra és számelmélet alapjai, analízis alapjai, geometria alapjai, valószínűségszámítás és matematikai statisztika alapjai, informatika és operációkutatás alapjai) 15-25 kredit;

alkalmazott matematikusi szakmai ismeretek 20-30 kredit

(az alábbi, a képzés tantervében meghatározott legalább három ismeretkörből legalább három témakör ismeretanyaga választandó):

a) diszkrét matematika és algoritmuselmélet (Testbővítések elmélete és alkalmazásaik. A véges testek elmélete és alkalmazásaik. Kriptográfiai alapfogalmak. Gráfok magasabb összefüggősége, diszjunkt fák és fenyők, az összefüggőség növelése. Gráfok és hipergráfok színezései, perfekt gráfok. Párosítás-elmélet. Gráfok beágyazásai. Erősen reguláris gráfok. Az egészségi feltétel és alkalmazásai. Véletlen módszerek: várható érték és második momentum-módszer, véletlen gráfok, küszöbfüggvény. Extremális kombinatorika: extremális halmazrendszerekről és gráfokról szóló klasszikus tételek. Az algoritmuselmélet alapfogalmai és alkalmazásai. Gráfalgoritmusok: szélességi és mélységi keresés, feszítőfák, legrövidebb utak, folyamok. Kereső-fák, amortizációs idő, Fibonacci-kupac.) 5-15 kredit;

b) operációkutatás (Folytonos és sztochasztikus optimalizálás, Alternatíva tételek, Minkowski-Weyl-tétel, pivot és belsőpontos algoritmusok, elipszoid- módszer; konvex optimalizálás: szeparációs tételek, konvex Farkas-tétel, Karush-Kuhn-Tucker-tétel, Lagrange- függvény és nyeregpont-tétel, Newton-módszer, belső pontos algoritmus; a sztochasztikus programozás alapmodelljei és megoldó módszerei; gyakorlati problémák. Diszkrét optimalizálás. Max folyam min vágás, Egerváry- dualitás, poliéderes kombinatorika, teljesen duális egészértékűség, párosítás-poliéder; gráfalgoritmusok, Magyar-módszer, Edmonds-Karp-algoritmus; NP-teljes problémák algoritmikus megközelítései: dinamikus programozás, Lagrange-relaxáció, korlátozás és szétválasztás, mohó algoritmusok; gyakorlati problémák.) 5-15 kredit;

c) alkalmazott analízis (Ortogonális polinomok. Trigonometrikus- és ortogonális polinomsorok pontonkénti és egyenletes konvergenciája. Fourier-transzformáció. Az approximációelmélet elemei. Stone-

tétel, Bohmann-Korovkin-tétel. Legjobb approximáció polinomokkal. Jackson tételei. Interpoláció. Spline-függvények. Approximáció racionális függvényekkel. Lagrange-interpoláció Lebesgue-függvénye. Erdős-Bernstein-sejtés az optimális alappontokról. Grünwald-Marzinkiewicz-tétel. Stabilitáselmélet. Periódikus megoldások. Peremérték-feladatok lineáris differenciálegyenletekre. A variációszámítás alapfeladata. Euler-Lagrange- differenciálegyenletek. Geometriai módszerek a mechanikában. Lagrange- és Hamilton-rendszerek. Legendre-transzformáció. Euler- Lagrange-egyenletek, Hamilton- egyenletek. Szimmetriák és megmaradási tételek. Alapfogalmak a parciális differenciálegyenletek elméletében. Karakterisztikus függvény, első integrálok. Elsőrendű lineáris és kvázilineáris egyenletek. Elsőrendű egyenletek karakterisztika elmélete, Cauchy-feladat. Másodrendű lineáris parciális differenciálegyenletek osztályozása és kanonikus alakra hozása. Goursat- és Cauchy-feladat hiperbolikus egyenletekre. Vegyes feladat hullámegyenletre. Fourier-módszer. Vegyes feladat hőegyenletre, maximum-tétel. Cauchy-feladat hőegyenletre, Duhamel-elv, Peremérték- feladatok potenciálegyenletre. Fixponttételek és alkalmazásaik.) 5-15 kredit;

d) sztochasztikus folyamatok (Négyzetesen integrálható folyamatok. Gyengén stacionárius folyamatok, lineáris szűrők. Az idősorok analízisének elemei. Erősen stacionárius folyamatok, ergodikus tételek. Diszkrét és folytonos idejű Markov-láncok és alkalmazásaik. Az Itő-féle sztochasztikus integrál, sztochasztikus differenciálegyenletek, diffúziós folyamatok.) 5-15 kredit;

9.1.2. A képzés követelményei specializáció nélkül vagy specializációs modul felvételével teljesíthetőek. A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 40-60 kredit.

a) specializáció választása nélküli ismeretkörök:

numerikus matematika (algebra numerikus módszerei, függvényminimalizálás, differenciálegyenletek numerikus megoldása) 7-15 kredit,

differenciálegyenletek (peremértékfeladatok, stabilitás) 7-20 kredit,

matematikai statisztika fogalmai és módszerei (becslési módszerek, likelihood-hányados próba, nemparaméteres próbák) 6-15 kredit,

információelmélet, algoritmusok és bonyolultságuk (Shannon-tétel, hibajavító kódok, bonyolultsági osztályok) 6-15 kredit,

integrálgeometria (Santalo-féle klasszikus eredmények, Radon-féle integráltranszformáció) 6-15 kredit,

alkalmazott matematika legalább 6 kredit;

b) a specializációk ismeretkörei:

ba) alkalmazott analízis specializáció:

modellezés, természettudományos ismeretek (modellalkotás és természettudományos alkalmazások, információtechnológiai és vállalati ismeretek) 9-15 kredit,

differenciálegyenletek numerikus módszerei (a közönséges differenciálegyenletek numerikus megoldási módszerei, elliptikus és időfüggő parciális differenciálegyenletek numerikus megoldási módszerei) 5-15 kredit,

differenciálegyenletek (dinamikai rendszerek, parciális differenciálegyenletek elmélete) 10-20 kredit,

alkalmazott matematika legalább 5 kredit;

bb) sztochasztika specializáció:

statisztika (a matematikai statisztika fogalmai és módszerei, többdimenziós statisztikai eljárások, statisztikai programcsomagok) 15-25 kredit,

időfüggő sztochasztikus rendszerek (sztochasztikus folyamatok, sztochasztikus analízis, pénzügyi folyamatok, idősorok elemzése) 15-25 kredit,

alkalmazott matematika területéről legalább 6 kredit;

bc) pénzügy-matematika specializáció:

statisztika (a matematikai statisztika fogalmai és módszerei, statisztikai programcsomagok) 5-10 kredit,

sztochasztikus rendszerek (sztochasztikus folyamatok, idősorok elemzése, biztosításmatematika) 15-25 kredit,

gazdaságtudományok (mikroökonómia, makroökonómia, pénzügyi alapismeretek) 15-25 kredit,

alkalmazott matematika legalább 6 kredit;

bd) diszkrét matematika specializáció:

kombinatorikai algoritmusok (mélységi és szélességi keresés, hálózati folyamok, maximális folyam-minimális vágás tétel) 5-15 kredit,
Gröbner-bázisok (polinomgyűrűk, Nullstellensatz) 5-10 kredit,
véges testek és polinomok 5-10 kredit,
diszkrét optimalizálás (algoritmusok lineáris diofantikus egyenletekre, Khachiyan-módszer, ellipszoid-módszer) 7-15 kredit,
algebrai kódelmélet 6-15 kredit,
algoritmuselmélet (digitális információ kódolása és dekódolása, konvolúciós kódok) 6-15 kredit,
kriptográfia (privát kulcsó kriptorendszerek, nyilvános kulcsú kriptorendszerek, RSA) 5-10 kredit,
alkalmazott matematika legalább 5 kredit;
be) operációkutatás specializáció:
diszkrét optimalizálás (egész értékű programozás, dinamikus programozás, gráf
algoritmusok, matroid-elmélet) 9-24 kredit,
folytonos optimalizálás (lineáris és nemlineáris optimalizálás, szemidefinit programozás, minimax-tételek) 9-24 kredit,
operációkutatás számítógépes módszerei 2-6 kredit,
operációkutatási (alkalmazott matematikai) projekt 3-6 kredit,
alkalmazott matematika területéről legalább 10 kredit;
bf) számítástudomány specializáció:
adatbányászat 3-6 kredit,
WWW és hálózatok matematikája 3-6 kredit,
bonyolultságelmélet (algoritmusok és alsó becslések az erőforrás-használatra, véges automaták, bonyolultságosztályok) 6-9 kredit,
algoritmusok és adatstruktúrák tervezése, elemzése és implementálása (max-vissza sorrend és alkalmazásai, minimális súlyú fenyők, keresőfák) 6-9 kredit,
kriptográfia és adatbiztonság (szimmetrikus kulcsú rendszerek, nyilvános kulcsú titkosítás, hazai és nemzetközi szabványok) 6-9 kredit,
információelmélet, kódok és szimmetrikus struktúrák 4-6 kredit,
alkalmazott matematika területéről legalább 10 kredit;
bg) műszaki matematika specializáció:
műszaki mechanika és fizika (Lagrange-mozgásegyenletek, Hamilton-elv, Maxwell-egyenletek) 7-15 kredit,
Fourier-analízis, differenciálegyenletek (Fourier-sorok, inverziós formula, Fourier-transzformált, wavelet) 7-15 kredit,
lineáris algebra és irányításelmélet (lineáris rendszerek, optimális irányítás, Pontrjagin-féle maximumelv) 7-15 kredit,
numerikus matematika (numerikus lineáris algebra, variációs feladatok, Ritz-módszer, numerikus és szimbolikus számolások) 7-15 kredit,
sztochasztika (többváltozós statisztikai módszerek, kontingenciatáblák, idősorok elemzése, tömegkiszolgálási rendszerek) 7-15 kredit,
alkalmazott matematika területéről legalább 5 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 65 kredit a korábbi tanulmányokból az algebra, analízis, geometria, halmazelmélet, kombinatorika, matematikai logika, operációkutatás, számelmélet, valószínűség-számítás, statisztika területeiről. Ezen belül legfeljebb 10 kredit

tartalomban beszámíthatók kiterjedt matematikai apparátusra épülő más tárgyak ismeretei is.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

2. ANYAGTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: anyagtudomány (Materials Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles anyagkutató
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Materials Scientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. **Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe**: a fizika, a kémia és az anyagmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a természettudomány képzési területről a biológia, a környezettan, a földtudományi alapképzési szak, a műszaki képzési területről a vegyészmérnöki, a biomérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, a gépészmérnöki, a villamosmérnöki, a mechatronikai mérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja anyagkutatók képzése, akik kellő mélységű természettudományos, anyagszerkezeti, anyagismereti, és anyagvizsgálati ismeretekkel rendelkeznek, értik a technológiai folyamatok mögött álló kémiai és fizikai alapjelenségeket. Alkalmasak a különböző technológiákban használt anyagok, végtermékek (fémek és ötvözeteik, félvezetők, kerámiák, műanyagok és polimerek, illetve az ezekből összeállított kompozitok, új funkcionális anyagok) tulajdonságainak vizsgálatára és az anyagi tulajdonságokat meghatározó fizikai és kémiai összetételek, szerkezetek tervezett befolyásolására. Széleskörű természettudományos ismeretek birtokában képesek anyagtudományi kutató-fejlesztő munkára a természettudományok (fizikus vagy vegyész), illetve mérnöki tudományok területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az anyagkutató

***a)* tudása**

Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri az anyagtudomány modern elméleti és kísérleti módszereit.

Ismeri a kémia és a fizika folyamatait leíró fogalomrendszert és terminológiát, valamint szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

Ismeri az anyagok szerkezete és tulajdonságai közötti összefüggéseket, és ezen összefüggések felhasználásával új tulajdonságú, új szerkezetű anyagok előállítási lehetőségeit.

Tisztában van az anyagok atomi-, nano-, mikro- és makroszerkezetének alapvető vizsgálati módszereivel.

Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik az anyagvizsgálati módszerek elméletében és gyakorlatában.

Elmélyült ismeretekkel bír az anyagokban lejátszódó folyamatok fizikai és kémiai alapjairól, a folyamatok irányításának és tervezésének módszereiről.

Ismeri az anyagtudományi kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges matematikai és informatikai technikákat.

Tájékozott a számítógépes kommunikációban, elemzésben és a modellezés módszereiben.

***b)* képességei**

Képes a természeti jelenségekben megnyilvánuló kémiai és fizikai törvényszerűségek azonosítására, az összefüggések komplex megértésére, a jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozására és elméleti értelmezésére.

Felkészült a szakirodalom információinak feldolgozására, önművelésre, önfejlesztésre, a felmerülő új problémák megértésére és az új jelenségek megismerésére.

Megfelelő tudással rendelkezik a laboratóriumi, félüzemi és kísérleti üzemi feladatok elvégzésére, új kísérleti metodikák fejlesztésére.

Képes új szerkezetű, új funkcionalitású termékek kialakítására, tervezésére.

A megszerzett ismeretei birtokában képes az anyagkutatás problémáinak matematikai megfogalmazására, a területhez kapcsolódó informatikai feladatok ellátására.

Legalább egy idegen nyelven szakmai dokumentációt (tudományos cikket, tanulmányt, pályázatot) tud írni, tudományterületén kommunikálni.

Képes az anyagok fizikai-kémiai jellemzőinek meghatározására, adekvát vizsgálati technikák és módszerek alkalmazására, illetve kezelésére, a mérésekhez szükséges standardok kiválasztására és a mérések elvégzésére.

***c)* attitűdje**

Elkötelezett a minőségi munkára, és érzékeny a környezetével szemben. Pozitív hozzáállású a szakmai továbbképzéshez.

Kritikai és rendszer szintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterülete, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.

Az ismeretek átadásában jó kommunikációs készséggel bír.

Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.

Nyitott és fogékony az anyagtudomány területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új alkalmazási területeken való felhasználására, új eredmények elérésére.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új kompetenciák megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

7. Az anyagtudomány területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések megértésében, megoldásában, szakmai nézetek ismertetésében, alkalmazásában.

Önállóan kialakítja saját munkájában alkalmazható tudományos nézeteit, véleményeit. Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat képes ellátni.

Kísérleti, laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el, felelősen működteti a kísérleti, ipari berendezéseket, műszereket.

Irányító és szervező munkáját magas szinten, felelősséget vállalva látja el.

Képes az alap-, illetve alkalmazott kutatást végző kutatócsoportok munkájába való bekapcsolódásra, a feladatok önálló megtervezésére és végrehajtására.

A megszerzett ismeretek és problémamegoldó készség segítségével alkalmas önálló munkára és irányító munkakörök betöltésére az anyagtudomány és -technológia sokirányú területén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi, gazdasági ismeretek (kémia, fizika, számítógépes módszerek, gazdaság és menedzsment) 20-35 kredit;

anyagkutatói szakmai ismeretek (fizikai anyagtudomány, kémiai anyagtudomány, anyagszerkezet vizsgálati módszerek, kerámiák, polimerek, bioanyagok, funkcionális és intelligens anyagok, szilárdtest-fizika, fémek és félvezetők, nanoanyagok és -technológia, anyag és anyagszerkezet vizsgálati módszerek a laboratóriumi gyakorlatban) 20-40 kredit;

a képző intézmény által ajánlott speciális ismeretek (anyagszerkezeti vizsgálatok és módszerek, bioanyagok, felületmódosítás, az új anyag előállítási módszerek, a fémek és félvezetők, a funkcionális és intelligens anyagok, a kerámiák, a kompozit és hibridanyagok, a mágneses és optikai anyagok, a nanoszerkezetű anyagok, a polimerek, a matematikai módszerek az anyagtudományban, a számítógépes anyagtudomány) 20-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A 4.1. pontban megadott alapképzésektől eltérő szakokról az anyagtudományi

mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

fizikai ismeretek (általános fizika, szilárdtest-fizika, elektronika, műszaki fizika, statisztikus fizika, kvantummechanika, anyagfizika, fizikai laboratórium) területéről 20 kredit

kémiai ismeretek (általános kémia, anyagismeret, kémiai anyagtudomány, szervetlen kémia, szerves kémia, kolloidika, felületkémia, kémiai laboratórium) területéről 20 kredit;

matematikai, informatikai ismeretek területéről 10 kredit;

egyéb szakmai ismeretek (ásványtan, nukleáris technika, környezetvédelem, méréstechnika, folyamatszabályozás, irányítástechnika, automatizálás, biológia) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen a felsorolt területekről. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

3. BIOLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biológus (Biology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles biológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biológia alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területről a környezettan, az agrár képzési területről a természetvédelmi mérnöki, a műszaki képzési területről a biomérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja biológusok képzése, akik természettudományos, matematikai, informatikai valamint humán és nyelvi ismereteik birtokában szupra- és infraindividuális biológiai, biotechnológiai, biomonitoring, közegészségügyi, gyógyszer- és környezetipari valamint rokon területeken tervezői, alap- és alkalmazott kutatási, kutatás-fejlesztési, innovációs és magas szintű szakmai menedzseri feladatok ellátására alkalmasak. Felkészültek a biológia hatókörébe tartozó új problémák és jelenségek kritikai feldolgozására, biológiai és megfelelő gyakorlat megszerzése esetén kémiai technológiai rendszerek biztonságos és környezettudatos működtetésére, továbbképzésben kiegészített ismereteik és szakmai gyakorlatuk alapján szakhatósági felügyelet feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A biológus

***a)* tudása**

Rendelkezik az élő rendszerek egyed alatti és egyed feletti szintjeihez kapcsolódó magas szintű ismeretekkel és rendszerezni, alkalmazni és szintetizálni tudja azokat.

Ismeri azokat a terepi, laboratóriumi és félüzemi gyakorlati eszközöket és módszereket, melyeket a modern biológia alkalmaz.

A biológia részterületeinek (sejtbiológia, ökológia, környezet- és természetvédelem, mikrobiológia, immunológia, élettan, etológia, genetika, evolúcióbiológia, biotechnológia, szerkezeti biológia, szintetikus biológia, botanika, zoológia) ismeretköreivel és terminológiájával tisztában van, azokat szakszerűen alkalmazza.

Ismeri az összefüggéseket a különböző tárgyak keretében elsajátított ismeretkörök között, érti az interdiszciplináris megközelítés fontosságát.

Az élő anyag evolúciójának elméleteit és a földtörténeti, tudománytörténeti vonatkozásokat ismeri, a terület tudományos megalapozottságú érvrendszereit készségszinten birtokolja.

Tisztában van a modern biológiai vizsgálati módszerek alkalmazási területeivel, érti a módszerek fejlesztésének jelentőségét, ahhoz lehetőségei szerint érdemben hozzájárul. Rendelkezik rendszerszerű természettudományos ismeretekkel. Érzékeli és érti azokat a társadalmi problémákat, melyek biológiai gyökerűek.

***b)* képességei**

Képes a különböző természettudományos szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára.

Képes a természet, élő rendszerek és az ezekkel összefüggésben lévő társadalmi folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek feltárására, megfogalmazására.

Képes a tudományos kutatásban érdemi szerepet játszani és kompetens vezetés mellett új tudományos eredményeket létrehozni.

Képes alapvető vizsgálati módszerek és eszközök alkalmazására, használatára, vizsgálatok tervezésére és fejlesztésére, az elért eredmények értelmezésére és bemutatására, új eljárások elsajátítására és kidolgozására.

Képes interdiszciplináris gondolkodásra, meg tudja határozni a kollaborációs munkákba bevonandók körét, koordinálja a munkamegosztást a különböző tevékenységet végző személyek között.

Képes minőségorientált gondolkodásra és tevékenységre, a minőségfejlesztés elveinek folyamatos szem előtt tartására, a minőségfejlesztés legfontosabb irányainak kijelölésére.

Tudományos szempontok szerint képes rendszerezni adatokat, ismerethalmazokat, azokat elemzi és értékeli.

Birtokolja és folyamatosan fejleszti a kísérleti munkavégzéshez szükséges kézügyességet, méréstechnikai készséget.

Képes állásinterjúkon szakmailag magas szinten megnyilatkozni, nézeteit ismeretei birtokában kifejteni, megvédeni.

Képes a biológia témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban. Kommunikációs készsége és idegennyelv (preferenciálisan angol nyelv) tudása segítségével bekapcsolódik hazai és a nemzetközi tudományos közéletbe, képes eredményeit szóban és írásban magas színvonalon közölni.

Képes a munkakörnyezetet fenntartható módon megtervezni és működtetni, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni, kollégáit ezen elvek mentén irányítani.

***c)* attitűdje**

Törekszik a természet és az ember viszonyának, az ember és más élő szervezetek testfelépítésének, működésének, evolúciójának megismerésére.

Törekszik arra, hogy környezetében a természet és az ember viszonyának témakörében felelős véleményt nyilvánítson, annak létfontosságú elemeit a lehető legszélesebb körben megismertesse, a közvélekedését a legújabb helytálló szakmai álláspont konzekvens képviseletével pozitívan befolyásolja.

Példamutató környezet- és természettudatos magatartást tanúsít, másokat ennek követésére ösztönöz. Aktívan részt vesz ilyen jellegű rendezvényeken, terjeszti azokat a módszereket, melyek segítenek a környezet és a természet állapotának megőrzésében és javításában.

Betartja és betartatja a kutatásetika szabályait.

Aktívan terjeszti a szaktudomány eredményeit, ismereteit akár a médiában is magabiztosan teszi közzé, szakmai álláspontjának védelmében szükség esetén síkra száll más irányzatok és az áltudományok képviselőivel szemben.

Terepi és laboratóriumi tevékenysége, tanulási folyamatai során környezettudatos magatartást mutat, másokat annak követésére ösztönöz.

Nyitott az új biológiai és más természettudományos kutatási eredmények megismerésére, a szakmai együttműködésre. Törekszik a meglevő eredmények továbbfejlesztésére, aktívan segíti új kutatási irányok kialakulását.

Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, igényes saját maga, valamint munkatársainak szakmai ismeretei és előmenetele ügyében.

Nyitott a szakterületével kapcsolatos kutatási szolgáltatások kidolgozására és végzésére, szakmai tanácsadás nyújtására és vállalkozásfejlesztésre.

Nyitott az új ismeretek befogadására, tanulásra és művelődésre, más szakmai csoportokkal történő folyamatos együttműködésre. Aktívan keresi a szakmai fejlődés lehetőségét, segíti a szakmai információ hatékony áramlását környezetében.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik kisebb munkacsoportok irányításához, munkájuk megszervezéséhez szükséges önállósággal, fejlesztési irányok kijelöléséhez szükséges felelősségtudattal.

Szakmai és nem szakmai körökben felelősen nyilvánít véleményt biológiai, kutatásetikai és bioetikai kérdésekről.

Biztonságos munkavégzést biztosít és igényel mind terepi, mind biológiai laboratóriumi körülmények között, segíti a folyamatos módszertani és technológiai megújulást a balesetmentes és minél hatékonyabb munkavégzés érdekében.

Rendelkezik a kisebb munkaközösségek munkájának megszervezéséhez szükséges önállósággal, vállalja a felelősséget egyes projektek vagy részprojektek vezetéséért.

Ismeri a biztonságos munkavégzés törvényi feltételeit, másokat is felhív a munkabiztonságot növelő jogkövető magatartásra. Képviseli maga és munkatársai érdekeit a megfelelő fórumokon, javaslatokat fogalmaz meg a munkakörülmények javítása érdekében.

Szakmai gyakorlat megszerzése után eligazodik a munka világában, segíti partnereit a tudatos, célorientált feladat-végrehajtásban.

Tudatosan építi karrierjét és segíti ebben kollégáit is.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (biomatematika, bioinformatika, biofizikai és méréstani ismeretek, biológiai kémia, sejt- és molekuláris biológia, genetika) 6-24 kredit;

biológusi szakmai ismeretek (szabályozásbiológia és fiziológia, immunológia, növénybiológia, biotechnológia és mikrobiológia, etológia, zoológia, szerkezeti biológia, szintetikus biológia, evolúcióbiológia, ökológia, természet- és környezetvédelem, tudományos kommunikáció és pályázatírás) 15-30 kredit;

a képző intézmény által a biológia tudományág területéről ajánlott speciális ismeretek, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 20-56 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma a korábbi tanulmányokból 100 kredit az alábbi területekről:

matematika területéről legalább 6 kredit
informatika területéről legalább 6 kredit
fizika területéről legalább 4 kredit
kémia területéről legalább 20 kredit
biológia területéről legalább 60 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 70 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

4. BIOTECHNOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biotechnológia (Biotechnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- **(**magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles biotechnológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biotechnologist
választható specializációk: gyógyszer-biotechnológia, környezet-biotechnológia, mezőgazdasági biotechnológia, orvosi biotechnológia, biotechnológiai vállalkozás.

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természettudomány képzési területről a biológia, a környezettan, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a természettudomány, az agrár, a műszaki, az orvos- és egészségtudomány képzési terület alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja biotechnológusok képzése, akik elsősorban a regionális és magyarországi, biotechnológiai eljárásokat alkalmazó és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek igényeinek megfelelően képesek a XXI. század színvonalának megfelelő tervezési, kutatási és technológia fejlesztési tevékenységek elvégzésére, illetve, megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően, ezen tevékenységek kezdeményezésére, koordinálására és vezetésére is a biotechnológia területén. Felkészültek továbbá tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A biotechnológus
***a)* tudása**
Ismeri a biotechnológia történetét, a hagyományos és új biotechnológia elméletét és gyakorlatát.
Ismeri a biotechnológia egyes részterületeinek, így a gyógyszer-biotechnológiának (gyógyszeralapanyagok biotechnológiai módszerekkel történő előállítása), az orvosi biotechnológiának (orvosi diagnosztikai, továbbá terápiás eszközök előállítása biotechnológiai módszerekkel), a környezet-biotechnológiának (talajok és vizek kármentesítése biotechnológiai módszerekkel, környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása), a bioenergia biotechnológiának (bioüzemanyagok előállítása), a mezőgazdasági biotechnológiának (növényi, állat- ás élelmiszer-biotechnológiai alapismeretek), ezen belül kiemelten az élelmiszer-biotechnológiának (élelmiszer- összetevők és -adalékok előállítása mikrobákkal, starterkultúrák és probiotikumok előállítása és alkalmazása), továbbá a fermentációs technológiának (a fermentorok jellemzői és felhasználásuk), illetve az ezekhez a területekhez kapcsolódó bioanalitikának

(biomolekulák analitikája és szerkezetvizsgálata) az elméletét és gyakorlatát.

Ismeri az új, alapvetően molekuláris biológiai szemléletű biotechnológia kialakulását és fejlődését lehetővé tevő biokémia, sejtbiológia és genetika diszciplínák legújabb kutatási eredményeit, fejlődési irányait, a genetikailag módosított szervezetek előállításának az elméletét és gyakorlatát, továbbá felhasználásának a környezeti kockázatát.

A biotechnológia egy-egy részterületén (gyógyszer-biotechnológia, a környezet- biotechnológia, a mezőgazdasági biotechnológia, az orvosi biotechnológia és a biotechnológiai vállalkozások) bővebb speciális ismeretekkel rendelkezik.

Rendelkezik a munkavégzéshez szükséges szakmai ismeretekkel az alkalmazott matematika, az anyagvizsgálati módszerek, a bioinformatika, a kémiai biológia, a produkció biológia és fenntartható fejlődés, a toxikológia és ökotoxikológia, a vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek, valamint a kommunikáció területén is.

Ismeri a tudományos problémafelvetés, a multidiszciplináris problémamegközelítés és - megoldás módszereit.

Ismeri a tudományos igényű kísérlettervezés és -kivitelezés módszereit, valamint a kísérleti eredmények kiértékelésének és diszkussziójának eszközrendszerét.

Ismeri az interdiszciplináris koncepcióalkotást és módszerfejlesztést.

Tisztában van a biotechnológiai tevékenységek jogi, etikai, közgazdasági, minőségbiztosítási és biztonsági, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági környezetének a szabályozásával.

Tájékozott a biotechnológiai tevékenységek közvélemény általi megítélésével kapcsolatban. Tájékozott a diszciplína aktuális legfontosabb globális és magyarországi fejlődési irányait illetően.

***b)* képességei**

Képes tervezési, kutatási és technológia-fejlesztési tevékenységek elvégzésére, megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően ezen tevékenységek kezdeményezésére, koordinálására és vezetésére is a biotechnológia számos részterületén, beleértve a gyógyszer-biotechnológiát (biotechnológiai úton gyártott gyógyszeralapanyagok fejlesztése és előállítása), az orvosi biotechnológiát (orvosi diagnosztikai és terápiás eszközök fejlesztése és előállítása biotechnológiai módszerekkel), a környezet- biotechnológiát (kármentesítő technológiák fejlesztése biotechnológiai módszerek felhasználásával, környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása), a bioenergia biotechnológiát (bioüzemanyagok fejlesztése és előállítása), a mezőgazdasági biotechnológiát, ezen belül kiemelten az élelmiszer-biotechnológiát (élelmiszer-összetevők és -adalékok, valamint starterkultúrák és probiotikumok fejlesztése és előállítása).

Alkalmazza a fermentációs technológiát (fermentorok működtetése) és a bioanalitikát (analitikai és szerkezetvizsgáló eszközök alkalmazása).

Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel (pl. biológusok, környezetkutatók, mérnökök, biomérnökök, agrármérnökök, orvosok, gyógyszerészek) való szakmai együttműködésre, és a biotechnológiai alapkutatást végzőkkel, a technológia felhasználókkal való szakmai együttműködésre.

Képes a biotechnológia területén a közvélemény-formálókkal, valamint a politikai és gazdasági döntéshozókkal való együttműködésre.

Munkáját a biotechnológiai tevékenységekre vonatkozó hatályos jogi, etikai, közgazdasági, minőségbiztosítási és biztonsági szabályoknak megfelelően végzi.

Képes innovatív és minőségorientált gondolkodásra és tevékenységek végzésére.

Képes tudományos problémák felismerésére és felvetésére, továbbá azok multidiszciplináris megközelítésére és megoldására.

Képesek kísérleteket tudományos igénnyel tervezni és kivitelezni, valamint azokat megfelelően kiértékelni és diszkutálni.

Képes interdiszciplináris koncepcióalkotásra és módszerfejlesztésre.

Képes a kutatási eredményei magyar és idegen, mindenekelőtt angol nyelven történő közlésére, átadására, illetve az idegen nyelvű szakmai információk megértésére, gyakorlati alkalmazására.

***c)* attitűdje**

Törekszik a biotechnológia legújabb eredményeinek a folyamatos megismerésére, és ezek átadására is.

Törekszik a regionális, magyarországi és európai biotechnológiai tevékenységet végző és fejlesztő

vállalatok, kutatóintézetek tevékenységének és igényeinek a megismerésére.

Törekszik az általános természettudományi és gazdasági ismereteik folyamatos gyarapítására, és ezek átadására is.

Törekszik a szakmai előrejutásra, és ebben a munkatársait és beosztottjait is segíti.

Megfelelő szakmai tapasztalatok és eredmények birtokában törekszik önálló kutatási témák felvetésére, kidolgozására, szakmai együttműködések kezdeményezésére és kutatócsoport kialakítására is.

Kutatási, valamint technológiafejlesztési és -alkalmazási tevékenysége során és a munkahelyén kívül is környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.

Az új szakmai információkat, kutatási eredményeket elsősorban biotechnológiai innovációs szempontból értékeli.

A szakmai feladatait pontosan, hatékonyan és elsősorban új biotechnológiai szolgáltatások és termékek létrehozását szem előtt tartva végzi.

Törekszik az innovációs tevékenységhez szükséges anyagi eszközök hatékony felhasználására.

Törekszik szakmailag és emberileg korrekt, etikus, előrevivő, interaktív és kiegyensúlyozott kapcsolatok kialakítására a biotechnológiai szektor vállalkozóival, kutatóival, technológia felhasználóival, a biotechnológus képzést és továbbképzést végző felsőoktatási intézmények oktatóival, továbbá a közvélemény-formálókkal, valamint a politikai és gazdasági döntéshozókkal.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik a technológiák fejlesztését végző, illetve a technológiákat felhasználó szakemberek csoportjaival való együttműködési és kapcsolattartási képességgel. Felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastrukturális, szakmai és emberi feltételeket.

Felelősen gondolkodik a saját, valamint a munkatársai és a beosztottjai szakmai előmeneteléről.

Felelősen betartja és betartatja a biotechnológiai tevékenységekre vonatkozó jogi, etikai, minőségbiztosítási és biztonsági előírásokat.

Szakmai és nem szakmai körökben felelősen, a munkatársai, beosztottjai és a leendő biotechnológusok számára példamutatóan formál és nyilvánít véleményt szakmai kérdésekről.

Munkájában innovatív, kezdeményező, hatékony, felvállalja a felelősségteljes döntéseket, önálló munkavégzésre alkalmas.

Mind szakmai és nem-szakmai körökben általános természettudományi, valamint gazdasági kérdésekben is megalapozottan, felelősséggel formál és nyilvánít véleményt.

Munkájában és azon kívül is környezet- és természettudatos magatartás követésére ösztönöz.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános természettudományi ismeretek (alkalmazott matematika, anyagvizsgálati módszerek, bioinformatika) 5-8 kredit;

bölcsészettudományi, társadalomtudományi, jogi és közgazdaságtudományi ismeretek (biztonsági, biotechnológiai jogi ismeretek, etika, kommunikáció, minőségbiztosítás, vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek) 5-8 kredit;

biológiai ismeretek (bioanalitika, kémiai biológia, biokémia, produkcióbiológia és fenntartható fejlődés, sejtbiológia) 15-24 kredit;

biotechnológiai ismeretek (bioenergia, biotechnológia, génsebészet, gyógyszer- biotechnológia, környezet-biotechnológia, mezőgazdasági biotechnológia, ezen belül kiemelten élelmiszer-biotechnológia, orvosi biotechnológia, fermentációs technológia, toxikológia és ökotoxikológia, üzemlátogatások) 20-25 kredit.

9.1.2. A biotechnológusok - a várható specializációkat figyelembe véve - az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket. A specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit.

a) gyógyszer-biotechnológia specializáció

a biofarmakonok fejlesztése és előállítása;
b) környezet-biotechnológia specializáció
a környezeti károk felismerése és biotechnológiai eszközökkel történő mentesítése,
a környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása;
c) mezőgazdasági biotechnológia specializáció
az állat-, növényi és élelmiszer-biotechnológia;
d) orvosi biotechnológia specializáció:
az orvosi diagnosztikumok és terápiás eszközök biotechnológiai módszerekkel történő fejlesztése;
e) biotechnológiai vállalkozás specializáció (csak második specializációként választható)
gazdasági alapismeretek
a biotechnológiai szektor gazdasági működése.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez az államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. Amennyiben a középfokú (B2) nyelvvizsga nem angol nyelvből van, akkor angol nyelvből továbbá alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga szükséges.

9.3 A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma a korábbi tanulmányokból 70 kredit az alábbi területekről:

természettudományi ismeretek területéről legalább 20 kredit, amelyből fizika (biofizika) legalább 4 kredit, kémia és analitika (bioanalitika) legalább 10 kredit, matematika és informatika (bioinformatika) legalább 6 kredit;

biológiai alapozó ismeretek [állatbiológia, biokémia, biotechnológia (fermentációs technológia, biomérnöki műveletek, ökológiai vizsgálómódszerek és környezetállapot értékelés), genetika, mikrobiológia (mikrobiális ökológia), molekuláris biológia, növénybiológia, ökológia, sejtbiológia, természet- és környezetvédelem] területéről legalább 50 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. CSILLAGÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: csillagász (Astronomy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles csillagász
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Astronomer

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a fizika alapképzési szak csillagászati specializációja, valamint a földtudományi alapképzési szak csillagászati specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a fizika, a földtudományi alapképzési szakok további specializációi.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 441

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja csillagászok képzése, akik átfogó csillagászati ismeretekkel és a csillagászattal érintkező interdiszciplináris területeken, továbbá a tágabb körben használható, a tudományos kutatáshoz, a tudományos szaknyelv használatához, a csapatmunkához, a tudományos kutatási eredmények kommunikációjához szükséges készségekkel rendelkeznek, képesek multidiszciplináris összefüggésekben felmerülő új vagy szokatlan problémák megoldására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A csillagász
***a)* tudása**
Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri és tudja alkalmazni a csillagászat és az űrtan (műszertechnikai és spektroszkópiai ismeretanyag; a legkorszerűbb hazai észlelőeszközök használata; a megfigyelések feldolgozásának standard számítógépes módszerei; és a csillagászat valamennyi főbb területének elméleti ismeretanyaga) főbb témaköreinek átfogó elméleti és gyakorlati ismeretanyagát.
Összefüggéseiben ismeri a csillagászat elméleti, megfigyelési, számítógépes módszereit, valamint a fizika, matematika és az informatika csillagászatot és űrtant érintő területeit. Jártas a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció alapvető módszereiben. Tisztában van a modern csillagászat lehetséges fejlődési irányaival és határaival.
Magas szinten rendelkezik természettudományos ismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
Ismeri azokat a csillagászattal, asztrofizikával és űrtannal kapcsolatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját haladó szinten gyakorolni tudja.
Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó gyakorlati problémáinak megoldásához.
Összefüggéseiben átlátja szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, és tudományos problémáit.
***b)* képességei**
Képes a kozmikus objektumok természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai tulajdonságainak felismerésére, e jelenségek tudományos igényű kísérleti, megfigyelési tanulmányozására és elméleti értelmezésére.
Képes bekapcsolódni az alap-, illetve alkalmazott kutatást végző kutatócsoportok munkájába. Képes a csillagászati megfigyelések, mérések végzésére, az adatok kiértékelésére, megfigyelések értelmezésére, az

adatok elméleti értelmezésére.

Képes a csillagászat és az űrtan alkotó továbbfejlesztésére, az informatika szakmát érintő szakterületeinek művelésére.

Rendszeres szakmai önképzéssel képes új tudományos eredmények feldolgozására és munkája során ezek alkotó módon való alkalmazására.

Képes a csillagászathoz, az űrtanhoz és rokon területeihez kapcsolódó tudományos problémák megfogalmazására.

Képes új tudományos eredmények integrálásával szakmailag megalapozott csillagászati és űrtani ismeretek közvetítésére a társadalom számára.

8. Képes tudásának folyamatos gyarapítására és tanulmányainak doktori képzés keretében történő folytatására.

Tanulmányai során szerzett ismeretei és problémamegoldó készsége segítségével képes önálló és irányító munkakörök betöltésére a természettudományok eredményeit vagy módszereit felhasználó egyéb területeken (szakigazgatás, környezetvédelem stb.).

***c)* attitűdje**

Jellemző tulajdonságai a jó megfigyelőképesség, elemző képesség, modellalkotó képesség, kreativitás, a minőség iránti elkötelezettség, felelősségvállalás, jó kommunikációs készség, rugalmasság, a problémafelismerő és megoldó készség, az intuíció, a módszeresség és információ feldolgozási képesség.

Törekszik a csillagászat és űrtan új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására.

Szakterületén megkülönbözteti a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.

Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.

Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.

Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új kompetenciák megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

9. A modern csillagászat és űrtan területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében és megindoklásában.

Tudatosan és felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.

Magas szintű csillagászati és űrtani ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.

Terepi és laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el. Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.

Tisztában van a tudományos gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi ismeretek (matematika és informatikai alapismeretek 4-8 kredit, fizikai alapismeretek 4-16 kredit) 10-20 kredit;

csillagászati szakmai ismeretek 55-65 kredit, amelyből

csillagászati műszertechnika és informatika (távcsövek, detektorok, CCD, fotometriai és spektroszkópiai ismeretek, mérési technikák és berendezések, képek készítése, digitális képfeldolgozás, elektronikus adatbázisok, adatkezelés, numerikus módszerek, programozás, ábrakészítés, cikkírás technikája) 4-10 kredit;

csillagászati kutatások módszertana (új műszerek, módszerek és kutatási eredmények feldolgozása,

szemináriumon való előadások tartása, nyári gyakorlat) 8-12 kredit;

obszervációs csillagászat (az égitestek megfigyelési technikái a különböző elektromágneses tartományokban; az égitestek megfigyelt jellemzőinek, típusainak empirikus oldalról történő bemutatása) 4-10 kredit;

égi mechanika (égitestek mozgásegyenletei, N-test probléma, kéttest- és háromtest-probléma, perturbációszámítás, pályaszámítás) 6-12 kredit;

asztrofizika és űrfizika (az égitestek szerkezetére és fejlődésére vonatkozó ismeretek, az égitestek elméleti modellezésének módszerei) 8-14 kredit;

galaktikus, extragalaktikus csillagászat és kozmológia (csillagközi anyag, csillagképződés, csillaghalmazok, Tejútrendszer szerkezete, galaxisok típusai, fejlődése, kölcsönhatásai, aktív galaxisok, kvazárok, galaxishalmazok, Hubble-törvény, világmodellek, az univerzum fejlődése) 10-18 kredit;

a képző intézmény által a csillagászat tudományág területéről ajánlott speciális ismeretek 6-18 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább három hét időtartamú nyári szakmai gyakorlat hazai vagy külföldi csillagászati intézetben.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 55 kredit az alábbi területek szerinti felosztásban:

matematika, informatika [analízis (kalkulus), lineáris algebra numerikus, matematika, valószínűség-számítás, matematikai statisztika, programozás, informatika] területén legalább 15 kredit;

fizika (mechanika, hullámtan, optika, elektromosságtan, atomfizika, magfizika, statisztikus fizika, kvantumfizika) területén legalább 20 kredit;

csillagászat (csillagászati megfigyelések, bevezetés a csillagászatba, az asztrometria alapjai, az asztrofizika alapjai, informatika a csillagászatban, csillagászati laboratórium) területén legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen a fent felsorolt területekről. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

6. FIZIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: fizikus (Physics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles fizikus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physicist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a fizika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető továbbá a kémia, a környezettan, a villamosmérnöki, a vegyészmérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, az anyagmérnöki, a mérnökinformatikus, a matematika alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 441

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja fizikusok képzése, akik tudományos szakemberekként alkalmasak az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai törvényszerűségek elméleti értelmezésére és kísérleti tanulmányozására, komplex folyamatok modellezésére, modern technológiákat alkalmazó berendezések és mérőeszközök fejlesztésére és magas színvonalú üzemeltetésére, valamint jártasak az informatika és numerikus módszerek fizikai alkalmazásában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A fizikus

***a)* tudása**

Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a fizika főbb témaköreinek átfogó elméleti és gyakorlati ismeretanyagát.

Ismeri a fizika elméleti, kísérleti, és számítógépes módszereit, valamint a matematika és az informatika fizikát érintő területeit.

Ismeri a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció magas szintű módszereit.

Tisztában van a modern fizika lehetséges fejlődési irányaival és határaival.

Magas szinten rendelkezik természettudományos ismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.

Ismeri azokat a fizikával kapcsolatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját haladó szinten gyakorolni tudja.

Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó gyakorlati problémáinak megoldásához.

Összefüggéseiben átlátja szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, és tudományos problémáit.

Ismeri a fizika folyamatait leíró fogalomrendszert és terminológiát, valamint szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

***b)* képességei**

Képes a természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai törvényszerűségek felismerésére, e jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozására és elméleti értelmezésére.

Képes bekapcsolódni az alap-, illetve alkalmazott fizikai kutatást végző kutatócsoportok munkájába.

Képes fizikai törvényekre és csúcstechnológiai folyamatokra alapozott ipari, informatikai és mérési

rendszerek magas színvonalú fejlesztésére és üzemeltetésére.

Képes az informatika fizikát érintő szakterületeinek művelésére.

Rendszeres szakmai önképzéssel képes a fizika új tudományos eredményeinek feldolgozására és munkája során ezek alkotó alkalmazására.

Képes szakterületének vizsgálható folyamatait és rendszereit a fizikai tudományok gyakorlatában elfogadott módszerekkel tesztelni.

A fizikai tudományokban szerzett elmélyült ismeretei alapján képes kísérletek tervezésére, kivitelezésére és kiértékelésére.

Képes a fizikához és rokon területeihez kapcsolódó tudományos kérdések megfogalmazására.

10. Képes tudásának folyamatos gyarapítására és tanulmányainak doktori képzés keretében történő folytatására.

Tanulmányai során szerzett ismeretei és problémamegoldó készsége segítségével képes önálló és irányító munkakörök betöltésére a fizika tudományos eredményeit vagy módszereit felhasználó egyéb területeken (szakigazgatás, környezetvédelem stb.).

***c)* attitűdje**

Jellemző tulajdonságai a kreativitás, rugalmasság, a probléma felismerő és megoldó készség, az intuíció, a módszeresség és adatfeldolgozási képesség.

Törekszik a modern fizika új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására.

Szakterületén megkülönbözteti a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.

Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.

Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.

Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új képességek megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

11. A modern fizika területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében és megindoklásában.

Tudatosan és felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.

Magas szintű fizikai ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.

Terepi és laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el. Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.

Tisztában van a tudományos gondolkodás, a pontos fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembevételével alakítja ki.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi ismeretek (matematika legfeljebb 8 kredit, informatika és méréstechnika legfeljebb 12 kredit) 4-16 kredit;

a modern fizika szakmai ismeretei (atomok és molekulák fizikája legfeljebb 6 kredit, kondenzált anyagok fizikája legfeljebb 6 kredit, mag- és részecskefizika legfeljebb 9 kredit, statisztikus fizika legfeljebb 6 kredit, haladó szintű fizika laboratórium legfeljebb 8 kredit) 20-30 kredit;

a fizika tudományág területéről specializáció nélküli vagy specializációs szakmai modul 30-60 kredit:

a) specializáció választása nélkül

a következő témakörök közül legalább egy témakör választása legalább 15 kredit:

haladó elméleti fizika, matematikai fizika, atom- és molekulafizika, kvantumrendszerek fizikája, statisztikus fizika, számítógépes fizika, szilárdtest- fizika, részecske- és magfizika, asztrofizika, csillagászat,

biológiai fizika, orvosi fizika, fizikai anyagtudomány, optika és lézerfizika, lézer-anyag kölcsönhatás, környezetfizika;

egyéb szakmai tárgyak legalább 6 kredit;

b) sajátos kompetenciákat eredményező, a képző intézmény által ajánlott specializáció a modern fizika területéről 30-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 65 kredit az alábbi területek szerinti felosztásban:

fizika, fizikai kémia, elektronika, műszaki fizika területéről legalább 25 kredit;

matematika, informatika, programozás, számítástechnika területéről (ebből matematika legalább 10 kredit) legalább 18 kredit;

egyéb természettudományos ismeretek (kémia, anyagtudomány, nukleáris és környezetvédelmi ismeretek, mérés, folyamatszabályozás, irányítástechnika).

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

7. FÖLDTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: földtudomány (Earth sciences)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles földtudományi kutató

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Earth Scientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak geológia, alkalmazott földtudomány, geofizika specializációi.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a földtudományi alapképzési szak további specializációi, a környezettan, a földrajz alapképzési szak és a műszaki képzési területen a műszaki földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja földtudományi kutatók képzése, akik a különböző geoszférák felépítésével, folyamataival kapcsolatos ismereteik birtokában képesek önálló tervező, irányító, szakértői munkakörök betöltésére a földtudományokhoz kapcsolódó tudományos kutatásokat végző, a földtudományok eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és szakigazgatási szervekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A földtudományi kutató tudása

Rendszerszinten ismeri a földi anyagi minőségek és jelenségek törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott anyagvizsgálati, matematikai és informatikai eljárásokat.

Ismeri a földi környezetben lejátszódó folyamatok térbeli kapcsolatrendszerét mikro-, mezo- és makroszinten.

Ismeri és a maga összetettségében képes kezelni a földi erőforrások fenntartható kitermelésével kapcsolatos komplex problémakört.

Átlátja, ismeri és alkalmazza a földtudományokra jellemző elméleteket, paradigmákat, elképzeléseket és elveket.

Ismeri az adatgyűjtés, adatrögzítés és feldolgozás megfelelő technikáit.

***b)* képességei**

Képes a Föld légkörében, felszínén és felszín alatti szféráiban lejátszódó földtudományi folyamatok megértésére, valamint ezen folyamatok komplex rendszerben való kezelésére. Képes a földi anyagmintákban lévő alkotók eloszlásának és szerkezetének elemzésére térben és időben.

Képes a terepi és laboratóriumi észlelések elmélettel való összehangolására a megfigyelés, felismerés, szintézis és modellezés munkafolyamat-sorozaton keresztül.

Képes a rendszerint hiányos adatokból álló különböző típusú észlelések begyűjtésére, valamint ezek alapján vezetői szinten hipotézisek felállítására és ellenőrzésére.

Képes földtudományi tárgyú kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatási beszámolók elkészítésére, beleértve az irodalmi adatok felhasználását is.

Képes adatok előkészítésére, begyűjtésére, értelmezésére és bemutatására, megfelelő minőségi és mennyiségi technikák és eljárási programcsomagok felhasználásával.

Képes a mintavétel meghatározó jelentőségének felismerésére, a laboratóriumi adatgyűjtés és a mintavételi hibák, valamint a terepi, adatrögzítés és adatfeldolgozás során fellépő bizonytalanságok megfelelő kezelésére.

Képes a földtudomány önálló, alkotó művelésére mind az elméleti, mind a gyakorlati feladatokat illetően, illetve képes a földtudományok iránti társadalmi igények kielégítésére. Képes az ipar, az energiaszektor, a vízügy, a bányászat, az energetika, a környezetvédelem, a mezőgazdaság, a települési önkormányzatok munkájába történő bekapcsolódásra.

Képes a földtudományi tárgyú szakmai vitákban álláspontot kialakítani, azt tudományos érvekkel alátámasztani, érvelését szóban és írásban egyaránt szabatosan, magyar nyelven és angolul vagy más világnyelven kifejezni.

***c)* attitűdje**

A komplex feladatok teljesítéséhez, valamint a nem várt problémák felismeréséhez és megoldásához kellő kreativitással, problémamegoldó készséggel és rugalmassággal rendelkezik.

Nyitott a szakmai együttműködésre nem csak a szakmáján belül, hanem a földtudományokhoz kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.

Munkáját sokoldalú szemléletmód jellemzi.

Hitelesen képviseli a földtudományon belüli szakterületek látásmódját és közvetítetni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.

Munkáját módszeresség és kellő önkritika jellemzi. Törekszik arra, hogy folyamatosan továbbképezze magát.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményéért felelősséget vállal.
Döntéseiért és azok hatásaiért felelősséget vállal.
Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.
Kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására alkalmas, beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli.
Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel. Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
Saját munkájának eredményét reálisan és felelősséggel értékeli.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
az egyes geoszférák felépítésével, dinamikájával, fejlődésével kapcsolatos ismeretek litoszféra modul 10-30 kredit;
hidroszféra modul 5-15 kredit;
légkör modul 10-20 kredit;
felszíni folyamatok modul 2-10 kredit;
ember és környezete modul 5-15 kredit;
további szakmai modulok
modellezés és szimuláció a földtudományokban 10-20 kredit;
földtudományi mérés és anyagvizsgálat 10-20 kredit;
regionális földtudományok 5-15 kredit;
szakmai gyakorlat 4-5 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a képzés tantervének részét képező földtani térképezési terepgyakorlat, amelynek keretében egy hét önálló földtani térképezési feladat elvégzése, térkép és térképmagyarázó elkészítése szükséges.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 65 kredit az alábbi területekről:
természettudományos ismeretek (matematika, fizika, kémia, biológia, informatika) területéről 15 kredit;
földtudományi szakmai ismeretek (ásványtan, kőzettan, általános földtan, történeti földtan, a Föld fizikája, paleontológia, geokémia, szerkezeti földtan, hidrogeológia, meteorológia, klimatológia, térképészet, talajtan, általános természeti földrajz, geoinformatika) területéről 50 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen a fent felsorolt területekről. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

8. GEOFIZIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: geofizikus (Geophysics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles geofizikus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geophysicist választható specializációk: kutató geofizikus, űrkutató-távérzékelő

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak geofizikus specializációja, a fizika alapképzési szak geofizikus specializációja, a környezettan alapképzési szak geofizikus specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a földtudományi alapképzési szak további specializációi, a környezettan, a földrajz, a fizika alapképzési szak, a műszaki képzési területen a műszaki földtudományi, az építőmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 441

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja geofizikusok képzése, akik megfelelő szakmai tudással, a szakma műveléséhez, a nemzetközi kapcsolattartáshoz vagy külföldi munkavállaláshoz szükséges idegennyelv-ismerettel, korszerű műszaki-gazdasági szemléletmóddal, továbbá a választott specializációnak megfelelő szakismeretekkel rendelkeznek. Képesek nemzetközi kutatási kooperációban, illetve szakmai pályázatokon való részvételre résztvevőként és irányítóként. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A geofizikus

***a)* tudása**

Ismeri az általános természettudományi és globális földtudományi ismeretanyagot. Birtokában van a geofizikai és távérzékelési ismeretrendszernek.

Ismeri a kutatáshoz, illetve a tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.

Ismeri a számítógépes adatfelvétel, adatfeldolgozás és -megjelenítés megfelelő eszközeit. Ismeri a geofizika aktuális kutatási témaköreit.

Birtokában van a magyar nyelvnek és a geofizikus szaknyelv helyes használatának élőbeszédben és írásban.

***b)* képességei**

Képes a geofizikai törvényszerűségek és összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására, gyakorlati hasznosítására és fejlesztésére, a problémamegoldó technikák felhasználására.

Képes a geofizika tudományában felmerülő feladatok és problémák tanulmányozására és megoldására a

kutatás, műszaki fejlesztés és az ipari alkalmazások területén.

Képes a Föld és tágabb környezete fizikai tereinek, a Föld összetételének, belső szerkezetének és felszínének műszeres tanulmányozására, az adatok feldolgozására és értelmezésére.

Képes földi folyamatok numerikus szimulációjának elvégzésére és geodinamikai modellalkotásra.

Képes tetszőleges, georeferenciával rendelkező adatrendszerek geoinformatikai integrálására, térképi megjelenítésére, a térképek, adatbázisok alapján elemzés végzésére.

Képes a geofizikai inverzió elméletének és gyakorlatának készségszintű alkalmazására.

Képes földi folyamatok (földrengések, felszíni stabilitás, klímaváltozások, stb.) kockázat-elemzésére.

***c)* attitűdje**

A komplex feladatok teljesítéséhez, valamint a nem várt problémák felismeréséhez, megoldásához kellő kreativitással, problémamegoldó készséggel és rugalmassággal rendelkezik.

Nyitott a szakmai együttműködésre nem csak a szakmáján belül, hanem a geofizikához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.

Munkáját sokoldalú szemléletmód, módszeresség és kellő önkritika jellemzi. Alkalmas tudományos kutatásban, nemzetközi kooperációban való részvételre.

Hitelesen képviseli a geofizikai szakterület világnézetét és közvetítetni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.

Törekszik arra, hogy folyamatosan tovább képezze magát.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményéért felelősséget vállal.

Döntéseiért és azok hatásáért felelősséget vállal.

Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.

Kellő gyakorlat után alkalmas szakirányú projekttervezésre és végrehajtásra, kutatásirányításra, illetve irányító munkakörök betöltésére a tudományos alapkutatásban, obszervatóriumi tevékenységben, szakiránynak megfelelő szakhatósági tevékenységben, az ipari nyersanyag- és erőforráskutatásban és -feltárásban, kommunális és veszélyes ipari létesítmények helykiválasztásában és biztonságos üzemeltetésében, a vízgazdálkodásban és környezetvédelemben.

Alkalmas geofizikai problémák gyakorlati megoldására, terepi mérések kivitelezésére és irányítására.

Alkalmas geofizikai kutatás tervezésére, szervezésére és minőségi ellenőrzésére, továbbképzés alapján szakhatósági feladatok elvégzésére.

Önálló munkavégzésre, gondolkodásra való képesség, magas szintű személyes felelősségvállalás jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

természettudományi ismeretek (informatika elektromágneses hullámterjedés, numerikus eljárások, geodinamika, geofizikai inverzió, távérzékelés) 12-18 kredit;

geofizika és földtudományok (szeizmológia, kőzetfizika, földi áramlások fizikája, földmágnesség, földi nehézségi erőtér, felsőlégkör-fizika) 25-30 kredit;

geofizika specializáció ismeretei 38-45 kredit.

9.1.2. A választható geofizika specializációk szakterületei:

a) kutató geofizikus specializáció

szeizmikus mérések és adatfeldolgozás, szeizmikus szelvények értelmezése, tektonikus geomorfológia, gravitációs és mágneses kutatások, geoelektromos kutatások, mélyfúrási geofizika, szeizmotektonika és neotektonika, regionális lemeztektonika, terepgyakorlati felkészülés és terepgyakorlat,

b) űrkutató-távérzékelő specializáció

távérzékelési alkalmazások, csillagászat, űrfizika és űridőjárás, űrhírközlés, adatátvitel, műholdfedélzeti műszerek, űreszközök tervezése, a Föld mint rendszer, űrtudományi szeminárium, laboratóriumi gyakorlati

felkészülés és laboratóriumi gyakorlat.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat földtani vagy távérzékelési feladat megoldása nyári terep-, illetve szakmai gyakorlaton, ahol a hallgató, a választott specializációtól függően, megismerkedik a fontosabb geofizikai vagy távérzékelési kutatómódszerek alkalmazásával, a műszerek, illetve szoftverek kezelésével, az adatok feldolgozásával, az adatok értelmezésével.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

matematika területéről legalább 6 kredit,
fizika területéről legalább 6 kredit,
geológia területéről legalább 8 kredit,
földfizika területéről legalább 10 kredit,
alkalmazott geofizika területéről legalább 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

9. GEOGRÁFUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: geográfus (Geography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles geográfus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geographer
választható specializációk: geoinformatika, geomorfológia, regionális elemzés, táj- és környezetkutatás, terület- és településfejlesztés, turizmusföldrajz, régiómenedzsment, megújuló energia, erőforrás- és kockázatelemző

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földrajz alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területről a földtudományi, a környezettan, a műszaki képzési területről a műszaki földtudományi, a környezetmérnöki, az agrár képzési területről a földmérő és földrendező mérnöki, a tájrendező és kertépítő mérnöki, a gazdaságtudományok képzési területről a turizmus-vendéglátás alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az

alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja geográfusok képzése, akik felkészültek a természeti, környezeti, technikai és társadalmi jelenségekben megnyilvánuló földrajzi törvényszerűségek megértésére, ezek alapján eredeti szakmai megoldások kifejlesztésére, alkalmazására és e terület kutatására, az eredmények bemutatására, szakértők és alkalmazók felé történő kommunikálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A geográfus

***a)* tudása**

Ismeri a geográfia tudományos eredményeken alapuló aktuális elméleteit, modelljeit, valamint tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányaival és határaival.

Ismeri a földrajztudomány általános és specifikus jellemzőit, belső törvényszerűségeit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, kapcsolódását a rokon szakterületekhez.

Ismeri a földrajz vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit, erről széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

Ismeri a természet- és társadalomföldrajz mélyebb összefüggéseit, az ezekre vonatkozó elméleteket.

Ismeri a földrajzi szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Ismeri azokat a bonyolultabb terepi, laboratóriumi és gyakorlati módszereket, anyagokat és eszközöket, amelyekkel a geográfia területén munkáját gyakorolni tudja.

Ismeri a geográfus alap- és alkalmazott kutatások tervezési és értékelési módjait.

Magas szinten ismeri a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat.

Geoinformatika specializáción továbbá

Ismeri a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát.

Ismeri a távérzékeléssel nyert adatok feldolgozásának és modellezésének módszereit. Ismeri a rendezett adatbázisokban elvégezhető műveleteket és modelleket.

Ismeri az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb és leggyakrabban használt térinformatikai szoftvereket.

Geomorfológia specializáción továbbá

Ismeri a geomorfológia bonyolultabb térbeli folyamatait és formakincsét, valamint a jellegzetes geomorfológiai problémákat.

Ismeri a geomorfológiai kutatási irányokat, a geomorfológia eredményeinek alkalmazási lehetőségeit.

Ismeri a geomorfológiai modellezési, térképezési és laboratóriumi eljárásokat.

Regionális elemzés specializáción továbbá

Ismeri a hazai és nemzetközi adatbázisok feltárásának, ezek adatainak matematikai- statisztikai és társadalmi térinformatikai módszerekkel történő feldolgozásának, elemzésének módszereit, elméleti

hátterét.

Ismeri a legalapvetőbb társadalmi térelméleti fogalmakra támaszkodó folyamatelemzések módszertanát.

Ismeri az információk átfogó és a helyi, regionális társadalmi-gazdasági összefüggéseit.

Táj- és környezetkutatás specializáción továbbá

Ismeri a táj- és környezetátalakítás hatásainak előrejelzését és a várható következményeket jelző indikátorok meghatározását célzó módszereket.

Ismeri a táj és a környezet hosszú távú megfigyelési (monitoring) módszereit és a modern térinformatikai eszközöket és módszereket.

Ismeri és átlátja a táj- és környezetvédelem természeti és társadalmi vonatkozásait.

Ismeri a táj- és környezetkutatáshoz kapcsolódó terepi és laboratóriumi adatgyűjtés, adatrögzítés és -feldolgozás, valamint adatértelmezés magasabb szintű módszereit.

Ismeri a táj- és környezetfejlesztés érdekében tehető rehabilitációs eljárásokat.

Ismeri a települési környezetvédelem táji keretekben történő integrált kezelésének módszereit.

Terület- és településfejlesztés specializáción továbbá

Ismeri a terület- és településfejlesztés alapelveit.

Ismeri a települések és térségek helyzetelemzésére, koncepciók, stratégiák és programok készítésére vonatkozó módszereket.

Ismeri a térben lejátszódó folyamatok különböző időtávú előrejelzésére vonatkozó alapelveket és módszereket.

Turizmusföldrajz specializáción továbbá

Ismeri a turizmus alapjaiként szolgáló adottságok és feltételek térségi elemzésének módszertanát.

Ismeri a turisztikai desztinációk kérdéskörének komplex kezelési módjait, a turizmus hatásainak természeti, társadalmi, gazdasági, politikai következményeit.

Ismeri az Európai Unió forrásaihoz kötődő területi vetületű idegenforgalmi projektek előkészítésének, tervezésének és lebonyolításának módszereit.

Régiómenedzsment specializáción továbbá

Ismeri a pontos területfejlesztési helyzetfeltárás elkészítésének geológiai, talaj és természetföldrajzi, társadalmi, gazdasági alapjait és ábrázolásának módszereit.

Ismeri az operatív és térségi marketing stratégiákat.

Ismeri a települési és térségi projektek lebonyolításának módszereit (pl. helyi klaszterek kialakítása; helyi termékek fejlesztése, termékpálya-menedzsment elindítása; térségek közti együttműködések menedzselése).

Ismeri a workshopok, lakossági tájékoztatók, térségi rendezvények (kiállítások, vásárok, szakmai, befektetői tájékoztatók, konferenciák) szervezésének és lebonyolításának módszereit.

Megújuló energia specializáción továbbá

Ismeri az egyes térségek megújuló energiaforrás kapacitását, környezeti jellemzőit, hatásait.

Ismeri a megújuló energiaforrások felhasználásának a környezetre gyakorolt következményeit.

Ismeri a megújuló energiaforrások hasznosítását lehetővé tevő műszaki megoldásokat.

Ismeri a megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai rendszerek telepítésének földrajzi alapjait, optimális geológiai, éghajlati, társadalmi és gazdasági feltételeit.

Erőforrás- és kockázatelemző specializáción továbbá

Ismeri az erőforrás- és a kockázatadatok gyűjtésének, rendszerezésének és feldolgozásának módszereit.

Ismeri a nemzetközi trendeket, tudományos eredményeket.

Ismeri a hazai irányítási rendszert és a köztük lévő munkamegosztást.

Ismeri az erőforrások kiaknázásának és a kockázatok mérséklésének elméleti hátterét.

***b)* képességei**

Képes a földrajztudomány ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések szintetizálására és azok értékelésére, a földrajztudományi elméletek, elvek kritikus szemléletű bírálatára a változó természeti és társadalmi környezet tükrében.

Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati hátteret.

Képes a földrajz szakterületének sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit a gyakorlatban is alkalmazni a földrajztudományon belüli szűkebb szakterületén alternatív megoldások kidolgozására.

Képes a földrajztudomány egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

Képes magas színvonalon alkalmazni az elsajátított terepi, laboratóriumi és gyakorlati módszereket, és speciális eszközöket.

Képes földrajzi kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatások menedzselésére az eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató- fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.

Munkája során alkalmazza a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat.

Geoinformatika specializáción továbbá

Képes a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát önállóan és értelmezetten végigvezetni. Képes a távérzékelt adatok feldolgozására, modellezésére.

Képes a gyűjtött adatokat adatbázis rendszerbe rendezni, azokban különféle műveleteket végezni, modelleket alkotni, vagy a beszerzett adatokat geoinformatikai alapon rendszerezni, megjeleníteni.

Képes az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb térinformatikai szoftverek használatára.

Geomorfológia specializáción továbbá

Képes a geomorfológiai problémák feltárására, azok megoldására javaslatot tenni. Képes a legújabb geomorfológiai kutatási eredmények alkalmazására a munkájában.

Képes speciális terepi és laboratóriumi vizsgálatok végzésére és elemzésére, modellalkotásra, a felszínalakulás térbeli folyamatainak térképi megjelenítésére.

Regionális elemzés specializáción továbbá

Képes a lokalizált információk alapvető GIS rendszerekbe történő rendezésére, összetett statisztikai módszerekkel történő feldolgozására.

Képes a legalapvetőbb társadalmi térelméleti fogalmakra támaszkodó folyamatelemzésekre.

Képes a regionális elemzési ismeretek alapján a területi információk átfogó és helyi, regionális társadalmi-gazdasági összefüggésekbe ágyazott értékelésére, a döntések társadalmi és gazdasági hatásainak és a hatások területiségének elemzésére.

Képes a területi folyamatok rövid, közép- és hosszú távú trendjeinek feltárására, előrejelzések készítésére.

Táj- és környezetkutatás specializáción továbbá

Képes a hosszú távú táj- és környezetmegfigyelés (monitoring) önálló megtervezésére és kivitelezésére, a táj- és környezetalakítás hatásainak prognosztizálására, a várható következményeket jelző indikátorok meghatározására.

Képes a táj- és környezetkutatás műveléséhez szükséges tudományterületek ismereteinek integrált használatára.

Képes a táj- és környezetkutatáshoz kapcsolódó terepi és laboratóriumi önálló adatgyűjtésre, adatrögzítésre és -feldolgozásra, valamint adatértelmezésére.

Képes a táj- és környezetfejlesztés érdekében a rehabilitációs beavatkozások irányítására. Képes a települési környezetvédelem táji keretekben történő integrált kezelésének megtervezésére és kivitelezésre.

Terület- és településfejlesztés specializáción továbbá

Képes terület- és településfejlesztési kérdések elemzésére.

Képes a települések és térségek helyzetelemzésére, koncepciók, stratégiák és programok készítésére.

Képes a térben lejátszódó folyamatok különböző időtávú előrejelzésére. Képes érdekegyeztetési mechanizmusok kezelésére.

Turizmusföldrajz specializáción továbbá

Képes a turizmus alapjaiként szolgáló adottságok és feltételek térségi elemzésére, vizsgálatára.

Képes a turisztikai desztinációk kérdéskörének komplex kezelési módjait, a turizmus hatásainak természeti, társadalmi, gazdasági, politikai következményeit alkotó módon befolyásolni.

Képes az Európai Unió forrásaihoz kötődő területi vetületű idegenforgalmi projektek előkészítésére, tervezésére és lebonyolítására.

Régiómenedzsment specializáción továbbá

Képes a pontos területfejlesztési helyzetfeltárás elkészítésére (geológiai, talaj- és természetföldrajzi, társadalmi, gazdasági helyzetfeltárást beleértve a környezeti állapotokat is, a fontosabb telepítő tényezők, könnyen áttekinthető, tematikus térképes ábrázolásával).

Képes megalapozott operatív és térségi marketing stratégiák felállítására, pénzügyi tervezéssel, pályázati lehetőségek hozzárendelésével.

Képes települési és térségi projektek lebonyolítására, a helyi szereplők összefogására, számukra szakmai, technikai segítség nyújtására (pl. helyi klaszterek kialakítása; helyi termékek fejlesztése, termékpálya-menedzsment elindítása; térségek közti együttműködések menedzselése).

Képes workshopok, lakossági tájékoztatók, térségi rendezvények (kiállítások, vásárok, szakmai, befektetői tájékoztatók, konferenciák) szervezésére és moderációjára, a helyi tudásbázis dinamizálására, térségi kutatások hálózatba szervezésére, az oktatási és kutatóintézetekkel való együttműködések kialakítására.

Megújuló energia specializáción továbbá

Képes felmérni az egyes térségek megújuló energiaforrás kapacitását, környezeti jellemzőit, hatásait és műszaki ismereteire támaszkodva javaslatokat tenni azok leghatékonyabb hasznosítására.

Képes a megújuló energiaforrások felhasználása környezeti hatásainak felmérésére.

Képes a meghirdetett pályázati konstrukciók figyelembevételével a megújuló energiaforrások felhasználását megvalósító projektek elkészítésére.

Képes a megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai rendszerek telepítésének, földrajzi alapjainak, optimális geológiai, éghajlati, társadalmi és gazdasági feltételeinek elemzésére.

Erőforrás- és kockázatelemző specializáción továbbá

Képes az erőforrás- és a kockázatadatok gyűjtésének irányítására, rendszerezésére és feldolgozására.

Képes a tudományos alapok és a társadalmi feltételek együttes alkotó felhasználására.

Képes a különböző szintű hatóságok és szervezetek közötti munkamegosztásban szakmai alapon részt venni.

Képes az erőforrások kiaknázásának és a kockázatok mérséklésének gyakorlati irányítására.

***c)* attitűdje**

Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

Törekszik a földrajzi szférákban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére, szintetizálására.

Törekszik arra, hogy a földrajzi problémákkal kapcsolatos feladatait beosztott kollégáival együttműködve, szakmai véleményük figyelembevételével végezze.

Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit, a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja és alakítja tetteit.

Munkája során kezdeményező szerepet vállal, szakmájának eredményeit a közösség szolgálatába állítja.

Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik.

Törekszik arra, hogy a geográfia területén tudását folyamatosan továbbfejlessze.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal és felelősséggel végzi átfogó és speciális földrajzi szakképzettséget igénylő elméleti és gyakorlati összefüggések megalkotását, modellezését.

A földrajztudományhoz kapcsolódó tudományos kutatásokat végző, az eredményeket alkalmazó munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban kellő gyakorlat után vezető kutatói feladatokat is ellát.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli, és felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Szakmai feladatokat ellátó csoportokat irányít.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

földrajzi elméleti ismeretek (modellezés, szimuláció, földrajzi kutatásmódszertan, környezeti informatika, geomatematika, K+F és projektmenedzsment) 8-12 kredit;

geográfusi szakmai ismeretek (természetföldrajz, környezetföldrajz, táj- és környezettervezés, tájértékelés, tájelemzés, regionális és területi fejlesztés, politikai földrajz, tér és társadalom kapcsolatelemzése, politikai földrajz, téradat-kezelés) 22-32 kredit;

geográfia specializáció ismeretei 35-55 kredit.

9.1.2. A választható geográfia specializációk szakterületi:

a) geoinformatika specializáció

(adatgyűjtés, -elemzés, adatmegjelenítés szempontjából legismertebb térinformatikai szoftverek, adatbázis-kezelés, modellalkotás, szakági programozás, webtérképezés, műszaki informatika);

b) geomorfológia specializáció

(geomorfológiai képződmények értékelése, alkalmazott geomorfológiai térképezés, természeti veszélyek, geomorfológiai tervezés, geomorfológiai értékek meghatározása, védelme, terepi- és laboratóriumi geomorfológiai módszerek, geomorfológiai modellezés);

c) táj- és környezetkutatás specializáció

(környezet- és tájtervezés, környezeti hatásértékelés, tájvédelem, környezetinformatika, környezetgazdálkodás, minőségirányítás, környezeti, táji ágazati tervezés, geoökológiai tervezés);

d) terület- és településfejlesztés specializáció

(terület- és településfejlesztés, vidékfejlesztés, falufejlesztés, területi tervezés, alkalmazott térinformatika, nemzetközi regionális kapcsolatok, határmenti térségek közötti együttműködés, kistérségek és fejlesztési kérdéseik, helyi gazdaságfejlesztés, közösségfejlesztés);

e) turizmusföldrajz specializáció

(térségi turizmustervezés módszerei, a turisztikai terméktervezés és -fejlesztés térségi kapcsolatai, tematikus kínálatok és utak tervezése és fejlesztése, az Európai Unió turizmuspolitikája, hatáselemzések a turizmusban, a turizmus nemzetközi és hazai intézményrendszere, desztináció-fejlesztés és térségi menedzsment);

f) régiómenedzsment specializáció

(regionális természeti-környezeti és társadalmi-gazdasági erőforrások és kockázatok értéklelése, hulladékgazdálkodás, ingatlan-gazdaságtan földrajzi vonatkozásai, szervezetfejlesztés és helyi irányítási modellek, vállalati gazdaságtan, térség- és településmenedzsment, marketing-kommunikációs és PR eszközök, települési stressz források);

g) regionális elemzés specializáció

(regionális tudomány elmélet, komplex regionális elemzés, regionális elemzési módszerek és modellek, térinformatikai fejlesztési ismeretek, projektmenedzsment, ágazati tervezés és értékelés);

h) megújuló energia szakértői specializáció

(a megújuló energiaforrások térképezésének módszerei, a nap-, a szél-, a víz-, a bio- és a geotermális energia-felhasználásának módszerei, az Európai Unió és Magyarország energiapolitikája, a megújuló energiaforrások használatának környezeti hatásai, az energia és a társadalom közötti kapcsolat);

i) erőforrás- és kockázatelemző specializáció

(környezeti erőforrások, környezeti kockázatok, adatkezelés és vizualizáció, alkalmazott társadalomföldrajz, digitális térképezés, modellezés).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott egybefüggő, legalább hat hét időtartamban megszervezett munka, amelynek kreditértéke legalább 5 kredit.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 65 kredit, amelyből:

természettudományos ismeretek [matematika, geomatematika, fizika, kémia, biológia (ökológia), geodézia] területéről 10 kredit;

gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, jogi ismeretek, szociológia, menedzsment, európai uniós ismeretek) területéről 10 kredit;

szakmai ismeretek [geomorfológia, hidrogeográfia, biogeográfia, talajföldrajz, népesség- és településföldrajz, általános gazdasági földrajz, regionális földrajz (Európa, Magyarország), geoinformatika] területéről 45 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 45 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

10. GEOLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: geológus (Geology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles geológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geologist

választható specializációk: ásvány-kőzettan, geokémia, ásványi nyersanyagok, archeometria; földtan-őslénytan; vízföldtan, szénhidrogénföldtan, környezetföldtan

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak geológia specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a természettudomány képzési területről a földtudományi alapképzési szak alkalmazott földtudomány, geofizika, geográfia specializációi, a környezettan alapképzési szak geológia specializációja, a földrajz alapképzési szak, valamint a műszaki képzési területről a műszaki földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A szak célja geológus szakemberek képzése, akik földtani szemléletmóddal, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek, képesek általános geológiai kutatási tevékenységek elvégzésére, továbbá választott specializációjuknak megfelelő szakfeladatok megoldására. Ismerik a földtani megismerés és anyagvizsgálat korszerű módszereit, a különböző ásványi nyersanyagok és a felszín alatti víz felkutatásához szükséges gyakorlati módszereket és azok elvi alapjait, tudományosan megalapozott környezetvédelmi (kiemelten hidrogeológiai) szemlélettel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A geológus

***a)* tudása**

Rendszerszinten ismeri a geológia szakterületének összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott anyagvizsgálati, matematikai és informatikai eljárásokat.

Ismeri a geológia és részterületeinek tudományos eredményeken alapuló elméleteit, modelljeit.

Tisztában van a geológia és részterületei jelenlegi és lehetséges fejlődési irányaival.

Átlátja, ismeri és alkalmazza azokat a geológiában használatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati kutatási eszközöket és módszereket, amelyekkel a szakmáját művelni tudja.

Birtokában van annak a tudásnak, amelyre szüksége van a Föld és alrendszerei természeti folyamatainak térbeli és időbeli megismeréséhez, valamint a Föld ásványi nyersanyagainak felkutatatásával kapcsolatos gyakorlati problémák megoldásához.

Alaposan tájékozott a geológia aktuális kutatási témaköreiben.

Ismeri a magyar nyelv és a földtani szaknyelv helyes használatát az élőbeszédben és írásban.

***b)* képességei**

Képes a geológiai kutatásban használt elméleti és gyakorlati ismeretek, eszközök és eljárások alkalmazására, továbbá a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok részletes elemzésére. Képes a földtan és részterületei elméleteinek kritikus gyakorlati alkalmazására, terepi és laboratóriumi vizsgálatok megtervezésére és elvégzésére.

Képes a földtani megfigyelések, anyagvizsgálati és mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és az ezekből fakadó következtetések levonására.

A földtani tárgyú szakmai vitákban képes álláspontot kialakítani, azt tudományos érvekkel alátámasztani, érvelését szóban és írásban egyaránt szabatosan, magyar nyelven és angolul vagy más világnyelven kifejezni.

Képes az elsajátított földtani szakismeretek alkalmazására a tudományos kutatásban, részt tud venni új tudás és új eredmények létrehozásában.

***c)* attitűdje**

A komplex feladatok teljesítéséhez, valamint a nem várt problémák felismeréséhez megoldásához kellő kreativitással, problémamegoldó készséggel és rugalmassággal rendelkezik.

Nyitott a szakmai együttműködésre nemcsak a szakmáján belül, hanem a geológiához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.

Munkáját sokoldalú szemléletmód jellemzi.

Hitelesen képviseli a geológián belüli szakterületek látásmódját és közvetítetni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé. Munkáját módszeresség és kellő önkritika jellemzi.

Törekszik a földtani szakterület folyamatosan változó, bővülő ismereteinek megismerésére.

Elkötelezett a minőségi munka iránt, a környezettel szemben érzékeny.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményért felelősséget vállal.

Döntéseiért és azok hatásáért felelősséget vállal.

Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.

Kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására alkalmas, beosztott munkatársai munkáját felelősséggel

értékeli.

Felelősen irányítja a földtani kutatásban használt terepi és laboratóriumi, berendezések, eszközök működtetőit.

Önálló munkavégzésre és gondolkodásra való képesség, magas szintű személyes felelősségvállalás jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

ásványtan, kőzettan, geokémia 18-22 kredit;

földtan, őslénytan 28-32 kredit;

alkalmazott földtan 15-20 kredit;

választott speciális modul ismeretei 30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk szakterületi ismeretei:

A geológus - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket

a) ásvány-kőzettan, geokémia, ásványi nyersanyagok, archeometria specializációk:

ásványtan, kőzettan, geokémia, műszeres anyagvizsgálati módszerek, szilárd ásványi nyersanyagok kutatása, archeometria;

b) földtan-őslénytan specializáció:

őslénytan, rétegtan, szedimentológia, szerkezetföldtan, regionális földtan;

c) vízföldtan, szénhidrogénföldtan, környezetföldtan specializációk:

a szénhidrogének és a felszín alatti víz kutatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek, környezetföldtani kárfelmérési és kárelhárítási ismeretek, áramlástan, geostatisztika.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, három hét időtartamú földtani térképezési terepgyakorlat keretében önálló földtani térképezési feladat elvégzése, térkép és térképmagyarázó elkészítése.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 40 kredit szakmai ismeretanyag az alapképzési tanulmányok alapján, amely legalább 6-6 kreditet tartalmaz az ásványtan, a kőzettan-geokémia, az őslénytan, a földtan, az alkalmazott földtan területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

11. HIDROBIOLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: hidrobiológus (Hydrobiology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles hidrobiológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Hydrobiologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a környezettan, földrajz, földtudományi, a kémia alapképzési szak, az agrár képzési területen a természetvédelmi mérnöki, a mezőgazdasági mérnöki, az állattenyésztő mérnöki alapképzési szak, a műszaki képzési területen a biomérnöki, a környezetmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja hidrobiológus szakemberek képzése, akik természettudományi, mezőgazdasági, matematikai és informatikai alapismereteik, valamint a hidrobiológia fogalmainak, alapvető összefüggéseinek és ismereteinek birtokában alkalmasak a mára már stratégiai elemmé vált vízzel, a vízi élőlényekkel kapcsolatos kutatás-fejlesztési, gyakorlati és szakmai menedzsmenti feladatok ellátására. A képzés során szerzett ismeretanyag és szaktudás hasznosítható minden olyan tevékenység esetében, ahol a víznek, a vízi ökológiai rendszereknek, a vízi élőlényeknek a vizek vagy a vizeket felhasználók szempontjából jelentősége van. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A hidrobiológus

***a)* tudása**

Ismeri a hidroszférában lejátszódó folyamatokat, valamint a folyamatok kapcsolatrendszerének feltárására, értékelésére és rendszerben való kezelésére alkalmas módszereket.

Ismeri, használja és fejleszti azokat a terepi, laboratóriumi gyakorlati módszereket és eszközöket, melyeket a modern hidrobiológia alkalmaz, valamint a saját munkájához, illetve kutatásaihoz szükséges.

Birtokában van a hidrobiológia tudományára jellemző elméletek, paradigmák és elvek alkalmazói szintű ismereteinek, ismeri a víz, mint környezeti elem és erőforrás fenntartható használatának, hasznosításának és megőrzésének lehetőségeit.

Megtalálja az összefüggéseket a különböző hidrobiológiai diszciplínák keretében elsajátított ismeretkörök között, érti az interdiszciplináris megközelítés fontosságát.

Ismeri a víz szerepét az élő rendszer evolúciójának elméleti, földtörténeti, tudománytörténeti vonatkozásaiban, birtokolja a terület tudományos megalapozottságú érvrendszereit készség szinten.

Ismeri a vizek legfontosabb ökológiai folyamatait, a vizek vízminőségi és a vízjósági szempontú értékelésének elméleti hátterét és gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.

Birtokában van annak a tudásnak, ami a vízi és vizes élőhelyek hidrobiológiai szempontú kutatásának megtervezéséhez és kivitelezéséhez, valamint a vizekkel kapcsolatos különböző szakértői tevékenységek végzéséhez szükséges.

Ismeri a halastavak, a halasított- és horgászvizek legfontosabb működési sajátosságait.

Ismeri a vizeket érintő magyar, európai uniós és nemzetközi szintű aktuális elvárásokat és szabályzókat, valamint azok változásainak nyomon követésére alkalmas forrásokat.

Rendelkezik rendszerszerű természettudományos ismeretekkel. Érzékeli és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek hidrobiológiai gyökerűek.

Tudományos szempontok szerint képes rendszerezni adatokat, ismerethalmazokat, azokat elemzi és értékeli.

***b)* képességei**

Képes a hidrobiológia szakterületén az ismeretek rendszerezett megértésére és elsajátítására, továbbá a tudományterület elméleti és gyakorlati ismereteire és a megszerzett tapasztalatokra alapozva új információk befogadására, új jelenségek felismerésére és a felmerülő problémák megoldására.

Képes a vizekben zajló ökológiai folyamatok felismerésére, a vizek minőségének leírására, a vízminőség-változások nyomon követésére, vízminőség javító cselekvési programok kidolgozására.

Képes a vízhasználatok (vízjósági szempontú) elemzésére, a különböző vízfelhasználók speciális igényei szerinti vízjóságok körülhatárolására, és a vízkibocsátások minőségi ellenőrzésére.

Képes a vízi és a vizes élőhelyekkel kapcsolatos különböző típusú mérések elvégzésére, észlelések begyűjtésére, valamint ezek alapján hipotézisek felállítására és ellenőrzésére, a mintavétel meghatározó jelentőségének felismerésére.

Képes a mintavételi stratégia megtervezésére, a mintavételi hibák, valamint a laboratóriumi vagy terepi munka, illetve a feldolgozás és adatrögzítés során fellépő bizonytalanságok megfelelő kezelésére.

Képes a vizeket érő hatások és a vizekben lezajlódó változások objektív, szakmai szempontú értékelésére, szakértői feladatok ellátására, önálló adatgyűjtésre, adatrögzítésre, feldolgozásra, terepi és laboratóriumi észlelések elméleti ismeretekkel való összehangolására.

Képes a vízi és a vizes élőhelyeket érintő kutatások tervezésére, szervezésére és lebonyolítására, kutatási beszámolók készítésére, a vizekről - mint közegről, élőhelyről - szerzett ismeretek integrálására.

Képes komplex szituációk kezelésére, a vízi és a vizes élőhelyek élőlényeivel kapcsolatos adatok és ismeretek gyakorlatban történő alkalmazására, a tudományos igényű elemzések elvégzésére.

Képes a halastavakat, a halász- és horgászvíznek minősített természetes vizeket érintő kutatások tervezésére, szervezésére és lebonyolítására, kutatási beszámolók készítésére, a halas és halasított vizekről szerzett ismeretek integrálására, komplex szituációk kezelésére. Képes a halgazdálkodási tevékenység támogatására, a vizek halfajaival, haltáplálék- szervezeteivel, a halfajok lehetséges konkurens, parazita, illetve predátor élőlényeivel kapcsolatos adatok önálló gyűjtésére, azok gyakorlati szempontú, illetve tudományos igényű elemzésére.

Képes a hidrobiológia szakterületén tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására, szakirányú továbbképzésben való részvételre, képes állásinterjúkon szakmailag magas szinten megnyilatkozni, nézeteit ismeretei birtokában kifejteni, megvédeni, képes önálló munkára, alkotói szinten.

Képes interdiszciplináris gondolkodásra, meg tudja határozni a kollaborációs munkákba bevonandók körét, koordinálja a munkamegosztást a különböző tevékenységet végző személyek között.

Képes minőségorientált gondolkodásra, a minőségfejlesztés elveinek folyamatos szem előtt tartására, a minőségfejlesztés legfontosabb irányainak kijelölésére.

Képes a szakterületéről idegen nyelven külföldi kutatókkal érdemi szakmai beszélgetést folytatni.

Képes a munkakörnyezetet fenntartható módon megtervezni és működtetni, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni, kollégáit ezen elvek mentén irányítani.

***c)* attitűdje**

Nyitott a felmerülő problémák felismerésére, elemzésére, törekszik azok megoldására, szintetizáló, kommunikatív, pozitív kapcsolatteremtő személyiség.

Elkötelezett az igényes és minőségi munka iránt, továbbtanulási készség, és a megszerzett hidrobiológiai ismeretek gyakorlatban történő, irányító jellegű gyakorlása jellemzi, ugyanakkor csapatmunkára is alkalmas.

Elkötelezett az egyéni és kollektív célok és felelősségek iránt, a kutatás szellemi szabadságát tiszteletben tartja, elfogadja a hidrobiológus szakma etikai szabályait.

Nyitott az új hidrobiológiai és más természettudományos kutatási eredmények megismerésére, a szakmai együttműködésre.

Törekszik a meglevő tudományos ismeretanyag bővítésére, módszerek továbbfejlesztésére, aktívan segíti új kutatási irányok kialakulását.

Törekszik arra, hogy környezetében a természet és az ember viszonyának témakörében felelős véleményét a lehető legszélesebb körben megismertesse, a köz vélekedését a legmodernebb szakmai álláspont konzekvens képviseletével pozitívan befolyásolja.

Példamutató környezet- és természettudatos magatartást tanúsít, másokat ennek követésére ösztönöz. Aktívan részt vesz ilyen jellegű rendezvényeken, terjeszti azokat a módszereket, melyek segítenek a környezet és a természet állapotának megőrzésében és javításában.

Nyitott az új ismeretek befogadására, tanulásra és művelődésre, más szakmai csoportokkal történő folyamatos együttműködésre. Aktívan keresi a szakmai fejlődés lehetőségét, segíti a szakmai információ hatékony áramlását környezetében.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Rendelkezik kisebb munkacsoportok irányításához, munkájuk megszervezéséhez szükséges önállósággal, fejlesztési irányok kijelöléséhez szükséges felelősségtudattal.

Szakmai és nem szakmai körökben felelősen nyilvánít véleményt hidrobiológiai, kutatásetikai és bioetikai kérdésekről. Aktívan terjeszti a szaktudomány eredményeit, ismereteit akár a médiában is magabiztosan teszi közzé, szakmai álláspontjának védelmében szükség esetén síkra száll más irányzatok és az áltudományok képviselőivel szemben.

Biztonságos munkavégzést biztosít és igényel mind terepi, mind biológiai laboratóriumi körülmények között, segíti a folyamatos technológiai megújulást a balesetmentes és minél hatékonyabb munkavégzés érdekében.

Kezdeményező és döntéshozatali, valamint határozott személyes felelősségvállalási képesség jellemzi.

A képesítést megszerző személy hidrobiológiai szakmai kérdésekben nagyfokú önállósággal képes dönteni és cselekedni.

A több éves szakmai gyakorlatot igénylő kérdésekben, ilyen jellegű tevékenységek ellátásában segítségre van szüksége.

Képviseli maga és munkatársai érdekeit a megfelelő fórumokon, javaslatokat fogalmaz meg a munkakörülmények javítása érdekében.

Szakmai gyakorlat megszerzése után eligazodik a munka világában, segíti partnereit a tudatos, célorientált feladat-végrehajtásban. Tudatosan építi karrierjét és segíti ebben kollégáit is.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (biomatematika; informatika és számítástechnika; kutatásmódszertan; ökológiai vízigény; vízminősítés; molekuláris biológia; szünbiológiai szabályozás; szisztematika és taxonómia; hidroökológia) 16-24 kredit;

általános hidrológiai szakmai ismeretek (hidrológia és hidrogeográfia; hidrofizika és hidrokémia; vízgazdálkodás; vízi és vizes élőhelyek; vízi anyagforgalom; hidrotoxikológia; élővilág-védelmi információrendszer; vízminőségi modellezés; vízkezelés hidrobiológiája; paleohidrobiológia) 22-33 kredit;

szakspecifikus szakmai ismeretek [mikroszkopikus szervezetek (hidrobakteriológia, - fikológia, -

protozoológia, -mikológia), hínár- és mocsárinövények, vízi makrogerinctelen állatok, vízi gerinces állatok, vízi közösségökológia, viselkedésökológia, természetvédelmi ismeretek, vízi konzervációbiológia, vízi produkcióbiológia, vízi biomonitorozás, EU Víz Keretirányelv, Ramsari egyezmény, NATURA2000, vízjogi ismeretek, környezetállapot- értékelés, víz- és üledékvizsgálati módszerek, vízgyűjtő-gazdálkodás, halpopulációk dinamikája, természetesvízi halgazdálkodás, halszaporítás és haltenyésztési rendszerek, biomanipuláció, biotechnológia, halászati ökonómia] 35-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 80 kredit a természettudományi, a környezettudományi, a természetvédelmi, az agrártudományi területekről, amelyből a természettudományi és a környezettudományi ismeretek aránya legalább 50 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

12. KÖRNYEZETTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: környezettudomány (Environmental Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles környezetkutató
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Scientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természettudomány területről a környezettan, az agrárképzési területről a környezetgazdálkodási agrármérnök, természetvédelmi mérnök, műszaki képzési területről a környezetmérnök alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető továbbá: a természettudomány területről a biológia, a fizika, a földtudományi, a kémia, a műszaki képzési területről a biomérnöki, vegyészmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 422

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja környezetkutatók képzése, akik a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges valamennyi tudományterületen magas szintű alaptudással és az ahhoz illeszkedő gyakorlattal, széles körben hasznosítható sokoldalú készségekkel, általános műveltséggel, korszerű természettudományos szemléletmóddal rendelkeznek. Felkészültségük alapján képesek a környezettudomány irányítói, tervezői szintű művelése iránti társadalmi igények kielégítésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A környezetkutató

***a)* tudása**

Ismeri a környezettudományra jellemző elméletek, paradigmák, elképzelések és elvek tervezői és vezetői szintű ismeretanyagát.

Birtokában van a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges tudományterületeken (biológia, fizika, földtudományok, kémia, matematika és informatika) a szakmai érdeklődésének megfelelő speciális tudásnak.

Ismeri az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban előforduló erőforrások kiaknázásának és megőrzésének lehetőségeit.

Ismeri a környezetben lejátszódó folyamatok térbeli kapcsolatrendszereit mikro-, mezo-, és makrorégió szinten.

Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervetlen mintákban levő szilárd, cseppfolyós és légnemű alkotók összetételének, szerkezetének és eloszlásának elemzési módjait.

Ismeri és szükség esetén kritikusan értékeli a környezeti szempontból fontos egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és társadalomra gyakorolt hatásait.

Ismeri a környezetünkben előforduló élő és élettelen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtésének, adatrögzítésének és -feldolgozásának, valamint adatértelmezésének speciális módszereinek működési elvét.

Ismeri a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó alap- és alkalmazott kutatások speciális módszereit, azok tervezési és értékelési módjait.

Ismeri a környezet- és természetvédelmi, az ipari, a mezőgazdasági, az erdőgazdasági, a vízügyi, az egészségügyi, a települési önkormányzati területeken jelentkező, környezettudományi jellegű problémák megoldására irányuló vezetői szintű lehetőségeket.

***b)* képességei**

Képes környezettudományi elméletek, elvek kritikus szemléletű bírálatára a változó természeti környezet és társadalmi környezet tükrében.

Képes a terepi és laboratóriumi észlelések elmélettel való összehangolására a megfigyelés, felismerés, szintézis és modellezés munkafolyamat sorozaton keresztül.

Multidiszciplináris gondolkodása révén a környezettudományt felépítő részdiszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudomány közvetlen és közvetett összefüggéseit is.

Képes a környezettudományban szerepet játszó anyagi minőségek és jelenségek tulajdonságainak felismerésére, azonosítására, valamint ezek környezettudományi módszerekkel való jellemzésére a nm-km mérettartományban, térben és időben egyaránt.

Képes terepi és laboratóriumi környezeti vizsgálatok kivitelezésére, megfelelő figyelemmel a

kockázatbecslésre, hozzáférési jogokra, a megfelelő egészségügyi és biztonsági szabályozásokra.

Képes speciális eljárások, technikák alapján az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtés, adatrögzítés és -feldolgozás megtervezésére, irányítására, az adatgyűjtés hibáinak kezelésére.

Képes az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtés és -feldolgozás megtervezése, irányítása és hibáinak kezelése alapján vezetői szinten hipotézisek felállítására és ellenőrzésére.

Képes a környezetünkben előforduló szerves és szervetlen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtéséhez, adatrögzítéséhez és -feldolgozásához, valamint adatértelmezéséhez szükséges speciális informatikai és infokommunikációs módszereket alkalmazni.

Képes önálló tervező, irányító, szakértői munkakörök betöltésére a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó tudományos kutatásokat végző munkahelyeken, a környezettudomány eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.

Képes kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatási beszámolók elkészítésére, beleértve az átvett adatok felhasználását is.

Képes az ipar, a mező- és erdőgazdaság, a vízügy, az egészségügy, a települési önkormányzatok munkájába történő bekapcsolódásra.

Képes a természet- és környezetvédelem területén jelentkező környezettudományi szakképzettséget igénylő feladatok önálló megoldására.

Képes környezeti hatásvizsgálatok tervezésére és kivitelezésére, az eredmények kiértékelésére összhangban a hazai és az európai uniós elvárásokkal és előírásokkal.

Rendelkezik a környezeti problémák által megszabott széles körben hasznosítható problémamegoldó készséggel.

Képes a környezettudomány szakterülethez kapcsolódó témákról idegen nyelvű cikkek olvasására és önállóan kidolgozott szempontrendszer alapján történő feldolgozására.

***c)* attitűdje**

Pozitívan áll hozzá a környezettudományi témájú szakmai továbbképzéshez.

Törekszik a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére.

Törekszik a környezettudományt felépítő diszciplínák új eredményeinek megismerésére és azok szintetizálására.

Rendelkezik az egyes szférák vizsgálatához kötődő gyakorlati tevékenységek megtervezéséhez, vezetéséhez és értékeléséhez szükséges adottságokkal.

Törekszik arra, hogy a környezeti problémákkal kapcsolatos feladatait beosztott kollégáival együttműködve, szakmai véleményük figyelembevételével végezze.

Törekszik a környezettudományi vizsgálatokban kooperáció kialakítására más szakterületek képviselőivel.

Érzékeny az őt körülvevő és a globális léptékben jelentkező környezeti, természeti problémákra és válságokra.

A környezettudatosság, a természet szeretete és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja és alakítja életvitelét és tetteit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kezdeményező és döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalása és annak gyakorlása révén alkalmas a csoportmunkában való konstruktív együttműködésre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátása.

Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért. Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja az antropogén folyamatok környezeti kockázatait és legjobb szakmai tudása szerint irányítja az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.

A környezettudomány bármely területéhez kapcsolódó szakirodalmi feldolgozást önállóan elvégzi, akár idegen nyelven is.

A környezettudomány bármely területéhez kapcsolódó gyakorlati kutatási feladatait önállóan végzi, azokért felelősséget vállal.

Munkája során önálló tervező, irányító, szakértő feladatokat lát el a környezettudományhoz kapcsolódó

tudományos kutatásokat végző munkahelyeken, a környezettudomány eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (alkalmazott matematika, környezeti informatika, alkalmazott fizika, biokémia, egyes környezeti övek fizikája, hidrológia, alkalmazott analitikai kémia, globális és regionális változások, sugárzások, energetika és környezet, élettan, alkalmazott ökológia) 15-20 kredit;

környezettudomány szakspecifikus ismeretek [környezeti mintavételezés és mintaelőkészítés, környezeti méréstechnikák, környezetvédelem (megelőzés, fenntarthatóság, rehabilitálás), táj- és környezetgazdálkodás, hulladékgazdálkodás, természetvédelem, környezeti anyagok, szennyezések, a környezettudomány társadalmi beágyazottsága (jog, közgazdaság, kommunikáció, pályázatmenedzsment), terepgyakorlat, üzemi gyakorlat] 25-35 kredit;

9.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a környezettudomány tudományág területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül 30-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 80 kredit a természettudomány, a műszaki, a környezettudomány és a környezetgazdaság területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

13. MATEMATIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: matematikus (Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles matematikus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mathematician

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési

szak: a természettudomány, a műszaki, az informatika képzési területekről valamennyi alapképzési szak, a gazdaságtudományok képzési területről a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten elméletorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 461

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tudományos kutatásra szakmai felkészültséggel rendelkező matematikusok képzése, akik megszerzett matematikai szaktudásukat képesek alkotó módon a gyakorlatban is felhasználni. Nyitottak szakterületük és a rokon szakterületek új tudományos eredményeinek kritikus befogadására. Egyaránt alkalmasak elméleti és gyakorlati matematikai problémák modellezésére, megoldási eljárások kidolgozására és ezen eljárások tényleges folyamatának irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A matematikus

***a)* tudása**

Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a matematika tudományának módszereit az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén.

Összefüggéseiben ismeri az elméleti matematika eredményeit az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén.

Jártas a matematika különböző részdiszciplínái közötti mélyebb, átfogóbb kapcsolatokban. Jártas az absztrakt matematikai gondolkodásban, a matematikai fogalomalkotásban.

Alkotó módon ismeri a matematikai bizonyítás alapelveit, módszereit.

Ismeri az új matematikai eredmények eléréséhez vezető kutatások speciális módszereit, problémamegoldó technikáit.

***b)* képességei**

Képes az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén elsajátított matematikai módszerek alkalmazására.

Magabiztosan és alkotó módon alkalmazza az absztrakt matematikai fogalmakat.

Képes a matematika modern eredményeinek, összefüggéseinek szintézisére és magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.

Képes a szakterületén megkülönböztetni a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.

Képes a környező világban adódó jelenségek matematikai modelljei megalkotására, a modern matematika eredményeinek felhasználására a jelenségek megmagyarázása, leírása érdekében.

Képes a gyakorlati életben megfigyelhető összefüggések absztrakt szinten történő megragadására.

Képes a matematikai szakterület problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazni.

Képes a gyakorlati életben adódó döntéshelyzetek mögött esetlegesen rejlő optimalizációs problémák megfogalmazására, az azokból levonható következtetések nem-szakemberek számára való kommunikációjára.

Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására, a magyar és idegen nyelvű (angol) szakmai kommunikációra.

Képes a matematikai ismeretek alkotó jellegű integrálására és alkalmazására a természettudományok, gazdaságtudományok, műszaki és informatikai tudományok által felvetett problémák megoldásában.

Képes a műszaki és a gazdasági életben működő bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére.

Képes a számítástechnika eszközeinek alkalmazásával a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő számítási feladatok elvégzésére.

***c)* attitűdje**

Törekszik a modern matematika új eredményeinek megismerésére.

Törekszik a modern matematika eredményeinek minél szélesebb körű alkalmazására. Törekszik arra, hogy a megszerzett matematikai ismeretei segítségével megkülönböztesse a szakterületén a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat. Törekszik a matematika modern eredményei közötti további összefüggések meglátására, a felismert összefüggéseinek szintézisére és azok magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.

Nyitott és fogékony a matematika területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új kutatási területeken való alkalmazására, új tudományos eredmények elérésére.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új matematikai kompetenciák megszerzésére. Tudatában van annak, hogy a matematikai tanulmányai során szerzett speciális látásmódja segítheti a más tudományterületeken, alkalmazásokban felmerülő problémák innovatív megoldásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősen, önkritikusan és reálisan ítéli meg a matematika területén megszerzett tudásának mértékét.

Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterületek képviselőivel.

Magas szintű matematikai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes problémák megoldása során alkalmazandó módszereket, eljárásokat.

Tisztában van a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

Az absztrakt fogalomalkotásban, az elvont gondolkodásban való jártassága segítségével kialakított véleményét felelősen képviseli.

Tudományos kutatásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb az etikai normák figyelembe vételével végezze.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

a matematikusképzést alapozó diszciplínák (algebra alapjai, analízis alapjai, geometria alapjai, valószínűségszámítás és matematikai statisztika alapjai) 15-25 kredit,

a matematikusképzés szakmai ismeretei 20-40 kredit

az alábbi ismeretkörök közül, a képzés tantervében meghatározott legalább négy ismeretkörből legalább négy témakör ismeretanyaga választandó:

a) algebra és számelmélet [Csoportelmélet. Permutációcsoportok. Csoport automorfizmusai, szemidirekt szorzat. Konjugáltság, normalizátor, centralizátor, centrum. Osztályegyenlet, Cauchy-tétel, Sylow-tételek. Véges p-csoportok. Nilpotens, illetve feloldható csoportok. A véges nilpotens csoportok jellemzése. Szabad csoportok, definiáló relációk. Szabad Abel-csoportok. A végesen generált Abel-csoportok alaptétele.

Lineáris csoportok. Testelmélet. Testbővítés. Végesfokú bővítés, fokszámtétel. Felbontási test, normális testbővítés. Véges testek. Tökéletes testek és végesfokú bővítéseik. Test algebrai lezártja. Galois-csoport, a Galois-elmélet főtétele. Radikálbővítés. A gyökjelekkel való megoldhatóság jellemzése. Ruffini-Abel-tétel. Gyökjelekkel megoldhatatlan racionális együtthatós algebrai egyenlet létezése. Algebrai feltétel geometriai alakzat szerkeszthetőségére körzővel és vonalzóval. Az algebrai kombinatorika elemei. Kvadratikus kongruenciák, Legendre-szimbólum. Diszkrét logaritmus (index). Egyértelmű prímfaktorizáció kérdése bizonyos másodfokú számtestekben. Diofantikus problémák. Lánctörtek és alkalmazásaik.] 5-15 kredit;

b) analízis [Funkcionálanalízis elemei. Stone-Weierstrass-tétel. Banach-terek, korlátos lineáris transzformációk. Az Lp-terek duálisai, folytonos függvények terének duálisa, Hilbert-tér duálisa, reflexivitás. Hahn-Banach-tétel, Banach-Steinhaus-tétel, nyílt leképezések tétele és következményeik. Parciális differenciálegyenletek. A matematikai fizika modellegyenleteire kitűzött kezdetiérték- és peremérték-problémák egzisztencia-, unicitás- és stabilitásvizsgálatai (húr rezgése, hővezetés, Laplace-egyenlet). A karakterisztikák módszere. Fourier-módszer. Maximum-minimum-elv lineáris egyenletekre. Green-függvény. A Dirichlet-probléma megoldása gömbben. Fourier- sorok. Fejér-tétel. A trigonometrikus rendszer teljessége. Riemann-lemma. Konvergencia-kritériumok. Fourier-transzformált. Inverziós formula. Ortogonális polinomok. Laguerre-függvények teljessége. Laplace- transzformáció.] 5-15 kredit;

c) geometria [Differenciálgeometria és topológia. Sokaságok, szimpliciális felbontások.

Kompakt felületek osztályozása. Homotópia. Sima sokaságok, tenzorok és differenciálformák. A d-operátor és Stokes tétele, bevezetés a de Rham-elméletbe. Riemann-metrika, görbület és geodetikusok felületeken. Gauss-Bonnet-tétel. Véges geometriák. Illeszkedési struktúrák. Projektív és affin síkok. Galois-geometriák. Kombinatorikai és csoportelméleti módszerek geometriai alkalmazásai. Véges algebrai geometria. Kódelméleti alkalmazások.] 5-15 kredit;

d) valószínűségszámítás és matematikai statisztika [Martingálok. Martingál, szub- és szupermartingál. Konvergenciatétel, reguláris martingálok. Doob-felbontás, négyzetesen integrálható martingálok konvergenciahalmaza. Megállási idők, Wald- azonosság. Markov-láncok. Diszkrét paraméterű Markov-láncok. Az állapotok osztályozása, periódus, átmeneti és visszatérő állapotok. Az átmenet-valószínűségek határértéke. Pozitív és nullállapotok. Stacionárius eloszlás, ergodikus Markov-láncok. Pontfolyamatok, Poisson-folyamat. Wiener-folyamat konstrukciója. Kvadratikus variáció. A trajektóriák analitikus tulajdonságai (folytonosság, nem-differenciálhatóság, Hölder-folytonosság). Faktoranalízis. Többszempontos szórásanalízis, szórásfelbontó táblázatok. Főkomponens- és faktoranalízis, a főkomponensek, faktorok becslése, a faktorszám meghatározása, faktorok forgatása.] 5-15 kredit;

e) diszkrét matematika [Testek alkalmazásai. Párosításelmélet, általános faktorok. Gráfok beágyazásai. Erősen reguláris gráfok, az egészségi feltétel és alkalmazásai. Leszámláló kombinatorika: generátorfüggvények, inverziós formulák, rekurziók. Mechanikus összegzés. Gráfelméleti alkalmazások (fák, feszítő fák, 1-faktorok száma). Véletlen módszerek: várható érték és második momentum módszer, véletlen gráfok, küszöbfüggvény. Extremális kombinatorika: extremális halmazrendszerekről és gráfokról szóló klasszikus tételek. Rendezés és kiválasztás, kupac. Dinamikus programozás. Gráfalgoritmusok: szélességi és mélységi keresés, feszítőfák, legrövidebb utak, párosítás páros gráfban, magyar módszer, folyamok. Kereső fák, amortizációs idő, Fibonacci-kupac. Huffmann-kód, Lempel-Ziv-Welch eljárása.] 5-15 kredit;

f) operációkutatás [Lineáris optimalizálás: klasszikus eredmények (pl. alternatíva tételek, dualitás, Minkowsky-Weyl-tétel); Pivot-algoritmusok (szimplex, criss-cross); belsőpontos algoritmusok (logaritmikus barrier-módszer, Karmarkar-algoritmus); ellipszoid-algoritmus. Nemlineáris optimalizálás: konvex optimalizálás klasszikus eredményei (szeparációs tételek, konvex Farkas-tétel, Karush-Kuhn-Tucker-tétel, Lagrange-függvény és nyeregpont-tétel); módszerek (Newton-módszer, redukált gradiens módszer, belsőpontos algoritmus). Diszkrét optimalizálás: klasszikus eredmények (Max folyam min vágás, Egerváry-dualitás, Hoffman-tétel); poliéderes kombinatorika (teljesen unimoduláris mátrixok alkalmazásai, teljesen duális egészértékűség, párosítás poliéder); Gráfalgoritmusok (magyar-módszer, Edmonds- Karp-algoritmus, előfolyam-algoritmus, költséges áram); NP-teljes problémák algoritmikus megközelítései (dinamikus programozás, Lagrange-relaxáció, korlátozás és szétválasztás, mohó algoritmusok). Sztochasztikus programozás: alapmodellek (várható értékkel és valószínűséggel megfogalmazott, statikus

és dinamikus); megoldó módszerek. Optimalizálásra vezető gyakorlati problémák (modellek)]. 5-15 kredit.

9.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező választható speciális modul 30-50 kredit

A következő modulokból legalább három választása szükséges úgy, hogy a választott modulok mindegyikéből legalább 10-10 kreditet kell teljesíteni, amelybe beszámíthatóak a

9.1.1. pont szerint előírt minimális kreditértéken felül teljesített kreditek is.

Az alábbi szakterületekről szerezhető speciális ismeret:

algebra (algebrai kódelmélet, csoportelmélet, csoportok reprezentációelmélet, félcsoportelmélet, gyűrűelmélet, hálóelmélet, homológikus algebra, kommutatív algebra, univerzális algebra);

b) számelmélet (additív számelmélet, az algebrai számelmélet elemei, diofantikus egyenletek, kongruenciák és alkalmazásaik, konstruktív számelmélet);

c) analízis (dinamikai modellek, komplex függvénytan, operátorelmélet, reprezentációelmélet, valós függvénytan);

d) geometria (algebrai geometria, algebrai topológia, differenciál-topológia, diszkrét geometria, geometriai modellezés, hiperbolikus geometria, konvex halmazok, Lie- csoportok);

e) sztochasztika (független növekményű folyamatok, határeloszlás-tételek, idősorok elemzése, információelméleti alapfogalmak, paraméteres és nem-paraméteres próbák, statisztikai programcsomagok);

f) diszkrét matematika (extremális kombinatorika, gráfelmélet, kódok és szimmetrikus struktúrák);

g) operációkutatás (egészértékű programozás, folytonos optimalizálás, játékelmélet, kombinatorikus optimalizálás, matroid-elmélet, sztochasztikus optimalizálás, ütemezéselmélet).

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 65 kredit az algebra, az analízis, a geometria, a halmazelmélet, a kombinatorika, a matematikai logika, az operációkutatás, a számelmélet, a valószínűség-számítás, a statisztika területeiről. Ezen belül legfeljebb 10 kredit tartalomban beszámíthatók kiterjedt matematikai apparátusra épülő más tárgyak ismeretkörei is.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. METEOROLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: meteorológus (Meteorology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
szakképzettség: okleveles meteorológus
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Meteorologist
választható specializációk: időjárás-előrejelző, éghajlatkutató

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak

meteorológia specializációja, a fizika alapképzési szak meteorológus specializációja, a környezettan alapképzési szak meteorológus specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a földtudományi, a környezettan, a fizika, a matematika, a földrajz alapképzési szak, a műszaki képzési területről a műszaki földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 443

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja meteorológusok képzése, akik megfelelő meteorológiai szemlélettel, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek. Ismerik és készség szintjén képesek alkalmazni a gyakorlati, mérés- és megfigyelés-orientált vizsgálati módszereket, valamint az időjárás és az éghajlat modellezéséhez, előrejelzéséhez szükséges eljárásokat. Tudományosan megalapozott meteorológiai, környezetvédelmi szemlélettel rendelkeznek. Felkészültek a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A meteorológus

***a)* tudása**

Komplex ismeretekkel rendelkezik a meteorológia és a klimatológia szakterületének műveléséhez szükséges általános matematika, fizika és informatika területein, különösen a közönséges és parciális differenciál egyenletek, matematikai statisztika, termodinamika, folyadékdinamika, meteorológiai adatfeldolgozás, a meteorológiában jellemző adatbázisok kezelése témakörökben.

Átfogóan ismeri és érti a légkör makro- és mikroskálájú dinamikai folyamatait.

Átfogóan ismeri a földi éghajlati rendszer sajátosságait és a kialakulásához vezető folyamatokat.

Átfogóan ismeri a rövid- és középtávú meteorológiai előrejelzések készítésének irányelveit, az alkalmazható speciális modell mezőket és mérési adatokat, valamint érti azok fizikai összefüggését a légkörben zajló folyamatokkal.

Ismeri az általános meteorológiai és klimatológiai kifejezéseket angol nyelven.

Részletes ismeretekkel rendelkezik a klímamodellekben alkalmazott fizikai egyszerűsítések szerepéről, elméleti hátteréről.

Időjárás-előrejelző specializáción továbbá

Az időjárás-előrejelző specializációt választó hallgató ismeri a légköri folyamatok energetikai összefüggéseit, a nehezen előrejelezhető időjárási jelenségek előrejelzési módszereit.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a meteorológiai és klímamodellek hátterét adó numerikus módszerekről és érti azok alkalmazásait.

Ismeri a különleges előrejelzési területek, a repülés- és médiameteorológia sajátosságait. Részletes ismeretekkel rendelkezik a meteorológiai adatok informatikai és statisztikai feldolgozásáról.

Éghajlatkutató specializáción továbbá

Az éghajlatkutató specializációt választó hallgató összetett ismeretekkel rendelkezik az éghajlatváltozás elméleti hátteréről, annak mérési bizonyítékairól, modellezési lehetőségeiről, valamint a hozzá kapcsolódó alkalmazott klimatológiai vizsgálatokról és környezetvédelmi problémákról. Ismeri a különleges éghajlati

vizsgálati területek, az oceanológia, hidrológia, agroklimatológia, városklimatológia sajátosságait.

***b)* képességei**

Képes a meteorológia és a klimatológia minden területén tudományos kutatási feladatok tervezésére, megszervezésére és végrehajtására.

Képes a földfelszíni meteorológiai megfigyelési rendszer kezelésére, az adatok feldolgozására.

Képes az űrbázisú meteorológiai megfigyelőrendszer adatainak feldolgozására és elemzésére.

Képes levegőkörnyezeti megfigyelések végrehajtására, adatfeldolgozására és elemzésére, tanulmányok készítésére.

Képes globális és regionális éghajlatváltozással kapcsolatos elemzések készítésére. Végre tud hajtani éghajlati kutatásokat, idősor és mezősor analízis feladatokat.

Képes operatív időjárás előrejelzői munkakör betöltésére, numerikus modellezésre. El tud végezni skálafüggő éghajlat- és légkördinamikai vizsgálatokat.

A helyi sajátosságok megismerése után, választott munkahelyén képes repülés-meteorológiai előrejelzések készítésére és elemző feladatokra, veszélyes időjárási jelenségek előrejelzésére, riasztásra.

Képes a légköri transzport folyamatok vizsgálatára, modellezésére.

Képes a talaj-növényzet-légkör közötti kölcsönhatások kutatására, elemzésére.

Képes légkörfizikai és levegőkémiai kutatások és szakfeladatok ellátására.

Képes a nagy számítási kapacitást igénylő meteorológiai és klimatológiai modell eredmények feldolgozására, magas szintű statisztikai elemzésére.

Képes a magyar nyelv és a meteorológia szaknyelv helyes használatára élőbeszédben és írásban.

Képes nemzetközi közegben, konferenciákon, tudományos és ismeretterjesztő folyóiratokban szakmai álláspontját, tudományos eredményeit közölni, információt biztosítani.

***c)* attitűdje**

Nyitott a szakmai együttműködésre nemcsak a szakmáján belül, hanem a meteorológiához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.

Szakmai tevékenysége során sokoldalú szemléletmód érvényesítésére törekszik.

Hitelesen képviseli a meteorológián belüli szakterületek világnézetét és közvetítetni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.

Munkáját módszeresség és kellő önkritika jellemzi.

Törekszik arra, hogy folyamatosan továbbképezze magát, a meteorológiai szakterület folyamatosan változó, bővülő ismereteit megismerje.

Elkötelezett a minőségi munkára és a környezettel szemben érzékeny.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményért felelősséget vállal.

Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.

Kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására alkalmas.

Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterület képviselőivel.

Magas szintű meteorológiai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes problémák megoldása során alkalmazandó módszereket, eljárásokat.

Tudományos kutatásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végezze.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (matematika, fizika, informatika) 10-18 kredit;

meteorológiai szakmai ismeretek (dinamikus meteorológia, légköri energetika, szinoptikus meteorológia, numerikus előrejelzés, dinamikus modellezés, éghajlati modellek, mezoszinoptika, éghajlattan, légkörfizika, felszín-légkör kölcsönhatások, fizikai oceanográfia meteorológiai műszerek és megfigyelések, távérzékelés, műholdmeteorológia, statisztikai módszerek, adatfeldolgozási módszerek) 40-50 kredit;

9.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező választható speciális modul 30-40 kredit

időjárás-előrejelző specializáción:

légköri energetika, előrejelzési informatika, előrejelzési gyakorlat, szinoptikus meteorológia numerikus előrejelzés, mezőelemzés, numerikus parametrizációk, repülésmeteorológia, médiameteorológia;

éghajlatkutató specializáción:

globális és regionális éghajlatváltozás, éghajlati adatok feldolgozása, éghajlat-modellezés, hidrológia, óceán és krioszféra, megújuló energiaforrások, levegőkörnyezet-védelem, agroklimatológia, kémiai folyamatok a légkörben, biogeokémiai körfolyamatok, városklimatológia.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat egy-három hét abban az intézményben, ahol a hallgató elsődleges témavezetője kutató munkát végez. A képzés egyes kurzusai és a hozzájuk kapcsolódó gyakorlatok a fő foglalkoztató intézmények munkatársai vezetésével az intézményekben zajlik. Ezen kívül az intézményeknél további gyakorlati lehetőség áll a hallgatók rendelkezésére. Ennek köszönhetően a hallgatók közvetlenül megismerkednek az operatív gyakorlattal.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

földtudományi alapismeretek (általános csillagászati, földrajzi, geofizikai, geológiai, térképészeti tárgyak) területéről 10 kredit;

matematikai ismeretek (elemi analízis, matematika, parciális differenciálegyenletek, valószínűségszámítás és matematikai statisztika) területéről 12 kredit;

fizikai ismeretek (mechanika, hőtan, elektromosság, optika, általános fizika, elméleti fizika) területéről 12 kredit;

informatikai ismeretek (numerikus módszerek, programozás, adatfeldolgozás) területéről 6 kredit;

meteorológiai törzsanyag (általános meteorológia, klimatológia, alkalmazott klimatológia, dinamikus meteorológia, szinoptikus meteorológia, légkörfizika, levegőkémia) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

15. MOLEKULÁRIS BIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: molekuláris biológia (Molecular Biology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles molekuláris biológus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Molecular Biologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biológus alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá
a természettudomány képzési területről a kémia, a környezettan, a fizika alapképzési szak, az agrár képzési terület alapképzési szakjai, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a vegyészmérnöki, az orvos- és egészségtudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 421

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja molekuláris biológusok képzése, akik természettudományos, matematikai, informatikai, társadalomtudományi és angol nyelvi alapismereteikre alapozva elsajátították és ismerik az élő rendszerek szerveződésének és működésének törvényeit molekuláris szemlélettel értelmező tudományterületek (molekuláris biológia) legfontosabb elméleti és gyakorlati tudásanyagát. Képesek a molekuláris biológia szakterületeken megszerzett korszerű elméleti és gyakorlati ismeretanyag alkotó módon történő használatára kutatói és fejlesztői munkában önállóan, munkacsoport tagjaként vagy speciális feladatok szakmai vezetőjeként. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A molekuláris biológus
***a)* tudása**
Ismeri a molekuláris és a rendszerszemlélet és az ilyen szemléletű megismerési mód fejlődésének jelentős lépéseit a biológia tudományterületén.
Ismeri a molekuláris biológia legfontosabb eredményeit, összefüggéseit, törvényeit és legfontosabb haladási irányait.
Átlátja a biológia tudomány nagy területeinek (fiziológia, biokémia, genetika, szerkezeti biológia, sejttan, immunológia, evolúcióbiológia, rendszerbiológia) molekuláris biológiai vonatkozásait.
Ismeri a molekuláris biológiai tudományterületek specifikus módszereit.
Tisztában van azokkal a jelenségekkel és törvényszerűségekkel, amelyek e módszerek elméleti alapjait képezik, valamint a módszerek alkalmazási lehetőségeivel és korlátaival. Ismeri azokat a kapcsolatokat és összefüggéseket, amelyekkel a molekuláris és rendszerbiológiai tudományterület más tudományterületekhez, valamint az egészség-, gyógyszer-, élelmiszeripar, mezőgazdaság, illetve a gazdaság és társadalom más területeihez kapcsolódik.
Ismeri és alkalmazza azokat az információs, kommunikációs és mérési eszközöket, melyek munkája

hatékony megtervezéséhez, kivitelezéséhez és bemutatásához szükségesek.

Kellő mélységű természettudományi és molekuláris biológiai ismeretekkel rendelkezik a tudományos és áltudományos értelmezések és magyarázatok megkülönböztetésére és kritikájára.

***b)* képességei**

Megszerzett ismeretein alapulva képes a molekuláris biológiai tudományterületek fejlődését követni, az új eredményeket és megközelítéseket értelmezni, értékelni és alkotóan felhasználni.

Képes molekuláris biológiai problémák és kérdések molekuláris és rendszerszemléletű megközelítésére.

Képes a molekuláris biológiai kérdések megoldására hipotéziseket és kísérleti modelleket javasolni, alkalmas méréseket és kísérleteket tervezni.

Képes a megszerzett gyakorlati készségek és képességek birtokában innovatív tevékenységet folytatni.

Képes eredményesen közreműködni olyan alap- és alkalmazott kutatási programokban, amelyben molekuláris és rendszerbiológiai szemléletre és az ezen alapuló módszerek alkalmazásra van szükség.

Molekuláris és rendszerbiológia ismereteit és szemléletét alkotó módon képes alkalmazni és hasznosítani fejlesztő, minőségbiztosító és -ellenőrző munkában önállóan, munkacsoport tagjaként, kisebb munkacsoport és szakirányú végzetséggel rendelkező munkatársak szakmai vezetőjeként.

Képes multidiszciplináris kutatócsoport tagjaként tevékenykedni - a molekuláris biológia speciális szakterületein, valamint az azokkal kapcsolódó határtudományok területén.

Átfogó természettudományi ismeretei és részletes molekuláris biológiai ismeretei, valamint szakterülete magyar és angol nyelvű kommunikáció szabályainak ismeretében képes eredményesen együttműködni rokon tudományok szakembereivel, mind hazai, mind nemzetközi csoportokban.

Képes eredményei közérthető módon történő bemutatására magyar és idegen nyelven egyaránt.

Tisztában van a tudományos ismeretterjesztés fontosságával és képes az eredményit a nem szakember nagyközönség számára is bemutatni.

Képes a szakmai munkájához szükséges erőforrások felmérésére, gazdaságos használatára; munkakörnyezete megtervezésére és működtetésére, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni, kollégáit ezen elvek mentén irányítani.

Képes önállóan bemutatni munkája eredményeit írásban és szóban szakmai és laikus közönség előtt.

Képes szakterülete legáltalánosabban használt idegen nyelvén (angol) a szakirodalmat követni és szakmai kommunikációt folytatni.

***c)* attitűdje**

Szakmai hivatástudattal rendelkezik és elkötelezett az élő rendszerek molekuláris értelmezésére, keresi a jelenségek hátterében álló összefüggéseket.

Munkájában és szakmai tevékenységében alkalmazza a molekuláris biológia és a rendszerbiológia szemléletét.

Elkötelezett önmaga folyamatos továbbképzésére, a hiányzó ismeretei pótlására a molekuláris biológia részterületein és ehhez használni tudja a szakma irodalmi és egyéb adatbázisait. Nyitott a felmerülő biológiai kérdések molekuláris értelmezésére, törekszik az új problémák és azok megoldási lehetőségeinek felismerésére.

Törekszik szakmai ismereteit a molekuláris biológia elméleti és gyakorlati problémák megoldásában hasznosítani.

Nyitott együttműködésekre, csoportmunkában való részvételre, a molekuláris biológiához közel álló más területek kutatóival történő párbeszédre, vállalkozik kisebb csoportok munkájának tervezésére és vezetésére.

Elkötelezett a minőségi munka iránt, a molekuláris biológiai kísérleti adatok és megfigyelések objektív értékelésére.

Nyitott és érdeklődő az új tudományos ismeretek és elméletek iránt, és határozottan állást foglal az áltudományos nézetekkel szemben.

Fogékony az új ismeretszerzési és átadási módszerek iránt. Folyamatosan fejleszti saját kommunikációs, illetve szövegalkotási képességeit.

Nyitott a szakmai és tudományos közösség felé, abban aktívan közreműködik, értékeli és elismeri mások és közvetlen munkatársai eredményeit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan képes tudományos adatgyűjtésre, kísérletek kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére a molekuláris biológia szakterületein.

Tisztában van a helyes kísérleti kontrollok fontosságával, a mérési hibák típusaival és jelentőségével.

Rendelkezik saját és beosztott munkatársai molekuláris biológiai munkájának tervezéséhez és vezetéséhez szükséges felelősségtudattal.

Döntéseit a molekuláris biológia etikai normáit és szabályait szem előtt tartva alakítja ki és képes e normák betartására és betartatására.

Döntéshozatali képességgel rendelkezik a molekuláris biológiát érintő etikai kérdésekben.

Felelősséget vállal közzétett eredményeiért és tisztában van közzétett eredményei, szakmai megnyilatkozásai esetleges következményeivel.

Törekszik önmaga fejlesztésére, nyitott a molekuláris biológiához kötődő más tudományágak irányába és felelősséget érez beosztott munkatársai és a nem szakmai közösség helyes tájékoztatására tudományterülete eredményeiről.

Rendelkezik a kisebb munkaközösségek munkájának megszervezéséhez szükséges önállósággal, vállalja a felelősséget egyes projektek vagy részprojektek vezetéséért.

Szakmai ismeretei birtokában megalapozottan állást foglal vitás szakmai kérdésekben és vállalja nézetei következményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (biomatematika, biostatisztika, bioinformatika, biofizikai és méréstani ismeretek, biokémia, sejt- és molekuláris biológia, genetika) 15-20 kredit;

molekuláris biológia szakmai ismeretei (szabályozás-biológia és fiziológia, immunológia, biotechnológia, mikrobiológia, géntechnológia, molekuláris sejtbiológia, molekuláris genetika, molekuláris immunológia, problémamegoldó feladatok a molekuláris biológia tárgyköréből, tudományos kommunikáció és pályázatírás) 20-40 kredit;

a képző intézmény által a biológia tudományág területéről ajánlott speciális ismeretek [rendszerbiológia, „omika” tudományok (genomika, transzkriptomika, proteomika), fehérjetudomány, vizualizációs technikák, molekuláris neurobiológia, molekuláris növénybiológia, szerkezeti biológia, szintetikus biológia, evolúcióbiológia, természet- és környezetvédelem molekuláris vonatkozásai, molekuláris humánbiológia és populációgenetika, kémiai biológia, gyógyszerhatás molekuláris alapjai] 30-50 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 100 kredit az alábbi területekről:

matematika területéről legalább 6 kredit,
informatika területéről legalább 6 kredit,
fizika területéről legalább 4 kredit,
kémia területéről legalább 20 kredit,
biológia területéről legalább 60 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 70 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

16. SZÁMÍTÓGÉPES ÉS KOGNITÍV IDEGTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: számítógépes és kognitív idegtudomány (Computational and Cognitive Neuroscience)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles számítógépes és kognitív idegtudományi kutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computational and Cognitive Neuroscientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia, a szabad bölcsészet alapképzési szak filozófia specializációja az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus, a természettudomány képzési területről a biológia alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja kutatók és gyakorlati szakemberek képzése, akik az agyműködés megértésére a számítógépes és kognitív idegtudomány kísérleti pszichológiai, idegtudományi, nyelvészeti és matematikai eszközeit és elméleteit alkalmazzák. E tudományok módszereivel hajtják végre az emberi megismerés és a tudás komplex vizsgálatát. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. Az idegtudományi kutató
***a)* tudása**
Magas szintű átfogó és részletekre is kiterjedő ismeretekkel rendelkezik a kísérleti pszichológia és kognitív pszichológia elméleti kereteiről beleértve észlelési folyamatokat, a figyelem szerepét, memória folyamatokat, az alvás neuropszichológiáját, nyelvi folyamatokat, érzelmi folyamatokat és ezek zavarait.
Kutatómunka professzionális elvégzését lehetővé tevő tudása van a szakmai-etikai normákat és azok alkalmazási feltételeit illetően.
Felsőfokú szinten ismeri a neurobiológia és idegtudomány tartalmi kereteit, problémaköreit és kutatási irányait, az agyi aktivitás monitorozására és a jelfeldolgozás kutatására irányuló módszereket és értelmezési

kereteket.

Alapos, kritikai szemléletet is magában foglaló tudása van a tudásszerveződés elmefilozófiai megközelítésének elméleteiről és módszereiről valamint a megismerés-tudomány hosszabb távú, filozófiai megközelítésű problémaköreiről.

Kutatómunka végzésére alkalmas szintű ismeretei vannak az emberi nyelv mint gondolati és kommunikációs eszköz szerepéről a megismerés folyamataiban és a tudásszerveződésben, valamint az ehhez kapcsolódó kurrens kutatási irányokról.

Részleteiben ismeri a megfelelő matematikai és statisztikai alapelveket és ezek alkalmazási lehetőségeit a kognitív tudomány valamennyi fenti problémakörének kutatásában.

Alapszinten tisztában van informatikai alapelvekkel és ezek alkalmazási lehetőségeivel a megismerési folyamatok műszeres mérésében és számítógépes modellálásában.

Alapos gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a kutatáshoz és tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákról és kísérleti módszerekről.

Magas szinten érti és használni tudja a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció magas szintű módszereit.

***b)* képességei**

Képes informatikai, matematikai, pszichológiai és filozófiai megközelítések szintézisére és felhasználására az idegrendszer vizsgálatában.

Képes viselkedési mutatók (észlelés, figyelem, emlékezés, nyelv) komplex műszeres vizsgálatára és elemzésére.

Képes a mért viselkedési mutatók multidiszciplináris értelmezésére (pl. neurobiológiai, pszichológiai és filozófiai megközelítések szintézise).

Képes a szerzett elméleti és informatikai ismeretek felhasználására a mérnöki tudományok releváns területein, mint például a robotika, biztonságtechnika és építészet.

Képes a szerzett idegtudományi ismeretek és méréstechnológiai ismeretek felhasználására a fizikai tudományok releváns területein, mint például a biofizika, orvosi fizika, fizikai filozófia és káoszelmélet.

Képes magyar és nemzetközi kognitív tudományi tudományos folyóiratok közleményeinek kritikus elemzésére és eredményeinek felhasználására elméletek értékelésében és önálló kutatómunka tervezésében.

Képes a tudományterületek (észlelés, figyelem, memória, nyelv) jelenleg megoldatlan kérdéseinek megválaszolására irányuló önálló, empirikus kutatási munkák megtervezésére és végrehajtására.

Képes a fenti tudományterületeken végzett empirikus kutatási adatok módszeres kvantitatív és kvalitatív feldolgozására és szakszerű értékelésére, illetve a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítésére.

Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.

12. Szakterületén képes megkülönböztetni a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.

Képes az észlelésre, figyelemre, memóriára és nyelvre vonatkozó humán kutatások módszertani és etikai szempontból megfelelő kezelésére.

Tisztában van a tudományos gondolkodás, a pontos fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

***c)* attitűdje**

Jellemző tulajdonságai a kreativitás, divergens gondolkodás, nyitottság és rugalmasság.

Törekszik a multidiszciplináris, több szempontú gondolkodásra és problémaelemzésre.

Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.

Tudatosan és felelősséggel vállalja a multidiszciplináris természettudományos világnézete.

Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.

Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új képességek megszerzésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

13. A modern kognitív tudomány területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében és megindoklásában.

Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással.

Magas szintű szakmai ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.

Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi, pszichológiai ismeretek (matematika, informatika, statisztika, neurobiológia, kísérleti pszichológia) 21-39 kredit;

a modern kognitív tudomány szakmai ismeretei (kognitív tudományi kutatási módszerek, szenzoros és motoros feldolgozás, neuropszichológia, fizikai jelfeldolgozás, nyelv és gondolkodás, evolúciós pszichológia, tudományfilozófia, intelligens rendszerek, az érzelmek hatása a gondolkodási folyamatokra) 24-41 kredit.

9.1.2. A képzés követelményei specializáció nélkül vagy specializációs modul felvételével teljesíthető. A választható ismeretek aránya a képzés egészén belül 10-32 kredit.

Az idegtudományi kutatók - a várható specializációkat is figyelembe véve - az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket:

a) specializáció választása nélkül

társas megismerés, magasabb rendű kognitív folyamatok, kognitív neuropszichiátria, emlékezet és a tanulás pszichológiája; kognitív informatika az emberi látásban, Matlab programozás, pragmatika és kognitív nyelvszemlélet, kurrens témák a pszicholingvisztikában, beszédkommunikáció, a tudományos gondolkodás történeti rekonstrukciója, tudományelmélet, elmefilozófia;

b) specializáció választása esetén

a specializáció a kognitív tudomány egyes ágainak műveléséhez szükséges, a képző intézmény által ajánlott speciális elméleti, módszertani modul, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit. Egy adott specializáció teljesítésének feltétele az intézmény által kínált témakörökben meghirdetett tárgyakból legalább 30 kredit teljesítése. Egy specializáción belül legfeljebb 45 kredit megszerzése lehet követelmény.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma összesen 30 kredit a matematika, a statisztika, az informatika, a filozófia, a logika, a nyelvészet, illetve élettani ismeretek területeiről.

17. TÉRKÉPÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: térképész (Cartography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

szakképzettség: okleveles térképész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cartographer

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak térképészet és geoinformatika specializációja.

4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a földtudományi alapképzési szak további specializációja; a földrajz, a környezettan, az agrár képzési területről a tájrendező és kertépítő mérnöki, földmérő és földrendező mérnöki, a műszaki képzési területről az építőmérnöki, a környezetmérnöki, az informatika képzési területről a programtervező informatikus alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja térképész szakemberek képzése, akik megfelelő kartográfiai szemlélettel, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek, képesek kartográfiai és geoinformatikai célú kutatási feladatok ellátására és koordinálására. Rendelkeznek a térképészet hagyományos és informatikai alapú feladatainak megoldásához szükséges ismeretekkel és készségekkel. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A térképész
***a)* tudása**
Komplex ismeretekkel rendelkezik a térképészet és geoinformatika szakterületének műveléséhez szükséges általános kartográfiai, geográfiai, matematikai és informatikai elvek, szabályok, összefüggések terén, különösen a következő témakörökben: felméréstan (geodézia, topográfia, távérzékelés, fotogrammetria), térképszerkesztés- és tervezés, vetülettan, tematikus kartográfia, geovizualizáció, geoinformatika, térinformatikai rendszerépítés.
Átfogóan ismeri és érti a térképészet szakterületének legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen az alábbi területeken: tematikus kartográfiai ábrázolások, térképszerkesztési elvek, kartográfiai szoftverek alkalmazási lehetőségei, webes térképszolgáltatások kartográfiai elvei, vizualizációs megoldásai.
Átfogóan ismeri a geoinformatika szakterületének tervezési, fejlesztési, működtetési folyamatainak feladat-megoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen a következő területeken: operációs rendszerek és adatbázis-kezelés, webes geoinformatikai eszközök és szolgáltatások tervezése és fejlesztése; a geoinformatikához kapcsolódó programozási elvek, térinformatikai alkalmazásfejlesztés.
Rendelkezik a térképészet és geoinformatika szakterülete specifikus eszközeinek ismeretével, a különböző rendeltetésű térképek matematikai és kartográfiai szerkesztési alapelveivel, képes a felmérési eljárások, az ábrázolási megoldások és a különféle sokszorosítási technológiáinak alkalmazására.
Rendelkezik az alapvető szervezési és menedzselési, vezetői ismeretekkel, amelyek segítségével

szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el, rendelkezik továbbá olyan vállalkozási ismeretekkel, amelyek térképészeti és geoinformatikai területen üzleti tanácsadásra, vállalkozás létrehozására és működtetésére teszik képessé.

Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati térképészeti és geoinformatikai tudásszervezés módszereit és eszközeit. Képes hazai és külföldi, régi és új térképek, valamint más térképészeti kiadványok (föld- és éggömbök, dombortérképek stb.) értékelésére, forrásanyagként való felhasználására, adattári adatbázis jellegű feldolgozására.

Ismeri a térképészet és geoinformatika, állami alapfeladatként vagy piaci szereplőként való alkalmazásával kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.

Képes olyan térképek, geoinformatikai rendszerek létrehozására, amelyeket a gazdasági ágazatok, illetve a megrendelők a kívánt szakterületen hasznosíthatnak.

***b)* képességei**

Képes a kartográfia és geoinformatika szakterülete ismeretanyagának kreatív, vezetői szintű alkalmazására.

Képes a kartográfia és geoinformatika szakterületén felmerülő komplex szakmai problémák értelmezésére és formalizálására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a probléma megoldására.

Képes tanácsadói, problémamegoldási, tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási feladatok ellátására térképészeti és geoinformatikai rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek működtetése esetében.

Képes a térképészet és geoinformatikai szakterületéhez tartozó folyamatok értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.

Képes kezdeményező együttműködésre, projekt- (csoport-) munkára a térképészet és geoinformatika, a társtudományok és más szakterületek szakembereivel (így geodézia, geológia, geofizika, földrajz, meteorológia, csillagászat, statisztika, történelem, régészet, nyelvtudomány).

Képes felmérni a tervezett, megvalósított geoinformatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelését, validálni az elkészült fejlesztéseket.

Képes megismerni és alkalmazni szakterületének új probléma-megoldási módszereit és eljárásait. Képes a tanultakat alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.

Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább egy világnyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni.

Képes a térképészet és geoinformatika szakterületéhez tartozó minőségirányítási részfeladatok megértésére, megtervezésére és kivitelezésére.

Képes a térképészet és geoinformatika szakterületének szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és legalább egy világnyelven tárgyalási szinten használni.

***c)* attitűdje**

Figyelemmel kíséri a szakképesítésével, a térképészet és a geoinformatika szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést és azokat a lehetőségeket, amelyek képessé teszik az állami szférában, különféle cégeknél való munkavégzésre vagy önálló vállalkozás létrehozására és működtetésére irányulnak.

Nyitott és elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolásra és értékelésre. Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit, különös tekintettel a térképészethez és geoinformatikához kapcsolódó szerzői jogi környezetet.

Saját tudását megosztja, fontosnak tartja a térképészeti és geoinformatikai szakmai eredmények közvetítését.

Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását, a fenntartható fejlődés támogatását és azt a térképészet és geoinformatika eszközeivel elősegíti.

Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására (pontosság, elkötelezettség).

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló informatikai munkakör betöltésére alkalmas, melyben saját maga által megszabott módon és ütemben végzi feladatait, szakmai kérdések végiggondolását, kidolgozását.

Felelősséget érez a határidők betartására és betartatására. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt

dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben tevékenykedő) munkatársai munkájáért.

Működéskritikus térképészeti és geoinformatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
földrajzi ismeretek: 22-30 kredit;
műszaki, matematikai ismeretek: 18-26 kredit;
informatikai ismeretek: 22-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül legalább 30 kredit:
a) térképészeti specializáció, amelyben geoinformatikai ismereti modul legalább 15 kredit;
b) geoinformatikai specializáció, amelyben térképészeti ismereti modul legalább 15 kredit

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat terepi kartográfiai feladat megoldása nyári terep-, illetve szakmai gyakorlaton, ahol a hallgató megismerkedik a terepi munkával (előkészítés a terepi adatgyűjtés, felmérést követő kiértékelés és feldolgozás). Választható hazai üzemi szakmai gyakorlat is.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

természettudományi alapismeretek (matematika, fizika, kémia, biológia, informatika) területéről 10 kredit;

földtudományi alapismeretek (földtan, földrajz, meteorológia, csillagászat, kartográfia) területéről 10 kredit;

egyéb és alkalmazott földtudományi ismeretek (geoinformatika, földi és térképi koordináta-rendszerek, szakmai terepgyakorlat) területéről 10 kredit;

szakmai ismeretek [térképészet alapjai, műholdas helymeghatározás, térképészeti földrajz, domborzattan, topográfiai térképrendszerek, digitális kartográfia (alapismeretek), geoinformatika a térképészetben, térképészeti számítások, térképrajz és -technológia, földrajzi nevek] területéről 30 kredit;

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

18. VEGYÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vegyész (Chemistry)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles vegyész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a kémia, a műszaki képzési területről a vegyészmérnök alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők:
a természettudomány képzési területről a biológia, a fizika, a földrajz, a földtudományi, a környezettan, a matematika, a műszaki képzési területről a biomérnöki, az anyagmérnöki, a környezetmérnöki, a molekuláris bionika mérnöki alapképzési szak, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus alapképzési szak, valamint az orvosi diagnosztikai analitikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 442

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja a szakterület, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő vegyészek képzése, akik szakterületükön magas szintű elméleti és gyakorlati kémiai ismeretekkel, a rokon szakterületeken (matematika, fizika, informatika, szakmai idegen nyelv) megfelelő szintű tudással rendelkeznek. Alkalmasak - elsősorban a kutatás és a műszaki fejlesztés területén - a választott tudományterületük feladatainak és problémáinak önálló tanulmányozására és megoldására, valamint anyagok előállítására és kémiai átalakítására, azok minőségi, mennyiségi vizsgálatára, szerkezetük meghatározására. Önálló és irányító munkaköröket láthatnak el a vegyipari termelésben és más gazdasági ágazatokban, igazgatási területeken, a környezetgazdálkodásban és környezetvédelemben, valamint minőségbiztosítási és minőségellenőrzési területeken. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A vegyész
***a)* tudása**
Rendszerszinten ismeri a kémiai szakterület összefüggéseit, törvényszerűségeit és az ezekre alkalmazott elméleti és gyakorlati módszereket.
Ismeri a kémia tudományos eredményein alapuló, a kémiai kötésre, a vegyületek szerkezetére, reakcióira, a kémiai kölcsönhatásokra vonatkozó legújabb elméleteket, modelleket és a hozzájuk kapcsolódó számítógépes módszereket.
Tisztában van a kémia és a vegyipar lehetséges fejlődési irányaival és annak korlátaival.
A kémiai ismereteken túl rendelkezik átfogó természettudományos ismeretekkel, és azokat rendszerezni is tudja.

Átlátja, ismeri és alkalmazza a kémiai laboratóriumi, vegyipari módszereket, valamint a hozzájuk kapcsolódó eszközöket és biztonságtechnikai ismereteket.

Birtokában van annak a tudásnak, amelyre szüksége van a kémiai folyamatok pontos értelmezéséhez, valamint a természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek kémiai szakterületre jellemző gyakorlati problémák megoldásához.

Anyanyelvén magabiztosan használja a kémiai folyamatokat leíró fogalomrendszert és terminológiát.

Átlátja szűkebb szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit. Szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

***b)* képességei**

Képes a kémiai kutatásban, a fejlesztésben, innovációban használt meghatározó elméleti és gyakorlati ismeretek, eszközök és eljárások alkalmazására, továbbá a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok részletes elemzésére.

Képes a kémia eredményeinek objektív értékelésére, átfogó és speciális összefüggések felismerésére.

Képes a kémiai szakterületen megkülönböztetni a tudományosan megalapozott, illetve a kellően alá nem támasztott, áltudományos állításokat.

Képes a kémia legújabb elméleteinek és elveinek kritikus gyakorlati alkalmazására, önálló laboratóriumi vizsgálatok, valamint vegyipari műveletek megtervezésére.

A vegyész mesterképzés területén szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, új vegyületek előállítására, szerkezetének meghatározására, valamint új reakciók, jelenségek széleskörű analitikai ismereteken alapuló igazolására.

Képes a mérési eredmények önálló kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és ezekből következtetések levonására, új kutatási, fejlesztési irányok kijelölésére.

Képes szakterületének problémáit mind vegyész szakemberekkel, mind műszaki és természettudományos területen dolgozó szakemberekkel történő konzultáció során szakszerűen megfogalmazni.

Képes a kémia területén szerzett tudását magas szintű gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.

Szakmai vitákban képes álláspontját tudományos érvekkel alátámasztani szóban és írásban egyaránt.

Képes a kémiai tudományterületen megszerzett tudás és ismeretei alkalmazására a tudományos kutatásban, részt tud venni új eredmények létrehozásában.

Képes a szakmája sikeres gyakorlásához szükséges szaknyelvi ismereteinek fejlesztésére, kommunikációképes szint elérésére.

***c)* attitűdje**

Elfogadja azt a szakmai identitást, amely a természettudományok sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét adja.

Kémiai laboratóriumi és vegyipari tevékenysége során elkötelezett a környezettudatos viselkedés iránt, ezt munkatársai felé is képviseli.

Törekszik a kis környezetterheléssel járó módszerek laboratóriumi és vegyipari alkalmazására.

Szakmájának etikai normái szerint kezeli a saját és a mások által létrehozott műszaki-tudományos, szellemi eredményeket.

Fogékony az új vegyipari technológiák, környezettechnológiák bevezetése és használata iránt. Vállalja szakmai eszmecserék kezdeményezését, azokban aktívan részt vesz.

Szemléletmódja révén nyitott a szélesebb szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén, kritikus, de nyitott a gazdaságtudomány és a környezetvédelem újabb kémiai vonatkozásait érintő változásai iránt.

Példaképnek tekinti a vitatkozó és kétkedő természettudós ideálját.

Szívesen képviseli a természettudományos világnézetet és közvetíti azt a szakmai és nem szakmai közönség irányában.

Elkötelezett új ismeretek, kompetenciák elsajátítására és világképének szélesítésére, belső késztetést érez folyamatos szakmai továbbképzésre.

Nem él vissza szakmai ismereteivel, betartja a szakma és a társadalom etikai normáit.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önállóan cselekszik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében.

Szakmai tudásának birtokában felelősséggel együttműködik a kémiai, vegyipari, valamint további természettudományi és műszaki szakterületek szakembereivel.

Önállóan kialakítja saját munkájára vonatkozó egyéni állásfoglalását, és vállalja nézeteit, valamint döntéseinek és cselekedeteinek következményeit.

Tisztában van a kémiai laboratóriumi és vegyipari műveletek közvetett és közvetlen veszélyeivel, ennek megfelelő körültekintéssel jár el.

Az irányítása alá tartozó ipari és laboratóriumi munkatársainak munkáját szakmai felelősséggel értékeli.

Tisztában van saját szakmai kijelentéseinek jelentőségével és vállalja azok következményeit. Felelősen működteti a kémiai laboratóriumi, valamint vegyipari berendezéseket, eszközöket, illetve irányítja ezek működtetőit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a képzéshez kapcsolódó természettudományi alapozó ismeretek 6-18 kredit;

vegyészi szakmai ismeretek (szervetlen kémia legalább 4 kredit,

szerves kémia legalább 4 kredit,

fizikai kémia legalább 4 kredit,

analitikai kémia legalább 4 kredit, műszaki kémia legalább 4 kredit) 30−50 kredit;

speciális kémiai laboratóriumi és elméleti, valamint interdiszciplináris szakmai ismeretek 20−40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol, német, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legfeljebb hat hetes szakmai tevékenység.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból elvárt minimális kreditek száma 65 kredit az alábbi területekről:

természettudományos ismeretek (matematika, fizika, informatika; biológia, földtudomány, környezettan) területéről 15 kredit;

szakmai ismeretek (általános és szervetlen kémia legalább 10 kredit,

szerves kémia legalább 10 kredit,

analitikai kémia legalább 10 kredit,

fizikai kémia legalább 10 kredit) területéről 50 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

XII. MŰVÉSZET KÉPZÉSI TERÜLET

1. ANIMÁCIÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: animáció (Animation Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles animációs tervezőművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Animation Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az animáció alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja audiovizuális tartalmakat (filmeket, alkalmazásokat, játékokat és egyéb mozgóképes alkotásokat) animációs technikák alkalmazásával önállóan, vagy stábot vezetve létrehozó alkotók és rendezők képzése, akik képesek szakmai tudásukat innovatívan alkalmazva kezdeményező szereplőivé válni a kreatív ipar különböző területein jelentkező kommunikációs, kutatási és fejlesztési folyamatoknak, együttműködve más diszciplínák képviselőivel. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. Az animációs tervezőművész tudása
Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.
Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészet elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészethez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészethez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint mozgóképes tartalomfejlesztéssel való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
Specializált ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészet területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex, holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotói módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotói folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik az animációs filmművészet területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását saját szakterületén, így tisztában van a filmgyártás és a transzmediális tartalomfejlesztés produkciós ismereteivel.

Magas szinten ismeri az animációs filmművészet audio-vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri az animációs filmművészet és az audio-vizuális tartalmak gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Magas szinten művelt filmrendezői metódusait, kvalitásait kiegészítve készségszinten mozgósítja az animációs kifejezési formákra alapvetően jellemző vizuális ábrázolási készségeit, az animációs technikákat.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Komplex szakmai problémákat ismer fel, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett animációs és filmes tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex animációs és filmes problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatok és források kritikai kezelését végzi, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói/tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspontot alakít ki.

Kreativitását változó, új típusú, komplex helyzetekben is mozgósítja, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen képes a tervezési/művészeti alkotó folyamat konzekvens végig vitelére, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex, originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő animációs filmművészeti eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Animációs filmművészeti projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet. Animációs filmművészeti tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza az animációs filmművészet etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak

megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját animációs filmművészeti tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új mozgóképes, animációs ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Animációs filmművészeti tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Animációs filmművészeti alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját alkotó, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját alkotó-, tervezőtevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Animációs alkotói identitása egyértelműen kialakult.

Szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál animációs filmművészeti projekteket. Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett animációs filmművészeti projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

elméleti ismeretek (társadalomtudományok, gazdasági, filozófiai és jogi ismeretek, médiatudományi ismeretek, vállalkozási ismeretek) 10-20 kredit;

szakelméleti ismeretek (kortárs filmművészet, animációs műfaji ismeretek, zeneművészeti ismeretek) 10-30 kredit;

animációs szakmai ismeretek (animációs alkotói stúdiumok, animációs rendezői ismeretek, animációs tartalomfejlesztési ismeretek, hangtervezési ismeretek, produceri ismeretek, prezentációs ismerete) 30-80 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit művészeti ismeretek, bölcsész- és társadalomtudományi, gazdasági, filozófiai és jogi ismeretek, médiatudományi ismeretek, vállalkozási ismeretek, mozgóképes szakelméleti és szakmai ismeretek ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

2. DESIGN- ÉS MŰVÉSZETMENEDZSMENT MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: design- és művészetmenedzsment (Art and Design Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles design- és művészetmenedzser
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Art and Design Manager

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a design- és művészetelmélet és designkultúra, a média design alapképzési szak, továbbá bölcsészettudomány, társadalomtudomány, gazdaságtudományok és művészeti képzési területek alapképzési szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja széleskörű gyakorlati ismeretekkel, releváns nemzetközi kitekintéssel rendelkező design- és művészetmenedzserek képzése, akik a kreatív iparágak, a művészeti szféra és a designkultúra érdekérvényesítő irányítóiként, szervezőiként és kommunikátoraiként a vizuális kultúra piacát jól ismerik, vállalkozásuk vagy munkájuk révén tevőlegesen alakítják. Képesek a művészetek és a design eltérő területein a gazdasági és társadalmi fenntarthatóság szempontjainak figyelembe vételével kulturális projektek és termékek elemzésére, tervezésére, megvalósítására és kommunikációjára. Alkalmasak a köz-

és magánintézményekben, kulturális vállalkozásokban felvetődő menedzsment feladatok elvégzésére, továbbá a vizuális kultúra intézményeiben és vállalkozásaiban (design és kreatív stúdiók, reklámügynökségek, múzeumok, galériák) a kezdeményező, felelős munkavégzésre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A design- és művészetmenedzser

***a)* tudása**

Átfogó ismeretekkel bír a design- és művészetmenedzsment hatókörébe tartozó tervezési és előadó-, illetve alkotóművészeti folyamatokról.

Mélyreható ismeretekkel rendelkezik legalább egy, a hallgató által preferált design- és művészetmenedzsment területről.

Széleskörűen ismeri a választott design- és művészetmenedzsment terület szakirodalmát, anyagait, technológiáit és infrastrukturális igényeit.

Alapos áttekintése van a választott design vagy művészeti ág és a kapcsolódó rokon ágak történeti és elméleti kontextusáról.

Magabiztos tudással rendelkezik a design- és művészetmenedzsment területen alkalmazott kutatási és értelmezési módszerekről.

Részletekbe menő ismeretekkel bír a kulturális javak piacáról, különösen a design- és művészetmenedzsment területén érvényesülő gazdasági törvényszerűségekről.

Pontos ismeretei vannak általában a kultúra piacán, és különösen a design- és művészetmenedzsment célterületén a profitorientált és a non-profit működés sajátosságairól, illetve az intézményi rendszerről (közművelődési, közgyűjteményi, kulturális művészeti, kulturális vállalkozások és szolgáltatások területeken).

Széleskörű ismeretekkel bír a művészet és design fogyasztói mintáiról, azok feltérképezésének módjairól, az alkotó és a fogyasztó közötti csatornák használatáról. Konkrét gyakorlatba átültethető jártassága van kulturális és művészeti vállalkozások indításáról és működtetéséről, márka- és stratégiaalkotási feladatairól.

***b)* képességei**

Azonosítja a design és művészet új, előremutató értékeit és hatékonyan képviseli azokat mind gazdasági, mind esztétikai tekintetben.

Komplex módon szemléli a kulturális piacot és kapcsolódó közegeit (önkormányzati, állami, civil szektor, az idegenforgalom, a városfejlesztés, a vizuális nevelés területén), azok trendjeit a művészeti színvonal és a társadalmi-gazdaságilag fenntarthatóság jegyében.

Képes a kritikai ítéletalkotásra, szuverén módon kezdeményezi értékek létrehozását és kétirányú áramoltatását a design és a művészet ágai között hazai és nemzetközi viszonylatban.

A design- és művészetmenedzsment alkotói, közvetítői és befogadói folyamataihoz kapcsolódó anyagi, technikai és információs forrásokat kompetensen használja, illetve specialisták általi használatukat irányítja, értő figyelemmel követi.

Együttműködik, és az ennek során fellépő váratlan helyzeteket kezeli alkotói és befogadói, illetve művészeti és üzleti oldal között, továbbá különböző társművészeti területek pro-aktív bevonása során is.

Asszertív kommunikációt folytat egy-egy helyzet gyakran ellentétes pozíciójú érintettje felé, erősíti a csapatmunkát, előmozdítja az együttműködést különböző (művészet, gazdaság, közszféra) érdekeltségű felek között.

Megvalósítható jövőképet alakít ki művészeti és gyakorlati szempontok, egyéni és közösségi törekvések szintetizálásával.

Megtervez akár non-profit, akár profitorientált kulturális vállalkozások tartós működtetéséhez szükséges gazdasági és kommunikációs folyamatokat, megteremti a személyi és szervezeti feltételeket, kialakítja hosszú távú stratégiájukat.

Innovatív megoldásokat keres a design és a kultúra gazdasági kihívásainak kezelésére, tekintettel van ezek társadalmi és nemzetközi kihatásaira

A kreatívipari értékteremtést etikai értelemben is társadalmilag mértékadóan, példamutatóan végzi; képes

összeegyeztetni egyéni céljait különböző csoportérdekekkel és általánosabb szinten a közjó érvényesítésével.

***c)* attitűdje**

Egyaránt elkötelezett a design és a művészeti minőség és annak társadalmilag, gazdaságilag kivitelezhető, a befogadók által is elismert érvényesítése iránt.

Aktívan keresi a design, illetve az előadó- és alkotóművészet új tendenciáit és tehetségeit, és előtérbe állításukhoz a non-profit vagy profitorientált megvalósítás lehetőségeit.

Árnyalt, kritikai hozzáállással viszonyul a kreatív ipar folyamataihoz, figyelemmel azok egymás közötti összefüggéseire, a trendkövetés jelenségére.

Érzékeny a kulturális piac iránt megfogalmazódó, sűrűn változó társadalmi elvárásokra, egyensúlyra törekedve az igényeknek megfelelés és az igények előremutató befolyásolása, a különböző közösségek esztétikai normáinak aktív alakítása között.

Elfogadó, nyitott kapcsolatot ápol szakmai partnereivel, munkatársként és vezetőként egyaránt saját és csapattársai fejlődését elősegítve.

Toleráns, az értékek különbözőségét tiszteletben tartó és mások elé is példaként állító munkatársként dolgozik, a kulturális piac sajátosságából adódóan kiemelt elkötelezettséggel a profitorientált és non-profit szempontok kölcsönös elfogadására.

Fontosnak tartja szakterülete eredményeinek, saját véleményének a szélesebb közönség és a szűkebb hozzáértők felé egyformán hiteles képviseletét, kulturális és gazdasági értékek összeegyeztethetőségének hangsúlyos kifejezését.

Törekszik a kulturális vállalkozások és intézmények szervezeti mechanizmusainak javítására, a design és a művészetek értékeinek meghonosítására minél több társadalmi szegmensben és minél többféle formában, a kulturális sokszínűség jegyében.

Tevékenységét magas hivatás- és értéktudattal, a szakma etikai normáit szem előtt tartva végzi; kezdeményező hozzáállással viszonyul munkatársai és külső környezete felé is közéleti, társadalmi értékválasztási kérdésekben.

Szakmai identitása tükrözi saját kulturális értékválasztásait, egyúttal nyitottságról, tartós tanulási vágyról és képességről tesz bizonyságot.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Önálló menedzseri elképzeléseit az együttműködő kulturális szereplők hasonlóan szuverén alkotói koncepcióival harmóniában tudja kezelni.

Egyensúlyban látja a design és a kultúra hagyományos, történeti értékeit és mai, újító tendenciáit, képes e regiszterek között szabadon mozogni.

Önállóan létesít és menedzsel kreatívipari vállalkozást, illetve nagyobb profitorientált vagy non-profit intézményben külön munkaterületet.

Felelősen mérlegeli szakterületén és a szélesebb társadalmi kontextusban is döntéseinek, szervezete tevékenységének következményeit.

Szintetizáló felfogás segítségével különböző kulturális területek összművészeti, illetve eltérő gazdasági-közösségi célok felvállalásával össztársadalmi érdeket is képes előmozdítani.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

kultúra-gazdaságtan és jog 8-12 kredit;
vezetés és menedzsment 10-14 kredit;
marketing és márkaépítés 6-10 kredit;
üzleti tervezés, vállalkozási pénzügyek 6-8 kredit;
társadalomkutatás, kultúraszociológia 6-10 kredit;
kommunikáció és művészetközvetítés 8-10 kredit;
médiaismeretek 6-12 kredit;

design- és művészettörténet 6-8 kredit;
design- és művészetelmélet 6-8 kredit;
design és művészeti gyakorlat 20-40 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit a bölcsészettudományok, a társadalomtudományok, a gazdaságtudományok, a művészetek és a design, a művészetközvetítés és a kommunikációtudomány területéről.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

3. DESIGNELMÉLET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: designelmélet (Design Theory)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles design- és művészet teoretikus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Design Theory

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a design- és művészetelmélet, a designkultúra, média design, a képzőművészet-elmélet alapképzési szak, a szabad bölcsészet alapképzési szak művészettörténet vagy esztétika specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja design- és művészet teoretikusok képzése, akik az elsajátított diszciplináris ismeretanyag (design- és művészettörténet, társadalomtudományok, filozófia, kommunikációelmélet) birtokában, továbbá a tárgy-, tér- és képalkotás elméletének és gyakorlatának alapos ismeretében alkalmasak ez utóbbi művészeti területek történetének, intézményeinek, alkotásainak és azok társadalmi befogadásának önálló kutatására, illetve interdiszciplináris, kritikai szemléletű feldolgozására. Az elsajátított fogalomkészlet és eszköztár birtokában e területek jelenségeinek értő befogadójává és avatott közvetítőjévé válnak. Kulturális és kutató intézményekben, köz- és magángyűjteményeknél, szaklapoknál, a média és a design változatos területein működő cégeknél helyezkedhetnek el vagy önálló vállalkozóként dolgozhatnak, tudásukkal segítve a design, a kreatív ipar és környezetkultúra magasabb szintre emelését. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A design- és művészet teoretikus

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik a design és a művészetek történetéről és elméletéről, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a művészet- és designelmélet koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű ismeretekkel rendelkezik a művészet- és designelmélethez kapcsolódó tágabb kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a művészet- és designelmélet területén végzendő kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

***b)* képességei**

Komplex szakmai problémákat ismer fel, saját kutatói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Önállóan vizsgál és kutat komplex problémaköröket, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva reflektál, önálló, szilárd szakmai álláspontot alakít ki.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

***c)* attitűdje**

Munkájában motivált és elkötelezett, tevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Kutató- és elemző munkáját képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Művészet- és designelméleti kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik. Felelősséget vállal saját művészet- és designelméleti kutatói, elemzői, szakértői munkájáért, a művészet- és designelmélet értékeiért és etikai normáiért.

Kutatói, elemzői, szakértői munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
design- és művészettörténet 30-40 kredit;
társadalomtudományok 15-20 kredit;
filozófia 15-20 kredit;
kommunikáció 15-20 kredit;
tervező- vagy művész-szakokkal integrált projektek 4 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit a filozófia, a kommunikációelmélet, a társadalomtudomány, a design- és művészettörténet, a művészeti tekhné területéről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

4. DIVAT- ÉS TEXTILTERVEZÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: divat- és textiltervezés (Fashion and Textile Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles divat- és textiltervező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Fashion and Textile Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a textiltervezés, a formatervezés, a kerámiatervezés, az üvegtervezés, a fémművesség, a tárgyalkotás, az építőművészet, az animáció, a fotográfia, a média design, a tervezőgrafika, a design- és művészetelmélet, a designkultúra, a látványtervezés, az alkalmazott látványtervezés, a képalkotás, a környezetkultúra, a kézműves, a kézműves tárgykultúra alapképzési szak és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti vizuális nevelés

szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja textil- és divattervezők képzése, akik megszerzett tervezői és tudományos ismereteik birtokában, tudatos és felelősségteljes tervezői magatartásukkal képesek felismerni a társadalom és a kultúra, valamint a piacgazdaság és környezet kihívásait, és azokra rugalmas, hatékony és innovatív megoldásokkal tudnak reagálni a design, divat és textiltervezés eszközeivel. Munkájukat a divat- és a textiltervezés, és az ahhoz kapcsolódó termékfejlesztés, továbbá a designkutatás valamennyi fázisában képesek önállóan és más szakemberekkel együttműködve, csoportmunkában is végezni, akár a divat és textiltervező-, valamint multidiszciplináris designkutató-csoportok vezetőjeként is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A divat- és textiltervező művész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a divat- és textiltervezés elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel is rendelkezik a divat- és textiltervezés területéhez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a divat- és textiltervezéshez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a divat- és textiltervezés területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotó folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a textil- és divattervezés területén alkalmazott

tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását saját szakterületén.

Magas szinten ismeri a divat- és textiltervezés vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri divat- és textiltervezés gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex szakmai problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre. Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt a társszakmák és a különböző művészeti területek képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet.

Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven. Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi a textil- és divattervezéshez kapcsolódó új ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Textil- és divattervezői munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását

kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Textil- és divattervezői tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Textil- és divattervezői alkotó, tervező tevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját alkotó, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját alkotó, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása kialakult.

Szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Textil- és divattervezői munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditértékkel együtt

divat- és textiltervezés és kutatás 30-50 kredit;

divat- és textiltervezési ismeretek és gyakorlati stúdiumok 15-30 kredit;

divat- és textiltervezési szakelmélet 5-15 kredit;

elméleti stúdiumok (design és művészettörténet- és elmélet, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikáció) 15-40 kredit;

kapcsolódó társszakmai ismeretek 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit divat- és textiltervezési stúdiumok, szakelmélet, művészettörténet és -elmélet, társadalomtudomány, filozófia, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási

intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

5. DOKUMENTUMFILM-RENDEZŐ MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: dokumentumfilm-rendező művész (Documentary Film Directing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles dokumentumfilm-rendező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Documentary Film Director

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: valamennyi képzési terület bármely alapképzési szakja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja dokumentumfilm-rendezők képzése, akik művészi színvonalon képesek önálló dokumentumfilmes alkotásokat létrehozni. Érzékenyen, hatásosan, egyéni látásmóddal tudnak a társadalmi élet problémáira, a jelenkor és a múlt eseményeire, jelenségeire reagálni és műveikkel, valamint közéleti megnyilvánulásaikkal képesek terjeszteni, szolgálni a magyar és az egyetemes dokumentumfilmes és mozgókép kultúrát. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A dokumentumfilm-rendező művész
***a)* tudása**
Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a dokumentumfilm-rendezés elméletéről és gyakorlatáról.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a dokumentumfilm-rendezéshez kapcsolódó előkészítő, kutató munka módszereiről, folyamatairól.
Specializált ismeretekkel rendelkezik egy dokumentumfilm eredetiségének felismerésével kapcsolatban.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a dokumentumfilmes műfaj főbb elméleteinek, stíluskorszakainak és kortárs irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeiről.
Behatóan ismeri a dokumentumfilm-készítéshez kapcsolódó munkafolyamatokat, azok szabályait, technikai eszközeit, gyakorlati lehetőségeit, szakmai követelményeit.
Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a dokumentumfilm-rendezés és más művészeti ágak, szakterületek közötti kapcsolódási pontokról, valamint az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus

kölcsönhatásról.

Alaposan ismeri a hazai dokumentumfilmes pályázati szisztémákat, a filmek előkészítésének, prezentációjának, finanszírozásának aktuális lehetőségeit és módszereit.

Magas szinten ismeri a dokumentumfilm-rendezésre vonatkozó etikai normákat.

***b)* képességei**

Képes a tanulmányai során elsajátított tudásra támaszkodva az általa - és alkotó társai segítségével - készülő mű egyéni látásmódú, magas művészi színvonalon való, szakmai biztonsággal történő megformálására.

Képes kreatívan cselekedni és reagálni váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekre; felhalmozott eszköztárából adekvát módon választani.

Képes a dokumentumfilm-rendezés során új megközelítések, tudatosság és széleskörű átlátás kialakítására.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, valamint kiemelkedő szociális érzékenységgel, toleranciával és alkotói felelősségtudattal kezelni kritikus helyzeteket.

Képes a tanulmányai során megszerzett filmesztétikai és filmtörténeti tudást a dokumentumfilm-készítés során, valamint a művészeti életben hasznosítani és terjeszteni.

A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a tudásanyag felhasználására, valamint a dokumentumfilm területén túl is kifinomult kritikai ítélőképesség használatára.

Képes a dokumentumfilm-készítéshez szükséges irányítói és döntési feladatok ellátására, alkotó társaival és a stábbal való együttműködésre.

Képes filmterveit pályázati formába önteni, szakmai fórumokon hatásosan előadni.

Képes átlátni és producereivel együttműködni filmjei anyagi hátterének megteremtésében. Képes alkalmazni a dokumentumfilmes szakterület etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi, befogadja és felhasználja az új dokumentumfilmes szakmai ismereteket, módszereket és kreatív dinamikus megvalósítási lehetőségeket.

Törekszik arra, hogy alkotó módon vegyen részt művészeti produkciók, önálló alkotások létrehozásában.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a dokumentumfilmes műfaj stílusirányzataihoz, valamint kortárs alkotásaihoz, különböző egyéni megközelítési módokhoz.

A dokumentumfilm-rendezői tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azokra műveiben művészi módon reflektál.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett dokumentumfilmjei témájának megválasztásában és azok létrehozásában.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak, illetve más szakterületek szereplőivel. Irányítói szerepének tudatában nyitott alkotótársainak véleményére, javaslataira.

Betartja a dokumentumfilmes terület magas etikai követelményeit és műveiben, illetve azok létrehozása során példát mutat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet professzionális módon valósít meg alkotó társai segítségével.

Rendszeresen készít filmterveket, elképzeléseit irányítói szerepben valósítja meg.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetésére és megértetésére.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Műveinek létrehozásában - alkotói szabadságát megtartva - figyelembe veszi a társadalmi környezet igényeit és kulturális örökségünk hatását.

Elkötelezett dokumentumfilmjeinek célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Alkotásaiban, a művészi és társadalmi közéletben magas etikai mércét képvisel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a dokumentumfilm-készítés filmesztétikai, társadalomtudományi, film- és kultúrtörténeti háttere 14-26 kredit;
dokumentumfilm-rendezés és a film létrehozásának folyamata 58-90 kredit;
a dokumentumfilm-készítés hazai és nemzetközi pályázati, fejlesztési és produkciós közege 2-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a tantervben meghatározottak szerinti, filmkészítésben (írás, előkészítés, forgatás, utómunka), különböző szakmai eseményeken (fesztivál, workshop, konferencia) való részvétel Magyarországon, külföldön.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek
A képzés kis csoportos formában folyik, alkalmanként terepen, speciális feltételek között, alkotó tábor keretein belül. A hallgatók több alkalommal aktívan vesznek részt szakmai eseményeken, fesztiválokon.

6. EGYHÁZZENE-MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: egyházzene-művész (Sacred Music)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:
okleveles egyházzene-kóruskarnagy
okleveles egyházzene-orgonaművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése szakirányok szerint:
Sacred Musician (Choral Conducting)
Sacred Musician (Organist)
választható szakirányok: egyházzene kóruskarnagy, egyházzene orgonaművész

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak egyházzene-orgona és egyházzene-kórusvezetés szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű egyházzene, tanár szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető:
az előadó-művészet alapképzési szak egyházzene-orgona és egyházzene-kórusvezetés szakirányától eltérő szakirányai, valamint az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak bármely szakiránya.

4.3 A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit

megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit szakirányhoz rendelt minimális kreditérték: 40 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja egyházzene-művészek képzése, akik teljes értékű zenei képzettség birtokában a magyar és egyetemes zenei kultúrát - ezen belül elsősorban az egyházzenei kultúrát - szolgálni és terjeszteni tudják. Képesek jól tájékozódni az egyházzene repertoárjában és annak liturgikai összefüggéseiben, életre hívnak és irányítanak kórusokat, szkólákat, illetve magas színvonalú templomi orgonaszolgálatot látnak el. A zenei és liturgikai értékeket szakmán belül és kívül képviselik, fejlesztik, tudatosítják és megvédik. Alkalmasak a szakterületen folyó tudományos munkába való bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. Az egyházzene-művész
***a)* tudása**
Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyházzenei előadó-művészettel kapcsolatos zenetörténeti, zeneelméleti, népének-történeti, egyházzenei háttérről, az egyházzene valamennyi korszakának fontosabb alkotásairól.
Magas szinten ismeri a mélyebb műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket. Mélyreható ismeretei vannak az egyházzenei tevékenységhez kapcsolódó zeneművek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, illetve próbatechnikákról.
Beható ismeretekkel rendelkezik az egyházzenei tevékenységét érintő sajátos művészeti követelményekről és más zeneművészeti, egyházművészeti ágakkal, illetve a liturgiával, teológiával, egyházszervezeti rendszerrel való kapcsolódási pontokról.
Magas szinten ismeri a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte az egyházzenei énekkari irodalom legjelentősebb műveinek egy részét.
Ismeretekkel rendelkezik az egyházi munkavégzés szervezeti kereteiről, valamint az egyházzenei tevékenységgel kapcsolatos elhelyezkedési lehetőségekről.
Magas szinten ismeri az egyházzenére vonatkozó hivatalos egyházi előírásokat, és a zenei előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokat.
Ismeri az egyházában lévő lelki(ségi) irányzatokat.
***b)* képességei**
Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.
Hagyományos és speciális notációjú (történeti és modern gregorián, menzurális) kottaképeket egyaránt helyesen értelmez.
Elméleti ismeretei alapján képes saját egyházzenei tevékenységével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.
Képes az egyházzenei tevékenységhez kapcsolódó egyéni és csoportos próbafolyamatok időbeli

megtervezésére, a próbák szakszerű, hatékony irányítására, a gyakorlási metódusok kialakítására.

Önállóan vagy csoportosan, az egyházzenei alkalmak más résztvevőivel együtt végzett zenei tevékenysége során képes a hatékony együttműködésre és kommunikációra.

Tevékenysége során képes alkalmazni az egyházi előírásokat és a zenei előadó- művészet etikai normáit.

Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes a liturgikus és egyházzenei alkalmakon énekkari művek művészi szintű előadásában való részvételre.

Képes érvényesíteni az egyházzenei tevékenységének megfelelő körülményeire vonatkozó elvárásait, ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes az egyházi intézményekben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.

***c)* attitűdje**

Egyházzenei elméleti tudását folyamatosan frissíti, az egyházi-liturgikus irodalomban való tájékozottságát folyamatosan mélyíti.

Nyitott az egyházzenei tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére, az elméleti háttér mind mélyebb megismerésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző zenei stílusirányzatokhoz, zeneművekhez. Aktívan keresi a más zenészcsoportokkal való együttműködést a liturgikus vagy más zenei alkalmak keretében.

Az egyházi előírásokat és a zenei előadó-művészet etikai normáit betartja.

Törekszik egyházi kórusban (szkólában) való éneklésben történő rendszeres részvételre. Tájékozott az egyházi élet eseményeiben, követi az egyházzenei tevékenységéhez kapcsolódó változásokat.

Ambicionálja egyházzenei tevékenységének szélesebb egyházi, közösségi körben történő megismertetését.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Egyházzenei tevékenységével kapcsolatos zenei és liturgikus ismereteit elméleti háttérismereteinek közvetítésével, valamint az egyházzenei tevékenységbe való bevonással is megosztja másokkal.

Egyházzenei tevékenységén túl folyamatosan figyelemmel kíséri a teljes zenei élet eseményeit, a zenei hangzóanyag-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat. Felelősséget érez azért, hogy az általa létrehozott zenei produkció méltó legyen a sok évszázados egyházi hagyományhoz, az Isten-dicséret méltóságához, a liturgia követelményeihez, és mindez a legmagasabb művészi színvonalon valósuljon meg.

Szóló- és csoportos, liturgikus zenei szolgálat vagy más egyházzenei tevékenység során egyaránt professzionális szintű teljesítményt nyújt.

Felelősen képviseli az egyházzene évszázados hagyományainak, értékeinek közvetítését és megvédését.

Aktívan vesz részt a liturgia közösségi jellegének megfelelő szkóla, kórus előadó-művészeti tevékenységében.

Törekszik egyházzenei tevékenységébe az adott egyházi közösség minél szélesebb körét bevonni, a közösség (iskola) egyházzenei, liturgikus nevelésében aktív szerepet vállalni.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. Az egyházzene-orgonaművész szakirányon továbbá az egyházzene-orgonaművész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri az egyházzenei orgonajáték alapjául szolgáló zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

Az orgonajáték, különösen a liturgikus orgonajáték területén általános és specializált stílus-, műfaj- és előadásmód ismerettel rendelkezik.

Sokoldalú ismeretei vannak a templomi, egyházi környezetben zajló egyházzenei orgonista tevékenység sajátos követelményeiről, az e környezetben elhangzó speciális vokális és hangszeres repertoárról.

Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a lapról játék és az improvizáció módjairól a liturgiában előforduló zenei anyagok, elsősorban az egyházzenei orgonajáték vonatkozásában.

Gyakorlatban elsajátította az orgonaszólamot tartalmazó egyházzenei művek, valamint az orgonista egyházzenész repertoárjába tartozó művek jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az (egyházzenei) orgonajáték és az ahhoz kapcsolódó egyházi szolgálat alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek, gyűjtemények) és azok fellelhetőségéről, a repertoár bővítésének, speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Elsajátította az egyházzenei orgonista tevékenységhez szükséges kórusvezénylési ismereteket.

***b)* képességei**

Képes professzionális szintű egyházzenei orgonista szolgálatot szólistaként vagy zenei együttesek tagjaként, templomi vagy más környezetben egyaránt magabiztosan, liturgikus ismereteinek hatékony felhasználásával, zenei elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel megvalósítani.

A tanulmányai során szerzett zenei, technikai és liturgiai tudás birtokában képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetekben új megoldást igénylő egyházzenész orgonista feladatokat biztosan, stílushűen, jó ízléssel megoldani.

Képes a liturgiában előforduló zenei anyagokat első látás után megszólaltatni (lapról játék), transzponálni, azokhoz kapcsolódóan improvizálni orgonán, illetve zongorán.

Képes a különféle egyházzenei alkalmak zenei tételeinek szakszerű, megfelelő összeállítására és betanítására, a zenei tételek repertoárjának bővítésére, a liturgikus kereteken belül saját művészi elképzeléseinek megvalósítására.

Képes liturgikus énekkari anyagok betanítására és a liturgia keretében történő vezénylésére.

***c)* attitűdje**

Orgonatudását folyamatosan fejleszti.

Törekszik arra, hogy az egyházi keretekhez illő orgona- és egyéb egyházzenei repertoárját minél szélesebb stílus- és műfaji körben bővítse.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás, ugyanakkor a liturgia követelményeihez való állandó alkalmazkodás jellemzi.

Egyházzenei orgona- és kórusrepertoárját bővíti.

Törekszik arra, hogy egyházzenei orgonistaként ne csak a templomi énekkarok kísérőjeként, hanem szükség szerint a vezetőjeként is tevékenykedjen.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az egyházzenei orgonaművészet és az egyházzenei orgonista tevékenység iránti elkötelezettsége egyértelműen kialakult.

Rendszeresen kezdeményezi az olyan egyházzenei alkalmak megvalósulását, amelyek magas színvonalú zenei szolgálattal valósulnak meg, azokban irányító, formáló szerepet tölt be. Repertoárja bővítésénél a művészi, értékfeltáró és -megőrző szempontok mellett tekintettel van az egyházi, liturgikus alkalmazhatóságra.

Gondoskodik a liturgikus zenei szolgálat egészéről, összehangolja a különböző hangszeres és énekes tevékenységeket.

8.1.2.2. Az egyházzene-kóruskarnagy szakirányon továbbá az egyházzene-kóruskarnagy

***a)* tudása**

Behatóan ismeri az egyházzenei kórusvezénylési, énekkari előadó-művészet alapjául szolgáló zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyszólamú és többszólamú egyházzene, különösen a liturgikus zene műfajairól, stílusairól és előadásmódjáról.

Sokoldalú ismeretei vannak a templomi, egyházi környezetben zajló egyházzenei kóruskarnagyi tevékenység sajátos követelményeiről, az e környezetben elhangzó speciális vokális repertoárról.

A karnagyi feladatok szempontjából gyakorlatban elsajátította a vokális egyházzenei művek, jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az (egyházzenei) énekkari előadó-művészet és az ahhoz kapcsolódó egyházi szolgálat alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek, gyűjtemények) és azok fellelhetőségéről, a repertoár bővítésének, speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Elsajátította az egyházzenei kóruskarnagyi tevékenységhez szükséges orgonajáték zenei és technikai ismereteit.

***b)* képességei**

Képes professzionális szintű egyházzenei kóruskarnagyi szolgálatot templomi vagy más környezetben

egyaránt magabiztosan, liturgikus ismereteinek hatékony felhasználásával, zenei elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel megvalósítani.

A tanulmányai során szerzett zenei, technikai és liturgiai tudás birtokában képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetekben új megoldást igénylő egyházzenei kóruskarnagyi feladatokat biztosan, stílushűen, jó ízléssel megoldani.

Képes a különféle egyházzenei alkalmak zenei tételeinek szakszerű, megfelelő összeállítására és betanítására, a zenei tételek repertoárjának bővítésére, a liturgikus kereteken belül saját művészi elképzeléseinek megvalósítására.

Képes könnyebb liturgikus zenei tételek orgonaszólamának megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

Egyházzene-kóruskarnagyi vezénylési tudását folyamatosan fejleszti.

Törekszik arra, hogy az egyházi keretekhez illő egyházzenei kórusrepertoárját minél szélesebb stílus- és műfaji körben bővítse.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás, ugyanakkor a liturgia követelményeihez való állandó alkalmazkodás jellemzi.

Egyházzenei kórusrepertoárját bővíti.

Törekszik arra, hogy egyházzenei kóruskarnagyként ne csak a templomi énekkarok vezetőjeként, hanem szükség szerint orgonakísérőjeként is tevékenykedjen.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az egyházzenei kórusművészet iránti elkötelezettsége egyértelműen kialakult.

Rendszeresen kezdeményezi az olyan egyházzenei alkalmak megvalósulását, amelyek magas színvonalú zenei szolgálattal valósulnak meg, azokban irányító, formáló szerepet tölt be. Egyházzenei kórusrepertoárja bővítésénél a művészi, értékfeltáró és -megőrző szempontok mellett tekintettel van az egyházi, liturgikus alkalmazhatóságra.

Gondoskodik a liturgikus zenei szolgálat egészéről, összehangolja a különböző hangszeres és énekes tevékenységeket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a zeneművészet elméleti, történeti ismeretei 4-24 kredit;

az egyházzene-művészet elméleti, történeti területei és kapcsolódása a művészeti, egyházi élethez 20-54 kredit;

vokális előadó-művészet 4-12 kredit.

9.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

egyházzene orgonaművész szakirány:

általános és egyházzenei orgona előadó-művészet 22-46 kredit;

egyházzenei kórusvezénylés 2-10 kredit;

egyházzene kóruskarnagy szakirány:

egyházzenei kóruskarnagyi előadó-művészet 10-30 kredit;

hangszeres előadó-művészet 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti egyházi liturgikus szolgálatban való részvétel.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:
a zeneművészet elméleti, történeti ismeretei 20 kredit,
az egyházzenei művészet (specifikus) elméleti, liturgikus és gyakorlati területei 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 20 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

7. ÉPÍTŐMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: építőművész (Architectural Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles építőművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Architectural Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az építőművészet, az építészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és a mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja építőművészek képzése, akik képesek a környezetalakítás és a legtágabban értelmezett építészet bármely területén a befogadó környezetet szolgáló és a kor kihívásainak megfelelő művészi igényű építészeti alkotások létrehozására, valamint az építészet művészeti- és műszaki aspektusainak egységét tükröző szemléletet formáló megnyilatkozásra. Rendelkeznek az ehhez szükséges műveltséggel, alkotói készségekkel. Az átfogó szemléletű képzés biztos alapot képez több szakág koordinálásához és számos speciális szakterület irányába való továbbképzéshez. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az építőművész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik az építőművészet elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az építőművészethez kapcsolódó művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotó folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik az építőművészetben alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását az építőművészet területén.

Magas szinten ismeri az építőművészet vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri az építőművészet gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex szakmai problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Komplex problémaköröket önállóan vizsgál, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, rendszerszerűen értelmezi a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre. Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és

önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben építőművészeti szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt a társszakmák és a különböző művészeti területek képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet.

Építőművészi tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven. Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

Aktív tervezői, gyakorlati tapasztalattal rendelkezik.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Építőművészi munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaként.

Rugalmasan és adaptívan viszonyul építőművészi tevékenységében az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi építőművészi alkotótevékenységét.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját építőművészi alkotó-, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját építőművészi alkotó-, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása kialakult.

Szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját építőművészi munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségért, az építészet tárgyi, környezeti és eszmei értékeiért és etikai normáiért.

Építőművészi munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditértékkel együtt

tervezői kompetenciák (építészeti és belsőépítészeti tervezés, bútor-, tárgytervezés, tervezésmódszertan, épületszerkezettan és anyagismeret, környezettervezés, műhelytechnológiák prezentáció) 30-60 kredit;

elméleti stúdiumok (szakergonómia, kutatásmódszertan, kommunikáció, fenntarthatóság, ökológia, gazdasági és jogi ismeretek, környezetpszichológia, építészet- és művészettörténet és -elmélet, szociológia) 30-60 kredit;

társszakmai ismeretek (világítástervezés, akusztika, településtervezés) 10-20 kredit;

integrált szakmagyakorláshoz szükséges átfogó ismereteken túlmutató szakértelem elsajátításához szükséges elméleti és gyakorlati tanulmányok (passzív technológiák, parametrikus tervezés, speciális bútorszerkezettan) 10-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit építészeti

stúdiumok, tervezési stúdiumok, művészettörténet és -elmélet, társadalomtudomány, filozófia, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a

felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

8. FÉMMŰVESSÉG MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: fémművesség (Metal Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles fémműves tervező művész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Metal Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a tárgyalkotás, a kerámiatervezés, az üvegtervezés, a fémművesség, a textiltervezés, a formatervezés, az építőművészet, az animáció, a fotográfia, a média design, a tervezőgrafika, a design- és művészetelmélet, a kézműves tárgykultúra, a képalkotás, a környezetkultúra, a látványtervezés, az alkalmazott látványtervezés, a designkultúra alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az

alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 215

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja fémműves ékszertervezők képzése, akik megszerzett tervezői, alkotói és tudományos ismereteik birtokában, tudatos, önálló és felelősségteljes tervezői, alkotói magatartásukkal képesek felismerni a társadalom és a kultúra, valamint a piacgazdaság és környezet kihívásait, és azokra rugalmas, hatékony és innovatív megoldásokkal tudnak reagálni. Munkájukat a kutatás, a tervezés, valamint a tárgy, alkotás elkészítésnek valamennyi fázisában képesek önállóan és más szakemberekkel együttműködve, csoportmunkában is végezni, akár vezetőként is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A fémműves tervező művész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a fémműves ékszertervezés elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a fémműves ékszertervezéshez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a fémműves ékszertervezéshez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a fémműves ékszertervezés területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotó folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak fémműves ékszertervező tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a fémműves ékszertervezés területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását a fémműves ékszertervezés szakterületén.

Magas szinten ismeri a fémműves ékszertervezés vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a fémműves ékszertervezés gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a fémműves ékszertervező tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex fémműves ékszertervezési problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

A fémműves ékszertervezés során önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben fémműves ékszertervező szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon együttműködik a társszakmák és a különböző művészeti területek képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet.

Fémműves ékszertervező tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza a fémműves ékszertervezés etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

A fémműves ékszertervezés területén képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, illetve tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol fémműves ékszertervező tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

Az alkotó - tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját alkotó - tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Fémműves ékszertervezést érintő kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír.

A fémműves ékszertervezés során művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A közösség tagjaként felelősséget vállal közösségéért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

fémműves ékszertervezés és kutatás 30-50 kredit;

fémműves ékszertervezés gyakorlati ismeretek 20-40 kredit;

fémműves ékszertervezés szakelmélet 2-8 kredit;

elméleti stúdiumok (iparművészet- design- és művészettörténet- és elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs ismeretek, könyvtár és információtudomány) 20-40 kredit;

kapcsolódó társszakmák ismeretei 2-16 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit tárgytervezés-elmélet és gyakorlat, művészettörténet és -elmélet, társadalomtudomány, filozófia, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt

területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

9. FESTŐMŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: festőművész (Painting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles festőművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Painter

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szakorientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 42 kredit
szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja festőművészi tevékenységet folytató művészek képzése, akik megszerzett festészeti ismereteik, szuverén látásmód és az önkifejezés készségének birtokában autonóm festőművészeti tevékenység folytatására alkalmasak. A végzettek ismerik az egyetemes festészet kifejezési eszközeit és lehetőségeit, a felhasználható anyagokat és technikákat. Magas színvonalú tudással, az önkifejezés készségével, a nemzetközi és hazai képzőművészeti tendenciák ismeretével alkalmasak az eszmei tartalmak képzőművészeti formában történő megjelenítésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A festőművész
***a)* tudása**
Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a festészetben végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról, munkásságának a kortárs festészeti tendenciákba való behelyezhetőségéről.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a festészetben végzett kutatás, forrásgyűjtés, festészeti analógiák keresése alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről, értő elemzője kortárs festészeti alkotásoknak.
Specializált ismeretekkel rendelkezik egy adott alkotói gyakorlat eredetiségének, művészettörténeti jelentőségének felismerésével kapcsolatban.
Specializált ismeretekkel rendelkezik saját művészeti ága, a festészet főbb elméleteiről, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, illetve az ezekhez tartozó festészettechnikai metódusoknak, fontosabb alkotásainak részterületeiről.
Behatóan ismeri a festészeti alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit. Az eltérő technikák kollázs, montázs, applikációs és mediális technikák, történeti festészeti eljárások és a különböző anyaghasználatok (papír, fa, fém, fotó alapozás, vizes

és olaj bázisú vegyestechnikák, módszerek) alkotó alkalmazásainak elveit.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a különböző térábrázolási módszerek történetéről, elméletéről, gyakorlatáról.

Behatóan ismeri az eltérő festészeti technikákkal, anyagokkal és színekkel elérhető hatásokat. Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a festészet egyes részei, továbbá a saját művészeti ága és más művészeti ágak, más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról, valamint az alkotó - és előadó - művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról, összművészeti jelenségek művészettörténeti és kortárs művészeti kiállításairól, eseményeiről.

Beható ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet intézményeiről és azok működéséről, például: kulturális menedzsment, művészeti marketing, a non-profit szektor és a kereskedelmi szféra különbsége és a kiállítás rendezés kérdésköre.

***b)* képességei**

Egyéni festészeti látásmódjával és munkamódszerével képes addig ismeretlen művészeti gyakorlatokat megvalósítani, az anyagok, technikák lehetőségeit alkotó módon felhasználni.

Képes festészeti intuícióit módszeres munkával, egyéni munkamódszert, stílusjegyeket alkalmazva megvalósítani.

Képes az alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széles látókörű művészeti gondolkodás kialakítására, festészeti folyamatokban való gondolkodásra.

Alkotó módon képes használni a festészete alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, folyamatosan felülvizsgálja, és szükség esetén átírja, újrakonstruálja a már ismert szakmai metódusok alapján saját festészeti gyakorlatát.

Rendelkezik mindazokkal az alapvető festészettechnikai képességgel (vizes bázisú, olaj alapú anyagok, pigmentek, kevert eljárások kezelése), amelyek lehetővé teszik, hogy önálló festészeti elképzeléseihez a legadekvátabb megvalósítási formát válassza.

Önállóan (vagy más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett alkotó tevékenysége kapcsán képes más művészeti ágak elemeit, gyakorlatait beemelni a munkafolyamatba. Az együttműködésben megvalósuló alkotómunkában konstruktív, hatékony kommunikációra képes.

Képes felmérni saját alkotótevékenysége infrastrukturális és anyagi szükségleteit, műveinek megvalósításának feltételrendszerét, és ennek tudatában megtervezni és megvalósítani alkotásait.

Képes alkalmazni szakterülete etikai normáit.

Képes művészeti tevékenységének környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, ennek keretében a megfelelő munkakörnyezet és a megfelelő eszközök, anyagok megválasztására, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki egészségéhez való hozzájárulásra.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket (figyelemmel kíséri a kortárs festészeti jelenségeket), módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket. Folyamatos művészeti alkotó tevékenységet folytat.

Festészeti praxisában kifejezetten keresi az új, műfaját átértelmező kihívásokat.

Törekszik arra, hogy munkájához való hozzáállása szellemileg mindig nyitott, önreflektív, kísérletező jellegű legyen.

Törekszik arra, hogy alkotó módon, egyéni, mással össze nem téveszthető formanyelvet és tartalmakat felmutató festményeket, műalkotásokat hozzon létre.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját művészeti ágának, a festészetnek stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz. Műelemzéseinek konzekvenciáit be tudja építeni alkotó tevékenységébe.

A saját festészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál. Részt vesz kiállításokon.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai témájának megválasztásában és azok létrehozásában.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Szakmája etikai normái iránt elkötelezett és azokat betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult. Festményei világnézetével harmóniában állnak. Festészeti koncepcióját professzionálisan valósítja meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket, kiállításokon szerepel, képes képzőművészeti bemutatók kezdeményezésére és megvalósítására.

Tisztában van vele, hogy művészként közéleti szerepet vállal.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Festészeti munkásságáról szóban és írásban is felelősségteljesen kommunikál.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

festészet (gyakorlati, elméleti, történeti, technikai vonatkozásai) 170-190 kreditpont (ebből 42 kredit a diplomamunkához rendelt kreditpont),

művészettörténet 40-60 kreditpont,

esztétika, művészetelmélet (társművészetek) 20-30 kreditpont,

társadalomtudományi és bölcsészettudományi ismeretek (művészetpszichológia, művészetszociológia, jogi és menedzsment ismeretek, munkavédelem) 20-30 kreditpont.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat 60 óra művésztelepi gyakorlat.

10. FILM- ÉS TELEVÍZIÓ PRODUCER MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: film- és televízió producer (Film and Television Production)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles film- és televízió producer

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Film and Television Producer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: valamennyi képzési terület bármely alapképzési szakja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja film- és televízió producerek képzése a mozgóképipar számára, akik tehetségükkel, filmművészeti és -gyártási szakmai tudásukkal filmművészeti alkotások létrehozásában producerként vesznek részt. Elfogadott és méltó alkotó- és gyártó partnerei a filmgyártás résztvevőinek, valamint azoknak, akik hazai és nemzetközi viszonylatban a szakmával bármilyen módon kapcsolatba kerülnek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A film- és televízió producer

***a)* tudása**

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a film gyártási folyamatainak elméletéről és gyakorlatáról.

Behatóan ismeri a filmipart együttesen alkotó speciális területeket, ezek összefüggésrendszerét, valamint feltérképezési metódusait.

Mélyrehatóan ismeri a filmművészet történetét, esztétikáját.

Átfogóan ismeri és érti a filmgyártás jogi szabályozását- valamint a szerzői jogot.

Ismeri a film gyártási folyamatának költségvetési metódusait, számviteli gyakorlatát, az ehhez szükséges számítógépes programokat.

Tisztában van a mozgóképművészet piaci működésével, igényeivel.

Behatóan ismeri a filmművészeten belüli műfajok esztétikai és gyártási specifikumait. Specializált ismeretei vannak a film majdani témájaként szolgáló anyag gyűjtési területeiről (így társművészeti alkotás, irodalmi mű, szociológiai tanulmány, társadalmi jelenségek). Részletekbe menő ismeretei vannak a filmművészet és a társművészetek kapcsolódási metódusairól, az adaptációs és integrációs lehetőségekről, hatásokról.

Ismeri és érti a dramaturgia elveit, a film belső struktúrájának dramaturgi vonatkozásait, művészi szabályrendszerét.

Ismeri a filmforgalmazás módozatait, struktúráját és lehetőségeit mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban.

Tisztában van a film finanszírozásának különféle lehetőségeivel, ismeri a források felkutatásának módozatait.

Átfogó ismeretei vannak a film közönséghez való eljuttatásának lehetőségeiről, ismeri a lehetséges célközönség felmérésének módjait.

Behatóan ismeri a filmkészítés rész-munkafolyamatainak alkotói és gyártási vonatkozásait, a munkavégzés körülményeit technikai és művészi értelemben egyaránt.

Ismeri a filmipar legújabb műszaki és technológiai fejlesztéseit, legkorszerűbb lehetőségeit, és azokat a fejlesztési irányokat, amelyeket az egyes szakterületek aktuálisan kijelölnek.

***b)* képességei**

Képes eldönteni egy filmötletről, irodalmi műről, novelláról vagy szociológiai, társadalmi látleletről, hogy lehetséges-e, illetve - a tartalom relevanciája tekintetében - érdemes-e abból mozgóképes megfogalmazást készíteni.

Képes a kiválasztott filmtémához adekvát módon filmművészeti műfajt választani.

A piaci körülmények figyelembe vételével képes felmérni az elkészült alkotás célközönségét. A rendezővel és a kreatív alkotókkal a média minden területén érvényesen képviseli az elkészült filmalkotást, annak minden megjelenési formáját.

Képes a filmprodukció gyártási folyamatában az irányítói és döntési feladatok ellátására. Képes professzionális szintű művészi munkával kreatívan hozzájárulni a filmművészeti alkotáshoz.

Képes a filmet gyártási és alkotói analitikus szemmel is vizsgálni, a filmalkotást művészi és piaci szempontrendszer szerint megítélni.

A leendő film gyártási folyamatának részletes gyártási és financiális feltérképezésével képes

meghatározni és felmérni a készítendő alkotás költségeit.

Képes a hazai és nemzetközi finanszírozási források felkutatására, a film gyártási költségeinek előteremtésére.

Képes a filmalkotás megvalósításának teljes gyártási tervét elkészíteni, a szakspecifikus gyártási feladatokat adekvát munkatársaknak delegálni.

Képes a filmalkotás mint produkció üzemszerű működtetésére, annak minden technikai, munkaerőt illető, valamint financiális feltételét biztosítani és felügyelni.

Képes átlátni a filmprodukció pénzügyi összefüggéseit globális és mikro szinten egyaránt.

Képes a filmkészítéshez szükséges komplex üzleti kondíciók felépítésére.

Produceri munkája során képes a feladatok időzítése és fontossága tekintetében aktuálisan rangsorolni és érvényes döntéseket hozni.

***c)* attitűdje**

Érzékenyen viszonyul a közreműködésével készülő filmalkotáshoz és kreatív alkotóihoz, az alkotás művészi minőségét financiális preferenciái elé helyezi.

Törekszik a filmpiac iránti társadalmi elvárások megismerésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a filmművészeti és más művészeti ágak alkotásaihoz.

A filmkészítési munkafolyamat során kompromisszumkész, mindeközben szem előtt tartja a készülő filmalkotás megteremtésének feltételeit, és ezek tükrében mérlegeli a kompromisszum lehetséges mértékét.

Kiforrott stratégiai érzékkel viszonyul a filmkészítés rövid- és hosszútávú terveinek megvalósításához.

A film gyártásának tárgyalási folyamataiban elkötelezett a készülő projekt iránt, törekszik a produkció érdekeit minden tekintetben érvényesíteni.

A filmkészítéssel járó stresszhelyzetekhez, valamint alkotásai bemutatásának visszhangjához higgadtan és racionálisan viszonyul.

Produceri munkája során rugalmasan viszonyul a filmkészítés folyamatához, törekszik a szakma szabályai és normái szerint eljárni, de a gyártás során felismeri a film műfajának komplexitásából adódó, improvizatív döntések szükségességét.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Produceri identitása egyértelműen kialakult.

Saját művészi és gyártási koncepció alapján önállóan végzett produceri munkával professzionális filmalkotásokat hoz létre.

Felelősséget vállal a filmgyártási munkálatok egészéért, a film gyártásában részt vevők munkájáért, annak eredményeiért.

A film gyártásával kapcsolatos vezetői feladatokat önállóan látja el, ugyanakkor a feladatokat delegálja és számon kéri.

Döntéseit autonóm módon, az alkotóval együttműködésben hozza meg annak érdekében, hogy a produkció megfelelő színvonalú legyen.

Nyitott mind a saját, mind a társművészeti területek művészeti és technikai újdonságaira.

Rendszeresen kezdeményez filmes projekteket, elősegíti új filmművészeti alkotások megvalósulását.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a filmgyártás művészeti és filmelméleti ismeretei 28-34 kredit;

cégismeret, jogi és könyvelési ismeretek 8-12 kredit;

a filmgyártás szakterületei 36-58 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hazai vagy nemzetközi filmforgatásokon, a magyarországi vagy nemzetközi televíziózás meghatározó szerkesztőségeiben vagy színházi produkcióban végzett legalább négy hetes szakmai munka.

11. FILMOPERATŐR MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: filmoperatőr (Cinematography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles filmoperatőr
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cinematographer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mozgókép, a kameraman alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a média design és a fotográfia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 6 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 7 kredit

7. **A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása**: 225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja filmoperatőrök képzése, akik képesek az őket körülvevő világot vizuálisan értelmezni, megtalálni saját alkotói útjukat és a képek nyelvén elmondani történeteket, kifejezni gondolatokat. Ismerik a képi ábrázolás stílusjegyeit a különböző vizuális kultúrákban és társművészetekben, a filmkészítés szakirányainak elméletét és gyakorlatát, továbbá rendelkeznek egyéni látásmóddal, van vizuális fantáziájuk, kompozíciós érzékük. Munkájuk során képesek a filmkészítés szakembereivel kreatív módon együttműködni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A filmoperatőr

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a filmoperatőr-mesterség elméletéről és gyakorlatáról.
Magas szinten ismeri a mozgóképi ábrázolás főbb korszakait, stílusirányzatait és fontosabb alkotásait.
Mélyreható ismeretei vannak a dramaturgiáról és a filmnyelvi eszközökről.
Ismeri a mozgókép esztétikáját, megértésének pszichológiáját és kognitív folyamatait.
Jártas a társművészetek területén.

Professzionális szinten ismeri a film előkészítésére, forgatására és utómunkálataira vonatkozó operatőri feladatköröket.

Magas szinten ismeri a mozgóképes játéktér kialakításának lehetőségeit és gyakorlatát.

Magas szinten ismeri a képkivágás és a kompozíció szabályait, illetve kifejezőerejét, valamint az ezek létrehozásához alkalmazandó technikai eszközöket.

Magas szinten ismeri a filmes világítás és az expozíció hatását és kifejezőerejét, valamint az ezek létrehozásához alkalmazandó technikai eszközöket.

Magas szinten ismeri a különböző kameramozgásokat és azok technikai eszközeit.

Magas szinten ismeri a felvételi technikákat és azok eszközeit.

Behatóan ismeri az operatőr-mesterséghez kapcsolódó technológiai folyamatokat.

Behatóan ismeri a fényelési stílusokat és technikákat valamint azok technikai eszközeit.

Ismeri a filmvágás eszközrendszerét, hatását és kifejezőerejét.

Jól ismeri a filmkészítés egyéb részterületeit, a kapcsolódó feladatköröket és azok kompetenciáit.

Magas szinten ismeri a filmkészítésre vonatkozó etikai normákat.

***b)* képességei**

Képes a rendezővel, esetleg más alkotótársakkal együtt egy filmalkotás operatőri munkájának esztétikai koncepcióját megalkotni.

Képes egyéni látásmódot kialakítani és azt a filmkészítés során alkalmazni.

Képes operatőri eszközökkel a rendező dramaturgiai és filmnyelvi koncepcióját szolgálni.

Képes a mozgókép megértésének pszichológiájáról és kognitív folyamatairól alkotott elméletek alkalmazására.

Képes a társművészetekről elsajátított ismereteit alkalmazni.

Képes az előkészítés, a forgatás és az utómunka folyamatait irányítani.

Képes a filmes játéktér megtervezésére és kialakítására.

Készségszinten képes a megfelelő képkivágások és kompozíciók kialakítására.

Képes egy film világítását megtervezni és kivitelezni, valamint a létrehozott fényhatásokat megfelelő expozícióval megfogalmazni.

Készségszinten képes a tervezett kameramozgásokat kivitelezni.

Képes a különböző felvételi technikákat a különböző helyzeteknek és céloknak megfelelően alkalmazni.

Képes az operatőri munkához kapcsolódó technológiai folyamatokat megtervezni és irányítani.

Képes az adott munkafolyamatnak megfelelő fényelési munkálatokat irányítani.

Képes az operatőri munkát összehangolni a filmkészítés egyéb területeivel.

***c)* attitűdje**

Miközben felismeri a szakmai rutin jelentőségét, igyekszik innovatív meglátásokkal gazdagítani azt.

A filmművészet és más társművészetek történeti kontextusába helyezi saját munkáját.

Nyitott az új ismeretekre, módszerekre, technológiai újdonságokra és azok kreatív alkalmazási lehetőségeire.

Nyitottsága révén képes identitását, ízlésvilágát továbbalakítani.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a kortárs filmalkotások operatőri munkáihoz, a különböző egyéni megközelítési módokhoz.

Alkotótársi és vezetői szerepének tudatában nyitott alkotótársai véleményére, javaslataira.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Határozott művészi identitással, ízlésvilággal bír.

Határozott véleménnyel bír saját munkájáról.

Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet professzionális módon valósít meg alkotótársai segítségével.

Alkotásaiban elkötelezetten képviseli a magas szintű vizuális kultúra értékeit.

Összhangban tartja az alkotótársak igényeit és saját művészi koncepcióját.

Alkotásaiban, a művészi és társadalmi közéletben magas etikai mércét képvisel.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
operatőri gyakorlat és vizsgafilmek forgatása 58-90 kredit;
a világítás, az expozíció és a felvételi, illetve utómunka-technológiák elmélete és története 6-16 kredit;
a mozgókép megalkotásának és percepciójának esztétikája és pszichológiája 6-16 kredit;
társművészetek 2-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a tantervben meghatározottak szerinti, filmkészítésben (forgatás, utómunka), különböző szakmai eseményeken (fesztivál, workshop, konferencia) való részvétel Magyarországon, külföldön.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 20 kredit az alábbi területekről:
mozgóképkészítés operatőri feladatainak gyakorlata 10 kredit,
mozgóképkészítés operatőri feladatainak elmélete 10 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken összesen legalább 10 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

12. FILMRENDEZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: filmrendező (Film Directing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles filmrendező
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Film Director

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a mozgókép alapképzési szak kameraman, film- és televíziórendező szakirányai, a televíziós műsorkészítő alapképzési szak, továbbá a képalkotás alapképzési szak mozgóképkultúra és média szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlat-igényes (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 226

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja filmes alkotóművészek képzése, akik szaktudásukat önálló, egyedülálló műalkotások készítésében hasznosítják. Az élő filmművészet, a filmtörténet tárgyának létrehozói, akik gazdagítják az ország kulturális életét, hírnevét. Eredményeik legfőbb mérőeszköze alkotásaik hazai és nemzetközi sikere. Képesek elemezni, mérvadó véleményt kialakítani a mozgóképalkotás technikai, művészi és közéleti problematikájában, valamint segíteni az alkotómunkát a filmművészet többi ágában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A filmrendező

***a)* tudása**

Mélységében ismeri a rendezői munka összes fázisát az előkészítéstől az utómunkáig.

Széleskörű és naprakész tudása van a rendezéshez szükséges technikai felszerelések működési mechanizmusáról, működtetési alapelveiről, ismeri a gyorsan változó technika fejlődési irányait, tájékozott a változások jellegét illetően.

Alapos és kiterjedt ismeretei vannak a rendezés különböző munkafázisainak idő-, technikai és szakember igényeiről.

Elmélyült elméleti tudással rendelkezik a film- és televízórendezés jelenlegi és ezt megelőző korszakainak stílusairól, meghatározó irányzatairól, jól ismeri azok fontos alkotóit és azok munkásságát.

Átfogóan ismeri a mozgóképes alkotóműhelyen belüli szakterületeket, azok kompetenciáit, az alkotói hierarchiában való elhelyezkedésüket, viszonyukat.

Magabiztosan ismeri a színjátszás és színészvezetés gyakorlatát, saját alkotásainak tapasztalatai és kiterjedt, elmélyült elemzések alapján széleskörű tudása van a színművészet sokszínű elméleti technikái, irányzatai, azok alkalmazásának lehetőségei tekintetében.

Ismeri a mozgóképes alkotás létrehozásához kapcsolódó pályázati szisztémákat, a filmek finanszírozásának aktuális lehetőségeit és módozatait hazai és nemzetközi szinten egyaránt.

Tisztában van a mozgóképes rendezői szakma etikai normáival, professzionális, amatőr környezetben és dokumentumfilm készítés speciális körülményei között egyaránt.

Alapos és naprakész tudással rendelkezik a különböző műfajú filmalkotások alapjául szolgáló forgatókönyv, treatment, szinopszis, audiovizuális és dramaturgiai értelemben releváns alkotói koncepció, pitch fő ismérvei, terjedelme, formátuma és tartalmi követelményei tekintetében.

***b)* képességei**

Képes mozgóképes alkotás alapjául szolgáló forgatókönyvet, szinopszist, treatmentet, pitch- koncepciót, audiovizuális és dramaturgiai értelemben releváns alkotói koncepciót előállítani.

Képes a mozgóképes alkotás alapjául szolgáló forgatókönyvből kiindulva markáns és egyéni művészi értelmezéssel vizuális és hangi koncepciót kialakítani.

Művészi céljainak megvalósítása érdekében magabiztosan képes a mozgóképes alkotás többi társművészét céljairól meggyőzni, koncepcióját plasztikusan körvonalazni, a forgatás során az egyes munkatársainak szóló aktuális instrukcióit megfelelő szaknyelven és kellő tömörséggel megfogalmazni.

Képes a kreatív és technikai stábot hatékonyan irányítani, vezetni, a stáb tagjainak előterjesztett művészi koncepcióját, javaslatait az előkészítő fázisban és aktuálisan is megítélni, velük az alkotói és gyártási folyamatban együttműködni.

A gyártási folyamat során felmerülő nehézségekre, változásokra képes rugalmasan, a mű fő céljait szem előtt tartva reagálni, gyors és hatékony döntéseket hozni.

Biztonsággal különbözteti meg a rábízott projekt egészét lényegileg befolyásoló és nem lényegi elemeket, paramétereket.

Magabiztosan kezeli a rendezéshez szükséges összes technikai felszerelést, programot, képességei folyamatos frissen tartásához szükséges szilárd és széleskörű informáltsággal rendelkezik.

A mozgóképes alkotás létrehozásának minden fázisában a rendezői szakma etikai normáinak megfelelően képes eljárni, ezeknek érvényt szerezni a vele dolgozó stáb tekintetében is. Szakmai fórumokon, illetve a finanszírozás érdekében képes a készülő vagy elkészült filmalkotásáról való összeszedett és hatásos szakmai prezentációra, képes művészi állásfoglalását, szándékait szóban és írásban megvédeni, érvényre juttatni.

***c)* attitűdje**

Nyitott a filmalkotás kreatív vagy technikai munkatársainak a forgatás során felmerülő problémáira.

Kialakult szakmai kapcsolatrendszerrel rendelkezik, elsősorban saját korosztályában, de keresi az együttműködést a filmalkotások egyes szakterületeinek alkotóival, valamint a társművészetek képviselőivel is.

Kiforrott egyéni látásmódja szűrőjén keresztül viszonyul a mozgóképes műfaj eddigi stílusirányzataihoz és kortárs alkotásaihoz.

A rendezői munkához szükséges digitális eszközök, felszerelések, a munkáját segítő információs felületek terén folyamatosan követi a változásokat.

Célja a mozgókép-készítés munkafolyamata során a részt vevő kreatív és technikai alkotótársak közötti kiegyensúlyozott alkotói kapcsolat fenntartása.

Nyitott a társművészetek alkotásai és produkciói megismerésére, megértésére.

Folyamatosan törekszik mozgóképes szaktudása elmélyítésére, figyelemmel kíséri és elemzi a frissen megjelenő műalkotásokat, a témában megjelenő szakirodalmat, esztétikai írásokat.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szuverén rendezői koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg.

Rendezői szakmai identitása, stílusa, irányultsága, mozgóképes alkotások iránti elkötelezettsége markáns.

A filmkészítés minden fázisában, teljes folyamatában való kooperatív munka során felmerülő kérdések megválaszolásában és problémák megoldásában hozott döntéseiért egyéni felelősséget vállal.

Önállósággal kezeli a rendezői munkához szükséges digitális eszközöket, felszereléseket, a munkáját segítő információs felületeken önállóan eligazodik.

Egyéni felelősséget vállal a mozgóképes alkotás folyamán meghozott művészi és technikai döntéseiért.

A mozgóképes alkotás elindítását meggyőző és mélyreható szakmai és dramaturgiai koncepcióval kezdeményezi, melyért a későbbiekben egyéni felelősséget vállal.

Ismeri, érti, betartja és betartatja a mozgóképes művészet gyakorlásának feltételrendszerét, technikai, pénzügyi fegyelmét, időkorlátait.

Felelősen gondolkodik a filmalkotás társadalomra tett hatásáról.

Hitelesen és meggyőzően közvetíti a rendezői munka fő értékeit, társadalmi és kulturális szerepét, küldetését.

Teljesítményét és a munkatársaitól megkövetelt teljesítményt a mozgóképes szakma minőségi elvárásaival összhangban tartja.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

filmrendezéshez kapcsolódó gyakorlati feladatok (stábrendszeren alapuló közös gyakorlati feladatok önálló műalkotások létrehozása, Sound desing) 35-65 kredit;

a filmkészítés filmesztétikai, társadalomtudományi, film- és kultúrtörténeti háttere (dramaturgiai ismeretek, rendezői munka elemzése, filmnyelvi ismeretek, látványtervezési ismeretek, műfaji ismeretek, kiemelkedő alkotók) 25-55;

filmkészítéshez kapcsolódó művészeti területek (filmtörténet, fotótörténet, művészettörténet, zene, irodalom) 5-15 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül legalább 25 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy két élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat nagyjátékfilmes közegben eltöltött négy hetes szakmai gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 18 kredit az alábbi területekről:
filmtörténet területéről 6 kredit, szabad bölcsészet területéről 6 kredit,
média design területéről 6 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 10 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

13. FORMATERVEZŐ MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: formatervező művész (Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles formatervező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a formatervezés, a textiltervezés, a tárgyalkotás, az üvegtervezés, a kerámiatervezés, a fémművesség, az építőművészet, az animáció, a fotográfia, a média design, a tervezőgrafika, a design- és művészetelmélet, a designkultúra, a kézműves, a környezetkultúra, a tájrendező és kertépítő mérnök, az építészmérnöki, a faipari mérnöki, a gépészmérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki és a járműmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja formatervező művészek képzése, akik megszerzett tervezői és tudományos ismereteik birtokában, tudatos és felelősségteljes tervezői magatartásukkal képesek felismerni a társadalom és kultúra, valamint a piacgazdaság és a környezet kihívásait, és tudnak azokra a design és formatervezés eszközeivel rugalmas, hatékony és innovatív megoldásokkal reagálni. Munkájukat a termék-formatervezés és a termékfejlesztés, továbbá a designkutatás valamennyi fázisában képesek önállóan és más szakemberekkel együttműködve, csoportmunkában is végezni, akár a formatervező- és designkutató-csoportok vezetőjeként is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A formatervező művész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a design elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a designhoz kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a designhoz kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a design szakterületén végzendő művészeti és designkutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési és alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját tervezői tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a design területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását a formatervezés és design területén.

Magas szinten ismeri a designprojektek és a tervezési folyamat vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a formatervezés és design gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a design területét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Komplex szakmai problémákat felismer, saját tervezési programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen viszi végig a tervezési folyamatot, magas szintű és komplex tervezői döntéseket hoz meg, és komplex originális eredményt hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris tervező- és alkotóközegben a formatervezés és design szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként együttműködik más szakterületek és tudományágak képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja a tervező és megvalósító tevékenységet.

Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza a formatervezés és design terület etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs designnal kapcsolatos folyamatokat, valamint a művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai tendenciákat.

Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, tervező tevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális eredményt hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Szakmai tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Szakmai tervező tevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést szakterületek és művészeti ágak szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A tervezőtevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó,

toleráns és empatikus.

Saját tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Formatervezői identitása egyértelműen kialakult.

A formatervezéshez és designhoz kapcsolódó szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és véleménnyel bír.

Saját tervezői koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan vagy másokkal együttműködve valósít meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál design kutató és fejlesztő projekteket. Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A formatervező szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségéért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Formatervezőként végzett munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

formatervezés és designkutatás 40-60 kredit;

tervezőművészeti gyakorlati stúdiumok 10-30 kredit;

tervezés- és gyártástechnológia 5-15 kredit;

elméleti stúdiumok (designtörténet- és elmélet, designkultúra, designszociológia, termékpszichológia, kognitív pszichológia, gazdasági és vállalkozási ismeretek, szerzői jogi ismeretek, marketing, kommunikáció, menedzsment) 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a formatervezés, design különböző szakterületein, hazai vagy külföldi vállalatnál vagy tervezőstúdióban végzett minimum kéthetes szakmai munka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Korábbi tanulmányai, munkatapasztalatai alapján (a kreditelismerés szabályaira tekintettel) legalább 60 kredit szükséges design tervezés-elmélet és gyakorlat, művészettörténet és - elmélet, társadalomtudomány, filozófia, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. FOTOGRÁFIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: fotográfia (Photography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles fotográfustervező művész szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Photographer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a művészeti, a művészetközvetítési képzési területek alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja fotográfusok képzése, akik naprakész vizuális, fotóelméleti, kultúrtörténeti és mediális ismereteik birtokában képesek hosszú távú önálló művészi, alkotói és kutatói életpálya felépítésére, a folyamatos alkotói megújulásra, megőrizve a kritikus szemléletet a média alkalmazásának terén. Képesek fotográfiai projektek kidolgozására, tervezésére és lebonyolítására önállóan vagy társművészetek képviselőivel való együttműködésben, felkészültek szakmai tudásuk átadására, továbbá annak nemzetközi kontextusban történő képviselésére és alkalmazására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A fotográfustervező művész
***a)* tudása**
Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.
Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a fotográfia elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.
Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a fotográfiához kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.
Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a fotográfiához kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a fotográfia területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.
Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és az alkotói gondolkodás működését, és érti, hogyan

alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex, holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, illetve alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotói folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a fotográfiához kapcsolódóan alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását saját szakterületén.

Magas szinten ismeri a fotográfia vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a fotográfiai szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a művészethez kapcsolódó gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex fotográfiai problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan végzi komplex, fotográfiához kapcsolódó problémakörök vizsgálatát, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatok és források kritikai kezelését végzi, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását a változó, új típusú, komplex helyzetekben is mozgósítja, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig fotóművészeti tervezési, alkotói folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő fotóművészeti eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Fotóművészeti projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva ellátja a vezető szerepet, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet.

Fotóművészeti tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját fotóművészeti tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Fotográfusi munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Alkotói tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Fotográfusi alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját alkotó-, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját alkotó-, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása kialakult.

Művészeti kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír.

Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál fotóművészeti projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját fotográfusi munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A nemzetközi fotóművész közösség tagjaként felelősséget vállal közösségéért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

A diplomamunka elkészítésével együtt:

fotográfiai specifikus elméleti és gyakorlati ismeretek 40-80 kredit;

társadalomtudományi elméleti ismeretek (gazdaságtan, szociológia, antropológia, filozófia, jog) 20-40 kredit;

kommunikációs, produkciós és szervezési ismeretek 10-20 kredit;

vizuális és művészeti ismeretek 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való

belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit művészeti ismeretek, a fotográfia szakelmélete, fotográfiai szakmai kompetenciák, bölcsész- és társadalomtudományi, gazdasági, filozófiai és jogi ismeretek, médiatudományi ismeretek, kommunikációs és prezentációs képességek, vállalkozási ismeretek területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

15. GRAFIKUSMŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: grafikusművész (Graphic Arts)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles grafikusművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Graphic Artist
választható specializációk: képgrafika, tervező grafika

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 42 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja grafikusművészek képzése, akik a rajzi alapozásra épülő grafikai műfajok terén alkotóművészeti tevékenység végzésére alkalmasak. Ismerik a művészeti hagyományok és a kortárs művészet kiemelkedő alkotásait, az egyetemes grafika kifejezési eszközeit és lehetőségeit, az alkalmazható anyagokat és technikákat. Magas színvonalú tudással, az önkifejezés készségével, a nemzetközi és hazai képzőművészeti tendenciák ismeretével alkalmasak az eszmei tartalmak képzőművészeti formába történő megjelenítésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A grafikusművész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a grafika területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról, grafikai munkásságát ezen ismeretek birtokában alakítja.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a grafikában végzett kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről, autonóm képzőművészeti elképzelései kontextusba helyezéséhez rendelkezik a háttér anyagok, analógiák feltérképezésének metódusával.

Specializált ismeretekkel rendelkezik egy adott grafikai alkotói gyakorlat eredetiségének, művészettörténeti jelentőségének felismerésével kapcsolatban.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a grafika főbb elméleteiről, technikatörténetéről, művészettörténeti

vonatkozásairól, illetve a kortárs művészetben való szerepéről, megjelenési módjairól.

Speciális ismeretekkel rendelkezik a hagyományos és legújabb sokszorosító eljárásokról, az egyetemes grafika kifejezési eszközeiről, lehetőségeiről.

Behatóan ismeri a grafikai alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit, folyamatait, a grafikai technikákkal, a nyomtatással, különböző anyagokkal elérhető hatásokat.

Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a grafikának egyes részei, továbbá a társművészetek közötti kapcsolódási pontokról.

Beható ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet intézményrendszereiről és azok működési elveiről.

Magas szinten ismeri a grafikus művészeti tevékenységre vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogokat.

***b)* képességei**

Képes kreatívan cselekedni és rugalmasan reagálni komplex, váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekben; felhalmozott eszköztárából képes adekvát módon választani. Grafikai praxisában egyéni látásmódjával és munkamódszerével képes addig ismeretlen művészeti gyakorlatokat megvalósítani, az anyagok, technikák lehetőségeit alkotó módon felhasználni.

Képes grafikai elképzeléseit módszeres munkával megvalósítani.

Képes az alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széles látókörű művészeti gondolkodás kialakítására, a grafika technikák eljárásaiban, képalkotó folyamatban való gondolkodásra.

Képes a grafikai technikák gyakorlati alkalmazására és az ezzel kapcsolatos művészettörténeti tudásanyag feldolgozására és kezelésére

Rendelkezik mindazzal a rutin technikai képességgel, amely lehetővé teszi, hogy önálló művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal, az ismert grafikai kifejezésmódok mellett technikai kísérleteket, új eljárásokat, új szemléletet bevezetve valósítsa meg.

Képes a képgrafika és a tervezőgrafika területén végzett alkotó tevékenység végzésére, egyéni invenciók alapján, különféle műfaj variációkra épülő grafikai sorozatok, szabad grafikák, könyvillusztrációk elkészítésére.

Képes a társművészetek területeiről munkásságába elemeket (technikai megoldásokat, kifejezőeszközöket stb.) beemelni, illetve más művészeti területek szereplőivel együtt dolgozni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.

Képes felmérni és érvényesíteni a saját grafikai tevékenységének végzésére, valamint annak feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó elvárásait. Ennek érdekében képes cselekedni, hatékonyan, meggyőzően kommunikálni.

Képes alkalmazni szakterülete etikai normáit.

Képes művészeti tevékenységének környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, ennek keretében a megfelelő munkakörnyezet és a megfelelő eszközök, anyagok megválasztására, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki egészségéhez való hozzájárulásra.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket, és ezeket folyamatosan beépíti képzőművészeti tevékenységébe.

Törekszik arra, hogy folyamatos autonóm alkotómunkát végezzen.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a grafika stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, saját grafikai munkásságát önreflektíven, a kortárs művészetbe ágyazottságában szemléli.

Összegző és analizáló, kifinomult kritikai ítélőképességgel rendelkezik, mellyel képes a képzőművészet egész területét vizsgálni, értékelni.

A grafikával kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál, keresi a bemutatkozási, kiállítási lehetőségeket.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetésére és megértetésére.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak, más szakterületek szereplőivel. Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai témájának megválasztásában és azok létrehozásában. Szakmája etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai, alkotó grafikusművészi identitása kialakult.

Saját grafikus művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket, kiállításokat szervez, kiadványok, arculatok, vagy online oldalak vizuális megjelenítését tervezi.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Társadalmilag érzékeny művészeti alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

7.1.2. A képgrafika specializáción továbbá a grafikus művész

***a)* tudása**

Általános és speciális ismeretekkel rendelkezik a hagyományos sokszorosító eljárások (magas-, mély-, síknyomó műfajok) mellett az alkotó munkában használatos új technikai médiumok magas színvonalú alkalmazásáról.

***b)* képességei**

Rajzi készségét, valamint grafikai technikai ismereteit felhasználva képes szuverén intuitív látásmódját érvényesíteni, és autonóm, kortárs szellemű grafikai műalkotást létrehozni.

A képgrafikára speciálisan jellemző új ismereteket és módszereket kutat.

***c)* attitűdje**

Önálló művészeti produkcióival társadalmi helyzetekre reflektál, aktívan részt vesz a művészeti közéletben, együttműködik más művészeti ágak képviselőivel, műveivel formálja a közösségek grafikai ízlését.

Kialakítja egyéni grafikai stílusát, nyitott az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetésére, rajz és grafikai kiállításokon szerepel, kapcsolatot létesít grafikai műveket bemutató galériákkal, könyvillusztrációs feladatokat teljesít.

7.1.3. A tervezőgrafika specializáción továbbá a grafikus művész

***a)* tudása**

Általános és speciális ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika specializáció tekintetében releváns informatikai eszközök legkorszerűbb technikájából adódó vizuális lehetőségekről.

***b)* képességei**

Képes a tervezőgrafika specializáció területén felmerülő feladatok (tipográfia, jel-, arculat-, csomagolás-, kiadvány- és plakáttervezés, illusztráció, alkalmazott fotográfia, interaktív grafikai felületek tervezése) sikeres és felelősségteljes megoldására.

A tervezőgrafikára speciálisan jellemző új ismereteket és módszereket kutat, önálló tervezőgrafikai alkotásaival társadalmi helyzetekre reflektál.

***c)* attitűdje**

Törekszik a szakmai közéletben való aktív részvételre, a más művészeti ágak képviselőivel való együttműködésre

Műveivel formálja a közösségek vizuális ízlését.

Kialakult egyéni tervezői stílusa van.

Nyitott az új megközelítést hordozó tervezőgrafikai irányzatok megismerésére és társadalmi megismertetésére. Alkotásaival a tervezőgrafika specializáció szempontjából releváns kiállításokon szerepel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan képes összetett vizuális kommunikációs tervezési kihívásoknak megfelelni, terveit a gyakorlatban megvalósítani, önálló tevékenységként vagy munkavállalóként tervezőgrafikai csoportot vezetni

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
grafika, (gyakorlati, elméleti, történeti, technikai vonatkozásai) 170-190 kredit (ebből 42 kredit a diplomamunkához rendelt kredit),
művészeti anatómia, 10-30 kredit,
művészettörténet (ezen belül klasszikus és modern művészet, kortársművészet, építészettörténet) 40-60 kredit;
társadalomtudományi és bölcsészettudományi ismeretek (művészetpszichológia, művészetszociológia, jogi és menedzsment ismeretek, munkavédelem) 25-45 kredit.
8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a tanterv alapján a tervező grafika és a képgrafika szakterületén szerezhető speciális ismeret.
A specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 120-140 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat hatvan óra művésztelepi gyakorlat.

16. INTERMÉDIA-MŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: intermédia-művész (Intermedia Art)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles médiaművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Intermedia Artist

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 42 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja médiaművészek képzése, akik képesek a technikai médiumok gyakorlatával, elméletével, történetével kapcsolatos alapvető ismereteiket a művészi kompetenciák körébe integrálva önálló, aktív és kreatív alkotói jelenlétre az információs társadalom kulturális szféráiban. Az médiaművész szemléletét a kognitív - megismerésre kész - művészi magatartás jellemzi. A tudomány, technika és művészet területeit egységben látva képesek a XXI. századi kihívásoknak megfelelő, korszerű, autonóm művészeti produkcióra, az új médiumok művészi használatára. A művészi kifejezés különböző technikáinak, eszközeinek, módszereinek szintetizáló vagy analitikus használata révén magas szintű művészi alkotásokat hoznak létre, figyelemmel a művészet funkciójának változásaira, korszerű, folytonosan alakuló társadalmi szerepére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A médiaművész

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretei vannak a képzőművészeti alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról, különös tekintettel a kortárs képzőművészeti tendenciákra itthon és külföldön.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a képzőművészeti alkotás és kutatás alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről, a kortárs képzőművészeti alkotások megértésének, elemzésének technikáiról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az új technikai médiumok elméletéről és történetéről és ismeri ezek képzőművészeti kontextusban történő, alkotó felhasználási módozatait.

Specializált gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a technikai médiumok használatáról. Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik az új technikai médiumokkal elérhető művészi kifejezés különböző technikáiról, eszközeiről, módszereiről és funkcióiról.

Behatóan ismeri a technikai médiumok történetét és elméletét, a vizuális művészetekre gyakorolt hatását. Specializált ismeretekkel rendelkezik a technikai képeket alkalmazó alkotók, műformák és alkotói módszerek gyakorlatáról és történetéről, tájékozott a kritikus, kísérletező művészeti gondolkodás képviselőiről a modernizmustól napjainkig.

Részletesen ismeri a technikai médiumok megjelenésének társadalmi hatásait, azok történetét, és az arra reflektáló képzőművészeti alkotásokat, médiaelméleti forrásokat.

Specializált ismeretei kiterjednek a médiatörténetre és médiaelméletre, és a kortárs képzőművészeti diskurzusra gyakorolt hatásukra.

Behatóan ismeri a technikai médiumok alkalmazásának gyakorlatát, az analóg fotóeljárásoktól a legkorszerűbb digitális képalkotó technikákig, azok elterjedésének társadalmi-gazdasági hatásait egyaránt képes történeti és alkotói kontextusban is értelmezni.

Tisztában van a XXI. századi normáknak és szokásoknak megfelelő etikai és szerzői jogi kérdésekkel.

***b)* képességei**

Képes kreatívan cselekedni és reagálni komplex, váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekben; felhalmozott eszköztárából képes intermédia művészi szándékának megfelelően választani.

Művészeti gyakorlatában egyéni látásmódjával és munkamódszerével képes addig ismeretlen művészeti kihívásokra reagálni, a megvalósítás során az anyagok, technikák lehetőségeit alkotó interdiszciplináris módon felhasználni.

Képes az alkotói gyakorlata révén új megközelítésekre, tudatosság és átfogó, lényeglátó szemlélet jellemzi a hagyományos és az új médiumok művészeti használata során.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat akár új interdiszciplináris műalkotás létrehozása, akár valamely közösségi projekt megvalósítása érdekében.

Képes az új technikai médiumokkal készült munkákról való tudásanyag feldolgozására és kezelésére.

Rendelkezik mindazzal a technikai tudással, amely lehetővé teszi, hogy önálló művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal, az ismert képzőművészeti kifejezésmódok mellett technikai kísérleteket, új eljárásokat, új szemléletet bevezetve valósítsa meg.

Képes művészeti tevékenységét környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki, fizikai egészségének fejlesztésére.

Képes az új művészeti módszerek és technikák (fotó-kinetikus és elektronikus művészetek, intermedia, installációs-, environment és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interaktivitás, képzőművészeti határterületek) gyakorlati alkalmazására, egyedi technikai megoldásokat igénylő művek (installációk, komplex hálózati,- illetve multimédia alkalmazások) megvalósítására, a folyamatosan változó, illetve keletkező új(abb) médiumok autonóm megismerésére, használatára.

Alkotó és kreatív módon képes interdiszciplináris kutatásokban részt venni, akár egymástól távoli területek és szempontrendszerek közötti konvergencia lehetőségét felismerni és megmutatni.

Önállóan (vagy más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett alkotó tevékenysége

kapcsán képes más művészeti ágak elemeit, gyakorlatait beemelni a munkafolyamatba.

Az együttműködésben megvalósuló alkotómunkában konstruktív, könnyen keres a művészi kivitelezéshez legjobban illő interdiszciplináris megoldásokat, hatékony kommunikációra képes.

Képes felmérni saját alkotótevékenysége infrastrukturális és anyagi szükségleteit, műveinek megvalósításának feltételrendszerét, És ennek tudatában megtervezni és megvalósítani intermediális alkotásait.

Képes alkalmazni az intermédia-művészet etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket. Folyamatos művészeti alkotó tevékenységet folytat.

Törekszik arra, hogy egyéni és eredeti módon vegyen részt művészeti produkciók, önálló alkotások létrehozásában.

Törekszik arra, hogy művészi attitűdje szellemileg mindig nyitott, önreflektív, kísérletező jellegű legyen.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a médiaművészet irányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz.

Összegző és elemző, kifinomult kritikai ítélőképességgel rendelkezik, mellyel képes a képzőművészet egész területét vizsgálni, értékelni.

A saját művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Szemléletében a tudományt, technológiát, művészetet egységben kezeli, gondolkodásmódja analitikus, művészeti alapállása kritikus és egyben konstruktív.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak, más szakterületek szereplőivel.

Kezdeményező és együttműködő.

Nem a jól bevált, biztonságos megoldásokat keresi, nyitott a mindenkori újdonságra, a kockázatos, kísérletező művészeti gyakorlatokra.

Folyamatosan kutatja a művészeti gondolkodásmódjához illő új megoldásokat.

Elkötelezett a művészeti alkotás szabadsága és öntörvényűsége mellett.

Művészeti gyakorlatában a folyamatos tanulást, kísérletezést részesíti előnyben.

Szakmája etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Olyan művészeti gondolkodásmódot képvisel, mely aktívan és kritikusan reagál az információs társadalom kihívásaira.

Saját képzőművészeti koncepciója alapján alkot, önálló műveit és kooperációit magas színvonal, hozzáértés jellemzi.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris alkotómunkában is autonóm módon, felelősen tevékenykedik.

Képes a képzőművészet kortárs áramlatait átlátni, értelmezni, és ebben a kontextusban érvényes állításokat megfogalmazni műveiben.

Érzékeny a társadalmi, szociális kérdésekre, és a puszta aktualitáson túllépve érvényes, történeti kontextusban képes értelmezni a jelen folyamatait, és kritikus művészeti reflekciót felmutatni ezekkel kapcsolatban.

Karakteres, mással össze nem téveszthető művészeti tevékenységet folytat. Alkotásai formai és tartalmi szempontból koherensek.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

művészetek (képzőművészet, intermédia, film, videó, multimédia, zene, hang) 170-190 kredit (ebből 42 kredit a diplomamunka készítéséhez rendelt kredit);

bölcsészettudományok (filozófia, esztétika, irodalom- és kultúra tudományok, művészettörténeti és

művelődéstörténeti tudományok, művészettudomány, történelemtudományok) 60-70 kredit;
társadalomtudományok (média és kommunikációs tudományok, szociológiai tudományok, jogtudomány) 30-40 kredit;
műszaki tudományok, informatikai tudományok 5-15 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat 60 óra művésztelepi gyakorlat.

17. KARMESTER MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: karmester (Conducting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:
okleveles zenekari karmester-művész okleveles fúvószenekari karnagy-művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
Orchestra Conductor
Wind Band Conductor
választható szakirányok: zenekari karmester, fúvószenekari karnagy

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak zenekar- és kórusvezetés szakiránya, továbbá a fúvószenekari karnagy szakirány esetében az előadó-művészet alapképzési szak klasszikus furulya, klasszikus fuvola, klasszikus oboa, klasszikus klarinét, klasszikus szaxofon, klasszikus fagott, klasszikus kürt, klasszikus trombita, klasszikus harsona, klasszikus tuba, klasszikus ütőhangszerek szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető továbbá: az előadó-művészet alapképzési szak egyéb szakirányai, valamint az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak valamennyi szakiránya.

4.3 A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunkához (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 65 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja karmesterek képzése, akik megfelelő zenei képzés birtokában képesek a magyar és egyetemes zenei kultúra - ezen belül elsősorban a zenekari kultúra - szolgálatára és terjesztésére. Tájékozottak a zenekari művészet repertoárjában, ennek gyakorlati alkalmazási módozataiban. A zenekari művészet különböző ágazatainak ismeretében képesek új együttesek létrehozására és különböző típusú zenekarok irányítására. Kiművelt elméleti és hangszeres képességeiket egyéni jelleggel alkalmazzák a zenekari művészet területén, a zenei élet különböző intézményeiben kezdeményező szerepet töltenek be. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A karmester

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a klasszikus zenei előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.

Ismeri a mélyebb műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket.

Mélyreható ismeretei vannak a zenekari előadó-művészet alapjául szolgáló specifikus elméleti, zeneszerzési háttérről, különösen az egyes hangszerek technikai és hangzási adottságairól, azok kombinációiról, a kamarazenei, valamint a kis- és nagyzenekari hangszerelési technikákról.

Szerteágazó ismeretei vannak a zenekari partitúrák felépítéséről, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelvekről.

Beható ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészet különböző területei közötti kapcsolódási pontokról, továbbá az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

Magas szinten ismeri a karmesteri előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokat.

***b)* képességei**

Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Hagyományos és speciális notációjú kottaképeket is helyesen értelmez.

Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

A karmesteri előadó-művészettel kapcsolatos specifikus elméleti, különösen hangszerelési ismereteit a zenekari munka során hatékonyan alkalmazza.

Képes bonyolult, illetve nagy apparátusra írott zeneművek partitúráinak átlátására, zongorán történő megszólaltatására.

Önállóan vagy csoportosan (illetve más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) - különösen az opera, balett és más zenés színházi műfajok esetében - végzett zenei előadó- művészeti tevékenysége kapcsán képes saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.

Képes érvényesíteni előadó-művészeti tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális intézményeiben - különösen zenekarok, operaházak művészeti vezetőjeként - a szakmai illetékességének megfelelő irányítási feladatokat végezni.

***c)* attitűdje**

Nyitott a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez. Törekszik repertoárismeretének gyakorlati megközelítésű bővítésére.

Aktívan keresi az összművészeti vagy multidiszciplináris produkciókban való részvétel lehetőségét.

Tudatos hangszeres készségeinek a karmesteri tevékenység, különösen zenekari produkciókra való felkészülés és felkészítés során történő rendszeres alkalmazásában.

Nyitott saját előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A karmesteri előadó-művészet etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Előadó-művészeti tevékenységével kapcsolatos zenei ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan, a saját előadó-művészeti tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Karmesteri tevékenysége során figyelmet fordít a hangszeres, vokális előadók mesterségbeli tudásával összefüggő kérdésekre, problémákra, azokra szakszerű instrukciókkal reflektál. Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. A zenekari karmester szakirányon továbbá a zenekari karmester-művész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a zenekari vezényléshez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

A zenekari művekre vonatkozóan széleskörű, általános és specializált ismeretei vannak a különböző stílusokról, műfajokról és azok előadásmódjáról.

Mélyreható ismeretei vannak a zenekari és énekkari munka folyamatáról, a dirigens funkciójáról, a próbatechnikákról.

Ismeri az énekes zongorakíséret és korrepetíció sajátos követelményeit.

Szerteágazó ismeretei vannak a színpadi szereplés sajátos követelményeiről, valamint a zenekari művészet nagy mestereinek művészetéről.

A vezénylés szemszögéből gyakorlatban elsajátította a zenekari irodalom mintaértékű alkotásainak jelentős részét, széleskörű rálátása van a zenekari irodalom más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a karmesteri tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a zenekari irodalom speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz és nehezebb műveinek egy részét.

Ismeretekkel rendelkezik a hangszeres, énekes együttjáték sajátos követelményeiről, gyakorlatban elsajátította a hangszeres, énekes kamarazenei irodalom néhány mintaértékű, középnehéz alkotását.

Gyakorlatban megismerte a középnehéz szólóénekes és kamaraénekes, valamint énekkari irodalom legjelentősebb műveinek egy részét, illetve saját hangfajának megfelelő énekszólamát.

***b)* képességei**

Képes különböző stílusú, műfajú, előadói apparátusú zenekari műveket pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, megjelenítő erővel, élményt szerzően vezényelni.

A zenekari vezénylés során felhalmozott vezényléstechnikai eszköztárából adekvát módon választ.

Képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

A zenekari művek előadására történő felkészítés vagy énekes korrepetíció során képes a folyamat időbeli megtervezésére, próbatechnikák hatékony alkalmazására, a próbafolyamat határozott irányítására, ugyanakkor kiegyensúlyozott körülményeinek biztosítására.

Az elsajátított repertoárjába tartozó zeneműveket képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként ismét műsorra tűzni, betanítani és előadni.

Képes az önálló műsorválasztásra, repertoárjának bővítésére, önálló művészi elképzelések megvalósítására.

Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek, kamarazenei vagy zenekari zongora-, illetve más billentyűs hangszeres szólamok megszólaltatására, zenekari művek betanítása során azok zongorán történő demonstrálására.

Kamarazenei ismereteinek elsajátítása során szerzett hangszeres tapasztalatait beépíti a zenekari munka különböző szegmenseibe.

Képes nehezebb énekkari művek előadásában való részvételre.

***c)* attitűdje**

Vezénylési, zenekarvezetői tudását folyamatosan fejleszti.

Törekszik arra, hogy az előadott művek stílusa és műfaja tekintetében előadóművészi gyakorlata minél szélesebb kört öleljen fel vagy különböző irányokba (pl. szimfonikus zenekar, opera, kortárs zene) specializálódjon.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját vezényléséhez, próbavezetéséhez és mások hangszeres, vokális teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi. Karmesteri repertoárját bővíti, specializálja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult. Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Rendszeresen kezdeményezi különböző zenekari és más zenei produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.

Figyelemmel van az általa irányított zenei együttes tagjainak teljesítőképességére, a közösségi munka sajátos követelményeire.

A próbafolyamatok és a produkciók során fellépése inspiráló és együttműködést teremtő. Karmesteri repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.

8.1.2.2. A fúvószenekari karnagy szakirányon továbbá a fúvószenekari karnagy-művész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a fúvószenekari vezényléshez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

A fúvószenekari művekre, zenekari művek fúvós szólamegyütteseire vonatkozóan széleskörű, általános és specializált ismeretei vannak a különböző stílusokról, műfajokról és azok előadásmódjáról.

Mélyreható ismeretei vannak a fúvószenekari munka folyamatáról, a dirigens funkciójáról, a próbatechnikákról.

Szerteágazó ismeretei vannak a fúvószenekari karnagyi színpadi szereplés sajátos követelményeiről.

A vezénylés szemszögéből gyakorlatban elsajátította a fúvószenekari irodalom mintaértékű alkotásainak jelentős részét, széleskörű rálátása van a fúvószenekari irodalom más részeire.

A fúvós szólam-együttesek vonatkozásában átfogó ismeretei vannak a zenekari irodalomról. Specializált ismeretekkel rendelkezik a fúvószenekari karnagyi tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a zenekari irodalom speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Specializált zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.

Ismeretekkel rendelkezik a kamarazenei - különösen a fúvós kamarazenei - játék sajátos követelményeiről, gyakorlatban elsajátította a kamarazenei irodalom néhány mintaértékű, középnehéz alkotását.

***b)* képességei**

Képes különböző stílusú, műfajú fúvószenekari műveket pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, megjelenítő erővel, élményt szerzően vezényelni.

A fúvószenekari vezénylés során felhalmozott vezénylés technikai eszköztárából adekvát módon választ.

Képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő vezénylési feladatok fölényes megoldására.

A fúvószenekari művek, zenekari művek fúvós szólam-együtteseinek előadására történő felkészítés során képes a folyamat időbeli megtervezésére, próbatechnikák hatékony alkalmazására, a próbafolyamat

határozott irányítására, ugyanakkor kiegyensúlyozott körülményeinek biztosítására.

Az elsajátított repertoárjába tartozó zeneműveket képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként ismét műsorra tűzni, betanítani és előadni.

Képes az önálló műsorválasztásra, repertoárjának bővítésére, önálló művészi elképzelések megvalósítására.

Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására.

Kamarazenei ismereteinek elsajátítása során szerzett hangszeres tapasztalatait a zenekari fúvós-együttjáték kidolgozása, csiszolása során hatékonyan alkalmazza.

***c)* attitűdje**

Fúvószenekari vezénylési, zenekarvezetői tudását folyamatosan fejleszti.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját vezényléséhez, próbavezetéséhez és mások hangszeres teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi. Fúvószenekari karnagyi repertoárját bővíti, specializálja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága a fúvószenekari karnagyi tevékenység vonatkozásában egyértelműen kialakult.

Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja; zenekari művek fúvós szólam-együtteseinek betanításakor a zenekari összjátékot irányító karmester elképzeléseihez alkalmazkodik.

Rendszeresen kezdeményezi különböző fúvószenekari produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.

Szorgalmazza a zenekari kultúra fúvós szegmensének fejlesztését.

Figyelemmel van az általa irányított fúvószenekar vagy fúvós szólam-együttes tagjainak teljesítőképességére, a közösségi munka sajátos követelményeire.

Fúvószenekari karnagyi repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a karmesteri előadó-művészeti tevékenység kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-17 kredit;

a karmesteri előadó-művészethez kapcsolódó specifikus elméleti, zeneszerzési ismeretek 10-38 kredit.

9.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és kreditaránya:

zenekari karmester szakirány:

zenekari karmesteri előadó-művészet 30-60 kredit,

vokális és hangszeres előadó-művészet 10-30 kredit;

fúvós zenekari karnagy szakirány:

fúvószenekari karnagyi előadó-művészet 30-60 kredit,

hangszeres előadó-művészet 10-30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározottak szerinti zenekari vezénylési gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma
a zeneművészet elméleti, történeti háttere 30 kredit,
karmesteri előadó-művészet vagy annak kapcsolódó specifikus elméleti ismeretek 10 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 20 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

18. KERÁMIATERVEZÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kerámiatervezés (Ceramics Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kerámiatervező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ceramics Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a kerámiatervezés, az üvegtervezés, a fémművesség, a textiltervezés, a formatervezés, a tárgyalkotás, az építőművészet, az animáció, a fotográfia, a média design, a tervezőgrafika, a design- és művészetelmélet, a kézműves tárgykultúra, a képalkotás, a környezetkultúra, a látványtervezés, a designkultúra alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 215

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja kerámiatervezők képzése, akik megszerzett tervezői, alkotói és tudományos ismereteik birtokában, tudatos, önálló és felelősségteljes tervezői, alkotói magatartásukkal képesek felismerni a társadalom és kultúra, valamint a piacgazdaság és környezet kihívásait, és azokra rugalmas, hatékony és innovatív megoldásokkal tudnak reagálni. Munkájukat a kutatás, a tervezés, valamint a tárgy, alkotás elkészítésnek valamennyi fázisában képesek önállóan és más szakemberekkel együttműködve, csoportmunkában is végezni, vezetőként is. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A kerámiatervező művész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezés elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezéshez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezéshez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezés területén végzendő művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodási mód működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotói folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak kerámiatervező tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a kerámiatervezés területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását a kerámiatervezés területén.

Magas szinten ismeri a kerámiatervezés vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a kerámiatervezés gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a kerámiatervezést érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit kerámiatervező tevékenysége során, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex kerámiatervezési problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, illetve tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

A kerámiatervezés során önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben kerámiatervező szakterületét kompetensen és magas színvonalon

képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon együttműködik társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja az alkotó, illetve tervező és megvalósító tevékenységet.

Kerámiatervező tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza a kerámiatervezés etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

A kerámiatervezés területén képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, illetve tervezői gyakorlatát folyamatosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Kerámiatervező munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol kerámiatervező tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Kerámiatervező tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Kerámiatervező alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

Kerámiatervezőként az alkotó-, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Kerámiatervezőként a saját alkotó-, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Kerámiatervező identitása egyértelműen kialakult.

A kerámiatervezést érintő szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír.

A kerámiatervezés során saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik. Kerámiatervezőként saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A kerámiatervező szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségéért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Kerámiatervezőként szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditértékkel együtt kerámia tervezés és kutatás 30-50 kredit;
kerámia gyakorlati ismeretek 20-40 kredit;
kerámia szakelmélet 2-8 kredit;
elméleti stúdiumok (iparművészet- design- és művészettörténet és -elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs ismeretek, könyvtár és információtudomány) 20-40 kredit;
kapcsolódó társszakmák ismeretei 2-16 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit tárgytervezés-elmélet és gyakorlat, művészettörténet és -elmélet, társadalomtudomány, filozófia, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

19. KLASSZIKUS ÉNEKMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszikus énekművész (Classical Singing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:
okleveles operaének-művész
okleveles oratórium- és dalénekművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése szakirányok szerint:
Opera Singer
Oratorio and Song Performer
választható szakirányok: operaének, oratórium- és dalének

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak bármely szakiránya és az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak bármely szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű zeneművészeti szakok.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlat-igényes (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
szakirány esetén az ahhoz rendelhető minimális kreditérték: 65 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja operaénekes szólóművészként, valamint oratórium- és dalénekes művészként a magyar és az egyetemes zenei kultúrát szolgálni és terjeszteni tudó művészek képzése, akik alkalmasak megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában azok egyéni jellegű alkalmazására, a zenei értékeknek a szakmán belüli és azon kívüli képviseletére, fejlesztésére, tudatosítására és védelmére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az énekes szóló művészek

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a klasszikus énekes előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.

Ismeri a mélyebb műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti, illetve szólóénekesi tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

Magas szinten ismeri a vokális előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokat.

***b)* képességei**

Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Hagyományos és speciális notációjú kottaképeket is helyesen értelmez.

Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

Önállóan vagy csoportosan (illetve más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett énekművészi tevékenysége kapcsán képes saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.

Képes érvényesíteni énekművészi tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális élet intézményeiben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.

***c)* attitűdje**

Nyitott az énekes előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.

Aktívan keresi a csoportos zenei, az összművészeti vagy multidiszciplináris produkciókban való részvétel lehetőségét.

Nyitott saját előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A vokális előadó-művészet etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Előadó-művészeti tevékenységével kapcsolatos zenei ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan, a saját előadó-művészeti tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet

eseményeit, a zenei multimédiás kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Szóló- és csoportos előadó-művészeti produkcióban is egyaránt professzionális szintű teljesítményt nyújt; összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. Az operaének szakirányon továbbá az operaének-művész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri az operaénekléshez tartozó zenei tudáselemeket, énektechnikai eszköztárat. Specializált ismeretekkel rendelkezik az operáról és más komolyzenei színpadi énekes műfajokról, a különböző zenei stílusokról, azok előadásmódjáról és a helyes idegen nyelvi szövegkiejtésről.

Gyakorlatban elsajátította az operairodalom és más komolyzenei színpadi énekes műfajok irodalma számos mintaértékű alkotásának saját hangfajának megfelelő szerepét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Mélyreható ismeretei vannak az operaszerepek, énekszólamok egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az operák és más komolyzenei színpadi énekes műfajú zeneművek forrásairól (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Beható ismeretekkel rendelkezik az általa elsajátított énekszólamok, illetve szerepek tekintetében a zene, a magyar vagy idegen nyelvű szöveg és a dramaturgiai szempontok viszonyáról.

Szerteágazó ismeretei vannak a színpadi játék sajátos követelményeiről, körülményeiről, valamint az operaéneklés nagy mestereinek művészetéről.

***b)* képességei**

Képes a hangfajának megfelelő operaszerepeket, valamint más komolyzenei színpadi énekes műfajok szerepeit, szólóének-szólamait színpadi helyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt professzionális szinten, magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, stílushűen, megjelenítő erővel, élményt szerzően megszólaltatni.

A tanulmányai során elsajátított tudásra támaszkodva, az éneklés és a színpadi játék terén egyaránt, eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

Elsajátított repertoárjába tartozó műveket, énekszólamokat, szerepeket képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét előadni.

Operák vagy más komolyzenei színpadi énekes művek szólamainak, szerepeinek elsajátítása során képes saját felkészülése folyamatának megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, továbbfejlesztésére, korrepetitorral való együttműködés, illetve csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.

Képes operaének-művészi repertoárjának bővítésére, önálló művészi elképzelések megvalósítására.

Képes színpadi produkcióit megfelelő könnyedséggel, a fizikai és szellemi kondíció fenntartásával, képzelőerővel megvalósítani, színpadi partnereivel kontaktust teremteni.

A színpadi körülmények között biztonsággal mozog, a különböző színpadi terek akusztikai, fizikai adottságai között is fölényesen énekel.

***c)* attitűdje**

Énektudását folyamatos gyakorlással fejleszti, hangjának egészségére kiemelt figyelmet fordít.

Törekszik arra, hogy az előadott művek stílusa és műfaja tekintetében operaének-művészi gyakorlata minél szélesebb kört felöleljen vagy specializálódjon.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás és az új megközelítésekre való nyitottság jellemzi.

Operaének-művészi repertoárját bővíti, specializálja.

Tudatos abban, hogy operaének-művészi produkcióiban a zenei és a színművészeti elemeknek egyaránt fontos szerepe van.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Operaéneklés iránti elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult. Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.

Művészi produkcióiért zenei és színművészeti vonatkozásban egyaránt felelősséget érez.

8.1.2.2. Az oratórium-és dalének szakirányon továbbá az oratórium- és dalénekművész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri az oratórium- és dalénekléshez tartozó zenei tudáselemeket, énektechnikai eszköztárat.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az operáról és más komolyzenei színpadi énekes műfajokról, a különböző zenei stílusokról, azok előadásmódjáról és a helyes idegen nyelvi szövegkiejtésről.

Gyakorlatban elsajátította az oratórium-, dal-, kantáta- és kamaraének-irodalom saját hangfajának megfelelő mintaértékű alkotásainak jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Mélyreható ismeretei vannak az oratóriumok, dalok, kantáták és más énekes műfajok egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

Szerteágazó ismeretei vannak a hangversenyéneklés sajátos színpadi követelményeiről, körülményeiről, valamint az énekművészet nagy mestereinek művészetéről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az oratóriumok, dalok, kantáták és más énekes művek forrásairól (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Beható ismeretekkel rendelkezik az oratórium és a dal műfajának történetéről és a jelentős zeneszerzők által komponált dalok, oratóriumok, kantáták formai, harmóniai, dramaturgiai elemeiről, a dallam és szöveg viszonyáról.

***b)* képességei**

Képes dalokat, valamint oratóriumok, kantáták és más komolyzenei énekes műfajok saját hangfajának megfelelő énekszólamait pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt professzionális szinten, magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, stílushűen, megjelenítő erővel, élményt szerzően megszólaltatni.

A tanulmányai során elsajátított tudásra támaszkodva, énekművészi produkcióinak megvalósítása során énektechnikai eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

Elsajátított repertoárjába tartozó énekes műveket, illetve énekszólamokat képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.

Oratóriumok, dalok, kantáták és más énekes műfajok elsajátítása során képes saját felkészülése folyamatának megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, továbbfejlesztésére, korrepetitorral való együttműködés, illetve csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.

Képes énekes hangverseny-repertoárjának bővítésére, önálló művészi elképzelések megvalósítására.

***c)* attitűdje**

Énektechnikai tudását folyamatos gyakorlással fejleszti, hangjának egészségére kiemelt figyelmet fordít.

Törekszik arra, hogy az előadott művek stílusa és műfaja tekintetében ének-művészi gyakorlata minél szélesebb kört felöleljen vagy specializálódjon.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás és az új megközelítésekre való nyitottság jellemzi.

Énekművészi repertoárját bővíti, specializálja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az oratórium- és daléneklés iránti elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult.

Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Énekművészi repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg. Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló énekművészi produkciók iránt egyaránt felelősséget érez.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

az énekművészi tevékenység kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-29 kredit;

a zeneművészet elméleti, történeti területei 8-28 kredit.

9.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és kreditaránya:

operaének szakirány:

operaénekes előadó-művészet és színpadi szereplés 30-80 kredit;

az operaénekes előadó-művészet specifikus elméleti ismeretei 3-17 kredit;

oratórium- és dalének szakirány:

oratórium- és dalénekes előadó-művészet 29-65 kredit;

az oratórium- és daléneklés specifikus elméleti, történeti ismeretei 4-32 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti hangversenyezés vagy színpadi fellépés.

20. KLASSZIKUS HANGSZERMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszikus hangszerművész (Classical Musical Instrumental Performance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség:

okleveles zongoraművész

okleveles zongorakísérő-korrepetitor

okleveles orgonaművész

okleveles csembalóművész

okleveles hárfaművész

okleveles gitárművész

okleveles cimbalomművész

okleveles harmonikaművész

okleveles hegedűművész

okleveles mélyhegedűművész

okleveles gordonkaművész

okleveles gordonművész

okleveles fuvolaművész

okleveles oboaművész

okleveles klarinétművész

okleveles szaxofonművész

okleveles fagottművész

okleveles kürtművész

okleveles trombitaművész
okleveles harsonaművész
okleveles tubaművész
okleveles ütőhangszerművész
szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
Pianist
Piano Accompanist and Repetitor
Organist Harpsichord player
Harpist
Guitarist Cimbalom/Dulcimer player
Accordion player
Violinist
Violist
Cellist
Double
Bassist
Flautist
Oboist
Clarinetist
Saxophonist
Bassoonist
Horn Player
Trumpeter
Trombonist
Tubist
Percussionist
választható szakirányok: zongora, zongorakísérő-korrepetitor, orgona, csembaló, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, kürt, trombita, harsona, tuba, ütőhangszer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:,

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak bármely szakiránya és az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak bármely szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű zeneművészeti szakok.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja hangszerművészek képzése, akik a klasszikus hangszeres előadó-művészet terén szerzett

zenei, technikai, valamint specializált elméleti ismereteik birtokában képesek professzionális szintű hangszeres zenei előadó-művészeti tevékenység végzésére, a zenei, illetve a művészeti és a kulturális élet különböző színterein. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A hangszerművész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a klasszikus hangszeres előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.

Magas szinten ismeri a mélyebb zenei műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti, illetve a szólóművészi tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a hangszeres előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokról.

***b)* képességei**

Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Hagyományos és speciális notációjú kottaképeket egyaránt helyesen értelmez.

Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

Önállóan vagy csoportosan (illetve más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett zenei előadó-művészeti tevékenysége kapcsán képes saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.

Képes érvényesíteni előadó-művészeti tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális intézményeiben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.

Képes alkalmazni a klasszikus hangszeres előadó-művészet etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Nyitott a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.

Aktívan keresi a csoportos zenei, az összművészeti vagy multidiszciplináris produkciókban való részvétel lehetőségét.

Nyitott saját zenei előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A klasszikus hangszeres előadó-művészet etikai normáit betartja.

A szakirány szerinti hangszeres tudását hatékony gyakorlással folyamatosan karban tartja, fejleszti.

Törekszik arra, hogy az előadott zeneművek stílusa és műfaja tekintetében előadóművészi gyakorlata minél szélesebb kört öleljen fel vagy specializálódjon.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hangszeres előadó-művészeti tevékenységével kapcsolatos zenei ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan, a saját előadó-művészeti tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre.

Elkötelezett a zenei előadó-művészet etikai normái iránt.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. A zongora, a zongorakísérő-korrepetitor, az orgona, a csembaló, a hárfa, a gitár, a

cimbalom, a harmonika, a hegedű, a mélyhegedű, a gordonka, a gordon, a fuvola, az oboa, a klarinét, a szaxofon, a fagott, a kürt, a trombita, a harsona, a tuba, az ütőhangszer szakirányon továbbá a zongoraművész, az orgonaművész, a csembalóművész, a hárfaművész, a gitárművész, a cimbalomművész, a harmonikaművész, a hegedűművész, a mélyhegedűművész, a gordonkaművész, a gordonművész, a fuvolaművész, az oboaművész, a klarinétművész, a szaxofonművész, a fagottművész, a kürtművész, a trombitaművész, a harsonaművész, a tubaművész, az ütőhangszerművész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a szakirány szerinti hangszerjátékhoz tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

A szakirány szerinti hangszerjátékra vonatkozóan széleskörű stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerete van.

Szerteágazó ismeretei vannak a pódiumszereplés sajátos követelményeiről, valamint a szakirány szerinti hangszer nagy mestereinek művészetéről.

A szakirány szerinti hangszerjáték vonatkozásában magas szintű ismereti vannak a lapról, a játék módjáról.

Gyakorlatban elsajátította a szakirány szerinti hangszeres szóló-, kamarazenei, illetve - amennyiben az adott szakirány szerinti hangszer esetében jellemző - zenekari irodalom jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a szakirány szerinti hangszeres művészi tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Mélyreható ismeretei vannak a szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

***b)* képességei**

Képes a szakirány szerinti hangszeres zeneműveket szólistaként vagy zenei együttesek tagjaként, pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt, professzionális szinten, magabiztosan, megfelelő ízléssel, stílushű előadásmóddal, megjelenítő erővel, élményt szerzően megszólaltatni.

A tanulmányai során elsajátított hangszeres tudásra támaszkodva, felhalmozott művészi eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

Képes összetett zenei anyagokat első látás után megszólaltatni (lapról játék), transzponálni a szakirány szerinti hangszeren.

Elsajátított repertoárjába tartozó zeneműveket, hangszeres szólamokat képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.

Képes hangszeres repertoárjának bővítésére.

A szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, önálló továbbfejlesztésére, csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.

***c)* attitűdje**

A szakirány szerinti hangszeres repertoárját folyamatosan bővíti, specializálja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hangszerművészi elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult. Hangszeres előadó-művészi produkcióit önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával valósítja meg.

Egyéni teljesítményét a zeneművészeti szakmai minőségi elvárásokkal összhangban tartja. Rendszeresen kezdeményezi különböző szóló- vagy együttes zenei előadó-művészeti produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.

A szakirány szerinti hangszeres repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.

Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló zenei produkciók iránt egyaránt felelősséget érez.

8.1.2.2. Az orgona szakirányon továbbá az orgonaművész

***a)* tudása**

Szerteágazó ismeretei vannak az orgonaépítészetről, történelmi stílusokról, az egyes korszakok legjelentősebb hangszerkészítőinek életművéről, azok technikai innovációiról és hangzásbeli újításairól.

Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, annak orgonajátékhoz való sajátos viszonyáról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz és nehezebb műveinek egy részét.

***b)* képességei**

Egy adott orgona adottságainak felmérésével képes annak megítélésére, hogy azon milyen művek szólaltathatók meg.

Képes középnehéz zongoraművek, nehezebb zongorakíséretek megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

Nyitott orgonaépítészeti, orgonatörténeti ismereteinek orgonaművészi tevékenységében való szélesebb körű alkalmazására.

Törekszik arra, hogy hangszeres előadó-művészi tevékenységében elsősorban zongorakíséretre vonatkozóan a zongorajáték is helyet kapjon.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Elkötelezett az orgonaállomány állagmegóvásának, régi hangszerek felújításának, újak építésének előmozdításában.

Középnehéz zongorakíséreteket önálló felkészülés alapján sajátít el és vesz részt azok megszólaltatásában.

8.1.2.3. A cimbalom és a harmónika szakirányon továbbá a cimbalomművész és a harmonikaművész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a szakirány szerinti hangszer felépítését, karbantartásának, javításának alapvető eszközeit, módját.

***b)* képességei**

Képes a szakirány szerinti hangszerben keletkezett hibák felismerésére, feltárására, a hangszer általános karbantartására, alapvető javítási munkálatainak elvégzésére.

***c)* attitűdje**

Nyitott a szakirány szerinti hangszer felépítésének, működési elvének minél teljesebb körű, részletesebb megismerésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Hangszere állagmegóvásában, javításában önállóan tevékenykedik.

8.1.2.4. A zongorakísérő-korrepetitor szakirányon továbbá a zongorakísérő- korrepetitor

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a zongorajátékhoz, elsősorban a zongorakíséretekhez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

Széleskörű stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerettel rendelkezik a hangszeres és vokális zeneművek terén egyaránt.

Szerteágazó ismeretei vannak a zongorakísérői színpadi szereplés sajátos követelményeiről. Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a lapról játék gyakorlati módszereiről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a különféle partitúrák, különösen a hangszeres versenymű-, opera- és oratóriumpartitúrák felépítéséről, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelvekről.

Ismeri a continuo-játék elméletét és gyakorlati alkalmazásának módjait.

A continuo-játékhoz és más kíséretekhez szükséges mértékű ismeretei vannak a csembalójáték hangszerkezelési, technikai elemeiről.

Gyakorlatban elsajátította a hangszeres és vokális zongorakíséretes, illetve kamarazenei, zenekari irodalom műveinek széles körét, átfogó ismeretei vannak a repertoár más részeiről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zongorakísérő-korrepetitori tevékenysége alapjául szolgáló

forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Széleskörű ismeretei vannak a hangszeres és vokális zongorakíséret sajátos követelményeiről, a művek elsajátításának folyamatáról, a különböző egyéni és csoportos gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

***b)* képességei**

Képes hangszeres, énekes szólisták zongorakísérőjeként, pódiumhelyzetben (hangversenyeken, opera- és színházi előadásokon, rendezvényeken, zenei versenyeken), valamint stúdió- vagy más környezetben (zenekari próbajátékok, próbaéneklések, oktatás alkalmával) különböző zongorakíséretek professzionális szintű, művészi színvonalú megszólaltatására.

Képes zenekari zongora- és csembalószólamok, kórusmű-kíséretek professzionális szintű megszólaltatására.

Képes a zongorakísérői feladatok sajátos - koncentrált, illetve váratlan - előadói helyzeteinek fölényes megoldására.

Képes nehezebb zongorakíséretek első látás után történő, műhelymunka-szintű megszólaltatására.

Elsajátított repertoárjába tartozó zongorakíséreteket, szólamokat képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.

Képes a zongorakísérő-korrepetitori tevékenysége alapjául szolgáló források (kották, könyvek) felkutatására, elérésére.

A zongorakísérettel előadott művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, továbbfejlesztésére, a közös munka során muzsikuspartneréhez való nagyfokú alkalmazkodásra.

***c)* attitűdje**

Zongorakísérői repertoárját a teljesítendő feladatokhoz igazítva gyakorlatban bővíti, specializálja.

Zongorakísérőként megfelelő érzékenységgel viszonyul az általa kísért hangszeres vagy énekes szólisták sajátos, illetve egyéni előadásmódjához.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A zongorakísérő-korrepetitori tevékenység iránti elköteleződése egyértelműen kialakult. Egyéni teljesítményét a muzsikuspartnerének minőségi elvárásaival és az általános szakmai elvárásokkal egyaránt összhangban tartja.

Csoportos előadó-művészeti produkcióinak hangszeres szólamát önálló felkészüléssel sajátítja el.

Repertoárja megválasztásának fő szempontjai az általa kísért hangszeresekhez vagy énekesekhez való alkalmazkodás, valamint az értékfeltáró és értékmegőrző szemlélet.

Korrepetitori munkája során alkalmazkodik muzsikuspartnerének munkamódszereihez, munkatempójához, művészi elképzeléseihez, ugyanakkor a közös munkában építő jellegű szakmai iránymutatásokat ad.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a hangszeres (szóló) előadó-művészet kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-31 kredit;

a zeneművészet elméleti, történeti területei 10-34 kredit.

9.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya zongora, csembaló, gitár, harmonika, cimbalom szakirány:

a szakirány szerinti szólóhangszeres előadó-művészet 25-55 kredit,

a szakirány szerinti hangszeres együttjáték 8-32 kredit;

zongorakísérő-korrepetitor szakirány:

hangszeres és énekes zongorakíséret és elméleti háttere 28-64 kredit,

társhangszer és hangszeres együttjáték 4-24 kredit;

orgona szakirány:

orgona szólóhangszeres előadó-művészet és specifikus hangszerismeret 25-55 kredit,
hangszeres együttjáték 3-19 kredit,
zongora hangszerjáték 4-14 kredit;
hárfa, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, kürt, trombita, harsona, tuba, ütőhangszer szakirány:
a szakirány szerinti szólóhangszeres előadó-művészet 18-50 kredit,
a szakirány szerinti kamarazenei és zenekari hangszerjáték 4-48 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti hangversenyezés.

21. KLASSZIKUSBALETT-MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszikusbalett-művész (Classical Ballet)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles klasszikusbalett-művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Classical Ballet Artist

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a táncművész alapképzési szak klasszikus balett specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték**:** 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja balettművészek képzése, akik a magas szintű technikai felkészültségüket az elméleti tudásukkal egységben kezelni tudják, és mindezekre építve komplex művészi megnyilatkozásra képesek vezető együttesi tagként és szólóművészként a hazai és a nemzetközi művészeti életben egyaránt. A

kulturális élet intézményeiben kezdeményező szerepet tudnak betölteni, képviselve a táncművészet sajátos értékeit és pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiatal táncművészek képzésében is részt tudnak venni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásra.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A klasszikusbalett-művész

***a)* tudása**

A legmagasabb szinten ismeri és műveli a táncművészet több formanyelvét, azok stílusirányzatait, különös tekintettel az általa választott klasszikus balettére.

Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a tánc-, zene- és művészettörténet alapvető folyamatairól, melyek nélkülözhetetlenek a professzionális táncművész számára.

Ismeri a világ legjelentősebb klasszikus balett repertoárját, és annak a legmagasabb technikai igényű előadóművészi - akár egyéni, akár csoportos - feladatait.

Széles ismeretkörrel rendelkezik a táncművészethez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (pl. a zene-, a képzőművészet, az irodalom- és színháztörténet terén), melyek segítik alkotói szerepformálásában.

A koreográfia művészetének előadóművészi aspektusából való értelmezésével segíteni tudja akár új alkotás létrejöttét, akár a hagyományos művek minél színvonalasabb színpadra állítását.

Magas szinten ismei a tánc- és társművészeti alkotásokra vonatkozó etikai szabályokat és a hatályos előadóművészeti törvényt.

***b)* képességei**

A tanulmányai során elsajátított technikai és elméleti tudására támaszkodva képes a legmagasabb igényű szerepek művészi tolmácsolására, élmény keltésére és a nagy mesterek klasszikus műveinek megismertetésére és megszerettetésére a ma közönsége számára.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai és művészi forrásokat a táncművészet folyamatosan megújuló arculatának formálására az új alkotások születésénél éppúgy, mint a hagyományos művek továbbvitele során.

Képes alkalmazkodni a rendezői-koreográfiai utasításokhoz, de önálló koncepció kialakítására is képes a szerepformálások terén, használva saját művészi elgondolásait, kiegészítve a tanulmányai során megszerzett ismeretekkel.

Képes a saját és mások művészi teljesítményének megítélésére, valamint a táncművek önálló értékelésére, azok stiláris, koreográfiai és esztétikai kontextusában.

Képes pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiatal táncművészeinek képzésében is részt venni egyrészt személyes példamutatással és együttműködéssel, másrészt pedagógiai tevékenységgel.

Képes alkalmazni a tánc- és a társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a tánc- és a társművészetek stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz és a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét előadó- művészeti produkciók keretében.

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, a kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket, miközben elkötelezett a klasszikus balett értékeinek megőrzésére és azok alkotó módon történő továbbvitele iránt.

Aktív együttműködési készségről tesz tanúbizonyságot előadóművészeti feladatai kapcsán akár előadótársaival, akár a rendező-koreográfussal szemben.

Tudását, szakmaszeretetét és szakmai alázatát az előadóművészeti tevékenysége által terjeszti, mely példamutató az utánpótlásnevelés terén is.

A táncművészettel kapcsolatos lehetőségek társadalmi igényeit felismeri, azonosítja, és azokra reflektál.

A tánc- és a társművészetek etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Saját előadóművészeti koncepció megalkotásához, megvalósításához és kifejezéséhez szükséges képességét professzionális szintre fejlesztette.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók megismertetésére, megértetésére a szélesebb értelemben vett társadalomban.

A táncművészeti közéletben, a köztudat alakításában tevékenyen vállal szerepet nem csupán előadóművészként, de akár együttes-, művelődési intézmény- és szakmai szervezet vezetőjeként.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti produkciói célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában. Elkötelezett a tánc- és a társművészetek etikai normái iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános- és szakelméleti tárgyak 50-60 kredit;

a táncművészethez kapcsolódó gyakorlati tárgyak 50-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat különböző együttesek vezető művészeként vagy saját együttesben végzett szakmai munka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a megszerzett professzionális balett művészi színpadi gyakorlat és képesség igazolása szükséges.

22. KODÁLY-ZENEPEDAGÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Kodály-zenepedagógia (Kodály Music Pedagogy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles Kodály-zenepedagógiai szakértő

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Kodály Music Pedagogy

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: Bármely képzési terület bármely alapképzési szakja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan zenepedagógiai szakemberek képzése, akik Kodály zenepedagógiai koncepciójának átfogó és elmélyült ismerete alapján alkalmasak a zeneoktatás eredményeinek megőrzésére és továbbfejlesztésére. Kiművelt elméleti és gyakorlati ismereteiket képesek a zeneoktatás teljes spektrumának, valamint a zenepedagógia elméletének és gyakorlatának szolgálatába állítani. Eredményesen képviselik a magyar zenei nevelés értékeit és sajátosságait nemzetközi összehasonlításban is. Képviselik, tudatosítják és megvédik a Kodály-koncepció értékeit a zenei nevelés intézményes és azon kívüli keretei között. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Kodály-zenepedagógia szakértő

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a magyar népzene kutatási eredményeiről, különös tekintettel Kodály Zoltán etnomuzikológiai tevékenységére.

Átfogóan ismeri a népzenei rendszerezés és a népdalelemzés magyar és nemzetközi módszereit.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a magyar zenetörténet fontosabb zeneszerzőiről, alkotásairól, különösen Liszt és Bartók munkásságáról, valamint Kodály zeneszerzői életművéről és a Kodály, illetve Bartók nemzedékét követő zeneszerző generációk legkiemelkedőbb alkotásairól.

Jól tájékozott a XX. századi zenepedagógiai irányzatok és legkiemelkedőbb iskolák tevékenységével kapcsolatban, mélyrehatóan ismeri azok egyedi és közös jellemzőit.

Általános pedagógiai és neveléselmélet-tudományi ismeretekkel megalapozott zenepedagógiai tudással rendelkezik.

Széleskörű ismeretei vannak Kodály zenepedagógiai koncepciójának a különböző iskola- és képzéstípusokban történő alkalmazási lehetőségeiről.

Részletekbe menően ismeri Kodály zenepedagógiai alkotásait.

Ismeri a zenepedagógiai tevékenység alapjául szolgáló zeneelméleti hátteret, a különböző zenei stílusokat, műfajokat.

Alapvető zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár könnyebb műveinek egy részét.

Magas szinten ismeri a szóló-, kamara- és a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte a középnehéz szólóénekes és nehezebb kamaraénekes, valamint énekkari irodalom legjelentősebb műveinek egy részét.

Alapvető énekkari vezénylési ismeretekkel rendelkezik.

Átfogó ismeretei vannak az egyszerűbb kórus- és zenekari partitúrák felépítéséről, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelvekről.

***b)* képességei**

Népzenei ismereteit a zenepedagógiai szempontok figyelembe vételével hatékonyan alkalmazza saját nemzeti kultúrájához tartozó népzene rendszerezésében.

Összefüggéseiben látja a magyar és az egyetemes zenetörténet, illetve zeneirodalom stiláris jellemzőit.

Képes önállóan elemezni Kodály zeneműveit, érti a Kodály és Bartók által képviselt XX. századi „új magyar zene” stílusbeli sajátosságait.

Képes zenepedagógiai munkájában a kodályi elvekre épülő zenepedagógiai gyakorlat eredményeit hasznosítani, valamint saját pedagógiai eszközöket, esetleg hatékony tanítási módszereket kialakítani.

Kodály énekgyakorlatait stílusérzékenységgel és meggyőző zeneiséggel képes megszólaltatni és másokkal elsajátíttatni, e gyakorlatokat pedagógiai munkájában szisztematikusan használja.

Képes hallás után felismerni, lejegyezni, valamint memorizálni különböző könnyebb zenei anyagokat.

Képes egyszerűbb kórus- és zenekari partitúrák átlátására, zongorán történő megszólaltatására.

Képes könnyebb zongoraművek, zongorakíséretek, illetve pedagógiai művek zongorán történő megszólaltatására.

Képes középnehéz szólóénekes, valamint kamaraénekes és énekkari művek előadásában való részvételre.

Énekkari vezénylési ismereteit zenepedagógiai tevékenysége során hatékonyan alkalmazza.

***c)* attitűdje**

Nyitott szemlélettel közelít más zenei kultúrák tradicionális zenéihez, jó ízléssel és zenei érzékenységgel bővíti saját és mások repertoárját.

Pedagógiai és művészi tevékenysége során a magyar zeneszerzés, illetve a magyar zene egészének kiemelt szerepet ad.

Kreatívan ötvözi a különböző zenepedagógiai irányzatok gyakorlati eredményeit, tanítási szituációban a zenei célok maximális figyelembevételével mindig rugalmasan választja ki a legmegfelelőbb módszereket.

Zenepedagógiai munkáját előadóművészi hitelesség jellemzi.

Kritikai megértéssel viszonyul a zeneirodalom történeti és kortárs alkotásaihoz, valamint a különböző zenei előadói gyakorlatokhoz, konkrét művészeti produkciókhoz.

Törekszik a vokális előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres részvételre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A népzenei dalkincsből művészi érzékenységgel választja ki az iskolai zenei nevelés céljainak eléréséhez esztétikai és pedagógiai szempontból alkalmas repertoárt.

A magyar népzenekutatás eredményeit szakszerűen, magas színvonalon közvetíti mások számára.

Felelősséget érez a magyar zene kiemelkedő alkotásainak nemzetközi terjesztésére. Pedagógiai munkáját folyamatosan magas fokú művészi teljesítmény jellemzi. Szakszerűen és autentikusan közvetíti a kodályi zenepedagógia egyetemes értékeit.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a zenepedagógiával kapcsolatos tudományos élet eseményeit, valamint a megjelenő nemzetközi publikációkat.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a zeneművészet elméleti és történeti háttere 20-50 kredit;

zenepedagógia 10-38 kredit;

Kodály zeneszerzői és zenepedagógiai munkássága 5-15 kredit;

vokális és hangszeres előadó-művészet 20-50 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott speciális ismeret kreditaránya a képzés egészén belül a diplomamunka elkészítésével együtt legalább 30 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra követelményei

A felsőoktatási intézmény tantervében meghatározott iskolai gyakorlat.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés elsősorban külföldi hallgatók részvételével, idegen (angol) nyelven folyik.

23. KOREOGRÁFUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: koreográfus (Choreography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles koreográfus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Choreographer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a koreográfus, a táncos, a próbavezető alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék);
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja koreográfusok képzése, akik magas szintű szakmai tudásuk és művészi adottságaik kibontakoztatásával képesek alkotói gondolataikat a tánc formanyelvein megfogalmazni önálló, eredeti koreográfiák készítésével. Művészi és értelmiségi felkészültségüknél fogva képesek aktív szerepet betölteni az ország kulturális életében, alkalmasak táncművészeti intézmények vezetésére, vezető koreográfusi tevékenység ellátására. Magas színvonalú alkotásaik megfelelnek a nemzetközi elvárásoknak is. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásra.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A koreográfus
***a)* tudása**
Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a tánctörténet meghatározó folyamatairól, azok eredményeiről és hatásairól, a mai kor alkotói tevékenységeire kiható, valamint az azt alkalmazó művekről. Ismeri a világ legkiemelkedőbb táncegyütteseit és a legújabb koreográfiai törekvéseket.
Ismeri a táncművészet megismerhető (rögzített: film, video, dvd) legjelentősebb alkotásait, valamint ezen koreográfiák alapjául szolgáló és az általa használni kívánt táncformanyelveket, melyek ismeretében akár önálló formanyelvet is kialakít gondolatainak megfogalmazása érdekében.
Magas szintű ismeretekkel rendelkezik alkotásainak új művészethordozó eszközökön való megjelenítésére a közönséghez való eljuttatás érdekében.
Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a táncművészethez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (a zene-, a képzőművészet, az irodalom- és színháztörténet terén). Ismeri ezen művészeti ágak

legkorszerűbb törekvéseit, melyet használni is tud alkotói gondolati érdekében.

Mélyrehatóan ismeri a különböző típusú együttesek felépítését, szervezeti rendjét és működési formáit, gazdálkodásának rendjét, valamint a működési feltételekhez szükséges anyagi források előteremtésének lehetőségeit, a pályázati rendszereket.

Magas szinten ismei a tánc- és társművészeti alkotásokra vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogot.

***b)* képességei**

A tanulmányai során elsajátított tudására támaszkodva képes akár egész estét betöltő önálló művek létrehozására, betanítására és megrendezésére, vagy alkalmazott koreográfiák készítésére, alkotótársként együttműködve a rendezővel (opera, operett, musical esetén, prózai előadás esetén).

A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva képes a tudásanyag feldolgozására és kezelésére, valamint a táncművészeten kívül is képes kifinomult kritikai ítélőképesség használatára.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat a táncművészet folyamatosan megújuló arculatának formálására.

Képes érvényesíteni saját művészeti elgondolásait a tanulmányai során megszerzett kommunikációs és pszichológiai ismeretei segítségével az alkotótársakkal, valamint az előadóművészekkel történő együttműködés során.

Képes felhasználni a művészetének hatásmechanizmusáról szerzett ismereteit a közönséggel való kapcsolatteremtés létrehozására a művein keresztül.

Képes a táncművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai és esztétikai kontextusában.

Képes alkalmazni a táncművészet és a társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a tánc- és színházművészet stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét előadó- művészeti produkciókhoz.

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, a kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket.

A táncművészettel kapcsolatos lehetőségek társadalmi igényeit felismeri, azonosítja és azokra reflektál.

Művészi attitűdjét a humanista gondolatok irányítják, társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai, produkciói témájának megválasztásában és azok létrehozásában.

A tánc- és a társművészetek etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Saját művészeti koncepció megalkotásához, megvalósításához és kifejezéséhez szükséges képességét professzionális szintre fejlesztette.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók megismertetésére, megértetésére a szélesebb értelemben vett társadalomban.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai/produkciói célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Elkötelezett a táncművészet és a társművészetek etikai normái iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános- és szakelméleti tárgyak 50-60 kredit;

a táncművészethez kapcsolódó gyakorlati tárgyak 50-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a tánc formanyelvén megfogalmazott alkotás létrehozása, betanítása és bemutatása intézményi, együttesi keretek között vagy más alkotóval együttműködve.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a tánctechnikák alapjául szolgáló mozgásrendszerek terén szerzett képesség, valamint előadói vagy koreográfusi vagy próbavezetői gyakorlat igazolása.

24. KORTÁRSTÁNC MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kortárstánc művész (Contemporary Dance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kortárstánc művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Contemporary Dance Artist

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a táncművész alapképzési szak modern tánc, kortárstánc specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kortárstánc művészek képzése, akik a magas szintű technikai felkészültségüket az elméleti tudásukkal egységben kezelni tudják, és mindezekre építve komplex művészi megnyilatkozásra képesek vezető együttesi tagként és szólóművészként a hazai és a nemzetközi művészeti életben egyaránt. A kulturális élet intézményeiben kezdeményező szerepet tudnak betölteni, képviselve a táncművészet sajátos értékeit és pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiatal táncművészek képzésében is részt tudnak venni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásra.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kortárstánc művész

***a)* tudása**

Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a tánc-, zene- és művészettörténet alapvető folyamatairól, melyek nélkülözhetetlenek a professzionális táncművész számára.

A legmagasabb szinten ismeri a kortárstánc formanyelvét, azok stílusirányzatait, de járatos a táncművészet más formanyelveiben is, melyek szükségesek előadóművészeti tevékenységéhez.

Ismeri a világ legjelentősebb kortárs együtteseit, azok repertoárját.

Széles ismeretkörrel rendelkezik a táncművészethez kapcsolódó társművészetek kapcsolódási pontjairól (a zene-, a képzőművészet, az irodalom- és színháztörténet terén), melyek segítik alkotói szerepformálásában.

A koreográfia művészetének előadóművészi aspektusából való értelmezésével segíteni tudja akár új alkotás létrejöttét, akár a kész művek minél színvonalasabb színpadra állítását.

Magas szinten ismeri a tánc- és társművészeti alkotásokra vonatkozó etikai szabályokat, valamint a hatályos előadóművészeti törvényt.

***b)* képességei**

A tanulmányai során elsajátított technikai és elméleti tudására támaszkodva képes a legmagasabb igényű szerepek művészi tolmácsolására.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai és művészi forrásokat a táncművészet folyamatosan megújuló arculatának formálására az új alkotások születésénél éppúgy, mint a kész művek repertoáron tartásánál.

Képes alkalmazkodni a rendezői-koreográfiai utasításokhoz, de önálló koncepció kialakítására is képes a szerepformálások terén, használva saját művészi elgondolásait, kiegészítve a tanulmányai során megszerzett ismeretekkel.

Képes a saját és mások művészi teljesítményének megítélésére, valamint a táncművek önálló értékelésére, azok stiláris, koreográfiai és esztétikai kontextusában.

Képes pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiatal táncművészeinek képzésében is részt venni egyrészt személyes példamutatással és együttműködéssel, másrészt pedagógiai tevékenységgel.

Képes alkalmazni a tánc- és a társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a tánc- és a társművészetek stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz és a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét előadó- művészeti produkciók keretében.

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, a kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket.

Aktív együttműködési készségről tesz tanúbizonyságot előadóművészeti feladatai kapcsán akár előadótársaival, akár a rendező-koreográfussal szemben.

Tudását, szakmaszeretetét és szakmai alázatát az előadóművészeti tevékenysége által terjeszti, mely példamutató az utánpótlásnevelés terén is.

A táncművészettel kapcsolatos lehetőségek társadalmi igényeit felismeri, azonosítja, s azokra reflektál.

A tánc- és a társművészetek etikai normáit betartja.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók megismertetésére, megértetésére a szélesebb értelemben vett társadalomban.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Saját előadó-művészeti koncepció megalkotásához, megvalósításához és kifejezéséhez szükséges képességét professzionális szintre fejlesztette.

A táncművészeti közéletben, a köztudat alakításában tevékenyen vállal szerepet nem csupán előadóművészként, de akár együttes-, művelődési intézmény- és szakmai szervezet vezetőjeként.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai, produkciói célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Elkötelezett a tánc- és a társművészetek etikai normái iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők
A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
általános- és szakelméleti tárgyak 50-60 kredit;
a táncművészethez kapcsolódó gyakorlati tárgyak 50-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat különböző együttesek vezető művészeként vagy saját együttesben végzett szakmai munka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez a megszerzett professzionális balett művészi színpadi gyakorlat és képesség igazolása szükséges.

25. KÓRUSKARNAGY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kóruskarnagy (Choir Conducting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kóruskarnagy művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Choir Conductor

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az előadó-művészet alapképzési szak zenekar- és kórusvezetés szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű zeneelmélet-szolfézstanár, karvezetés, illetve fúvószenekari karnagy szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá az előadó-művészet alapképzési szak zenekar- és kórusvezetés szakiránytól eltérő szakirányai, valamint az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak valamennyi szakiránya.

4.3 A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)

a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja kóruskarnagyok képzése, akik szolgálják és terjesztik a magyar és az egyetemes énekkari kultúra értékeit. Tájékozottak az énekkari művészet repertoárjában, ennek gyakorlati alkalmazásában. Képesek az énekkari művészet különböző ágazatainak ismeretében új együttesek létrehozására és különböző típusú énekkarok irányítására. Kiművelt elméleti, vokális és hangszeres képességeiket egyéni módon alkalmazzák az énekkari művészet területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kóruskarnagy művész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a klasszikus zenei előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól. Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

Magas szinten ismeri a kóruskarnagyi, illetve énekkari előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokat.

Behatóan ismeri az énekkari vezényléshez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat. Az énekkari művekre, azok előadására vonatkozóan széleskörű ismeretei vannak a különböző stílusokról, műfajokról, előadásmódokról.

Mélyreható ismeretei vannak az énekkari munka folyamatáról, a dirigens funkciójáról, a próbatechnikákról, a színpadi szereplés sajátos követelményeiről, valamint az énekkari művészet nagy mestereinek művészetéről.

Gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom műveinek jelentős részét, széleskörű rálátása van az énekkari irodalom más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a kóruskarnagyi tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, az énekkari irodalom speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.

Behatóan ismeri a szóló-, a kamara- és a kóruséneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte a középnehéz szólóénekes, valamint a teljes énekkari irodalom legjelentősebb műveit.

Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólóirodalom középnehéz technikai igényű műveinek egy részét.

***b)* képességei**

Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

Önállóan vagy csoportosan (illetve más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett zenei előadó-művészeti tevékenysége kapcsán képes saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.

Képes érvényesíteni kóruskarnagyi előadó-művészeti tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális élet intézményeiben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.

Képes alkalmazni a kóruskarnagyi, énekkari előadó-művészet etikai normáit.

Képes különböző stílusú, műfajú énekkari műveket pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más

környezetben egyaránt magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, megjelenítő erővel, élményt szerzően vezényelni.

A tanulmányai során elsajátított tudásra támaszkodva, felhalmozott eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

Az énekkari művek előadására történő felkészítés során képes a folyamat időbeli megtervezésére, próbatechnikák önálló alkalmazására, irányítói feladatok önálló elvégzésére.

Az elsajátított repertoárjába tartozó zeneműveket képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét előadni.

Képes az önálló műsorválasztásra, repertoárjának bővítésére, önálló művészi elképzelések megvalósítására.

Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, énekkari művek betanítása során azok zongorán történő demonstrálására.

***c)* attitűdje**

Nyitott a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.

Aktívan keresi az összművészeti vagy multidiszciplináris produkciókban való részvétel lehetőségét.

Nyitott saját előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A kóruskarnagyi, énekkari előadó-művészet etikai normáit betartja. Vezénylési, kórusvezetői ismereteit folyamatosan fejleszti.

Törekszik arra, hogy az előadott művek stílusa és műfaja tekintetében előadóművészi gyakorlata minél szélesebb kört öleljen fel vagy specializálódjon.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi. Kóruskarnagyi repertoárját bővíti, specializálja.

Törekszik a vokális előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres részvételre.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Előadó-művészeti tevékenységével kapcsolatos zenei ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan, a kóruskarnagyi tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre.

Elkötelezett a kóruskarnagyi, énekkari zenei előadó-művészet etikai normái iránt. Kóruskarnagy-művészi elkötelezettsége, személyiségének művészi karaktere egyértelműen kialakult.

Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Rendszeresen kezdeményezi különböző énekkari és más zenei produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.

Repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg.

Kóruskarnagyi tevékenységének egyéni és csoportos vonatkozásában egyaránt felelősséget érez.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a kóruskarnagyi előadó-művészeti tevékenység kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-15 kredit;

a kóruskarnagyi előadó-művészethez kapcsolódó elméleti, történeti ismeretek 8-22 kredit;
kóruskarnagyi előadó-művészet 30-56 kredit;
vokális és hangszeres előadó-művészet 22-42 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti hangversenyezés.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma
a zeneművészet elméleti, történeti ismeretei 30 kredit;
kóruskarnagyi előadó-művészet vagy annak kapcsolódó elméleti ismeretei 5 kredit.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

26. LÁTVÁNYTERVEZŐ MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: látványtervező művész (Production Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles látványtervező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Production Designer
választható specializációk: színházi látványtervezés, mozgóképes látványtervezés

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a látványtervezés, az alkalmazott látványtervezés, az animáció alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az építőművészet, a formatervezés, a textiltervezés és a mozgókép alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 214

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja látványtervező művész szakemberek képzése, akik a látványtervezői tudás fogalmi és gyakorlati ismeretei és megfelelő tervezői készségek birtokában alkalmasak a magyar és az egyetemes vizuális színházi és mozgófilmes kultúra szolgálatára és terjesztésére. Szakismereteikkel segítségére tudnak lenni a színház- és mozgóképművészet többi ágának is. A látványtervezés funkcionális, művészi és közéleti (társadalomtudományi, kultúraantropológiai, szociológiai) problematikájában képesek mérvadó vélemény kialakítására, és a látványtervezés különböző szakterületein kezdeményező, vezető tervezői, művészeti műhelyt vezető szerep betöltésére. Választott specializációjuknak megfelelően a színházi vagy a mozgóképes látványtervezés területén helyezkedhetnek el. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A látványtervező művész

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a kortárs színház- és mozgóképművészet folyamatairól és koncepcióiról, a látványtervezés alkotói tevékenységének alapjául szolgáló kognitív megismerésre kész művészi magatartásról, a tudományt és művészetet egységben látó szemléletről, az új médiumok használatával létrehozható autonóm művészeti tevékenység lehetőségeiről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a látványtervezésben végzett kutatás, forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a látványtervezés főbb elméleteiről, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeiről.

Ismeri a látvány történetét és stílustörténetét.

Behatóan ismeri a látványtervezésben végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, gyártási technológiákat, médiatechnikákat, innovatív technikákat, valamint a tevékenységek végzésének körülményeit.

Behatóan ismeri a látvány és a színház, valamint a mozgókép kapcsolatát.

Behatóan ismeri a speciális vizuális alkotótechnikákat, a speciális tervezői programokat (szoftvereket) és a digitális technikákat.

Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a látványtervezés egyes részei, továbbá a saját és más művészeti ágak - színház és mozgóképművészet alkotóival, rendező, koreográfus, operatőr, színész, táncos stb. - más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról, valamint az alkotó - és előadó - művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Behatóan ismeri a független, a magán, a költségvetési színházak és a mozgókép gyártási körülményeit, a pályázási lehetőségeket, szakmaként, illetve a kulturális intézményrendszer részeként való működést.

Képes az alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széleskörű átlátás kialakítására, előadó-művészeti és narratív folyamatokban való gondolkodásra, és ennek vizuális, színházi körülmények közötti, vagy mozgóképen való megjelenítésére.

Magas szinten tudatában van a színház- és mozgókép-művészeti alkotások társadalmi felelősségének, és képes ennek megfelelően alkotni.

Magas szinten tudatában van a színház- és mozgóképművészetre vonatkozó etikai szabályokkal és szerzői jogokkal.

***b)* képességei**

Képes autonóm látványtervezői tevékenysége során elképzeléseit intuitíven megalkotni, megvalósítani, képes kreatívan cselekedni és reagálni komplex, váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekben; felhalmozott eszköztárából képes adekvát módon választani.

Képes művészi alkotását a gyakorlat lehetőségei között széleskörű, akár innovatív technológiákkal a megvalósítás útjára terelni, és a gyártókkal megfelelően kommunikálni.

Képes az alkotói, látványtervezői gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széleskörű átlátás kialakítására, előadó-művészeti és narratív folyamatokban való gondolkodásra.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs

forrásokat, alkotó módon követi a kortárs technológiákat, és képes megfigyeléseit látványtervezői alkotásaiban átértelmezve alkalmazni.

Alkotó módon képes a látványtervezés szakmai követelményeinek különféle környezetben előadó-művészeti és mozgóképes műfajban való megfelelésére, a színházi alkotás során a rendező- dramaturg-jelmez- és bábtervező-látványtervező alkotói körben történő együttműködésre, a mozgóképi alkotás során a rendező-operatőr-látványtervező alkotói körben történő együttműködésre.

Képes a színházművészeti és mozgókép-művészeti alkotások látvány szempontú önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, tartalmi, esztétikai kontextusában.

Elemzi a narratív művet (dráma, forgatókönyv) amelyet a kortárs látványművészet kontextusába helyez.

Rendelkezik mindazzal a rutin technikai képességgel, amely lehetővé teszi, hogy önálló művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítsa meg, mind a színház, mind a mozgóképművészet területén.

Képes a színházi, illetve mozgóképes alkotó-team tagjaként önállóan (vagy más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni, e területek közötti egyensúlyt fenntartani az együttműködés során hatékonyan kommunikálni.

Képes érvényesíteni önálló elvárásait a színházi, illetve mozgóképes alkotó-team tagjaként, valamint annak feltételrendszere, megfelelő körülményei érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes alkalmazni a színházi, illetve mozgóképes szakterület etikai normáit.

Képes művészeti tevékenységét környezet- és egészségtudatos módon megszervezni, ezen belül a megfelelő munkakörnyezetet kialakítani, a megfelelő anyagokat, eszközöket megválasztani

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket, figyelemmel kíséri a színház, az előadó-művészet és mozgókép művészet legújabb módszereit, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeit. Törekszik arra, hogy munkájához való hozzáállása szellemileg mindig nyitott, reflektív, kísérletező legyen, alkotó módon vegyen részt művészeti produkciók, önálló alkotások létrehozásában.

Nyitott szellemmel fordul saját művészeti ágának mások által megvalósított alkotásai felé, és képes saját munkásságába beépíteni a levont tapasztalatokat.

A saját művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, világnézetének megfelelően azokra reflektál.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak, más szakterületek szereplőivel. Társadalmilag elkötelezett és érzékeny művészeti alkotásai témájának megválasztásában és azok létrehozásában. Szakmája etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása, világszemlélete egyértelműen kialakult, alkotásai ezzel harmóniában születnek.

Saját művészeti alkotása az előadó-művészeti team koncepciójába illeszkedik, és autonóm értéket képvisel, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg.

Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket, performanszokat, installációkat. Felelősségteljesen végzi a hagyományos és az új megközelítést hordozó előadó- és mozgókép-művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetését és megértetését.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Művészeti ismereteit felelősséggel osztja meg másokkal.

A megszerzett tudásával, autentikus képzelő erejével, ízlésével és technikai ismereteivel vesz részt új művek létrehozásában.

A művészeti közélet, köztudat alakításában tevékenyen vesz részt.

Készen áll vezető tervezőként a látványtervezői csapat (art department) irányítására. Társadalmilag elkötelezett és érzékeny művészeti alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Betartja a színházi és mozgóképes produkciók felépítésének, működésének, szervezetének szabályozott kereteit.

8.1.2. Színházi látványtervezés specializáción továbbá a látványtervező művész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a színházi látványtervezésről (díszlet, jelmez, báb).

Magas szinten ismeri az előadó-művészetre és azon belül a látványtervezésre vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogokat, a színházi gazdasági menedzsmentet.

***b)* képességei**

Az elsajátított mesterségbeli tudásra művészi alkotómódszerek változatos tárházát alkalmazza.

Magas szinten képes követni és önállóan alkalmazni az előadó-művészet komplex látványvilágának különböző globális lehetőségeit, innovatív vívmányait.

A képzés során elsajátított világítástervezési, számítógépes tervezési, színpadtechnikai és kivitelezési speciális ismereteit gyakorlatban alkalmazza.

Önálló tervezés-filozófiai elképzeléseit, az előadó-művészeti alkotás egységes látványát a tanult ismeretek alapján, magas színvonalon képes megvalósítani, illetve megteremteni.

Az alkotói gyakorlat során képes az új megközelítéseket nyitottan fogadni, tudatosság és széleskörű átlátás jellemzi munkáját. Az előadó-művészeti és narratív folyamatokban való gondolkodás jellemzi alkotótevékenységét.

Kiemelkedő színvonalon képes alkotni a színházi látványtervezés szakmai követelményeinek különféle környezetében.

A színházi alkotómunka során, szakmai autonómiájának megőrzése mellett, magas szinten képes a rendező-, dramaturg-, jelmez-, valamint bábtervező és látványtervező alkotói körben történő együttműködésre.

A színházi team-munkában képes érvényesíti saját művészeti elképzelését, tevékenységét, valamint annak feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

8.1.3. Mozgóképes látványtervezés specializáción továbbá a látványszervező művész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a hosszabb előkészítést és alapos alkotóművészeti tudást igénylő nagyjátékfilmes, művész filmes, kísérleti filmes, valamint a kereskedelmi jellegű, rövidebb, intenzívebb gyártási időt igénylő látványtervezési technikákról ismerve a televíziós (digitális televíziózás), a reklám, és az animációs látványtervezés területének elvárásait is.

Magas szinten ismeri a művészeti ágára vonatkozó szakmai szabályokat és szerzői jogokat, a színházi gazdasági menedzsmentet, képes idegen nyelveken is kommunikálni.

***b)* képességei**

Képes szakterületén belül, a megrendelő - producer - rendező - látványtervező csapatban magas minőségű, önálló művészeti és egyben alkotótársi munkát képes megvalósítani.

A gyakorlatban alkalmazza szakmai gyakorlat (külső), mozgókép menedzsment és jogi ismereteit, a képzés során elsajátított filmdramaturgia és forgatókönyv ismereteket, a remake-elmélet és gyakorlat, a helyszínek differenciált használata, a TV-játék gyakorlat, a virtuális tér tervezése, a számítógépes tervezés, a kommunikációs gyakorlat, a látványtervezés gyakorlat ismereteit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

látványtervezés: (történeti, elméleti, kritikai és technikai területek, színházi gyakorlat, mozgóképes gyakorlat) 55-75 kredit;

művészettörténet 4-8 kredit;

kultúra és civilizációtörténet 4-8 kredit;

építészettörténet kredit 4-8 kredit;

tárgy és térábrázolás hagyományos és digitális módszerei 10-20 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a színházi látványtervezés és a mozgóképes látványtervezés szakterületéről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kredit aránya a képzés egészén belül 50-70 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat filmforgatásokon vagy tv-stúdiókban vagy egy színházi produkcióban végzett minimum hat hetes szakmai munka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit szabadkézi
rajz, műszaki alapismeretek, műszaki ábrázolás, filmtörténet, színháztörténet, dramaturgia, kultúrtörténet, mozgóképtechnika-elmélet, kompozíció, dramaturgia, operatőri ismeretek, filmtechnikai ismeretek, képelemzés, írásgyakorlat területeiről.
A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

27. MÉDIA DESIGN MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: média design (Media Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles médiatervező művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Media Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a művészet képzési területről a média design, a látványtervezés, az alkalmazott látványtervezés, az animáció, a formatervezés, a képalkotás, a fotográfia, a tervezőgrafika, a textiltervezés, az építőművészet, a televíziós műsorkészítő, a kameraman alapképzési szak, a mozgókép alapképzési szak kameraman szakiránya, továbbá a művészetközvetítés képzési területről az elektronikus ábrázolás, a képi ábrázolás, a környezetkultúra, a mozgóképkultúra és médiaismeret alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja média design tervezőművészek képzése a médiakommunikáció, a szórakoztató és reklámipar, egyéb művelődési és kulturális területek, a hálózati- és interaktív média, az új médiakutatási, a kiállítási- és prezentációs ipar, az adat vizualizáció és digitális archiválás, a tudományos- és oktatási ismeretterjesztő, vizualizációs ipar, illetve az autonóm médiaművészeti területek számára, akik képesek produkciók, projektek, koncepciók kialakítására, fejlesztésére, prezentálására, előkészítésére és gyártására önállóan, illetve szakmai-szakértői stáb tagjaként, vezetőjeként. Képesek együttműködni mind saját szakterületük, mind a társszakmák és különböző művészeti és tudományos területek képviselőivel. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A médiatervező művész

***a)* tudása**

A média design mesterképzési szakon végzett szakember megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú szakmai tájékozottság, műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a média design terület elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról, jövőképéről és diskurzusairól, valamint referencia értékű teljesítményeiről, alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a média design területhez kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a média design területhez kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a média design területén végzendő tervezői, művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és interdiszciplináris gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési, alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotó folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói, tervezői tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a média design területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását saját szakterületén.

Magas szinten ismeri a szakmája médiakommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a média design terület gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig

tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Komplex szakmai problémákat felismer, saját tervezési, alkotói programot alakít ki, és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez, projekteket és tervezői, alkotói teameket vezet.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Komplex problémaköröket önállóan vizsgál, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatokat és forrásokat kritikailag kezeli, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes alkotói, tervezői reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspont kialakítására.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotófolyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon együttműködik társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Projekteket, folyamatokat és erőforrásokat menedzsel, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet irányítja.

Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a szakterületét érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven. Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit és alkotói, tervezői gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs média design és művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ- technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol média design tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaként, vezetőjeként.

Szakmai tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Szakmai alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját alkotó, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság

szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját alkotó, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

A média design szakmai kérdéseiben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír.

Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségéért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

A diploma elkészítéséhez rendelt kreditértékkel együtt:

média design produkciók, projektek tervezése 60-70 kredit;

gyártástechnológia és prezentáció 20-25 kredit;

média design szakelmélet 4-10 kredit;

elméleti stúdiumok (média és művészettörténet és- elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek vagy társadalom, jogtudomány, gazdaság köréből) 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A képzés csak teljes idejű képzésben, a nappali képzés munkarendje szerint szervezhető meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit a vizuális

stúdiumok, média stúdiumok, szoftverhasználati ismeretek, média design tervezési ismeretek, médiaművészeti ismeretek, felvétel-technikai ismeretek, szaktörténet, produkciós ismeretek, tipográfiai ismeretek, audiovizuális mozgókép tervezési ismeretek, egyéb társművészetek gyakorlati és elméleti ismeretei, informatikai ismeretek, dramaturgia, képelemzés, írásgyakorlat, média elmélet, filmelmélet területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

28. MUZIKOLÓGUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: muzikológus (Musicology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő

megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles muzikológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Musicologist

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak muzikológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető: az előadóművészet alapképzési szak valamennyi szakiránya, valamint az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak muzikológia szakirányától eltérő szakirányai.

4.3 A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék);
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit;
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja muzikológusok képzése, akik a magyar és az egyetemes zenei kultúrát szolgálni, terjeszteni és gyarapítani tudják, ismerik a tág értelemben vett zenetudomány lehetséges alkalmazási területeit. Képesek alkotó módon, munkatársként vagy asszisztensként részt venni kutatási projektekben. Alkalmasak a zeneműkiadásban, a zenei lemezkiadásban (a hangfelvételi iparban), illetve a zenei könyvkiadásban szerkesztői, vezetői tevékenység ellátására, továbbá arra, hogy zenei produkciókat szolgáltató kulturális intézményeknél (előadó együttesek, koncertrendezők, fesztiválok, színházak, múzeumok, illetve produkciókat befogadó vagy létrehívó egyéb intézmények) a programok és projektek tartalmi kialakítását, illetve az ezekhez kapcsolódó, a közönség tájékoztatását szolgáló szövegek megalkotását elvégezzék. A médiában zenekritikusként, zenei ismeretterjesztő tartalmak létrehozóiként, a zenei élet jelenségeit feltáró újságíróként, zeneszerzőkkel, muzsikusokkal és zenei menedzserekkel készített interjúk alkotóiként tevékenykedhetnek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A muzikológus
***a)* tudása**
Részleteiben ismeri a magyar zenének, illetve Magyarország zenei művelődéstörténetének forrástípusait, azok lelőhelyeit és tudományos feldolgozásuk módját.
Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a magyar zenekultúra közép-európai, európai és globális beágyazottságának jellemzőiről.

Behatóan ismeri a magyar zene jelenéről és múltjáról szóló nemzetközi tudományos diskurzust.

Specializált ismeretei vannak a modern zenetudomány eltérő irányzatairól, módszertanairól, a műközpontú és attól különböző megközelítésekről.

Ismeri a zene és az irodalmi szöveg összekapcsolásának esztétikai problémakörét.

Elmélyülten ismeri a zene, mint kulturális és társadalmi jelenség problematikáját (így populáris és elitkultúra, írott és szóbeli hagyományozódás kérdései, zene és politika, recepció és kánonképződés).

Ismeri a zenetudományi kutatás interdiszciplináris jellegét.

Szerteágazó ismeretei vannak a hangfelvétellel, mint zenetörténeti forrással kapcsolatos elméleti kérdésekről; az írott és hangzó zenei források viszonyának kérdésköréről; a hangfelvételek típusairól.

Beható ismeretekkel rendelkezik a jelenkori és történeti zenei előadások, előadóművészi életművek és előadási gyakorlatok tudományos megismerésének és értelmezésének módszereiről.

Részletesen ismeri a zenekritika és más zenei publicisztikai műfajok történetét, különös tekintettel azok magyarországi művelésére.

Tájékozott a jelenkori magyar zenei nyilvánosság fórumairól és fontosabb véleményformálóiról.

Ismeri a hangszerelés, hangszerhasználat és a zenekari apparátusok jellemzőit.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zeneművészeti, zenetudományi tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

***b)* képességei**

Képes forrásokat, adatokat gyűjteni egy adott zenetörténeti témához archívumi (levéltár, irattár, kézirattár stb.) környezetben.

A professzionális kutatásban leggyakrabban használt információforrásokat hatékonyan kezeli. Eligazodik a forráskritika és forráskiadás alapvető kérdéseiben.

Biztonsággal olvas és kommentál komplex szakszövegeket, képes a szövegek fogalmi-elméleti kereteit rekonstruálni.

Képes ugyanazt a műegyedet eltérő szempontok szerint, eltérő módszerekkel elemezni, értelmezni.

Képes szépirodalmi és filozófiai szövegeket, illetve társadalom-, művelődés- és művészettörténeti munkákat zenei jelenségek elemzéséhez felhasználni.

Kutatómunkája eredményeit magas szinten képes megvitatni másokkal.

Képes egy zenei produkciót az adott mű korabeli előadási gyakorlatának tükrében, ugyanakkor a művészi hitelesség szempontjából is elemezni.

Képes szisztematikus összehasonlító vizsgálat alá vetni egy adott zenemű különböző előadásait.

Képes magas színvonalú zenei kritikák, cikkek írására, interjúk készítésére zeneművészekkel. Képes a zeneszerzők hangszerelési döntéseit a zenemű keletkezésének idején jellemző konvenciók és újítások tükrében megítélni.

Képes a zenei és kulturális intézményekben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási feladatokat végezni.

***c)* attitűdje**

Nyitott a 20. század legnagyobb magyar zeneszerzőiről szóló eltérő tudományos értékelések összevetésére, kritikus megértésére.

Érdeklődéssel viszonyul a különféle tudományos megközelítések kialakulásának intellektuális hátteréhez és társadalmi meghatározottságához.

Az online tartalomszolgáltatás folyamatosan bővülő lehetőségeivel élve törekszik egy-egy zenemű minél többféle előadásának megismerésére, egy-egy előadói életmű teljességre törekvő feltérképezésére.

Igényli, hogy rendszeres, naprakész és folyamatosan bővülő áttekintése legyen a környezetében zajló zenei produkciókról, illetve az azokról szóló zenekritikákról, zenei publicisztikáról.

Törekszik arra, hogy nyomon kövesse a zenetudományi szakirodalom bővülését; igényli, hogy hozzáférést nyerjen a munkája és érdeklődési területe szempontjából releváns új tudományos és szakmai ismeretekhez, módszerekhez.

Igényli a részvételt szakmai továbbképzési programokban; törekszik arra, hogy inspirációt és új tudásanyagot szerezzen a szakmai konferenciákon való részvétellel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tudatossá válik a zenetudományi gondolkodás új útjainak értő és kritikus megítélésében.

A művészi teljesítmény iránti, valamint a tárgyilagos tájékoztatást váró közönséggel szembeni felelősséget érezve, ugyanakkor a véleményalkotás személyességét és szuverenitását vállalva fogalmazza meg ítéletét, benyomásait egy-egy zenei eseményről.

Tevékenységével elősegíti a zenéről magyar nyelven folytatott közbeszéd tematikus gazdagodását és színvonalának emelését.

Felelősségének érzi, hogy a zenével kapcsolatos szakszerű ismeretek minél szélesebb körben váljanak hozzáférhetővé.

Felismerve a zene befogadásának és a műkedvelő zenélésnek a közösségi jellegét, a zenei tevékenységekre a társadalmi integráció és mobilitás fontos eszközeként tekint.

Szakmai tudásának bázisán önálló és felelős véleményt formál a zenei tevékenységek intézményi kereteinek és szabályozásának aktuális kérdéseiről.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a zeneművészet kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-9 kredit;

a zenetörténet speciális területei (kiemelten Magyarország zenekultúrájának története) 38-68 kredit);

zenetudományi kutatás és módszertan 8-32 kredit;

zenei előadások (interpretációk) elemzése, zenekritika 8-32 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott szabadon választható specializált ismeretek kreditaránya a képzés egészén belül legalább 45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:

a zeneművészet történeti és általános zenei elméleti ismeretei 20 kredit,

muzikológia és részterületei 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

29. NÉPTÁNCMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: néptáncművész (Hungarian Folk Dance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles néptáncművész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Hungarian Folk Dance Artist

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a táncművész alapképzési szak néptánc specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja néptáncművészek képzése, akik a magas szintű technikai felkészültségüket az elméleti tudásukkal egységben kezelni tudó, és mindezekre építve komplex művészi megnyilatkozásra képesek. Vezető együttesi tagként és szólóművészként a hazai és a nemzetközi művészeti életben egyaránt tudják a tánckultúrát szolgálni és terjeszteni. A kulturális élet intézményeiben kezdeményező szerepet tudnak betölteni, képviselve a néptáncművészet sajátos értékeit, ápolva a nemzeti öntudatot és pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiatalok és néptáncművészek képzésében is részt tudnak venni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásra.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A néptáncművész

***a)* tudása**

Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a tánc- és zenetörténet alapvető folyamatairól, különös tekintettel a néptánc, a népzene, valamint a folklórismeret terén, melyek nélkülözhetetlenek a professzionális néptáncművész számára.

A legmagasabb szinten ismeri a néptánc formanyelvét - elsősorban a magyar, de a nemzetiségi táncokat is - , azok stílusirányzatait, de járatos a táncművészet más formanyelveiben is, melyek szükségesek előadóművészeti tevékenységéhez és a néptánc értékeinek reprezentálására hazai és nemzetközi fórumokon.

Ismeri a hazai, már klasszikusnak számító néptánc repertoárt, s annak a legmagasabb technikai igényű előadóművészi - akár egyéni, akár csoportos - feladatait.

Széles ismeretkörrel rendelkezik a néptáncművészethez kapcsolódó társművészetek és tudományágak kapcsolódási pontjairól (pl. a zene-, népzene-, a képzőművészet, illetve a néprajz és a folklorisztika terén), melyek segítik alkotói szerepformálásában.

A koreográfia művészetének előadóművészi aspektusából való értelmezésével segíteni tudja akár új alkotás létrejöttét, akár a hagyományos művek minél színvonalasabb színpadra állítását.

Ismeri a kutatásmódszertan törvényszerűségeit a néptáncművészet speciális igényeire alkalmazva, az autentikus néptáncanyag gyűjtésétől kezdve az internetes hozzáférések alkalmazásáig.

Magas szinten ismei a tánc- és társművészeti alkotásokra vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogot.

***b)* képességei**

A tanulmányai során elsajátított technikai és elméleti tudására támaszkodva képes a legmagasabb igényű szerepek művészi tolmácsolására, a néptánc kultúrájának megismertetésére és megszerettetésére a ma közönsége számára, és ezáltal a nemzeti öntudat ápolására.

Képes önálló, kreatív és improvizatív előadóművészeti munkára, segítve a rendező- koreográfus koncepciójának megvalósulását előadóművészeti aspektusával, valamint a tanulmányai során megszerzett ismereteivel.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai és művészi forrásokat a néptáncművészet folyamatosan megújuló arculatának formálására az új alkotások születésénél éppúgy, mint a hagyományos művek továbbvitele során.

Képes a saját és mások művészi teljesítményének megítélésére, valamint a táncművek önálló értékelésére, azok stiláris, koreográfiai és esztétikai kontextusában.

Képes pedagógiai elhivatottság birtokában - a tanári mester szak elvégzésével kiegészítve - a jövendő fiataljainak és táncművészeinek képzésében is részt venni egyrészt személyes példamutatással és együttműködéssel, másrészt pedagógiai tevékenységgel.

Képes alkalmazni a tánc- és a társművészetek etikai normáit.

***c)* attitűdje**

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a tánc- és a társművészetek stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz és a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét előadó- művészeti produkciók keretében.

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, a kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket, miközben elkötelezett a néptáncművészet autentikus, valamint hagyományozó értékeinek megőrzése és azok alkotó módon történő továbbvitele iránt.

Aktív együttműködési készségről tesz tanúbizonyságot előadóművészeti feladatai kapcsán akár előadótársaival, akár a rendező-koreográfussal szemben.

Tudását, szakmaszeretetét és szakmai alázatát az előadóművészeti tevékenysége által terjeszti, mely példamutató lehet a közneveléstől kezdve a professzionális utánpótlásnevelésig egyaránt.

A táncművészettel kapcsolatos lehetőségek társadalmi igényeit felismeri, azonosítja, és azokra reflektál.

A tánc- és a társművészetek, illetve társtudományok etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Saját előadóművészeti koncepció megalkotásához, megvalósításához és kifejezéséhez szükséges képességét professzionális szintre fejlesztette.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók megismertetésére, megértetésére a szélesebb értelemben vett társadalomban.

A táncművészeti közéletben, a köztudat alakításában tevékenyen vállal szerepet nem csupán előadóművészként, de akár együttes-, művelődési intézmény- és szakmai szervezet vezetőjeként.

Elkötelezett a nemzeti öntudat ápolásában: nem kizárólag a néptánc, de a népi gyermekjátékok, népzene, népszokások, népviseleti hagyományok művészeti alkotásainak célközönséghez történő eljuttatásában.

Elkötelezett a tánc- és a társművészetek etikai normái iránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

általános- és szakelméleti tárgyak 50-60 kredit;

a táncművészethez kapcsolódó gyakorlati tárgyak 50-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat különböző együttesek vezető művészeként vagy saját együttesben végzett szakmai munka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a megszerzett professzionális néptáncművészeti ismeretek, a néptánc területén szerzett gyakorlat és képesség igazolása szükséges.

30. RÉGI-ZENE HANGSZERMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: régi-zene hangszerművész (Early Music Instrumental Performance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:
okleveles régi-zene művész (csembaló)
okleveles régi-zene művész (fortepiano)
okleveles régi-zene művész (barokk hegedű)
okleveles régi-zene művész (viola da gamba)
okleveles régi-zene művész (barokk gordonka)
okleveles régi-zene művész (blockflöte)
okleveles régi-zene művész (barokk fuvola)
okleveles régi-zene művész (barokk oboa)
okleveles régi-zene művész (barokk fagott)
okleveles régi-zene művész (cornetto)
okleveles régi-zene művész (natúrtrombita)
okleveles régi-zene művész (natúrkürt)
okleveles régi-zene művész (barokk harsona)
okleveles régi-zene művész (lant)
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
Early Music Performer (Harpsichord)
Early Music Performer (Fortepiano)
Early Music Performer (Baroque Violin)
Early Music Performer (Viola da Gamba)
Early Music Performer (Baroque Cello)
Early Music Performer (Recorder)
Early Music Performer (Baroque Flute)
Early Music Performer (Baroque Oboe)
Early Music Performer (Baroque Bassoon)
Early Music Performer (Cornett)
Early Music Performer (Natural Trumpet)
Early Music Performer (Natural Horn)
Early Music Performer (Baroque Trombone)
Early Music Performer (Lute)
választható szakirányok: csembaló, fortepiano, barokk hegedű, viola da gamba, barokk gordonka, blockflöte, barokk fuvola, barokk oboa, barokk fagott, cornetto, natúrtrombita, natúrkürt, barokk harsona, lant

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak bármely szakiránya és az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak bármely szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű zeneművészeti szakok.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja hangszerművészek képzése, akik a régi-zenei hangszeres előadó-művészet terén szerzett zenei, technikai, valamint specializált elméleti ismereteik birtokában képesek professzionális szintű hangszeres régi-zenei előadó-művészeti tevékenység végzésére, a zenei, illetve a művészeti és a kulturális élet különböző színterein. Felkészültek a régi-zenei előadó- művészeti kutatásba történő bekapcsolódásra, valamint tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
8.1.1. A régi-zene hangszerművészek
***a)* tudása**
Specializált ismeretekkel rendelkezik a régi-zenei hangszeres előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom fontosabb régi-zenei alkotásairól.
Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a régi-zenei notációról és a zenemű-közreadás eszközeiről, módszereiről.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti, illetve a szólóművészi tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.
Magas szinten ismeri a régi-zenei hangszeres előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokat.
Specializált ismeretekkel rendelkezik barokk és bécsi klasszikus stílusok hangolási rendszereinek elméletéről és azok esztétikai következményeiről, valamint a hangolás gyakorlatának alapjairól.
Alapvető ismeretei vannak a vokális hangképzésről és énektechnikáról, a barokk és a bécsi klasszikus ária- és dalrepertoárról.
Átfogóan ismeretei vannak a XV-XIX. századig terjedő időszak tánctípusairól, azok zenei előadói praxissal való összefüggéseiről.
***b)* képességei**
Képes a historikus zeneművek önálló értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.
Helyesen értelmezi a régi-zenei historikus kottaképeket, valamint képes zenemű-közreadási feladatokban való részvételre.
Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.
Képes érvényesíteni előadó-művészeti tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait, ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.
Képes a zenei és kulturális intézményeiben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.
Képes alkalmazni a régi-zenei hangszeres előadó-művészet etikai normáit.
Hangolási rendszerekkel kapcsolatos ismereteit régi-zenei előadó-művészeti tevékenysége során

hatékonyan alkalmazza.

Vokális zenei, valamint más historikus művészeti ismereteit a régi-zenei hangszeres előadói gyakorlatban a zenei formálás és ízlés finomítása tekintetében hatékonyan alkalmazza.

***c)* attitűdje**

Nyitott a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző historikus zenei irányzatokhoz, művekhez. Nyitott saját előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A régi-zenei hangszeres előadó-művészet etikai normáit betartja.

Régi-zenei hangszeres előadóművészi tevékenysége mellett nyitott az azzal szorosan összefüggő más zenei vagy társművészeti tevékenységekben való részvételre.

***d)* autonómiája és felelősség**

A régi-zenei előadó-művészettel kapcsolatos ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan, a saját előadó-művészeti tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

A zenei és kulturális életben képviseli a historikus zenei irányzat értékeinek terjesztését.

A régi-zenei előadó-művészeti tevékenységéhez kapcsolódó forráskutatást önállóan végzi. Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre. Elkötelezett a régi-zenei előadó-művészet etikai normái iránt.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. A csembaló, a fortepiano, a barokk hegedű, a viola da gamba, a barokk gordonka, a blockflöte, a barokk fuvola, a barokk oboa, a barokk fagott, a cornetto, a natúrtrombita, a natúrkürt, a barokk harsona, a lant szakirányon továbbá a régi-zene hangszerművész

***a)* tudása**

Behatóan ismeri a szakirány szerinti régi-zenei hangszerjátékhoz tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.

A szakirány szerinti régi-zenei hangszerjátékra vonatkozóan széleskörű, általános és specializált, stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerete van.

Szerteágazó ismeretei vannak a színpadi szereplés sajátos követelményeiről.

Beható ismereti vannak a szakirány szerinti régi-zenei hangszer történetéről, típusairól, felépítéséről, működéséről.

Gyakorlatban elsajátította a szakirány szerinti régi-zenei hangszeres szólóirodalom, valamint a kamarazenei, illetve zenekari irodalom jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a szakirány szerinti régi-zenei hangszer repertoárjának forrásairól és azok fellelhetőségéről, felkutatásának módszereiről, lehetőségeiről.

Mélyreható ismeretei vannak a szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik barokk és bécsi klasszikus stílusok hangolási rendszereinek elméletéről és azok esztétikai következményeiről, valamint a hangolás gyakorlatának alapjairól.

***b)* képességei**

Képes a szakirány szerinti hangszeres zeneműveket szólistaként vagy zenei együttesek tagjaként, pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt magabiztosan, önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával, megfelelő ízléssel, stílusérzékkel, megjelenítő erővel, élményt szerzően megszólaltatni.

A tanulmányai során elsajátított hangszeres tudásra támaszkodva, felhalmozott eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.

A szakirány szerinti régi-zenei hangszeren képes összetettebb zenei anyagokat első látás után megszólaltatni.

Elsajátított repertoárjába tartozó régi-zenei műveket, hangszeres szólamokat képes hosszabb idő eltelte után, gyorsabb felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.

Képes a szakirány szerinti régi-zenei hangszer feltárt repertoárjának minél szélesebb körű megismerésére, valamint új, eddig kiadatlan és előadatlan repertoár kutatására.

A szakirány szerinti régi-zenei hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti régi-zenei hangszeres szólamot tartalmazó művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, önálló továbbfejlesztésére, csoportos munka során alkalmazkodó részvételre.

A szakirány szerinti régi-zenei hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti régi-zenei hangszeres szólamot tartalmazó művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, önálló továbbfejlesztésére, csoportos munka során alkalmazkodó részvételre.

***c)* attitűdje**

A szakirány szerinti régi-zenei hangszeres tudását hatékony gyakorlással folyamatosan karban tartja, fejleszti.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.

Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi.

Rendszeresen részt vesz a szakirány szerinti régi-zenei hangszer feltárt és még feltáratlan repertoárjának megismerését célzó kutatásban.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A régi-zenei előadó-művészettel kapcsolatos elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult.

Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Rendszeresen kezdeményezi különböző szóló- vagy együttes zenei előadó-művészeti produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.

Repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmegőrző szemlélettel választja meg és bővíti. Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló zenei produkciók iránt egyaránt felelősséget érez.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a régi-zenei előadó-művészeti tevékenység kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-13 kredit;

a régi-zenei előadó-művészet elméleti, történeti területei 7-33 kredit;

a régi-zenei hangszeres előadó-művészethez kapcsolódó vokális és társművészeti ismeretek 4-18 kredit.

9.1.2. A szakirány tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

a szakirány szerinti régi-zenei szóló-hangszeres előadó-művészet és specifikus elméleti ismeretei: 25-59 kredit;

a szakirány szerinti hangszeres együttjáték: 8-28 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti hangversenyezés.

31. RESTAURÁTOR-MŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: restaurátor-művész (Art Restoration)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles restaurátorművész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Art Restorer

választható specializációk: festő, faszobrász, kőszobrász, fa-bútor, fém-ötvös, papír-bőr, textil-bőr és szilikát restaurátorművész

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 42

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 221

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja restaurátorművészek képzése, akik magas szinten ismerik és alkalmazzák a restaurálás gyakorlatát és elméletét. A restaurálás szakmai, művészi és etikai követelményeinek tudatában, a kulturális tárgyi örökség anyagi és eszmei valójában történő megőrzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudás birtokában képesek a specializációjuknak megfelelő egyedi restaurálási, műtárgyvédelmi feladatok elvégzésére. Rendelkeznek a szakma gyakorlásához szükséges történeti, természettudományos ismeretekkel, etikai szemlélettel, gyakorlati készségekkel és jártassággal, valamint felelős magatartással. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A restaurátor-művész

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a restaurálás alapjául szolgáló kutatási módszerekről, a műtárgyak megőrzéséhez szükséges speciális műtárgyvédelmi feladatokról.

Széleskörű ismeretekkel bír a műtárgyak anyagainak fizikai, kémiai tulajdonságairól, károsodásaik okairól és megjelenési formáiról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a restaurálásban alkalmazott különféle (fizikai, kémiai) vizsgálati technikákról és a vizsgálatok eredményének kiértékelési módszereiről. Specializált ismeretekkel rendelkezik a restaurálás főbb művészeti, anyagtani, technikatörténeti elméleteiről, és az ezekhez kapcsolódó alapelvek, szakelméleti kutatások és irányzatok részterületeiről.

Behatóan ismeri a restaurálásban alkalmazott anyagokat és módszereket, az alkalmazott művészi és technológiai eljárásokat, a művészeti és természettudományi ismeretekre épülő szakmai tervezés és megvalósítás módszereit.

Beható ismeretekkel rendelkezik az adott terület szakmaként, illetve a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről.

Magas szinten ismeri a restaurálásra, műtárgyvédelemre vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogokat.

***b)* képességei**

Képes kreatívan cselekedni és reagálni komplex helyzetekben, a képzés során megszerzett anyagismeretekből, mint eszköztárból képes megfelelő módon választani.

Képes a restaurálás tanulásához szükséges alaptudások használatára, a restaurálási munka folyamán felmerülő szakmai kérdések feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni.

Képes a korszerű restaurálás elméleti és gyakorlati feladatainak elvégzésére (állagmegőrzés, műtárgytisztítás, kiegészítés, retusálás, dokumentáció) a választott specializációnak megfelelő egyedi feladatok elvégzésére, szakmai tervezésre és kivitelezésre.

Képes önálló restaurátori tevékenység és kutatómunka végzésére, valamint ezek dokumentálására, publikálására.

Képes idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra legalább egy idegen nyelven.

Képes a restaurálandó műtárgyról való tudásanyag feldolgozására és kezelésére, a műtárgy állapotával és romlási folyamataival kapcsolatos jelenségek felismerésére.

Rendelkezik mindazzal a technikai képességgel, amely lehetővé teszi, hogy restaurálási feladatait magas színvonalon és szakmai biztonsággal valósítsa meg, hogy a műtárgyvizsgálati eredményekre támaszkodva önálló restaurálási tervet dolgozzon ki és a restaurálást önállóan, vagy szükség szerint más restaurátorokkal és szakemberekkel együttműködve elvégezze.

Képes a restaurálás során felvetődő problémákat olyan módon megoldani, hogy a tárgy eszmei és történeti értéke, valamint az eredeti alkotói szándék ne sérüljön, valamint teljesüljön a tárgy anyagában való fennmaradásának követelménye is.

Képes a társterületek képviselőivel való párbeszédre és közös munkára, mindenkor a műtárgy érdekeit tartva szem előtt.

Képes saját gondolatainak és restaurálási probléma felvetéseinek és megoldásainak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

Saját szakmai tevékenységébe képes más művészeti- és tudományágak elemeit beemelni. Képes restaurálási projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni, más szakterületek képviselőivel együttműködni, ennek érdekében konstruktívan, szakmai meggyőződését hatékonyan képviselve kommunikálni.

Képes meghatározni a saját művészeti tevékenységének végzéséhez, valamint annak feltételrendszeréhez, megfelelő körülményeihez kapcsolódó szakmailag megalapozott követelményeket, alapfeltételeket; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes alkalmazni szakterülete etikai normáit.

Képes művészeti tevékenységét környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, ennek keretében a munkakörnyezet biztonságos kialakítására, a megfelelő (védő)eszközök, anyagok megválasztására, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki egészségéhez való hozzájárulásra.

A saját restaurátori tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív megvalósítási lehetőségeket.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul saját művészeti ágának, a restaurálásnak történeti, valamint jelenlegi szemléletéhez, módszereihez.

Restaurálási tevékenysége során saját művészeti elképzeléseit háttérbe szorítja, a műtárgyakhoz szakmai alázattal közelít.

Alkotó módon és megfelelő kritikai érzékkel képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.

Kész a közös munkavégzéshez kapcsolódó szabályok betartására, és arra, hogy a sikeres eredmény érdekében elfogadja és felelősséggel működik együtt más szakemberekkel.

A restaurálással kapcsolatos új ismereteket, a szakma és társterületek által alkalmazott megoldásokat és lehetőségeket figyelemmel kíséri, tudását folyamatosan korszerűsíti.

Aktívan keresi az együttműködést más szakterületek szereplőivel. Szakmája etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Tisztában van autonóm döntéshozatala határaival is: azzal, hogy mely területeken nem hozhat egyedül felelős döntéseket, milyen esetekben kell más szakemberek bevonását kezdeményeznie.

Képes a műtárgyak környezetének ellenőrzésére, értékelésére és javaslatot tud tenni a megfelelő környezet kialakítására.
Felelősséget érez a műtárgyvédelmi szempontból megfelelő környezet ellenőrzésére és megteremtésére.
Autonóm módon tevékenykedik, műtárgyak restaurálásáról felelős döntést hoz.
Új, váratlan szakmai környezetben is törekszik a problémák jogszerű és etikus megoldására.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
restaurálás (elmélet és gyakorlat) 170-190 kredit (ebből 42 kredit a diplomamunka készítéséhez rendelt kredit);
természettudományi ismeretek (specializációnak megfelelő anyagtan, fizika, kémia, analitika) 30-40 kredit;
művészet- és kultúrtörténeti ismeretek 20-30 kredit;
szabadkézi rajz, ábrázolási ismeretek 10-20 kredit;
muzeológiai és műemlékvédelmi ismeretek 10-20 kredit.
8.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a tanterv alapján a festő, a faszobrász, a kőszobrász, a fa-bútor, a fém-ötvös, a papír-bőr, a textil-bőr, a szilikát restaurátorművész szakterületén szerezhető speciális ismeret.
A specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 140-170 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hatvan óra művésztelepi gyakorlat.

32. SZÍNHÁZI DRAMATURG OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: színházi dramaturg (Theatre Script Editing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles színházi dramaturg
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Theatre Script Editor

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 40 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja színházi dramaturg szakemberek képzése, akik ismerik a kultúra írott, megőrzött és íratlan, csak áttételesen dokumentált történetét. Tevékeny és kreatív módon vesznek részt a színházi és az audiovizuális művészi alkotófolyamatban. Elsajátított ismereteik birtokában adminisztratív és menedzseri tevékenység kifejtésével is képesek támogatni a létrejövő produkciót. Felkészültek a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A színházi dramaturg

***a)* tudása**

Általános és mélyreható ismeretekkel rendelkezik a dráma- és színháztörténet területén. Biztosan eligazodik a színházi filológiai kérdésekben.

Ismeri és érti a módszertani elemzésekben használatos fogalmakat. Jártas a történetírás metodikai és emlékezetstratégiai kérdéseiben.

Specializált tudása van a színházi dramaturgia, illetve a színművészet, színházi rendezés területén.

Jól ismeri a színházi (rendezői) stílusokat, a mérvadó vizuális művészeti irányzatokat. Rendelkezik a színházművészetre koncentrált beható szöveg- és kulturális fordítási ismeretekkel.

Ismeri a nagy ívű kultúrák színházi formanyelvét.

Ismeri és alkalmazza a színházi szaknyelv kifejezéseit a szakma domináns idegen nyelvein. Behatóan ismeri a színházművészetre vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogot. Birtokában van az önálló munkához szükséges PR- és menedzsment-ismereteknek.

Ismeri a művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket. Ismeri a különböző szakmai beszédhelyzeteket.

***b)* képességei**

A szöveggondozás, szövegelemzés, évadterv-készítés terén elsajátított ismeretek segítségével képes a színházi területen önálló kreatív munkát végezni.

Képes összetett színházi feladatokat megoldani (fordítás, színpadra alkalmazás, jelenet-átírás).

Képes az új, illetve váratlan kihívásoknak megfelelni (közönségtalálkozó, beavató program vezetése, szakmai beszélgetésen moderálás).

Átlátja a színházi kommunikációban kialakuló beszédhelyzeteket, képes megteremteni a különféle megközelítések egyensúlyát, szintézisét, közvetít az alkotófolyamatban résztvevők között.

Képes önállóan átlátni a színházi alkotófolyamat strukturális és anyagi vetületét.

Képes a megértő interpretáció és kommunikáció retorikai eszközeit alkalmazni.

Képes a megszerzett tudás feldolgozására, súlyozására és további bővítésére.

Képes saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot kialakítani, azt meggyőzően képviselni, egyidejűleg befogadni és mérlegelni más álláspontokat.

Képes tudását és tapasztalatát a munkaközösség szempontjaival összehangolni.

Képes a tanulmányai során elsajátított tudására, illetve kritikai érzékére támaszkodva a dramaturgiai hatások szemszögéből végigkísérni és felügyelni egy készülő produkció teljes munkafolyamatát.

Tanulmányai alapján képes a rendelkezésére álló (információs, anyagi és technikai) forrásokat kreatívan és költséghatékonyan felhasználni a színházi produkció érdekében.

Képes eligazodni a könyvtári rendszerek és nemzetközi online és offline archívumok adataiban.

Ismeretei birtokában eligazodik a színházművészet új és születőben levő tendenciái között, képes meghatározni azok esztétikáját.

Biztosan megkülönbözteti a színházi játék- és formanyelveket.

***c)* attitűdje**

Tudatában van annak, hogy az új kor új kultúrája új közelítéseket, módszereket kíván és kínál. Feladatának tekinti, hogy az alkotó munkában és azon túl szüntelenül kutasson, nézőpontot váltson.

Kritikus érzékenységgel fordul a színházművészet és a társművészetek alkotásai, alkotói felé. Aktívan keresi az új kezdeményezések megvalósításának alternatív módjait.

Nyitott és kész a hagyományos és az új megközelítést hordozó művészeti alkotások, produkciók

társadalmi megismertetésére, megértetésére.

Biztosan támaszkodik megszerzett ismereteire, miközben folyamatosan bővíti azokat. Megértő magatartásával a közösség teremtő értékei felé fordul.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az alkotásra, színházi munkára érett, önálló egyéniség.

Kreatívan gondolkodva saját művészeti koncepciót alkot, amelyet autonóm módon és szakszerűen valósít meg.

Felismeri és vállalja a saját megfelelő felelősségi körét a közösségi alkotás folyamatában.

A színházi és művészeti közéletben aktívan képviseli saját (kritikai) álláspontját.

Felelős az alkotóközösség döntéseiért.

Megfontolt és biztos ízléssel vesz részt a produkció érdekében folytatott nyilvános kommunikációban.

Önállóan kezdeményez, és akár konfliktusok vállalása árán is szolidárisan segíti a rendező munkáját.

A társadalmi felelősségvállalás kereteit ismeri és megtartja, színházi nevelési előadások során, beavató színházi eseményeken, elemző beszélgetések vezetésében önállóan képviseli a közösség értékeit.

Empátiával és felelősséggel dolgozik a szerzőkkel és színházi alkotótársakkal.

Felelősen kezeli a színházi alkotófolyamat természetéből adódó kommunikációban kialakuló problematikus helyzeteket.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a színházi dramaturgiai-gyakorlat története, esztétikai, filológiai, etikai ismeretei 80-100 kredit;

a magyar- és világirodalom dokumentumai, dráma és színháztörténet az előadóművészetek alkotói folyamatában 35-45 kredit;

stilisztika kreatív írás, fordítás 38-46 kredit;

dramaturgiai gyakorlatok a társművészetek területén 35-45 kredit;

előadás szerzői jogi és produkciós befoglaló környezete 6-10 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, továbbá egy másik idegen nyelvből államilag elismert, alapfokú nyelvvizsga szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat összesen harminc hét időtartamú, összefüggően minimum háromhetes szakaszokban megvalósuló szakmai munka. A gyakorlat során a hallgatók tényleges kutatási, alkotói folyamatokban vesznek részt, színházi, kutatói és produkciós szakmai produkciós feladatokat oldanak meg.

33. SZÍNHÁZRENDEZŐ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: színházrendező (Stage Directing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles színházrendező

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Stage Director

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 18 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja színházrendezők képzése, akik ismerik a világtörténeti és kortárs színház irányzatait, és képesek egyéni koncepciójuk színpadon történő megjelenítésére. Megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában alkalmasak a személyes fogalmazásmódra, és egy alkotócsoport vagy társulat irányítására, érvényes mondandó kifejezésére a színház különféle műfajaiban. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A színházrendező

***a)* tudása**

Ismeri a színművészet elméletét és gyakorlatát általánosan és műfajspecifikusan is egyaránt.

Átfogóan ismeri a dráma- és színháztörténetet.

Ismeri a történeti és kortárs drámairodalom alkotásait.

Mélyrehatóan ismeri a dráma- és szerepelemzéshez szükséges irodalmat, irodalomtörténetet. Tisztában van a rendezői munkához szükséges dramaturgiai ismeretekkel.

Átfogóan ismeri a zeneművészet elméleti és történeti hátterét, a kiemelkedő zeneszerzőket és alkotásaikat.

Specializált ismereteket szerzett a beszéd és ének hangképzés törvényszerűségeinek vonatkozásában.

Szerteágazóan ismeri a színpadtechnika lehetőségeit.

Alaposan ismeri a kortárs színház hazai és nemzetközi eredményeit.

Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a színházművészet és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról, valamint az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Magas fokon ismeri a színészvezetés és színészpedagógia törvényszerűségeit.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a színjátszás hazai és nemzetközi intézményi kereteiről, a színházak és színtársulatok lehetséges felépítéséről, működésük módozatairól.

Ismeri a színházra vonatkozó PR, menedzsment és jogi szabályzatot.

Magas szinten ismeri a színházi működésre vonatkozó etikai normákat.

***b)* képességei**

Képes meghatározott idő alatt, kortárs vagy klasszikus dramatikus szöveg színpadra állítására, a szakmai követelményeknek megfelelő előadás önálló megalkotására.

Képes a színészek munkájának vezetésére, értékelésére.

Rendelkezik mindazzal a rutin technikai képességgel, amely lehetővé teszi, hogy önálló művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítsa meg.

A színházat, mint kreatív műfajt értelmezi.

A társművészetek vívmányait a létrehozott előadásba beépíti.

Képes a közreműködő művészek és műszaki szakemberek munkájának megszervezésére, összehangolására, irányítására.

Képes új színpadi szövegek létrejöttének inspirálására.

Rendezői munkáin keresztül a társulat közös gondolkodására és ízlésére ráhatással van.

Képes a színházi társulat vezetésére.

Képes a színház üzemszerű működtetésére, a repertoár, műsorrend kidolgozására.

Alkotóként képes a színházi gondolat kifejezéséhez szükséges formanyelv gazdagítására.

A történeti és kortárs irodalom alkotásait professzionális szinten képes értelmezni.

Meglévő eszköztárából képes kiválasztani és alkalmazni az adott színpadi megfogalmazáshoz adekvát próbamódszert.

***c)* attitűdje**

Magas szintű művészi és alkotói érzékenységgel viszonyul rendezői munkájához.

Törekszik arra, hogy a színházművészet legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Döntési helyzetekben, illetve nem várt színpadi helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével cselekedni.

A rendezői alkotómunkájával kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azokra reflektál.

A társadalom problémáit figyeli, saját, rendezői tevékenységén belül azokra reagál.

Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.

Saját, rendezői produktumát a próbák és előadások alatt folyamatosan, önreflektíven kontrollálja.

Elfogadja, hogy munkája során saját művészi produktumát a létrejövő színházi előadás egésze tükrében vizsgálja.

A próba- és előadás-szituációkat kreativitással, rugalmasan és empátiával kezeli.

A próbafolyamat fokozott pszichés és fizikai terhelését kellő toleranciával és megértéssel viseli.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A közösségi alkotás létrehozásakor egyéni felelősséget vállal.

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és megvalósítását.

Önálló rendezői koncepciót alkot, amelyet kreatívan és professzionálisan valósít meg. Kialakított színház-szakmai véleményét döntési helyzetekben képviseli.

Az előadás egészéről, illetve saját feladatáról alkotott szakmai álláspontját a kollégákkal szemben meggyőzően képviseli.

Felismeri a színházművészetnek a társadalomra tett hatását, kulturális eredményeit.

A próbák és előadások alatt kiemelt figyelemmel kíséri és kontrollálja a színpadi történések teljességét, a kollégák munkáját.

A próbafolyamat és az előadások során betartja és betartatja a vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

színház és drámatörténet, elemzés 10-20 kredit;

a vizuális művészetek története 10-20 kredit;

zeneértés, a zenés színpadi műfajok története 10-20 kredit;

színházrendezés 54-66 kredit;

szöveg és színpad viszonya 38-52 kredit;

speciális rendezési gyakorlat 90-104 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül legalább 90 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A színházrendező szakmai színházi gyakorlatának időtartama legalább tizenöt hét, amelyet hazai vagy külföldi, nemzeti vagy kiemelt, egyes esetekben határon túli magyar színházban minimum két produkcióban való rendezői vagy rendezőasszisztensi szakmai munka.

34. SZÍNMŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: színművész (Acting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles színművész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Actor/Actress

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 16 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja színművészek képzése, akik az elsajátított elméleti ismereteik és komplex gyakorlati képességeik birtokában alkalmasak a hazai színházi műhelyekben, a filmes és televíziós produkciókban, a rádiós előadóművészetekben, illetve filmszinkronizálási munkákban magas szintű színművészeti tevékenység folytatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
7.1.1. A színművész
***a)* tudása**
Általános és specializált ismeretei vannak a színművészet elméletéről és gyakorlatáról.
Átfogóan ismeri a dráma- és színháztörténetet, tisztában van a történeti és kortárs drámairodalom alkotásaival.
Mélyrehatóan ismeri a szerepelemzéshez szükséges irodalmat, irodalomtörténetet.
Tisztában van a színészi munkához szükséges dramaturgiai elemekkel.
Ismeri a zeneművészet elméleti és történeti hátterét, a kiemelkedő zeneszerzőket és alkotásaikat.
Specializált ismeretei vannak a beszédképzés artikulációs felépítése, működése, fonetikai törvényszerűségeinek vonatkozásában.
Magas szinten ismeri a színpadi mozgáskultúra speciális elemeit.
Magas szinten ismeri az énekléshez szükséges hangképzési technikákat, illetve énekes előadói stílusokat.
Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a színházművészet és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról, valamint a színpadi művek és filmalkotások alkotó- és előadó művészeti területei közötti dinamikus kölcsönhatásról.
Átfogó ismeretei vannak a színpadtechnikai berendezések működéséről, a színpadon való biztonságos mozgás lehetőségeiről.
Specializált ismeretekkel rendelkezik a színjátszás hazai és nemzetközi intézményi kereteiről, a színházak és színtársulatok lehetséges felépítéséről, működésük módozatairól.
Magas szinten ismeri a színjátszásra vonatkozó etikai normákat.
***b)* képességei**

Képes egyénileg is a rá kiosztott szerep értelmezésére, a rendező vezetésével a színpadi figura kialakítására.

Képes egy szerep többféle értelmezés szerinti eljátszására.

Képes a művészi teljesítmény magas színvonalon történő megismétlésére.

Képes társulatban együtt alkotni, játszani, az improvizációs technikákat alkalmazni.

Képes kreatívan jelen lenni a filmes és televíziós műfajokban egyaránt.

Képes közreműködőként a színpadi gondolat kifejezéséhez szükséges formanyelv gazdagítására.

A rendezői instrukciók és a kollégák művészi produkciója tükrében képes a saját színpadi alakítását átformálni, újraértelmezni, felülvizsgálni.

A történeti és kortárs irodalom alkotásait professzionális szinten értelmezi.

Meglévő eszköztárából képes kiválasztani és alkalmazni az adott színpadi megfogalmazáshoz adekvát metódust.

***c)* attitűdje**

Magas szintű művészi és alkotói érzékenységgel viszonyul színészi feladatához.

Felismeri a színművészetnek a társadalomra tett hatását, kulturális értékét.

Törekszik arra, hogy a színházművészet legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

Váratlan színpadi helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével cselekedni.

Nyitott a színművészettel kapcsolatos művészi technikájának folyamatos fejlesztésére, a módszertani újdonságok és a témában megjelenő elméleti munkák megismerésére.

A próbafolyamat fokozott pszichés és fizikai terhelését kellő toleranciával és megértéssel viseli.

Elfogadja, hogy munkája során saját művészi produkcióját a létrejövő színházi előadás egésze, illetve a kreatív munkatársak döntéseinek tükrében vizsgálja.

Nyitott a társadalom problémáira, saját feladatkörén belül azokra reagál.

A próba- és előadás-szituációkat kreativitással, rugalmasan és empátiával kezeli.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Az előadásban saját szerepét önálló értelmezés mentén, professzionális színvonalon formálja meg, a darab egészéről, illetve saját produkciójáról alkotott szakmai álláspontját a kollégákkal szemben meggyőzően képviseli.

A produkció egészén belül saját színművészi tevékenységéért felelősséget vállal.

A próbák és előadások alatt kiemelt figyelemmel kíséri és kontrollálja a színpadi történések teljességét, a színészkollégák munkáját és a színpad aktuális berendezési státuszát egyaránt.

Színművészi identitása egyértelműen kialakult.

Saját színművészi produkcióját a próbák és előadások alatt folyamatosan, önreflektíven kontrollálja.

A próbafolyamat és az előadások során betartja munkavédelmi előírásokat.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

színház és drámatörténet, elemzés 25-35 kredit;

a vizuális művészetek története 20-28 kredit;

ritmus és forma (zene és szöveg) 20-28 kredit;

színészi játék, általános színészi gyakorlat 64-72 kredit;

készségfejlesztés (mozgás, beszéd, ének) 42-50 kredit;

speciális színészi gyakorlat 55-60 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül legalább 55 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú

(B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat legalább tizenkét hét időtartamú, hazai vagy külföldi, nemzeti vagy kiemelt színházban, legalább egy produkcióban folytatott színészi szakmai munka.

35. SZOBRÁSZMŰVÉSZ OSZTATLAN SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: szobrászművész (Sculpture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szobrászművész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sculptor

3. Képzési terület: művészet

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 42 kredit
szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 20 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 211

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja szobrászművészek képzése, akik megszerzett plasztikai ismereteik birtokában alkalmasak szobrászművészi tevékenység folytatására, ismerik a szobrászat kifejezési eszközeit és lehetőségeit, a felhasználható anyagokat és technikákat, korszerű és klasszikus alapokra épített szellemi orientációval, kiváló technikai tudással, mesterségbeli, esztétikai, valamint társadalomtudományi ismeretekkel rendelkeznek. Elemezni képesek a szakterületükkel kapcsolatos általános és egyedi társadalmi igényeket. Tudásukkal, az önkifejezés készségével, a nemzetközi és hazai képzőművészeti tendenciák ismeretével alkalmasak az eszmei tartalmak képzőművészeti formában történő megjelenítésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szobrászművész

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a szobrászatban végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról, faragási, öntési és egyéb szobrászati technikai eljárásokról és koncepciókról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a saját művészeti ágában, a szobrászatban végzett kutatás, forrásgyűjtés, szobrászati analógiák keresése alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik egy adott szobrászati gyakorlat eredetiségének, képzőművészeti jelentőségének felismerésével kapcsolatban.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a szobrászat főbb elméleteiről, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeiről, ezek alapján értő módon közelít számára ismeretlen

szobrászati alkotásokhoz is.

Behatóan ismeri a saját művészeti ágában, a szobrászatban végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló anyagokat, technikákat (a térplasztika, kisplasztika, relief, érem és plakett kivitelezési technikáit, a gipsz, terrakotta, fa, kő, fém öntési és domborítási módszereit), valamint a tevékenységek végzésének körülményeit, lehetőségeit.

Beható ismeretekkel rendelkezik a szobrászat; tér- és környezetszervezési, építészeti, díszítőművészeti eljárásairól.

Beható ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet intézményeiről és azok működéséről, például: köztéri szobrászati megbízatások tervezése, pályázása, kivitelezése, a non-profit szektor és a kereskedelmi szféra különbsége.

Magas szinten ismeri a szobrászatra vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogokat.

***b)* képességei**

Képes kreatívan cselekedni és reagálni komplex, váratlanul előálló és új stratégiai megközelítést követelő helyzetekben. Felhalmozott eszköztárából, az összes szobrászati technikát, technológiát felölelő szakmai tudásából képes művészi szándékának megfelelő technikai és formai megoldásokat találni.

Képes a térrel foglalkozó alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széles látókörű művészeti gondolkodás kialakítására.

Művészeti gyakorlatában az adott szobrászati tevékenység közben a téri helyzeteket, arányrendszereket differenciáltan, tudatosan használja.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, folyamatosan felülvizsgálja a már ismert szobrászati metódusok alapján saját művészeti gyakorlatát.

Rendelkezik mindazokkal a rutin technikai képességekkel, biztos szakmai tudással, amely lehetővé teszi, hogy szobrászati invencióit következetesen, szuverén módon valósítsa meg.

A tanulmányai során kifinomult arányérzékére és térlátására, rajzi és mintázási készségére támaszkodva képes szobrászati és tervezési, kivitelezési munkák elvégzésére.

Képes strukturáltan átgondolni, kifejezni és érvényesíteni saját alkotótevékenysége infrastrukturális és anyagi szükségleteit, műveinek megvalósításának feltételrendszerét, s ennek tudatában megtervezni és megvalósítani alkotásait.

Képes alkalmazni szakterülete etikai normáit.

Képes művészeti tevékenységének környezet- és egészségtudatos megszervezésére, végzésére, ennek keretében a megfelelő munkakörnyezet és a megfelelő eszközök, anyagok megválasztására, alkotásaik révén a társadalom szellemi, lelki egészségéhez való hozzájárulásra.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új ismereteket, figyelemmel kíséri a kortárs szobrászati jelenségeket. Kreatívan használ új módszereket, dinamikus megvalósítási lehetőségeket, anyaghasználatában az adott szobrászati kihívásoknak megfelelőt választ.

Törekszik arra, hogy folyamatos szobrászati tevékenységet végezzen.

Analitikus, rendszerező szemlélettel közelít szobrászati témákhoz.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a szobrászat stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz.

Szakmai ismereteiből kialakított konzekvenciáit beépíti szobrászati tevékenységébe.

A saját művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett művészeti alkotásai témájának megválasztásában és azok létrehozásában.

Törekszik műveinek bemutatására, megismertetésére.

A szobrászművészet etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szobrász identitása egyértelműen kialakult.

Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Felelőssége a

hagyományos és az új megközelítést hordozó, figurális és nonfiguratív művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetésére és megértetésére.

Társadalmilag érzékeny szobrászati alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

szobrászat (gyakorlati, elméleti, történeti, technikai vonatkozásai) 170-190 kredit (ebből 42 kredit a diplomamunka készítéséhez rendelt kredit);

művészettörténet, építészettörténet, kortársművészet 40-60 kredit;

esztétika, művészetelmélet, művészeti anatómia 20-30 kredit;

társadalomtudomány és bölcsészettudomány filozófia, irodalom, művészetpszichológia, művészetszociológia, jogi és menedzsment ismeretek, munkavédelem) 10-20 kreditpont.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat hatvan óra művésztelepi gyakorlat.

36. TÁJÉPÍTÉSZ ÉS KERTMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: tájépítész és kertművész (Landscape Design and Landscape Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles tájépítész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Landscape Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a műszaki képzési területről az építészmérnöki alapképzési szak, a művészet képzési területről az építőművészet alapképzési szak.

4.3. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 581

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tájépítészek képzése, akik kreatív, formai és vizuális készségekkel és alkotó művészi képességekkel rendelkeznek, felkészültek a települések és a táj arculatának, létesítményeinek, a szabadterek (közparkok, közkertek, történeti kertek, parkok, intézményi és villakertek) funkciójukat szolgáló alakítására, művészi kvalitással bíró megformálására, táj- és kertművészeti alkotások létrehozására, illetve ilyen tervek készítésére és a megvalósulás irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A tájépítész

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a tájépítészet és kertművészet alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról.

Ismeri a tájépítészet hazai és nemzetközi szakterületének multidiszciplináris eszközrendszerét, tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat.

Képes a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez és művészeti ágakhoz kapcsolására, a tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat- és hatásrendszer felismerésére.

Ismeri a tájépítészet sajátos kutatási, forrásgyűjtési módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Specializáltan ismeri a tájépítészet és kertművészet főbb elméleteinek, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeit.

Behatóan ismeri a tájépítészeti alkotói tevékenységek alapjául szolgáló alapadatokat, anyagokat, technikákat, valamint e tevékenységek végzésének körülményeit.

Ismeri a tájépítészet és kertművészet valamint más művészeti ágak, szakterületek közötti kapcsolódási pontokat.

Beható ismeretekkel rendelkezik a tájépítészet szakmaként, illetve a kulturális intézményrendszer részeként való működéséről.

Ismeri és érti a tájépítészet szakterületének jogszabályi környezetét, a tájépítészetre vonatkozó etikai szabályokat és szerzői jogot.

Ismeri a team és projektmunka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel. Birtokában van a tájépítészeti szakterületen alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek.

***b)* képességei**

Képes a tájépítészeti és kertművészeti szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

A tájépítészeti és kertművészeti szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus természet- és társadalomtudományi, valamint művészeti elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.

Alapvető képességei a kreativitás, a fejlett térlátás és formakészség.

Képes az alkotói gyakorlat során új megközelítések, tudatosság és széleskörű átlátás kialakítására.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs

forrásokat.

Rendelkezik mindazzal a rutin technikai képességgel - rajzkészség, ábrázolástechnika, előadáskészség - amely lehetővé teszi, hogy önálló művészi elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítsa meg.

Kifinomult kritikai ítélőképességgel rendelkezik.

Az önállóan vagy más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben végzett tevékenysége során hatékony kommunikációra képes.

***c)* attitűdje**

Törekszik arra, hogy alkotó módon vegyen részt önálló tájépítészeti és kertművészeti alkotások létrehozásában.

Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a tájépítészet stílusirányzataihoz, történeti, valamint kortárs alkotásaihoz.

A saját művészeti tevékenységével kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak, más szakterületek szereplőivel. Társadalmilag érzékeny és elkötelezett alkotásai témájának megválasztásában és azok létrehozásában.

Motivált az ismeretanyag folytonos bővítésére, az új szakmai eredmények, alkotások megismerésére, az új művészeti és műszaki és lehetőségek alkalmazására, az ökológiai szemlélet fejlesztésére és alkalmazására.

Nyitott, kezdeményező, empatikus.

Önmagával szemben kritikus és igényes.

Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli.

Elfogadja mások eltérő véleményét, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Felelősséget érez a tájépítészet társadalmi felemelkedésben betöltött szerepének alakulásában.

Az önálló munkavégzésen és felelősségvállaláson túl képes a magas fokú együttműködésre, csapatmunka irányítására, koordinálására, a különböző szakterületeket összefogó (team) munkákban való részvételre, társszakmákkal és társadalmi szervezetekkel való együttműködésre.

Saját szakmai, művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett alkotásai célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Felelősséggel vállalja a tervezés és a kutatás etikai elveinek betartását és betartatását.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

művészet (kortárs művészet, rajz és vizuális kommunikáció, kertművészeti stúdió, kertművészeti stíluskorszakok, szabadtértervezés és design, történeti kertek, tájak helyreállítása, formázás és modellezés) 45-55 kredit;

műszaki tudomány (településökológia és -fenntarthatóság, építészeti térelmélet és mai irányzatok, települési értékvédelem, urbanisztika, CAD rendszerek alkalmazása, tájvédelem és tájrendezés) 20-30 kredit;

agrártudomány (térkompozíciós növényalkalmazás) 5-10 kredit;

társadalomtudomány (település- és környezetszociológia) 2-5 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges bármely olyan élő idegen nyelvből,

amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei
A szakmai gyakorlat a vezető tájépítész irányítása mellett végzett négy hetes tervezőirodai gyakorlat. A hallgatóknak a gyakorlaton objektumtervezési feladatok megoldásában kell közreműködniük.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:
A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma
természettudomány (növénytan, talajtan, éghajlattan, dendrológia, növényföldrajz) területéről legalább 20 kredit;
műszaki ismeretek (rajz és formatan, ábrázoló geometria, anyagtan, informatika, szerkezettan, építészet) területéről legalább 20 kredit.

37. TELEVÍZIÓS MŰSORKÉSZÍTŐ MŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: televíziós műsorkészítő művész (Television Production Arts)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles televíziós műsorkészítő művész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Television Production Arts

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok :

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a televíziós műsorkészítő, a mozgóképkultúra és médiaismeret alapképzési szak, a mozgókép alapképzési szak film- és televíziórendező szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév
A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diploma elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja televíziós műsorkészítő szakemberek képzése, akik képesek a tömegkommunikációban művészi szinten önálló műsorformátum megalkotására,valamint a szerkesztői, műsorvezetői, riporteri,

publicisztikai, rendezői, operatőri, vágói, gyártásvezetői területen korábban megszerzett ismereteik alkalmazásával a hazai vagy bármelyik külföldi televíziós csatorna vezető munkatársaként dolgozni. A média területein széles körű műveltségükre, idegennyelv-tudásukra támaszkodva, egyéni látásmódot, magas szintű kreativitást képviselve eredményesen működhetnek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A televíziós műsorkészítő művész

***a)* tudása**

Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a televíziós műsorkészítés elméletéről és gyakorlatáról.

Átfogóan ismeri a televíziózás terén való alkotás folyamatának lehetőségeit, a különböző televíziós műfajokban való alkotások létrehozásához szükséges kreatív és technikai eszköztárat.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a televíziós műsorkészítés főbb elméleteinek, stíluskorszakainak és kortárs irányzatainak, fontosabb alkotásainak részterületeiről.

Behatóan ismeri a televíziós műsorkészítéshez kapcsolódó munkafolyamatokat, azok szabályait, technikai eszközeit, gyakorlati lehetőségeit, szakmai követelményeit.

Specializált beszédtechnikai ismeretei vannak.

Átfogó ismeretei vannak a médiajog területén.

Szerteágazó ismeretekkel rendelkezik a televíziós műsorkészítés és más művészeti ágak, szakterületek közötti kapcsolódási pontokról, valamint az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Behatóan ismeri a különböző művészeti ágak alkotásainak elemzéséhez szükséges analitikus metódusokat.

Magas szinten ismeri a televíziós műsorkészítésre vonatkozó etikai normákat.

***b)* képességei**

Képes professzionális szintű televíziós műsorok teljes szakmai biztonsággal való elkészítésére.

Alkotó módon képes használni a tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat, képes az alkotói folyamat adekvát mozzanataihoz rendelni a megfelelő technikai felszerelést.

Pszichológiai ismereteit munkája során tudatosan alkalmazva a műsorkészítő kollégáival és a riportalanyokkal, vendégekkel való esetleges konfliktusokat magas szinten kezeli.

Képes a televíziózás rész-munkaterületeinek és egészének teljes átlátására, új megközelítések kialakítására.

Műsorkészítés során professzionális szintű verbalitásról, kommunikációs- és vitakészségről, jó érveléstechnikáról tesz tanúbizonyságot.

Professzionális magabiztossággal képes a televíziózás műfajaiban elvárt gyors helyzetfelismerésre, azonnali reakcióra.

Egyéni koncepcióját a televíziós műsorkészítés során munkatársai előtt hatékonyan és körvonalazottan képviseli.

Professzionális szinten végzi a televíziózás szakterületéhez tartozó produkciók alapfokú analízisét, felismeri a műfaji összefüggésrendszert, és magas színvonalú, adekvát értékelő tevékenységet folytat.

Kreatív munkáját képes összehangolni a televíziós stáb többi alkotójával, technikai dolgozójával.

Televíziós műsorkészítés során a szakterületének etikai normáit alkalmazza.

***c)* attitűdje**

Nyitott a televíziós műsorkészítéssel kapcsolatos és más ismereteinek folyamatos bővítésére. Törekszik a televíziós műsorkészítő szakmában való alkotások létrehozására.

Aktívan keresi a televíziózás új technikai és alkotói lehetőségeit.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a televíziós műfajok stílusirányzataihoz, valamint kortárs alkotásaihoz, különböző egyéni megközelítési módokhoz.

Társadalmilag érzékeny, és elkötelezett televíziós produkciói témáinak megválasztásában és azok létrehozásában.

Televíziós műsorainak készítése közben etikus és humánus magatartást tanúsít mind munkatársaival,

mind a műsor közreműködőivel szemben.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Televíziós szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Televíziós műsorkészítése során saját művészeti koncepciót alkot, amelyet professzionális módon valósít meg alkotótársai segítségével.

Rendszeresen készít műsorterveket, valamint előkészít televíziós produkciókat.

A televíziós munkájának előkészítését, a forgatás, felvétel folyamatát és az utómunkát önálló döntései mentén végzi.

A televíziós műsorkészítő stáb koprodukciós munkavégzési struktúrájában való speciális alkotómunkában is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó televíziós művészeti alkotások, produkciók társadalmi megismertetésére és megértetésére.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett televíziós alkotásai, illetve produkciói célközönségének kiválasztásában és ahhoz történő eljuttatásában.

Magas etikai mércét képvisel a művészeti és társadalmi közéletben egyaránt.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a televíziós műsorkészítés általános történeti, társadalomtudományi, jogi és művészeti ismeretei 18-32 kredit;

a televíziós műsorkészítés gyakorlati megvalósításának folyamata 42-58 kredit;

televíziós műsorkészítés specifikus részterületei 8-22 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat magyarországi vagy külföldi, országos lefedettségű televíziós csatornák szerkesztőségeiben végzett, legalább hat hetes szakmai munka.

9.4. A 4.2. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma

mozgóképművészet történeti háttere 6 kredit,

társadalomtudomány, jog 6 kredit,

általános művészetelmélet és művészet esztétika 6 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 6 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

38. TERVEZŐGRAFIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: tervezőgrafika (Graphic Design)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles tervezőgrafikus művész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Graphic Designer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a tervezőgrafika, az animáció, a formatervezés, a fotográfia, a média design, a tárgyalkotás, a textiltervezés, az építőművészet, a fémművesség, a kerámiatervezés alapképzési szakok.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja tervezőgrafikus művészek képzése, akik a vizuális kultúrában való jártasságuk, humán, technológiai, illetve média ismereteik, valamint műveltségük birtokában alkalmasak a kommunikáció rendszerének összefüggésében a tervezési helyzetet értelmezni, kreatív és innovatív javaslatokat tenni, azokat magas szinten megtervezni. Alkalmasak tervezőgrafikai - mind tervezői, mind autonóm alkotói -, illetve vizuális és kommunikációs, valamint művészeti kutatási folyamatok felépítésére, önálló programalkotásra, ezek végrehajtására önállóan, együttműködésben partnerként és vezető helyzetben egyaránt. Továbbá képesek saját tevékenységük kritikus értelmezésére és értékek kialakítására, felelősséget éreznek az általános vizuális kultúra aktív alakításáért, terjesztéséért, színvonalának emeléséért. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A tervezőgrafikus művész

***a)* tudása**

Megújuló önálló tudással rendelkezik, tudásának része a széles spektrumú műveltség.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika elméleteiről, koncepcióiról, tradícióiról, meghatározó múltbéli és kortárs tendenciáiról és diskurzusairól, valamint referencia értékű alkotóiról, alkotásairól és eredményeiről.

Széles körű, rendszerszerű és specializált ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafikához kapcsolódó tágabb művészeti és kulturális kontextusról, annak történeti alakulásáról, meghatározó korszakairól, irányzatairól, valamint jelenkori működéséről és főbb tendenciáiról.

Szerteágazó és rendszerszerű ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafikához kapcsolódó kortárs társadalmi, gazdasági, piaci, környezeti és információ-technológiai kontextusról, ezek működéséről, valamint a szakmájához való kapcsolódási pontokról és összefüggésekről.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafikához kötődő önálló művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről.

Érti és magas szinten ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához.

Ismeri a komplex holisztikus gondolkodás működését, valamint magas szinten ismeri a specializált ötlet- és koncepciófejlesztési, innovációs módszereket.

Jártas az interdiszciplináris tervezési/alkotás módszertanban, ismeri és érti a komplex tervezési, alkotó folyamatok összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében.

Magas szintű esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik.

Magas szintű, specializált ismeretekkel rendelkezik a tervezőgrafika területén alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.

Magas szinten érti és ismeri a projektmenedzsment működését, folyamatát, illetve alkalmazását saját szakterületén.

Magas szinten ismeri a tervezőgrafika vizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit, behatóan ismeri a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Részleteiben és rendszerében ismeri a tervezőgrafika gazdasági, pénzügyi, szerzői jogi és etikai normáit, szabályozását, érti a saját vállalkozás működtetésének kereteit, valamint alapos áttekintéssel bír a szakterületét érintő tágabb intézményrendszerről.

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti azt, hogy az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás hogyan lehet hasznos számára.

***b)* képességei**

Felismer komplex szakmai problémákat, saját tervezési, alkotói programot alakít ki és ez alapján önálló kreatív szakmai munkát végez.

Korábban megszerzett és rendszerezett tudását és tapasztalatait stratégiai módon alkalmazza változó, új típusú, komplex helyzetekben.

Önállóan vizsgál komplex problémaköröket, összetett művészeti és designkutatást folytat, az adatok és források kritikai kezelését végzi, a tágabb kontextuális összefüggéseket és folyamatokat rendszerszerűen értelmezi.

Magas szintű kritikai gondolkodásra támaszkodva képes tervezői, alkotói reflexióra, valamint önálló, szilárd szakmai álláspontot alakít ki.

Kreativitását mozgósítja változó, új típusú, komplex helyzetekben is, és a hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat fejleszt.

Önállóan és rutinszerűen, konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, magas szintű és komplex tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és komplex originális alkotást hoz létre.

Rutinszerűen és innovatív módon alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást és gyártástechnológiát egyéni koncepciói és önálló tervei megvalósításához.

Interdiszciplináris alkotóközegben saját szakterületét kompetensen és magas színvonalon képviseli, csapatban dolgozva egyenrangú félként, alkotó módon működik együtt társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Projektek, folyamatok és erőforrások menedzselését végzi, csoportban dolgozva vezető szerepet lát el, irányítja a tervező, alkotó és megvalósító tevékenységet.

Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit nyilvánosság előtt nagy biztonsággal és kompetenciával mutatja be, valamint magas szintű párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel, szakértőkkel, ügyfelekkel, illetve laikus közönséggel a tervezőgrafikát érintő komplex témákban, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Szakmai álláspontját és szakmai érdekeit érvekkel alátámasztva képviseli vita helyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Képes értékelni saját szakmai tevékenységét, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és tudását, kompetenciáit

és tervezői, alkotói gyakorlatát folytonosan naprakészen tartja, megújítja, fejleszti.

***c)* attitűdje**

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Szakmai munkájában motivált és elkötelezett, alkotótevékenységét szellemi szabadság, kísérletező és vállalkozó kedv jellemzi.

Tudatosan törekszik saját szakmai határainak, illetve a szakterületek közötti határok és hagyományos keretrendszerek átlépésére, meghaladására.

Aktívan keresi azokat a kihívásokat és komplex problémákat, ahol szakmai tudását és kreativitását kamatoztatva adekvát válaszokat adhat, originális alkotásokat hozhat létre, önállóan vagy csoport tagjaiként.

Szakmai tevékenységében rugalmasan és adaptívan viszonyul az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetkehez.

Tervezőgrafikai alkotótevékenységét magas fokú minőség és értékorientáltság, művészi érzékenység és intellektuális szemlélet jellemzi.

Aktívan keresi az együttműködést más művészeti ágak és szakterületek szereplőivel, aktívan kezdeményez interdiszciplináris projekteket, szakmai tevékenységét integratív szemlélettel végzi.

A saját tervező, alkotó tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére, a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal szemben befogadó, toleráns és empatikus.

Saját tervező, alkotó tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban, szakmája etikai és szerzői jogi normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Szakmai kérdésekben önállóan tájékozódik, saját ízléssel és szakmai véleménnyel bír. Saját művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan és professzionálisan valósít meg. Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál projekteket.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Saját szakmai munkájáért, valamint az általa vezetett projektekért, tevékenységekért felelősséget vállal.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségért, szakterülete értékeiért és etikai normáiért.

Szakmai munkáját társadalmilag, kulturálisan, ökológiailag érzékeny, tudatos és felelős tevékenység jellemzi.

Tevékenységével tudatosan és felelősen alakítja vizuális környezetét.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

média- és gyártástechnológiai ismeretek 10-20 kredit;

grafikai tervezési stúdiumok 20-50 kredit;

szakelmélet 10-20 kredit;

elméleti stúdiumok (kutatásmódszertan, média és művészettörténet és- elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek) 10-30 kredit;

kapcsolódó társszakmai ismeretek 5-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való

belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit a média-és vizuális stúdiumok, grafikai tervezési stúdiumok, média- és gyártástechnológiai ismeretek, média-, művészettörténet és- elmélet, filozófia, társadalomtudomány, gazdasági és jogi ismeretek, kommunikációs és prezentációs ismeretek területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

39. ZENESZERZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: zeneszerző (Music Composition)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles zeneszerző
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Composer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak zeneszerzés, alkalmazott zeneszerzés, elektronikus zenei médiaművészet szakirányai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető: az előadóművészet alapképzési szak valamennyi szakiránya, az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak jazz-zeneszerzés, muzikológia, zeneelmélet, zeneismeret szakirányai.

4.3 A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja zeneszerzők képzése, akik kiművelt zeneszerzői képességeiket és elméleti felkészültségüket egyéni jellegű, eredeti alkotásokban tudják alkalmazni. Zeneszerzői teljesítményükkel a nemzetközi zenei életben is gyümölcsöztetni tudják a hazai zenei felsőoktatásban nyert tapasztalataikat. Képesek a zenei alkotóművészet értékeit a szakmán belül és azon kívül képviselni, fejleszteni, tudatosítani, és ha kell, megvédeni. A zenei élet intézményeiben hasznos szolgáló és kezdeményező szerepet tudnak betölteni. Felkészültek a szakterületen folyó tudományos munkába való bekapcsolódásra. Felkészültek

tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A zeneszerző

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zeneszerzéssel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérről, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.

Ismeri a mélyebb műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket.

Beható ismeretekkel rendelkezik a zeneművészet és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról, továbbá az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zeneszerzői alkotótevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és a szerzői jogról.

Magas szinten ismeri a zeneszerzői alkotótevékenységre vonatkozó etikai szabályokat. Mélyrehatóan ismeri a különböző vokális és hangszeres kompozíciós technikákat, a történeti és kortárs zenei stílusokat, műfajokat, iskolateremtő irányzatokat, mintaértékű kompozíciókat, azok kompozíciós felépítését.

Szerteágazó, az egyes stílusoknak és előadói apparátusoknak megfelelő hangszerelési ismeretekkel rendelkezik.

Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár középnehéz műveinek egy részét.

Szerteágazó ismeretei vannak a zenekari partitúrák felépítéséről, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelvekről.

***b)* képességei**

Képes zeneművek önálló értékelésére, elemzésére, strukturális megközelítésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Elméleti ismeretei alapján képes zeneszerzői tevékenységével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

Képes zeneszerzői alkotótevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni.

Képes érvényesíteni zeneszerzői alkotótevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális élet intézményeiben szakmai irányítási tevékenységet végezni. Képes alkalmazni zenei alkotó és előadó-művészet etikai normáit.

Képes különböző műfajú zeneművek komponálására saját vagy más (zenetörténeti) alkotói stílusban.

Hangszereléssel kapcsolatos ismereteit önálló kompozícióinak megalkotása vagy más (zenetörténeti) stílusú művek hangszerelése során hatékonyan alkalmazza.

Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, valamint saját kompozícióinak betanítása, ismertetése során azok zongorán történő demonstrálására.

Képes bonyolult, illetve nagy apparátusra írott zeneművek partitúráinak átlátására, zongorán történő megszólaltatására.

***c)* attitűdje**

Nyitott a zenei alkotó- és előadó-művészettel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.

Aktívan keresi az összművészeti vagy multidiszciplináris alkotótevékenységben való részvétel lehetőségét.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett kompozíciói témájának megválasztásában.

Törekszik saját kompozícióinak szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.

A zenei alkotó- és előadó-művészet etikai normáit betartja.

Aktívan keresi a különböző zenei irányzatokban, stílusokban való komponálás lehetőségét. Törekszik repertoárismeretének gyakorlati megközelítésű bővítésére.

***d)* autonómiája és felelőssége**

A zenei alkotó- és előadó-művészettel kapcsolatos ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris alkotótevékenységben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett kompozíciói célközönségének kiválasztására, a kompozíciók célközönséghez történő eljuttatására, valamint a közönségnevelésben való részvételre.

Elkötelezett a zenei alkotó- és előadó-művészet etikai normái iránt.

Szakmai elkötelezettsége, zeneszerzői alkotóstílusa, irányultsága egyértelműen kialakult.

Egyéni teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

Rendszeresen komponál különböző előadói apparátusú, műfajú műveket.

Rendszeresen kezdeményezi kompozícióinak előadását, amelyre való felkészülésben aktív irányító szerepet tölt be.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a zeneszerzői tevékenység kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-15 kredit;

a zeneszerzéshez kapcsolódó általános és specifikus elméleti, történeti ismeretek 8-28 kredit;

zeneszerzés és részterületei 40-70 kredit;

hangszeres előadó-művészet 5-29 kredit;

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya a képzés egészén belül legalább 25 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma

a zeneművészet elméleti, történeti háttere 30 kredit,

zeneszerzés és részterületei 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

40. ZENETEORETIKUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: zeneteoretikus (Music Theory)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles zeneteoretikus

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Music Theorist

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak zeneelmélet, zeneismeret szakirányai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető: az előadóművészet alapképzési szak bármely szakiránya, az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak zeneszerzés, jazz-zeneszerzés, muzikológia, elektronikus zenei médiaművészet és alkalmazott zeneszerzés szakirányai.

4.3 A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja zeneteoretikusok képzése, akik teljes értékű zenei képzés birtokában a zeneelmélet körébe tartozó szakterületek elméleti és gyakorlati kutatásával, illetve művelésével a magyar és az egyetemes zenei kultúrát szolgálni és terjeszteni tudják. Zeneelméleti szakismereteikkel a zenei kutatást és előadóművészetet szolgálják. A zeneelmélet történetének ismeretében biztosan tájékozódnak a stílusok, a kompozíciós technikák, a műfajok világában, és képesek a szakmai értékek szakmán belüli és kívüli képviseletére, fejlesztésére, tudatosítására és védelmére. Alkalmasak a zenei élet intézményeiben szakmai irányító tevékenység ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A zeneteoretikus

***a)* tudása**

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenetörténet egyes korszakairól, valamint a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenetörténeti korszakok stílusjegyeiről, az azoknak megfelelő tudományos igénnyel megvalósított elemzési módszerekről.

Ismeri a zeneelméleti forráskutatás eszközeit és módját.

Behatóan ismeri az európai zeneelméleti gondolkodást, irodalmat és forrásait, specializált ismeretei vannak az egyes zenetörténeti korszakok teoretikus vizsgálódásainak központi kérdéseiről.

Beható ismeretekkel rendelkezik a zeneművészet és más művészeti ágak közötti kapcsolódási pontokról, továbbá az alkotó- és előadó-művészeti területek közötti dinamikus kölcsönhatásról.

Magas szintű ismeretei vannak a vokális ellenpontról, különösen a németalföldi mesterek és
Palestrina művei vonatkozásában.

Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról; gyakorlatban elsajátította a zongora középnehéz repertoár egy részét.

Gyakorlatban elsajátította az énekkari irodalom egy részének saját hangfajának megfelelő szólamát.

Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei alkotó- és előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.

***b)* képességei**

Képes zeneművek professzionális szinten történő értékelésére, azok stiláris, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.

Képes hagyományos és speciális notációjú kottaképeket helyesen értelmezni.

Teljes körűen átlátja a zeneelmélet-történet folyamatát, a különböző kortörténeti dokumentumokat helyesen értelmezi.

Zeneművészeti, zeneelméleti témákkal kapcsolatban képes tudományos alapossággal szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.

Képes a zeneművészet és más művészeti ágak közötti összefüggések felismerésére, megfogalmazására.

Teljes körűen átlátja a zeneelmélet-történet folyamatát, a különböző kortörténeti dokumentumokat helyesen értelmezi.

Zeneszerzési ismereteit műelemző tevékenysége során hatékonyan alkalmazza.

Képes középnehéz zongoraművek, zongorakíséretek megszólaltatására, valamint tudományos előadásai során zeneművek részleteinek zongorán történő demonstrálására.

Kóruséneklésben szerzett ismeretei és gyakorlata alapján képes énekkari művek előadásában való részvételre.

Képes érvényesíteni tudományos tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.

Képes a zenei és kulturális élet intézményeiben szakmai irányítási tevékenységet végezni.

***c)* attitűdje**

Kiforrott kritikai érzékkel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.

Követi és kialakult ízlésvilága alapján értékeli az újabb művészeti, zenei irányzatok változásait, aktívan segíti értékes produkciók megszületését, bemutatását.

Törekszik magas szintű, elméleti jellegű zenei felkészültségének a gyakorlati munkában történő alkalmazására, valamint repertoárismeretének gyakorlati módon történő folyamatos és intenzív bővítésére.

Nyitott a gyakorlati zenei előadó-művészeti tevékenységben való rendszeres aktív, kezdeményező részvételre.

Törekszik arra, hogy zeneelméleti kutatásai minél átfogóbb vagy specializált területre terjedjenek ki.

A zenei alkotó- és előadó-művészet etikai normáit betartja.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Tanulmányai és tapasztalatai alapján kialakult szaktudása és szemlélete alapján önálló értékítéletre, aktív, önálló szakmai cselekvésre képes.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.

Zeneelméleti publikációival, előadásaival részt vállal a szakmai köztudat formálásában.

Felelős szakemberként vesz részt szűkebb és tágabb társadalmi környezete zenei kultúrájának fejlesztésében.

A zeneelméleti diszciplínák európai hagyományainak őrzésében, fejlesztésében és továbbadásában felelős szerepet vállal.

Teljesítményét a szakterület minőségi elvárásaival összhangban tartja.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a zeneművészet kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-13 kredit;

a zeneművészet történeti és zeneszerzési ismeretei 6-20 kredit;

zeneelmélet és részterületei 45-83 kredit;

vokális és hangszeres előadó-művészet 4-24 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a zeneelmélet és részterületeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

MAGYAR ÉS KÜLFÖLDI INTÉZMÉNYEK KÖZÖS KÉPZÉSEINEK KÖVETELMÉNYEI

1. FENNTARTHATÓ TAKARMÁNYOZÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: fenntartható takarmányozás (Sustainable Animal Nutrition and Feeding)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester-/ Master's degree (magister, master; rövidítve: MSc) fokozat
- szakképzettség: okleveles fenntartható takarmányozási agrármérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sustainable Animal Nutrition Agricultural Engineer

3. Képzési terület*:* agrár / Agricultural Sciences

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a mezőgazdasági mérnöki, az állattenyésztő mérnöki, a vadgazda mérnöki, az élelmiszermérnöki, a biológia alapképzési szakok, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti egyetemi szintű alkalmazott zoológia alapképzési szak, továbbá az állatorvosi osztatlan mesterképzési szak. / Full credit values can be recognized for the following: agricultural engineering, animal husbandry engineering, wildlife management engineering, food engineering, biology BSc, applied zoology BSc, and MSc in veterinary medicine.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév / semesters

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit / ECTS

- Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma / Number of credits from the foundation studies: 8-12 kredit / ECTS;
- A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits from the core studies: 22-26 kredit / ECTS;
- A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits from the specialization studies: 58-62 kredit / ECTS;
- A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma / Minimum number of credits from the optional subjects: 5 kredit / ECTS;
- A diplomamunkához rendelt kreditek száma / Number of credits from the thesis: 30 kredit / ECTS;
- A gyakorlati ismeretek aránya az intézményi tanterv szerint / Ratio of practical skills according to the university curriculum: 40%.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan takarmányozási szakemberek képzése, akik ismerik az állatjólét, a környezetgazdálkodás és a takarmányozás közötti összefüggéseket, szakmai ismereteik alapján képesek a fenntartható állattenyésztés takarmányozási, takarmánygazdálkodási tényezőinek elemzésére, a gazdálkodási szemlélet befolyásolására és alakítására, az agrárpolitikai döntési folyamatokban megoldási javaslatok kidolgozására.

Alkotó munkájuk során összeegyeztethető a termelés volumenének növelése, az élelmiszer-biztonság és a gazdaságos termék-előállítás a környezettudatos gazdálkodással és a környezetterhelés csökkentésével.

A felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására./Objective of the Master's program, competencies to be acquired:

The aim of the program is to train nutritionists who know the relationship between animal welfare, environmental management and animal nutrition; who based on their acquired knowledge are capable of analyzing the animal nutrition and feeding aspects of sustainable livestock production, can influence and shape the management attitude, and can develop solutions for the agricultural policy decision-making processes. In their creative work they can coordinate the increase of production volumes with food safety and the economical production with environmental awareness and the mitigation of environmental impact. Based on the acquired knowledge they are capable of continuing their studies under a PhD program.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik / MSc graduates know:

- a fenntartható takarmányozás elméleti és gyakorlati alapjait / the theoretical and practical bases of sustainable animal nutrition and feeding,
- a takarmányozás-élettan legújabb kutatási területeit / the latest research areas of animal nutrition physiology,
- a takarmánytartósítást és takarmánygyártást / feed preservation and feed manufacturing,
- a különböző állatfajok takarmányozási technológiáját, a precíziós takarmányozás elveit / the feeding technology of different animal species; the principles of precision animal nutrition,
- az állatjólét, a környezetgazdálkodás és a takarmányozás közötti összefüggéseket / the relationships among animal welfare, environmental protection and animal nutrition,
- az állatitermék-minőség és -biztonság és a takarmányozás közti összefüggéseket / the relationships among animal product quality and safety and animal nutrition.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak / MSc graduates are capable of:

- a fenntartható takarmánygazdálkodásra, előtérbe helyezve a produktivitás, a takarmánybiztonság és az élelmiszerbiztonság növelését és ezzel párhuzamosan a környezeti terhelés (ökológiai lábnyom) csökkentését / sustainable feed management with a focus on enhancing productivity, feed safety and food safety and at the same time the reduction of the ecological footprint;
- azon takarmányozási tényezők értelmezésére, melyek meghatározóak a fenntartható állattenyésztés szempontjából / the interpretation of animal nutrition and feeding factors that are crucial from the aspect of sustainable animal husbandry;
- a termékpálya-orientált szemlélet érvényesítésére a takarmányozás és a takarmánygazdálkodás különböző aspektusainak figyelembevételével / a product chain oriented approach, bearing in mind the various aspects of animal nutrition, feeding and feed management;
- megoldásokat kínálni a változó környezeti viszonyok között élő állatok takarmányozására / providing solutions for the feeding of animals kept under changing environmental conditions;
- az agrárpolitika döntési folyamataiban való részvételre / participating in the agricultural policy decision-making processes;
- szakigazgatásban és egyéb állami intézményrendszerekben szakértői feladatok ellátására / providing expert consulting in agricultural administration and other state institutions;
- szakágazati szaktanácsadásra / acting as extension specialists in the sector;
- projektorientált inter- és multidiszciplináris tudományos munkákra és azok eredményeinek feldolgozására / performing project-oriented inter- and multidisciplinary research work and processing their results;
- az adott területen az egyéni és társas vállalkozások működtetésére / operating individual and corporate

businesses in the field.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek / Personal abilities and competences required for the qualification:

- kreatív, önálló munkavégzés / creativity, ability to work independently;
- rendszerszemléletű tervezés / systematic approach to planning;
- folyamatos szakmai képzés / continuous professional training;
- informatikai ismeretek / information technology skills;
- a szakmai angol nyelv magas szintű használata / high proficiency in English;
- környezettudatosság és a fenntarthatóság előtérbe helyezése a munkavégzés során / keep environmental awareness and sustainability in focus when working;
- a munkatársakkal való együttműködés és a vezetői feladatok ellátása / abilities for team work and for performing managerial responsibilities.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges kötelező alapozó ismeretkörök / Compulsory foundation studies expanding the knowledge acquired in the frames of BSc learning and required for earning the Master's degree: 8-12 kredit / ECTS Projektek tervezése, végrehajtása; állati termékek előállítása; gazdasági állatok takarmányozása. / Project planning and implementation; producing animal products; livestock nutrition and feeding.

8.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei / Compulsory fields of study within the core studies: 22-26 kredit / ECTS

Takarmánygyártási és tartósítási alapismeretek; állati termékek minőségét befolyásoló takarmányozási tényezők és táplálkozás-élettani alapismeretek. / Basics of feed manufacturing and preservation; nutritional factors affecting the quality of animal products and basics of nutrition physiology.

8.3. Szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei / Obligatory differenciated elements of the core curriculum: 88-92 kredit / ECTS differenciált szakmai ismeretek / Specialization studies: 58-62 kredit / ECTS

Állatjólét; környezetvédelem; környezetgazdálkodás; takarmányipari ismeretek; tápanyagforgalom; táplálóanyagok értékelése; takarmánykeverék-gyártás; precíziós takarmányozás. / Animal welfare; environment protection; environmental management; feed manufacturing studies; nutrient metabolism; evaluation of nutrients; compound feed manufacturing; precision animal nutrition.

diplomamunka / Thesis work: 30 kredit / ECTS.

9. A szakmai gyakorlat követelményei / Compulsory internship criteria

A szakmai gyakorlat a diplomamunkát megalapozó fél éves kutatói és tervezési munka, amelynek során a hallgató a fenntartható gazdálkodási szemléletet kell, hogy a klasszikus takarmányozási feladatokkal összevesse. / The internship consists of six-month research and planning work that provides the basis for the thesis and in the course of which the students are required to study traditional animal nutrition tasks in the light of the sustainable production approach.

10. A mesterképzésbe való felvétel feltételei /Admission requirements for the Master's program

A képzésbe való felvétel feltétele az angol nyelvtudásnak minimálisan az alábbi táblázat szerinti ismerete. / The English proficiency requirements apply to all students who wish to join the program. The minimum requirements are presented in the following table:

Teszt /Test	Minimum szint / Minimum Score Required
TOEFL (Internet-alapú / Internet-based, iBT)	79-80
TOEFL (Elektronikus / Computer-based)	213
TOEFL (Papíralapú / Paper version)	550
International English Language Test (IELTS)	6.0

11. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések / Important other regulations pertaining to the fields of stud:

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható./ The Master's program can be launched if the provisions in Act No CCIV of 2011 on higher education exist at the Hungarian higher education institution and an agreement exists between the following foreign and Hungarian higher education institutions:

Debreceni Egyetem (Magyarország),
Wageningen University (Hollandia),
Aarhus University (Dánia),
Ecole d'Ingénieurs de Purpan (Franciaország).

2. KÖRNYEZETPOLITIKA ÉS MENEDZSMENT MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: környezetpolitika és menedzsment mesterképzési szak - Environmental Sciences Policy and Management (MESPOM)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- / Master's degree (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles környezetpolitika és menedzsment szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Environmental Sciences Policy and Management

3. Képzési terület: társadalomtudomány / Social Sciences

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az agrár képzési területen a környezetgazdálkodási agrármérnöki, valamint a természetvédelmi mérnöki alapképzési szak. No additional requirements are imposed on those holding a Bachelor's degree (or equivalent degree of at least 180 ECTS) in environmental sciences.

4.2. A bemenethez a 9. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok: államtudományi képzési terület államtudományi és közigazgatási felsőoktatási területének, az agrár, a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok, a műszaki, valamint a természettudomány képzési terület alapképzési szakjai. / Additional requirements set in point 10 are required of those holding a Bachelor's degree (or equivalent degree of at least 180 ECTS) in agricultural studies, social sciences, legal and administrative studies, economics, engineering or natural sciences.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév / semesters

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit / ECTS

- Az elméleti alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma / Amount of credits allocated to core foundation courses: 22-26 kredit / ECTS;
- A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma / Amount of credits allocated to specialised core courses: 34-38 kredit / ECTS;
- A differenciált szakmai anyaghoz, rendelhető kreditek száma / Amount of credits allocated to specialised differentiated courses: 20-30 kredit / ECTS;
- A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték / Minimum amount of elective courses: 6 kredit / ECTS;
- A diplomamunka elkészítéséhezt rendelt kreditérték / Amount of credits allocated to thesis: 30 kredit / ECTS.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan környezetvédelmi szakemberek képzése, akik tudományos ismereteik, menedzsment készségük és a globális összefüggések ismeretének birtokában - nemzetközi viszonylatban is - képesek a komplex környezeti problémák orvoslására integrált, a globális perspektíváknak megfelelő, hatékony lokális megoldási stratégiákat fejleszteni és alkalmazni. A végzettek alkalmasak a magán- és közszférában, a tudományos és non-proft szektorokban környezetpolitikai vezetői, illetve kompetens végrehajtói feladatok ellátására. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására. / The program aims to prepare environmental professionals who will be able to develop and implement integrated solutions to complex environmental problems. Graduates are able to combine scientific knowledge with management skills, global perspectives with attention to local contexts, precaution with the ability to lead rapid and radical transformations and with sensitivity to political factors. Graduates will be able to pursue careers in private, public, academic or non-profit sectors as effective leaders or competent followers. They are prepared to continue their studies at doctoral level.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik / Graduates know:

- az aktuális környezeti változások, a klímaváltozás tudományos elméleteit és modelljeit/scientific theories and models of key contemporary environmental changes such as the climate change;
- a környezeti változások előidézte gazdasági, politikai és egyéb társadalmi következményeket, beleértve azok hatását a magán- és közszférában tevékeny szervezetekre és az ezen szervezetek válaszait meghatározó elméleti megfontolásokat / economic, political and other societal implications of the environmental change including its impact on private and public sector organizations and theories shaping these organizations' responses;
- a kulcsfontosságú technológiákat és társadalmi-technológiai rendszereket, amelyek alkalmasak a környezeti kérdések és problémák kezelésére / key technologies and technosocial systems appropriate for addressing environmental issues;
- a környezetpolitikai folyamatokat és rendszereket, nemzeti és nemzetközi vonatkozásban, beleértve a vonatkozó európai példákat / environmental policy processes and regimes at the national and international levels including the examples from Europe.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak / Graduates are capable of:

- környezeti problémák azonosítására és rendszerezésére az adott társadalmi kontextusban tudományos, szabályozási és menedzsment szempontok alapján / framing environmental problems in their specific societal contexts from scientific, policy, and management perspectives;
- megfelelő helyzetelemző eszközök azonosítására és alkalmazására (pl. modellek, térinformatika, statisztikai módszerek, kvalitatív módszerek), amelyek segítségével elemzik / identifying and applying appropriate tools (e.g. models, GIS, statistical tools, qualitative methods) to analyze:
- az ember-környezet kölcsönhatás természeti és technológiai-társadalmi aspektusait / Natural and techno-social aspects of environment-human interaction;
- a környezeti problémákhoz és kérdésekhez kapcsolódó politikai és intézményi folyamatokat / Political and institutional processes related to environmental issues;
- a környezeti kihívásokra válaszul adott vezetői és menedzsment-intézkedések hatékonyságát / Effectiveness of management and policy responses to environmental challenges;
- a környezeti problémák elemzésével járó komplexitás és bizonytalanságok megbízható kezelését / Credibly handling complexity and uncertainty inherent in analysis of environmental issues;
- a gyakorlati szempontokra koncentráló környezettudományi kutatási prokjektek megtervezését, megvalósítását és felügyeletét / Designing, implementing and overseeing rigorous practically focused environmental research projects.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek / Graduates use professional skills to:

- a környezettudományhoz kapcsolódó, illetve társterületen való önálló tanulás és önfejlesztés készsége / Independently advance learning in environmental and related fields;
- saját és mások tapasztalatára és képességeire vonatkozó kritikai képesség / Critically reflect on own and others experience and capacities;

- magabiztos részvétel környezettudósok, menedzserek és jogalkotók szakmai hálózatainak munkájában / Confidently interact in professionals networks of environmental scientists, managers and policy makers;
- a környezeti problémákkal összefüggő különféle nézőpontokra és egyeztetésekre való odafigyelés és értelmezés készsége / Listen to and relate to diverse perspectives and discourses related to environmental issues;
- szakmai etikusság és integritás / Appreciate the need for professionally ethical conduct and integrity;
- elképzelések és koncepciók hatékony közlése a legkülönbözőbb szakmai és kulturális háttérű közönség számára - írásban, szóban bemutatva, elektronikus és online módon egyaránt / Effectively communicate ideas and concepts to audiences of various disciplinary and cultural backgrounds including through written and oral presentations, electronic and online tools;
- nagy mennyiségű információ kezelése, szoros határidejű feladatok szervezése és teljesítése; / Handle large amounts of information, organize and perform time-sensitive assignments;
- együttműködés készsége interdiszciplináris és multikulturális csapatban / Work in interdisciplinary and multicultural teams;
- kiváló írásbeli és szóbeli, szakmai és tudományos angol nyelvi kommunikációs készség / Speak and write English at a professional and academic level;
- a folyamatos önfejlesztés készsége, tervezés, megfelelő időbeosztás, kritikus önreflexió és önértékelés, valamint egyéni tanulási stratégiák segítségével / Continuously improve skills through planning, time management, critical reflection and self-evaluation, and adoption of individual learning strategies.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: / Core Foundation Courses: 22-26 kredit / ECTS

- átfogó, általános jellegű alapozó ismeretek: kommunikáció, íráskészség fejlesztése (tudományos jellegű írások), adatgyűjtés és -feldolgozás módszerei / Cross-cutting foundation topics: communication, academic writing and data gathering and processing methods;
- környezettudomány alapozó ismeretek: az ökoszisztémák működési elvei különböző szinteken; környezet és emberi társadalom kölcsönhatása; a legfontosabb környezeti kihívások, beleértve az éghajlatváltozást / Foundation courses in Environmental Sciences: principles of functioning of ecosystems at different levels; human interaction with the environment; major contemporary environmental challenges including climate change;
- környezetpolitika alapozó ismeretek: a környezetjog és a környezetpolitika alapelvei, környezeti irányítás és nemzetközi környezetvédelmi intézmények / Foundation courses in Environmental Policy: the principles of environmental law and policy, environmental governance and international environmental regimes;
- környezetmenedzsment alapozó ismeretek: szervezeti és intézményi környezetmenedzsment-elvek és -elméletek, a környezetmendzsment területén alkalmazott eszközök és megközelítési módok (értékelés, tervezés, kommunikáció, stb.) / Foundation courses in Environmental Management: the principles and theories of environmental management in organizations and institutions, the main tools and approaches for environmental management (assessment, planning, communication, etc.).

8.2. A szakmai törzsanyag ismeretkörei: / Specialised Core Courses: 34-36 kredit / ECTS

- átfogó, általános szakmai törzsanyag: a környezettudományi, a környezetpolitikai és a környezet-menedzsment tudás integrálási készségének fejlesztése és környezetvédelmi kihívások hatékony integrált problémamegoldási képességének fejlesztése, kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek kialakítása készségének fejlesztése, az ökoszisztémára, projektekre és termékekre koncentráló gyakorlati, integratív ismeretek / Cross-cutting mandatory courses: developing skills to integrate environmental sciences, policy and management knowledge and skills to deliver effective integrated solutions to environmental challenges, qualitative and quantitative research methods, practical integrative courses with focus on ecosystems, projects or products;
- környezettudományi ismeretek: komplex ismeretek megszerzése különböző környezettudományi területeken, mint például légköri szennyezés, vízkészletek, biodiverzitás és természetvédelem, stb. /

Environmental Science courses: environmental science fields such as atmospheric pollution, water resources, biodiversity and conservation or similar;

- környezetpolitika: komplex ismeretek megszerzése a szakpolitikai elemzés terén, valamint a nemzeti és nemzetközi környezetvédelmi intézmények és irányítórendszerek megismerése / Environmental Policy courses: policy analysis and understanding of national and international environmental governance regimes;
- környezetmenedzsment: a környezetmenedzsment szakmai ismereteinek és képességeinek fejlesztése, amely érintheti a tervezés, értékelés kérdéseit, valamint az egyes szervezeteken belüli menedzsment-rendszereket is / Environmental Management courses: professional environmental management knowledge and skills, environmental planning, assessment or management system in organizations.

8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei / Obligatory differenciated elements of the core curriculum: 50-60 kredit / ECTS differenciált szakmai ismeretek ismeretkörei / specialized differentiated courses: 20-30 kredit / ECTS

- környezettudomány: a legfontosabb környezetszennyező folyamatok megismerése, tudományos eredmények, közlemények gyűjtése, értékelése és felhasználása, alkalmazása. A környezetszennyezés okozta egészség- és ökoszisztéma-károsodás, a környezettudomány elemző módszerei, felkészítő kurzus szakdolgozat-írásra / Environmental Science: key pollution processes and ability to obtain, validate and use scientific information, pollution damage to health and ecosystems, analytical methods in environmental science, preparation for thesis writing;
- környezetmenedzsment és szakpolitika: magán-, önkormányzati és állami szervezetek környezeti vonatkozású stratégiái, szervezeti szintű környezetmenedzsment, integrált termékpolitika, környezetstratégiák, felkészítő kurzus szakdolgozat-írásra / Environmental Management and Policy: strategies of public and private organizations in the environmental area, environmental management in organizations, integrated product policy, environmental strategies, preparation for thesis writing;

diplomamunka / thesis: 30 kredit / ECTS.

9. A mesterképzésbe való felvétel feltételei

A képzésbe való felvétel feltétele az angol nyelvtudásnak minimálisan az alábbi táblázat szerinti ismerete. / The English proficiency requirements apply to all students who wish to join the program. The minimum requirements are presented in the table below:

Teszt /Test	Minimum szint / Minimum Score Required
TOEFL (Internet-alapú / Internet-based, iBT)	88
TOEFL (Elektronikus / Computer-based)	230
TOEFL (Papíralapú / Paper version)	570
CEU Administered TOEFL (Papíralapú / Paper version)	570
International English Language Test (IELTS)	6.5
Cambridge Proficiency Examination	C
Cambridge Advanced English Test	B

A 4.2. alpont szerinti szakokról érkező hallgatónak rendelkeznie kell legalább egyéves szakmai tapasztalattal a környezetvédelem területén, melynek keretében legalább 1 hónapos (vagy 10 kredites) szakmai terepgyakorlat igazolása szükséges. / For those applicants holding a degree in study areas listed in 4.2: candidates are expected to have relevant work experience and professional training - at least 1 year work experience in the field of environmental protection combined with professional on-the-job training (equivalent to at least 1 month or 10 ECTS credits).

10. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható. / The Master’s program can be launched if the provisions in Act

No CCIV of 2011 on higher education exist at the Hungarian higher education institution and an agreement exists between the following foreign and Hungarian higher education institutions:
Közép-európai Egyetem (Hungary),
Lund University (Sweden),
University of Manchester (United Kingdom),
University of the Aegean (Greece).

3. KÖZPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: közpolitika - Public Policy (MAPP)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: mester-/Master's degree (magister, master; rövidítve: MA) fokozat
- szakképzettség: okleveles nemzetközi közpolitikai szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in International Public Policy

3. Képzési terület: társadalomtudomány / Social Sciences

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a társadalomtudomány képzési területen: a nemzetközi tanulmányok, a politológia, a politikatudományok, a szociológia, a társadalmi tanulmányok, az államtudományi képzési területen az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak, a gazdaságtudományok képzési területen az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügymatematikai elemzés, a gazdaságelemzés, a közszolgálati alapképzési szakok. / Bachelor's degrees are accepted with full credit values in the following fields of the Social Sciences: International Studies, Political Science, Sociology, Social Studies; in Legal and Administration Sciences: Administration Management, International Administration; in Economic Sciences: Applied Economics, Economic Analyis, Public Service.

4.2. A bemenethez a 9. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok a társadalomtudomány, a jogi és a gazdaságtudományok képzési terület további alapképzési szakjai, valamint az államtudományi képzési területen az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási terület szakjai, valamint a biztonság- és védelempolitikai, a nemzetbiztonsági, a védelmi igazgatási és a katonai vezetői alapképzési szakok. / Additional requirements set in point 9 are required for those holding other Bachelors degrees in any of the fields of the Social Sciences, Legal and Administration Sciences, Economics, as well as, from the National Defense and Military field, the BSc in Security and Defence Policy, in National Security Studies, in Defence Administration, in Military Leadership.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév / semesters

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit / ECTS
- Az elméleti alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma / Number of credits allocated to core foundation courses: 8-14 kredit / ECTS;
- A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits allocated to specialised core courses: 32-38 kredit / ECTS;
- A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits allocated to specialised differentiated courses: 24-32 kredit / ECTS;
- A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték / Minimum number of credits allocated to elective courses: 16 kredit / ECTS;

- A adiploma munka készítéséhez rendelt kreditérték / Number of credits allocated to thesis: 30 kredit / ECTS;
- A gyakorlati ismeretek aránya az intézményi tanterv szerint legalább / The minimal proportion of practice in the curriculum: 30%.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan közpolitikai szakemberek képzése, akik szakmai ismereteik és gyakorlati készségeik alapján képesek aktuális transznacionális közpolitikai problémák elemzésére és megoldására. Felkészültek a politikai intézmények, folyamatok, közpolitikák működésének és ezeknek a globális politikai gazdaságtól a helyi kormányzatig történő interakciójának megértésére, ezen belül is a nemzetközi és a transznacionális irányításra. A végzettek alkalmasak a magán- és közszférában, a tudományos és non-profit szektorokban vezetői, illetve kompetens végrehajtói feladatok ellátására. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására is. / The objective of this program is to train public policy professionals, who, based on their professional knowledge and practical skills, are able to analyse and solve contemporary transnational policy problems. They are prepared to understand how political institutions, processes and public policies operate and interact from the global political economy through to local levels of governance, with a strong focus on international and transnational governance. Graduates are able to pursue careers in private, public, academic or non-profit sectors as leaders or competent implementers. They are prepared to continue their studies at doctoral level.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik / Graduates know:

- a közpolitika alakításának kérdéseit, a szupranacionális intézmények működését és a koordinációs mechanizmusokat / public policy formation, the functioning of supranational institutions and coordination mechanisms;
- az európai és más nemzetközi kormányzási modelleket és rendszereket / European and other international governance models and regimes;
- a nemzeti, transznacionális és nemzetközi közpolitikai, illetve az európai és a globális folyamatokat / national, transnational and international policy as well as European and global processes;
- a közpolitikák kialakításának politikai, gazdasági, jogi, geopolitikai és társadalmi következményeit / the political, economic, legal, geopolitical and social implications of the formulation of public policies;
- a közpolitikai folyamatok, a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi fejlődés tendenciáit, és az e területeket összekötő dinamikus társadalomtudományi elméleteket / conceptual advancement in social science theories of the policy process, international relations, the tendencies of international development and the dynamics between these fields of social science theories.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak / Graduates are capable of:

- a közpolitikai kérdések kritikus elemzésére, az európai és globális kormányzás holisztikus perspektívákból való szemléletére / critically analysing policy issues and developing holistic perspectives on European governance and global governance;
- a közpolitikák és a közpolitika eszközeinek kvantítatív és kvalitatív módszerekkel történő értékelésére / evaluating public policies and policy instruments with quantitative and qualitative methods;
- releváns kutatási témák önálló kidolgozására, előzetes hipotézisek és gondolatmenetek felállítására, adatgyűjtésre és -elemzésre, vizsgálati eljárások kidolgozására és a kutatások eredményeiről tudományosan helytálló és eredményes jelentések készítésére / independently formulating relevant research topics, developing preliminary hypotheses and ideas, conducting data collection and analysis, designing investigation procedures and preparing scientifically sound and effective reports on research outcomes;
- az intézményi keretek ismerete alapján szakmai tanácsadásra a döntéshozók részére nemzeti és nemzetközi fórumokon / providing expert advice to decision makers in national and international fora relying on an understanding of institutional contexts;
- különféle szektorok és intézményi keretek közpolitikáinak megtervezésére és a közpolitikák végrehajtásában való részvételre / designing and participating in the delivery of public policies in various sectors and institutional settings.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek / Required personal

abilities and competences for the qualification:

- a közpolitikával és a kormányzással kapcsolatos témákban, diskurzusokban való professzionális részvétel / interact with expertise in various fields related to public policy and governance;
- a közpolitikai tanulmányok és kapcsolódó irodalmak kritikai elemzése / provide critical analysis of policy studies and related literature;
- statisztikai adatok, kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek használatának képessége / competence in using statistical data, quantitative methods, and qualitative methods;
- vezetői készségek és kulturális érzékenység / leadership skills and cultural sensitivity;
- a közszolgálatban való részvétel során a tisztesség és az etikus viselkedés szükségességének elismerése, megbecsülése / appreciate and acknowledge the need for integrity and ethical conduct in public service;
- a könyvtári, elektronikus és internetes információs források magabiztos használata / use library, electronic and on-line information resources with confidence;
- írásbeli anyagok és szóbeli előadások készítése szakmai és nem szakmai közönség részére / make written and oral presentations to specialist and non-specialist audiences;
- részvétel multidiszciplináris, multikulturális csapatok munkájában / work in multidisciplinary, multicultural teams;
- kiváló angol nyelvi írás-, olvasás- és szóbeli, szakmai és tudományos kommunikációs készség / speak, read and write English at professional and academic level;
- a szakmai ismeretek folyamatos bővítése, önálló tanulás és önfejlesztés, önértékelés készsége / continuously improve professional knowledge through individual learning, self-development and self-evaluation.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: / Core Foundation Courses: 8-14 kredit / ECTS kutatástervezés, kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek / research design and qualitative and quantitative research methods.

8.2. A szakmai törzsanyag ismeretkörei: / Specialised Core Courses: 32-38 kredit / ECTS

- a közgazdaságtan közpolitikai vonatkozásai: a társadalmi-gazdasági folyamatok viselkedési aspektusainak megértése, mikroökonómiai elméletek; a mikroszintű gazdasági viselkedés által alakított viszonyok; közgazdasági elemzés, különös tekintettel közpolitikai problémákra. / Economics for Public Policy: understanding the behavioral aspects of socio- economic processes; microeconomic theories; relationships as driven by economic behavior at the micro level; economic analysis applied for specific public policy issues;
- közpolitikai elemzés: a közpolitika komparatív vizsgálata, a közpolitika jellegének és funkciójának elemzése, a közpolitikai tanulmányok megalapozása, a gazdasági szereplők, szervezetek és hálózatok működésébe való bevezetés révén, a közpolitikai folyamat, stratégiaalkotás, közpolitikai érdekképviselet, végrehajtás, a politikatranszfer, a közpolitika felülvizsgálata és értékelése. / Policy analysis: comparative analysis of public policy; nature and function of public policy; the foundations of public policy studies by introduction to actors, organizations and networks; the policy process, agenda setting, policy advocacy, implementation, policy diffusion, audit and evaluation of public policy;
- közpolitikai menedzsment: a közpolitikai menedzsment reformjának fejlesztése nemzetközi kitekintéssel, a reform szakmai és etikai vonatkozásai, az „összeillesztő kormányzat” modelljeinek kidolgozása; közpolitikai eszközök és technikák használata mikroszintű közpolitikai folyamatoknál. / Public Management: development of public management reform in its international perspective, the professional and ethical implications of reform, and the development of models of „joined up government”; policy instruments and techniques utilised at the micro-level stages of the policy process;
- globális kormányzat: globális kormányzat, a globalizáció és az állam, többszintű kormányzás és az EU kormányzata, decentralizált kormányzás és környezeti kormányzás. / Global Governance: global governance, globalization and the state, multilevel governance and EU governance, decentralized governance and environmental governance.

8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei /Obligatory differenciated elements of the

core curriculum: 54-62 kredit / ECTS

differenciált szakmai ismeretek ismeretkörei/ specialized differentiated courses: 24-32 kredit / ECTS

- európai uniós közpolitika-alkotás és EU ágazati politikák: az európai uniós jogalkotás és közpolitika-alkotás folyamata, a specifikus közpolitikai területek és az európai integráció jelenlegi kihívásai viszonylatában; a legfőbb EU-s intézmények működése, döntéshozatali és jogalkotási folyamatok az EU-ban; kormányzati dinamika az egyes közpolitikai területeken, az európai integráció elméletei / EU policy making and EU sectoral policies: European Union law and policy-making processes, within the context of specific policy areas and current challenges of European integration; functioning of the main EU institutions, decision- and law-making processes in the EU; governance dynamics in specific policy-areas; theories of European integration;
- nemzetközi kapcsolatok: a nemzetközi kapcsolatok elmélete, nemzetközi szervezetek, globális rendszerek, közpolitikai hálózatok, globális civil társadalom / International Relations: international relations theory; international organisations, global regimes, policy networks, global civil society;
- nemzetközi politikai gazdaságtan vagy fejlődés-gazdaságtan: globális gazdasági rend, globális politikai gazdaságtan, a fejlesztési folyamatok globális politikai-gazdasági kontextusa / International Political Economy or Development Economics: global economic order, Global political economy; global political-economic context of the development process;
- makroökonómia: makroökonómiai elmélet és folyamatok, a legfontosabb makrogazdasági mutatók közötti kapcsolat, a pénzügyi szektor és a fizetési mérleg alakulása; / Macroeconomics: macroeconomic theory and processes, relationships between aggregate economic variables, organization of the financial sector and national accounts;

diplomamunka / thesis: 30 kredit / ECTS.

9. A mesterképzésbe való felvétel feltételei

A képzésbe való felvétel feltétele az angol nyelvtudásnak minimálisan az alábbi táblázat szerinti ismerete. / The English proficiency requirements apply to all students who wish to join the program. The minimum requirements are presented in the following table:

Teszt /Test	Minimum szint / Minimum Score Required
TOEFL (Internet-alapú / Internet-based, iBT)	92
TOEFL (Elektronikus / Computer-based)	237
TOEFL (Papíralapú / Paper version)	580
International English Language Test (IELTS)	6.5
Cambridge Proficiency Examination	C
Cambridge Advanced English Test	B

A 4.2. alpont szerinti szakokról érkező hallgatónak rendelkeznie kell legalább fél éves szakmai vagy kutatási tapasztalattal. / Applicants holding a degree in study areas listed in 4.2 are expected to have at least half a year's professional or research experience.

10. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható. / The Master's program can be launched if the provisions in Act No CCIV of 2011 on higher education exist at the Hungarian higher education institution and an agreement exists between the following foreign and Hungarian higher education institutions:

Közép-európai Egyetem (Hungary),
Barcelona Institute of International Studies (Spain),
International Institute of Social Studies, Erasmus University Rotterdam (Netherlands),
University of York (United Kingdom).

4. ÖSSZEHASONLÍTÓ HELYI FEJLESZTÉSI TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: összehasonlító helyi fejlesztési tanulmányok (Comparative Local Development Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
- végzettségi szint: mester-/ Master's degree (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles helyi fejlesztő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Local Development Expert

3. Képzési terület*:* társadalomtudomány / Social Sciences

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területen a nemzetközi tanulmányok, a politológia és a szociológia alapképzési szak, továbbá a gazdaságtudományok képzési területen a közszolgálati, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, valamint a turizmus-vendéglátás alapképzési szak. / At full credit value: International Studies, Politology and Sociology BA (discipline of Social Sciences), as well as Public Administration, Human Resources, International Business, and Tourism and Catering BA (discipline of Business Sciences).

5. A képzési idő félévekben: 4 félév /semesters

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit / ECTS
- Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma / Number of credits from the foundation studies: 28-32 kredit / ECTS;
- A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits from the core studies: 28-32 kredit / ECTS;
- A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma / Number of credits from the specialization studies: 30-34 kredit / ECTS;
- A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma / Minimum number of credits from the optional subjects: 18 kredit / ECTS;
- A diplomamunkához rendelt kreditek száma / Number of credits from the thesis: 10 kredit / ECTS;
- A gyakorlati ismeretek aránya az intézményi tanterv szerint / Ratio of practical skills according to the university curriculum: 40%.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik multidiszciplináris ismereteik birtokában képesek azoknak a komplex gazdasági, társadalmi, politikai és térbeli folyamatoknak a feltárására és megismerésére, melyek helyi és regionális szinten alakítják az életminőség, ezen belül a közösségi és egyéni cselekvés lehetőségeit és korlátait. Ismereteik birtokában a szakot elvégzett hallgatók képesek a települések, kistérségek és régiók versenyképességét és vonzerejét erősítő helyi fejlesztés széles értelemben vett szocio-ökonómiai vonatkozásait számításba venni, azoknak megfelelően a komplex helyi fejlesztési programokat előkészíteni, megtervezni, lebonyolítani, koordinálni és monitorozni, valamint az ezekhez kapcsolódó alkalmazott kutatási feladatokat elvégezni. Megfelelő ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori (PhD) képzés keretében történő folytatásához. / The purpose of the training is to train experts who, employing multidisciplinary knowledge, are able to research and understand complex economic, social, political and geographical processes that form local and regional quality of life, including the opportunities and limits of communal and individual action. All this knowledge attained, graduates of the programme will be able to consider the socio-economic aspects of local development that target the

improvement of competitiveness and attractiveness of subregions and regions; prepare, plan, execute, coordinate and monitor complex local development programs accordingly; and conduct applied researches that relate. They attain all the knowledge and skills that will enable them to further their studies at a PhD training.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik / MSc graduates know:

- a lokális ágazati (helyi gazdaságfejlesztéssel, helyi társadalommal, társadalompolitikával és közösségfejlesztéssel, térbeli környezet és infrastuktúra-fejlesztéssel kapcsolatos) szakpolitikákat / Local branch policies (of local economic development, local society, social politics, community development, geographical environment, and infrastructural development)
- a helyi intézmények jogi és pénzügyi szabályrendszerét / Legal and financial regulations of local institutions
- az intézményi szereplőket, érdekcsoportokat, társadalmi rétegeket és célcsoportokat / Institutional players, interest groups, social layers and target groups
- a helyi döntések értékszempontjait / Aspects of value in local decisions
- a projektmenedzsment elméletét és gyakorlatát / The theory and practice of project management
- a helyi fejlesztések vizsgálatához szükséges módszereket (értékelés és hatásvizsgálat, a komparatív módszer kvalitatív és kvantitatív eszköztára) / Methods of examining local development (evaluation and impact assessment, quantitative and qualitative tools of the comparative method
- a nemzetközi elméletet és gyakorlatot / International theories and practices

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak / MSc graduates are capable of:

- a szakterületükkel kapcsolatos ismeretkörök alkotó felhasználására és integrálására / Using and integrating knowledge related to their discipline
- a helyi fejlesztésekkel kapcsolatos komplex problémák felismerésére, alternatív problémamegoldási javaslatok kidolgozására és összehasonlítására / Recognising complex problems in local development, preparing and comparing alternative proposals for problem-solving
- a nemzetközi helyi fejlesztési tapasztalatok kritikai értékelésére és adaptálására / Critically assessing and adapting international local development practices
- fejlesztési csoportok tagjaként együttműködésre más szakterületek képviselőivel / Cooperating with experts of other disciplines as members of development teams
- fejlesztési csoportok vezetésére és koordinálására / Leading and coordinating development teams
- a fejlesztés külső és belső kommunikációjára, idegen nyelvű szakmai kommunikációra / Communicating internally and externally, communication in foreign languages
- nemzetközi fejlesztési pályázatok koordinálására / Coordinating international development applications
- konkrét helyi fejlesztési programok előkészítésében, lebonyolításában és eredményességének mérésében való részvételre / Participating in the preparation, execution and assessment of specific local development programs
- olyan társadalomtudományi kutatások elvégzésére, amelyek nélkülözhetetlenek komplex helyi fejlesztési programok megalapozásához, megvalósításához és értékeléséhez / Conducting socio-scientific research indispensable for the establishment, execution and evaluation of complex local development programs
- a helyi fejlesztések társadalmi-kulturális-politikai-gazdasági-jogi beágyazottságából fakadó összetett szemléletmód alkalmazására / Employing a complex way of thinking, as required by the socially, culturally, politically, economically and legally embedded nature of local development projects

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek / Personal abilities and competences required for the qualification:

- alkotókészség / creativity
- nyitottság / openness
- rugalmasság / flexibility
- problémaérzékenység / problem sensitivity
- módszeresség, elemzőkészség / systematic and analytic mind
- kritikai és komparatív szemlélet / critical and comparative thinking

- információfeldolgozási képesség / ability to process information
- empátia / empathy
- kezdeményező-, illetve döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalás / ability to initiate and to make decisions, personal responsibility
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására / ability to cooperate, participate in team work, and performing managerial tasks after some experience

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges kötelező alapozó ismeretkörök. / Compulsory foundation studies expanding the knowledge acquired in the frames of BSc learning and required for earning the Master's degree: 28-32 kredit / ECTS

Ágazati szakpolitikák: helyi gazdaságfejlesztés, helyi társadalom és közösségfejlesztés, lokális társadalompolitikák, térbeli környezet és infrastruktúrafejlesztés. / Branch policies: local economic development, local society and community development, local social policies, geographical environment, and infrastructure development.

8.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei / compulsory fields of study within the core studies: 28-32 kredit / ECTS

Horizontális diszciplínák: a helyi fejlesztés jogi és intézményi keretei, önkormányzati gazdálkodás - önkormányzati pénzügyek, érdekcsoportok és intézményi szereplők a helyi fejlesztésben, társadalmi rétegek és célcsoportok a helyi fejlesztésben, értékszempontok a helyi döntésekben. / Horizontal disciplines: the legal and institutional frameworks of local development, municipal business administration, municipal finances, interest groups, institutional players in local development, social layers and target groups in local development, values in local decision-making.

8.3. Szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei / Obligatory differenciated elements of the core curriculum: 40-44 kredit / ECTS

differenciált szakmai ismeretek / Specialization studies: 30-34 kredit / ECTS

Módszertani ismeretkörök: fejlesztési stratégia alkotása, projektmenedzsment, projektértékelés és hatásvizsgálat (módszerek és nemzetközi tapasztalatok), komparatív módszer (kvantitatív és kvalitatív eszközök), szakmai gyakorlat / Methodology: creating development strategies, project management, project assessment and impacts assessment (methods and international practice), comparative method (quantitative and qualitative tools), internship

diplomamunka / Thesis work: 10 kredit / ECTS.

9. A szakmai gyakorlat követelményei / Compulsory internship criteria

A szakmai gyakorlat a helyi fejlesztés különböző szakterületein hazai vagy külföldi civil

szervezetnél, vállalkozásnál, fejlesztési ügynökségnél, fejlesztési projektekkel foglalkozó kutató- és tanácsadó szervezeteknél, kormányzati és önkormányzati szerveknél végzett 8 hetes szakmai munka. / 8-week internship conducted in various fields of local development, at Hungarian or foreign NGOs, companies, development agencies, development think tanks and consultancies, governmental or municipal authorities.

10. A mesterképzésbe való felvétel feltételei /Admission requirements for the Master's program

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben: szociológia, politikatudomány, jogi ismeretek, gazdaságtudományi ismeretek, nemzetközi ismeretek, statisztika, társadalomkutatás módszerei. / To qualify, existing basic skills need to be approved - as required by the Act on Higher Education. Students should have at least 60 previously completed credits accepted, which were collected by completing courses in the following fields: Sociology, Political Sciences, Legal Studies, Business Studies, International Studies, Statistics, Methods of Social Research.

11. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések / Important other regulations pertaining to the fields of stud:

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható. / The Master's program can be launched if the provisions in Act No CCIV of 2011 on higher education exist at the Hungarian higher education institution and an agreement exists between the following foreign and Hungarian higher education institutions:

Budapesti Corvinus Egyetem (Magyarország),
Univerza v Ljubljani (Szlovénia),
Universität Regensburg (Németország),
dell'Università degli Studi di Trento (Olaszország).

5. SZOCIÁLIS MUNKA ÉS SZOCIÁLIS GAZDASÁG MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: szociális munka és szociális gazdaság (Social Work and Social Economics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociális gazdaság szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Social Economics

3. Képzési terület: társadalomtudomány képzési terület

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka és a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A bemenethez a 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok: társadalomtudomány képzési területen a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a politikatudományok alapképzési szakok, a pszichológia alapképzési szak, valamint a gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan, közszolgálati, gazdaság és pénzügymataematikai elemzés, a jogi képzési terület, az államtudományi képzési terület államtudományi és közigazgatási felsőoktatási területének, a pedagógusképzés és az orvos- és egészségtudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- Az elméleti alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 20-25 kredit
- Szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma 40-50 kredit
- A differenciált szakmai anyaghoz, rendelhető kreditek száma: 40-55 kredit
- A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit
- A diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30%

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett szociálpolitikai és gazdálkodási ismereteik birtokában képesek a szociális gazdaság területén működő intézmények és szolgáltatások irányítására, működtetésére és fejlesztésére. A végzettek a szociális segítés nemzetközi szakmai és etikai alapelveinek ismerőiként alkalmasak nemzetközi együttműködésben megvalósított feladatok ellátására. Megfelelő szervezeti és szervezetfejlesztői ismereteik birtokában a szociális szolgáltatások területén olyan feladatokat látnak el, amelyek a helyi gazdaság erősítésével a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok gazdasági és társadalmi integrációját segítik elő. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:

- a nemzetközi gazdaság- és szociálpolitika összefüggéseit és elméletét, a szociális gazdaság működését,
- a gazdálkodással összefüggő ismereteket,
- a kutatás-módszertani és értékelési elméletet és gyakorlatot,
- az Európai Unió politikai, gazdasági működésére, jogalkotására, szabályozási mechanizmusaira vonatkozó szabályrendszert,
- a vállalkozások, non-profit szervezetek irányításával, vezetésével kapcsolatos jogi ismereteket,
- a szervezetelemzés-és szervezetfejlesztés, a szociális marketing és menedzsment sajátosságait,
- a helyi gazdaság és társadalom problémáinak elemzésére, a területfejlesztés és a helyi önkormányzatokkal való együttműködés kialakítására vonatkozó ismereteket.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a szociálgazdaság területén működő szervezetek, illetve közszolgáltatások vezető funkcióinak ellátására és külső képviseletére,
- irányítási és vezetői feladatok tervezésére és lebonyolítására,
- szociális intézmények és szolgáltatások irányítására, struktúrák és folyamatok kiépítésével,
- szervezeti egységek vezetésére olyan területeken, mint minőségbiztosítás, controlling, személyügy, marketing és nyilvánosságmunka, számvitel,
- stratégiai tervezésre,
- projekttervezésre és lebonyolításra,
- személyügyi tervezésre,
- marketing, fundraising és PR-feladatok tervezésére,
- szociális tervezésre, értékelésre,
- a helyi gazdaság és a helyi társadalom számára alkalmas programok tervezésére és irányítására,
- nemzetközi együttműködésben való aktív tervezői és irányítói feladatok ellátására.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- analitikus, diagnosztikus és koncepcionális gondolkodás,
- jó kommunikációs készség,
- kreativitás, rugalmasság,
- probléma-felismerő, -elemző és -megoldó készség,
- információ-feldolgozási képesség,
- környezettel szembeni érzékenység,
- elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
- igény a szakmai továbbképzésben való részvételre,
- kezdeményezőkészség,
- személyes felelősségvállalás,
- döntéshozatali képesség,
- rendszerszemléletű gondolkodásmód,
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 20-25 kredit

nemzetközi gazdaság- és szociálpolitikai ismeretek, gazdálkodási alapismeretek, a globalizációs tendenciák és társadalmi hatásainak ismeretei, kvalitatív kutatás-módszertani ismeretek és értékelés, az Európai Unió politikai, gazdasági működésére, jogalkotására, szabályozási mechanizmusaira vonatkozó ismeretek.

8.2. A szakmai törzsanyag ismeretkörei: 40-50 kredit

a szociális munka és szociális gazdaság összefüggéseinek ismeretei, szervezetek működésével kapcsolatos szociológiai és pszichológiai ismeretek, non-profit szervezetek joga, vállalkozási jogi ismeretek, szociális marketing, költségmenedzsment és finanszírozási ismeretek, projektmenedzsment, szaknyelvi ismeretek, kompetenciafejlesztés, a helyi gazdaság és társadalom, valamint a területfejlesztési folyamatok elemzése.

8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 40-55 kredit

differenciált szakmai ismeretek ismeretkörei: 20-35 kredit

- szociális szolgáltatások, intézmények minőségbiztosítása, szociális adminisztráció, munkajog, személyügyi és vezetési ismeretek, alkalmazott kutatásmódszertani ismeretek és értékelés, szervezeti stratégiák, szervezetfejlesztés, európai interkulturális projektmenedzsment, alkalmazott szaknyelvi ismeretek, nemzetközi szakmai gyakorlat, vállalkozási ismeretek,
- a képzéshez intenzív nemzetközi szakmai gyakorlat kapcsolódik 10 kredit értékben, a differenciált szakma ismeretek körében;
- diplomamunka: 20 kredit.

9. A szakmai gyakorlat követelményei

A képzéshez intenzív nemzetközi gyakorlat kapcsolódik 10 kredit értékben, amelyet valamelyik külföldi partnerintézménynél kell teljesíteni. A szakmai gyakorlat a szociális gazdaság területén működő intézményekben/szervezeteknél teljesítendő, amely irányítási, gazdálkodási, szervezési és a nemzetközi együttműködésre vonatkozó szakmai feladatok teljesítéséből áll.

10. Idegennyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvéből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei

11.1. A 4.2. pontban felsorolt politológia, politikatudományok, szociológia, társadalmi tanulmányok, pedagógia és pszichológia alapképzési szakokon szerzett szakképzettség esetén a hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen legalább 40 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből, amelyből legalább 25 kredit a szociálpolitika, legalább 15 kredit a szociális munka témaköréből legyen.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 20 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó 20 kredit a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

A 4.2. pontban felsorolt, gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan, közszolgálati, gazdaság és pénzügymatematikai elemzés, a jogi képzési terület, az államtudományi képzési terület államtudományi és közigazgatási felsőoktatási területének, a pedagógusképzés és az orvos- és egészségtudomány képzési terület alapképzési szakjain szerzett szakképzettség alapján a hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen 45 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből, amelyből legalább 30 kredit a szociálpolitika, legalább 15 kredit a szociális munka témaköréből legyen elismerhető.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 25 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó 20 kredit a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül is teljesíthető a felsőoktatási intézmény tanulmányi

és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint.

11.2. A 4.3 pont szerinti szakról érkező hallgató számára a mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen 60 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből, amelyből legalább 30 kredit a szociális munka témaköreiből, és legalább 15 kredit a szociálpolitika témaköréből legyen elismerhető.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó, legfeljebb 30 kredit a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül teljesíthető a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint.

12. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések

12.1. A közös képzésben, a külföldi és a magyar felsőoktatási intézmény között létrejött megállapodás alapján a valamelyik külföldi partnerintézménynél teljesítendő kreditek értéke legalább 30 kredit.

12.2. A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 78. § (3) bekezdése szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható.

FH-Campus Wien (Ausztria),
Fachhochschule München (Németország),
University of Trnava (Szlovákia),
University of Ostrava (Csehország),
Babes-Bolyai Tudományegyetem (Románia),
University of Silesia (Lengyelország),
University of Poitiers (Franciaország),
Fachhochschule Zentralschweiz (Svájc),
Debreceni Egyetem (Magyarország).

6. EURÓPAI TÁRSADALMI TEREK, FEJLESZTÉS ÉS IDENTITÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: Európai társadalmi terek, fejlesztés és identitás (European Social Spaces, development and identity)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles társadalomfejlesztési szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Social Development

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a bölcsészettudomány képzési területen a magyar, a történelem, a néprajz, a szabad bölcsészet, a társadalomtudomány képzési területen a kulturális antropológia, a politológia, a politikatudományok, a szociológia, a természettudomány képzési területen a földrajz, valamint műszaki képzési területen az építészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A konzorcium tudományos bizottságának státusvizsgálata alapján vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, elsősorban a gazdaságtudományok, a jogi, az államtudományi képzési területeken szerzett

alapképzési szakok, továbbá a külföldi képzési rendszer szerinti alapképzések, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 310

8. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett társadalomtudományi, civilizációs, kulturális és történelmi ismereteik, valamint kritikai és analitikus megközelítéssel képesek a modern társadalomfejlesztés (városi-társadalmi terek, kulturális örökség, regionális és nemzeti fejlesztések) területein működő intézmények és szolgáltatások irányítására, működtetésére és fejlesztésére, a terület és identitás problémájához kapcsolódó önálló tevékenységre, a módszerek megújítására, a szakterületi problémák megértésére és megoldására. E területek elméleti problémáinak és gyakorlati aspektusainak ismerőiként alkalmasak nemzetközi együttműködésben megvalósított feladatok ellátására is, alkalmasak rendszerszerűen és kreatívan új és összetett történeti és társadalmi témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni. Megfelelő szervezeti és szervezetfejlesztői ismereteik birtokában a szociális szolgáltatások területén olyan feladatokat látnak el, amelyek a helyi gazdaság erősítésével a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok gazdasági és társadalmi integrációját segítik elő. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A társadalomfejlesztési szakember

***a)* tudása**

- Részleteiben átlátja a civilizáció és kultúra fogalmának modern értelmezéseit.
- Részleteiben átlátja a kulturális örökség társadalmi tétjeit és az ehhez kapcsolódó gyakorlatot a társadalomfejlesztés viszonylatában.
- Ismeri a kulturális örökségről való gondolkodás történetét, a kulturális örökség elméletét, a tárgyi és szellemi kulturális örökség fogalmát, intézménytörténetét a társadalomfejlesztés viszonylatában.
- Érti és kritikailag értelmezi a történettudományok megfelelő ismeretanyagát.
- Átlátja az európai integráció történetét, területfejlesztési kihívásait és sajátosságait.
- Képes értően alkalmazni a szükséges kutatás-módszertani elméletet és gyakorlatot.
- Érti és átlátja a helyi gazdaság és társadalom problémáinak elemzésére, a területfejlesztés és ezzel kapcsolatos együttműködések kialakítására vonatkozó ismereteket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történeti kutatásokhoz vagy tudományos munkák megalkotásához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákkal kapcsolatban.

***b)* képességei**

- Alkalmas és képes a területfejlesztéssel kapcsolatos szervezetek, illetve közszolgáltatások vezető funkcióinak ellátására és külső képviseletére.
- Képes tudományos projektek irányítására, lebonyolítására.
- Felkészült irányítási és vezetői feladatok tervezésére és lebonyolítására.
- Képes az identitás meghatározására szolgáló intézmények és szolgáltatások irányítására, struktúrák és folyamatok kiépítésével.

- Képes szakmai önképzésre, legalább egy idegen nyelven is, rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.
- Képes megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.
- Alkalmas szervezeti egységek vezetésére olyan területeken, mint projekttervezés és lebonyolítás, szociális tervezés és értékelés, a helyi gazdaság és a helyi társadalom számára alkalmas programok tervezése és irányítása.
- Alkalmas a történettudomány és a társadalomtudományok ismereteinek alkalmazására a gyakorlatban.
- Alkalmas nemzetközi együttműködésben való aktív tervezői és irányítói feladatok ellátására.

***c)* attitűdje**

- Tudatosan és kritikusan képviseli a nemzeti, európai és egyetemes értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Korrekt, szakszerű és érthető kifejező készség jellemzi szóban és írásban.
- Együttműködő, kezdeményezőkészség és személyes felelősség felvállalása jellemzi.
- Döntéshozatali képesség összetett, előre kiszámíthatatlan helyzetekben is.
- A szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik.
- Rendelkezik kritikai attitűddel, minőségtudattal, a fogalmi gondolkodás és az absztrakció magas szintű képessége jellemzi.
- Motivált, a feladatai iránt elkötelezett.
- Törekszik idegennyelv-tudásának fejlesztésére, és azt a világ megismerésére nyitottan használja fel.

***d)* autonómiája és felelőssége**

- A probléma megfogalmazás és önálló ítéletalkotás képessége jellemzi.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó területrendezési és területfejlesztési alapismeretek, alapfogalmak, módszertan (a társadalomtudományos kutatás módszere és alapfogalmai, forráskritikai ismeretek, a tudományos közlés formáinak ismerete) 10-14 kredit;
- történettudomány, kulturális örökség tanulmányok, város- és területfejlesztési ismeretek bölcsészet- és társadalomtudományi vetületei, városföldrajz, városantropológia, filozófia, politikatudomány 70-75 kredit;
- szakspecifikus választható ismeretek (a történeti városi táj, nyelv és civilizáció, a képzési program szerinti mobilitás keretében teljesítendő ismeretek) 10-14 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzés megkezdéséhez angol és francia, vagy angol és egy másik idegen nyelv tudása szükséges, amely közül az egyiket középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgával vagy ezzel egyenértékű bizonyítvánnyal, oklevéllel kell igazolni.

A képzés részét képezi egy, a harmadik félév során megvalósítandó kötelező mobilitás, amelynek

keretében a hallgatók egy másik konzorciumi intézményben folytatnak tanulmányokat.

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható:

École des Hautes Études en Sciences Sociales (Franciaország),
Cataniai Egyetem (Olaszország),
Prágai Károly Egyetem (Szlovákia),
Eötvös Loránd Tudományegyetem (Magyarország).

7. CHOREOMUNDUS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A Külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: Choreomundus - Tánc, mint tudás, gyakorlat és kulturális örökség (Choreomundus - International Master In Dance Knowlege, Practice and Heritage)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles etnokoreológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnochoreologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány / humanities

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: társadalomtudomány vagy művészet képzési terület alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév / semesters

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék);
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák / Objective of the programme, competencies to be acquired

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett etnokoreológiai, táncfolklorisztikai és táncantropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a tánckultúra működési törvényszerűségeit a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek az etnokoreológia valamely szűkebb, speciális területén. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához. /

The objective of the programme is to train experts who, in possession of knowledge in ethnochoreology, dance folklore and dance anthropology are capable of analysing and interpreting their own as well as other cultures. They have a firm grounding in researching culture and are aware of the workings of dance culture in the past and in the present. They have deep knowledge of some narrower, special field of ethnochoreology. They have the knowledge required for starting doctoral studies.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

***a)* A mesterképzési szakon végzettek ismerik** / Students having completed the programme successfully should be aware of:

- a népi és nemzeti tánckultúrák összefüggéseit / the connections between popular and national cultures.
- az európai és az Európán kívüli népek tánckultúráját / dance cultures of people within and without Europe.
- ismeri és használja az emberi mozgásrendszerek rögzítési, elemzési és értelmezési módszereit / using the methods of recording, analysing and interpreting human systems of motion.
- a tánc, mint szellemi kulturális örökség védelmére irányuló programokat / programmes aimed at protecting dance as cultural heritage.
- ismeri és használja a modern filológia módszereit / using the methods of modern philology.
- a társtudományok és a szaktudomány (folklorisztika, néprajz, kulturális antropológia, etnokoreológia) tudománytörténetét és problématörténetét Magyarországon, Európában és Európán kívül / the disciplinary and problem history of related disciplines and dance choreography (folklore, ethnography, cultural anthropology and ethnochoreology) in Hungary, in and outside Europe.
- a kulturgeográfiai ismeretanyagot (táji, társadalmi tényezők etnokoreológiai vonatkozásait) / the cultural geographic knowledge (the ethnochoreological aspects of landscape and social factors).
- ismeri és használja az adatkezelés, és feldolgozás, archiválás módszereit / using the methods of data management, processing and archiving.
- az etnokoreológia, táncantropológia és táncfolklorisztika megfelelő ismeretanyagát / ethnochoreology, dance anthropology and dance folkloristics.
- magas fokon ismeri a képzési hivatalos nyelvét (angol) / English (the official language of the programme) at a proficient level.

b) **A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak /** Students having completed the programme successfully should be capable of

- a szaktudomány önálló művelésére, szakmai-módszertani továbbfejlesztésére, reflexív társadalomtudományi kutatómunka végzésére / practising the discipline independently as well as to develop it in a professional and methodological sense, to conduct reflective social scientific research
- az etnokoreológia magyar és nemzetközi kortárs irányzataihoz kapcsolódó elméleti- módszertani elvek, gyakorlat alkalmazására / applying in practice theoretical and methodological principles connected to the Hungarian and international contemporary trends of ethnochoreology
- táncfolklorisztikai terepmunka végzésére / performing field work in dance folklore.
- múzeumi/archívumi források kezelésére és értelmezésére / handling and interpreting museum and archival sources.
- a táncos kulturális örökség feltárására, megőrzésére és védelmére / discovering, preserving and protecting cultural heritage in dance.
- etnokoreológiai ismeretek oktatására és közművelődési tevékenységek végzésére / teaching knowledge in ethnochoreography as well as performing activities in public education.
- képes történeti források kezelésére / handling visual historical sources.

c) **A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek** / Personal abilities and competencies required for qualification:

- nyitottság, rugalmasság és problémaérzékenység / openness, flexibility and sensitivity to problems.
- kritikai és komparatív szemlélet / critical and comparative perspective.
- elkötelezettség és empátia a világ különböző tánckultúrái iránt / devotion to the various dance cultures of the world.
- önálló problémamegoldó gondolkodás, tervezés és kreatív tevékenység jellemzi, valamint kritikai szemlélet, vitakészség és a minőség iránti elkötelezettség / Independent problem solving thinking, planning and creative activity as well as debating skills and commitment to quality.
- tájékozódási készség jellemzi az összehasonlító kutatások különböző területein, valamint készség és jártasság a tudományos kutatás általános módszertanában és a táncfolklorisztikai, etnokoreológiai, táncantropológiai szakmódszertanban / Expertise in the various areas of comparative research as well as skills and proficiency in the general methodology of academic research as well as of dance folklore, ethnochoreology and dance anthropology.
- jártasság jellemzi a múzeumok, archívumok anyagának felhasználását illetően, valamint a kép- és

hangfelvétel, digitalizálás, számítógépes kutatás, adatbázis építése területén / Proficiency regarding the use of collections of museums and archives as well as image and

sound recording, digitalisation, computer-based research as well as database development.

- mások kultúrájával szembeni tolerancia, széles műveltség és jó együttműködési készség jellemzi / tolerance towards other cultures a profound cultural knowledge and a strong ability to cooperate.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges kötelező alapozó ismeretkörök: 20-30 kredit

- a kultúra- és társadalomtudományok története, irányzatai és alapvető elméletei

8.2. A szakmai program szakmai ismeretei: 20-30 kredit

- a hagyományos és jelenkori tánckultúrák,
- a magyar és az európai táncfolklorisztika,
- a tánc, mint kulturális jelenség,
- a Kárpát-medence hagyományos paraszti tánckultúrái, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival mozgalmak,
- ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok,
- magyar és nemzetiségi táncok, valamint más európai és Európán kívüli népek táncai,
- a tánctörténeti források és a recens folklór együttes vizsgálata,
- táncos mozgás és más emberi mozgásrendszerek fiziológiai, kognitív-pszichológiai, neurobiológiai alapjai,
- mozdulatjelíró rendszerek.

8.3. A szakmai választható ismeretkörök: 30-40 kredit

Humán mozgáselmélet: ismereteket nyújt a táncos mozgás és más emberei mozgásrendszerek fiziológiai, kognitív-pszichológiai, neurobiológiai és egyéb szempontú megközelítéséhez. A tantárgycsoport megismerteti a hallgatókat a különféle mozdulatjelíró rendszerekkel. Elmélyíti a Laban-táncjelírás BA szinten szerzett készségeit, a filmről való tánclejegyzés irányába.

Tánctörténet európai perspektívában: elmélyíti a tánctörténeti források elemzésével kapcsolatos elméleti és módszertani ismereteket, központba állítva a történeti források és a recens folklór egymás fényében való együttes vizsgálatának módszerét. Különös hangsúllyal foglalkozik a tantárgycsoport a történeti táncformák rekonstruálásának kérdéseivel és az európai táncdivatok mentalitástörténeti hátterével.

A tánckutatás módszertana: elmélyíti a terepmunka végzéssel, adatgyűjtéssel, rendszerezéssel és archiválással kapcsolatos BA-n szerzett ismereteket. Dokumentációs és interjútechnikák, résztvevő megfigyelés, filmezés, hangfelvétel, fotózás különböző formáival is megismerkednek a hallgatók. Mindezeket a gyakorlatban is alkalmazzák egyénileg és csoportosan egyaránt. A terepmunkájuk során rögzített adatokat a megfelelő archiválási rendszerben rendezik.

Táncantropológia, táncfolklorisztika: megismerteti a hallgatókat a magyar és az európai táncfolklorisztikai kutatások módszereivel, eredményeivel, a különböző európai tánckutató iskolák összehasonlítása révén. Különös figyelmet szentel a tantárgy a táncok formai- strukturális elemzésére, földrajz-történeti keretben való megismerésére, valamint a táncot kísérő folklórjelenségek bemutatására. Hangsúlyosan foglalkozik a tantárgycsoport a tánccal, mint a szellemi kulturális örökség, a helyi kulturális emlékezet szerves részével.

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat két hetes múzeumi, illetve archívumi gyakorlatból, valamint terepmunkából, hosszú távú (legalább egy hónap) résztvevő megfigyelésből áll, amit a hallgatónak egy számára idegen kultúrában kell elvégeznie.

10. Idegennyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő

további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei

A kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján a hallgatónak elismerhető legyen legalább 50 kredit a korábbi tanulmányai szerint a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturális antropológia, vallástudomány, művelődéstörténet, művészettudományi ismeretköreiből.

12. A szak szempontjából lényeges más rendelkezések

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása, valamint a következő külföldi és magyar felsőoktatási intézmények egyezménye esetén indítható. / The Master's program can be launched if the provision in Act No CCIV of 2011 on higher education exist at the Hungarian highereducation institution and an agreement exists between the following foreign and Hungarian higher education institutions:

Szegedi Tudományegyetem - SZTE (Magyarország)
Norvég Műszaki és Tudományegyetem, Trondheim - NTNU (Norvégia)
Blaise Pascal Egyetem,Clermont-Ferrand -UBP (Franciaország)
Roehampton Egyetem, London - URL

6. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez

HITÉLETI SZAKOK

I. VALAMENNYI HITÉLETI KÉPZÉST FOLYTATÓ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY TEKINTETÉBEN

1. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Az alapképzési szak megnevezése: katekéta-lelkipásztori munkatárs (Catechist-Pastoral Assistance)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: katekéta-lelkipásztori munkatárs (zárójelben megjelölve a specializációt)
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Catechist - Pastoral Assistant
választható specializációk: katekéta, lelkipásztori munkatárs

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. A képzés célja

Olyan felkészült katekéták, illetve lelkipásztori munkatársak képzése, akik megfelelő irányítással alkalmasak egyházuk igehirdetési és pasztorális alaptevékenységének ellátására a hatályos egyházi törvényeknek és előírásoknak megfelelő munkakörökben és kompetenciákkal:

katekéta specializáción szerzett ismeretek birtokában*:* a gyermek-, az ifjúsági és a felnőtt katekézis,

hittanoktatás közoktatási, felnőttképzési és egyházközségi, gyülekezeti feladatainak ellátására;

lelkipásztori munkatárs specializáción szerzett ismeretek birtokában*:*lelkipásztor irányítása mellett egyházi közösségvezetésre, bizonyos liturgikus cselekmények vezetésére, végzésére, karitatív-kulturális tevékenységek végzésére.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük (specializációjuk) szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

Az egyes egyházak, illetve egyházi felsőoktatási intézmények a szak és a szakképzettség oklevélben történő megnevezésére - az egyház saját, belső szabályai szerint - más elnevezést, felekezeti meghatározást is használhatnak. A szak és szakképzettség e rendelettől eltérő megnevezése esetén az oklevélben fel kell tüntetni az e rendelet 6. számú melléklete szerinti azon szak és szakképzettség megnevezését is, amelynek az megfelel.

2. KÁNTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése*:*kántor (Chorister)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat

szakképzettség: kántor

a szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Chorister

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. A képzés célja:

A képzés célja olyan kántorok képzése, akik képesek a kántori szolgálat ellátására, az evangélium üzenetének átadására énekben, zenében; felkészültek az egyházzenéért felelős szolgálatra. A felekezetük szerinti egyházzene elméleti és gyakorlati ismereteinek birtokában képesek a különböző életkorú gyülekezeti csoportokkal való foglalkozásra. Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

Az egyes egyházak, illetve egyházi felsőoktatási intézmények a szak és a szakképzettség oklevélben történő megnevezésére - az egyház saját, belső szabályai szerint - más elnevezést, felekezeti meghatározást is használhatnak. A szak és szakképzettség e rendelettől eltérő megnevezése esetén az oklevélben fel kell tüntetni az e rendelet 6. számú melléklete szerinti azon szak és szakképzettség megnevezését is, amelynek az megfelel.

3. EGYHÁZI/FELEKEZETI KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: egyházi/felekezeti közösségszervező (Church Congregation Organization)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: egyházi/felekezeti közösségszervező
a szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Church Congregation Organizer

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben:6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. A képzés célja
Olyan egyházi, felekezeti közösségszervezők képzése, akik a vallásuk tanításában szerzett hitéleti, valamint vezetési, intézményirányítási, szervezési ismeretek birtokában képesek az egyházi, illetve kulturális közéletben (könyvtárak, múzeumok, média, illetve idegenforgalom, turisztika) és más területeken az egyházi, felekezeti közéleti és kulturális feladatok ellátására, illetve annak szervezésére. Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések:
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.
Az egyes egyházak/felekezetek, illetve egyházi felsőoktatási intézmények a szak és a szakképzettség oklevélben történő megnevezésére - az egyház, felekezet saját, belső szabályai szerint - más elnevezést, felekezeti meghatározást is használhatnak. A szak és szakképzettség e rendelettől eltérő megnevezése esetén az oklevélben fel kell tüntetni az e rendelet 6. számú melléklete szerinti azon szak és szakképzettség megnevezését is, amelynek az megfelel.

4. TEOLÓGIA OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: teológia (Theology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:

okleveles teológus
okleveles teológus (lelkész/lelkipásztor szakiránnyal)
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Theologian
választható szakirány: lelkész/lelkipásztor (Priest / Pastor)

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 10 félév, lelkész/lelkipásztor szakiránnyal 12 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit, lelkész/lelkipásztor szakiránnyal 360 kredit

6. A képzés célja

A képzés célja olyan értelmiségiek képzése, akik a teológia tudományát felsőfokú szinten művelik, és küldetésüknek megfelelően részt tudnak venni egyházuk evangelizációs tevékenységében. A lelkész, lelkipásztor szakirányon a képzés célja ezen felül olyan elkötelezett lelkészek, lelkipásztorok oktatása és nevelése, akik egyházuk lelkészi, papi teendőit teljes kompetenciával el tudják látni és az egyes közösségek szellemi, lelki és liturgikus vezetőivé lehetnek. A mesterfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat doktori képzésben folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá a teológiai szaknyelvi képzés teljesítése.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

Az egyes egyházak, illetve egyházi felsőoktatási intézmények a szak és a szakképzettség oklevélben történő megnevezésére - az egyház saját, belső szabályai szerint - más elnevezést, felekezeti meghatározást is használhatnak. A szak és szakképzettség e rendelettől eltérő megnevezése esetén az oklevélben fel kell tüntetni az e rendelet 6. számú melléklete szerinti azon szak és szakképzettség megnevezését is, amelynek az megfelel.

5. (KERESZTÉNY) EGYHÁZ- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET MESTERKÉPZÉSI SZAK

A mesterképzési szak megnevezése: (keresztény) egyház- és művelődéstörténet mesterképzési szak (az egyház szó előtt megjelölve a szakot indító egyház felekezeti megnevezését) (Christian) Church and Civilization Studies

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
a szakképzettség: okleveles ... egyház- és művelődéstörténész (az egyház szó előtt megjelölve a szakot indító egyház felekezeti megnevezését)
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historian of (Christian) Church and Civilization
választható specializációk: ókor-középkor, újkor-legújabb kor, reformáció

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szak: bármely hitéleti szak, illetve az azoknak megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szak.

4.2. A mesterképzésbe történő belépésnél megadott feltételekkel elfogadott szakok: bármely nem hitéleti szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a keresztény egyetemes és a magyar egyháztörténet, illetve művelődéstörténet, továbbá a rokon és segédtudományok területén szerzett ismereteik birtokában képesek az egyház- és művelődéstörténész mesterség gyakorlására. Felkészültek a keresztény egyház(ak) története, kultúrája, valamint az egyházpolitikai kérdéseiben egyaránt, ismerik a magyar és az egyetemes egyháztörténet és keresztény művelődéstörténet nagy korszakait, fontos összefüggéseit, valamint a kereszténységnek az egyetemes emberi kultúrára gyakorolt hatásait. A szakon diplomát szerzők a keresztény kulturális, szociális, és közösség-politikai élet területei mellett az általában vett kulturális, oktatási és tudományos életben is alkalmazhatják megszerzett ismereteiket. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához.

8. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább két általános, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges élő idegen nyelvből, továbbá latin nyelvből egy általános, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

10. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A jelentkezőnek a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen legalább 50 kredit a teológiai ismeretekből, melyből legalább 20 kredit egyháztörténet, filozófiatörténet, ókeresztény irodalom- és teológiatörténet, továbbá legalább 4 kredit latin nyelv. Az 50 kreditből hiányzó ismereteket a mesterfokozatra irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint is meg lehet szerezni úgy, hogy a fenti 50 kredit maradéktalan teljesítéséig a mesterszak tárgyaiból csupán a szakmai alapozás tárgyai vehetőek fel és teljesíthetőek.

6. KÁNTOR MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kántor (Cantor)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kántor

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cantor

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: hitéleti képzési területről a kántor alapképzési szak, a művészet képzési területről az előadó-művészet alapképzési szak egyházzene-orgona, egyházzene-kórusvezetés szakirányai, az 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű ének-zenetanár, egyházzene és az egyházzene, tanár szak.

4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az előadó- művészet alapképzési szak egyházzene-orgona és egyházzene-kórusvezetés szakirányától eltérő szakirányai, valamint az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak szakirányai, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti zeneművészeti és hitéleti szakok. A kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a mesterképzésbe való belépés feltétele, hogy a korábbi tanulmányok alapján elismerhető legyen 50 kredit az egyházzenei ismeretek (kórusirodalom legalább 5 kredit, gregorián legalább 10 kredit, egyházi népének legalább 8 kredit, liturgikus és hitéleti ismeretek legalább 8 kredit, orgona legalább 8 kredit), a zenetörténet (legalább 6 kredit) és a zeneelmélet (legalább 5 kredit) ismeretköreiből. A korábban teljesített tanulmányok összevetését a képzést indító intézmény kreditátviteli bizottsága végzi. Amennyiben a fenti összevetés alapján legalább 30 kredit megléte igazolható, úgy a hiányzó, krediteket az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a magyar és egyetemes egyházzenei kultúrát, zenei és magas szintű liturgikus- és közösségi szolgálat ellátásához szükséges hitéleti felkészültségük birtokában képesek egyházi közösségi szolgálatra, a kántori feladatok magas szintű ellátására: énekben, társas énekben, orgonálásban, vezénylésben, továbbá a mindennapi munkájukban a zenei-, liturgiai- és közösségi értékek összhangjának megteremtésére.

A kántor

***a)* tudása**

Ismeri a felekezete szerinti egyházzenét.

Éneklési felkészültsége alapján vezeti a templomi éneklést, a társas éneklést és ellátja az azokban rejlő liturgikus feladatokat.

Orgonálási felkészültsége alapján önállóan látja el a templomi orgonálási feladatokat, valamint orgonajátékával tudja irányítani a hívek énekét.

Ismeri és helyesen alkalmazza az orgonajáték lehetőségeit az egyházi liturgia és egyéb rendezvények alkalmával.

Karvezetői felkészültsége alapján tud szervezni és vezetni liturgikus szkólákat, kórusokat, illetve kísérni és a liturgia szolgálatába állítani azokat.

Tájékozódott az egyházi év liturgikus időszakaiban és az ünnepi szertartásokban, valamint a szentségek kiszolgáltatásához kapcsolódó, a népi vallásosság alkalmaihoz köthető és egyéb liturgiákban és szertartásokban.

Birtokolja a szakmai vitához szükséges hitéleti és zenei ismereteket, beszéd- és íráskészséget.

Nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalmat tud feldolgozni, és legalább egy idegen nyelven tud kötetlenül kommunikálni.

Ismeri és alkalmazza a releváns egyházi és állami jogi szabályozást, valamint a szerzői jogokat, etikai és

egyéb szabályokat.

***b)* képességei**

Képes a folyamatos reflektív önfejlődésre és a sikeres szakmai szocializációra.

Képes temploma vagy szolgálati helye zenei életének megszervezésére és cselekvő részese a templomon kívüli kulturális életnek.

Képes a kórust egyházi közösségként megszervezni, irányítani és működtetni.

Képes az egyéni és csoportos egyházzenei tevékenységben való részvételre, illetve annak irányítására.

Képes az egyes médiumok, számítógépes programok kreatív használatára, alkalmazására.

Zenei tevékenysége során képes más művészeti ágak képviselőivel harmonikus együttműködés megteremtésére, közös programok megszervezésére, esetleg közös művészeti produktum létrehozására.

Képes a felelős lelkipásztorral együttműködve rövid- és hosszútávon tervezni és a lelkipásztori programhoz illeszkedően szervezni a közösség liturgikus-zenei életét.

***c)* attitűdje**

Munkáját az egyháza és közössége iránti tevékeny elkötelezettség, minőség- és felelősségtudat valamint kezdeményezőkészség jellemzi; szakmai érvekkel tudja megvédeni a hiteles liturgiát.

Vállalja a mindenkori etikai és egyéb szabályrendszerek betartását és betartatását.

Pontosan kritikával és szakszerűen tudja a saját és mások művészi teljesítményét megítélni.

Aktívan és elkötelezetten irányít, működik együtt a szakmai projektekben.

A korszerű tudásmegosztási stratégiákat eredményesen és hitelesen alkalmazza.

Alkotó módon vesz részt művészeti produkciók, önálló alkotások létrehozásában.

***d)* autonómiája és felelőssége**

Szakmai identitása és egyértelműen kialakult.

A megszerzett tapasztalatból származó információk, a felmerülő új problémák és jelenségek kritikus feldolgozására képes.

Döntései szakmailag indokolhatóak, azokért felelősséget vállal, az értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartás jellemzi.

Összművészeti, illetve multidiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

7. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A hallgatók gyakorlati képzése liturgikus környezetben történik, amely a felsőoktatási intézmény tantervében előírtak szerinti hangversenyezés, liturgikus szolgálat hetente és összefüggően is az adventi, a nagyböjti időben, valamint nyáron egy-egy héten át, összesen hat hét időtartamban.

A szakképzettség szempontjából meghatározó szakterületek: zeneelmélet-összhangzattan, liturgikus és hitéleti ismeretek, egyetemes és magyar egyházzene-zeneműismeret, latin nyelv, hangképzés, karvezetés, orgonajáték, gregorián, egyházi népének.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

II. KATOLIKUS HITÉLETI SZAKOK

1. KATOLIKUS TEOLÓGUS OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: katolikus teológus (Catholic Theology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő

megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség:
okleveles katolikus teológus
okleveles katolikus lelkész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Catholic Theologian
választható szakirányok: teológus, lelkész (Theology, Priest)

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: teológus szakirányon 10 félév, lelkész szakirányon 12 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit, továbbá lelkész szakirányon 60 kredit lelkészi gyakorlat

6. A képzés célja
A képzés célja egyházi és világi személyek képzése annak érdekében, hogy a katolikus tanítás alapos ismeretében küldetésüknek megfelelően vegyenek részt az egyház evangelizációs tevékenységében. A képzés további célja szakemberek képzése, akik a hittudományok legújabb eredményeinek olyan mélységű ismereteivel rendelkeznek, ami alkalmassá teszi őket a teológia tudományos művelésére és doktori tanulmányok folytatására.

7. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és latin nyelvből államilag elismert vagy intézményi vizsga szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

2. KATOLIKUS KÁNONJOGÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: katolikus kánonjogász (Catholic Canon Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles katolikus kánonjogász
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Catholic Canonist

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok: katolikus egyházi felsőoktatási intézményben indított hitéleti alapképzési szakok (így katekéta- lelkipásztori munkatárs, kántor, egyházi közösségszervező).

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja

A képzés célja olyan kánonjogászok képzése, akik képesek a katolikus kánonjog területein jogalkalmazói, jogértelmezői és jogalkotói tevékenység magas szintű végzésére, továbbá a kánonjog területén tudományos tevékenység folytatására. A mesterfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik arra, hogy tanulmányaikat doktori képzésben folytassák.

8. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és latin nyelvből államilag elismert vagy intézményi vizsga szükséges.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

3. PASZTORÁLIS TANÁCSADÁS ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés (Pastoral Counseling and Organisational Development)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség megnevezése: okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Pastoral Counselor and Organisation Development Expert
választható specializációk: pasztorális tanácsadás, pasztorális szervezetfejlesztés, karitásztudomány

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szak: a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a diakónia hitéleti alapképzési szak.

4.2. A mesterképzésbe történő belépésnél megadott feltételekkel elfogadott szakok: 50 kredit értékű teológiai felkészítő modul teljesítésével: bármely nem hitéleti alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben:4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja

A képzés célja egyrészt olyan pasztorális tanácsadók képzése, akik pasztorálpszichológiai szemléletű, gazdag módszertani kulturáltságot integráló szakszerű lelkigondozói, egyéni és csoportos gondozásban tudják részesíteni az arra rászorulókat (gyülekezetekben, egyházközségekben, egyházi intézményekben, szociális intézményekben, családsegítő központokban, humán szervezetekben, iskolákban, kórházakban).

A képzés célja másrészt olyan interdiszciplinárisan képzett pasztorális szervezetfejlesztő szakemberek képzése, akik a különböző társadalmi és egyházi igényeknek megfelelően hatékony kompetenciával rendelkeznek az egyházi szervezetek (gyülekezetek, egyházközségek, egyházi intézmények, bentlakásos és napközi ellátást biztosító otthonok, diakóniai és karitatív szolgálatok) működésének szakszerű elemzésében, szupervíziós támogatásában, irányításában és gondozásában.

A karitásztudományi specializációs képzés célja, hogy elsősorban a karitász intézményekben, de más

hasonló jellegű egyházi-civil szervezeteknél is magas színvonalú, szakmai és tudományos alapokon nyugvó kompetenciákkal jelenjenek meg a képzést elvégzett munkavállalók. A képzés célja továbbá, hogy segítő attitűd elsajátításával olyan szakemberek jelenjenek meg a munkaerőpiacon, akik elkötelezetten kapcsolódnak a legkülönbözőbb társadalmi bajok orvoslásába, az esélyegyenlőség előmozdításába, a hátrányos helyzetű emberek és csoportok segítésébe.

A gyakorlatorientáltság mellett a képzés célja olyan interdiszciplináris tudományos igényesség megjelenítése, amely lehetővé teszi a szakterületek magas szintű tudományos kutatását és továbbfejlesztését.

8. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

III. REFORMÁTUS HITÉLETI SZAKOK

1. DIAKÓNIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: diakónia (Diaconal Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: diakónus
a szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Deacon

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben:7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:180 + 30 kredit

6. A képzés célja

Olyan diakónusok képzése, akik keresztyén értékekre támaszkodva, evangéliumi szellemben

képesek a szükséget szenvedő embertársaiknak testi, szociális, lelki és spirituális téren segítséget nyújtani. Felkészültek a társadalmi feszültségek okozta egyenlőtlenségek kezelésében közreműködni, együttműködve az önkormányzatok, a szociális, az egészségügyi ellátórendszerek különféle szakterületein munkálkodó szakemberekkel. Képesek az egyének, családok, gyülekezetek problémamegoldó képességének fejlesztésére, az egyének és közösségeik társadalmi integrációjának támogatására, a kívánatos együttműködés elősegítésére. Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát a Magyarországi Református Egyház Zsinata határozza meg.

2. PASZTORÁLIS TANÁCSADÁS ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés (Pastoral Counseling and Organisational Development)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség megnevezése: okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Pastoral Counselor and Organisation Development Expert
választható specializációk: pasztorális tanácsadás, pasztorális szervezetfejlesztés, karitásztudomány

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szak: a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a diakónia hitéleti alapképzési szak.

4.2. A mesterképzésbe történő belépésnél megadott feltételekkel elfogadott szakok: 50 kredit értékű teológiai felkészítő modul teljesítésével: bármely nem hitéleti alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja

A képzés célja egyrészt olyan pasztorális tanácsadók képzése, akik pasztorálpszichológiai szemléletű, gazdag módszertani kulturáltságot integráló szakszerű lelkigondozói, egyéni és csoportos gondozásban tudják részesíteni az arra rászorulókat (gyülekezetekben, egyházközségekben, egyházi intézményekben, szociális intézményekben, családsegítő központokban, humán szervezetekben, iskolákban, kórházakban).

A képzés célja másrészt olyan interdiszciplinárisan képzett pasztorális szervezetfejlesztő szakemberek képzése, akik a különböző társadalmi és egyházi igényeknek megfelelően hatékony kompetenciával rendelkeznek az egyházi szervezetek (gyülekezetek, egyházközségek, egyházi intézmények, bentlakásos és napközi ellátást biztosító otthonok, diakóniai és karitatív szolgálatok) működésének szakszerű elemzésében, szupervíziós támogatásában, irányításában és gondozásában.

A karitásztudományi specializációs képzés célja, hogy elsősorban a karitász intézményekben, de más hasonló jellegű egyházi-civil szervezeteknél is magas színvonalú, szakmai és tudományos alapokon nyugvó kompetenciákkal jelenjenek meg a képzést elvégzett munkavállalók. A képzés célja továbbá, hogy segítő attitűd elsajátításával olyan szakemberek jelenjenek meg a munkaerőpiacon, akik elkötelezetten kapcsolódnak a legkülönbözőbb társadalmi bajok orvoslásába, az esélyegyenlőség előmozdításába, a hátrányos helyzetű emberek és csoportok segítésébe.

A gyakorlatorientáltság mellett a képzés célja olyan interdiszciplináris tudományos igényesség megjelenítése, amely lehetővé teszi a szakterületek magas szintű tudományos kutatását és továbbfejlesztését.

8. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2),

komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

IV. A HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ, A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ, A MAGYAR PÜNKÖSDI EGYHÁZ, A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ, A GOLGOTA KERESZTÉNY GYÜLEKEZET HITÉLETI SZAKJAI

1. TEOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: teológia (Theology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: teológus (lelkész/lelkipásztor szakiránnyal)
a szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Theologian
választható szakirányok: teológus, lelkész/lelkipásztor (Theology, Cleric / Priest)

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben:6 félév, lelkész, lelkipásztor szakirányon 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit, lelkész, lelkipásztor szakirányon 240 kredit

6. A képzés célja
A képzés célja olyan teológusok képzése, akik a képzés során megismerik a teológia tudományrendszerét, amelybe beleértendő a forráskutatás, a történeti ismeretek megszerzése és a tudományrendszer szisztematikus feldolgozása. További cél a valláshagyomány társadalmi, illetve kultúrkörnyezeti kapcsolatának megismerése, és az ebben való tevékenységre való felkészülés. Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük (szakirányuk) szerinti elhelyezkedésre, illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.
Az egyes egyházak, illetve egyházi felsőoktatási intézmények a szak és a szakképzettség oklevélben történő megnevezésére - az egyház saját, belső szabályai szerint - más elnevezést, felekezeti meghatározást is használhatnak. A szak és szakképzettség e rendelettől eltérő megnevezése esetén az oklevélben fel kell tüntetni az e rendelet 6. számú melléklete szerinti azon szak és szakképzettség megnevezését is, amelynek az megfelel.

2. TEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: teológia (Theology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles teológus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Theologian

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szak: a teológia alapképzési szak

4.2. A mesterképzésbe történő belépésnél megadott feltételekkel elfogadott szakok:
A nem teológus alapképzési szakon szerzett szakképzettség birtokában a jelentkezőnek a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen 90 kredit a teológus alapképzés törzsanyagának ismeretköreiből. A korábban teljesített tanulmányok összevetését a képzést indító intézmény kreditátviteli bizottsága végzi. Amennyiben a fenti összevetés alapján 90 kreditnél kevesebb, de legalább 30 kredit megléte igazolható, úgy a hiányzó, krediteket a képzést indító intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja
A képzés célja olyan értelmiségiek képzése, akik a teológia tudományát magas szinten művelik, ezáltal be tudnak kapcsolódni az egyes egyházak, vallási közösségek szellemi vezetésébe, valamint olyan - alapfokozattal rendelkező - elkötelezett lelkipásztorok oktatása és nevelése, akik egyházuk lelkészi teendőit teljes kompetenciával el tudják látni és az egyes közösségek szellemi, lelki és liturgikus vezetőivé lehetnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához.

8. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

V. MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGE

1. FELEKEZETI SZOCIÁLIS MUNKÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: felekezeti szociális munkás (Church Congregation Social Work)

2.Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat

szakképzettség: felekezeti szociális munkás
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Church Congregation Social Worker

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 7 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 210 kredit

6. A képzés célja
Olyan felekezeti szociális munkások képzése, akik felkészültek az emberi viselkedésről és a társadalmi rendszerekről szóló elméletek felhasználásával, az emberi jogokon és a társadalmi igazságosság elvein alapuló, a társadalmi integrációt, a demokratikus viszonyok erősítését szolgáló szakmai munka végzésére. Képesek az ember és társadalmi környezete közötti harmónia kialakítására és őrzésére, a feszültségeket hordozó viszonyok, szociális problémák megelőzésére, szakszerű kezelésére, a holokauszt túlélőinek gondozására. A képzés célja továbbá olyan értékrendszer kialakítása és ennek megfelelő ismeretek nyújtása, amelyek a következő speciális feladatok megoldását is lehetővé teszik: a magyarországi és a régió magyar ajkú zsidó közösségei történetének, fejődésének megismerése; olyan tudás megszerzése, amely alkalmassá tesz a magyar zsidó szellemi örökség megőrzésére és továbbadására; az ezzel összefüggő speciális problémák felismerésére, ezeknek társadalmi összefüggésben való szemléletére; a zsidó szociális intézmény- és eszközrendszer fejlesztésére és megújítására társadalmi, intézményi és szakmai szinten. Az alapszakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, és kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaiknak a képzés második, mesterfokozatot adó ciklusában történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

2. JUDAISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: judaisztika (Judaic Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: judaisztika alapszakos judaista
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Judaic Studies

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. A képzés célja
Olyan szakemberek képzése, akik képesek a judaisztika tudományterületének mind vallási, mind pedig világi jellegű tartalmait magas színvonalon képviselni, interpretálni, mivel a zsidó vallásról, filozófiáról,

történelemről, irodalomról átfogó és alapos ismeretekkel rendelkeznek; továbbá megfelelő jártassággal és készséggel bírnak a bibliai és a modern héber nyelvben. Az alapszakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre és kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második, mesterfokozatot adó ciklusában történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

3. RABBIHELYETTES ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: rabbihelyettes (Assistant Rabbinical Studies)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: rabbihelyettes
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Assistant Rabbi

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

6. A képzés célja

Olyan rabbihelyettesek képzése, akik a zsidó hitéletben, liturgiában és tudományosságban otthonosak, idegen nyelvi ismeretekkel rendelkeznek, és azon kommunikálni tudnak, így képesek lesznek a megfelelő irányítással a zsidó hitéleti, liturgiai és pasztorális alaptevékenységek ellátására és irányítására a határon inneni és az azon túli zsidó hitközségeknél, közösségeknél. A rabbihelyettes alapszakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, és kellő mélységű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek a képzés második, mesterfokozatot adó ciklusában történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez ivrit (modern héber) nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

4. ZSIDÓ LITURGIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: zsidó liturgika (Jewish Liturgy)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: zsidó liturgikus
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Jewish Liturgist

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

6. A képzés célja
Olyan szakemberek képzése, akik képesek a zsidó liturgika területének mind vallási, mind pedig világi jellegű tartalmait magas színvonalon képviselni és interpretálni; valamint a zsidó hitéletben, liturgiában otthonosak, így képesek lesznek a megfelelő irányítással a zsidó hitéleti és liturgiai alaptevékenységek ellátására a határon inneni és az azon túli zsidó hitközségeknél, közösségeknél. A zsidó liturgika alapszakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, és kellő mélységű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

5. RABBI OSZTATLAN SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: rabbi (Rabbinical Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség diplomában szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles rabbi
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Rabbi

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 300 kredit

6. A képzés célja
Olyan rabbik képzése, akik rendelkeznek az egyetemes emberi kultúra összefüggéseinek alapos és mély ismeretével; ismerik a zsidóság eredeti nyelvű forrásait, interpretációit és a zsidó vallás hitbeli rendszerét; valamint képesek és készek tudásuk továbbfejlesztésére. A rabbi teendőket el tudják látni és a hitközségek szellemi, lelki és liturgikus vezetőivé válhatnak. A mesterképzési szakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, és kellő mélységű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez ivrit (modern héber) nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, államilag elismert nyelvvizsga és angol nyelvből államilag elismert, alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

6. ZSIDÓ KULTÚRATÖRTÉNET MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: zsidó kultúratörténet (History of Jewish Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség diplomában szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles kultúratörténész zsidó kultúratörténet szakon
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historian of Jewish Culture

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 4 félév

5. A mester fokozat megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 120 kredit

6. A képzés célja
A judaizmus, a judaisztika, a zsidó történelem, a zsidó irodalom, a zsidó filozófia, a zsidósággal foglalkozó tudományterületek és a művészettudományokban, valamint az egyetemes kultúra diszciplínáiban jártas, és a héber mellett legalább egy modern világnyelven kommunikálni képes kultúratörténészek képzése. A szakon diplomát szerzők a zsidó kulturális, szociális, és közösség-politikai élet területei mellett, az általában vett kulturális, oktatási, és tudományos életben is alkalmazhatják itt szerzett ismereteiket. A mesterképzési szakon végzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, és kellő mélységű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmény
A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik idegen nyelvből államilag elismert, alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

7.[15] ZSIDÓ LITURGIAI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

1. A felsőoktatási szakképzés megnevezése: zsidó liturgiai felsőoktatási szakképzés (Further Education Jewish Clergymen)

2. A szakképzettség oklevélben történő megjelölése
- szakképzettség: felsőfokú zsidó liturgiai funkcionárius

[15] Beiktatta: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 56. §, 12. melléklet. Hatályos: 2017. I. 1-től.

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Jewish liturgical functionary

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 4 félév

5. A felsőoktatási szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- A felsőoktatási szakképzés orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék).
- Az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: két félév, részidős képzésben a szakmai gyakorlat: hat hét, 240 óra.
- A képzési terület szerinti továbbtanulás esetén beszámítandó kreditek száma 30 kredit.
- Részidős képzésben a tanóra száma a teljes idejű képzés óraszámának legalább 30%-a.

6. A felsőoktatási szakképzés célja

A felsőoktatási szakképzés célja olyan felkészült felsőfokú zsidó liturgiai funkcionárius munkatársak képzése, akik megfelelő irányítással alkalmasak zsidó közösségek és zsinagógák liturgiai és pasztorális alaptevékenységeinek ellátására. A zsidó hitéletben, a zsidó liturgiában, a neológ zsidóság előírásaiban, hagyományaiban és szokásaiban otthonosak. Kompetensek lesznek a megfelelő irányítással a zsidó hitéleti, liturgiai és pasztorális alaptevékenységek ellátására a határon inneni és az azon túli zsidó hitközségeknél, közösségeknél. Képesek lesznek:
- szerzett ismeretek birtokában a zsidó hitközségek zsinagógáinak bármilyen feladatainak alapszintű ellátására;
- a rabbihelyettes vagy rabbi irányítása mellett, illetve helyett alapszintű liturgikus cselekmények vezetésére és végzésére, valamint kulturális tevékenységek végzésére.

A felsőfokú zsidó liturgiai funkcionárius szakképzettséget szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre a zsidó hitközségeknél.

7. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1. A felsőfokú zsidó liturgiai funkcionárius

***a)* tudása**
- Rendelkezik a zsidó liturgia szakterületéhez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.
- Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
- Rendelkezik a zsidó liturgia hosszú távú, és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.
- Ismeri anyanyelven a szakterület szakmai szókincsét, és héber nyelven alapszintű nyelvismerettel rendelkezik.
- Ismeri azokat az értékeket, amelyek szakmáját a jelenkori műveltség keretébe kapcsolják.

***b)* képességei**
- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.
- Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik.
- Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és képes használni a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Felismeri személyes fejlődése és a közjó szolgálata közötti összefüggést.

***c)* attitűdje**
- Nyitott a zsidó liturgia új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.

- Folyamatos önképzésre törekszik.
- Önkritikus saját munkájával kapcsolatosan.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Új, váratlan élethelyzetekben is a zsidó vallási törvények (hálává) és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Nyitott a zsidó liturgiához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel szakmai együttműködésre.

***c)* autonómiája és felelőssége**

- Önállóan végzi munkáját, folyamatos ellenőrzés mellett.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.

A felsőfokú zsidó liturgiai funkcionárius felsőoktatási szakképzési szakon végzettek továbbá

a) az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- kellő általános műveltséggel bírnak, átfogó ismeretekkel rendelkeznek a zsidó vallás és a hitélet minden területén és betekintést nyertek a közösségek szervezéséhez és vezetéséhez szükséges szakterületek ismeretanyagába;

b) ismereteik alkalmazását illetően

- alkalmasak általános tájékozottságot, kreativitást és a végzettségüknek megfelelő ismereteket igénylő munkakör ellátására;
- képesek a zsidó vallásról és hitéletről megszerzett ismereteiket írásban és szóban hatékonyan kommunikálni, a megszerzett információkat, a megismert érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint bemutatni;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén

- a zsidóság hitéleti élete iránt magas fokon motiváltak, elkötelezettek;
- meg vannak győződve a megismert hitelvek és az elsajátított ismeretek átadásának fontosságáról, az átadás módszereit illetően pedig minőségtudatuk van és sikerorientáltak;
- alapszinten képesek a zsidóság értékteremtő és értékmegőrző hagyományainak megfelelően egy hitközség hagyományos vallási életének segítésére a közösség rabbihelyettesének vagy rabijának irányítása mellett.

8. A felsőoktatási szakképzés moduljai és azok kreditértékei

A felsőoktatási szakképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzőire figyelemmel

- a képzési terület szerinti közös modul: 30 kredit,
- a szakképzési modul: 90 kredit, amelyből a szakmai gyakorlat: 60 kredit.

9. A felsőoktatási szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei

A szakmai gyakorlóhelyeket - a képzés minőségi alapelveit figyelembe véve - a felsőoktatási intézmény jelöli ki. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorlóhelyen (zsinagóga, Talmud-Tóra, templomkörzet, hitközség) teljesítendő.

10. Idegennyelvi követelmények

A felsőoktatási szakképzésben a szakképzettség megszerzéséhez a héber nyelv olvasási szintű ismerete szükséges, amelyről a hallgató tanulmányai során számot ad.

11. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

VI. A TAN KAPUJA BUDDHISTA EGYHÁZ

Hatály: 2017.I.1. -

1. BUDDHISTA TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: buddhista tanító (Buddhist Theory and Practice)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat

szakképzettség: buddhista tanító

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Buddhist Theory and Practice

választható specializációk: dharmatanító (Dharma Teacher), vallástörténet és filozófia (Philosophy and Religious History)

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. A képzés célja

A buddhizmus oktatási rendszerében a Középút vagy a Nemes Nyolcrétű Ösvény a meghatározó elv. Az elmélet és a gyakorlat összhangjára törekedve cél, hogy az elsajátított tudás a gyakorlás révén tapasztalattá váljon, majd a tapasztalatok a hétköznapi életbe, valamint a viselkedésbe integrálódjanak. Az elméleti képzéshez a fentiek szerint gyakorlati órák, valamint szemeszterenként eltérő tematikájú elvonulások tartoznak.

Az oktatás célja a Tan megértésén és gyakorlásán (tudásán és látásán) át eljutni a hallgatót eljuttatni a megszabadulásig. A buddhizmus a hármas - erkölcs, elmélyedés, bölcsesség - képzési formát tartja a megszabadulás elérése hatékony módszerének. Erre alapozva a testi (jóga, csikung), nyelvi (fordítás, szertartás, tanátadás) és a buddhista filozófiai képzés, az elmélet és gyakorlat összhangja (meditáció) révén az Alap (elmélet), Ösvény (gyakorlat), és Gyümölcs (a kettő elválaszthatatlansága) tanítása a cél.

A buddhista tanító tudása és képességei:

A különböző vallások és buddhista irányzatok filozófiájának megismerése, a tettek és azok következményeinek felismerése, mely az egyéni felelősség és a belátáson alapuló erkölcs, a nem-ártás öt szabályának a gyakorlatához vezet.

A helyes meditáció elsajátítása, mely a megismeréséhez, tudat lecsendesítéséhez vezet.

A helyes életmód kialakítása, melynek révén alkalmassá válik a tanultak alkalmazására a hétköznapi életben és a Dharma oktatására. A Dharma oktatója nem tér el az öt erkölcsi alapelv, a sílák szerinti élet, valamint a Három Drágakő szellemétől, a legfőbb szándéka a szenvedés enyhítése.

Alapvető tudással az alapító életéről, híres mestereiről, a buddhizmus történetéről, tanításairól, szent szövegeiről, kultúrájáról, kapcsolódó nyelveiről, nagy iskoláiról és gyakorlatrendszereiről.

Elsajátítja a buddhizmus kulcsfogalmait, ismeri a nagy logikai és filozófiai iskolákat, gyakorolja gondolkodási módszereiket. Rendelkezik a gyors lényeglátás, az összefüggések, logikai kapcsolatok minél világosabb felismerésének képességével.

A Nemes Nyolcrétű Ösvény tanításai képessé teszik arra, hogy megtanuljon tanulni, figyelni, nyitottságot gyakorolni; képes legyen az önálló gondolkodásra, nézeteinek mind szóbeli, mind írásbeli közvetítésére, megfelelő kommunikációs formák elsajátítására, képes a saját és mások szenvedéseinek csökkentésére; azaz a problémák gyors felismerésére és megoldási stratégiák alkalmazásra. A nyitottság elvét szem előtt tartva képessé válik a mai társadalmi viszonyokhoz, továbbá segítő attitűdöt kifejleszteni, gyakorolni környezete irányába. A Középút elvén képes viselkedése tudatos irányítására. Az elsajátított hatékony önfigyelésen alapuló módszerek, valamint tapasztalatok a saját fizikai, érzelmi és tudati működéseiről, önmaga megismerésén keresztül képessé teszik mások elfogadására, mások problémáinak megértésére; olyan autonóm személlyé válik, aki az oksági viszonyok, az egymásrautaltság felismerése révén képes vállalni

cselekedeteiért a felelősséget.

7. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá a buddhizmus szakkifejezéseinek a hagyományos buddhista kanonikus nyelveken való ismerete, valamint alap páli fordítói készség elsajátítása.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A választható specializációk célja, hogy még elmélyültebbé tegyék a Tan, avagy Dharma oktatását, bemutatva annak különféle gyakorlati aspektusait (dharmatanítói), valamint hogy betekintést engedjen a nagyobb vallások, nagyobb filozófiai rendszerek és a buddhizmus párhuzamaiba vagy éppen eltéréseibe (összehasonlító vallástörténeti és filozófiai). Szervezett egy hetes szakmai gyakorlat - elvonulás, zarándoklat - teljesítendő minden szemeszterben.

Az egyházi képzésnek megfelelően sajátos környezetben, részben idegen nyelven folyik a képzés; külföldi részképzés lehetőségével. Az elméleti képzés mellett nagy szerepet kap a közvetlen tapasztalás a meditációs kurzusok révén.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

2. BUDDHISTA TANÍTÓ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: buddhista tanító (Buddhist Theory and Practice)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség diplomában szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles buddhista tanító
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Buddhist Theory and Practice
választható specializációk: páli nyelvű dharmatanító, tibeti nyelvű dharmatanító

3. Képzési terület: hitéleti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül elfogadott szakok a hitéleti alapképzési szakok és a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mester fokozat megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja

A buddhizmus oktatási rendszerében a Középút vagy a Nemes Nyolcrétű Ösvény a meghatározó elv. A képzés célja, hogy az elsajátított tudás a gyakorlás révén tapasztalattá váljon, majd a tapasztalatok a hétköznapi életbe, valamint a viselkedésbe integrálódjanak. A mesterképzés a buddhizmus és a kapcsolódó tudományágak mélyebb megértését adja, valamint az önálló kutatásra, fordításra ösztönzi a hallgatót. Az elméleti képzéshez a fentiek szerint gyakorlati órák, valamint elvonulások és hat hét összefüggő gyakorlat tartozik (segítő munkák: elvonuló helyen való segítés, hospice szolgálat, menhelyen, kórházakban töltött szakmai gyakorlat).

Az oktatás célja a Tan megértésén és gyakorlásán (tudásán és látásán) át a hallgatót eljuttatni a

megszabadulásig. A buddhizmus a hármas - erkölcs, elmélyedés, bölcsesség - képzési formát tartja a megszabadulás elérése hatékony módszerének. Erre alapozva a testi (jóga, csikung), nyelvi (fordítás, szertartás, tanátadás) és a buddhista filozófiai képzés, az elmélet és gyakorlat összhangja (meditáció) révén az Alap (elmélet), Ösvény (gyakorlat), és Gyümölcs (a kettő elválaszthatatlansága) tanítása a cél.

A buddhista tanító tudása és képességei

A különböző vallások és buddhista irányzatok filozófiájának megismerése, a tettek és azok következményeinek megismerése, mely az egyéni felelősség és a belátáson alapuló erkölcs, a nem-ártás öt szabályának a gyakorlatához vezet.

A helyes meditáció elsajátítása, mely a megismeréséhez, tudat lecsendesítéséhez vezet.

A helyes életmód kialakítása, melynek révén alkalmassá válik a tanultak alkalmazására a hétköznapi életben és a Dharma oktatására. A Dharma oktatója nem tér el az öt erkölcsi alapelv, a sílák szerinti élet, valamint a Három Drágakő szellemétől, a legfőbb szándéka a szenvedés enyhítése.

A Hat Tökéletesség tanításai alapján a tanításokban a szükséges kompetenciák megszerzésével képes az adás és az erkölcsös viselkedés tökéletessége révén a segítő attitűd gyakorlati szinten való gyakorlására, a helyzetnek megfelelő viselkedés képességének a kialakítására. A türelem, a törekvés és az összeszedettség tökéletességének képessége a tanítványi és tanítói erények (az együttérzés, az odafigyelés, a kommunikáció és szerénység elsajátítását eredményezi).

Felismeri saját világlátását, ezáltal elfogadja másokét. Felelősséget vállal a saját nézeteiért. A buddhizmus nemzetközi kapcsolatrendszerében képes hatékonyan részt venni. A buddhista tanítások, valamint a modern tudományok megismerése által hatékony tagjává válik a társadalomnak tudományos, kommunikációs vagy segítői munkakörben történő elhelyezkedéskor. Képes mindenből, legfőképpen a saját tapasztalataiból tanulni, és ezt tenni élete fő vezérfonalának.

8. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, továbbá a buddhizmus két kanonikus nyelvének egyikéből - a páliból, vagy a tibetiből - fordítói szint elérése.

9. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések

A két nyelvi specializáció célja, hogy a buddhizmus a mai modern tudományok összefüggésében tárgyalja, valamint hogy elmélyedt tudást kínáljon a kanonikus nyelvek egyikéből.

A képzés során, az 1-3. szemeszterben egy hetes szakmai gyakorlat elvonulás, zarándoklat, a 4. szemeszter végén hat hét összefüggő szakmai gyakorlat teljesítendő.

Az egyházi képzésnek megfelelően sajátos környezetben, részben idegen nyelven folyik a képzés; külföldi részképzés lehetőségével. Az elméleti képzés mellett nagy szerepet kap a közvetlen tapasztalás a meditációs kurzus révén.

VII. MAGYARORSZÁGI KRISNA-TUDATÚ HÍVŐK KÖZÖSSÉGE

1. A VAISNAVA TEOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vaisnava teológia (Vaishnava Theology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: vaisnava teológus
szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Vaishnava Theologian
választható specializáció: kírtana-jóga

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 180 kredit

6. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
Az alapképzési szakon folyó oktatás célja a vaisnava hittudományban jártas olyan szakemberek képzése, akik alapszinten ismerik a vaisnava vallás dogmatikáját, filozófiai rendszerét, szentírásait és azok magyarázatait, a vaisnava exegetikai hagyományt, a hinduizmus egyéb irányzatait, a vaisnavizmus nyugati elterjedésének történetét és körülményeit, a szanszkrit nyelvet, a világvallások teológiai rendszereit, az alapvető kommunikációelméleteket és gyakorlatokat, a közösségszervezés elveit és gyakorlatát, a védikus tudományosság és művészetek eredményeit. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

2. A VAISNAVA JÓGAMESTER ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: vaisnava jógamester (Vaishnava Yoga)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: vaisnava jógamester
szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Vaishnava Yogamaster
választható specializáció: kírtana-jóga

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A vaisnava jógamester szakon folyó oktatás célja a vaisnava hittudományban jártas olyan szakemberek képzése, akik alapszinten ismerik a jógaszentírásokat és ezek magyarázatait, a jógahagyományokhoz kapcsolódó vallásfilozófiát és azok alkalmazását, a hinduizmus irányzatait, különös tekintettel a vaisnavizmusra, a vaisnavizmus nyugati elterjedésének történetét és körülményeit. Ismerik a szanszkrit nyelvet, a jóga különféle gyakorlati elemeit (ászanák, meditáció és légzőgyakorlatok), illetve azok élettani hatásait, valamint az általános anatómiát, élettant, s az általános egészségtannal kapcsolatos ismereteket. Ismerik a jóga valódi szerepét és lehetőségeit a mai ember életében s mindezeket képesek továbbadni, tanítani és fejleszteni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú

nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

3. A VAISNAVA TEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: vaisnava teológia (Vaishnava Theology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles vaisnava teológus
szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Vaishnava Theologian

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 4 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

6. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A mesterképzés célja olyan vallási ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik magas szinten ismerik a vallási jelenségeket, továbbá a vallási hagyományokat, különösen a hinduizmus irányzatait.
A gaudíja vaisnava irányzat szempontjából leginkább fontos, Bhágavata Puránán, valamint a 16-17. században alkotó vrindávanai Goszvámik kiterjedt kommentárirodalmán keresztül a hallgatók elsajátítják a vaisnava exegetika és irodalom hagyományát, módszertanát, valamint azt, hogy ezt hogyan mutassák be nyugati közegben.
A képzés során a hallgatók alkalmassá válnak a vaisnava vallási jelenségek teológiai és hittudományi feldolgozására, szanszkrit nyelvű szentírások elemzésére, valamint kulturális intézményekben, könyvkiadásban, folyóirat-szerkesztésben, tömegtájékoztatásban, közgyűjteményekben, társadalomtudományi intézetekben, művészeti kutatóintézetekben és műhelyekben a tudományos életben való aktív részvételre. Megfelelő elméleti ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásához.

7. Idegennyelvi követelmények
A vaisnava teológia mesterképzési szak elkezdésének feltétele a vaisnava teológia alapképzési szak szanszkrit alapvizsgájának sikeres letétele, valamit egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és angol nyelvből legalább alapfokú (B1) szintű olvasási és szövegértési készség. Az oklevél megszerzéséhez a szanszkrit nyelvből legalább középfokú nyelvismeret megszerzése szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

VIII. KERESZTÉNY ADVENT KÖZÖSSÉG

1. TEOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: teológia (Theology)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
szakképzettség: teológus
szakképzettség angol nyelvű megnevezése: Theologian

3. Képzési terület: hitéleti

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 240 kredit

6. A képzés célja
Az alapképzési szakon folyó képzés célja olyan teológusok képzése, akik a képzés során átfogóan megismerik a kereszténység ősforrását jelentő Biblia eszmerendszerét a maga történelmi beágyazottságában és művelődéstörténeti összefüggéseivel, ami kiegészül egyháztörténeti, vallástörténeti és filozófiatörténeti ismeretekkel. Jól tájékozódnak a vallási eszmerendszerek világában, átlátják azok összefüggéseit az emberiség történelmével és művelődéstörténetével. A képzés megalapozza a mások vallási, világnézeti, lelkiismereti meggyőződését tiszteletben tartó szemléletet, illetve magatartást is. Az alapfokozatot szerzetteknek lehetőségük nyílik a végzettségük és szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre, egyházi tevékenységre, továbbá ismereteik hasznosítására számos világi hivatás betöltésénél illetve arra, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

7. Idegennyelvi követelmény
Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8. A képzés szempontjából lényeges más rendelkezések
A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyházi felsőoktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezései alapján a képzés tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

7. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[16]

1. Alapképzési szakok, amelyeken csak a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott specializáció indítható

	A	B
1.	**Képzési terület**	Alapképzési szak megnevezése
2.	Agrár	mezőgazdasági szakoktató
3.	Gazdaságtudományok	üzleti szakoktató
4	Műszaki	műszaki szakoktató
5.	Orvos- és egészségtudomány	egészségügyi szervező
6.		orvosi diagnosztikai analitikus
7.	Pedagógusképzés	konduktor
8.	Természettudomány	földrajz

[16] Megállapította: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 57. § (1), 13. melléklet. Hatályos: 2017. I. 1-től.

9.		földtudományi
10.	Művészet	táncművész
11.		táncos és próbavezető

2. Mesterképzési szakok, amelyeken csak a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott specializáció indítható

	A	B
1.	**Képzési terület**	Mesterképzési szak megnevezése
2.	Bölcsészettudomány	pszichológia
3.	Informatika	orvosi biotechnológia
4.	Orvos- és egészségtudomány	ápolás
5.		népegészségügyi
6.		radiográfia
7.	Pedagógusképzés	gyógypedagógia
8.	Természettudomány	alkalmazott matematikus
9.		biotechnológia
10.		geofizikus
11.		geográfus
12.		geológus
13.		meteorológus

8.melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[17]

1. Alapképzési szakok, amelyeken specializáció nem indítható

	A	B
1.	**Képzési terület**	Alapképzési szak megnevezése
2.	Bölcsészettudomány	közösségszervezés
3.		pszichológia
4.	Pedagógusképzés	gyógypedagógia
5.		tanító
6.	Művészet	koreográfus

2. Mesterképzési, osztatlan szakok, amelyeken specializáció nem indítható

	A	B	C
1.	**Képzési terület**	Mesterképzési szak megnevezése	Osztatlan szak megnevezése
2.	Bölcsészettudomány	filozófia	
3.		színháztudomány	
4.	Jogi		jogász
5.		kodifikátor	

[17] Megállapította: 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 57. § (1), 14. melléklet. Hatályos: 2017. I. 1-től.

6.		kriminológia	
7.	Művészet	klasszikusbalett-művész	
8.		koreográfus	
9.		néptáncművész	

9. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[18]

10. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[19]

11. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[20]

12-13. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez[21]

----->>----->>--<<-----<<----

[18] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. IX. 2-től.
[19] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.
[20] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. IX. 2-től.
[21] Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. VIII. 14-től.